

Nota editurii:

Având în vedere complexitatea demersului asumat și răspunzând dorinței autorilor, editura a decis să publice prezentul dicționar în mai multe volume. Ordinea apariției lor nu este strict alfabetică, ci corespunde definitivării materialului lexical analizat.

Volume DGR deja publicate:

Volumul II • B – Γ, Nemira, 2012

Volumul V • Z – H – Θ – I, Nemira, 2013

Volumul I • A, Nemira, 2015

Volumul III • Δ, Nemira, 2017

Volumul IV • E, Nemira, 2021

Constantin GEORGESCU este lector de limbi clasice la Departamentul de Teologie Biblică, Istorică și Filologie din cadrul Facultății de Teologie Ortodoxă din București, doctor în Filologie al Universității din București. Cel mai recent volum publicat: *Manual de greacă biblică*, ediția a II-a, revizuită și adăugită (București, 2019).

Simona GEORGESCU este conferențiar de lingvistică romanică la Departamentul de Limbi și Literaturi Romane, Clasice și Neogreacă din cadrul Facultății de Limbi și Literaturi Străine a Universității din București, doctor în filologie al aceleiași Universități. Cel mai recent volum publicat: *La regularidad en el cambio semántico* (Strasbourg 2021).

Theodor GEORGESCU este conferențiar de limbi clasice la Departamentul de Limbi și Literaturi Romane, Clasice și Neogreacă din cadrul Facultății de Limbi și Literaturi Străine a Universității din București, doctor în filologie al aceleiași Universități. Cel mai recent volum publicat: *Poezia elenistică. Theocrit. Idile* (București, 2010).

CONSTANTIN
GEORGESCU

SIMONA
GEORGESCU

THEODOR
GEORGESCU

DIȚIONAR GREC-ROMÂN
VOLUMUL VI • K

DGR

NEMIRA

Referenți științifici:

prof. dr. Florica Bechet

prof. dr. Ioana Costa

lect. dr. Margareta Sfirschi-Lăudat

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

GEORGESCU, CONSTANTIN

Dicționar grec-român (DGR) / Constantin Georgescu, Simona Georgescu,
Theodor Georgescu. - București: Nemira Publishing House, 2012-

12 vol.

ISBN 978-606-579-437-5

Vol. 6.: K. - 2024. - ISBN 978-606-43-1797-1

I. Georgescu, Simona

II. Georgescu, Theodor

81

© Nemira, 2024

Tiparul executat de MONITORUL OFICIAL R.A.

Orice reproducere, totală sau parțială,
a acestei lucrări și închirierea acestei cărți
fără acordul scris al editorului sunt strict interzise
și se pedepsesc conform Legii dreptului de autor.

ISBN: 978-606-43-1797-1

CUVÂNT ÎNAINTE

Prezentul volum (litera K) continuă seria celor cinci fascicule deja publicate din DGR, cuprinzând literele A-I. Acum, aşadar, sunt disponibile în continuitate şase volume (literele A-K), însumând peste 2 400 de pagini şi mai mult de 31 000 de leme.

Una dintre dificultăţile acestui volum a reprezentat-o analizarea numeroşilor compuşii cu prefixul κατά, precum şi explicarea formelor verbale, adesea dialectale, a căror iniţială (litera κ) nu este transparentă din punctul de vedere al originii. O atenţie sporită a fost acordată termenilor şi expresiilor aparţinând unor limbaje specializate (militar, medical, tehnic, ştiinţific ş.a.). Am căutat de fiecare dată să identificăm sensuri exacte şi particularităţi lexico-semantice în universul complex al lumii antice, dar şi să găsim echivalente potrivite în spaţiul cultural românesc modern.

Simultan cu elaborarea noilor leme, am încercat să aducem necesarele modificări şi corecturi volumelor deja publicate. Astfel, nu puţine au fost ocaziile care ne-au făcut să revizuiim anumite forme, definiţii, exemple şi etimologii, ceea ce în final a dus, sperăm, la o mai bună organizare şi armonizare a lucrării noastre. O constantă sursă de îmbogăţire şi revizuire a DGR o reprezintă cursurile de autori (Homer, Thucydides, Aristophanes, Platon, Noul Testament ş.a.) pe care le ţinem pentru studenţii Universităţii din Bucureşti. Dialogul cu studenţii este mereu fertil şi izvor de inspiraţie pentru a găsi noi soluţii de a reda în limba română gândirea, simţirea şi exprimarea autorilor antici. Pe de altă parte, tot acest îndelung şi deloc uşor proces de „definire”, care se desfăşoară pe fondul unor evoluţii tehnologice şi sociale de care suntem perfect conştienţi, ne face să ne gândim la necesitatea unei ediţii electronice a DGR. Acest proiect ar veni în completarea formei tipărite, ar actualiza-o neîntrerupt şi, cu siguranţă, ar face-o accesibilă unui public mult mai larg şi mai divers decât în prezent.

Lucrările de referinţă au fost permanent actualizate, multe noi ediţii de text, dicţionare, comentarii şi traduceri venind în completarea bibliografiei generale a DGR. Semnalăm în special apariţia mult-aşteptatului *The Cambridge Greek Lexicon*, University of Cambridge, 2021, care porneşte de la o lectură cuprinzătoare, proaspătă, a operelor greceşti, ţinând cont de textele recent descoperite şi incluzând o mulţime de forme şi sensuri disputate.

Mulţumirile noastre se adresează referenţilor ştiinţifici, prof. dr. Florica Bechet şi prof. dr. Ioana Costa. Începând cu acest volum, demersului nostru i se adaugă un nou referent ştiinţific, lect. dr. Margareta Sfirşchi-Lăudat, specialistă atât în greacă veche, cât şi în etapele ulterioare ale limbii greceşti.

Proiectul *Dicţionarului Grec-Român*, ajuns practic la jumătatea drumului, merge mai departe, punând la un loc entuziasmul primelor şase volume cu experienţa rezervată următoarelor şase volume.

Θαρρεῖν χρῆ τὸν καὶ σμικρὸν τι δυνάμενον εἰς τὸ πρόσθεν αἰεὶ προΐεσθαι.

„Trebuie să aibă curaj cel care poate face mereu un pas înainte, oricât de mic.”

PLAT. *Sph.*261b

Autorii,
ianuarie 2024

LISTĂ DE AUTORI ȘI OPERE

Aesch. = Aeschylus Tragicus, Αἰσχύλος, sec. VI/V î.Hr.

Ed. G. Murray, *Aeschyli tragoediae*, Oxford: Clarendon Press, 1955; D.L. Page, *Aeschyli Septem Quae Supersunt Tragoediae*, Oxford: Clarendon Press, 1972.

Ag. = Agamemnon / Ἀγαμέμνων

Ch. = Choephoroe / χοιφόροι

Eu. = Eumenides / Εὐμενίδες

Supp. = Supplices / ἰκέτιδες

Pr. = Prometheus vincetus / Προμηθεὺς δεσμώτης

Pers. = Persae / Πέρσαι

Th. = Septem contra Thebas / ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας

Fr. = Fragmenta, ed. H.J. Mette, *Die Fragmente der Tragödien des Aischylos*, Berlin: Akademie Verlag, 1959; S. Radt, *Tragicorum Graecorum fragmenta*, vol. 3. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1985.

Eleg. = Elegiaca (Fragmentum), ed. M.L. West, *Iambi et elegi Graeci*, vol. 2. Oxford: Clarendon Press, 1972.

Epigr. = Epigrammata, ed. H. Beckby, *Anthologia Graeca (AG)*, ed.2., Munich: Heimeran, 1965-1968.

Aesop. = Aesopus Fabularum Scriptor, Αἴσωπος

Fabulae, (1. Fabulae, 2. Fabulae tabulis ceratis Assendelfianis servatae; 3. Fabulae Dosithei; 4. Fabulae Libanii; 5. Fabulae Aphthonii rhetoris; 6. Fabulae Themistii rhetoris; 7. Fabulae Theophylacti Simocattae scholastici; 8. Fabulae Syntipae philosophi; 9. Fabulae rhetoris anonymi Brancatiani; 10. Fabula Nicephori; 11. Fabulae (P. Ryl. 493); 12. Fabulae ap. Dionem Chrysostomum), ed. A. Hausrath & H. Hunger, *Corpus fabularum Aesopiarum*, Leipzig: Teubner, 1959-70; citarea se face după numărul corpusului și numărul fabulei (e.g. Aesop. 1.12).

Epigr. = Epigramma, ed. H. Beckby, *Anthologia Graeca (AG)*, ed.2., Munich: Heimeran, 1965-1968.

Fab.dod. = Fabulae (dodecasyllabi), ed. E. Chambry, *Aesopi fabulae*. Paris: Les Belles Lettres, 1925-1926.

Paroem. = Paroemiae, ed. E.L. von Leutsch, *Corpus paroemiographorum Graecorum*, vol. 2. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1851 (repr. Hildesheim: Olms, 1958).

Prov. = Proverbia, ed. B.E. Perry, *Aesopica*, vol. 1. Urbana: University of Illinois Press, 1952.

Sent. = Sententiae, ed. *idem*

App. = Appianus Historicus, Ἀππιανός, sec. II d.Hr.

Ed. E. Gabba, A.G. Roos, & P. Viereck, *Appiani historia Romana*, vol. 1. Leipzig: Teubner, 1939 (repr. 1962). Pentru *Bella Civilia* ed. H. White, *Appian's Roman history*, vol. 3-4. Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 1913 (repr. 3:1964; 4:1961).

Bas. = Basilica (Regia - Fragmenta) / ἐκ τῆς βασιλικῆς

BC = Bella Civilia (Bellum civile) / ἐμφυλίων α-ε

Ep. = Appiani epistula ad Frontonem

Fr. = Fragmenta historiae Romanae

Gall. = Gallica (Celtica - Fragmenta) / ἐκ τῆς Κελτικῆς

Hann. = Hannibalica (Annibaica) / Ἀννιβαϊκῆ

Hisp. = Hispanica (Iberica) / Ἰβηρικῆ

Ill. = Illyrica / Ἰλλυρικῆ

Ital. = Italica (Fragmenta) / ἐκ τῆς Ἰταλικῆς

Mac. = Macedonica (Fragmenta) / ἐκ τῆς Μακεδονικῆς

Mith. = Mithridatica / Μιθριδάτειος
Num. = Numidica (Fragmenta)
Praef. = Praefatio (Prooemium) / προοίμιον
Pun. = Punica (Libyca) / Λιβυκή (Καρχηδονική και έκ τῆς Νομαδικῆς)
Sam. = Samnitica (Fragmenta) / έκ τῆς Σαυνιτικῆς
Sic. = Sicula (Sicelica) (Fragmenta) / έκ τῆς Σικελικῆς καὶ νησιωτικῆς
Syr. = Syriaca / έκ τῆς Συριακῆς

Ar. = Aristophanes Comicus, Ἀριστοφάνης, sec. V-IV ἰ.Ηρ.

Ed. V. Coulon & M. van Daele, *Aristophane*, vol. 1-5. Paris: Les Belles Lettres, 1923-82 (repr. 1967).

Ach. = Acharnenses / Ἀχαρνῆς (ed. V. Coulon & M. van Daele)
Eq. = Equites / ἵππης (ed. V. Coulon & M. van Daele)
Nu. = Nubes / νεφέλαι (ed. K.J. Dover, *Aristophanes. Clouds*. Oxford: Clarendon Press, 1968)
V. = Vespaee / σφήκες (ed. D.M. MacDowell, *Aristophanes. Wasps*. Oxford: Clarendon Press, 1971)
Pax / εἰρήνη (ed. V. Coulon & M. van Daele)
Av. = Aves / ὄρνιθες (ed. V. Coulon & M. van Daele)
Lys. = Lysistrata / Λυσιστράτη (ed. V. Coulon & M. van Daele)
Th. = Thesmophoriazusae / θεσμοφοριάζουσαι (ed. V. Coulon & M. van Daele)
Ra. = Ranae / βάρραχοι (ed. V. Coulon & M. van Daele)
Ec. = Ecclesiazusae / ἐκκλησιάζουσαι (ed. R.G. Ussher, *Aristophanes. Ecclesiazusae*. Oxford: Clarendon Press, 1973)
Pl. = Plutus / Πλούτος (ed. V. Coulon & M. van Daele)

Fr. = Fragmenta, ed. J.M. Edmonds, *The fragments of Attic comedy*, vol. 1. Leiden: Brill, 1957; T. Kock, *Comicorum Atticorum fragmenta*, vol. 1. Leipzig: Teubner, 1880; A. Meineke, *Fragmenta comicorum Graecorum*, vol. 2.2. Berlin: Reimer, 1840 (repr. De Gruyter, 1970); J. Demianczuk, *Supplementum comicum*. Krakau: Nakladem Akademii, 1912 (repr. Hildesheim: Olms, 1967); C. Austin, *Comicorum Graecorum fragmenta in papyris reperta*. Berlin: De Gruyter, 1973; T. Kock, *Comicorum Atticorum fragmenta*, vol. 3. Leipzig: Teubner, 1888; A. Meineke, *Fragmenta comicorum Graecorum*, vol. 5.1. Berlin: Reimer, 1857 (repr. De Gruyter, 1970).

A.Rh. = Apollonius Rhodius Epicus, Ἀπολλώνιος Ῥόδιος, sec. III ἰ.Ηρ.

Argonautica / Ἀργοναυτικά, ed. H. Fraenkel, *Apollonii Rhodii Argonautica*. Oxford: Clarendon Press, 1961 (repr. 1970).

Fr. = Fragmenta, ed. J.U. Powell, *Collectanea Alexandrina*. Oxford: Clarendon Press, 1925 (repr. 1970).

Epigr. = Epigramma, ed. H. Beckby, *Anthologia Graeca (AG)*, ed.2., Munich: Heimeran, 1965-1968.

Arr. = Arrianus Historicus, Ἀρριανός, sec. II d.Ηρ.

Ed. A.G. Roos & G. Wirth, *Flavii Arriani quae exstant omnia*, vol. 1-2. Leipzig: Teubner, 1967-8.

Alan. = Acies contra Alanos / κατ' Ἀλανῶν ἐκταξίς
An. = Alexandri anabasis / ἀνάβασις Ἀλεξάνδρου
Bith. = Bithynicorum fragmenta
Cyn. = Cynegeticus / κυνηγετικός
Ep.Gell. = Epistula ad Lucium Gellium
Fr.Alan. = Fragmentum ex Historia Alanica
Fr.Hist.inc. = Fragmenta incerta
Fr. = Fragmenta Historica, ed. F. Jacoby, *Die Fragmente der griechischen Historiker (FGrH)* #156. Leiden: Brill, 1923-1958 (repr. 1954-1969).
Ind. = Historia Indica / Ἰνδική
Parth. = Parthiicorum fragmenta
Peripl.M.Eux. = Periplus maris Euxini / περίπλους πόντου Εὐξείνου
Phys. = Fragmenta de rebus physicis

PostAlex. = Post Alexandrum (Historia successorum Alexandri)

Tact. = *Tactica* / τέχνη τακτική

Arstt. = **Aristoteles Philosophus, Ἀριστοτέλης, sec. IV î.Hr.**

APr.Po. = *Analytica priora et posteriora* / ἀναλυτικά πρότερα καὶ ὕστερα

ed. W.D. Ross, *Aristotelis analytica priora et posteriora*. Oxford: Clarendon Press, 1964 (repr. 1968) (24a10-31b38, 71a1-100b17).

Ath. = Ἀθηναίων Πολιτεία

ed. H. Oppermann, *Aristotelis Ἀθηναίων Πολιτεία*. Leipzig: Teubner, 1928 (repr. Stuttgart, 1968).

Aud. = *De audibilibus*

ed. I. Bekker, *Aristotelis opera*, vol. 2, ed.2. Berlin: Reimer, 1831 (repr. De Gruyter, 1960) (800a1-804b39).

Cael. = *De caelo* / Περὶ οὐρανοῦ

ed. P. Moraux, *Aristote. Du ciel*. Paris: Les Belles Lettres, 1965 (268a1-313b22).

Cat. = *Categoriae* / Κατηγορίαι

ed. L. Minio-Paluello, *Aristotelis categoriae et liber de interpretatione*. Oxford: Clarendon Press, 1949 (repr. 1966) (1a1-15b32).

Col. = *De coloribus* / Περὶ χρωμάτων

ed. I. Bekker, *Aristotelis opera*, vol. 2. Berlin: Reimer, 1831 (repr. De Gruyter, 1960) (791a1-799b20).

deAn. = *De anima* / Περὶ ψυχῆς

ed. W.D. Ross, *Aristotle. De anima*. Oxford: Clarendon Press, 1961 (repr. 1967) (402a1-435b25).

Div. = *Divisiones Aristoteleae*

ed. H. Mutschmann, *Divisiones quae vulgo dicuntur Aristoteleae*. Leipzig: Teubner, 1906.

Div.Somn. = *De divinatione per somnum* / Περὶ τῆς καθ' ὕπνον μαντικῆς

ed. W.D. Ross, *Aristotle. Parva naturalia*. Oxford: Clarendon Press, 1955 (repr. 1970) (462b12-464b18a).

EE = *Ethica Eudemia* / Ἠθικὰ Εὐδήμεια

ed. F. Susemihl, *Aristotelis ethica Eudemia*. Leipzig: Teubner, 1884 (repr. Amsterdam: Hakkert, 1967): (1214a1-1249b25).

EN = *Ethica Nicomachea* / Ἠθικὰ Νικομάχεια

ed. I. Bywater, *Aristotelis ethica Nicomachea*. Oxford: Clarendon Press, 1894 (repr. 1962) (1094a1-1181b23).

Ep. = *Epistulae*

ed. R. Hercher, *Epistolographi Graeci*. Paris: Didot, 1873 (repr. Amsterdam: Hakkert, 1965).

Fr. = *Fragmenta*

ed. V. Rose, *Aristotelis qui ferebantur librorum fragmenta*. Leipzig: Teubner, 1886 (repr. Stuttgart, 1967); F. Jacoby, *Die Fragmente der griechischen Historiker (FGrH)* #646. Leiden: Brill, 1923-1958 (repr. 1954-1969).

Fr.Lyr. = *Fragmenta lyrica*

ed. M.L. West, *Iambi et elegi Graeci*, vol. 2. Oxford: Clarendon Press, 1972.

Fr.640 = Peplus (Fr. 640)

ed. D.L. Page, *Poetae melici Graeci*. Oxford: Clarendon Press, 1962 (repr. 1967).

GA = De generatione animalium / Περὶ ζώων γενέσεως

ed. H.J. Drossaart Lulofs, *Aristotelis de generatione animalium*. Oxford: Clarendon Press, 1965 (repr. 1972) (715a1-789b20).

GC = De generatione et corruptione / Περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς

ed. C. Mugler, *Aristote. De la génération et de la corruption*. Paris: Les Belles Lettres, 1966 (314a1-338b19).

HA = Historia animalium / Περὶ τὰ ζῷα ἱστορίαι

ed. P. Louis, *Aristote. Histoire des animaux*, vol. 1-3. Paris: Les Belles Lettres, 1:1964 (486a5-538b23); 2:1968 (538b28-588a12); 3:1969 (588a16-633b8, 633b12-638b36).

IA = De inessu animalium / Περὶ πορείας ζώων

ed. W. Jaeger, *Aristotelis de animalium motione et de animalium inessu. Ps.-Aristotelis de spiritu libellus*. Leipzig: Teubner, 1913 (704a4-714b23).

Insomn. = De insomniis / Περὶ ἐνυπνίων

ed. W.D. Ross, *Aristotle. Parva naturalia*. Oxford: Clarendon Press, 1955 (repr. 1970) (458a33-462b11).

Int. = De interpretatione / Περὶ ἐρμηνείας

ed. L. Minio-Paluello, *Aristotelis categoriae et liber de interpretatione*. Oxford: Clarendon Press, 1949 (repr. 1966) (16a1-24b9).

Iuv. = De iuventute et senectute + De vita et morte / Περὶ νεότητος καὶ γήρας, ζωῆς καὶ θανάτου

ed. W.D. Ross, *Aristotle. Parva naturalia*. Oxford: Clarendon Press, 1955 (repr. 1970) (467b10-470b5).

LI = De lineis insecabilibus / Περὶ ἀτόμων γραμμῶν

ed. I. Bekker, *Aristotelis opera*, vol. 2. Berlin: Reimer, 1831 (repr. De Gruyter, 1960) (968a1-972b33).

Long. = De longitudine et brevitate vitae / Περὶ μακροβιότητος καὶ βραχυβιότητος

ed. W.D. Ross, *Aristotle. Parva naturalia*. Oxford: Clarendon Press, 1955 (repr. 1970) (464b19-467b9).

MA = De motu animalium / Περὶ ζώων κινήσεως

ed. W. Jaeger, *Aristotelis de animalium motione et de animalium inessu. Ps.-Aristotelis de spiritu libellus*. Leipzig: Teubner, 1913 (698a1-704b2).

MM = Magna moralia

ed. F. Susemihl, *Aristotle* (ed. G.C. Armstrong), vol. 18. Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 1935 (repr. 1969) (1181a23-1213b30).

Mech. = Mechanica / Μηχανικά

ed. I. Bekker, *Aristotelis opera*, vol. 2. Berlin: Reimer, 1831 (repr. De Gruyter, 1960) (847a11-858b31).

Mem. = De memoria et reminiscencia / Περὶ μνήμης καὶ ἀναμνήσεως

Ed. W.D. Ross, *Aristotle. Parva naturalia*. Oxford: Clarendon Press, 1955 (repr. 1970) (449b4-453b11).

Metaph. = Metaphysica / Μεταφυσικά

ed. W.D. Ross, *Aristotle's metaphysics*, 2 vol. Oxford: Clarendon Press, 1924 (repr. 1970) (1:980a21-1028a6; 2:1028a10-1093b29).

Mete. = Meteorologica / Μετεωρολογικά

ed. F.H. Fobes, *Aristotelis meteorologicorum libri quattuor*. Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 1919 (repr. Hildesheim: Olms, 1967) (338a20-390b22).

Mir. = Mirabilium auscultationes (Mirabilia) / Περί θαυμασίων ακουσμάτων

ed. I. Bekker, *Aristotelis opera*, vol. 2. Berlin: Reimer, 1831 (repr. De Gruyter, 1960) (830a5-847b10).

Mu. = De mundo / Περί κόσμου

W.L. Lorimer, *Aristotelis qui fertur libellus de mundo*. Paris: Les Belles Lettres, 1933 (391a1-401b29).

Oec. = Oeconomica / Οικονομικά

ed. A. Wartelle & B.A. van Groningen, *Aristote. Economique*. Paris: Les Belles Lettres, 1968 (1343a1-1353b27).

PA = De partibus animalium / Περί ζώων μορίων

ed. P. Louis, *Aristote. Les parties des animaux*. Paris: Les Belles Lettres, 1956 (639a1-697b30).

Ph. = Physica / Φυσική ἀκρόασις

Ed. W.D. Ross, *Aristotelis physica*. Oxford: Clarendon Press, 1950 (repr. 1966) (184a10-267b26).

Phgn. = Physiognomonica / Φυσιογνωμονικά

ed. I. Bekker, *Aristotelis opera*, vol. 2. Berlin: Reimer, 1831 (repr. De Gruyter, 1960) (805a1-814b8).

Po. = Poetica / Περί ποιητικῆς

Ed. R. Kassel, *Aristotelis de arte poetica liber*. Oxford: Clarendon Press, 1965 (repr. 1968) (1447a8-1462b19).

Pol. = Politica / Πολιτικά

ed. W.D. Ross, *Aristotelis politica*. Oxford: Clarendon Press, 1957 (repr. 1964) (1252a1-1342b34).

Pr. = Problemata / Προβλήματα

ed. I. Bekker, *Aristotelis opera*, vol. 2. Berlin: Reimer, 1831 (repr. De Gruyter, 1960) (859a1-967b27).

Protr.fr. = Protrepticus (Fragmenta)

ed. I. Düring, *Aristotle's protrepticus*. Stockholm: Almqvist & Wiksell, 1961.

Resp. = De respiratione / Περί ἀναπνοῆς

ed. W.D. Ross, *Aristote. Parva naturalia*. Oxford: Clarendon Press, 1955 (repr. 1970) (470b6-480b30).

Rh. = Rhetorica / Ῥητορική τέχνη

ed. W.D. Ross, *Aristotelis ars rhetorica*. Oxford: Clarendon Press, 1959 (repr. 1964) (1354a1-1420a8).

SE = Sophistici Elenchi / Σοφιστικοὶ ἔλεγχοι

ed. W.D. Ross, *Aristotelis topica et sophistici elenchi*. Oxford: Clarendon Press, 1958 (repr. 1970) (164a20-184b8).

Sens. = De sensu et sensibilibus / Περί αἰσθήσεως καὶ αἰσθητῶν

ed. W.D. Ross, *Aristote. Parva naturalia*. Oxford: Clarendon Press, 1955 (repr. 1970) (436a1-

480b30).

Somn. Vig. = De somno et vigilia / Περὶ ὕπνου καὶ ἐγρηγόρσεως
ed. W.D. Ross, *Aristotle. Parva naturalia*. Oxford: Clarendon Press, 1955 (repr. 1970) (453b11-458a32).

Spir. = De spiritu / Περὶ πνεύματος
ed. W. Jaeger, *Aristotelis de animalium motione et de animalium incessu. Ps.-Aristotelis de spiritu libellus*. Leipzig: Teubner, 1913: (481a1-486b4).

Top. = Topica / Τοπικά
ed. W.D. Ross, *Aristotelis topica et sophistic elenchi*. Oxford: Clarendon Press, 1958 (repr. 1970): (100a18-164b19).

VV = De virtutibus et vitiis / Περὶ ἀρετῶν καὶ κακιῶν
ed. I. Bekker, *Aristotelis opera*, vol. 2. Berlin: Reimer, 1831 (repr. De Gruyter, 1960): (1249a26-1251b37).

Vent. = De ventorum situ et nominibus (de ventis) / Ἀνέμων θέσεις καὶ προσηγορίαι
ed. I. Bekker, *Aristotelis opera*, vol. 2. Berlin: Reimer, 1831 (repr. De Gruyter, 1960): (973a1-973b25).

Xen. = De Xenophane, de Zenone, de Gorgia / Περὶ Μελίσσου Ξενοφάνους Γοργίου
ed. H. Diels, „Aristotelis qui fertur de Melisso Xenophane Gorgia libellus”, *Abhandlungen der königlichen Akademie der Wissenschaften zu Berlin, Philosoph.-hist. Kl.*, Berlin: Reimer, 1900.

Call. = Callimachus Epicus, Καλλίμαχος, sec. IV-III î.Hr.

Ed. R. Pfeiffer, *Callimachus*, vol. 1-2. Oxford: Clarendon Press, 1949-53.

Aet fr. = Aetia (Fragmenta) / Αἴτια

Ap. = Hymnus in Apollinem (hymn. 2) / εἰς Ἀπόλλωνα

Car. = Carmina epica et elegiaca minora

Cer. = Hymnus in Cererem (hymn. 6) / εἰς Δήμητρα

Del. = Hymnus in Delum (hymn. 4) / εἰς Δῆλον

Dian. = Hymnus in Dianam (hymn. 3) / εἰς Ἄρτεμιν

Epigr. = Epigrammata, ed. R. Pfeiffer, *v.supra.* (citată e.g. Call. *Epigr.* 1.9) + H. Beckby, *Anthologia Graeca (AG)*, ed.2., Munich: Heimeran, 1965-1968 (citată e.g. Call. *Epigr.* 7.89.9)

Fr. = Fragmenta (+ Fragmenta grammatica, Fragmenta incertae sedis, Fragmenta incerti auctoris - fort. auctore Callimacho)

Hec.fr. = Hecale (Fragmenta) / Ἑκάλη

Iamb.fr. = Iambi (Fragmenta) / Ἶαμβοι

Iov. = Hymnus in Iovem (hymn. 1) / εἰς Δία

Lav.Pall. = In lavacrum Palladis (hymn. 5) / εἰς λουῖτρα τῆς Παλλάδος

Lyr.fr. = Lyrica (Fragmenta) / Μέλη

SHell. = Supplementum Hellenisticum, ed. H. Lloyd-Jones & P. Parsons, *Supplementum Hellenisticum*. Berlin: De Gruyter, 1983.

Dem. = Demosthenes Orator, Δημοσθένης, sec. IV î.Hr. (384-322)

Ed. S.H. Butcher & W. Rennie, *Demosthenis orationes*, vol. 1-3. Oxford: Clarendon Press, 1903-31 (repr. 1966-67). Discursurile sunt citate după număr, conform listei de mai jos, și paragraf.

1. Olynthiaca 1 / Ὀλυνθιακὸς α'

2. Olynthiaca 2 / Ὀλυνθιακὸς β'

3. Olynthiaca 3 / Ὀλυνθιακὸς γ'

4. Philippica 1 / κατὰ Φιλίππου α'

5. De pace / περὶ τῆς εἰρήνης

6. Philippica 2 / κατά Φιλίππου β'
7. De Halonneso / περί Άλοννήσου
8. De Chersoneso / περί τῶν ἐν Χερρονήσῳ
9. Philippica 3 / κατά Φιλίππου γ'
10. Philippica 4 [Sp.] / κατά Φιλίππου δ'
11. In epistulam Philippi [Sp.] / πρὸς τὴν ἐπιστολὴν τὴν Φιλίππου
12. [Philippi] epistula / Φιλίππου ἐπιστολή
13. Περὶ συντάξεως [Sp.]
14. Περὶ τῶν συμμοριῶν
15. De Rhodiorum libertate / ὑπὲρ τῆς Ῥοδίων ἐλευθερίας
16. Pro Megalopolitanis / ὑπὲρ Μεγαλοπολιτῶν
17. Περὶ τῶν πρὸς Ἀλέξανδρον συνθηκῶν [Sp.]
18. De corona / περὶ τοῦ στεφάνου
19. De falsa legatione / περὶ τῆς παραπροσβείας
20. Adversus Leptinem / περὶ τῆς ἀτελείας πρὸς Λεπτίνην
21. In Midiam / κατά Μειδίου περὶ τοῦ κονδύλου
22. Adversus Androtionem / κατ' Ἀνδροτίωνος παρανόμων
23. In Aristocratem / κατ' Ἀριστοκράτους
24. In Timocratem / κατά Τιμοκράτους
25. In Aristogitonem 1 / κατ' Ἀριστογείτονος α'
26. In Aristogitonem 2 / κατ' Ἀριστογείτονος β'
27. In Arophobum 1 / κατ' Ἀρόβου ἐπιτροπῆς
28. In Arophobum 2 / κατ' Ἀρόβου β'
29. Contra Arophobum 3 / πρὸς Ἄροβον ὑπὲρ Φάνου ψευδομαρτυριῶν
30. Contra Onetorem 1 / πρὸς Ὀνήτορα ἐξούλης α'
31. Contra Onetorem 2 / πρὸς Ὀνήτορα ἐξούλης β'
32. Contra Zenothemin / πρὸς Ζηνόθεμιν παραγραφὴ
33. Contra Apatourium [Sp.] / πρὸς Ἀπατούριον παραγραφὴ
34. Contra Phormionem / πρὸς Φορμίωνα περὶ δανείου
35. Contra Lacritum [Sp.] / πρὸς τὴν Λακρίτου παραγραφὴν
36. Pro Phormione / παραγραφὴ ὑπὲρ Φορμίωνος
37. Contra Pantaenetum / παραγραφὴ πρὸς Πανταίνετον
38. Contra Nausimachum et Xenorpeitheia / παραγραφὴ πρὸς Ναυσίμαχον καὶ Ξενοπέιθην
39. Contra Boeotum 1 / πρὸς Βοιωτὸν περὶ τοῦ ὀνόματος
40. Contra Boeotum 2 [Sp.] / πρὸς Βοιωτὸν περὶ προικὸς μητρῶας
41. Contra Spudiam / πρὸς Σπυδιαν ὑπὲρ προικὸς
42. Contra Phaenippum [Sp.] / πρὸς Φαίνιππον περὶ ἀντιδόσεως
43. Contra Macartatum [Sp.] / πρὸς Μακάρτατον περὶ Ἀγνίου κλήρου
44. Contra Leocharem [Sp.] / πρὸς Λεωχάρην περὶ τοῦ κλήρου
45. In Stephanum 1 / κατά Στεφάνου ψευδομαρτυριῶν α'
46. In Stephanum 2 / κατά Στεφάνου ψευδομαρτυριῶν β'
47. In Evergum et Mnesibulum [Sp.] / κατά Εὐέργου καὶ Μνησιβούλου ψευδομαρτυριῶν
48. In Olympiodorum [Sp.] / κατ' Ὀλυμπιοδώρου βλάβης
49. Contra Timotheum [Sp.] / πρὸς Τιμόθεον ὑπὲρ χρέως
50. Contra Polyclem [Sp.] / πρὸς Πολυκλέα περὶ τοῦ ἐπιτηρηραρχήματος
51. De corona trierarchiae / περὶ τοῦ στεφάνου τῆς τριηραρχίας
52. Contra Callippum [Sp.] / πρὸς Κάλλιππον
53. Contra Nicostratum / πρὸς Νικόστρατον περὶ ἀνδραπόδων ἀπογραφῆς
54. In Cononem / κατά Κόνωνος αἰκίας
55. Contra Calliclem / πρὸς Καλλικλέα περὶ χωρίου
56. In Dionysodorum [Sp.] / κατά Διονυσοδώρου βλάβης
57. Contra Eubulidem / ἔφεσις πρὸς Εὐβουλίδην
58. In Theocrinem [Sp.] / ἔνδειξις κατά Θεοκρίνου
59. In Neaeram [Sp.] / κατά Νεαίρας
60. Epitaphius / ἐπιτάφιος
61. Eroticus [Sp.] / ἐρωτικός

Ep. = Epistulae

Fr. = Fragmenta, ed. J. Baiter & H. Sauppe, *Oratores Attici*. Zurich: Hoehr, 1850 (repr. Hildesheim: Olms, 1967).

Prooem. = Prooemia (Exordia) / προοίμια

Eur. = Euripides Tragicus, Ἐυριπίδης, sec. V î.Hr.

Ed. J. Diggle, *Euripidis fabulae*, vol. 1-3. Oxford: Clarendon Press, 1981-94.

Alc. = Alcestis / Ἄλκηστις, ed. J. Diggle

Alex.fr. = Fragmenta Alexandri, ed. B. Snell, *Euripides Alexandros und andere Strassburger Papyri mit Fragmenten griechischer Dichter* [*Hermes Einzelschriften* 5] (1937).

Andr. = Andromache / Ἀνδρομάχη, ed. J. Diggle

Antiop.fr. = Fragmenta Antiopes / Ἀντιόπη, ed. J. Kambitsis, *L'Antiope d'Euripide*. Athens: Hourzamanis, 1972.

Ba. = Bacchae / Βάκχαι, ed. J. Diggle

Cyc. = Cyclops / Κύκλωψ, ed. J. Diggle

El. = Electra / Ἠλέκτρα, ed. J. Diggle

Ep.Alc. = Epinicion in Alcibiadem (Fragmenta), ed. D.L. Page, *Poetae melici Graeci*. Oxford: Clarendon Press, 1962.

Epigr. = Epigrammata, ed. H. Beckby, *Anthologia Graeca (AG)*, ed.2., Munich: Heimeran, 1965-1968.

Fr. = Fragmenta, ed. A. Nauck, *Tragicorum Graecorum fragmenta*. Leipzig: Teubner, 1889 (repr. Hildesheim: Olms, 1964); D.L. Page, *Select papyri*, vol. 3. London: Heinemann, 1941 (repr. 1970); B. Snell, *Tragicorum Graecorum fragmenta. Supplementum*. Hildesheim: Olms, 1964.

Fr.pap. = Fragmenta papyracea, ed. C. Austin, *Nova fragmenta Euripidea in papyris reperta*. Berlin: De Gruyter, 1968.

Hec. = Hecuba / Ἑκάβη, ed. J. Diggle

Hel. = Helena / Ἑλένη, ed. J. Diggle

Heracl. = Heraclidae / Ἡρακλεΐδαι, ed. J. Diggle

HF = Hercules Furens / Ἡρακλῆς, ed. J. Diggle

Hipp. = Hippolytus / Ἰππόλυτος, ed. J. Diggle

Hyps.fr. = Fragmenta Hypsipyles / Ὑψιπύλη, ed. G.W. Bond, *Euripides. Hypsipyle*. Oxford: Clarendon Press, 1963.

IA = Iphigenia Aulidensis / Ἰφιγένεια ἡ ἐν Αὐλίδι, ed. J. Diggle

Ion / Ἴων, ed. J. Diggle

IT = Iphigenia Taurica / Ἰφιγένεια ἡ ἐν Ταύροις, ed. J. Diggle

Med. = Medea / Μήδεια, ed. J. Diggle

Oen.fr. = Fragmenta Oenei / Οἰνεύς, ed. J. von Arnim, *Supplementum Euripideum*. Bonn: Marcus & Weber, 1913.

Or. = Orestes / Ὀρέστης, ed. J. Diggle

Ph. = Phoenissae / Φοίνισσαι, ed. J. Diggle

Phaeth.fr. = Fragmenta Phaethonis (/Phaethontis) / Φαέθων, ed. J. Diggle

Phrix.fr. = Fragmenta Phrixei / Φρίξος, ed. J. Rea, *The Oxyrhynchus papyri*, vol. 34, Egypt Exploration Society, London, 1968.

Rh. = Rhesus / Ῥῆσος, ed. J. Diggle

Supp. = Supplices / ἱκέτιδες, ed. J. Diggle

Tr. = Troades / Τροάδες, ed. J. Diggle

Hdt. = Herodotus Historicus, Ἡρόδοτος, sec. V î.Hr.

Ed. Ph.-E. Legrand, *Hérodote. Histoires*, 9 vol. Paris: Les Belles Lettres, 1932-54 (citarea se face după carte și paragraf, e.g. Hdt. 4.25; p. = Prooemium).

Hes. = Hesiodus Epicus, Ἡσίοδος, sec. VIII-VII î.Hr.

Th. = Theogonia / Θεογονία, ed. M.L. West, *Hesiod. Theogony*. Oxford: Clarendon Press, 1966.

Op. = Opera et dies / ἔργα καὶ ἡμέραι, ed. F. Solmsen, *Hesiodi opera*. Oxford: Clarendon Press, 1970.

Sc. = Scutum / ἄσπις Ἡρακλέους, ed. *idem*

Fr. = Fragmenta, ed. R. Merkelbach & M.L. West, *Fragmenta Hesiodica*. Oxford: Clarendon Press, 1967; R. Merkelbach & M.L. West, *Hesiodi opera* (ed. F. Solmsen), Oxford: Clarendon Press, 1983.
Fr. astr. = Fragmenta astronomica, ed. H. Diels & W. Kranz, *Die Fragmente der Vorsokratiker*, vol. 1, Berlin: Weidmann, 1951 (repr. 1966).

Fr. ap. M. Tyr. = Fragmentum (ap. Maximum Tyrium), ed. R. Renehan, „A new Hesiodic fragment,” *Classical Philology* 81 (1986): pag. 221.

Hom. = Homerus Epicus, Ὅμηρος, sec. VIII î.Hr.

Il. = Ilias / Ἰλιάς, ed. T.W. Allen, *Homeri Ilias*, vol. 2-3. Oxford: Clarendon Press, 1931.

Od. = Odyssea / Ὀδύσσεια, ed. P. von der Mühlh, *Homeri Odyssea*. Basel: Helbing & Lichtenhahn, 1962.

Ep. = Epigrammata, ed. H. Beckby, *Anthologia Graeca (AG)*, ed.2., Munich: Heimeran, 1965-1968.

II. = v. Hom.

Is. = Isaeus Orator, Ἰσαῖος, sec. V-IV î.Hr.

Ed. P. Roussel, *Isée. Discours*, ed.2. Paris: Les Belles Lettres, 1960. (discursurile sunt citate cu două cifre, e.g. Is. 3.2, unde prima cifră este nr. discursului, conform listei de mai jos, iar a doua este nr. paragrafului).

1. De Cleonymo / περὶ τοῦ Κλεωνύμου κλήρου
2. De Menecele / περὶ τοῦ Μενεκλέους κλήρου
3. De Pyrrho / περὶ τοῦ Πύρρου κλήρου
4. De Nicostrato / περὶ τοῦ Νικοστράτου κλήρου
5. De Dicaeogene / περὶ τοῦ Δικαιογένους κλήρου
6. De Philoctemone / περὶ τοῦ Φιλοκτῆμονος κλήρου
7. De Apollodoro / περὶ τοῦ Απολλοδώρου κλήρου
8. De Cirone / περὶ τοῦ Κίρωνος κλήρου
9. De Astyphilo / περὶ τοῦ Αστυφίλου κλήρου
10. De Aristarcho / περὶ τοῦ Ἀριστάρχου κλήρου
11. De Hagnia / περὶ τοῦ Ἀγνίου κλήρου
12. Pro Euphiletō / ὑπὲρ Εὐφιλῆτου

Fr. = Fragmenta

Ios. = Iosephus Historicus, Ἰώσηπος, sec. I d.Hr.

Ed. B. Niese, *Flavii Iosephi opera*, vol. 1-6. Berlin: Weidmann, 1887- 1895 (repr. 1955).

AI = Antiquitates Iudaicae / Ἰουδαϊκὴ ἀρχαιολογία

Ap. = contra Apionem (= De Iudaeorum vetustate) / πρὸς Ἀπίωνα περὶ τῆς τῶν Ἰουδαίων ἀρχαιότητος

BI = Bellum Iudaicum / περὶ τοῦ Ἰουδαϊκοῦ πολέμου

Vit. = Vita / Ἰωσήπου βίος

Isoc. = Isocrates Orator, Ἰσοκράτης, sec. V/IV î.Hr.

Ed. É. Brémond, G. Mathieu, *Isocrate. Discours*, vol. 1-4. Paris: Les Belles Lettres, 1928-62. Discursurile sunt citate după număr, conform listei de mai jos, și paragraf.

1. Ad Démonicum / πρὸς Δημόνικον
2. Ad Nicoclem / πρὸς Νικοκλέα
3. Nicocles / Νικοκλῆς ἢ Κύπριοι
4. Panegyricus / πανηγυρικός
5. Philippus / Φίλιππος
6. Archidamus / Αρχίδαμος
7. Areopagiticus / Ἀρεοπαγитικός
8. De pace / περὶ εἰρήνης
9. Evagoras / Εὐαγόρας

10. Helenae encomium / Ἑλένη
11. Busiris / Βούσιρις
12. Panathenaicus / παναθηναϊκός
13. In sophistas / κατὰ τῶν σοφιστῶν
14. Plataicus / Πλαταικός
15. Antidosis / περὶ ἀντιδόσεως
16. De bigis / περὶ τοῦ ζεύγους
17. Trapeziticus / τραπεζιτικὸς
18. In Callimachum / παραγραφή πρὸς Καλλίμαχον
19. Aegineticus / Αἰγινητικὸς
20. In Lochitem / κατὰ Λοχίτου
21. In Euthynum / πρὸς Εὐθύνου ἀμάρτυρος

Ep. = Epistulae / Ἐπιστολαί

1. Ad Dionysium / Διονυσίῳ
2. Ad Philirpium / Φιλίππῳ
3. Ad Philirpium / Φιλίππῳ
4. Ad Antipatrum / Ἀντιπάτρῳ
5. Ad Alexandrum / Ἀλεξάνδρῳ
6. Ad filios Iasonis / τοῖς Ἰάσονος παισίν
7. Ad Timotheum / Τιμοθέῳ
8. Ad reges Mytilenaeos / τοῖς Μυτιληναίων ἀρχουσιν
9. Ad Archidamum / Ἀρχιδάμῳ

Fr. = Fragmenta

Luc. = Lucianus Sophista, Λουκιανός, sec. II d.Hr.

Ed. A.M. Harmon & K. Kilburn & M.D. Macleod, *Lucian*, vol. 1-8. Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 1913-67.

Abd. = Abdicatus / Ἀποκηρυττόμενος

Alex. = Alexander / Ἀλέξανδρος ἢ ψευδόμαντις

Anach. = Anacharsis / Ἀνάχαρσις ἢ περὶ γυμνασίων

Apol. = Apologia / Ἀπολογία

Astr. = De astrologia / Περί τῆς ἀστρολογίης

Bacch. = Bacchus / Διόνυσος

BisAcc. = Bis accusatus sive tribunalia / Δις κατηγορούμενος

Cal. = Calumniae non temere credendum / Περί τοῦ μὴ ῥαδίως πιστεύειν διαβολῇ

Cat. = Cataplus / Κατάπλους ἢ τύραννος

Cont. = Charon sive contemptantes / Χάρων ἢ ἐπισκοποῦντες

DDeor. = Dialogi deorum / Θεῶν διάλογοι

DJud. = Dearum iudicium / Θεῶν κρίσις

DMar. = Dialogi marini / Ἐνάλιοι διάλογοι

DMeretr. = Dialogi meretricii / Ἐταιρικοὶ διάλογοι

DMort. = Dialogi mortuorum / Νεκρικοὶ διάλογοι

Demon. = Demonax / Δημόνακτος βίος

Deor. Conc. = Deorum concilium / Θεῶν ἐκκλησία

Dips. = Dipsades / Περί τῶν διψάδων

Dom. = De domo / Περί τοῦ οἴκου

Electr. = Electrum / Περί τοῦ ἠλέκτρου ἢ τῶν κύκνων

Eun. = Eunuchus / Εὐνούχος

Fug. = Fugitivi / Δραπέται

Gall. = Gallus / Ὀνειρος ἢ ἀλεκτρονίων

Harm. = Harmonides / Ἀρμονίδης

Herc. = Hercules / Ἡρακλῆς

Herm. = Hermotimus / Ἑρμότιμος ἢ περὶ αἰρέσεων

- Herod.* = Herodotus / Ἡρόδοτος ἢ Ἀετίων
Hes. = Hesiodus / Διάλογος πρὸς Ἡεσίοδον
Hipp. = Hippias / Ἰππίας ἢ βαλανεῖον
Hist.Consc. = Quomodo historia conscribenda sit / Πῶς δεῖ ἱστορίαν συγγράφειν
Icar. = Icaromenippus / Ἰκαρομένιππος ἢ ὑπερνεφέλος
Im. = Imagines / Εἰκόνες
Ind. = Adversus indoctum et libros multos ementem / Πρὸς τὸν ἀπαιδεύτον καὶ πολλὰ βιβλία ὠνούμενον
IConf. = Iuppiter Confutatus / Ζεὺς ἐλεγχόμενος
ITr. = Iuppiter tragoedus / Ζεὺς τραγωδός
Iud.Voc. = Iudicium vocalium (Lis consonantium) / Δίκη συμφώνων
Laps. = Pro lapsu inter salutandum / Ὑπὲρ τοῦ ἐν τῇ προσαγορεύσει πταίσματος
Lex. = Lexiphanes / Λεξιφάνης
Luct. = De luctu / Περί πένθους
Macr. = Macrobbii / Μακρόβιοι
Merc.Cond. = De mercede conductis potentium familiaribus / Περί τῶν ἐπὶ μισθῶ συνόντων
Musc.Enc. = Muscae encomium / Μυίας ἐγκώμιον
Nav. = Navigium / Πλοῖον ἢ εὐχαί
Nec. = Menippus sive necyomantia / Μένιππος ἢ νεκυομαντεία
Ner. = Nero / Νέρων
Nigr. = Nigrinus / Νιγρίνου φιλοσοφία
Par. = De parasito sive artem esse parasiticam / Περί παρασίτου ὅτι τέχνη ἢ παρασιτικὴ
Patr.Enc. = Patriae encomium / Πατριδος ἐγκώμιον
Peregr. = De morte Peregrini / Περί τῆς Περεγρίνου τελευτῆς
Phal.1,2 = Phalaris 1, 2 / Φάλαρις Α, Β
Philops. = Philopseudes sive incredulus / Φιλοψευδεῖς ἢ ἀπιστῶν
Pisc. = Revivescens sive piscator / Ἀναβιοῦντες ἢ ἀλιεῦς
Pr.Im. = Pro imaginibus / Ὑπὲρ τῶν εἰκόνων
Prom. = Prometheus / Προμηθεὺς
Prom.Es = Prometheus es in verbis / Πρὸς τὸν εἰπόντα Προμηθεὺς εἶ ἐν τοῖς λόγοις
Pseudol. = Pseudologista / Ψευδοσοφιστής ἢ σολοικιστής
Rh.Pr. = Rhetorum praceptor / Ῥητόρων διδάσκαλος
Sacr. = De sacrificiis / Περί θυσιῶν
Salt. = De saltatione / Περί ὀρχήσεως
Sat. = Saturnalia / Τὰ πρὸς Κρόνον
Scyth. = Scythia / Σκύθης ἢ πρόξενος
Sol. = Soloecista / Ψευδολογιστής ἢ περὶ τῆς ἀποφράδος
Somm. = Somnium sive vita Luciani / Περί τοῦ ἐνυπνίου ἤτοι βίος Λουκιανοῦ
Symp. = Symposium / Συμπόσιον ἢ Λαπίθα
Syr.D. = De Syria dea / Περί τῆς Συρίας θεοῦ
Tim. = Timon / Τίμων
Tox. = Toxaris vel amicitia / Τόξαρις ἢ φιλία
Trag. = Tragodopodagra (Podagra) / Ποδάγρα
Tyr. = Tyrannicida / Τυραννοκτόνος
VH1,2 = Verae Historiae 1, 2 / Ἀληθῶν διηγημάτων Α, Β
Vit.Auct. = Vitarum auctio / Βίων πρᾶσις
Zeux. = Zeuxis / Ζεῦξις ἢ Ἀντίοχος

Lys. = Lysias Orator, Λυσίας, sec. V-IV ἰ.Ηρ.

Ed. U. Albin, *Lisia. I discorsi*. Florence: Sansoni, 1955; citat după nr. discursului și paragraf; fragmentele sunt citate după nr. paginii din ediție.

1. De caede Eratosthenis / ὑπὲρ τοῦ Ἐρατοσθένους φόνου ἀπολογία
2. Epitaphius [Sp.] / ἐπιτάφιος τοῖς Κορινθίοις βοηθοῖς
3. Contra Simonem / πρὸς Σίμωνα ἀπολογία
4. περὶ τραύματος ἐκ προνοίας
5. Pro Callia / ὑπὲρ Καλλίου ἱεροσυλίας ἀπολογία

6. In Andocidem [Sp.] / κατ' Ἀνδοκίδου ἀσεβείας
7. Areopagiticus / Ἀρεοπαγαιτικός περί τοῦ σηκοῦ ἀπολογία
8. κατηγορία πρὸς τοὺς συνουσιαστάς κακολογιῶν [Sp.]
9. Pro milite [Sp.] / ὑπὲρ τοῦ στρατιώτου
10. In Theomnestum 1 / κατὰ Θεομνήστου α'
11. In Theomnestum 2 [Sp.] / κατὰ Θεομνήστου β'
12. In Eratosthenem / κατὰ Ἐρατοσθένους
13. In Agoratum / κατὰ Ἀγοράτου
14. In Alcibiadem 1 / κατὰ Ἀλκιβιάδου λειποταξίου
15. In Alcibiadem 2 / κατὰ Ἀλκιβιάδου ἀστρατείας
16. Pro Mantitheo / ἐν βουλῇ Μαντιθέῳ δοκιμαζομένῳ ἀπολογία
17. πρὸς τὸ δημόσιον περὶ τῶν Ἐράτωνος χρημάτων
18. περὶ τῆς δημεύσεως <τῶν> τοῦ Νικίου ἀδελφοῦ ἐπίλογος
19. ὑπὲρ τῶν Ἀριστοφάνους χρημάτων, πρὸς τὸ δημόσιον
20. Pro Polystrato [Sp.] / ὑπὲρ Πολυστράτου
21. ἀπολογία δωροδοκίας ἀπαράσημος
22. κατὰ τῶν σιτοπωλῶν
23. In Pancleonem / κατὰ Παγκλέωνος ὅτι οὐκ ἦν Πλαταιεύς
24. ὑπὲρ τοῦ ἀδυνάτου
25. [δῆμον καταλύσεως] ἀπολογία
26. <περὶ τῆς Εὐάνδρου δοκιμασίας>
27. In Ericratem / κατ' Ἐπικράτους καὶ τῶν συμβρεσβευτῶν
28. In Ergoclem / κατ' Ἐργοκλέους ἐπίλογος
29. In Philocratem / κατὰ Φιλοκράτους ἐπίλογος
30. In Nicomachum / κατὰ Νικομάχου γραμματέως
31. In Philonem / κατὰ Φίλωνος δοκιμασία
32. In Diogitonem / κατὰ Διογείτονος
33. Olympiacus / Ὀλυμπιακός
34. περὶ τοῦ μὴ καταλύσαι τὴν πατριὸν πολιτείαν Ἀθήνησι

Fr. = *Fragments*, ed. U. Albin, *Lisia. I discorsi*. Florence: Sansoni, 1955.

Fr.Ep. = *Fragments epistolarum*, ed. T. Thalheim, *Lysiae orationes* (editio maior), ed.2. Leipzig: Teubner, 1913.

LXX = Septuaginta, Vetus Testamentum Graece redditum, Παλαιὰ Διαθήκη

Ed. A. Rahlfs, *Septuaginta*, Stuttgart: Württemberg Bible Society, 1935 (repr. 1971).

Abd. = rom. Abdias / lat. Abdias / gr. Ἀβδίου

Ag. = rom. Aggeu / lat. Aggaeus / gr. Ἀγγαῖος

Am. = rom. Amos / lat. Amos / gr. Ἀμός

Av. = rom. Avacum (Habacuc TM) / lat. Habacuc / gr. Ἀβακούμ

Bar. = rom. Baruh / lat. Baruch / gr. Βαρούχ

Bel / Bel.Θ = rom. Bel și balaurul (Θ = Theodotionis versio) / lat. Bel et Draco / gr. Βῆλ καὶ δράκων

Cânt. = rom. Cântarea Cântărilor / lat. Canticum / gr. Ἄσμα

Dan. / *Dan.Θ* = rom. Daniel (Θ = Theodotionis versio) / lat. Daniel / gr. Δανιήλ

Deut. = rom. Deuteronomul / lat. Deuteronomium / gr. Δευτερονόμιον

Ecl. = rom. Ecclziastul / lat. Ecclesiastes / gr. Ἐκκλησιαστής

Ep.Ier. = rom. Epistola lui Ieremia / lat. Epistola Ieremiae / gr. Ἐπιστολὴ Ἱερεμίου

Est. = rom. Ester / lat. Esther / gr. Ἑσθήρ

Ex. = rom. Exodul / lat. Exodus / gr. Ἐξοδος

IEzr., 2Ezr. (2 Ezdra = Ezra și Nehemia TM) = rom. 1, 2 Ezdra / lat. Esdrae 1, 2 / gr. Ἑσδρας

Gen. = rom. Geneza / lat. Genesis / gr. Γένεσις

Ier. = rom. Ieremia / lat. Ieremias / gr. Ἱερεμίας

Iez. = rom. Iezechiel / lat. Ezechiel / gr. Ἱεζεκιήλ

Iis.Nav. = rom. Iisus (Iosua) Nave / lat. Iosue / gr. Ἰησοῦς

Ioel = rom. Ioel / lat. Ioel / gr. Ἰωήλ

- Iona* (rom.) / lat. Ionas / gr. Ἰωνᾶς
Iov (rom.) / lat. Iob / gr. Ἰώβ
Is. = rom. Isaia / lat. Isaias / gr. Ἠσαΐας
Iud. = rom. Iudit / lat. Iudith / gr. Ἰουδίθ
Ἰντ. = rom. Ἰντελεpciunea lui Solomon / lat. Sapientia / gr. Σοφία Σαλωμῶντος
Jud. / Jud.B = rom. Judecatori (B = Codex Vaticanus) / lat. Iudices / gr. Κριταί
Lev. = rom. Leviticul / lat. Leviticus / gr. Λευϊτικόν
1Mac., 2Mac., 3Mac., 4Mac. = rom. 1, 2, 3, 4 Macabei / lat. Machabeorum 1-4 / gr. Μακκαβαῖοι
Mal. = rom. Malachia / lat. Malachias / gr. Μαλαχίας
Mich. = rom. Michea / lat. Michaeas / gr. Μιχαίας
Na. = rom. Naum / lat. Nahum / gr. Ναούμ
Num. = rom. Numerii / lat. Numeri / gr. Ἄριθμοί
Od. = rom. Odele / lat. Odae / gr. Ὠδαί
Os. = rom. Osea / lat. Osee / gr. Ὠσηέ
1Par., 2Par. = rom. 1, 2 Paraleipomena / lat. Paralimomenon 1, 2 sive Chronicon 1, 2 / gr. Χρονικά (Παραλειπόμενα) 1, 2
Plâng. = rom. Plângerile lui Ieremia / lat. Lamentationes / gr. Θρήνοι
Prov. = rom. Proverbele (Pildele) lui Solomon / lat. Proverbia / gr. Παροιμιαί
Ps. = rom. Psalmii / lat. Psalmi / gr. Ψαλμοί
Ps.Sol. = rom. Psalmii lui Solomon / lat. Psalmi Salomonis / gr. Ψαλμοί Σαλωμῶντος
1Rg., 2Rg., 3Rg., 4Rg. = rom. 1, 2, 3, 4 Regi (3, 4 Regi = 1, 2 Regi / Samuel TM) / lat. Regnorum 1-4 / gr. Σαμουήλ 1, 2; 3, 4 = Βασιλέων 1, 2
Ruth (rom.) / lat. Ruth / gr. Ρούθ
Sir. = rom. Ἰντελεpciunea lui Iisus Sirah / lat. Ecclesiasticus sive Siracides (Sapientia Jesu filii Sirach) / gr. Σοφία Σιράχ (ἐκκλησιαστικός)
Soph. = rom. Sophonia / lat. Sophonias / gr. Σοφονίας
Suz. / Suz.Θ = rom. Suzana (Θ = Theodotionis versio) / lat. Susanna / gr. Σουσάννα
Tob. / Tob.S = rom. Tobit (S = Codex Sinaiticus) / lat. Tobit / gr. Τωβίτ
Zah. = rom. Zaharia / lat. Zacharias / gr. Ζαχαρίας

Men. = Menander Comicus, Μένανδρος, sec. IV-III î.Hr.

Ed. F.H. Sandbach, *Menandri reliquiae selectae*. Oxford: Clarendon Press, 1972.

- Asp.* = Aspis / ἀσπίς
Asp.fr. = Aspidis fragmenta aliunde nota
Car. = Carchedonius / καρχεδόνιος
Car.fr. = Carchedonii fragmenta aliunde nota
Cith. = Citharista / κιθαριστής
Cith.fr. = Citharistae fragmenta aliunde nota
Col. = Colax / κόλαξ
Col.fr. = Colacis fragmenta aliunde nota
Con. = Coneazomenae / κωνιαζόμεναι
Con.fr. = Coneazomenarum fragmentum aliunde notum
DE = Dis Exapaton / δις ἐξαπατῶν
DEfr. = Dis exapatontis fragmenta aliunde nota
Dysc. = Dyscolus / δύσκολος
Epit. = Epitrepontes / ἐπιτρέποντες
Epit.fr. = Epitrepontum fragmenta
Georg. = Georgus / γεωργός
Georg.fr. = Georgi fragmenta aliunde nota
Her. = Heros / ἥρως
Her.fr. = Herois fragmenta aliunde nota
Mis. = Misumenus / μισούμενος
Mis.fr. = Misumeni fragmenta + Misumeni nova fragmenta, ed. E.G. Turner, "New fragments of the Misoumenos of Menander", *Bulletin of the Institute of Classical Studies* suppl. 17 (1965).
Pc. = Pericromene / περικρομένη

Pc.fr. = Pericromenae fragmenta aliunde nota
Per. = Perinthia / Περινθία
Per.fr. = Perinthiae fragmenta aliunde nota
Phasm. = Phasma / φάσμα
Sam. = Samia / Σαμία
Sam.fr. = Samiae fragmenta aliunde nota
Sic. = Sicyonius / Σικυώνιος
Sic.fr. = Sicyonii fragmenta aliunde nota
Th. = Theophorumene / Θεοφορουμένη
Th.fr. = Theophorumenae fragmenta aliunde nota (+ fragmentum dubium)

Epigr. = Epigrammata, ed. H. Beckby, *Anthologia Graeca (AG)*, ed.2., Munich: Heimeran, 1965-1968.

Fr. = Fragmenta, A. Meineke, *Fragmenta comicorum Graecorum*, vol. 4. Berlin: Reimer, 1841 (repr. De Gruyter, 1970); T. Kock, *Comicorum Atticorum fragmenta*, vol. 3. Leipzig: Teubner, 1888; J. Demianczuk, *Supplementum comicum*. Krakau: Nakladem Akademii, 1912 (repr. Hildesheim: Olms, 1967); C. Austin, *Comicorum Graecorum fragmenta in papyris reperta*. Berlin: De Gruyter, 1973.

Fr.Didot. = Fragmenta Didotiana 1, 2.; A. Körte & A. Thierfelder, *Menandri quae supersunt*, vol. 2, ed.2. Leipzig: Teubner, 1959.

Gnom. = Gnomai monostichoi e papyris, Sententiae e codicibus Byzantinis, Sententiae e papyris / γνῶμαι μονόστιχοι, ed. S. Jäkel, *Menandri sententiae*. Leipzig: Teubner, 1964.

Mon. = Gnomae monostichoi (Sententiae) / γνῶμαι μονόστιχοι, ed. A. Meineke, *Fragmenta comicorum Graecorum*, vol. 4. Berlin: Reimer, 1841.

NT = Novum Testamentum, Καινή Διαθήκη, sec. I d.Hr.

Ed. K. Aland, M. Black, C.M. Martini, B.M. Metzger, & A. Wikgren, *The Greek New Testament*, ed.2. Stuttgart: Württemberg Bible Society, 1968.

Apoc. = rom. Apocalipsa / lat. Apocalypsis Ioannis / gr. Ἀποκάλυψις Ἰωάννου

Col. = rom. Coloseni / lat. Epistula (Pauli) ad Colossenses / gr. Πρὸς Κολοσσαεῖς ἐπιστολή Παύλου

1Cor., 2Cor. = rom. 1, 2 Corintheni / lat. Epistula (Pauli) ad Corinthios 1, 2 / gr. Πρὸς Κορινθίους ἐπιστολαὶ Παύλου

Ef. = rom. Efeseni / lat. Epistula Pauli ad Ephesios / gr. Πρὸς Ἐφεσίους ἐπιστολή Παύλου

Evr. = rom. Evrei / lat. Epistula Pauli ad Hebraeos / gr. Πρὸς Ἑβραίους ἐπιστολή Παύλου

Fim. = rom. Filimon / lat. Epistula Pauli ad Philemonem / gr. Πρὸς Φιλήμονα ἐπιστολή Παύλου

Flp. = rom. Filipeni / lat. Epistula Pauli ad Philippenses / gr. Πρὸς Φιλιππησίους ἐπιστολή Παύλου

Fp. = rom. Faptele Apostolilor / lat. Actus apostolorum / gr. Πράξεις Ἀποστόλων

Gal. = rom. Galateni / lat. Epistula Pauli ad Galatas / gr. Πρὸς Γαλάτας ἐπιστολή Παύλου

Iac. = rom. Iacov / lat. Epistula Iacobi / gr. Ἰακώβου ἐπιστολή

In. = rom. Ioan / lat. Evangelium secundum Iohannem / gr. Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην

1In., 2In., 3In. = rom. 1, 2, 3 Ioan / lat. Epistula Iohannis 1, 2, 3 / gr. Ἰωάννου ἐπιστολαὶ

Iuda = rom. Iuda / lat. Epistula Iudae / gr. Ἰούδα ἐπιστολή

Lc. = rom. Luca / lat. Evangelium secundum Lucam / gr. Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν

Mc. = rom. Marcu / lat. Evangelium secundum Marcum / gr. Εὐαγγέλιον κατὰ Μάρκον

Mt. = rom. Matei / lat. Evangelium secundum Matthaeum / gr. Εὐαγγέλιον κατὰ Μαθθαῖον

1Pt., 2Pt. = rom. 1, 2 Petru / lat. Epistula Petri 1, 2 / gr. Πέτρου ἐπιστολαὶ

Rom. = rom. Romani / lat. Epistula (Pauli) ad Romanos / gr. Πρὸς Ῥωμαίους ἐπιστολή Παύλου

1Tes., 2Tes. = rom. 1, 2 Tesaloniceni / lat. Epistula (Pauli) ad Thessalonicenses 1, 2 / gr. Πρὸς Θεσσαλονικεῖς ἐπιστολαὶ Παύλου

1Tim., 2Tim. = rom. 1, 2 Timotei / lat. Epistula (Pauli) ad Timotheum 1, 2 / gr. Πρὸς Τιμόθεον ἐπιστολαὶ Παύλου

Tit (rom.) / lat. Epistula Pauli ad Titum / gr. Πρὸς Τίτον ἐπιστολή Παύλου

Od. = v. Hom.

Pi. = Pindarus Lyricus, Πίνδαρος, sec. VI-V î.Hr.

Ed. H. Maehler & B. Snell, *Pindari carmina cum fragmentis*, Leipzig: Teubner, 1971-5.

Fr. = Fragmenta (*Hymn.* = Hymni / ύμνοι, *Pae.* = Paeanes / Παϊᾶνες, *Dith.* = Dithyrambi / Διθύραμβοι, *Isthm.* = Isthmia / gr. Ἴσθμιονίκαϊς, *Parth.* = Parthenia / παρθένεια, *Prosod.* = Prosodia / προσόδια, *Hyporch.* = Hyporchemata / ύπορχήματα, *Encom.* = Encomia / ἐγκώμια, *Thren.* = Threni / θρήνοι)

I. = Isthmia / Ἴσθμιονίκαϊς

N. = Nemea / Νεμεονίκαϊς

O. = Olympia / Ὀλυμπιονίκαϊς

P. = Pythia / Πυθιονίκαϊς

Plat. = Plato Philosophus, Πλάτων, sec. V-IV î.Hr.

Ed. J. Burnet, *Platonis opera*, vol. 1-5. Oxford: Clarendon Press, 1900-1907 (repr. 1967-8). Citarea se face după operă și respectiv pagina și paragraful ediției princeps (Aldo Manuzio, Veneția, 1513): e.g. Plat. *Grg.* 449b.

1Alc., *2Alc.* = Alcibiades 1, 2 [Sp.] / Ἀλκιβιάδης 1, 2

Amat. = Amatores [Sp.] / ἀντερασταί

Ap. = Apologia / ἀπολογία Σωκράτους

Chrm. = Charmides / Χαρμίδης

Clit. = Clitopho [Dub.] / Κλειτοφῶν

Cra. = Cratylus / Κρατύλος

Cri. = Crito / Κρίτων

Criti. = Critias / Κριτίας

Def. = Definitiones [Sp.] / ὄροι

Ep. = Epistulae [Dub.]

Epigr. = Epigrammata, ed. H. Beckby, *Anthologia Graeca (AG)*, ed.2., Munich: Heimeran, 1965-1968.

Epin. = Epinomis [Dub.] / ἐπινομίς

Euthd. = Euthydemus / Εὐθύδημος

Euthphr. = Euthyphro / Εὐθύφρων

Fr. Trag. = Fragmenta Tragoediarum, ed. B. Snell, *Tragicorum Graecorum fragmenta*, vol. 1. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1971

Grg. = Gorgias / Γοργίας

Hipparch. = Hipparchus [Sp.] / Ἴππαρχος

Hr. Ma., *Mi.* = Hippias Maior [Dub.], Minor / Ἴππίας μείζων, ἐλλάττων

Ion / Ἴων

La. = Laches / Λάχης

Lg. = Leges / νόμοι

Ly. = Lysis / Λύσις

Men. = Meno / Μένων

Min. = Minos [Sp.] / Μίνως

Mx. = Menexenus / Μενέξενος

Phd. = Phaedo / Φαίδων

Phdr. = Phaedrus / Φαῖδρος

Phlb. = Philebus / Φίληβος

Plt. = Politicus / πολιτικός

Prm. = Parmenides / Παρμενίδης

Prt. = Protagoras / Πρωταγόρας

R. = Respublica / πολιτεία

Smp. = Symposium / συμπόσιον

Sp. = Spuria (Axiochus / Ἀξίοχος: 364a-372a; De iusto / περὶ δικαίου: 372a-375d; De virtute / περὶ ἀρετῆς: 376a-379d; Demodocus / Δημόδοκος: 380a-386b; Sisyphus / Σίσυφος: 387b-391d; Eryxias / Ἐρυξίας: 392a-406a)

Sph. = Sophista / σοφιστής

Thg. = Theages [Sp.] / Θεάγης

Th. = Theaetetus / Θεαίτητος
Ti. = Timaeus / Τίμαιος
Virt. = De virtute / περὶ ἀρετῆς

Plb. = Polybius Historicus, Πολύβιος, sec. II ἰ. Hr.

Historiae / Ἱστορίαι, Ed. T. Büttner-Wobst, *Polybii historiae*, vol. 1-4. Leipzig: Teubner, 1882-1905, repr. Stuttgart, 1962-67.
Fr. = Fragmenta

Plut. = Plutarchus Biographus et Philosophus, Πλούταρχος, sec. I-II d. Hr.

Vitae parallelae / βίοι παράλληλοι, ed. B. Perrin, *Plutarch's lives*, Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 1914-26; K. Ziegler, *Plutarchi vitae parallelae*, Leipzig: Teubner, 1969-71.

Aem. = Aemilius Paulus / Αἰμίλιος Παῦλος
Ag. = Agesilaus / Ἀγησίλαος
AgisCleom. = Agis et Cleomenes / Ἄγις καὶ Κλεομένης
Alc. = Alcibiades / Ἀλκιβιάδης
Alex. = Alexander / Ἀλέξανδρος
Ant. = Antonius / Ἀντώνιος
Arat. = Aratus / Ἄρατος
Arist. = Aristides / Ἀριστείδης
Art. = Artaxerxes / Ἀρταξέρξης
Brut. = Brutus / Βρούτος
Caes. = Caesar / Γάιος Καῖσαρ
Cam. = Camillus / Κάμυλλος
Cat. Ma., Mi. = Cato Maior, Minor / Μάρκος Κάτων / Κάτων
Cic. = Cicero / Κικέρων
Cim. = Cimon / Κίμων
Comp. = Comparatio (urmat de două nume, e.g. *Comp. Demetr. Ant.*)
Cor. = Marcius Coriolanus / Γάιος Μάρκιος (Κοριολάνος)
Crass. = Crassus / Κράσσος
Dem. = Demosthenes / Δημοσθένης
Demetr. = Demetrius / Δημήτριος
Dio. = Dion / Δίων
Eum. = Eumenes / Εὐμένης
Fab. = Fabius Maximus / Φάβιος Μάξιμος
Flam. = Titus Flamininus / Τίτος Κοΐντιος (Φλαμινίνος)
Fr. = Fragmenta, ed. F. Jacoby, *Die Fragmente der griechischen Historiker (FGH)*, Leiden: Brill, 1923-1958 (repr. 1954-1969).
Galb. = Galba / Γάλβας
Luc. = Lucullus / Λεύκολος
Lyc. = Lycurgus / Λυκούργος
Lys. = Lysander / Λύσανδρος
Mar. = Marius / Μάριος
Marc. = Marcellus / Μάρκελλος
Nic. = Nicias / Νικίας
Num. = Numa / Νομάς
Oth. = Otho / Όθων
Pel. = Pelopidas / Πελοπίδας
Per. = Pericles / Περικλής
Phil. = Philopoemen / Φιλοποίμην
Phoc. = Phocion / Φωκίων
Pomp. = Pompeius / Πομπήιος
Publ. = Publicola / Πομπλικόλας
Pyrrh. = Pyrrhus / Πύρρος
Rom. = Romulus / Ρωμύλος

Sert. = Sertorius / Σερτόριος

Sol. = Solon / Σόλων

Sull. = Sulla / Σύλλας

TCG = Tiberius et Gaius Gracchus / Τιβέριος, Γάιος Γράκχος

Them. = Themistocles / Θεμιστοκλής

Thes. = Theseus / Θησεύς

Tim. = Timoleon / Τιμολέων

M. = Moralia. Trimiterea se face la pagină și paragraf (e.g. Plut. *M.*568b), iar tratatul de unde face parte exemplul poate fi identificat conform listei de mai jos.

1. De liberis educandis [Sp.] (1a-14c) / περι παίδων ἀγωγῆς
2. Quomodo adolescens poetas audire debeat (14d-37b) / πῶς δεῖ τὸν νέον ποιημάτων ἀκούειν
3. De recta ratione audiendi (37b-48d) / περι τοῦ ἀκούειν
4. Quomodo adulator ab amico internoscatur (48e-74e) / πῶς ἂν τις διακρίνειε τὸν κόλακα τοῦ φίλου
5. Quomodo quis suos in virtute sentiat profectus (75a-86a) / πῶς ἂν τις αἰσθῆτο ἑαυτοῦ προκόπτο-
ντος ἐπ' ἀρετῆ
6. De capienda ex inimicis utilitate (86b-92f) / πῶς ἂν τις ἀπ' ἐχθρῶν ὠφελοῖτο
7. De amicorum multitudine (93a-97b) / περι πολυφιλίας
8. De fortuna (97c-100a) / περι τύχης
9. De virtute et vitio (100b-101e) / περι ἀρετῆς καὶ κακίας
10. Consolatio ad Apollonium [Sp.] (101f-122a) / παραμυθητικὸς πρὸς Ἀπολλώνιον
11. De tuenda sanitate praecepta (122b-137e) / ὑγιεινὰ παραγγέλματα
12. Coniugalia praecepta (138a-146a) / γαμικὰ παραγγέλματα
13. Septem sapientium convivium (146b-164d) / τῶν ἑπτὰ σοφῶν συμπόσιον
14. De superstitione (164e-171f) / περι δεισιδαιμονίας
15. Regum et imperatorum orophthegmata [Sp.?] (172b-208a) / ἀποφθέγματα βασιλέων καὶ στρα-
τηγῶν
16. Aporphthegmata Laconica [Sp.?] (208b-242d) / ἀποφθέγματα Λακωνικά
17. Mulierum virtutes (242e-263c) / γυναικῶν ἀρεταί
18. Aetia Romana et Graeca (263d-304f) / αἰτία Ῥωμαϊκὰ καὶ Ἑλληνικά
19. Parallela minora [Sp.] (305a-316b) / συναγωγή ἱστοριῶν παραλλήλων Ἑλληνικῶν καὶ Ῥωμαϊκῶν
20. De fortuna Romanorum (316c-326c) / περι τῆς Ῥωμαίων τύχης
21. De Alexandri magni fortuna aut virtute (326d-345b) / περι τῆς Ἀλεξάνδρου τύχης ἢ ἀρετῆς λόγοι
22. De gloria Atheniensium (345c-351b) / πότερον Ἀθηναῖοι κατὰ πόλεμον ἢ κατὰ σοφίαν ἐνδοξότε-
ροι
23. De Iside et Osiride (351c-384c) / περι Ἴσιδος καὶ Ὀσίριδος
24. De E apud Delphos (384d-394c) / περι τοῦ Εἰ τοῦ ἐν Δελφοῖς
25. De Pythiae oraculis (394d-409d) / περι τοῦ μὴ χρᾶν ἔμμετρα νῦν τὴν Πυθίαν
26. De defectu oraculorum (409e-438d) / περι τῶν ἐκλελυμένων χρηστηρίων
27. An vitioso doceri possit (439a-440c) / εἰ διδακτὸν ἢ ἀρετῆ
28. De virtute morali (440d-452d) / περι τῆς ἠθικῆς ἀρετῆς
29. De cohibenda ira (452f-464d) / περι ἀοργησίας
30. De tranquillitate animi (464e-477f) / περι εὐθυμίας
31. De fraterno amore (478a-492d) / περι φιλαδελφίας
32. De amore prolis (493a-497e) / περι τῆς εἰς τὰ ἔκγονα φιλοστοργίας
33. An vitiositas ad infelicitatem sufficiat (498a-500a) / εἰ αὐτάρκης ἢ κακία πρὸς κακοδαιμονίαν
34. Animine an corporis affectiones sint peiores (500b-502a) / περι τοῦ πότερον τὰ τῆς ψυχῆς ἢ τὰ
τοῦ σώματος πάθη χειρόνα
35. De garrulitate (502b-515a) / περι ἀδολεσχίας
36. De curiositate (515b-523b) / περι πολυπραγμοσύνης
37. De cupiditate divitiarum (523c-528b) / περι φιλοπλουτίας
38. De vitioso pudore (528c-536d) / περι δυσωπίας
39. De invidia et odio (536e-538e) / περι φθόνου καὶ μίσους
40. De laude ipsius (539a-547f) / περι τοῦ ἑαυτὸν ἐπαινεῖν ἀνεπιφθόνως
41. De sera numinis vindicta (548a-568a) / περι τῶν ὑπὸ τοῦ θεοῦ βραδέως τιμωρουμένων

42. De fato [Sp.] (568b-574f) / περί είμαρμένης
 43. De genio Socratis (575a-598f) / περί τοῦ Σωκράτους δαιμονίου
 44. De exilio (599a-607f) / περί φυγῆς
 45. Consolatio ad uxorem (608a-612b) / παραμυθητικός εἰς τὴν γυναῖκα τὴν αὐτοῦ
 46. Quaestiones convivales (612c-748d) / συμποσιακὰ προβλήματα
 47. Amatorius (748e-771e) / ἐρωτικός
 48. Amatoriae narrationes [Sp.] (771e-775e) / ἐρωτικὰ διηγήσεις
 49. Maxime cum principibus philosopho esse disserendum (776a-779c) / περί τοῦ ὅτι μάλιστα τοῖς ἡγεμόσι δεῖ τὸν φιλόσοφον
 50. Ad principem ineruditum (779d-782f) / πρὸς ἡγεμόνα ἀπαιδευτον
 51. An seni respublica gerenda sit (783b-797f) / εἰ πρεσβυτέρῳ πολιτευτέον
 52. Praecepta gerendae reipublicae (798a-825f) / πολιτικὰ παραγγέλματα
 53. De unius in republica dominatione, populari statu, et paucorum imperio (826a-827c) / περί μοναρχίας καὶ δημοκρατίας καὶ ὀλιγαρχίας
 54. De vitando aere alieno (827d-832a) / περί τοῦ μὴ δεῖν δανεῖζεσθαι
 55. Vitae decem oratorum [Sp.] (832b-852e) / περί τῶν δέκα ῥητόρων
 56. Comparationis Aristophanis et Menandri compendium (853a-854d) / συγκρίσεως Ἀριστοφάνους καὶ Μενάνδρου ἐπιτομή
 57. De Herodoti malignitate (854e-874c) / περί Ἡροδότου κακοηθείας
 58. Aetia physica (911c-919e) / αἵτια φυσικά
 59. De facie in orbe lunae (920b-945e) / περί τοῦ ἐμφαινομένου προσώπου τῆς σελήνης
 60. De primo frigido (945f-955c) / περί τοῦ πρώτως ψυχροῦ
 61. Aquane an ignis sit utilior [Sp.] (955d-958e) / πότερον ὕδωρ ἢ πῦρ χρησιμώτερον
 62. De sollertia animalium (959a-985c) / πότερα τῶν ζῴων φρονιμώτερον
 63. Bruta animalia ratione uti (985d-992e) / περί τοῦ τὰ ἄλογα λόγῳ χρῆθαι
 64. De esu carniū i (993a-996c) / περί σαρκοφαγίας α'
 65. De esu carniū ii (996d-999b) / περί σαρκοφαγίας β'
 66. Platonicae quaestiones (999c-1011e) / Πλατωνικὰ ζητήματα
 67. De animae procreatione in Timaeo (1012b-1030c) / περί τῆς ἐν Τιμαίῳ ψυχογονίας
 68. Epitome libri de animae procreatione in Timaeo (1030d-1032f) / ἐπιτομή τοῦ περὶ τῆς ἐν τῷ Τιμαίῳ ψυχογονίας
 69. De Stoicorum repugnantibus (1033a-1057b) / περί Στωικῶν ἐναντιωμάτων
 70. Stoicos absurdiora poetis dicere (1057c-1058e) / ὅτι παραδοξότερα οἱ Στωικοὶ τῶν ποιητῶν λέγουσιν
 71. De communibus notitiis adversus Stoicos (1058e-1086b) / περί τῶν κοινῶν ἐννοιῶν πρὸς τοὺς Στωικοὺς
 72. Non posse suaviter vivi secundum Epicurum (1086c-1107c) / ὅτι οὐδ' ἡδέως ζῆν ἔστιν κατ' Ἐπίκουρον
 73. Adversus Colotem (1107d-1127e) / πρὸς Κολώτην
 74. De latenter vivendo (1128a-1130e) / εἰ καλῶς εἴρηται τὸ λάθε βιώσας

Ediit: F.C. Babbitt, *Plutarch's moralia*, vol. 1-2. Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 1927-8 (repr. 1962-69); H.N. Fowler, *Plutarch's moralia*, vol. 10. Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 1936 (repr. 1969); L. Pearson, *Plutarch's moralia*, vol. 11. Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 1965 (repr. 1970); J.B. Titchener, *Plutarchi moralia*, vol. 2.1. Leipzig: Teubner, 1935 (repr. 1971); W. Nachstätt, *Plutarchi moralia*, vol. 2.1, 2.2. Leipzig: Teubner, 1935 (repr. 1971); W. Sieveking, *Plutarchi moralia*, vol. 2.3, 3. Leipzig: Teubner, 1935 (repr. 1971); M. Pohlenz, *Plutarchi moralia*, vol. 3, 5.3. Leipzig: Teubner, 1929-60 (repr. 1972); C. Hubert, *Plutarchi moralia*, vol. 4, 5.3, 6.1. Leipzig: Teubner, 1938-60 (repr. 1959-71); J. Mau, *Plutarchi moralia*, vol. 5.2.1. Leipzig: Teubner, 1971; R. Westman (post M. Pohlenz), *Plutarchi moralia*, vol. 6.2. Leipzig: Teubner, 1959.

M.Fr. = Fragmenta, ed. F.H. Sandbach, *Plutarchi moralia*, vol. 7. Leipzig: Teubner, 1967.

Ecl. = Ἐκλογή περὶ τῶν ἀδυνάτων, ed. F.G. Schneidewin & E.L. von Leutsch, *Corpus paroemiographorum Graecorum*, vol. 1. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1839 (repr. Hildesheim: Olms, 1965).

Lib. = De libidine et aegritudine / πότερον ψυχῆς ἢ σώματος ἐπιθυμία καὶ λύπη, ed. K. Ziegler & M. Pohlenz, *Plutarchi moralia*, vol. 6.3, Teubner, Leipzig, 1966.

Pars.An. = Parsne an facultas animi sit vita passiva / εἰ μέρος τὸ παθητικὸν τῆς ἀνθρώπου ψυχῆς ἢ δύναμις, ed. *idem*.

Prov. = Proverbia / Παροιμίαι αἱ Ἀλεξανδρεῖς ἐχρῶντο, ed. F.G. Schneidewin & E.L. von Leutsch, *Corpus paroemiographorum Graecorum*, vol. 1. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1839 (repr. Hildesheim: Olms, 1965).

Prov.Alex. = De proverbiis Alexandrinorum [Sp.] / περὶ τῶν παρ' Ἀλεξανδρεῦσι παροιμιῶν, ed. O. Crusius, *Plutarchi de proverbiis Alexandrinorum libellus ineditus*. Tübingen: Fues & Kostenbader, 1887.

Sapph. = **Sappho Lyrica, Σαπφώ, sec. VII/VI î.Hr.**

Fragmenta, ed. E. Lobel & D.L. Page, *Poetarum Lesbiorum fragmenta*. Oxford: Clarendon Press, 1955 (repr. 1968); D.L. Page, *Supplementum lyricis Graecis*. Oxford: Clarendon Press, 1974.

Ep. = Epigrammata, H. Beckby, *Anthologia Graeca (AG)*, ed.2., Munich: Heimeran, 1965-1968.

Soph. = **Sophocles Tragicus, Σοφοκλῆς, sec. V î.Hr.**

Fabulae, A. Dain & P. Mazon, *Sophocle*, vol. 1-2. Paris: Les Belles Lettres, 1955-60 (repr. 1967-68);

Ed. H. Lloyd-Jones & N.G. Wilson, *Sophoclis fabulae*. Oxford: Clarendon Press, 1990 (repr. 1992).

Ai. = Aiax / Αἴας

Ant. = Antigonă / Ἀντιγόνη

El. = Electra / Ἠλέκτρα

OC = Oedipus Coloneus / Οἰδίπους ἐπὶ Κολωνῶ

OT = Oedipus Tyrannus / Οἰδίπους τύραννος

Ph. = Philoctetes / Φίλοκτῆτης

Tr. = Trachiniae / Τραχινίαι

Eleg. = Elegiae, ed. M.L. West, *Iambi et elegi Graeci*, vol. 2. Oxford: Clarendon Press, 1972.

Fr. = Fragmenta, ed. S. Radt, *Tragicorum Graecorum fragmenta*, vol. 4. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1977. D.L. Page, *Poetae melici Graeci*. Oxford: Clarendon Press, 1962 (repr. 1967).

Theoc. = **Theocritus Poeta Bucolicus, Θεόκριτος, sec. IV-III î.Hr.**

Ed. = A.S.F. Gow, *Theocritus*, vol. 1. Cambridge: Cambridge University Press, 1952 (repr. 1965).

(*Idilele* sunt citate doar cu cifre, e.g. Theoc. 4.22; Epigramele citate cu doua cifre, e.g. Theoc.

Ep. 13.1, urmează ediția Gow v. supra; cele citate cu trei cifre, e.g. Theoc. *Ep.* 6.340.1, urmează ediția H. Beckby, *Anthologia Graeca (AG)*, ed.2., Munich: Heimeran, 1965-1968)

Ep. = Epigrammata

Fr. = Fragmenta

Syr. = Syrinx / σῦριγξ

Thuc. = **Thucydides Historicus, Θουκυδίδης, sec. V î.Hr.**

Historiae, Ed. H.S. Jones & J.E. Powell, *Thucydidis historiae*, 2 vol. Oxford: Clarendon Press, 1942 (repr. 1:1970; 2:1967).

Epigr. = *Epigramma*, ed. H. Beckby, *Anthologia Graeca (AG)*, ed.2., Munich: Heimeran, 1965-1968.

Xen. = **Xenophon Historicus, Ξενοφών, sec. V-IV î.Hr.**

Ed. E.C. Marchant, *Xenophontis opera omnia*, vol. 1-5. Oxford: Clarendon Press, 1901-21 [repr. 1968-71].

Ages. = Agesilaus / Ἀγησίλαος

An. = Anabasis / Κύρου ἀνάβασις

Ap. = Apologia Socratis / Ἀπολογία Σωκράτους

Ath. = Atheniensium respublica [Sp.] / Ἀθηναίων πολιτεία

Cyn. = Cynegeticus / Κυνηγετικός

-
- Cyr.* = Cyropaedia / Κύρου παιδεία
Eq. = De equitandi ratione (De re equestri) / Περί ιππικής
Eq. Mag. = De equitum magistro (Hipparchicus) / Ίππαρχικός
HG = Historia Graeca (Hellenica) / Έλληνικά
Hier. = Hiero / Ίέρων
Lac. = De republica Lacedaemoniorum / Λακεδαιμονίων πολιτεία
Mem. = Memorabilia / Απομνημονεύματα Σωκράτους
Oec. = Oeconomicus / Οικονομικός
Smp. = Symposium / Συμπόσιον
Vect. = De vectigalibus / Πόροι ή περι προσόδων

SIGLE ȘI ABREVIERI

~	înlocuiește formal cuvântul-titlu, iar în cazul verbelor substituie infinitivul	deriv.	derivat
*	neatestat în literatura noastră	dim.	diminutiv
=	echivalent (semantic)	diat.	diateză
+	se construiește cu (de ex. + ac.)	d.Hr.	după Hristos
//	desparte categorii morfo-gramaticale diferite	dor.	în dialectul doric
	indicații morfologice	du.	dual
{ }	indicații dialectale	dub.	text, pasaj sau sens incert
[ ]	informații privind cantitatea vocalică; indicații etimologice; cuvinte subînțelese sau anterior exprimate	ebr.	în ebraică
abs.	absolut	enclit.	enclitic
abstr.	(sens) abstract	engl.	în engleză
ac.	(cazul) acuzativ	entom.	în entomologie
act.	activ(ă)	col.	în dialectul eolic
adj.	adjectiv(al)	ep.	epic
adj.vb.	adjectiv verbal	etc.	<i>et cetera</i>
adv.	adverb(ial)	et. nec.	etimologie necunoscută
alb.	în albaneză	euf.	eufemism
anat.	în anatomie	ex.	(de) exemplu
aor.	aorist	exclam.	exclamație; exclamativ
aprox.	aproximativ	ext.	(prin) extensiune
arhit.	în arhitectură	f(em).	feminin
arm.	în armeană	fam.	în limbaj familiar
art.	articol	fig.	(sens) figurat; la figurat
astr.	în astronomie; în astrologie	filos.	în filosofie
att.	în dialectul atic	f. rar	foarte rar
beot.	în dialectul beoțian	frecv.	frecvent
bot.	în botanică	gen.	(cazul) genitiv
cf.	<i>confer</i> ; compară	gener.	termen generic; în (sens) general
com.	comic, în comedie	geogr.	în geografie
comp.	comparativ(ă)	germ.	în germană
compl.	complement	glum.	în glumă
concr.	(sens) concret	gram.	(termen) gramatical; în gramatică
conj.	conjunție	id.	<i>idem</i>
conjct.	(modul) conjunctiv	IE	în indo-europeană
contr.	contragere; (formă) contras(ă)	idiom.	idiomatic
coord.	coordonată; în coordonare	iht.	în ihtiologie
corel.	corelat(iv)	imper.	(modul) imperativ
culin.	termen culinar	impers.	impersonal
d.	despre	impf.	imperfect
dat.	(cazul) dativ	incoat.	incoativ
decl.	declinare(a)	ind.	(modul) indicativ
def.	defectiv	indecl.	indeclinabil
dem.	demonstrativ	indef.	indefinit
		indir.	indirect(ă)
		inf.	(modul) infinitiv
		injur.	(termen) injurios
		inscr.	în inscripții
		instr.	(cazul) instrumental

interj.	interjecție	posib.	posibil
interog.	interogativ(ă)	poster.	posterior, ulterior
intrans.	intransitiv	prez.	prezent
inuz.	inuzitat	prob.	probabil
ion.	în dialectul ionic	pron.	pronume
irl.	în irlandeză	prop.	propoziție
iron.	ironic	propr.	(sens) propriu; la propriu
ist.	istoric	prov.	proverb(ial)
iter.	iterativ	pt.	pentru
î.Hr.	înainte de Hristos	R.	rădăcină, radical
jur.	în drept, termen juridic	rel.	relativ(ă)
lacon.	în dialectul laconian	relig.	(termen) religios
lat.	în latină	ret.	(în) retorică
lir.	în lirica corală	sanscr.	în sanscrită
loc.	locativ	sc.	<i>scilicet</i> , adică
locut.	locuțiune	sec.	secolul
log.	în logică	sg.	(la) singular
m(asc).	masculin	spec.	sens special; în special
m.m.c.p.	mai mult ca perfect	spur.	text sau pasaj spuriu
mar.	în marină	sincop.	sincopat, formă sincopată
mat.	în matematică	sub.	subiect
med.	mediu, diateza medie	subînț.	subînțeleș, se subînțelege
medic.	(termen) medical	subord.	subordonat(ă), subordonare
meton.	metonimic, (prin) metonimie	subst.	substantiv; substantivat
metr.	în metrică	superl.	(gradul) superlativ
metrol.	în metrologie	ș.a.	și alții, și altele
milit.	(termen) militar	tard.	tardiv, în greaca târzie
mineral.	în mineralogie	tehn.	în tehnică, termen tehnic
mitol.	în mitologie	temp.	temporal
muz.	în muzică	trag.	în tragedie
n(eut).	neutru	tranz.	tranzitiv
neg.	negativ(ă); negație	v.	<i>vide</i> , vezi
nom.	(cazul) nominativ	var.	variantă
nr.	număr	vb.	verb(al)
num.	numeral	viit.	(timpul) viitor
onomat.	onomatopee	voc.	(cazul) vocativ
op.	în opoziție cu	vulg.	(termen) vulgar
opt.	(modul) optativ	zool.	în zoologie
ornit.	în ornitologie		
part.	(modul) participiu		
partic.	particulă		
pas.	pasiv		
peior.	peiorativ		
pers.	personal; persoană		
person.	personificat		
pf.	perfect		
pl.	(la) plural		
poet.	în poezie; termen poetic		
polit.	în politică		
pos.	posesiv		

Κ κ

Κ, κ, τό *indecl.* kappa (κάππα), a zecea literă a alfabetului grec; ca numeral, κ' = 20; κ = 20.000.

κᾶ, (dor.) v. κε(v) și ἄν'

Καβάλιοι, ὠν, οἱ *subst.* [var. gen. pl. Καβαλέων] cabali (numiți și Μητίονες), populație din regiunea Lykia-Pisidia: HDT. 3.90.

καβάλλης, ου, ὁ *subst.* cal de poară: PLUT. M.828e.

[cf. lat. *caballus*?]

κάββαλ', v. ἐγκαταβάλλω

κάββαλε(v), (ep.) ind. aor. 3sg. act. de la καταβάλλω.

καββαλικός, ή, ὄν *adj.* [comp. -ώτερος] {lacon. pt. καταβλητικός} bun pentru a răsturna *sau* pentru a culca la pământ: PLUT. M.236e.

[καταβάλλω]

καββάς, (ep.) part. aor. act. de la καταβαίνω: AESCH. *Supp.*828.

Κάβειρα, ὠν, τά *subst.* Cabeira, cetate în Pont: APP. *Mith.*350 ș.a.

Κάβειροι, ὠν, οἱ [ἄ] *subst.* cabiri, vechi divinități, considerați fii ai lui Hephaistos: HDT. 2.51, PLUT. *Marc.*30.6 ș.a.

Καβηλέες, ἔων, οἱ *subst.* cabeli, populație în Asia: HDT. 7.77.

Κάβησθέν, *adv.* din Cebes(s)os (*oraș din Hellespont*): IL. 13.363.

[Καβησ(σ)ός]

κάβος, ου, ὁ *subst.* cab, măsură de capacitate (cca doi litri): LXX 4Rg.6.25.

[ebr. *qab* (קב)]

Καβύλη, ης, ή *subst.* Cabyle, cetate în Thracia: DEM. 10.44, PLB. 13.10.10 ș.a.

κάγ, *prep.* (ep. eol. pt. κατά înainte a unei velare prin apocopă și asimilare) sub, la: ~ γόνου δουρι βαλών IL. 20.458 *lovindu-l cu lancea sub* (sau *la*) *genunchi*.

κάγαθός, crază pentru και ἀγαθός.

κάγκανος, ον *adj.* uscat: (lemne) IL. 21.364, OD. 18.308, THEOC. 24.89, A.RH. 3.272 ș.a.

[et. nec.; posib. origine pregrecească]

καγχάζω, *vb.* [aor. ἐκάγχασα] v. καχάζω

καγχᾶλώ-ῶ, *vb.* {ep. prez. 3pl. καγχάλωσι II., impf. iter. 3. sg. καγχάλασκε A.Rh., part. masc. καγχάλων II., fem. καγχάλωσα Od.} I a se veseli, a se bucura: IL. 6.514, διήλασε ... ἵππους καγχάλων IL. 10.565 *mână caii veselindu-se*; OD. 23.1, A.RH. 3.286 ș.a. II a râde (în batjocură): IL. 3.43.

[cf. χεῖλός, καγχάζω; vb. expresiv cu posibile origini onomatopoeice]

καγχαρίζω, *vb.* (cf. καχάζω) a bufni în răs: LUC. *DMeretr.*6.3.

[καχάζω]

κάγώ, crază pentru και ἐγώ.

κάδ, (ep.) pt. κατά înainte lui δ: IL. 24.268, THEOC. 17.62 ș.a.

καδδίζομαι, [inf. pf. κεκαδδίσθαι] a fi respins prin vot: PLUT. *Lyc.*12.6.

[κάδδιχος]

κάδδιχος, ου, ὁ *subst.* *caddichos*, vas sau urnă de vot: PLUT. *Lyc.*12.6.

[κάδος]

καδδραθέτην, (ep.) ind. aor. act. 3du. de la καταδραθάνω: OD. 15.494 ș.a.

καδδῦσαι, (ep.) part. aor. act. nom. fem. pl. de la καταδύω: IL. 19.25.

κάδιον, ου, τό *subst.* ulcică, vas mic: LXX 1Rg.17.49.

[κάδος]

κάδίσκος, ου, ὁ *subst.* urnă (de vot, în tribunal): AR. *V.*322, LYS. 13.37, IS. 11.21, DEM. 59.90 ș.a.

[dim. al lui κάδος]

Καδμεία, ας, ή *subst.* Cadmeia, citadelă a Thebei, întemeiată de Cadmos: PLUT. *Phoc.*26.5 ș.a.

Καδμείος, α, ον *adj.* {ion. Καδμήιος -η -ον Hdt.} din Cadmos, cadmean (cadmean), gener. teban: ἄστου καδμείων SOPH. *OT35* *cetatea lui Cadmos* (sc. *Theba*); ~ λεῶς EUR. *Supp.*467 *popor teban*; βᾶκχαι Καδμείαι EUR. *Ba.*1160 *bacante din țara lui Cadmos*; (prov.) Καδμεία νίκη ARR. *Bith.*69 *victorie cadmeană* (sau *tebană*), (sc. dezastuoasă și pentru învingători, și pentru în-

vinși, precum cea a fraților Polydeukes și Eteocles); // **Καδμείοι**, οι *subst.* cadmeeni (cadmeieni), urmași ai lui Cadmos, *sc.* tebani: IL. 4.391, HDT. 1.146 §.a.

[Κάδμος]

Καδμείωνες, ων, οι *subst.* cadmeeni (v. Καδμείος): IL. 4.385, id. 23.680 §.a.

Καδμήιος, η, ον (ion.) v. Καδμείος

Καδμήϊς, ίδος *adj.f.* a lui Cadmos, cadmean, teban: (pământ) HES. *Op.*162, THUC. 1.12 §.a. // **Καδμήϊς**, ή *subst.* fiică a lui Cadmos: (d. Autonoe) CALL. *Lav.Pall.*107.

[Κάδμος]

Καδμο-γενής, ές *adj.* urmaș al lui Cadmos, *ext.* teban: AESCH. *Th.*303, SOPH. *Tr.*116, EUR. *Ph.*808.

[Κάδμος, γίγνομαι]

Κάδμος, ου, ό *subst.* (mitol.) Cadmos, fiu al lui Agenor și întemeitor al cetății Theba: OD. 5.333, SOPH. *OT*268 §.a. Κάδμου πολιτῆται AESCH. *Th.*1 *ceτῆteni ai lui Cadmos* (*sc.* ai Thebei).

κάδος, ου, ό [ᾱ] *subst.* I vas, amforă: (pt. vin) HDT. 3.20, AR. *Pax*1202 §.a. II urnă (de vot): οὐκ ἄποισις τῷ κάδῳ; AR. *Av.*1032 *nu-ți vei lua de aici cele două urne?* III cutie: PLAT. *R.*616d.

[cf. ebr. *kad* (קַד)]

κᾶδος, ου, τό *subst.* (dor.) v. κηδος

Καδοῦσιοι, ων, οι *subst.* cadusii, populație riverană Mării Caspice: XEN. *Cyr.*5.4.16, PLB. 5.44.10 §.a.

Κάειρα, ας *adj.f.* din Caria, cariană: (femeie) IL. 4.142, HDT. 1.92, CALL. *Aet.fr.*80.6 §.a.

[Καρία]

καείς, part. aor. pas. nom. masc. sg. de la καίω, κάω.

κάη, aor. 3sg. de la καίω, κάω.

καήμεναι, (ep.) inf. aor. pas. de la καίω, κάω: IL. 23.198 §.a.

καθ', v. κατά

καθά, *adv.* [întărit cu particule / conjuncții: **καθάπερ** (var. *κατάπερ*) sau *κατά περ*; **καθαπερεί** sau *καθάπερ ει*; **καθαπερανεί** sau *καθάπερ ἄν ει*] {ion. cu *psilosis* (lipsa spiritului aspru) **κατά** Hdt. și **κατάπερ** sau **κατά περ**} potrivit cu cele (pe) care, *ext.* în măsură în care, (după) cum, (așa) cum, precum: *κατά ὑπέσχετο πρώτα* HDT. 1.208 *după cum a promis la început*; PLB. 9.1.4, ψυχῆς ἐπιμέλου τῆς σεαυτοῦ καθά δόνη MEN. *Gnom.*848 *ai grijă de sufletul tău cum*

poți; ~ συνέταξεν κύριος τῷ Μωϋσῆι LXX *Ex.*40.19 *după cum i-a rânduit Domnul lui Moise*; PLUT. *M.*311a §.a., *καθάπερ Πανσανίας ὑμῖν παρέδωκεν* THUC. 2.72 *așa cum v-a lăsat Pausanias*; *καθαπερεί precum*; PLAT. *Phlb.*64.b, ARSTT. *HA*526b3, *καθαπερανεί după cum (dacă)*; PLB. 3.32.2, ARSTT. *Protr.fr.*50.

[καθ' ᾧ]

καθ-ἁγιάζω, vb. |viit. *καθαγιάσω*, aor. *καθηγίασα*, part. pf med.-pas. *καθηγιασμένος*; pas. aor. *καθηγιάσθη*| a sfinți (în întregime): LXX *Lev.*27.26, id. *2Mac.*1.26, (pas.) ἵνα ό τόπος καθαγιασθῆ LXX *2Mac.* 2.8 *pentru ca locul să fie sfințit*; LXX *1Par.*26.20.

[κατά, ἁγιάζω]

καθ-ἁγίζω, vb. |impf. *καθηγίζον*, viit. *καθαγίσω*, aor. *καθηγίσα*| {ion. *καταγίζω* Hdt.} I a oferi ca jertfă, a sacrifica: (+ ac.) *καθαγίζοιεν πάντα τοῦ ταύρου τὰ μέλη* PLAT. *Cri.*120a *ar oferi în sacrificiu toate părțile taurului*; ἐγὼ *καθαγίσω* τήνδε AR. *Lys.*238 *eu voi sacrifica această [cupă]*; AR. *Av.*566, (+ ac. și prep.) *θυμιάματά τε παντοῖα ἐπὶ τῶν γεφυρέων καταγίζοντες* HDT. 7.54 *oferind ca jertfă tot felul de mirodenii pe punțile [corăbiilor]*. II a arde: (d. cadavre la înmormântare) τὸ μὲν σῶμα τοῦ Καίσαρος ἐν ἀγορᾷ *καθαγίσαι* PLUT. *Ant.*14.8 *a arde în piață corpul lui Caesar*; (pas.) *καθαγίζομενοις ἐπὶ τῶν τάφων* LUC. *Luct.*9 *cele arse pe morminte* (*sc.* *sacrificate pentru sufletele celor morți*).

[κατά, ἁγίζω]

καθαγισμός, οὔ, ό *subst.* rit funerar: LUC. *Luct.*19.

[καθαγίζω]

καθ-αγνίζω, vb. |aor. *καθηγνισα*; pas. part. viit. *καθαγνισθησόμενος* Ios.} I a purifica (prin foc), a sfinți: Ios. *AB.*233, (fig. d. riturile funerare) ὅσων *σπαράγματ' ἢ κόνες* *καθηγνισαν*, ἢ θῆρες SOPH. *Ant.*1081 *ale căror trupuri sfâșiate le-au sfințit* (*sc.* *le-au înmormântat în ele, le-au înghițit*) *fie căinii, fie fiarele*; (pas.) *πυρὶ καθηγνισται* δέμας EUR. *Or.*40 *corpul este purificat prin foc*. II a jertfi, a sacrifica: *πελανὸν ἐπὶ πυρὶ καθαγνίσας* EUR. *Ion*707 *punând ca jertfă o turtă pe foc*.

[κατά, ἁγνίζω]

καθαιμακτός, ή, όν *adj.* plin de sânge,

însângerat: EUR. *Or.* 1358.

[καθαιμάσσω]

καθ-αιμάσσω, *vb.* |viit. καθαιμάξω, aor. καθήμαξα; *med.-pas.* pf. καθήμαγμαι| a mânji cu sânge, a însângeră: ἔστ' ἄν ... σφαγαί καθαιμάξωσι νεοθήλου βοτοῦ AESCH. *Eu.* 450 *până când îl însângerează ucide-reă unui animal nou-născut*; PLAT. *Phdr.* 254e, EUR. *IA* 311, χείρας δὲ καὶ ξίφη καθαιμάσσοντες PLUT. *Galb.* 27.5 *mân-jindu-și cu sânge mâinile și pumnalele*; IOS. *BI* 4.201, (pas.) καθημαγμένην τήν τήβεννον PLUT. *Pomp.* 53.3 *toḡă însânge-rată*.

[κατά, αἱμάσσω]

καθ-αιμάτώ-ῶ, *vb.* |viit. καθαιματώσω, aor. καθημάτωσα; *med.-pas.* καθημάτωμαι| a însângeră, a umple de sânge: EUR. *Hel.* 1599, καθαιματώσει κρᾶτα πολεμίων EUR. *Hel.* 1599 *va umple de sânge capul dușmanilor*; AR. *Th.* 695, (pas.) τὰ σκέλη καθηματωμένος ἐκ τῶν μαστίγων LUC. *Ind.* 9 *cu gambele însângerate de pe urma loviturilor*.

[κατά, αἱματώω]

κάθ-αιμος, *ov* [ᾶ] *adj.* plin de sânge, însângerat: EUR. *HF* 384, id. *IT* 1374.

[κατά, αἶμα]

καθαίρεσις, *εως*, ἡ *subst.* I răsturnare, distrugere, dărâmare: THUC. 5.42, περὶ δὲ τῶν τειχῶν τῆς καθαιρέσεως XEN. *HG* 2.2.15 *despre dărâmarea zidurilor*; (fig.) τὴν καθαίρεσιν τοῦ λαοῦ LXX *IMac.* 3.43 *distrugerea (= prăbușirea) poporului*. II elimina-re, ucide: (d. pers.) IOS. *AI* 4.438, PLUT. *Ant.* 82.4. III diminuare, micșorare, ruinare: PLAT. *Tim.* 58e, ποιεῖ ... τῶν σωμάτων καθαίρεσιν ARSTT. *GA* 738a31 *produce o ruinare a corpurilor*.

[καθαίρέω]

καθαίρετός, *α*, *ov* *adj.vb.* care trebuie suprimat sau stărpit: THUC. 1.118.

[καθαίρέω]

καθαίρετης, *ov*, ὁ *subst.* distrugător, ucigaș: (+ gen.) THUC. 4.83.

καθαίρετός, ἡ, ὁ *adj.* care se poate obține: THUC. 1.121.

[καθαίρέω]

καθ-αιρέω-ῶ, *vb.* |impf. καθήρουν, viit. καθαιρήσω ἢ καθελῶ, aor. καθεῖλον (tard. καθεῖλα ἢ καθήρησα), pf. καθήρηκα, m.m.c.p. καθήρηκειν; *med.* impf. καθηρούμην, viit.

καθαιρήσομαι ἢ καθελούμαι, aor. καθειλόμην, pf. καθήρημαι, m.m.c.p. καθηρήμην; *pas.* viit. καθαιρεθήσομαι, aor. καθηρέθη| {ion. κατ-; part. pf. med.-pas. καταραιρημένος Hdt.; eol. κατάρημι} I a trage sau a târî în jos, a coborî: (+ ac.) (tm.) κάδ δ' ἀπὸ πασσαλόφι ζυγὸν ἦρεον IL. 24.268 *au dat jos din cui jugul*; καθειλομεν ἰστία πάντα OD. 9.149 *coborâram toate pânzele*; (τὰς σκηνὰς) οὔτε δὲ καθελεῖν ἔξεστιν οὔτ' ἀναστήσαι PLB. 6.40.2 *nu este permis să demonteze sau să ridice (corturile)*; (μᾶλα) τηνώθε καθεῖλον THEOC. 3.11 [*fi-Jam dat jos (= fi-am cules) de acolo (mere)*]; οὐ μὲν σοί ... ὅσσε καθαιρήσουσι θανόντι IL. 11.453 *nu-ți vor închide ochii odată mort*; PLUT. *M.* 145c, (d. o vrăjitoare din Thessalia) καθέλοιμι νύκτωρ τὴν σελήνην AR. *Nub.* 750 *noaptea aș putea coborî luna*; (med.) PLB. 1.61.1. II a distruge, a strica, a surpa, a dărâma, a nimici: (+ ac.) (frecv.) ~ τὰ τεῖχη XEN. *HG* 5.2.3 *a distruge zidurile*; THUC. 8.92, XEN. *Cyr.* 6.1.20, πόλιν τοσὴνδε καθαιρεῖν APP. *Pun.* 227 *a nimici o asemena cetate*; τὰς τ' εἰκόνας ἢ βουλή καθεῖλεν Ἄντωνίου PLUT. *Cic.* 49.6 *senatul a îndepărtat statuile lui Antonius*; (fig.) λογισμοὺς καθαιροῦντες NT *2Cor.* 10.4 *surpând judecăpile*. III a doborî, a răsturna, a elimina, a ucide: (d. pers.) εἰς ὅτε κέν μιν μοῖρ' ὀλοῖ καθέλῃσι OD. 2.100 *când soarta nimicioare l-ar ucide*; τὸ ληστικὸν ... καθήρει ἐκ τῆς θαλάσσης THUC. 1.4 *elimina pirate-ria de pe mare*; ἠλίπισαμεν Ἀθηναίους καθαιρήσειν THUC. 4.85 *am sperat că-i vom doborî pe atenieni*; Διὸς υἱὸς ἀδηφάγον ἄνδρα καθεῖλεν THEOC. 22.115 *fiul lui Zeus l-a ucis pe măncau*; (pas.) Ἀπρίεω δὲ [ᾧδε] καταραιρημένου HDT. 2.172 *Apries fiind eliminat astfel*; (fig.) τίνες ... λόγοι καθεῖλον ἡμᾶς EUR. *Or.* 862 *ce cuvinte ne-au doborât?*; καθεῖλεν δυνάστας ἀπὸ θρόνων NT *Lc.* 1.52 *i-a răsturnat pe cei puternici de pe tronuri*. IV a anula, a abroga, a aboli: (d. hotărâri, legi ș.a.) τὸ Μεγαρέων ψήφισμα ~ THUC. 1.140 *a anula decretul privitor la megarieni*. V a diminua, a reduce la foarte puțin: (op. αὐξάνω „a spori”) ARSTT. *Rh.* 1376a34. VI a condamna: (d. vot) τὴν καθαιροῦσαν LYS. 13.37 (*vot*) *care condamnă*; (fig.) κάμῃ τὸν δυσδαίμονα πάλος καθαιρεῖ τοῦτο τάγαθὸν λαβεῖν SOPH.

Ant.275 pe oropsitul de mine sorful îl con-
damnă să ia această procopseală. VII a
slăbi, a subția: τὸ σῶμα λεπταῖς καθήρει
διαίταις PLUT. Ant.53.5 (Cleopatra) ἴσι sub-
ția trupul cu diete. VIII a captura, a prinde,
a aruca, a obține: (+ ac.) τὴν δέ οἱ πέμπτην
τῶν νεῶν κατεῖλον HDT. 6.41 i-au capturat
a cincea corabie; (+ gen.) τῶν ὄτων καθε-
λοῖσ' THEOC. 5.133 arucându-mă de
urechi; (pas.) μεγάλα πρήγματα μεγάλοις
κινδύνοισι ἐθέλει καταίρεσθαι HDT. 7.50
este nevoie ca marile realizări să se obțină
cu mari riscuri. IX a cuceri, a dobândi: ἀγώ-
νιον ... εὖχος, ἔργω καθελῶν PI. O.10.63
dobândind cu fapta gloria din concursuri.
[κατά, αἰρέω]

καθαίρω, vb. |impf. καθῆρον, viit. καθᾶρῶ,
aor. ἐκάθηρα ἢ ἐκάθᾶρα; med.-pas. impf.
καθηρόμην, viit. καθαροῦμαι, aor. ἐκαθη-
ράμην ἢ ἐκαθᾶράμην, pf. κεκάθαρμαι,
m.m.c.p. (ἐ)κεκαθάρμην; pas. viit. καθα-
θήσομαι, aor. ἐκαθάρθην | {ep. aor. 3sg. κά-
θηρην Hom.} I a curăța, a spăla, a șterge: (+
ac.) ἀπὸ χροῦς ... λύματα πάντα κάθηρην
IL. 14.171 a curățat de pe trup toate murdă-
riile; μάλα περ ῥυπόοντα καθῆραι OD. 6.87
a curăța și părțile cele mai murdare; (+ ac.
dublu) αἶμα κάθηρον ... Σαρπηδόνα IL.
16.667 curăță sângele de pe Sarpedon. II
(d. arbori) a curăța: πᾶν τὸ καρπὸν φέρον
καθαίρει αὐτό NT In.15.2 curăță orice
[mlădiță] care poartă rod. III a purifica, a
curăța: (în purificări) δέπας ... ἐκάθηρε
θεεῖφ πρῶτον IL. 16.228 a curățat cura în-
tâi cu rucioasă; χρόνος καθαίρει πάντα γη-
ράσκων AESCH. Eu.286 timpul, când îmbă-
trânește, le curăță pe toate; SOPH. Tr.1012,
ἐκάθηρε τὴν πόλιν ARSTT. Ath.1.1 a purifi-
cat orașul; (+ ac. ἢ gen.) καθᾶραι τῶν μαι-
φόνων τὸ ἄγιον IOS. BI4.160 a curăța locul
sfânt de crime; (abs.) τὸ πῶρ καθαίρει PLUT.
M.263e focul purifică; (spec.) τοῖς τὸν χρυ-
σὸν καθαίρουσι PLAT. Pol.303d cei ce puri-
fică aurul; (med.) οἱ φιλοσοφία ἰκανῶς κα-
θηράμενοι PLAT. Phd.114c cei care s-au
purificat îndeajuns prin filosofie; (pas.) ὁ
καθαρθεὶς τὸν φόνον HDT. 1.43 fiind purifi-
cat pentru crimă; PLAT. Lg.869a. IV (fig.) a
curăța, a elibera, a eruga: καθᾶραι ληστη-
ρίων τὴν ἐπαρχίαν PLUT. Mar.6.2 a curăța
regiunea de tâlhari; καθαίρων τὴν σύγκλη-
τον PLUT. Flam.19.1 epurând senatul. V

(fig. iron.) a săpuni (= a ciomăgi), a biciui:
(fig. iron.) τυ δήσας ... ἐκάθηρε THEOC.
5.119 legându-te, te-a săpunit bine (= fi-a
tras o chelfâneală); MEN. Dysc.114.

[καθαρός]

καθ-άλλομαι, vb. |aor. καθλάμην, part. aor.
καθαλάμενος, inf. aor. καταλέσθαι I a sări
jos: (+ gen.) καταλλόμενοι τῶν πύργων IOS.
BI5.337 sărind jos din turnuri; (+ prep.) (εἰς
„în” + ac.) IOS. BI3.341, (ἀπὸ „de pe”) XEN.
Eq.3.7. II (fig.) a se abate asupra: (d. fur-
tună) IL. 11.298.

[κατά, ἄλλομαι]

καθαμέριος, (dor.) v. καθημέριος
κάθαμμα, atos, τὸ subst. pod: EUR.
Hipp.671, (prov.) ~ λύειν PLUT.
Prov.Alex.49 a dezlega o dificultate.

[καθάπτω]

κάθ-αμμίζω, vb. a acoperi cu nisip: ARSTT.
HA620b29.

[κατά, ἄμμος]

καθ-άπαν, adv. (scris frecv. καθ' ἅπαν) în
general: IOS. BI1.411 ș.a.

[κατά, ἅπας]

κάθ-ἄπαξ, [θᾶ] adv. o dată pentru totdeauna,
pentru totdeauna, absolut: OD. 21.349, οἱ ~
ἐχθροὶ τῆς πόλεως DEM. 18.231 dușmani
pentru totdeauna ai cetății; οὐ βουλόμενοι
δὲ ~ εἴκειν PLB. 1.38.5 nedorind sub niciun
chip să cedeze; PLB. 1.2.6, APP. Pun.411.

[κατά, ἄπαξ]

κάθ-άπερ, [θᾶ] v. καθά

κάθ-άπερ-αν-εἰ, v. καθά

κάθ-άπερ-εἰ, v. καθά

καθαπτός, ἢ, ὄν adj. prins, acoperit: (+ dat.)
EUR. Hyps.fr.752n2, νεβρῶν δοραῖς ~ AR.
Ra.1212 acoperit cu piei de pui de cerb.

[καθάπτω]

καθ-άπτω, vb. |impf. καθῆπτον, viit. κα-
θάψω, aor. καθῆψα; med.-pas. impf. καθη-
πτόμην, viit. καθάψομαι, aor. καθηψάμην,
pf. καθῆμμαι | {ion. κατάπτω Hdt.} I (act.)
1 (tranz.) a a prinde (de sus în jos), a lega, a
uni: (+ ac. ἢ dat.) καθῆψεν ὅμοις τοῖς ἔμοις
... ἀμφίβληστρον SOPH. Tr.1051 a prins de
umerii mei o plasă (sc. tunica lui Nessos);
(pas.) βρόχφ ... καθημμένην SOPH.
Ant.1222 fiind atârnată într-un laț. b a fixa:
(ἐπὶ „pe” + ac.) καθάπτων τοὺς περιδρό-
μους ἐπὶ τὴν γῆν XEN. Cyn.6.9 fixând de pă-
mânt cordoanele plaselor. 2 (intrans.) a a
ajunge în contact, a se prinde: (+ gen.) ἐχιδ-

να ... καθῆψεν τῆς χειρὸς αὐτοῦ NT *Fr.28.3 o viperă s-a prins de mâna lui. b a se întinde: (πρός + ac.) ARSTT. HA515a3 II (med.) I a(-și) prinde, a ataca: κισσὸν ἐφ' ἡμερτῶ κρατὶ καθαπτόμενος THEOC. *Ep.3.4 prinzându-și iederă pe capul grațios. 2 a (se) îndrepta (cu) vorba către cineva, a se adresa: (+ ac.) τὸν ἐπέεσσι καθάπτεσθαι μαλακοῖσιν IL. 1.582 ia-l cu vorbe blânde; καθαπτόμενος φίλον ἦτορ OD. 20.22 adre-sându-se propriei inimi (= vorbind cu el în-suși); OD. 2.39. 3 a muștra, a dojeni: (+ ac.) ἐπέεσσι καθάπτετο θυοῦρον Ἄρηα IL. 15.127 l-a muștrat cu vorbe pe năvalnicul Ares; οὗ τι καθαπτόμενοι ἐπέεσσι ... μνηστήρας OD. 2.240 fără să-i dojeniți cu ceva pe peșitori prin vorbe; HES. *Op.332. 4 a se lua (de cineva), a ataca: (+ gen.) ἄν μου δικαίως καθάπτοινο PLAT. *Cri.52a (Legile) m-ar ataca pe drept; Τιμοκρέων ... ἐν ἄσματι καθάπτεται ... τοῦ Θεμιστοκλέους PLUT. *Them.21.3 Timocreon îl atacă în poezie pe Themistocles; καθαπτόμενος τοῦ Καίσαρος PLUT. *Cat.Mi.23.1 reproșându-i lui Caesar; τῆς ἀσωτίας καὶ πολυτελείας καθαπτόμενος PLUT. *M.198d acuzând desfrâul și luxul. 5 a aruca (strâns), a cuprinde: καθαπτομένα βρέφους χεῖρεςσι φίλησιν THEOC. 17.65 arucând bebelușul cu mâinile sale; (fig.) τὸ παρὸν ὑμῶν καθάπτεσθαι δέος IOS. *BI.373 frica ce vă cuprinde acum; τυραννίδος ... οὐ καθηγμάμην PLUT. *Sol.14.8 (Sol. ap.) nu am adoptat tirania. 6 a cere ajutor, a apela: θεῶν σε ... καταπτόμενος ἰκετεύω HDT. 6.68 te implor cerând ajutorul zeilor.*********

[κατά, ἄπτω]

καθάρ(ε)ιος, ον [θᾶ] *adj.* |comp. -ώτερος, superl. -ώτατος| curat, pur, îngrijit, ext. delicat, rafinat, elegant: τοὺς καθαρῖους περὶ ὄψιν ARSTT. *Rh.1381b1 cei cu aspect îngrijit; MEN. *Phasm.74, τὴν ψαῦσιν ἔχει καθάριον PLUT. *M.683c este delicat la atingere. // καθάρ(ε)ιον, τό subst. rafinement, delicatețe: (d. mâncare) PLUT. *M.663c. // καθα-ρ(ε)ίως, adv. I în mod pur, neamestecat (după alții, cu îndemânare): XEN. *Cyr.1.3.8. II cu claritate sau cu precizie: συνόψεσθαι ... ~ PLB. 6.3.4 a privi laolaltă (= a judeca) cu claritate.*****

[καθαρός]

καθάρ(ε)ιότης, ητος, ή *subst. I* curățenie, puritate, curăție: τά τε αἰδοῖα περιτάμνονται

καθαριότητος εἵνεκεν HDT. 2.37 *ἴσι ταῖε ἰμπρεjur pârțile rușinoase pentru curățenie; ἀφῆς καθαριότητι ARSTT. *EN1176a1 puritatea simțului tactil; τὴν καθαριότητα τῶν χειρῶν μου LXX 2Rg.22.25 curăția mâinilor mele. II simplitate: ή δ' εὐτέλεια τὴν καθαριότητα ... ἡδῖονα τοῦ πολυτελοῦς εἶχε PLUT. *Crass.3.2 prețul mic oferea o simplitate mai plăcută decât scumpetea; PLUT. *Ages.36.6. III limpezime: (a cerului) LXX *Ex.24.10.*****

[καθάρειος]

καθαρευτέον, *adj.vb.* (neut.) trebuie să fie lipsit (*propr. curat*): (+ gen.) ὅτινα ... ὧν μάλιστα καθαρευτέον LUC. *Hist.Consc.6 cele de care trebuie mai cu seamă să se lipsească.*

[καθαρεύω]

καθάρετώ, *vb.* |impf. ἐκαθάρευον, viit. καθαρεύσω, aor. ἐκαθάρευσα, pf. κεκαθάρευκα| a fi curat sau pur, a se menține curat sau pur: ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ ~ τὴν πόλιν PLAT. *Phd.58b în acest interval de timp cetatea se menține curată (sc. nepângărită); ὄστις ... γνώμην μὴ καθαρεύει AR. *Ra.355 cel care nu-i curat în gând; IOS. *AI.102, PLUT. *Phoc.37.2, ὁ δὲ λογισμὸς ἐκαθάρευε δοξοκοπίας APP. *BC2.77 rațiunea curăța [în ei] setea de glorie.*****

[καθαρός]

καθάρίζω, *vb.* |impf. ἐκαθάριζον, viit. καθάρῶ și καθάρισω, aor. ἐκαθάρισα, pf. κεκαθάρικα; *med.-pas.* impf. ἐκαθαρίζομην, viit. rar καθάρισμαι și καθάρισσομαι, aor. ἐκαθαρισάμην, pf. κεκαθάρισμαι; *pas.* viit. καθαρῖσθησομαι, aor. ἐκαθαρίσθηγ| a curăța sau a curăți, a purifica: ἐπὰ τὴμέρας καθαρῖεις τὸ θυσιαστήριον LXX *Ex.29.37 șapte zile vei curăța altarul; ὁ ἱερεὺς ὁ καθαρῖζων τὸν ἄνθρωπον τὸν καθαρῖζόμενον LXX *Lev.14.11 preotul care curăță omul care se curățește; καθαρῖζει ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας NT *1In.1.7 ne curăță de orice păcat; LXX 2Ezr.23.9, NT *Mt.23.25 ș.a.****

[καθαρός]

καθάριος, v. καθάρ(ε)ιος

καθαριότης, ητος, ή *subst. v.* καθαρ(ε)ιότης: LXX *Ex.24.10, PLUT. *M.644b ș.a.**

καθαριόω-ω, *vb.* |pas. aor. 3pl. ἐκαθαρίωθησαν LXX *Plâng.4.7| v. καθαρῖζω*

καθαρισμός, οῦ, ὁ *subst.* (tard. pt. καθαρμός) curățire, purificare: ἀπὸ τοῦ αἵματος

τοῦ καθαρισμοῦ τῶν ἀμαρτιῶν LXX
Ex.30.10 *din sângele curățirii păcatelor*;
LXX 2Mc.1.18, NT Lc.5.14, id. In.3.25 ș.a.
[καθαρίζω]

κάθαμμα, ατος, τό [κᾶ] *subst.* I *murdărie, lă-turi (propr. ceea ce a fost curățat sau trebuie curățat):* καθάρμαθ' ὡς τις ἐκπέμψας
AESCH. Ch.98 *ca cineva care varsă murdă-ria*. II (frecv. d. pers.) *scursură (a societă-ții), canalie, ticălos, jeg: (injur.) σοῖ δ' ἀρετῆς, ὦ ~ DEM. 18.128 ce ai tu de-a face cu virtutea, scursură!*; AR. Pl.454, καθάρ-μασιν ἐξελευθερικοῖς PLUT. Sull.33.2 *liber-tilor de cea mai joasă speță*; LUC. Cont.10, id. DMort.20.9 ș.a. III *curățire, (ritual de) purificare: δόλια δ' ἦν καθάρματα EUR. IT1316 purificările au fost înșelătoare. IV (ext.) loc purificat, incintă sacră: AR. Ach.44.*

[καθαίρω]

καθ-αρμόζω, *vb.* |impf. καθήρμοζον, aor. καθήρμοσα; *pas.* aor. καθηρόμωσθη| a po-trivi (sub), a prinde: οὐχ ὡς ἐγὼ νιν ὑπὸ μίτραι καθήρμοσα EUR. Ba.929 *nu cum l-am potrivit eu sub mitră (sc. cărlionțul);* ἀνεται ἀμφι βρόχον λευκᾶ καθαρμόζουσα δειρᾶι EUR. Hipp.771 *apucă lațul potri-vindu-l de jur împrejurul gâtului alb*; EUR. El.1228, (*pas.*) EUR. Rh.767.

[κατά, ἀρμόζω]

κάθαρμός, οῦ, ὁ *subst.* I *jertfă care poate șterge sau răscumpăra o greșeală, sacrificiu expiator, purificare: HDT. 7.197, εἰς σοῖ ~ AESCH. Ch.1059 ai o singură cale de puri-ficare;* θοῦ νῦν καθαρμόν τῶνδε δαιμόνων SOPH. OC466 *săvârșește pe dată ritualul de ispășire față de aceste zeități; καθαρμόν ἐποιήσαντο* PLB. 4.21.9 *au făcut o purifi-care; PLAT. Phd.69c, id. Sph.227d, XEN. An.5.7.35, (= lat. lustrum, lustratio) PLB. 21.41.9. II (medic.) purgație, evacuaire, cu-rățare: ARSTT. HA587b1, PLUT. M.134d. III resturi sau murdărie (de pe urma unei puri-ficării): τὰ λύματα καὶ τοὺς καθαρμούς ἐκ-βάλλουσιν PLUT. M.518b *evacuează mur-dăriile și resturile unei purificări* (după al-ții, d. pers., *scursuri*).*

[καθαίρω]

κάθαρός, ἄ, ὄν *adj.* |comp. -ώτερος, superl. -ώτατος| I *curat, pur, nepătat: (concr. și fig.) ἐν καθαρῷ ὄθι δὴ νεκύων διεφαίνεται χῶρος IL. 8.491 intr-un loc curat, unde se deslușea*

un spațiu gol între cadavre; καθαρὰ χροῖ εἶματ' ἔχοντα OD. 6.61 *având pe piele haine curate; οὗ μὴ εἰσιν βόες, φάτναι καθαραὶ LXX Prov.14.4 unde nu sunt vite, ieslea este curată; εἰς τὴν καθαρὰν οἴκησιν* PLAT. Phd.114c *într-un sălaș pur; (cf. lat. dies fasti) ἡμέραι μὴ καθαραὶ τινες ἀλλὰ ἀπο-φράδες* PLAT. Lg.800d *zile care nu sunt faste, ci nefaste; (+ dat.) μακάριοι οἱ καθα-ροὶ τῇ καρδίᾳ* NT Mt.5.8 *fericiți cei curați în inimă; (+ gen.) τῶν ἀδικῶν καθαρὰν ποιῆσαι τὴν πόλιν* LYS. 12.5 *a curăța orașul de oameni nedrepti; ~ ἀδικίας* PLAT. R.496d *curat de (= lipsit de) nedreptate; (ἀπό + gen.) ~ εἶμι ἀπὸ τοῦ αἵματος πάντων* NT Fp.20.26 *sunt curat de sângele tuturor. //*

καθαρόν, τό *subst.* *ceea ce este curat, cură-țire: LXX Ier.4.11. //*

καθαρά, τά *subst.* *cele curate: (op. ἀκάθαρτα „cele necurate”)*

LXX Lev.10.10. II *pur, neamestecat, auten-tic, adevărat: Τίμων ~ AR. Av.1549 un ade-vărat Timon (personaj cunoscut pentru mi-zantropia sa); τῶν γὰρ Ἀθηναίων ὅπερ ἐσ-τράτευσεν καθαρὸν ἐξήλασε* THUC. 5.8 *partea de atenieni care participa la expediție era formată din cetățeni neamestecați (cu stră-îni) (după alții, din trupe alese).*

III *care cu-rățā, purificator: καθαρῷ δὲ πυρώσατε δῶ-μα θεεῖο* THEOC. 24.96 *afumați casa cu pu-cioasă curată. IV (d. monede, metale) cu-rat, autentic: πλέον ἀργυρίῳ καθαρῷ μνᾶν ἢ δύο* THEOC. 15.36 *mai mult de două mine de argint curat; LXX 2Par.4.20, NT Apoc.21.21 V valid, sănătos: τοῦ καθαροῦ <τοῦ> στρατοῦ* HDT. 1.211 *partea validă din armată. //*

καθαρός, *adv.* |comp. -ώτερον și -ώτερος, superl. -ώτατος| I (în mod) *curat, nepătat, fără (de) prihană: HES. Op.337, τὰ γὰρ ἐξ ἡμῶν ~ ἔσται βασιλεῦσιν*

EUR. Hercl.1055 *din partea noastră regii vor fi fără de prihană. II curat, necontami-nat: οἱ ~ γεγονότες Ἴωνες* HDT. 1.147 *ioni-enii cu sânge pur (= adevărații ionieni).*

III *cu claritate, limpede, lămurit: οὐπόποθ' οὕτω ~ ... ἠκούσαμεν* AR. V.631 *niciodată nu am auzit atât de limpede; διορίσωμεν ~*

ARSTT. Rh.1356b27 *să definim cu claritate; (superl.)* PLAT. Cra.426b. IV *onest, cu cin-ste: πατρίδα ~ καὶ πιστῶς διεφύλαξαν* PLUT. Tim.16.4 *au păzit cetatea cu cinste și cu în-credere; PLAT. Phd.108c, PLUT. Cic.9.2 ș.a.*

[et. nec.]

καθαρότης, ητος, ή *subst.* I curăție, puritate: ἀφέστηκεν ... αἰθήρ ἀέρος πρὸς καθαρότητα PLAT. *Phd.*111b *eterul se deosebește de aer în puritate*; πρὸς τὴν τῆς σαρκὸς καθαρότητα NT *Evr.*9.13 *pentru curăția cărnii*; XEN. *Mem.*2.1.22, LXX *Înt.*7.24. II onestitate, probitate: PLB. 31.25.9.

[καθαρός]

καθ-αρπάζω, *vb.* a smulge (cu forță), a înșfăca, a înhăța: AR. *Eq.*856, δμῶδες ἔκ τε δεξιᾶς ξίφην καθαρπάζουσιν EUR. *Andr.*813 *slave îi smulg din mâna dreaptă săbii*; EUR. *Cyc.*402.

[κατά, ἀρπάζω]

κάθάρσιος, ον *adj.* care curăță, purificator, lustral, expiator, ispășitor: αἴμα γὰρ καθάρσιον AESCH. *Th.*680 *căci acest sânge purifică el însuși*; (epitet al lui Zeus) ἐκάλεε μὲν Δία καθάρσιον HDT. 1.44 *il chema pe Zeus Purificatorul*; μολεῖν καθάρσιω ποδί SOPH. *Ant.*1144 *a merge cu piciorul purificator*; (foc) EUR. *HF*937, (+ gen.) φόνου δὲ τῷδ' ἐγὼ ~ AESCH. *Eu.*578 *eu l-am curățit de această crimă*; EUR. *HF*923. // (sc. ἱερὸν) **καθάρσιον**, τό *subst.* (sacrificiu de) purificare: HDT. 1.35, APP. *BC*5.96.

[καθαίρω]

κάθαρσις, εως, ή [κᾶ] *subst.* I curățire, purificare: HDT. 1.35, δύο εἶδη καθάρσεως PLAT. *Sph.*227c *două feluri de purificare*; ~ ἀπόκρισις χειρόνων ἀπὸ βελτιόνων PLAT. *Sr.*415d *purificarea este despărțirea celor mai rele de cele mai bune*; (+ gen.) Δήλου καθάρσεως ἔνεκα THUC. 8.108 *pentru purificarea Delosului*; (d. tragedie „catharsis / purificare”) περαίνουσα τὴν τῶν τοιούτων παθημάτων καθάρσιν ARSTT. *Po.*1455b15 (*tragedia*) *săvârșind purificarea unor asemenea emoții*. II (medic.) I purgație, evacuare, expectorație: (+ gen.) ~ αἵματος DEM. 54.12 *evacuare a sângelui*; περὶ κοιλίας κάθαρσιν PLUT. *Cat.Mi.*35.5 *în vederea evacuării burții*; PLUT. *M.*134a. 2 curățire, menstruație: μετὰ τὴν κάθαρσιν ARSTT. *HA*635a33 *după menstruație*; αἱ ἡμέραι καθάρσεως LXX *Lev.*12.4 *zilele curățirii*.

[καθαίρω]

καθαρήρ, ἦρος, ὁ *adj.m.* v. καθαρήτης: PLUT. *M.*302a.

[καθαίρω]

κάθαρτής, οῦ, ὁ *adj.m.* care curăță sau purifică, purificator, mântuitor: ἔρχομαι ... ~

SOPH. *El.*70 *vin pentru a purifica*; PLAT. *Sph.*231e, (+ gen.) τῆς χώρας τῆσδε καθαρτήν AR. *V.*1043 *mântuitor al acestui ținut*; καθαρτὰς ποταμῶν PLUT. *Luc.*26.7 *cei care draghează râurile*.

[καθαίρω]

κάθαρτικός, ή, ὄν *adj.* I purificator: PLAT. *Tim.*60d, (subst.) ή καθαρτική (τέχνη) PLAT. *Sph.*231b *arta purificării*. II purgativ: καθαρτικόν ... φάρμακον PLUT. *M.*999e *medicament purgativ*; ARSTT. *Pr.*864b16.

[καθαρήτης]

καθαρός, *adv.* v. καθαρός

καθαυανῶ, v. καταυανῶ

καθεδοῦμαι, ind. viit. med. de la καθίζω.

κάθ-έδρα, ας, ή *subst.* I jilt, scaun: ἐπὶ καθέδραν λοιμῶν οὐκ ἐκάθισεν LXX *Ps.*1.1 *nu a stat pe jiltul ucigașilor*; LXX *1Rg.*20.18, Ios. *AI*6.235, NT *Mt.*23.2. II lipsă de activitate, inactivitate, inerție: ἐν τῇ καθέδρα THUC. 2.18 *din pricina inactivității*; PLUT. *Cam.*28.2. III ședere, inactivitate: διὰ τί ή ~ τοῦς μὲν παχύνει τῶν ἀνθρώπων, τοῦς δὲ ἰσχυαίνει; ARSTT. *Pr.*885b15 *de ce ședere pe unii oameni îi îngrașă, pe alții îi slăbește?*; LXX *4Rg.*17.25. IV cuib, vizuină: XEN. *Cyn.*4.4. V adunare: ἐνοχλήσοντα τῇ καθέδρα LUC. *ITr.*11 *aducând neplăceri adunării*.

[κατά, ἔδρα]

κάθ-έζομαι, [cf. καθίζω] *vb.* {impf. ἐκαθεζόμεν, viit. καθεδοῦμαι, aor. ἐκαθέσθην} {ep. impf. καθεζόμεν II.} I a șede, a se așeza: (+ prep.) ἐν κορυφῇσι καθέζετο IL. 8.51 *șede pe culmi*; πᾶρ Διὶ πατρὶ καθέζετο IL. 24.100 *șede lângă tatăl Zeus*; ἐν πρύμνῃ δ' ἄρ' ἔπειτα καθέζετο OD. 15.285 *s-a așezat apoi la pupă*; ἐν τῷ ἱερῷ ἐκαθεζόμεν διδάσκων NT *Mt.*26.55 *ședeam în templu învățând*. II a sta (în poziția unui rugător / suplicant): THUC. 3.70, καθέζετο ἰκέτης ἐν τῷ τοῦ Ποσειδῶνος ἱερῷ PLUT. *M.*846f *stătea ca rugător în templul lui Poseidon*. III (mil.) a campa: THUC. 2.18.

[κατά, ἔζομαι]

καθέηκα, (ep.) aor. de la καθήμι: IL. 24.642.

καθεῖκα, pf. de la καθήμι.

καθειλον, aor. de la καθαίρω.

καθεῖμαι, pf. med. de la καθήμι.

καθ-είμαρται, *vb.* {doar 3sg. καθείμαρται și part. καθειμαρμένος} (pf.) este hotărât de soartă, este hărăzit, este ursit: PLUT.

M.Fr.22, (gen. abs.) PLUT. *Alex.52.2*.

[κατά, μείρομαι]

καθειμένος, part. pf. med. de la καθίημι.

καθεῖναι, inf. aor. act. de la καθίημι.

καθειργω **ἤ** **καθειργνῶμι**, v. κατείργω.

κάθειρξις, εως, ἡ *subst.* (att. pt. κάτειρξις) **I** închidere: PLUT. *M.366d*. **II** înfrânare, reține: ἀνδρείαν δὲ ἀληθῆ τὴν ὑπὸ λόγου τῶν ἐπιθυμιῶν ἐν αὐτῷ κάθειρξιν ἡγούμενος PLUT. *Num.3.5 considerând că adevărata bărbăție constă în reprimarea în sine a dorințelor de către rațiune*.

[κατείργω]

καθεῖς, part. aor. de la καθίημι.

καθεῖς, *adv.* câte unul, unul după altul, fiecare: ὁ ~ τῶν φίλων LXX *3Mac.5.34 fiecare dintre prieteni*.

[adv. pt. καθ' εἰς]

καθεῖσα, aor. act. de la καθίζω.

καθεῖσαν, ind. aor. act. 3pl., v. καθίζω **ἤ** καθίημι.

καθεῖσε, aor. 3sg. act., v. καθίζω

καθεκτέον, *adj. vb.* (neut.) trebuie reținut sau stăpănit: ~ ἐν τῇ πόλει Καίσαρος <προσι>όντος PLUT. *Cat.Mi.63.8 (senatorii) trebuie reținuți în oraș până la sosirea lui Caesar*; ~ ... τὰ πάθη IOS. *Ios.5.20 trebuie stăpănite durerile*; PLUT. *M.447b*.

[κατέχω]

κάθεκτικός, ἡ, ὄν *adj.* |comp. -ώτερος| în stare să rețină sau să păstreze sau să stăpânească: (+ gen.) τὴν μνήμην ἔξιν καθεκτικὴν ὑπολήψεως ARSTT. *Top.125b18 memoria este o stare prin care se păstrează o reprezentare*; (comp.) ARSTT. *Pr.963a21*, (d. uter) ARSTT. *HA635b3*, IOS. *BI2.135*.

[κατέχω]

κάθεκτός, ἡ, ὄν *adj.* care poate fi oprit, controlat, stăpănit: DEM. 21.2, δίχα φόνου καθεκτὸν ἔτι τὸ πλῆθος IOS. *BI2.12 multime a nu mai putea fi stăpănită fără vărsare de sânge*; τὴν στάσιν οὐκέτι καθεκτὴν PLUT. *Sull.9.2 revoltă care nu poate fi oprită*; PLUT. *M.751f*.

[κατέχω]

καθέλῃσι, conjct. aor. 3sg. de la καθαιρέω.

κάθ-ελίσσω, *vb.* |part. aor. med. καθελιζάμενος Plut.}| att. καθελίττω; ion. m.m.c.p. 3pl. κατελιχάτο Hdt.; eol. part. aor. med. κατελιζάμε[ναις] Sapph.} a înfășura: τὰς δὲ κνήμας ῥάκεισι ... κατελιχάτο HDT. 7.76 ἴσι *înfășurau pulpele cu fâșii*; ταίνιαις κατά τοῦ

τραχήλου καθελιζάμενος PLUT. *Dem.25.5 înfășurându-se cu panglici în jurul gâtului*; SAPPH. *Fr.98a*.

[κατά, ἐλίσσω]

καθ-ελκόομαι-οῦμαι, *vb.* |part. aor. pas. καθελκωθείς| a fi plin de răni sau ulcerații: ARSTT. *HA621a20*.

[κατά, ἐλκόω]

καθέλκω sau **καθελκῶ**, *vb.* |impf. καθεῖλκον, viit. καθέλξω sau καθελκύσω, aor. καθεῖλκῶσα sau καθεῖλξα, pf. καθεῖλκυκα; med. impf. καθεῖλκόμεν, pf. καθεῖλκυσαι| {ion. κατέλκω} **I** a trage în jos: AR. *Ran.1398*, (prov. d. cei care își fac rău singuri) ἐπὶ σαυτῷ τὴν σελήνην καθέλκεις PLUT. *Prov.2.13 tragi luna în jos asupra ta*. **II** (frecv. mar.) a trage (în mare), a scoate (corabia) în larg: ναῦν πρωτόπλουν καθεῖλκομεν EUR. *Hel.1531 trăgeam o corabie nouă în larg*; THUC. 2.93, ISOC. 17.42, DEM. 51.4, (pas.) κατασκέψασθαι εἴ τι ναυτικόν ἐστι καθεῖλκυμένον THUC. 6.50 *a observa dacă o parte din flotă este trasă în larg*.

[κατά, ἔλκω]

κάθεμα, ατος, τὸ *subst.* salbă, colan: ~ περι τὸν τράχηλόν LXX *Iez.16.11 colan în jurul gâtului*; LXX *Is.3.19*.

[καθίημι]

κάθεμεν, (ep.) ind. aor. act. 1pl. de la καθίημι: OD. 9.72.

καθέξει, viit. 3sg. de la κατέχω.

καθ-εξῆς, *adv.* în ordine, pe rând, unul după altul, după aceasta: ἀπὸ Σαμουὴλ καὶ τῶν ~ NT *Fp.11.4 de la Samuel și cei care au urmat*; ἐν τῷ ~ NT *Lc.8.1 în continuare*; PLUT. *M.615b*.

[κατά, ἐξῆς]

κάθεξις, εως, ἡ *subst.* **I** menținere, păstrare: ἐς τὴν κάθεξιν τῆς ἀρχῆς THUC. 3.47 *pentru menținerea dominației*; IOS. *AI17.279*. **II** reține, reprimare: βίαιον ἢ ~ ARSTT. *EE1223b20 reprimarea este un act violent*; ἢ τοῦ πνεύματος ~ ARSTT. *Pol.1336a38 reținerea suflului*. **III** rezistență: PLUT. *M.371c*.

[κατέχω]

καθέξω, viit. de la κατέχω.

καθ-έρπω **ἤ** **καθ-ερπύζω**, *vb.* |impf. καθεῖρπον, aor. καθεῖρπυσα| a se târî în jos, ext. a coborî: καθέρπυσόν νυν εἰς Κεραμεῖκος AR. *Ra.129 coborâ acum în Kerameikos*; XEN. *Smp.4.23*, καθερπύσαντες ἀπὸ τῶν

τειχῶν IOS. *Bl2.50 cei care coboară de pe ziduri*; CALL. *Del.92*.

[κατά, ἔρω]

κάθες, imper. aor. act. 2sg. de la καθίημι.

κάθεσις, εως, ἡ *subst.* lăsa-re în jos, coborâre:

ARSTT. *Pr.960b33*, id. *Mete.356a12*, τὴν ... κάθεισιν τῶν λαρνάκων IOS. *Al14.424 coborârea lăzilor*.

[καθίημι]

καθέστηκα, pf. de la καθίστημι.

καθεστηκός, *adv.* în mod stabil *sau* solid: ARSTT. *Pol.1340b3*.

[καθίστημι]

καθεστηκός, υῖα, ὅς part. pf. act. de la καθίστημι.

καθεστήξω, viit.2 act. de la καθίστημι.

καθεστώς, ὦσα, ὅς |var. v. καθεστηκός| part. pf. act. de la καθίστημι.

καθέσω, ind. viit. act. de la καθίζω.

κάθετον, imper. aor. act. 2du. de la καθίημι.

κάθετος, ον [ᾶ] *adj.* așezat perpendicular: ARSTT. *Mech.857b28*, PLB. 34.6.7. // (*sc.* γραμμῆ) **κάθετος**, ου, ἡ *subst.* (frecv. mat.) linie perpendiculară: ἐν ἅπαντι δὲ ἰσοπλευρῶ ἢ ~ ἐπι μέσην πίπτει ARSTT. *L1970a10 în orice [triunghi] echilateral perpendiculara cade la mijloc*; ARSTT. *Mech.850a15*, id. *Pr.913b30*, (πρός + ac., *adv.*) πρὸς τὴν κάθετον δ' ἐμετρήθη PLUT. *Aem.15.10 a fost măsurat perpendicular*; PLUT. *Marc.16.1*.

[καθίημι]

καθευδητέον, *adj.vb.* (neut.) trebuie dormit: οὐ ~ ἐν τῇ μεσημβρίᾳ PLAT. *Phdr.259d nu trebuie dormit la amiază*.

[καθεύδω]

καθ-εὔδω, *vb.* |impf. καθεὔδον (*sau* καθῆυδον) ἤ ἐκάθειυδον, viit. καθευδήσω, aor. tard. ἐκαθευδήσα| {ion. κατεύδω Hdt.; barbarism κατεύδω Ar. *Th.1193*} **I** a dormi, a se odihni: καθεὔδ' ἀναβάς IL. 1.611 *urcându-se [în pat], s-a culcat*; ἔτυχον ἐν τῇ ἀγορᾷ ὀπλίται καθεὔδοντες ὡς πεντήκοντα THUC. 4.113 *se întâmplă să fie cam cincizeci de hopliți care dormeau în agora*; τὸ παιδίον οὐκ ἀπέθανεν ἀλλὰ καθεύδει NT *Mc.5.39 copilul n-a murit, ci doarme*; (op. ἐγείρω) ἐγρήγορας ἢ καθεύδεις; PLAT. *Prt.310b εἴτι treaz sau dormi?*; (+ ac.) τὸν λοιπὸν βίον καθεύδοντες PLAT. *Ap.31a pe-trecându-nă viața dormind*; (+ *adv.*) ὡς ἡδέως καθεύδεις PLAT. *Cri.43b cât de plăcut dormi*; (fig.) οὐ καθεύδουσιν χερί

AESCH. *Ag.1357 nu sunt în adormire cu mâna lor (= mâna nu le este în adormire)*; ἐλπίδες δ' οὔπω καθεύδουσ' EUR. *Ph.634 speranțele încă nu sunt adormite*. **II** a zăcea: (d. μοῖρῃ) καθεύδοντες ἐν τάφῳ LXX *Ps.87.6 zăcând în mormânt*.

[κατά, εὔδω]

καθ-ευρεσιλογέω-ῶ, *vb.* a născoci motive: PLB. 12.25k.9.

[καθευρίσκω, λέγω]

καθ-ευρίσκω, *vb.* a găsi, a descoperi, a surprinde: (pas.) καθευρέθη τάφον κοσμοῦσα SOPH. *Ant.395 a fost surprinsă când împodobea mormântul (= celebra îngropăciunea)*.

[κατά, εὐρίσκω]

καθ-εψιάομαι-ῶμαι, [ᾶ] *vb.* a-și bate joc de, a râde de: (+ gen.) σέθεν αἰ κύνες αἴδε καθεψιάωνται OD. 19.372 *râd de tine aceste câțele*.

[κατά, ἐψιάομαι]

καθ-έψω, *vb.* |viit. καθεψήσω, aor. καθήψησα; *med.-pas.* pf. καθήψημαι; *pas.* aor. καθήψηθη| **I** a fierbe bine: PLUT. *Prov.Alex. Fr.13*. **II** (fig.) a digera, a mistui: καθέψεις τὰργύριον AR. *V.795 vei mistui banul*. **III** a îmblânzi (*propr.* a slei prin fierbere): (d. cai) XEN. *Eq.9.6*.

[κατά, ἔψω]

καθεώρων, impf. de la καθοράω.

κάθη, ind. prez. med. 2sg. de la κάθημαι.

καθήατο, (ep.) impf. 3pl. de la κάθημαι: IL. 11.76.

καθηγεμών, *adj.m.* |gen. -όνος| {ion. κατ-} care merge înainte pentru a arăta drumul; călăuză, ghid: oie καθηγεμόνες τῆς ὁδοῦ HDT. 7.197 *cei care arătau drumul (= călăuzele)*; καθηγεμόσιν ... χρῆσθαι PLB. 3.52.7 *a se folosi de călăuze*; τῷ καθηγεμόνι τῆς ἀρετῆς PLUT. *Dio.1.3 ghid al virtuții*; LXX *2Mac.10.28*, PLUT. *M.805f*, ARR. *Ind.40.11*.

[καθηγέομαι]

κάθ-ηγέομαι-οὔμαι, *vb.* |impf. καθηγούμην, viit. καθηγήσομαι, aor. καθηγησάμην| {ion. κατηγ- Hdt.; dor. κᾰθᾰγ-} **I** a merge înainte pentru a arăta drumul, a ghida, a conduce: καθηγείται πρὸς τὴν λίμνην IOS. *Bl3.497 merge în față către lac*; κελεύεις ἐμέ νεώτερον ὄντα καθηγείσθαι XEN. *Mem.2.3.15 poruncești ca eu, deși mai tânăr, să deschid calea*; (+ dat.) Θεσσαλοῖσι κατηγήσαντο ἐπὶ Φωκίας HDT. 7.215 *i-au condus pe*

thessalieni împotriva focienilor; (abs.) οἱ κατηγέομενοι HDT 7.130 *cei care arată (drumul)* (sc. *călăuzele*). **II** a arăta, a indica: ὁ τὸν ποταμὸν κατηγούμενος PLAT. *Th.*200e *cel care arată drumul spre râu*. **III** a începe: κατηγήσασθαι τοῦ λόγου PLAT. *Smp.*199c *a începe discursul*. **IV** a fi în frunte, a conduce: (+ gen.) κατηγέιτο τῆς δυνάμεως PLB. 2.26.3 *mergea în fruntea armatei*; κατηγήσατο τῆς εἰς τὴν Ἰταλίαν στρατείας PLUT. *Cam.*15.6 *a condus armata în Italia*; ~ τοῦ πολιτεύματος PLUT. *Thes.*35.4 *a fi în fruntea statului*. **V** a institui, a statornici, a introduce: οὗτ' αὐτὸς κατηγήσομαι νόμον τόνδε ἐν ὑμῖν τιθεῖς HDT. 7.8 *nu voi statornici eu această lege la voi*. [κατά, ἡγέομαι]

καθηγήτεια, ας, ἡ *subst.* *călăuză*: (d. Pallas) CALL. *Hec.fr.*253.

[κατηγέομαι]

καθηγητής, οῦ, ὁ *subst.* *călăuză*, *ext.* *îndrumător, maestru, profesor*: NT *Mt.*23.10, PLUT. *Cic.*26.11, (d. Aristoteles) PLUT. *M.*327e *ș.a.*

[κατηγέομαι]

καθηγιασμένος, part. pf. med. de la καθαγιαζω.

κάθ-ηδῦπάθεω-ῶ, *vb.* (intrans.) a duce o viață foarte plăcută, a huzuri, (*ext.* tranz.) a risipi în plăceri ușoare: (+ ac.) οὗς ἐγὼ ... ἐμοὶ οὐδὲ καθηδυπάθησα XEN. *An.*1.3.4 (*bani*) *pe care nu i-am risipit pentru plăcerile mele*; ~ τὸ πολυτελέστατον ... ἀνάλωμα, τὸν χρόνον PLUT. *Ant.*28.1 *a risipi în plăceri ușoare cheluiala cea mai de pret, timpul*; LUC. *DMort.*25.6.

[κατά, ἡδυπαθέω]

καθήκα, aor. de la καθίημι.

καθήκον, οντος, τό part. prez. neut. subst. de la καθήκω.

καθηκόντως, *adv.* așa cum stă bine, în mod îndreptățit, după cum se cuvine: δικαίως ταῦτα πράττοντας καὶ ~ PLB. 5.9.6 *facând aceste lucruri în mod drept și așa cum se cuvine*; PLB. 2.56.13, PLUT. *M.*448e, id. *M.*1063e.

[καθήκω]

καθ-ήκω, *vb.* {impf. καθήκον, viit. καθήξω} {ion. κατήκω Hdt.} **I** a sosi jos, *ext.* a coborî: πρέπει δ' ἀκάμπτω μένει ~ AESCH. *Ch.*455 *se cuvine să cobori [în arenă] cu o mânie neînduplecată*; τὸ καθήκον ἐπι

θάλατταν ὄρος XEN. *HG5.*4.17 *muntele care coboară în mare*; XEN. *Mem.*3.5.25, id. *An.*1.4.4. **II** a veni, a ajunge, a se apropia: (d. timp) ἐπεὶ δ' οὖν καθήκεν ὁ χρόνος τοῦ τρίτου δασμοῦ PLUT. *Thes.*17.1 *după ce a venit momentul celui de-al treilea tribut*; τῆς Κρονικῆς εὐροτῆς τοῖς Ῥωμαίοις καθήκουσης PLUT. *Pomp.*34.2 *apropiindu-se la romani sârbătoarea Saturnalelor*. **III** a se cuveni, a se cădea, a fi potrivit: (impf. = prez.) οὐ γὰρ καθήκεν αὐτόν ζῆν NT *Fr.*22.22 *căci nu se cuvine ca el să trăiască*; (part.) πλείω τοῦ καθήκοντος χρόνου SOPH. *OT75* *mai mult decât timpul cuvenit* (= *mai mult decât se cade*); αὐτοῖς καθήκουσης μᾶλλον τῆς τῶν Σαρδῶων δυναστείας PLB. 1.88.9 *cuvenindu-li-se mai degrabă lor stăpânirea Sardiniei*. **IV** (impers. **καθήκει**) se cuvine, se cade: ὡς καθήκει LXX *Lev.*9.16 *după cum se cade / după cum spune legea*; (+ dat.) πάντα ὅσα μοι καθήκει LXX *Os.*2.7 *toate care mi se cuvin*; (+ inf.) οὐ καθήκει δοξάσαι ἄνδρα ἀμαρτωλόν LXX *Sir.*10.23 *nu se cade să-l lauzi pe cel păcătos*; (+ dat. și inf) τὴν κληρονομίαν σοὶ καθήκει λαβεῖν LXX *Tob.*6.13 *ți se cuvine să primești moștenirea*. // (cf. lat. *officium*) **καθήκον**, τό *subst.* ceea ce se cuvine *sau* se cade, îndatorire: (frecv. pl.) XEN. *Cyr.*1.2.5, ποιεῖν τὰ μὴ καθήκοντα NT *Rom.*1.28 *a face cele ce nu se cuvin*. // (ion.) **κατήκοντα**, τά *subst.* cele cu care te confrunți, treburi: HDT. 1.97. // **καθήκοντες**, οἱ *subst.* (cf. lat. *necessarii*) tovarăși de cort, prieteni intimi: LXX *Ex.*16.16.

[κατά, ἤκω]

κάθηλος, att. crază pt. καὶ ἄθηλος: AR. *Lys.*881.

καθηλώ-ῶ și **κατηλώ-ῶ**, *vb.* {impf. καθήλουν, viit. καθήλωσα, aor. καθήλωσα; med.-pas. pf. καθήλωμαι} **I** a bate în cuie, a pironi, a fîntui: καθήλουν πρὸς τὴν βάσιν PLUT. *Alex.*24.7 *băteau cuie la baza [statuii]*; PLUT. *M.*499d, (pas.) PLB. 1.22.5. **II** a străpunge: καθήλωσον ἐκ τοῦ φόβου σου τὰς σάρκας μου LXX *Ps.*118.120 *străpunge cu frica ta cărnurile mele*.

[κατά, ἤλώω]

κάθ-ημαι, *vb.* {ind. prez. 2sg. κάθησαι, 3sg. κάθηται, 3pl. κάθηνται; impf. καθήμην și ἐκαθήμην, impf. 3sg. καθῆ(σ)το și ἐκάθητο, 3pl. καθῆντο și ἐκάθηντο, viit. καθήσομαι;

conjct. καθῶμαι, 3sg. καθῆται, opt. καθοίμην, imper. 2sg. κάθησο ἢ κάθου, 3sg. καθήσθω, 3pl. καθήσθωσαν; inf. καθήσθαι; part. καθήμενος| {ep. impf. 3pl. καθήατο II.; ion. prez. κάτῆμαι, 2sg. κάτῆσαι, 3pl. κατέαται, impf. 3sg. κατήστο, 3pl. (ἐ)κατέατο, part. κατήμενος Hdt.} **I** a ședea, a sta așezat: (frecv. + diverse prep.) οἱ δὲ θεοὶ πᾶρ Ζηνὶ καθήμενοι ἡγορόωντο IL. 4.1 *zeii, șezând lângă Zeus, stăteau de vorbă*; ἐγὼ ἐκαθήμην ἐν τῷ οἴκῳ LXX Iez.8.1 *eu ședeam în casă*; οἴκοι κάθηται πρὸς ἐσχάρα πυρός PLUT. *M.988b șade acasă la vatra focului*; κάθηται ἐπὶ τοὺς θρόνους αὐτῶν NT *Ap.11.16 șed pe tronurile lor*; (abs.) ὁ δὲ Μίνως ἐπισκοπῶν κάθηται PLAT. *Grg.526c Minos șade cercetând cu ochii*; (+ ac.) ἢ που καθῆσθαι τῆνδ' ἔδραν καλὴν δοκεῖς EUR. *Heracl.55 ἢ se pare că stai bine în acest loc*. **II** a tot sta într-un loc: ἔκρηλοι σφοῖσιν ἐνὶ μεγάροισι καθήατο IL. 11.76 *stăteau liniștiți în palatele lor*. **III** a ședea (pe scaunul de judecător), a ședea la prezidiu: δικαστὰς οὐχ ὀρῶ καθήμενους AR. *Nu.208 nu văd judecători șezând*; PLAT. *Ap.35c, οἱ καθήμενοι* THUC. 5.85 *cei care șed (pe scaunul de judecător) (= judecătorii)*; LUC. *Luct.7. IV* a duce o viață sedentară, a se îndeletnici în același loc: (d. îmbălsămătoriei de mumii) εἰσὶ δὲ οἱ ἐπ' αὐτῷ τοῦτῳ κατέαται HDT. 2.86 *există cei care se îndeletnicesc numai cu această [muncă]*. **V** a fi situat, a se afla: ἄλλαι δὲ πεντεκαίδεκα σπεῖραι ... κάθηται περὶ Μέγαρα καὶ Ἀθήνας PLUT. *Caes.43.1 alte cincisprezece cohorte se află în jurul cetăților Megara și Atena*.

[κατά, ἦμαι]

καθημερεία, ac, ἡ *subst.* activitate zilnică: (pl.) PLB. 6.33.4.

[καθημέριος]

καθημερινός, ἡ, ὄν *adj.* de zi cu zi, zilnic, cotidian: LXX *Iud.12.15, τὰς καθημερινὰς θυσίας* IOS. *AI12.251 sacrificiilor zilnice*; ἐν τῇ διακονίᾳ τῇ καθημερινῇ NT *Fp.6.1 la slujirea cea de fiecare zi*; PLUT. *Lyc.10.2* ș.a.

[καθημέριος]

καθ-ημέριος, α, ὄν *adj.* {dor. καθημέριος Soph., Eur.} de fiecare zi, zilnic: νῦν σοι μοῖρα καθαμερία φθίνει SOPH. *El.1414 acum destinul pe care l-ai purtat zi de zi și se stinge*. // **καθαμέριον**, *adv.* zi de zi: EUR.

Ph.229.

[κατά, ἡμέρα]

καθῆραι, inf. aor. act. de la καθαίρω.

καθήρας, part. aor. act. de la καθαίρω.

κάθηρε(ν), (ep.) aor. 3sg. de la καθαίρω: IL. 14.171.

καθήστο, impf. 3sg. de la κάθημαι.

καθ-ησυχάζω, *vb.* a sta (foarte) liniștit: ἐπίσθη καὶ καθησύχαζε PLUT. *Agas.20.4 a dat ascultare și stătea liniștit*; PLB. 9.32.2.

[κατά, ἡσυχάζω]

κάθ-ιδρος, ὄν *adj.* foarte transpirat, nădușit: (cal) LXX *Ier.8.6.*

καθ-ιδρύω, *vb.* **I** (*act.*) **1** a face să șadă (jos), a așeza: Τηλέμαχος δ' Ὀδυσῆα καθίδρυε OD. 20.257 *Telemachos l-a făcut să șadă jos pe Odysseus*; μακάρων τ' ἐς αἶαν σὸν καθιδρύσει βίον EUR. *Ba.1339 ἦτι να αșeza viața în tărâmul celor fericiți*; PLUT. *Alex.31.7. 2 a întemeia, a funda: γυμνάσιον καθίδρυσεν LXX *2Mac.4.12 a fundat un gimnaziu*. **II** (*med.*) a ridica, a înălța: καθιδρύσαντό τ' εὐτυχῶς βρέτας EUR. *IT1481 să ridice cu bun noroc o statuie de lemn*. **III** (*pas.*) a fi așezat, a ședea, a sălășlui: ἐπὶ τοὺς ἐν τῷ ὄρει τῆς Ἰστώνης ... καθιδρυμένους THUC. 4.46 *împotriva celor așezați pe muntele Istone*; ἄκρας δ' ἐναλίας αἰς καθιδρυται πατήρ EUR. *Cyc.318 promontoriile mării în care sălășluiește tatăl meu (sc. Poseidon)*; κοῖλαν δὲ καθιδρυθέντες ἐς Ἀργῶ THEOC. 13.28 *îmbarcați în Argo cea scobită*; PLAT. *Sph.224d.**

[κατά, ιδρύω]

καθιέρεις, εως, ἡ *subst.* sacrificare, consacrare: (a animalelor) PLUT. *M.380d.*

[καθιερεύω]

καθ-ιερέω, *vb.* a jertfi, a sacrifica: ~ αὐτοῦς PLAT. *Phdr.252c a se jertfi pe ei înșiși*; (pl.) *M.363b* ș.a.

[κατά, ιερός]

καθ-ιερώ-ω, *vb.* {impf. καθιέρον, viit. καθιέρωσω, aor. καθιέρωσα, pf. καθιέρωκα; *med.-pas.* impf. καθιερύμην, aor. καθιερωσάμην, pf. καθιέρωμαι, m.m.c.p. καθιερῶμην; *pas.* καθιερῶθην| {ion. κατήρ-: inf. aor. κατιρῶσαι, part. κατιρῶσας Hdt.} a consacra, a închina, a dedica (zeilor): ἀργυρᾷ λουβείᾳ ποιησάμενος τοῖς θεοῖς καθιέρωσεν PLUT. *Marc.2.8 făcând vase de argint le-a consacrat zeilor*; καθιερῶσας ταύτην τὴν φήμην παρὰ πᾶσι PLAT. *Lg.838d*

stabilind drept sacru acest principiu pentru toți; DEM. 49.66, IOS. A15.265, PLUT. Tim.36.7, (pas.) ἔμοι τραφεῖς τε καὶ καθιερωμένος AESCH. Eu.304 *hrănit pentru mine și închinat drept victimă*; οὗτος ὑπὸ Δομετιανοῦ καὶ συνετελέσθη καὶ καθιερώθη PLUT. Publ.15.3 *acest [templu] a fost terminat și sfințit de către Domitianus*; DEM. 18.149.

[κατά, ἱερός]

καθιέρωσις, εως, ἡ *subst.* consecrare, offerre zeilor, hărăzire: οὐδὲ χρῆσθαι διὰ τὴν καθιέρωσιν PLUT. Publ.8.2 *a nu se folosi [de grâu] din pricina hărăzirii [lui către zei]*; IOS. A119.336, PLUT. Rom.16.6.

[καθιερώω]

καθιερωτέος, α, ον *adj.vb.* trebuie să fie consacrat sau închinat (zeilor): (pl.) PLAT. Lg.809b.

[καθιερώω]

καθίζάνω, [ᾶ] *vb.* [impf. καθίζανον] {eol. prez. 3sg. κατισδάνει Sapph. 43.7} a (se) așeza: οἱ δὲ θεοὶ θῶκόνδε καθίζανον OD. 5.3 *zeii se așezau pe jilț*; μάντις εἰς θρόνους καθίζάνω AESCH. Eu.29 *eu, profetesă, mă așez pe jilț*; (d. animale) ARSTT. HA601a7, ISOC. 1.52, (tranz.) παρὰ δυνάσταις καθίζάνει αὐτόν LXX Prov.18.16 *il așeză lângă conducătorii*; LXX Iov12.18.

[καθίζω]

καθ-ίζω, *vb.* [impf. ἐκάθιζον, viit. tard. καθίσω și καθιζήσω, aor. καθεῖσα, καθίσα și ἐκάθισα, pf. tard. κεκάθικα; *med.-pas.* impf. ἐκαθιζόμεν, viit. καθιζήσομαι, tard. καθίσσομαι și καθιοῦμαι] {ep. poet. act. impf. κάθιζον, aor. 3pl. κάθισαν, part. aor. καθίσσας, *med.* impf. καθιζόμεν, aor. 3sg. καθίσαστο; ion. prez. κατίζω, viit. κατίσω, aor. κάτισα; att. viit. act. καθιῶ, *med.* καθεδοῦμαι; dor. viit. καθιζῶ, part. aor. καθιζας} **I** a șede, a se așeza, a sta (jos): (abs.) ἔνθα κάθιζ' Ἐλένη IL. 3.426 *acolo se așeza Elena*; (frecv. + prep.) οὐκ ἂν καθιζοίμην ἐν ἄλλῳ χωρίῳ AR. Eq.750 *nu m-aș așeza în alt loc*; ἐπὶ μὲν τῶν ἐργαστηρίων καθίζοντες ISOC. 7.15 *așezați în atelier*; ἐκάθισεν ἐπὶ τὴν κλίνην LXX Gen.48.2 *s-a așezat pe pat*; ἐκάθισεν ἐκ δεξιῶν τοῦ θεοῦ NT Mc.16.19 *s-a așezat de-a dreapta lui Dumnezeu*; (+ ac.) καθίζει τρίποδα EUR. Ion366 *șade pe un tripod*; (*med.* = act.) καθιζομένη δ' ἐπὶ τοῖσι γόνασι τοῦ Σκύθου AR.

Th.1182 *așezându-te pe genunchii scitului*; τῷ στρατῷ ἐκαθέζετο πρὸς τὸ Διοσκόρειον THUC. 4.110 *stătea cu armata lângă sanctuarul Dioscurilor*; Μαρίας δὲ ἐν τῷ οἴκῳ ἐκαθέζετο NT In.11.20 *Maria șede în casă*. **II** (d. animale) a se așeza, a-și face cuibul: ARSTT. HA614a35, μελισσῶν ἐσμὸς ἐπὶ τοῖς βωμοῖς ἐκάθισε APP. BC2.68 *un roi de albine s-a așezat pe altar*. **III** (*spec. mar.*) a se înnisipa, a se împotmoli: καθισάντων τῶν πλοίων PLB. 1.39.3 *corăbiile împotmolindu-se*. **IV** a rămâne: οὐ καθιῶ χήρα LXX Is.47.8 *nu voi rămâne văduvă*. **V** (*tranz.*) **1** a face să stea jos, a așeza: μή με κάθιζ' Ἐλένη IL. 6.360 *nu mă face să stau jos, Elena*; πρὶν γ' ὅτε δὴ σ' ἐπ' ἔμοισιν ἐγὼ γούνεσσι καθίσσας IL. 9.488 *mai înainte de a te așeza pe genunchii mei*; ἐκάθισέ με ἐπὶ τοῦ θρόνου μου LXX Dan.4.37b *m-a așezat pe tronul meu*. **2** a așeza, a campa: XEN. Cyr.6.1.23, ἐκάθισε τὸν στρατὸν εἰς τὴν Ῥηγίων χερρόνησον PLUT. Crass.10.7 *a așezat armata în peninsula Rhegium*; EUR. Heracl.664, PLUT. Luc.9.2. **3** a institui, a constitui, a convoaca: ἀνδρῶν ἀγορὰς ἡμὲν λύει ἡδὲ καθίζει OD. 2.69 (*Themis*) *desparte sau convoacă adunări de oameni*; ἦν μὴ τὸ δικαστήριον ἄρχων καθίσθη AR. V.305 *dacă magistratul nu instituie zi de judecată*; καθ' ὃ τι τοὺς νομοθέτας καθεῖτε DEM. 24.25 *în ce fel îi veți așeza (= convoaca) pe nomoteți*; δικαστήρια καθίσαντας PLAT. Plt.298e *constituind tribunale*; τὴν σύγκλητον ... καθίσαντας PLUT. Oth.9.3 *convocând senatul*; καθίσαντες ἐνέδραν PLUT. Publ.19.4 *punând la cale o capcană*. **4** a pune într-o stare: εἰάν μὲν κλάοντας αὐτοὺς καθίσω PLAT. Ion535e *dacă voi reuși să-i fac să plângă*.

[κατά, ἴζω]

καθ-ίημι, *vb.* [ind. prez. 3pl. καθιᾶσι, impf. καθίην, viit. καθήσω, aor. καθῆκα, pf. καθεῖκα, conjct. aor. καθῶ, inf. aor. καθεῖναι, part. aor. καθεῖς; *med.-pas.* impf. καθιέμην, viit. καθήσομαι, aor. καθειμην, pf. καθειμαι; *pas.* part. aor. καθεθείς] {ep. aor. καθέηκα, 1pl. κάθεμεν, *med.* aor. 3sg. καταείσατο; ion. κατ-, prez. 3pl. κατιέσι, impf. 3sg. κατιέτο, aor. κατήκα, 3pl. κατήκαν, inf. aor. κατεῖναι, *pas.* prez. κατιέμαι Hdt.} **I** a da drumul (în jos), a lăsa să cadă, a coborî, a arunca, a culca: ζῶους δ' ἐν δίνησι καθιετε

... ἵππους IL. 21.132 *aruncați de vii caii în vâltoari*; ἀγκύρας κατήκαν περιμήκεας HDT. 7.36 *au coborât ancore mari*; καθεῖσαι τὰς κόπας THUC. 2.91 *a lăsa vâslele [în apă]* (= *a opri navigarea*); ἐς δὲ γῆν γόνυ καμάτωι καθεῖσαν EUR. *IT333 de oboseală și-au culcat genunchiul pe pământ* (= *au îngenunchiat*); καθεῖσαν εἰς ὄμους κόμας EUR. *Ba.695 și-au răsfirat părul pe umeri*; διὰ τοῦ τείχους κατήκαν αὐτόν NT *Fp.9.25 l-au coborât de pe zid*; τοῦ Ἀντωνίου τὴν ὀρμιὰν καθέντος PLUT. *Ant.29.6 Antonius lăsând firul undiței în apă*; καθῆκεν ἑαυτὸν εἰς τὴν λίμνην PLUT. *Mar.38.2 s-a coborât într-un lac*; (fig.) καθεῖσαν δέλεαρ ἡδύ μοι φρενῶν EUR. *IT1181 mi-au întins momeală dulce a minții*. **II** a face să coboare (în arenă), a pune să se întrecă: ἄρματα μὲν ἐπτὰ καθῆκα THUC. 6.16 *am pus să se întrecă șapte care*. **III** (ext.) a reprezenta, a produce: πρώτην διδασκαλίαν τοῦ Σοφοκλέους ἔτι νέου καθέντος PLUT. *Cim.8.8 când Sophocles, încă tânăr, își reprezenta prima dramă*; τοῦτον τὸν λόγον καθεῖκεν DEM. 29.46 *a emis această afirmație*. **IV** a determina să acționeze, a folosi: τὰλλα δὲ φίλους καὶ ῥήτορας ἐτέρους καθεῖς ἔπραττεν PLUT. *Per.7.7 rezolva celelalte situații punându-i să acționeze pe prieteni și alți oratori*. **V** (intrans.) a coborî, a se lansa: καθειῖς AR. *Eq.430 coborând (ca o vijelie)*; δυνατὸν δὲ ἔστιν ἐκατέρωσε μέχρι τοῦ μέσου καθέναι PLAT. *Phd.112e este posibil ca (râurile) să coboare din ambele părți până în centrul [pământului]*; εἰς ἀπρονοήτους καθέναι τόπους μετὰ δυνάμεως PLB. 3.48.4 *a coborî cu armata în locuri neexplorate*. **VI** (med., pas.) a fi lăsat în jos, a fi îndreptat (în jos), a se prelungi: κατιετο δὲ ἐς πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα HDT. 7.138 (*expediția*) *era îndreptată împotriva întregii Hellade*; σκότινον καθειμένον ... ἐξ ἄκρου AR. *Nu.538 bucătă de piele care atârună de margine*; οὐ καθεῖτο τείχη ὡσπερ νῦν THUC. 4.103 *zidurile nu erau prelungite ca acum*; ὄρεσιν μέχρι πρὸς τὴν θάλατταν καθειμένοις PLAT. *Crit.118a μῦθι care coboară până la mare*; πάγωνα καθειμένου PLUT. *Lys.1.2 având barbă lungă*; PLUT. *Phoc.10.1*.

[κατά, ἦμι]

καθ-ικετεύω, vb. |viit. καθικετεύω, aor. καθικέτευσα| {ιον. impf. 3sg. κατικέτευε

Hdt. 6.68} a ruga stăruitor, a implora: σιγήσομαι ἅ μου καθικετεύσατ' EUR. *Hel.1018 voi trece sub tăcere ceea ce m-ai implorat*; (+ dat.) HDT. 6.68, (+ ac. și inf.) τὸν Κάτωνα ... αἱ γυναῖκες ... καθικέτευον εἶξαι PLUT. *Cat.Mi.32.7 femeile îl implorau pe Cato să cedeze*; (med. = act.) EUR. *Or.324*.

[κατά, ικετεύω]

κᾶθ-ικνέομαι-οῦμαι, vb. |impf. καθικνούμην, viit. καθίζομαι, aor. καθικόμην, pf. καθίγμαι, part. καθιγμένος, m.m.c.p. 3sg. καθίκτο| **I propr.** a ajunge din urmă, a atinge (o țintă), ext. a lovi: με καθίκεο θυμόν IL. 14.104 *m-ai lovit în inimă*; OD. 1.342, μέσον κᾶρα ... κέντροισί μου καθίκετο SOPH. *OT809 m-a pălit în mijlocul capului cu joarda*; τῆ δεξιᾷ δὲ καθικνεῖται τῷ ξίφει LUC. *Dom.22 cu dreapta lovește cu sabia*; (+ gen.) λαίοις καθικνούμενοι μετὰ παιδιᾶς τῶν ἐντυγχανόντων PLUT. *Ant.12.2 lovindu-i în joacă cu bicele pe cei care ies în cale*. **II** a ajunge la, a obține: (+ gen.) καθίκετο τῆς προθέσεως PLB. 2.24.1 *a obținut ce și-a propus*; καθικνεῖτο τῆς προκειμένης ἐπιβολῆς PLB. 2.38.8 *ajungea la scopul propus*.

[κατά, ικνέομαι]

κᾶθ-ιμάω-ῶ, vb. a lăsa în jos, a coborî cu ajutorul unei funii: καθιμᾷ αὐτόν δήσας AR. *V.396 se lasă în jos legat cu o sfoară*; MEN. *Dysc.591*, IOS. *AI6.217* ș.a.

[κατά, ιμάω]

καθίμησις, εως, ἡ *subst.* coborâre pe funie: PLUT. *M.264f*.

[καθιμάω]

καθιζῶ, (dor.) viit. de la καθίζω.

κᾶθ-ιπάζομαι, vb. {ιον. aor. 3. sg. κατιπᾶσατο Hdt. 9.14} a călca în fuga calului, a devasta cu cavaleria: ἡ ἵππος ... κατιπᾶσατο χώραν HDT. 9.14 *cavaleria devasta finitul*; (fig.) παλαιούς νόμους καθιπᾶσασθε AESCH. *Eu.731 călcați cu copitele legile vechi*.

[κατά, ιπάζω]

κᾶθ-ιππεύω, vb. **I** a străbate pe cal: ~ ... τὸ πέλαγος LUC. *DDeor.25.1 a străbate marea pe cal*; (pas.) ARSTT. *Mir.846b32*. **II** a călca cu copitele: εἰ καθιππεύοισαμεν Ἀργείων στρατόν EUR. *Ph.732 dacă am călca în fuga cailor armata argeilor*.

[κατά, ιππεύω]

καθ-ιπποτροφέω-ῶ, vb. |pf. 2sg. καθιππο-

τρόφικας] a se ruina prin întreținerea unor cai (de curse): IS. 5.43.

[κατά, ἵπποτροφέω]

καθίπταμαι, (tard.) v. καταπέτομαι: LXX Sir.43.18, LUC. Dld.5.

κάθισαν, (ep.) ind. aor. 3pl. de la καθίζω: IL. 19.280 ῥ.α.

κάθισις, εως, ἡ [ᾶ] *subst.* loc de ședere, locuință, așezare: LXX Ier.30.2, PLUT. M.158b ῥ.α.

[καθίζω]

κάθιστάνω, vb. |pres. și impf. καθίστανον| v. καθίστημι

καθιστάω, [inf. prez. καθιστᾶν] v. καθίστημι

κάθ-ίστημι, vb. |impf. καθίστην, viit. καταστήσω, aor.1 κατέστησα, aor.2 κατέστην, pf. intrans. καθέστηκα și tranz. καθέστᾱκα, m.m.c.p. καθειστήκειν și καθεστάκειν, viit. pf. καθεστήξω; *med.-pas.* impf. καθιστάμην, viit. καταστήσομαι, aor. κατεστησάμην, pf. καθέσταμαι; *pas.* viit. κατασταθήσομαι, aor. κατεστάθην| {ιον. κατίστημι} (var. prez. καθιστάω) I (tranz.) (act. prez. și viit., aor.1, pf. tard. -ᾱκα; *med.* aor.) 1 a pune jos, a așeza: μείζονα δὴ κρητῆρα ... καθίστα IL. 9.202 *pune jos un vas mai mare*; ἀμάξας τε ἄνευ τῶν ὑποζυγίων ἐς τὰς ὁδοὺς καθίστασαν THUC. 2.3 *au așezat pe drumuri căruțe fără animale de tracțiune*; ποῖ καθιστάναι πόδα EUR. Ba.184 *unde trebuie pus piciorul jos*. 2 a opri: νῆα κατάστησον OD. 12.185 *oprește corabia!* 3 a lăsa la, a (con)duce, a aduce: τοὺς μ' ἐκέλευσα Πύλονδε καταστήσαι OD. 13.274 *le-am cerut să mă ducă la Pylos*; (+ ac. și prep.) πρὶν ἐς φῶς σὸν καταστήσαι βίον EUR. Alc.362 *înainte de a aduce din nou la lumină viața ta*; αὐτὸν καταστήσειν ἐς τὸ τεῖχος σῶν και ὕγιᾷ THUC. 3.34 *îl va aduce în fortăreață teafăr și sănătos*. 4 (gener.) a aduce într-o anumită stare, a pune: (+ ac. și prep.) τὴν πόλιν ... ἐν πολέμῳ τοῖς Ἕλλησι κατέστησεν PLAT. Mx.242a *a adus cetatea în război cu grecii*; ἄφθονον ... αὐτοῖς κατεστήσαντο τὸν βίον ISOC. 4.108 *și-au orânduit un trai îmbelșugat*; πάντας ἡμᾶς εἰς ἀσφάλειαν καταστήσεις ISOC. 5.123 *ne vei pune pe noi toți în siguranță*; (+ ac. și adj.) ἐντιμότερον ἔτι τὸν σαντοῦ βίον καταστήσεις DEM. 61.34 *vei face din felul tău de viață unul și mai demn de cinste*; (+ ac. și inf.) Λακεδαιμονίους ἐς μίαν ἡμέραν κατέστησα ... ἄγω-

νίσασθαι THUC. 6.16 *i-au silit pe lacedemonienii să lupte într-o singură zi*; (+ dat. și inf.) ἄν καταστήσασθε αὐτοῖς ἀπὸ τοῦ ἴσου ὑμῖν μᾶλλον προσφέρεσθαι THUC. 1.140 *i-ați pune în situația de a se purta cu voi mai degrabă de la egal la egal*; (+ ac. dublu) ψευδῆ γ' ἑμαυτὸν οὐ καταστήσω πόλει SOPH. Ant.657 *nu mă voi arăta cetății mincinos*; (abs. + prep.) ἐς πόλεμον φανερὸν κατέστησαν THUC. 5.25 *s-au pornit într-un război deschis*; ἐς δὲ τὰ κοινὰ τῶν πάντων Βοιωτῶν πάτρια καταστήσει THUC. 3.65 a [vā] *readuce în datinile obștești ale tuturilor beoțienilor*. 5 a rânduî, a dispune, a așeza sau a instala (într-o funcție), a institui, a instala, a stabili: διάπλοον καθίστασαν ... ναυτικὸν λεῶν AESCH. Pers.382 *au pus (= au așezat) oștirea de corăbii (= flota) să plutească dintr-o parte în alta*; δημοκρατίαν καταστήσει ARSTT. Pol.1273b38 *a instaurează democrația*; καθισταῖη νόμους EUR. Or.892 *să rânduiască legi*; δὲ ἐν Εὐβοίᾳ κατέστησε τυράννους DEM. 8.36 *a instalat în Euboia doi tirani*; κατάστησον, κύριε, νομοθέτην ἐπ' αὐτοὺς LXX Ps.9.21 *așează peste ei un legiuitor!*; καταστήσω ἐφ' ὑμῶν ἡγουμένους ὑμῶν LXX Deut.1.13 *îi voi pune conducătorii voștri*; τῶν Ἑλλήνων κυρίους καταστήσειν PLUT. Arist.10.3 *îi va pune stăpâni peste greci*; ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω NT Mt.25.21 *te voi pune peste multe*; (*med.* = *act.*) ISOC. 12.131. II (intrans.) (act. aor.2 κατέστην, pf. καθέστηκα, m.m.c.p. καθειστήκειν, viit. ant. καθεστήξω; *med.* prez. și viit., pf. tard. -αμαι) 1 a sta în picioare, a se găsi, a se afla: καταστάς ἐπὶ τὸ πλῆθος ... ἔλεγε τοιάδε THUC. 4.84 *stând în picioare în fața multîmii spunea astfel de lucruri*; THUC. 4.33. 2 a se stabili, a se așeza: καταστάντες ἐς Ῥήγιον THUC. 3.85 *stabilindu-se în Rhegion*. 3 a fi rânduî, a fi stabilit, a fi statornicit, a fi instaurat, a fi în-cetățenit: τοὺς καθεστῶτας νόμους SOPH. Ant.1113 *legile rânduîte*; παρὰ τοὺς καθεστῶτας THUC. 3.82, *alături de (= ocilind) [legile] rânduîte*; βέβαιον ἡμῖν μηδὲν καθεστήξει THUC. 3.37 *niciun lucru nu ne va fi statornicit sigur (= nu vom avea nicio hotărâre stabilă; οἷσθ' οὖν βροτοῖσιν ὅς καθεστήκεν νόμος*; EUR. Hipp.91 *știi ce lege a fost statornicită printre muritori?*; πᾶσά τε ἰδέα κατέστη θανάτου THUC. 3.81 *și a fost*

rânduie orice chip al morții; ἐν πάσαις ταῖς πόλεσι δυναστεῖται καθειστήκεσαν XEN. HG5.4.46 *în toate cetățile s-au instaurat conducerei oligarhice*; ἡ ὀλιγαρχία καθίστατο PLUT. R.562b *s-a instaurat oligarhia*; ὅσου κατέστη PLUT. M.349a *cu cât s-a convenit (= ce preț a fost stabilit)*; ἐπειδὴ περ ἐν τῷδε καθέσταμεν THUC. 6.16 *tocmai pentru că am ajuns în această situație*; (+ ac. și inf.) καθέστηκε δὲ τάχαθὰ ... μηδὲν ἀνοποπτότερα εἶναι τῶν κακῶν THUC. 3.43 *s-a încetățenit ca și cele bune să nu fie mai lipsite de bănuială decât cele rele*; (part. subst.) τὰ καθεστῶτα PLUT. Sull.10.4 *cele stabilite (sc. hotărârile)*; παρὰ τὸ καθεστηκός THUC. 1.98 *în ciuda a ceea ce a fost stabilit*. 4 a fi pus (într-o funcție), a fi desemnat, a reveni: ὅταν δὴ καταστῶσιν οἱ ἄρχοντες PLAT. R.543b *atunci când conducătorii intră în funcție*; ἄν ἐγὼ ταγὸς Θεταλῶν ἀπάντων κατασταίην XEN. HG6.1.8 *aș fi rânduit (= aș deveni) comandant al tuturor thessalienilor*; πρὸς ... τοὺς ἐν Ἰθώμῃ πόλεμος καθειστήκει Λακεδαιμόνιος THUC. 1.101 *războiul împotriva celor din Ithomele-a revenit lacedemonienilor*. 5 a sta locului, a se opri, a se potoli, a fi calm: κατέστη ὁ θόρυβος HDT. 3.80 *s-a potolit zarva*; ὅταν μὲν ἡ λίμνη καταστή AR. Eq.865 *atunci când lacul e calm*; πνεῦμα ... καθεστηκός AR. Ra.1003 *vânt potolit*; ἕως τὰ πράγματα κατασταίη LYS. 13.25 *până ce se potolește situația*; τὸ καθεστηκός ὕδωρ LXX Iez.34.18 *apa netulburată (sc. împede)*. 6 a deveni, a ajunge, a izbucni, a avea loc, a fi: ἐχθρὸς τοῦτω κατασταίην ISOC. 17.47 *să-i devin dusman*; ἄλλη ταραχὴ καθίστατο τῶν ξυμμάχων πρὸς τὴν Λακεδαίμονα THUC. 5.25 *a izbucnit o altă tulburare din partea aliaților împotriva Spartei*; ἐπειδὴ τε ὁ πόλεμος κατέστη THUC. 2.65 *după ce a izbucnit războiul*; ἐς λόγους καταστάντων THUC. 3.70 *angajându-se în dezbateri*; ἐς τὸ φιλονικεῖν καθισταμένων THUC. 3.82 *cei ajunși să fie în competiție pentru obținerea puterii*; ἐν τῷ τοιῷδε καθεστῶτας THUC. 5.88 *cei care se găsesc într-o astfel de situație*; ἐν τῷ ὁμοίῳ καθειστήκει THUC. 2.49 *era totuna*; τά τε πρότερον ἀκοῆι μὲν λεγόμενα ... οὐκ ἄπιστα κατέστη THUC. 1.23 *cele spuse mai înainte din gură în gură au ajuns nu lipsite de crezare*; εἰς πολλὴν ἀπορίαν καθέστηκε

τί δρῶν ISOC. 15.153 *am ajuns într-o mare nedumerire ce să fac*; λανθάνειν ὑμᾶς εἰς ὅσιν ταραχὴν ἡ πόλις καθέστηκεν ISOC. 7.9 *nu știți în ce stare de tulburare a ajuns cetatea*; τῶν παρόντων πραγμάτων ἐπιστάτης καθέστηκεν ISOC. 4.121 *a devenit mai-marele situației de față*; ἄπαρνος δ' οὐδενὸς καθίστατο SOPH. Ant.435 *nu a tăgăduit nimic (propr. nu a fost tăgăduitoare a nimic)*. [κατά, ἴστημι]

καθό, *adv.* I *atât cât, în ce măsură, potrivit cu*: ~ δόνασθε LYS. 34.5 *atât cât stă în puterea voastră*; PLB. 3.38.1, IOS. B14.482. II *după cum, după cât*: ~ ἄν ἀρέσκη σοι LXX Iud.3.3 *după cum ți-ar plăcea*; οὐ ~ οὐκ ἔχει NT 2Cor.8.12 *nu după cât nu are*; LXX Lev.9.5, PLUT. M.826d. III *astfel (încât)*: PLAT. Sph.267d. IV *unde*: PLUT. Comp. Ages.Pomp.4.1.

[καθ' ὅ]

καθοδηγέω-ῶ, *vb.* a călăuzi, a conduce: LXX Iov.12.23, id. Iez.39.2, PLUT. Cat.Mi.13.2, id. M.558d.

[καθοδηγός]

κάθ-οδος, ου, ἡ [ᾶ] *subst.* {ion. κάτ- Hdt.} I *drum în jos, coborâre*: ~ σοι οὐκέτι ἔσται LXX 2Ezr.2.18 *nu vei putea cobori*; τὴν τῆς Κόρης κάθοδον PLUT. M.378e *coborârea Persephonei (în Hades)*; τίς ἡ ἐπίνοιά σοι τῆς καθόδου ἐγένετο LUC. Nec.2 *ce gând te-a făcut să cobori (în Hades)*; CALL. Aet.fr.178, ARR. An.4.21.3. II (frecv.) *întoarcere, repatriere (a exilaților)*: ἐπρεσβεύοντο ... περὶ καθόδου THUC. 3.85 *trimiteau soli cu privire la întoarcerea exilaților*; περὶ τῆς τοῦ Ἀλκιβιάδου καθόδου λόγος THUC. 8.50 *discuție despre întoarcerea din exil a lui Alkibiades*; ARSTT. Ath.19.3, EUR. HF19, *κατὰ δὲ τὴν τῶν Ἡρακλειδῶν κάθοδον* PLB. 2.41.4 *în vremea întoarcerii Heraclizilor*; γραφῆναι τῷ Κίμωνι τὴν κάθοδον ὑπὸ τοῦ Περικλέους PLUT. Per.10.5 *lui Kimon îi este decisă repatrierea de către Pericles*; IOS. A11.79, APP. BC4.45. III *periodă, vreme, ciclu*: ἔζησεν χιλίων ἐτῶν καθόδους LXX Ecl.6.6 *a trăit vreme de mii de ani*; καθόδους πολλὰς LXX Ecl.7.22 *de multe ori*.

[κατά, ὁδός]

καθοίμη, *opt. prez.* 1sg. de la κάθημαι.

καθολικός, ἡ, ὄν *adj.* care cuprinde totul împreună, *ext. general, universal*: ἐκ δὲ τῆς καθολικῆς ἀποφάσεως PLB. 1.57.4 *din*

descrierea generală; τῆς καθολικῆς ... ιστορίας PLB. 8.2.11 *istorie universală*; (superl.) γεγράφθαι τὰ προφανέστατα καὶ καθολικώτατα τῶν ἐν τοῖς πολεμικοῖς συμβαινόντων PLB. 10.44.4 *sunt descrie cazurile cele mai frecvente și mai tipice care au loc în războaie*. // **καθολικῶς**, *adv.* |compar. -ώτερον| *in mod general*: ~ δὲ περὶ τῆς ... ἐπιβολῆς ἀποφηνάμενοι PLB. 4.1.8 *arătând în mod general despre acțiune*; PLB. 33.1.7, (comp.) καθολικώτερόν πως ἐχρήσαντο τοῖς λόγοις PLB. 3.21.8 *s-a discutat oarecum într-un mod mai general*. [καθόλου]

καθόλου, *adv.* I cu totul, împreună, (frec.) *in general*: XEN. *Eq*.8.1, ~ εἰπεῖν ARSTT. *Rh*.1390b6 *a vorbi în general*; IOS. *BI*4.384, PLUT. *Tim*.2.2, τῇ τῶν ~ πραγμάτων συντάξει PLB. 1.4.2 *compunerea istoriei universale* (prop. *a evenimentelor în general*); τὰ ~ γράφειν PLB. 5.33.3 *a scrie o istorie universală*; ἔν τε τοῖς κατὰ μέρος καὶ τοῖς ~ πράγμασιν PLB. 1.16.11 *in viața particulară și în cea publică*. II complet, *in întregime*, fără excepții, (+ neg.) *deloc*: ἐλπίσαντες δὲ ~ ... τοὺς Καρχηδονίους ἐκβαλεῖν ἐκ τῆς νήσου PLB. 1.20.2 *sperând să-i alunge complet pe cartaginezii din insulă*; (+ neg. „deloc, defel, cu niciun chip”) τὸ ~ μὴ βλέπουσιν LXX *Iez*.13.3 *a nu vedea deloc*; ~ ἐὰν μὴ γνωρίσωσιν ἑαυτοὺς LXX *Am*.3.3 *dacă nu se cunosc deloc*; DEM. 27.43, NT *Fp*.4.18. III (filos.) *general, universal*: (subst.) τὸ ~ ARSTT. *EN*1096a11 *characterul universal / universalul*; (op. τὸ καθ' ἕκαστον „particularul”) ARSTT. *EN*1135a6, τὰ μὲν ~ τῶν πραγμάτων τὰ δὲ καθ' ἕκαστον ARSTT. *Int*.17a38 *unele dintre lucruri sunt universale, altele particulare*.

[καθ' ὅλου]

καθ-ομιλέω-ᾶ, *vb.* I a atrage *in conversație*, a folosi vorbe bune, a avea legături bune, a se face favorabil: (+ ac.) τοὺς γνωρίμους ~ ARSTT. *Pol*.1315b4 *a avea relații bune cu oamenii de vază*; καθομιλήσας τὸ πλῆθος PLUT. 38.2 *atrăgându-și de partea sa poporul*; IOS. *AI*8.284, id. *BI*1.126, APP. 5.63. II a discuta, a comunica: ARR. *An*.4.6.1. III a fi folosit de obiceii, a fi comun: συγκαταφερόμενοι ψευδῶς τῇ καθωμιλημένη δόξει PLB. 10.5.9 *purtați fals de opinie comună*. [κατά, ὀμιλέω]

καθ-ομολογέω-ᾶ, *vb.* I a fi de acord, a admite, a face pe voie: (+ ac.) PLAT. *Cri*.49d, (abs.) PLAT. *Grg*.499b. II a accepta ca plată: DEM. 56.14. III (med.) a făgădui *in căsătorie*: (+ ac. și dat.) LXX *Ex*.21.9, τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ γυναῖκα Πακόρφ ... καθωμολογημένος PLUT. *Crass*.33.1 *făgăduindu-i lui Pacorus drept soție pe sora sa*; (pas.) IOS. *BI*1.344, PLUT. *Pomp*.47.6. IV (pas.) a fi promis: LUC. *Phal*.2.1.

[κατά, ὀμολογέω]

καθ-οπλίζω, *vb.* a (se) *inarma* (foarte bine, complet), a (se) *echipa*, a *înzestra*: (act.) ~ ἄπαντας τοὺς πολίτας ISOC. *Ep*.7.9 *a înarma foarte bine toți cetățenii*; καθόπλιζε τοῖς ἀπὸ τῶν πολεμίων σκύλοις PLB. 1.78.13 [i] *echipa cu armele luate de la dușmani*; PLB. 1.73.1, (med.) PLB. 5.76.1, IOS. *BI*4.167, μετὰ καθωπλισμένης τῆς στρατιᾶς LXX *4Mac*.7.11 *impreună cu o armată bine înarmată*; NT *Lc*.11.21, (pas.) XEN. *Cyr*. 2.1.11, (+ dat.) καθωπλισμένοι ὅπλοις LXX *Ier*.26.9 *bine înarmați cu arme*; (fig.) καλοκάγαθια καθωπλισμένος LXX *4Mac*.11.22 *inarmat cu noblețe*.

[κατά, ὀπλίζω]

καθόπλις, εὖς, ἡ *subst.* *inarmare*: ὁ δ' αὐτὸς τρόπος τῆς καθοπλίσεως PLB. 6.23.16 *același tip de inarmare*; XEN. *Cyr*.8.5.12.

[καθοπλίζω]

καθοπλισμός, οὖς, ὁ *subst.* *armament*: τινὰς τῶν ἐν τοῖς βαρέσι καθοπλισμοῖς PLB. 3.110.6 *unii din cei cu armament greu*; PLB. 15.13.2 *ș.a.*

[καθοπλίζω]

καθ-οράω-ᾶ, *vb.* |imprf. *καθεώρων*, pf. *καθεώρακα*; *med.* imprf. *καθεωρώμην*, viit. *κατόψομαι* |{ion. *κατ-*; imprf. 3sg. *κατώρα* Hdt.}| (pt. aor. *κατέιδον* și pf. *κάτοιδα* v. s.u.) I a privi de sus *in jos*: ἐξ Ἴδησ καθορῶν IL. 11.337 *privind în jos de pe (muntele) Ida*; ἀφ' ὑψηλοτέρου καθορῶντες XEN. *HG*6.2.29 *privind de pe un loc mai înalt*; καθορῶντες ὑπόθεν τὸν τῶν κάτω βίον PLAT. *Sph*.216c *privind de sus traiul oamenilor de rând*; XEN. *Cyr*.5.4.41, PLUT. *Fab*.22.3, (med. = act.) Ἐθρῶν καθορώμενος αἴαν IL. 13.4 *privind pământul tracilor*; LUC. *Icar*.11. II (gener.) a *scruta*, a *privi*, a *zări*, a *observa*: τί δὲ μέλλω φρένα Δίαν καθορᾶν AESCH. *Supp*.1058 *cum pot scruta mintea lui Zeus?*; μᾶλλον ἐν τοῖς τῶν πέλας

ἀγαθοῖς τὰς ἡμετέρας αὐτῶν συμφορὰς καθορῶντες ISOC. 14.47 *observând nenorocirile proprii mai degrabă în mijlocul reușitelor celor din jur*; ὅτι ... καθεωρακέναι μοι δοκῶ PLAT. *Smp.186a cred că pot observa că*; (med. = act.) νέας δὲ ταχέας ἀπέστειλαν προκατοψομένης HDT. 8.23 *au trimis corăbii rapide pentru a face observații*; ARR. *An.4.30.6. III a lua seama la, a respecta*: οὐ καθορῶν τὸ τοῦ μεγίστου θεοῦ κράτος LXX *3Mac.3.11 fărǎ să ia seama la puterea Marelui Dumnezeu*.

[κατά, ὁράω]

καθ-ορμίζω, *vb. I (act.) a duce (o corabie) la țăr̃m, a ancora, a acosta*: καθορμίσει τὸν στόλον εἰς τὸ νεώριον PLUT. *Cat.Mi.39.3 a duce flota la docuri*; (fig.) ἐς τάσδε σαντὸν πημονὰς καθώρμισας AESCH. *Pr.965 purtându-te pe aceste țăr̃muri ale suferinței*; ~ ἑαυτὸν εἰς ἡσυχίαν PLUT. *M.455c a te retrage la țăr̃m în liniște. II (med., pas.) 1 (frecv.) a trage la țăr̃m, a aborda, a ancora*: ἀπορήσαντες ὅπῃ καθορμίσωνται THUC. 4.13 *neștiind unde să abordeze*; καθορμισθεὶς εἰς τὸν λιμένα μετ' ἀσφαλείας PLB. 1.44.6 *ancorând în port în siguranță*; ARR. *An.6.19.4. 2 a fi atașat sau legat*: καθώρμισται δ' ἡ κύστις ἐκ τῶν νεφρῶν ARSTT. *PA671b24 vezica urinară este legată de rinichi*.

[κατά, ὀρμίζω]

κάθ-οσιώω-ῶ, *vb. I a purifica, a sfinți, a închina*: καθοσιώσας τὴν πόλιν PLUT. *Sol.12.9 purificând cetatea*; ὡς ἂν πάλαι καθοσιώσαντες ἑαυτοὺς τῷ θανάτῳ IOS. *BI3.384 ca unii care se închinaseră de mult morții. II (med.) a consacra*: ὄν τοῖσδε βωμοῖς θεᾶ καθοσιώσατο EUR. *IT1320 cel pe care zeița l-a consacrat pe aceste altare. III (pas.) a fi sfințit, a fi consacrat, a fi adus în ofrandă*: βωμῶ πόπανα ... καθοσιώθη AR. *Pl.661 turte au fost aduse ca ofrandă pe altar*.

[κατά, ὀσιώω]

καθ-όσον, *pt. καθ' ὅσον*: ARSTT. *Protr.fr.12.10 ș.a.*

καθότι, *conj. {ιον. κατ' ὅ τι și κατότι} I după cum, așa cum, în măsura în care*: ~ εἵπεν κύριος LXX *Ioel3.5 după cum a spus Domnul*; ~ ἂν τις χρεῖαν εἶχεν NT *Fp.2.45 după cum ar avea cineva nevoie*; PLUT. *Pe-lor.18.6, ~ ἂν πλεῖον τῶν ἐτῶν LXX*

Lev25.16 după cât de mare este numărul anilor; (în corelație cu οὕτως) ~ ... οὕτως LXX *Lev.24.20 după cum ... tot astfel. II pentru că, întrucât*: οὐκ ἦν αὐτοῖς τέκνον, ~ ἦν ἡ Ἐλισάβετ στεῖρα NT *Lc.1.7 ei nu aveau copii, pentru că Elisabet era stearpă*; Ἑπειρωτῶν δὲ ~ πορθήσασιν αὐτῶν τὴν χώραν PLB. 4.25.3 *epiroții îi acuzau pentru că le-ar fi pustiit țara. III de ce, pentru ce*: οὐχ ὁρῶ ~ καλλιτεκνότερα τῆς Νιόβης ἔδοξας LUC. *DDeor.18.1 nu știi de ce pari să naști copii mai frumoși decât Niobe*; αὐτοὺς ἐρώμεθα ~ ταύτη ἐλάουνουσιν ARR. *Ind.34.11 să-i întrebăm de ce o iau pe acest drum*.

[καθ' ὅτι < κατά, ὅτι]

κάθου, *imper. prez. med. 2sg. de la κάθημαι*.

καθοῦ, *imper. aor. med. 2sg. de la καθίημι*.

κάθ-υβρίζω, *vb. a ofensa (prin depășirea măsurii), a jigni, a ocăr̃i, a ultragia, a batjocori*: (+ ac.) καθυβρίζουσα καὶ σὲ καὶ τὰ σά SOPH. *El.522 ocăr̃ându-te și pe tine și toate ale tale*; τὸν δῆμον καθυβρίζει AR. *Ach.631 insultă poporul*; παῖδας ... τοὺς ἐμούς καθυβρίσαι EUR. *Med.1061 a-i asupra pe copiii mei*; καθυβρίζει δικαίωμα LXX *Prov.19.28 contravine rânduieții*; PLUT. *Cat.Mi.7.2, (figură etimologică) παρανόμους ὕβρεις εἰς τὸ σῶμα καθύβρισαν* PLUT. *Dio.3.2 au comis asupra trupului batjocoriri nelegiuite*; (+ gen.) τοῦ ~ δοκεῖς; SOPH. *OC960 pe cine crezi că ocăr̃ăști?*; (+ dat.) HDT. 1.212, (abs.) SOPH. *OC1535, AR. Eq.722*.

[κατά, ὑβρίζω]

καθ-υγραινῶ, *vb. I a stropi din abundență, a uda bine*: ARSTT. *Pr.863b23, PLUT. Luc.32.2. II a dizolva, a lichefia*: PLUT. *M.642c*.

[κατά, ὑγρός]

κάθ-υγρος, *ον [ᾗ] adj. foarte umed*: (aer) ARSTT. *Pr.946b1, (ținut) PLB. 5.24.4, PLUT. M.951e*.

[κατά, ὑγρός]

κάθ-ὑδρος, *ον [ᾗ] adj. plin cu apă*: (vas) SOPH. *OC157*.

[κατά, ὑδωρ]

κάθ-ὑλακτέω-ῶ, *vb. a lătra (împotriva)*: PLUT. *M.969d*.

[κατά, ὑλακτέω]

κάθ-υμνέω-ῶ, *vb. a cânta (un imn)*: καθυμνήσας τὴν τόλμαν αὐτῶν PLUT. *M.350d cântându-le îndrăzneala*; καθυμνοῦντες τῷ

κυρίω LXX 2Par.30.21 *cântând Domnului un imn*; IOS. B11.609.

[κατά, ύμένω]

καθ-υπερακοντίζω, *vb.* a lovi puternic cu lancea: AR. V.825.

[κατά, ύπερακοντίζω]

καθ-υπερέχω, *vb.* [impf. καθυπερείχον] a fi superior, a învinge: (+ dat.) PLB. 11.24.6.

[κατά, ύπερέχω]

καθ-ύπερθε(ν), *adv., prep.* [înainte de vocală -θεν] {ion. κατ-} **I** (*adv.*) din înalt, de sus, de deasupra: δεινόν δὲ λόφος ~ ἐνευεν IL. 16.138 *creasta [coifului] fălăia de sus groaznic*; OD. 8.279, βάλλοντες τοῖς λίθοις ~ ὄντες THUC. 4.43 *aruncând cu pietre de deasupra*; (subst.) ὅ τι τό ~ ἐστι HDT. 4.16 *ceea ce se află deasupra (acestui ținut)*; τὰ ~ HDT. 4.16 *ținuturile de dincolo / regiunile superioare*. **II** (*prep.*) deasupra, dincolo de, la nord de, (fig.) superior: (+ gen.) ~ Χίσιο OD. 3.170 *deasupra Chiosului* (sc. *la nord de Chios*); (subst.) τὰ ~ ταύτης τῆς χώρας HDT. 4.31 *ținuturile de deasupra acestei țări*; οἱ δὲ ~ Κρησιωναίων HDT. 5.5 *cei care sunt la nord de crestoni*; (fig.) μόχθου ~ νεάνις ἤτορ ἔχοισα Pl. P.9.31a *tânără a cărei inimă este deasupra osteneții*; (+ gen. pers. și dat. lucrului) ~ χειρὶ πλούτῳ τε τῶν ἐχθρῶν SOPH. El.1090 *deasupra dușmanilor și prin forță și prin bogăție*.

[κατά, ύπερθε]

καθυπέρτατος, *η, ον adj.* {ion. κατυπέρτερος} (superl.) cel mai de sus: ἐν τῇ κατυπεράτῃ τῆς γῆς HDT. 4.199 *în partea cea mai de sus a ținutului*.

[καθύπερθε]

καθυπέρτερος, *η, ον adj.* {ion. κατυπέρτερος Hdt.} (comp.) mai ridicat, ext. mai presus, mai înalt, superior: θεοῦ δ' ἔτ' ἰσχυρὸς καθυπερτέρα AESCH. Th.226 *puterea zeului este mai înaltă*; πολὺ σφῶν καθυπέρτερα τὰ πράγματα εἶναι THUC. 7.56 *situația lor este cu mult mai bună*; καθυπέρτεροι γενήσονται THUC. 5.14 *vor fi mai presus* (sc. *învingători*); IOS. A118.374 (+ gen.) δεισιδαιμονίας ... γενέσθαι ~ PLUT. Per.6.1 *a fost mai presus de (orice) superstiție*; XEN. Mem.4.6.14, (d. Zeus) Ζηνὶ δ' ἐπιπρέξει καθυπερτέρῳ ... χοῖρον THEOC. 24.100 *a aduce jertfă un porc preainaltului Zeus*.

[καθύπερθε]

καθ-υπισχνέομαι-οὔμαι, *vb.* [aor.2 καθυ-

πισχνόμεν] a promite cu tărie: IOS. A17.95, LUC. Rh.Pr.25, id. Herm.6.

[κατά, ύπισχνέομαι]

κάθ-υπνος, *ον adj.* foarte adormit: (tineri) ARSTT. Pr.876a21.

[κατά, ύπνος]

καθυπνώ-ω, *vb.* [aor. καθύπνωσα, pf. καθύπνωκα; med.-pas. part. καθυπνωμένος] {ion. κατυπνώ Hdt.} a adormi *sau* a dormi profund: HDT. 4.8, ARSTT. Somn. Vig.454a, LXX Prov.24.33, IOS. Vit.249, (pas.) ἤλθέ οἱ κατυπνωμένῳ τῷτὸ ὄνειρον HDT. 7.17 *când a adormit, i-a venit același vis*.

[κάθυπνος]

καθύπνωσις, *εως, ἡ subst.* adormire: ARSTT. Pr.900b38.

[καθυπνώω]

καθ-υποβάλλω, *vb.* a supune: (pas.) AESOP. 8.30.

[κατά, ύποβάλλω]

καθ-υποκρίνομαι, *vb.* **I** a înșela printr-un joc actoricesc: ὡς καθυποκρινόμενον ὑμᾶς DEM. 19.337 *ca unul care vă înșală prin jocul lui de actor*. **II** a se preface: IOS. A115.234. **III** a se deghiza: καθυποκρίνασθαι Ἐνιπέα ἀντὶ Ποσειδῶνος εἶναι LUC. DMar.13.2 *a se deghiza ca Enipeus în loc de Poseidon*.

[κατά, ύποκρίνω]

κάθ-υστερέω-ω, *vb.* **I** a rămâne în urmă, a întârzia, a lăsa pe mai târziu: ξενίας ἀεὶ φρόντιζε, μὴ καθυστερεῖ MEN. Sent.1.396 *ai grijă mereu de ospetie, n-o lăsa pe mai târziu*; PLB. 5.17.8, (+ ac.) μὴ καθυστερησαι τὴν οικοδομὴν LXX 1Par.26.27 *să nu întârzie construcția*; LXX Ex. 22.28. **II** a duce lipsă (de), a lipsi: (+ gen.) οὗτος πάσης τροφῆς καθυστερήσει LXX Sir.37.20 *acesta va duce lipsă de orice hrană*; (abs.) οὐ μὴ καθυστερήσει ὑπομονὴ εὐσεβοῦς LXX Slr.16.13 *răbdarea celui evlavios nu va lipsi*.

[κατά, ύστερέω]

καθ-ύφαινω, *vb.* a țese pe: λίθων πολυτελῶν καθυφασμένων LXX Iud.10.21 *pietre scumpe țesute pe (pat)*; LXX Ex.28.17.

[κατά, ύφαινω]

καθ-υφίημι, *vb.* [viit. -υφήσω, aor. -υφήκα] **I** (*act.*) a lăsa în jos, ext. a ceda, a permite, a renunța, a abandona, a trăda: περὶ μὲν ὧν καθυφεῖκας DEM. 29.36 *în legătura cu bunurile pe care le-ai cedat*; τῷ μὴ καθυφεῖναι

DEM. 18.107 *prin a nu ceda*; καθυφιῆ τὰ τῆς πόλεως DEM. 58.6 *trădează interesele cetății*; καθυφείναι τὸν ἀγῶνα τουτονί DEM. 21.151 *a abandona acest proces*; LUC. *Iud.Voc.3*, IOS. *BI2.401*, (abs.) καθυφέντων τῶν κατηγόρων DEM. 23.96 *acuzatorii renunțând*. **II** (*med.*) **1** a abandona, a renunța, a ceda: οὐ χρεῖη καθυφίεσθαι τοῖς ἐν Πειραιεῖ XEN. *HG2.4.23 nu trebuie să cedeze celor din Pireu*; εἰ καθυφείμεθα τι τῶν πραγμάτων DEM. 3.8 *dacă cedăm ceva din situația de față*; LUC. *Iud.Voc.3*. **2** a micșora: ἐπ' ἀργυρίῳ τὸ τίμημα καθυφειμένος PLUT. *Cic.8.1 coborând valoarea în bani*. [κατά, ὑφίημι]

καθῶ, conjct. aor. act. de la καθίημι.

καθώς, *adv.* **I** (*după*) cum: γενομένων δὲ πάντων ~ προεῖρηται PLB. 31.14.7 *întâmplându-se toate după cum s-a spus*; ~ γέγραπται NT *Mc.1.2 după cum stă scris*; ~ ἡ μήτηρ, καὶ ἡ θυγάτηρ LXX *Iez.16.44 după cum [este] mama, [tot așa] și fiica*; (+ interrog. indir.) ποιήσει ~ ἄν βούληται LXX *Dan.11.3 va face cum vrea*. **II** ca și: ἐν ὑμῖν ~ καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς ἔθνεσιν NT *Rom.1.13 la voi, ca și printre celelalte neamuri*. **III** când: ~ δὲ ἤγγιζεν ὁ χρόνος NT *Fp.7.17 când se apropia vremea*. [καθ' ὧς]

καί, *conj.* |prin eliziune poet. κ'; crază poet. (mai ales trag.): cu diverse părți de vorbire: (+ art.): χῶ < καὶ ὅ; χῆ < καὶ ἦ; χοῖ < καὶ οἶ; χαῖ < καὶ αἶ ῥ.α.; (+ subst.) κἄνθρωπος < καὶ ἄνθρωπος; κευγένειαν < καὶ εὐγένειαν; (+ adj. / pron.): κάγαθος < καὶ ἀγαθός; κάσχυρῶν < καὶ αἰσχυρῶν; κευδαίμονα < καὶ εὐδαίμονα; κάλλος < καὶ ἄλλος; χἄτερος < καὶ ἕτερος; κούδὲ < καὶ οὐδέ; (+ pron.): κάγῶ < καὶ ἐγῶ; κάμοῦ < καὶ ἐμοῦ; κάμοι < καὶ ἐμοί; κάμέ < καὶ ἐμέ; κῆμεῖς & χ' ἡμεῖς < καὶ ἡμεῖς; χῦμεῖς < καὶ ὑμεῖς; καὐτός < καὶ αὐτός; καὐτοῦ < καὶ αὐτοῦ; χαὐτοῦ < καὶ ἑαυτοῦ; χούτος < καὶ οὗτος; χῶ < καὶ ᾧ; κάκεῖνος < καὶ ἐκεῖνος; χῶστις < καὶ ὅστις; (+ vb.): κάστιν & κάστιν < καὶ ἔστιν & ἔστιν; κάναπαιδεύειν < καὶ ἀναπαιδεύειν; κάποδύρομαι < καὶ ἀποδύρομαι; κάπόλωλα < καὶ ἀπόλωλα; (+ adv.): κἄνωθεν < καὶ ἄνωθεν; καὐθις < καὶ αὐθις; κἄνθεν < καὶ ἔνθεν; κάκει < καὶ ἐκεῖ; κάγγύς < καὶ ἐγγύς; κάτι < καὶ ἔτι; κάτα & κάθ' < καὶ εἶτα; κάχθές < καὶ ἐχθές; κού < καὶ οὐ; κούχ <

καὶ οὐχ; κούποτε < καὶ οὐποτε; (+ conjct.): κεί & καὶ < καὶ εἰ; κἄν < καὶ ἐάν; κάπειδὴ < καὶ ἐπειδὴ; χῶτι < καὶ ὅτι; χῶταν < καὶ ὅταν; χῶπως < καὶ ὅπως; χῶτε < καὶ ὅτε; χῶτι < καὶ ὅτι; χῶπως < καὶ ὅπως; (+ prep.): κἄνά < καὶ ἀνά; κἄπό < καὶ ἀπό; κἄν < καὶ ἐν; κἄκ < καὶ ἐκ; κἄξ < καὶ ἐξ; κἄπί < καὶ ἐπί; κείς < καὶ εἰς; (+ partic.) κἄν < καὶ ἄν | {dor. crază κῆ- pt. κἄ-; καὶ < καὶ αἰ; κῆν < καὶ ἐν; κῆκ < καὶ ἐκ; χἄ < καὶ ἄ (pt. καὶ ἦ)} **I** (*gener. cu valoare de coordonare*) &: (între două cuvinte ale aceleiași propoziții) δᾶκρυσι καὶ στοναχῆσι καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἐρέχθων OD. 5.83 *frângându-și sufletul cu lacrimi și suspine și dureri*; (în hendiadă) βῆ πρὸς δῶμα Διὸς καὶ μακρὸν Ὀλυμπον IL. 5.398 *a mers către casa lui Zeus și către Olimpul cel mare* (sc. *casa lui Zeus, marele Olimp*); (*după adj. sau adv. care denumesc egalitatea sau asemănarea, tradus prin „ca și, ca, precum”*) εἰ τοῖνον γνώμησι ἐκέεινοι ... βασιλέες γνώμησι ἐχρέωντο ὁμοίησι καὶ σύ HDT. 7.50 *dacă acei regi ar fi avut aceleiași păreri [ca] și tine*; αἰ μὲν δαπάναι οὐχ ὁμοίως καὶ πρίν THUC. 7.28 *cheltuielile nu erau la fel ca înainte*; (între două prop.) θάρσησε καὶ ἠῶδα μάντις IL. 1.92 *prorocul a prins curaj și a spus*. **II** (*cu valoare adverbială*) (chiar) &: ἔλθε μοι καὶ νῦν SAPPH. 1.25 *vino la mine și acum*. **III** (*cu valoare corelativă*) (în corelație cu un alt καὶ sau cu τε) καὶ σίτου πασάμην καὶ αἰθῶπα οἶνον λαυκανίης καθέηκα IL. 24.641 *m-am și hrănit cu pâine, am și dat pe gât vin negru*; θεοῖ τε καὶ ἥρωες HDT. 8.109 *și zei și eroi*; φόβος τε καὶ θόρυβος ἦν τοῖς βαρβάροις APP. *III.74 pe barbari îi cuprindea și frica și neliniștea*; καὶ τότε καὶ νῦν PLB. 6.11.13 *și atunci, și acum*. **IV** (*situații particulare*) **I** (*cu valoare de întărire*) &: chiar, în plus, încă: ἡ ἀνθρωπίνη σοφία ὀλίγου τινὸς ἀξία ἐστὶ καὶ οὐδενός PLAT. *Ap.23a înțelegciunea omenească este demnă de puțin, chiar de nimic*; (+ pron. dem.) καὶ τοῦτο, καὶ ταῦτα & *acest (lucru) / și acestea*, ext. & *aceasta*; εὖ δὲ χρῆ καὶ τοῦτο εἰδέναί XEN. *Cyr.1.6.42 trebuie să știi bine și aceasta*; (înainte de αὐτός & οὗτος) (cf. lat. *ipse quoque*) καὶ αὐτός *chiar el însuși*; (cf. lat. *hic quoque*) καὶ οὗτος *chiar și aceasta*; (la început de prop.) καὶ γάρ τε λιταί εἰσι IL. 9.502 *sunt chiar și rugii*; καὶ μοι ἀνάγνωθι τὸ

φήφισμα LYS. 13.35 *iar tu, citește-mi decretul*; (+ adv.) και μάλα *desigur / ba chiar*; εἰ και μάλα καρτερός εἶη OD. 8.139 *chiar dacă este cu mult mai puternic*; και μάλλον *și în plus / și mai ales*; Διόνυ[σο]ν φεύγε [και μ]ἄλλον Κύπριν MEN. Mon.3.10 *fugi de Dionysos și mai ales de Kypris!*; και πάνυ *ba chiar / tocmai / cu adevărat*; οἱ δὲ και πάνυ θεραπεύόμενοι THUC. 2.51 *alții [mureau] și [dacă erau] foarte îngrijiti*; (în răspunsuri) και πάνυ γε PLAT. Phl.37a *bineînțeleσ*. 2 (cu valoare concessivă) *chiar și, deși, chiar dacă, cu toate că*: οὐ μὲν καλὰ και ἐσθλὸς ἐὼν ἀγορεύεις OD. 17.381 *nu vorbești frumos, chiar dacă ești nobil*; σὺ και δέδορκας κού βλέπεις SOPH. OT413 *tu, chiar și cu ochii deschισι, totuși nu vezi*. 3 (cu valoare temp.) οὐπω τούτω δὺ' ἢ τρεῖς δρόμους περιεληλυθότε ἦστην PLAT. Euthd.273a *aceștia doi încă nu făcuseră două-trei ochiuri, când intră Cleinias*. 4 (cu valoare comparativă) *precum (și), ca*: οὐχ ὁμοίως πεποιήκασι και Ὀμηρος PLAT. Ion531d *nu au compus la fel precum Homer*; (în diverse expresii) εἶ τις και ἄλλος sau ὡς τις και ἄλλος *ca nimeni altul / mai mult decât oricine*; XEN. An.5.1.6, id. An.2.6.8, PLAT. Phd.66a. 5 (+ num.) *și / sau*: δύο και τριάκοντα τάλαντα THUC. 8.44 *treizeci și doi de talanți*; δύο και τριάκοντα χιλιάδες και διακόσιοι LXX Num.2.21 *treizeci și două de mii două sute*; (dar tradus prin „sau”) ἓνα και δύο IL. 2.346 *unul sau doi*; διεληθόντων ἐτών δύο και τριῶν THUC. 1.82 *trecând doi (sau) trei ani*. 6 (în diverse locuțiuni) (cf. lat. *enim, namque, etenim*) και γάρ *căci / de fapt / în realitate*; PLAT. Chrm.165c, και γάρ τοι *căci de bună seamă / și în realitate*; ISOC. 2.4, ἄλλως τε και *mai ales / în special*; THUC. 1.70, και ... γε *și desigur*; και ὀρθῶς γε PLAT. Phd.109a *și, desigur, în mod corect*; και δέ *ba chiar*; IL. 19.178, και γάρ δὴ *și prin urmare*; XEN. HG6.3.14, και γάρ δὴ τότε *și iată că atunci / prin urmare, atunci*; IL. 16.810, και δὴ και *și mai ales / mai cu seamă / desigur / de bună seamă*; PLAT. Mx.244e, και μὲν δὴ *pe lângă aceasta / mai mult încă*; PLAT. Cra.396d, και μὴν *totuși / cu toate acestea*; PLB. 6.11.12, (în trag. cu sensul „dar iată!”) EUR. Andr.81, και εἰ sau *κει chiar dacă / măcar că*; εἰ και μάλα καρτερός ἐσσι IL.

5.410 *chiar dacă este foarte puternic*; (în apodoză) και νύ κεν *fără îndoială / cu siguranță / de bună seamă*; και νύ κεν ἐξετέλεσαν, εἰ ἦβης μέτρον ἴκοντο OD. 11.317 *ar fi reușit de bună seamă, dacă ar fi ajuns la pragul tinereții*; (και poate fi întărit cu diverse particule: και ῥα, και ρ', και τε) και τε βρῦει ἄνθει λευκῶ IL. 17.56 *și înfloρεște cu o floare albă*; HES. Th.420. [IE *kmt- „împreună cu, în jos”]

Καιάδας, ου, ὁ *subst.* {dor. gen. -α} Caiadas, închisoare subterană în Sparta: THUC. 1.134 **καιεταίεις**, ἄεσσα, ἄεν *adj.* plin de văi sau prăpăstii, cu maluri abrupte: (d. râul Eurotas) CALL. Fr.639.

[καιέτας]

καικιάς, ου, ὁ *subst.* vânt de nord-est: ὁ δὲ ~ οὐκ αἶθριος ARSTT. Mete.364b12 *vântul de nord-est nu este uscat*; PLUT. M.88e, (fig.) AR. Eq.437.

[cf. lat. *caecus?* toponimul Κάϊκος?]

Καικίνος, ου, ὁ *subst.* Kaikinos, râu în Calabria: THUC. 3.103.

Καῖν, ὁ *subst.* Cain, frate al lui Abel: LXX Gen.4.3, NT Evr.11.4.

Καινείδης, οα *adj.m.* fiu al lui Caineus: IL. 2.746, A.RH. 1.58.

[Καινεύς]

Καινεύς, ἑως, ὁ *subst.* Caineus, nume de lapit: IL. 1.264.

καινίζω, vb. |impf. ἐκαίνιζον, viit. καινίσω, aor. ἐκαίνισα| I a face un lucru nou sau pentru prima dată: καινισον ζυγόν AESCH. Ag.1071 *poartă pentru prima dată jugul* (sc. *obișnuiește-te cu sclavia*); και τι καινίζει στέγη SOPH. Tr.867 *aceștia acoperiș aduce ceva nou* (sc. *se întâmplă ceva nou în acest palat*); εὐχὰς ὡς ἐκαίνισας θεῶν EUR. Tr.889 *ce rugăciuni noi (sau neobișnuite) aduci zeilor?! II a reface, a înnoi: ~ την πόλιν LXX I Mac.10.10 a reface orașul*; IOS. A113.41.

[καινός]

καινισις, εως, ἡ *subst.* înnoire: IOS. A118.9.

[καινίζω]

καινολογέω-ῶ, vb. a spune lucruri noi, a vorbi într-o manieră nemaiauzită: IOS. Ap.1.222.

[καινολόγος]

καινολογία, ας, ἡ *subst.* vorbire nouă sau nemaiauzită: PLB. 38.9.2, ἐπιθυμία καινολογίας PLUT. M.1068d *din dorința a de a*

spune ceva original.

[καινολόγος]

Καινόν, οὔ, τό *subst.* Tribunalul cel Nou: AR. V.120, (d. o fortăreață din Pont) Καινόν φρούριον PLUT. *Pomp.*37.1 *Garnizona Cainon.*

[καινός]

καινο-πάθής, ἔς *adj.* îndurat pentru prima dată: (suferințe) SOPH. *Tr.*1277.

[καινός, πάσχω]

καινο-πηγής, ἔς *adj.* nou făurit (*propr.* îmbibat): (scut) AESCH. *Th.*642.

[καινός, πήγνυμι]

καινο-πήμων, ονος *adj.* care încearcă o nenorocire nouă, care nu a mai cunoscut suferința: (sclave) AESCH. *Th.*363.

[καινός, πήμα]

καινο-ποιέω-ῶ, *vb.* |viit. καινοποιήσω, aor. ἐκαινοποίησα, inf. pf. κεκαινοποιηκέναι; *med.-pas. part.* κεκαινοποιημένος; *pas. aor.* ἐκαινοποιήθη| a ἱπποί: ~ αἰεὶ τὰς τῶν συμμάχων ἐλπίδας PLB. 3.70.11 *a ἱπποί με-reu speranțele aliaților*; IOS. *AI*20.217, ἔφασκον ἄφ' ὧν μνημονευθήσεται ~ IOS. *AI*20.217 *spuneau că începând din acele vremuri se va aminti de o nouă ordine*; LUC. *Zeux.*3, (pas.) τί δ' ... καινοποιηθὲν λέγεις; SOPH. *Tr.*873 *ce lucru nou ne spui?*

[καινός, ποιέω]

καινο-ποιητής, οὔ, ὁ *subst.* născocitor, inventator: XEN. *Cyr.*8.8.

[καινός, ποιέω]

καινοποιία, ας, ἡ *subst.* înnoire, schimbare: (περί „în privința” + ac.) PLB. 4.2.10.

[καινοποιός]

καινο-πρεπής, ἔς *adj.* |comp. -έστερος, superl. -έστατος| care apare nou, *ext.* extraordinar, straniu. // **καινοπρεπῶς**, *adv.* |compar. -εστέρω| într-o manieră inovatoare sau originală: (comp.) ARSTT. *Metaph.*989b6.

[καινός, πρέπω]

καινός, ἦ, ὄν *adj.* |compar. -ότερος, superl. -ότατος| I nou, recent: τι καινὸν ἀγγελῶν AESCH. *Pr.*943 *anunțând ceva nou*; τὸ τεῖχος περιεῖλον τὸ καινόν THUC. 4.51 *au dăruțat zidul cel nou*; αἰεὶ τι καινὸν ἡμέρα παιδεύεται EUR. *Fr.*945 *o zi învață mereu ceva nou*; οὐδὲν καινόν ... ἐρῶ XEN. *Cyr.*7.5 *nu voi spune nimic nou*; IOS. *AI*12.318. II nou, nemaivăzut, neașteptat, grozav: πρᾶγμα καινότατον πάντων DEM. 19.332 *lucrul cel mai grozav dintre toate*;

ἥδιστον δὲ πάντων θέαμα καὶ καινότατον PLUT. *Marc.*8.1 *cel mai plăcut și mai neașteptat spectacol dintre toate*. III (în LXX și NT cu sens teologic, apocaliptic sau eshatologic) nou, reînnoit, diferit: LXX *Is.*66.22, εἶδον οὐρανὸν καινὸν καὶ γῆν καινὴν NT *Apoc.*21.1 *au văzut un cer nou și pământ nou*; διαθήσομαι ... διαθήκην καινὴν LXX *Ier.*38.31 *voi întocmi legământ nou*; NT *2Cor.*3.6. IV (partic. la Roma d. pers.) nou, ridicat de curând (sc. primul din familia sa care a deținut demnități curule (edilitate, pretură, consulat): (cf. lat. *homo novus*) αὐτὸς ἔλεγε ~ εἶναι PLUT. *Cat.Ma.*1.2 *spune că este un om nou*. // **καινώς**, *adv.* într-un mod nou, nemaiauzit, ciudat: τὰ τε παλαιὰ ~ διελεθεῖν ISOC. 4.8 *a expune într-un chip nou pe cele vechi*; EUR. *Fr.*448, PLAT. *Thi.*180a, id. *Phdr.*267b, PLUT. *M.*30d.

[IE *ken- „nou, proaspăt”, cf. lat. *re-cēns* „proaspăt, nou”]

καινότης, ητος, ἡ *subst.* I nouitate, prospectivitate: μετὰ καινότητος μὲν λόγου THUC. 3.38 *prin nouitatea cuvântului*; PLUT. *Per.*13.5, LUC. *Zeux.*1, (pl.) ζητεῖν τὰς καινότητας ISOC. 2.41 *a căuta noutățile*; (spec.) τῆς καινότητος αὐτοῦ πρωτοβολῆσει LXX *Iez.*47.12 *își va da pârğa din prosperimeea sa* (sc. *rodul său cel nou*). II înnoire: LXX *3Rg.*8.53a, ἐν καινότητι πνεύματος NT *Rom.*7.6 *întru înnoirea Duhului*.

[καινός]

καινοτομέω-ῶ, *vb.* |impf. ἐκαινοτόμουν, viit. καινοτομήσω, aor. ἐκαινοτόμησα, pf. κεκαινοτόμηκα; *med.-pas. impf.* ἐκαινοτομούμην, pf. κεκαινοτόμημαι; *pas. viit.* καινοτομήθησομαι, aor. ἐκαινοτομήθη| I a brăzda o nouă galerie (în mină): XEN. *Vect.*4.27. II (gener. fig.) a brăzda o cale nouă, a inventa, a născoci, a inova, a înnoi: τελετήν καινὴν ... ἦν τῷ πατρὶ καινοτομούμεν AR. V.876 *ceremonie nouă pe care o născocesci pentru tatăl meu*; καινοτομούντας αἰεὶ τι PLB. 1.9.1 *introducând mereu ceva nou*; (d. schimbarea ordinii politice) εἰ καινοτομεῖν ἐθελήσουσιν καὶ μὴ τοῖς ἡθάσι λίαν τοῖς τ' ἀρχαίοις ἐνδιατρίβειν AR. *Ec.*584 *dacă își doresc să inoveze și să nu rămână în tradițiile și obiceiurile vechi*; οἱ τοιοῦτοι ~ ζητοῦσι ARSTT. *Pol.*1305b41 *asfel de oameni caută să inoveze*; (pas.) PLAT. *Lg.*797b, τὰ περὶ τὰς θυσίας καινο-

μούμενα PLUT. *Marc.3.6 cele înnoite în privința sacrificiilor*; DEM. 59.75.

[καινοτόμος]

καινοτομία, ας, ἡ *subst.* I tāiere a unei noi galerii, *ext.* inovație sau inovare, invenție, înnoire: PLAT. *Lg.715d*, (d. Cicero) οὐ μικρᾶς γεγενημένης περὶ τοὺς λόγους καινοτομίας PLUT. *Cic.2.5 nefiind mică înnoirea în privința discursurilor*; μεγάλας ἐπιφέροντες ταῖς πολιτείαις καινοτομίας PLUT. *Num.4.8 aducând constituțiilelor mari înnoiri*; παράτολμος ἐν καινοτομία PLUT. *M.661b (medic) foarte îndrăzneț în inovare*; (pl.) PLUT. *Alex.72.6. II* (d. situația politică) schimbare de regim, răsturnare, revoluție (cf. lat. *res novae*): καινοτομίας ἀλλήλοις ἐμποιοῦντων ξένων ξένοις PLAT. *Lg.950a străinii aducându-și unii altora schimbări politice*; PLB. 13.1.2 **III** situație stranie, ciudățenie: καταπλαγέντες τὴν καινοτομίαν τοῦ συμβαινόντος PLB. 1.23.10 *uluiți de ciudățenia evenimentului*.

[καινοτόμος]

καινο-τόμος, ον *adj.* înnoitor: ARSTT. *Pol.1265a12*.

[καινός, τέμνω]

καινό-τροπος, ον *adj.* de un tip nou, aparte, neobișnuit, insolit: (vorbă) EUR. *Fr.1132.49*, μάλιστα καινοτρόπῳ φανέντι APP. *Mith.318 printr-un [procedeu] care părea cu totul insolit*.

[καινός, τρέπω]

καινοουργέω-ῶ, *vb.* |impf. ἐκαινούργουν, aor. ἐκαινούργησα, pf. κεκαινούργηκα; *pas.* aor. ἐκαινούργηθη| {ion. prez. 3pl. καινοουργέουσι Luc. *Syr.D.35*} **I** a face (ceva) nou, a face pentru prima oară, a inova: τί δὲ καινοργεῖς; EUR. *IA2 ce plan nou ai în minte?*; ἐν δὲ καὶ ἄλλο τῷ σφετέρῳ Ἀπόλλωνι καινοργέουσι LUC. *Syr.D.35.12 inovează în plus și în privința [zeului] lor Apollon*; (περὶ + ac.) XEN. *HG6.2.16*, IOS. *AI15.303*, LUC. *Prom.6*, (pas.) (part. neut. pl. subst.) πάντα τὰ ἐν τῇ Ἀσίᾳ καινοουργούμενα ARSTT. *Mu.398a35 toate inovațiile din Asia. II a acționa în mod neobișnuit / ciudat: καινοργεῖς λόγον EUR. *IA838 spui o vorbă ciudată*.*

[καινοργός]

καινοουργία, ας, ἡ *subst.* inovare, noutate, (în politică) revoluție: ISOC. 6.50, τὸν χρυσὸν ἔχουσι τῆς ἀεὶ καινοουργίας τὴν ὑπόθεσιν

ISOC. *Ap.2.253 folosesc aurul drept materie pentru a face mereu ceva nou*; IOS. *AI12.70*.

[καινοουργός]

καινοουργός, ὄν *adj.* inovator, născocitor: LXX *4Mac.11.23*, PLUT. *Demetr.11.1. // καινοουργόν, ου, τό *subst.* noutate: LUC. *Prom.Es3*, τὸ πρὸς ὁμότητα ~ LUC. *Cat.26 noutatea în cruzime*.*

[καινός, ἔργον]

καινώ-ῶ, *vb.* |aor. ἐκαίνωσα, pf. κεκαίνωκα| **I** a folosi pentru prima dată, a inaugura: HDT. 2.100. **II** a înnoi, a împros-păta: (pas.) τὰ τῶν Ἀθηναίων ... κεκαίνονται THUC. 1.71 *obiceiurile ateniienilor se împros-pătează*; τὴν ὑπερβολὴν τοῦ καινοῦσθαι τὰς διανοίας THUC. 3.82 *exces de a-și împros-păta planurile (= de a inventa noi metode)*.

[καινός]

καίνυμαι, *vb.* |med. impf. ἐκαίνυμην, pf. κέκασμαι, m.m.m.p. (ἐ)κεκάσμη| {dor. part. pf. med.-pas. κεκαδμένος Pi. *O.1.27*} **I** a fi mai presus, a întrece, a depăși, a se distinge, a excela: (+ dat.) ἐγγεῖη δ' ἐκέκαστο Πανέλληνας IL. 2.530 *îi depășea pe toți grecii la (aruncarea) sulitei*; ἀλκῆ τ' ἠγορή τε κεκάσμεθα OD. 24.509 *suntem mai presus și prin tărie și prin bărbăție*; (d. Odysseus) οὐ κακοῖσι δόλοισι κεκασμένε IL. 4.339 *tu, cel care te distingi prin viclenie și suguri rele*; HES. *Th.929*, id. *Fr.204.51*, (+ ac. și dat.) (d. Hippodameia) πᾶσαν ὁμηλικὴν ἐκέκαστο κάλλει IL. 13.431 *le întrecea în frumusețe pe toate de vârsta ei*; ἀνθρώπους ἐκέκαστο κλεπτοσύνη OD. 19.395 *îi întrecea pe oamenii în furciune*; (ἐπί + ac. și dat.) πάντας ἐπ' ἀνθρώπους ἐκέκαστο ὄλβῳ IL. 24.535 *era mai presus de toți oamenii în bogăție*; HES. *Sc.4*, (περὶ + ac.) Θησέα δ', ὅς περὶ πάντας Ἐρεχθεΐδας ἐκέκαστο A.RH. 1.101 *Theseus, care era mai presus de toți Erechthezii*; (+ inf.) ἐκαίνυτο φύλ' ἀνθρώπων νῆα κυβερνήσαι OD. 3.282 *era mai presus de neamul oamenilor în cărmuirea corabiei*; περιπρὸ γὰρ εὐ ἐκέκαστο ἰθύνειν A.RH. 2.867 *era un cărmaci neîntrecut. II* (ext. post-homeric) a înzestra, a echipa, a dota, a împodobi: εὐ κεκασμένον δόρυ AESCH. *Eu.766 armată bine înzestrată*; ἐλέφαντι φαίδιμον ὦμον κεκαδμένον Pi. *O.1.27 umăr luminos împodobit cu fildeș*; φρουραῖς κέκασται δεξιάς

τε δορυφόρων; EUR. *El.616 are parte de paznici și mâinile drepte ale lăncierilor; ηῦρε δ' ὁ πανούργος ἕτερον πολὺ πανουργίας μείζουσι κεκασμένον* AR. *Eq.685 ticălosul a găsit pe un altul înzestrat cu ticăloșii mult mai mari.*

[prob. prez. refăcut de la forma de pf. κέκασμαι (R. IE **kend-*, „a se distinge”)]

καίνω, vb. |impf. ἔκαινον, viit. κανῶ, aor.2 ἔκανον, pf. κέκονα; med. impf. ἔκαινόμην| a omorῆ, a ucide: ὄρι δ' ἔκανες AESCH. *Th.962 ai ucis cu lancea; σ' ἐγὼ <σ'> ἔκανον* SOPH. *Ant.1319 eu te-am ucis pe tine; ἔκαινες φαρμάκοι τὸν τοῦ θεοῦ; EUR. Ion1286 ἵl ucideai cu otrăvuri pe cel consacrat zeului?; παῖδα κανεῖν τεδὸν ἤθελον αὐτοῖ* THEOC. *24.92 ei au dorit să ucidă copilul tău; (pas.) πρὸς ἀνδρὸς δ' ἀνήρ ὄρει καίνεται* AESCH. *Th.347 un bărbat este omorât cu lancea de un bărbat.*

[cf. κτείνω]

καινώς, adv. v. καινός

καινώσις, εως, ἡ *subst.* nouitate, inovație: IOS. *A118.230.*

[καινώω]

καίπερ **ἤ** **καί** **περ** **ἤ** **καί** ... **περ**, *conj.* deși, cu toate că, măcar că: (gener. + part.) καὶ ἄλλοδαπὸς περ ἐὼν IL. *16.550 chiar dacă este din altă țară; καὶ θεὸς περ ἡμέρω πεπληγμένος* AESCH. *Ag.1203 lovit de dragoste, măcar că este zeu; ~ ἐν πολλῇ ταραχῇ ... ὄντας* THUC. *3.79 deși se aflau într-o mare tulburare; THUC. 1.21, εἶπέ, ~ οὐ λέξω φίλα* EUR. *Hec.517 spune, cu toate că nu rostești cuvinte prietenoase; XEN. HG6.2.35, (+ gen. abs.) ~ ὄντων ἔτι κατὰ τὴν χώραν τῶν πλειόνων* LXX *3Mac.4.18 deși cei mai mulți se aflau încă prin țară; (f. rar + ind.)* Pl. *N.4.36.*

[καίπερ]

Καίπιον, ωνος, ὁ *subst.* lat. *Cæpio*: PLUT. *Sert.3.1, APP. Hisp.300* ș.a.

Καίρατος, ου, ὁ *subst.* Cairatos, rău lângă Cnosos în Creta: CALL. *Dian.44.*

καίριος, α, ον *adj.* I (d. timp) care sosește la momentul potrivit, nimerit, oportunitate, favorabil, prielnic: (d. pers.) ~ ἤλυθες EUR. *El.598 ai venit la momentul potrivit; SOPH. OT631, εἴ τι καίριον λέγει* SOPH. *Ant.724 dacă spune ceva potrivit (= dacă vorbește nimerit); καιρίοισι συμφοραῖς* AESCH. *Ch.1064 cu întâmplări prielnice;*

ἄλλην οἴσθα καιριωτέραν βουλήν EUR. *He-racl.471 știi o altă hotărâre mai nimerită; (subst.)* σιγᾶν θ' ὅπου δεῖ καὶ λέγειν τὰ καιρία AESCH. *Ch.582 a tăcea atunci când trebuie și a vorbi doar în momentele potrivite; λέγειν τὰ καιρία* AESCH. *Th.1 a le spune cele cuvenite momentului; τὰ καιρία* THUC. *4.10 circumstanțele favorabile* II (d. spațiu) în locul potrivit, ext. într-o parte vitală: οὐκ ἐν καιρίῳ ὄξυ πάγη βέλος IL. *4.185 săgeata cea ascuțită nu s-a împănăntat în locul potrivit; πέπληγμα καιρίαν πληγὴν ἔσω* AESCH. *Ag.1343 sunt lovit în adânc cu o lovitură de moarte; IOS. A15.192, ὁ αὐχὴν ἔστι τῶν καιρίων* XEN. *Eq.12.2 gâtul este dintre părțile vitale. // καιρίως, adv. |comp. -ωτέρως| I la momentul potrivit: πολλῶν πάροισιν ~ εἰρημένων* AESCH. *Ag.1372 multe lucruri rostite înainte în funcție de necesitățile momentului; AESOP. 8.56, PLB. 1.59.3, EUR. Rh.339. II mortal: ~ οὐτασμένος* AESCH. *Ag.1344 rănit de moarte.*

[καιρός]

καιρόεις, -όεσσα *adj.* (dub.) cu fire de bățătură (bine strănse), urzit, țesut străns: (lecție) une a lui Aristarch) και<ροσέ>ων δ' ὀθονῶν ἀπολείβεται ὑγρὸν ἐλαιον OD. *7.107 (ap. Plut. M.396b) din țesături urzite picură ulei curgător.*

[καῖρος „fir de bățătură” (la războiul de țesut)]

καιρός, οὔ, ὁ *subst.* I măsură potrivită, ceea ce se cuvine, cuviință: ~ δ' ἐπὶ πᾶσιν ἀριστος HES. *Op.694 măsura este cea mai bună în toate; μῆθ' ὑποκάμψας καιρὸν χάριτος* AESCH. *Ag.787 fără a scădea măsura cuvenită cinstei tale; καιροῦ πέρα* AESCH. *Pr.507 dincolo de măsură potrivită; ἐναυλιζόμενοι τῶν χωρίων οὔ ~ εἶη* THUC. *4.54 așezându-și tabăra în locurile unde părea potrivit; εἰ μὴ τι καιροῦ τυγχάνω* SOPH. *El.31 dacă nu reușesc să fiu cu ceva pe calea dreaptă (= dacă greșesc cu ceva); μείζω τοῦ καιροῦ τὴν γαστέρα ἔχων* XEN. *Smp.2.19 având un pântec mai mare decât se cuvine; εἰ δ' ὁ ~ ἦν σαφής* EUR. *Hipp.386 iar dacă ce s-ar cuveni ar fi limpede* II (partic.) parte vitală (cf. καιρίος II): οὐ ἔς καιρὸν τυπεῖς EUR. *Andr.1120 fără a fi lovit într-un punct vital (= mortal)* III (frecv.) moment potrivit, prilej, ocazie, vreme:

ἐπειδὴ παρέτυχεν ὁ ~ THUC. 4.103 *când s-a ivit momentul potrivit*; πάντα καιρῷ καλά SOPH. OT1516 *toate la timpul lor sunt bune*; ~ χρόνου ἀκμῆ πρὸς τὸ συμφέρον· χρόνος ἀγαθοῦ τινος συνεργός PLAT. Def.414a *ocazie: momentul potrivit pentru a trage un folos*; *vremea pentru a dobândi un bun*; ἐν καιρῷ ἀφιζόμενοι XEN. HG5.1.18 *sosind la momentul potrivit*; ἡνίκα δ' ἂν ἦ ~ XEN. HG5.2.28 *atunci când vine momentul potrivit*; ἔχει γὰρ καιρὸν τὰ νῦν PLAT. Ep.324b *căci acum este prielnicul*; ἡγγισεν ὁ καιρὸς τῶν καρπῶν NT Mt.21.34 *s-a apropiat vremea roadelor*; (locuțiuni adv.) κατὰ καιρὸν PLAT. Oth.6.5 *la momentul potrivit*; ἐν καιρῷ SOPH. OC809 *în momentul potrivit / la timp*; πρὸ καιροῦ AESCH. Ag.365 *înainte de momentul potrivit*; παρὰ καιρὸν PI. O.8.24 *la moment nepotrivit*; (=) ἀπὸ καιροῦ PLAT. Th.187e, ἐκ τοῦ καιροῦ PLB. 6.32.3 *dintr-o dată*; ἐπὶ καιροῦ DEM. 19.258 *pe moment*; (cf. lat. *ex tempore*) ἐπὶ καιροῦ λέγοντος PLUT. Dem.8.3 *improvizând*; (ac. fără prep.) καιρὸν δ' ἐφήκει SOPH. Ai.34 *ai sosii la timp*. IV moment stabilit, timp (precis), clipă, vreme, soroc: (+ gen.) ἄχρι καιροῦ NT Fp.13.11 *până în momentul stabilit*; (sens eshatologic) ἕως πληρωθῶσιν καιροὶ τοῦ αἰῶνος LXX Tob.14.5 *până să se împlinească vremurile veacului*; ὁ ~ ἐγγύς ἐστίν NT Ap.22.10 *vremea este aproape*; οὐκ οἶδατε γὰρ πότε ὁ ~ ἐστίν NT Mc.13.33 *nu știți când este vremea*. V (fig.) lucru de folos, avantaj, interes: τίνα καιρὸν με διδάσκει; AESCH. Supp.1060 *ce lucru de folos mă înveți?*; μετὰ μεγίστων καιρῶν THUC. 1.36 *cu cele mai mari avantaje*; ἐπὶ σῶ μάλιστα καιρῷ SOPH. Ph.151 *mai ales în interesul tău*; τι πρὸς καιρὸν λέγων SOPH. Ph.1279 *spunând ceva de folos*; ἐν καιρῷ εἶναι / γίγνομαι *a fi de folos*; πειράσομαι ἐν καιρῷ σοι εἶναι XEN. HG3.4.10 *mă voi strădui să-ți fiu de folos*.

[et. nec. κείρω?, κεράννυμι?, κύρω?]

καιροσέων, (ep.) gen. pl. fem., v. καιρόεις
καιρουσσεών, (ep.) gen. pl. fem., v. καιρόεις
καιρο-φύλακῶ-ῶ, vb. [impf. ἐκαιροφυλάκουν, viit. καιροφυλακήσω, aor. ἐκαιροφυλάκησα] a urmări sau a pândi momentul potrivit: (+ ac.) καιροφυλακεῖ τὴν πόλιν ἡμῶν DEM. 23.173 *stă la pândă [pentru a face rău] cetății noastre*; ARSTT. Pol.1337b41,

τὰ συμβαίνοντα τοῦ πολέμου καιροφυλακήσοντας APP. BC4.9 *pândind un moment prielnic în evenimentele războiului*; (abs.) LUC. Abd.16, APP. Mith.297.

[καιρός, φύλαξ]

καίρωμα, ατος, τό *subst.* haină țesută: ὑδάτινον ~ CALL. Fr.547 *haină țesută transparentă*.

[καίρος]

καιρωτός, ἦ, ὄν *adj.* urzit sau țesut strâns: CALL. Fr.383.13.

[καίρος]

Καῖσαρ, αρος, ὁ *subst.* Caesar (Cezar): PLUT. Caes.30.3 *ș.a.*, (titlu al împăratului roman) τὰ Καίσαρος ἀπόδοτε Καίσαρι NT Mc.12.17 *dăți Cezarului cele ale Cezarului*; Τιβέριος Καῖσαρ PLUT. M.602e *Tiberius Caesar*; (pl.) IOS. A18.157.

[lat. *Cæsar*]

Καισάρεια, ας, ἡ *subst.* Caisareia (Cezareea), ορας (în Cappadocia sau Mauritania): IOS. A17.222, NT Fp.25.1, LUC. Hist. Consc.28 *ș.a.*

[Καῖσαρ]

Καισαρίων, ωνος, ὁ *subst.* Cezarion, fiu al lui Caesar ἢ al Cleopatrei: PLUT. Caes.49.10, id. Ant.81.4 *ș.a.*

[Καῖσαρ]

καίτοι ἢ καί τοι, adv. I (conectiv) ἢ desigur, ἢ de bună seamă: THUC. 3.58, ~ φημί κἄμ' εἶναι τίνα EUR. Heracl.973 *și spun, desigur, că nu sunt orișicine*; *ș.a.* II (adversativ) ἢ totuși: ~ φιλῶ γε τὴν ἐμὴν ψυχὴν ἐγὼ AR. Ach.357 *și totuși eu îmi iubesc viața*; ~ γ' ἐμποδῶν ἦν PLB. 2.61.7 *și totuși era la îndemână*. III (concesiv = καίπερ) δεῖ: ~ γε Ἰησοῦς αὐτὸς οὐκ ἐβάπτισεν, ἀλλ' οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ NT In.4.2 *deși Iisus însuși nu boteza, ci ucenicii lui*; *ș.a.*

[καί, τοι]

καίω ἢ κάω, vb. [impf. ἔκατον, viit. καύσω, aor. ἔκαυσα, pf. κέκαυκα; *med.-pas.* impf. ἐκαίωμην, viit. καύσομαι, pf. κέκαυ(σ)μαι, m.m.c.p. 3sg. ἐκέκαυτο; *pas.* viit. καυθήσομαι, aor. ἐκαύθη] [ep. impf. καῖον, aor.2 ἔκηα (ἔκηFa), 3sg. ἔκηε, κῆεν, κῆε Hom., 3pl. ἔκηαν Od. ἢ κείαν A.Rh., inf. prez. καίμεν, conjct. aor. 1pl. κῆομεν, opt. aor. 3sg. κῆαι, 3pl. κῆαιεν, imper. aor. κῆον, inf. aor. κῆαι, part. pl. κῆαντες Hom., ep. ion. ἢ tard. aor.2 *pas.* ἐκάην [ᾶ] Hom., Ar.; *med.-pas.* aor.2 3pl. κῆαντο, part. aor. κῆάμενος

Hom; *pas.* inf. καήμεναι Hom. ζ i καῖναι LXX, imper. 2sg. καίεο Od.; att. κάω [ᾱ], impf. ἔκᾱον, part. nom. pl. κέαντες (< κήαντες) Aesch.; *med.-pas.* impf. ἐκαόμην} I (*act.*) 1 a aprinde: καίουσιν πυρὰ πολλά IL. 9.77 *apriind multe focuri*; XEN. *An.*4.4.13. 2 a arde, a pune foc, a incendia: καῖε δὲ νεκροῦς πολλοὺς IL. 21.343 *ardea mulți morți*; μηρί' ἔκαιον OD. 9.553 *ardeau oasele coapsei*; A.RH. 2.700, πῦρ δὲ καύσει οἴκους LXX *Iov*15.34 *un foc va arde case*; καίει HDT. 3.104 (*soarele*) *arde*; ἡ χιῶν καίει τῶν κυνῶν τὰς ῥίνας XEN. *Cyn.*8.2 *zăpada arde nasurile câinilor*. II (*med., pas.*) a arde: IL. 9.234, καίοντο πτελέαι IL. 21.350 *ardeau ulmi*; τὰ δὲ ἐντὸς ... ἐκάετο THUC. 2.49 *părțile din interior (= organele interne) ardeau*; τῆς ὕλης νεωστὶ κεκαυμένης THUC. 4.34 *după ce pădurea arsese de curând*; (fig.) ὑπ' ἔρωτι κεκαυμένος Ἀδμήτσιο CALL. *Ap.*49 *arzând de iubire pentru Admetos*; (+ ac. de relație) κάομαι τὴν καρδίαν AR. *Lys.*9 *îmi arde inima*.

[R. IE *keh₂- „a arde”]

κάκ, [ᾱ] crază pt. καὶ ἐκ.

κάκ, (eol. ep.) pt. κατὰ ἴναντα unuī κ, cu arocoră ζ i asimilare.

κάκαγγελεω-ῶ, vb. a aduce vești proaste: ~ μὲν ἴσθι μὴ θέλοντά με DEM. 18.267 (Trag. ap.) *știi că nu vreau să aduc vești proaste*.

[κακάγγελος]

κακ-άγγελος, on *adj.* care aduce vești proaste, care vestește necazuri: (limbă) AESCH. *Ag.*636, PLUT. *M.*241b, CALL. *Fr.*288.48.

[κακός, ἄγγελος]

κάκ-άγγελτος, on *adj.* iscat de vești rele: (dureri) SOPH. *Ant.*1286.

[κακός, ἄγγελος]

κακάγορία, ac, ἡ *subst.* (dor.) v. κακηγορία: PI. *P.*2.53.

κακαγόρος, on *adj.* v. κακηγόρος: PI. *O.*1.53.

κάκαλον, ου, τό *subst.* zid: (pl.) AESCH. *Fr.*166.

[et. nec.]

κάκ-ανδρία, ac, ἡ *subst.* lașitate: AESCH. *Fr.*216, SOPH. *Ai.*1014, EUR. *Rh.*814.

[κακός, ἀνήρ]

κάκεϊ, crază pt. καὶ ἐκεῖ.

κάκεϊθεν, crază pt. καὶ ἐκεῖθεν.

κάκεϊνος, crază pt. καὶ ἐκεῖνος.

κάκεϊσε, crază pt. καὶ ἐκεῖσε.

κάκεντρέχεια, ac, ἡ *subst.* dibăcie în a face rău, răutate: PLB. 4.87.4.

[κακεντρεχής]

κάκ-εντρεχής, ἐς *adj.* iscusit în a face rău, viclean: PLB. 22.19.3.

[κακός, εντρεχής]

κάκη, ης, ἡ [ᾱ] *subst.* I greșeală, răutate: ἔμφοτος μὲν πᾶσιν ἀνθρώποις ~ EUR. *Fr.*297 *greșeala este înăscută în toți oamenii*; EUR. *Hipp.*1335, ὁ τῆς κάκης ἵππος μετέχων PLAT. *Phdr.*247b *calul împovărat de răutate*. II subrezime, josnicie, lașitate: οὐδὲ λήματος κάκη AESCH. *Th.*616 *nu dintr-o subrezime a voinței*; ἀναχαρῶει εἰκοντας κάκη PLAT. *Mx.* 246b *a da înapoi ca și cum ar fi cuprinși de lașitate*.

[κακός]

κάκηγορέω-ῶ, vb. |impf. ἐκακηγόρουν, aor. ἐκακηγόρησα; *pas.* part. aor. κακηγορηθείς| a vorbi de rău, a insulta, a defăima, a calomnia: (+ ac.) σαυτὸν τε κακηγορεῖς PLAT. *Smp.*173d *te vorbești de rău pe tine însuși*; PLAT. *Men.*95a, (abs.) ARSTT. *Rh.*173d, id. *EN*129b23, (pas.) δικαιοσύνη κακηγορουμένη PLAT. *R.*368c *dreptate defăimată*.

[κακηγόρος]

κακηγορία, ac, ἡ *subst.* {dor. κακᾱγ- PI.} vorbă rea, insultă, ocară, defăimare, calomnie: περὶ τῆς κακηγορίας νόμον ἔθεσαν ISOC. 20.3 *au stabilit o lege despre calomnie*; PLAT. *Lg.*934e, κακηγορίας δίκαι DEM. 54.17 *proces de calomnie*; κακηγορίας δικάζεσθαι LYS. 10.2 *a fi judecat pentru calomnie*; (+ gen.) διὰ τὴν Ἑλένης κακηγορίαν PLAT. *Phdr.*243a *din pricina defăimării Elenei*.

[κακηγόρος]

κακηγορίου (δίκη), ἡ *subst.* proces de calomnie: DEM. 21.93.

[κακηγορία]

κάκ-ηγόρος, on *adj.* {dor. κακᾱγόρος PI.} calomniator, defăimător, cărtitor: (d. pers.) PI. *O.*1.53, LUC. *Pisc.*3, (limbă) PLAT. *Phdr.*254e.

[κακός, ἀγορεύω]

κάκηλόγος, v. κακολόγος: MEN. *Mon.*1.117
κάκία, ac, ἡ *subst.* {ion. κακή} I răutate, rea-voință, rău, viciu: τῶ ἀπ' ἐμαῖς φρενὸς οὐποτ' ὀφλήσει κακίαν SOPH. *OT*511 *mintea mea niciodată nu îl va învinui de răutate*; μὴ μετὰ κακίας, δόξης δὲ μᾶλλον ἀμαρτία THUC. 1.32 *nu atât din rea-voință, cât*

*mai degrabă dintr-un calcul greșit; ὕεως γενουῦ ἐπὶ τῇ κακίᾳ τοῦ λαοῦ σου LXX Ex.32.12 fii îngăduitor față de răutatea poporului tău; (op. ἀρετῆ „excelență, virtute”) μὴ τὴν κακίαν οἴεσθε δύνασθαι μὲν πλείω τῆς ἀρετῆς ὠφελεῖν ISOC. 3.59 *să nu credeți că viciul valorează mai mult decât virtutea; PLAT. Phd.93e, id. Cra.415c, (pl.) ἐπληθύνθησαν αἱ κακίαι τῶν ἀνθρώπων ἐπὶ τῆς γῆς LXX Gen.6.5 s-au înmulțit răutățile oamenilor pe pământ; (person. „Viciu”) XEN. Mem.2.1.29. II nepuțință, incapacitate, defect, cusur, vină: οὐ κατὰ τὴν ἡμετέραν κακίαν τὸ ἡσοῦσθαι προσεγένετο THUC. 2.87 *nu din cauza nepuținței noastre a avut loc înfrângerea; κακία τῶν στρατηγῶν PLUT. Oth.7.4 din vina comandanților. III dezonoare, ocară: μὴ ἡδονὴν δόντας ἄλλοις κακίαν αὐτοῦς ἀντιλαβεῖν THUC. 3.58 *dând altora plăcere, să nu primiți în schimb ocară. IV lasitate, nemernicie: PLAT. Cri.45e, id. R.556d ș.a. V chin, suferință, nenorocire: ἔσται ~ ἐν πόλει ἦν κύριος οὐκ ἐποίησεν; LXX Am.3.6 *va fi o nenorocire în oraș pe care Domnul nu a făcut-o?; ἀρετῶν τῇ ἡμέρᾳ ἢ ~ αὐτῆς NT Mt.6.34 *este de ajuns zilei chinul ei (sau ajunge zilei răutatea ei).******

[κακός]

κακίζω, *vb.* |impf. ἐκάκιζον, viit. κακίσω, aor. ἐκάκισα; *med.-pas.* impf. ἐκακίζομην; *pas.* aor. ἐκακίσθη| {att. viit. κακῶ} **I** a învinui, a acuza, a dojenii, a blama: ἐκάκιζον ὅτι στρατηγὸς ὢν οὐκ ἐπεξάγοι THUC. 2.21 *il învinuiam (pe Pericles) că, deși le era comandant, nu-i conducea (în luptă); τοὺς ἑαυτῶν ἐκάκιζον ἡγεμόνας PLUT. Caes.19.5 ἴσι αὐζαυα proprii comandanți; (pas.) οἱ δὲ Κορινθιοὶ κακίζομενοι ὑπὸ τῶν ἐν τῇ πόλει πρεσβυτέρων THUC. 1.105 *corintienii, dojenii de cei mai bătrâni din cetate; τύχη μὲν ... κακίζομενοι THUC. 5.75 *li se putea imputa doar soarta; PLAT. 4Mac.12.2. II (med., pas.) a fi las: οὐ ἐκακίζομένον γε κατέκτα Il. 24.214 (Achilleus) nu l-a ucis (pe Hector) ca pe un las; PLAT. Mx.247c.***

[κακός]

κακίτερος, *comp.* de la κακός.

κάκιστος, *adj.* superl. de la κακός.

κακίων, *comp.* de la κακός.

κακκάβη, *ης, ἡ subst.* oală cu trei picioare: τὴν κακκάβην κάε AR. Fr.479 *pune pe foc*

oala.

[et nec., poate origine pregrecească]
κακκάβίζω, *vb.* a ciripi, a face cip-cirip (d. potârniche): ARSTT. HA536b14, PLUT. M.1044e.

[κακκάβη „potârniche”]

κακκανῆν, *vb.* (inf. lacon. în loc de κατακαυεῖν) a inflăcări: ἀγαθὸς νέων ψυχᾶς ~ PLUT. AgisCleom.23.5 *bun să inflăcăreze sufletele tinerilor.*

[inf. aor. de la κατακαίνω]

κακκάω-ῶ, *vb.* a-și ușura pântecul, a defeca: AR. Nub.1390 ș.a.

[cf. lat. *cacāre*]

κακκείοντες, (ep.) *part. prez.* de la κατακείω.

κάκκη, *ης, ἡ subst.* caca, scârnă, excrement: AR. Pax162.

[cf. κακκάω]

κακκῆαι, (ep.) *inf. aor. act.* de la κατακαίω: OD. 11.74.

κακό-βίος, *ov adj.* |superl. -ώτατος| care trăiește rău, care duce o viață grea: κακοβίωον τε ἐόντων τῶν Θρηϊκῶν HDT. 4.95 *tracii ducând o viață grea; PLUT. Art.11.9, (d. sticleți) ARSTT. HA616b31, (superl.) XEN. Cyr.7.5.67.*

[κακός, βίος]

κάκοβουλεύομαι, *vb.* |part. aor. κακοβουλήθεῖς Eur.| a fi rău sfătuit: ψυχῆ ... κακοβουλήθεῖσ' ἔκ τ' ἀθανάτων EUR. Ion877 *un suflet rău sfătuit și de oameni și de nemuritori.*

[κακόβουλος]

κάκοβουλία, *ας, ἡ subst.* sfat sau hotărâre rea: δι' ὀλίγων ἀνδρῶν κακοβουλίαν IOS. BI2.399 *din hotărârea rea a puțini oameni; IOS. AI6.42, PLUT. Comp.Lys.Sull.4.2.*

[κακόβουλος]

κάκό-βουλος, *ov adj.* |comp. -ότερος, superl. -ότατος| **I** care oferă sfaturi rele, rău sfătuitor: (op. εὐβουλος „bun sfătuitor”) PLAT. Sp.391c. **II** care are gânduri rele, fără minte, smintit: (rațiune) SOPH. Fr.592, (d. pers.) EUR. Ba.401, AR. Eq.1055.

[κακός, βουλῆ]

κάκό-γαμβρος, *ov adj.* a unui rău cumnat: (jale) EUR. Rh.260.

[κακός, γαμβρός]

κάκο-γάμιον, *ov, τό [γᾶ] subst.* căsătorie ilegitimă: δίκη ... κακογαμίου PLUT. Lys.30.5 *proces pentru căsătorie ilegitimă.*

[κακός, γάμος]

κακο-γείτων, ον *adj.* |gen. -ονος| vecin cu nenorocirea: SOPH. *Ph.*693.

[κακός, γείτων]

κάκo-γλωσσος, ον *adj.* **I** care anunță o nenorocire: (strigăt) EUR. *Hec.*661. **II** cu limbă care poartă nenoroc: (d. Niobe) CALL. *Del.*96.

[κακός, γλωσσα]

κάκογνωμονέω-ῶ, *vb.* gând rău, hotărâre proastă: AESOP. 39b.

[κακογνώμων]

κάκοδαιμονάω-ῶ, *vb.* a fi stăpânit de un duh rău, *ext.* a o lua razna, a fi nebun: AR. *Pl.*372, XEN. *Mem.*2.1.5, DEM. 8.16.

[κακοδαίμων]

κάκοδαιμονέω-ῶ, *vb.* |viit. κακοδαιμονήσω, aor. έκακοδαιμόνησα| a fi nefericit, a suferi o nenorocire: (op. εὐδαιμονεῖν „a fi fericit”) XEN. *Hier.*2.5, MEN. *Dysc.*88, PLUT. *Luc.*4.2, id. *M.*1067e ș.a.

[κακοδαίμων]

κάκοδαιμονία, *ας, ή subst.* **I** nefericire, nenorocire: νόμιζε κακοδαιμονίας διδάσκαλος είναι XEN. *Mem.*1.6.3 *consideră că ești un profesor al nefericirii;* (op. εὐδαιμονία „fericire”) ARSTT. *Po.*1450a17, PLUT. *M.*1063e. **II** posedare de către un duh rău, nebunie, smintire: manian κακοδαιμονίαν τ' έτι μάλλον AR. *Pl.*501 *este mai degrabă rodul unei nebunii;* XEN. *Mem.*2.3.19.

[κακοδαίμων]

κάκοδαιμονιστής, οῦ, ὁ *subst.* dedicat unui duh rău (d. o confrerie): (pl.) LYS. *Fr.*351.

[κακοδαίμων]

κάκοδαιμόνως, *adv.* v. κακοδαίμων

κάκο-δαίμων, ον *adj.* |gen. -ονος; comp. -έστερος, superl. -έστατος| stăpânit de un duh rău, nenorocit, nefericit: τί πάσχεις, ὦ κακόδαιμον Ξανθία; AR. *V.1 ce pătimizești, nefericite Xanthias?*; (frecv. injur.) (joc de cuvinte cu δαίμων) τοῦ δαίμονος δέδοιχ' ὅπως μὴ τεύξομαι κακοδαίμονος AR. *Eq.*112 *mă tem ca nu cumva, în loc de zeu, să nu dau peste un nenorocit;* ἄνθρωπε κακόδαιμον, τί βούλει; MEN. *Per.*373 *omule nenorocit, ce vrei?*; κακοδαίμονα βιούντων βίον PLUT. *Lyc.*21.1 *ducând o viață nenorocită;* ἀνθρώπων ἀπάντων κακοδαιμονέστατοι LUC. *Deor.Conc.*7 *cei mai nefericiți dintre toți oamenii.* // **κακοδαιμόνως**, în mod nefericit sau nenorocit: ~ ζῆν PLUT. *M.*1042a *a trăi în chip nenorocit;* LUC. *Nav.*27 ș.a.

[κακός, δαίμων]

κάκο-δικία, *ας, ή subst.* judecată rea, justiție coruptă: PLAT. *Lg.*938b.

[κακός, δίκη]

κάκοδοξέω-ῶ, *vb.* a avea o faimă rea sau o reputație sau un renume proastă: XEN. *Mem.*1.7.2, id. *Mem.*3.6.17.

[κακόδοξος]

κάκοδοξία, *ας, ή subst.* faimă rea, reputație proastă: PLAT. *R.*361c, XEN. *Ap.*32, IOS. *B15.*557, PLUT. *Ant.*21.2 ș.a.

[κακόδοξος]

κάκο-δοξος, ον *adj.* |comp. -ότερος| cu faimă rea, cu reputație proastă: κρείσσον δὲ νίκαν μὴ κακόδοξον ἔχειν EUR. *Andr.*777 *mai bine să ai parte de o victorie lipsită de o reputație proastă;* XEN. *Ages.*4.1, PLAT. *Min.*321a.

[κακός, δόξα]

κάκο-εἰμων, ον *adj.* |gen. -ονος| cu haină proastă, zdrențuros: (cerșetori) OD. 18.41.

[κακός, εἶμα]

κακοεργία, *ας, ή subst.* (ep.) v. κακουργία:

κακοεργός, ὄν *adj.* (ep. ion.) v. κακουργός:

κάκοζηλία, *ας, ή subst.* imitație vicioasă, exagerare: LUC. *Salt.*82.

[κακόζηλος]

κάκό-ζηλος, ον *adj.* de un gust îndoielnic: (cântece) PLUT. *M.*706d. // **κακόζηλον**, τό *subst.* stil afectat: PLUT. *M.*142b.

[κακός, ζῆλος]

κάκοζοῖα, *ας, ή subst.* (= κακοζωῖα) viață rea: SAPPH. *Ep.*7.505.2.

[κακός, ζωή]

κάκοήθεια, *ας, ή subst.* caracter rău, deprindere sau purtare rea, defect de caracter, răutate: τὴν ἀδικίαν ἄρα κακοήθειαν καλεῖς; PLAT. *R.*348d *oare numești nedreptatea un caracter rău?*; ἔστι ~ τὸ ἐπὶ τὸ χεῖρον ὑπολαμβάνειν πάντα ARSTT. *Rh.*1389b21 *a avea un caracter rău înseamnă a le socoti pe toate într-un sens mai rău;* ISOC. 12.142, LXX 4Mac.3.4, NT Rom.1.29 ș.a.

[κακοήθης]

κάκοήθευμα, ατος, τό *subst.* răutate, născocire răutăcioasă: PLUT. *Pomp.*37.3.

[κακοηθεύομαι]

κάκοηθεύομαι, *vb.* |aor. έκακοηθευσάμην, part. pf. κακοηθευμένος| a avea un caracter rău, a se purta urât: ἄν γὰρ κακοηθεύση, μαχοῦμαι σοι τότε MEN. *Epit.*551 *dacă te porți urât, atunci am să te bat.*

[κακοήθης]

κακο-ήθης, ες *adj.* |comp. -έστερος, superl. -έστατος| I cu un caracter rău sau urât, cu deprinderi urâte, mârșav, ticălos: ἔμοιγέ τοι ἀπὸ τοῦρανοῦ φαίνεσθε κακοήθεις πάνυ, ἐντευθενὶ δὲ πολὺ τι κακοηθέστεροι AR. Pax822 *din cer îmi păreși foarte ticăloși, iar de aici cu mult mai ticăloși*; PLAT. Ep.360c, ARSTT. EE1237b28, ISOC. 15.223, PLUT. M.1237b28 ș.a. II (d. lucruri) nesuferit, răcinos: (cheițe) AR. Th.422. // **κακότηες**, τό *subst.* răutate, intenție rea, rea-voință: παντὶ δήμῳ τὸ ~ καὶ φιλαίτιον ἔνεστι πρὸς τοῦς πολιτευομένους PLUT. M.813a *în orice popor există o intenție rea și o plăcere de a-i acuza pe politicieni*; PLUT. Aem.31.7. // **κακοήθως**, *adv.* cu răutate, răuvoitor: μὴ ἐπιτρέπῃν τοῖς προεστηκόσιν ὑμῶν ~ πολιτεῦεσθαι DEM. 18.78 *a nu le permite celor care vă conduc să administreze răuvoitor statul*; MEN. Epit.535, IOS. A14.20.

[κακός, ἥθος]

κακοητιστέον, *adj.vb.* (neut.) trebuie să considere a avea un caracter rău, trebuie să rupă într-o lumină proastă: ARSTT. Rh.1416b11.

[κακοητίζομαι]

κακοήθως, *adv.* v. κακοήθης

κακο-θάνάτος, ον [θα] *adj.* care moare în chip nenorocit: PLUT. M.22c.

[κακός, θάνατος]

κακο-θημοσύνη, ης, ή *subst.* rânduială rea, dezordine sau nepăsare: HES. Op.472.

[κακός, τίθημι]

κακοθηνέω-ῶ, *vb.* a fi într-o stare proastă, a fi slab: (d. oi) ARSTT. HA574a15.

[κακός]

κακό-θροος, οον *adj.* |contr. κακόθρους - οον| care vorbește de rău, bârfitor: SOPH. Ai.138.

[κακός, cf. θρέομαι (prez. act. θρέω)]

κακοθυμία, ας, ή *subst.* răutate: PLUT. Lyc.4.2, id. M.567b.

[κακόθυμος < κακός, θυμός]

Κακο-ἴλιος, ου, ή *subst.* [ἴλ] Ilionul cel nenorocit, Troia cea urgisită: OD. 19.260, id. 23.19.

[κακός, Ἴλιος]

κακόκνημος, ον *adj.* (dor.) v. κακόκνημος

κακό-κνημος, ον *adj.* {dor. -κνήμος Theoc.} cu gambe urâte (pocite): CALL. Fr.486, (d. Pan) THEOC. 4.63.

[κακός, κνήμη]

κακοκρίσια, ας, ή *subst.* judecată rea sau nedreaptă: PLB. 12.24.6.

[κακόκριτος]

κακολογέω-ῶ, *vb.* |impf. ἐκακολόγουν, viit. κακολογήσω, aor. ἐκακολόγησα; pas. aor. ἐκακολογήθη| a vorbi de rău: (+ ac.) LYS. 8.5, LXX Ex.22.27, οὐδεις ... δυνήσεται ταχὺ κακολογήσαι με NT Mc.9.39 *nimeni nu va putea îndată să Mă vorbească de rău*; (abs.) δηλός ἐστιν ἡδόμενος τῷ ~ PLUT. M.855c *este clar că-i face plăcere să vorbească de rău*.

[κακολόγος]

κακολογία, ας, ή *subst.* {ion. -ίη Hdt.} vorbire rea sau urâtă, injurie, calomnie, ofensă: HDT. 7.237, PLAT. R.401a, κατηγορία πρὸς τοῦς συνουσιαστάς κακολογιῶν LYS. 8.t *acuzație împotriva părtaşilor la injurii*; XEN. Cyr.1.2.6, PLUT. M.874b.

[κακολόγος]

κακο-λόγος, ον *adj.* care vorbește de rău sau urât, injurios, jignitor: κακολόγοι δὲ πολῖται PI. P.11.28 *cețățenii au gura rea*; οὐδὲ ~, οὐδὲ τῶν ἐχθρῶν ARSTT. EN1125a8 *nu vorbește de rău nici chiar pe dușmani*; PLUT. Pyrr.8.11, id. M.231c.

[κακός, λέγω]

κακό-μαντις, εως *adj.* care proroceste nenorociri, prevestitor de rele: (Erinys) AESCH. Th.722, (suflet) AESCH. Pers.10, (subst.) A.RH. 3.936.

[κακός, μάντις]

κακομάχανος, ον (dor.) v. κακομήχανος:

κακο-μάχew-ῶ, *vb.* a lupta rău sau în mod laș: PLUT. M.32b, LUC. Demon.49.

[κακός, μάχομαι]

κακο-μέλετος, ον *adj.* are de-a face cu răul, de rău augur: (bocet) AESCH. Pers.937.

[κακός, μελέτη]

κακομετρέω-ῶ, *vb.* a măsura greșit sau fraudulos: LUC. Herm.59.

[κακόμετρος]

κακό-μετρος, ον *adj.* (metr.) cu metru greșit: (versuri) PLUT. M.747f.

[κακός, μέτρον]

κακόμητις, ιος, ό *adj.m.* care pune la cale răul, uneltitor de rele: EUR. Or.1403.

[κακομηδής]

κακομηχάνεω-ῶ, *vb.* a unelti rele: ~ περι τοῦς φίλους PLB. 13.3.2 *a unelti rele în prietenia prietenilor*.

[κακομήχανος]

κακο-μηχανία, ας, ἡ *subst.* uneltire de rele: LUC. *Phal.*1.12.

[κακός, μηχανή]

κακο-μήχανος, ον *adj.* care uneltește rele: (Elena) IL. 6.344, (Antinoos) OD. 16.418, (superl.) PLUT. *Fr.*162.

[κακός, μηχανή]

κακομουσία, ας, ἡ *subst.* muzică urâtă: PLUT. *M.*748c.

[κακόμουσος < κακός, μουσα]

κακό-μοχθος, ον *adj.* cu o trudă rea sau negliuită: LXX *Sol.*15.8.

[κακός, μόχθος]

κακονοέω-ῶ, *vb.* a gândi rău, a fi potrivit: (+ dat.) LYS. 29.10.

[κακόνοος]

κακόνοια, ας, ἡ *subst.* gând rău, răutate, dușmănie: XEN. *Cyr.*3.1.38, DEM. 1.204, PLUT. *Art.*14.3 ș.a.

[κακόνοος]

κακονομία, ας, ἡ *subst.* guvernare sau legislație rea: XEN. *Ath.*1.8.

[κακόνομος]

κακό-νομος, ον *adj.* [superl. -ώτατος] cu legiure proastă, rău guvernât: HDT. 1.65.

[κακός, νόμος]

κακό-νοος, οον *adj.* [contr. κακόνους, -οον; comp. -οούστερος, superl. -ούστατος] {att. pl. κακόνου Lys., Ar., Dem.} cu minte rea, răuvoitor, potrivit, dușman, inamic, ostil: (abs.) ὡς κακόνου τινές εἰσιν ἐν ἡμῖν AR. *Pax*496 *ce mai răuvoitori sunt printre noi*; (+ dat.) μή ... κακόνους δόξειεν εἶναι τῆ πόλει THUC. 6.24 *temându-se să nu pară potrivit cetății*; DEM. 41.4, νομίζεις κακόνου την μητέρα σοι εἶναι; XEN. *Mem.*2.2.9 *crezi că mama ta ți-e dușmană?*; (εις + ac.) εἰ δέ τινες κακόνου ἐγένοντο εἰς τὰ ὑμέτερα πράγματα LYS. 20.20 *dacă există oameni ostili intereselor voastre*.

[κακός, νοῦς]

κακό-νυμφος, ον *adj.* a unei nunți nenoro-cite: EUR. *Hipp.*756. // **κακόνυμφος**, ὁ *subst.* soț rău: EUR. *Med.*989.

[κακός, νύμφη]

κακόξενία, ας, ἡ *subst.* rea găzduire, lipsă de ospetie: PLUT. *Cat.Mi.*12.6.

[κακόξενος]

κακό-ξενος, ον *adj.* [comp. -ξεινώτερος] {ion. κακόξενος Od.} fără noroc la oaspeți: OD. 20.376.

[κακός, ξένος]

κακο-ξύνετος, ον *adj.* [comp. -ώτερος] iscusit în a face rău, priceput în rele: THUC. 6.76.

[κακός, συνήμι]

κακοπάθεια, ας, ἡ *subst.* suferință (cauzată de o tratare rea), chin, trudă: καρτεροῦσι πολλήν κακοπάθειαν ARSTT. *Pol.*1278b28 *ai parte de mare suferință*; πρωτόπειρα πάσης κακοπαθείας PLB. 1.61.4 *prima experiență a întregii trude*; τοῖς τὴν κακοπάθειαν ἐπίδεδεγμένοις τῆς ἐπιτομῆς LXX *2Mac.*2.26 *cei care și-au asumat efortul rezumării*; NT *Iac.*5.10, (pl.) IOS. *AI*5.313.

[κακοπαθής]

κακοπαθέω-ῶ, *vb.* [impf. ἐκακοπάθουν, viit. κακοπαθήσω, aor. ἐκακοπάθησα, pf. κεκακοπάθηκα] a îndura o suferință, a suferi: κακοπαθοῦντες δὲ ἤδη τῶν λόγων ἄπτονται THUC. 1.78 (*oamenii*) *se apucă de discuții doar după ce încep deja să sufere*; ἐκακοπάθει τὸ στρατόπεδον ὑπό τε τοῦ ψύχους PLB. 3.72.5 *armata suferea din pricina frigului*; ISOC. 6.69, κακοπαθεῖ τις ἐν ὑμῖν; NT *Iac.*5.13 *este cineva printre voi în suferință?*

[κακοπαθής]

κακοπαθής, ἑς *adj.* suferind: // **κακοπαθῶς**, *adv.* în suferință: ~ ζῶντες ARSTT. *Pol.*1269b10 *trăind în suferință*; APP. *BC*4.55, id. *Pun.*602.

κακοπαθητικός, ἡ, ὄν *adj.* în suferință, sărman: ARSTT. *EE*1221a31.

[κακόπαθος]

κακοπαθία, ας, ἡ *subst.* (tard.) v. κακοπάθεια: DEM. *Ep.*2.17.

[κακοπαθής]

κακο-πετής, ἑς *adj.* care zboară rău: ARSTT. *HA*616b12.

[κακός, πέτομαι]

κακο-πίνης, ἑς *adj.* [superl. -έστατος] *prop.* cu murdărie rea, ext. murdar, scârnăv, impur: SOPH. *Ai.*381.

[κακός, πίνος]

κακο-ποιέω-ῶ, *vb.* [impf. ἐκακοποιοῦν, viit. κακοποιήσω, aor. ἐκακοποίησα; *pas.* aor. ἐκακοποιήθη] a face rău, a strica, a vătăma, a dăuna: AR. *Pax*731, ἀγαθοποιῆσαι ἢ κακοποιῆσαι NT *Lc.*6.9 *a face bine sau a face rău*; LXX *IPar.*21.17, κρεῖττον ἀγαθοποιούντας ... πάσχειν ἢ κακοποιούντας NT *IPt.*3.17 *este mai bine să suferi făcând bine decât făcând rău*; (+ ac.) τάγαθὰ κακοποιεῖ XEN. *Oec.*3.11 *administrează rău bunurile*; ισχύει ἡ χεῖρ μου κακοποιῆσαι σε LXX

Gen.31.29 *māna mea are puterea să-ți faci rău; ~ ... τὴν χώραν* PLB. 8.12.1 *a pustii țara*. [κακός, ποιέω]

κακοποιήσις, εως, ἡ *subst.* (= κακοποιία) *facere de rău, nenorocire*: LXX 2Ezr.4.22, id. 3Mac.3.2.

[κακοποιέω]

κακοποιία, ας, ἡ *subst.* I *facere de rău, faptă rea*: (op. εὐεργεσία „faptă bună”) τῶν ἐχθρῶν νικᾶσθαι ταῖς κακοποιαῖς καὶ τῶν φίλων ἠττᾶσθαι ταῖς εὐεργεσίαις ISOC. 1.26 *a fi învins de dușmani în fapte rele și înfrânt de prieteni în fapte bune*. II (pl.) *violențe*: ISOC. 12.122.

[κακοποιός]

κακοποιός, ὄν *adj.* I *cel care face rău, făcător de rău, răufăcător, malefic*: Pl. N.8.33, ARSTT. EN1125a19, NT IPt.4.15. II (d. lucruri) *nociv, vătămător*: ARSTT. Ph.192a15.

[κακοποιέω]

κακο-πολιτεία, ας, ἡ *subst.* *gubernare rea, cârmuire proastă*: PLB. 15.21.4, PLUT. Caes.28.4, id. Lyc.7.3.

[κακός, πολιτεία]

κακο-πονητικός, ἡ, ὄν *adj.* *care rezistă rău la efort, nerezistent la efort*: (condiție a corupului) ARSTT. Pol.1335b7.

[κακός, πονητικός]

κακό-ποτμος, ὄν *adj.* I *cu soartă rea, nenorocit, nefericit*: AESCH. Ag.1136, EUR. Hel.694. II *de rău augur*: (pasăre) ARSTT. HA616b21.

[κακός, πότμος]

κακό-πους, πουν *adj.* [gen. -ποδος] *cu picioare slabe (propr. rele)*: (d. cai) XEN. Eq.1.2, id. Mem.3.3.4, (d. pășări) ARSTT. HA487b24.

[κακός, πούς]

κακο-πράγiew-ō, *vb.* *a acționa rău, a nu avea succes, a eșua, a fi nefericit*: THUC. 4.56, οἱ κακοπραγοῦντες THUC. 2.43 *cei cu soartă rea / cei nefericiți*; ὁ μὲν λυπούμενος ἐπὶ τοῖς ἀναξίως κακοπραγοῦσιν ARSTT. Rh.1386b27 *cel ce suferă pentru cei nefericiți pe nedrept*.

[κακός, πράσσω]

κακοπράγία, ας, ἡ *subst.* I *stare rea, nenorocire, dezastru, situație grea*: ταῖς κατ' οἶκον κακοπραγίαις ἐκπεπληγμένοι THUC. 2.60 *impresionați de nenorocirile din casa (voastră)*; τὴν ἐκ τῆς Σικελίας τῶν Ἀθηναίων μεγάλην κακοπραγίαν THUC. 8.2 *marele*

dezastru al ateniienilor din Sicilia; ὥς ἐν κακοπραγία γένοιτο ἐπιβουλὴ APP. BC5.91 *pentru a nu exista o cursă într-o situație grea*. II *facere de rău*: LXX Înt.5.23. III (pl.) *fapte rele, nelegiuiri*: ISOC. 15.300.

[κακοπράγiew]

κακοπραγμονέω-ō, *vb.* *a avea gânduri viclene, a face uneltiri*: PLB. 4.15.8, PLUT. Dio.49.7, id. M.796f.

[κακοπράγμων]

κακοπραγμοσύνη, ης, ἡ *subst.* *răutate*: DEM. 25.101, PLB. 5.1.7.

[κακοπράγμων]

κακο-πράγμων, ὄν *adj.* [gen. -ονος] *care pune la cale lucruri rele, perfid, intrigant, lipsit de scrupule*: ISOC. 15.225, ARSTT. Ath.35.3, PLB. 22.19.3, AESOP. 1.36 ș.a.

[κακός, πράσσω]

κακο-πρόσωπος, ὄν *adj.* *cu față urâtă*: PLUT. M.1058a.

[κακός, πρόσωπον]

κακό-πτερος, ὄν *adj.* *cu aripi slabe, care zboară prost*: ARSTT. HA617b4.

[κακός, πτερόν]

κακορράφieh, ης, ἡ *subst.* (ep. ion.) *urzeală rea; cursă. viclenie, uneltire*: IL. 15.16, *κακορραφίησι νόοιο* OD. 2.236 *prin vicleniile minții*; OD. 12.26.

[κακορραφέω < κακός, ράπτω]

κακο-ρρέκτης, ὄν *adj.m.* *care face rău, răufăcător*: A.RH. 3.595.

[κακός, ρέζω]

κακο-ρρήμων, ὄν *adj.* [gen. -ονος] *care grăiește rele, de rău augur*: AESCH. Ag.1155.

[κακός, ρῆμα]

κακο-ροθέew-ō, *vb.* *a vorbi de rău, a defăima, a ocări*: EUR. Alc.707, *συγγόνους κακοροθεῖς* EUR. Hipp.340 *îi ocărăști pe cei de-un neam*; ἔπασαν ἡμῶν τὴν πόλιν κακοροθεῖ AR. Ach.577 *vorbește de rău întreaga noastră cetate*; AR. Th.896.

[κακός, ροθέω]

κάκός, ἡ, ὄν *adj.* [comp. κακίων [ep. ἰ, att. ἰ], dar și χείρων, ἥσσων; superl. κάκιστος, dar și χείριστος, ἥκιστος] I (d. înfățisare) *urât, slut*: εἶδος μὲν ἔην ~, ἀλλὰ ποδώκης IL. 10.316 *era slut la vedere, dar iute de picior*; κακὰ δὲ χροῖ εἶματα OD. 11.191 *haine urâte pe piele*. II *neîndemânic, nedestoinic, neprinceput, neprelnic*: σὺν ἠνιόχοισι κακοῖσι IL. 17.487 *împreună cu vizitii neîndemânatici*; ~ *iatrὸς* AESCH. Pr.473 *medic*

nepricepat; (bucătar) PLAT. *Phaedr.*265e, (+ inf.) μανθάνειν δ' ἐγὼ ~ σοῦ SOPH. *OT*545 *eu sunt nepricepat să învăț de la tine*. III *laș, fricos, mișel*: σοὶ δὲ ~ μὲν θυμός IL. 5.643 *fi-e inima fricoasă*; (op. θρασύς) κακούς δντας πρὸς αἰχμήν, ἐν δὲ τοῖς λόγοις θρασεῖς SOPH. *Ph.*1307 *lași în fața unei arme, îndrăzneți în vorbe*. IV (gener. frecv. în sens moral) *rău, ticălos, nemernic, nenorocit, nelegiuit*: (op. ἀγαθός „bun”) IL. 17.632, αἰσχροῦς ἄρα ὃ Ἔρωσ ἐστί καὶ ~; PLAT. *Smp.*201e *oare Eros este urât și rău?*; οἰόμεθα κακὸν εἶναι τὸ τεθνάναι PLAT. *Ap.*40c *socotim că a muri este un lucru rău*; (injur.) ὃ κακῶν κάκιστε SOPH. *Ph.*984 *tu cel mai ticălos dintre ticăloși!*; ὕβρις κακή HES. *Op.*214 *trufie nelegiuită*; (neut. adv.) μισεῖ κάκιστα AR. *Ra.*1456 *urăște în chipul cel mai rău*. // **κακόν**, τό *subst.* (lucru) *rău, nenorocire*: θεὸς ἄλλοτε ἄλλω Ζεὺς ἀγαθὸν τε κακόν τε διδοῖ OD. 4.237 *zeul Zeus îi dă când unuia, când altuia și bine și rău*; κακὰ μητιόωντες OD. 1.234 *urzind lucruri rele*; ἀγαθῶ κακὸν ἀφανίσαντες THUC. 2.42 *ștergând un rău printr-un bine*; εἰ μὴ μανθάνετε κακὰ σπεύδοντες THUC. 6.39 *dacă nu vă dați seama că vă grăbiți către rele*; κακὸν πάσχειν (ὑπὸ τινος) „*a suferi o nenorocire / un rău (din partea cuiva)*”; κακὰ πολλὰ παθῶν OD. 8.184 *suferind multe nenorociri*; οὐδὲν ὑφ' ἡμῶν πάποτε οὔτε λόγῳ οὔτε ἔργῳ κακὸν παθῶν DEM. 59.1 *fără a suferi din partea noastră vreun rău nici cu vorba, nici cu fapta*. V *rău, dăunător, vătămător*: OD. 10.213, κακὰ φάρμακα THEOC. 2.161 *leacuri rele*. VI de condiție rea (= de rând), lipsit de vază: οὐ κε κακοὶ τοιοῦσδε τέκοιεν OD. 4.64 [*oameni*] *de rând n-ar da naștere unor asemenea [oameni]*; σὺ μὲν οὐδ' ... ἐκφανῆ κακή SOPH. *OT*1063 *tu nu vei părea lipsită de vază*. VII de rău augur: (pasăre) IL. 24.219. // **κακῶς**, *adv.* |comp. κάκιον, dar și χειρόν, ἥσσον; superl. κάκιστα, dar și χειρίστα, ἥκιστα| (în mod) *rău*: ~ ἔχειν *a merge sau a o duce rău / a fi într-o situație rea*; ἐδόκει δὲ ~ ἔχειν τὰ τῶν Θηβαίων πράγματα PLUT. *Pelop.*14.1 *părea că situația tebanilor merge rău*; ~ τῶν ἡμετέρων ἐχόντων XEN. *An.*1.5.16 *situația noastră mergând rău*; τοὺς ἐν ἄστει ~ ἔχειν ὑπὸ λιμοῦ PLUT. *Lys.*14.3 *cei din cetate o duc rău*

din pricina foametei; τὰ δὲ κακὰ ~ PLAT. *Euthd.*284d *lucrurile rele sunt întocmite în chip rău*; οἱ ~ ἔχοντες NT *Mt.*14.35 *cei ce se simt rău (= bolnavii)*; (= ~ πράττειν) SOPH. *Ant.*564, ~ πάσχειν *a suferi rău*; THUC. 1.86, ~ δρᾶν / ποιεῖν (τινα) *a face rău (cuiva)*; ~ ποιῶσι Λακεδαιμονίους THUC. 5.23 *le face rău lacedemonienilor*; οὔτε ~ ποιεῖν οὐδένα ἀνθρώπων PLAT. *Cri.*49c *a nu face rău niciunuiă dintre oameni*; ~ ἀκούειν *a auzi vorbe de rău*; δι' ἄρτινα ~ ἤκουσε HDT. 3.121 *din pricina căruia și-a auzit vorbe de rău*; ~ γενέσθαι (+ dat) *a se întâmpla o nenorocire (cuiva)*; χρῆν Κανδαύλη γενέσθαι ~ HDT. 1.8 *lui Candaulus îi era dat să i se întâmpla o nenorocire*; φρονεῖν ~ SOPH. *El.*550 *a judeca greșit*; (+ adj.) κακὸς ~ ἄθραπος ἐκπέσοι χθονός SOPH. *Ai.*1177 *cel rău să fie izgonit rău, fără mormânt, din patrie*.

[et. nec.; poate origine pregrecească]

κακό-σῆτος, *ov adj.* *rău mâncător, cu poftă redusă de mâncare, fără poftă de mâncare*: (op. φιλόστιος „iubitor de mâncare”) PLAT. *R.*475c, (d. cāini) ARR. *Cyn.*8.2.

[κακός, σῆτος]

κακο-σκελής, *ές adj.* *cu gambe slabe (propr. rele)*: (d. cai) XEN. *Mem.*3.3.4.

[κακός, σκέλος]

κακ-οσμος, *ov adj.* *cu miros urât, rău-mirositor, fetid*: AESCH. *Fr.*180, SOPH. *Fr.*565, κάκοσμον ζῷον ἦλθεν εἰς θεοῦς AR. *Pax*132 *un animal rău-mirositor a mers la zei*.

[κακός, ὀσμή]

κακό-σπλαγχνος, *ov adj.* *cu inimă slabă (propr. rea)*, *laș*: AESCH. *Th.*237.

[κακός, σπλάγχνον]

κακοστομέω-ῶ, *vb.* *a vorbi de rău, a insulta*: (+ ac.) SOPH. *El.*597.

[κακόστομος]

κακό-στομος, *ov adj.* *cu gură rea, rău de gură, ext. insultător, răuvoitor, de batjocură*: στρατὸς ... λέσχας ... κακοστόμους φιλεῖ EUR. *I*1001 *o armată îndrăgește trănănelile batjocoritoare*.

[κακός, στόμα]

κακό-στρωτος, *ov adj.* *rău așternut, incomod pentru a te întinde*: (coridoare) AESCH. *Ag.*556.

[κακός, στρώννυμι]

κακο-σύνθετος, *ov adj.* *compus rău, lipsit de*

armonie: (versuri) LUC. *Cal.14*, AESOP. *Prov.7*.

[κακός, συντίθημι]

κακο-σχημόνως, *adv.* |superl. -ονέστατα| în mod rușinos: PLAT. *Lg.728b*.

[κακός, σχήμα]

κακοσχολέω-ῶ, *vb.* a folosi rău timpul, a pierde timpul: PLUT. *M.1040b* (Chrysip. ap.).

[κακόσχολος]

κακοσχολία, *ας, ἡ subst.* folosire rea a timpului, pierdere a timpului: PLUT. *M.274d*.

[κακόσχολος]

κακό-σχολος, *ov adj.* care aduce răgazuri rele, aducător de pierdere de timp: (d. vânturile de nord) AESCH. *Ag.193*.

[κακός, σχολή]

κακοτεχνέω-ῶ, *vb.* |impf. ἐκακοτέχνουν, aor. ἐκακοτέχνησα| a se folosi de uneltiri, a pune la cale viclenii, a umbla cu șiretlicuri: οὐδὲν παύονται κακοτεχνούντες DEM. 43.2 *nu vor conteni să umble cu șiretlicuri*; MEN. *Dysc.310*, (εις „împotriva” + ac.) HDT. 6.74, *κατὰ τούτων ἐάν τι κακοτεχνήσωμεν πονηρόν LXX 3Mac.7.9* *dacă vom unelti vreun rău împotriva acestora*.

[κακότεχνος]

κακοτεχνής, *ές adj.* |comp. -έστερος| v. κακότεχνος: LUC. *Cal.10*.

κακοτεχνία, *ας, ἡ subst.* I șiretlic, viclenie, stratagemă: LUC. *Alex.4*, AESOP. 1.67. II (jur.) acțiune făcută cu rea-credință, înșelăciune, uneltire vicleană, dol: διαδικαζέσθω μὲν κακοτεχνιῶν PLAT. *Lg.936d* *să fie judecat pentru înșelăciuni* (partic. *pentru coruperea martorilor*); ἐπὶ τόνδε τῶν κακοτεχνιῶν ἔλθοιμι DEM. 49.56 *să mă îndrept împotriva lui pentru practici de dol*. III artificiu de un gust îndoielnic: διὰ τῆς κακοτεχνίας τὰς τέχνας λυμαίνομενοις PLUT. *M.228b* *cei care distrug artele printr-un artificiu de un gust îndoielnic*; LUC. *Par.27*.

[κακότεχνος]

κακό-τεχνος, *ov adj.* care folosește șiretlicuri, șiret, viclean: (înșelăciune) IL. 15.14, (gând) AESOP. 1.36, (suflet) LXX *Înf.1*, (cântece) PLUT. *M.706d*.

[κακός, τέχνη]

κακότης, *ητος, ἡ subst.* {dor. -τας Pi.} I calitate rea, nevrednicie, netrebnicie, lipsă de ispravă, mișelie: ἀνδρῶν κακότητι καὶ ἀφραδίῃ πολέμοιο IL. 2.368 *din lipsa de*

ispravă a bărbaților și lipsa de experiență în război; πολλῆ ~ καὶ δειλία THUC. 5.100 *multă netrebnicie și lașitate*; HES. *Op.93*. II *năpastă, nenorocire*: ὄφρα τάχιστα ὑπέκ κακότητα φύγοιμεν OD. 3.175 *pentru a scăpa cât mai grabnic de năpastă*; νῦν δ' ἔχομαι κακότητι OD. 8.182 *acum sunt stăpânit de nenorocire*; τί μέτρον κακότητας ἔφου; SOPH. *El.236* *ce măsură a fost pusă năpastei?*; ἀμηχανέων κακότητι A.RH. 2.1140 *neștiind cum să iasă din nenorocire*; PI. *P.2.35*, ARR. *An.4.9.5*. III (pl.) boli, beteșuguri: ἔτι δὲ τὰς ἐντὸς κακότητας PLAT. *Sr.366a* *beteșugurile din interior*.

[κακός]

κακοτροπέομαι, *vb.* |part. aor. κακοτροπευσάμενος| a se purta necinstit *sau* cu lipsă de loialitate: (εἰς τινα „față de cineva”) PLB. 5.2.9.

[κακότροπος]

κακοτροπία, *ας, ἡ subst.* caracter rău, răutate, perfidie: πᾶσα ἰδέα κατέστη κακοτροπίας THUC. 3.83 *s-a instăpânit orice formă de răutate*; IOS. *AI17.17*.

[κακότροπος]

κακό-τροπος, *ov adj.* |comp. -ώτερος, superl. -ώτατος| în chip *sau* cu caracter rău, perfid: (d. pers.) SAPPH. 71.4, AESOP. *Prov.5*, (superl.) PLUT. *Prov.Alex.1*, (traî) AR. *Fr.697*, (neut. subst.) τὸ κακότροπον IOS. *AI17.9* *perfidie*.

[κακός, τρόπος]

κακοτύχέω-ῶ, *vb.* a avea un destin rău, a o duce rău: (op. εὐτυχέω „a fi într-o situație fericită”) THUC. 2.60.

[κακοτυχής]

κακο-τυχής, *ές adj.* |superl. -έστατος| cu un destin rău, nenorocit: EUR. *Med.1274*, id. *Hipp.669*, (superl.) EUR. *Hipp.679*, (neut. subst.) τὸ κακοτυχές EUR. *Hipp.134* *nenorocire*.

[κακός, τύχη]

κακουργέω-ῶ, *vb.* |impf. ἐκακούργουν, viit. κακουργήσω, aor. ἐκακούργησα, pf. κεκακούρηκα| I (*intrans.*) I a face o faptă rea, a face rău, a acționa cu răutate, a fi răufăcător: EUR. *Supp.537*, ~ δεῖ... ἢ οὐ; PLAT. *Cri.49c* *trebuie să facem rău sau nu?*; PLAT. *Hi.Mi.365e*, μηδ' ὁ ἐκ τῆς κεφαλῆς ἰδρὼς κακουργῆ XEN. *Mem.1.4.6* *pentru ca sudoarea de pe cap să nu facă rău*; (+ dat.) τοὺς κύνας ~ τοῖς προβάτοις ~ PLAT. *R.416a*

câinii încearcă să le facă rău oilor. 2 (partic.) a fi nărăvaș: (d. cai) XEN. *Oec.*3.11. **II** (*tranz.*) a împila, a asupra, a prăda, a devasta: έκακούργουν την Περδίκκου THUC. 6.7 *prădau țara lui Perdicas*; έκακούργει την χώραν XEN. *HG5.*4.42 *devasta țara*; PLUT. *Sull.*27.3.

[κακούργος]

κακούργημα, ατος, τό *subst.* faptă rea, fărădelege: PLAT. *R.*426e, νόμον έθεται όνομα τοίς αυτού κακούργημασιν DEM. 24.157 *lea pus fărădelegilor lui numele de lege*; IOS. *Bl.*637, PLUT. *Publ.*19.3.

[κακούργεω]

κακούργια, ας, ή *subst.* {ion. ep. κακοεργίη Od.; var. κακοεργία Plat.} **I** faptă rea, răutate, fărădelege: κακοεργίης ευεργεσίη μέγ' άμείνων OD. 22.374 *binefacerea este cu mult mai bună decât fapta rea*; άποτρέπειν της κακούργιας THUC. 6.38 *a abate de la o faptă rea*; ή δέ πένια στάσιν έμποιεί και κακούργιαν ARSTT. *Pol.*1265b12 *sărăcia produce revoltă și fărădelege*; άποκατάστησον την ψυχήν μου άπό της κακούργιας αύτών LXX *Ps.*34.17 *intoarce sufletul meu de la răutatea lor*; IOS. *Al.*133. **II** muncă neglijentă: PLAT. *R.*422a **III** (pl.) ίνσέλаторii: XEN. *Cyr.*1.6.28.

[κακούργος]

κακούργικός, ή, όν *adj.* răufăcător: ARSTT. *Rh.*1391a18.

[κακούργος]

κακούργος, ον *adj.* |comp. -ότερος, superl. -ότατος| {ion. ep. κακοεργός Od., Theoc.} **I** răufăcător, ticălos: οί πολλοί κακούργοί όντες δεξιού κέκληνται THUC. 3.82 *cei mai mulți [οameni], dacă sunt răufăcători, sunt numiți «descurcăreji»*; δεινόν οί πολλοί, κακούργους όταν έχουσι προστάτας EUR. *Or.*772 *mulțimea e cumplicită, când are în frunte răufăcători*; γαστήρ ... ~ OD. 18.54 *pântec ticălos*; XEN. *An.*1.9.13, παράγων... κακούργους λόγους DEM. 22.4 *prezentând vorbe viclene*; (subst.) ούδεις ~ δαλειται τον ίόντα THEOC. 15.47 *niciun răufăcător nu-l mai va tămă pe trecător*; NT *Lc.*23.33. **II** dăunător, vătămător, nociv: (+ gen.) φύλακας ... ποιούμεν ήκιστα κακούργους της πόλεως PLAT. *R.*421b *ii facem pe gardieni să fie foarte pușin vătămători pentru cetate*; XEN. *Mem.*1.5.3. // **κακούργως**, *adv.* cu răutate, răuvoitor, în mod ticălos: άδίκως δέ

και ~ τών συναρχόντων ποιησαμένων PLUT. *TCG*33.7 *colegii acționând nedrept și ticălos*; IOS. *Al.*320, PLUT. *M.*1120d.

[contr. pt. κακοεργός < κακός, έργον]

κακούχέω-ώ, *vb.* |aor. έκακούχησα; pas. aor. έκακούχίθην| a trata rău, a chinui, a maltrata: (pas.) LXX *3Rg.*2.26, PLUT. *M.*114e.

[κακός, έχω]

κακούχια, ας, ή *subst.* **I** faptă rea, fărădelege: τινος άλλης κακούχιας μεταίτιοι PLAT. *R.*615b *părtași la vreo altă fărădelege*. **II** chin, suferință: άπειροι πάσης της τοιαύτης όντες κακούχιας PLB. 3.79.7 *nefiind deprinși cu tot acest chin*; PLUT. *M.*112c. **III** distrugere, ruinare: έν πατρώας μήν χθονός κακούχια AESCH. *Th.*668 *în ruinarea pământului părintesc*.

[κακούχέω]

κακό-φάτις, ιδος *adj.f.* care vestește nenorocire: (tipăt) AESCH. *Pers.*936.

[κακός, φάτις]

κακό-φημος, ον *adj.* care vorbește de rău, care cobește: (om) IOS. *Bl.*6.302.

[κακός, φήμη]

κακο-φράδής, ές *adj.* care dă sfaturi rele, răuvoitor: (Aias) IL. 23.483, ARSTT. *Ath.*12.4 (Sol. ap.), A.RH. 3.936.

[κακός, φράζω]

κακοφρονέω-ώ, *vb.* a pune gând rău, a avea intenții rele: AESCH. *Ag.*1174.

[κακόφρων]

κακοφροσύνη, ης, ή *subst.* gând rău, răutate: LXX *Prov.*16.18.

[κακόφρων]

κακό-φρων, ον *adj.* |gen. -ονος| **I** cu minte rea, răuvoitor: PI. *fr.*211, EUR. *Heracl.*372. **II** smintit, nechibzuit: (femeie) LXX *Prov.* 11.22, (subst.) SOPH. *Ant.*1104. **III** care tulbură mintea: (durere) AESCH. *Ag.*100.

[κακός, φρήν]

κακο-φυής, ές *adj.* alcătuit rău sau de o natură rea: PLAT. *R.*410a.

[κακός, φυή]

κακοφυία, ας, ή *subst.* fire rea: PLAT. *Def.*416a.

[κακοφυής]

κακό-φωνος, ον *adj.* cu sunet rău, cu o voce neplăcută: ARSTT. *Aud.*802b23, PLUT. *M.*721f.

[κακός, φωνή]

κακό-χαρτος, ον *adj.* care se bucură de răul

altuia, răuvoitor: ("Ἐρις „Vrajbă") HES. *Op.*28, (pizmă) HES. *Op.*196.

[κακός, χαιρώ]

κακο-χράσμων, ον *adj.* |gen. -ονος| (dor. pt. κἄκοχρήσμων) nenorocit, sārman *sau* ticălos, rău: (obște) THEOC. 4.22.

[κακός, χράομαι]

κἄκό-χροος, οον *adj.* |contr. κακόχρους, οον| de (cu piele de) culoare urâtă: (sticlete) ARSTT. *HA*616b31.

[κακός, χροά]

κἄκό-χῦμος, ον *adj.* cu umori (sucuri) rele: ARSTT. *Pr.*954a10.

[κακός, χυμός]

κακο-ψῦχία, ας, ἡ *subst.* răutate a sufletului: PLAT. *Lg.*791c.

[κακός, ψυχή]

κἄκόω-ῶ, *vb.* |impf. ἐκάκουν, viit. κακώσω, aor. ἐκάκωσα, pf. κεκάκωκα; *med.-pas.* impf. ἐκακούμην, viit. κακώσομαι, pf. κεκάκωμαι, m.t.c.p. ἐκεκακώμην, 3sg. κεκάκωτο Agr.; *pas.* viit. κακωθήσομαι, aor. ἐκακώθη| a aduce într-o stare rea, a înrăi, a se purta rău (cu cineva), a înrăutăți, *ext.* a asupri, a chinui, a prăpădi, a produce neajunsuri, a împila, a strica: ἐκάκωσε βίη Ἡρακλεΐη IL. 11.690 *vigoarea lui Heracles (= Heracles cel viguros) a adus asuprirea*; μ' ἐκακώσατε λίην OD. 20.99 *mi-au făcut foarte rău*; ἐκάκωσε τὴν δύναμιν THUC. 3.87 *a dat o lovitură grea puterii (atenienilor)*; ἐκάκωσε τὸ στράτευμα THUC. 7.24 *a adus prejudicii armatei*; ἐκάκωσε τὰ πράγματα THUC. 7.27 *a înrăutățit situația*; ἐκάκωσαν τὰς ψυχὰς NT *Fp.*14.2 *au înrăit sufletele*; ἐκάκωσεν τὸν λαόν LXX 5.23 *a asuprit poporul*; τὴν κληρονομίαν σου ἐκάκωσαν LXX *Ps.*93.5 *au stricat moștenirea ta*; (pas.) IL. 11.689, κεκακωμένος ἄλμη OD. 6.137 *sluțit de sārătura mării*; HDT. 6.26, ἐς τὴν Μεσσήνην ὡς κεκακωμένην ἐστράτευον THUC. 4.25 *porneau o campanie militară împotriva cetății Messene, fiind deja asuprită*; ἐκακώθησαν ἀπὸ θλίψεως κακῶν LXX *Ps.*106.39 *au fost chinuiți de apăsarea relelor*.

[κακός]

κἄκτανε, (ep.) imper. aor. act. 2sg. de la κατακτείνω: IL. 6.164.

κἄκτος, ου, ἡ *subst.* (bot.) carbon, ghimpe: THEOC. 10.4.

[et nec.; poate origine pregrecească]

κἄκύνω, [ῶ] *vb.* |viit. κακυνῶ, aor. ἐκάκυνα; *pas.* aor. ἐκακύνθη| I (*pas.*) a deveni rău, a fi corupt: κακύνηι τοῖσδε τοῖς βουλευμασιν EUR. *Hec.*251 *devii mișel prin aceste hotărâri*; τρόπον ὃν κακύνοιτο PLAT. *Tim.*42c *potrivit felului în care a fost corupt*. II (*pas.*) a fi dezonorat, a fi pătât: σιγᾶν ἐφ' οἷσι νῦν ἐγὼ κακύνομαι EUR. *Hipp.*686 *a păstra tăcerea asupra celor de care sunt acum dezonorată*.

[κακός]

Κακύπαρις, εως, ἡ *subst.* Cacyparis, rău în Sicilia: THUC. 7.80.

κἄκ-ώδης, ες *adj.* |comp. -έστερος| cu miros urât (rău): (comp.) ARSTT. *Pr.*926b19.

[κακός, ὄζω]

κακῶς, *adv.* v. κακός

κἄκωσις, εως, ἡ [ᾱ] *subst.* I purtare rea (= neomenoasă), tratare rea, *ext.* deteriorare, stricare, vătămarea, năruire: ἡ μετὰ τοῦ [ἐν τῷ] μαλακισθῆναι ~ THUC. 2.43 *năruirea prin molesire*; (+ gen. obiectiv) τῇ τῶν ἐναντίων κακώσει THUC. 3.82 *pentru a le face rău dușmanilor*; τῶν πληρωμάτων ... ~ THUC. 7.4 *vătămarea echipajelor*; εἰς κάκωσιν σώματος ARSTT. *Div.*56.17 *spre stricarea trupului*. II (*ext.*) suferință, necaz, chin: XEN. *An.*4.6.3, εἶδον τὴν κάκωσιν τοῦ λαοῦ μου NT *Ex.*3.7 *am văzut suferința poporului meu*; LXX *Num.*11.15, NT *Fp.*7.34.

III (jur.) 1 rele tratamente *sau* neglijență: τὸν τῆς κακώσεως νόμον IS. 8.34 *lege privind rele tratamente*; γραφὴ κακώσεως MEN. *Fr.*328 *acuză de rele tratamente*; ~ γονέων DEM. 24.105 *rele tratamente aplicate părinților*. 2 (spec.) extorcarea: (lat. *actio repetundarum*) ἔκρινε κακώσεως ἐπαρχίας PLUT. *Caes.*4.1 *il acuza de extorcarea provinciei*.

[κακόω]

κακωτικός, ἡ, ὄν *adj.* care produce rău, nociv: PLUT. *Prov.*35.

[κακωτής „persoană rea” < κακόω]

Καλαβροί, ὄν, οἱ *subst.* calabri, locuitori din Calabria: PLB. 10.1.3.

κἄλᾱβώτης, ου, ὁ *subst.* (zool.) șopârlă *sau* salamandră gecko, *Platydactylus mauretanicus*: LXX *Lev.*11.30, id. *Prov.*30.28.

[cf. ἄσκαλαβώτης]

κἄλᾱθίσκος, ου, ὁ *subst.* coșuleț: AR. *Lys.*535, id. *Th.*822, MEN. *Fr.*1018, THEOC. 21.9.

[dim. al lui κάλαθος]

κάλαθος, ου, ὁ [ᾶ] *subst.* coș, panier: AR. Av.1325, LXX Ier.24.1, CALL. Cer.120 ș.a. [κλώθω? poate origine pregrecească]

Καλαικοί și **Καλλαικοί**, ὧν, οἱ *subst.* calaici, populație galică din nordul Hispaniei: PLUT. Caes.12.1.

Κάλαις, ἴδος, ὁ [ᾶ] *subst.* |ac. -tv| Calais, unul dintre argonauți: PI. P.4.182, A.RH. 2.282.

κᾶλάμαϊος, α, ον *adj.* de trestie: (lat. *mantis religiosa*) μάντις ... καλαμαία THEOC. 10.18 *cālugāriḗā*.

[κάλαμος]

κᾶλᾶμομαι-ᾶμαι, *vb.* |viit. καλαμήσομαι, aor. ἐκαλαμησάμην| I a aduna paiete după seceriș: LXX Deut.24.20, IOS. AI4.231. II (fig.) a aduna, a culege: ἐκαλαμήσαντο ἐν ταῖς ὁδοῖς πέντε χιλιάδας ἀνδρῶν LXX Jud.20.45 *au strâns de pe drumuri cincii mii de bărbați*; LXX Is.24.13.

[καλάμη]

κᾶλᾶμεντής, οὔ, ὁ *subst.* secerător: THEOC. 5.111.

[καλαμεύω]

καλάμη, ης, ἡ *subst.* {dor. -α Theoc.} I (gener.) spic, pai: πλείστην μὲν καλάμην χθονὶ χαλκὸς ἔχευεν, ἄμητος δ' ὀλίγιστος IL. 19.222 *arama [armei] vărsa la pământ foarte multe paie, recolta însă era foarte mică*; IL. 19.222 ἐν καλάμῃ πυρῶν HDT. 4.33 *în spicul grânelor*; XEN. An.5.4.27, ἐκ καλάμας ἄχυρον τελέθει THEOC. 10.49 *pleava se desprinde de spic*; στάχυς ἀπὸ καλάμης αὐτόματος ἀποπεσόν LXX Ion24.24 *spicul care cade singur de pe pai*; (sg. pt. pl.) NT ICor.3.12, συναγαγεῖν καλάμην εἰς ἄχυρα LXX Ex.5.12 *a aduna spice (înfipte în pământ) în loc de paie*; ARR. Ind.27.9, (pron.) πυροῦς ἐπὶ καλάμῃ ἀροῖ LYS. Fr.361 *ară grâne pe paie (sc. a săptămăna des fără a lăsa răgaz pământului să se refacă)*. II (fig.) ceea ce a mai rămas, rest, rămășiță: καλάμην γέ σ' ὄϊομαι εἰσορόωντα γινώσκειν OD. 14.214 *cred că tu, uitându-te, recunoști paiul (= ceea ce a mai rămas din mine) (sc. după pai se poate cunoaște frumusețea recoltei pe care a dat-o)*; ARSTT. Rh.1410b14, ἀπὸ τῆς καλάμης τεκμαίρεσθαι LUC. Alex.5 *a judeca după pai (sc. după ce a mai rămas)* (după trăsăturile bătrâneții, se poate ghici frumusețea obrazului din tinerețe). III (spec.) Κολχίς ~ CALL. Fr.672 *pai de*

Colchis (= in).

[κάλαμος]

κᾶλαμη-τόμος, ον *adj.* tăietor de spice, (secerătoare) A.RH. 4.987.

[καλάμη, τέμνω]

καλαμήτρια, ας, ἡ *subst.* cea care adună spicele, spicuitoare: PLUT. M.784a.

[καλάμη]

κᾶλᾶμη-φόρος, ον *adj.* purtător de trestie: XEN. HG2.1.2.

[καλάμη, φέρω]

κᾶλᾶμίνθη, ης, ἡ *subst.* (bot.) calamintă, tip de mentă: AR. Ec.648.

[κάλαμος, μίνθη]

κᾶλᾶμίνος, η, ον *adj.* de trestie: (arcuri) HDT. 7.65, (flaute) AR. Fr.144, τὸ καλάμινον πῦρ ARSTT. Pr.871b29 *incendiu de păpuris*; τὴν ῥάβδον τὴν καλαμίνην τὴν τεθλασμένην LXX Is.36.6 *toiag de trestie frântă*; LXX 4Rg.18.21.

[κάλαμος]

κᾶλᾶμίσκος, ου, ὁ *subst.* I trestie mică, pai de trestie: AR. Ach.1034. II (ext.) ramură, braț (al unui sfeșnic): LXX Ex.25.31 ș.a.

[κάλαμος]

καλαμίτης, ου *adj.m.* (dub.) de trestie sau de stof sau de spice: ~ ἦρωσ DEM. 18.129 *erou de trestie* (ca simbol al medicinei, prob. d. medicul Aristomachos) sau *erou de stof* (cu referire la Dionysos) sau *erou al spicelor* (cu referire la o divinitate a fertilității).

[κάλαμος sau καλάμη]

κᾶλᾶμο-βόας, α sau ου *adj.m.* „trestie urlătoare” (poreclă a filosofului Antipatros): PLUT. M.514d.

[κάλαμος, βοάω]

κᾶλᾶμόεις, ὅεσσα, ὅεν *adj.* de trestie: (flaut) EUR. IA1038.

[κάλαμος]

κάλαμος, ου, ὁ *subst.* I (gener.) trestie: HDT. 3.98, THUC. 2.76, ARSTT. HA553a21, κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον NT Lc.7.24 *trestie clătinate de vânt*. II rogojină de stof: PLAT. R.372b. III stufăriș: XEN. An.1.5.1. IV nai sau flaut (din trestie): PI. O.10.84, εὐαρμόστοις ἐν καλάμοις EUR. El.702 *în flaute bine potrivite*; EUR. IT1126. V (metrol.) trestie: ~ μέτρον LXX Iez.40.3 *trestie de măsurat*. VI condei: ~ γραμματέως LXX Ps.44.2 *condei de scriitor*. VII băț de undiță (din trestie): THEOC. 21.10.

[cf. lat. *culmus* „pai, spic”]

καλᾶμό-φθογος, ον *adj.* cântat la nai: (neut. pl. subst.) καλαμόφθογγο AR. *Ra.230 melodii cântate la nai.*

[κάλαμος, φθόγγος]

καλᾶμώδης, ες *adj.* plin de trestie: τὰ καλαμώδη ARSTT. *HA568a21 locuri pline de trestie.*

[κάλαμος]

καλᾶνδαι, ὧν, αἱ *subst.* calende (lat. *calendae / Kalendae*), întâia zi a fiecârei luni la romani: πρὸ μιᾶς καλανδῶν Μαρτίων PLUT. *Publ.9.8 cu o zi înainte de calendele lui martie*; PLUT. *M.269e, IOS. AI14.228.*

[lat. *Calendae*]

Κάλᾶνος, ου, ὁ *subst.* (pl.) brahmani (indieni): IOS. *Ap.1.179.*

καλᾶ-πους, ποδος, ὁ v. καλόπους

[κάλον, πούς]

κάλαρις, ὁ *subst.* (ornit.) tip de pasăre necunoscută: ARSTT. *HA609a27.*

[et. nec.]

καλᾶσίρις, ιος, ἡ *subst.* [var. καλασίρις] calasyris, cămașă lungă de in: HDT. 2.81. // **Καλασίριες**, οἱ *subst.* [gen. -ων] calasiri, clasă de luptători în Egipt: HDT. 2.166 §.a.

[cuvânt egiptean fără etimologie clară]

Καλαύρεια, ας, ἡ *subst.* [tard. -αυρία ἢ -αύριᾶ] Calaurēia (azi Poros), insulă în Marea Egee: DEM. 49.16, A.RH. 3.1243, PLUT. *Dem.29.1 §.a.*

καλαῦρος, οπος, ἡ *subst.* toiag de păstor, cață, ciomag: IL. 23.845, A.RH. 2.33, LUC. *Iud.5.*

[origine pregrecească]

καλέεσκον, (ep.) *impf. iter.* de la vb. καλέω: IL. 9.562, A.RH. 3.1099.

κάλεσκε, *impf. iter. act.* 3sg. de la καλέω: A.RH. 4.1514.

καλέσκετο, *impf. iter. med.* 3sg. de la καλέω: IL. 15.338.

κάλεσσα, **καλέσσω**, **καλέσσαι**, (poet.) forme de aor., v. καλέω

καλέω-ῶ, [impf. ἐκάλουν, viit. καλῶ (tard. καλέσω), aor. ἐκάλεσα (tard. ἐκάλησα), pf. κέκληκα, m.m.c.p. (ἐ)κεκλήκειν; *med.* impf. ἐκαλούμην, viit. καλοῦμαι (ἦ παρ.) ἦ καλέσομαι, aor. ἐκαλεσάμην, m.m.c.p. (ἐ)κεκλήμην; *pas.* viit. κληθήσομαι, aor. ἐκλήθην, viit.2 κελήσομαι] {ep. *impf. iter.* καλέεσκον, 3sg. κάλεσκε, aor. (ἐ)κάλεσ(σ)α, inf. prez. καλήμεναι, inf. aor. καλέσσαι, part. prez. pl. καλεῦντες, part.

viit. καλέων, imper. aor. κάλε(σ)σον, *med.* impf. iter. 3sg. καλέσκετο, pf. 3pl. κέκληται A.Rh., (poet.) opt. 2sg. κέκληθ Soph., m.m.c.p. 3pl. κέκληατο, *pas.* impf. 3pl. καλεῦντο; ion. viit. καλέω, pf. 3pl. κέκλέαται Hdt.; eol. κάλημ(μ)ι Sapph.; dor. 3pl. καλέοισι Pi.} I a chema, a convoacă, a invita: (+ ac.) Μαχάονα δεῦρο κάλεσσον IL. 4.193 *cheamă-l aici pe Machon*; ὁ βῆ καλέων Ἀγαμέμνονα OD. 4.532 *el a mers să-l cheme pe Agamemnon*; ὁ Χάρων σε καλεῖ AR. *Lys.606 te cheamă Charon*; (+ ac. ἦ prep.) εἰς ἀγορὴν καλέσας ἥρωας Ἀχαιοῦς IL. 19.34 *chemându-i pe eroii ahei la adunare*; ἀθανάτους ἐκάλεσσε θεοὺς ἐς μακρὸν Ὀλυμπον HES. *Th.391 i-a chemat pe zeii nemuritori în marele Olimp*; με ... ἐπὶ δεῖπνον εἰς τὸ πρυτανεῖον ἐκάλεσεν DEM. 50.13 *m-a invitat la masă în pritaneu*; ὁ Κικέρων ἐκάλει τὴν σύγκλητον εἰς τὸ τοῦ ... Διὸς ἱερὸν PLUT. *Cic.16.3 Cicero convoacă senatul în templul lui Zeus*; (+ adv.) θάλαμόνδε καλέσσας OD. 2.348 *chemând-o în cămară*; (med.) καλεσσαμένη δ' Ἀφροδίτην IL. 14.188 *chemând-o pe Afrodita*; Πρίαμος δ' Ἑλένην ἐκαλέεσσατο φωνῆ IL. 3.161 *Priam a strigat-o (propr. a chemat-o cu glas) pe Elena*. II a invocă, a chema ca martor: καλῶ θεοῦς EUR. *El.566 îi invoc pe zei*; τούτων μάρτυρας καλῶ θεοῦς SOPH. *Tr.1248 îi chem pe zei drept martori ai acelor fapte*; (med.) τοὺς θεοὺς καλούμεθα AESCH. *Ch.201 îi invocăm pe zei*. III a chema pe nume, a numi, a spune: (+ ac. dublu) ἐκατόγχειρον καλέσας' ... ὃν Βριάρεων καλέουσι θεοί IL. 1.403 *l-au chemat pe cel cu o sută de brațe pe care zeii îl numesc Briareus*; Ἀστυνάαξ, ὃν Τρῶες ἐπὶ κλησιν καλέουσιν IL. 22.506 *Astyanax, așa cum îi spun pe nume troienii*; τοὺς δὲ νέους, οὓς δὴ νῦν φύλακας ἐκαλοῦμεν PLAT. *R.414b tinearii pe care acum îi numeam paznici*; (+ ac. ἦ inf.) ἐκάλεσσε νῦν ἰσώνυμον ἔμμεν Pi. *O.9.63 a spus că el are același nume*; (med.) XEN. *Smp.6.6, (pas.) ἦ νῦν Ἑλλάς καλουμένη THUC. 1.2 cea care este numită (= se numește) acum Hellada*; ἡ καλουμένη μάθησις ἀνάμνησις ἐστιν; PLAT. *Phd.73b cea numită „învățătura” este o amintire?*; Μαρία ἡ καλουμένη Μαγδαληνή NT *Lc.8.2 Maria, cea numită Magdalena*. IV (fig.) a reclama, a avea nevoie: ἡ ἡμέρα κείνη ...

εύνουν και πλούσιον άνδρ' έκάλει DEM. 18.172 *acea zi reclama un om binevoitor și bogat*. **V** (*med., pas.*) a chema în judecată, a cita în justiție: καλοῦμαι Πισθέταιρον ὕβρεως AR. *Av.1046 il chem la judecată pe Pisthetairos pentru violență*; ~ εις τὸ δικαστήριον DEM. 19.211 *a chema la tribunal*; (*abs.*) AR. *Vesp.1441, (pas.)* καλουμένης τῆς γραφῆς DEM. 58.43 *fiind adusă acuzația*. **VI** (*pf. pas.* κέκλημαι) a fi numit sau considerat, a fi: σὴ παράκοιτις κέκλημαι IL. 4.61 *sunt numită soția ta*; τάδε γὰρ ἄλυτα κεκλήσεται SOPH. *El.230 acestea vor fi fără leac*; οὗτος μέγας κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν NT *Mt.5.19 acesta va fi numit „mare” în împărăția cerurilor*. [R. IE *klhl- „a chema”, cf. lat. *cālāre* „a chema, a convoca”]

Καλή άκτιή, ἤς, ἡ *subst.* Calé Acté („Țărnam Frumos”), așezare în Sicilia: HDT. 6.22.

κάλημ(μ)ι, (*eol.*) v. καλέω

καλήμεναι, (*ep.*) *inf. prez. act.* de la καλέω:

καλήτης, *subst.* (*att.*) v. κηλήτης

Κάλητορίδης, ου, ὁ *adj.m.* fiu al lui Caletor: (Aphareus) IL. 13.541.

[Καλήτωρ]

κἄλήτωρ, ορος, ὁ *subst.* vestitor, anunțător: IL. 24.577.

[καλέω]

Κἄλήτωρ, ορος, ὁ *subst.* Caletor, apărător al Troiei, ucis de Aias: IL. 15.419.

κἄλιᾶ, ἄς, ἡ *subst.* {ion. -τή Hes.; eol. καλία Theoc.} **I** hambar, șură: βιότου δὲ τεῖην πιμπλήσι καλήην HES. *Op.301 ἴτι umple hambarul cu provizii*; HES. *Op.374*. **II** adăpost, cabană (de lemn): HES. *Op.503*. **III** cuib: LUC. *Syr.D.29, id. VH2.40, AESOP. 1.3, πῶησαι καλίαν μίαν ἐνν ἐνι δενδρίῳ* THEOC. 29.12 *a face un singur cuib într-un singur copac*. **IV** vizuină: (a porcului spinos) CALL. 3.96.

[cf. lat. *celāre* „a acoperi”? καλύπτω?]

κἄλιᾶς, ἄδος, ἡ *subst.* **I** colibă: PLUT. *M.418b*. **II** capelă, cariște: καλιάδας ἱεράς ἰστώντες PLUT. *Num.8.8 ἠνάτζᾶνδ capele sfinte*; PLUT. *Cam.32.6*.

[καλιά]

καλιδώ, (*dog.*) v. κηλιδώ

καλίκοι, ὠν, οἱ *subst.* încălțări (de piele): PLB. 30.18.3.

[lat. pl. *calcei* „încălțări”]

κἄλινδέομαι-οῦμαι, *vb.* {impf. έκαλινδούμην, part. pf. κεκαλινδημένος; *pas.* aor.

έκαλινδήθην, part. aor. καλινδηθείς} {ion. impf. 3sg. έκαλινδέετο Hdt.} **I** a se rostogoli, a se tănăli: (d. pāsāri) ARSTT. *HA612a20, τὰς δ' ἄρκτους καλινδουμένας* ISOC. 15.213 *urșii care se rostogolesc (= dansează)*. **II** a rătăci, a se învârti: ἐν τῆσι στοιῆσι έκαλινδέετο HDT. 3.52 *se învârtea pe la portice*; ἐν ταῖς ὁδοῖς έκαλινδούντο THUC. 2.52 (*bolnavii*) *rătăceau pe drumuri*; PLUT. *Tim.28.7*. **III** (*fig.*) a-și petrece timpul, a-și face veacul: τῶν περὶ τὰς ἐριδας καλινδουμένων ISOC. 13.20 *cei care-și petrec timpul în conflict*; ISOC. 15.30, λοιδορεῖσθαι τοῖς ἐπὶ τοῦ βήματος καλινδουμένοις ISOC. 5.81 *a-i înjura pe cei care-și fac veacul la tribună*; μεθύουσιν ἀνθρώποις καλινδούμενον DEM. 19.199 *a-și face veacul în mijlocul oamenilor beți*.

[ἀλινδέομαι + κυλινδέω]

κάλινος, η, ον [ᾱ] *adj.* de lemn: A.RH. 2.381a. [κᾶλον]

καλιστρέω-ῶ, *vb.* {impf. έκαλίστρουν} {ion.} v. καλέω: DEM. 47.60, CALL. 3.67, id. 6.97.

[καλέω]

Καλαικοί, ὦν, οἱ *subst.* v. Καλαικοί:

κάλαιον, ου, τό *subst.* **I** creastă: (de cocos) ARSTT. *HA631b10*. **II** bărbia sau gușa cocosului: (pl.) AR. *Eq.497*.

[cf. κάλλος]

Καλλάτηβος, ου, ἡ *subst.* Callatebos, oraș în Lydia: HDT. 7.31.

καλλείπω, (*ep.*) v. καταλείπω: IL. 10.238

Καλλιάνασσα, ης, ἡ [ᾱν] *subst.* (mitol.) Callianassa, nereidă: IL. 18.46.

[καλλι-, ἄναξ]

Καλλιάνειρα, ας, ἡ *subst.* Callianeira, nereidă: IL. 18.44.

Καλλιᾶρος, ου, ἡ *subst.* Calliaros, oraș în Locrida: IL. 2.531.

Καλλιᾶς, ου, ὁ *subst.* {voc. -ία} {ion. Καλλίης Hdt.} Callias, nume de persoană: AR. *Av.283, THUC. 1.63, XEN. Sym.1.10* ș.a.

καλλι-αστράγαλος, ον *adj.* cu călcâi sau gleznă albă: ARSTT. *HA499b22*.

[καλός, ἀστράγαλος]

καλλι-βλέφαρος, ον *adj.* cu pleoape frumoase, cu ochi frumoși: EUR. *Ion189*.

[καλός, βλέφαρον]

καλλι-βόας, a *adj.* cu voce frumoasă sau cu sunet frumos: (flaut) SOPH. *Tr.640, AR. Av.682*.

[καλός, βοή]

καλλι-βοτρως, υ [ῖ] *adj.* |gen. -ως| cu ciorchini frumosi: (narcisă) SOPH. OC682.

[καλός, βότρως]

καλλι-βωλος, ον *adj.* cu brazde frumoase, cu pământ rodnic: EUR. Or.1382.

[καλός, βῶλος]

καλλι-γάλανος, ον *adj.* (dor.) de un calm sau o seninătate frumoasă: (privire) EUR. Tr.837.

[καλός, γαλήνη]

καλλι-γένεια, ας, ἡ *subst.* |var. Κα-| care naște urmași frumoși sau lucruri frumoase: (epitet al Demetrei) AR. Th.297, PLUT. M.298b.

[καλός, γίγνομαι]

καλλι-γέφυρος, ον *adj.* cu poduri frumoase: (tâu) EUR. Rh.350.

[καλός, γέφυρα]

καλλι-γραπτος, ον *adj.* scris sau desenat frumos: AESCH. Fr.78a12.

[καλός, γράφω]

καλλιγραφέω-ῶ, *vb.* |med.-pas. part. pf. κεκαλλιγραφημένος| a scrie frumos, a înfrumuseța: (cuvinte) IOS. Ap.2.225.

[καλλιγραφος]

καλλιγραῖφία, ας, ἡ *subst.* I scris frumos: PLUT. M.397c. II scriitură sau stil frumos: PLUT. M.146a, id. M.683e.

[καλλιγραφος]

καλλι-γύναιξ, αικος *adj.* (bogat) în femei frumoase: (Elada) IL. 2.683, (Achaia) IL. 3.75, (Sparta) OD. 13.412, (Troia) HES. Op.653.

[καλός, γυνή]

καλλι-δενδρος, ον *adj.* |superl. -ότατος| cu copaci frumoși: (loc) PLB. 5.19.2.

[καλός, δένδρον]

καλλι-δίνης, ου [δῖ] *adj.m.* {dor. -ᾱς} cu unde frumoase: (Peneios) EUR. HF369.

[καλός, δίνη]

καλλι-δίφρος, ον [λῖ] *adj.* cu car frumos: EUR. Hec.467.

[καλός, δίφρος]

καλλι-δόναξ, ακος *adj.* cu trestie frumoasă: (Eurotas) EUR. Hel.493.

[καλός, δόναξ]

Καλλι-δρομον, ου, τό *subst.* Callidromon, munte în Locrida: PLUT. Ca.Ma.13.3, APP. Syr.77.

[καλός, δραμεῖν]

καλλι-έλαιος, ον *adj.* care produce măslini frumoși. // **καλλιέλαιος**, ἡ *subst.* măslin bun (= cultivat, nobil): NT Rom.11.24.

[καλός, ἔλαιος]

καλλιπέω-ῶ, *vb.* a vorbi frumos sau cu eleganță, a face fraze frumoase, a-și împodobi discursul: (med. = act.) THUC. 6.83, PLAT. Hipparch.225c, ARSTT. Rh.1404b16, (pas.) κεκαλλιπημένους γε λόγους ... ῥήμασιε καὶ ὀνόμασιν PLAT. Ap.17b *discursuri înfrumusețate cu expresii și termeni.*

[καλλιπής]

καλλι-επής, ἐς *adj.* cu vorbă frumoasă, elegant în vorbire: AR. Th.49.

[καλός, ἔπος]

καλλ-ἱερέω-ῶ, *vb.* |impf. ἐκαλλιῆρουν, viit. καλλιῆρῶ, aor. ἐκαλλιῆρησα, m.m.c.p. ἐκεκαλλιῆρῆκειν, part. pf. κεκαλλιῆρηκώς; med.-pas. impf. ἐκαλλιῆρούμην, aor. ἐκαλλιῆρησάμην, pf. κεκαλλιῆρημαι; pas. aor. ἐκαλλιῆρήθη| {ion. impf. 3sg. ἐκαλλιῆρεε, med. impf. 3sg. ἐκαλλιῆρέετο, 3pl. ἐκαλλιῆρέοντο Hdt.} I a avea semne că jertfa este bine primită de zei, a jertfi cu bune auspicii, a avea semne prielnice: καλλιῆρησαι ταῖς Νύμφαις τὰν ἁμὸν THEOC. 5.148 a jertfi cu bune auspicii nimfelor mieluta; ὡς δὲ θυόμενος οὐκ ἐκαλλιῆρει PLUT. Arist.17.7 *sacrificând, nu avea semne prielnice; (med. = act.)* οἱ μάγοι ἐκαλλιῆρόντο σφάζοντες ἵππους λευκοὺς HDT. 7.113 *magii obțineau auspicii favorabile sacrificând cai albi; (pas.)* εἰὼν καὶ καλλιῆρηθῆ τοῖς θεοῖς MEN. Fr.319 *dacă s-ar aduce sacrificii sub bune auspicii zeilor.* II a obține auspicii favorabile: (+ inf.) οὐ ἐκαλλιῆρεε οὐδαμῶς διαβαίνειν μιν HDT. 6.76 *nu primea semne prielnice pentru a trece.* III a jertfi, a sacrifica: τῇ Διώνῃ βοῦν ~ DEM. 21.53 *a sacrifica un bou lui Dione; ἐκαλλιῆρησεν εαυτὸν* PLUT. Alex.69.7 *s-a jertfit.*

[καλός, ἱερόν]

καλλι-ζυγής, ἐς *adj.* cu jug frumos: (car) EUR. Andr.278.

[καλός, ζυγόν]

καλλι-ζωνος, ον *adj.* cu brâu frumos, cu centură frumoasă: (femei) IL. 7.139, OD. 23.147, HES. Fr.26.27.

[καλός, ζώνη]

καλλι-θριξ, τρίχος *adj.* I cu păr frumos, cu coamă frumoasă: (cai) IL. 17.504, id. 23.530, HES. Sc.372. II cu lână frumoasă: (oi) OD. 9.336.

[καλός, θριξ]

καλλι-καρπος, ον *adj.* |superl. -ότατος| I (bogat) în fructe frumoase: (Sicilia) AESCH.

[καλός, καρπός]

*Pr.*369, (Pelasia) EUR. *HF*464, (loc) PLB. 5.19.2, (tînut) PLUT. *Lyc.*15.7. II care produce fructe frumoase: EUR. *Ba.*108, ή δρῦς τῶν μὲν ἀγρίων καλλικαρπότατον PLUT. *Cor.*3.4 *dintre copacii sălbatici stejarul are cele mai frumoase fructe.*

[καλός, καρπός]

καλλίκερος, ω *adj.* [ac. fem. pl. καλλικέρας Pi.] cu corn frumos: Pi. *Fr.*169a50.

[καλός, κέρας]

καλλι-κόμας, ό *adj.m.* cu plete frumoase: EUR. *IA*1080.

[καλός, κόμη]

καλλι-κομος, on *adj.* cu plete sau bucle frumoase: IL. 9.449, (Elena) OD. 15.58, (muze) SAPPH. *Fr.*128, (Mnemosyne) HES. *Th.*915, (femei) Pi. *N.*10.10, (Charite) AR. *Pax*797 ș.a.

[καλός, κόμη]

καλλι-κοττάβέω-ῶ, *vb.* [var. -σσ-] a juca bine cottabos (v. κότταβος): SOPH. *Fr.*537.2.

[καλός, κότταβος]

καλλι-κρᾶνος, on *adj.* (dor.) cu izvor frumos: (Tiphossa) Pi. *Fr.*198b2.

[καλός, κρήνη]

Καλλικράτης, -ους și -ου, ό *subst.* Callicrates, nume de persoană: ARSTT. *Ath.*28.3, PLUT. *Per.*13.7.

Καλλικρατίδας, ου, ό *subst.* XEN. *HG*1.6.3, PLUT. *Lyc.*30.5.

καλλι-κρήδεμνος, on *adj.* cu vâl frumos: (soții) OD. 4.623.

[καλός, κρήδεμνος]

Καλλικρίτη, ης, ή *subst.* Callicrite, nimfă: PLAT. *Thg.*125e.

καλλι-λογέω-ῶ, *vb.* [med. part. aor. καλλι-λογησάμενος] a ticlui vorbe frumoase: (med.) LUC. *Tox.*35.

[καλός, λόγος]

Καλλιμάχειος, on *adj.* a lui Callimachos: PLUT. *Ant.*70.8 *παρὰ τῶν Ἡροφιλείων καὶ Καλλιμαχείων* PLB. 12.25d.4 *de la (școlile) lui Herophilos și Callimachos.*

[Καλλιμάχος]

Καλλιμάχος, ου, ό [i] *subst.* Callimachos, nume de persoană: XEN. *An.*5.6.14, PLUT. *M.*305c.

καλλι-μορφος, on *adj.* cu chip sau înfățișare frumoasă: EUR. *Andr.*1155, id. *HF*925, LUC. *Hist. Consc.*16.

[καλός, μορφή]

κάλλιμος, on *adj.* (poet. pt. καλός) frumos:

(daruri) OD. 4.130, (piele) OD. 11.529, ~ οὔρος OD. 11.640 *vânt frumos (sc. prielnic).* [κάλλος]

καλλι-ναος, on [i] *adj.* care curge frumos, cu unde frumoase: EUR. *Alc.*589, id. *Med.*835, A.RH. 1.1228.

[καλός, νάω]

καλλι-νικος, on *adj.* I cu victorie frumoasă, cu biruință glorioasă: καλλίνικον πατριδί κῦδος Pi. *Il.*12 *slavă biruitoare pentru patrie;* AR. *Ach.*1227, id. *Eq.*1254, EUR. *Supp.*113, (+ gen.) καλλίνικοι τῶν ἐμῶν ἐχθρῶν EUR. *Med.*765 *cu frumoasă biruință în fața dușmanilor noștri;* PLAT. *2Alc.*151c. II care sărbătorește o victorie, de biruință: (statuie) EUR. *Heracl.*937, (cântec) EUR. *Fr.pap.*65.6, ὕμνον κελάδησε καλλίνικον Pi. *N.*4.16 *a intonat un imn de biruință;* τὸν καλλίνικον στέφανον Ἰλίου θέλων λαβεῖν Ἀχαιοῖς EUR. *IT*12 *dorind să ia pentru ahei cunună de biruință a Troiei;* (subst.) ό καλλίνικος (sc. ὕμνος) Pi. *O.*9.2 = τὸ καλλίνικον (sc. μέλος) Pi. *N.*3.19.

[καλός, νίκη]

κάλλιον, comp. neut. de la καλός și καλῶς.

καλλιόνως, adv. comp., v. καλῶς

Καλλιόπεια, ας, ή *subst.* v. Καλλιόπη: CALL. *Fr.*759.

Καλλιόπη, ης, ή *subst.* {dor. -όπα Pi.} Calliope („cea cu glas frumos”), una dintre muze: HES. *Th.*79, SAPPH. 124.1, PLAT. *Phdr.*259d, PLUT. *M.*746c ș.a. // **καλλι-όπα**, ας *adj.f.* cu voce frumoasă: (fată) THEOC. *Syr.*19.

[καλός, ὄψ]

καλλιῶ-ῶ, *vb.* (pas.) a fi mai frumos, a se face frumos: ἐκαλλιῶθησαν μαστοῖ σου ἀπὸ οἴνου LXX *Cânt.*4.10 *sânii tăi s-au făcut mai frumoși de la vin.*

[καλός]

καλλι-παις, παιδος [λι] *adj.* cu copii frumoși, cu odrasle frumoase: οἰκῶν εὐθυδίκων ~ πότμος ἀεί AESCH. *Ag.*762 *destinul caselor cinstite [se bucură] mereu de copii frumoși;* τὸν καλλιπαιδα στέφανον EUR. *HF*839 *cunună de copii frumoși;* PLAT. *Phdr.*261a, (femeie) LXX *4Mac.*16.10, IOS. *AI*5.25, (subst. masc.) EUR. *Or.*964.

[καλός, παῖς]

καλλι-πάρηος, on *adj.* cu obraji frumoși: (Chriseis) IL. 1.143, (Theano) IL. 6.298, (Leto) IL. 24.607, (Briseis) IL. 24.676, (Elena) OD. 15.123, (Agaue) HES. *Th.*976,

(Charite) HES. *Th.*907 §.a.

[καλός, παρεΐά]

καλλι-πάρθενος, ον *adj.* I cu frumoase fecioare *sau* nimfe: (ape ale Nilului) EUR. *Hel.*1, AR. *Th.*855. II a unei fecioare frumoase: (gât) EUR. *IA*1574.

[καλός, παρθένος]

κάλλιπε, (ep.) ind. aor. act. de la καταλείπω.

καλλιπέειν, (ep.) inf. aor. act. de la καταλείπω: OD. 16.296.

καλλί-πεπλος, ον [ῖ] *adj.* cu peplu (= tunică) frumos: (Coronis) PI. *P.*3.25, (fete) EUR. *Tr.*338.

[καλός, πέπλος]

καλλί-πήχυς, πήχεως *adj.* cu cot frumos: (braț) EUR. *Tr.*1194.

[καλός, πήχυς]

Καλλιπίδαι, οἱ *subst.* (indecl.) callipizi (prob. „cei cu cai frumoși”), populație din Sarmatia: HDT. 4.17.

καλλι-πλόκαμος, ον *adj.* cu cosiță (coadă) frumoasă: (Demeter) IL. 14.326, (Ariadne) IL. 18.592, (Thetis) IL. 20.207, (Kirke) OD. 10.220, (nimfe) HES. *Fr.*26.10, (Elena) PI. *O.*3.1, (Pieride) EUR. *IA*1040.

[καλός, πλόκαμος]

καλλί-πλουτος, ον *adj.* cu bogăție frumoasă: (cetăți) PI. *O.*13.111.

[καλός, πλοῦτος]

Καλλίπολις, εως, ἡ *subst.* Callipolis, nume al mai multor cetăți: PLB. 20.11.11, ARR. *An.*2.5.7, APP. *Syr.*95 §.a.

καλλί-πολις, εως, ἡ *subst.* cetate frumoasă: PLAT. *R.*527c.

[καλός, πόλις]

Καλλιπολίται, ὄν, οἱ *subst.* locuitori din Callipolis: HDT. 7.154.

[Καλλίπολις]

κάλλιπον, (ep.) ind. aor. act. de la καταλείπω: IL. 9.364 §.a.

καλλί-πόταμος, ον *adj.* cu râuri frumoase: EUR. *Ph.*645.

[καλός, πόταμος]

Καλλιπίδης, ου, ὁ {dor. -δας Plut.} Callipides, nume de persoană: (cu aluzie la ἵππος „cal”) AR. *Nub.*64.

καλλί-πρωρος, ον *adj.* [var. -πρωρος] I cu proză frumoasă: (navă) EUR. *Med.*1335. II (fig.) cu înfățișare frumoasă, cu chip frumos: (vlăstar) AESCH. *Th.*533, (gură) AESCH. *Ag.*235.

[καλός, πρωρα]

καλλί-πυργος, ον *adj.* cu turnuri frumoase: (cetăți) EUR. *Ba.*19, (câmpii) EUR. *Supp.*618, (fig.) καλλιπυργον σοφίαν AR. *Nub.*1024 *întelerciune* [întărită] cu turnuri frumoase.

[καλός, πύργος]

καλλιπύργωτος, ον *adj.* cu turnuri frumoase: (cetăți) EUR. *Ba.*19.

[καλλιπυργος]

καλλί-πωλος, ον *adj.* cu mânji frumoși: PI. *O.*14.2.

[καλός, πῶλος]

καλλι-ρέεθρος, ον *adj.* cu undă *sau* curgere frumoasă, cu ape frumoase: (izvor) OD. 10.107, (Chalkis) OD. 15.295, (Istros) HES. *Th.*339.

[καλός, ῥέεθρον]

Καλλιρόη, v. Καλλιρρόη

καλλιρροος, v. καλλιρροος

καλλιρρημοσύνη, ης, ἡ *subst.* I vorbire aleasă: LUC. *ITr.*27. II vorbire ușoară, flecăreală: LUC. *DDeor.*1.2.

[καλλιρρήμων < καλός, ῥήμα]

Καλλιρρόη, ης, ἡ *subst.* {poet. -ιρόη} Callirroe: PLAT. *Sp.*364a, PLUT. *M.*311b, (nume de fântână la Athena) THUC. 2.15.

καλλί-ρροος, οον *adj.* [contr. καλλιρροος, -οον] care curge frumos, limpede: (apă) IL. 2.752, HES. *Op.*737, (izvor) AESCH. *Pers.* 201, (fig.) καλλιρόαισι πνοαῖς PI. *O.*6.83 cu *suflări frumos curgătoare*.

[καλός, ῥέω]

κάλλιστα, superl. de la καλός și καλῶς.

καλλι-στάδιος, ον [τά] *adj.* cu o pistă frumoasă, de o mare întindere: (căi) EUR. *IT*437.

[καλός, στάδιον]

καλλιστεῖον, ου, τό *subst.* I răsplată a frumuseții: (d. Iphigenia) EUR. *IT*23, (d. mărul lui Paris) LUC. *DJud.*1. II dar al biruinței: (pl., cu referire la Hesione) SOPH. *Ai.*435.

[καλλιστεῶ]

καλλίστευμα, ατος, τό *subst.* ofrandă foarte frumoasă, cel mai frumos dar: EUR. *Ph.*215, τῶι τῆσδε καλλιστεύματι EUR. *Or.*1639 *din pricina darului frumuseții acesteia* (sc. Elena).

[καλλιστεῶ]

καλλιστεῶ, vb. [viit. καλλιστεύσω, aor. ἐκαλλιστεύσα; med. impf. ἐκαλλιστευόμεν, part. pf. κεκαλλιστευμένος] a fi cel mai *sau* foarte frumos: (act.) HDT. 4.163, id. 6.32,

θεραπεινίδες αἱ καλλιστεύουσαι PLUT. *Ant.*26.3 *roabele cele mai frumoase*; EUR. *Tr.*226, (med.) δῶρ' ἃ καλλιστεύεται EUR. *Med.*947 *daruri care sunt cele mai frumoase*; (+ gen.) EUR. *Hipp.*1009.

[κάλλιστος]

καλλι-στέφανος, ον *adj.* cu coroană *sau* cunună frumoasă, înflorat: (sărbători) EUR. *Ba.*377.

[καλός, στέφανος]

Καλλίστη, ης, ἡ *subst.* Calliste, nume: (fost nume al insulei Thera, azi Santorini) HDT. 4.147, A.RH. 4.1758 ș.a.

[fem. de la κάλλιστος]

κάλλιστος, superl. de la καλός.

Καλλίστρᾶτος, ου, ὁ *subst.* Callistratos, nume de persoană: ARSTT. *Oec.*1350a16, PLB. 20.3.2 ș.a.

καλλί-σφῦρος, ον *adj.* cu glezne frumoase, mlădios, suleget: (Marpessa) IL. 9.557, (Hebe) OD. 11.603, (Ino) OD. 5.333, (Alcmene) HES. *Th.*526 ș.a.

[καλός, σφυρόν]

καλλί-τεκνος, ον *adj.* |comp. -ότερος, superl. -ότατος| cu copii frumoși: ARSTT. *Fr.*672, PLUT. *Aem.*5.1, LUC. *DDeor.*18.1 ș.a.

[καλός, τέκνον]

καλλιτεχνία, ας, ἡ *subst.* frumusețe a meșteșugului, bună îndemânare: PLUT. *Lyc.*9.5, id. *Per.*13.1.

καλλί-τοξος, ον *adj.* cu arc frumos: EUR. *Ph.*1162.

[καλός, τόξον]

καλλίτρηχος, gen. de la καλλίθριξ.

καλλί-φεγγής, ἐς *adj.* cu strălucire frumoasă: καλλιφεγγής ἡλίου σέλας EUR. *Tr.*860 *văraie cu strălucire frumoasă a soarelui*; EUR. *Hipp.*455, id. *Phaëth.fr.*224.

[καλός, φέγγος]

καλλί-φθογγος, ον *adj.* cu sunet frumos: (citeră) EUR. *HF*350, (războaie de țesut) EUR. *IT*222, (cântece) EUR. *Ion*169.

[καλός, φθόγγος]

καλλί-φλοξ, φλογος *adj.* cu flacăra frumoasă, *ext.* care arde cu bune prevestiri: (turtă) EUR. *Ion*707.

[καλός, φλόξ]

καλλιφωνία, ας, ἡ *subst.* pronunție frumoasă: ἡ ~ ... Ἀττική LUC. *Pisc.*22 *frumoasa pronunție atică*; LUC. *Im.*15.

[καλλιφωνος]

καλλί-φωνος, ον *adj.* |superl. -ότατος| cu voce frumoasă: (actori) PLAT. *Lg.*817c, (superl.) PLUT. *M.*973a.

[καλός, φωνή]

κάλλ-ιχθύς, υος, ὁ *subst.* pește marin („pește frumos”), poate identic cu ἀνθίας: ARSTT. *Fr.*316.

[καλός, ιχθύς]

καλλί-χοιρος, ον [ἴ] *adj.* care naște porci frumoși: (d. scroafe) ARSTT. *HA*573b12.

[καλός, χοῖρος]

Καλλίχορος, ου, ὁ *subst.* Callichoros, rău în Paphlagonia, poate numit Oxeinas în alte surse (Apt.): A.RH. 2.909.

καλλί-χορος, ον *adj.* I cu dans frumos, cu locuri frumoase pentru dans: (Panopeus) OD. 11.581, *παρὰ καλλίχορον ναίοισι πόλιν Χαρίτων* Pi. *P.*12.26 *trăiesc lângă cetatea cu dansuri frumoase ale Charitelor*; (Elada) Pi. *Fr.*70b.25, (Atena) EUR. *Heracl.*359, (cântece) EUR. *Fr.*453, (delfini) EUR. *Hel.*1454, (superl.) AR. *Ra.*451. II pentru dansuri frumoase: (cununi) EUR. *Ph.*786 //

Καλλίχορος, ὁ *subst.* Callichoros („cu dans frumos”), izvor sacru la Eleusis, faimos în cultul lui Demeter: EUR. *Supp.*392, CALL. *Cer.*15 ș.a.

[καλός, χορός]

καλλίων, comp. de la καλός.

καλλι-ώνυμος, ου, ὁ *subst.* (iht.) tip de pește, identificat de obicei cu boul-de-mare, *Uranoscopus scaber* L.: ARSTT. *HA*506b10, MEN. *Fr.*31.

[καλός, ὄνομα]

καλλονή, ἥς, ἡ *subst.* frumusețe: HDT. 7.36, τοσοῦτον ἔσξ' ἔρωτα καλλονῆς EUR. *Tr.*977 *avea atâtă drag de frumusețe (= dorință de a fi frumoasă)*; PLB. 1.4.8, LXX *Ps.*46.5, (pl. „lucruri frumoase”) PLAT. *Lg.*953c, (person.) PLAT. *Smp.*206d.

[κάλλος]

κάλλος, εος, contr. -ους, τό *subst.* (gener.) frumusețe: (frecv. d. corp) οὐδ' εἰ ... Ἀφροδίτη ~ ἐρίζοι IL. 9.389 *nici dacă s-ar întrece în frumusețe cu Afrodita*; κάλλεί τε στίλβων και εἴμασιν IL. 3.392 *strălucind și în frumusețe, și prin straie*; ~ γυναικὸς ἰλαρύνει πρόσωπον LXX *Sir.*36.22 *frumusețea femeii bucură chipul*; ὡς ἡδὺν -, ὅταν ἔχη νοῦν σώφρονα MEN. *Gnom.*857 *ce dulce-i frumusețea, când are (și) minte înțeleaptă*; (pl.) κατά τε σωμάτων κάλλη PLAT. *Cri.*112e

pentru frumusețile trupurilor (= *trupurile frumoase*); LUC. *Anach.*12, (d. alte lucruri) τὸ τῶν μαθημάτων ~ PLAT. *Grg.*475a *frumusețea științelor*; τῶ ὄντι εἰς ~ ζῆν XEN. *Cyr.*8.1.33 *a trăi într-adevăr pentru frumusețe* (= *cu o menire nobile*); (pl. „lucruri frumoase”) ἐν ποικίλοις ... κάλλεσιν βαίνειν AESCH. *Ag.*923 *a păși pe obiecte frumoase pestrițe* (= *scoarțe pestrițe*); PLAT. *Lg.*625c. [κάλλος]

καλλοσύνη, ης, ἡ *subst.* (poet. pt. κάλλος) *frumusețe*: καλλοσύνας ἔνεκεν EUR. *Hel.*383 *datorită frumuseții*; EUR. *Or.*1386. [κάλλος]

κάλλυθρον, ου, τό *subst.* ramură: (de finic) LXX *Lev.*23.40. [καλλύνω]

κάλλυντρον, ου, τό *subst.* I mătură: PLUT. *Dio.*55.3. II (bot.) *callyntron*, tip de plantă neidentificată, un fel de grozamnă sau erică: ARSTT. *HA*553a20. [καλλύνω]

καλλύνω, [ῦ] *vb.* |impf. ἐκάλλυνον, viit. καλλυνῶ, aor. ἐκάλλυνα; *med.* impf. ἐκαλλυνόμην| I a înfrumuseța, a împodobi: (act.) τοῦτο ~ θέλη SOPH. *Ant.*496 *vrea să înfrumusețea această situație*; SOPH. *Fr.*871, PLAT. *Lg.*944b, (pas.) PLB. 6.33.4. II a curăța: οἱ ... καλλύνοντες ARSTT. *Pr.* 936b27 *cei care curăță*. III (*med.*) a se fâli, a se fuduli: ἐκαλλυνόμην τε καὶ ἡβρυνόμην PLAT. *Ap.*20c *m-aș fuduli și m-aș umfla în pene*. [κάλλος]

καλλωπίζω, *vb.* |impf. ἐκαλλώπιζον, viit. καλλωπίσω, aor. ἐκαλλώπισα; *med.* impf. ἐκαλλωπιζόμην, viit. καλλωπίσομαι, aor. ἐκαλλωπισάμην, pf. κεκαλλώπισμαι, m.m.c.p. (ἐ)κεκαλλώπισμην; *pas.* viit. καλλωπισθήσομαι, aor. ἐκαλλωπίσθη| I a înfrumuseța: (act.) καλλωπίζοντες τὸ ὄνομα “Ερμῆν” καλοῦμεν PLAT. *Cra.*408b *il numim „Hermes” înfrumusețându-i numele*; τὴν πόλιν ... καλλωπίζοντας ὡσπερ ἀλαζόνα γυναῖκα PLUT. *Per.*12.2 *înfrumusețând cetatea ca pe o femeie vanitoasă*; τὴν οἰκίαν ... καλλωπίζεις ὡς θεάτρον PLUT. *M.*527f *înfrumusețezi casa ca pe un teatru*; (fig.) καλλωπίζοντες τὰς πράξεις PLB. 25.1.2 *înfrumusețând faptele*; (pas.) κεκαλλωπισμέναι AR. *Lys.*44 *înfrumusețate* (= *machiate*); οἰκίαν ... ὑπερβαλλούση δαπάνη κεκαλλωπισμένην XEN. *Hier.*11.2 *casă înfrumusețată*

tă cu o cheltuială excesivă. II (*med.*) I a se face frumos, a se găti: οὐκ ἐκόλυον καλλωπίζεσθαι περὶ κόμην PLUT. *Lyc.*22.1 *nu-i împiedicau (pe tineri) să se gătească în privința părului*. 2 a se fâli, a se fuduli, a se lăuda: (ἐπί + dat.) ἐπὶ τῷ ἐναντίῳ καλλωπιζόμεθα PLAT. *R.*605d *ne fâlim cu atitudinea contrară*; καλλωπίζονται καὶ σεμνύνονται ἐπὶ τῶν τοιούτων ARSTT. *MMI.*33.29 *se fâlesc și se mândresc pentru astfel de lucruri*; ἐκαλλωπίζου ὡς PLAT. *Cri.*52c *te fâleai că...*; (abs.) AESOP. *Sent.*15. 3 a fi îndărătnic, a face nazuri: παῦσαι πρὸς με καλλωπιζόμενος PLAT. *Phdr.*236d *încetează să faci nazuri cu mine*; PLAT. *Prot.*333d.

[κάλλος, ὄψ]

καλλώπισμα, ατος, τό *subst.* I *podobă*: PLUT. *Lyc.*9.3, ARR. *PostAlex.*12. II *obiect de fală, artificiu, aparență*: τὰ καλλωπίσματα, τὰ παρὰ φύσιν συνθήματα ἀνθρώπων PLAT. *Grg.*492c *artificii, convenții ale oamenilor împotriva naturii*; APP. *BC*5.56, LUC. *Merc.*36.

[καλλωπίζω]

καλλωπισμός, οῦ, ὁ *subst.* I *etalare, fudulie*: ἐκμιμούμενος τὸν πρὸς ἕπουσ καλλωπισμόν XEN. *Eq.*10.16 *imitând etalarea din fața cailor*; ὁ μὲν ἐν τοῖς ἱματίοις ~ γυναικοῦ ἐστὶ PLB. 11.9.7 *fudulia* (= *ostentația prin*) *în haine aparține femeii*. II *împodobire, podobă*: XEN. *An.*1.9.23, τοὺς ἄλλους καλλωπισμοὺς τοὺς περὶ τὸ σῶμα PLAT. *Phd.*64d *alte ornamente ale trupului*; PLAT. *R.*572c. III *înfrumusețare*: διὰ τὸν καλλωπισμόν PLAT. *Cra.*414c *prin înfrumusețare*.

[καλλωπίζω]

καλλωπιστής, οῦ, ὁ *subst.* om cu un stil afectat, prețios: καλλωπιστοῦ δὲ τὸ περιεργον ISOC. 1.27 *stilul afectat aparține omului prețios*; ARSTT. *Rh.*1401b23, id. *SE*167b11. [καλλωπίζω]

καλλωπίστρια, ας, ἡ *subst.* *femeie cochetă*: ἀνὴρ φιλοσόματος καλλωπίστριαν γυναῖκα ποιεῖ PLUT. *M.*140c *un bărbat care-și iubeste corpul face din soția sa o femeie cochetă*.

[καλλωπίζω]

καλο-διδάσκᾶλος, ον *adj.* *care învață de bine, bun sfătuitor*: (bătrâne) NT *Tir.*2.3.

[καλός, διδάσκαλος]

Καλοὶ λιμένες, οἱ *subst.* *Limanuri* (Porturi) *bune* (toponim): NT *Fp.*27.8.

καλοκάγαθῶ-ῶ, *vb.* a trăi cu probitate (καλοκάγαθία), a trăi virtuos: AR. *Fr.* 198.

[καλοκάγαθός]

καλοκάγαθία, *ας*, ἡ *subst.* calitatea unui καλοκάγαθός, *sc.* probitate, noblețe (sufletească), *virtute:* ~ ἕξι προαιρετικῆ τῶν βελτίστων PLAT. *Def.* 412e *noblețe:* deprinde-rea de a te îndrepta către cele mai bune lucruri; τὰς ἀρχὰς ὁ δῆμος δίδωσι τοῖς ἀξίοις; ὅπερ ἐστὶ κάλλιστον ἄθλον ἐν πολιτείᾳ καλοκάγαθίας PLB. 6.14.10 *pororul acordă funcțiile celor care le merită, ceea ce reprezintă într-un stat cea mai frumoasă răsplată a virtuții;* XEN. *Lac.* 10.4, LXX 4*Mac.* 13.25, PLUT. *Them.* 12.7.

[καλοκάγαθός]

καλοκάγαθικός, ἡ, ὄν *adj.* |comp. -ώτερος| virtuos, onest, cu noblețe, leal: ~ τὸν τρόπον PLUT. *Them.* 3.3 *onest în modul de viață;* προαίρεσις καλοκάγαθικῆ PLB. 7.11.9 *conduită onestă;* PLUT. *M.* 225f. // **καλοκάγαθικῶς**, *adv.* cu noblețe: ~ λελέχθαι PLUT. *Phoc.* 32.7 *este spus cu noblețe.*

[καλοκάγαθός]

καλοκάγαθός, ὄν *adj.* *v.* καλός κάγαθός
κἄλον, ου, τὸ [ᾱ] *subst.* I lemn (de foc): CALL. *Hec.fr.* 242, (pt. arat) πόλλ' ἐπικαμπύλα κἄλα HES. *Op.* 427 *multe lemne încovoiate.* II (pl. prin sinecdocă) corabie: ποττὰ κἄλα AR. *Lys.* 1253 *asupra corăbiilor;* ἔρρει τὰ κἄλα XEN. *HG1.* 1.23 *corăbiile se prăpădesc (= se scufundă);* PLUT. *Alc.* 28.10.

[cf. καίω? prob. origine pregrecească]

κἄλο-πέδιλα, ὄν, τὰ *subst.* sandale sau încălțări de lemn, saboți: THEOC. 25.103.

[κἄλον, πέδιλον]

καλο-ποιέω-ῶ, *vb.* a face bine: μὴ ἐγκακήσητε καλοποιοῦντες NT 2*The.* 3.13 *nu vă pierdeți încrederea să faceți bine.*

[καλός, ποιέω]

κἄλό-πους, ποδος, ὁ *subst.* model de încălțăminte: PLAT. *Smp.* 191a.

[κἄλον, πούς]

κἄλός, ἡ, ὄν *adj.* |comp. καλλίων, -ον, tard. καλῶτερος și καλλιώτερος; superl. κάλλιστος, -η, -ον| {ep. ion. κάλ-, att. κάλ-, eol. κάλος, -α, -ον} I (d. frumusețea fizică) frumos, chipeș: φανῆ καλῆ ... Ἥώς IL. 9.707 *apare Aurora frumoasă;* (frecv. la Hom. + μέγας) οὐχ ὀράας οἶος καὶ ἐγὼ ~ τε μέγας τε; IL. 21.108 *nu vezi cât sunt eu de chipeș și mare?;* (completat de ὠραῖος) ὠραῖος ἔων

καὶ ~ PI. O.9.94 *fiind în floarea tinereții și a frumuseții;* (d. lucruri) χρύσειον καλὸν δέπας IL. 24.101 *cupă frumoasă de aur;* ἀμφ' ὄμοισιν ἐδύσετο τεύχεα καλὰ IL. 3.328 *a îmbrăcat pe umeri arme frumoase;* (d. animale) πῶεα καλὰ ... οἰῶν IL. 18.528 *turme frumoase de oi;* (superl.) κάλλιστος ἐν οὐρανῷ ... ἀστήρ IL. 22.318 *cea mai frumoasă stea de pe cer;* (+ ac. de relație) τὴν ιδέαὺν πάνυ ~ PLAT. *Prt.* 315e *foarte frumos la vedere;* (+ dat.) ιδέα καλὸν PI. O.10.103 (*tânăr*) *frumos la înfățișare;* (+ inf.) ἦν δ' ἐσορᾶν ~ PI. O.8.19 *era frumos să[-l] privești.* II (în sens moral) frumos, de seamă, ales: (d. pers.) οὐ μὲν καλὰ καὶ ἐσθλὸς ἔων ἀγορεύεις OD. 17.381 *nu spui lucruri frumoase, chiar dacă ești viteaz;* (d. lucruri) καλὸν ἄρα τὸ γέρας ... τῆς τέχνης ἠνέγκατο PLAT. *R.* 406b *i-a adus o răsplată frumoasă a artei sale;* (frecv. + ἀγαθός „bun”) ~ κάγαθός propr. (*om*) *frumos și bun, sc. om de ispravă sau ales* (inițial d. originea nobilă, apoi în sens moral); HDT. 2.144, ἔστ' ἔμοιγ' υἱὸς ~ τε κάγαθός AR. *Nub.* 797 *am un fiu de ispravă;* (+ nume de persoană) Ἰππίας ὁ ~ τε καὶ σοφός PLAT. *Hp.* Ma.281a *frumosul și înțeleptul Hippias;* (iron.) ~ οὐμὸς βίσιος ὥστε θαυμάσαι SOPH. *El.* 393 *frumos este traiul meu, de-ți vine să te miri!;* (neut. + inf.) καλὸν τοι σὺν ἐμοὶ τὸν κήδειν ὅς κ' ἐμὲ κήδη IL. 9.615 *șade frumos să-ți pese odată cu mine de cel căruia îi pasă de mine;* (comp.) νῦν δὴ κάλλιον ἐστί μεταλλῆσαι ... ζεῖνους OD. 3.69 *acum este mai bine să-i întrebăm pe străini.* III (ext. gener.) bun: ~ δὲ λμῆν ἐκάτερθε πόληος OD. 6.263 *port bun (= prielnic) de-o parte și de alta a cetății;* τὰ μὲν ἡδέα καλὰ νομίζουσι THUC. 5.105 *le consideră bune pe cele plăcute;* νομίζων τό τε χωρίον καλὸν εἶναι THUC. 1.93 *considerând că locul este bun (= prielnic);* εἶδεν ὁ θεὸς τὸ φῶς καλὸν LXX *Gen.* 1.4 *a văzut Dumnezeu că lumina [era] bună;* ξύλον ... καλὸν εἰς βρωσιν LXX *Gen.* 2.9 *pom bun pentru hrană;* (d. Iisus) ὁ ποιμὴν ὁ ~ NT *In.* 10.11 *păstorul cel bun;* τὰ καλὰ ἔργα NT *Mt.* 5.16 *faptele bune;* NT *1Tim.* 1.8, ἐν τῇ καλῇ γῆ NT *Lc.* 8.15 *în pământ bun;* (+ inf.) οὐτός ὁ λόφος ... κάλλιστος τρέχειν XEN. *An.* 4.8.26 *această colină este foarte bună (= potrivită) pentru a alerga.* IV cu bune auspicii, prielnic, favorabil: οὐ σφάγια γίνγεται

καλά AESCH. *Sept.*379 *animalele jertfite nu dau semne de bun augur*; τοῖς ἱεροῖς ἃ ἡμῖν θυσαμένους καλὰ φαίνεται THUC. 4.92 *jertfe care ne apar favorabile, atunci când sacrificăm*. // **καλόν**, οὐ, τό *subst.* I *frumusețe*: SAPPH. 58.26, τό ~ γ' ἐνταῦθα βίου EUR. *IA20 aici e frumusețea vieții*; τοῦ καλοῦ ὁ ἔρωσ PLAT. *Smp.*206e *iubire de frumusețe*. II *ceea ce este bun, binele*, (pl.) *lucruri sau fapte bune sau înțelepte*: (sg.) σ' ἀναπείσει τό μὲν αἰσχροῦν ἅπαν καλὸν ἠγεῖσθαι, τό ~ δ' αἰσχροῦν AR. *Nu.*1021 *te va convinge că orice jósnic e bună, iar binele e josnic*; ἐὰν ποιήσης τό ~ LXX *Deut.*12.28 *dacă faci ceea ce este bun*; (pl.) πάλαι δὲ τὰ καλὰ ἀνθρώποισι ἐξεύρηται HDT. 1.8 *din vechime oamenii au descoperit învătămintele bune*; σὺν μυρίοισι τὰ καλὰ γίνεταί πόνοις EUR. *Fr.pap.*10.1 *cele bune vin odată cu mii de eforturi*; καλόν (ἔστι) + *inf.* *este un lucru bun să...*; τῶν λεγόντων εὖ ~ τό μαθάνειν SOPH. *Ant.*723 *este un lucru bun să înveți de la cei care vorbesc cu rost*; ~ ἔστιν ἔναντι κυρίου εὐλογεῖν τὸν Ἰσραηλ LXX *Num.*24.1 *este un lucru bun să-l binecuvântezi pe Israel în fața Domnului*; (locut.) ἐν καλῷ *la momentul potrivit sau în bune condiții sau într-un loc bun*; ἐν καλῷ ἐδόκει ἡ μάχη ἔσσεσθαι THUC. 5.59 *se părea că bătălia se va da în bune condiții*; ποῦ καθίζωμι' ἐν καλῷ AR. *Th.*292 *în ce loc să mă așez mai bine?*; εἰς καλὸν σύ τ' εἶπας SOPH. *OT*78 *tu ai vorbit în momentul potrivit*. // **καλόν**, *adv.* *bine sau frumos*: ~ ἀείδειν OD. 1.155 *a cânta frumos*; θᾶσαι ... ὡς ~ ὄσδει THEOC. 1.149 *uite ce bine miroase*; ~ βομβεῦντι ... μέλισσαι THEOC. 5.46 *albinele zumzăie frumos*. // **κᾶλῶς**, *adv.* |comp. κάλλιον ἢ καλλίονως; superl. κάλλιστα| I (gener.) *frumos sau bine, ext. în mod ales, cum se cuvine*: οὐδ' ἔτι ~ οἶκος ἐμός διόλωλε OD. 2.63 *nu într-un chip frumos s-a ruinat casa mea*; πείσομαι οὐ τοσοῦτον οὐδὲν ὥστε μὴ οὐ ~ θανεῖν SOPH. *Ant.*97 *nu voi suferi niciodată atât de mult, încât să nu pot muri frumos*; ἄρ' ἔχει ~; SOPH. *El.*790 *oare este frumos?*; κάξ ἀγεννήτων ἄρα μῦθοι ~ πίπτουσιν SOPH. *Tr.*62 *cuvinte cad bine (= sunt bine spuse) și de la cei umili*; οὐκ ἂν γένοιτο νοῦς κακὸς ~ φρονῶν SOPH. *OT*600 *o minte rea n-ar putea gândi bine*; ~ λέγεις AR. *Ach.*765 *bine zici*; ~ εἰπεῖν XEN. *HG*6.3.18

a vorbi bine; (+ gen.) Σικελίας ~ παράπλου κεῖται THUC. 1.36 (*Kerkyra*) *este bine situată pentru navigarea de coastă spre Sicilia*; (+ vb. πράσσειν / πράττειν sau δρᾶν) εἴης φορητὸς οὐκ ἂν, εἰ πράσσοις ~ AESCH. *Pr.*979 *ai fi insuportabil, dacă îți-ar merge bine*; ὅπως δρῶντες ~ SOPH. *Ant.*271 *să o ducem bine*; ~ δρῶν ἐξαμαρτεῖν μᾶλλον ἢ νικᾶν κακῶς SOPH. *Ph.*95 *mai degrabă să dau greș acționând frumos decât să înving urât*; τοῖς σάββασι ~ ποιεῖν NT *Mt.*12.12 *a face bine de sabbat*; (întârit de un alt adv.) ~ εὖ σε ποιήσω LXX *Gen.*32.13 *îți voi face bine*; πάνυ ~ XEN. *Oec.*7.6 *foarte bine*; (iron.) ~ ἐρήμης γ' ἂν σὺ γῆς ἄρχοις μόνος SOPH. *Ant.*739 *bine ai mai conduce de unul singur o țară pustie!*; (în răspunsuri) καλῶς: EUR. *Or.*1216 *e bine!* (sau *foarte bine!*); (comp.) τά τοι κάλ' ἐν πολλοῖσι κάλλιον λέγειν EUR. *Hipp.*610 *este mai bine să le spui pe cele bune de față cu mai mulți*; πολὺ σὺ κάλλιον λέγεις AR. *Lys.*76 *tu spui cu mult mai bine (= că tare bine zici)*; (comp. f. rar) καλλίονως ἔχει + *inf.* PLAT. *Th.*169e *este mai bine*; PLAT. *Lg.*660d, (superl.) ἵπποι ... κεκοσμημένοι ὡς κάλλιστα HDT. 7.40 *cai împodobîți cât se poate de frumos*; ᾗ κάλλιστα καὶ ἄριστα τρέφεται τὸ ἀνθρώπιον γένος PLAT. *Mx.*238a (*rod*) *cu care neamul omenesc se hrănește cel mai bine și cel mai potrivit*; ἦτις οἰκεῖται κάλλιστα τῶν πόλεων PLUT. *Sol.*18.7 *în care (cetate) se trăiește cel mai bine*. II (frecv. + ἔχειν cu diverse sensuri) νόμοις ... χρωμένη πόλις ... ~ ἔχουσιν ἀκύριοις THUC. 3.37 *o cetate care se folosește de legi care sunt bune, dar fără autoritate*; πάντα ταῦτ' ἔχει ~ DEM. 23.73 *totul e bine*; (+ dat.) ἡμῖν ~ ... ἔχει ... ἢ ζυναλλαγή THUC. 4.20 *pentru noi împăcare este convenabilă*; ἐπειδὴ ~ αὐτοῖς εἶχεν THUC. 4.93 *atunci când li s-a părut un moment favorabil*; ἦδη ~ ἔχει σοι AR. *Ach.*946 *acum e bine pentru tine*; (+ *inf.*) οὐ ~ ἔχειν τοὺς μὲν πολιορκεῖσθαι THUC. 1.28 *nu este bine să-i asedieze*; (+ superl.) ἔχει κάλλιστα THEOC. 15.3 *e foarte bine!* (= *nu-i nevoie*). III *întru totul, foarte*: οἶκοι μένειν χρή τὸν ~ εὐδαίμονα AESCH. *Fr.*628a *cel întru totul fericit trebuie să rămână acasă*; καλῆ ~ AR. *Ach.*253 *foarte frumoasă*. [*καλFος*; et. nec.] **κάλος**¹, ου, ὁ *subst.* (ep. ion.) v. κάλωσ

κάλος², α, ον (eol.) pt. καλός.

κάλοτης, ητος, ή subst. frumusețe: PLUT. *M.441b* (Chrysip. ap.).

[καλός]

Καλουίσιος, ου, ό subst. |var. Καλβίσιος Plut. *Galb.12.1*| Calvisius, nume roman: PLUT. *Ant.59.2*, id. App. *BC5.84* ș.a.

[lat. *Calvisius*]

Κάλπη, ης, ή subst. Calpe, port în Bitinia: XEN. *An.6.3.10*, ARR. *Peripl.M.Eux.13.1*.

κάλη¹, ης, ή subst. trap: (la Olympia) τόν τῆς κάλης ἀγῶνα PLUT. *M.675c cursă de trap*.

[et. nec.; poate onomat.]

κάλη², ης, ή subst. urciór, urnă: PLUT. *4Mac.3.12*.

[cf. κάλις]

κάλις, ίδος, ή subst. |ac. κάλιν Od., -ίδα Pi.| I vas, urciór, cupă: νεήνιδι κάλιν έχούση OD. 7.20 *tánāřă purtând un urciór*; κάλιδά τ' ἀργυρέαν Pi. *O.6.40 vas de argint*; EUR. *Hipp.123*, AR. *Lys.370*, A.RH. 1.1207, ἀνθ' ὕδατος τῆ κάλιδι κηρία βάσαι THEOC. 5.127 *în loc de apă să scoată în urciór miere din faguri*. II urnă (funerară): PLUT. *Demetr.53.4*. III urnă: (pt. vot) LUC. *Herm.40*.

[et nec.; poate origine pregrecească]

Καλπουρνία, ας, ή subst. Calpurnia, nume: PLUT. *Caes.63.9* ș.a.

[lat. *Calpurnia*]

Καλπουρνιανός, οὔ, ό subst. Calpurnianus, nume: LUC. *Hist.Consc.15*.

[lat. *Calpurnianus*]

Καλπούρνιος, ου, ό subst. Calpurnius, nume: PLUT. *Cat.Mi.33.7*.

[lat. *Calpurnius*]

κάλιος, ου, ό subst. încălțăminte (de piele, acoperind glezna, legată cu fășii înfășurate): (= ὑπόδημα) PLUT. *Aem.5.3*, PLUT. *M.813e* ș.a.

[lat. *calceus* „încălțăminte”]

κάλύβη, ης, ή [ῦ] subst. {ep. dat. pl. καλύβησιν A.Rh.} I colibă: HDT. 5.16, THUC. 1.133, PLUT. *Mar.37.10* ș.a. II vâl sau țesătură (de nuntă): A.RH. 1.775.

[καλύπτω]

καλύβιον, ου, τό subst. colibă mică, colibuță, colibioară: PLUT. *Pomp.73.3*.

[καλύβη]

Κάλυδναι, ὄν, αι subst. Calydnai, insulă din Marea Egee (azi prob. Kalymnos): IL. 2.677.

Κάλυδών, ὄνος, ή subst. Calydon, cetate în Etolia: IL. 13.217, THUC. 3.102, EUR. *Fr.515*.

Καλυδώνιοι, ὄν, οι subst. locuitori din Calydon: XEN. *HG4.6.1*, LUC. *Sacr.1*.

[Καλυδών]

Καλυδώνιος, α, ον adj. din Calydon: (bărbat) THEOC. 17.54.

[Καλυδών]

κάλυμμα, ατος, τό subst. I vâl (propr. „ceea ce ascunde”, vâl care acoperă sau ascunde), voal, acoperământ, broboadă, maramă: κάλυμμ' ἔλε ... κυάνεον IL. 24.93 *s-a acoperit cu un vâl cernit*; χαλάτε πάν κάλυμμ' ἀπ' ὀφθαλμῶν SOPH. *El.1468 îndepărtează-ți orice vâl de pe chip*; ~ φορούση περι τήν κεφαλήν AR. *Lys.530 purtând un vâl în jurul capului*; (d. pânzele / plasele în care a fost prins Agamemnon) αίσχρῶς τε βουλευτοῖσιν ἐν καλύμμασιν AESCH. *Ch.494 în voalurile ticluite cu nerușinare*; ~ δερμάτινον LXX *Ex.4.14 acoperământ de piele*; NT *2Cor.3.13*. II înveliș, suprafață: (d. fagure) ARSTT. *HA624b31*. III opercul: (d. pești) ἀκανθῶδει καλύμματι ARSTT. *HA505a7 cu un opercul țepos*.

[καλύπτω]

καλυμματίου, ου, τό subst. țiglă: AR. *fr.73*

[κάλυμμα]

Κάλυνδα, ὄν, τά subst. Calydna, cetate din Caria: PLB. 31.4.2.

Καλυνδεῖς, ἑών, οι subst. locuitori din Calydna: HDT. 8.87.

[Κάλυνδα]

Καλυνδικός, ή, ὄν adj. din Calydna: HDT. 8.88 ș.a.

[Κάλυνδα]

κάλυξ, υκος, ή subst. {ep. pl. dat. καλύκεσσι Theoc.} I (bot.) înveliș (al florilor și fructelor), teacă, caliciu: HDT. 2.92, id. 3.100, κάλυξιν ἐγκάρποις χθονός SOPH. *OT25 învelișurile în care se află roadele pământului*; AR. *Av.1065*, ὅσα ἐν κάλυκι ἀνθεῖ ARSTT. *HA554a12 (florile) care înfloresc într-un caliciu*; IOS. *A13.172*. II înveliș (al grăuntei de cereale), hoaspă: PLUT. *Eum.6.10*. III mugure: κάλυκος ἐν λοχεύμασιν AESCH. *Ag.1392 în deschiderea mugurelui*. IV boboc: (de trandafiri) LXX *Înț.2.8*, THEOC. 3.23. V (fig.) boboc, prospețime: (d. tinețe) AR. *Fr.467*. VI tip de bijuterie (poate un fel de cercei în formă de boboc): IL.

18.401, CALL. *Aet.fr.* 80.5.

[cf. κύλιξ; prob. origine pregrecească]

κάλυπτήρ, ἦρος, ὁ *subst.* I ἰνελίς, teacă: ARSTT. *Pr.* 923b25. II capac: LXX *Ex.* 27.3, id. *Num.* 4.13.

[καλύπτω]

κάλυπτός, ἦ, ὄν *adj.* acoperit: (coșuri) SOPH. *Fr.* 534.4, φάρει ~ AR. *Th.* 890 *acoperit cu un vâl*; ARSTT. *Fr.* 308.

[καλύπτω]

κάλυπτρα, ας, ἡ *subst.* {ion. -τρῆ Il., A.Rh.} I vâl (care acoperă capul), maramă, pânză: ἀπὸ δὲ λιπαρὴν ἔρριψε καλύπτρην IL. 22.406 *a smuls vâlul cel strălucitor*; κεφαλή δ' ἐπέθηκε καλύπτρην OD. 10.545 *și-a pus vâlul pe cap*; HES. *Th.* 574, AESCH. *Supp.* 133, LUC. *Herod.* 5, („Vâlul”, întindere de pământ care aparține reginei perșilor) PLAT. *1Alc.* 123c, (fig.) <ἐκ> δυοφερᾶς καλύπτρας AESCH. *Ch.* 811 *din pânza înnegurată [a porții]*. II acoperământ, capac: (pt. tolbă) HDT. 4.64.

[καλύπτω]

καλύπτω, *vb.* [impf. ἐκάλυπτον, viit. καλύψω, aor. ἐκάλυψα, pf. γὰρ κεκάλυφα; *med.* impf. ἐκαλυπτόμην, viit. γὰρ tard. καλύψομαι, aor. ἐκαλυψάμην, pf. κεκάλυμαι, m.m.c.p. (ἐ)κεκαλύμην; *pas.* viit. καλυφθήσομαι, aor. ἐκαλύφθη] I a acoperi (ascunzând), a înconjura (pentru a proteja), a învălui, a ascunde: (+ ac.) τὸν δὲ μέγα κῦμ' ἐκάλυψεν OD. 5.435 *l-a acoperit un val mare*; κάλυπτε στέρνα EUR. *Andr.* 832 *acoperă-și pieptul*; κατάσχετον κρυφῆ καλύπτει καρδία θυμουμένη SOPH. *Ant.* 1254 *ascunde în secret ceva ce a tăinuit în inima ei tulburată*; τὴν ἀνομίαν μου οὐκ ἐκάλυψα LXX *Ps.* 31.5 *nu am acoperit fărâdelegea mea*; (+ ac. și dat.) μιν ... κάλυψε δ' ἄρ' ἠέρι πολλῆ IL. 21.597 *l-a acoperit cu o negură deasă* (propr. *cu mult aer*); κάλυπτε μέλεα ματέρος πέπλοις EUR. *El.* 1227 *acoperă membrele mamei cu haine*; (+ ac. de obiect și ac. de relație) τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψε IL. 4.503 *o negură i-a acoperit ochii* (sc. a murit); (+ ac. și prep.) σὺν δὲ νεφέεσσι κάλυψε γαῖαν ὁμοῦ καὶ πόντον OD. 12.314 *a acoperit cu nori și pământul și marea*; (fig.) μιν εἰπόντα τέλος θανάτιο κάλυψε IL. 16.855 *sfârșitul morții l-a învăluit în timp ce vorbea*; ἀγάπη καλύπτει πλῆθος ἀμαρτιῶν LXX *1Pt.* 4.8 *acoperă cu iubire o*

multime de păcate; (med.) ἀσπίδι ταυρείῃ κεκαλυμμένος IL. 16.360 *acoperindu-se cu un scut din piele de bou*; κρηδέμῳ δ' ἐφύπερθε καλύψατο IL. 14.184 *și-a acoperit pe deasupra capul cu un vâl*; Ὀδυσσεὺς φύλλοισι καλύψατο OD. 5.491 *Odysseus s-a acoperit cu frunze*; IOS. *B15.* 222, (pas.) πᾶς δ' ἄρα χαλκῷ σμερδαλέῳ κεκάλυφθ' IL. 13.192 *s-a acoperit cu totul sub bronzul înspăimântător*; ἠέρι πολλῆ κεκαλυμμένος IL. 16.790 *acoperit (= ascuns vederii) sub o negură deasă*; (d. calul troian) κεκαλυμμένοι ἔππῳ OD. 8.503 *ascunși într-un cal*; Νῦξ ... νεφέλη κεκαλυμμένη ἠεροειδέϊ HES. *Th.* 757 *noapte învăluită într-un nor cejos*; οὐδὲν γάρ ἐστιν κεκαλυμμένον ὃ οὐκ ἀποκαλυφθήσεται NT *Mt.* 10.26 *căci nimic nu este acoperit, care nu va fi dezvăluit*. II a pune sau a întinde (pentru a proteja); πρόσθεν δὲ σάκος στέρνοιο κάλυψε IL. 22.313 *a întins scutul în fața pieptului*; τόσσην οἱ ἄσιν καθύπερθε καλύψω IL. 21.321 *voi pune peste el atâtea nămol*. III a acoperi (de rușine), a întina: μὴ κάλυπτε τὰς εὐδαίμονας ἔργοις Ἀθήνας ἀνοσίοις ὑπηρετῶν SOPH. *OC* 282 *nu acoperi cu rușine Atena cea bogată slujind-o cu nelegiuiri*. [IE *kel-; cf. lat. *cēlare* „a acoperi (ascunzând)"]

Καλυψώ, οῦς, ἡ *subst.* Calypso, nimfă din insula Ogygia (Ὠγυγία), fiică a lui Atlas: τὸν ... νόμφη πότνι' ἔρυκε ~ OD. 1.14 *il (sc. pe Odysseus) (re)țineva stăpâna nimfă Calypso*; LUC. *VH2.* 35 ș.a.

[prob. καλύπτω]

καλχαῖνω, *vb.* a avea culoare purpurie, *ext. fig.* a cugeta adânc, a frământa în suflet, a fi îngrijorat: δηλοῖς τι καλχαίνουσι' ἔπος SOPH. *Ant.* 20 *în adâncul sufletului tău pari să frământăți un plan*; ἐγὼ μὲν ἄμφι τοῖσδε καλχαίωνων τέκνοις EUR. *Heracl.* 40 *eu care mă frământ de grija acestor fii*.

[κάλη „scoică din care se extrăgea purpura, ext. culoare de purpură, roșu-purpurii"]

Κάλχας, αντος, ὁ *subst.* [voc. Κάλχαν Il. 1.86] Calchas, ghicitor faimos: IL. 2.322, EUR. *IA* 1262 ș.a.

[prob. κάλη, Κάλχας „cel care cugetă adânc (viitorul)"]

Καλχηδονία, v. Χαλκηδονία

Καλχηδών, v. Χαλκηδών

κάλωδιον, ου, τὸ *subst. propr.* odgon mic,

ext. sfoară, frânghie: THUC. 4.26, LXX *Jud.*15.14, APP. BC2.105.

[dim. al lui κάλωες]

κάλωες, (ep.) nom. pl. v. κάλωες

καλώες, *adv.* v. καλώες

κάλωες, ω, ό [ǎ] *subst.* [ac. κάλω και κάλων] {ep. ion. κάλωες -ου; ep. tard. nom. pl. κάλωες A. Rh.} odgon, parámā, *ext.* funie, frânghie: (d. corăbii) έν δ' ύπέρας τε κάλωες τε πόδας τ' ένέδησεν OD. 5.260 *a legat împreună și funii și odgoane și scote*; τών ιστίων ... τούς κάλωες ... προσδέουσι HDT. 2.36 *leagă odgoanele rânzelor*; παραπλεόντων άπό κάλω ές τήν Μεσσήνην THUC. 4.25 *plu-tind pe lângă țărni, [trași] cu o funie, spre Messene*; στράτευμα' Αργείων έξιήτη κάλωες EUR. Tr.94 *armata Argeiană slăbește odgoanele*; PLB. 6.44.6, LXX *Num.*3.37, APP. *Pun.*585, (prov.) έχθροί έξιιάσι πάντα δή κάλωων EUR. *Med.*278 *dușmanii slăbesc orice parámā* (sc. *recurg la orice mijloc*); κάλωον κατεΐναι HDT. 2.28 *a lăsa funia (în adânc)* (pt. măsurarea adăncimii).

[et. nec.]

καλω-στρόφος, ου, ό *subst.* impletitor de odgoane, frânghier: PLUT. *Per.*12.6.

[κάλωες, στρέφω]

κάμ, (ep. eol.) pt. κατά înainte de μ (prin arocopă și asimilare regresivă totală): κάμ μέσσον πεδίον IL. 11.172 *prin mijlocul câmpiei*.

καμάκινος, ον *adj.* dintr-o prăjină: (lance) XEN. *Eq.*12.12.

[κάμαξ]

κάμαξ, ακος, ή [ǎ] *subst.* [ό ~ Aesch. *Fr.*171] I arac de vie, prăjină, stâlp: έστήκει δέ κάμαξι ... άργυρέησιν IL. 18.563 (*via*) *stătea pe araci de argint*; HES. *Sc.*299, IOS. A13.109. II (măner de) lance: διακναιομένης ... κάμακος AESCH. *Ag.*66 *lance sfărâmată*; EUR. *El.*852, AR. *Fr.*404, καμάκων πλήθη LXX 2*Mac.*5.3 *mulțimi de lănci*. III ramă: LUC. *Nav.*6.

[et. nec.]

κάμαρα, ας, ή [μǎ] *subst.* {ion. -η Hdt.} I (obiect în formă de) boltă, arcadă: άμαξαν καμάρης φρυγάνων πλήσωσι HDT. 4.69 *umplu căruța cu o boltă de vreascuri*; στήσας ώς καμάραν τόν ουρανόν LXX *Is.*40.22 *orânduind cerul ca pe o boltă*. II baldachin: ARR. *An.*7.25.3.

[cf. avest. *kamāra* „cingătoare”? prob.

imprumut dintr-o limbă orientală; din gr. a fost imprumutat lat. *camera* „boltă, arcadă”]

Καμάρινα, ης, ή [μǎ] *subst.* I Camarina, nimfă, fiică a lui Okeanos: Pl. *O.*5.4. II Camarina, oraș în sudul Siciliei (azi lângă orașul Scoglitti): THUC. 6.5, AR. *Ach.*606, XEN. *HG2.*3.5. III Camarina, lac cu ape puturoase: (prov.) άμεινον ήν σοι άκίνητον τήν Καμάριναν έαν LUC. *Pseud.*32 *era mai bine pentru tine să lași nemișcat Camarina (sc. să nu-i tulburi apele)*.

Καμαρίναϊος, α, ον *adj.* din Camarina: (pl. *subst.* οι Καμαριναϊοι „locuitori din Camarina”) HDT. 7.156, THUC. 4.58, PLB. 12.25k.6.

[Καμάρινα]

κάμασήν, ήνος, ό *subst.* (iht.) *camasen*, tip de pește necunoscut: (pl.) PLUT. *M.*685f (Emped. ap.).

[prob. un imprumut dintr-o limbă de sub-strat]

κάματηρός, ά, όν *adj.* I care obosește, oboșitor, trudnic, anevoios: ουδέ γόνατ' άν κόπος έλλο με ~ AR. *Lys.*542 *niciun efort oboșitor nu mi-ar putea cuprinde genunchii*; (conducere) ARSTT. *Mund.*400b9, (suflare) A.RH. 2.87, (sărituri) LUC. *Salt.*34, LUC. *Merc.*22. II (pas.) sleit, vlăguit: (d. oameni) HDT. 4.135, ARR. *An.*5.16.1.

[κάματος]

κάματος, ου, ό [κǎ] *subst.* I efort, trudă: πολὺν κάματον ... σύγχεας Αργείων IL. 15.365 *irosind mult efort al argeienilor*; έι δέ τις άλβος έν ανθρώποισιν, άνευ καμάτου ου φαίνεται Pl. *P.*12.28 *dacă există vreo bogăție printre oameni, nu poate apărea fără efort*; ό ~ θησαυρός έστι τοΐς ανθρώποις AESOP. 1.42 *truda este o comoară pentru oameni*; ψυχαγωγήσαι τὸ πλήθος εκ καμάτων APP. BC1.99 *mulțimea se bucură după eforturile (prin care trecuseră)*. II oboseală, osteneală, sfârșeală: κέν μιν γυΐα λάβη ~ IL. 4.230 *osteneala îi cuprinde mădulele*; ύπνω και καμάτω άρημένος OD. 6.2 *doborât de somn și de oboseală*; λιμψ̄ συστάντας και καμάτω HDT. 9.89 *ίνvinși de foame și oboseală*. III rezultat sau rod al trudei, muncă: ήμέτερον κάματον ... έδουσιν OD. 14.417 *mănăncă rodul trudei (noastre)*; άλλότριον κάματον σφετέρην ές γαστέρ' άμῶνται HES. *Th.*599 *strâng în burta lor*

- rodul muncii altora.*
[κάμνω]
- κάματώδης**, ες *adj.* care obosește, obositor, trudnic: θέρεος καματώδεος ὄρη HES. *Op.* 584 *in timpul verii trudnice*; (lovituri) Pl. N.3.17, (griji) Pl. *Fr.* 124a.
[κάματος]
- Καμβόσης**, ου, ὁ [ῶ] *subst.* {ion. gen. sg. -εω; voc. -η, tard. și -ης} Cambyses (al II-lea), rege al Persiei (529 - 522 î.Hr.): HDT. 1.73, THUC. 1.14 ș.a.
- κάμε**, (ep.) ind. aor. 3sg. de la κάμνω: IL. 19.368 ș.a.
- κάμέ**, crază pt. καὶ ἐμέ.
- κάμε**, (eol.) crază pt. καὶ ἔμε: THEOC. 29.24
- καμέεσθαι**, (ep.) inf. viit. med. de la κάμνω: A.Rh. 3.580.
- Κάμειρος**, ου, ὁ [ᾶ] *subst.* Cameiros, cetate în insula Rhodos: IL. 2.656, HDT. 1.144.
- Καμερία**, ας, ἡ *subst.* Cameria (sau lat. *Camerium*), cetate din Latium, distrusă de romani în 502 î.Hr.: PLUT. *Rom.* 24.4, APP. BC5.50.
- Καμερίνοι**, ων, οἱ *subst.* locuitori din Cameria: PLUT. *Mar.* 28.3, id. *M.* 202c.
- Καμέριοι**, ων, οἱ *subst.* v. Καμερίνοι: PLUT. *Rom.* 24.3.
- κάμηλίτης**, ου, ὁ [λί] *subst.* conducător de cămile: ARSTT. HA630b35, id. *Mir.* 830b10.
[κάμηλος]
- καμηλο-πάρδαλις**, εως și ιδος, ἡ *subst.* girafă (*propr.* cămilă-leopard): LXX *Deut.* 14.5.
[κάμηλος, πάρδαλις]
- κάμηλος**¹, ου, ὁ, ἡ *subst.* cămilă: HDT. 1.133, AR. V.1035, NT *Mt.* 3.4, ~ δρομάς PLUT. *Alex.* 31.7 *cămilă alergătoare = dromader*; (pl. „trupă de cămile”) HDT. 1.80 ș.a.
[cf. ebr. *gāmāl* (גָּמָל)]
- κάμηλος**², ου, ὁ *subst.* (tard.) v. κάμιλος
- Καμικός**, οῦ, ἡ *subst.* Camicos, cetate în Sicilia (azi prob. Sant'Angelo Muxaro): HDT. 7.169, ARSTT. *Pol.* 1271b40.
- Κάμιλλος**, ου, ὁ *subst.* (Marcus Furius) Camillus, soldat și om politic roman, cca 448 - cca 365 î. Hr.: PLUT. *Cam.* 13.2 ș.a.
[lat. *Camillus*]
- κάμιλος**, ου, ὁ *subst.* odgon, funie: (interpretat de unii ca variantă pentru κάμηλος¹) NT *Mt.* 19.24, id. *Mc.* 10.25, id. *Lc.* 18.25.
[împrumut semitic]
- κάμιναια**, ας, ἡ *subst.* cuptor: LXX *Ex.* 9.10.
[κάμινος]
- καμιναιός**, α, ον *adj.* din cuptor: (spuză) LXX *Ex.* 9.8.
[κάμινος]
- καμινευτής**, οῦ, ὁ *subst.* (= καμινεύς) muncitor la cuptor, fierar: LUC. *Sacr.* 6.
[καμινεύω]
- καμινεύω**, vb. a încălzi la focul cuptorului, a forja: ARSTT. *Mir.* 833b25.
[κάμινος]
- κάμινόθεν**, *adv.* dintr-un cuptor: CALL. *Dian.* 60.
[κάμινος, -θε(v)]
- κάμινος**, ου, ἡ *subst.* I cuptor sau furnal, forjă: HES. *Fr.* 302.19, HDT. 4.164, εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρὸς τὴν καιομένην LXX *Dan.* 3.19 *in cuptorul în care arde focul*; NT *Apoc.* 9.2 ș.a. II iatac: LXX *Num.* 25.8.
[ét. nec.; καμάρα?]
- καμινώ**, οῦς *adj.f.* (prob.) care șade lângă cuptor, afumat de focul cuptorului: (peior.) γρηὶ κάμινοῖ Ἴσος OD. 18.27 *asemenea unei babe afumate de focul cuptorului.*
[κάμινος]
- κάμμε(ς)**, (eol.) crază pt. καὶ ἄμμες, v. καὶ ἡμεῖς
- καμμονή**, ης, ἡ [ῖ] *subst.* (eol.) rezistență sau tărie (în luptă): IL. 22.257, id. 23.661.
[καταμένω, cf. καταμονή]
- κάμ-μορος**, ου *adj.* bătut de soartă, nenorocit, nefericit: περὶ πάντων κάμμορε φωτῶν OD. 11.216 *bătut de soartă printre toți câți există*; OD. 2.351, id. 5.160, A.Rh. 4.1318.
[κατά, μόρος]
- καμμύσαι**, inf. aor., v. καμμύω și καταμύω: LXX *Plang.* 3.45
- καμμύω**, vb. |impf. ἐκάμμυον, viit. καμμύσω, aor. ἐκάμμυσα, pf. κεκάμμυκα, part. pf. med.-pas. κεκαμμυμένος| (ep. și tard.) v. καταμύω
[κατά, μύω]
- κάμνω**, vb. |impf. ἔκαμνον, viit. rar tard. καμῶ, aor.2 ἔκαμον, pf. intrans. κέκμηκα, m.m.c.p. ἐκεκμήκειν; med. viit. κάμουμαι, aor. ἐκαμόμην| {ep. act. aor.2 κάμον, conjct. 3sg. κάμησι Hom. inf. aor. καμέειν A.Rh., part. pf. κέκμηός, -ῶτος, ac. sg. κέκμηότα (și pl. A.Rh.), pl. κέκμηότας; med. aor. καμόμην (1pl. καμόμεσθα Il.), inf. viit. καμέεσθαι A.Rh.} I (act.) I (tranz.) a făuri, a lucra, a meșteri: μίτρην, τὴν χαλκῆς κάμων ἄνδρες IL. 4.216 *cingătoarea pe care au lucrat-o făurarii*; πάνθ' ὅπλα κάμε IL.

18.614 (*Hephaistos*) *a făurit toate armele; eīs ἵππον κατεβαίνομεν, ὄν κάμ' Ἐπειός* OD. 11.523 *intrăm în calul pe care l-a meșterit Epeios*; ἔκαμόν γα τὰν τύλαν κακῶς AR. Ach.860 *mi-am nenorocit băătura de pe umăr. 2 (intrans.) a a fi obosit, a fi vlăguit sau istovit: (abs.) ἀνδρὶ δὲ κεκμηῶτι μένος μέγα οἶνος ἀέξει* IL. 6.261 *vinul îi sporește bărbatului vlăguit mult forța; (+ ac. de relație) ἀριστερόν ὄμον ἔκαμμεν* IL. 16.106 *a obosit la umărul stâng; νικόντων οὐκ ἔστι τὸ ~ PLUT. Cor.9.9 oboseala nu este a victorioșilor; πῶς οὐδεὶς συνεχῶς ἦδεται; ἢ κάμνει; ARSTT. EN1175a4 cum de nimeni nu simte plăcerea în continuu? oare obosește?; (frecv. + part.) ἐπεὶ κε κάμω πολεμίζων* IL. 1.168 *după ce istovește de luptă; ἐπεὶ ἄρ κε κάμησι κύνας τ' ἀνδρας τ' ἐρεθίζων* IL. 17.658 *după ce (leul) obosește să întărrâte și câini și oameni; οὔτοι καμοῦμαί σοι λέγουσα τάγαθά AESCH. Eu.881 nu voi osteni să le spun pe cele bune; οὐκ ἂν κάμοιμι τὰς κακὰς κτείνων ἀεί* EUR. Or.1590 *n-aș obosi nicicând săucid (femeile) rele; οὔποτ' ἂν κάμοιμ' ὄρχουμένη* AR. Lys.541 *n-aș obosi din dans; (+ dat.) μὴ κάμνε λίαν δαπάναις* Pl. P.1.90 *nu obosi din cheltuieli prea multe. b a se osteni, a se strădui, ext. a suferi, a fi chinuit: οὐδ' εἰ μόλα πολλὰ κάμοιτε* IL. 8.22 *nici dacă vă străduiți foarte tare; OD. 14.65 στρατοῦ καμόντος* AESCH. Ag.670 *armată aflată în suferință (= distrusă); ἐθέλειν ὑπὲρ αὐτῆς ~ THUC. 2.41 a dori să suferi pentru ea (sc. patrie); κοῦ κάμη τούμὸν μέρος* SOPH. Tr.1215 *nu te chinui (= nu-ți face griji) dinspre partea mea; Ἥρα με ~ τήνδ' ἔθηκε τὴν νόσον* EUR. Heracl.990 *Hera m-a pus să sufăr de [această] boală; τί πάσχεις; τί κάμνεις;* AR. Nu.708 *ce ți se întâmplă? ce te chinuie?; (frecv. + part.) χολεπῶς κάμνω τὴν ἀσπίδα φέρων* XEN. Ans.3.4.47 *mă chinui grozav purtând scutul; (f. rar med.) ἱρὸν εὐφρονος ὄρ' ἐκάμοντο ... πορσαίνοντες* A.RH. 2.718 *templul pe care s-au trudit să-l construiască; (part.) ξένους ... καμόντας ἐν χειμῶνι* AR. Th.873 *străni care au suferit în furtună; Pl. O.2.8, (fig.) νεῶς καμούσης ποντίφ πρὸς κύματι* AESCH. Th.210 *corabie trudită în fața valului mării. c part. aor. (ep.) καμόντες sau part. pf. (proză, trag.) κεκμηκότες „cei morți” (propr. „cei care au*

suferit”, euf. „morți”): οἱ ὑπένερθε καμόντας ἀνθρώπους τίνυσθον

IL. 3.278 *voi doi care îi pedepsiți sub pământ pe oamenii morți; (d. umbrele morților în Hades) ψυχὰ εἶδωλα καμόντων* IL. 23.72 *duhurile, năluciale morților; OD. 24.14, A.RH. 2.1273, THEOC. 17.49, (part. pf.) ἐπικαλούμεθα τοὺς κεκμηκότας μὴ γενέσθαι ὑπὸ Θηβαίοις* THUC. 3.59 *îi implorăm pe cei care au murit pentru a nu cădea în mâinile tebanilor; κεκμηκότων ὄχλος* EUR. Supp.756 *mulțimea celor răpuși. II (med.) (aor.) 1 a cuceri, a dobândi: τὰς αὐτοὶ καμόμεσθα βίηφι τε δουρί τε* IL. 18.341 *(femeile) pe care le-am dobândit cu forța și sulia. 2 a trudi, a lucra, a construi: νῆσον εὐκτιμένην ἐκάμοντο* OD. 9.130 *au cultivat insula bine construită. [IE *kēmh₂- „a se sforța”, cf. prob. κομέω, κομίζω]*

κἀμοί, *crază* pt. και ἔμοι.

κἀμόν, *crază* pt. και ἔμόν.

Καμπάνια, *ας*, ἡ *subst.* Campania, regiune în Italia: PLUT. Sull.27.4, APP. BC3.40 *ș.a.*

[lat. *Campania*]

Καμπανοί, ὦν, οἱ *subst.* campani, locuitori ai Campaniei: PLB. 2.24.14, APP. Hann.158.

[Καμπανία]

καμπή, ἦς, ἡ *subst.* I meandru, cot: AESCH. Fr.55, *ποταμὸς ... περι καμπὰς ἀγνόμενος* HDT. 1.185 *rau ce se frânge în meandre; PLAT. Lg.795e. II cotitură, curbă: (frecv. în curse) παραινῶν εὐλαβηθῆναι περι τὴν καμπὴν ἐν τῇ ἵπποδρομίᾳ* PLAT. Ion537a *îndemnându-l să ia seama la curbă în cursa de care; AR. Pax904, (d. locuri) LXX 2Ezr.13.24, (fig.) πάλιν μοι μῦθον ἐς καμπὴν ἄγε* EUR. El.659 *mână-mi din nou cuvântul pe cea (din urmă) curbă (= revino la subiectul principal); PLAT. Phd.72b. III articulație, flexiune, îndoitură: οὐδὲ καμπὰς ἔχουσαν* PLAT. Ti.75c *(capul) care nu are articulații; τὰς δὲ καμπὰς τῶν σκελῶν* ARSTT. HA503a22 *articulațiile membrelor; PLUT. M.611f. IV (muz.) inflexiune a vocii, modulare: εἰ δὲ τις ... κάμψειεν τινα καμπὴν* AR. Nu.969 *dacă cineva s-ar lansa în vreo modulare (a vocii).*

κἀμπη, ἦς, ἡ *subst.* I larvă, omidă: LXX Am.4.9, id. Ioel1, PLUT. M.636c. II vierme de mătase: ARSTT. HA551b11.

[cf. κάμπτω?]

κἀμπίμος, ὄν *adj.* care dă un ocol, care face

o cotitură: καμπίμους ἐτῶν κύκλους EUR. *Hel.112 șapte rotații ocolitoare ale anului;* (d. curse) drumuri EUR. *IT81.*

[κάμπτη]

καμπτήρ, ἦρος, ὁ *subst.* I curbă, cotitură: XEN. *Cyr.7.1.6.* II bornă (în jurul căreia carele dădeau ocol la hipodrom) *sau* curbă (cf. καμπή II): ἐπὶ τοῖς καμπτήρσιν ἐκπνεύουσι ARSTT. *Rh.1409a33 la borne (sau curbe) [alergătorii] găfăie.*

[κάμπτω]

καμπτικός, ἦ, ὄν *adj.* I care se curbează, flexibil: ARSTT. *HA493b28, id. Spir.484b13.* II care se mlădiază: (glas) AR. *Fr.644.*

[κάμπτω]

καμπτός, ἦ, ὄν *adj.* care se poate îndoii, flexibil: (membre) PLAT. *Ti.44e, (gât) ARSTT. PA686a21, τὰ μὲν τῶν σωματίων καμπτά* ARSTT. *Mete.385b27 părțile flexibile ale corporilor;* (op. ἄκαμπτος „rigid”) ARSTT. *Mete.385a13.*

[κάμπτω]

κάμπτω, *vb.* [impf. ἔκαμπτον, viit. κάμψω, aor. ἔκαμψα; *med.-pas.* impf. ἔκαμπτόμην, pf. κέκαμμαι; *pas.* viit. καμψήσομαι, aor. ἐκάμψθη] I a încovoia, a curba, a îndoii, a încujba: ἔτυν κάμψη ... δίφρω IL. 4.486 *șă încovoiaie obada pentru un car;* ἀσπασίως γόνυ κάμψειν IL. 7.118 *a îndoii genunchiul (= a încunchea) de bunăvoie;* ἄμφω γούνατ' ἔκαμψε χεῖράς τε στιβαράς OD. 5.453 *și-a încovoiait amândoi genunchii și mâinile puternice;* A.RH. 1.1174, (fig.) κάμπτει δὲ νέας ἀψίδας ἐπῶν AR. *Th.53 ἰμβινᾶ (= forjează) noi obezi ale versurilor;* (pas.) PLAT. *Phd.98d, τὸξον ... σκληρόν καὶ μὴ δύνηται κάμπτεσθαι* ARSTT. *Aud.800b14 arc rigid și care nu poate fi îndoit;* ἀπὸ τῆς πρώτης ἐμβολῆς κάμπτεσθαι PLB. 6.22.4 (*vârful sulitei*) *se îndoiaie de la prima aruncare;* ἐρινός καμπτόμενος THEOC. 25.251 *smochin îndoit;* (part. subst. subînt. γραμμῆ) ἢ κεκαμμένη ARSTT. *Metaph.1016a13 linie curbă / frântă* (op. ἢ εὐθεῖα „linie dreaptă”). II a ocoli, a coti (în curse de care pe hipodrom): κάμψαι διαύλου θάτερον κῶλον πάλιν AESCH. *Ag.344 a străbate din nou, dând ocol, cealaltă jumătate a pistei* (sc. a face cale întoarsă); XEN. *Smp.4.6, THEOC. 24.120, (fig.) κάμψειν τὸν ταλαιπώρον βίον* SOPH. *OC91 voi face ultimul ocol al vieții mele nenorocite* (sc. voi pieri); ἔχουσαι διὰ

λόγου κάμψαι κακά EUR. *Supp.748 putând prin rațiune să ocoliți relele.* III (mar.) a înconjura (un cap, un promontoriu), a cărmi, a ocoli, a înconjura: κάμψαντες Ἡρακλέας στήλας HDT. 4.42 *ocolind Coloanele lui Heracles;* κάμπτων τὸν κόλπον τὸν Μέλانا καλεόμενον HDT. 7.58 *înconjurând golful numit Melas;* περὶ ἄκραν κάμπτων AR. *Ach.96 cărmind în jurul capului;* συνεγγίζοντα τοῖς κατὰ Βυζάντιον τόποις ~ PLB. 4.44.8 *cârmește atunci când se apropie de locurile de lângă Byzantion;* PLB. 1.54.6. IV (fig.) a încovoia, a face să cedeze *sau* să se plece, a încunchea, a (în)frânge: θεὸς ... ὑψιφρόνων τιν' ἔκαμψε βροτῶν PI. *P.2.51 un zeu l-a frânt pe unul dintre muritorii orgolioși;* (pas.) τοιαῖσδε πημοναῖσι κάμπτομαι AESCH. *Pr.237 sunt încovoiați de astfel de năpaste;* Πομπηίου δὲ καμπτομένου καὶ διδόντος PLUT. *Caes.31.2 Pompeius cedând și făcând concesii;* κάμπτηται καὶ ἔλκηται πρὸς φιλοσοφίαν PLAT. *R.494e se pleacă și este atras către filosofie;* ὁ μὴ καμψήσῃναι τῇ κακοθειᾷ LXX *4Mac.3.4 a nu te pleca în fața răutății;* THUC. 3.58. V (muz.) a modula: (v. καμπή IV) AR. *Nu.969.* [cf. lat. *campus* „câmp, vale”?; prob. origine pregrecescă]

καμπύλη, ης, ἡ *subst.* v. καμπύλος

καμπύλο-ειδής, ἔς *adj.* de formă curbă: (representare) PLUT. *M.1121c.*

[καμπύλος, εἶδος]

καμπύλος, η, ὄν [ῦ] *adj.* I curb(at), arcuit, încovoiait: (arcuri) IL. 10.333, OD. 9.156, A.RH. 2.592, καμπύλοισ τ' ὀχήμασιν AESCH. *Supp.183 care încovoiate (sau strunjite);* HES. *Sc.324, PI. I.3/4.47, (compas) AR. Av.1002, (baston) PLUT. M.2d, LUC. Bacch.2, (linii) PLUT. Marc.14.10, (subst.) τὸ εὐθὺ τῷ καμπύλῳ ἐναντίον* ARSTT. *Rh.1394a24 (linia) dreaptă este potrivnică celei curbe.* II (fig.) modulată, sinuos, împleticit: (cântec) PI. *Fr.Hyporch. 107a, (cărări) LXX Prov.2.15. //* (sc. βακτηρία) **καμπύλη**, ἡ *subst.* toiag *sau* baston încovoiait: AR. *Fr.127, PLUT. M.790b.*

[κάμπτω]

καμπύλότης, ητος, ἡ *subst.* concavitate: ARSTT. *Metaph.1037b2, (op. εὐθύτης „rectitudine”) ARSTT. PA643a33.*

[καμπύλος]

Κάμψα, ης, ἡ *subst.* Campsa, oraș în

Macedonia: HDT. 7.123.

καμψάκης, ου, ὁ *subst.* urcior, vas: ~ ελαίου LXX *Iud.*10.5 *urcior de ulei*; LXX 3Rg.17.14 *ș.a.*

[κάμψα]

καμψί-πους, πουν *adj.* |gen. -ποδος| care-și îndoiaie picioarele (în alergare), sprinten (*după alții „care ezită”*): (Erinys) AESCH. *Th.*791.

[κάμπτω, πούς]

κάμψις, εως, ἡ *subst.* îndoitură, îndoire: κινήσεως καὶ κάμψεως ἔνεκα PLAT. *Tim.*74a *pentru a fi posibilă mișcarea și îndoirea*; ARSTT. *HA*493b30, id. *PA*654b22, id. *Spir.*484b14, (op. εὐθυσσις „îndreptare”) ARSTT. *Met.*386a7.

[κάμπτω]

κάμω, conjct. aor. de la vb. κάμνω.

κάν, (eol. dor.) pt. κατά înainte de ν (prin aprocopă și asimilare).

κάν, crază pt. καὶ ἐν.

κᾶν, crază pt. καὶ ἄν.

Κανά, indecl. Cana, cetate în Galileea: NT *In.*21.2 *ș.a.*

κανᾶ, pl. de la κάνεον.

κάνά, crază pt. καὶ ἀνά.

κανάβευμα, ατος, τό *subst.* matriță, model: (fig.) ῥήματά τε κομψὰ ... κἀπὸ καναβευμάτων AR. *Fr.*699 *cuvinte iscusite din matrițe* (poate d. neologisme).

[cf. κάν(v)αβος]

Καναναῖος, α, ον *adj.* din Cana, cananean: NT *Mt.*10.4, id. *Mc.*3.18.

[Κανά]

Καναστραῖος, α, ον *adj.* |fem. -ος Hdt., -η A.Rh.] din Canastron, punctul cel mai sudic al peninsulei Pallene: (promontoriu) HDT. 7.123, A.RH. 1.599, (neut. subst. „promontoriul Canastron”) THUC. 4.110.

[Κάναστρον]

κάναστρον, ου, τό [ἄν] *subst.* vas în formă de coș: HES. *Fr.*302.

[κάννα]

κᾶνάχέω-ῶ, vb. {ep. 3sg. κανάχησε(v)} a zăngăni, a zurui: (bronz) OD. 19.469.

[καναχή]

κᾶνάχῆ, ῆς, ἡ *subst.* sunet puternic: zăngănit, zuruit, clănțănit, scrâșnet: (d. zăngănitul armelor) IL. 16.105, SOPH. *Ant.*130, (d. scrâșnetul dinților) IL. 19.365, HES. *Sc.*164, ~ δ' ἦν ἡμίονότιν OD. 6.82 *ropot se auzea de la cei doi catări*; ἀναρσίαν ἀχῶν καναχάν

SOPH. *Tr.*642 *sunet cumplit al durerilor.*

[formație expresivă, cf. lat. *canēre* „a cânta, a suna”]

κᾶνάχηδά, [dᾶ] *adv.* cu zgomot (= vuiet, freamăt *ș.a.*) puternic: ποταμοὶ ~ ρέοντες HES. *Th.*367 *râuri curgând cu vuiet puternic*; PI. *N.*8.15, A.RH. 3.71, CALL. *Del.*45.

[καναχή]

κᾶνάχῆς, ἐς *adj.* răsunător (sc. însoțit de vaiete): (lacrimă) AESCH. *Ch.*152.

[καναχή]

κᾶνάχιζω, vb. |impf. ἐκανάχιζον| {ep. impf. κανάχιζον} a scârțâi, a pârâi, a trosni: κανάχιζε δὲ δούρατα πύργων IL. 12.36 *trosneau bârnelor turnurilor*; HES. *Sc.*373.

[καναχή]

Κανδαύλης, ου, ὁ *subst.* {ion. gen. -λεω Hdt.} Candaules, rege în Lydia: HDT. 1.13, PLUT. *M.*622f.

κάνδαυλος, ου, ὁ *subst.* *kandaulos*, mîncare lidiană (din făină, brânză și lapte): MEN. *Fr.*462.

[Κανδαύλης?]

κάνδυλος, ου, ὁ *subst.* v. κάνδαυλος: MEN. *Fr.*451, PLUT. *M.*664a.

κάνδυσ, υος, ὁ *subst.* mantie (persană): XEN. *An.*1.5.8, PLUT. *Cim.*9.5, LUC. *Deor.*Conc.9 *ș.a.*

[persana veche **kantu-*]

κανδῦτάνης, ου, ὁ *subst.* dulap de haine: MEN. *Sic.*388.

[κάνδυσ]

κάνειον, ου, τό *subst.* coș: (de aur) OD. 10.355.

[κάννα]

κάνεον, έου, τό *subst.* |contr. κανοῦν, -οῦ| I coș (de obicei de trestie): κανέου τ' ἐκ σίτον αείρας OD. 17.335 *luând din coș o pâine*; OD. 8.69, AR. *Ach.*244, THUC. 6.56, LXX *Lev.*8.2 *ș.a.* II cupă: (de aramă) IL. 11.630.

[κάννα]

κᾶνης, ητος, ὁ [ᾶ] *subst.* rogojină de stof: PLUT. *Sol.*21.5.

[κάννα]

κᾶνηφορέω-ῶ, vb. (relig.) a purta coșul (într-o procesiune), a fi caneforă: AR. *Lys.*646, ARSTT. *Ath.*18.2, PLUT. *M.*772a.

[κανηφόρος]

κᾶνηφορία, ας, ἡ *subst.* purtare a coșului, în-deletnicire de caneforă: PLAT. *Hipp.*229c.

[κανηφόρος]

κανη-φόρος, ον *adj.* purtător sau purtătoare

de coș (κάνεον), caneforă; spec. la Atena pl. ai Κανηφόροι „canefore”, fete tinere care purtau coșuri cu ofrande în cinstea Athenei în timpul sărbătorii Panatenee: (sg.) AR. *Ach.*242, id. *Av.*1551, (pl.) PLUT. *M.*852b.

[κάνεον, φέρω]

κανθάριον, ου, τό *subst.* cupă mică: PLUT. *M.*461e.

[κάνθαρος]

κανθάρις, ίδος, ή *subst.* (entom.) cantaridă, *Lytta vesicatoria*: ARSTT. *GA*721a9, id. *HA*552b1, PLUT. *M.*874b.

[κάνθαρος]

Κάνθαρος, ου, ό *subst.* Cantharos, numele celei mai importante părți a portului Pireu; nume și al unui vechi erou atic: AR. *Pax*145.

κάνθαρος, ου, ό *subst.* I (entom.) scarabeu sau cărăbuș, *Scarabaeus pilularius*: AR. *Pax*1, ARSTT. *HA*601a3, PLUT. *M.*381a, αἰετὸν τίκτοντα ~ σε μαιεύσομαι AR. *Lys.*695 *am sã-ti fiu moașã-scarabeu, atunci când vei oua un vultur*; (d. un semn pe limba viștelului Apis) HDT. 3.28. II tip de vas (corabie sau cupă de băut): (joc de cuvinte cu cele trei sensuri principale ale lui κάνθαρος) τὸ δὲ πλοῖον ἔσται Ναξιουργῆς ~ AR. *Pax*143 *corabia mea va fi un cărăbuș sau un vas ușor sau o cupă de vin din Naxos*.

III (iht.) plătică neagră, tip de pește din Marea Mediterană, *Sparus cantharus* L. sau *Cantharus lineatus*: ARSTT. *HA*598a10.

[et. nec., poate origine pregrecească]

κανθαρ-ώλεθρος, ον *adj.* care ucide scarabeii sau cărăbușii: (d. o regiune din Chalkidike din Thracia) ARSTT. *Mir.*842a6, PLUT. *M.*842a6.

[κάνθαρος, ὄλεθρος]

κάνθεν, cază pt. καὶ ἔνθεν.

κάνθενδε, cază pt. ἐνθένδε.

κανθήλια, ων, τά *subst.* coșuri (*agățate de o parte și de alta a samarului*), coșuri de desaga: AR. *V.*170, PLB. 8.38.1.

[et. nec., poate origine pregrecească]

κανθήλιος, ου, ό *subst.* măgar cu desaga (sau samar), măgar de povară: AR. *Lys.*290, LUC. *Pseudol.*3, οἱ ὄνοι οἱ κανθήλιοι XEN. *Cyr.*7.5.12 *măgarii cu samar*; PLAT. *Smp.*221e.

[cf. κανθήλια]

κανθός, οῦ, ό *subst.* I colț sau coadă a ochiului: ARSTT. *HA*504a25, id. *PA*657a30, ἀπὸ τῶν κανθῶν τῶν ὀφθαλμῶν LXX *Tob.*11.12

din colțurile ochilor. II ochi: CALL. *Aet.fr.*177.28.

[et. nec., poate origine pregrecească]

κανθύλη, ης, ή *subst.* umflătură, tumoare: AESCH. *Fr.*220.

[et. nec., poate origine pregrecească]

κάνθων, ωνος, ό *subst.* animal de povară, măgar (de povară): AR. *V.*179, IOS. *Ap.*2.115, (cu referire la un scarabeu) AR. *Pax*82.

[cf. κανθήλιος]

κάνις, cază pt. καὶ ἄνις, formă megariană pt. καὶ ἄνευ.

κάνισκιον, ου, τό *subst.* coșuleț: AR. *Fr.*160 [dim. al lui κάνεον]

κάννα, ης, ή *subst.* I (bot.) trestie: (pl. „bețe de trestie”) PLB. 14.1.15. II (pl.) îngrăditură de trestie: AR. *V.*394.

[et. nec., prob. origine pregrecească]

Κάννα, ης, ή *subst.* [var. **Κάνναι** -ῶν, αἰ] *Canna* sau *Cannai* (lat. *Cannae*), cetate în Apulia: (loc în care Hannibal i-a învins pe romani în 216 î.Chr.) PLB. 15.7.3, PLUT. *Fab.*9.3 ș.a.

κάννᾶβις, εως, ή *subst.* [ac. -iv și -ida (sau -ida)] {ion. gen. -ιος} cânepă: HDT. 4.74, SOPH. *Fr.*243.

[κάννα]

κάν(ν)ᾶβος, ου, ό *subst.* model de lemn, ext. spec. schiță a corpului omenesc: ARSTT. *HA*515a35, id. *GA*743a2.

[prob. κάννα sau origine pregrecească]

κάν(ν)αθρον, ου, τό *subst.* car sau caleașcă acoperită cu împletituri de trestie: XEN. *Ages.*8.7, PLUT. *Ages.*19.5.

[κάννα]

κάννεύσας, (ep.) part. aor. de la κατανεύω: OD. 15.464.

κανονίζω, vb. [impf. ἐκανόνιζον, aor. ἐκανόνισα] a stabili printr-o regulă, a supune unei reguli: (faptele) ARSTT. *EN*1105a4.

[κανών]

κάνονικός, ή, όν *adj.* potrivit unei reguli: (subst. pl. „cei care cunosc regulile”) PLUT. *M.*657b. // (sc. τέχνη) **κανονική**, ή *subst.* teorie muzicală (potrivit unor criterii matematice): PLUT. *Fr.*147.12.

[κανών]

κάνονις, ίδος, ή *subst.* tablă de lemn cu jghebelețe (pentru inserarea voturilor): ARSTT. *Ath.*64.2.

[κανών]

κανονιστέον, *adj.vb.* (neut.) trebuie rânduită o regulă: LUC. *Hist. Consc.* 9.

[κανονίζω]

κανοῦν, οὔ, τό *subst.* v. κάνεον

Κάνταβροι, ὠν, οἱ *subst.* cantabri, populație din nordul Iberiei: IOS. *BI*2.374, ARR. *Tact.* 40.1 ș.a.

Κανύσιον, ου, τό *subst.* (lat.) Canusium (azi Canosa), cetate din Apulia: PLB. 3.107.3, APP. *BC*1.52 ș.a., (pl. masc. Κανύσιοι „locuitori din Canusium”) APP. *BC*1.42.

Κανωβικός, ή, ὄν *adj.* din Canobos, canobic: (d. una din gurile de vărsare ale Nilului) Κανωβικὸν στόμα HDT. 2.17 *gura canobică*.

[Κάνωβος]

Κανωβίς, ίδος *adj.f.* v. Κανωβικός: PLUT. *Sol.* 26.1.

Κανωβίτης, ου *adj.m.* [var. Κανωπίτης] din Canobos: PLUT. *Ant.* 29.7.

[Κάνωβος]

Κάνωβος, ου, ή [ᾶ] *subst.* Canobos, oraș în delta Nilului din nordul Egiptului: AESCH. *Supp.* 311, HDT. 2.97, PLB. 5.39.1 ș.a.

κάνων, ὄνος, ὁ *subst.* (propr. prob. „băț de trestie”) I vergea, bară, stinghie, băț, nuia: (una dintre cele două vergele plasate pe orizontală și verticală în interiorul scutului pentru a-i menține forma) δύο κανόνεσσ' ἀραρυῖαν IL. 13.407 (*scut străns la un loc cu două vergele*; IL. 8.193, (d. tija fuiorului folosit la tors) IL. 23.761, AR. *Th.* 822. II riglă, linie, dreptar: (a dulgherului) PLAT. *Phlb.* 56b. III stâlp: προσελθοῦσα τῷ κανόνι τῆς κλίνης LXX *Iud.* 13.6 *apropiindu-se de stâlpul patului*. IV linie: λαμπρὰ μὲν ἀκτὶς ἡλίου, ~ σαφής EUR. *Supp.* 650 *rază strălucitoare de soare, linie clară*. V (fig.) măsură, regulă, canon, tip, standard: κανόνας ἐξοίσουσι καὶ πήχεις ἐπῶν AR. *Ra.* 799 *vor formula canoane și măsuri ale versurilor*; ~ καὶ στάθμη ἱστορίας δικαίας LUC. *Hist. Consc.* 63 *modelul și norma unei istorii drepte*; οἶδεν τὸ γ' αἰσχροὺν κανόνι τοῦ καλοῦ μαθῶν EUR. *Hec.* 602 *știe ce este urât, după ce s-a deprins cu canonul frumuseții*; ARSTT. *EN*1113a33, ὅσοι τῷ κανόνι τοῦτω στοιχίσουσιν NT *Gal.* 6.16 *cei care se vor conforma acestui dreptar*; (pl.) τὸ μηδέν' ἔχειν δεσπότην αὐτῶν, ἃ τοῖς προτέροις Ἕλλησιν ὄροι τῶν ἀγαθῶν ἦσαν καὶ κανόνες DEM. 18.296 *a nu avea un stăpân*

era pentru vechii greci definiția și chiar regula binelui. VI (astr.) reper, tabel: χρονικοῖς τισι λεγομένοις κανόνσιν PLUT. *Sol.* 27.1 *niște așa-numite tabele (sau repere) cronologice*. VII limită, frontieră: κατὰ τὸ μέτρον τοῦ κανόνος NT *2Cor.* 10.16 *dincolo de măsura limitei*.

[κάννα „snop de trestie”]

κᾶξ, crază pt. καὶ ἐξ.

κάπ, (ep. eol.) pt. κατὰ înainte de π și φ (prin aprocopă și disimulare): κάπ πεδίων IL. 6.201, κάπ φάλαρ' IL. 16.106.

κᾶπαῖος, α, ὄν *adj.* de ieszle *sau* care poate umple o ieszle, *sc.* imens (cf. καπανικός): (epitet al lui Zeus) AR. *Fr.* 905.

[κάπη]

Κᾶπανεύς, ἑως, ὁ *subst.* {ion. -ῆος} Capaneus, unul dintre cei șapte comandanți care au asediat Theba: AESCH. *Th.* 440, SOPH. *OC* 1319 ș.a.

Καπανηϊάδης, ου, ὁ *adj.m.* fiu al lui Capaneus: IL. 5.109.

[Καπανεύς]

Καπανήτος, α, ὄν *adj.* al lui Capaneus: IL. 5.108 ș.a.

[Καπανεύς]

κᾶπανικός, ή, ὄν *adj.* în stare să umple un car, *ext.* imens (sau „care umple o ieszle”, *ext.* „din abundență, bogat”): τὰ Θετταλικά μὲν πολὺ καπανικώτερα AR. *Fr.* 492 (*mesele thessaliene sunt cu mult mai bogate*).

[καπάνη „car” sau κάπη „ieszle”]

κᾶπειτα, crază pt. καὶ ἔπειτα.

κᾶπετον, (dor.) ind. aor. = κατέπεσον, v. καταπίτω: PI. *O.* 8.38.

κάπετος, ου, ή [ᾶ] *subst.* I șanț: IL. 15.356, id. 18.564. II mormânt: IL. 24.797, SOPH. *Ai.* 1165.

[cf. σκάπετος, prob. origine pregrecească]

Καπετώλιον, ου, τό *subst.* Capitolium, colină în centrul Romei: PLB. 1.6.3, PLUT. *Brut.* 18.13 ș.a.

[lat. *Capitolium*]

Καπετώλιος, α, ὄν *adj.* al Capitoliului, capitolin: Ζεὺς ὁ ~ PLUT. *M.* 379d *Iuppiter Capitolinul*.

[lat. *Capitolinus* „capitolin”]

κάπη, ης, ή [ᾶ] *subst.* ieszle: (pl.) IL. 8.434, OD. 4.40, A.RH. *Fr.* 5.2, (sg.) SOPH. *Fr.* 314.14.

[cf. κάπτω]

κᾶπηλεία, ας, ή *subst.* comerț cu de-

amănuntul: XEN. *Vect.*4.6, PLAT. *Lg.*920c, ARSTT. *Pol.*1291a6 §.a.

[καπηλεύω]

καπηλεῖον, ου, τό *subst.* cărciumă, han, tavernă: AR. *Lys.*427, ἐν καπηλείῳ δὲ φαγεῖν ἢ πιεῖν οὐδεὶς οὐδ' ἂν οἰκέτης ἐπιεικῆς ἐτόλμησεν ISOC. 7.49 *nici măcar un sclav cinstit nu a îndrăznit să mănânce într-o cărciumă*; PLAT. *Lg.*918b, ARSTT. *Rh.*1411a24 §.a.

[κάπηλος]

κάπηλευτικός, ή, όν *adj.* de cărciumar sau hangiu: PLAT. *Lg.*842d.

[καπηλεύω]

καπηλεύω, *vb.* [impf. ἐκαπήλευον, viit. καπηλεύσω, aor. ἐκαπήλευσα] I a fi mic comerciant, a face comerț cu de-amănuntul: HDT. 1.155, αἱ μὲν γυναῖκες ἀγοράζουσι καὶ καπηλεύουσι HDT. 2.35 *femeile merg la piață și vând cu amănuntul*; σίτοις καπήλευ' EUR. *Hipp.*953 *fă precum negustorul cu mâncarea* (sc. negustorul își laudă marfa); ISOC. 2.1. II a vinde, a face negustorie, a face comerț: ἐκαπήλευε πάντα τὰ πρήγματα HDT. 3.89 *vindea toate lucrurile* (= *facea bani din orice*); (cf. lat. *cauponari bellum* Epp.) οὐ καπηλεύουσιν μάχην AESCH. *Th.*545 *nu va negustori lupta* (= *a nu face afaceri cu războiul*); τὰ μαθήματα ... καπηλεύοντες PLAT. *R.*313d *făcând negustorie cu învățăturile*; καπηλεύοντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ NT *2Cor.*2.17 *nu negustorim* (= *stricăm*) *cuvântul lui Dumnezeu*.

[κάπηλος]

κάπηλικός, ή, όν *adj.* care aparține unui mic comerciant, de negustor: ARSTT. *EE*1215a32, ARR. *Ind.*12.1. // (sc. τέχνη) **καπηλική**, ή *subst.* comerț cu de-amănuntul, negustorie: PLAT. *Sph.*223d, ARSTT. *Pol.*1257a18. // **καπηλικόν**, τό *subst.* negustorime (care însoțea trupele), vivandieri: ARR. *Tact.* 2.1. // **καπηλικῶς**, *adv.* în chip negustoresc, negustorește: νῦν μὲν ~ ἔχει AR. *Pl.*1063 *acum este ca la negustori* (= *este gătită ca pentru vânzare*); PLUT. *M.*369c.

[κάπηλος]

κάπηλῖς, ἶδος, ή *subst.* precupeață sau cărciumăreasă: AR. *Pl.*1120, id. *Fr.*274.2, PLUT. *Lys.*13.5.

[κάπηλος]

κάπηλος¹, ου, ό *subst.* I vânzător cu de-amănuntul, mic comerciant, negustor, precupeț: HDT. 2.141, LXX *Is.*1.22 LUC. *Hist. Consc.*

16, (op. cu ἔμπορος „neguțător, negustor (cu ridicata sau cu toptanul)”) σιτία μὲν καὶ ποτὰ πριάμενον παρὰ τοῦ καπήλου καὶ ἐμπόρου PLAT. *Prot.*314a *cel care cumpără alimente și băuturi de la un precupeț și un negustor*. II (spec.) cărciumar: ὃ μέγα καπήλους ἀγαθόν AR. *Th.*737 *oh, sunteți o mare binecuvântare pentru cărciumari*.

[κάπη?; cf. lat. *caupō* „cărciumar, hangiu”? poate origine pregrecească]

κάπηλος², ου *adj.* de negustor, ext. necinsti: (șiretenii) AESCH. *Fr.*322.

[cf. κάπηλος¹]

Καπηνάτης, ου, ό *subst.* capenat, locuitor din Capena: PLUT. *Cam.*17.4 §.a.

[Καπίννα, lat. *Capena*]

κάπι, crază pt. καὶ ἐπί.

καπίθη, ης, ή *subst.* (metrol.) *capithe*, unitate de măsură (= 2 choinice, sc. 2,16 litri): XEN. *An.*1.5.6.

[cuvânt persan]

Καπιτώλιοι, ων, οἱ *subst.* [var. Καπετώλιος] jocuri în cinstea lui Iuppiter Capitolinus: PLUT. *M.*277c.

[lat. (*ludi*) *Capitolini*]

Κάπιτώλιον, ου, τό *subst.* v. Καπετώλιον

κάπνεος, ου *adj.* afumat, înnegrit: (d. o viță-de-vie cu struguri de culoare între negru și alb) ARSTT. *GA*770b20.

[καπνός]

κάπνη, ης, ή *subst.* coș de fum, horn: AR. *V.*143.

[καπνός]

Καπνίας, ου, ό *subst.* (com.) Fumistu', poreclă a coediografului Ephantides: AR. *V.*151.

[καπνός]

καπνιώ-ῶ, *vb.* I (*tranz.*) a afuma: (un roi de albine) A.RH. 2.131. II (*intrans.*) (fig.) a scoate fum: (d. începutul mâniei) PLUT. *M.*454e.

[καπνός]

καπνίζω, *vb.* [viit. καπνίσω, aor. ἐκάπνισα, pf. κεκάπνικα; pas. viit. καπνισθήσομαι, aor. ἐκαπνίσθη] {ep. aor. 3pl. κάπνισσαν II. 2.399} I (*tranz.*) I a face fum, a aprinde focul: κάπνισσάν τε κατὰ κλισίας, καὶ δειπνον ἔλοντο IL. 2.399 *au făcut fumul* (= *focul*) *prin corturi și au luat masa*. 2 a afuma: DEM. 54.4, (pas.) AR. ARSTT. *HA*605b16, τῶν ζώων ἄνθρωπος μάλιστα καπνίζεται ARSTT. *Pr.*896b.8 *dintre animale, omul este cel mai*

afectat de fum. II (intrans.) I a fi afumat, a fi negru de fum: AR. *Pax*892. 2 a fumegea, a fi plin de fum: (med.-pas.) LXX *Gen.*15.17, τὸ δὲ ὄρος τὸ Σινα ἐκαπνίζετο LXX *Ex.*19.18 *muntele Sina era plin de fum.*

[καπνός]

κάπνισις, εως, ἡ *subst.* exrupere la fum, afumare: ARSTT. *Pr.*896b9.

[καπνίζω]

καπνο-δόκη, ης, ἡ *subst.* |var. tard. καπνοδόχη| deschizătură pentru fum, fumar, coș de fum: HDT. 4.103, id. 8.137, LUC. *Icar.*13.

[καπνός, δέχομαι]

καπνός, οὔ, ὁ *subst.* I fum: ~ ἰὼν ἐξ ἄστεος αἰθέρ' ἴκηται IL. 18.207 *un fum se înalță din cetate în văzduh*; με ποιήσον καπνὸν ἐξαίφνης AR. *V.*324 *fā-mā pe loc un fum*; NT *Ap.*18.9, (prov.) εἰς αὐτό ...τὸ πῦρ ἐκ τοῦ καπνοῦ LUC. *Nec.4 din fum chiar în foc* (= *din lac în puț*); (fig. „fum”, sc. „lucru fără consistență”) καπνοῦ σκιάν SOPH. *Ph.*946 *umbră a unui fum*; γραμμάτων τιμῶν καπνούς EUR. *Hipp.*954 *cinstind fumul scrierilor.* II abur: ὕδατι λιαρῶ ῥέει, ἀμφὶ δὲ ~ γίγνεται ἐξ αὐτῆς IL. 22.149 (*Scamandru*) *curge cu apă caldută, iar din el se ridică un abur.*

[cf. lat. *uapor* „abur”? poate origine pregrecească]

καπνώ-ω, *vb.* a scoate fum, a fi fum, (pas.) a fi în flăcări, a arde: (pas.) καπνωθεῖσαν πάτραν ἐπεὶ ἴδον PI. *P.*5.84 *după ce și-au văzut patria fumegândă* (= *redușă la cenușă*); EUR. *Tr.*6.

[καπνός]

καπνώδης, ες *adj.* I plin de fum, fumegos, fumegător: (flăcări) ARSTT. *Col.*792a13, ARSTT. *Mete.*378a19, ἐς καπνώδεις ὑπωροφίας APP. *BC*4.13 *în spațiile de sub acoperiș folosite ca afumătoare.* II de culoarea fumului, închis (la culoare): LUC. *Philops.*16. III cețos: (aer) PLB. 9.16.3.

[καπνός]

κάπος, (dog.) v. κῆπος

κάππα, τό *subst.*, indecl. kappa, a zecea literă a alfabetului grec: PLAT. *Cra.*412e, PLB. 10.46.7, PLUT. *M.*277d ș.a.

[cf. ebr. *kaph* (קָפ)]

Καπαδόκης, ου, ὁ *adj.m.* |pl. Καπαδόκαι -ῶν, οἱ| caradocian, locuitor al Capadociei: HDT. 7.72, PLUT. *Sull.*22.4 ș.a.

[Καπαδοκία]

Καπαδοκία, ας, ἡ *subst.* {ion. -ῖη Hdt.} Capadocia, regiune din Asia Mică: HDT. 5.52, PLUT. *Caes.*50.1 ș.a.

καπαδοκίζω, *vb.* |part. aor. καπαδοκίσας| a-i favoriza pe capadocieni, a fi partizantul capadocienilor: APP. *Mith.*210.

[Καπαδόκης]

Καπάδοξ, δοκος *adj.m.* |frecv. pl. οἱ Καπάδοκες| caradocian: IOS. *AI*5.9, (pl.) LXX *Deut.*2.23.

καπάριον, ου, τό [πᾶ] *subst.* v. κάππαρις: PLUT. *M.*668a (ap.).

[dim. al lui κάππαρις]

κάπᾶρις, εως, ἡ *subst.* caper și caperă (plantă și fruct): ARSTT. *Pr.*924a1, LXX *Ecc.*12.5, PLUT. *M.*668b.

Κάππαρος, ου, ὁ *subst.* Capparos, nume de câine: PLUT. *M.*969e.

καπαύω, *vb.* (poet.) v. καταπαύω: PI. *N.*9.15.

κάππεσον, (ep.) ind. aor., v. καταπίτω

καπυρίσσα, part. aor. de la *καταπυρίζω (κατά, πῦρ): („arzând”, „în flăcări”) THEOC. 2.24.

κάπρα, ἡ *subst.* (= lat. *capra*) capră: PLUT. *Rom.*29.3, id. *Cam.*33.10.

[lat. *capra* „capră”]

Καπρατίνα νόννα, ὧν, αἱ *subst.* (la Roma) none capratine, a șaptea zi din iulie, în timp ce era sărbătorită Iuno Caprotina (= lat. *Quinctiles / Quintiles*): PLUT. *Rom.*29.2, id. *Num.*2.1, id. *M.*320c.

[lat. *Caprotinae Nōnae*]

καπράω-ω, *vb.* a fi în perioada de rut (d. scroafă), a fi în călduri: ARSTT. *HA*572b24, (fig. d. o bătrână) AR. *Pl.*1024, MEN. *Fr.*917.

[κάπρος]

Καπρέαι, ὧν, αἱ *subst.* Capri, insulă în Marea Tireniană (în golful orașului Napoli de azi): IOS. *AI*b18.205, PLUT. *M.*602e.

καπρία, ας, ἡ *subst.* I ovar de scroafă: ἐκτέμνεται δὲ καὶ ἡ ~ τῶν θηλειῶν ὧν ARSTT. *HA*632a21 *se taie ovarul scroafelor.* II mucus de scroafă (în călduri): ARSTT. *HA*572a21.

[κάπρος]

καπρίδιον, ου, τό *subst.* porcușor-mistreț: AR. *Fr.*506.3.

[dim. al lui κάπρος]

κάπριος, ον *adj.* I din rasa mistrețului: οὗς ~ IL. 11.293, id. 17.282 *porc mistreț.* // **κάπριος**, ὁ *subst.* porc-mistreț: IL. 11.414, A.RH.

1.126. **II** asemănător unui porc-mistref: (d. prorele corăbiilor) HDT. 3.59.

[κάπρος]

καπρίφικος, ου, ό *subst.* smochin sălbatic: PLUT. *Rom.*29.9, id. *Cam.*33.9.

[lat. *caprificus* „smochin sălbatic”]

κάπρος, ου, ό [ᾱ] *subst.* I porc-mistref, vier: IL. 19.251, XEN. *Cyr.*1.4.21 ș.a., σῦς ~ IL. 17.21 *porc mistref*; (com. d. un vas într-o parodiare a sacrificiului) προσλαβοῦ μοι τοῦ κάπρου AR. *Lys.*202 *ține-mi de vier*. **II** (iht.) mistref, pește din râul Achelous care scoate un sunet asemenea unui guițat: ARSTT. *HA*505a13, id. *HA*535b18.

[prob. IE, cf. lat. *caper* „țap”]

κάπτω, *vb.* |impf. ἔκαπτον, viit. κάψω| a înfuleca, a se înfrupta, a se îndopa, a devora: AR. *Fr.*506, (joc de cuvinte cu κάππα) ἴνα κάπτωσιν; AR. *Ec.*687 *ca să ne îndopăm?*; ARSTT. *HA*595a10, PLUT. *M.*699d, *LXX Dan.* 1.12, LUC. *VH*1.23.

[IE **keh₂p-* „a prinde”, cf. lat. *capio* „a aruca”]

Καπυανοί, ων, οί *subst.* capuani, locuitori din Capua: PLB. 3.118.3, id. 24.13.4.

[Καπούη]

Κατύη, ης, ή *subst.* Capua, cetate în Campania (azi Santa Maria Capua Vetere): PLB. 3.90.10, PLUT. *Sull.*27.5, APP. *BC*1.64.

[lat. *Capua*]

κάπυρός, ά, όν *adj.* I uscat: καπυραί χαίται THEOC. 6.16 *scai uscați*; ARSTT. *Pr.*927a24. **II** sonor, melodios: (gură) THEOC. 7.37, (neut. adv.) συρίζω πάνυ καπυρόν LUC. *DDeor.*2.3 *cânt foarte melodios*. **III** care usucă, mistuitoar: (d. dragoste) καπυρά νόσος THEOC. 2.85 *boală mistuitoare*.

[cf. καπνός]

κάπυσσω sau **καπύω**, *vb.* |aor. 3sg. ἐκάπυσσε, part. pf. ac. sg. masc. κεκαφηότα| a fi sleit sau vlăguit sau sfârșit: ζώγει επιπνεύουσα κακῶς κεκαφηότα θυμόν IL. 5.698 *suflând asupra sa, îi învie suflatul sleit rău*; μή μ' ἄμυδις στιβη τε κακή και θήλυς ἔερση ... δαμάση κεκαφηότα θυμόν OD. 5.468 *ca bruma cea rea și roua cea răcoroasă să nu mi îmblânzească suflatul sleit*.

[κάπυς „suflare”]

καπφθίμενος, (poet.) part. aor. masc. de la καταφθίναω: EUR. *El.*1299 ș.a.

Κάρ, Καρός, ό [ᾱ] *subst.* |gener. pl. οί Κάρες, dat. pl. Καρσί Thuc., Theoc.| carian,

locuitor din Caria: IL. 10.428, THUC. 1.8, (sg.) AR. *Av.*764, (prov.) ἐν τῷ Καρί κινδυνεύσομεν EUR. *Cyc.*654 *ne vom primejdui pe seama unui carian* (sc. fără a-ți asuma un risc personal [căci Caria era un ținut îndepărtat, din sud-vestul Asiei Mici, sau cu referire la sclavii din Caria, care erau ieftini și folosiți, deci, pentru experimente periculoase]; sc. a scoate tăciunii din foc cu mâna altuia); ἐν Καρί ἐν ἔμοι ἔστω ό κίνδυνος PLAT. *Euthd.*285c *pericolul să cadă asupra mea, carianul* (= *să-mi asum eu tot riscul*); ἐν Καρί τήν πείραν ... οὐκ ἐν τῷ στρατηγῷ γίνεσθαι PLB. 10.32.11 *încercarea să fie făcută pe un carian, nu pe un general*.

κάρ¹, καρός, ό [ᾱ] *subst.* (dub.) lucru de nimic, așchie: τίω δέ μιν ἐν καρός αἴση IL. 9.378 *îl prețuiesc cu valoarea unei așchii* (= *nu dau doi bani pe el*).

[cf. κείρω?]

κάρ², τό *subst., indecl.* |var. ἐπικάρ| (cu) capul (înainte), în pantă, la vale: (d. râuri) ἐξ ὀρέων ἐπικάρ IL. 16.392 *din munți la vale*.

[cf. κάρα]

κάρ³, (ep. eol.) pt. κατά înainte de ῥ (prin apocoră și disimilare): IL. 12.33.

κάρα, τό [ᾱ] *subst.* |tard. ή κάρη, gen. -ης Call. | {ion. ep. κάρη [ᾱ], gen. κάρητος și κάρηατος, dat. κάρητι și κάρηατι, ac. κάρη, pl. nom. și ac κάρηατα; att. poet. κάρα, dat. κάρα; } I cap: κὰδ δέ κάρητος ... ἦκε κόμας OD. 6.231 *a lăsat să cadă pe cap plete*; ~ πολίον στεφανώσας EUR. *Fr.*369.3 *încoronând capul cărunț*; ειλγγιῶ ~ AR. *Ach.*1218 *mi se învârte capul*. **II** creștet, ext. persoană, chip: (Clytaimnestra către Agamemnon) φίλον ~ AESCH. *Ag.*905 *dragul meu* (prop. *creștet drag*); (în perifrază) (se poate omite în traducere) κράτιστον ... Οιδίπου ~ SOPH. *OT*40 *preaputernice Oidip*; Ἴσμηνης ~ SOPH. *Ant.*1 *chip al Ismenei* (sau *Ismena*); ὦ κασίγνητον ~ SOPH. *Ant.*915 *o, frate* (drag). **III** vârf, culme: κάρη νιφόεντος Ὀλύμπου HES. *Th.*42 *culme a Olimpului acoperit de nori*.

[IE **krh₂-(e)s-n-* „cap”, cf. κάρηαρ, κράς, κῤῥατα și κάρηνον]

κάρᾶβο-ειδής, ἔς *adj.* asemănător cu o lan-gustă sau un crevete, din familia crustaceelor: ARSTT. *HA*526b27, id. *HA*679a31, id. *PA*684a16.

[κάραβος, εἶδος]

καραβο-πρόσωπος, ον *adj.* cu chip de

langustă: (neam) LUC. VII.35.

[κάρᾶβος, πρόσωπον]

κάρᾶβος, ου, ὁ [kā] *subst.* I (iht.) tip de crustaceu, langustă *sau* crevete *sau* homar: AR. Fr. 324, ARSTT. HA537a1, PLUT. M.966a, τὴν χροῖαν οἷος ~ LUC. DMeretr.14.4 *cu pilelea ca de langustă*. II (entom.) rădăscă: ARSTT. HA531b25.

[*(s)karab-, poate origine pregrecească]

καρᾶβώδης, ες *adj.* (cf. καρᾶβοειδής) din familia crustaceelor: ARSTT. GA758a12, id. HA607b4.

[κάρᾶβος]

κᾶρᾶ-δοκέω-ᾶ, *vb.* |impf. ἐκαρᾶδόκου, viit. καρᾶδοκῆσω, aor. ἐκαρᾶδόκησα| {ion. impf. ἐκαρᾶδόκεον, part. καρᾶδοκῆοντες Hdt.} I a întinde capul pentru a auzi *sau* a observa, a-și îndrepta atenția: ἐκαρᾶδόκησεν εἰς ἔμ' ἢ βουλή πάλιν AR. Eq.663 *Sfatul și-a îndreptat din nou atenția asupra mea*. II a rîndi: καρᾶδοκῆσοντα τὴν μάχην τῆ πεσέεται HDT. 7.163 *rândind cum va ieși lupta*; ἐκαρᾶδόκεον τὸν πόλεμον κῆ ἀποβήσεται HDT. 8.67 *rîndeau cum se va desfășura războiul*. III a aștepta: καρᾶδοκῶντες τὸν καιρόν PLB. 1.33.11 *καρᾶδοκῆσω σὴν ἐκεῖ παρουσίαν* EUR. IA1432 *voi aștepta sosisirea ta acolo*; ἐκαρᾶδόκει τὸ συμβησόμενον PLB. 4.78.2 *αștepta ceea ce se va întâmpla*; EUR. Hel.739, PLUT. Crass.21.5.

[κάρᾶ, δέχομαι]

καρᾶιβαρέω-ᾶ, *vb.* |inf. prez. καρᾶιβαρεῖν Luc. Lex.13| v. καρᾶιβαρέω

[καρᾶιβαρής]

καράμβιος, ου, ὁ *subst.* (= κάρᾶβος) rădăscă: ARSTT. HA551b17.

[κάρᾶβος]

Κάραμβις, εως, ἡ *subst.* Carambis, promontoriu în Paphlagonia (azi Kerempe Burun pe coasta Mării Negre): A.RH. 2.361, ARR. Periopl.M.Eux.14.3.

κᾶρᾶνιστήρ, ἦρος *adj.m.* (cf. καρᾶνιστής) care smulge capul, *sc.* ucigător, mortal: AESCH. Eu.186.

[κάρᾶνηνον]

κᾶρᾶνιστής, οὔ *adj.m.* care smulge capul (*sc.* viața): (soartă) EUR. Rh.817.

[κάρᾶνηνον prin deriv. *καρᾶνίζω (< κάρᾶ)]

κάρᾶνον, τό [kā] v. κάρᾶνηνον

κάρᾶνος, ου, ὁ [ā] *subst.* căpetenie, comandant, șef: XEN. HG1.4.3.

[κάρᾶ]

κᾶρᾶνόω-ω, *vb.* |inf. aor. καρᾶνώσαι| a duce la capăt, a îndeplini: AESCH. Ch.705.

[κάρᾶνηνον]

κᾶρᾶτομέω-ᾶ, *vb.* |viit. καρᾶτομήσω, aor. ἐκαρᾶτόμησα; pas. aor. ἐκαρᾶτομήθην| a tăia capul, a decapita: EUR. Rh.586, ARSTT. Fr. 593.19, καρᾶτομήσω μὲν σε σήμερον IOS. AI 6.187 *te voi decapita azi*; (pas.) IOS. BI6.114.

[καρᾶτόμος]

κᾶρᾶ-τόμος, ον *adj.* I cu capul tăiat, decapitat: καρᾶτόμους σφαγᾶς EUR. Rh.606 *injunghieri prin care este retezat capul*; ~ ἐρημία EUR. Tr.564 *singurătate de pe urma capetelor tăiate*; EUR. Fr.pap.2.10. II tăiat de pe cap: καρᾶτόμοις χλιδαῖς στέφαντες SOPH. El.52 *încununând cu podoabe tăiate de pe cap* (*sc.* *cu suvițe de păr*).

[κάρᾶ, τέμνω]

Καρᾶνοί, ᾶν, οἱ *subst.* carbanoi, populație din Fenicia: ARSTT. Vent.973b4.

κάρᾶνος, ον *adj.* |var. καρᾶν -ᾶνος| străin, barbar: AESCH. Supp.914, (d. Cassandra) καρᾶνώφ χειρί AESCH. Ag.1061 *cu mână străină* (*sc.* arătând cu mâna ca un străin care nu știe limba locului *sau* cu referire la originea troiană a Cassandreii); (ac.) καρᾶβᾶνα δ' αὐδᾶν AESCH. Supp.130 *vorbă străină* (= limbă barbară).

[et. nec.]

κάρᾶβας, ου, ὁ *subst.* |scris și Κάρᾶβας| Karbas (vânt din est, la Kyrene): ARSTT. Vent.973b4.

[et. nec., cf. Καρᾶνοί]

καρᾶβᾶτινος, η, ον [bā] *adj.* făcut din piele. // **καρᾶβᾶτιναι**, αἱ *subst.* încălțări *sau* opinci din piele: ARSTT. HA499a30, καρᾶβᾶτιναι ... ἐκ τῶν νεοδάπτων βοᾶν XEN. An.4.5.15 *opinci din piele de vită neargăsită*; LUC. Philops.13, id. Alex.39.

Καρᾶβίλιος, ου, ὁ *subst.* = lat. *Carvilius*, nume de persoană: PLUT. Comp.Lyc.Num. 3.7, id. M.267c.

Κάρᾶβων, ωνος, ὁ *subst.* = lat. *Carbo*, nume de persoană: PLUT. Mar.16.9, APP. BC1.87.

καρᾶμίζω, *vb.* (hapax) a vorbi despre hreniță (v. κάρᾶδομον), *sc.* a vorbi despre lucruri fără importanță, a bate câmpii: τί καρᾶμίζεις; AR. Th.617 *ce-mi tot spui de hreniță?* [κάρᾶμαμον]

καρᾶμῖς, ἰδος, ἡ *subst.* v. κάρᾶμαμον: PLUT. M.125f, id. M.466d.

[κάρᾶμαμον]

κάρδαμον, ου, τό *subst.* (bot.) creson, *Lepidium sativum*, numit în popor și hreniță, plantă erbacee legumicolă, cultivată pentru frunzele ei folosite ca salată sau condiment: XEN. *Cyr.*1.2.8, PLUT. *M.*101d, (pl.) AR. *Nub.*234, (fig.) βλεπόντων κάρδαμα AR. *Vesp.*455 *cu privire de hreniță* (= având uitătura unuia care a mâncat hreniță = cu privire care scapără scânteii).

[et. nec.; poate origine pregrecească]

Καρδάμυλη, ης, ή [ῦ] *subst.* Cardamyle: (în Messenia, azi Kardamyli) IL. 9.150, HDT. 8.73, (în Chios) THUC. 8.24.

καρδία, ας, ή *subst.* {ep. ion. καρδίη; (cu metateză) ep. ion. κρᾶδίη, poet. dor. κρᾶδία} I (gener.) inimă: δόρυ δ' ἐν κρᾶδίη ἐπεπήγει IL. 13.442 *lancea era implântată în inimă*; (ca sediu al curajului sau al dorinței) μέγα σθένος ἔμβαλ' ἐκάστω καρδίη IL. 11.12 *a vârat fiecărui în inimă o mare forță*; (d. sentimente, emoții) μιν ἄχος κρᾶδίην καὶ θυμὸν ἴκανε IL. 2.171 *durerea i-a ajuns în inimă și în suflet*; ἐρεῖν σοι τὰ πό καρδίας EUR. *IA475 ἴτι vorbesc din inimă* (= sincer); εἶπερ ἐκ τῆς καρδίας μ' ὄντως φιλεῖς AR. *Nub.*86 *dacă mă iubești cu adevărat din inimă*; οὐκ ὄλας φιλέην μ' ἐθέλησθ' ἀπὸ καρδίας THEOC. 29.4 *nu vrea să mă iubească din toată inima*; ἐν τῇ καρδίᾳ μου ἔκρυσσά τὰ λόγιά σου LXX *Ps.*118.11 *am ascuns cuvintele tale în inima mea*; (ca sediu al gândirii) ἄνοον κρᾶδίην ἔχες IL. 21.441 *ai o inimă fără minte* (= n-ai minte); (fig.) ἐν καρδίᾳ θαλάσσης LXX *Iez.*27.4 *în inima mării* (sc. în adâncul mării). II (medic.) inimă sau cardiac (orificiu superior al stomacului, stomac): ὅποτε ἐς τὴν καρδίαν στηρίζεον THUC. 2.49 *ori de câte ori (boala) instala în inimă* (după alții, *orificiul cardiac al stomacului*).

[IE *krd; cf. lat. *cor* „inimă”]

Καρδία, ας, ή *subst.* {ion. -ίη} Cardia, cetatea în Chersonesul tracic (azi Kardiya): HDT. 7.58, XEN. *HG1.*1.11 §.a.

Καρδιανός, οὔ, ὁ *adj.m.* (locuitor) din Cardia: PLUT. *Alex.* 51.4, LUC. *Laps.*8.

[Καρδία]

καρδίη, ης, ή *subst.* (ep. ion.) v. καρδία

καρδιο-γνώστης, ου, ὁ *adj.m.* cunoscător al inimii: NT *Fp.*1.24, id. 15.8.

[καρδία, γίγνωσκω]

καρδιό-δηκτος, ον *adj.* care mușcă sau

roade inima: (putere) AESCH. *Ag.*1471.

[καρδία, δάκνω]

καρδιο-ουλκέω-ῶ, vb. a smulge inima (unei victime): (d. sacrificii) LUC. *Sacr.*13.

[καρδία, ἔλκω]

καρδιο-φύλαξ, ἄκος, ὁ [ῦ] apărătoare a inimii, pieptar pentru inimă: (în armură) PLB. 6.23.14.

[καρδία, φύλαξ]

καρδιῶ-ῶ, vb. |aor. ἐκαρδίωσα| a da inimă, a da curaj, (după alții „a răpi inima, a descuraja”): ἐκαρδίωσας ἡμᾶς LXX *Cânt.*4.9 *ne-ai dat inimă* (sau *ne-ai răpit inima*).

[καρδία]

καρδιῶσσω, vb. |aor. ἐκαρδίωξα| {att. -ώτω} a suferi de inimă sau de stomac: οὐ ποιεῖ ~ ARSTT. *Pr.*873b29 *a nu produce dureri de inimă*; AR. *Fr.*362.

[καρδία]

καρδοπεῖον, ου, τό *subst.* capac de copaie, ext. botniță (cf. παυσικάπη): AR. *Fr.*301.

[κάρδοπος]

καρδόπη, ης, ή *subst.* copaie (fem. com. cf. κάρδοπος): AR. *Nu.*678.

[cf. κάρδοπος]

κάρδοπος, ου, ή *subst.* copaie, covată: (com. d. ambiguitate de gen dată de terminația -ος) τὴν κάρδοπον ἄρρενα καλεῖς θήλειαν οὖσαν AR. *Nub.*670 *numești „copaia” masculină, deși este feminină*; AR. *Ra.*1159, PLAT. *Phd.*99b, LUC. *Lex.*3.

[et nec.; prob. origine pregrecească]

Καρδούχιος, α, ον *adj.* a carducilor: XEN. *An.*4.1.2.

[Καρδοῦχοι]

Καρδοῦχοι, ον, οί *subst.* carduci, neam iranian de origine medică, care locuiau între Asiria și Armenia, strămoșii curzilor de azi: XEN. *An.*4.1.8 §.a.

Καρεῶτις, ἰδος, ή *subst.* Careotis, nume al unei fântâni: LUC. *VH2.*33.

κάρη, (ep. ion. tard.) v. κάρα

καρήατα, pl. de la κάρα.

καρήατος, gen. de la κάρα.

κάρηβάρεω-ῶ, vb. I a avea capul greu, a fi confuz: διὰ τὸ ~ ὑπὸ τοῦ ψόφου ARSTT. *HA534b8 din pricina confuziei date de zgomot*; PLUT. *Per.*3.6, id. *Ant.*85.7, LUC. *Bacch.*7. II a avea o durere de cap, a se clătina, a nu se ține pe picioare: καρηβαροῦντα ὑπὸ τοῦ σάλου LUC. *Herm.*28 *având dureri de cap din pricina ruliului*; PLUT. *Art.*11.8.

III a avea capul lăsat în jos: (d. spice) IOS. *AI2.83.*

[καρηβαρίας]

κάρηβαρία, ας, ή *subst.* stare a celui care își simte capul greu, durere de cap: ARSTT. *SV456b29*, <συ>στέλλει τῆ ὄσμη τὰς καρηβαρίας PLUT. *M.647d* (*coroana de trandafir*) *reduce prin miros durerile de cap.*

[καρηβαρίας]

κάρηβαρίαω-ῶ, *vb.* v. καρηβαρέω-ῶ

κάρηβαρικός, ή, ὄν *adj.* care dă dureri de cap: (vin) ARSTT. *Fr.106.12.*

[καρηβαρίας]

καρήναι, inf. aor. pas. de la κείρω: LUC. *Sol.6.*

Καρήνη, ης, ή *subst.* [var. Καρίνη] Carene, cetate în Mysia (poate lângă actualul sat Bahçeliköy din Turcia): HDT. 7.42.

κάρηνον, ου, τό [ᾶ] *subst.* {dor. κάρανον Aesch.} I (gener. pl.) cap: ἵπων ξανθὰ κάρηνα IL. 9.407 *capete roșcate de cai* (= *cai cu părul roșcat*); IL. 11.158, κάρανα δαΐξας AESCH. *Ch.396 sfârtecându-le capetele*; προύχοντο κάρηνα A.RH. 1.513 *își întindeau capetele*. II vârf, creastă, înălțime: κάρηνα οὐρέων A.RH. 3.161 *crestele munților*; βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο κάρηνων IL. 1.44 *a coborât de pe înălțimile Olimpului*; OD. 24.488. III înălțime, creștet: πολλῶν πολιῶν κατέλυσε κάρηνα IL. 2.117 *a surpat înălțimile multor cetăți.*

[κάρα]

Κάρησος, ου, ὁ *subst.* Caresos, râu în Troada: IL. 12.20.

κάρητος, gen. de la κάρα.

κάρητος, κάρητι, (ep.) gen. și dat. sg. de la κάρα.

Καρία, ας, ή *subst.* {ion. -ή Hdt.} Caria, regiune din sud-vestul Asiei Mici, între Lycia, Phrygia, Lydia și Marea Egee: Καρίνην ἔσχον οἱ Πέρσαι HDT. 6.25 *perșii aveau în stăpânire Caria*; THUC. 8.5, XEN. *HG3.4.12* ș.a.

καρίδιον, ου, τό [ῖ] *subst.* (cf. καριδάριον) crevetă: ARSTT. *HA547b17.*

[dim. al lui καρίς]

καρίεντο, „gingaș, grațios”, barbarism folosit de un arcaș scit cu rol de adj. (pt. χαρίεν): καρίεντό σοι τὸ τυγάτριον AR. *Th.1210 ai o fiică gingașă.*

Καρικός, ή, ὄν *adj.* din Caria, carian: HDT.

7.97, φέρει ... Καρικῶν ἀυλημάτων AR. *Ra.1302 ia [ceva] din melodiile pentru flutier ale carienilor* (com. d. carieni se spunea că nu sunt buni de nimic sau pot fi folosiți la orice); (cu ideea de „fără valoare”) SOPH. *Tr.540*, Καρικῆ τιμι μούση PLAT. *Lg.800e* *cu un cântec carian* (sc. *funebru*); Καρικῆ γλώσση PLUT. *Arist.19.2* *în limba cariană.*

[Καρία]

Καρίνη, ης, ή *subst.* cariană, femeie din Caria: PLUT. *Them.1.2*, id. *M.246e.*

Κάριος, ου, ὁ *adj.m.* carian, epitet al lui Zeus la Mylasa, localitate din Caria: HDT. 1.171.

[Κάρ]

καρίς, ἴδος, ή [ῖδ] *subst.* (iht.) crevetă: ARSTT. *HA525b27*, LUC. *Merc.Cond.3*, (com.) καρίδων ἀδελφοί AR. *V.1522 frați ai creveților* (= *fârtaji creveți*).

[prob. origine pregrecească sau un împrumut.]

κάρισο, barbarism al unui scit pt. χάρισα: ἔμοι ~ σὺ τοῦτο AR. *Th.1195 fã-mi plăcere cu asta.*

Καρίων, ωνος, ὁ *subst.* I Carion, nume de sclav pseudo-etnic (pt. Κάρ): AR. *Pl.624*, LUC. *Cat.624*. II Carion, râu în Arcadia: CALL. *Iov.1.24.*

[Κάρ]

καρκαίρω, *vb.* a răsună, a vui: κάρκαιρε δὲ γαῖα πόδεσσιν IL. 20.157 *pământul vuiia sub picioare.*

[poate origine onomatopeică]

καρκίνιον, ου, τό [ῖν] *subst.* (zool.) propr. „crab mic”, sc. pagur-pustnic: ARSTT. *HA529b20* ș.a.

[dim. al lui καρκίνος]

Καρκίνιτης, ου, ὁ [ῖν] *adj.m.* (com. cu suf. -ίτης care arată neamul) din neamul lui Carkinos („Crab”): AR. *V.1505.*

[Καρκίνος]

Καρκινίτις, ἴδος, ή *subst.* Carcinitis, cetate în Chersonesul Tauric (azi Yevpatoria în Crimeea): HDT. 4.99.

καρκίνο-ειδής, ἔς *adj.* asemănător cu un crab *sau* din specia crabilor: ARSTT. *PA684a15.*

[καρκίνος, εἶδος]

Καρκίνος, ου, ὁ *subst.* Carkinos, poet tragic ridiculizat de comici împreună cu fiii lui: τῶν Καρκίνου τις δαιμόνων AR. *Nub.1261 vreunul din zeii lui Carkinos*; ARSTT. *Rh.1400b10*, (prov.) Καρκίνου ποιήματα

MEN. *Fr.525 poeme ale lui Carkinos* (= de neînțelese); (prob. același) THUC. 2.32.

καρκίνος, ου, *ó subst. I* (zool.) crab: ARSTT. HA527a10, (com. d. o poreclă injurioasă a corintienilor) AR. *Eq.608*, (prov. d. ceva imposibil) οὐποτε ποιήσεις τὸν καρκίνον ὀρθὰ βαδίζειν AR. *Pax1083 nu vei face niciodată să meargă drept crabul*; XEN. *Smp.5.5. II* pereche de clești: (pt. tortură) λήψεται τὸν τράχηλον ἐντόνωσ ὁ ~ EUR. *Cyc.609 perechea de clește va apuca cu forță gâtul. III* (med.) cancer, tumoare: DEM. 25.95.

[cf. lat. *cancer*]

Καρκινό-χειρ, *adj.* |gen. -χειροσ| cu mâinile în forma cleștilor crabului: LUC. *VH1.35*.

[καρκίνος, χεῖρ]

καρκινώδης, εσ *adj.* de forma unui crab: PLUT. *M.980b*, (neut. pl.) τὰ καρκινώδη ARSTT. *PA683b31 speciile de crab*.

[cf. καρκινοειδής]

καρκίνωμα, ατος, τό *subst.* tumoare canceroasă, cancer: (fig., d. calomnii) καρκινώμασι διαβρωθεῖσ PLUT. *M.65d mâncat de tumori canceroase*.

[καρκινώω < καρκίνος]

Καρμανία, ας, *ή subst.* |var. -η Arr.| Carmania, regiune din Persia (azi aprox. regiunea Kerman din Iran): PLB. 11.34.13, PLUT. *Alex.67.1*, ARR. *An.6.27.2*.

Καρμάνιος, ου, *ó subst.* carmanian, locuitor din Carmania: PLB. 5.79.3.

[Καρμανία]

Καρμέντα, *ή subst.* Carmenta (= lat. *Carmenta*), mamă a lui Evander și profetesă: PLUT. *Rom.21.2*.

Καρμεντάλια, ων, τὰ *subst.* serbările carmentale (= lat. *Carmentalia*): PLUT. *Rom.21.1*.

[Καρμέντα]

Καρμεντίς, έως, *ή subst.* (poarta) Carmenta: (la Roma) PLUT. *Cam.25.3*.

[Καρμέντα]

κάρμινα, τὰ *subst.* poezii (= lat. pl. *carmina*): PLUT. *M.278c*.

[lat. sg. *carmen*]

Κάρνεα, ων, τὰ *subst.* v. Κάρνεια: THEOC. 5.83.

Καρνεάδης, ου, *ó subst.* Carneades, filosof grec (214/3–129/8 î.Hr.): PLUT. *Cat.Ma.22.1* LUC. *Macr.20*.

Κάρνεια, ων, τὰ *subst.* Carneiene sau Carnii, cea mai importantă sărbătoare dorică, cele-

brată mai ales la Sparta în cinstea lui Apollon Carneanul în luna (august-septembrie), care îi purta numele (cf. Κάρνειος); evoca întoarcerea Heraclizilor (v. Ηρακλείδης) și migrația dorică în Pelopones: HDT. 8.72, THUC. 5.75 ș.a.

[Κάρνειος]

Κάρνειος, ου, *ó adj.m.* Carneios sau Carneanul: (epitet al lui Apollon) CALL. *Ap.72*, (la Sparta) *ó ~ μὴν THUC. 5.54 luna Carneios* (= att. Metagheitnion / august-septembrie); EUR. *Alc.449*, PLUT. *Nic.28.2*.

[mitol. Κάρνος, Carnos, prezicător din Acarnania instruit în arta divinației de către Apollon; sau erou, fiu al lui Zeus și al Europei, care a fost iubit de Apollon]

Καρνήτιος, ου, *ó adj.m.* v. Κάρνειος: (epitet al lui Apollon) PL. *P.5.80*.

Καρνίων, ωνος, *ó [T] subst.* Carnion (azi Xerilas), râu în Arcadia.

Κάρνοι, ων, οἱ *subst.* carni, populație celtică: APP. *Ill.47*.

Καρνουτίνοι, ων, οἱ *subst.* carnuții (= lat. *Carnūtēs* și *Carnūti*), trib galic care ocupa teritoriul între Sequana (azi Seine) și Liger (azi Loire): PLUT. *Caes.25.5*.

καρός, gen. de la κάρ¹.

Καρός, v. Κάρ.

κάρος, ου, *ó subst.* toropeală, amețeală, letargie: ARSTT. *Pr.873b14*, ~ δέ μιν ἀμφεκάλυπεν A.RH. 2.203 *la cuprins amețeala*; PLUT. *Ant.71.8*.

[κάρα]

καρώ-ω, *vb.* |aor. ἐκάρωσα; pas. aor. ἐκάρωθην, pf. κεκάρωμα| (pas.) a fi doborât de toropeală sau somnolență, a fi toropit: ARSTT. *Mir.832a3*, id. HA602b23, θανάτω κεκαρωμένα δεινὰ πέλωρα THEOC. 24.59 *monștri cumpliți toropiți de moarte*.

[κάρος]

Κάρπαθος, ου, *ή subst.* Carpathos, insulă în Marea Egee între Rhodos și Creta: HDT. 3.45, A.RH. 4.1636.

καρπαία, ας, *ή subst.* *carpaia* sau *carpea*, (dans mimat în care era reprezentat un țăran căruia un bandit voia să-i fure boii): XEN. *An.6.1.8*.

[καρπός]

καρπάλιμος, ου *adj.* rapid, iute: ποσὶ καρπαλίμοισι IL. 16.342 *cu picioare iuți*; A.RH. 3.280, THEOC. 25.156. // **καρπαλίμως**, *adv.* (în mod) rapid, iute: ~ δ' ἵππων ἐπεβήσето

IL. 10.513 *s-au urcat iute pe cai*; OD. 7.135, A.Rh. 2.547.

[et. nec.; cf. καρπός? κάλπη?]

καρπάσινος, η, ον *adj.* de in: (panglici) LXX *Est.* 1.6.

[κάρπασος]

καρπεία, ας, ή *subst.* drept de beneficiu, uzu-fruct: PLB. 31.21.8.

[καρπός]

καρπεϊον, ου, τό *subst.* fruct: AR. *Fr.* 177.

[καρπός]

καρπεύω, *vb.* |inf. aor. καρπεῦσαι; *pas.* part. aor. neut. καρπευθέν| a se bucura de roade, a culege roadele: AR. *Fr.* 517, ἐπὶ πέντε γε νεὰς καρπεῦσαι τὴν χώραν PLB. 10.28.4 *a culege roadele din finut vreme de cinci generații*; (*pas.*) συναγαγὼν τὸ καρπευθέν PLUT. *M.* 275e *adunând producția de fructe.*

[καρπός]

καρπίζω, *vb.* |*med.* viit. καρπίσομαι, aor. ἐκαρπίσαμην| **I** (*act.*) a face să rodească, a umple cu rod: EUR. *Hel.* 1328, Πάφον, τὰν ... ῥοαὶ καρπίζουσιν EUR. *Ba.* 408 (*cetatea*) *Raphos, pe care răurile o umplu cu rod.* **II** (*med.*) a rodi: (fig.) τὸ σῶφρον ... δόξαν ἐσθλὴν ἐν βροτοῖς καρπίζεται EUR. *Hipp.* 432 *moderația rodește o reputație bună printre muritori.*

[καρπός]

κάρπιμος, ον *adj.* **I** *dător de fructe*: (vară) AESCH. *Pr.* 455, μυρρίνας ... τῶν καρπίμων AR. *Pax* 1154 *ramuri de mirt din cele care poartă fructe (= ramuri de mirt cu fructe pe ele)*; AR. *V.* 264, LXX *Gen.* 1.12. **II** *care aduce folos sau profit, profitabil*: ἀμέλγει τῶν ξένων τοὺς καρπίμους AR. *Eq.* 326 *îi storci pe cei care aduc profit dintre străini*; κεκτηῖσθαι μᾶλλον τὰ καλὰ καὶ ἄκαρπα τῶν καρπίμων ARSTT. *EN* 1125a12 *a le dobândi mai degrabă pe cele frumoase și inutile decât pe cele profitabile.*

[καρπός]

Κάρπισ, ὁ *subst.* Calpis, affluent al Istrului (neidentificat): HDT. *Hdt.* 4.49.

καρπισμός, οὔ, ὁ *subst.* avantaj, profit: ARSTT. *Pr.* 952b6.

[καρπίζομαι]

καρπό-βρωτος, ον *adj.* cu fructe bune de mâncat sau comestibile: (arbore) LXX *Deut.* 20.20.

[καρπός, βιβρώσκω]

καρπογονέω-ῶ, *vb.* a produce fructe: PLUT.

M. 684c.

[καρπογόνος]

καρπογονία, ας, ή *subst.* producere de fructe, rodnicie: XEN. *Smp.* 2.26, μίξεις φυτῶν ... ἄχρι καρπογονίας PLUT. *M.* 640b *altoiiri de plante pentru producerea de fructe*; PLUT. *M.Fr.* 209.

[καρπογόνος]

καρπόδεσμα, ον, τὰ *subst.* legături pentru mâini, cătușe: LUC. *Lex.* 10.

[καρπός, δεσμός]

καρπο-ποιός, ὄν *adj.* care face să rodească, *dător de rod*: (Demeter) EUR. *Rh.* 964.

[καρπός, ποιέω]

καρπός¹, οὔ, ὁ *subst.* **I** *rod, fruct*: ἀρούρης καρπὸν ἔδοντες IL. 21.465 *mâncând rodul pământului*; IL. 3.246 *λωτοῖο φάγοι μελιηδέα καρπὸν* OD. 9.94 *mănâncă fructul dulce al lotusului*; AESCH. *Eu.* 907, ARSTT. *GA* 17a22. **II** *produs, recoltă*: τοῖς καρποῖς τοῖνον τοῖς γιγνομένοις ἐξ αὐτῶν ... χρῆσθαι XEN. *Cyr.* 1.1.2 *a se folosi de produsele care rezultă de pe urma lor (sc. a turmelor)*; ἐν καρποῦ ξυγκομιδῇ THUC. 3.15 *în timpul adunării recoltelor*; μὴ εἰληφέναι καρπὸν ἐκ τῆς γῆς XEN. *HG* 5.4.56 *a nu aduna nicio recoltă de pe pământ.* **III** (fig.) *rod, profit*, câștig, răsplată, rezultat: μὴ τινα καρπὸν λήψονται τῶν πόνων XEN. *Cyr.* 7.2.11 *dacă nu vor primi o răsplată a osteneții*; (d. o consecință) ἐφάγετε καρπὸν ψευδῆ LXX *Os.* 10.13 *ați mâncat rod mincinos*; (d. rugăciuni) ἀνταποδώσομεν καρπὸν χειλέων LXX *Os.* 14.3 *vom aduce în schimb rodul buzelor [noastre]*; ἔδονται τῆς ἐαυτῶν ὁδοῦ τοὺς καρποὺς LXX *Prov.* 1.31 *vor mânca din roadele (= rezultatele) căii lor.* **IV** *rod, vâstar, fiu*: LXX *Gen.* 30.2, id. *Ps.* 131.11, εὐλογημένος ὁ ~ τῆς κοιλίας σου NT *Lc.* 1.42 *binecuvântat rodul pânteceului tău.*

[IE R. *kerp-, cf. lat. *carpō* „a tăia”]

καρπός², οὔ, ὁ *subst.* încheietură (a mâinii), carp: οὐτάσε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ IL. 5.458 *a rănit-o la mână deasupra încheieturii*; ἀλλήλων ἐπὶ καρπῷ χεῖρας ἔχοντες IL. 18.594 *ținându-se unii de alții de încheietura mâinii*; κάπτι καρπῷ ... χερὸς φέρω EUR. *Ion* 1009 *port (lanțul) la încheietura mâinii*. [prob. R IE *kwerp- „a răsuci”; după alții, ar fi același cuvânt cu καρπός¹ de la forma proeminentă a încheieturii]

καρπο-τελής, ἐς *adj.* care aduce roadele la

coacere *sau* care plătește un tribut în roade: (pământ) AESCH. *Supp.*688.

[καρπός¹, τέλω]

καρποφάγω-ῶ, *vb.* a se hrăni cu fructe: (d. păsări) ARSTT. *HA593a15*.

[καρποφάγος]

καρπο-φάγος, *ον adj.* (d. animale) care se hrănește cu fructe: ARSTT. *HA595a14*.

[καρπός¹, *vb.* aor. ἔφαγον]

καρποφορέω-ῶ, *vb.* [imprf. ἐκαρποφόρουν, viit. καρποφορήσω, aor. ἐκαρποφόρησα] a purta *sau* a face rod, a aduce roade, a rodi: XEN. *Vect.*1.3, *LXX Av.*3.17, αὐτομάτη ἢ γῆ καρποφορεῖ NT *Mc.*4.28 *pământul rodește de la sine*; PLUT. *M.*956d, *LUC.* *VH2.41*, (med. = act.) NT *Col.*1.6.

[καρποφόρος]

καρπο-φόρος, *ον adj.* care poartă rod, care produce fructe, fructifer, roditor, fertil: (Libya) PI. *P.*4.6, (arbori) ARSTT. *GA715b22*, XEN. *Cyr.*6.2.22, (pământ) *LXX Ps.*106.34, (fig.) (d. tinerete) EUR. *Ion*475, καιροὺς καρποφόρους NT *Fr.*14.17 (ano)*timpuri roditoare*.

[καρπός¹, φέρω]

καρπώω-ῶ, *vb.* [imprf. ἐκάρπουν, viit. καρπώσω, aor. ἐκάρπωσα, pf. κεκάρπωκα; med. imprf. ἐκαρπούμην, viit. καρπώσομαι, aor. ἐκαρπώσασθην, pf. κεκάρπωμαι; pas. aor. ἐκαρπώθημι] I (act.) 1 a face rod, a rodi: (fig.) ὕβρις ... ἐκάρπωσεν στάχυν ἄτης AESCH. *Pers.*821 *nemăsura a rodit spicul năpastei*. 2 a aduce roade (ca sacrificiu), a aduce ca prinos: *LXX Lev.*2.11, id. *Od.*7.38, id. *Dan.*Θ3.38. 3 a lua drept fruct: *LXX Deut.*26.14. II (med.) 1 a strângerod, a culege: γένος Πελασγῶν τήνδε καρπούται χθόνα AESCH. *Supp.*253 *neamul pelasgilor strângerodul de pe acest pământ*; δις δὴ τοῦ ἐνιαυτοῦ τὴν γῆν ἐκαρποῦντο PLAT. *Cri.*118e *culegeau fructele pământului de două ori pe an*. 2 a trage profit, a-și asigura: τὰ αὐτοῦ ἀγαθὰ γινόμενα καρποῦσθαι THUC. 2.38 *a trage profit de pe urma bunurilor care se produc aici*; καρποῦμαι ἀσφάλειαν καὶ εὐκλειαν XEN. *Cyr.*8.2.22 *îmi asigur siguranța și renumele*. 3 (neg.) a culege în mod excesiv, a exploata: διχόθεν καρποῦνται τὴν πόλιν DEM. 24.174 *exploatează cetatea în două feluri*. 4 a culege roadele, a se bucura de, a avea parte de: AESCH. *Ag.*621, Σικελία καρπουμένη καὶ πρὶν ἔλευ-

θερίαν THUC. 7.68 *Sicilia, care se bucura de libertate și mai înainte*; τὰ αὐτοῦ ἀγαθὰ γινόμενα καρποῦσθαι THUC. 2.38 *a ne bucura de bunurile care se produc aici*; ἄπαιδα καρποῦσθαι βίον EUR. *Fr.*571 *a te bucura de o viață fără copii*; πένθη μέγιστα δακρῶν καρποῦμεν EUR. *Hipp.*1427 (tie) *care ai parte de cele mai mari dureri ale lacrimilor*; SOPH. *Tr.*204, PLAT. *Smp.*187e, λάθρα τὰς ἡδονὰς καρποῦμεν PLAT. *R.*548b *culegând roadele plăcerii pe ascuns*.

[καρπός¹]

κάρπωμα, *ατος, τό subst.* I rod, fruct: AESCH. *Supp.*1001. II prinos: (în jertfe) *LXX Ex.*30.9, id. *Lev.*1.13, id. *Num.*18.9.

[καρπώω]

κάρπωσις, *εως, ἡ subst.* I rodnicie: τὴν ἀρχὴν τῆς Ἀσίας αὐτοῖς καὶ τὴν κάρπωσιν γενέσθαι XEN. *Cyr.*4.5.16 *a dobândi conduce-re a Asiei și exploatarea rodnicii ei*. II (aducere de) jertfă, prinos: *LXX Lev.*4.18, id. *Sir.*30.19, ποιήσει κάρπωσιν περὶ ὕμῶν *LXX Ion*42.8 *va aduce jertfă pentru voi*.

[καρπώω]

καρπωτός, *όν adj.* care ajunge până la încheietura mâinii: χιτῶν ~ *LXX 2Rg.*13.19 *cămașă cu mâneci până la încheieturi (= cu mâneci lungi)*.

[καρπός²]

Κάρραι, *ῶν, αῖ subst.* Carrai, cetate în Mesopotamia (azi Harran în Turcia): PLUT. *Crass.*27.8.

καρρέζουσα, *part. prez. fem.* de la καταρρέζω: IL. 5.424.

κάρρων, *ον adj.* [gen. -ονος] (dor. comp. pt. κρείσσων) mai bun: ἄνδρας Λακεδαιμίων ἔχει τήνου κάρρνας PLUT. *Lyc.*25.5 *Sparta are bărbați mai buni decât acela*; PLUT. *M.*238b.

[κρατύς]

Κάρσος, *ου, ὁ subst.* Carsos, râu în Cilicia: XEN. *An.*1.4.4.

κάρτᾱ, *adv.* (= lat. *valde*) I tare, foarte: (+ adj.) λίμνη ... ~ ἄλμυρῆ HDI. 7.109 *lac foarte sărat*; στίτια ἐτέων κάρτα πολλῶν HDI. 1.190 *merinde pentru foarte mulți ani*; ὅσοι ~ εὐδαίμονες ARR. *Ind.*16.3 *cei care sunt cei mai bogăți*; (+ adv.) εἰ τὰ πλείω χρηστὰ τῶν κακῶν ἔχεις, ἄνθρωπος οὖσα ~ γ' εὐπράξειας ἂν EUR. *Hipp.*472 *dacă cele bune sunt mai multe decât cele rele, fiind [doar] om, [poți crede] că o duci tare bine*.

Π *desigur, de bună seamă, cu adevărat, cu totul, întocmai*: ~ τε ἔδεισαν μὴ ... HDT. 8.141 *s-au temut cu adevărat ca nu cumva...*; ~ δ' εἰμι τοῦ πατρός AESCH. *Eu.738 sunt cu totul de partea tatălui*; ~ μαίνομαι SOPH. *Tr.446 înebunesc cu adevărat*; ληρεῖς ἔχων ~ AR. *Av.342 continui să bați bine câmpii*; ~ γὰρ κἀγὼ θέλω EUR. *Med.1376 căci, de bună seamă, și eu vreau*; (în dialoguri) καὶ ~ SOPH. *OC65 desigur*.

[*καρτός (= κρατός), cf. κράτος]

κάρτα(λ)λος, ου, ὁ *subst.* κοῦ: LXX *Deut.26.2, id. Ier.6.9*, ἔθηκαν τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ἐν καρτάλλοις LXX *4Rg.10.7 le-a pus capetele în coșuri*.

[cf. κυρτός]

καρταί-πους, πουν *adj.* |gen. -ποδος| cu picioare puternice: (d. taur) ὅταν ... καρταί-ποδ' ἀναρῶν ΠΙ. *O.13.81 atunci când sacrifică un animal cu picioare puternice*.

[κράτος, πούς]

καρτερ-αίχμης, ου, ὁ *adj.m.* cu lance tare: (d. fiul lui Amphitryon, sc. Heracles) ΠΙ. *I.6.38*.

[καρτερός, αἰχμή]

καρτερέω-ῶ, *vb.* |impf. ἐκαρτέρουν, viit. καρτερήσω, aor. ἐκαρτέρησα, pf. κεκαρτέρηκα; *pas. part. aor. καρτερηθείς*| a fi tare (puternic), a rezista cu tărie, a îndura, *ext.* a accepta cu resemnare: (abs.) ~ δὲ χρῆ καὶ ἄλλων παιδῶν ἐλπίδι THUC. *2.44 trebuie să rezistați cu tărie cu speranța [de a avea] și ați copii*; ἤττον καρτεροῦμεν διψῶντες ἢ πεινῶντες ARSTT. *Pr.949b32 rezistăm mai puțin atunci când ne este sete decât atunci când ne este foame*; (+ ac.) χρῆ δ', ἥτις ἐστί, ~ θεοῦ δόσιον EUR. *Alc.1071 trebuie să înduri datul zeului, oricare ar fi*; καρτεροῦσι πολλὴν κακοπάθειαν ARSTT. *Pol.1278b28 suportă multă suferință*; (πρός + ac.) μαλακοὺς δὲ ~ πρὸς ἡδονάς PLAT. *R.556c cei molatici au forță în fața plăcerilor*; πρὸς ῥῆγος ~ XEN. *Cyr.2.3.13 a rezista la frig*; (ἐπί + dat.) ~ ἐπὶ τοῖς παροῦσι καὶ θαρρεῖν περὶ τῶν μελλόντων ISOC. *6.48 a rămâne tare față de situația prezentă și a prinde curaj față de cele viitoare*; (+ part.) οὐκουν σιγῇ ἔχοντες ἐκαρτέρησαν ARR. *An.7.8.3 nu se mai sileau să păstreze tăcerea*.

[καρτερός]

καρτέρημα, ατος, τό *subst.* rezistență, stăruință, îndurare: (pl.) πάντα τὰ τῆς ψυχῆς ...

καρτερήματα PLAT. *Men.88c toate îndurările sufletului*.

[καρτερέω]

καρτέρησις, εως, ἡ *subst.* I dârzenie, rezistență: PLAT. *La.194a*, τοῖς δ' ἀνθρώποις ἡ ~ καὶ παρὰ φύσιν ἐστὶν PLUT. *M.987f la oameni spiritul de a rezista este împotriva naturii sale*. II suportare, îndurare: (pl.) τὰς τοῦ χειμῶνος καρτερήσεις PLAT. *Smp.220a îndurare a iernii*.

[καρτερέω]

καρτερία, ας, ἡ *subst.* tărie, fermitate, statornicie, neclintire: διὰ καρτερίας τὴν πίστιν τοῖς φίλοις διέσωζον XEN. *HG7.2.17 își păstrau printre prieteni încrederea prin statornicie*; ~ ὑπομονὴ λύπης ἔνεκα τοῦ καλοῦ PLAT. *Sp.412c statornicie: răbdare a suferinței în vederea binelui*; ARSTT. *EN1145b8, LXX 4Mac. 8.26, APP. BC4.137*.

[καρτερός]

Καρτέρια, ὠν, τὰ *subst.* Carteria, insulă în Marea Egee (neidentificată azi), care aparține cetății Phokaia: THUC. *8.101*.

καρτερικός, ἦ, ὄν *adj.* |superl. -ώτατος| cu tărie, stăruitor, ferm, tenace: (op. μαλακός „care dă dovadă de slăbiciune”) ARSTT. *EN1150a15, ρώμη καρτερική πρὸς ἀρετήν* PLAT. *Sp.412a forță care stăruie în virtute*; IOS. *BI3.396, PLUT. Alex.48.1* ș.a. // **καρτερικῶς**, *adv.* cu fermitate: ~ ζῆν οὐχ ἡδὺ τοῖς πολλοῖς ARSTT. *EN1179b33 a trăi cu fermitate nu este plăcut pentru cei mai mulți*.

[καρτερός]

καρτερο-βρέντης, ου *adj.m.* cu tunet puternic: (d. Zeus) ΠΙ. *Fr.155.1*.

[καρτερός, βροντή]

καρτερό-θῦμος, ὄν *adj.* I cu suflet puternic, inimos, curajos: (d. Diomedes) IL. *5.277*, (Achilleus) IL. *13.350*, (misieni) IL. *14.512*, (Heracles) OD. *21.25*, (Eris) HES. *Th.225*, (Chrysaor) HES. *Th.979*. II violent, puternic: (vânturi) HES. *Th.378*.

[καρτερός, θυμός]

καρτερός, ἄ, ὄν *adj.* I (d. pers.) tare, puternic, vajnic, aprig, dârz: εἰ δὲ σὺ ~ ἐσσι IL. *1.280 chiar dacă ești tare*; OD. *20.393*, Ζεὺς γε Τυφῶ καρτερώτερος μάχη AESCH. *Th.517 Zeus este mai puternic decât Typhos în luptă*; (Heracles) AR. *Ra.464*, καρτεροὶ πρὸς τὸ λέγειν PLAT. *Th.169b aprigi la vorbă*; THEOC. *17.26, LUC. Rh.Pr.9*. II (d.

lucruri) puternic, tare, crâncen, înverșunat, aprig, cumplit: *φάλαγγες καρτεραί* IL. 5.592 *falange (= cete) puternice*; καρτερόν ἔλκος IL. 16.523 *rană cumplită*; τάδε καρτερά ἔργα IL. 5.757 *aceste fapte crâncene*; μάχης δὲ γενομένης καρτερῆς HDT. 3.11 *având loc o bătălie crâncenă*; THUC. 1.49, LXX 3Mac.1.4, καρτερόν ἔγχος THEOC. 22.184 *lance tare*; καρτεράν ψυχὴν λαβεῖν AR. Ach.393 *a se înarma cu curaj* (propr. *a lua un suflet puternic*); βόσσυλα καρτερά A.RH. 3.1290 *țarcuri solide*; (neut. adv.) κατὰ τὸ καρτερόν AR. Ach.622 *cu toată puterea*; τὸ καρτερόν ἐμβαλόμενοι XEN. Cyr.4.2.21 *năvălind cu forță*; PLAT. Smp.217c. III (d. locuri) bine întărit sau apărat, fortificat: τεῖχος διὰ τοῦ Ἰσθοῦ ἐληλαμένου καρτεροῦ HDT. 9.9 *zid bine întărit întins peste Istm*; ἦν δὲ λόφος ~ THUC. 7.78 *era o colină bine întărită*; χωρίον ... φύσει καρτερόν THUC. 4.3 *loc fortificat de la natură*; THUC. 8.38, XEN. HG6.2.38, APP. Hann.59. IV încăpățânat, stăruitor, perseverent: καρτερώτατος ἀνθρώπων ἐστὶν πρὸς τὸ ἀπιστεῖν PLAT. Phd.77a *este cel mai încăpățânat dintre oameni în a nu se încrede*. // **καρτερῶς**, adv. I prin forță, cu tărie, violent: ~ εἶλε τὴν πόλιν APP. BC1.51 *a capturat cetatea prin forță*; οἱ Ἴνδοι ~ ἐμάχοντο ARR. An.6.8.6 *indienii luptau cu tărie*; LUC. Zeux.8. II cu fermitate, neclintit: ὑπόμεινε ~ LUC. Prom.21 *îndură neclintit*; IOS. B15.296. III adânc, profund: ὑπνωμένου δὲ καρτερῶς τοῦ μάγου HDT. 3.69 *atunci când magul a adormit profund*.

[v. κράτος]

καρτερούντως, adv. cu tărie, curajos: ~ ἀμυνομένου τὴν τύχην PLAT. R.399b *apărându-și soarta cu tărie*.

[καρτερέω]

καρτερο-ψυχία, ac, ἡ subst. tărie a sufletului, hotărâre, fermitate: LXX 4Mac. 9.26.

[καρτερός, ψυχὴ]

καρτερῶς, adv. v. καρτερός

κάρτιστος, η, ον adj. (superl. ep.) = κράτιστος, v. pozitiv κράτῦς, comp. κρείσσων: IL. 6.185, id. 20.243, OD. 12.120, HES. Th.981.

κάρτος, εος, τό subst. [gen. contr. -ους] (ep. ion.) v. κράτος: IL. 17.562, OD. 4.415, THEOC. 4.8, A.RH. 2.77.

καρτώνω, vb. [med. aor. 3pl. ἐκαρτόναντο; pas. part. aor. καρτυνθείς prob. Call.

Aet.fr.43.68] (ep.) v. κρατόνω: IL. 11.215, HES. Th.676, A.RH. 1.510.

κάρυα, ac, ἡ subst. (bot. gener.) alun sau nuc: SOPH. Fr.759, PLUT. M.647a.

[κάρυον]

Κάρυαι, ὄν, αἱ subst. Caryai, localitate în Laconia: THUC. 5.55, XEN. HG6.5.25.

Καρυανδεύς, εως, ὁ adj.m. locuitor din Cariyanda, cetate în Caria (Asia Mică): HDT. 4.44.

[Καρύανδα]

Καρῦατίδες, ὄν, αἱ subst. Cariatide, preotese ale lui Artemis Caryatis (Καρῦατίς „din Caria”); (arhit.) cariatide (*coloane, sub chipul unor statui de femeie, care susțin arhitrava unei construcții*): εἶναι δὲ γλυφὴν ἐν τῇ σφραγίδι Καρυατίδας ὄρχουμένης PLUT. Art.18.3 *încrustarea pe pecete reprezenta Cariatide care dansau*.

[Καρία]

καρυατίζω, vb. a dansa dansul închinat lui Artemis Caryatis: παρὰ Πολυδεύκου καὶ Κάστορος ~ μαθόντες LUC. Salt.10 *învățând de la Polydeukes și Castor să danseze dansul închinat lui Artemis Caryatis*.

[Καρῦατίς „din Caria” < Καρία]

καρύινος, η, ον adj. din lemn de migdal (sau nuc): (nuia) LXX Gen.30.37, (toiag) LXX Ier.1.11.

[κάρυον]

καρύϊσκος, ου, ὁ subst. cupă în formă de migdală sau nucă (după alții „floare de migdal”): LXX Ex.25.33.

[dim. al lui κάρυον]

κάρυκεία, ac, ἡ subst. condimentare cu sosul καρύκη, aseasonare rafinată: PLUT. AgisCleom.34.4, id. M.126b, LUC. Lex.6, id. Symp.11.

[καρύκη]

κάρυκεῖω, vb. [impf. ἐκαρύκευον; med.-pas. part. pf. κεκαρυκευμένος] I a găti cu sosul καρύκη, a condimenta: MEN. Fr.451, τὰ κεκαρυκευμένα (sc. ὄψα) MEN. Fr.397.7 *alimente preparate cu sos*. II (fig.) a prepara cu grijă, a aseasona: λόγον ... ~ PLUT. M.55a *a aseasona [bine] o poveste*.

[καρύκη]

κάρυκη, ης, ἡ [ῦ] subst. sos lidian, făcut din diferite mirodenii și sânge: LUC. Tim.54, (pl.) PLUT. M.664a.

[et nec.; poate origine pregrecească]

κάρυκινος, η, ον [ῦ] adj. de culoarea sosului

lidian (καρύκη), *sc.* roșu-închis: (mantale) XEN. *Cyr.*8.3.3.

[καρύκη]

καρυκο-ποιέω-ῶ, *vb.* a face un sos lidian (καρύκη): AR. *Eq.*343.

[καρύκη, ποιέω]

κάρυξ, *κος*, ὁ *subst.* (dor.) *v.* κήρυξ

κάρυον, *ου*, τό [ᾗ] *subst.* (bot. orice fruct cu coajă dură: nucă, castană, alună, migdală) **I** nucă: ARSTT. *Mech.*854a37. **II** castană: κάρυα ... πλατέα οὐκ ἔχοντα διαφυήν οὐδεμίαν XEN. *An.*5.4.32 *nuci netede care nu au nicio crestătură*. **III** migdală: LXX *Gen.*43.11, *id. Num.*17.23.

[*et. nec.*]

κάρυο-ναύτης, *ου*, ὁ *subst.* cel care navighează într-o coajă de nucă: (pl.) LUC. *VH.*2.37.

[κάρυον, ναύτης]

καρύσσω, (dor.) *v.* κηρύσσω

Καρύστιος, *α*, *ον adj.* din Carystos: HDT. 7.214, EUR. *IT*1451, DEM. 18.319, *oi* Καρύστιοι THUC. 1.98 *locuitori din Carystos*; AR. *Lys.*1181.

[Καρυστος]

Κάρυστος, *ου*, ἡ [ᾗ] *subst.* Carystos, cetate în sudul insulei Eubeea (Euboia, în prezent Evia): IL. 2.539, HDT. 6.99, PLB. 18.47.12

καρυωτός, *ἡ*, ὁ *adj.* împodobit cu nuci *sau* migdale: (candle) LXX *Ex.*38.16.

[κάρυον]

καρφᾶλέος, *α*, *ον adj.* **I** uscat: (paie) OD. 5.369. **II** (d. sunete) sec, ascuțit: (neut. adv.) καρφαλέον δέ οἱ ἀσις ... ἄυσεν IL. 13.409 *scutul a sunat ascuțit*.

[κάρφω]

κάρφη, *ης*, ἡ *subst.* fân, furaj, nutreț: XEN. *An.*1.5.10, αἱ διφθέραι τῆς κάρφης ἐμπιλάμεναι ARR. *An.*5.9.3 *plute de piele umplute cu nutreț*.

[κάρφος]

καρφηρός, *ἡ*, ὄν *adj.* făcut din paie: (cuiburi) EUR. *Ion*172.

[κάρφος]

κάρφος, *εος*, τό *subst.* |contr. -ους| **I** pai, așchie: κινούσα μηδὲ ~ AR. *Lys.*474 *fără a mișca un pai*; AR. *V.*249, τί δὲ βλέπεις τὸ ~ τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου NT *Mt.*7.3 *de ce vezi paiul în ochiul fratelui tău*; LXX *Gen.*8.11. **II** (spec.) nuielușă cu care preterul atîngea capul unui sclav în momentul eliberării: (= lat. *festuca*) PLUT. *M.*550b.

III tăbliță de lemn (cu parole militare): PLB. 6.36.3.

[κάρφω]

καρφυρός, *ἡ*, ὄν *adj.* *v.* καρφηρός

κάρφω, *vb.* |viit. κάρψω, aor. ἔκαρψα| a seca, a usca, a veșteji, a ofili: ἥελιος χρὸα κάρφει HES. *Op.*575 *soarele usucă pielea*; (fig.) ἀγήνορα κάρφει Ζεὺς HES. *Op.*7 *Zeus îl ofilește pe cel semeț*; (pas.) στονόεντι δὲ κάρφεται οἴτω A.RH. 4.1094 *se usucă (= se ofilește) sub destinul amar*; CALL. *Aet.*fr.44. [et. nec.; prob. origine pregrecească]

καρχᾶλέος, *α*, *ον adj.* δίψη καρχαλέοι IL. 21.541 *uscați de sete*; A.RH. 4.1442.

II (ext.) cu dinți ascuțiți *sau* violent, fioros: (câini) A.RH. 3.1058.

[κάρχαρος? κάρφω?]

καρχαρ-όδους, ὄδοντος *adj.* cu dinți ascuțiți: (câini) IL. 13.198, HES. *Op.*796, AR. *Eq.*1017, (pești) ARSTT. *HA*505a28, (lup) THEOC. 24.87, (fig. d. Cleon) AR. *V.*1031.

[κάρχαρος, ὄδους]

καρχαρόδων, ὄδοντος *adj.* *v.* καρχαρόδους: THEOC. 24.87.

κάρχαρος, *ον* [ᾗ] *adj.* **I** cu dinți ascuțiți: (câine) LUC. *Luct.*4, *id. Salt.*4, (mușcătură) LUC. *Trag.*302, (instrumente) PLUT. *M.*468c. **II** (fig.) mușcător, aspru: (exprimare) LUC. *Hist.*Consc.43, (retor) LUC. *Merc.*Cond.35.

[*et. nec.*; cf. sanscr. *khara-* „aspru, ascuțit”; poate origine pregrecească]

καρχάσιον, *ου*, τό *subst.* *v.* καρχήσιον

καρχηδονίζω, *vb.* a fi de partea cartaginezilor: (d. cetatea Engyion din Sicilia) PLUT. *Marc.*20.5.

[Καρχηδών]

Καρχηδόνιος, *α*, *ον adj.* cartaginez: HDT. 1.166, THUC. 1.14 ș.a.

[Καρχηδών]

Καρχηδών, ὄνος, ἡ *subst.* Cartagina (lat. *Carthāgō*), oraș din nordul Africii, capitală a imperiului cartaginez (azi un cartier din Tunis): THUC. 6.2, PLB. 1.73.4, ș.a., (= lat. *Carthago Nova*) ~ *vēa* PLUT. *Sert.*7.4 *Cartagina nouă* (în Hispania, azi Cartagena).

καρχήσιον, *ου*, τό *subst.* {dor. καρχάσιον [χᾶ] Pi., Sapph.} **I** (tip de) cupă de băut, mai alungită la margini și mai îngustă la mijloc: SAPPH. 141, SOPH. *Fr.*660. **II** (mar.) partea superioară a catargului, gabie: Pi. *N.*5.51, (pl.) EUR. *Hec.*1261, γλαύκα ... τοῖς καρχη-

σίοις ἐπικαθίζουσιν PLUT. *Them.* 12. I *cucuvea care s-a așezat pe gabia catargului*; LUC. *Merc. Cond.* 1. III (în mecanică) pivot: περιηγόμεναι καρχησίω πρὸς τὸ δέον PLB. 8.5.10 *rotindu-se pe un pivot către partea dorită*.

[et. nec.; poate origine pregrecească]

κἄρωτικός, ἡ, ὄν *adj.* care provoacă somnolență sau toropeală, soporific: οἶνος ... ὁ δὲ κριθίνος ~ ARSTT. *Fr.* 106.12 *vinul din orz* (= berea) *dă somnolență*; (d. nuc) PLUT. *M.* 647b.

[καρώω]

κἄς, crază pt. καὶ ἐς; AR. *Ach.* 184.

Κασ(σ)άνδρα, ας, ἡ *subst.* {ion. Κασάνδρη} Cassandra, fiică a lui Priam, regele Troiei: IL. 4.699, OD. 11.422, AESCH. *Ag.* 1035.

κἄσαλβάζω, *vb.* [viit. κἄσαλβάσω] a se purta ca o târfă, *ext.* a întreține raporturi sexuale (cu cineva) ca o târfă: (+ ac.) κἄσαλβάσω τοὺς ἐν Πύλῳ στρατηγούς AR. *Eq.* 355 *am să le-o trag ca o târfă strategilor din Pylos*.

[κἄσαλβάς]

κἄσαλβάς, ἄδος, ἡ *subst.* târfă, prostituată: AR. *Ec.* 1106, id. *Fr.* 478.

[cf. κασῆς? et. nec.]

Κασάνδρα, ας, ἡ *subst.* {ion. -ρη} v. Κἄσσανδρα

Κἄσανδρος, ου, ὁ *subst.* v. Κἄσσανδρος

κἄσαυρεῖον, ον, τὸ *subst.* (= κασῶρειον) bordel: AR. *Eq.* 1285.

[κἄσωρίς „prostituată”]

κἄσης, οῦ, ὁ *subst.* [ac. sg. -ἄν, ac. pl. -ἄς Xen.] acoperământ din piele de cal: XEN. *Cyr.* 8.3.6.

[imprumut semitic]

κἄσία, ας, ἡ *subst.* [var. κασσία Plut., Ios.] {ion. -ίη Hdt.} (bot.) casia, scorțișoară: SAPPH. 44.30, HDT. 3.107, LXX *Ps.* 44.9, PLUT. *M.* 179e.

[cf. ebr. *qasī'ā* (קַשְׂיָא)]

κἄσιγνήτη, ης, ἡ *subst.* soră: Ἥρην δὲ προσέειπε κασιγνήτην ἄλοχόν τε IL. 16.432 (*Zeus*) *i-a vorbit Herei, soră și soție*; OD. 4.810, SOPH. *Ant.* 49, EUR. *Or.* 792, A.RH. 3.310 ș.a.

[κἄσιγνητος]

κἄσιγνητος¹, ου, ὁ *subst.* (frecv. poet. pt. ἀδελφός) (gener.) frate (din aceeași mamă): (d. Afrodita și Ares) ἡ δὲ ... κασιγνήτιο ... ἦτεεν ἵππους IL. 5.357 *iar aceeași îi cerea caii fratelui*; Διόσκοροι, Κἄστωρ ~ τε Πο-

λυδεύκης EUR. *El.* 1240 *Dioscurii, Castor și fratele Polydeukes*; (spec. cu referire și la vărul primar; Hiketaon era fratele lui Priam) Ἔκτωρ δὲ κασιγνήτισσι κέλευσε πᾶσι ... Ἴκεταονίδην ἐνένυπεν ... Μελάνιππον IL. 15.545 *Hector i-a îndemnat pe toți frații, l-a dojenit pe Melanippos, fiul lui Hiketaon*. // **κἄσιγνητος**, ου, ἡ *subst.* soră: ἴδεσθε τῶδε τῶ κασιγνήτῳ SOPH. *El.* 977 *priviți aceste două surori*.

[dub. cf. κάσις, γίγνομαι]

κἄσιγνητος², η, ὄν *adj.* frățesc, de frate, de soră: ἀχέουσ' ... κασιγνήτιο φόνιο IL. 9.567 *fiind mâhnită de uciderea fratelui*; κασιγνητον κἄρα SOPH. *Ant.* 899 *creștet al fratelui* (= frate scump).

[v. κἄσιγνητος¹]

Κἄσιλινον, ου, τὸ *subst.* Casilinum (lat. *Casilinum*), cetate din Campania (azi Capua): PLUT. *Fab.* 6.2, APP. *BC.* 3.40.

Κἄσιον, ου, τὸ *subst.* Casion, oraș în Egipt: HDT. 3.5.

κάσις, ιος, ὁ, ἡ *subst.* [sg. dat. κάσι Soph.] I frate: κασιγνήτῳ ~ ... στήσομαι AESCH. *Th.* 674 *voi sta un frate contra unui frate*; SOPH. *OC* 1440, EUR. *Hec.* 428. II soră: EUR. *Hec.* 361, CALL. *Aet.fr.* 75.23, (fig.) ~ πηλοῦ AESCH. *Ag.* 494 *soră a noroiului*; AESCH. *Th.* 494.

[cf. κἄσιγνητος]

Κἄσκας, α, ὁ *subst.* Casca (lat. *Casca*), nume de persoană: PLUT. *Caes.* 66.8, APP. *BC.* 2.115.

Κασμένη, ης, ἡ *subst.* [= pl. Κασμέναι, -ῶν Thuc.] Casmene, cetate în sudul Siciliei (în munții Iblei): HDT. 7.155, THUC. 6.5.

Κἄσος, ου, ἡ *subst.* Casos, insulă în Cislade, la vest de Carpathos: IL. 2.676.

Κασπάτυρος, ου, ἡ *subst.* Caspatyros, cetate în India: HDT. 3.102.

Κἄσπιος, α, ον *adj.* caspian, caspic: Κασπὴ θάλασσα HDT. 4.40 *Marea Caspică*; (=) τὸ Κἄσπιον πέλαγος PLUT. *M.* 335e, (d. „porțile caspiense”, defileu) PLB. 5.44.5, Ios. *AI* 18.97. // **Κἄσπιοι**, οἱ *subst.* caspii, populație prob. din sud-vestul Mării Caspice: HDT. 3.92.

κἄσπολέω, *vb.* (eol.) ind. viit. (sau conjct. aor.) Isg., v. καταστέλλω: SAPPH. 46.2.

κἄσσία, ας, ἡ *subst.* v. κασία

Κασσιέπεια, ας, ἡ *subst.* (cf. Κασσιόπη) (mitol., astr.) Cassiopeia (Cassiopeia),

mamă a Andromedei; nume de constelație: LUC. *Im.*7, id. *Salt.*44.

Κασσιτερίδες, ὧν, αἱ *subst.* {att. Κατιτερίδες} Casiteride, nume de insule (identificate azi cu Scilly, Wight sau alte insule britanice): HDT. 3.115.

κασσιτέρινος, η, ὄν *adj.* {att. κατιτέρινος Arstt., Plut.} de cositor: ARSTT. *Mir.* 836a26, LXX *Zah.*4.10.
[κασσίτερος]

κασσίτερος, ου, ὁ [ἴ] *subst.* {att. κατιτέρος Plat., Arstt., Luc. ș.a.} cositor (folosit la origine pentru făurirea sau decorarea armelor): κνημῖδας ἑανοῦ κασσιτέροιο IL. 18.613 *cnemide din cositor indoios*; IL. 23.503, HDT. 18.574, ARSTT. *Mir.*834a6, LXX *Num.*31.22.

[et. nec.; prob. împrumut]

κάσσυμα, ατος, τό *subst.* {att. κάττυμα Ar., Luc.} fâșie de piele, talpă de sandală, sandală: ὑποδύσασθαι ... ἐχθρῶν παρ' ἀνδρῶν ... καττύματα AR. *V.*1160 *a încălța sandalele făcute de dușmani*; AR. *Eq.*869, LUC. *Cat.*20.
[κασσύω]

κασσύω, [ῶ] *vb.* {att. καττώ Ar., Plat.} a coase (încălțări), a pingeli, a tălpui: PLAT. *Euthd.*294b, (fig.) οἶδ' ἐγὼ τὸ πρᾶγμα τοῦθ' ὄθεν πάλαι καττύεται AR. *Eq.*314 (com. d. Cleon, tăbăcar) *eu știu de unde e cusută de mult această treabă*.

[prob. origine pregrecească]

κάστ', crază pt. καὶ ἐστ' (καὶ ἐστί).

Καστάλια, ας, ἡ *subst.* {ion. -ίη} Castalia, fântână (a Muzelor) în munții Parnas: PI. *O.*9.17, id. *N.*11.24, Κασταλίας ὕδωρ EUR. *Ph.*222 *apă a Castaliei*; LUC. *Cont.*6.

Καστάλις, ἰδος *adj.f.* de la fântâna Castalia, castalian (d. Muze) Νύμφαι Κασταλίδες THEOC. 7.148 *nimfe castaliene*.

κᾶστιν, crază pt. καὶ ἔστιν.

Καστινήτις, ἰδος, ἡ *adj.f.* din muntele Castinon (în Pamphilia în Asia Mică): CALL. *Iamb.fr.*200a.2.

[Κάστινιον]

κάστόν, crază pentru καὶ ἐστόν.

Καστόρειος, ὄν *adj.* al lui Castor: Καστορείω ... ὕμνω PI. *I.*1.16 *cu un imn în cinstea lui Castor*; (=) τὸ Καστόρειον PI. *P.*2.69, (la Sparta, d. un cântec de război care celebra o victorie a cavaleriei) τὸ Καστόρειον μέλος PLUT. *Lyc.*22.2 *cântecul lui Castor*.

[Κάστωρ]

καστόρῖαι, ὄν, αἱ *subst.* (sc. κύνες) câini (*propr.* cățele) „Castor” (rasă de câini iaconiană): XEN. *Cyn.*3.1.

[cf. καστορίδες, Κάστωρ]

καστόριον, ου, τό *subst.* (medic.) secreție de castor (substanță uleioasă și mirositoare produsă de glande ale castorului), castoreum: (medic.) PLUT. *M.*73d.

[κάστωρ]

καστορνύσα, (ep.) part. prez. act. contr., v. καταστορέννυμι: OD. 17.32.

Καστωλός, οῦ, ἡ *subst.* Castolos, cetate în Lydia: XEN. *HG*1.4.3, (loc în care erau trecute în revistă trupele persane din satrapiile de vest) Καστωλοῦ πεδίων XEN. *An.*1.1.2 *câmpia de la Castalos*.

κάστωρ, ορος, ὁ *subst.* (zool.) castor: HDT. 4.109, ARSTT. *HAS*94b31, id. *Fr.*281.18, AESOP. 1.120.

[et. nec.]

Κάστωρ, ορος, ὁ *subst.* Castor, fiu al lui Tyndareos și al Ledei, frate al lui Polydeukes (Pollux): IL. 3.237, EUR. *El.*1238 ș.a.

κάσχεθε, (ep.) ind. aor. act. 3sg. de la κατέχω: IL. 11.702.

κατ', elidare pt. κατά.

κάτ, I (eol.) v. κατά: SAPPH. 47.2 **II** prin elidare κάτ înainte de τ, v. κατά.

κάτ', prin anastrofă și elidare pt. κατά, v. κατά

κᾶτ', v. κᾶτα: AR. *Lys.*553.

κᾶτα, (att.) crază pt. καὶ εἶτα.

κατά¹, |prin elidare κάτ înainte de τ (κατ τύραννον), și κάδ înainte de δ (καδ δέ); καθ' înainte spiritului aspru, καθ' ἡσυχίαν; prin apocopă și asimilare κάγ, κάκ (înaintea dentalelor δ, τ), κάπ (înaintea labialelor π, φ), κάμ, κάν, κάρ (înaintea nazalelor și lichidelor μ, ν, ρ)) {eol. κάτ; poet. în anastrofă κατά: πεδίων κατά „prin câmpie” IL. 16.96} **I** (*adv.*) **1** (gener.) (în) jos: Θέτις κατά δάκρυ χέουσα IL. 1.413 *Thetis vărsând [jos] o lacrimă*; κατ' ἄρ' ἔξετο IL. 1.68 *și atunci s-a așezat [jos]*; (d. Zeus) ὅς τε Τροίην κατά πᾶσαν ὄραται IL. 24.291 *cel care vede întreaga Troia (de sus) în jos*; κατά τε κνίση ἐκάλυψαν δίπτυχα ποιήσαντες IL. 1.461 *au acoperit cu grăsimi [coapsele] făcând două straturi*; κάδ δ' ἔβαλε κρατερῶς OD. 4.344 *(l-)a izbit cu putere de pământ*; αὐτὶς κατὰ τεύχε' ἔδυν IL. 4.222 *apoi și-au pus armele pe ei*;

καὶ δὲ οἱ ὕδωρ χεῦαν IL. 14.435 *au vărsat peste el apă*; κεφαλῆ δὲ κατὰ ῥάκος ἀμφικαλύψας OD. 14.349 *trăgându-și jos pe cap zdreața*. **2** (cu rol intensiv, „în profunzime”) cu totul, de-a binelea, mai cu seamă: τὸν κατ' ὄσσε ἔλλαβε ... θάνατος IL. 5.82 *moartea i-a cuprins ochii cu totul*; ἐπεὶ κατὰ μὲν Τρώων θάνον ὄσσοι ἄριστοι IL. 12.13 *după ce au murit mai cu seamă cei mai buni dintre troieni*; μὴ ... κατὰ δὲ χρόα πάντα σαπήη IL. 19.27 *să nu-i putrească cu totul întreaga piele*; κατὰ δ' ἔσχεθε λαὸν ἅπαντα OD. 24.530 *a tinut [pe loc] cu forța întreaga ceată*; οἱ κατὰ βοῦς ... Ἡελίοιο ἦσθιον OD. 1.8 *cei care au mâncat cu totul vitele lui Helios*; κατὰ δ' ὄρκια πιστὰ πάτησαν IL. 4.157 *au călcat în picioare cu totul jurămintele de credință*. **II** (ca preverb) **1** (implicând ideea de „în jos”) καταβλέπω *a privi în jos*; κατάγω *a mâna în jos*. **2** (implicând ideea de „cu totul”, întărind sensul de bază al vb.) κατακαίω *a arde cu totul*; καταβίω *a-și duce traiul până la sfârșit*; καταγυράω *a îmbătrâni cu totul*. **3** (implicând ideea de „împotrivά”) κατηγορέω *a vorbi împotriva, a acuza*; κατακρίνω *a condamna*. **III** (*prep.*) (+ gen. sau ac.) **1** (+ gen.) **a** (indicând punctul de plecare de sus) de pe, din: Σθένελος δὲ καθ' ἵππων ἄλτο χαμάζε IL. 5.111 *Sthenelos a sărit de pe cai pe pământ*; τις ἀθανάτων γε κατ' οὐρανοῦ εἰλήλουθας IL. 6.128 *cineva dintre nemuritori venind din cer*; ἱεὶς σαυτὸν κατὰ τοῦ τείχους ταχέως AR. V.355 *te lăsași repede jos de pe zid*. **b** (indicând mișcarea [de sus] în jos, punctul de sosire) pe, peste, asupra: τὸ δὲ πνεῖοντε κατ' ὄμων IL. 13.385 *cei doi [cai] răsufliând peste umerii [bărbatului]*; δνοφερὰν τιν' ἀχλὺν κατὰ δώματος AESCH. Eu.379 *o ceață întunecată peste casă*; οἶνον ἐπισπείωσι κατὰ τῶν κεφαλέων HDT. 4.62 *toarnă vin peste capul victimelor*; κατὰ τῆς τραπέζης καταπάσας λέπτην τέφραν AR. Nub.177 *presărând o pulbere fină pe masă*; ῥόπαλον ... ἦλασα καὶ κεφαλῆς THEOC. 25.256 *i-a repezit măciuca asupra capului*; ἐφειλύσατο κατὰ τῆς κεφαλῆς τὸ ἱμάτιον PLUT. Caes.66.12 *și-a tras toga peste cap*; (locut.) κατ' ἄκρας *de sus până jos / până la temelii / cu totul*; IL. 13.772, THEOC. 16.89 (pt. alte sensuri ale locut. v. s.v. ἄκρα), (fig.) κατὰ τῶν παίδων ὠμνυες DEM. 19.292 *jurai*

pe capul copiilor tăi. **c** sub, dedesubt: ψυχῆ δὲ κατὰ χθονὸς ... ὦχετο IL. 23.100 *sufletul a plecat sub pământ*; χοὶ κατὰ χθονὸς θεοὶ AESCH. Pers.689 *și zeii de sub pământ (= infernali)*; εὐφρονας εἶναι κατὰ γαίης AESCH. Pers.627 *să fiți prielnice sub pământ*; τὸ κατ' ὕδατος οἰκοδομῆται HDT. 2.149 *clădirea este construită sub apă*; κατὰ χθονὸς ἔκρυσσε SOPH. Ant.24 [I-]a *în-gropat sub pământ*; κατὰ χθονὸς ἴτω EUR. Alc.618 *mergi sub pământ*. **d** (indicând instrumentul) prin: κατὰ ἱερῶν τελειῶν THUC. 5.47 *prin sacrificii desăvârșite*. **e** (indicând direcția, scopul) către, spre: βᾶτε κατ' ἀντιθῦρων SOPH. El.1433 *mergeți către pridvor*; ἐπιγενόμενοι αὐτοῖς κατὰ νότου THUC. 3.108 *atacându-i din spate*; τῆς ψάμμου ἐπιφορεῖ κατὰ τῆς ὁδοῦ ARR. Ind.3.3.4 (*vântul*) *aduce nisip peste drum*. **f** (frecv.) împotriva: καθ' αὐτοῦ τήνδ' ὕβριν μαντεύσεται AESCH. Th.406 *va profeti această necumprătare împotriva lui*; κατὰ τοῦ λαοῦ ... διδάσκων NT Fp.21.28 *învățând împotriva poporului*; οἱ ληστὰι κατὰ τῶν ὑστάτων ἐπεξέδραμον IOS. B12.541 *tâlharii au ieșit în urmărirea (sau împotriva) ariergărzii*; κατὰ τῆς πολυτελείας PLUT. Lyc.13.3 *împotriva luxului*; (jur.) κατὰ Δήμωνος ἐμαρτύρησας DEM. 29.52 *depunând mărturie împotriva lui Demon*; (frecv. în titlurile discursurilor) κατ' Ἀριστοκράτους DEM. *împotriva lui Aristocrates*. **g** (indicând spațiul) prin: διδάσκων καθ' ὅλης τῆς Ἰουδαίας NT Lc.23.5 *învățând prin toată Iudea*. **h** (indicând timpul) în: κατὰ παντός τοῦ χρόνου DEM. 22.72 *în orice perioadă*. **i** (indicând relația) cu privire la, în legătură cu: μὴ ... κατ' ἀνθρώπων ... σκόπει μόνον τοῦτο PLAT. Phaed.70d *nu examina acest lucru doar cu privire la oameni*; ὅπερ εἴρηται ... καθόλου κατὰ πασῶν τῶν πολιτειῶν ARSTT. Pol.1307b2 *ceea ce s-a spus în general în privința tuturor constituțiilor*; κατὰ παντός τι ἢ καταφῆσαι ἢ ἀποφῆσαι ARSTT. Metaph.1007b.21 *a afirma sau a nega ceva în legătură cu orice*; ὁ ὀρισμὸς κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς LXX Num.30.11 *legământ pe sufletul ei*; (log.) καθ' οὐ ARSTT. APr.Po.32b27 *potrivit cu care*. **2** (+ ac.) **a** (indicând mișcarea de sus în jos) în jos, din: ἔρρει δ' αἷμα κατ' οὐταμένην ὠτειλήν IL. 17.86 *sângele curge din rana deschisă*;

ὁδὸν κᾶτα OD. 17.204 *jos pe drum. b* (frecv. indicând străbaterea sau direcția cu sau fără ideea de mișcare) prin, printre, între, pe: ἵπποι ἔλος κᾶτα βουκολέοντο θήλειαι IL. 20.221 *iepe erau la păscut prin luncă*; κατὰ ... τεῖχρα λαὸν ἐέλσαι IL. 21.295 *a înghesui oastea între ziduri*; δοῖω δὲ κυβιστητῆρε ... ἐδίνεον κατὰ μέσσοις IL. 18.606 *doi acrobati se roteau prin mijlocul celorlalți*; ἴθι ... κατὰ λαὸν Ἀχαιῶν IL. 2.163 *du-te prin oastea aheilor*; κατὰ ἄστου ἐέλμεθα IL. 24.662 *suntem închiși în cetate* (progr. prin cetate); ἐπιτάμνων κατὰ μήκος τὰς σάρκας HDT. 6.75 *crestând în lung bucăți de carne*; κατὰ τὴν χώραν φρουρὰς διέπεμψαν THUC. 4.55 *au trimis străji prin țară*; στῖλβει κατὰ γῆν EUR. Hipp.193 *strălucește pe rământ*; ὀπλῖται διαταξάμενοι κατὰ τὰς διόδους AR. V.361 *hopliți așezați în locuri de trecere*; διήλασε παρὰ τὸν ποταμὸν κατὰ τοὺς Ἑλλήνας πελταστάς XEN. An.1.10.7 *trece [cu călărima] de-a lungul fluviului printre peltaștii greci*; εἰ μὴ καὶ διοικιοῖντο κατὰ κώμας XEN. HG5.2.5 *dacă nu s-ar împărăștia prin sate*; κατὰ ... τὴν τῶν μυκτῆρων δίοδον PLAT. Ti.79c *prin orificiul nărilor*; ἐξέπεμψε τοὺς ἵππεῖς κατὰ τινα τόπον ἀφυλακτούμενον PLB. 5.73.11 *i-a trimis afară pe călăreți printre-un loc nepăzit*; κατὰ τὰς ἐπιβάσεις τῆς θαλάττης PLB. 34.9.6 *pe drumurile mării*; κατὰ τὴν Ἑλλάδα τῆς δωροδοκίας ἐπιπολαζούσης PLB. 18.34.7 *darea de mită răspândindu-se prin Grecia*; πρὸς τοὺς πολεμίους κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν PLUT. M.230d *(a înfruntau) dușmanii pe rământ și pe mare*; κατὰ δίωξιν τῶν φευγόντων ARR. An.6.17.6 *în urmărirea fugariilor. c* (+ o parte a corpului indicând direcția) în, către: (d. o parte a corpului atinsă de lovitură) βαλὼν κατὰ δεξιὸν ὄμων IL 11.507 *lovindu-l în umărul drept*; τὸν ... κατὰ λαιμὸν ἐπισχόμενος βάλεν ἰφ̄ OD. 22.15 *mintind către gât, l-a lovit cu săgeata*; παῖει κατὰ τὸ στέρνον XEN. An.1.8.26 *lovește în piept*; (ext.) ταῦθ' ὄρμαινε κατὰ φρένα IL. 1.193 *el a frământat în minte aceștea*; τόδε οἶδα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν IL. 4.163 *știu bine în minte și suflet. d* (geogr.) 1 în față, către, la: ἔσχον κατὰ τὸ Μενδήσιον κέρασ THUC. 1.110 *au ancorat către gura de vărsare (a Nilului) mendesiană*; κείται δὲ ἡ Κεφαλληνία κατὰ Ἀκαρνανίαν THUC. 2.30

Kephalenia se află în fața Acarnaniei. 2 din: τοῖς κατὰ Ἀλεξάνδρειαν διοργίζεσθαι LXX 3Mac.3.1 *a se mânia pe cei din Alexandria. e* ἴμποτρινᾶ: ἀνὴρ κατ' ἄνδρα τοῦτον ἠρέθη AESCH. Th.505 *a fost ales un bărbat împotriva acestui bărbat. f* (cu valoare distributivă, d. un întreg împărțit în părți) cîte, în: ὡς ἂν πύρνα κατὰ μνηστῆρας ἀγείροι OD. 17.362 *să ceară de prin pețitori cîte un codru de pâine*; κατὰ μέλεα διελὼν HDT. 1.119 *tâind (copilul) în bucăți*; κατὰ πόλεις διελόμενοι τὸ ἔργον THUC. 7.19 *împărțindu-și lucrul pe cetăți*; διελύθησαν κατὰ ἔθνη THUC. 2.68 *s-au împărășiat după neamuri*; κατ' ἔνιαυτόν THUC. 1.93 *an după an / anual*; (=) κατὰ ἔτος (ἕκαστον) THUC. 4.53, κατὰ μέρη διελὼν τοῖς στρατιώταις τὸ χωρίον XEN. HG3.2.10 *împărțind minutul în loturi între soldații săi*; κατὰ τὸν ἄνδρα XEN. HG5.2.22 *pe cap de om*; διεμέτρει τὴν δωρεάν κατὰ τέλη APP. BC4.118 *distribui darul pe legiuni. g* (frecv. indicând conformitatea) potrivit cu, conform, pentru, în acord cu, după: κατὰ δίκην THUC. 7.57 *potrivit cu dreptatea / în chip drept*; κατὰ τὸ δυνατόν THUC. 1.53 *în măsura posibilului / pe cât se poate / după posibilitate*; κατὰ διαδοχῆν (χρόνου) THUC. 4.8 *cu rândul / succesiv*; κατὰ τοὺς νόμους LYS. 15.6 *conform legilor*; κατὰ διαθήκας DEM. 45.88 *potrivit dispozițiilor testamentare / conform testamentului*; κατὰ τὴν σὴν δόξαν PLAT. Th.189d *după părerea ta*; κατὰ δύναμιν PLAT. Ti.30a *atât cât stă în putință (= după posibilități)*; ταῦτ' οὖν ἐγὼ ... ζητῶ καὶ ἔρευνῶ κατὰ τὸν θεόν PLAT. Ap.23b *aceștea eu le investighez și le cercetez în acord cu Zeul*; κινεῖσθαι κατὰ διάμετρον ARSTT. IA712b4 *a se mișca în diagonală*; κατὰ τὸν διορισμὸν τοῦ ἀδικεῖν ARSTT. EN1136b23 *conform definiției „nedreptăți”*; κατὰ τὴν τῶν χρόνων διαίρεσιν PLB. 5.30.8 *după diviziunea cronologică*; ὑεῖς κατὰ δόσιν IS. 4.7 *fii adoptați prin testament*; κατὰ τὴν ἀξίαν DEM. 11.11 *după merit*; πάντ' ἐθέλων κατὰ καιρόν THEOC. 14.11 *dorindu-le pe toate după plac*; κατὰ πᾶσαν τὴν ἀγαθωσύνην, ἦν ἐποίησεν μετὰ Ἰσραηλ LXX Jud.8.35 *pentru tot binele pe care l-a făcut lui Israel*; κατὰ τὴν διαστολὴν τῶν χειλέων αὐτῆς LXX Num.30.7 *după rostirea buzelor ei*; κατὰ γένος τὰς ἀρχὰς παραλαμβάνοντες

PLB. 6.7.6 *primind domnia potrivit cu drep-tul de naștere*; κατά τὸ παρὰ Ῥωμαίους ἔθος PLB. 26.1.6 *după obiceiu romanilor*; δώσω ὑμῖν ἐκάστῳ κατά τὰ ἔργα ὑμῶν NT Ap.2.23 *voi da vouă, fiecărui, după faptele voastre*; ὁ κατά σάρκα γεννηθεὶς ἐδίωκεν τὸν κατά πνεῦμα NT Gal.4.29 *cel născut după trup îl prigonea pe cel [născut] după Duh*; κατά τὴν στρατιωτικὴν ... διδασκαλίαν APP. BC2.85 *conform instrucției militare*; κατά τούτῳ διαλέγονται HDT. 1.142 *vorbesc în același fel (= în aceeași limbă)*. **h** (indicând o relație) cu privire la, în ceea ce privește, la: ἐννόμως διοικηθήσεται τὰ κατά τὴν πολιτείαν πάντα LYS. 30.35 *vor fi administrate conform legii toate care țin de stat*; αἱ κατά τὸ σῶμα ἡδοναί PLAT. R.328d *plăcerile legate de trup*; οἱ μὲν οὖν ἐγκύμονες ... κατά τὰ σώματα ὄντες PLAT. Smp.208e *cei a căror rodnicie rezidă în trup*; εἰδεχθῆς ... κατά τὴν ἔμφρασιν PLB. 36.15.1 *urât la înfățizare*; κατά μὲν τὸ παρὸν PLB. 20.9.4 *deocamdată*. **i** (cu valoare cauzală) din pricina: κατά τὰς ἰδίας διαβολάς THUC. 2.65 *din cauza dezbinărilor interne*. **j** (în comparații) ca, precum: ὁ κόμπος δ' οὐ κατ' ἄνθρωπον φρονεῖ AESCH. Th.425 *grozăveala lui gândiți nu ca un om*; οὐ κατά Μιτραδάτην τε τὸν βουκόλον HDT. 1.121 *nu ca pe văcarul Mitradates*; κατά ἄνθρωπον λέγω NT Rom.3.5 *ca om vorbesc*. **k** (d. cifre) **1** (în rotunjirea cifrelor) circa, aproape, mai mult sau mai puțin: δωροδοκοῦσιν κατά πεντήκοντα τάλαντα AR. V.669 *se lasă corupți pe vreo cinczeci de talanți*; κατά χίλια ἔτεα HDT. 2.145 *circa o mie de ani*; τοὺς κατά χιλίους καὶ δισχίλιους ἀποθνήσκοντας ISOC. 8.87 *cei care mureau în jur de o mie sau două mii*; περὶ τὰ πολιτικά κατ' οὐδὲν γινώσκοντες PLAT. Pol.302b *fără a ști aproape nimic în privința celor politice*. **2** (cu valoare distributivă) κατά ἕν ἕκαστον HDT. 1.9, *câte unul*. **1** (cu valoare temporală) ἦν τῖμπυ, pe vremea: κατ' εὐφρόνην AESCH. Eu.692 *în τῖμπυ νορῆι*; κατά τὴν τοῦ βαρβάρου ποτ' ἐπιστρατείαν DEM. 13.24 *pe vremea invaziei barbarilor*; (+ nune de pers.) κατά τὴν ἐπ' Ἀνταλκίδου γενομένην εἰρήνην PLB. 4.27.5 *în vremea păcii lui Antalkidas*; ἡλικίην κατά Λαΐον HDT. 5.59 *[de] pe vremea lui Laios*; τῶν καθ' ἑαυτοὺς ἀνθρώπων ἀριστεύσαντες XEN.

Mem.3.5.10 *cei mai buni dintre oamenii din vremea lor (= dintre contemporani)*; κατά τοὺς Ἡρακλείδας XEN. Lac.10.8 *pe vremea heraclizilor*. **m** (+ diverse subst. abstr., ἰν expresii) εὐχομαι ... κατά τιν' ἄρμονίαν βλέπειν PI. P.8.68 *[ie] rog să pleci ochii cu o anumită îngăduință*; κατά τάχος HDT. 7.178 *rapid*; κατά ἔχθραν THUC. 4.24 *din dușmănie*; κατά τὸ εὐθὺ PLAT. Th.194b *de-a dreptul*; κατά κράτος LUC. Cal.22 *cu forță*.

[IE *kmt- „în jos, cu”, cf. posib. R. IE *kom, cf. lat. cum „cu”]

κατά², pt. κατ' ἅ, v. καθά

κατάβα, (lacon. pt. κατάβηθι) imper. aor.2 de la καταβαίνω: AR. V.979.

καταβάδην, [βᾶ] *adv.* cu picioarele pe pământ: (op. ἀναβάδην „cu picioarele în aer”) AR. Ach.411.

[καταβαίνω]

κατα-βαίνω, *vb.* [impf. κατέβαινον, viit. καταβήσω, aor. R. intranz. κατέβην, 3pl. κατέβησαν, rar aor. tranz. κατέβησα, pf. καταβέβηκα, m.m.c.p. κατεβεβήκειν, tard. καταβεβήκειν, imper. aor. κατάβηθι, part. aor. καταβάς] {ep. aor. 3sg. med. κατεβήσετο II. 13.17, aor. R. 3pl. κατέβαν II., Od., Soph., imper. aor. med. 2sg. καταβήσεο II. 5.109, conjct. aor. 1pl. act. καταβήομεν II. 10.97, inf. aor. act. καταβήμεναι II., Od., part. aor. act. καταβαίς PI. N.6.51 sau dub. καββάσ(α) Aesch. Supp.828; lacon. imper. κατάβᾶ Ar., Men.} **I** (gener.) a merge ἰν jos, a coboři: (+ adv.) Ἀθήνην οὐρανόθεν καταβᾶσα IL. 17.545 *Athena coborând din cer*; (+ gen.) καταβήσεο δίφρου IL. 5.109 *coboară din car*; (+ ac.) θάλαμον κατεβήσετο πατρός OD. 2.337 *a coborât ἰν iatacul tatălui*; (εις + ac.) κατέβησαν εἰς τὸ Φαρσάλιον πεδῖον PLUT. Pomp.68.1 *au coborât ἰν câmpia de la Pharsalos*; NT Fp.8.38, (ἐπι + ac.) τοῦ Μήδου καταβαίνοντος ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα PLUT. Them.6.1 *persul coborând spre Grecia*; (ἐν + dat.) ~ δὲ τοὺς ὄρους ... ἐν ἀριστερᾷ PLAT. Criti.110e *granițele coboară ἰn stânga*; (ἐκ + gen.) κατέβησαν ἐκ τοῦ ὄρους LXX Iis.Nav.2.23 *au coborât din munte*; (ἀπό + gen.) καταβαίνω ἀπὸ τῶν κορυφῶν τῶν ὀρέων LXX Jud.9.36 *coborând de pe vârful munților*; (+ inf.) κατέβην ἐξελεσθαι αὐτοὺς NT Fp.7.34 *am coborât ca să-i adun*; (abs.) ~ δ' οὐ σχολή AR. Ach.409 *nu*

e vreme să cobor; κατέβη ἢ βροχή NT Mt.7.27 *a căzut ploaia*; (d. oratorii care coboară de la tribună) καταβαίνοντα ... ἀπὸ τοῦ βήματος PLUT. Per.28.5 *coborând de la tribună*; (d. coborârea din interiorul teritoriului către mare, op. ἀναβαίνω „a urca”) οὐ δὲ θαμίξεις ἡμῖν καταβαίνων εἰς τὸν Πειραιᾶ PLAT. R.328c *ni cobori deseori pe la noi în [portul] Pireu*; PLAT. Th.142a. II (fig.) 1 a sosi la capăt, a-și atinge scopul: ἐν φάει ~ PI. N.4.38 *a sosi la lumină*. 2 a coborî în arenă, a lupta: (dub.) μέτρον καταβαίνει PI. P.8.78 *coboară (= luptă) cu măsură în arenă*. 3 a sfârși, a ajunge la: κατέβαινε ἐς λιτάς HDT. 1.116 *a sfârșit prin rugăminti*. 4 a ajunge, a fi în conformitate cu: εἰς τοὺς χρόνους ~ τούτους ARSTT. Pol.1335a11 *a fi în conformitate cu aceste termene*.

[κατά, βαίνω]

καταβακχίομαι-οὔμαι, vb. a fi pradă furiei bahice, a delira: καταβακχιούσθε δρυὸς ἢ ἐλάτας κλάδοισι EUR. Ba.109 *sunteți cuprinse de delirul bahic cu crengi de stejar sau braad*.

[κατά, βακχίω]

καταβάλλοντες, part. aor. act. de la καταβάλλω.

κατα-βάλλω, [impf. κατέβαλλον, viit. καταβαλῶ, aor.2 κατέβαλον, pf. καταβέβληκα, m.m.c.p. κατεβέβληκειν; med. impf. κατεβαλλόμεν, viit. καταβαλοῦμαι, aor.2 κατεβαλόμην, pf. καταβέβλημαι, m.m.c.p. κατεβέβλημην ἢ καταβέβλημην; pas. viit. καταβλήθησμαι, aor. καταβλήθη] vb. {ep. aor.2 3sg. κάββαλε(v); dor. impf. 2sg. med. κατεβάλλου Theoc. 18.11} I a arunca în jos, a azvârli: νῦν δ' ἐνθάδε κάββαλε δαίμων OD. 6.172 *zeul (= soarta) [m-Ja aruncat aici; μήδεα ... κάββαλ' ἀπ' ἠπειροιο πολυκλύστῳ ἐνὶ πόντῳ HES. Th.189 i-a aruncat organele genitale de pe pământ în mare; λίθους ἄγειν καὶ ~ XEN. HG2.4.27 a aduce pietre și a le arunca jos (= descărca) [pe drum]*. II a lăsa în jos, a coborî: (d. câinele Argos) οὔατα κάββαλεν ἄμφω OD. 17.302 *a coborât amândouă urechile*; καταβαλὼν ... τὰς ὀφρῦς EUR. Cyc.167 *coborându-și sprâncenele*. III a lăsa să cadă: ἀπὸ ἔο κάββαλεν υἰόν IL. 5.343 *a lăsat să-i cadă fiul*; πᾶρ δὲ Διὸς βωμῷ ... κάββαλε νεβρόν IL. 8.249 *(vulturul) a lăsat să cadă un pui de cerb pe altarul lui Zeus*. IV a așeza, a pune:

κρεῖτον μέγα κάββαλεν ἐν πυρὸς αὐγῆ IL. 9.206 *a așezat o masă mare lângă lumina focului*. V (partic.) a sădi: (fig. obscen) MEN. Georg.37. VI a arunca la pământ, a doborî, a trânti, (ext.) a ucide: τῆ πυγμῆ θεωνῶν ὁ πρεσβύτερος κατέβαλε τὸν νεότερον AR. V.1385 *lovindu-l cu pumnul, bătrânul l-a doborât pe tânăr*; AR. Pax896b, κατέβαλέν με LXX Ion16.9 *m-a trântit*; ἀκοντίσας καταβάλλει τὴν ἔλαφον XEN. Cyr.1.4.8 *aruncând sulita, doboară căprioara*; (abs.) PLAT. Hp.Mi.374a, (fig.) ἐς τὸ μηδὲν κατέβαλες HDT. 9.79 *[m-Jai coborât până la nimic*; ὀκνηροὺς καταβάλλει φόβος LXX Prov.18.8 *frica îi doboară pe cei fricoși*; (pas.) τὰς Πομπηίου καταβεβλημένας εἰκόνας PLUT. Caes.57.6 *statuile lui Pompei culcate la pământ*; PLUT. M.91a. VII (frecv.) a dărâma, a distruge, a surpa, a nărui, a răsturna: ὄχθας καπέτοιο ... κατέβαλλε IL. 15.356 *a nărui malurile șanțului*; σεισμοὺς τοῦ τείχους τι κατέβαλε THUC. 3.89 *un cutremur a distrus o parte din zid*; XEN. HG6.4.27, PLB. 5.4.9, (fig.) κατέβαλε τὴν πολιτείαν PLUT. Phoc.3.5 *a răsturnat statul (= republica)*; τί δέ μου καταβάλλεις τὴν νίκην PLUT. Aem.26.11 *de ce-mi năruiesti victoria?*; (pas.) πόλις τὰ τεῖχη καταβεβλημένη LXX Prov.25.28 *cetate cu zidurile surpate* (propr. *dărâmată la ziduri*). VIII a pune sau a lăsa deoparte, a abandona: σιτία τῆ στρατιῆ ~ HDT. 7.25 *a pune deoparte alimente pentru armată*; (fig.) καταβαλόντι περαίνειν τὸν λόγον ISOC. 12.24 *abandonând să duc la capăt discursul*; (fig. pas. part. pf. subst.) μὴ τὸν καταβεβλημένων εἰς εἶναι ISOC. 12.8 *a nu fi unul dintre cei marginalizați (= disprețuiți)*. IX a vârsa, a produce: ἐς τὸ βασιλῆιον καταβάλλει ἐπ' ἡμέρην ἐκάστην τάλαντον ἀργυρίου HDT. 2.149 *(lacul) varsă în vistieria regală câte un talant de argint pe zi*. X (d. plăți) a depune (o sumă de bani), a plăti: οἱ τἀργύριον καταβάλλοντες THUC. 1.27 *cei care doreau să depună suma de bani*; διπλᾶ τὰ χρήματ' ... ~ DEM. 24.169 *a plăti o sumă dublă de bani*; (pas.) καταβάλλεται ARSTT. Ath.47.4 *(suma) este depusă (= plătită)*. XI (fig.) a înfunđa (pe cineva) în: εἰς ἀπιστίαν καταβαλεῖν PLAT. Phd.88c *a înfunđa în neîncredere (= a zdruncina încrederea)*. XII (intrans.) a cădea: THUC. 3.22. XIII (med.,

pas.) 1 a pune drept temelie, a întemeia, a așeza, a stabili, a fixa: (med.) (fig.) καταβαλλομένα μέγαν οίκτον EUR. *Hel.*164 *punând drept temelie jale mare*; μὴ πάλιν θεμέλιον καταβαλλόμενοι μετανοίας NT *Evr.*6.1 *fără a pune din nou temelii rocăinței*; (pas.) μαρτυρίαν ἐκ τῶν καταβεβλημένων παιδευμάτων ARSTT. *Pol.*1338a36 *mărturie de pe urma subiectelor de instruire fixate*; καταβεβλημένοι νῦν μαθήσεις ARSTT. *Pol.*1337b22 *învățături fixate acum*; (pas.) αἱ πάλαι καταβεβλημένοι κρύφα ... ἀρχαί PLUT. *Caes.*25.3 *începuturi a căror temelie a fost pusă de mult pe ascuns*. 2 a depune: εἰς τὰ δημόσια γράμματα καταβάλλεσθαι DEM. 18.55 *a depune în registrele publice*.

[κατά, βάλλω]

καταβαπτίζω, *vb.* a cufunda cu totul: AESOP. 1.69.

[καταβάπτω]

κατα-βάπτω, *vb.* I a cufunda (cu totul): (pas.) ὄξει καταβαπτόμενον ἐκ πυρός PLUT. *Lys.*17.2 (*monedă de fier*) *cufundată în oțet imediat după ce a fost scoasă din foc*. II a vopsi (prin cufundare): LUC. *Im.*16.

[κατά, βάπτω]

καταβάρεω-ῶ, *vb.* a îngreuna peste puteri, a împronări, a supraîncărca, *fig.* a copleși: (+ ac.) οὐ κατεβάρησα ὑμᾶς NT *2Cor.*12.16 *nu v-am împronărat*; (+ ac. și dat.) οἱ σεσωμασκηκότες ἀθληταὶ ... καταβαροῦσι ... τεχνίτας PLUT. *AgisCleom.*48.4 *atleții care și-au exersat trupul îi copleșesc (= înving) pe cei experți*; τὴν Ἰταλίαν ... ἐσφοραῖς ... καταβαρήσαντες APP. *BC*5.67 *împronărând Italia cu taxe*; (pas.) PLB. 18.21.8.

[καταβαρής]

καταβαρύνω, *vb.* (cf. καταβαρέω) a îngreuna, a îngreui, a împronări: (ἐν + dat.) καταβαρυνόμενοι ἐν τοῖς ὅπλοις LXX *Ioel*2.8 *îngreuiți de arme*; (ἐπι + ac.) οὐ μὴ καταβαρυνθῶμεν ἐπὶ σέ LXX *2Rg.*13.25 *să nu fim pronași asupra ta*; (abs.) ὀφθαλμοὶ καταβαρυνόμενοι NT *Mt.*14.40 *ochi îngreuiți (de somn)*.

[καταβαρής]

καταβάς, *part. aor. de la καταβαίνω.*

καταβάσις, *ov* [βᾶ] *adj.* care coboară, coborât: (+ gen. „asupra”) LXX *Înf.*10.6.

[καταβαίνω]

κατάβασις, *εως*, ἡ *subst.* {ion. gen. καταβά-

σιος Hdt.} coborâre: HDT. 2.122, στενῆς οὐσης τῆς ἀπὸ τῶν Ἐπιπολῶν πάλιν καταβάσεως THUC. 7.44 *coborârea la întoarcere din Epirolai fiind strămtă*; PLB. 3.54.5, τοὺς ... ἐν τῷ ὄρει ἐπὶ τῆς καταβάσεως LXX *Iis.Nav.*8.24 *cei din coborâșul muntelui*; (d. coborârea din interior către mare) πλῆθος τῆς καταβάσεως τῆς ὁδοῦ XEN. *An.*5.5.4 *lungimea distanței de coborâre a drumului*; (op. ἀνάβασις „urcare”, sc. „dus”) χρόνου πλῆθος τῆς ἀναβάσεως καὶ καταβάσεως XEN. 7.8.26 *perioada de timp pentru urcare (= dus) și coborâre (= înapoiere)*; (pl.) PLB. 3.60.3.

[καταβαίνω]

καταβασμός, *οὐ*, ὁ *subst.* coborâș, cataractă: (d. diferența de nivel a terenului de lângă orașul Syene (azi Aswan), care produce cataracta Nilului) AESCH. *Pr.*811.

[καταβαίνω]

καταβάτεον, *adj. vb.* (neut.) trebuie coborât: ~ γ' ἐπ' αὐτούς μοι AR. *V.*1514 *trebuie să cobor la ei (= să mă iau la întrecere cu ei)*; AR. *Lys.*884, PLAT. *R.*520c, id. *Lg.*833d.

[καταβαίνω]

καταβάτης, *ου*, ὁ [βᾶ] *adj. m.* cel care coboară: (din car pt. a lupta pe jos) PLAT. *Crit.*119b.

[καταβαίνω]

κατα-βανκαλίζω, *vb.* (= καταβανκαλάω) a adormi (adânc) cu cântece de leagăn: ARSTT. *Fr.*511.14.

[κατά, βανκαλίζω (= βανκαλάω)]

κατα-βεβαιόομαι-οῦμαι, *vb.* a susține cu tărie: PLUT. *Caes.*47.6.

[κατά, βεβαιόω]

καταβεβαίωσις, *εως*, ἡ *subst.* afirmație puternică sau sigură: (pl.) ὑπὲρ τῶν πραγμάτων καταβεβαίωσις PLUT. *M.*1120d *afirmații sigure asupra lucrurilor*.

[καταβεβαιόομαι]

καταβεβλημένος, *adv.* în mod josnic: τοὺς δὲ καταβεβλημένως ζῶντας ISOC. 15.305 *cei ce trăiesc în mod josnic*.

[part. pf. med. de la καταβάλλω]

καταβείομεν, (ep.) conjct. aor. 1pl. de la καταβαίνω.

κατάβηθι, imper. aor. 2sg. de la καταβαίνω. **καταβήμεναι**, (= καταβήναι) (ep.) inf. aor. act. de la καταβαίνω: IL. 12.65.

καταβήναι, inf. aor. act. de la καταβαίνω.

καταβήομεν, (ep.) conjct. aor. act. 1pl. de la καταβαίνω: IL. 10.97.

καταβήσειο, imper. aor. 2sg. med. de la καταβαίνω: IL. 5.109.

καταβήσομαι, ind. viit. de la καταβαίνω.

κατα-βιάζω, vb. a folosi din plin forța, a se purta foarte violent, a sili, a supune la o silnicie, a constrânge: (frecv. med.) (+ ac.) καταβιασμένων παρὰ γνώμην τοὺς πολλοὺς THUC. 4.123 *silindu-i pe mulți în ciuda intenției lor*; PLUT. *Caes.*26.8, εἴ τι τὴν πόλιν καταβιάζοιτο APP. *BC2.28 dacā ar supune cetatea vreunei silnicii*; (pas.) PLUT. *Thes.*11.3, (fig.) ὁ λόγος ... καταβιάζόμενος PLUT. *M.*514e *cuvânt infrânat*.

[κατά, βιάζω]

κατα-βιβάζω, vb. |impf. κατεβίβαζον, viit. καταβιβάσω, aor. κατεβίβασα; pas. aor. κατεβιβάσθη| I a face să coboare, a da jos: HDT. 1.86, καταβιβάσαι τοὺς Ἀργεῖους THUC. 5.65 *a-i face pe argeieni să coboare*; καταβιβάσω σε πρὸς τοὺς καταβαίνοντας εἰς βόθρον LXX *Iez.*26.20 *te voi coborî la cei ce coboară în groapă*; καταβιβάσαντα αὐτὸν ἀπὸ τῆς πύργης HDT. 1.87 *coborându-l de pe rug*; II a conduce, a prelungi, a îndrepta (dintr-un loc în altul): καταβιβάζων τὴν πόλιν πρὸς τὴν θάλατταν PLUT. *Them.*4.4 *îndreptând (= prelungind) cetatea către mare*; καταβίβαζε τὸν λόγον ἐπὶ τὰ νῦν καθεστῶτα LUC. *Rh.Pr.*20 *îndreptă (= condū) discursul către situația de acum*.

[κατά, βιβάζω]

καταβιβαστέος, α, ον *adj.vb.* care trebuie să coboare: καταβιβαστέοι ἔσονται σοι εἰς τὸ σπήλαιον PLAT. *R.*539e *va trebui să-i cobori în peșteră*.

[καταβιβάζω]

κατα-βιβρώσκω, vb. |impf. κατεβίβρωσκον, viit. καταβρώσομαι, aor.1 κατέβρωσα, aor.2 κατέβρων, pf. καταβέβρωκα| a devora cu totul, a înghiți cu lăcomie, a înfuleca: (act.) AESOP. 8.5, (pas.) ἵνα μὴ κείμενος ὑπὸ εὐλέων καταβρωθῆ HDT. 3.16 *pentru ca (trupul), zăcând (pe pământ), să nu fie mâncat de viermi*; πᾶσι τοῖς θηρίοις τοῦ πεδίου ... καταβρωθῆναι LXX *Iez.*39.4 *a fi devorat de toate sălbăticiunile câmpului*; IOS. *B12.*112, AESOP. 1.118, LUC. *Demon.*35.

[κατά, βιβρώσκω]

κατα-βινέω-ῶ, vb. |var. 3sg. καταβινῆσι| intensiv pt. βινέω: (barbarism pf. 2sg. καταβεβίνησο) AR. *Th.*1215.

[κατά, βινέω]

κατα-βίωω-ῶ, vb. |viit. καταβιώσομαι, aor.1 κατεβίωσα, aor.2 κατεβίωω| a-și petrece sau a-și duce viața: (+ ac. intern) τὸ ἡδέως καταβιώναι τὸν βίον ἄνευ λυπῶν PLAT. *Prt.*355a *a-și duce traiul plăcut fără dureri*; (+ prep.) ἐν Αἰγύπτῳ κατεβίωσε PLUT. *Demetr.*53.9 *și-a petrecut viața în Egipt*; (+ nom.) κατεβίωσεν ἰκέτης ἐν τῷ τεμένει τῆς Ἀθηνᾶς PLUT. *Lys.*30.1 *a trăit ca rugător în templul Athenei*; (+ part.) περὶ Ῥόδον ... σοφιστεῶν κατεβίωσε PLUT. *Dem.*24.3 *și-a dus viața predând (ca un sofist) în Rhodos*.

[κατά, βιός]

καταβίωσις, εως, ἡ [βί] *subst.* petrecere a întregii vieți: APP. *BC4.*16.

[καταβιόω]

κατα-βλάπτω, vb. a vătăma (grav), a face (foarte) rău, a dăuna: ἄν τις καταβλάψῃ τινά DEM. 23.50 *dacă cineva ar face cuiva rău*; βλάβην τινα ~ PLAT. *Lg.*864e *a produce o pagubă cuiva*; ARSTT. *Rh.*1418a7, LXX *3Mac.*7.8.

[κατά, βλάπτω]

κατα-βλέπω, vb. a privi (de sus) în jos, ext. a observa, a privi: (+ ac.) τῶ ~ τὰ παιδιά μάλιστα βλάπτοντας PLUT. *M.*680d *răbindu-i pe copiii doar privindu-i*; CALL. *Del.*303, PLUT. *M.*517b.

[κατά, βλέπω]

καταβλητέον, *adj.vb.* (neut.) I trebuie aruncat jos, trebuie însămantat: PLAT. *Th.*149e. II trebuie vărsată suma sau plătit: (d. datorii) PLUT. *M.*107a.

[καταβάλλω]

καταβλητικός, ἡ, ὄν *adj.* care răstoarnă (un călăret): (d. cai) XEN. *Eq.*8.11.

[καταβάλλω]

κατα-βληχάομαι-ῶμαι, vb. a tot behăi: THEOC. 5.42.

[κατά, βληχάομαι]

κατα-βλώσκω, vb. a merge în jos, a coborî: (+ ac.) ἄστν καταβλώσκοντα OD. 16.466 *coborând în oraș*; (+ prep.) πόληος νόσφι καταβλώσκοντας A.RH. 1.322 *coborând departe de cetate*; (poet. d. șuvoiul de apă) A.RH. 4.227.

[κατά, βλώσκω]

καταβοάω-ῶ, vb. |impf. κατεβόων, viit. καταβοήσω, aor. κατεβόησα; med. viit. καταβοήσομαι; inf. aor. καταβοήσασθαι {ion. part. viit. med. ac. καταβωσομένους Hdt.} I a striga cu forță, a urla: (+ ac.) κατεβόησε δ'

ἀν κεκραγὼς τοξότας τρισχιλίους AR. *Ach.711 a supus cu urletul* (propr. *a strigat urlând la*) *trei mii de arcași*; (med.) καταβοήσομαι βοῶν σε AR. *Eq.286 voi urla acoperindu-te cu vocea mea*; (+ prep.) εἰάν ... κεκράξαντες καταβοήσωσι πρὸς με LXX *Ex.22.22 dacă vor striga [cu țipăt] către Mine*. **II** a striga împotriva (cuiva), a învinui, a acuza: (+ gen.) καταβοῶντος τῶν Λακεδαιμονίων THUC. 5.45 *strigând împotriva lacedemonienilor*; καταβοήσειν αὐτοῦ πρὸς τοὺς πολίτας ὡς ἔχοντας ἀργύριον παρὰ τῶν πολεμίων PLUT. *Them.7.7 il va învinui în fața cetățenilor că a primit bani de la dușmani*; (med.) τυραννοῦντος ... καταβοήσεσθαι πρὸς τὸν δῆμον PLUT. *TCG17.6 (dușmanii) il vor acuza în fața poporului că este tiran*. **III** a cere prin strigăte: (+ gen. și inf.) Οὐεσπασιανοῦ κατεβόησαν ... τιμωρίαν ὑποσχεῖν σε IOS. *Vit.342 i-a cerut lui Vespasian să te pedepsească*.

[καταβοή]

κατα-βοή, ἦς, ἡ *subst.* strigăt (împotriva cuiva, de acuzare), cântire, învinuire: καταβοῆς ἔνεκα τῆς ἐς Λακεδαίμονα THUC. 8.87 *din pricina învinuirii [care i se aducea] în Lacedemonia*; (+ gen.) αἰσθανόμενοι δὲ καταβοήν οὐκ ὀλίγην οὔσαν ἡμῶν THUC. 1.73 *dându-ne seama că strigătele de acuzare împotriva noastră nu sunt putine*; IOS. *AI15.356*.

[κατά, βοή]

καταβόησις, εως, ἡ *subst.* I strigarea sau strigăt (împotriva);: (ἐπί „împotriva” + dat.) LXX *Sir.35.15*, (+ inf.) καταβοήσεις ἐπὶ τοῦ αὐτοκράτορος ... κολάζειν με IOS. *Vit.416 strigăte către împărat pentru a mă pedepsi*. **II** rezonanță, ecou: PLUT. *M.420f*.

[καταβοάω]

καταβολή, ἦς, ἡ *subst.* {dor. -α Pi.} („punere dedesubt”) I acțiunea de a pune temelie, întemeiere, început: καταβολὰν ἱερῶν ἀγῶνων Pi. *N.2.4 începutul jocurilor sacre*; ἀπὸ καταβολῆς κόσμου NT *Mt.25.34 de la întemeierea lumii*; (locut.) ἐκ καταβολῆς PLB. 1.47.7 *din temelie*, sc. *de la început*; τὰ δ' ἐκ καταβολῆς ἐναυπηγοῦντο PLB. 1.36.9 *le-au reparat din temelie*. **II** construcție, clădire: ἀρχιτέκτονι τῆς ὄλης καταβολῆς φροντιστέον LXX *2Mac.2.29 arhitectul trebuie să se îngrijească de întreaga clădire*. **III** zămislire, descendență, seminție: πολλὰς

γενῶν ἀρχὰς καὶ καταβολὰς ἀπολιπεῖν PLUT. *Ant.36.7 a lăsa multe începuturi și seminții ale generațiilor*; δύναμιν εἰς καταβολὴν σπέρματος NT *Evr.11.11 putere spre zămislirea sâmbânței*; ἅμα τῇ πρώτῃ καταβολῇ τῶν ἀνθρώπων PLUT. *M.956a odată cu prima seminție a oamenilor*. **IV** depunere a unei sume de bani, plată, venit: αἱ τῶν τελῶν καταβολαί DEM. 24.98 *plățile impozitelor*; καταβάλλειν τὰς καταβολὰς DEM. 59.27 *a vărsa sumele de bani*. **V** (medic.) acces, criză: ἡ ~ αὔτη τῆς ἀσθeneίας PLAT. *Gorg.519a acest acces de slăbiciune*; ~ πυρετοῦ DEM. 9.29 *acces de febră*. **VI** (spec.) predispoziție, defect congenital: συγγενικῆς ... αἰτίας καὶ καταβολῆς PLUT. *Tim.37.7 din pricina unei cauze și a unei predispoziții în-născute*.

[καταβάλλω]

κατα-βορβόρωσις, εως, ἡ *subst.* tăvălire în noroi: PLUT. *M.166a*.

[κατά, βορβόρωσις]

κατᾶ-βορρος, ον *adj.* la adăpost față de vântul din nord, sc. privind către sud: ἀπὸ τῶν ἄρκτων ~ PLAT. *Cri.118b (ținut) la adăpost de vânturile din nord departe de miază-noapte*; ARSTT. *Oec.1345a33*.

[κατά, βορεάς]

κατα-βόσκω, vb. |aor. κατεβόσκησα| I a duce la păscut (într-un loc), a pășuna: (+ ac.) χῶ τὰν Σαμίαν καταβόσκων THEOC. 15.126 *cel care pășunează în Samos*; τὸ κτήνος αὐτοῦ καταβοσκήσαι ἀγρὸν ἕτερον LXX *Ex.22.4 a duce la păscut vita sa pe alt ogor*. **II** (med., pas.) a mistui, a devora: κτήνεά φιν λοιμὸς καταβόσκεται CALL. *Dian.125 molima le mistuie vitele*.

[κατά, βόσκω]

κατα-βόστρυχος, ον *adj.* cu bucle care atârână, cărlionțat: EUR. *Ph.146*.

[κατά, βόστρυχος]

κατα-βρᾶβεύω, vb. a rosti o decizie potrivnică (într-o competiție), a lipsi (pe cineva) de premiul cuvenit, a descalifica, a depozeda: μηδεὶς ὑμᾶς καταβραβεύετω NT *Col.2.18 nimeni să nu vă lipsească de premiul [vostru]*; (pas.) Στράτωνα ὑπὸ Μειδίου καταβραβευθέντα DEM. 21.93 *Straton fiind descalificat de către Meidias*.

[κατά, βραβεύω]

κατᾶ-βρέχω, vb. |impf. κατέβρεχον, viit. καταβρέξω, aor. κατέβρεξα; pas. aor. κατε-

βρέχθην] a (în)muia cu totul, a îmbiba *sau* a udă tare, a stropi: (+ ac. și dat.) μύρω ... τὸν Ὄθωνα καταβρέξαντος PLUT. *Galb.*19.3 *stropindu-l pe Otho cu un unguent*; PLUT. *M.*670b, ARR. *Cyn.*8.2, (fig.) μέλιτι ... πόλιν καταβρέχων PI. *O.*10.99 *stropind orașul cu miere*; καύχاما κατάβρεχε σιγᾶ PI. *I.*5.51 *strobește cu tăcere trufia*; (pas.) μὴ καταβρεχθῶ AR. *Nu.*267 *să nu fiu udat leoarcă*. [κατά, βρέχω]

κατα-βρίθω, [ῥ] vb. [pf. καταβέβριθα] a încărca tare, a împovăra, ext. a coplesi: (act. tranz.) ὄλβω ... καταβρίθω βασιλῆας THEOC. 17.95 *i-ar coplesi pe regi prin bogăție*; (pas.) ὄλεσ μαλλοῖς καταβεβρίθασι HES. *Op.*234 *oile sunt împovărate de lână*; ὄρπακες βραβίλοισι καταβρίθοντες THEOC. 7.146 *văstare tinere îngreunate de prune*. [κατά, βρίθω]

καταβρόξειε, opt. aor. act. 3sg. de la καταβρόχω: OD. 4.222

κατα-βροχθίζω, vb. a bea dintr-o înghițitură *sau* sorbitură, a înghiți lacom: κοιλιαν ὑείαν καταβροχθίσας AR. *Eq.*357 *înghițind cu lacomie o burtă de porc*; AR. *Eq.*826. [κατά, βροχθίζω]

κατα-βρόχω, vb. [opt. aor. act. 3sg. καταβρόξειεν, part. aor. fem. pl. καταβρώξασαι] a înghiți cu totul: OD. 4.222, A.RH. 2.271. [κατά, βρόχω]

κατάβρωμα, ατος, τό *subst.* aliment, hrană, ext. pradă: οἱ νεκροὶ ὑμῶν ~ τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ LXX *Deut.*28.26 *morții voștri [vor fi] hrană pentru păsările cerului*; LXX *Num.*14.9, id. *Iud.*10.12. [καταβιβρώσκω]

κατάβρωσις, εως, ἡ *subst.* înfulecare, devorare: κατέφαγεν καταβρώσει τὸ ἀργύριον ἡμῶν LXX *Gen.*31.15 *ne-a înfulecat (= propr. ne-a înghițit prin înfulecare) banii*; ἔσσονται εἰς κατάβρωσιν πάσης τῆς στρατιᾶς σου LXX *Iud.*5.24 *vor fi spre devorarea întregii tale armate*. [καταβιβρώσκω]

κατα-βυθίζω, vb. a scufunda tare, a cufunda cu totul: AESOP. 8.34. [κατά, βυθίζω]

κατα-βυρσόω-ῶ, vb. **I** a acoperi cu piele: τὰς πρόρας ... κατεβύρσωσαν THUC. 7.65 *au acoperit cu piele prorele*. **II** a găti într-un sac de piele: PLUT. *AgisCleom.*59.4. [κατά, βυρσόω]

καταβώσομαι, (ion.) viit. de la καταβοάω.

κατάγειος, ον *adj.* (ion.) pt. κατάγειος.

καταγγελεύς, εως, ὁ *subst.* vestitor, predicator: (d. Pavel) ξένων δαιμονίων ... ~ NT *Fp.*17.18 *vestitor al unor zeități străine*.

[καταγγέλλω]

καταγγελία, ας, ἡ *subst.* vestire, anunțare, declarație: PLUT. *Rom.*14.5, id. *Pelop.*20.1, ὡς ἐπὶ πολέμου καταγγελία APP. *BC*2.32 *ca în cazul unei declarații de război*; (pl.) ταῖς τῶν χειρόνων καταγγελίας IOS. *AI*10.119 *prin anunțarea unor lucruri mai rele*.

[καταγγέλλω]

κατ-αγγέλλω, vb. [impf. κατήγγελλον, viit. καταγγελῶ, aor. κατήγγεila, aor.2 κατήγγελλον, pf. κατήγγεκα, m.m.c.p. κατήγγελοι; med.-pas. impf. κατήγγελλόμεν, aor. κατήγγειλάμην, pf. κατήγγεμαι, m.mc.p. κατήγγελην; pas. aor. κατήγγελην și aor.2 κατήγγελην] **I** a declara, a proclama, a anunța: ῥύσια κατήγγειλαν τοῖς Ῥοδίοις PLB. 4.53.2 *au proclamat rodienilor un război de represalii*; κατήγγελλον αὐτοῖς τὸν πόλεμον PLUT. *Ages.*23.3 *le declara război*; PLUT. *Lyc.*28.4, id. *M.*305b, ἡ καταγγέλουσα τὴν τῶν βαρβάρων στρατείαν ... φωνή PLUT. *Cam.*30.4 *voce care anunța armata barbarilor*; (med.) Καῖσαρ κατήγγελετο μετὰ στραίαις ἐλαύνειν ἐπὶ τὴν πόλιν PLUT. *Cat.Mi.*52.1 *Caesar era anunțat că (= se anunța că Caesar) vine cu armata împotriva orașului*. **II** (relig.) a vesti, a anunța, a predica: καταγγέλλοντα τὸ τοῦ θεοῦ κράτος LXX *2Mac.*9.17 *vestind puterea lui Dumnezeu*; καταγγέλλουσιν ἡμῖν ὁδὸν σωτηρίας NT *Fp.*16.17 *vă vestesc calea mântuirii*; NT *I Cor.*11.26, (pas.) ἡ πίστις ὑμῶν καταγγέλλεται ἐν ὄλῳ τῷ κόσμῳ NT *Rom.*1.8 *credința voastră este vestită în toată lumea*. **III** a scoate la iveală, a denunța: κατήγγειλαν αὐτοῦ τὴν ἐπιβουλήν XEN. *An.*2.5.38 *au scos la iveală uneltirea lui*.

[κατά, ἀγγέλλω]

κατάγγελτος, ον *adj.* anunțat, declarat, dezvoltat: τοῖς πολεμίοις καταγγέλτους γίνεσθαι THUC. 7.48 *a ajunge cunoscuți (= a fi dați în vileag) dușmanilor*; APP. *Hisp.*40. [καταγγέλλω]

κατά-γειος, ον *adj.* {ion. -γαιος Hdt., LXX}

I care se află sub pământ, subpământean: ἐν θησαυροῖσι καταγαιόισι HDT. 2.150 *în vistierii subpământene*; XEN. *An.*4.5.25, PLAT.

Prt.320e, κατασκευάζεται ~ οἶκος PLUT. *Num.10.5 este construită o casă sub pământ*; ARSTT. *Mir.838a6, LXX Ps.Sol.8.9. II* terestru: στρουθῶν καταγαίων δοράς HDT. 4.175 *piei de struți* (propr. *vrăbii de pământ*). **III** la nivelul pământului: LXX *Gen.6.16.*

[κατά, γῆ]

Καταγέλα, ας, ἡ *subst.* (com.) Catagela („Batjocura”), creație toponomastică aristo-fanescă, joc de cuvinte cu orașul Γέλα și vb. καταγελάω: AR. *Ach.606.*

καταγέλαστος, ον *adj.* |comp. -ότερος, superl. -ότατος| de luat în răs, caraghios, ridicol: ὄρα ὡς ~ εἶ AR. *Lys.1020 uite ce caraghios ești*; καταγέλαστον τὴν πόλιν ποιούντος PLAT. *Ap.35b făcând orașul de răs*; (+ dat.) Πέρσας ... μὴ ποιήσης καταγέλαστους γενέσθαι Ἑλλησι HDT. 8.100 *să nu-i faci de răs pe persi în fața grecilor*; (exclam.) καταγέλαστε PLAT. *Th.149a caraghiosule!*; (superl.) ὃ δὲ πάντων καταγελαστότατον ISOC. 4.176 *lucrul cel mai caraghios dintre toate*; (neut. pl. adv.) LUC. *Anach.39. // καταγελάστως*, *adv.* |superl. καταγελαστότατα Plut. *Sph.252b|* în chip caraghios *sau* ridicol: ἡμᾶς ἔλαθεν ~ PLAT. *Men.96e am uitat în chip caraghios*; αὐτός ... ~ ἔχω PLAT. *Sp.130b mă găsec într-o situație caraghiosă*; PLUT. *Aem.7.1, id. Luc.7.4, LUC. Alex.25.*

[καταγελάω]

κατα-γελάω-ῶ, vb. |impf. κατεγέλων, viit. καταγελάσω, aor. κατεγέλασα; *med.-pas.* impf. κατεγελάωμην, viit. καταγελάσομαι, pf. καταγεγέλασμαι, m.m.c.p. κατεγεγέλασμην; *pas.* aor. κατεγελάσθην| a lua în răs, a-și bate joc, a trata cu batjocură: (+ gen.) καταγελῶσιν *cu* μαινομένου PLAT. *Euthphr.3c rād ca de un om scos din minți*; πάντων ὡς καταγελῶν ἕλει διελέγετο XEN. *An.2.6.23 discuta mereu cu toți ca și cum îi lua în răs*; ὁ καταγελῶν πτωχοῦ LXX *Prov.17.5 cel care își bate joc de sărac*; (+ prep.) βαρβάρους τοὺς οὐδένας καταγελῶντας ... διὰ σὲ EUR. *IA372 barbari de nimic care rād din pricina ta*; (*pas.*) τὸ εὐηθες ... καταγελασθὲν ἠφάνισθη THUC. 3.83 *simplitate, luată în răs, a dispărut*; ἡμεῖς δικαίως καταγελώμεθα PLAT. *R.499c noi suntem pe drept luți în răs.*

[κατά, γελάω]

κατάγελως, ὠτος, ὁ *subst.* luare în răs, bătaie de joc, derâdere, batjocură: τί δῆτ' ἐμαυτῆς καταγέλωτ' ἔχω τάδε AESCH. *Ag.1264 de ce mai am pe mine aceste lucruri de luat în răs?*; ~ ... πλατὺς AR. *Ach.1126 pur și simplu o bătaie de joc*; ἄξιόν ... τὸ πρᾶγμα καταγέλωτος XEN. *Oec.13.5 lucru demn de luat în răs*; PLAT. *Cri.45e, LXX Ps.43.14.*

[καταγελάω]

κατα-γέμω, vb. |doar prez. și impf. κατέγεμον| a fi plin ochi de, a fi complet încărcat cu: (+ gen.) τοῦ τείχους ἀνδρῶν καταγέμοντος IOS. *BI4.93 zidul fiind plin de oameni*; PLB. 15.30.9, LUC. *Somn.6* ș.a., (+ dat.) τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ τοσοῦτος ἄγεισι καταγέμοντα IOS. *BI4.163 casa lui Dumnezeu plină de atâtea pângăririi.*

[κατά, γέμω]

καταγήοχα, pf. act. de la κατάγω.

κατα-γηράσκω, vb. a îmbătrâni (de tot): ἐν κακότητι βροτοὶ καταγηράσκουσιν OD. 19.360 *muritorii îmbătrânesc în nenorocire*; ἐπὶ μὴ μέγαλοις ... εἶη ~ EUR. *Med.124 fie să îmbătrânesc departe de măriri*; ISOC. 10.50, ARSTT. *HA622a26, PLUT. Thes.16.2.*

[κατά, γῆρας]

κατα-γηράω-ῶ, vb. |impf. κατεγήρων, viit. καταγηράσω, aor. κατεγήρασα, pf. καταγεγήρακα; *med.* viit. καταγηράσομαι| a îmbătrâni: μαντευόμενος κατεγήρα Κυκλώπεσσιν OD. 9.510 *îmbătrânea profetind printre ciclopi*; HDT. 6.72, ἄπαιδα ~ IS. 2.22 *a îmbătrâni fără copii*; PLAT. *Th.202d, PLUT. Phoc.30.5, (med. = act.) AR. Eq.1308.*

[κατά, γῆρας]

κατα-γίγαρτίζω, vb. |inf. aor. καταγιγαρτίσαι| *propr.* a scoate sâmburele de strugure, *fig.* a deflora: AR. *Ach.275.*

[κατά, γίγαρτον]

κατα-γίγνομαι, [ἵ] vb. |impf. κατεγινόμην, viit. καταγενήσομαι, aor.2 κατεγενόμην, pf. καταγέγονα| {ion. și tard. καταγίνομαι} **I** a-și avea reședința, a lucra: χρυσοχοεῖον ... ἐν φῶ καταγίνομαι DEM. 21.22 *aurărie în care lucrez*; LXX *Bel21. II* a se ocupa cu, a avea de-a face cu: PLB. 31.29.6.

[κατά, γίγνομαι]

κατα-γινώσκω, vb. |impf. κατέγι(γ)νωσκον, viit. καταγνώσομαι, aor. κατέγνων, pf. κατέγνωκα, m.m.c.p. κατεγνώκειν; *med.-pas.* pf. κατέγνωσμαι, m.m.c.p. κατεγνώσμην; *pas.* viit. καταγνώσθησομαι, aor.

κατεγνώσθη| {ion. *și tard.* καταγινώσκω} **I** a observa, a remarca, a se încredința, a cunoaște: (d. Cleon) καταγνούς τοῦ γέροντος τοὺς τρόπους AR. *Eq.* 46 *cunoscând felul de a fi al bătrânului* (sc. Demosului); κατέγνω ὁ Ἀγησίλαος ὅτι ἀεὶ μετ' ἄριστον καὶ οἱ πολέμοι ἐφαίνοντο XEN. *HG5.4.41 Agesilaos a observat că dușmanii se arătau după masa de prânz.* **II** a judeca, a găndi, a socoti: καταγνούς ἑαυτοῦ μὴ περιέσεσθαι τῷ ἐπιβουλεύματι THUC. 3.45 *socotind că nu va supraviețui întreprinderii sale.* **III** a disprețui: δικάϊως καταγνώκοτες ὅτι αὐτοὺς οὐ μετὰ Λακεδαιμονίων ἐφθείρομεν THUC. 6.34 *disprețuindu-ne pe drept că nu i-am distrus împreună cu lacedemonienii; ἐθάρρησε καταγνούς δειλιαν Ἀλεξάνδρου* PLUT. *Alex.* 19.1 *a prins și mai mult curaj disprețuind lașitatea lui Alexandru.* **IV** a acuza, a ἰννινováτj, a se plânge de: (+ gen.) οὐ καταγνώσομαι γε σοῦ ὅπερ ἄλλων καταγινώσκω PLAT. *Phd.* 116c *nu mă voi plânge de tine, așa cum mă plâng de alții;* (+ ac.) μὴ νόμιζέ με ~ ὡς νῦν ἀμελεῖς ISOC. 9.78 *să nu crezi că te ἰννινováτesc că ești nepăsător;* (med.) μωρίαν καταγνώσεσθαι τοῦ πέμψαντος τὸ βιβλίον ISOC. 5.21 *il va acuza de nebunie pe cel care trimite cartea;* (pas.) ὅτι καταγνώσμενος ἦν NT *Gal.* 2.11 *pentru că era de acuzat (= vrednic de muștrat).* **V** a condamna: εἰ μὴ καταγνώσεσθε ταύτην τὴν δίκην AR. *Eq.* 1360 *dacă nu pronunțați sentința (= condamnăți) în acest proces;* (+ ac. și gen.) κατέγνωσαν πάντων θάνατον THUC. 3.81 *i-au condamnat pe toți la moarte;* ὁ δὲ δῆμος αὐτῶν θάνατον κατέγνω PLUT. *Dem.* 28.2 *poporul i-a condamnat la moarte;* IOS. *Vit.* 425, (+ inf.) καταγνώσεται αὐτοῦ ἀποτεῖσαι τὰ χρήματα DEM. 56.18 *il va condamna să plătească bani;* (pas.) ὡς καταγνώσθησαν, ἔκτειναν THUC. 4.74 *după ce au fost condamnați, [i-]au ucis.*

[κατά, γινώσκω]

καταγίζω, (ion.) v. καθαγίζω

κατ-άγινέω-ῶ, vb. (ion. pt. κατάγω) **I** a duce jos: ἀφ' ὑψηλῶν ὀρέων καταγίνεον ὕλην OD. 10.104 *duceau jos lemn din munții înalți.* **II** a coborî, a face să coboare: τοὺς καταφυγόντας ἐκ τῆς μάχης καταγινέων HDT. 6.75 *făcându-i să coboare pe cei care s-au refugiat din luptă.*

[κατά, ἀγινέω, cf. κατάγω]

κατ-αγλαΐζω, vb. {impf. κατηγλαΐζον, aor. κατηγλαΐσα| a umple (cu totul) de strălucire: IOS. *A18.140.*

[κατά, ἀγλαΐζω]

κατά-γλωσσος, ον *adj.* {att. κατάγλωττος} plin de cuvinte căutate: (poeme) LUC. *Lex.* 25.

[κατά, γλῶσσα]

κατα-γλωττίζω, vb. a săruta folosind limba, ext. a folosi limba, a vorbi (împotriva cuiva): ψευδῆ κατεγλωττίξέ μου AR. *Ach.* 380 *profera minciuni împotriva mea;* (pas.) τὴν πόλιν ... ὑπὸ σοῦ ... κατεγλωττισμένην σιωπᾶν AR. *Eq.* 352 *cetatea [este] redusă la tăcere de limba ta* (porpr. *tace fiindcă îi bagi limba în gură*); (fig.) μέλος ... κατεγλωττισμένον AR. *Th.* 131 *cântec lasciv.*

[κατά, γλῶσσα]

καταγλώττισμα, ατος, τὸ *subst.* sărutare cu limba: AR. *Nub.* 51.

[καταγλωττίζω]

κάταγμα, ατος, τὸ *subst.* **I** lână dărăcită: PLAT. *Plt.* 282e. **II** smoc de lână: SOPH. *Tr.* 695, AR. *Lys.* 584.

[κατάγω]

κατ-άγνυμι, vb. {viit. rar κατάξω, aor. κατέαξα, pf. κατέαγα, inf. καταγνύναι [ῶ], conjct. aor. κατεάξω, part. aor. κατεάξας; med. prez. κατάγνυμαι, pf. κατέαγμα; pas. aor. κατεάχθην și aor.2 κατεάγην, inf. aor. καταχθῆναι| {ep. opt. aor. 2sg. κανάξαις Hes., part. aor. κανάξαντες Call.} **I** a face cu totul bucăți, a sparge, a zdrobi, a sfărâma, a frânge, a rupe: IL. 13.257, νέα μὲν μοι κατέαξε Ποσειδάων OD. 9.283 *Poseidon mi-a sfărâmat nava;* τάς ... ναῦς βιαζομένους τὴν ἀπόβασιν καταγνύει THUC. 4.11 *a sfărâma corăbiile forțând demarcarea;* γυνὴ ποτε κατέαξ' ἔχινον AR. *V.* 1436 *o femeie a spart cândva o oală;* τῶν τὰ ὄτα κατεαγόντων PLAT. *Grg.* 515e *cei ce-și fac țândări urechile;* οὐ κατέαξαν αὐτοῦ τὰ σκέλη NT *In.* 19.32 *nu l-au zdrobit fluierele picioarelor;* (fig.) πατριδα θ', ἦν αὔξειν χρεῶν καὶ μὴ κατᾶξει EUR. *Supp.* 508 *patrie pe care trebuie să o sporești și nu să o zdrobești;* (pas. și pf. act. κατέαγα „a fi spart”) δόρατα ... κατεηγότα HDT. 7.224 *lânci sfărâmate;* (+ ac. de relație) καταγείεις τὴν κεφαλὴν ὑπ' αὐτοῦ LYS. 3.40 *cu capul spart de el;* (+ gen.) τῆς κεφαλῆς κατέαγε AR. *Ach.* 1180 *și-a spart capul.* **II** (part. pf. κατε-

αγώς) (fig.) efeminat: αὐλητῆς τῶν κατεα-
γότων PLUT. *Dem.*4.6 *un flautist dintre cei*
efeminați.

[κατά, ἄγνυμι]

καταγνύομαι, vb. |part. pf. κατεγνυπωμέ-
νος| a fi fără putere: (adv.) κατεγνυπωμένως
MEN. *Fr.*1020 *in mod lenes.*

[κατάγνυμι]

καταγνώω, vb. v. κατάγνυμι: XEN. *Oec.*6.5,
ARSTT. *HA*609b12.

[κατάγνυμι]

κατάγνωσις, εως, ἡ *subst.* I *părerē proastă*,
dispreț: (+ gen.) διὰ κατάγνωσιν ἀσθεनेίας
σφῶν THUC. 3.16 *din pricina unei proaste*
părerii privind slăbiciunea lor (= disprețu-
ind slăbiciunea lor). II *condamnare*: μετὰ
ψήφου ἀδίκου καταγνώσεως THUC. 3.82
printr-o condamname de pe urma unui vot
nedrept (sau printr-un vot nedrept de con-
damnare); DEM. 21.175, (+ gen.) ~ τοῦ θα-
νάτου XEN. *Mem.*4.8.1 *condamnare la*
moarte. III *condamnare morală, dispreț*:
PLB. 6.6.8.

[καταγινώσκω]

καταγνώστέω, *adj.vb.* trebuie condamnat:
(+ gen.) LUC. *Salt.*80.

[καταγινώσκω]

κατα-γογγύζω, vb. a murmura (împotrivă), a
cârti: LXX *IMac.*11.39.

[κατά, γογγύζω]

κατα-γοητεύω, vb. |aor. κατεγοήτευσα, pf.
καταγεογήτευκα| a vrăji cu totul, a fermeca,
(fig.) a amăgi: XEN. *Cyr.* 8.1.40, σέ τις αὐ
συνηθείας ἡδονῆν πρὸς τόδε τὸ σῶμα
καταγεογήτευκεν; PLUT. *M.*986e *o plăcere*
a obișnuinței te-a vrăjit înspre acest corp?;
LUC. *Tim.*38.

[κατά, γοητεύω]

κατά-γομος, *on adj.* încârcat: καταγόμων
μὲν ὄντων τῶν πλοίων PLB. 9.43.6 *navele fi-*
ind încârcate; (+ gen.) μετὰ στρατοῦ ... λα-
φύρων καταγόμου APP. *Syr.*95 *împreună cu*
o armată încârcată; IOS. *Ap.*2.115.

[κατά, γόμος]

κατ-ἀγοράζω, vb. |aor. κατηγόρασα| a cum-
πăra (în cantități mari, cu ridicata): DEM.
34.7.

[κατά, ἀγοράζω]

κατάγόρευσις, εως, ἡ *subst.* I *explicație, de-*
finiție: PLUT. *M.*428f. II *denunț*: IOS.
*AI*17.56.

[καταγορεύω]

κατ-αγορεύω, vb. |impf. κατηγόρευον, viit.
καταγορεύσω| I a denunța, a răfi: THUC.
4.68, καταγορεύει τῷ Ἀριστογείτονι THUC.
6.54 *il denunță lui Aristogeiton*; καταγο-
ρεύει τις πρὸς τοὺς ἐφόρους ἐπιβουλήν
XEN. *HG*3.3.4 *cineva denunță eforilor o*
conspirație. II a spune: εἰς δὲ μή σοι κατα-
γορεύη; AR. *Pax*107 *dacă nu vrea să-ți*
spună? III a acuza: (+ gen.) ARSTT.
*Pol.*1314a22.

[κατά, ἀγορεύω]

καταγράφη, ἥς, ἡ *subst.* I *contur, profil*:
PLAT. *Smp.*193a. II *transcriere*: ἐν ταῖς κα-
ταγραφαῖς τῶν ὀνομάτων PLUT. *M.*492b *în*
transcrierea cuvintelor. III (milit.) *listă de*
recrutare, registru de înrolare: PLB. 2.24.10,
ποιεῖσθαι τὴν καταγραφὴν τῶν στρατιωτῶν
PLB. 6.19.5 *a face înrolarea soldaților.*

[καταγράφω]

κατάγράφος, *on adj.* vârgat, târcat: LUC.
*Cat.*28, *id. Alex.*12.

[καταγράφω]

κατα-γράφω, [γρᾶ] vb. |impf. κατέγραφον,
viit. καταγράψω, aor. κατέγραψα, pf. κατα-
γέγραφα; *med. (-pas.)* impf. κατεγραφόμεν,
viit. καταγράψομαι, aor. κατεγραψάμεν, pf.
καταγέγραμμαι; *pas.* viit. καταγραφήσομαι,
aor. κατεγράφην *și* καταγράφηθην| I a
(în)scrive, a însemna, a nota: κατάγραφον
τοῦτο εἰς μνημόσυνον ἐν βιβλίῳ LXX
*Ex.*17.14 *înscrie această în carte spre adu-*
cere aminte; κατέγραψας κατ' ἐμοῦ κακά
LXX *Iov*13.26 *ai notat cele rele împotriva*
mea; τῷ δακτύλῳ κατέγραφεν εἰς τὴν γῆν
NT *In.*8.6 *însemna cu degetul pe rământ*;
EUR. *Alc.*968, (*pas.*) κατεγράφησαν εἰς ξυ-
λίνους ἄξονας PLUT. *Sol.*25.1 (*legi*) *au fost*
înscrie pe plăci de lemn. II a înscrie pe o
listă, a proscribe: (*pas.*) κατεγράφησαν ἄν-
δρες οὓς εἶδει θνήσκειν PLUT. *Cic.*46.2 *au*
fost proscriși bărbăți pe care trebuia să-i
omoare. III a convoacă: κοινοβούλιον ~
PLB. 28.19.1 *a convoca un consiliu.* IV (mi-
lit.) a recruta: στρατόπεδα ~ PLB. 2.22.8 *a*
recruta armate; PLB. 4.29.1. V a desemna:
(*pas.*) ὁ καταγραφεῖς LXX *Sir.*48.10 (*tu*)
care ai fost desemnat.

[κατά, γράφω]

κατ-άγρημι, vb. |*pas. part.* καταγρόμενος
Theoc. *Ep.*9.338 (dub.)| (eol.) a apuca:
SAPPH. 149.

[var. pt. καθαιρέω]

κατα-γρῦπόω-ᾶ, *vb.* |part. pf. med. κατε-γρῦπομένον| a avea nasul coroiat: PLUT. *M.*753c.

[κατά, γρῦπός]

κατα-γυμνάζω, *vb.* a antrenă bine, a pregăti, a deprinde: τὰ σώματα ... καταγυμνάζομεν LUC. *Anach.*24 *antrenăm bine trupurile*; ἡ βελτίστη δὲ Πενία πόνοις με ... καταγυμνάσσα LUC. *Tim.*36 *minunata Sărăcie, care m-a deprins cu eforturile*; LUC. *Nigr.*27.

[κατά, γυμνάζω]

κατά-γύνος, *ov adj.* cu aspect de femeie, muieratic: ARSTT. *Mir.*837a34.

[κατά, γυνή]

κατ-άγω, *vb.* a sufoca, a strangula: PLUT. *Dio.*57.2.

[κατά, ἄγω]

κατ-άγω, [ἄγ] *vb.* |impf. κατήγον, viit. κατάξω, aor.2 κατήγαγον, pf. καταγήοχα; *med.-pas.* pf. κατήγμαι; *pas.* viit. καταχθήσομαι, aor. κατήχθη| {ep. inf. aor. καταξέμεν II. 6.53; *ion.* impf. med. 3sg. κατηγέετο Hdt.} **I** (gener.) a mână în jos, a (con)duce jos: μιν τάχ' ἔμελλε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν δώσειν ᾧ θεράποντι καταξέμεν IL. 6.53 *era gata să i-l dea vizitiului său pentru a-l duce jos la corăbiile rapide*; με κατήγαγεν εἰς Ἄϊδαο OD. 11.164 *m-a condus jos în Hades*; ὁδοὶ ἕδου ... κατάγουσαι εἰς τὰ ταμεία τοῦ θανάτου LXX *Prov.*7.27 *căile iadului care conduc spre cămările morții*; LXX *IRg.*2.6, LUC. *DDeor.*11.4, (pas.) Ἰωσηφ δὲ κατήχθη εἰς Αἴγυπτον LXX *Gen.*39.1 *Ioseph a fost adus în Egipt*. **II** a aduce înapoi, a rechema în patrie: οἱ Πέρσαι κατάγοντες Συλοσῶντα HDT. 3.144 *perșii care îl aduceau înapoi pe Syloson*; κατάξω δ' ἄνδρα τόνδε AESCH. *Ag.* 647 *il voi rechema în patrie pe acest bărbat*; τοὺς φεύγοντας οὐ κατήγον THUC. 8.70 *nu-i aduceau înapoi pe exilați*; PLUT. *M.*859c. **III** a coborî: (βοάν) ... κάταγε EUR. *Or.*148 *coboară vocea!* **IV** a trage în jos (firul), a toarce, a țese: (fig.) τοῦτον ὡς ἐριστικὸν λόγον κατάγεις PLAT. *Men.*80e *țesi acest argument ca pe unul eristic*. **V** (mar.) a împinge spre țărμ: τὸν Κρήτηνδε κατήγαγεν ἴς ἀνέμοιο OD. 19.186 *forța vântului l-a împins către Creta*; εἰς λιμένα σκάφος ἀσφαλῶς κατάγοντες PLUT. *M.*162a *pur-tând în siguranță nava în port*; (pas.) καταγομένας ἔς τὸν Μαραθῶνα τὰς νέας HDT. 6.107 *corăbiile trase pe țărμ la Marathon*.

VI (fig.) a conduce: οὔτε ἐς κίνδυνον φανερόν τὴν πόλιν καταγαγεῖν THUC. 4.68 *a nu conduce cetatea spre un pericol sigur*.

VII a readuce: τυραννίδας ἔς τὰς πόλεις ~ HDT. 5.92a *a readuce tiraniile în cetăți*.

[κατά, ἄγω]

κατᾶγωγή, ἦς, ἡ *subst.* **I** coborâre: εἰς καταγωγήν ὑδάτων IOS. *BZ.*175 *pentru coborârea apelor*. **II** (mar.) acostare, debarcare: THUC. 6.42. **III** loc de oprire, *ext.* loc de popas, han: HDT. 5.52, PLAT. *Phdr.*230b. **IV** depozit de aprovizionare: XEN. *HG3.*2.11. **V** (fig.) descendență: PLUT. *M.*843e.

[κατάγω]

κατᾶγωγήιον, *ov, τό subst.* loc de popas, adăpost, han: THUC. 3.68, εἰς Μουσῶν τι καταγωγήιον PLUT. *Luc.*42.1 *într-un fel de sălaș al Muzelor*; XEN. *Vect.*3.12, PLAT. *Phdr.*259a, IOS. *AI5.*10.

[κατάγω]

κατᾶγωγίς, ἴδος, ἡ *subst.* |var. κατάγωγίς Sapph. | tip de haină femeiască: SAPPH. 22.13. [κατάγω]

κατᾶγωγός, *όν adj.* care atrage, seducător: CALL. *Fr.*251.

[κατάγω]

κατ-ἄγωνίζομαι, *vb.* **I** a (se) lupta (împotriva): PLB. 12.25d.6, τὸν στρατηγὸν ἄλλαις μάχαις πολλαῖς καταγωνισάμενος PLUT. *Crass.*9.7 *luptând împotriva pretorului în multe alte lupte*; (fig.) PLB. 12.25d.6. **II** a învinge, a birui, *ext.* a supune: καταγωνιζόμενοι συνεχῶς τοὺς ... τὰς σφετέρας πατρίδας καταδουλομένους PLB. 2.42.3 *a se lupta cu cei care și-au înrobit patriile*; PLUT. *AgisCleom.*48.4, Ἀθηνᾶ μὲν Ἄρη καταγωνίζεται LUC. *ITr.*40.17 *Athena îl biruie pe Ares*; διὰ πίστεως κατηγωνίσαντο βασιλείας NT *Evr.*11.33 *prin credință au biruit împărății*; (pas.) PLB. 27.9.13.

[κατά, ἀγωνίζομαι]

κατα-δαίνυμαι, *vb.* |aor. κατεδαισάμην| a mânca dintr-o dată, a devora, a înfuleca: ὀγδῶκοντα μόνος κατεδαισατο μάζας THEOC. 4.34 *a înfulecat singur optzeci de plăcinte*; IOS. *AI8.*118.

[κατά, δαίνυμι]

κατα-δάκνω, *vb.* a sfărteca cu dinții, a sfâșia: (tm.) κατὰ μὲν χροᾶ πάντ' ὀνύχεσσι δακνόμενος THEOC. 7.110 *sfâșiat pe tot corpul cu unghiile*.

[κατά, δάκνω]

κατα-δακρύω, *vb.* I a vărsa lacrimi (pe), a plânge, a jeli: τῶν νῦν ὑφ' ἡμῶν ἀποθανόντων ... ἔστιν οὖς πολλὰ καταδακρύσαμεν XEN. HG2.4.22 *printre cei omorâți acum de către noi sunt cei pe care i-am plâns de multe ori*; καταδάκρυσε τὴν ἑαυτοῦ τύχην XEN. Cyr.5.4.31 *și-a plâns soarta*; (abs.) EUR. Hel.673, PLUT. Caes.41.2. II a face să izbucnească în lacrimi: ἵνα μὴ καταδακρῶσειε τὸν στρατόν APP. BC4.114 *ca să nu facă armata să izbucnească în lacrimi*; APP. Pun.318.

[κατά, δακρύω]

κατα-δακτύλικός, ἢ, ὄν *adj.* (dub. obscen) care pipăie cu degetul, expert în pipăit, pipăitor: AR. Eq.1381.

[κατά, δάκτυλος]

κατα-δαμάζω, *vb.* a îmblânzi (cu totul), a supune: LXX Jud.14.18, (med. = act.) καταδασάμενοι λήψεσθαι αὐτούς THUC. 7.82 *îi vor cuceri îmblânzindu-i*.

[κατά, δαμάζω]

κατα-δαπάνω-ῶ, *vb.* I a cheltui (de tot), a risipi: τὸ τῶν στρωμάτων δὲ βάρος εἰς τάπιτήδεια καταδπανᾶτε XEN. Cyr.6.2.30 *cheltuiți greutatea cuverturilor în favoarea proviziilor necesare*; kân μὴ καταδπανήσωσι τὴν οὐσίαν ARST. Pol.1316b23 *chiar dacă nu și-ar risipi averea*. II a consuma: ἔνθα δέ τι ἦν, ἡμεῖς διαπορευόμενοι καταδπανήσαμεν XEN. An.2.2.11 *acolo unde mai era ceva [de mâncare], noi am consumat-o în timpul trecerii*. III a distruge, a mistui: ARST. Pr.897b15, (pas.) ἐν δὲ τῇ κακίᾳ ἡμῶν καταδπανήθημεν LXX Inf.5.13 *am fost distruși în răutatea noastră*.

[κατά, δαπανᾶω]

κατα-δάπτω, *vb.* |aor. 3pl. κατέδασαν| a înfuleca (cu totul), a devora, a sfâșia, (fig.) a răni: μὴ με ἔα παρὰ νηυσὶ κύνας καταδάσαι Ἀχαιῶν IL. 22.339 *nu mă lăsa să mă sfâșie câinii aheilor la corăbii*; τὸν γε κύνες τε καὶ οἰωνοὶ κατέδασαν OD. 3.259 *l-au sfâșiat câinii și păsările*; μεν καταδάπτει' ἀκούοντος φίλον ἦτορ OD. 16.92 *îmi sfâșiați inima când vă ascult*.

[κατά, δάπτω]

κατα-δαρθάνω, *vb.* |aor2. κατέδαρθον, pf. καταδεδάρθηκα; inf. aor. καταδαρθεῖν, part. aor. καταδαρθείς; pas. aor. κατεδάρθην| {ep. aor. κατέδράθον, conjct. aor. καταδράθω Od.} I a adormi, a se culca, (aor.) a

dormi: τῶ δ' ἐς δέμνια βάντε κατέδραθον OD. 8.296 *au mers în pat și s-au culcat*; πρότερον μὲν καταδαρθεῖν τὸν Ἀριστοφάνη PLAT. Smp.223d *mai întâi a adormit Aristofan*; κατέδαρθον ἐπ' εἰναλίοισι πόνοισιν THEOC. 21.39 *am adormit de pe urma oboșelilor mării*; ἔασον ... καταδαρθεῖν τί με AR. Nub.38 *lasă-mă să mai dorm puțin*; LYS. Fr.352, LUC. Somn.4. II a petrece noaptea: κατέδαρθον ἐν Θηρσίῳ THUC. 6.61 *au petrecut noaptea în templul lui Theseus*.

[κατά, δαρθάνω]

κατα-δατέομαι-οὔμαι, *vb.* a rupe (cu totul) în bucăți: (tm.) οἰωνοὶ κατὰ πάντα δάσσονται IL. 22.354 *păsările [te] vor face bucăți*.

[κατά, δατέομαι]

καταδεής, ἔς *adj.* |comp. καταδεέστερος| I lipsit de, în nevoie: τῶν χρημάτων καταδέα τὰ ἀγγεῖα HDT. 2.121β *vase lipsite de bogății*; (d. pers.) PLAT. Lg.719e. II (frecv. comp.) mai slab, mai prejos, inferior: τῇ ῥώμῃ ... καταδεέστεροι τυγχάνομεν ὄντες ISOC. 3.5 *suntem mai slabi în forță*; μηδὲν καταδεέστερον εἰπεῖν ὧν πεπόνθαμεν ISOC. 14.4 *a nu spune ceva mai prejos față de cele pe care le-am suferit*; (neut. adv.) οἱ δὲ καταδεέστερον πρᾶπτοντες ISOC. 6.67 *cei aflați într-o situație de inferioritate (= săracii)*. // **καταδεεστέρος**, *adv.* în lipsă, în inferioritate: αὐταὶ δὲ ~ περι ταῦτα ἔχωσιν DEM. 48.55 *ele sunt într-o stare de inferioritate privind acestea*.

[καταδέω²]

κατα-δεῖδω, *vb.* |aor. κατέδεισα| a se teme foarte tare, a se înspăimânta: οὐ κατέδεισαν ἐσελθεῖν THUC. 4.110 *nu s-au temut tare să intre*; τοιοῦτον ἰδὼν τέρας οὐ κατέδεισ' AR. Pax759 *nu m-am înspăimântat văzând un asemenea monstru*; IOS. BI4.538, APP. BC2.126.

[κατά, δεῖδω]

κατα-δείκνυμι, *vb.* |viit. καταδείξω, aor. κατέδειξα; pas. viit. καταδειχθήσομαι, aor. κατεδείχθην| {ion. aor. κατέδεξα, part. aor. καταδέξαντες, med. ind. m.m.c.p. 3sg. κατεδέδεκτο Hdt.} I a face să se vadă (cu totul), a dezvălui (în totalitate), a arăta, a scoate la iveală, a demonstra, ext. a inventa, a răspândi: τὴν πάντων εἰς ἀνθρώπους ἀρχὴν ἀγαθῶν καταδείξασαν PLUT. Crass.17.10 *(zeița) care arată oamenilor începutul tuturor bunătăților*; καταδείξαι

ιατρικήν PLAT. *R.407d dazvāluie arta medicinēi*; DEM. 25.11, τὸ δεκάζειν, πρώτου καταδείξαντος Ανύτου ARSTT. *Ath.27.5 corurp̄tia, pentru care primul exemplu l-a dat Anytos*; ὁ καταδείξας ψαλτήριον LXX *Gen.4.21 cel care a inventat citera*; (pas.) κατεδέδεκτο εὐοῦσα οὐδὲν χρηστή Μηλιεῦσι HDT. 7.215 *devenise evident că (drumul) nu era de folos celor din Melis*. **II** a explica, a ἰνῶτα: Ὀρφεὺς ... τελετάς θ' ἡμῖν κατέδειξε φόνων τ' ἀπέχεσθαι AR. *Ra.1032 Orpheus ne-a ἰνῶτατ misteriiile și să ne abținem de la crime*; πολλὰς δὲ καὶ ἄλλας Νομᾶ καταδείξαντος ἱερωσύννας PLUT. *Num.12.3 Numa ἰνῶτᾶνδ multe alte funcții preoțești*.

[κατά, δείκνυμι]

κατα-δειλιάω-ῶ, vb. |aor. κατεδειλίασα| a se teme foarte tare, a arᾶta frică sau lașitate: τοῖς ἐν τῇ μάχῃ καταδειλιάσασιν PLUT. *Ages.30.2 cei care s-au arᾶtat lași ἰν luptᾶ*; DEM. 61.28, PLUT. *M.867b*, (+ ac.) οὐδὲ μὴν κατεδειλιάσαμεν οὐδὲν XEN. *An.7.6.22 nu ne-am dat ἰναροι din lașitate de la nimic*.

[κατά, δειλιάω]

καταδειπνέω-ῶ, vb. a consuma, a devora: PLUT. *M.355c*.

[κατάδειπνον]

καταδείσαι, inf. aor. act. de la καταδεῖδω.

καταδείσω, viit. de la καταδεῖδω.

καταδέκτρια, ac, ἡ *adj.f.* care lasă să intre: (epitet al divinității marine Byne = Ino sau Leucotea) CALL. *Fr.745*.

[κατά, δέκτρια]

καταδέξας, (ion.) part. aor. de la καταδείκνυμι.

κατα-δέομαι, vb. |aor. κατεδεήθην| a ruga (cu stᾶruinᾶ): (+ gen.) οὐκ ἂν ἐκεῖνός γε αὐτοῦ καταδεηθεῖη PLAT. *Ap.33e acela nu l-ar mai putea ruga*; οὐ κατεδεήθησ' μου σύ LXX *Is.57.10 tu nu te-ai rugat de mine*.

[κατά, δέομαι]

κατα-δέρκομαι, vb. |aor.2 κατέδρακον| a fixa cu privirea (ἰν jos), a zᾶri (ἰν jos): οὐδέ ποτ' αὐτοὺς Ἡἑλιος ... καταδέρκεται OD. 11.16 *niciodată Soarele nu-i zᾶrește ἰν jos*; ξένιον ἄστου κατέδρακεν PI. *N.4.23 a zᾶrit ἰν jos un oraș ospitalier*; AESCH. *Fr.626*, SOPH. *Tr.999*.

[κατά, δέρκομαι]

κατάδεσις, εως, ἡ *subst. I* legare (strᾶnsᾶ): (a capului) PLUT. *M.771a*. **II** legare (ἰν

magie): (pl.) PLAT. *Lg.933a*.

[καταδέω¹]

καταδεσμεῖω, vb. **I** a lega bine: καταδεσμεύσει τραύματα αὐτοῦ LXX *Sir.30.7 va lega (= obloji) rᾶnile lui*. **II** (fig.) a repeta: μὴ καταδεσμεύσης δις ἁμαρτίαν LXX *Sir.7.8 să nu repeți (propr. să nu legi de douᾶ ori) un păcat*.

[καταδεσμός]

κατάδεσμος, ου, ὁ *subst. I* legare (ἰν magie), farmec: PLAT. *R.364c*. **II** legăturᾶ: LXX *Is.1.6*.

[καταδέω¹]

κατα-δεῶω, vb. a stropi (ἰν jos), a scᾶlda, a uda: μοι κατέδευσας ἐπὶ στήθεσσι χιτῶνα οἴνου IL. 9.490 *stropindu-mi haina jos pe piept cu vin*; HES. *Op.546*, Δίρκα ... πεδίον ... καταδεύει EUR. *Ph.827 Dirke scaldᾶ câmpia*.

[κατά, δεῶω]

κατα-δέχομαι, vb. |impf. κατεδεχόμεν, viit. καταδέξομαι, aor. κατεδεξάμην, pf. καταδέδεγμαι; pas. viit. καταδεχθήσομαι, aor. κατεδέχθην| {ion. καταδέκομαι Hdt.} a primi (ἰνtru totul, ἰναροι), a accepta, a lua: καταδέκεσθαι ὀπίσω Ἰππῆην HDT. 5.96 *a-l primi ἰναροι pe Hippias*; μήτε τὴν τροφήν καταδέχεται PLAT. *Tim.84b nu primește hranᾶ*; ἐψηφίσαντο καταδέχεσθαι τοὺς φυγάδας XEN. *HG5.2.10 au votat să-i primească pe refugiați*; πάσαις πύλαις τὴν ἡδονὴν καταδέχεσθαι LUC. *Nigr.16 a primi plăcerea pe toate usile*; καταδεχόμενος τῇ καρδίᾳ LXX *Ex.35.5 primind ἰν inimᾶ (= cât ἰl lasᾶ inima)*; ARSTT. *Resp.476a29*.

[κατά, δέχομαι]

κατα-δέω-ῶ¹, vb. |impf. κατέδουν, viit. καταδήσω, aor. κατέδησα; med. viit. καταδήσομαι, aor. κατεδησάμην, pas. καταδέδεμαι, m.m.c.p. κατεδεδέμην; pf. aor. κατεδέθηθην| **I** a lega (bine), a griponi: (+ ac.) Ἰππους μὲν κατέδησαν IL. 10.567 *au legat caii*; κατέδει μέρμιθι OD. 10.23 *lega (burduful) cu o funie*; PLAT. *Ti.70e*, (pas.) τὸν δὲ ἰρέα ... καταδεδεμένον τοὺς ὀφθαλμοὺς HDT. 2.122 *preot legat bine la ochi*; καταδεῖται ψυχῇ ὑπὸ σώματος PLAT. *Phd.83d sufletul este legat de corp*. **II** (d. rᾶni) a lega, a bandaja, a obloji: τραῦμα ἔστιν καταδεῖσαι LXX *Sir.27.21 se poate bandaja o ranᾶ*; LXX *Iez.34.16*, κατέδησεν τᾶ τραύματα αὐτοῦ NT *Lc.10.34 i-a bandajat rᾶnile*. **III** a lega (ἰν lanțuri), a ἰntemnița: τοὺς δὲ ἄλ-

λους Ἀθηναῖοι κατέδησαν τὴν ἐπὶ θανάτῳ
HDT. 5.72 *atenienii i-au pus în lanțuri pe al-
ții pentru a-i ucide*; πάνυ χρηστοὺς τῶν πο-
λιτῶν ξυλλαμβάνοντες κατέδουν THUC.
6.53 *ii punea în lanțuri arestându-i pe cei
mai onești dintre cetățeni*; τοὺς δ' ἔλευθέ-
ρους κατέδησαν THUC. 8.15 *i-au pus în lan-
țuri pe oamenii liberi*. **IV** a închiide, a în-
cuia, a bloca: ἀνέμων κατέδησε κελεύθους
OD. 5.383 *a închis căile vânturilor*; τὸ ἀρ-
γύριόν σου ... κατάδησον LXX *Sir.28.24
încuie argintul tău*. **V** a lega prin farmece, a
vrăji: (med.) τὸν ἐμὸν ... φίλον καταδή-
σομαι THEOC. 2.3 *îl voi lega pe iubitul meu*.
[κατά, δέω¹]

κατα-δέω², vb. a-i lipsi, a avea nevoie de: (+
gen.) πυραμίδα ... εἴκοσι ποδῶν καταδέου-
σαν ... τριῶν πλέθρων HDT. 2.134 *piramidă
de trei plethre fără douăzeci de picioare* (sc.
de 280 de picioare); HDT. 9.30, δύο δὴ νεῶν
τότε κατέδεε ἐς τὸν ἀριθμὸν HDT. 8.82 *mai
era nevoie de două nave pentru împlinirea
numărului*.

[κατά, δέω²]

κατά-δηλος, ον *adj.* |comp. -ότερος| foarte
vizibil, vădit, clar, limpede, evident: (+ γε-
νέσθαι) a deveni limpede / a da în vileag
HDT. 1.5, ~ ἄρα ἐγένετο ὅτι PLAT. *Cri.46d a
devenit evident că*; οἱ στρατηγοὶ τῶν Ἀθη-
ναίων κατάδηλοι ὄντες THUC. 4.47 *coman-
danții atenienilor, arătând clar că ...*; κατά-
δηλα μᾶλλον αὐτοῖς τὰ τῶν Χίων ἐφάνη
THUC. 8.10 *situația de la Chios le-a apărut
mai clară*; (+ part.) κατάδηλοι γίνονται
προσποιούμενοι (+ inf.) PLAT. *Ap.23d au
clara pretenție de a ...*; (neut. subst.) τὸ
κατάδηλον THUC. 4.123 *darea în vileag*.

[κατά, δηλος]

κατάδημα, ατος, τό *subst.* întreprupere: διὰ
τοῦ καταδήματος ARSTT. *Pr.938a15 printr-o
întreprupere*.

[καταδέω¹]

κατα-δημᾶγωγέω-ῶ, vb. a conduce poporul
cu arta unui demagog, a cuceri prin dema-
gogie sau lingușiri: PLUT. *M.482d*, (pas.)
καταδημαγωγούμενος PLUT. *Per.9.2 (Peri-
cles) fiind depășit în fața poporului în arta
demagogiei* (de către Kimon).

[κατά, δημαγωγέω]

κατα-δημοβορέω-ῶ, vb. a se înfrupta cu λά-
comie (din avutul obștesc): IL. 18.301.

[κατά, δημοβόρος]

κατα-δημοκοπέω-ῶ, vb. a cuceri (poporul)
prin lingușiri, ext. a seduce: APP. *Mith.73*

[κατά, δημοκοπέω]

κατα-δαιρέω-ῶ, vb. |aor.2 καταδιείλον| **I** a
împărți în două, a despica: καταδιελόντι τὴν
ἐρυθρὰν θάλασσαν LXX *Ps.135.13 cel care
a despicaț Marea Roșie*. **II** (med.) a împărți:
καταδιελέσθαι τὰς πόλεις PLB. 2.45.1 *a îm-
părți orașele*; LXX *Ioel4.2*.

[κατά, δαιρέω]

κατα-δαιτάω-ῶ, vb. a judeca (o pricină) în
calitate de arbitru, ext. a condamna: ὁ δαι-
τητής οὐ κατεδίητα, ἀλλ' ἀπιὼν ὄχρετο ἀπο-
δαιτήσας τούτου τὴν δίαιταν DEM. 49.19
*arbitrul nu s-a pronunțat împotriva, ci a
plecat după ce l-a achitat*; οὐδὲ δίαιταν
καταδαιτησάμενος οὐδενός LYS. 16 *fără a
obține condamnarea nimănui printr-o sen-
tință arbitrală*; οὔτε ... καταδαιτησασθαι
τὴν δίκην αὐτοῦ DEM. 40.18 *nu a fost pro-
nunțată o condamnare împotriva lui*; ἔρη-
μον ~ τινος (δίκην) *a condamna pe cineva
în absență* (= în contumacie); LUC. *Deor.*
Conc.18.

[κατά, δαιτάω]

κατα-διαλλάσσω, vb. |pas. aor. καταδιηλλάγην|
a împăca, a reconcilia: μ' ἔλεγον ὡς καταδιηλλάγην AR. *V.1284 spu-
neau despre mine că am făcut pace*.

[κατά, διαλλάσσω]

κατα-διαφθείρω, vb. a distruge complet, a
mistui de tot: (în foc) LUC. *Tim.44*.

[κατά, διαφθείρω]

κατα-δίδωμι, vb. (intrans.) a da (în); a se
vârsa, a se scurge (în): HDT. 4.85, Ἴστρος δὲ
εἰς τὸν Εὐξείνιον πόντον καταδιδοῖ APP.
*Praef.15 Istros (= Dunărea) dă în (= se
varsă în) Pontul Euxin*; PLUT. *Fab.6.3*.

[κατά, δίδωμι]

κατα-δικάζω, vb. **I** a pronunța o sentință
(împotriva cuiva), a condamna, a osândi: (+
gen. pers. și ac.) σεωτοῦ καταδικάζεις θά-
νατον HDT. 1.45 *te osândești singur la
moarte*; (+ dat. și ac. pers.) θανάτῳ ἀσχή-
μονι καταδικάσωμεν αὐτόν LXX *Înț.2.20 îl
vom osândi la moarte rușinoasă*; (+ inf.) ~
σεαντοῦ πάντα τὰ ἔσχατα παθεῖν XEN.
*Cyr.3.1.9 te pedepsești singur să suferi cele
mai grave urmări*; (+ ac.) μήποτε ... κατα-
δικάσητε τὴν κεφαλὴν μου τῷ βασιλεῖ LXX
*Dan.Θ1.10 să nu osândiți capul meu în fața
regelui*; (med.) αἷμα ἄθρον καταδικάζουσ-

ται LXX Ps.93.21 *vor osândi sânge nevino-vat*; δίκην ... καταδικάσθαι XEN: HG3.2.21 *a obține o condamnare*; (+ adv.) μὴ δικαίως σφῶν καταδικάσθαι THUC. 5.49 *nu sunt condamnați pe drept*; (pas.) (+ ac.) φυγὴν καταδικασθεῖς APP. Ital.2.1 *condamnat la exil*; (abs.) καταδικασθεῖς ὑπὸ τῶν ἐφόρων χωρὶς δίκης PLUT. M.216c *condamnat de efori fără judecată*; μὴ καταδικάζετε, καὶ οὐ μὴ καταδικασθῆτε NT Lc.6.37 *nu osândiți și nu veți fi osândiți*. II (med.) a obține o sentință favorabilă (împotriva cuiva): δίκην ἔφασαν τοῦ Νικοστράτου ταλάντου καταδικάσθαι IS. 4.9 *au spus că au obținut să-l condamne pe Nicostros la plata unui talant*. III a judeca, a considera: ὅτι ... καὶ ὑμεῖς κατεδικάσατε XEN. An.5.8.21 *și voi ați judecați că ...*

[κατά, δικάζω]

κατα-δίκη, ης, ἡ *subst.* I *condamnare*, *sentință*, *osândă*, *pedeapsă*: λύνει τὴν τοῦ Μαρκίου καταδίκην PLUT. Cor.29.4 *a anula osândirea lui Marcus*; τὸ τέρμα τῆς καταδίκης LXX Inj.12.27 *culmea osândei*; αἰτούμενοι κατ' αὐτοῦ καταδίκην NT Fr.25.15 *cerând o pedeapsă împotriva lui*; κτείνονται χωρὶς καταδίκης APP. BC4.95 *sunt omorâți în lipsa unei condamnări*; DEM. 47.64, LUC. DMort.7.2. II *amendă*: ἡ δὲ ~ δισχίλιαι μναῖ ἦσαν THUC. 5.49 *amenda se ridică la două mii de mine*; THUC: 5.50.

[κατά, δίκη]

κατάδικος, ον *adj.* *vinovat în urma unei judecări*, *condamnat*: IOS. A15.44, PLUT. Flam.18.7, τοὺς καταδικούς ἀποπνίγοντες PLUT. AgisCleom.19.9 *strangulându-i pe condamnați*.

[καταδίκη]

κατα-διφθερόω-ῶ, *vb.* a acoperi cu piele tăbăcită: PLUT. M.664d.

[κατά, διφθέρα]

κατα-διώκω, *vb.* I a urmări (îndeaproape), a umbra după: (+ ac.) καταδιώξαντες σποράδας ἐξ τῆν ἡπειρον THUC. 1.49 *urmărind navele dispersate până la țărν*; καταδιώξω τοὺς ἐχθρούς μου LXX Ps.17.38 *ii vor urmări pe dușmanii mei*; (abs.) ὀπίσω τίνος καταδιώκεις σύ; LXX IRg.24.15 *după cine umbli?*; (pas.) καταδιωχθέντες ὑπὸ τῶν Ἀττικῶν νεῶν THUC. 3.4 *fiind urmăriți de corăbiile atice*; καταδιωχθεῖς ὑπὸ Μούρκου

τινός PLUT. Galb.27.4 *fiind urmăriți de un anume Murcus*. II a se duce după cineva, a căuta: NT Mc.1.36. III a urmări, a căuta să obțină: καταδιώκοντες τὴν ἐν τούτοις εὐχέρειαν PLB. 6.42.1 *urmărind simplitatea în această privință*. IV a istovi (prin urmărire): LXX Gen.33.13.

[κατά, διώκω]

κατα-δοκέω-ῶ, *vb.* a avea o părere contrară, *ext.* a bănuî, a-și închipui, a crede: οὐ γὰρ ἂν κοτε κατέδοξα ἔνθεν γε ἦν HDT. 1.111 *căci nu am bănuî nicidecum de unde era (copilul)*; ὡς αὐτὸς κατεδόκεε HDT. 1.22 *după cum își închipuia el*; (+ inf.) καταδόξας ... χαρμόσυνα ταῦτα ποιέειν HDT. 3.27 *bănuind că țin această sărbătoare de recunoștință*; καταδόξαντες εἶναι κλῶπας HDT. 6.16 *bănuind că sunt niște tâlhari*.

[κατά, δοκέω]

κατ-ἄδολεσχέω-ῶ, *vb.* |viit. καταδολεσχῆσω, aor. καταδολέσχησα, pf. καταδολέσχηκα| I a deranja sau a istovi prin vorbărie: (+ gen.) PLUT. M.22a (Bion ap.), καταδολέσχηκά σου PLUT. M.503b *te-am obosit cu flecările mele*. II (dub.) a cugeta (asupra): LXX Plâng.3.20.

[κατά, ἄδολεσχέω]

κατα-δοξάζω, *vb.* a avea o opinie împotriva, *ext.* a bănuî: (ac. + inf.) εἰ καταδοξάσειαν μήτ' ἂν ἄλλους σοι ἐλθεῖν XEN. An.7.7.30 *dacă ei ar bănuî că alții n-ar veni în ajutorul tău*.

[κατά, δοξάζω]

κατα-δουλόω-ῶ, *vb.* |imprf. κατεδούλων, viit. καταδουλώσω, aor. κατεδούλωσα, pf. καταδεδούλωκα; med. imprf. κατεδουλούμην, viit. καταδουλώσομαι, aor. κατεδουλώσάμην, pf. καταδεδουλώμαι, m.m.c.p. κατεδεδουλώμην și καταδεδουλώμην; pas. aor. κατεδουλώθη| a face (pe cineva) sclav întru totul, a (în)robi complet, a aservi complet, a subjuga cu totul, a supune: (+ ac.) καταδουλώσαι Ἀθήνας HDT. 6.109 *a subjuga cu totul Atena*; εἰ τις ὑμᾶς καταδουλοῖ NT 2Cor.11.20 *dacă cineva vă robește cu totul*; (fig.) καταδουλοῖ τὴν τόλμαν ἢ ἀνάγκη APP. Pun.382 *nevoia supune îndrăzneala*; (+ ac. și dat.) Ἀθηναίους τὴν Κέρκυραν καταδουλοῦν THUC. 3.70 *aservesc cu totul atenienilor Kerkyra*; τὴν νῆσον ὄλην βασιλεῖ τῷ μεγάλῳ κατεδούλωσεν ISOC. 9.20 *a aservit toată insula pentru Marele*

Rege; (med. = act.) τοὺς μὲν καταδουλο-
μένους τὴν Ἑλλάδα, τοὺς δὲ ἐλευθεροῦντας
THUC. 3.63 *unii înrobînd complet Grecia,*
alții eliberând-o; Θεταλίαν δ' ἐτόλμων
καταδουλοῦσθαι ISOC. 5.53 *îndrăzneă să*
surună Thessalia; οὐ Μενέλεώς με καταδε-
δούλωται EUR. *IA1269 nu Menelaos m-a în-*
robîti; (pas.) HDT. 7.235, παντάπασι κατα-
δουλωθεὶς ὑπὸ τῆς σοφίας αὐτοῖν PLAT.
Euth.303c cucerit cu totul de înțelepciunea
lor; PLAT. *Grg.483e*.

[κατάδουλος]

καταδούλωσις, εως, ἡ *subst.* înrobire, aser-
vire: περὶ δὲ οἱ μὲν σφίσιν ἀλλὰ μὴ ἐκείνῳ
καταδουλώσεως THUC. 6.76 *era vorba des-*
pre o aservire în folosul lor, nu al dușma-
nului; PLAT. *Lg.776d*.

[καταδουλόω]

Κατάδουποι, ὠν, οἱ *subst.* Catadupi, primele
cataracte ale Nilului: HDT. 2.17.

καταδοχή, ἥς, ἡ *subst.* I primire înapoι, re-
chemare: (d. exilați) PLAT. *Lg.867e*. II pri-
mire, întâmpinare: PLB. 22.12.10.

[καταδέχομαι]

καταδράθω, conjct. aor. de la καταδαρθάνω.
καταδραμοῦμαι, viit. med. de la κατατρέχω.
κατα-δρέπω, vb. a culege: (frunzele) HDT.
8.115.

[κατά, δρέπω]

καταδρομή, ἥς, ἡ *subst.* I năvălire, incursi-
une, raid: πρὸς τε τὴν Δεκέλειαν καταδρο-
μὰς ποιουμένην THUC. 7.27 *efectuând rai-*
duri împotriva [fortăreței] Dekeleia; THUC.
1.142, τοῖς δ' ἵπποις καταδρομὴν ποιησά-
μενοι XEN. *Cyr.3.3.23 făcând o incursiune*
cu caii; XEN. *HG5.3.1*, (fig.) καταδρομὴν
ἐποιήσω ἐπὶ τὸν λόγον μου PLAT. *R.472a te-*
ai năpustit asupra vorbei mele; IOS.
AI12.327. II (ext.) atac: κατὰ τοῦ Ἐφόρου
Τίμαιος πλείστην πεποιήται καταδρομὴν
PLB. 12.23.1 *Timaios l-a atacat puternic pe*
Ephoros.

[κατάδρομος]

κατά-δρομος, ὠν *adj.* care a fost pradă năva-
lei, pustiit: EUR. *Tr.1300*.

[κατά, τρέχω]

κατάδρυμμα, ατος, τό *subst.* sfâșiere, sfârte-
care: σαρκῶν ... κατάδρύμματα χειρῶν
EUR. *Supp.51 sfâșieri ale cărnurilor cu mâ-*
inile.

[καταδρύπτω]

κατα-δρύπτω, vb. a sfâșia: (tm.) κατὰ δ'

ἐδρύπτοντο παρείας HES. *Sc.243 își sfâșiau*
obrajii.

[κατά, δρύπτω]

καταδυναστεία, ας, ἡ *subst.* asuprire, împi-
lare, robie: ὁ ἐξαγαγὼν ὑμᾶς ἐκ τῆς καταδυ-
ναστείας τῶν Αἰγυπτίων LXX *Ex.6.7 cel*
care vă scoate de sub asuprirea egiptenilor;
LXX *Am.3.9*, id. *Ier.6.6*.

[καταδυναστεύω]

κατα-δύναστεύω, vb. |impf.
κατεδυνάστευον, aor. κατεδυνάστευσα| a
asupri, a oprima, a înrobi, a stăpâni: κατα-
δυναστεύομεν τοὺς υἱοὺς ἡμῶν LXX
2Ezr.15.5 îi robim pe fiii noștri; LXX
Ex.1.13, (fig.) δέδοικα τὸν σὸν ... πλοῦτον
μὴ με καταδυναστεύση XEN. *Smp.5.9 mi-*
frică să nu cad sub stăpânirea bogăției tale;
(pas.) καταδυναστευόμενος ὑπὸ τοῦ δια-
βόλου NT *Fp.10.38 stăpâniți de diavol*;
LXX *Ps.Sol.17.41*.

[κατά, δύναστεύω]

καταδύνω, v. καταδύω:

κατα-δύω ἔτι **κατα-δύνω**, vb. |impf. κατέδυ-
ον ἔτι κατέδυνον, viit. καταδύσω [ῶ], aor.
κατέδῶσα, aor. R. κατέδυν, pf. καταδέδῶκα,
inf. aor. καταδύναι, part. aor. καταδύς, -
δύντος; *med.* impf. κατεδύομην, viit. κατα-
δύσομαι, aor. κατεδυσάμην| {ep. inf. aor.
καταδύμεναι II., Hes., part. aor. fem. nom.
pl. καδδῶσαι II.} I (*tranz.*) (act. prez., impf.
κατέδδον, viit. καταδύσω) a cufunda, a scu-
funda, a face să se scufunde: (+ ac.) κατα-
δύουσι τῶν στρατηγίδων νεῶν μίαν THUC.
2.84 *scufundă una dintre navele amiral*;
THUC. 3.78, PLUT. *M.563b*, (fig.) ἐμὲ ... οἱ
ἄλλοι ἄνθρωποι καταδύουσι τῶ ἄχει XEN.
Cyr.6.1.37 ceialți oameni mă scufundă în
durere. II (*intrans.*) (act. aor.2 κατέδυν, pf.
καταδέδῶκα ἔτι *med.*) 1 a arune, a asfinți:
ἦμος δ' ἠέλιος κατέδῶ IL. 1.475 *când soa-*
rele asfinți; κατέδῶ λαμπρὸν φάος ἡλίου IL.
1.605 *a arus lumina strălucitoare a soa-*
relui; OD. 19.426, PLUT. *Pyrr.2.3*. 2 a se
scufunda: (frecv. d. corăbii) τῶν δὲ Ἀθηναί-
ων οὐδεμία κατέδῶ ναῦς THUC. 7.34 *nu s-a*
scufundat nicio navă a atenienilor; κατὰ
τῆς θαλάσσης καταδεδυκέναι HDT. 7.235
(*insula*) *să fie scufundată sub mare*; (d.
pești) ἡ ἔγγελος κατέδῶ AESOP. 1.63 *an-*
ghila s-a scufundat. 3 a coborî: οὐ πῶ κατα-
δυσόμεθ' ... εἰς Αἴδαο δόμους OD. 10.174
nu vom coborî în casa lui Hades. 4 (ext.) a

intra, a pătrunde (în): (+ ac.) οὐκ ἐθέλουσι μάχην καταδύμεναι IL. 3.241 *nu vor să intre* (propr. *să coboare*) *în luptă*; κατέδου πόλιν OD. 4.246 *a intrat în cetate*; (+ prep.) μυῖαι καδδῶσαι κατὰ χαλκοτύπους ὠτειλάς IL. 19.25 *muște care pătrund în rânile tăiate de armele de bronz*; καταδύεται εἰς τὸ ἐντὸς τῆς ψυχῆς ὃ τε ῥυθμὸς PLAT. R.401d *ritmul pătrunde în interiorul sufletului*. **5** a intra în, a-și pune: κατέδου κλυτὰ τεύχεα IL. 6.504 *și-a pus* (propr. *a intrat în*) *armele faimoase*; IL. 7.103. **6** a se arpleca: καταδεδουκώς AR. V.140 *aplecându-se (în patru labe)*. **7** a se refugia, a se ascunde, a se furișa: εἰς ἄπορον ὃ σοφιστῆς τόπον καταδέδουκεν PLAT. Sph.239c *sofistul s-a ascuns într-un loc de nepătruns*; καταδεδουκώς δὲ ἐν τῇ οἰκίᾳ τὰ πολλὰ ὡς γυνὴ ζῆ PLAT. R.579b *rămânând în casă, trăiește în cea mai mare parte a timpului ca o femeie*; κατέδου εἷς τινοῦ οἰκίαν IOS. B14.38 *s-a furișat în casa cuiva*; (fig.) καταδύεσθαι δ' ὑπὸ τῆς αἰσχύνης XEN. Cyr.6.1.35 *a se ascunde de rușine*; οὐ καταδύεται τοῖς πεπραγμένοις DEM. 24.182 *nu se ascunde în spatele celor săvârșite*; ὄν σοφιστῆς καταδύεσθαι μὲν εἰς τὸ τῆς μουσικῆς ὄνομα PLUT. Per.4.2 *fiind sofist, se ascunde sub numele de muzică*.

[κατά, δῶω]

κατ-ᾄδω și **ἄδω** contr. **καταεἶδω**, *vb.* |impf. κατῆδον, viit. κατᾶσομαι| (propr. „a cânta de sus” sau „împotrivă”) **I** a intona: κατῆδε βάρβαρα μέλη μαγεύουσ' EUR. IT1338 *intona cântece barbare făcând descântece*. **II** a cânta pentru a îndupleca, a îndupleca prin cântec: καταεἶδοντες βοῆσι οἱ μάγοι τῶ ἀνέμου HDT. 7.191 *magii cântând și înduplecând prin victime vântul*; ~ θελγομένας PLUT. M.745e *a îndupleca prin cântec (sufletele) încântate*; LUC. Philops.31. **III** a cânta împotriva cuiva, a satiriza în cântece: LUC. DMort.3.2.

[κατά, ᾄδω]

κατα-δωροδοκέω-ᾶ, *vb.* **I** (*tranz.*) a corupe prin bani *sau* mită: (pas.) ἄρχων καταδωροδοκεῖται AR. Ra.361 *un magistrat este corupt*; ARSTT. Pol.1271a3. **II** (*intrans.*) a fi cumpărat cu daruri *sau* bani, a primi mită, a fi corupt: οὗ φησιν δείσας καταδωροδοκῆσαι AR. V.1036 *spune că nu s-a speriat și nu a luat mită*; LYS. 27.3.

[κατά, δωροδοκέω]

καταεἶδω, *v.* κατᾶδω

καταειδώς, *v.* κάτοιδα

καταειμένος, *part. pf. pas. de la καταέννυμι* și καθήμι.

καταεἶσατο, *ind. aor. med. 3sg. de la καθήμι*: IL. 11.358.

καταέννυμι și **κατεινώω**, *vb.* {ep. ind. aor. 3pl. καταεἰνῶσαν IL. 23.135, *part. pf. pas. καταειμένος* Od., A.Rh.} a înveli *sau* a îmbrăca, *ext.* a acoperi: θριξὶ δὲ πάντα νέκυν καταεἰνῶσαν IL. 23.135 *au acoperit întreg cadavrul cu fire de păr*; ὄρος καταειμένον ὕλη OD. 13.351 *munte acoperit de pădure*; OD. 19.431.

[κατά, έννυμι]

κατ-αζαίνω, *vb.* {ion. aor. 3sg. καταζήνασκε} a face să se usuce, a usca (de tot): OD. 11. 587.

[κατά, ἀζαίνω]

κατα-ζάω, *vb.* a-și petrece viața: ἵνα μὴ καταζῶ τὸν βίον λυπούμενη EUR. Fr.953 *ca să nu-mi petrec viața tristă*; PLAT. Smp.192b, PLUT. Cic.4.4.

[κατά, ζάω]

κατα-ζεύγνυμι și **καταζευγνύω**, *vb.* **I** (*act.*) **1** a înjuga (bine), a înhăma: ἄρματα ... καταζευγνύη σθένος ἵππιον PI. P.2.11 *inhama la care forța cailor*. **2** a pune jos jugul, *ext.* a face popas, a campa: PLUT. Sull.25.1. **3** a subjuga: PLUT. Alex.11.2. **II** (*pas.*) **1** a fi unit: PLAT. Lg.753e. **2** a fi închis: SOPH. Ant.947. **3** a fi constrâns: HDT. 8.22.

[κατά, ζεύγνυμι]

κατα-ζευγοτροφέω-ᾶ, *vb.* a se ruina întretinând atelaje de lux: IS. 5.43.

[κατά, ζευγοτροφέω]

κατάζευξις, *εως, ἡ subst.* **I** inhămare, înjugare, legare: (d. căsătorie) PLUT. M.750c. **II** campare (propr. „punere jos a jugului”), popas: κατάζευξιν ἐσημαινεν PLUT. Ant.47.8 *a dat semnalul de așezare a taberei*; PLUT. Sull.28.6.

[καταζεύγνυμι]

καταζήνασκε, *v.* καταζαίνω: OD. 11.587.

κατα-ζώννυμι, *vb.* a încinge (tare), (*med.*) a se încinge: δορὰς ὄφρσι κατεζώσαντο EUR. Ba.698 *și-au încins pieile cu șerpi*; PLUT. Pyrr.27.6.

[κατά, ζώννυμι]

κατα-θάλλω, *vb.* a încălzi bine: PLUT. M.367d.

[κατά, θάλλω]

κατα-θαμβέομαι-οὔμαι, *vb.* a fi plin de uimire: ἡ πόλις ... κατατεθαμβημένη τὴν τοῦ Νομά δύναμιν PLUT. *Num.*15.1 *cetatea fiind plină de uimire față de puterea lui Numa*; PLUT. *Fab.*26.4, id. *M.*473b, id. *M.*671b.

[κατά, θαμβέω]

κατα-θάπτω, *vb.* [impf. κατέθαπτον, viit. καταθάψω, aor. κατέθαψα] {inf. aor. contr. καθάψαι II. 24.611} a așeza în pământ, a îngropa (un cadavru sau cenușa unui cadavru): οὐδέ τις ἦεν καθάψαι IL. 24.611 *nu era nimeni care să[-i] îngroape*; IL. 19.228, ISOC. 19.22, APP. *Mith.*86, id. *BCI.*88.

[κατά, θάπτω]

κατα-θαρρέω-ᾶ, *vb.* I a arăta îndrăzneală: ARSTT. *Rh.*1377a7c, θεωρῶν αὐτὸν κατατεθαρρηκότα PLB. 1.40.3 *observându-l cât e de îndrăzneț*. II a avea încredere pe deplin, a fi plin de încredere: κατατεθαρρηκῶς τοῖς ὄλοις PLB. 3.86.8 *fiind încrezător pe deplin*; PLB. 5.48.1.

[κατά, θάρρος]

κατα-θαρσέω-ᾶ, *vb.* a prinde curaj: AESOP. 1.10, (ἐπί „la” + dat.) LXX 2Par.32.8.

[κατά, θάρρος]

κατα-θαρσύνω sau **κατα-θρασύνω**, *vb.* [var. κατα-θαρρύνω; *med.* καταθρασύνομαι] I a încuraja: κατεθάρρυνε πρὸς τὸ μέλλον LUC. *Luc.*29.2 [il] *încuraja în privința viitorului*. II (*med.*) a se încrede: AESOP. 1.84.

[κατά, θάρρος]

κατα-θεάομαι-θεῶμαι, *vb.* I a privi de sus (în jos): (+ ac.) κατεθεᾶτο τὰς τάξεις XEN. *Cyr.*5.3.55 *privea de sus șirurile de soldați*; (εἰς + ac.) XEN. *An.*1.8.14, (abs.) XEN. *Cyr.*3.2.1. II a privi atent, a contempla: φιλίας δ' αὐτὸν καταθέασαι ὡς κοινωνοῦσιν οἱ τύραννοι XEN. *Hier.*3.1 *privește atent ce legătură au tiranii cu prietenia*; XEN. *Cyr.*5.5.

[κατά, θεάομαι]

καταθεῖναι, inf. aor. act. de la κατατίθημι.

καταθεῖο, opt. aor. 2sg. med. de la κατατίθημι.

καταθεῖομαι, (ep.) conjct. med. 1sg. de la κατατίθημι: OD. 19.17.

καταθεῖομεν, conjct. aor. 1pl. de la κατατίθημι.

καταθεῖς, part. aor. de la κατατίθημι.

κατα-θέλω, *vb.* a atrage prin farmece, a fermeca, a vrăji: τοὺς αὐτῆ κατέθελεξεν OD. 10.213 *ea (sc. Kirke) i-a atras prin vrăji; μέλη ... καταθέλοντα τοὺς ἀκροωμένους*

PLUT. *M.*397a *poezii care-i farmecă pe ascultători*.

[κατά, θέλω]

κατάθελις, εως, ἡ *subst.* fermecare, vrăjă: LUC. *Philops.*9.

[καταθέλω]

κατάθεμα, ατος, τό *subst.* blestem, anatemă: NT *Aroc.*22.3.

[κατατίθημι]

καταθεματίζω, *vb.* a blestema: NT *Mt.*26.74.

[κατάθεμα]

κατάθεσις, εως, ἡ *subst.* (propr. „așezare jos”) I depunere, atribuire: IOS. *A1*9.69. II îngroape: IOS. *A1*8.86.

[κατατίθημι]

κατα-θέω, *vb.* [impf. κατέθειον] I a alerga în jos, a coborî în fugă: καταθέοντες ἀπὸ τῶν λόφων THUC. 3.97 *coborând în fugă de pe dealuri*. II (d. nave) a intra (într-un port): ὡσπερ εἰς λιμένα καταθέοντας PLUT. *Pomp.*6.1 *ca și cum s-ar refugia într-un port [sigur]*; XEN. *HG*1.1.35. III a năvăli asupra, a face o incursiune: τοὺς δ' ἄλλους ἱπέεας ἀφῆκε ~ XEN. *Cyr.*5.3.1 *i-a lăsat pe ceilalți călăreți să pornească într-o incursiune*;

XEN. *Cyr.*1.4.17. IV a jefui, a devasta: (+ ac.) καταθεῖ τὴν πρὸς Βαβυλῶνα χῶραν XEN. *Cyr.*5.4.15 *pustiește finutul dinspre Babilon*; XEN. *HG*3.2.14, id. *Mem.*3.5.26. V (fig.) a fugări, a prigonii: ἄγαν ... τὸν ἐταῖρόν μου καταθέομεν PLAT. *Th.*171c *prea îl fugărim pe tovarășul meu*.

[κατά, θέω]

κατα-θεωρέομαι-οὔμαι, *vb.* a fi observat sau supravegheat: PLAT. *Grg.*465d.

[κατά, θεωρέω]

κατάθῃαι, (ep.) conjct. aor. med. 2sg. de la κατατίθημι: HES. *Op.*601.

καταθήκη, ης, ἡ *subst.* v. παρακαταθήκη

κατα-θηλύνω, *vb.* a face să devină femeie, a efemina: (+ ac.) LUC. *DMeretr.*5.3, id. *Peregr.*19, τὸ ἀνδρῶδες ἀσχημόνως καταθελυνόμενον LUC. *Hist.Consc.*10 *bărbăția efeminată în chip rușinos*.

[κατά, θηλύνω]

καταθήσω, viit. de la κατατίθημι.

κατα-θλάω-ᾶ, *vb.* a strivi cu totul, a zdrobi, a frânge: ἐν τῷ καταθλάσαι τὰ ὄστᾶ μου LXX *Ps.*41.11 *în zdrobirea oaselor mele*; LXX *Is.*63.3.

[κατά, θλάω]

κατ-αθλέω-ᾶ, *vb.* I (*tranz.*) I a învinge (în

luptă), a depăși: (fig.) καταθλήσαι την άμαθίαν PLUT. *M.47f a învinge ignoranța; PLUT. M.459b. 2 a antrena: άκοντισμοῦς αὐτοῦς καταθλοῦντας PLUT. M.8d antrenându-i în aruncările cu sulița. II (intrans.) a se antrena: (d. soldați) κατηθληκότες PLUT. Mar.26.10 (bine) antrenați.*

[κατά, άθλέω]

κατα-θλίβω, [τ] *vb.* I a înăbuși, a sufoca: PLUT. *M.353a. II a comprima: (abur) PLUT. Aem.14.5, id. M.927f.*

[κατά, θλίβω]

κατα-θνήσκω, *vb.* |viit. sincop. καθθανοῦμαι, aor.2 κατέθανον, pf. κατατέθνηκα| {ep. și trag. aor. sincop. κάτθανον II., Aesch., Call., inf. aor. καθθανεῖν, part. aor. καθθανών, opt. pf. 3sg. κατατεθναίη Od. 4.224, part. pf. κατατεθνηώς, gen. -ῶτος II. 7.89} a muri, a pieri: κάτθανε καὶ Πάτροκλος IL. 21.107 *a pierit și Patroclus; τὸν δὲ καταθνήσκων προσέφη ... Ἔκτωρ IL. 22.355 Hector i-a spus murind; AESCH. Ag.1553, τίς δ' οἶδεν εἰ τὸ ζῆν μὲν ἔστι καθθανεῖν, τὸ καθθανεῖν δὲ ζῆν κάτω νομίζεται; EUR. Fr.638 cine știe dacă a trăi nu înseamnă a muri, iar a muri e socotit acolo jos a trăi?; (pf.) άνδρὸς μὲν τὸδε σῆμα πάλαι κατατεθνηῶτος IL. 7.89 mormântul unui bărbat mort cândva; IL. 22.164, (+ νέκυς sau νεκρός) ψυχὰι νεκῶν κατατεθνηῶτων OD. 11.541 *suflete ale celor răposați.**

[κατά, θνήσκω]

καταθνητός, ή, όν *adj.* muritor: οὐ μὲν γάρ τι ~ γε τέτυκτο IL. 5.402 *căci nu se născuse muritor în ceva; (oameni) IL. 6.123, OD. 9.502, HES. Fr.343.15.*

[καταθνήσκω]

κατα-θινάω-ῶ, *vb.* (med. = act.) a mânca lacom, a se înfrupta cu, a devora: (act.) AESOP. 1.137, (med.) τοῦτον ἐβούλετο μετ' εὐλόγου αἰτίας καταθινήσασθαι AESOP. 1.16 *(pisica) dorea să-l mănânce cu un motiv întemeiat.*

[κατά, θινάω]

καταθροέω, *v.* καταθρόσκω

κατα-θορυβέω-ῶ, *vb.* a tulbura făcând zărvă, a huidui: PLAT. *Prot.319c.*

[κατά, θορυβέω]

καταθρᾶσύνομαι, *vb.* *v.* καταθαρσύνω:

κατα-θραύω, *vb.* I a face bucăți-bucățele, a (s)fărâma, a sparge (de tot), a zdrobi: άνθρωπος καταθραύσας άγαλμα AESOP.

Fab.dod.61 un om sfărâmând o statuie; PLUT. Num.17.1, id. M.174f, (pas.) PLAT. Tim.56e. II a împărți în bucăți, a separa: PLAT. Pol.265d.

[κατά, θραύω]

κατα-θρηνέω-ῶ, *vb.* a se tângui după, a jeli: EUR. *El.1326, PLUT. Phoc.36.1, (+ ac.) PLUT. M.474f, APP. Pun.382.*

[κατά, θρηνέω]

κατα-θρόσκω, *vb.* |viit. καταθοροῦμαι, aor.2 κατέθορον| a sări (jos): (tm.) κάδ δ' ἔθορ' ἔς μέσσον IL. 4.79 *a sărit jos în mijloc; (+ ac.) καταθρόσκοντα τὴν αίμασίην HDT. 6.134 sārind [înapoι] zidul de piatră; (+ prep.) HDT. 3.87, καταθορόντες δ' ἀπὸ τῶν ἵππων APP. Hann.105 sārind jos de pe cai (= descălecând); APP. BC1.66.*

[κατά, θρόσκω]

κατ-αθύμέω-ῶ, *vb.* a-și pierde cu totul curajul: XEN. *HG3.2.27.*

[κατά, άθυμέω]

κατα-θύμιος, α, ον [ῦ] *adj.* |var. -ος, -ον| I care se află în suflet sau minte: μηδέ τί τοι θάνατος καταθύμιος ἔστω IL. 10.383 *să n-ai nicio grijă de moarte; IL. 17.201, ὄφρα ἔπος εἴπωμι, τὸ μοι καταθύμιόν ἐστιν OD. 22.392 să-i spun o vorbă care îmi stă pe suflet. II după voia sufletului, pe plac, dorit: τῆ στρατιῆ τὰ σφάγια οὐ δύναται καταθύμια γενέσθαι HDT. 9.45 jertfele nu pot fi pe plac oștirii; (neut. subst.) οἱ ποιοῦντες τὰ καταθύμια αὐτῶν LXX Is.44.9 *cei care fac cele pe care le doresc; καταθύμιον ψυχῆς LXX Mich.7.3 dorință a sufletului.**

[κατά, θυμός]

κατα-θύω, *vb.* a aduce jertfe pe (altar), a jertfi, a sacrifica: τῶν τε προβάτων ... ~ ὄσα τις ἑθέλοι HDT. 8.19 *să sacrifice câte vite ar dori; (+ dat. și ac.) χυμαίρας καταθύσειν τῆ θεῷ XEN. An.3.2.12 va sacrifica zeitei capre; (+ ac. și prep.) ὄς μὲν κατέθυσεν ἐπὶ τὸν βωμόν IOS. AI13.243 a sacrificat porci pe altar; PLUT. Aem.17.11, APP. BC3.49.*

[κατά, θύω]

κατα-θωρᾶκίζομαι, *vb.* a proteja cu o platoză, a acoperi cu valtrap: (d. cai) XEN. *Cyr.6.2.17.*

[κατά, θωρακίζω]

καταιβάσια, ας, ή *subst.* coborâre, ext. semne care coboară din cer (= fulgere): PLUT. *M.555a.*

[καταιβατός]

καταιβάτης, ου, ὁ *adj.m.* |var. gen. Διὸς Σκαταιβάτου Ar. Pax42| I care coboară, coborâtor: (epitet al lui Zeus, „cel care coboară” [prin fulgere și trăsnete]) AR. Pax42, (prin adulație, d. Demetrios I Poliorcetul, „Coborâtorul” [din cer]) PLUT. *Demetr.*10.6, PLUT. *M.*338a, ~ κεραυνός ἐκπνέων φλόγα AESCH. *Pr.*359 *trāsnet care coboară suflând flăcări*. II la care se coboară: (d. Acheron) EUR. *Ba.*1361.

[καταβαίνω]

καταιβάτης, ἰδος [βᾱίδ] *adj.f.* care coboară, rapid: εἰς Ἄϊδαο ~ ἐστί κέλευθος A.RH. 2.353 *drum care coboară în Hades*; A.RH. 3.160.

[καταβαίνω]

καταιβάτος, ἦ, ὄν *adj.* pe unde se poate coborî: θύραι εἰσίν, ... καταιβαταὶ ἀνθρώποισιν OD. 13.110 *sunt porți pe unde oamenii pot coborî*.

[καταβαίνω]

καταίδην, *adv.* cu avânt, năvalnic: A.RH. 1.64.

[καταίσσω]

κατ-αιγίζω, *vb.* a se năpusti în jos cu furie, a se repezi, a se abate: (d. vânturi, fenomene ale naturii) AESCH. *Fr.*195, ἀνέμου δὲ λαμπροῦ καταιγίσαντος PLUT. *Sull.*38.3 *abătându-se un vânt puternic*.

[κατά, αιγίς]

καταιγίς, ἰδος, ἦ *subst.* furtună, vântoasă, vijelie: ARSTT. *Mu.*395a5, καταδιώξεις αὐτοῦς ἐν τῇ καταιγίδι σου LXX *Ps.*82.16 *îi vei urmări cu furtuna ta*; LXX *Is.*5.28, PLUT. *Fab.*12.6, (fig.) καταιγίδων λιμοῦ LXX *Plâng.*5.10 *vijelii ale foamei*.

[καταιγίζω]

καταιγισμός, οῦ, ὁ *subst.* furtună, agitație: (pl.) PLUT. *M.*1090b (Epic. ap.).

[καταιγίζω]

κατ-αιδέω-ῶ, *vb.* |viit. καταιδέσω, aor. κατήδεσα| I (gener. med. καταιδέομαι) a avea respect sau teamă, a cinsti, a respecta: (+ ac.) HDT. 3.72, σὸν καταιδούμαι κάρα EUR. *Or.*682 *eu te respect*; SOPH. *OT*653, καταιδέσθητι ... Δία AR. *Nu.*1468 *respecte-l pe Zeus*. II a se sfii, a se rușina: κατηδέσθη κτανεῖν EUR. *Heracl.*1027 *s-a sfiit să [mā]ucidă*; (abs.) μὴ νυν καταιδού EUR. *Hel.*805 *să nu-ți fie rușine*.

[κατά, αἰδέομαι]

κατ-αιθαλόω-ῶ, *vb.* I a preface în scrum, a

incendia: AESCH. *Fr.*160, λάτρις, ὄν Ζεὺς κεραυνῶι πυρπόλοι καταιθαλοῖ EUR. *Supp.*640 *un sclav pe care Zeus l-a prefăcut în scrum cu trăsnet[ul său]*; EUR. *Ion*215, (fig.) καταιθαλώσεις τῶν νεωτέρων τινά; AR. *Av.*1261 *vei aprinde pe vreuna dintre tinere?* II a înnegri complet cu fum, a acoperi cu funingine: ὑπὸ τῆς ἀσβόλου κατηθαλωμένον τὸ πρόσωπον LUC. *DDeor.*8.4 *față acoperită de funingine*.

[κατά, αἰθαλόω]

κατ-αιθύσσω, *vb.* I a străluci (sau, după alții, „a se undui”): (d. părul blond al lui Iason) ἄπαν νῶτον καταίθυσσον PI. *P.*4.83 *întreg spatele îi strălucea*. II a împrăștia, a revârsa: τεάν καταιθύσσει μάκαιραν ἐστίαν PI. *P.*5.11 *revarsă vreme frumoasă asupra căminului tău fericit*.

[κατά, αἰθύσσω]

κατ-αἶθω, *vb.* a arde cu totul, a frige, a mistui: (+ ac.) καταιθουσα ... δαλόν AESCH. *Ch.*607 *arzând tăciunele*; κάταιθε σάρκας EUR. *Fr.*687 *frige cărnurile*; ~ τὸν πανοῦργον AR. *Th.*727 *a-l arde pe nemernic*; EUR. *Or.*1620, (fig.) θερμὸς ἔρωσ αὐτῶ με καταιθεὶ THEOC. 7.56 *iubirea fierbinte mă arde tare*; (pas.) ἐπὶ τήνῳ πᾶσα καταιθομαι THEOC. 2.40 *sunt mistuită toată pen-tru acela*.

[κατά, αἶθω]

κατ-αικίζω, *vb.* |impf. κατήκισον, aor. κατήκισα; med. viit. tard. κατακίσομαι, aor. κατηκισάμην, pf. κατήκισμαι; pas. aor. κατακισθεῖς| {att. viit. κατακισοῦμαι Eur.} I a chinui tare, a maltrata, a tortura, a supune la cazne, a schingiui: PLUT. *M.*113b, (med. = act.) σῶμα σὸν καταικίη; EUR. *Andr.*828 *îți vei chinui trupul?*; (pas.) κατακισόμενος ταῖς τοῦ τυράννου ἀπειλαῖς LXX *4Mac.*7.2 *chinuit de amenințările tiranului*. II a sluși, a urâți: (τεύχεα) ... κατήκισται OD. 16.290 *armele sunt urâțite (de la fumul focului)*; OD. 19.9.

[κατά, αἰκίζω]

καταίνεις, εως, ἦ *subst.* logodnă: PLUT. *TCG*4.3.

[καταίνεω]

κατ-αινέω-ῶ, *vb.* |impf. κατήνου, viit. καταίνεσω, aor. κατήνεσα| I a se învoi, a consimți, a aproba, a încuviința: (+ ac.) HDT. 9.34, (ἐπὶ „asupra” + dat.) HDT. 5.82. II a accepta: (+ inf.) καταίνουσι βασιλέα

σφίσι εἶναι HDT. 1.98 *acceptă să le fie rege*. III a făgădui, a promite: (abs.) AESCH. *Ch.706*, (+ inf.) καταίνεσον μήποτε προδώσειν τάσδ' ἐκόν SOPH. *OC1633 promite că nu le vei preda nicicând de voie*. IV (spec.) a promite în căsătorie, a logodi: Καλιῶνι ... τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα καταινέσας PLUT. *Pomp.47.6 promițându-i lui Caepio propria fiică pentru căsătorie*. V a acorda: τοῦτ' ἐμοὶ τότε πόλις τὸ δῶρον ... κατήνεσεν SOPH. *OC432 cetatea mi-a acordat atunci acest dar*.

[κατά, αἰνέω]

κατάϊξ, ικος, ἡ *subst.* vântoasă, vijelie, furtună: θοῆ ἀνέμοιο ~ A.RH. 1.1203 *vijelie grabnică a vântului*; CALL. *Hec.fr.238.29*, (pl.) A.RH. 3.1376.

[καταιγίς]

κατ-αιονάω-ῶ, *vb.* |viit. καταιονήσω, aor. κατηρήνησα; *pas.* aor. κατηρηθήην| a turna deasupra; a înmuia, a îmbiba: (medic.) PLUT. *M.74d*, (*pas.*) LUC. *Lex.5*.

[κατά, αἰονάω]

κατ-αίρω, *vb.* |impf. κατήρων, viit. κατᾶρῶ, aor. κατήρα, pf. κατήρακα, part. aor. κατάρας| I a se lăsa în jos, a coborî, a cădea: (d. păsări) κατήρον εἰς τὰ βιβλία AR. *Av.1288 (păsările) au aterizat pe hârtoage*; καταιρόντας εἰς ἀγορὰν ... ὄρνιθας PLUT. *Caes.63.2 păsări care coborau în for*; PLUT. *M.359b*, (d. pers.) κατήρας εἰς τὰς Ἀθήνας PLAT. *Hp.Ma.281a ai coborât în Athena*; εἰς τὰς τῶν πολεμίων χεῖρας καταίροντες PLUT. *Phil.14.12 căzând în mâinile dușmanilor*; PLUT. *M.587b*. II (d. corăbii) a acosta, a debarca: (εἰς, ἐπὶ sau πρὸς + ac.) ἀναγκασθεὶς καταίρει ἐς τὴν Ἴκαρον THUC. 8.99 *fiind silîtă, (corabia) acostează în Icaros*; (abs.) τοὺς ἄλλους ἀνάγκη καταίροντας δέχεσθαι THUC. 1.37 *a-i primi pe alții care debarcă de nevoie*; PLB. 2.9.7.

[κατά, αἶρω]

κατ-αισθάνομαι, *vb.* |conjct. aor. 3sg. καταίσθη| a înțelege, a pricepe: (+ ac.) SOPH. *OT422*.

[κατά, αἰσθάνομαι]

κατ-αἰσῖος, *on adj.* potrivit întru totul cu voia sorții, prielnic, legiuit: (faptă) AESCH. *Ag.1598*.

[κατά, αἰσῖος]

κατ-αἰσσω, *vb.* (*act.*) a se năpusti sau a se repezi în jos: (d. Harpii) A.RH. 2.224,

(*med.*) αἰθῆρ ... καταίσσεται οἴδματι μάργω ARSTT. *Resp.473b15* (Emped. ap.) *eterul se repede în jos cu o undă furioasă*.

[κατά, αἰσσω]

καταισχυντήρ, ἦρος, ὁ *adj.m.* care face de rușine, care rângărește: (+ gen.) ὑπείξομεν δόμων καταισχυντήρσι τοῖσδ' ἡγουμένους; AESCH. *Ag.1363 vom ceda acestor conducători care fac de rușine casa?*

[καταισχύνω]

κατ-αισχύνω, *vb.* |impf. κατήσχυνον, viit. καταισχύνῶ, aor. κατήσχυνα; *med.* impf. κατησχυνόμεν, viit. καταισχυνοῦμαι, aor. κατησχυνάμην, pf. κατήσχυμαι; *pas.* viit. καταισχυνθήσομαι, aor. κατησχύνθη| I a face de rușine sau de ocară, a întina, a dezonoara, a necinsti: (+ ac.) μὴ πως ... καταισχύνητέ τε δαῖτα OD. 16.293 *nu cumva să faceți de rușine ospățul*; Φοῖβόν τ' οὐ καταισχύνεις λόγοις EUR. *Ba.328 nu-l faci de rușine pe Phoibos cu vorbele [tale]*; οὐδέποτέ γε τὴν πατρίδα καταισχυνῶ ζῶν AR. *Nu.1220 cât timp trăiesc, nu-mi voi face de rușine patria*; προγόνους οὐ καταισχύνεις σέθεν EUR. *IA505 nu-i faci de ocară pe strămoșii tăi*; οὐ κατήσχυνε τὸν βίον ὁ θάνατος PLUT. *Comp.Eum.Sert. 2.7 moartea nu i-a întinat viața*; (abs.) γυνὴ καταισχύνουσα εἰς ὄνειδισμόν LXX *Sir.42.14 o femeie aduce rușine spre ocară*; ἢ δὲ ἐλπίς οὐ καταισχύνει NT *Rom.5.5 speranța nu aduce rușine (= nu te încurcă)*; (spec. d. viol) τὰς ἄλλοτρίας καταισχύνουσι γυναῖκας LYS. 1.49 *necinstesc femeile altora*. II (*med., pas.*) a-i fi rușine (+ respect sau teamă), a se rușina, a se sfîi, a se teme: (+ ac.) ταῦτα λέξας οὐ καταισχύνῃ θεοῦς; SOPH. *Ph.1382 spunând aceștia, nu mi-e teamă de zei?*; (*pas.*) καταισχυνθέντες Πελοποννήσιοι τὴν ἀρετὴν αὐτῶν ISOC. 4.97 *peloponesienii fiind cuprinși de rușine în fața curajului lor*; μὴ καταισχυνθήναι ... ὅπως μὴ δόξει ... μαλακὸς εἶναι THUC. 6.13 *să nu-i fie rușine că va părea laș*; μὴ καταισχυνθεῖν, ὅτι ἤλπισα ἐπὶ σέ LXX *Ps.24.20 să nu mă rușinez că mi-am pus nădejdea în Tine*.

[κατά, αἰσχύνω]

καταίσχω, |conjct. *med.* 2sg. καταίσχεται| (*ep.*) v. κατίσχω: OD. 9.122.

κατ-αιτιάομαι-ῶμαι, *vb.* |viit. -άσομαι, aor. κατητιάθη, pf. κατητίαμαι| a învinovăți, a învinui, a acuza, a păți, a muștra: (+ ac.) ἄδι-

κως ... ἐγὼ Ὑστάσπαν τόνδε κατατιῶμαι XEN. Cyr.6.1.4 *eu il acuz pe nedrept pe acest Hystaspas*; ἀλλήλους κατατιῶνται HDT. 6.14 *se acuză unii pe ceilalți*; (+ ac. pers. și gen. lucrului „a acuză pe cineva de ceva”) κατητιῶτο δὲ τῶν ποδῶν τὴν ἀσθένειαν AESOP. 5.18 *învinuia picioarele de slăbiciune*; (+ ac. și περί „în legătură cu” + gen.) DEM. 57.27, (pas.) (part. aor. subst. κατατιαθεῖς „acuzat / învinuit”) τοὺς δὲ κατατιαθέντας κρίσεις ποιήσαντες THUC. 6.60 *aducându-i în fața judecării pe acuzări*; PLB. 3.5.4, κατατιαθεῖς δὲ ταῦτα πρᾶξει XEN. HG1.1.32 *acuzat că a făcut aceștea*.

[κατά, αἰτιόμαι]

καταιτιῶσις, εως, ἡ *subst.* învinuire, acuză: (pl.) PLUT. M.546f.

[καταιτιόμαι]

καταίτωξ, ὕγος, ἡ *subst.* coif fără panaș, cușmă: IL. 10.258.

[dub.; κατά, ἴτυς sau καταί (poet. pt. κατά), τεύχω sau ἰμπρυντ]

κατ-αιωρέομαι-οῦμαι, *vb.* {ep. ion.} a atârna (legănându-se), a se legăna, a se mișca dintr-o parte într-alta: θύσανοι δὲ καταωρεῦντο φαεινοὶ HES. Sc.225 *franjuri de aur atârnav legănându-se*; IOS. BJ.215.

[κατά, αἰωρέω]

κατακ(α)ᾶμεν, (dor.) inf. aor. pas. de la κατακαίω: PLUT. Lyc.20.6.

κατακαίμεν, (ep.) inf. prez. de la κατακαίω: IL. 7.408.

κατο-καίνω, *vb.* |impf. κατέκαινον, viit. κατακανῶ, aor.2. κατέκωνον, part. pf. κατακεκονώς, viit.2 perifrastic κατακεκονότες ἔσεσθε Xen. An.7.6.36| a ucide: ἐκέλευσε τοὺς μὲν ὄπλα ἔχοντας ~ XEN. Cyr.5.3.1 *a ordonat să-iucidă pe cei care aveau arme*; XEN. An.4.8.25, id. 7.6.36, ARR. Ind.11.10 ș.a.

[κατά, καίνω]

κατα-καίριος, ον *adj.* I care sosește la momentul potrivit, oportunitate, bine găsit: (subst.) πολλάκι τοι καὶ μωρὸς ἀνὴρ κατακαίριον εἶπε AESCH. Fr.471 *adesea și un neghib spunea o vorbă bine nimerită*. II care lovește într-o parte vitală, de moarte, fatal: οἱ οὐ τι τέλος κατακαίριον ἦλθεν IL. 11.439 *nu i-a venit sfârșitul de moarte*.

[κατά, καίριος]

κατο-καίω, [ᾶᾶ] *vb.* |impf. κατέκαιον, viit.

κατακαύσω, κατέκαισα, pf. κατακέκαυκα; *med.* impf. κατεκαίωμην, pf. κατακέκαυμαι, m.m.c.p. 3sg. κατεκέκωντο; *pas.* viit. κατακαυθήσομαι și κατακαήσομαι, aor. κατεκαύθη και κατεκαύσθη | {ep. inf. prez. κατακαίμεν II. 7.408, aor. 3sg. κατέκη II. 6.418, inf. aor. κατακῆαι Od. 10.533, contr. κακῆαι Od. 11.74, conjct. aor. act. 1pl. κατακῆομεν II. 7.333; att. prez. κατακῶ; dor. inf. aor. pas. κατακ(α)ᾶμεν Plut. Lyc.20.6} a arde (cu totul, complet, în întregime), a mistui în totalitate: μιν κατέκη σὺν ἔντεσι IL. 6.418 *l-a ars împreună cu armele*; ~ τοὺς νεκροὺς HDT. 3.16 *a arde complet cadavrele*; OD. 11.74, τὴν πόλιν κατέκωνσαν THUC. 4.57 *au ars din temelii cetatea*; LXX Jer.19.5, (med.-pas.) HDT. 1.50, ὁ βᾶτος καίεται πυρὶ, ὁ δὲ βᾶτος οὐ κατεκαίετο LXX Ex.3.2 *rugul arde cu văpaie, dar rugul nu era mistuit cu totul*; ἔσονται ἔθνη κατακεκαυμένα LXX Is.33.12 *neamurile vor fi mistuite cu totul*; (pas.) (tm.) ἐπεὶ κατὰ πῦρ ἐκάη IL. 9.212 *când focul s-a mistuit*; τὸ στρατόπεδον δὲ κατεκαύθη ὑπὸ τῶν Συρακοσίων THUC. 6.88 *tabăra care a fost arsă complet de siracuzani*; ὁ νεὸς τῆς Ἱερᾶς ... κατεκαύθη THUC. 4.133 *a ars din temelii templul Herei*; XEN. An.5.2.27.

[κατά, καίω]

κατα-κᾶλέω-ῶ, *vb.* I (gener.) a chema: κατεκάλει τὸν ... τύραννον PLUT. Arat.26.3 *il chema pe tiran*; (med.) κατακαλούμενον Ἀθήναζε τούτους PLUT. Sol.24.4 *chemându-i pe aceștia la Atena*; (pas.) ἐκ τῆς μητροπόλεως κατακληθεῖς THUC. 1.24 *chemat din metropolă*. II a chema (înaroi), a rechema (din exil): κατεκάλεσα Πομπήιον APP. BC3.36 *l-am rechemat pe Pompei*; APP. BC1.33. III a invoca: τὸν Ἄρη κατεκάλει APP. BC2.68 *il invocă pe Ares*; (med.) τοῦτον κατακαλοῦνται τὸν θεόν PLUT. M.389c *il invocă pe acest zeu*.

[κατά, καλέω]

κατακάλυμμα, ατος, τό *subst.* acoperământ, vâl: LXX Ex.40.19, id. Num.4.31, ἀποκάλυψαι τὸ ~ σου LXX Is.47.2 *dezveșteți-vă vâlul*. [κατακάλυπτο]

κατο-κάλυπτο, *vb.* |impf. κατεκάλυπτον, viit. κατακάλυψω, aor. κατεκάλυψα| I (act.) a acoperi (cu totul), a ascunde (complet): (tm.) μηρούς τ' ἐξέταμον κατὰ τε κνίση ἐκάλυψαν IL. 1.460 *tăiară coapsele și le înfășu-*

rară în grăsimie; κατά δὲ σκότος ὅσσε κάλυπεν IL. 16.325 *intunericul i-a acoperit complet ochii*; νεφέλη κατακαλύψει γῆν LXX Iez.38.9 *un nor acoperă pământul*; τὸ δὲ πᾶν πλήθος ... κατεκάλυπτε τὴν φάλαγγα τοῖς βέλεσιν IOS. BI2.547 *grosul armatei acoperea falanga cu [o ploaie] de săgeți*; (fig.) κατακάλυπεν ἀτιμία τὸ πρόσωπον ἡμῶν LXX Ier.28.51 *necinstea a acoperit fața noastră*; ἀτυχίαν ... ~ MEN. Fr.674 *a-și acoperi nefericirea*; (pas.) PLAT. Tim.40c, τοῦ ἔδουε κατακεκαλυμμένου τῆς Ἀθηνᾶς XEN. HG1.4.12. II (med.) a se acoperi (cu totul); (tm.) κατά κράτα κάλυπόμενος OD. 8.92 *acoperindu-și cu totul capul*; εἰ οὐ κατακαλύπτεται γυνή NT ICor.11.6 *dacă o femeie nu se acoperă complet (cu văl)*.

[κατά, καλύπτω]

κατα-κάμπτω, *vb.* a încovoia, a îndoi (în jos), a curba: PLAT. Ti.71c, τὴν εὐθυρίαν εἰς κύκλον κατέκαμψεν ARSTT. deAn. 406b31 *a curbat linia dreaptă în cerc*; (com.) ~ τὰς στροφάς AR. Th.68 *a curba (= a calcătui) strofe*; (fig.) κατέκαμψαν τὴν ψυχὴν μου LXX Ps.56.7 *au încovoiat sufletul meu*; (pas.) ARSTT. Mete.386a1, κατακαμπτόμενος πολλῶν δεσμῶν σιδήρου LXX Od.12.10 *îndoit cu multă legătură de fier*.

[κατά, κάμπτω]

κατάκαμψις, *εως*, ἡ *subst.* încovoiere, îndoire (în jos): ARSTT. Mete.386a5.

[κατακάμπτω]

κατά-καρπος, *ον adj.* bogat în fructe, roditor: (măslin) LXX Os.14.7. // **κατακόρπος**, *adv.* din belșug, din abundență: LXX Zah.2.8.

[κατά, καρπός]

κατακόρπωση, *εως*, ἡ *subst.* (dub.) cenușă rămasă după sacrificiu: LXX Lev.6.3.

[κατακαρπῶ < κατά, καρπός, calc după ebr. *dešen* (דֶּשֶׁן)]

κατα-κάρφω, *vb.* a se usca (cu totul), a se veșteji: AESCH. Ag.80.

[κατά, κάρφω]

κατακόσα *și* **κατάκασσα**, ἡ *subst.* târfă, prostituată: CALL. Hec.fr.288.

[et. nec.; cf. κασαλβάς]

κατάκαυμα, *ατος*, τό *subst.* I arsură: LXX Lev.13.25, δώσει ~ ἀντὶ κατακαύματος LXX Ex.21.25 *va da arsură pentru arsură*. II (loc de) ardere, pârjolire: LXX Num.19.6, id. Os.7.4, id. Ier.31.34.

[κατακαίω]

κατακαύσω, *viit.* de la κατακαίω.

[κατακαίω]

κατακαύτης, *ου*, ὁ *adj.m.* (la cretani, d. cei care incinerau cadavrele) cel care arde, incinerator: PLUT. M.296b.

[κατακαίω]

κατα-καυχάομαι-ῶμαι, *vb.* a se lăuda, a se mândri, a se trufi, a privi de sus: ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ κατακαυχῆσονται LXX Zah. 10.12 *se vor lăuda în numele Lui*; NT Rom.11.18, (fig.) (+ gen.) κατακαυχᾶται ἔλεος κρίσεως NT Iac.2.13 *mândria tratează de sus judecata (= triumfă asupra judecării)*.

[κατά, καυχάομαι]

κατακόω, (att.) *v.* κατακαίω

κατά-κείμαι, *vb.* |impf. κατεκείμην, viit. κατακείσομαι, conjct. prez. κατακέωμαι| {ep. prez. 3pl. κατακείαται II. 24.527; ion. impf. 3pl. κατεκέατο Hdt. 7.229} I (gener.) a zăcea, a sta întins *sau* culcat: ἐπὶ πλευρᾶς κατακείμενος IL. 24.10 *stând întins pe o parte*; κατακείμεθα ὥσπερ ἐξὸν ἡσυχίαν ἄγειν XEN. An.3.1.14 *stăm întinși ca și cum ar fi îngăduit să ne petrecem timpul în tihnă*; AR. Ach.72. II a sta ascuns, a-și avea sălas: πτωξὲς θάμνω ὑπ' ἀμφικόμῳ κατακείμενος IL. 17.677 *iepure pitulat sub un tufiș frunzos*; ἐν λόχημῃ πυκνῇ κατέκειτο μέγας σῶς OD. 19.439 *într-un tufiș des își avea sălas un porc mare*. III a zăcea, a sta culcat (în pat), a boli: (d. bolnavi) ἔφθινε ἐν τῷ ἰρῶ κατακείμενος HDT. 3.29 *s-a stins, după ce a zăcut în templu*; ἀνθρωπὸν ... κατακείμενον ἐπὶ κραβάττου NT Fp.9.33 *un om zăcând pe un pat*. IV a se întinde (pe pat): κατάκεισο, καὶ δὴ 'κδύομαι AR. Lys.925 *întinde-te, iar eu acum mă dezbrac*. V a șede la masă: πῖνε, κατάκεισο AR. Ach.985 *bea, stai la masă*; ἐν μέσῳ ἡμῶν ἔα Ἀγάθωνα ~ PLAT. Smp.222e *lasă-l pe Agathon să șadă în mijlocul nostru*; οἱ ἦσαν μετ' αὐτῶν κατακείμενοι NT Lc.5.29 *cei care ședeau împreună cu ei la masă*. VI a se găsi, a se afla, a sta: (d. lucruri) δοιοὶ γὰρ τε πίθοι κατακείαται ἐν Διὸς οὐδῆι IL. 24.527 *două chiupuri se găsesc pe podeaua lui Zeus*; (fig.) ἄλγεα δ' ἔμπης ἐν θυμῷ ~ ἔασομεν IL. 24.523 *să lăsăm durerile să rămână cu totul în suflet*.

[κατά, κείμαι]

κατα-κείρω, *vb.* |impf. κατέκειρον, viit.

κατακερῶ, aor. κατέκειρα; *med.* part. aor. κατακειράμενος| I a rade (în jos *sau* cu totul), a tăia (de la rădăcină), *ext. fig.* a prăda, a consuma, a toca: (pas.) κατακείρεται δ' ὁ πάγων PLUT. *M.52d barba este rasă*; (fig. act.) βίοντον κατακείρετε πολλόν OD. 4.686 *radeji (= tocați) mult avut*; μῆλα δ', ἅ μοι μνηστήρες ... κατέκειρον OD. 23.356 *turmele pe care peștorii mi le prădau*; OD. 4.686. II (*med.*) a se rade, a se tunde: κατακειράμενοι τὰς κεφαλὰς HDT. 1.82 *răzându-și capetele*.

[κατά, κείρω]

κατακείω, *vb.* {ep. part. κακκείοντες Hom.} a sta culcat, a se culca, a se întinde: ὄφρα ... κατακείομεν οἴκαδ' ἰόντες OD. 18.419 *ca să mergem acasă să ne culcăm*; κακκείοντες ἔβαν οἶκον IL. 1.606 *au mers acasă pentru a se culca*.

[κατάκειμαι]

κατα-κελεύω, *vb.* I a da un semnal (sonor), a da o comandă: (d. un crainic care îi cere interlocutorului un semn pt. a opri o serie lungă de laude) AR. *Av.1273*. II (mar.) a da ritmul, a stabili cadența (la vâslit): AR. *Ra.207*.

[κατά, κελεύω]

κατα-κενόω-ῶ, *vb.* a goli (cu totul), a deșerta: πλείστον μὲν εἰς τὸ πῦρ ... κατεκένωσα IOS. *BI1.597 am golit în foc cea mai mare parte (din otravă)*; LXX *Gen.42.35*, id. *2Rg.13.9*.

[κατά, κενόω]

κατα-κεντάννυμι, *vb.* tard. pt. κατακεντέω.

[κατακεντέω]

κατα-κεντέω-ῶ, *vb.* a împunge (până la capăt), a străpunge: τὸ δέρμα κύκλω κατεκέντει πυρὶ τὸ θεῖον PLAT. *Tim.76b partea dinătră străpungea pielea cu foc de jur împrejur*; LXX *Iud.16.12*, κατακέντει αὐτὰς ἐν τοῖς ξίφεσιν αὐτῶν LXX *Iez.23.47 le străpungea cu săbiile lor*; APP. *Hisp.142*.

[κατά, κεντέω]

κατακέντημα, ατος, τό *subst.* ἱμπunsătură: PLAT. *Tim.76b*.

[κατακεντέω]

κατα-κεράννυμι, *vb.* |part. pf. pas. κατακεραννύμενος| a amesteca (bine): ARSTT. *Pr.949a38*, PLUT. *M.625e*, οἶνος ... κατακεραννύμενος αὐτὸς PLUT. *M.799c vinul amestecându-se el însuși (cu sângele)*.

[κατά, κεράννυμι]

κατακεράσισ, εως, ἡ *subst.* amestecare: τῆ κατακεράσει αὐξάνεται ARSTT. *GA723a18 sporește prin amestecare*.

[κατακεράννυμι]

κατα-κεραυνόω-ῶ, *vb.* (peior.) a căștiga în propriul beneficiu, a face profit pentru propria persoană: XEN. *Oec.4.7*.

[κατά, κεραινώω]

κατα-κερματίζω, *vb.* a face bucăți (bucățele, fărâme), a fărâmița, *ext.* a împărți: (d. virtute) καὶ εἰς σὺ κατακερματίζεις αὐτὴν κατὰ μῦρια PLAT. *Men.79c chiar dacă tu o fărâmiți în bucăți*; PLUT. *M.695e*, (pas.) ἡ θατέρου μοι φύσις φαίνεται κατακερματίσθαι καθάπερ ἐπιστήμη PLAT. *Sph.257c natura diferitelui mi se pare că este împărțită precum cunoașterea*; PLAT. *R.395b*, PLUT. *Aem.29.5*.

[κατά, κερματίζω]

κατα-κερτομέω-ῶ, *vb.* a batjocori (peste măsură), a insulta: HDT. 1.129, (+ ac.) ἐν μέλει Σαπφῶ πολλὰ κατεκερτόμησέ μιν HDT. 2.135 *Sappho l-a insultat mult într-un poem*; ARSTT. *Fr.571.37*, IOS. *BI6.172*.

[κατά, κερτομέω]

κατακῆαι, (ep.) inf. aor. de la κατακαίω: OD. 10.533.

κατα-κηλέω-ῶ, *vb.* |impf. κατεκίλων, viit. κατακλήσω, aor. κατεκίλησα| a vrăji (cu totul), a fermeca, *ext.* a îmblânzi: (act.) SOPH. *Tr.1002*, (pas.) κατακεκληῖσθαι ἐκείνας τε PLAT. *Cra.403e și acele (Sirene) sunt vrăjite*; ἡδονῆ κατακεκλημένων τῶν πολιτῶν PLUT. *AgisCleom.23.1 cetățenii fiind fermecați de plăcere*; PLUT. *Ant.36.1*.

[κατά, κηλέω]

κατακίομεν, (ep.) conjct. aor. act. de la κατακαίω: IL. 7.333.

κατα-κηρόω-ῶ, *vb.* a acoperi cu ceară: κατακηρώσαντες ... τὸν νέκυν HDT. 1.140 *acoperind leșul cu ceară*.

[κατά, κηρόω]

κατα-κηρύσσω, *vb.* {att. -ύττω} I (*act.*) a adjudeca: οὐσίαν μεγάλην ... εἰς ἓνα τῶν φίλων ἐκέλευε ~ PLUT. *Comp.Lys.Sull.3.3 a poruncit unui prieten să adjudecă o mare avere*. II (*pas.*) a fi promulgat: βουλόμενοι κατακηρυχθῆναι τὰς κρίσεις PLB. 22.4.6 *vrând să fie promulgate hotărârile*.

[κατά, κηρύσσω]

κατα-κλάζω, *vb.* |pas. aor. κατεκλάσθη| a încuia înăuntru: (med.) κατεκλάζατο τὰν

ἀγαπατάν Ἑλέναν THEOC. 18.5 *a încuiat-o înăuntru pe iubita Elena*; (pas.) THEOC. 7.84. [κατά, κλάζω]

κατα-κλαίω, *vb.* |viit. -κλαύσομαι, aor. κατέκλαυσα| {att. κατακλάω} **I** a plânge (pentru), a deplânge, a jeli: (+ ac.) κατακλαύσαντες θεῖναι μ' ὑπὸ τοῖσι δρυφάκτοις AR. *V.386 să mă așezați jelindu-mă sub balustradele [tribunalului]*; κατακλαύσας τὴν πόχην PLUT. *Aem.26.7 deplângându-și soarta*. **II** a plânge mult, a vărsa lacrimi din belșug: EUR. *El.113*, (med.) (+ ac.) τὴν γυναῖκά ... κατακλαιομένην αὐτόν POL. 12.15.3 *soția vărsând lacrimi pentru el*; (abs.) EUR. *El.156*. [κατά, κλαίω]

κατάκλασις, εως, ἡ *subst.* (în fizică, d. lumină sau sunet) refracție: ARSTT. *Pr.901b20*.

[κατακλάω]

κατα-κλάω¹, [λα̅] *vb.* (att.) v. κατακλαίω

κατα-κλάω², [λα̅] *vb.* |impf. 3pl. κατέκλων, viit. -άσω; pas. aor. κατεκλάσθη| a frânge (cu totul), a rupe: καρπὸν θεὸν οὐδὲ κατέκλων IL. 20.227 (*mânjii*) *nu frângeau fructul zeiesc*; κατέκλασεν τοὺς ἄρτους NT *Mc.6.41 a frânt pâinile*; PLUT. *Sull.9.2*, (fig.) PLAT. *Phd.117d*, τὸ θέαμα Ῥωμαίων ... τὰς ψυχὰς κατέκλασε PLUT. *Crass.26.5 priveliștea a frânt sufletele romanilor*; PLUT. *Tim.7.1*, (pas.) κατεκλάσθη δ' ἐνὶ καυλῷ ἔγχος IL. 13.608 *lancea s-a frânt la cotor*; ὄμματα κατακεκλασμένα ARSTT. *Phgn.808a9 ochi frânți (= rătăciți)*; (fig.) ἔμοι γε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ OD. 4.481 *mi s-a frânt inima*; αὐτοῦ τε τοῦ Μινουκίου τὸ θράσος κατεκέκλαστο PLUT. *Fab.11.6 chiar și îndrăzneala lui Minucius se frânse*.

[κατά, κλάω]

κατακλείς, εἶδος, ἡ *subst.* |var. κατάκλεις, -ειδος| {ep. ion. -κληῖς -ῖδος} **I** închizătoare, zăvor: AR. *V.154*. **II** tol bă: CALL. *Dian.82*.

[κατακλείω]

κατάκλειστος, on *adj.* închis, încuiat: αἶ τε κατάκλειστοι παρθένοι ἐν θαλάμοις LXX *3Mac. 1.18 fecioarele încuiate în iatacuri*; ἐφροῦρει κατάκλειστον οἶκοι PLUT. *Dio.9.2 îl păzea închis în casă*; τὸ χρυσῖον κατάκλειστον ... φυλάττοντας LUC. *Nec.2 pāzind aurul închis*; CALL. *Fr.401*.

[κατακλείω]

κατα-κλείω, *vb.* |impf. κατέκλειον viit. κατακλείσω, aor. κατέκλεισα, pf. κατακέκλεικα; med.-pas. impf. κατεκλειόμην, pf. κατακέκλημαι, part. pf. κατακεκλησμένος; pas. viit. κατακλεισθήσομαι, aor. κατεκλείσθην sau κατεκλήσθη| {att. prez. κατακλήω; ion. κατακλήϊω Hdt; dor. aor. med. 3sg. κατεκλάξατο, aor. pas. 2sg. κατεκλάσθης Theoc.} **I** a închide, a întemnița: κατέκλεισαν αὐτοὺς εἰς τὸν ὄπλων XEN. *An.3.4.26 i-au închis în interiorul hopliilor*; κατακλείουσι τοὺς πολεμίους ... εἰς τὴν ἄκραν XEN. *An.5.2.18 îi închid pe dusmani în cetățuie*; κατέκλεισεν τὸν Ἰωάννην ἐν φυλακῇ NT *Lc.3.20 l-a întemnițat pe Ioan în închisoare*; εἰς τὸ ἄστρ κατακλείσας τὸν ἀπὸ τῆς χώρας ὄχλον PLUT. *Nic.6.3 închizând în cetate mulțimea din finut*; (med.) κατεκλάξατο τὰν ἀγαπατάν ... Ἑλέναν THEOC. 18.5 *a închis-o pe draga Elena (în iatacul de nuntă)*; (pas.) ἐς τὸ τεῖχος κατακλήσθαι THUC. 4.57 *a fi închis în interiorul zidului*; κατεκλάσθης ἐς λάρνακα THEOC. 7.84 *ai fost închis într-un cufăr*. **II** a lega în lanțuri, a prinde: (τὴν δεξιάν) κατάκλειε LUC. *Prom.2 prinde în lanțuri mâna dreaptă*; ἐν δεσμοῖς σιδηροῖς ... κατακεκλεισμένους LXX *3Mac.3.25 prinși cu legături de fier*. **III** a stabili drept valabil, a împune: κατέκλεισεν δὲ τοὺς νόμους εἰς ἑκατὸν ἔτη ARSTT. *Ath.7.2 a impus legile pentru o sută de ani*. **IV** (fig.) a constrânge: πᾶσαν τὴν δύναμιν νόμῳ κατακλείσθη' ἐπὶ τῷ πολέμῳ μένειν DEM. 4.33 *constrângeți întreaga armată să rămână în război*. **V** (fig.) a limita: εἰς μικρὰ ... ἐρωτήματα κατακλείσας ἑαυτὸν LUC. *BisAcc.28 limitându-se la întrebări simple*.

[κατά, κλείω]

κατακληῖς, ἴδος, ἡ *subst.* (ion.) v. κατακλείς
κατα-κληροδοτέω-ῶ, *vb.* a împărți prin moștenire: κατακληροδοτῆ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ LXX *Deut.21.16 va împărți bunurile sale între fiii săi*; LXX *1Mac.3.36*.

[κατά, κληροδοτέω]

κατα-κληρονομέω-ῶ, *vb.* **I** a împărți ca moștenire, a stabili ca moștenire: (+ ac.) κατακληρονομήσετε τὴν γῆν αὐτῶν LXX *Num.33.54 veți împărți ca moștenire pământul lor*; NT *Fp.13.19*, (+ ac. și dat.) κατακληρονομήσει αὐτοῖς τὴν γῆν LXX

Deut.3.28 le va lăsa moștenire pământul împărțindu-l; LXX *Zah.8.12. II* a moșteni: κατακληρονομήσαι γῆν LXX *Ps.36.34 a moșteni pământul*; LXX *Deut.12.2*, (part. subst.) οἱ κατακληρονομήσαντες LXX *Iis.Nav.14.1 moștenitorii. III* a lua în stăpânire: LXX *Jud.18.9. IV* a numi moștenitor: (+ ac.) LXX *2Rg.7.1.*

[κατά, κληρονομέω]

κατα-κληρουξέω-ῶ, *vb.* a împărți (pământul cucerit între coloniști); a distribui: κατακληρονομήσαντες ἐν Γαλατία Ρωμαῖοι τὴν ... χώραν PLB. 2.21.7 *romanii au împărțit coloniilor ținutul din Gallia*; IOS. *A15.p5*, PLUT. *Ant.55.3.*

[κατά, κληρουξέω]

κατα-κληρώω-ῶ, *vb.* I a împărți prin tragere la sorți, a trage la sorți: (med.) ὄν ἄν κατακληρώσῃται κύριος LXX *IRg.14.42 cel pe care Domnul îl va trage la sorți (= asupra căruia Domnul va face să cadă sorții)*; (pas.) κατακληροῦται Ἰωναθαν LXX *IRg.14.42 Ionathan este tras la sorți. II* a se face stăpân (prin voia sorții) pe: (med.) (+ ac.) PLUT. *Pomp.41.5.*

[κατά, κληρώω]

κατάκλησις, *εως, ἡ subst.* I chemare, convocare: IOS. *A17.80. II* invocare: (a divinității) ARR. *An.5.2.7.*

[κατακαλέω]

κατακλήω, (att.) *v.* κατακλείω

κατακλίνο-βάτης, *ἐς adj.* care te trimite în pat: (d. gută) LUC. *Trag.198.*

[κατακλίνω, βαίνω]

κατα-κλίνω, [ῖ] *vb.* [impf. κατέκλινον, viit. κατακλινῶ, aor. κατέκλινα, m.m.c.p. κατεκεκλίμην; med(-pas.). impf. κατεκλινόμην, pf. κατακέκλιμαι, part. aor. κατακλινόμενος; pas. κατακλήθισομαι și κατακλινήσομαι, aor. κατεκλήθην [ῖ] și κατεκλίνην] I a culca la pământ, a întinde sau a lungi pe pământ, a pune sau a așeza jos: (δόρυ) ... κατακλίνας ἐπὶ γαίῃ OD. 10.165 *lungind lancea pe pământ*; μή σ' ἐγὼ ... κατακλινῶ χαμαί AR. *Lys.918 nu te voi întinde pe pământ*; ἡ δὲ παιδίον κατέκλινεν AR. *Lys.19 alta culca un copilas*; κατακλίνατε αὐτοὺς κλισίας NT *Lc.9.14 așezați-i jos în grupuri*; ἐν ὕλῃ τινὶ κατέκλινεν εαυτὸν PLUT. *Dio.26.9 se întindea într-o pădure*; NT *Lc.9.15. II* (pas.) I a se așeza, a sta culcat (la masă / în pat), a se întinde: κατεκλίνῃ ἐν

μέσῳ ἐμοῦ τε καὶ σοῦ PLAT. *Smp.222e s-a întins la mijloc între mine și tine*; κατεκλίνῃ ὑπτιος PLAT. *Phd.117e s-a întins pe spate*; ἀναπαυσόμενος κατεκλήθη PLUT. *Cic.47.9 s-a culcat pentru a se odihni*; (part.) τῶν κατακεκλιμένων ἕκαστον ἀκριβῶς καταμαθόντες PLUT. *Pe1.11.4 observându-l atent pe fiecare din cei aflați la masă*; PLUT. *Ant.76.10*, (d. un mort) κατακεκλιμένος PLB. 6.53.2 *culcat. 2* a se roti într-o parte: (d. ochii crabului) ARSTT. *HA529b28.*

[κατά, κλίνω]

κατάκλισις, *εως, ἡ subst.* {gen. ion. -κλίσιος Hdt.} I culcare în pat sau ședere la masă: πολλοῦ τιμῶμαι τὴν παρὰ σοὶ κατάκλισιν PLAT. *Smp.175e prețuiesc foarte mult șederea lângă tine*; PLAT. *R.425b*, τὸ σχῆμα τῆς κατακλίσεως PLUT. *M.679f felul de a sta la masă*; ARSTT. *Pol.1336b21*, PLUT. *Demetr.18.6*, (spec.) ὡς δὲ ἡ κυρὴ ἐγένετο τῶν ἡμερῶν τῆς τε κατακλίσιος τοῦ γάμου HDT. 6.129 *când a sosit ziua stabilită pentru șederea la masă la nuntă (= celebrarea nunții). II* faptul de a zăcea bolnav, bolire: (d. bolnavi) IOS. *A14.278.*

[κατακλίνω]

κατάκλιτος, *ov adj.* de stat la masă: (văluri) LXX *Is.3.23.*

[κατακλίνω]

κατα-κλύζω, *vb.* [impf. κατέκλυζον, viit. κατακλύσω [ῶ], aor. κατέκλυσα, pf. κατακέκλυκα; pas. viit. κατακλύσθησομαι, aor. κατεκλύσθην] {poet. viit. 3sg. κατακλύσσει Pi. O.10.10} I a acoperi cu apă, a inunda, a potopi: μὴ κατακλύζοντος αὐτὴν τοῦ Νείλου HDT. 2.13 *Nilul neinundând acest ținut*; κατακλύσας πολὺ μέρος τῆς πόλεως PLUT. *Oth.4.5 (rău) inundând o mare parte a orașului*; τὴν πύελον κατάκλυζε AR. *Pax843 umple cada*; ὑετὸς κατακλύζων LXX *Iez.13.13 ploaie care acoperă cu apă (= ploaie torențială / potop de ploaie)*; (fig.) ψᾶφον ... κῦμα κατακλύσσει Pi. O.10.10 *un val va acoperi cu apă pietricica (de calcul) (= va face să nu se mai vadă datorită)*; (pas.) τόπους ... ὑπ' ὄμβρων κατακλυζομένους ISOC. 11.12 *locuri inundate de ploii*; κατακλυζομένην γῆν LXX *Ἰηρ.10.4 pământ inundat*; ὁ τότε κόσμος ὕδατι κατακλυσθεὶς NT *2Pt.3.6 lumea de atunci fiind inundată de apă. II* a se revărsa: χεῖμαρροι κατεκλύσθησαν LXX *Ps.77.20 puhoarele de apă s-au*

revărsat. III (fig.) a potopi, a îneca, a prăpădi: δυνάμεις κατακλύσει LXX *Dan*. 011.26 *va potopi ostile*; (pas.) τῆ μέθη κατακεκλυσμένος PLUT. *M*.596f *distrus de bejie*; χρυσίω ... κατακεκλυσμένος PLUT. *Dem*.14.2 *potopit de aur*.

[κατά, κλύζω]

κατακλυσμός, οῦ, ὁ *subst*. I inundatie, revărsare: κατακλυσμῶν γενομένων PLAT. *Tim*.25c *având loc inundații*; PLAT. *Criti*.111a. II (spec.) potop: ARSTT. *Mete*.352a33, ἐν ταῖς ἡμέραις ταῖς πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ NT *Mt*.24.38 *în zilele de dinainte de potop*; LXX *Gen*.7.10, NT *Lc*.17.27. III (fig.) potopire, prăpăd: κατακλυσμὸν γεγενῆσθαι τῶν πραγμάτων ἡγούμενοι DEM. 18.214 *socotind că a avut loc un prăpăd al evenimentelor* (= *evenimentele au dispărut ca într-un potop*).

[κατακλύζω]

κατα-κνάπτω, *vb*. a sfâșia (cu totul): τὰς μεγάλας ἐλπίδας ἐν σοὶ κατέκναψε βίου EUR. *Tr*.1252 *a sfâșiat în tine marile speranțe ale vieții*.

[κατά, κνάπτω]

κατα-κνάω-ῶ, *vb*. |aor. κατέκνησα| a răzui (complet): (act.) AR. *V*.966, (pas.) κατακνησθεῖν ἐν μυττωτῷ μετὰ τυροῦ AR. *Eq*.771 *să fiu răzuit în pateu împreună cu brânza*.

[κατά, κνάω]

κατα-κνίζω, *vb*. |viit. κατακνίσω, aor. κατέκνισα; pas. pf. κατακέκνισμαι| I a face bucăți, a fărâmița, a sfâșia: (fig.) τοὺς λόγους ἡμῶν ... κατακνίζοντες ISOC. 12.17 *făcând bucăți discursurile noastre*; τὰ τοῦ ... Ὀμήρου κατακνίζουσι LUC. *Hes*.5 *fărâmițază [versurile] lui Homer*. II (pas.) a fi sfâșiat de pe urma scărpinării: κατακέκνισμαι AR. *Pl*.973 *sunt sfâșiată toată de la scărpinat*.

[κατά, κνίζω]

κατα-κνώσσω, *vb*. a adormi: κατακνώσσωσα μινυθαδίω ... ὕπνω A.RH. 3.690 *adormind într-un somn scurt*.

[κατά, κνώσσω]

κατα-κοιμάω-ῶ, *vb*. |viit. κατακοιμήσω, aor. κατεκοίμησα; med.-pas. m.m.c.p. 3sg. κατακεκοίμητο Plb. 8.27.9; pas. inf. pf. κατακεκοιμήσθαι| {dor. conjct. aor. 3sg. κατακοιμάση [μᾶ] Soph. *OT*870} (unele forme se confundă cu cele provenite de la

κατακοιμίζω) I (*tranz.*) a culca, a adormi, a liniști: κατεκοίμησα τοῦμὸν ὄμμα SOPH. *OT*1222 *mi-am culcat ochiul*. II (*intrans.*) (pas.) a dormi: πρὶν τινα πᾶρ Τρώων ἀλόχῳ κατακοιμηθῆναι IL. 2.355 *mai înainte ca vreunul să doarmă lângă o soție a troienilor*; κατακοιμηθῆτω IL. 9.427 *să doarmă*; HDT. 1.31.

[κατά, κοιμάω]

κατα-κοιμίζω, *vb*. I a culca, a duce la culcare, a adormi: βουληθῶσιν ~ τὰ δυσυπνοῦντα τῶν παιδίων αἰ μητέρες PLAT. *Lg*.790d *mamele vor să-i culce pe cei care adorm greu dintre copii*; LUC. *VH*2.34, κατακοιμίσας οὕτω τοὺς πολεμίους PLUT. *M*.346c *adormindu-i astfel pe dușmani*. II a petrece în somn, a dormi: κατακοιμίσαντος τὴν φυλακὴν HDT. 9.93 *petrecând în somn perioada de veghe*; τῆς δ' ἡμέρας τὸ χρησιμώτατον κατακοιμίζουσα XEN. *Mem*.2.1.31 *dormind partea cea mai folositoare a zilei*.

[κατά, κοιμίζω]

κατακοιμιστής, οῦ, ὁ *subst*. camerier, valet, fecior: PLUT. *M*.173d.

[κατακοιμίζω]

κατα-κοινωνέω-ῶ, *vb*. a face pe cineva părταξ: (+ dat.) DEM. 32.25.

[κατά, κοινωνέω]

κατα-κολλάω-ῶ, *vb*. a lipi tare, a încleia puternic, a suda: διὰ τὴν γλισχρότητα κατακollῶντα ARSTT. *Pr*.889b14 *din pricina văscozității care lipește*; (+ ac. și dat.) ταύτας κατεκόλλησε χρυσῷ IOS. *AI*8.75 *le-au lipit pe acestea (sc. ușile) cu aur*.

[κατά, κολλάω]

κατ-ἀκολουθέω-ῶ, *vb*. I a însoți, a întovărăși, a urma (pe cineva), a se ține după: αὕτη κατακολουθοῦσα τῷ Παύλῳ NT *Fp*.16.17 *aceasta urmându-l pe Pavel*; τῷ στρατηγῷ ~ PLUT. *M*.202e *a urma comandantul*; (abs.) NT *Luc*.23.55. II (fig.) a urma, a respecta, a se conforma, a imita: (+ dat.) ἐάν κατακολουθήσης τοῖς λόγοις τῆς παιδίσκης σου LXX *Iud*.11.6 *dacă urmezi cuvintele slujnicei tale*; κατακολουθήσαντας τῆ 'κείνου γνώμη PLB. 3.44.10 *urmând păreriile lui*; PLUT. *M*.1060d, Δημοκρίτῳ κατακολουθῶν ὁ Ἐπίκουρος PLUT. *M*.1108f *Epicur fiind de acord cu Democrit*. III a duce la capăt: (+ dat.) νίκην δίδωσιν ὁ θεὸς τῷ κατακολουθήσαντι τοῖς ἱεροῖς ἐκείνοις PLUT. *Cam*.5.6 *zeul oferă izbândă celui care duce la capăt*

acel sacrificiu.

[κατά, ἀκολουθέω]

κατα-κολπίζω, *vb.* |aor. κατεκόλισα| {att. viit. att. -ιώ} a merge de-a lungul fărmlului unui golf: ἐς Αἴγινα κατακολίσει THUC. 8.92 *a urma liniile golfului până la Egina.*

[κατά, κόλπος]

κατα-κολυμβάω-ῶ, *vb.* a se scufunda: κατακολυμβῶντες ἐξέπριον THUC. 7.25 *scufundădu-se tăiau cu fierăstrăul (parii)*; ARSTT. HA560b11, PLUT. M.915a, LUC. ITr.48.

[κατά, κολυμβάω]

κατακολυμβητής, οὔ, ὁ *subst.* scufundător: ARSTT. HA631a31.

[κατακολυμβάω]

κατακομίδη, ἤς, ἡ *subst.* transport (din interiorul continentului) către coastă: χαλεπότεραν ἔξουσι τὴν κατακομίδην τῶν ὠραίων THUC. 1.120 *vor avea un transport mai dificil al roadelor către coastă*; ARR. Fr.9.

[κατακομίζω]

κατα-κομίζω, *vb.* **I** a purta în jos, a transporta (din interiorul continentului) către coastă (*sau* orașe), *ext.* a transporta: (+ diverse prep.) ~ τῆς νυκτὸς ἐπὶ τὴν θάλασσαν THUC. 4.67 *a transporta noaptea către mare*; ποταμὸς πλώμιος ὦν καὶ τὰ μὲν ἐκ θαλάττης τὰ δ' ἀπὸ τῆς χώρας κατακομίζων PLUT. M.274f *râuul fiind navigabil și transportându-le pe unele dinspre mare, pe altele dinspre uscat*; κατεκόμιζον ἀπὸ τῆς χώρας εἰς τὰς πόλεις βοσκήματα PLUT. Phoc.11.1 *transportau vite din finut în orașe*; (+ ac. și dat.) σίτον τε κατεκόμιζον τῷ στρατεύματι THUC. 6.88 *transportau grâu armatei*; (fig.) ~ εἰς τὴν ψυχὴν PLUT. M.454a *a transporta în suflet (ajutoare împotriva mâniei)*; (pas.) PLUT. M.676c. **II** a conduce pentru a pune la adăpost: παιδας καὶ γυναίκας ἐκ τῶν ἀγρῶν ~ ἐμφρίζεσθε DEM. 19.125 *afi votat să pumeți la adăpost copiii și femeile de la țară*. **III** (mar.) a conduce (în port): τὴν ναῦν ... κατακομίζοντες εἰς τὸ ὑμέτερον ἐμπόριον DEM. 56.11 *conducând corabia în portul vostru.*

[κατά, κομίζω]

κατά-κομος, ον *adj.* cu coamă *sau* barbă lungă: Pl. Fr.356, EUR. Ba.1187, LUC. DDeor.23.1.

[κατά, κόμη]

κατάκονά, ἤς, ἡ *subst.* nimicire, distrugere: ~ ἀβίωτος βίου EUR. Hipp.821 *nimicirea*

vieții, căreia nu-i poți supraviețui.

[κατακαίνω]

κατα-κονδύλλίζω, *vb.* a lua la pumni: κατεκονδύλλίζετε πτωχοὺς LXX Am.5.11 *i-afi luat la pumni pe săraci.*

[κατά, κονδύλλίζω]

κατ-ἄκοντίζω, *vb.* |impf. κατηκόντιζον, viit. κατακοντιῶ și κατακοντίσω, aor. κατηκόντισα, pf. κατηκόντικα; pas. viit. κατακοντισθήσομαι, aor. κατηκοντίσθη| a lovi cu sulita, a ucide cu lancea: HDT. 9.17, οἱ ξύμμαχοι προσέκειντο τὸν αὐτὸν τρόπον πανταχόθεν ... κατακοντίζοντες THUC. 7.84 *aliații presau [armata] în același fel, lovind cu sulite de peste tot*; PLB. 12.4b.1, πολλοὶ σφῶν κατακοντισθήσονται XEN. HG6.5.13 *mulți dintre ei vor fi uciși cu lancea*; IOS. Ai9.58, LUC. Tox.59.

[κατά, ἄκοντίζω]

κατάκοπος, ον *adj.* rupt *sau* frânt de oboseală, vlaguit, epuizat, sfârșit: γεγονότος ... διὰ τὴν ὀδοιπορίαν κατακόπου PLUT. Phil.18.12 *fiind rupt de oboseală din principala mersului*; IOS. A112.430, κατάκοποι τῷ σώματι LXX Iov3.17 *vlaguită la trup (= cu trup vlaguit)*; κατάκοπον τὸν στρατὸν ἔχων APP. Hisp.244 *având o armată vlaguită*; APP. BC3.69.

[κατακόπτω]

κατα-κόπτω, *vb.* |impf. κατέκοπτον, viit. κατακόψω, aor. κατέκοψα; med.(-pas.). impf. κατεκοπτόμην, aor. κατεκοπάμην, pf. κατακέκομαι; pas. viit. κατακοπήσομαι, inf. viit. κατακεκόψεσθαι| **I** a tăia în bucăți: πᾶσαν ἀρχὴν ὥσπερ μέγα σῶμα κατακόπτοντες ἐλάμβανον μερίδας PLUT. Demetr.30.1 *tăind întreg regatul ca pe un corp mare, luau bucăți (din el)*; PLAT. Euthd.301d, (pas.) ARSTT. Rh.1407a5. **II** a face bucăți, a distruge, *freqv. ext.* a măcelări: τὸν κέραμον τῆς τοῦ βασιλέως ἀλλῆς PLB. 5.25.3 *face bucăți acoperișul curții regelui*; ἐπιπεσόντες διδασκαλείῳ παιδῶν ... κατέκοψαν πάντας THUC. 7. 29 *dând peste o școală de copii, i-au măcelărit pe toți*; κατακόπτει αὐτούς, ὥστε διέφυγε μὲν οὐδεὶς ARR. An.1.16.2 *ii măcelărește, astfel încât nimeni nu a scăpat*; LXX Gen.14.7, (pas.) ἔρια ... ὑπὸ τῶν σέων κατακοπόμενα AR. Lys.730 *lânuri distruse (= mâncate) de viermi*. **III** a bate, a lovi: κατακόπτων ἑαυτὸν λίθοις NT Mc.5.5 *lovindu-se cu*

pietre. IV (d. monede) a bate monedă: ἐπεὰν δὲ δεηθῆ χρημάτων, κατακόπτει τοσοῦτο ὅσου ἂν ἐκάστοτε δέηται HDT. 3.96 *de câte ori lipsesc banii, bate monedă atâț cât este nevoie de ficcare dată.*

[κατά, κόπτω]

κατα-κορής, ἑς *adj.* I care satură pe deplin, foarte sățios, *ext.* excesiv, supărător, agasant, sâcâitor, greșos: παρρησία κατακορεῖ PLAT. *Phdr.*240e, *printr-o nerușinare sâcâitoare*; ARSTT. *Rh.*1406a13, ἂν ~ τις τῆ μέθη γίγνηται PLAT. *Lg.*645e *dacă cineva e complet stăpânit de beție*; PLB. 31.26.10. II (d. culori) saturat, *ext.* închis, intens: μέλαν κατακορές PLAT. *Tim.*68c *negru închis*; ARSTT. *Col.*795a3. III concentrat, pur: (stare) PLAT. *Pr.*954b27.

[κατά, κορέννυμι]

κατά-κορος, ον *adj.* care satură pe deplin, foarte sățios, *ext.* excesiv, lipsit de măsură: ταῖς κατακόροις ... ἱερουργίαις PLUT. *Alex.*2.8 *slujbe sacrificiale lipsite de măsură*; (plăceri) PLUT. *M.*137b. // **κατακόρω**, *adv.* până la sațietate, în exces, din belșug, neîncetat: ARSTT. *Rh.*1408a33, τῆ νῦν αὐτῷ παρούση τύχη ~ χρώμενος DEM. 18.182 *profitând în exces de norocul său actual*; ~ χρώμενοι τῆ κραυγῆ PLB. 4.12.10 *urlând neîncetat*; PLUT. *Cic.*5.6, LUC. *Ind.*2. [κατά, κορέννυμι]

κατα-κοσμῶ-ω, *vb.* I a pune în ordine, a ordona, a aranja, a potrivi, a regla, a întocmi: ἐπὶ νευρῆ κατεκόσμη ... οἰστόν IL. 4.118 *potrivea săgeata pe coardă*; τὸ ... πεπαιδεῦσθαι σωφρόνως ... κατακοσμεῖ τὴν διάνοιαν PLUT. *TGG*10.7 *educația înțeleaptă ordonează gândirea*; τὰ δ' ἄλλα κατακοσμοῦντες ἑαυτοῦς PLUT. *Rom.*23.2 *punându-se între ei de acord în celelalte privințe*; PLUT. *Brut.*13.2, (med.) κατακοσμούμενοι PLUT. *Lyc.*30.2 *αșezându-se în ordine*; (pas.) κατακοσμούμενος ἦει PLAT. *Plt.*273a *(universul) înainta ordonat*. II a înzestra: (+ ac. și dat) τὸν φύσαντα σεμνοτέροις κατακοσμήσαι πράγμασιν AR. *V.*1473 *să-l înzestreze pe părinte cu circumstanțe mai sfinte*. III a împodobi, a găti: ἐκείνον ... οἷον ἄγαλμα ... κατακοσμεῖ PLAT. *Phdr.*252d *il împodobeste ca pe o statuie*; κατακοσμοῦσα ἑαυτὴν εὐπερῶς LUC. *DMeretr.*6.3 *imporodobindu-se cum se cuvine*; (pas.) περιχέιροις ἦσαν κατακεκοσμημένοι PLB.

2.29.9 *erau împodobiți cu brățari. IV* a adapta: λόγους ὠφελίμους ἐν μέτροις κατακοσμήσαντες LUC. *Anach.*21 *adaptând cuvintele folositoare în versuri*.

[κατά, κοσμέω]

κατακόσμησις, εως, ἡ *subst.* I aranjare, întocmire, rânduire: ὅσα τῆς τοιαύτης ἐστὶ κατακοσμήσεως ἐπόμενα PLAT. *Plt.*271e *câte au urmat unei asemenei rânduieli*; PLAT. *Ti.*47d. II împodobire, gătire: PLUT. *M.*712d.

[κατακοσμέω]

κατά-κοσμος, ον *adj.* împodobit: (tron) APP. *Mith.*563.

[κατά, κόσμος]

κατα-κοττάβιζω, *vb.* [impf. κατεκοττάβιζον] a vărsa cupa ca la jocul de *kottabos* (κότταβος) în cinstea cuiva (+ gen): AR. *Fr.*152.

[κατά, καταβίζω]

κατάκουσις, εως, ἡ [τᾶ] *subst.* auzire, auz: τὴν κατάκουσιν τῶν παραγγελμάτων ARR. *An.*5.7.5 *auzirea ordinelor*.

[κατακούω]

κατ-ἄκούω, *vb.* [impf. κατήκουον, viit. med. κατακούσομαι, aor. κατήκουσα, pf. κατακήκοα; pas. inf. aor. κατακουσθήναι] I a auzi (bine), a pleca urechea la, a percepe: (+ ac.) σύριγγος ἰὰν κατακούω EUR. *Rh.*553 *prind cu urechea un șuier de flaut*; αὐτῶν τὴν πρὸς ταῦτα ἀπόκρισιν σὺ μὲν οὐ κατακούεις PLAT. *Sph.*248b *tu nu pleci urechea la răspunsul lor*; οὐδὲν κατήκουον οὔτε τῶν παραγγελλομένων THUC. 2.84 *nu mai auzeau nimic din cele ordonate*; (+ gen.) οὐ κατήκουσας; τίνοις; AR. *Ra.*312 *nu ai auzit? ce?*; ἄρ' οὐκ ὀρθῶς ὑμῶν κατήκουσα; PLAT. *Prot.*330e *oare nu v-am auzit corect?*; (abs.) ψόφω ... οὐ κατακουσάντων THUC. 3.22 *neauzind din pricina zgomotului*; (pas.) PLUT. *Ant.*18.4. II a pleca urechea la, a da ascultare, a asculta, *ext.* a se supune: (+ gen.) κατακούομεν ἀλλήλων DEM. 6.35 *ne ascultăm unii pe ceilalți*; τοῦ νόμου διὰ τὸν τῶν ὄπλων ψόφον οὐ κατακούσειεν PLUT. *Mar.*28.4 *n-ar fi putut auzi legea din pricina zgomotului armelor*; ~ τοῦ σατράπου ARR. *An.*4.15.7 *a se supune satrapului*; ARR. *Tact.*31.2.

[κατά, ἀκούω]

κατα-κράζω, *vb.* a coplesi sau a acoperi cu un țipăt: κατακεκράζομαί σε κράζων AR.

Eq.287 voi țipa acoperindu-te cu țipătul meu; AESOP. Fab.dod.70.

[κατά, κράζω]

κατάκρας, {ιον. -ης} = κατ' ἄκρας, v. ἄκρα
κατάκρᾶσις, εως, ἡ *subst.* amestecare (în profunzime), contopire, fuziune: PLUT. *M.129c, id. M.688c.*

[κατακεράννυμι]

κατα-κράτέω-ᾶ, *vb.* a avea putere asupra, a pune stăpânire pe, a se impune, a stăpâni, a învinge: (+ gen.) οὐκ ἀπελπίζοντες κατακρατήσιν τῶν πολεμίων PLB. 16.30.6 *nu lipsiți de speranță că îi vor învinge pe dușmani; κατακράτησαν τῆς γῆς LXX 1Mac.8.10 au pus stăpânire pe ținut; (+ adv.) κατακρατήσαντα πολλόν HDT. 7.168 după ce a raportat o mare victorie (prop. învingând mult); (abs.) πολλῶ τῷ περιόντι τοῦ ἀσφαλοῦς κατακράτησε THUC. 6.55 s-a impus cu o excesivă marjă de siguranță; (pas.) κατακράτηθησαν ἐν τῇ προαιρέσει αὐτῶν LXX Ier.8.5 au fost stăpâniți de pornirea lor.*

[κατά, κρατέω]

κατα-κρέμαμαι, *vb.* a sta atârnat sau a fi suspendat: σκέλεα δὲ ἀμφοτέρα κατακρέματα μετέωρα HDT. 4.72 *cele două perechi de picioare stau atârnat în aer; (+ gen.) κατακρέμονται τῆς ἐσθῆτος PLUT. M.672a atârnat de haină.*

[κατά, κρέμαμαι]

κατα-κρεμάννυμι, *vb.* [tard. prez. κατακρεμαννύω; impf. med. κατακρεμάμην, viit. κατακρεμάσω, aor. κατακρέμασα, pf. med. κατακεκρέμασαι] a atârna, a agăța (de sus în jos), a anina, a spânzura: (tm.) κἀδ δ' ἐκ πασσαλόφι κρέμασεν φόρμιγγα OD. 8.67 *a atârnat lira de un cui; τὸν νέκυν κατά τοῦ τείχεος κατακρεμάσαι HDT. 2.121γ a atârna leșul de un zid.*

[κατά, κρεμάννυμι]

κατα-κρεουργέω-ᾶ, *vb.* {ιον. aor. 3sg. pas. κατακρεοργήθη} a tăia bucăți de carne: κατακρεοργήθη ἄπας HDT. 7.181 *a fost sfârtecat cu totul.*

[κατά, κρεουργέω]

κατακρήθεν, *adv.* [var. κατὰ κρήθεν] v. κρήθεν

κατα-κρημνίζω, *vb.* [impf. κατακρήμιζον, viit. κατακρημνίσω, aor. κατακρήμισα; med.-pas. part. pf. κατακεκρημισμένος; pas. aor. κατακρημνίσθη] {att. viit. κατα-

κρημνῶ} a arunca (în jos) de pe un loc abrupt, a prăvăli: ἄνεμος ... πολλοὺς μὲν ὄνους κατακρήμισεν αὐτοῖς σκεύεσι XEN. *HG5.4.17 un vânt a prăvălit (de pe stânci) mulți măgari cu tot cu samare; NT Lc.4.29, PLUT. M.497d, (pas.) μετὰ τῶν βρεφῶν κατακρημισθῆναι LXX 4Mac.4.25 a fi aruncat de pe ziduri împreună cu pruncii; πολλοὺς ... αὐτοῖς τοῖς ἵπποις κατακρημισθῆναι XEN. Cyr.1.4.7 mulți prăvălindu-se (în prăpastie) cu tot cu caii.*

[κατά, κρημνίζω]

κατάκρίμα, ατος, τό *subst.* osândă, osândire, condamnare: NT Rom.5.16, οὐδὲν ... νῦν ~ τοῖς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ NT Rom.8.1 *nu este acum nicio osândire pentru cei ce [sunt] în Hristos Iisus.*

[κατακρίνω]

κατα-κρίναμαι, *vb.* a atârna: AR. Nu.377.

[κατά, κρίναμαι]

κατα-κρίνω, [ῖ] *vb.* [impf. κατέκρινον, viit. κατακρινῶ, aor. κατέκρινα, pf. κατακέκρικα; med.-pas. impf. κατακρινόμην, aor. κατακρινάμην, pf. κατακέκριμαι, m.m.c.p. κατακεκρίμην] și tard. κατακέκριμη; pas. viit. κατακρίθησομαι, aor. κατακρίθη] a pronunța o hotărâre împotriva, a condamna, a osândi: (+ ac.) οὐδὲ ἐγὼ σε κατακρίνω NT In.8.11 *nici eu nu te osândesc; (+ gen.) ἔνθα τύ μευ κατέκρινας THEOC. 23.23 acolo unde tu m-ai osândit; (+ gen. și ac.) τὸ μὲν γὰρ τελευτήσαι πάντων ἡ πεπρωμένη κατέκρινεν ISOC. 1.43 soarta i-a condamnat pe toți la moarte; (+ ac. și gen.) μήτε ψευδολογίαν ~ τοῦ θεοῦ IOS. A13.308 a nu-l acuza pe Dumnezeu de minciună; κατέκριναν αὐτὸν ἔνοχον εἶναι θανάτου NT Mc.14.64 au socotit că este vrednic de moarte; (+ ac. și dat.) τούτους κατακρινῶ θανάτῳ LXX Dan.4.37a *îi voi condamna la moarte; (+ ac. și inf.) μιν κατέκριναν ἕκδοτον ἄγεσθαι ἐς Αἴγιαν HDT. 6.85 au pronunțat o condamnare ca el să fie predat în Egina; κατέκριναν αὐτήν ἀποθανεῖν LXX Suz.Θ41 au condamnat-o la moarte; (pas.) τοῖσι μὲν κατακέκριτο θάνατος HDT. 7.146 era pronunțată împotriva lor (pedeapsa cu) moartea; κατακρίθη NT Mt.27.3 a fost osândit; (+ inf.) κατακρίθη φεύγειν APP. BCI.37 a fost condamnat la exil; ἀποθανεῖν κατακεκριμένους PLUT. Phoc.34.3 *condamnați pentru a fi uciși.***

[κατά, κρίνω]

κατάκρισις, εως, ἡ *subst.* acțiunea de a condamna, condamnar, osândire, osândă: πρὸς κατάκρισιν οὐ λέγω NT 2Cor.7.3 *nu spun [acestea] spre osândire (= pentru a vă osândi)*; NT 2Cor.3.9.

[κατακρίνω]

κατάκριτος, ον *adj.* condamnat, osândit: ἕνα τῶν ἐπὶ θανάτῳ κατακρίτων PLUT. *Cat.Ma.* 17.4 *unul dintre condamnații la moarte*; IOS. *BI2.277*, PLUT. *M.188b*, APP. *BC4.70*.

[κατακρίνω]

κατ-ακροόμαι-οῦμαι, *vb.* |aor. κατηκροασάμην| a asculta atent: (+ gen.) τῶν ... διαλαλούντων ... κατακροασάμενος IOS. *BI4.38 ascultându-i cu atenție pe cei care vorbeau*.

[κατά, ἀκροόμαι]

κατα-κροτάλιζω, *vb.* a face un zgomot puternic (ca de castaniete): (d. dansatori) CALL. *Dian.247*.

[κατά, κροτάλιζω]

κατάκρουσις, εως, ἡ *subst.* presiune: ἡ ἄνωθεν ~ ARSTT. *Pr.963b9 presiunea care vine de sus*; ARSTT. *Pr.874b12*.

[κατακρούω]

κατακρουστικός, ἡ, ὄν *adj.* care pune o presiune în jos: (vin) ARSTT. *Pr.873b27*.

[κατακρούω]

κατα-κρούω, *vb.* a lovi (cu instrumente metalice pentru a atrage albine): τῇ τῶν μελιττῶν ἡδονῇ συνεπόμενος καὶ κατακρούων PLAT. *Lg.843e făcând pe plac albinelor prin producerea de zgomote metalice*.

[κατά, κρούω]

κατα-κρύπτω, *vb.* |impf. κατέκρυπτον, viit. κατακρύψω, aor. κατέκρυψα; med. impf. κατακρυπτόμην, aor. κατεκρυψάμην, part. aor.2 κατακρύβων; pas. aor. κατεκρύφθην și aor.2 κατεκρύβην| I a ascunde (dedesubt), a acoperi: (+ ac.) μὴ τι κατακρύψειν IL. 22.120 *să nu ascundă ceva*; κατακρύπτουσι τὸν Κροῖσον HDT. 3.36 *il ascund pe Croisos*; ἄλλω δ' αὐτὸν φωτὶ κατακρύπτων ἦσκε OD. 4.247 *deghizându-se, semăna cu un altul*; PLUT. *M.978e*, (+ ac. și prep.) κατέκρυψεν αὐτὰ ... ὑπὸ τὴν τερέμινθον LXX *Gen.35.4 le-a ascuns sub terebint*; (fig.) κατακρύπτει δ' οὐ κόνις συγγόνων κεδρὸν χάριν PI. *O.8.79 nu există pulbere care să ascundă nobila bucurie a rudelor*; ἄστου τὸ Σούσων ... πένθει δνοφερῶ κατέκρυψας AESCH. *Pers.536 ai ascuns cetatea*

Susa într-un doliu sumbru; (pas.) κατακρύπτεται τὸ οἶκημα γῆς πολλῆς ἄνωθεν ἐπιφορουμένης PLUT. *Num.10.7 încăperea este acoperită punându-se mult rămânând deasupra*. II a se ascunde: οὐ τι κατακρύπτουσιν OD. 7.205 *nu se ascund cu nimic*; LXX *Ps.55.7*.

[κατά, κρύπτω]

κατακρύβῃ, ἡς, ἡ *subst.* {dor. -ά, -ᾶς} cale de ascundere: SOPH. *OC218*.

[κατακρύπτω]

κατα-κρώζω, *vb.* a croncăni împotriva: (+ ac.) AR. *Eq.1020*, (abs.) AESOP. *Fab.dod.356*.

[κατά, κρώζω]

κατακτάμεν, (ep.) inf. aor. de la κατακτείνω: IL. 12.172 *ș.a.*

κατακτάμεναι, (ep.) inf. aor. act.: IL. 20.346 *ș.a.*

κατακτάμενος, [τᾶ] *vb.* part. pf. de la κατακτείνω: OD. 16.106.

[κατακτείνω]

κατα-κτάομαι-ῶμαι, *vb.* |viit. κατακτήσομαι, aor. κατεκτησάμην; med.-pas. inf. pf. κατεκτῆσθαι; pas. part. aor. κατακτηθείς| a dobândi, a câștiga: θεοῖς μὲν κἄν ὁ μηδὲν ὄν ὁμοῦ κράτος κατακτήσασατ' SOPH. *Ai.768 cu ajutorul zeilor chiar și un om de nimic ar putea dobândi puterea*; ~ τὴν τῶν Ἑλλήνων ἡγεμονίαν PLB. 6.50.5 *a dobândi hegemonia asupra grecilor*; μεγάλους πλούτους κατακτήσασθαι ISOC. 4.182 *a dobândi mari bogății*; XEN. *Cyr.1.6.45*, ARSTT. *Pol.1334a7*, (poet.) κατακτήσαιτο λυμαντὴν βίου SOPH. *Tr.793 și-a dobândit ruina vieții*.

[κατά, κτάομαι]

κατακτάς, part. aor. act. de la κατακτείνω.

κατα-κτεατίζομαι, *vb.* {ep. med. viit. 2sg. κατακτεατίσση} a dobândi: οὐ σύγε ... ἄλλο ... κατακτεατίσση ἄρειον A.RH. 3.136 *tu n-ai putea dobândi ceva mai bun*.

[κατά, κτεατίζω]

κατα-κτείνω, *vb.* |impf. κατέκτεινον, viit. κατακτενῶ, aor. κατέκτεινα și aor.2 κατέκτανον, pf. κατέκτονα; pas. aor. κατέκτονα| {ep. poet. viit. 3pl. κατακτανέουσιν II. 6.409, aor.2 κατέκταν, -ας, -α II. 4.319, imper. aor. 2sg. κάκτανε II. 6.164, inf. aor. κα(κ)κτάμεναι Hes. *Sc.453* și κατακτάμεν II. 19.59, part. aor. κατακτάς II. 22.323; med.-pas. viit. 2pl. κατακτενέεσθε} a ucide:

(frecv. Hom., poet., rar în proză) κάκτανε Βελλεροφόντην IL. 6.164 *ucide-l pe Belle-rophontes*; Ξυνός Ἐνυάλιος, καί τε κτανέοντα κατέκτα IL. 18.309 *Enyalios e la fel pentru toți: l-a ucis și pe cel care a venit să ucidă*; EUR. *Alc.*3, HDT. 9.113, ARR. *An.*1.6.10, (pas.) κατακτενέεσθε καί ὕμμες IL. 14.481 *și voi veți fi uciși*; ἐν ἔμοϊσι κατακτάμενος μεγάροισι OD. 16.106 *să mor ucis în palatul meu*.

[κατά, κτείνω]

κατάκτησις, εως, ἡ *subst.* dobândire, cucerire: πρὸς βασιλείας κατάκτησιν PLB. 18.41.5 *pentru dobândirea împărăției*; PLB. 4.77.3, id. 6.48.6, PLUT. *Caes.*22.1.

[κατακτάομαι]

κατακτός¹, ἡ, ὄν *adj.* care poate fi rupt, fragil: ARSTT. *Mete.*385a14, id. *HA*523b10.

[κατάγνυμι]

κατακτός², ἡ, ὄν *adj.* (dub.) care poate fi coborât, reglabil: (d. o variantă a jocului κότεταβος) γενήσεται σοι τῶν κατακτῶν κοττάβων AR. *Pax*1244 *vei avea un „cottabos reglabil”*.

[κατάγω]

κατα-κῦβεύω, *vb.* |part. aor. κατακυβεύσας| a pierde la jocul de zaruri: κατακυβεύσας τὰ ὄντα LYS. 14.27 *pierzându-și averea la jocul de zaruri*.

[κατά, κυβεύω]

κατα-κυκλόω-ᾶ, *vb.* v. κατακυλίνδω: IOS. *BI*4.75.

[κατά, κυκλόω]

κατα-κῦλινδω *și* **κατακυλίω**, *vb.* |impf. κατεκύλιον, viit. κατακυλιῶ, aor. κατεκύλισα| a rostogoli (în jos): πέτρας κατακυλινδούντες IOS. *AI*4.75 *rostogolind jos pietre*; κατακυλιῶ σε ἀπὸ τῶν πετρῶν LXX *Ier.*28.25 *te voi rostogoli de pe pietre*; AESOP. 1.3, (pas.) κατακεκυλισμένοι ἀπὸ τῶν ἵππων XEN. *Cyr.*5.3.1 *răsturnați de pe cai*; LXX *Jud.*5.27.

[κατά, κυλίνδω]

κατα-κόπτω, *vb.* **I** a se apleca (în jos): πρόσσω ... κατέκυψε IL. 17.527 *s-a aplecat în față*; MEN. *Dysc.*538, APP. *BC*2.146. **II** a se apleca pentru a privi, a privi în jos: LXX *4Rg.*9.32, LUC. *DMort.*4.1.

[κατά, κόπτω]

κατα-κῦριεύω, *vb.* a fi stăpân peste, a pune stăpânire pe, a aduce în puterea sa, a stăpâni, a domni: (frecv. + gen.) πάντων τῶν ἐχθρῶν

αὐτοῦ κατακυριεύσει LXX *Ps.*9.26 *va stăpâni peste toți dușmanii săi*; LXX *Sir.*17.4, μὴ κατακυριεύσάτω μου πᾶσα ἀνομία LXX *Ps.*118.133 *să nu pună stăpânire pe mine întreaga nelegiuire*; NT *Mt.*20.25, (abs.) κατακυριεύσει ἀπὸ θαλάσσης ἕως θαλάσσης LXX *Ps.*71.8 *va domni de la mare până la mare*.

[κατά, κυριεύω]

κατα-κῦρόω-ᾶ, *vb.* a consfinți, a ratifica, a împlini: (pas.) ψήφῳ θανάτου κατακυρωθεῖς EUR. *Or.*1013 *fiind votată condamnarea sa la moarte*; μὴ οὐ τάδε ταύτη κατακυρωῦσθαι SOPH. *Ant.*936 *ca aceștea să nu se împlinească întocmai*.

[κατά, κυρόω]

κατα-κωλύω, *vb.* a împiedica, a opri: ὀπόσους ἐδύνατο κατεκόλυε τῶν ὀπλιτῶν ἕξω XEN. *An.*5.2.16 *oprea afară pe cât mai mulți hopliți putea*; XEN. *Oec.*12.1, τὸ πνεῦμα ἄκοντα ... κατεκόλυε APP. *BC*2.54 *vântul îl împiedica fără voia sa*; (+ inf.) δειπνεῖν κατακόλυεις πάλοι AR. *Ach.*1088 *împiedici de mult timp luarea cinei*; (pas.) τοῦ εἰς Σικελίαν πλοῦ ... κατεκόλυθη DEM. 33.13 *navigarea în Sicilia a fost împiedicată*.

[κατά, κωλύω]

κατα-κωμάζω, *vb.* a se năpusti asupra, a năvăli în: (+ dat.) κατεκόμασε δόμασιν Οἰδιπόδα EUR. *Ph.*352 *a năvălit în palatul lui Oidip*.

[κατά, κωμάζω]

κατακόχιμος, *v.* κατοκόχιμος

κᾶτᾶ-λ(λ)οφάδεια, [φᾶ] *adv.* pe grumaz: βῆν δὲ ~ φέρων OD. 10.169 *am plecat purtându[-l] (sc. cerbul) pe grumaz*.

[κατά, λοφάδεια]

καταλάβή, ἡς, ἡ *subst.* dobândire, obținere: (+ gen.) PLAT. *Def.*412c.

[καταλαμβάνω]

κατ-ἄλαζονεύομαι, *vb.* **I** a se fâli peste măsura, a se lăuda, a vorbi cu lăudărosenie, a se îngâmfa: καταλαζονεύεται πρὸς ὑμᾶς DEM. 21.169 *se va fâli în fața voastră*; καταλαζονεύσμενον PLUT. *Luc.*22.7 *folosind un ton fălos*; AESOP. 1.14. **II** a exagera (cu răutate), a umfla: ἐκ μὲν ὄν καταλαζονεύεται περὶ μου ISOC. 15.31 *din cele pe care le exagerează cu răutate despre mine*; ISOC. 15.5.

[κατά, ἀλαζονεύομαι]

κατα-λάλέω-ῶ, *vb.* [impf. κατελάλουν, viit. καταλαλήσω, aor. κατελάλησα, pf. καταλαλήκα] **I** a duce vorba, a bârfi: τί δὲ τοῖς θύραζε ταῦτα καταλαλῶν; AR. *Ra.752 de ce duci vorba despre acestea celor de afară?* **II** (frecv.) a vorbi împotrivă, a grăi de rău, a bârfi, a cârti (împotrivă), a cleveti: (+ gen.) καταλαλεῖτέ μου LXX *Iov.19.3 vorbiți împotriva mea*; μὴ καταλαλεῖτε ἀλλήλων NT *Iac.4.11 nu vă vorbiți de rău unii pe ceilalți*; (κατά + gen.) κατελαλήσαμεν κατὰ τοῦ κυρίου LXX *Num.21.7 au cârtit împotriva Domnului*; (+ ac.) κατελάλησαν κατ' ἐμοῦ ψεῦδή LXX *Os.7.13 au vorbit cu minciuni împotriva mea*; (abs.) LXX *Ps.20.13*, (pas.) καταλαλούμενος PLB. 27.13.2 *calomniat*.

[κατά, λαλέω]

καταλάλιά, *ās*, ἡ *subst.* vorbire împotrivă, cârtire, clevetire: LXX *Înf.1.11*, (pl.) NT *2Cor.12.20*, id. *1Pt.2.1*.

[κατάλαος]

κατά-λάλος, *on adj.* care vorbește de rău, bârfitor, calomniator: NT *Rom.1.30*.

[κατά, λάλος]

κατα-λαμβάνω, *vb.* [impf. κατελάμβανον, aor.2 κατέλαβον, pf. κατείληφα, m.m.c.p. κατείληφειν; *med.* impf. κατελαμβάνομην, viit. καταλήψομαι, aor. κατελαβόμην, pf. κατείλημμαι, m.m.c.p. κατείλημμην; *pas.* aor. κατελήφθην și tard. κατελήμφθην | {ion. pf. καταλελάβηκα Hdt.; *med.* viit. καταλάμψομαι Hdt.} **I** a prinde cu putere sau strâns, a apuca cu tărie: (+ ac.) (tm.) τοῦ κατὰ νῶτα λαβῶν OD. 9.433 *prinzându-l strâns de spate*; κατέλαβε τὰς χεῖρας ἀφοτέρας PLUT. *Sert.26.11 i-a apucat cu putere ambele mâini*. **II** a pune mâna pe, a lua în stăpânire (printr-un atac surpriză), a ocupa, a captura, a cuceri: (+ ac.) κατέλαβε τὴν ἀκρόπολιν THUC. 1.126 *a luat în stăpânire acropola*; τὰς ναῦς καταλαμβάνουσιν THUC. 8.55 *capturează corăbiile*; τὴν Ἑλλάειαν κατέλαβεν DEM. 19.168 *a cucerit cetatea Elateia*; (*med.*) καταληψόμεθα τὴν ἀκρόπολιν τήμερον AR. *Lys.176 vom cuceri acropola azi*; ὡς τὸ στρατόπεδον καταληψόμενοι THUC. 6.65 *având de gând să cucerească tabăra*; Μιλτιάδην ... καταλαμψόμενον τὰ πρήγματα ἐπὶ Χερσονήσου ἀποστέλλουσι HDT. 6.39 *il trimite pe Miltiades să ia în stăpânire situația din Chersones*; (pas.) τέσσαρες δὲ τῶν νεῶν ... καταλαμ-

βάνονται THUC. 8.102 *patru dintre corăbii sunt capturate*; ὁ Κλέων ... καταληφθεὶς ὑπὸ Μυρκίνιου πελταστοῦ ἀποθνήσκει THUC. 5.10 *Cleon, capturat de către peltastul Myrkinios, moare*; πολλοὶ μὲν ἐν τῷ πεδίῳ καταλαμβανόμενοι διεφθείροντο PLUT. *Tim.28.9 mulți, capturați în câmpie, erau uciși*; PLAT. *Lg.944c*. **III** (frecv. gener.) a cuprinde: (+ ac.) (tm.) Ἄργον δ' αὖ κατὰ μοῖρ' ἔλαβεν μέλανος θανάτου OD. 17.326 *apoi destinul morții negre l-a cuprins pe Argos*; Μαιάνδριον ... κατέλαβε νοῦσος HDT. 3.143 *o boală l-a cuprins pe Maiandrios*; PLUT. *Demetr.48.5* ὅταν κίνδυνός τις καταλάβῃ τὴν πόλιν ISOC. 15.248 *atunci când un pericol cuprinde cetatea*; ἵνα μὴ σκοτία ὑμᾶς καταλάβῃ NT *In.12.35 să nu vă prindă întunericul*; PLUT. *Tim.4.2*, (+ ac. de obiect și ac. de relație) τὸν δὲ κατ' ὅσσε ἔλλαβε ... θάνατος IL. 5.82 *moartea i-a cuprins ce-i doi ochi*; (+ inf.) ἡ μιν κατέλαβε νοσήσῃ τὰ αἰδοῖα HDT. 3.149 *o boală care a afectat organele genitale*; (*med.*) εὐφροσύνη καταλήμμεται αὐτοῦς LXX *Is.51.11 veselia îi va cuprinde*; (pas.) ἐν ἀγῶνι θανάτου κατειλημμένη LXX *Est.4.17k cuprinsă de lupta cu moartea*. **IV** a sili, a constrânge, a lega: ὄρκοις τε Λακεδαιμονίων καταλαβῶν τὰ τέλη THUC. 4.86 *silind prin jurămintele autorităților lacedemonienilor*; (pas.) τοῖς Τυνδάρειω ὄρκοις κατειλημμένους THUC. 1.9 *legați prin jurămintele făcute lui Tyndareos*; THUC. 7.57. **V** a atrage de partea sa, a cuceri: ἐν τίνι καταλάβω τὸν κύριον LXX *Mich.6.6 cu ce să-L atrag pe Domnul?* **VI** a prinde, a dobândi, a obține: μὴ καταλάβωσιν τρίβους εὐθείας LXX *Prov.2.19 nu prind pașii cei drepti*; NT *Filp.3.12*. **VII** a lua, a alege: κατέλαβε τῷ στρατοπέδῳ τόπον ἰσχυρόν PLUT. *Mar.18.6 a ales pentru tabără un loc întărit*. **VIII** a se întâmpla, a avea loc, a surveni: (+ ac.) τὸν Ἀντώνιον ἀγγελίαι δύο καταλαμβάνουσιν PLUT. *Ant.30.1 două veste îi parvin lui Antonius*; ὅταν τις αὐτὸν τοιαύτη συμφορὰ καταλάβῃ PLAT. *R.387e atunci când o asemenea nenorocire i se întâmplă cuiva*; (abs.) ἦν ... ἄλλος πόλεμος καταλάβῃ Δωρικός THUC. 2.54 *dacă ar avea loc un alt război doric*; εἰ καταλαμβάνοι ἀναχώρησι βιαιοτέρα THUC. 4.31 *dacă ar surveni o retragere mai violentă*; ἐσπέρα καταλαβοῦσα

PLUT. *Cor.17.7 seara care se lăsa*; (+ inf.) καταλαμβάνει μιν ... φεύγειν ἐς τὰ ἔλα HDT. 2.152 *se întâmplă ca el să fugă în mlaștină*; (aor. 3sg. impers.) κατέλαβε *s-a întâmplat*; (+ inf.) κατέλαβε ἀποθανεῖν HDT. 6.103 *s-a întâmplat să moară*; (neut. pl. subst.) ἐσήμαινε Μαρδονίῳ τὰ καταλαμβάνοντα HDT. 9.49 *i-a relatat lui Mardonios cele care s-au petrecut*. **IX** a surprinde, a prinde, a găsi: (+ ac.) καταλαμβάνει Αθηναίουσ Μένδην ἤδη ἔχοντας THUC. 4.129 *ii găsește pe atenieni care defîneau încă Men-des*; καταλαμβάνουσι τὰ πλεῖστα τοῖς ἐταίροις προειργασμένα THUC. 8.65 *le găsește pe cele mai multe făcute de ceilalți*; ἀνεωγμένην ~ τὴν θύραν PLAT. *Smp.174e găsește poarta deschisă*; (pas.) γυναῖκα ἐπὶ μοιχείᾳ κατειλημμένην NT *In.8.3 femeie surprinsă în adulter*. **X** a prinde, a fixa: γόμφοις καταλαμβάνοντας PLUT. *M.356c prinzând cu cuie*. **XI** a acoperi: καταλαβὼν τῇ χειρὶ σοῦ τὸν ἕτερον ὀφθαλμόν PLAT. *Th.165b acoperind cu mâna ta unul dintre ochi*; (pas.) ἥλιος μὲν ἐκλείπει καταλαμβανόμενος PLUT. *M.933a soarele suferă o eclipsă fiind acoperit*. **XII** a pune capăt, a oprî, a împiedica, a potoli, a reține: σφεας Ἀλέξανδρος κατέλαβε σοφίη HDT. 5.21 *Alexandros i-a oprît cu înțelepciune*; ἐρίζοντας δὲ Δαρεῖος κατελάμβανε HDT. 3.128 *Darius i-a potolit pe cei care se certau*; (+ inf.) κατελάμβανε τοὺς Αἰγυπτίους ταῦτα μὴ ποιεῖν HDT. 2.162 *căuia să-i înduplece pe egipteni să nu facă acestea* (sc. *să nu se revolte*). **XIII** a prinde cu mintea, a pricepe, a înțelege: κατειλήφαμεν αὐτό PLAT. *Phdr.250d am înțeles acest lucru*; (med.) ἵνα ἐξισχύσητε καταλαβέσθαι NT *Ef.3.18 ca să puteți să înțelegeți*. **XIV** (med.) a urma de aproape, a prinde din urmă, a ajunge: ὁ τρύγητος καταλήμψεται τὸν σπόρον LXX *Lev.26.5 vremea culesului va prinde din urmă semănatul*; τοὺς δὲ δικαίους καταλήμψεται ἀγαθὰ LXX *Prov.13.21 pe cei drepti îi vor ajunge cele bune*.

[κατά, λαμβάνω]

κατα-λαμπτέος, α, ον *adj.vb.* (ion.) v. καταληπτέος: HDT. 3.127.

[κατά, λαμβάνω]

κατα-λάμπω, *vb.* a străluci puternic, a lumina cu putere: (+ gen.) ὧν ὁ ἥλιος καταλάμπει PLAT. *R.508d (ochii se îndreaptă)*

asupra celor pe care soarele le luminează cu putere; (+ ac.) τὸν ἥλιον κεκωλύκατε ~ αὐτοῦσ LUC. *Prom.19 ați interzis ca soarele să-i lumineze*; PLUT. *Cic.22.5*, (εις „în” + ac.) PLUT. *M.160f*, (ἐν „în” + dat.) EUR. *El.464*, (pas.) κορυφαὶ καταλαμπόμεναι EUR. *Ion87 piscuri luminate puternic* (= *scăldate în lumină*); EUR. *Tr.1070*, καταλάμπεται δι' ἡμέρας τὸ χωρίον PLUT. *Crass.4.7 în timpul zilei locul este luminat puternic*; PLUT. *Caes.63.8*.

[κατά, λάμπω]

καταλαμφθεῖς, (ion.) part. aor. pas. de la καταλαμβάνω: HDT. 5.21, id. 9.58.

καταλάμψομαι, (ion.) viit. med. de la καταλαμβάνω: HDT. 4.33

κατ-αλγέω-ῶ, *vb.* a simți o durere vie sau adâncă, a fi foarte măhnit: καταλήσας λέγω SOPH. *Ph.368 spun simțind o durere adâncă*; PLB. 3.80.4.

[κατά, ἀλγέω]

κατα-λεαίνω, *vb.* |viit. -λεᾶνῶ, aor. κατελέανα| a netezi bine sau a măcina: LXX *Dan.7.23*, PLUT. *M.802b*.

[κατά, λεαίνω]

κατα-λέγομαι și **κατα-λέχομαι**, *vb.* |viit. καταλέζομαι, aor. 3sg. κατελέξατο, atematic 3sg. κατέλεκτο, part. καταλέγμενος, inf. aor. καταλέχθαι, imper. aor. κατάλεξαι| (ep.) a sta întins, a fi culcat, a merge la culcare: IL. 9.662, εὐνῆ ἐνὶ μαλακῆ καταλέγμενος OD. 11.62 *culcat într-un pat moale*; οὐδέ τί σε χρή, πρὶν ὄρη, καταλέχθαι OD. 15.394 *nu trebuie să mergi la culcare înainte de vreme*; καταλέζεται ἐνδοθὶ οἴκου HES. *Op.523 se va culca în interiorul casei*; OD. 11.62.

[κατά, λέχομαι]

κατα-λέγω, *vb.* |impf. κατέλεγον, viit. καταλέξω, aor. κατέλεξα, pf. κατέλοχα, inf. aor. καταλέξαι; med. impf. κατελεγόμην, viit. καταλέζομαι, aor. κατελεξάμην, pf. κατέλεγμαι, m.m.c.p. 3pl. κατειλέχατο, part. pf. καταλελεγμένος; pas. viit. καταλεγήσομαι, aor. κατελέχθην| **I** a spune în amănunt sau în detaliu, a povesti de-a fir a păr: (+ ac) ἄγε δὴ μοι πᾶσαν ἀληθεῖην κατάλεξον IL. 24.407 *hai, spune-mi de-a fir a păr întreg adevărul*; ἀπρεκῶσ κατάλεξον IL. 10.405 *povestește-mi în amănunt*; πάρος καταλέξαι ἅπαντα OD. 23.309 *mai înainte de a le povesti în amănunt pe toate*. **II** a

spune în ordine, a enumera: μοι μνηστῆρας ἀριθμήσας κατάλεξον OD. 16.235 *numără-i și descrie-mi pe rând peșitorii*. **III** a recita: τετράμετρα πρὸς τὸν αὐλὸν κατέλεγεν XEN. *Smp*.6.3 *recita tetrametri în sunet de flaut*. **IV** a prezenta: καταλέξει εἰωτὸν μητρόθεν HDT. 1.173 *se va prezenta din partea mamei (= cu numele mamei)*. **V** (frecv.) a înscrie într-o listă, a înregistra, a înrola, a recruta: ὅταν στρατιώτας καταλέγωσι AR. *Ach*.1065 *atunci când recrutează soldați*; οἱ δὲ τοὺς ἐχθροὺς κατέλεγον ἐς τὰς ναῦς THUC. 3.75.3 *aceștia recrutează dușmanii pentru corăbii*; καταλέξει ἰππέας τε καὶ πεζοὺς ἐκ τῆς χώρας ὄσους πλείστους ARR. *An*.1.24.2 *recrutează și căλᾶρεφι și pedestrași cât mai mulți din ținut*; (+ inf.) τοὺς μὲν πλουσιωτάτους ... ἵπποτροφεῖν κατέλεξε XEN. *HG*3.4.15 *i-a înscris pe o listă pe cei mai bogăți pentru a întreține câte un cal*; (med.) ὀπλίτας καταλεγόμενος THUC. 7.31 *înrolând hopλίτη*; (pas.) καταλεγόμενων τε τῶν ἀρίστων HDT. 7.1 *fiind înrolați cei mai buni*; οὐδὲ τῶν πεντακισχιλίων κατέλεγεν LYS. 30.8 *nu am fost trecut în lista celor cincii mii*; κατέλεγεν στρατιώτης LYS. 9.4 *am fost recrutat soldat*; PLB. 2.24.14, PLUT. *TCG*26.2. **VI** a trece în rîndul, a pune la socoteală, a socoti: εὐεργεσίαν δὲ κατέλεγεν XEN. *An*.2.6.27 *socotea drept o faptă bună*; οὓς γε δὴ πλουσίους οἱ πολλοὶ καταλέγουσι PLAT. *Lg*.742e *cei pe care cei mai mulți îi socotesco bogăți*; (pas.) χήρα καταλεγέσθω NT *1Tim*.5.9 *să fie socotită văduvă*; καταλεγμένους εἰς τὴν σύγκλητον PLUT. *Pomp*.13.7 *cei trecuți în lista senatului*. **VII** a vorbi ἱμποτρίνᾳ, a acuza, a ἰνβίνυι: (+ gen.) καταλέγων αὐτοῦ ἀσέβειαν LXX *Deut*.19.16 *ἰνβίνυινδου-ι de necucernicie*. [κατά, λέγω]

κατα-λείβω, vb. **I** (med.) a picura (pe jos): (miere) IL. 18.109, (apă) HES. *Th*.786, δάκρυά τ' ἐκ δακρύων καταλείβεται EUR. *Tr*.605 *din lacrimi picură lacrimi*; ἀπὸ τᾶς πέτρας καταλείβεται ὑπόθεν ὕδωρ THEOC. 1.8 *apa picură de sus de pe piatră*. **II** a uda: δέμας αἰκέλιον ~ EUR. *Andr*.131 *a uda [cu lacrimi] sārmanul trup*. **III** (dub.) a scälda în lacrimi: (viață) EUR. *Supp*.1119. [κατά, λείβω]

κατάλειμμα, ατος, τὸ *subst.* parte rămasă, rămășiță, rest: ὕμῶν ~ ἐπὶ τῆς γῆς LXX

Gen.45.7 *ceea ce a rămas din voi pe pământ*; LXX *IRg*.13.15, id. *Is*.10.22, ~ καὶ ὄνομα ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς LXX *2Rg*.14.7 *rămășiță (= urmaș) și nume pe fața pământului*; (pl.) LXX *Ier*.30.3.

[καταλείπω]

κατάλειπτος, ον *adj.* uns: (+ dat.) AR. *Eq*.1332, id. *Pax*862.

[καταλείφω]

κατα-λείπω, vb. [impf. κατέλειπον, viit. καταλείψω, aor. κατέλειψα și aor.2 κατέλιπον, pf. καταλέλοιπα, m.m.c.p. κατελελοίπειν și καταλελοίπειν; med. impf. κατελείπομην, viit. καταλείψομαι, aor. κατελιπόμην, pf. καταλέλειμμα, m.m.c.p. κατελελείμην și καταλελείμην; pas. viit. καταλειφθήσομαι, viit.2 καταλελείψομαι, aor. κατελείφθην] {ep. viit. καλλείψω OD. 13.208, Theoc. 16.108, aor. κάλλιπον OD. 1.243, inf. prez. καλλείπειν IL. 10.238, inf. viit. καλλείπειν IL. 14.89, inf. aor.2 καλλιπέειν OD. 16.296; ion. impf. iter. 3sg. καταλίπεσκε Hdt. 4.78, m.m.c.p. κατελελοίπεε Hdt. 3.61} **I** a lăsa (în urmă): μιν ἐγὼ κατέλειπον ἰὼν ἐν δόμασ' ἐμοῖσι IL. 6.221 *eu, plecând, am lăsat-o (sc. supa) acasă*; νεῶν δ' οἰοῖσιν δύο φάσγανα ... καλλιπέειν OD. 16.295 *lasă doar pentru noi doi două săbii*; σῶμα ἐν Κίρκης μεγάρῳ κατελείπομεν ἡμεῖς ἄκλαντον OD. 11.54 *am lăsat neplăns trupul în palatul lui Kirke*; τὸν μὲν Δημοσθένη μετὰ νεῶν πέντε αὐτοῦ φύλακα καταλείπουσι THUC. 4.5 *il lasă pe Demosthenes cu cincii corăbii paznic al lui (sc. locului)*; (+ inf.) κάλλιπεν οἰωνοῖσιν ἔλωρ ... γενέσθαι OD. 3.271 *i-a lăsat să fie pradă păsărilor*; (pas.) οἱ καταλειμμένοι ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ LXX *Is*.37.31 *cei rămași în Iudea*. **II** (gener.) a lăsa, a părăsi, a abandona: πολλοὺς Τρώων καταλείπομεν IL. 12.226 *vom lăsa (pe câmpul de luptă) pe mulți dintre troieni*; Τρώων πόλιν ... καλλείπειν IL. 14.89 *vei părăsi cetatea troienilor*; πατέρας τοὺς ὑμετέρους ... ἀτίμους ... καταλείψετε; THUC. 3.58 *ii veți lăsa pe părinții voștri lipsiți de cinstire?*; ἡ ψυχὴ καταλείπει τὸ σῶμα XEN. *Cyr*.8.7.22 *sufletul părăsește corpul*; ὄρφανὸν κατέλιπέν με ὁ πατήρ LXX *Tob*.1.8 *tata m-a lăsat orfan*; κατέλιπεν Αἴγυπτον NT *Evr*.11.27 *a părăsit Egiptul*; (pas.) μόνος δὲ καταλελειμμένος ὁ πατήρ DEM. 58.59 *tatăl meu fiind părăsit singur*; ἀνὴρ τίς ἐστιν

καταλειμμένος ... δέσμιος NT *Fr.25.14 este un bărbat lăsat întemnițat. III a lăsa moștenire: (fig.) έμοι δ' ὀδύνας τε γόους τε κάλλιπεν* OD. 1.243 *mie mi-a lăsat și dureri și bocete; (med.) μηδένας άλλους καταλείπεσθαι κληρονόμους* ISOC. 5.136 *a nu lăsa pe nimeni altcineva drept moștenitori; (part. pas.) τοῦ γὰρ πατρός ... τὰ καταλειφθέντα* DEM. 29.42 *cele moștenite de la tată. IV a întreprinde, a abandona: άλλ' ένταῦθα καταλείπομι τὸν λόγον* ISOC. 9.33 *dacă mi-aș întretrure aici discursul. V (med.) (spec.) a face: κόλπον βαθὺν καταλιπόμενος τοῦ κιθῶνος* HDT. 6.125 *făcând o cuiă mare în mantie.*

[κατά, λείπω]

κατα-λειτουργέω-ῶ, *vb.* |part. pf. καταλελητουργηκώς| a cheltui mult într-o funcție publică (cf. λειτουργία): DEM. 36.39.

[κατά, λειτουργέω]

κατ-ἀλείφω, *vb.* a unge bine: πρὶν τὸ κηρίον ~ ARSTT. HA627a10 *a unge bine fagurele; ARSTT. HA555a14, (pas.) ARSTT. HA554a30.*

[κατά, ἀλείφω]

κατάλειψις, *εως, ή subst. I* lăsa-re în urmă, amintire a faptelor: PLAT. *Phdr.257e. II* parte rămasă, ceea ce a mai rămas: LXX *Gen.45.7.*

[καταλείπω]

καταλεκτός, *α, ον adj.vb.* care trebuie înscris sau alcătuit: ~ ἂν εἶη κατάλογος PLAT. *Ig.968c ar trebui alcătuită o listă.*

[καταλέγω]

κατάλεξις, *εως, ή subst. I* nrolare, recrutare: APP. *Hisp.209.*

[καταλέγω]

κατα-λεπτολογέω-ῶ, *vb.* a face praf prin vorbe subtile: AR. *Ra.828.*

[κατά, λεπτολογέω]

κατα-λεπτύνω, *vb.* a slăbi peste măsură, a emacia: ἔν τοῖς μάλιστα καταλεπτυσμένοις ARSTT. PA668a20 *în cazul celor foarte emaciate.*

[κατά, λεπτύνω]

κατα-λεύω, *vb.* |impf. κατέλευον, viit. καταλεύσω, aor. κατέλευσα; pas. viit. καταλευσθήσομαι, aor. κατελεύσθη| a ucide prin lovitură de piatră, a lapida: AR. *Ach.285, κατέλευσαν πάντας τοὺς έσεληθόντας* THUC. 1.106 *i-au ucis cu pietre pe toți cei care au intrat; XEN. An.5.7.30, ~ τοὺς αἰτίους* PLB.

5.25.6 *a-i lapida pe vinovați; APP. Pun.433, (pas.) HDT. 1.167, οἱ μὲν καταλευσθέντες, οἱ δὲ καὶ τραυματισθέντες XEN. HG4.3.23 unii fiind lapidați, alții răniți.*

[κατά, λεύω]

καταλέχθαι, *inf. aor. de la καταλέγομαι: OD. 15.394.*

καταλέχομαι, *vb. v.* καταλέγομαι

κατ-ἀλέω-ῶ, *vb.* |aor. κατήλεσα| I a măcina bine: (tm.) ἔπει κατά πυρὸν ἄλεσαν OD. 20.109 *dură ce au măcinat grâu; HDT. 4.172. II a strivi, a sfărâma: LXX Ex.32.20.*

[κατά, ἀλέω]

καταλήγοντα, *ων, τά (part. neut. pl. subst.) v.* καταλήγω

κατα-λήγω, *vb.* |impf. κατέληγον, viit. καταλήξω, aor. κατέληξα| a înceta (cu totul), a se stinge: πρὶν καταλήξει τὸ παλαιὸν ἄχος AESCH. *Ag.1479 înainte să înceteze vechea durere; καταλήξει ... μένος ἄτης* AESCH. *Ch.1075 se va stinge tăria rădăcirii; τῆς τελευταίας φήμης καταληγούσης* PLB. 3.61 *încetând ultimul zvon; PLUT. M.705a. // (part. neut. pl.) καταλήγοντα, τά subst. hontare, margini: IOS. B13.331, τά καταλήγοντα τῆς Καμπανίας* PLUT. *Fab.6.2 hotarele Campaniei; PLUT. Aem.6.2. // καταλήγον, τό subst. ultimă parte, capăt: PLB. 5.59.5.*

[κατά, λήγω]

κατα-λήθομαι, *vb.* a uita (cu totul): (+ gen.) εἰ δὲ θανόντων περ καταλήθοντ' εἰν Αἴδαο IL. 22.389 *chiar dacă se uită de morți în Hades.*

[κατά, λήθη]

καταληπτός, *α, ον adj.vb.* {ion. καταλαμπτός Hdt.} I care trebuie capturat (printr-un atac surpriză): PLUT. *Caes.32.2, καταληπτόν σφίσις εἶη τὸ χωρίον* ARR. *Ind.27.8 ar trebui să captureze locul printr-un atac surpriză. II* care trebuie împiedicat sau oprit: ~ ἐστὶ ἡμῖν θανάτῳ HDT. 3.127 *noi trebuie să-l oprim prin moarte.*

[καταλαμβάνω]

καταληπτικός, *ή, όν adj. I* care poate împiedica sau potoli: (+ gen.) AR. *Eq.1380. II* capabil să înțeleagă sau să priceară: PLUT. *Lib.4, οὐδὲ τήν καταληπτικὴν φαντασίαν ἔχεις* LUC. *Symp.23 nu ai imaginația capabilă să înțeleagă; LUC. Vit.Auct.21.*

[καταλαμβάνω]

καταληπτός, *ή, όν adj. I* care poate fi obținut sau controlat: αὐτοῖς ... τὰ πράγματα ἐφαίνετο καταληπτά THUC. 3.11 *pentru ei*

situatia părea că poate fi ținută sub control.
II primit: πένθος θεόθεν καταληπτόν EUR.
*Hipp.*1346 *jale primită de la zei.* **III** care
 poate fi înțeles: PLUT. *M.*1000c, id.
*M.*1074d, τὸ ἀκριβές οὐδὲ τοῖς ἀγχοῦ τῶν
 πασχόντων καταληπτόν ἦν APP. *Syr.*174
nici cei aflați aproape nu înțelegeau exact
ce se întâmpla.

[καταλαμβάνω]

καταλητουργέω-ῶ, (att.) v. καταλειτουργέω
κατάληψις, εως, ἡ *subst.* **I** prindere, captu-
 rare: ὡς δ' οὐκέτι ἐν καταλήψει ἐφαίνεται
 THUC. 3.33 *cum nu mai părea posibilă cap-
 turarea.* **II** luare (în stăpânire), ocupare: τὴν
 Πέλοπος μὲν ἀπάσης Πελοποννήσου κατά-
 ληψιν ISOC. 12.80 *ocupare a întregului Pe-
 lorones de către Pelops;* τὴν κατάληψιν τῆς
 βασιλείας ISOC. 9.69 *luare a domniei;* PLAT.
*Grg.*455c, DEM. 19.21, PLUT. *M.*1054c, (pl.)
 κατάληψεις χωρίων PLAT. *R.*526d *ocupări*
de teritorii. **III** cuprindere cu mintea, price-
 pere, înțelegere: AR. *Nu.*318, LUC. *Par.*6.
IV comprimare, întrerupere, stare de inacti-
 une: (a simțirii) ARSTT. *Somn.* *Vig.*458a29.

[καταλαμβάνω]

καταλιθάζω, *vb.* a ucide cu pietre, a lapida:
 NT *Lc.*20.6.

[καταλιθόω]

κατα-λιθοβολέω-ῶ, *vb.* a ucide prin arun-
 care de pietre, a lapida: LXX *Ex.*17.4, id.
*Num.*14.10.

[κατά, λιθοβολέω]

κατά-λίθος, *on adj.* cu multe pietre (prețio-
 oase): (tesătură) LXX *Ex.*28.17, id.
*Ex.*36.17.

[κατά, λίθος]

κατα-λιθόω-ῶ, *vb.* a lapida: DEM. 18.204,
 (pas.) αὐτὸς μὲν καταλιθούσθω IOS.
*A14.*282 *acesta să fie lapidat.*

[κατά, λιθόω]

καταλιμπάνω, *vb.* a lăsa, a abandona: THUC.
 8.17, χώραν ~ φαύλοις ἀνθρώποις PLAT.
*Ep.*358b *a lăsa țara pe mâna unor oameni*
nepricepuți; καταλιμπάνει τὰ ἰμάτια παρ'
 ἑαυτῆ LXX *Gen.*39.16 *lasă hainele la ea;*
 καταλιμπάνουσιν ἐκεῖ τοὺς θεοὺς αὐτῶν
 LXX *2Rg.*5.21 *ii lasă acolo pe zeii lor;* IOS.
*A11.*282.

[cf. καταλείπω]

κατα-λιπάρéω-ῶ, *vb.* a ruga stăruitor, a imp-
 lora: κατελιπάρησε δακρῶν LUC. *DDeor.*
 24.2 *a implorat în lacrimi;* LUC. *Cat.*15.

[κατά, λιπαρέω]

καταλλάγη, ἡς, ἡ *subst.* **I** dare în schimb,
 schimbare: τῶν τε νομισμάτων τὴν καταλ-
 λαγὴν ἀπέδοντο μιᾷ τραπέζῃ ARSTT.
*Oec.*1346b24 *au atribuit unei singure bănci*
schimbarea de monede. **II** comision pentru
 schimb de monedă, agio: DEM. 50.30. **III**
 refacere a unei relații întrerupte, împăcare,
 reconciliere, înțelegere: ἤκομεν παρὰ τῶν
 θεῶν περὶ πολέμου καταλλαγῆς AR.
*Av.*1588 *sosim din partea zeilor pentru în-
 țelegerea în război;* PLAT. *R.*566e, ~ κόσ-
 μου NT *Rom.*11.15 *împăcare a lumii;* NT
*2Cor.*5.18, (pl.) βαρέαι καταλλαγαί AESCH.
*Th.*767 *împăcări arăsațoare;* τὰς καταλλα-
 γάς, ἄς ἂν ἐκεῖνος ποιήσαιτ' ... πρὸς Ὀλυν-
 θίους DEM. 1.4 *înțelegerile pe care acela le-*
ar fi făcut cu olynthienii; πλεονεκτικώταται
 αἱ καταλλαγαί ARSTT. *Rh.*1418b38 *reconci-*
lierile cele mai avantajoase.

[καταλλάσσω]

καταλλάκτης, *ου, ὁ subst.* împăciuitoar, re-
 conciliator, pacificator: IOS. *A13.*315.

[καταλλάσσω]

καταλλακτικός, ἡ, ὄν *adj.* [comp. -ώτερος]
 dispus spre reconciliere sau compromis:
 (neut. subst.) τὸ καταλλακτικόν ARSTT.
*EE*1222b2 *compromis;* (comp.) ARSTT.
*Rh.*1367b17.

[καταλλάσσω]

κατ-αλλάσσω, *vb.* [impf. κατήλασσ(ττ)ον,
 viit. καταλλάξω, aor. κατήλλαξα; *med(-
 pas).* impf. κατηλασσ(ττ)όμεν, aor. κα-
 τηλλαξάμεν; *pas.* viit. καταλλαγῆσομαι,
 aor. κατηλλάχθην și κατηλλάγην] {att. κα-
 ταλλάττω} **I** (*act., pas.*) **1** a trece de la o
 stare de dușmănie la una de prietenie, a îm-
 păca, a reconcilia: (+ ac.) Μυτιληναίους δὲ
 καὶ Ἀθηναίους κατήλλαξε Περιανδρος
 HDT. 5.95 *Periandros i-a împăcat pe ateni-*
eni și pe mitilenieni; κατήλλαξεν αὐτοὺς
 πρὸς ἀλλήλους ARSTT. *Oec.*1348b9 *i-a îm-*
πάcat pe unii cu ceilalți; κόσμον καταλλάσ-
 σων ἑαυτῷ NT *2Cor.*5.19 *împăcând lumea*
cu Sine însuși; (pas.) θεοῖσιν ὡς καταλαχ-
 θῆ ὅλου SOPH. *Ai.*744 *să fie împăcat cu zeii*
[eliberat de] mânia lor; πρὸς ἀλλήλους ...
 πειρώμεθα καταλλαγῆναι THUC. 4.59 *să în-*
cercăm să fim împăcați (= să ne împăcăm)
unii cu ceilalți; κατηλλάγημεν τῷ θεῷ NT
*Rom.*5.10 *am fost împăcați cu Dumnezeu;*
 τῷ ἀνδρὶ καταλλαγῆτω NT *1Cor.*7.11

(femeia) să se împace cu bărbatul ei. 2 (intrans.) a se schimba, a se transforma: LXX Ier.31.39. II (med.) 1 a se împăca, a se reconcilia: καταλασσομένοι τοῖς μὲν ἔμοις ἐχθροῖς THUC. 6.89 *impăcându-vă cu dușmanii mei*; IOS. A14.278. 2 a pune capăt: καταλλάσσετε τὴν ἐχθρὴν τοῖσι στασιώτησι HDT. 1.61 *a pus capăt dușmăniei cu membrii propriei facțiuni*; HDT. 7.145. 3 a da în schimb, a schimba: φόβον πρὸς φόβον καταλλάττεσθαι PLAT. Phd.69a *a schimba o frică cu o altă frică*.

[κατά, ἀλλάσσω]

κατ-άλληλος, ον *adj.* |comp. -ότερος, superl. -ότατος| I aflat în relație cu un altul, corespondent, simetric, în opoziție: ἀεὶ κατάλληλα ὄντα σημειᾶ ARSTT. Pr.913b4 *puncte care sunt mereu unul în raport cu celălalt (= în opoziție)*; ARSTT. Pr.902a12, ἴνα γινώσκηται τὰ κατάλληλα τῶν πραγμάτων PLB. 4.66.10 *ca să cunoască relațiile dintre fapte*. II la rând, în șir, în paralel: ἐπτά κεφαλὰς καταλήλας ἐν στίχῳ διακειμένας IOS. A13.146 *șapte capete așezate la rând în șir*; τὰς καταλήλους πράξεις γράφοντες PLB. 28.16.11 *descriind faptele aflate în paralel*. // (neut. pl.) **κατάλληλα**, *adv.* în mod paralel, în același timp *sau* în succesiune: γράφειν τὰς ~ γενομένας πράξεις PLB. 5.31.5 *a descrie faptele care au loc în paralel (sau succesiv)*; PLB. 3.5.6.

[κατά, ἀλλήλων]

κατ-ἀλοάω-οῦ, *vb.* a zdrobi cu putere, a lovi, *fig.* a prăpădi, a ruina: τοὺς δὲ πίπτοντας κατηλόων XEN. Cyr.7.1.31 *ii zdrobeau pe cei care cădeau*; (pas.) (+ ac de relație) σκύφῳ χρυσῷ τὴν ὄφρυν κατηλοημένος LUC. Icar.15 *lovit în sprânceană cu o cupă de aur*.

[κατά, ἀλοάω]

κατα-λογάδην, [γᾶ] *adv.* ca în vorbire, în proză: ἐπαίνους ~ συγγράφειν PLAT. Smp.177b *a compune elogii în proză*; ἐν τοῖς δίσχα μέτρου καὶ ~ αὐτῷ γεγραμμένοις PLUT. M.316d *în cele scrise de el fără metru și în proză*; PLAT. Lys.204d, id. Lg.811e, ARR. An.1.12.2.

[κατά, λογάδην]

καταλογεῦς, ἑως, ὁ *subst.* recrutor: LYS. 20.13, ARSTT. Ath.49.2.

[κατάλογος]

καταλογίζομαι, *subst.* |viit. -ιοῦμαι, aor.

(sens act.) κατελογισάμην, aor. (sens pas.) κατελογίσθην| I a calcula, a aprecia, a socoti: τό τε Κύρειον στράτευμα καταλογιζόμενος XEN. HG3.2.18 *calculând armata lui Kyros*; XEN. An.5.6.16, καταλογίζεται ... ὡς IS. 11.47 *apreciază că ...*; μέγιστον ἔργον τότε Πομπηῖῳ καταλογιζόμενος APP. BC2.46 *apreciind că aceasta este o faptă foarte mare pentru Pompei*; (pas.) LXX Dan.5.17. II a număra *sau* a socoti printre, a atribui: ἐν τοῖς ἀδίκοις καταλογίζεσθαι τοὺς ἀχαρίστους XEN. Mem.2.2.1 *nerecunoscătorii sunt socotiți printre cei nedrepti*; οὐχ ἴν' εὐεργετήμᾳ τι καταλογίσηται πρὸς ὑμᾶς DEM. 7.6 *nu ca să-și atribuie vreo binefacere față de voi*; (pas.) κατελογίσθη ἐν νίοις θεοῦ LXX Ἰηf.5.5 *a fost socotit printre fiii lui Dumnezeu*. III a enumera: καταλογίζετο μὲν αὐτοῖς τὰ ἔργα τὰ ἑαυτοῦ APP. Syr.320 *le enumera propriile fapte*.

[κατάλογος]

κατάλογος, ου, ὁ *subst.* I listă, registru, catalog: ἐν νεῶν καταλόγῳ THUC. 1.10 *în catalogul corăbiilor*; XEN. HG2.3.52, εἰς δὲ τὸν ... κατάλογον ἐνέγραφον ISOC. 21.2 *[I]au înscris în listă*. II (spec.) listă de recrutare (în armată): (la Atena d. cetățenii supuși serviciului militar) Ἀθηναίων ... πεντακόσιοι μὲν καὶ χίλιοι ἐκ καταλόγου THUC. 6.43 *dintre atenienii 1.500 din cei înscrisi în lista de recrutare*; THUC. 7.20, ὀπλίτης ἐντεθεὶς ἐν καταλόγῳ ὀπλίτας XEN. HG2.4.9 *i-au convocat pe hopliții [înscrisi] în listă*; καταλόγους ποιεῖσθαι DEM. 50.6 *a întocmi liste de recrutare*; τοὺς μὲν ἐν ἡλικία ... τοὺς δ' ὑπὲρ τὸν κατάλογον DEM. 13.4 *cei care au vârsta de recrutare [și] cei care sunt peste listă (sc. veteranii)*; κύριον ὄντα ... καταλόγου στρατιᾶς PLUT. Pomp.25.3 *fiind stăpân pe lista de recrutare a armatei (= având puterea de recrutare a armatei)*.

[καταλέγω]

κατάλοι, v. καταλοῦμαι: AR. Nub.838.

κατα-λοιδορέω-ῶ, *vb.* a insulta *sau* a ocări tare: APP. Mith.245.

[κατά, λοιδορέω]

κατάλοιπος, ον *adj.* rămas: οἱ δὲ κατάλοιποι ἦσαν οὐ πλείους ἢ τριάκοντα DEM. 57.10 *cei rămași erau nu mai mulți de treizeci*; PLB. 3.91.9, οἱ κατάλοιποι τῶν ἀνθρώπων

NT *Fp.15.17 cei rămași dintre oamenii (= restul oamenilor)*; εισδέξομαι τοὺς καταλοίπους τοῦ λαοῦ μου LXX *Ier.23.3 îi voi primi pe cei rămași din poporul Meu. // κατάλοιπον*, ου, τό *subst. rest, parte rămasă, rămășiță*: τοῦτο δὴ τὸ ~ ἀπηργάζετο PLAT. *Ti.39e desăvârșea această parte rămasă*; τὸ δὲ ~ τοῦ αἵματος LXX *Lev.5.9 partea rămasă din sânge*; τὸ ~ τοῦ λαοῦ LXX *IRg.13.2 restul poporului*; (pl.) τὰ κατάλοιπα τῆς εἰρήνης LXX *Ier.32.37 rămășițele păcii*; PLB. 2.11.6.

[καταλείπω]

κατ-αλοκίζω, *vb.* a brăzda adânc, a zgâria: (tm.) κατά μὲν ὄνυξιν ἡλοκίσμεθ' EUR. *Supp.826 ne-am zgâriat adânc cu unghiile.*

[κατά, ἄλοκίζω]

κατα-λούομαι, *vb.* a spăla sau a curăța bine: (fig.) σὺ δὲ ὡσπερ τεθνεῶτος καταλόει μου τὸν βίον AR. *Nub.838 tu, ca și cum aș fi mort, îmi cureți bine avutul.*

[κατά, λούω]

καταλοφάδεια, *v.* καταλλοφάδεια

καταλογία, *ας, ἡ subst. listă, registru*: LXX *2Par.31.18.*

[cf. καταλοχισμός]

κατα-λοχίζω, *vb.* a împărți pe companii sau cohorte (λόχοι); a grupa, a organiza: τὸ μὲν δὴ <καταλοχίσα> ἐστὶν εἰς λόχους συντάξει ARR. *Tact.5.4 a împărți pe companii în seamnă a organiza în companii*; ARR. *An.7.24.1, (pas.) στρατευμάτων συνερχομένων καὶ καταλοχιζομένων* PLUT. *Cic.15.1 armatele fiind adunate și grupate pe cohorte*; ARR. *An.7.6.3.*

[κατά, λοχίζω]

καταλοχισμός, οὔ, ὁ *subst. I* împărțire pe companii sau cohorte (λόχοι): τοὺς ἐν Τυρρηγία καταλοχισμούς PLUT. *Cic.15.5 organizările de cohorte în Etruria*; LUC. *Hist.Consc.29. II* înscriere, înregistrare; listă: ὁ ~ τῶν ἱερέων LXX *2Par.31.17 înscrierea preoților*; LXX *1Par.5.7, id. 1Ezr.5.39.*

[καταλοχίζω]

κατάλυμα, ατος, τό *subst. I* loc de deshmare a cailor, *ext.* loc de popas, han: LXX *Ex.4.24, id. Iez.23.21, NT Lc.2.7. II* cameră de oaspeți, încăpere: NT *Mc.14.14, id. Lc.22.11. III* locuință, reședință: (pl.) δολοφονηθεὶς ἐν τοῖς ἑαυτοῦ καταλύμασι PLB. 2.36.1 *asasinat în propria locuință. IV*

sălaș: (d. leu) LXX *Ier.32.38.*

[καταλύω]

κατα-λῦμαι, *vb.* a nimici, a distrage: XEN. *Oec.6.5, πυρὶ κατελυμήναντο τὰς ὀροφάς* PLB. 5.9.3 *au distrus cu foc acoperișurile*; AESOP. 8.5.

[κατά, λυμαίνομαι]

καταλύσιμος, ον [ῦ] *adj.* care poate fi distrus sau dizolvat, fig. ușor de nimicit: (nenorocire) SOPH. *El.1246.*

[καταλύω]

κατάλῦσις, εως, ἡ *subst. I* dizolvare, destrămare, desființare, răsturnare: (+ gen. obiectiv.) τοῦ δήμου καταλύσεως ὑποψία THUC. 1.107 *cu bănuiala răsturnării poporului (= democrației)*; πρὸς κατάλυσιν τῆς μοναρχίας PLUT. *Caes.62.2 spre abolirea monarhiei*; μετὰ δὲ τὴν Θουκυδίδου κατάλυσιν

PLUT. *Per.16.3 după îndepărtarea lui Thucydides*; τοῦνομα τοῦ βασιλέως ὡς κατάλυσιν τῆς ελευθερίας ἐφευγον PLUT. *Ant.12.6 fugeau de numele de rege ca de desființarea libertății*; PLAT. *Lg.856b, LXX 2Mac.8.17, (abs.) αἰτιώτατοι δ' ἐγένοντο τῆς καταλύσεως* ARSTT. *Ath.33.2 au fost responsabili principali ai răsturnării. II* distrugere: τὴν κατάλυσιν τῆς ξυλίνης γεφύρας PLUT. *Num.9.3 distrugerea podului de lemn. III* oprire, încetare, sfârșit: ἡ πρεσβεία περὶ τῆς καταλύσεως τοῦ πολέμου

THUC. 4.118 *solie cu privire la încetarea războiului*; καταλύσεως δὲ γενομένης THUC. 4.20 *având loc un sfârșit (al războiului)*; συμποσίου ~ XEN. *Smp.9.7 sfârșit al banchetului*; τριήρους ... ~ DEM. 50.11 *încetarea funcționării unei trireme (= risipi-rea echipajului unei trireme). IV* trimiterе acasă, demobilizare: περὶ καταλύσεως τῆς στρατιάς XEN. *Cyr.6.1.13 în privința demobilizării armatei. V* odihnă, găzduire: (poet. pl.) δεξώμεθ' οἴκων καταλύσις EUR. *El.393 vom accepta găzduire în casa [lui]. VI* loc de popas (*propr.* loc în care își deshamii caili), găzduire, locuință: ξένοι κατάλυσιν πεποίηκεν PLAT. *Prot.315d a oferit oaspeților găzduire*; διαρπάζειν μὲν τὰς τῶν ἐπιφανεστάτων φίλων καταλύσεις PLB. 5.25.3 *a jefui locuințele celor mai de seamă prieteni.*

[καταλύω]

καταλύτης, ου, ὁ [ῦ] *subst.* client al unui han, oaspete: PLB. 2.15.6, μνεία καταλύτου

[καταλύω]

[καταλύω]

[καταλύω]

μονοήμερου LXX *Inf.5.14 amintire a unui oaspete de-o zi*; PLUT. *Sull.25.2*.

[καταλύω]

κατα-λύω, *vb.* [impf. κατέλυον, viit. καταλύσω, aor. κατέλυσα, pf. καταλέλυκα, m.m.c.p. κατελεύκειν *și* καταλελύκειν; *med.(-pas)*. impf. κατελούμην, viit. καταλύσομαι, aor. κατελυσάμην, pf. καταλέλυμαι, m.m.c.p. κατελεύμην *și* tard. καταλέλυμην; *pas.* viit. καταλύθησομαι, viit.2 καταλελύσομαι, aor. κατελύθηγ| **I** a dezlega (de tot), a deshăma: καταλύσομεν ὠκέας ἵππους IL. 4.28 *vom dezlega caii cei iuți*. **II propr.** a desface pentru a distruge, *ext.* a surpa, a distruge, a dărâma, a ruina, a nimici: πωλάων πολίων κατέλυσε κάρηνα IL. 2.117 *a surpat înălțimile multor cetăți*; IL. 9.24, ~ δὲ ἅμα ἄμφω τῷ πόλει THUC. 5.23 *cele două cetăți să [o] distrugă deopotrivă*; τὸν Μηδὸν καταλύσαντες THUC. 5.89 *nimicindu-l pe pers*; καταλύσαι τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ NT *Mt.26.61 a dărâma Templul lui Dumnezeu*; (*pas.*) (λίθος) οὐ καταλυθήσεται NT *Mt.24.2 (piatră) nu va fi distrusă*; NT *2Cor.5.1*. **III** (d. forme de guvernământ) a răsturna, a aboli: μονάρχους ... ~ THUC. 1.122 *a-i răsturna pe monarhi*; τὴν μὲν αἰτίαν ἐπιφέροντες τοῖς τὸν δῆμον καταλύουσιν THUC. 3.81 *dând vina pe cei care doreau să răstoarne poporul (= democrația)*; ISOC. 16.6, PLUT. *TCG35.3*, id. *Alc.15.3*, (*pas.*) PLAT. *Lg.683e*, τὸν δῆμον καταλύεσθαι DEM. 13.14 *este abolit regimul democratic (= este răsturnată democrația)*. **IV** (d. instituții, legi) a desființa, a suprima, a anula, a abroga: τὴν βουλὴν ~ HDT. 5.72 *a desființa sfatul*; καταλύσας τῶν ἄλλων πόλεων τὰ τε βουλευτήρια καὶ τὰς ἄρχάς THUC. 2.15 *anulând *și* sfaturile *și* autoritățile celorlalte cetăți*; καταλύσαι τὸν νόμον NT *Mt.5.17 a suprima Legea*. **V** (*gener.*) a pune capăt, a opri, a face să înceteze, a elimina, a paraliza: τὴν ἁμαρτίαν καταλύσαι THUC. 3.46 *a elimina greșeala*; ἦν δὲ ~ βούλωνται πρὸς Ἀθηναίους, ἐν ὁμοίῳ καταλύεσθαι THUC. 8.58 *dacă vor să oprească (războiul) cu atenienii, să fie oprit în comun*; καταλύει πάντα τὰ πράγμαθ' ὁ νόμος DEM. 24.91 *legea paralizează întreaga activitate politică*; θανάτῳ καταλυσαιμην βιοτῶν στυγερῶν EUR. *Med.146 de-aș pune capăt prin moarte unui trai cumplit*; Κάισα-

ρι δὲ πάλοι μὲν ἐδέδοκτο ~ Πομπηῖον PLUT. *Caes.28.1 Caesar avea de mult de gând să-l dea pierzării pe Pompeius*; (*frecv. med.*) τὸν ἐκεῖ πόλεμον μήπω βεβαίως καταλελυμένους THUC. 6.36 *neterminând temeinic războiul de acolo*; οὕτω καταλύεται τὸν πόλεμον ὁ Τίτος PLUT. *Tit.9.8 astfel sfârșeste Titus războiul*; (*pas.*) πόλις μὴ ὄντων νόμων καταλύεται DEM. *Fr.13.23 o cetate este paralizată (= distrusă) în absența legilor*; τοῦ μὲν Θουκυδίδου καταλυθέντος PLUT. *Per.6.3 Thucydides fiind eliminat*. **VI** a neglija, a sări peste: φυλακὴν ~ νυκτερινήν AR. *V.2 a sări peste garda de noapte*; PLAT. *Leg.762c*. **VII** (*intrans.*) *propr.* a deshăma animale de povară, *ext.* a face popas, a se adăposti: ἴνα πορευθέντες εἰς τὰς κύκλω κόμας ... καταλύσωσιν NT *Lc.9.12 pentru ca, mergând în satele din jur, să facă popas*.

[κατά, λύω]

κατα-λωβάω-ῶ, *vb.* [aor. κατελώβησα] a ci-orăτῃ, a mutila: PLB. 15.33.9.

[κατά, λωβάω]

κατα-λωφάω-ῶ, *vb.* {ion. impf. 3sg. κατελώφεεν A.Rh.} **I** a se despovăra (cu totul): (tm. + gen.) κάδ δέ τ' ἔμὸν κῆρ λωφῆσειε κακῶν OD. 9.459 *inima mea s-a despovărat de rele*; **II** a ușura (cu totul): κούρη δ' ἐξ ἀχέων ἀδινὸς κατελώφεεν ὕπνος A.Rh. 3.616 *un somn adânc o ușura pe fată de chinuri*.

[κατά, λωφάω]

κατα-μαγεύω, *vb.* a vrăji (cu totul): LUC. *Nec.7*.

[κατά, μαγεύω]

κατα-μαίνομαι, *vb.* [viit. -μανοῦμαι sau -μάνησομαι, aor. κατεμάνην] a se năpusti cu furie asupra, a fi furios pe: (+ gen.) καταμαίνεντα τῆς ἡγεμονίας ... δεσπότην IOS. *BI7.265 stăpân care se năpustește cu furie asupra imperiului*; IOS. *BI7.265*.

[κατά, μαίνομαι]

κατα-μᾶλάκιζω, *vb.* a înmuia sau a relaxa (cu totul), a molesii: ὁ μὴ δυνάμενος ὑπομένειν ἡδονάς, ἀλλὰ καταμαλακίζόμενος καὶ ὑπὸ τούτων ἀγόμενος ARSTT. *MM2.6.28 cel care nu poate rezista plăcerilor, ci este înmuiat *și* purtat de acestea*; (*pas.*) XEN. *Oec.11.13*.

[κατά, μαλακίζομαι]

κατα-μᾶλάσσω, *vb.* {att. -άπτω} **I** a face

moale, a înmuia (bine): χρίομεν έλαιφ και καταμαλάττομεν, ώς εύτονώτερα γίγνοιτο LUC. *Anach.24 frecăm [corpurile] cu ulei și le înmuieam, ca să devină mai viguroase.* II a potoli, a domoli: (vânturile) LUC. *ITr.24.*

[κατά, μαλάσσω]

καταμαλθακίζω, vb. a moleși, a slăbi: (part. aor. pas.) PLAT. *Ep.329b.*

[v. καταμαλακίζω]

κατα-μανθάνω, vb. |impf. κατεμάνθανον, aor.2 κατέμαθον, pf. καταμεμάθηκα, m.m.c.p. καταμεμαθήκειν| I a căuta să afle, a observa, a examina, a cerceta: (+ ac.) οί μέν ιατροί τοῦ Σώσιδος τὸ τραῦμα καταμανθάνοντες PLUT. *Dio.34.6 medicii examinând rana lui Sosis; ό δὲ ἄνθρωπος κατεμάνθανεν αὐτήν LXX Gen.24.21 omul îl cerceta (sc. urciorul).* II a înțelege (în profunzime, cu totul): (+ ac.) τὸ ~ τὰς τοῦ παντός ἁρμονίας PLAT. *Ti.90d înțelegerea profundă a armoniilor universului.* III a-și da seama, a băga de seamă, a pricepe, a observa: (+ ac.) σαφῶς κατέμαθον φάρμακα ὑμῖν αὐτὸν ἐγγέαντα XEN. *Cyr.1.3.10 mi-am dat bine seama că el vă toarnă otrăvuri; κατεμάνθανε περι μὲν τήν Μαντίνειαν τοὺς ἀντιπάλους πεφυλαγμένους XEN. HG7.5.9 își dădea seama că adversarii se fortifică în jurul Mantineei; οὐπω καταμανθάνεις ὁ λέγω; PLAT. *La.191e încă nu pricepi ce spun?; κατέμαθε τήν ἐν τοῖς λόγοις δεινότητα PLUT. Ant.25.3 și-a dat seama de iscusința [ei] în cuvinte; (+ conj.) ἀρά γ' ὄρατε και καταμανθάνετ', ὅτι ... ; DEM. 23.122 oare nu vedeți și pricepeți că ... ?**

[κατά, μανθάνω]

κατα-μαντεύομαι, vb. I a prezice, a prevesti, a progoci (despre, asupra): (+ gen.) καταμαντευόμενος τῶν ἐσομένων APP. *BC1.104 făcând o profeție asupra celor viitoare; PLUT. *Prov.2.22.* II a presupune, a intui: ἐκ τῶν προγεγονότων τὰ μέλλοντα καταμαντευόμενοι κρίνομεν ARSTT. *Rh.1368a31 le judecăm pe cele viitoare făcând presupunerii pe baza celor care s-au întâmplat; DEM. 60.34, PLB. 2.22.7.**

[κατά, μαντεύομαι]

κατα-μάραινω, vb. |viit. καταμαρανῶ, aor. κατεμάρανα; med. impf. κατεμαραινόμην; pas. aor. κατεμαράνην| I a usca: ARSTT. *Mete.361b27.* II (fig.) a ofili, a vesteji: καταμαραίνων εὐπρόσωπον οὕτω ... κόρην

LUC. *Tim.17 lăsând să se ofilească o fată; PLUT. *M.806c.* III a stinge: τὸ πῦρ φανερώς, ἐάν τις μή κινή, καταμαραίνεται ARSTT. *Pr.866a17 focul în mod clar, dacă cineva nu-l atăță, se stinge.**

[κατά, μαραίνω]

κατα-μαργέω, vb. a fi furios: HDT. 8.125.

[κατά, μαργάω]

κατα-μάρπτω, vb. a prinde (din urmă): τὸν ... κατέμαρπτε διώκων IL. 5.65 *l-a ajuns urmărindu-l; IL. 16.598, PI. N.3.35.*

[κατά, μάρπτω]

κατα-μαρτύρεω-ῶ, vb. a depune sau a da mărturie împotriva: (+ gen.) τίς μου καταμαρτυρεῖ ... δῶρα λαβεῖν; DEM. 19.120 *cine depune mărturie împotriva mea că am luat daruri?; τί οὐτοί σου καταμαρτυροῦσιν; NT *Mc.14.60 de ce aceștia depun mărturie împotriva Ta?; LXX *Iov15.6, PLUT. *Cic.29.4, (+ ac. și gen.) τὰ ψευδῆ καταμαρτυρήσαντες οὐτοί μου DEM. 45.51 aceștia depunând mărturii mincinoase împotriva mea; ψευδῆ οὐτοί κατεμαρτύρησαν αὐτῆς LXX *Suz.Θ49 aceștia au depus mărturie în fals despre ea; PLUT. *M.297d, (pas.) ὑπὸ τῆς σκιᾶς καταμαρτυρηθέντα LUC. *Nec.13 împotriva căruia se depuse o mărturie din partea umbrei; IOS. *AI4.219.********

[κατά, μαρτυρέω]

κατα-μάχομαι, vb. |aor. κατεμαχεσάμην, pf. καταμεμάχημαι, part. pf. καταμεμαχημένος| a supune prin luptă, a învinge în luptă: (+ ac.) ἐν Λιβύῃ δ' Ἄννιβαν ... καταμεμαχημένων PLUT. *Flam.3.3 (soldații) care îl învinseseră în Africa pe Hannibal; PLUT. *Sert.9.5.**

[κατά, μάχομαι]

κατ-ἄμῶ¹, vb. a secera, a reteza: (tm.) (dub., d. „raza de speranță”, posibila căsătorie dintre Antigona și Haimon) κατ' αὐτὸν νιν φοινία θεῶν τῶν νερέρων ἀμᾶ κόνις SOPH. *Ant.601 praful însângerat al zeilor subpământeni o seceră din nou.*

[κατά, ἄμῶ¹]

κατ-ἄμῶ², vb. a aduna, a îngrămădi: (med. = act.) τήν ῥα ... καταμήσατο χερσίν ἔησι IL. 24.165 *[mizeria] a adunat-o cu propriile mâini; καταμωμένους ... τήν κεφαλὴν κόνει IOS. *BI2.322 grămădind praful pe capul lor.**

[κατά, ἄμῶ²]

κατ-αμβλύνω, vb. a toci, a teși: (fig.) (inima,

mânia) SOPH. OT688.

[κατά, ἀμβλύνω]

κατα-μεθύσκω, vb. |aor. κατεμέθυσα; pas. aor. κατεμεθύσθη| a îmbara, a ameți cu băutura: καταμεθύσας τοὺς φυλάκους HDT. 3.4 *amefindu-i cu băutura pe paznici*; PLAT. Grg.471b, (pas.) PLB. 5.39.2.

[κατά, μεθύσκω]

κατα-μείγνυμι sau **κατα-μειγνώω**, vb. a amesteca (bine): AR. Lys.580, τοῖς ἄλλοις καταμειγνύναι στρατιώταις ἑαυτοῦς PLUT. Alc.29.1 *a se amesteca cu ceilalți soldați*; παιδεία καὶ λόγῳ διὰ φιλοσοφίας καταμειξας τὸ ἦθος PLUT. Brut.1.3 *amestecându-și caracterul (= îndulcindu-și firea) cu educație și învățătură prin filosofie*; (med.-pas.) καταμειγνύμενος εἰς γένος τηλικούτων PLUT. Cat.Ma.20.12 *amestecându-se (prin căsătorie) cu un asemenea neam*.

[κατά, μείγνυμι]

κατα-μειδιάω-ῶ, vb. a zâmbi, a lua în râs, a-și bate joc de: (+ gen.) τοῦ θανάτου καταμειδιῶν IOS. B13.322 *luând în râs moartea*.

[κατά, μειδιάω]

κατα-μειλίσομαι, vb. {att. -ττ-} a îndulci, a rotoli: (mânia) IOS. A16.305.

[κατά, μειλίσομαι]

κατάμειξις, εως, ἡ *subst.* |var. κατάμειξιν Arstt.| amestec: ἐν τῇ πρὸς τὸ σῶμα κατάμειξει τοῦ οἴνου PLUT. M.1110a *în amestecul vinului în corp*; ARSTT. Pr.868b4.

[καταμείγνυμι]

κατα-μελετάω-ῶ, vb. I a exersa, a exercita, a practica: τὰς αἰσθήσεις ~ ἐμπειρία PLAT. Phlb.55e *a exersa simțurile prin experiență*; (pas.) τὴν τε ἀνδρείαν ... ἐν τοῖς φόβοις δεῖ καταμελετᾶσθαι PLAT. Lg.649c *curajul trebuie practicat înfruntând fricile*. II a se deprinde cu, a exersa: (+ ac.) PLAT. Clit.410b.

[κατά, μελετάω]

κατ-αμελέω-ῶ, vb. |impf. κατημέλουν, viit. καταμελήσω, aor. κατημέλησα, pf. κατημέληκα; med. impf. κατημελούμην, viit. καταμελήσομαι, pf. κατημέλημα; pas. aor. κατημελήθη| a nu lua seama la, a nu da importanță, a nu purta de grijă, a fi dezinteresat de, a neglija: (+ gen.) παρακελεύομαι σοι μὴ καταμελήσῃσι τούτων ISOC. Ep.3.4 *te rog să nu fii dezinteresat de acestea*; oi καταμελήσαντες ἑαυτῶν PLUT. M.85d *cei care se neglijează pe ei înșiși*; (abs.) κἄν ἐξεπράξατ', εἰ κατημέλησ' ἐγώ SOPH. Ai.45 *și-ar fi*

după la îndeplinire plamul, dacă eu aș fi fost fără băgare de seamă; PLAT. Ti.44c, (+ ac.) μὴτε καταμελῶν μηδὲν φαίνεσθαι XEN. HG6.2.39 *să nu pară că neglijează nimic*.

[κατά, ἀμελέω]

κατα-μελιτόω-ῶ, vb. a unge sau a acoperi cu miere: καταμελίτωσε τὴν λόχμην ὄλην AR. Av.224 *a uns cu miere (= a îndulci) întreg tufișul*.

[κατά, μελιτόω]

κατα-μέλλω, vb. a zăbovi, a întârzia: μὴ παριέναι τὸν καιρὸν μηδὲ ~ PLB. 5.7.5 *a nu lăsa să treacă momentul prielnic și a nu zăbovi*; PLB. 1.49.10, id. 4.76.8 ș.a.

[κατά, μέλλω]

κατάμεμπτος, on *adj.* demn de dispreț, (foarte) disprețuit, (mult) hulit: (bătrânețe) SOPH. OC1235, (neut. pl. adv.) οὐ τοι κατάμεμπτ' ἔβητον SOPH. OC1696 *voi două n-ați mers pe căi demne de dispreț*.

[καταμέφομαι]

κατα-μέφομαι, vb. |impf. κατεμεφόμην, viit. καταμέψομαι, aor. κατεμεψάμην; pas. aor. κατεμέφθη| a dojeni, a muștra, a reproșa, a blama, a critica, a învinui: (+ ac. și dat.) μηδὲ καταμέφεσθαι ὑμᾶς ἄγαν αὐτούς ... ταῖς ξυμφοραῖς THUC. 7.77 *nu vă aduceți vouă înșivă prea multe reproșuri pentru nenorociri*; (+ ac.) καταμεψθέντ' ἄγαν ἰσχύν Pl. N.11.30 *cel care-și disprețuește prea mult propria forță*; THUC. 8.106, ἑμαυτὸν καταμέφομαι ὡς PLAT. Men.71b *mă dojenesc singur că*, καταμέφεσθαι τὸν Αντίγονον PLB. 2.64.4 *a-i aduce reproșuri lui Antigonus*; ISOC. 15.61, DEM. 29.1, PLUT. Pomp.76.2 ș.a.

[κατά, μέφομαι]

κατάμεψις, εως, ἡ *subst.* reproș, dojană, învinuire, acuză: μόνη ... ἔχει ... οὔτε τῷ ὑπηκόῳ κατάμεψιν ὡς οὐχ' ὑπ' ἄξιων ἄρχεται THUC. 2.41 *singură (cetatea noastră) nu primește un reproș din parte celui supus pentru că nu este condus de oameni vrednici*; (+ gen.) ~ σφῶν αὐτῶν THUC. 7.75 *reproș față de ei înșiși*; IOS. A119.195, PLUT. Mar.39.5.

[καταμέφομαι]

κατα-μένω, vb. |impf. κατέμενον, viit. καταμενῶ, aor. κατέμεινα| I a rămâne, a sta: Θεσπιέες δὲ καὶ Θηβαῖοι κατέμειναν μοῦνοι παρὰ Λακεδαιμονίοισι HDT. 7.222 *au rămas lângă lacedemonienii doar thespienii și*

thebanii; δεῖ δὲ καὶ ἐν ταῖς κόμαις ~ τινὰς ἡμῶν XEN. *An.7.3.47 trebuie ca unii dintre noi să rămână și în sate*; XEN. *Cyr.2.1.18, μέλλομεν αὐτοῦ ~ ISOC. 19.21 am avea de gând să rămânem acolo*; κατέμειναν ἐκεῖ τρεῖς ἡμέρας LXX *Iis.Nav.2.22 au rămas acolo trei zile*; οὗ ἦσαν καταμένοντες, ὃ τε Πέτρος καὶ Ἰωάννης NT *Fp.1.13 acolo unde stăteau și Petru și Ioan*; ARSTT. *HA597b5, MEN. Sam.683, κατέμεινεν ἐν Ῥώμῃ PLUT. Num.21.3 a rămas la Roma. II a se menține, a persista: (domnie) XEN. Cyr.3.1.30.*

[κατά, μένω]

κατα-μερίζω, *vb.* {att. viit. -ῖω} **I** a face bucăți: ἐς πολλὰ κατεμέριζε LUC. *Tim.12 [mă] făcea bucăți. II a împărți, a distribui: καταμερίσει αὐτοὺς ἐν ταῖς φυλαῖς LXX *Ps.Sol.17.28 îi va împărți pe triburi*; (pas.) τὰ δὲ βοεῖα ζεύγη τοῖς λοχαγοῖς κατεμερίσθη XEN. *An.7.5.4 perechile de boi au fost împărțite lohagilor (= sutașilor)*; LXX *Num.32.18. III* a da ca parte, a lăsa moștenire: LXX *Deut.19.3, id. Lev.25.46.**

[κατά, μερίζω]

καταμερισμός, οὗ, ὃ *subst.* ἰμπάρτεαλᾶ: LXX *Iis.Nav.13.14.*

[καταμερίζω]

κατα-μετρέω-ᾶ, *vb.* **I** a măsură (exact): XEN. *Oec.4.22, τὰ σώματα καταμετροῦντες ἔθουμάζομεν LUC. VH2.2 ne miram măsurând corpurile*; (med. = act.) ἐν τῷ καταμετρεῖσθαι ὑμᾶς τὴν γῆν ἐν κληρονομίᾳ LXX *Iez.45.1 în timp ce măsurăți pământul pentru moștenire*; (pas.) ἡ γῆ σου ἐν σχολίῳ καταμετρηθήσεται LXX *Am.7.17 pământul tău va fi măsurat cu funia. II* a împărți, a distribui: HDT. 3.91. **III** a fi măsură pentru: τὸ AE, ὃ καταμετρήσει τὴν AB ARSTT. *Ph.238a7 AE, care va fi măsură pentru AB.*

[κατά, μετρέω]

καταμέτρησης, εως, ἡ *subst.* măsurare: PLB. 6.41.5.

[καταμετρέω]

κατα-μηλόω-ᾶ, *vb.* a introduce o sondă (pentru a face să vomite): (d. urna de vot acoperită cu un capac (κημός) prevăzut cu deschideri prin care intrau mâinile celor care votau, asigurându-se astfel secretul votului; aici d. un corupt care trebuie făcut să verse ce a furat) κημόν καταμηλῶν AR. *Eq.1150 introducând o sondă în capacul*

(*urnei de vot*).

[κατά, μηλόω]

κατα-μήνιος, ον *adj.* lunar: // **καταμήνια**, ον, τά *subst.* menstruație, ciclu, period: ταῖς δὲ γυναιξίν ἢ τῶν καταμηνίων ἔκκρισις ARSTT. *GA767a1 eliminarea menstruației la femei*; ARSTT. *GA727a31, LXX Est.4.17. // (f. rar) καταμήνιον*, ου, τό *subst.* = καταμήνια: ARSTT. *HA573a16.*

[κατά, μήν]

κατα-μηνιῶδης, ες *adj.* **I** menstrual: (secrție) ARSTT. *GA749b6, (scurgere) ARSTT. GA751a3. II aflat la menstruație: ARSTT. *GA748a20.**

[κατά, μήν]

κατα-μηνύω, [ῶ] *vb.* [impf. κατεμήνουον, viit. καταμηνύσω, aor. κατεμήνυσα, pf. καταμηνύκα; pas. aor. κατεμηνύθη] **I** a destăinui, a dezvălui, a lăsa să se vadă, a arăta: οὐποτ' ἀπειλὰς πτήξας τόδ' ἐγὼ καταμηνύσω AESCH. *Pr.175 eu nu voi destăinui acest lucru făcându-mă mic sub amenințări*; Περσίδα γλῶσσαν μετεις καταμηνύει ἐσωτὸν ὡς ... HDT. 6.29 *vorbind în persană, se dezvălui ca fiind ...*; ἐνταῦθα πάλιν καταμηνύεις ὑπὲρ ὧν ἐπίθεις DEM. 24.60 *și aici lași să se vadă pentru cine ai făcut (legea)*; καταμήνυσε τὸν τῶν χρημάτων θησαυρόν LXX *4Mac.4.4 a dezvăluit despre comoara de bani. II* a denunța, a acuza: (+ gen.) οὗ καταμήνυσε τῶν ἀνδρῶν τούτων LYS. 13.49 *nu i-a denunțat pe acești bărbați*; (+ part.) σευ ψευδομένω κατεμήνυσεν XEN. *HG 3.3.2 te-a denunțat că minți.*

[κατά, μηνύω]

κατα-μιάινω, *vb.* **I** a murdări (rău), a păta: ἐχθίστοισι μὴ ψεύδεσιν καταμίαναις εἰπέ γένναν PI. *P.4.100 vorbește fără să pătezi neamul cu minciuni nesuferite*; PLAT. *Lg. 937d, APP. Pun.400. II (pas.)* a se îmbrăca în doliu sau în haine cernite: HDT. 6.58.

[κατά, μιαινώ]

καταμίνυμι, v. καταμείγνυμι

καταμινύω, [ῶ] v. καταμειγνύω

κατα-μινήσκομαι, *vb.* a-și aminti bine: LXX *4Mac.13.12.*

[κατά, μινήσκω]

κατάμιξις, εως, ἡ v. κατάμειξις

κατα-μισθοφορέω-ᾶ, *vb.* a plăti salarii: καταμισθοφορήσει τοῦθ' AR. *Eq.1352 a folosi banii pentru a plăti salarii.*

[κατά, μισθοφορέω]

κατα-μνημονεύω, *vb.* a aduce aminte, a aminti: (+ ac.) PLUT. *M.*748e, id. *M.*974e, (+ adv.) PLUT. *M.*690d.

[κατά, μνημονεύω]

κατάμοφος, *ov adj.* demn de dispreț, de dojană, *ext.* de rău augur, de groază: (semne) AESCH. *Ag.*145.

[καταμέφομαι]

κατα-μόνας, *adv.* pt. κατά μόνας, v. μόνος;

καταμονή, ἦς, ἡ *subst.* așteptare, zăbavă, întârziere: οὐκ ἐπιδεχομένου τοῦ καιροῦ καταμονήν PLB. 3.79.12 *momentul neadmițând vreo așteptare.*

[καταμένω]

κατα-μονομαχέω-ῶ, *vb.* a învinge într-o luptă unul la unul (= în duel): PLUT. *Thes.* 11.2.

[κατά, μονομαχέω]

κατάμονος, *ov adj.* de lungă durată, care se prelungește: (onoruri) PLB. 39.3.9, (război) PLB. 35.3.6.

[καταμένω]

κατ-ἀμπέχω **și** **καταμπίσχω**, *vb.* a acoperi (cu totul): SOPH. *Fr.*754, εὔψυχον ἄνδρα ... κούφη καταμπίσχουσιν ... χθονί EUR. *Hel.*853 *acoperă omul viteaz cu pământ usor; τὰ κράνη καταμπέχοντες* PLUT. *Crass.* 11.5 *acoperind coifulurile.*

[κατά, ἀμπέχω]

κατ-ἀμπύκῶ-ῶ, *vb.* a acoperi cu bentițe: (capul) SOPH. *Fr.*402.

[κατά, ἀμπύξ]

κατάμυσις, *εως, ἡ subst.* închidere sau mijloc a ochilor: (d. statui) PLUT. *Cam.*6.4.

[καταμύω]

κατ-ἄμύσσω, *vb.* {att. -ττ-} a sfâșia (tare), a zgâria (adânc), a zdreli: (act.) (tm.) κατά δὲ χροά καλὸν ἀμύξῃ THEOC. 6.14 *să-i sfâșie tare pielea frumoasă; (med.) καταμύξατο χεῖρα* IL. 5.425 *și-a zdrelit mâna; μέτωπον καὶ ῥίνα καταμύσσονται* HDT. 4.71 *își zgârie adânc fruntea și nasul.*

[κατά, ἀμύσσω]

κατα-μυττωτεύω, *vb.* [part. pf. med.-pas. καταμεμυττωτευμένος] a toca mărunț: AR. *Pax*247.

[κατά, μυττωτεύω]

κατα-μύω **și** **καμμύω**, [ῶ] *vb.* [impf. κατέμυον tard. ἐκάμμυον, viit. καταμύσω [ῶ], aor. κατέμυσα **și** ἐκάμμυσα, pf. καταμέμυκα] **I** a închide sau a mijii (ochii): καταμύει τὰ βλέφαρα XEN. *Cyn.*5.11 *închide pleoapele.* **II** a

închide ochii; a adormi, a ațipi: ἦν δ' οὖν καταμύση κἄν ἄχνην AR. *V.*92 *dacă închide ochii fie și o clipă; οὐδὲ ὀλίγον καταμύσαι ἡμῖν ἐφιάσι* LUC. *Tim.*9 *nu ne permitem să ațipim puțin.* **III** a închide ochii, a muri: ἦν ὁ γέρων μόνον καταμύση LUC. *DMeretr.*7.2 *doar dacă bătrânul închide ochii.*

[κατά, μύω]

κατ-ἀμφιέννυμι, *vb.* [aor. κατημφίεσα] a acoperi, a placa: (+ ac. și dat.) IOS. *A18.*135.

[κατά, ἀμφιέννυμι]

κατ-ἀμφικάλυπτο, *vb.* a acoperi bine de jur împrejur sau cu totul sau a trage în jos pentru a acoperi: (cf. κατά adv.) κεφαλῆ δὲ κατά ῥάκος ἀμφικάλυψας OD. 14.349 *trăgându-și jos pe cap zdreanța.*

[κατά, ἀμφικάλυπτο]

κατα-μωκάομαι-ῶμαι, *vb.* a-și bate joc de, a lua în râs: (+ gen.) καταμωκόμενοι τοῦ ἀνθρώπου PLUT. *Demetr.*13.3 *bătându-și joc de om; LXX Sir.*13.7, id. *Ier.*45.19, (abs.) LXX *2Par.*30.10.

[κατά, μωκάομαι]

καταμώκησις, *εως, ἡ subst.* derâdere: PLB. 12.26c.1.

[καταμωκάομαι]

κατ-ἀναγκάζω, *vb.* **I** a sili, a constrânge, a forța: (+ ac. și inf.) πᾶσαν μὲν θάλασσαν καὶ γῆν ἐσβατὸν τῇ ἡμετέρα τὸλμη καταναγκάσαντες γενέσθαι THUC. 2.41 *forțând ca toată marea și pământul să fie accesibile potrivit cu îndrăzneala noastră; (+ ac.) οἱ καταναγκάζοντες τὴν ἀποστασίαν* LXX *1Mac.*2.15 *cei care forțează lepădarea de credință; (pas.) τὸ δ' ἀπὸ τοῦ κρείσσονος καταναγκάζεσθαι* THUC. 1.77 *a fi constrâns de cineva mai puternic; Οἰνιάδας δὲ ὑπὸ τε Ἀκαρνάνων πάντων κατηναγκασμένους καταλαβὼν ἐς τὴν Ἀθηναίων ζυμμαχίαν* THUC. 4.77 *aflând că eniazii sunt siliți de toți ahar-nienii spre o alianță cu atenienii.* **II** a ține cu forța: δεσμοῖς ἦν κατηναγκασμένος EUR. *Ba.*643 *era ținut cu forța în lanțuri.*

[κατά, ἀναγκάζω]

κατ-ἀνάθημα, *ἀτος, τό subst.* v. κατάθεμα

καταναθημάτιζω, *vb.* a blestema: NT *Mat.* 26.74.

[κατανάθημα]

Καταναίος, *α, ov adj.* din Catane (Catana), catanian: THUC. 6.64, ARSTT. *Pol.*1274a23. // (frecv. pl.) **Καταναίοι**, *ov, oi subst.* locuitori din Catane (Catana), catanieni: LYS.

20.25, THUC. 6.3.

[Κατάνη]

κατα-ναίω, *vb.* {ep. aor. κατένασσα, part. aor. κατανασάμενος; *pas.* aor. κατενάσθην, 3pl. κατένασθεν} **I** a statornici, a trimite pentru a locui, a așeza spre locuire: λέοντα ... Ἦρη ... γουνοῖσιν κατένασσε Νεμείης HES. *Th.*329 *Hera l-a așezat pe leu să locuiască pe colinele din Nemeia*; HES. *Op.*168, (med.) δαίμονας αὐτοῦ κατανασάμενη AESCH. *Eu.*929 *așezând aici zeițe*. **II** a se statornici, a sălășlui, a locui: A.RH. 2.520, (pas.) EUR. *Ph.*207, (ἐν + dat.) ἐν τῇ χώρᾳ κατένασθεν AR. *V.*662 *și-au găsit să-lăș în țară*.

[κατά, ναίω]

κατ-ανάλισκω, *vb.* {impf. κατανήλισκον și κατανάλισκον, viit. καταναλώσω, aor. κατηνάλωσα și κατανήλωσα, pf. κατανήλωκα, κατηνάλωκα și κατανάλωκα, m.m. c.p. κατανήλωκειν, κατηνάλωκειν și καταναλώκειν; *med.* impf. κατανηλίσκομην și καταναλίσκομην, pf. κατανήλωμαι, κατηνάλωμαι și κατανάλωμαι, m.m.c.p. κατηνάλωμην și καταναλώμην; *pas.* viit. καταναλώθησομαι, aor. κατηναλώθην și tard. καταναλώθη} **I** a cheltui (de tot), a risipi, a pierde: τὰ χρήματα καταναλώσαντες XEN. *Mem.*1.2.22 *cheltuindu-și de tot bogățiile*; πλέον ἢ τάλαντα πεντακισχίλια καὶ μύρια κατηνάλωσεν ISOC. 9.60 *a cheltuit mai mult de 15.000 de talanți*; τοὺς τῶν Ἑλλήνων στρατηγούς περὶ Λεῦκτρα ... κατανήλωσαν PLUT. *Ages.*15.3 *i-au pierdut pe comandant-ii grecilor la Leuctra*; τὰ πλεῖστα τῶν ἐν Μακεδονίᾳ διανέμων οὕτως κατηνάλωσε PLUT. *Alex.*15.6 *și-a cheltuit astfel, împărțindu-le, cele mai multe din proprietățile din Macedonia*; (fig.) καταναλώσαντες οἰκοὶ τὸν ἐνιαυτὸν ἐν τιμαῖς καὶ πολιτείαις PLUT. *Flam.*3.2 *cheltuindu-și acasă anul cu (primirea) de onoruri și jocuri politice*. **II** a împρᾶστια, a irosi: καταναλίσκων τὴν δύναμιν PLUT. *Ant.*63.7 *impρᾶστιindu-și forța*. **III** a consuma: τὴν τροφήν εἰς τὸ σῶμα καταναλίσκοντες PLUT. *M.*641a *consumând hrana pentru corp*; ARSTT. *Iuv.*469b29. **IV** a distruge, a prᾶpadi, a spulbera, a mistui: καταναλώσει κύριος ὁ θεὸς σου τὰ ἔθνη ταῦτα ἀπὸ προσώπου σου LXX *Deut.*7.22 *Domnul Dumnezeuul tău va distruge aceste neamuri din fața ta*; πῦρ καταναλίσκων NT

*Evr.*12.29 *foc care mistuie (= mistuitor)*; (pas.) πυρὶ καταναλίσκόμενοι LXX *Inf.* 16.16 *mistuîți de foc*; ARSTT. *Pr.*944a28.

[κατά, ἀναλίσκω]

κατανάλωσις, εως, ἡ *subst.* cheltuială, risipă: PLUT. *M.*678f.

[καταναλίσκω]

κατα-ναρκάω-ῶ, *vb.* {viit. καταναρκήσω, aor. κατενάρκησα| a fi povară (pentru): (+ gen.) οὐ κατενάρκησα οὐθενός NT *2Cor.*11.9 *nu voi fi povară pentru nimeni*; (abs.) NT *2Cor.*12.14, id. *2Cor.*12.13.

[κατά, ναρκάω]

κατα-νάσσω, *vb.* {part. aor. act. nom. pl. κατανάξαντες| a bătători: HDT. 7.36.

[κατά, νάσσω]

κατα-ναυμάχew-ῶ, *vb.* a învinge într-o bătălie navală, a învinge *sau* a birui pe mare: XEN. *HG*7.1.10, Θασίους μὲν ἀποστάντας Ἀθηναίων καταναυμαχήσας PLUT. *Cim.*14.2 *învingându-i pe cei din Tasos care se ridicaseră împotriva atenienilor*; (pas.) καταναυμαχηθέντες ὑπὸ τε τῆς βασιλέως δυνάμεως ISOC. 12.105 *învinși pe mare de forțele regelui*; PLUT. *Lys.*7.1, LUC. *Hist. Consc.*38.

[κατά, ναυμαχέω]

κατα-νείφω, *vb.* {aor. κατένειψα, part. viit. κατανίψων| {tard. prez. κατανίφω} **I** a acoperi cu zăpadă: εἰ μὴ κατένειψε χιόνι τὴν Θράκην ὅλην AR. *Ach.*138 *dacă nu a acoperit cu zăpadă întreaga Tracie*; PLUT. *Luc.*32.1, (fig.) κατανίψων ἀπὸ γλόττης ἅπαντας LUC. *Lex.*15 *acoperindu-i pe toți, precum cu zăpadă, cu limba mea (sau cu zăpada cuvintelor mele)*; LUC. *VH*2.14, (pas.) χώραν ... αἰεὶ δὲ κατανιφομένοις ὄρεσι περιεχομένην PLUT. *Luc.*24.1 *țară înconjurată de munți acoperiți mereu cu zăpadă*. **II** a cădea zăpadă, a ninge: κεί κρμινώδη κατανείφοι AR. *Nu.*965 *chiar dacă ningea [cu fulgi] ca țărâța de orz*.

[κατά, νίφω]

κατα-νέμω, *vb.* {impf. κατένεμον, viit. κατανεμῶ, aor. κατένεμα, pf. κατανεμέμικα; *med.* impf. κατενεμόμην, aor. κατενεμέμην, pf. κατανεμέμικαι; *pas.* viit. κατανεμηθήσομαι, aor. κατενεμήθην} **I** a distribui, a repartiza, a împărți: δέκαχα δὲ καὶ τοὺς δήμους κατένευμε ἐς τὰς φυλάς HDT. 5.69 *a distribuit demele zece câte zece pe triburi*; τὴν πόλιν αὐτοῖς ἔκτισεν καὶ τὴν

χώραν κατένευεν ISOC. 3.28 *le-a construit oraşul și le-a distribuit (în loturi) ținutul*; τὸ στρατεύμα κατένευε δώδεκα μέρη XEN. Cyr.7.5.13 *a distribuit armata în douăsprezece părți*; θεάν μὴ κατανεῖμαι ... αὐτοῖς DEM. 18.28 *a nu le repartiza un loc la teatru*; (pas.) τὴν ἐν Καμπανία χώραν κατανεμηθῆναι τοῖς στρατιώταις PLUT. Cic.26.4 *a fi repartizat soldaților teritoriul din Campania*. II (med., pas.) 1 a împărți: κατανεύμαντο γῆν πᾶσαν ... λήξεις PLAT. Cri.113b *au împărțit întreg pământul în loturi*; IOS. BI1.66. 2 a invadea sau a ocupa (cu turmele): τὴν χώραν ἡμῶν κατανεμένηνται ISOC. 14.7 *ne invadează teritoriul*. 3 (fig.) a invadea, a se propaga, a se răspândi: νόσος κατανεμηθεῖσα τοῦ σώματος PLUT. M.549a *o boală răspândindu-se în corp*; ἄλφου κατανεμηθέντος αὐτῆς τὸ σῶμα PLUT. Art.23.7 *o pecingine invadându-i corpul*; (d. foc.) PLB. 14.4.6.

[κατά, νέμω]

κατάνευσις, εως, ἡ *subst.* aprobare, consimțire: IOS. AI17.236.

[κατανεύω]

κατα-νεύω, *vb.* |impf. κατένευον, aor. κατένευσα, pf. κατανένευκα; med. viit. κατανεύσομαι| {ep. καννεύσας Od.} I a înclina capul în față (în semn că da), a da din cap că da, a aproba, a încuviința, a se învoi sau a face semn din cap: (op. ἀπεῖπον „a spune că nu, a tăgădui”) κατάνευσον ἢ ἀπόειπ' IL. 1.514 *fă semn din cap că da sau spune că nu*; (+ dat. κεφαλή „din cap”) IL. 1.527, OD. 15.464, AR. Ec.72, (+ inf.) κατένευσαν ... συλλαβέσθαι αὐτοῖς NT Lc.5.7 [*le*]-a făcut semn să-i ajute; (med.) (op. „a da capul pe spate (în semn că nu), a tăgădui”) κατανεύσομαι καὶ ἀνανεύσομαι PLAT. R.350e *va da din cap că da sau că nu*. II a promite, a făgădui, a jurui: IL. 8.175, (+ inf.) μοι ... ἔππους δωσέμεναι κατένευσε IL. 10.393 *a promis că-mi va da caii*; κατένευσεν ... Ἰλιον ἐκπέρσαντ' ... ἀπονέεσθαι IL. 2.112 *a făgăduit că mă întorc după ce jefuiesc Troia*.

[κατά, νεύω]

κατα-νεφώω-ω, *vb.* a acoperi cu nori: (vârful de munte) PLUT. Tim.27.4.

[κατά, νέφος]

κατα-νέω, *vb.* a îngrămădi, a aduna: τῆς δὲ στρατιῆς καταπλεούσης HD1. 6.97 *armata*

fiind adunată.

[κατά, νέω³]

Κατάνη, ης, ἡ *subst.* {dor. -α} Catane (azi Catania), cetate în estul Siciliei: THUC. 6.74, PLUT. Marc.30.6 ș.a.

κατ-ανθρακώ-ω, *vb.* |med. viit. κατανθρακώσομαι, pf. κατηνθράκωμαι; pas. aor. κατηνθρακώθη| a transforma complet în scrum, a carboniza, a arde: στέγην πυρώσω καὶ κατανθρακώσομαι AESCH. Fr.492b *voi arde acoperișul și-l voi transforma în scrum*; δέμας φλογιστόν ἤδη καὶ κατηνθρακώμενον SOPH. El.58 *corp deja ars și făcut scrum*; κατηνθρακώθη θῦμ' ἐν Ἡφαίστου φλογί EUR. IA1602 *jertfa a fost arsă în flacăra lui Hephaistos*; EUR. Cyc.663.

[κατά, ἀνθράκω]

κατα-νικάω-ω, *vb.* a învinge (complet), a înfrânge: οἳ γ' ἀγαθοὶ πρὸς τῶν ἀγενῶν κατανικῶνται SOPH. Fr.84 *nobilii sunt înfrânți de cei de vișă joasă*; IOS. AI3.44.

[κατά, νικάω]

κατα-νίσσομαι, *vb.* a coborî: ἐξ ὀρέων κατανίσσεται A.RH. 2.976 *coboară din munți*; A.RH. 2.906.

[κατά, νίσσομαι]

κατ-ανίσταμαι, *vb.* a se ridica împotriva: (+ gen.) PLB. 4.3.13, κατανίστατο μὲν τῶν ἀρχόντων PLB. 38.12.7 *s-a ridicat împotriva conducătorilor*; (ἐπί „împotriva” + ac.) LXX Num.16.3.

[κατά, ἀνίστημι]

κατανίρω, (tard.) *v.* κατανεῖφω

κατα-νοέω-οῶ, *vb.* I a băga de seamă, a lua sau a-și da seama, a înțelege: (+ ac.) THUC. 3.59, οὐ ... κατανοῶ τὸ νῦν ἐρωτώμενον PLAT. Sph.233a *nu înțeleg ceea ce se întreabă acum*; XEN. Ap.34, κατανοήσας δὲ αὐτῶν τὴν πανουργίαν NT Lc.20.23 *dându-și seama de uneltirea lor*; (+ part. ac.) κατανοήσαντες ἡμᾶς ὀλίγους ὄντας THUC. 3.66 *înțelegând că noi suntem puțini*; (+ ὡς „că”) XEN. Cyr.3.3.9, (abs.) PLAT. Sph.264b. II a învăța: Περσίδος γλώσσης ὅσα ἐδύνατο κατενόησε THUC. 1.138 *a învățat câte a putut din limba persană*.

[κατά, νοέω]

κατανόημα, ατος, τό *subst.* invenție, strategie: ~ τι χρηματιστικόν ARSTT. Pol. 1259a7 *o stratagemă de înavuțire*; PLAT. Epin.987d.

[κατανοέω]

κατανόησις, εως, ἡ *subst.* I *observare sau observație, percepere, senzație*: διὰ τὴν αἰεὶ σύννοικον κατανόησιν PLAT. *Criti.*107d *din pricina perceperii continue*; παρέχον κατανόησιν ἡγεμονικοῦ ... γεγονότος PLUT. *Rom.*6.3 *lăsând să se întrevadă* (= propr. *oferind senzația*) *o ființă dominatoare*; τοῦ ἡθους κατανόησιν PLUT. *Pomp.*37.1 *cu noaștere a caracterului*; PLAT. *Tim.*82c. II *observare, privire, aισχύνεσθε ... ἀπὸ κατανόησεως γυναικὸς ὑπάνδρου* LXX *Sir.*41.23 *rușinați-vă să vă uitați la femeia altui bărbat*.

[κατανοέω]

κατανοητέον, *adj.vb.* (neut.) *trebuie luat seama la, trebuie înțele*: PLAT. *Pol.*305c.

[κατανοέω]

κατ-άνομαι, *vb.* *a fi consumat sau cheltuit*: τὰ δὲ πολλὰ κατάνεται OD. 2.58 *multe sunt cheltuite*; OD. 17.537.

[κατά, ἄνω]

κατα-νομιστεύω, *vb.* *a schimba în monede, a transforma în numerar*: IOS. *BI.*358.

[κατά, νομιστεύομαι]

κατα-νομοθετέω-ῶ, *vb.* *a da o lege, a legisferare*: PLAT. *Lg.*861c.

[κατά, νομοθετέω]

κατα-νοστέω-ῶ, *vb.* *a se întoarce din exil*: PLB. 4.17.10.

[κατά, νοστέω]

κατα-νοτίζω, *vb.* *a scâlda*: (tm.) *κατὰ δὲ γόος ἅμα χαρᾶ τὸ σὸν νοτίζει βλέφαρον* EUR. *IT* 833 *un plânset cu bucurie scaldă pleoapa ta*.

[κατά, νοτίζω]

κάτ-αντα, *adv.* *în jos, la vale*: (op. ἄναντα „la deal”) IL. 23.116, τὰ δὲ βάδιη ἄναντα πολλὰ καὶ ~ ... περιελθὼν LUC. *Merc. Cond.*26 *traversând peste tot (orașul) la pas în sus și-n jos*.

[κατά, ἄντα]

κατ-αντάω-ῶ, *vb.* |impf. *κατήντων, viit. καταντήσω, aor. κατήντησα, pf. κατήντηκα, m.m.c.p. κατηντήκειν* | I *propr. a ieși în cale (la vale), a veni în întâmpinare, ext. a sosi, a ajunge*: *καταντήσαντος δὲ τοῦ βασιλέως εἰς Τύρον* LXX *2Mac.*4.44 *regele ajungând în Tyr*; *καταντήσαντας αὐτοὺς πρὸς ἐκπλήρωσιν ἄμαρτιῶν* LXX *2Mac.*6.14 *cei care ajung la împlinirea păcatelor*; *καταντήσω εἰς τὴν ἐξανάστασιν τὴν ἐκ νεκρῶν* NT *Filp.*3.11 *voi ajunge la învierea din morți*;

NT *Fp.*26.7 *τὰ τέλη τῶν αἰώνων κατήντη-κεν* NT *1Cor.*10.11 *a sosit sfârșitul veacurilor*. II *a ajunge, a conduce*: *τολμῶν περιττὸν εἰς ἄνοιαν καὶ τὸ μηδὲν ~* PLB. 4.34.2 *a îndrăzni prea mult conduce spre nesocotință și spre nimic [bun]*. III *a ajunge, a se întâmpla*: *πότε καὶ πῶς καὶ ποῦ καταντήσει* *άλιν* PLB. 6.4.13 *când și cum și unde se va întâmpla din nou*.

[κατά, ἄντάω]

κατάντημα, *ατος, τό subst. sosire, țel*: LXX *Ps.*18.7.

[καταντάω]

κατ-άντης, *ες adj. care merge la vale, în pantă, înclinat*: τὸ κάταντες τοῦτο γεώλοφον THEOC. 1.13 *acest dâmb în pantă*; *εἰς τόπους ὀλισθηροὺς καὶ κατάντει* PLUT. *Pyrrh.*29.9 *în locuri prăpăstioase și în pantă*; *ταχεῖαν καὶ κατάντη σοι φράσω* AR. *Ra.*127 *să-ți spun (un drum) rapid și la vale*; (neut. subst.) *ἐπὶ κάταντες* PLAT. *Tim.*77d *în jos*; *ἐπεκυλίνδουν πέτρους εἰς τὸ κάταντες* XEN. *HG*2.4.15 *rostogoleau pietre la vale*; (fig.) *ἔρπει ~ ξυμφορὰ πρὸς τάγαθά* EUR. *Rh.*318 *ce se întâmplă (= situația) o ia la vale către lucruri bune*; ~ *πρὸς πᾶσαν χάριν* PLUT. *Cat.Mi.*18.7 *înclinat către orice favoare*. // **κατάντη**, *τά subst. pante*: XEN. *Hipp.* 8.3. // **κατάντες**, *adv. în jos, la vale, în pantă*: ARSTT. *Ph.*248a22.

[κατά, ἄντα]

καταντία, *adv. πόντου μέγα κύμα καταντία κυμαίνοντος* PLUT. *M.*921b (Agesianax ap.) *un mare val al mării umflându-se împotriva*.

[cf. καταντίον]

κατ-αντιβολέω-ῶ, *vb. a ruga fierbinte, a implora*: AR. *Fr.*625, IOS. *BI.*262.

[κατά, ἀντιβολέω]

κατ-αντικρό, [ῶ, dar Hom. ῶ] *adv., prep. I (adv.) 1* *în partea opusă, în față*: *ἐς τὴν ἡπειρον τὴν ~* THUC. 1.136 *pe continentul din față (insulei)*; *εἰς τὸ ~* PLAT. *Phd.*72b *în partea opusă*; *πρὸς τὸ ~* *κείμενον* PLB. 4.39.6 *αșezat în față*. 2 *împotriva, în opoziție*: *διὰ τοὺς ἐκ τοῦ ~ προσκειμένους* XEN. *HG*6.2.22 *din pricina celor αșezați împotriva*; *κατὰ τὴν ~ ἢ ὡς Γλαύκων λέγει* ARSTT. *Po.*1461a35 *contrar a ceea ce spune Glaucon*. 3 *deschis, pe față*: ~ *Βοιωτοῖ Βοιωτοῖς* THUC. 7.57 *beoțieni [se luptau] pe față cu beoțieni*. II (*prep.*) 1 (*frecv. + gen.*)

a drept în jos: ~ τέγεος πέσον OD. 11.64 a căzut jos de pe acoperiș. **b** (direct) în fața: ἐς τὰ ~ Κυθήρων τῆς Λακωνικῆς THUC. 7.26 în (teritoriul) Laconiei în fața (insulei) Kythera; παλαιστραν τὴν ~ τοῦ τῆς Βασίλης ἱεροῦ PLAT. Chr.153a palestra chiar din fața templului zeiței Basile; PLB. 4.65.10, IOS. A112.231, (postpus) τῶν πρυτάνεων ~ AR. Ec.87 în fața pritanilor; ~ τοῦ λόφου θίνα ποιεῖν PLUT. Sert.17.8 a face un val de pământ chiar în fața colinei. **2** (+ dat.) în fața, înaintea: ARSTT. Mete.356a10. [κατά, ἀντικρῦ]

καταντίον, *adv., prep.* **I** (*adv.*) ἰμποτριῖνᾶ, în fața: ~ θανῶν SOPH. Ant.512 cel care moare [luptând] ἰμποτριῖνᾶ. **II** (*prep.*) (+ gen.) în fața: ἐπὶ τὸν ~ τῆς ἄκροπόλιος ὄχθον HDT. 8.52 pe colina din fața Acropolei; (postpus) ἔστι ἐπὶ θαλάσση Χαλκίδος ~ HDT. 6.118 este la mare în fața Chalkisului. [κατάντης]

καταντίπεραν, *v.* καταντιπέρας

κατ-αντιπέρας, *prep.* (+ gen.) pe partea cealaltă, în fața: PLB. 9.41.11.

[κατά, ἀντιπέρας]

κατ-αντλέω-ᾶ, *vb.* **I** (*act.*) a vărsa (după ce ai scos un lichid), a turna (peste), a revărsa, a stropi: αἵματι τὴν ὁδὸν καταντλοῦντες IOS. A18.101 stropind strada cu sânge; (frecv. fig.) (+ gen. pers.) ταῦτά σου καταντλή AR. V.483 revarsă asupra ta aceste (acuzății); τὰ ποιήματα ἡμῶν ... ~ PLAT. Lys.204d a revărsa asupra noastră poeme; PLAT. R.344d. **II** (*pas.*) a fi coplesit de: (+ dat.) LXX 4Mac.7.2.

[κατά, ἀντλέω]

κατάνυξις, *εως*, ἢ *subst.* (dub.) ἰντεπᾶτυρᾶ, străpungere, *ext.* emoție profundă, stare de șoc, stupefacție, (după alții) amortire, adormire: LXX Ps.59.5, id. Is.29.10, NT Rom.11.8.

[κατανύσσω]

κατ-ανύσσω, *vb.* |aor. κατένυξα; *med.* pf. κατανένυγμα; *pas.* aor. κατενύγην| {att. κατανύττω} a împunge sau a străpunge (adânc), a răni: (pas.) κατανενυγμένον τῆ καρδίᾳ LXX Ps.108.16 ἰμπυς (= rănit) în inimă; κατανένυγμα LXX Is.6.5 sunt străpunși [în inima mea].

[κατά, νύσσω]

κατ-ἀνώω, *vb.* **I** a duce (până) la capăt (un drum), a săvârși, a isprăvi: (+ ac.) κατανύ-

σαι τὸν προκείμενον αὐτῷ δρόμον τὴν ταχιστην HDT. 8.98 a isprăvi cât mai grabnic drumul destinat lui; ~ τὴν πορείαν LXX 2Mac.9.4 a duce la capăt călătoria; αἷμα γενέθλιον κατήνυσεν EUR. Or.89 a dus la capăt vărsarea de sânge din neamul său; EUR. El.1164, (+ gen.) φίλης προξένου κατήνυσαν SOPH. El.1451 au ajuns la o gazdă prietenoasă. **II** a acoperi o distanță, a străbate: HDT. 4.86, νηὶ κατανύσας ἐξ Ἐλαιούντος ... ἐς Λήμνον HDT. 6.140 străbătând cu corabia drumul de la Elaious în Lemnos; PLB. 18.20.8.

[κατά, ἀνώω]

κατα-νωτίζομαι, *vb.* **I** a purta pe umeri sau pe spate: ἀλλήλους κατανωτισάμενοι LUC. Lex.5 purtându-ne unii pe alții pe umeri; PLUT. M.924c. **II** (fig.) a întoarce spatele, a refuza: διὰ τί κατενωτίσαντο τοῦ μὴ ἐλθεῖν εἰς ἀπάντησίν μοι LXX Iud.5.4 de ce au întors spatele pentru a nu veni la întâlnirea cu mine.

[κατά, νωτίζω]

κατα-ξάινω, *vb.* |impf. κατέξαινον, viit. καταξάνω, aor. κατέξανα sau κατέξηνα; *med.* impf. κατεξαινόμην, pf. κατέξασμαι sau κατέξασμαι; *pas.* aor. κατεξάνθη| *propr.* a dărâci, a scărmana cu daracul, *ext.* a sfâșia, a zdrobi, a istovî, a mistui: τρίβω κατέξαινον ἄνθος Ἀργείων AESCH. Ag.197 istoveau prin așteptare floarea arginilor; ~ τὸν ἄνδρα τοῦτον εἰς φοινικίδα AR. Ach.320 a scărmana cu daracul acest om într-o manta de purpură (sc. a-l lovi cu pietrele până la sânge); καταξάνω τὰς σάρκας ὑμῶν LXX Jud.8.7 voi sfâșia cărnurile voastre; τὴν κεφαλὴν ~ PLUT. AgisCleom. 2.5 a răni capul; (pas.) πέτροις καταξανθέντες EUR. Supp.503 zdrobiți de pietre; πυρὶ καταξανθέντας EUR. HG285 mistuiți de foc; δακρῦοις καταξανθεῖσα EUR. Tr.509 zdrobită (= istovită) de lacrimi; SOPH. Ai.728.

[κατά, ξάινω]

καταξέμεν, (ep.) inf. aor. de la κατάγω: IL. 6.53.

κατα-ξενόω-ᾶ, *vb.* |part. pf. *med.* pas. κατεξενωμένος| a primi cu ospitalitate: AESCH. Ch.706.

[κατά, ξενόω]

κατα-ξέω, *vb.* **I** a ciopli: ARSTT. Mir. 838b15. **II** a lustrui: PLUT. M.953b.

[κατά, ξέω]

καταξηραίνω, *vb.* a usca, a seca (cu totul, pe deplin): καταξηρανεῖ τὴν γῆν LXX *Os.13.15 va usca cu totul pământul*; (pas.) τῆς σαρκοειδοῦς φύσεως οὐ καταξηραίνω-μένης PLAT. *Tim.76a, natura (= substanța) cārnoasă nefiind complet uscată*; (subst.) διὰ τὸ καταξηραίνεσθαι ταχέως ARSTT. *Col.797a22 din pricina uscării rapide*.

[κατάξηρος]

κατά-ξηρος, *ov adj.* I uscat sau secat pe deplin *sau* cu totul: ARSTT. *deAn.422b5*, (fig.) (suflet) LXX *Num.11.6*. II (fig.) secătuit, eruiat: μὴ καταξήρους γινόμενους πρὸς τὴν τῆς παιδείας ἐπιμέλειαν PLUT. *M.8d să nu ajungă secătuiți pentru atenția acordată educației*.

[κατά, ξηρός]

κατ-αξιοπιστέομαι, *vb.* a socoti nedemn de crezare: (+ gen.) PLB. 12.17.1.

[κατά, ἀξιόπιστος]

κατ-άξιος, *ov adj.* cu adevărat demn *sau* vrednic: EUR. *El.46*, (+ gen.) σεαντοῦ νυμφίω καταξίω MEN. *Asp.9 un mire cu adevărat vrednic de tine*; SOPH. *Ph.1009*. // **καταξίως**, *adv.* în mod cuvenit *sau* vrednic, după merit: τιμωρήσασθαι ~ PLB. 1.88.6 *a fi pedepsit după merit*; (+ gen.) δέδρακας οὔτ' ἐμοῦ ~ SOPH. *OC911 ai acționat nevrednic de mine*; SOPH. *El.800*.

[κατά, ἄξιος]

καταξιώω-ω, *vb.* I a ține la mare cinste, a considera (pe cineva) vrednic *sau* demn (de ceva): (+ ac. pers. și gen. lucr.) οὐδὲ τάξεως καταξιώσαντες τὸν κίνδυνον PLB. 1.23.3 *fără a socoti pericolul demn de așezarea armatei (= suficient de mare pentru a-și așeza armata)*; πολιτείας αὐτοῦς Ἀλεξανδρέων καταξιώσαι LXX *3Mac.3.21 a-i considera vrednici de cetățenia alexandrinilor*; (+ ac. și inf.) καταξίωσον LXX *Od.14.32 socotește la mare cinste (= învrednicește)*; (med.= act.) οὔτε viv ... Δίκη προσεῖδε καὶ κατηξιώσατο AESCH. *Th.667 Dreptatea nu și-a îndreptat privirea către el și nici nu l-a socotit vrednic*. II a dori: σύ τοι σύ τοι κατηξίωσας SOPH. *Ph.1096 tu singur, tu ai dorit*. III a socoti, a considera: PLAT. *Tim.30c*. IV a implora: καταξιώσαντων τὸν ἐλεήμονα κύριον LXX *2Mac.13.12 implorându-L pe Domnul milostiv*. V (pas.) a fi vrednic, a se învrednici: οἱ δὲ καταξιώθέντες τοῦ αἰῶνος ἐκείνου NT *Lc.20.35 cei vrednici de veacul*

acela; NT *2Tes.1.5*.

[κατάξιος]

κάταξις, *εως*, ἡ *subst.* rupere, fracturare: ~ ... εἰς μεγάλα μέρη ARSTT. *Mete.386a12 rupere în părți mari*.

[κατάγνυμι]

καταξίως, *v.* κατάξιος

καταξιώσις, *εως*, ἡ *subst.* (mare) apreciere, stimă: διὰ τὴν Ἀμίλκου τοῦ στρατηγοῦ καταξίωσιν PLB. 1.78.2 *datorită marii stime [pe care o avea] față de generalul Hamilcar*.

[καταξιώω]

κατα-ξύω, *vb.* a cresta: σιδήρω τάς ἐπιφανείας αὐτῶν καταξύοντες LUC. *Nigr.27 crestându-le chipurile cu fierul*.

[κατά, ξύω]

Καταονία, *ας*, ἡ *subst.* Cataonia (una dintre regiunile Cappadociei): PLUT. *Demetr.48.1*.

κατάορος, *ov* (dub.) (dor.) *v.* κατήορος: EUR. *Tr.1090*.

κατα-πάγιος, *ov adj.* fixat bine, solid. // **καταπαγίως**, *adv.* în mod stabil: πόλιν δ' οὐδემίαν ~ οἰκήσας ISOC. 15.156 *fără a locui în mod stabil niciun oraș*.

[κατά, πάγιος]

κατα-παιδεραστέω-ω, *vb.* a risipi în iubiri cu băieții: τὸν Ἀριστομένους οἶκον καταπαιδεραστηκέναι IS. 10.25 *a risipi averea lui Aristomenes în iubiri cu băieții*.

[κατά, παιδεραστέω]

κατα-παίζω, *vb.* a-și bate joc, a lua în râs, a râde de: (+ gen.) AR. *Fr.166*, LXX *4Rg.2.23*, id. *Ier.2.16*, (med. κατά + gen.) ἔκαστος κατὰ τοῦ φίλου αὐτοῦ καταπαίξεται LXX *Ier.9.4 fiecare își va bate joc de prietenul său*.

[κατά, παίζω]

κατα-πάλαιω, *vb.* |viit. καταπαλαίωω, aor. καταπάλαισα, pf. καταπεπάλαικα; *pas.* aor. καταπαλαίσθη| a învinge (în luptă), a birui: AR. *Ach.710*, οἱ λόγοι γε καταπαλαίουσιν φόβους EUR. *IA1013 chiar și cuvintele înving fricile*; ἐμὲ γε ἰκανὰ καὶ τὰ ὑπὸ τοῦτου ῥηθέντα καταπαλαίωσαι PLAT. *R.362d cele spuse de acesta sunt suficiente să mă învingă, cel puțin pe mine*; LXX *4Mac.3.18*, (pas.) LUC. *Cont.8*.

[κατά, παλαίω]

καταπάλητης, *ov*, ὁ *subst.* |mai des var. καταπέλης Plb., LXX, App.| catapultă: ARSTT. *Ath.42.3*, PLB. 1.53.11, LXX *4Mac.8.13* ș.a. [καταπάλλομαι]

καταπαλτικός, ἢ, ὄν *adj.* | var. καταπελτικός Plb, Ios., Plut., App. | de catapultă: καταπελτικὸν βέλος PLUT. *Demetr.* 21.5 *proiectil de catapultă*; PLUT. *M.* 187c, APP. *Pun.* 441 §.a. // (neut. pl.) **καταπελτικά**, ὄν, τὰ *subst.* catapultă: PLB. 9.41.5, Ios. *BI.* 4.20. [καταπάλης]

κατα-πᾶνουργεύω, *vb.* a acționa cu răutate sau cu viclenie împotriva, a urzi un plan viclean împotriva: (med. = act.) (ἐπί + ac.) LXX *Ps.* 82.4. [κατά, πανουργεύω]

κατα-πάσσω, *vb.* | impf. κατέπασσον, viit. καταπάσω, aor. κατέπασα| {att. -άπτω} a presăra deasupra: AR. *Eq.* 99, κατά τῆς τραπέζης καταπάσας λεπτήν τέφραν AR. *Nu.* 177 *presărând o cenușă fină pe masă*; MEN. *Fr.* 708.2, (med.) κατέπασατο σποδόν LXX *Est.* 4.1 *și-a presărat cenușă*; (pas.) καταπαττόμενος AR. *Nub.* 262 *presărat deasupra*.

[κατά, πάσσω]

κατάπαστος, ὄν *adj.* I presărat: (+ dat.) στεφάνοις ~ AR. *Eq.* 502 *împodobit cu coroane*. II brodat: (mantie) AR. *Eq.* 968.

[καταπάσσω]

κατα-πάτew-ō, *vb.* a călca în picioare: καταπατήση τῆσι ὕσι τὸ σπέρμα HDT. 2.14 *calcă în picioare sămânța cu porcii săi*; ~ ἀλλήλους NT *Lc.* 12.1 *se calcă în picioare unii pe alții*; NT *Mt.* 7.6, (fig.) καταπατήσας τὰ ἡμέτερα γράμματα PLAT. *Grg.* 484a *călcând în picioare scrierile noastre*; PLAT. *Lg.* 714a, σκότος καταπατήσει με LXX *Ps.* 138.11 *întunericul mă va călca în picioare (= mă va acoperi)*; (pas.) HDT. 7.173, καταπατηθέντας τοῦ μὴ φθῆναι τὴν ἐγκατάληπν THUC. 5.72 *fiind călcați în picioare pentru a nu ajunge să fie capturați*; LXX *3Mac.* 2.18 καταπατεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων NT *Mt.* 5.13 (*sarea*) *este călcată în picioare de către oamenii*.

[κατά, πατέω]

καταπάτημα, ατος, τὸ *subst.* ceea ce este călcat în picioare: ἔσται εἰς ~ LXX *Od.* 10.5 *va ajunge de călcat în picioare*; ἡμέρα ... καταπατήματος LXX *Is.* 22.5 *zi a ceea ce este călcat în picioare*; LXX *Dan.* 8.13, (+ gen. subiectiv) εἰς ~ βοός LXX *Is.* 7.25 *în loc călcat de bou*.

[καταπατέω]

καταπάτησις, εως, ἡ *subst.* călcare în

picioare: LXX *4Rg.* 13.7.

[καταπατέω]

καταπάτew, (att.) *v.* καταπάσσω

κατάπανμα, ατος, τὸ *subst.* încetare, alinare, odihnă: γόου ~ IL. 17.38 *alinare a jalei*; LXX *Sir.* 36.12.

[καταπαύω]

κατάπανσις, εως, ἡ *subst.* I încetare (completă), destituire, detronare: Δημαρήτου τὴν κατάπανσιν τῆς βασιλείης HDT. 6.67 *destituirea lui Demaretos de la domnie*; (a tiranilor) HDT. 5.38, Ios. *AI.* 17.43. II odihnire; (loc de) odihnă: τόπος τῆς καταπαύσεώς μου LXX *Is.* 66.1 *loc al odihnei mele*; LXX *Ps.* 131.14, id. *3Rg.* 8.56.

[καταπαύω]

κατα-παύω, *vb.* | impf. κατέπαυον, viit. καταπαύσω, aor. κατέπαυσα, pf. καταπέπαυκα; *med.* impf. κατεπαυόμην, viit. καταπαύσομαι, aor. κατεπαυσάμην, pf. καταπέπαυμαι; *pas.* aor. καταπαύ(σ)θη| {poet. prez. 3sg. καππαύει Pi. *N.* 9.15; ep. inf. prez. καταπαυέμεν Od., inf. viit. καταπαυσέμεν Il.} I a pune capăt (cu totul), a face să înceteze: (+ ac.) πόλεμον καταπαυσέμεν IL. 7.36 *vei pune capăt războiului*; οὐ πριν μηνιθμὸν καταπαυσέμεν IL. 16.62 *nu voi face să înceteze mai înainte mânia mea*; σε ... ἐγγὺς ἐμὸν κατέπαυσε IL. 16.618 *lancea mea te-a oprit*; δέσποινα χόλον καταπαύσει EUR. *Med.* 172 *stăpâna va pune capăt mâniei*; ἴαμα καταπαύσει ἀμαρτίας μεγάλας LXX *Ec.* 10.4 *un leac va pune capăt răcatelor mari*; ὁ φόβος κατέπαυσε τὴν στάσιν PLUT. *Cam.* 40.2 *frica a pus capăt răscoalii*. II a opri (pe cineva de la ceva), a împiedica, a sfârși: (+ ac. pers. și gen. lucru) (d. Hector) δειδῶ μὴ ... Ἀχιλλεὺς ... μιν καταπαύσει ἀγνηνορίας ἀλεγεινῆς IL. 22.457 *mă tem ca Achilles să nu-i sfârșească apriga bărbăție*; παῖδας καταπαυέμεν ἀφροσυνάων OD. 24.457 *a-i împiedica pe copiii de la nesăbuițe (= a-i face pe copii să pună capăt nesăbuițelor)*; καταπαύσει ἄρχοντας ὄνειδισμοῦ αὐτῶν LXX *Dan.* 11.18 *ii va opri pe conducători de la ocara lor*. III a îndepărta, a înlătura, a pune capăt: καταπαύσαντα Τυφῶνα HDT. 2.144 *îndepărtându-l pe Typhon (de la domnie)*; τοὺς τετρακοσίους καταπαύσαντες THUC. 8.97 *îndepărtându-i pe cei patru sute (= făcând să înceteze domnia celor patru sute)*; ἐλίσαντες δῆμόν τε κα-

ταπαύσειν THUC. 1.107 *sperând să înlătura pororul* (= *puterea pororului*); τὴν τε ἀρχὴν κατέπαυσαν τῶν Ἀθηναίων Λακεδαιμόνιοι THUC. 5.26 *lacedemonienii au înlăturat dominația atenienilor*; (pas.) Ἀστυάγης ... οὕτω τῆς βασιλείης κατεπαύσθη HDT. 1.130 *astfel a fost înlăturat de la domnie Astyages*; τὰ μὲν ἐν τοῖς σώμασιν ἀρρωστήματα τοῖς τῶν ἰατρῶν εὐρήμασι καταπαύεται DEM. 26.26 *bolile trupesti sunt înderpărtate prin descoperirile medicilor*. **IV** a fine departe: καταπαύσει ὑμᾶς ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν LXX Deut.12.10 *vă va fine departe de toți dușmanii voștri*. **V** (*intranz.*) a înceta, a se opri, a lua o pauză: κατέπαυσεν ὁ θόρυβος τῶν ἀνδρῶν LXX Iud.6.1 *a încetat zarva bărbaților*; κατέπαυσεν ῥομφαία ἐξ Ἰσραὴλ LXX 1Mac.9.73 *s-a oprit sabia din Israel*; (+ part.) κατέπαυσεν λαλῶν πρὸς αὐτούς LXX Ex.34.33 *a încetat să le vorbească*; ἡ γῆ κατέπαυσεν πολεμυμένη LXX Iis.Nav.11.23 *pământul a încetat să mai poarte război*. **VI** a da pace sau odihnᾶ: κατέπαυσεν αὐτῷ ὁ θεὸς αὐτοῦ LXX 2Par.20.30 *Dumnezeul lui i-a dat pace*.

[κατά, παύω]

κατα-πεδάω-ᾶ, vb. (tm.) v. πεδάω: IL. 19.94 *ș.a.*

[κατά, πεδάω]

καταπειθής, ἐς *adj.* convins, (foarte) supus, ascultător, docil: (+ dat.) οὐ τοιούτοις ἴσως πράγμασιν ἐάντους ἂν καταπειθεῖς παρέσχοντο PLUT. M.5c *nu s-ar fi lăsat probabil convinși de astfel de lucruri*; IOS. A12.281, id. A11.45.

[καταπεῖθω]

κατ-ἀπειλέω-ᾶ, vb. a amenința (tare): πολλὰ δὴ μάτην ἐπι ... κατηπειλήσαν SOPH. OC659 *au rostit zadarnic multe vorbe de amenințare*; (neut. pl. part. subst.) ἀκραιφνεῖς τῶν κατηπειλημένων SOPH. OC1147 *neatinse de amenințări*.

[κατά, ἀπειλέω]

κατάπειρα, ac, ἡ *subst.* încercare, tentativă: τὴν κατάπειραν ποιήσασθαι PLB. 30.5.5 *a-și atinge scopul*.

[κατά, πείρα]

καταπειράζω, vb. |impf. κατεπείραζον, viit. καταπειράσω, aor. καταπειράσα| **I** a încerca (să obțină): LXX 2Mac.13.18. **II** a pune la încercare, a provoca, a hărțui, a asedia: (+

gen.) ~ τῶν συστρατευομένων PLB. 4.76.3 *a-i pune la încercare pe cei care purtau împreună campania militară*; PLB. 4.11.6, id. 5.14.4, ~ τῆς πόλεως PLB. 5.70 *a asedia orașul*; (subst.) τὸ μὲν ἐξ ἐφόδου ~ PLB. 2.65.13 *încercarea unui atac*.

[κατάπειρα]

καταπειρητήριή, ης, ἡ *subst.* sondă (pentru măsurarea adâncimii apelor): HDT. 2.5, id. 2.28.

[*καταπειρατήρια < καταπειράομαι < κατάπειρα]

κατα-πελμάτόω-ᾶ, vb. a călpi, a petici: (sandale) LXX Iis.Nav.9.5.

[κατά, πέλημα]

κατα-πελτάζομαι, vb. |viit. 3pl. καταπελτάσσονται| a ataca cu trupe ușoare (*propr.* peltaști): (+ ac.) AR. Ach.160.

[κατά, πελτάζω]

καταπέλης, v. καταπάλης

καταπελτικός, v. καταπαλτικός

καταπεμπτός, α, ον *adj.* vb. trebuie trimis în jos: (d. Ganymedes) LUC. DDeor.8.4.

[καταπέμω]

κατα-πέμπω, vb. **I** a trimite în jos: Μενoitιον ... Ζεὺς εἰς ἔρεβος κατέπεμψε HES. Th.515 *Zeus l-a trimis pe Menoitios jos în beznă*. **II** (gener.) a trimite: καταπέμπει ἐπὶ θάλασσαν Σισίην ARR An.1.25.3 *il trimite pe mare pe Sisines*; (frecv. d. trimiterea într-o anumită calitate sau funcție) καταπέμω Κῦρον κάρανον τῶν εἰς Καστωλὸν ἀθροισμένων XEN. HG1.4.3 *il trimite pe Kyros să fie comandant al celor adunați la Castalos*; PLUT. Flam.15.2, ARR. An.3.16.5, (pas.) σατράπης κατέπεμθη XEN. HG3.1.3 *a fost trimis ca satrap (= a fost numit satrap)*; εἰρήνην καταπέμποι XEN. HG5.1.30 *trimite propunerea de pace*.

[κατά, πέμπω]

κατα-πενθέω-ᾶ, vb. a jeli tare: LXX Ex.33.4.

[κατά, πενθέω]

καταπεπρασμένος, adv. în mod afectat: ISOC. 6.98.

[καταπλάσσω]

καταπεπτηώς, υῖα, ὅς part. pf. de la καταπτήσσω.

κατάπερ, (ion.) v. καθάπερ

κατα-πέρδομαι, vb. |aor.2 κατέπαρδον| a se băși pe, fig. a disprețui, a-și bate joc de: (+ gen.) AR. V.618, id. Pax547.

[κατά, πέρδομαι]

κατα-περίειμι, *vb.* a fi net superior: (+ gen.) PLB. 5.67.3.

[κατά, περίειμι]

κατα-περονάω-ᾶ, *vb.* a prinde, a fixa: PLB. 6.23.11.

[κατά, περονάω]

κατα-πέσσω, *vb.* |viit. καταπέψω, aor. κατέπεψα; *pas.* aor. κατεπέφθην| {att. καταπέττω} (propr. „a găti bine”) a digera: PLUT. *M.*87a, (*pas.*) καταπέττεται ... ὁ οἶνος ARSTT. *Pr.*872b33 *vinul este digerat*; (fig.) εἶ περ γάρ τε χόλον γε καὶ ~ καταπέψη IL. 1.81 *chiar dacǎ pe moment își digerǎ (= își fine în frâu) mânia*; (d. Tantalos) καταπέψαι μέγαν ὄλβον οὐκ ἐδυνάσθη *Pl.* *O.*1.55 *n-a putut să digere (= să fie mulțumit cu) marea sa bogăție*.

[κατά, πέσσω]

κατα-πετάννυμι, *vb.* |aor. κατεπέτασα; *med-pas.* part. pf. καταπεπταμένος; *pas.* part. aor. καταπετασθεῖς| {ep. part. aor. καταπετάσας} **I** a desfășura (de sus) în jos, a înținde: (*pas.*) καταπετασθέν τὸ τῆς θεωρίδος νεὼς ἰστίον PLUT. *Thes.*25.7 *rânza întinsǎ a corabiei sacre*. **II** (ext.) a așterne deasupra, a acoperi: (tm.) ἄρματα δ' ἄμ βωμοῖσι τίθει κατὰ λίτα πετάσας IL. 8.441 *pune carele pe suporturi așternând peste ele o rânză*; (+ ac. și dat.) κατεπέτασ' αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν φοινικίδι AR. *Pl.*731 *i-a acoperit capul cu o rânză rozie*; ἰστίω καταπετάσας πολλοὺς ἀνθρώπους PLAT. *Prm.*131b *acoperind mulți oamenii cu o rânză*; IOS. *A*18.72, (*pas.*) φοινικίσιν καταπεπταμένοι οἱ ἵπποι XEN. *Cyr.*8.3.12 *cai acoperiți cu rânze rozii*.

[κατά, πετάννυμι]

καταπέτασμα, ατος, τὸ *subst.* (la Ierusalim) perdea (a Templului), catapeteasmă: LXX *Ex.*26.31, IOS. *A*18.90, NT *Mt.*27.51.

[καταπετάννυμι]

κατα-πέτομαι, *vb.* |viit. καταπτήσομαι, aor.2 κατεπτόμην, aor. R. κατέπτην, pf. κατέπτηκα| a zbură (de sus) în jos, a coborî în zbor: τὰς δὲ ὄρνιθας καταπετομένας HDT. 3.111 *păsărilor care zboară în jos*; LUC. *Prom.*2, id. *Hes.*7.

[κατά, πέτομαι]

κατα-πετρόω-ᾶ, *vb.* a omorî cu pietre, a lapida: (*pas.*) μικρὸν ἐξέφυγε μὴ καταπετρωθῆναι XEN. *An.*1.3.2 *puțin a lipsit să nu fie lapidat*.

[κατά, πετρόω]

καταπέττω, *v.* καταπέσσω

καταπέφνη **și** **καταπεφνών**, conjct. **și** part. aor., *v.* κατέπεφνον:

καταπεφρονηκότης, *adv.* cu dispreț: ~ ἐκεῖνοι τῇ πόλει χρῶνται DEM. 17.29 *aceia tratează cu dispreț orașul nostru*.

[καταφρονέω]

κατα-πήγνυμι **și** **καταπηγνύω**, *vb.* |impf. κατεπήγνυον, viit. καταπήξω, aor. κατέπηξα, pf. intrans. καταπέπηγα, m.m.c.p. κατεπεπήγειν **și** καταπεπήγειν; *med.* impf. κατεπηγνύμην, aor. κατεπηξάμην; *pas.* aor. κατεπάγην, part. viit. καταπαγησόμενος| **I** a înfige (adânc, în pământ), a înplânta, a vârî, a fixa: ἔγχος μὲν κατέπηξεν ἐπὶ χθονὶ IL. 6.213 *a înfipt lancea în pământ*; ξίφος ... κουλεῶ ἐγκατέπηξ' OD. 11.98 *am vârât sabia în teacă*; τῶν σταυρῶν ... οὓς οἱ Συρακόσιοι ... κατέπηξαν ἐν τῇ θαλάσῃ THUC. 7.25 *pari pe care siracuzanii i-au înplântat în mare*; δύο ἰστούς ἐπὶ τῇ πρώρᾳ καταπηγνύουσι ARR. *An.*2.19.1 *fixează două catarge la proră*; (intrans.) διὰ δ' ἄμπερὲς ἰὸς ἐν γαίῃ κατέπηκτο IL. 11.378 *săgeata prin [prie] s-a înfipt în pământ*; στίλη καταπεπηγυῖα HDT. 7.30 *coloană bine fixată*. **II** a înțepeni: τὰ δ' ὑποζύγια ... καταπεπηγῶτα διὰ τε τὸ βάρος PLB. 3.55.5 *animale de povară rămase înțepenite din pricina greutății*. **III** a îngheța: (de frig): ARSTT. *HA*601b31.

[κατά, πήγνυμι]

κατα-πηδάω-ᾶ, *vb.* a sări jos: καταπηδήσαντες ... ἐκ τῶν ἄρμάτων ARR. *An.*5.14.3 *sărind din care*; (frecv. d. cai, „a descăleca”) XEN. *An.*1.8.3, καταπηδῶντες ἀπὸ τῶν ἵπων PLUT. *Brut.*43.6 *sărind jos de pe cai*; PLUT. *Pomp.*41.4 (subst.) τὸ ~ XEN. *Eq.*8.5 *descălecatul*.

[κατά, ηῖδάω]

καταπήξας, part. aor. act. de la καταπήγνυμι.
κατα-πιαίνω, *vb.* a îngrășa: (part. dat.) καταπεπιασμένω ζώφ PLAT. *Lg.*807b *animal gras*.

[κατά, πιαίνω]

κατά-πικρός, ον *adj.* (foarte) amar; amarnic: (+ dat.) LXX *2Rg.*17.8.

[κατά, πικρός]

κατα-πίμπλημι, *vb.* |impf. κατεπίμπλην **și** κατεπίμπλων, viit. καταπλήσω, aor. κατέπλησα; *med.* impf. κατεπιμπλάμην, pf. καταπέπλησμαι; *pas.* aor. κατεπλήσθην| a umple (cu totul, în întregime): (+ gen.) τοὺς

ἄλλους καταπιπλαμένους ἀνομίας PLAT. *R.496d alți oameni plini cu totul* (= *mus-tind*) *de fărădelege*; τάφροι κατεπίπλαντο κτεινομένων PLUT. *Caes.39.5 șanțurile erau pline de morți*; τοῦ φεύγοντος ἤδη καταπιπλάμενον τὸ ἔτι νικῶν PLUT. *Nic.21.8 partea [de armată] victorioasă fi-ind deja plină de cei care fugeau* (propr. *de partea care fugea*).

[κατά, πίμπρημι]

κατα-πίμπρημι, *vb.* |impf. κατεπίμπρην *și* κατεπίμπρων, viit. καταπρήσω, aor. κατέπρησα, pf. καταπέπρηκα; *med.* impf. κατεπιπράμην, pf. καταπέπρησμαι; *pas.* viit. καταπρησθήσομαι, aor. κατεπρήσθη| *a arde* (de tot, în întregime): τὰς δὲ πόλεις καταπίμπρησι PLUT. *Flam.5.3 arde din temelie cetățile*; IOS. *BI4.555*, PLUT. *Cic.18.1*, καταπρήσαι τὴν οἰκίαν κελεύσας PLUT. *Cic.43.7 poruncind să ardă casa în totalitate*; (pas.) ζῶν ἄλους αὐτὸς ἔμελλε καταπίμπρασθαι PLUT. *Sol.28.2 acesta, capturat, urma să fie ars de viu*; IOS. *Ap.1.145*.

[κατά, πίμπρημι]

κατα-πίνω, *vb.* |impf. κατέπινον, viit. med. καταπίομαι *și* tard. καταπιούμαι, aor.2 κατέπινον, pf. καταπέπωκα; *med.* impf. κατεπινόμην, pf. καταπέπομαι; *pas.* viit. καταποθήσομαι, aor. κατεπόθη| **I** *a înghiți, a înfuleca*: παιδῶν <θ> οὐς κατέπινε μέγας Κρόνος HES. *Th.473 corii pe care îi înghițea marele Cronos*; τὰς δρυπετεῖς κατέπινεν AR. *Lys.564 infuleca măsline*; PLAT. *Euthphr.6a* **II** (fig.) *a mânca cu totul, a devora, a înfuleca*: ἐρίων τάλαντον καταπέπωκε AR. *V.1147 a răpat un talant de lână*; καταπιῶν Εὐριπίδην AR. *Ach.484 după ce l-ai mâncat cu totul pe Euripide* (sc. *te-ai împregnat de spiritul lui Euripide*); πολλές καταπεπωκῶς δίκας AR. *Av.1429 infulecând multe procese*; MEN. *Epit.368*, (med.) καταπιῶνται ὑμᾶς Ἀθηναῖοι PLUT. *Alc.15.6 o să vă înghită atenienii* (= *vă vor distrage*); (pas.) (fig.) Ἑλίκης ... ὑπὸ τῆς θαλάττης καταποθείσης PLB. 2.41.8 (*ceta-tea*) *Helike, înghițită de mare*; πᾶσα ἡ σοφία αὐτῶν κατεπόθη LXX *Ps.106.27 toată priceperea lor a fost înghițită*; μή ... τῆ περισσοτέρᾳ λύπη καταποθῆ NT *2Cor.2.7 să nu fie devorat de prea multă tristețe*.

[κατά, πίνω]

κατα-πιπράσκω, *vb.* |part. aor. pas. κατα-

πῶθεις| *a vinde* (cu totul): LUC. *Sat.16*.

[κατά, πιπράσκω]

κατα-πίπτω, *vb.* |impf. κατέπιπτον, viit. καταπεσοῦμαι, aor. tard. κατέπεσα, aor.2 κατέπεσον, pf. καταπέπτωκα, m.m.c.p. κατεπεπτώκειν| {ep. aor. κάππεσον Hom., aor. 3du. καππεσέτην II. 5.560} **I** *a cădea* (la ră-mânt), *a se prăbuși*: κάππεσ' ἀρ' ὕμηλοῦ πύργου IL. 12.386 *a căzut din turnul înalt*; ἐν κόνιῃσι κάππεσεν IL. 16.290 *s-a prăbușit în țărână*; οἱ νεοττοὶ ... ἐπὶ τὴν γῆν κατέπεσον AESOP. 1.1 *puii de pasăre au căzut la ră-mânt*; μεθῶν κατέπεσε ἐς μέσους τοὺς ἀν-θρακας; EUR. *Cyc.671 a căzut beat în mijlocul cărbunilor?*; (fig.) πᾶσιν δὲ παραὶ ποτὶ κάππεσε θυμός IL. 15.280 *tuturor curajul le-a căzut la picioare* (= *și-au pierdut curajul*).

II *a cădea în, a sfârși prin a*: νῦν εἰς ἀπιστίαν καταπέπτωκεν PLAT. *Phd.88d (argumentarea) a căzut acum în neîncredere* (= *nu mai este crezută*); πρὶν εἰς ἀπορίαν κατέπεσον PLAT. *Men.84c înaintea să fi ajuns într-o fundătură*. **III** (fig.) *a decădea*: εἶναι γένους ἀτίμου καὶ καταπεπωκότος PLUT. *Phoc.4.1 este de un neam fără onoare și decăzut*.

[κατά, πίπτω]

κατα-πισσώ-ω, *vb.* {att. -πιττώ Ar., Plat.}

I *a unge cu smoală*: (+ ac.) ζῶσαν καταπιττώσαντες AR. *Ec.1109 ungând-o de vie cu smoală*; (ca tortură) (pas.) PLAT. *Grg.473c*.

II (fig.) *a mânji cu smoală, a colora în negru*: κατεπίττου πᾶς ἀνὴρ Εὐριπίδην AR. *Ec.829 orice bărbat îl mânjea cu smoală pe Euripides*.

[κατά, πισσώω]

κατα-πιστεύω, *vb.* **I** *a avea încredere* (pe deplin), *a se încrede* (cu totul): (frecv. + dat.) καταπιστεύσας ... τοῖς παροῦσι καιροῖς PLB. 5.34.3 *încercându-se în situația prezentă*; PLB. 2.3.3, *μη καταπιστεύετε ἐν φίλοις LXX Mich.7.5 nu vă încredeți pe deplin în prieteni*; (abs.) οἱ καταπιστεύσαντες PLUT. *Lys.8.3 cei care au avut încredere deplină*. **II** *a încredința*: (+ ac. *și* dat.) οἱ τοῖς ἐχθροῖς ἑαυτοῦς καταπιστεύοντες AESOP. 1.145 *cei care se încredințează pe ei înșiși dușmanilor*.

[κατά, πιστός]

κατα-πιστόμαι-οῦμαι, *vb.* *a fi garant*: (ὑπὲρ + gen. „pentru” *și* πρὸς + ac. „față de”) PLUT. *AgisCleom.42.1*.

[κατά, πιστός]

καταπίστωσις, εως, ἡ *subst.* garanție, che-zăşie: τὰς καταπιστώσεις ποιείσθαι ARSTT. *Fr.97 a lega chezăşii*; PLUT. *Pelop.*18.5, id. *M.258b*.

[καταπιστόμαι]

καταπιττώω, *vb.* (att.) *v.* καταπισσόω

καταπλάγης, ἐς *adj.* ἰνσπαιμântat, ἰنگροzit: PLB. 2.69.6, id. 16.11.5, (+ ac.) καταπλαγείς γενόμενοι τὴν ἔφοδον αὐτοῦ PLB. 1.7.6 *fi-ind ἰνσπαιμântaţi de invazia lui*.

[καταπλήσσω]

κατάπλασμα, ατος, τὸ *subst.* I alifie, un-guent: ARSTT. *Pr.864b32*, PLUT. *M.134c*. II fard: AR. *Fr.321.13*.

[καταπλάσσω]

κατα-πλάσσω, *vb.* |viit. καταπλάσω, aor. κατέπλασα| a unge, a acoperi cu un strat, a întinde (pe), a mânji: ὄξει ... κατέπλασεν αὐτοῦ τὰ βλέφαρ' AR. *Pl.721 i-a uns pleoa-pele cu ojet*; (fig.) ἐκλεκτὸν καταπλάσσει νεφέλη LXX *Ion37.11 un nor îl acoperă pe cel ales*; (med.) (+ ac. dublu) τὸ κατασχοόμενον τοῦτο παχὺ ἐὸν καταπλάσσονται πᾶν τὸ σῶμα HDT. 4.75 *ung cu acest rumeguş gras întreg corpul*; (pas.) καταπεπλάσμενη γιμνωθῶ AR. *Ec.878 unsă cu un fard alb*.

[κατά, πλάσσω]

καταπλαστός, ἡ, ὄν *adj.* I cu care se unge: φάρμακον κατάπλαστον AR. *Pl.717 medicament cu care se unge (= alifie)*. II plăsmuit, contrafăcut, afectat, artificial: (gravitate) PLUT. *M.44b*, (subst.) τὸ κατάπλαστον MEN. *Mis.363 deghizarea*.

[καταπλάσσω]

καταπλαστός, ὕος, ἡ *subst.* (ion.) *v.* κατάπλασμα: HDT. 4.75.

κατα-πλέκω, *vb.* |aor. κατέπλεξα; *med.-pas.* pf. καταπέπλεγμαι| I a împleti: HDT. 3.98. II a implica: μη καταπλέξαι Τιμόξεινον προσοσίη HDT. 8.128 *a nu-l implica pe Timoxeinos în trădare*. III a duce la capăt: οὐ ... τὴν ζόην κατέπλεξε HDT. 4.205 *nu şi-a dus la capăt viaţa*; HDT. 8.83.2. IV (*pas.*) a fi plin de iţe, a fi complicat: πόλεμον ... καταπεπλεγμένον τῇ ποικιλίᾳ ARSTT. *Po.1459a 34 război plin de iţe prin varietatea (evenimentelor)*.

[κατά, πλέκω]

κατάπλεος, ὄν *adj.* (att.) *v.* κατάπλεως

κατα-πλέω, *vb.* |imprf. κατέπλεον, viit. καταπλεύσω, aor. κατέπλευσα, pf. καταπέπλευκα, m.m.c.p. καταπεπλεύκειν App. *şi*

καταπεπλεύκειν Ios.] {ion. prez. καταπλώω, aor. κατέπλωσα Hdt.} I a naviga către ţărm, a se apropia de ţărm, a acosta, *ext.* a naviga (către), a porni pe mare *sau* pe apă, a pluti (spre): (+ adv.) ἔνθα κατεπλέομεν OD. 9.142 *acolo am tras la ţărm*; ~ Ἀθήναζε DEM. 32.8 *a naviga către Atena*; (+ prep.) κατέπλευσαν ἐς Λέρον THUC. 8.26 *au navigat către Leros*; ἐκ Σαρδόνος ... εἰς Πίσας καταπεπλευκῶς PLB. 2.27.1 *navigând din Sardinia în Pisa*; καταπλεύσαντες ἐπὶ τῆς Μυκάλης THUC. 8.79 *plutind spre Mycale*. II a pluti în josul râului, a coboří pe apă: καταπλέοντες [ἐς] τὸν Εὐφρότην ποταμὸν HDT. 1.185 *coborând pe fluviul Eufrat*.

[κατά, πλέω]

κατά-πλεως, ὄν *adj.* |gen. -ω| cu totul plin, plin ochi: (+ gen.) XEN. *Cyr.8.3.30*, πολλῶν βελῶν κατάπλεων τὸ σῶμα PLUT. *Marc.10.4 cu corpul plin de multe săgeţi*; τὴν ἐσθῆτα δείξαντος αὐτοῖς αἵματος κατάπλεων PLUT. *Pyrr.28.5 arătându-le haina plină de sânge*; (+ dat.) APP. *Pun.559*.

[κατά, πλέως]

καταπλήγα, ac. de la καταπλήξ.

καταπληγμός, οὐ, ὁ *subst.* uluire, ἰνσπαι-mântare: LXX *Sir.21.4*.

[καταπλήσσω]

καταπληκτικός, ἡ, ὄν *adj.* |superl. -ώτατος Plb.| ἰνσπαιμântător, ἰνφρισόατορ: (d. pers.) PLUT. *Lys.22.1*, (atacuri) PLB. 3.13.6, (privire) PLUT. *Lyc.22.3*, (cuvânt) PLUT. *Cat.Ma.7.1*. // **καταπληκτικῶς**, (*adv.*) ἰν mod ἰνσπαιμântător, uluitor: PLB. 2.32.6, id. 3.41.3, ἐνεργῶς ἐπέκειντο καὶ ~ τοῖς πολεμίοις PLB. 4.58.8 *urmăreau duşmanii cu mare avânt, umplându-i de spaimă*.

[καταπλήσσω]

καταπλήξ, *adj.* |gen. -ήγος| I ἰνσπαιμântat, paralizat de frică: PLUT. *M.814f*. II insensibil: ὑπὸ τῶν τούτου ἀμαρτημάτων ἥδη καταπλήγες LYS. 6.50 *insensibili deja la fărâdelegile acestuia*. III (frecv.) timid, temător: (+ ac.) ὁ ~ ὁ πάντα αἰδοῦμενος ARSTT. *EN1108a34 timidul care se ruşinează de toate*; καταπλήγα τὰ πολλά PLUT. *Per.27.4 temător în multe privinţe*; ARSTT. *EE 1233b28*.

[καταπλήσσω]

κατάπληξις, εως, ἡ *subst.* I ἰνσπαιμântare, teroare; uluire, stupoare, consternare: εἶχεν ὁ δῆμος καὶ κατάπληξιν τοιαύτην ὥστε

THUC. 7.24 *poporul era sub o asemenea te-roare încât ...*; αἰδῶς δὲ μεσότης ἀναισχυν-τίας καὶ καταπλήξεως ARSTT. EE1233b27 *sfiala este calea de mijloc între nerușinare și însprăimântare*; PLB. 1.42.11, PLUT. Nic.16.6. **II** admiratie: (+ gen.) τὴν κατά-πληξιν ... τοῦ Ῥωμαίων πολιτεύματος PLB. 3.90.14 *admirația pentru sistemul politic al romanilor*.

[καταπλήσσω]

κατα-πλήσσω, vb. [impf. κατέπλησσο(ττ)ον, viit. καταπλήξω, aor. κατέπληξα, pf. in-tranz. καταπέπληγα; med. impf. κατεπλησο-σ(ττ)όμην, viit. καταπλήξομαι, aor. κατε-πληξάμην; pas. aor. κατεπλήχθην ἢ κατε-πλάγην] {att. prez. καταπλήττω; ion. pas. aor. 3sg. κατεπλήγη II.} **I** (act., med.) a însprăimânta, a ului: λέγων κατέπλησεν ἐπὶ τὸ φοβεῖσθαι THUC. 2.65 [ii] *însprăimânta vorbindu-le pentru a le fi frică*; Ζεὺς δὲ βροντῆ κατέπληξε τοὺς ἐνοικοῦντας XEN. An.3.4.12 *Zeus cu tunetul i-a însprăimântat pe locuitori*; ὁ φόβος μάλιστα καταπλήττει τὰς ψυχὰς XEN. Cyr.3.1.25 *frica însprăimântă cel mai mult sufletele*; ARSTT. Rh. 1408a25, LXX Iov7.14. **II** (pas.) a fi însprăimântat, a rămâne înmărmurit, a fi impresi-onat sau uluit: (+ ac.) κατεπλήγη φίλον ἦτορ IL. 3.31 *a fost însprăimântat în inima sa*; ἐντυχῶν δὲ τῷ σώματι, πηχῶν ἐξήκοντα μῆκος ... κατεπλάγη PLUT. Sert.9.7 *dând peste un corp în mărime de șaizeci de coți, a rămas înmărmurit*; (+ dat.) μὴ τῷ πλήθει αὐτῶν καταπλαγέντες THUC. 4.10 *fără a ne lăsa impresionați de mulțimea lor*; κατα-πλαγέντες τὴν καινοτομίαν τοῦ συμβαινόν-τος PLB. 1.23.10 *uluiți de nouitatea întâm-plării*.

[κατά, πλήσσω]

κατα-πλίσσω, vb. [pas. viit. 2sg. καταπλήγη-ση Ar.] a răsturna în luptă: AR. Fr.198.

[κατά, πλίσσομαι]

καταπλοκή, ἥς, ἡ *subst.* împletitură, țesă-tură: καταπλοκῆ τοῦ νεύρου καὶ τοῦ δέρμα-τος ὁσοῦ τε PLAT. Tim.76d *împletitură de nerv și piele și os*.

[καταπλέκω]

κατάπλοος, ὅου, ὁ *subst.* [contr. κατάπλους -ου] sosire pe mare, ext. debarcare: τοῖς δὲ ἀφειδίης ὁ ~ καθειστήκει THUC. 4.26 *debar-carea avea loc fără grijă (fără de corăbii)*; ἐπειδὴ ὁ Σικελικὸς ~ ἐγένετο DEM. 56.9 *când*

a avut loc debarcarea flotei din Sicilia; εὐθέ-ως ἐκ κατάπλου PLB. 3.41.3 *îndată după de-barcare*; τοῦ οἴκαδε κατάπλου XEN. HG 1.4.11 *plutire acasă (= întoarcere pe mare)*.

[καταπλέω]

κατα-πλουτίζω, vb. a face foarte bogat, a îmbogăți mult: φὰς αὐτοὺς καταπλουτιεῖν ἦν οἱ ἔπωνται HDT. 6.132 *spunând că îi va îmbogăți dacă îl urmează*; XEN. Oec.4.7, APP. BC5.128.

[κατά, πλουτίζω]

κατα-πλύνω, vb. [aor. κατέπλυνα] a spăla sau a șterge bine: (alături de δια-πλύνω ἢ ἐκ-πλύνω) AR. Fr.31.2, (+ ac. ἢ dat.) ὕδατι δὲ ~ τὴν κεφαλὴν XEN. Eq.5.6 *a spăla bine capul cu apă*; ARSTT. Mete.357b5.

[κατά, πλύνω]

κατάπλῦσις, εως, ἡ *subst.* spălare (intensă): (+ gen.) XEN. Eq.5.9.

[καταπλύω]

καταπλώω, vb. (ion.) v. καταπλέω

κατα-πνέω, vb. [impf. κατέπνεον, viit. κατα-πνεύσω, aor. κατέπνευσα; pas. part. aor. καταπνευσθεῖς] {ep. ion. καταπνείω} **I** a su-fla (peste, asupra): χώρας καταπνεῦσαι με-τρία ἀνέμων ... αὔρας EUR. Med.838 *a su-fla peste țări adieri moderate ale vânturi-lor*; ὅταν ἡδιστον οἱ ἐτησιαὶ καταπνέωσιν PLUT. Cic.47.8 *atunci când suflă foarte plă-cut vânturile etesiene (= anuale)*; ARSTT. HA541a29, (fig.) Ἀφροδίτη ἕμερον ἡμῶν κατὰ τῶν κόλπων ... καταπνεύση AR. Lys.552 *Afrodita va sufla dorință peste să-nii noștri*; (pas.) φλόγα καταπνεομένην PLUT. M.474d *flacăra atârnată de vânt*; APP. Pun.466. **II** a insufla, a inspira: θεόθεν καταπνεύει πειθῶ ... αἰὼν AESCH. Ag.105 *vârsta inspiră, cu voia zeilor, încredere*; EUR. Rh.387.

[κατά, πνέω]

κατα-πνίγω, [ῆ] vb. **I** a sufoca (de tot), a înă-буși: ARSTT. fr.233, (pas.) ARSTT. Pr.967a6, καταπνιγομένων ἀνθρώκων ARSTT. Iuv.470a8 *cărbuni înăбуșiți*; ἐν τοῖς καταπεπνιγμένοις ARSTT. Pr.869a37 *în lo-curi sufocante* (sc. *în care se respiră cu greu*). **II** a împiedica: καταπνίγει ... τὴν αὐ-ξησιν PLUT. M.806c *împiedică creșterea*.

[κατά, πνίγω]

κατάπνιξις, εως, ἡ *subst.* sufocare: ARSTT. Pr.966b36.

[καταπνίγω]

κατα-πνοή, ἤς, ἡ *subst.* |scris și κατά πνοά| {dor. -οά} suflare: (a vânturilor) PL. P.5.121.

[κατά, πνοή]

καταποθῆναι, inf. aor. pas. de la καταπίνω: PLUT. M.1090e ῥ.α.

κατα-ποικίλλω, *vb.* |impf. κατεποικίλλον, viit. καταποικιλῶ, aor. κατεποικίλα| a picta cu culori felurite, a împesfrița, a împrodobi: PLAT. Ti.85a, (pas.) ὑπὸ τῶν ... γραφέων τά τε ἄλλα ιερά ἤμιν καταπεποικίλται PLAT. *Euthphr.* 6c *alte temple ne sunt pictate în felurite culori de către pictori*; IOS. A18.137, (fig.) ὄλον τὸν λόγον καταποικίλαι ISOC. 13.16 *a împesfrița întreg discursul*.

[κατά, ποικίλλω]

κατα-πολεμέω-ω, *vb.* **I** a învinge *sau* a surpune în război: (+ ac.) βουλόμενοι ἀμφοτέρωθεν αὐτούς ~ THUC. 4.1 *dorind să-i învingă din ambele părți*; THUC. 6.90, (pas.) δόξαν ... ἡ πόλις ἔσχεν μή ποτ' ἂν καταπολεμηθῆναι PLAT. Mx.243d *cetatea a dobândit faima de a nu fi vreodată învinsă în război*; καταπολεμηθεὶς Ἀννίβας ὑπὸ Ῥωμαίων PLB. 3.11.1 *Hannibal, învins în război de către romani*; φοβούμενοι δὲ μὴ ὡς πρότερον καταπολεμηθεῖσαν XEN. HG5.1.29 *temându-se să nu fie învinși în război ca mai înainte*. **II** a purta război ἰμποτρινᾶ: οἷς τε τοὺς Ἀθηναίους ἐγκλήμασι καταπολεμοῦμεν THUC. 4.86 *acuzățile cu care purtăm război ἰμποτρινα atenienilor*; περίξ τὴν Πελοπόννησον καταπολεμήσοντες THUC. 2.7.3 *purtând război ἰμποτρινα Peloponesului de jur ἰμπρεjur*; πατήρ Γυλίππου τοῦ περὶ Σικελίαν Ἀθηναίους καταπολεμήσαντος PLUT. Per.22.4 *tată al lui Gylippos care purta război ἰμποτρινα atenienilor în jurul Siciliei*.

[κατά, πολεμέω]

κατα-πολιτεύομαι, *vb.* a învinge *sau* a ataca prin mijloace politice: τοὺς Λυκούργου καταπολιτευσάμενος νόμους PLUT. Lyc.30.2 (*Lysandros*) *atacând prin decizii politice legile lui Lycourgos*; τοῖς κυριωτάτοις πράγμασι καταπολιτεύομενος τὸν Πομπήϊον PLUT. Pomp.51.1 (*Caesar*) *depășindu-l politic pe Pompei prin fapte foarte importante*; DEM. 8.52.

[κατά, πολιτεύω]

καταπονέω-ω, *vb.* |impf. κατεπόνουν, viit. καταπονῆσω, aor. κατεπόνησα, pf. καταπε-

πόνηκα; *med.-pas.* impf. κατεπονούμην, viit. καταπονῆσομαι, pf. καταπεπόνημαι; *pas.* viit. καταπονηθήσομαι, aor. καταπονήθηην| **I** a trudi, a obosi; a asupri, a oprima, a chinui: τῶν καταπονηθέντων οἱ καταπονήσαντες ἥδιον καθεύδουσιν PLUT. *Alex.* 40.2 *cei care trudesc pe alții dorm mai bine decât cei trudiți*; (pas.) καταπονούμενοι δὲ τοῖς ὑπερθεν βέλεσιν IOS. B12.329 *chinuiți de săgețile venite de sus*; ἐποίησεν ἐκδίκησιν τῷ καταπονουμένῳ NT *Fr.* 7.24 *l-a răzbunat pe cel asuprit*. **II** (fig.) a ataca: ~ τὸ πρᾶγμ' MEN. *Dysc.* 392 *a ataca problema*. [κατάπονος]

κατά-πονός, *ov adj.* **I** trudit, vlăguit, sleit: PLUT. Mar.45.4, (atlet) PLUT. Fab.19.4. **II** realizat cu osteneală: (operă de artă) PLUT. Tim.36.3. **III** care trudește, trudnic: (slujire) LXX 3Mac.4.14.

[κατά, πόνος]

κατα-ποντίζω, *vb.* |impf. κατεπόντιζον, viit. καταποντίσω și καταποντιῶ, aor. κατεπόντισα| **I** a arunca în mare, a scufunda: LYS. 14.27, αὐτούς τε κατεπόντισαν ζῶντας PLUT. M.162e *i-au aruncat în mare de vii*; τριστάτας κατεπόντισεν ἐν ἐρυθρᾷ θαλάσσει LXX *Ex.* 15.4 *a aruncat căpeteniile în Marea Roșie*; PLUT. Tim.33.4, id. M.403d, καταγίς κατεπόντισέν με LXX *Ps.* 68.3 *vi-jelia m-a scufundat*. **II** (med.) a se scufunda: ἀρξάμενος καταποντίζεσθαι NT *Mt.* 14.30 *începând să se scufunde*; τῆς νῆος καταποντίζεσθαι ἤδη μελλούσης AESOP. 1.69 *corabia urmând deja să se scufunde*. **III** (fig.) a nănui, a prăpădi: τί καταποντίζεις κληρονομίαν κυρίου; LXX 2Rg.20.19 *de ce nănui moștenirea Domnului?*

[κατά, πόντος]

καταποντισμός, *οὐ*, ὁ *subst.* aruncare în mare, scufundare, înecare: ISOC. 12.122, τὰ ῥήματα καταποντισμοῦ LXX *Ps.* 51.6 *vorbele ale scufundării (= care aruncă în adânc)*; ἐπὶ τὸν καταποντισμὸν τῶν χρημάτων APP. Mac.16 *pentru scufundarea bunurilor*.

[καταποντίζω]

καταποντιστής, *οὐ*, ὁ *subst.* (prop. „care aruncă în mare”) pirat: ISOC. 4.115, τοὺς καταποντιστὰς καὶ ληστὰς ISOC. 12.226 *piraiți și tâlharii*; DEM. 23.167, LUC. Nav.14.

[καταποντίζω]

κατα-ποντώ-ω, *vb.* a arunca în mare, a îneca: HDT. 3.30, τὰ σώματα καταπον-

τοῦντες APP. BC4.15 *aruncând în mare truripule*; (pas.) οὐκ ἐάσας καταποντωθῆναι PLAT. *Grg.51* *le nelăsând să fie aruncați în mare*.

[κατά, πόντος]

κατα-πορεύομαι, *vb.* I a se întoarce (din exil): PLB. 4.17.8, διδούς ... την ἀσφάλειαν τοῖς καταπορευομένοις PLB. 25.3.2 *oferind siguranță celor întorși din exil*. II a se întoarce acasă: LXX 2Mac.11.30 *ș.a.*

[κατά, πορεύω]

κατα-πορθμίας, ου, ὁ *adj.m.* (sc. ἄνεμος) vânt care suflă din strâmtoare: (d. strâmtoarea Messina din Sicilia) ARSTT. *Vent.973a25*.

[κατά, πορθμός]

καταπόρνευσις, εως, ἡ *subst.* prostituare; violare: PLUT. *Tim.13.10*.

[καταπορνεύω]

κατα-πορνεύω, *vb.* I a prostituat: καταπορνεύει τὰ θήλεα τέκνα HDT. 1.196 *își prostituiează copiii de parte feminină*. II a viola, a batjocori: PLUT. *M.821d*.

[κατά, πορνεύω]

κατάποσις, εως, ἡ *subst.* înghițire, deglutiție: PLAT. *Tim.80a*, ARSTT. *PA690b28*, ἐν τῇ καταπόσει τῆς τροφῆς PLUT. *M.698c* *în înghițirea mâncării*; (a lichidelor) PLUT. *M.698d*.

[καταπίνω]

καταπρᾶνής, ἔς *adj.* (att.) v. καταπρηνής: IOS. *A14.201*.

κατάπραξις, εως, ἡ *subst.* ducere la îndeplinire, săvârșire: (a deciziilor) IOS. *A119.27*.

[καταπράσσω]

κατα-πράσσω, *vb.* [inf. pf. καταπεπραχέναι] {att. -άπτω} I (*act.*) 1 a aduce (ceva) la îndeplinire, a face să devină real, a realiza, a îndeplini, a săvârși: ἐνόμισε καταπράξει ἂν τι τῇ πόλει ἀγαθόν XEN. *HG4.8.26* *a crezut că ar putea săvârși ceva bun pentru cetate*; XEN. *An.7.7.17*, πάντα κατέπραξε τὰ πρὸς τὴν ἐπιβολὴν PLB. 5.1.11 *le-a îndeplinit pe toate pentru planul [său]*. 2 a obține, a strânge: εἰς τὸ ~ τὰγαθὰ XEN. *Cyr.8.1.3 spre strângerea de bunuri*. II (*med.*) 1 a duce la bun sfârșit, a îndeplini: τι τῶν ἐπιγιόντων καταπραττόμενος PLUT. *Per.5.2 rezolvând una dintre problemele urgente*; ARR. *An.4.22.1*. 2 a obține: ἐγὼ σοι καταπράξομαι τὸν γάμον LUC. *DDeor.14.12 eu îți voi obține căsătoria*; MEN. *Fr.242*.

[κατά, πράσσω]

κατα-πραῦνω, *vb.* [impf. κατεπράυνον, viit. καταπραῦνῶ, aor. κατεπράυνα; pas. aor. κατεπραῦνθην] a îmblânzi (cu totul), a îmbluna, a calma, a potoli: PLAT. *Tim.67a*, τοὺς μὲν γὰρ ἄλλους ἐν τοῖς προσιμίοις ὀρῶ καταπραῦνοντας τοὺς ἀκροατάς ISOC. 4.13 *îi văd pe alții îmblânzându-i pe ascultători*; τὸν δὲ σάλον τῶν κυμάτων ... καταπραῦνεις LXX *Ps.88.10 potolești undireea valurilor*; LXX *Prov.15.18*, PLUT. *M.131d*.

[κατά, πρᾶννω]

κατα-πρεσβεύω, *vb.* a întreprinde o misiune diplomatică (împotriva): PLB. 22.11.8.

[κατά, πρεσβεύω]

κατα-πρηνής, ἔς *adj.* întors cu fața în jos: (la Hom. mereu acordat cu χεῖρ, „mână”) πεπλήγετο μηρῶ χερσὶ καταπρηνέσσ' IL. 15.114 *și-a lovit coapsele cu palmele [mânilor]*; OD. 13.199, (sg.) IL. 16.792, OD. 13.164.

[κατά, πρηνής]

κατα-πίσσομαι, *vb.* (dub.) a-și smulge: (părul) AESCH. *Fr.496*.

[κατά, πρίω]

κατα-πρίω, *vb.* a tăia cu fierăstrăul, a spinteca: HDT. 7.36, ἵνα καταπρίση σε LXX *Suz.59* *ca să te spintece*; THEOC. 10.55.

[κατά, πρίω]

κατα-προδίδωμι, *vb.* [viit. καταπροδώσω, aor. καταπροῶδωκα; pas. part. aor. καταπροδοθείς] a abandona (complet), a trăda (cu totul): (+ ac.) μῆτε τοὺς ξυμμάχους καταπροδιδῶμεν THUC. 1.86 *să nu ne abandonăm aliații*; τῆς χώρας τῆσδε καθαρτὴν ... καταπροῦδοτε AR. *V.1044* *l-ați trădat pe mântuitorul acestui ținut*; μὴ καταπροδιδούς τὴν ἀρετὴν δι' αὐτοὺς LXX *4Mac.2.10* *fără a trăda virtutea de dragul acestora*; (+ ac. și dat. „în favoarea”) HDT. 9.73, (pas.) ἀδικεόμενοι ὑπ' Ἑλλήνων καὶ καταπροδιδόμενοι HDT. 9.7 *nedreptățiți și trădați de către greci*.

[κατά, προδίδωμι]

κατα-προίεμαι, *vb.* [viit. καταπροήσομαι, aor. καταπροείμην, pf. καταπροείμαι] a abandona (în ruină), a părâsi (spre pierzanie): μὴ καταπροίεσθαι τοὺς ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας καιρούς PLB. 1.77.4 *să nu părâsească momentele favorabile pentru dobândirea libertății*; τοὺς ἰδιοὺς καταπροίενται βίους PLB. 3.81.5 *își părâsească propriile vieți*.

[κατά, προίημι]

κατα-προίξομαι, {ion. καταπροίξομαι} a ră-mâne nepedepsit: εὖ εἰδότα ὡς οὐτοί γε οὐ καταπροίξονται ἀποστάντες HDT. 5.105 *sti-ind bine că aceștia nu vor rămâne nepedepsiți odată ce au trădat*; οὐτε ἐς τὸ μετέπειτα οὐτε ἐς τὸ παραυτίκα νῦν καταπροίξεται HDT. 7.17 *nu vei rămâne nepedepsit nici mai târziu, nici acum pe loc*; (+ part.) οὐτοι ... καταπροίξει τάλαντα πολλὰ κλέψας Ἀθηναίων AR. *Eq.435 nu vei scăpa basma curată după ce ai furat mulți talanți ai atenienilor*; (+ gen.) ἐμοῦ καταπροίξει AR. *Nu.1240 mi-o vei plăti*.

[κατά, προίκα]

κατα-προλείπω, vb. a părăsi complet: A.RH. 3.1164.

[κατά, προλείπω]

κατα-προνομεύω, vb. a face o expediție de pradă pentru procurarea de grâne, ext. a prăda, a jefui: LXX *Jud.2.14*, κατεπρονόμυσαν ἐξ αὐτῶν αἰχμαλωσίαν LXX *Num.21.1 i-a prădat făcând robii din ei*.

[κατά, προνομεύω]

κατα-προτερέω-ῶ, vb. *propr.* a fi de departe primul din doi, ext. a depăși cu totul, a în-trece, (pas.) a fi depășit cu mult, a fi învins: καταπροτερούμενος δὲ τοῖς ἐπιβατικοῖς PLB. 1.47.9 *fiind depășit de trupele de pe corăbii*; PLB. 16.19.1.

[κατά, προτερέω]

κατα-προχέω, vb. a vărsa din plin pe: (+ gen.) A.RH. 3.1118.

[κατά, προχέω]

κατά-πρωκτός, on *adj.* (com. vulgar) găo-zar, pederast: AR. *Ec.364*.

[κατά, πρωκτός]

καταπακῶν, (poet.) part. aor. de la κατα-πτήσσω: AESCH. *Eum.252*.

κατά-περος, on *adj.* înaripat: AESCH. *Pr.798*, EUR. *Or.177*.

[κατά, πτερόν]

κατα-πτερόω-ῶ, vb. a înzestra cu aripi: EUR. *Fr.14.15*.

καταπτήσομαι, viit. de la καταπέτομαι.

κατα-πτήσσω, vb. {impf. κατέπτησον, viit. καταπτήξω, aor. κατέπτηξα, pf. κατέπτηχα, tard. κατέπτηκα și καταπέπτηχα, m.m.c.p. κατεπτήχειν} {ep. ind. aor. 3du. καταπτήτην II. 8.136; poet. part. aor. καταπτάκων Aesch. *Eum. 252*, part. pf. fem. καταπεπτηῖα Hes. *Sc.265*} I a se face mic, a se ghemui, a se pitula, a se piti, a se ascunde

(*gener.* de frică): (+ prep.) καταπτήξας ὑπὸ θάμνῳ IL. 22.191 (*pui*) *pitulându-se sub un tufiș*; (tm.) κατὰ δ' ἔπτηξαν ποτι γαίῃ OD. 8.190 *s-au pitulat la rământ*; πρὸς τῷ βωμῷ καταπτήσσοντες IOS. *B15.102 pitindu-se de frică lângă altar*; (+ ac. de relație) καταπτήσσει πάντα δι' εὐλάβειαν LXX *Prov.28.14 se face mic în toate din evlavie*; σκύμνος λέοντος ... οὐδὲ καταπτήσσει κτήνος LXX *Prov.30.30 un pui de leu nu se pitește în fața unei vite*; οὐ καταπτήξει φόβον LXX *Sir.32.18 nu se va face mic de spraimă*. II a se înspăimânta, a se teme: καταπτήξετε πρὸς τὸ μέλλον PLUT. *Aem.27.5 vă veți teme (= vă veți face mici) în fața viitorului*. III a se minuna: πάντας ἔκφρονας γενέσθαι καὶ καταπτήξαι PLUT. *Sull.7.3 τοῖ ἀυ ράμας fărǎ glas și s-au minunat*.

[κατά, πτήσσω]

κατα-πτί(σ)ω, vb. a zdrobi de tot: PLUT. *M.449e*.

[κατά, πτίσσω]

καταπτοῖο, opt. aor. 2sg. de la καταπέτομαι.

κατάπτομαι, (ion.) v. καθάπτομαι

κατάπτυστος, on *adj.* demn de a fi scuipat, care insuflă groază sau dezgust, înfiorător, îngrozitor, oribil, abominabil, detestabil: (fete) AESCH. *Eu.68*, (cap) EUR *Tr.1024*, (thessalieni) DEM. 18.43, LUC. *Salt.4* ș.a.

[καταπτύω]

κατα-πτύχης, ἐς *adj.* cu multe cute, plin de falduri: THEOC. 15.34.

[κατά, πτύσσω]

κατα-πτύω, vb. a scuipa pe (în semn de dezgust și groază), ext. a disprețui: (+ gen.) τίς οὐχὶ κατέπτυσεν ἄν σοῦ; DEM. 18.200 *cine nu te-ar scuipa?*; PLUT. *M.4c*, καταπτύουσιν φιλοσοφίας LUC. *Pisc.34 disprețuiesc filosofia*; (abs.) AR. *Ra.1179*.

[κατά, πτύω]

κατάπτω, (ion.) v. καθάπτω

κατάπτωμα, ατος, τό *subst.* surpare: LXX *Ps.143.14*.

[καταπίπτω]

κατάπτωμαι, conjct. aor. de la καταπέτομαι: LUC. *Icar.13*.

κατάπτωσις, εως, ή *subst.* prăbușire, cădere: LXX *3Mac.2.14*.

[καταπίπτω]

κατα-πτώσσω, vb. (cf. καταπτήσσω) a se face mic, a se piti (de frică): IL. 5.254, καταπτώσσοσι κύνες ὡς ἀμφὶ λέοντα IL.

5.476 *se pitesc precum niște câini în jurul unui leu.*

[κατά, πτώσσω]

κατα-πτώχευω, *vb.* a aduce la sărăcie sau mizerie, a sărăci: καταπτώχευειν <οἶκον> PLUT. *Cat.Ma.25.6 a sărăci casa (prin năsterea prea multor copii);* (med.-pas.) τῶν μὲν ἐν δόξῃ ... κατεπτώχευμένων εἰς θέατρα PLUT. *Cic.10.5 oameni de prestigiu ajunși în mizerie prin teatre.*

[κατά, πτώχευω]

καταλυγούνη, *ης, ἡ subst.* perversiune, desfrâu, destrăbălare: AR. *Nub.1023, id. Fr.129, LUC. Gall.32, (d. Aspasia) PLUT. Per.24.9.*

[καταλύγων]

κατα-πύγων, *ων [ῦ] adj.* |gen. -ονος, voc. κατάπυγον; neut. κατάπυγον; comp. -πυγωνέστερος Ar.| (com. vulgar) poronar, bulangiu, pervers: AR. *Ach.79, id. Eq.639, id. Nu.529, id. Vesp.84, LUC. Lex.12.*

[κατά, πυγή]

κατα-πύθω, [ῦ] *vb.* a putrezi (de tot): (pas.) τὸ μὲν οὐ καταπύθεται ὄμβρω IL. 23.328 *acest (copac) nu este putrezit de ploaie;* ARSTT. *Po.1461a23, id. SE166b5.*

[κατά, πύθω]

κατά-πυκνος, *ον adj.* foarte des sau compact: (cimbrișor) THEOC. *Ep.6.336.*

[κατά, πυκνός]

κατα-πυκνώ-ω, *vb.* a îndesa bine, a condensa, a înțesa, a ticsi, a umple: κατεπύκνωσε τρήμασι τὸ τεῖχος PLB. 8.5.6 *a umplut zidul cu deschizături;* κατεπύκνου παραδειγμάτων πλήθει τὴν πόλιν PLUT. *Lyc.27.2 înțesa cetatea cu o mulțime de exemple;* PLUT. *Aem.14.7, id. M.433a, id. M.510f, (pas.) ARSTT. APr.Po.14.7, καταπεπυκνώσθαι ... πλήθει ἀστέρων ARSTT. Mete.346a29 (cerul) este ticsit de o mulțime de stele.*

[κατά, πυκνώω]

κατα-πυρπολέω-ω, *vb.* a nimici (complet) prin foc: PLB. 5.19.8, (pas.) τί θαρρῶ καταπυρπολημένος; AR. *Th.243 cum să fiu curajos, dacă m-am făcut scrum?*

[κατά, πυρπολέω]

κατ-ἀρα, *ας, ἡ [τᾶ] subst.* {ion. κατάρη Hdt.} blestem: ἐκ κατάρης τέο HDT. 4.30 *în urma unui blestem;* μητρὸς φόνιοι κατάραι EUR. *El.1324 blesteme funeste ale mamei;* κατάραι καὶ θεοκλυτήσεις ἐγίνοντο κατὰ τοῦ βασιλέως PLB. 23.10.7 *au fost blesteme*

și invocații împotriva regelui; ἐπ' ἐμὲ ἡ ~ σου LXX *Gen.27.13 blestemul tău [să cadă] asupra mea;* LXX *Dan.Θ.9.11, NT Gal.3.13* ș.a.

[κατά, ἀρά]

κατάραιρημένος, (ion.) *part. pf. pas.* de la καθαιρέω: HDT. 2.172.

καταράκτης, *v.* καταρράκτης

κατ-ἀράομαι-ῶμαι, *vb.* |impf. κατηράομαι, viit. καταράσομαι, aor. κατηρασάομαι, pf. κατήραμαι și κεκατήραμαι| {ερ. κατάραιομαι; ion. part. aor. καταρησάμενοι Hdt. 2.39} a rosti un blestem împotriva, a blestema: (+ ac.) πολλά κατηράτο IL. 9.454 *arunca multe blesteme;* κατηράσατο τὴν ἡμέραν LXX *Iov.3.2 a blestemat ziua;* (+ dat.) τῷ ἡλίῳ ὑπερβάλλοντι καταρῶνται HDT. 4.184 *aruncă blesteme soarelui când ajunge la amiază;* κατηράτο τῇ πατρίδι DEM. 19.130 *lansa blesteme împotriva patriei;* (+ ac. și dat.) τῷ δὲ καταρῶνται πάντες βροτοὶ ἄλλγε' ὀπίσσω ζῶῳ OD. 19.330 *toți muritorii blestemă suferințe asupra lui cât timp trăiește;* οὐδὲ κατηρασάομαι αὐτῷ κακὸν οὐδὲν PLUT. *Alc.33.3 n-am blestemăfit împotriva lui nimic rău;* HDT. 2.39, (+ ac. dublu) κατηράσατο με κατάραν ὀδονηράν LXX *3Rg.2.35m m-a blestemat cu blestem dureros;* (abs.) ἄριστον παραθήσει καταρασάμενος AR. *Vesp.614 pune prânzul blestemând;* (pas.) κατηραμένοι NT *Mt.25.41 blestemăți;* LXX *Deut. 21.23.*

[κατά, ἀράομαι]

κατάρῃσις, *εως, ἡ subst.* blestemare: εἰς κατάρῃσιν ἐχθρῶν μου κέκληκά σε LXX *Num.23.11 te-am chemat spre blestemarea dușmanilor;* LXX *Ier.30.7.*

[καταράομαι]

κατ-ἀράσσω, |impf. κατήρασσον, viit. καταρ(ρ)άξω, aor. κατήρ(ρ)άξα; pas. viit. καταραχθήσομαι, aor. κατηράχθη| {att. καταράττω} **I** a izbi de pământ, a doborî, a zdrobi, a prăvăli: (pas.) ὅταν πέση, οὐ καταραχθήσεται LXX *Ps.36.24 când cade, nu va fi doborât;* PLUT. *Caes.44.6. II a coborî: ἐν τῷ ~ αὐτοῦς LXX *Os.7.6 în coborârea lor;* καταράσσειν αὐτοῦς εἰς τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ARSTT. *Mir.836a13 se aruncă asupra capetelor acestora. III* a respinge (cu forță): (pas.) τὸ ἄλλο στράτευμα ... κατηράχθη ἐς τὰ τειχίσματα THUC. 7.6 *restul armatei a fost respinsă spre întărituri. IV* a ataca:*

κατήρασε τὸ ἱερὸν τοῖς πετροβόλοις IOS. *AI14.62 a atacat templul cu catapulte*. **V** (*intrans.*) a cădea, a se prăvăli: (d. ploii) ARSTT. *Mu.392b10*, (ἡμοιοί) LUC. *Cont.19*.
[κατά, ἀράσσω]

κατάρρατος, ὄν *adj.* |comp. -ότερος, superl. -ότατος| (demn de a fi) blestemat, afurisit, spurcat: EUR. *Hipp.1362*, βουλόμενος τὸν κατάρρατον λαβεῖν ζωγρίαν LXX *2Mac.12.35 vrând să-l prindă de viu pe blestemat*; (frecv. voc.) ὃ κατάρρατε AR. *Pax1076b blestematule!*; (pl.) LUC. *Trag.275*, (comp.) πῶς ἂν ὠμότερος συκοφάντης γένοιτ' ἢ καταρατότερος; DEM. 18.212 *cum ar putea fi un sicofant mai crud sau mai demn de blesteme?*; (superl.) τὸν καταρατότατον, ἔτι δὲ καὶ θεοῖς ἐχθρότατον βροτῶν SOPH. *OT1342 cel mai blestemat, pe cel mai urât de zei dintre muritori*.
[καταράομαι]

καταράττω, (att.) v. καταράσσω

κατ-ἀρβύλος, ὄν *adj.* care atârănă până la în-călțări: (veșminte) SOPH. *Fr.622*.
[κατά, ἀρβύλη]

κατ-αργέω-ῶ, *vb.* |impf. κατήργουν, viit. καταργήσω, aor. κατήργησα, pf. κατήργηκα; *med.-pas.* impf. κατηργούμην, pf. κατήργημαι, m.m.c.p. κατηργήμην; *pas.* viit. καταργηθήσομαι, aor. κατηργήθην| **I** a lăsa fără treabă: εἶμι!, ὅπως ἂν μὴ καταργῶμεν χέρα EUR. *Ph.753 plec, ca să nu lăsăm mâna fără treabă*. **II** a face să nu fie roditor, a ocupă în zadar, a irosi: κατηργηκέναι ... τοὺς καιροὺς PLB. *Fr.176 a irosi ocaziile*; (d. smochin) ἵνατί καὶ τὴν γῆν καταργεῖ; NT *Lc.13.7 de ce ocupă în zadar (= irosește) și pământul?* **III** a lipsi de putere, a strica, a nimici, a desființa, a elimina: μὴ ἢ ἀπιστία αὐτῶν τὴν πίστιν τοῦ θεοῦ καταργήσει; NT *Rom.3.3 oare necredința lor va nimici credințioșia lui Dumnezeu?*; ἵνα τὰ ὄντα καταργήσῃ NT *1Cor.1.28 ca să le desființeze pe cele ce sunt*; (*pas.*) ἵνα καταργηθῇ τὸ σῶμα τῆς ἁμαρτίας NT *Rom.6.6 să fie lipsit de putere trupul păcatului*; ἐσχατος ἐχθρὸς καταργεῖται ὁ θάνατος NT *1Cor.15.26 moartea, dușman cel din urmă, este nimicită*; NT *Gal.5.11 ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου τῶν καταργουμένων* NT *1Cor.2.6 a stăpânitorilor acestui veac, sortiți pieirii*. **IV** a elibera (de o obligație), a dezlega: κατήργηται ἀπὸ τοῦ νόμου τοῦ ἀνδρός NT

Rom.7.2 (femeia) este dezlegată de legea bărbatului ei.

[κατά, ἀργέω]

κατάργμα, ατος, τό *subst.* primele roade aduse ca prinos unui zeu, primîții: (pl.) EUR. *IT244, PLUT. Thes.22.6*.

[κατάρχω]

κατ-ἀργῦρος, ὄν *adj.* acoperit cu argint, argintat: IOS. *BIS.202, PLUT. M.828e*

[κατά, ἄργυρος]

καταργῦρόω-ῶ, *vb.* **I** a arginta: HDT. 1.98, ἐργαστήρια μεστὰ ... καταργουμένων θυρεῶν PLUT. *Phil.9.9 ateliere pline de scuturi argintate*; LXX *Ex.27.17*. **II** a cumpăra cu argint: (*pas.*) κατηργυρωμένος λέγω SOPH. *Ant.1077 vorbesc cumpărat cu argint (= argintul mă face să spun acestea)*.

[κατάργυρος]

κατ-ἀρδῶ, *vb.* **I** a uda, a stropi: τὴν δὲ πηγὴν ἢ κατάρδει τὸ χωρίον PLUT. *Num.13.2 izvorul care udă locul*; IOS. *AI11.200*, (fig.) PLUT. *M.156d*. **II** (fig.) a inunda cu laude: AR. *Ach.658*.

[κατά, ἄρδω]

καταρέομαι, *vb.* (ion.) v. καταράομαι

κατάρη, ης, ἡ *subst.* (ion.) v. κατάρρα

κατάρης, ες *adj.* |var. κατώρης| care se prăvale cu forță: SAPPH. 183.1.

[καταράσσω]

κατᾱ-ρῖγηλός, ἡ, ὄν *adj.* |var. καταρρηγηλός| care naște un tremur de frică, înfricoșător: τὰ τ' ἄλλοισίν γε καταρρηγηλὰ πέλονται OD. 14.226 *cele care îi fac să tremure pe alții*.

[κατά, ρῖγέω]

κατ-ἄριθμέω-ῶ, *vb.* **I** a număra (unul câte unul), a enumera, *ext.* a socoti: διὰ τί πάντες ἄνθρωποι, καὶ βάρβαροι καὶ Ἑλληνες, εἰς τὰ δέκα καταριθμοῦσι ARSTT. *Pr.910b24 din ce motiv toți oamenii, și barbari și greci, numără până la zece?*; ὃν ἔβδομον ἐν τοῖς σοφοῖς καταριθμοῦσιν ἔνιοι PLUT. *Sol.12.7 cel pe care unii îl numără al șaptelea printre înțelepți*; καταριθμεῖ Σωκράτην καὶ Ζήνωνα IOS. *Ap.2.135 îi enumeră pe Socrate și Zenon*; τὸ τῶν κυνῶν οὐκ ἐπάξιον καταριθμεῖν γένος PLAT. *Plt.266a neamul cânilor nu merită numărat (= socotit) printre viețuitoarele care trăiesc în turmă*. **II** a expune în detaliu: οὐ τι ῥᾶδιον τὴν σὴν ἀτοπίαν ... καταριθμῆσαι PLAT. *Smp.215a nu-i ușor să expun în detaliu ciudățenia ta*. **III** (*med., pas.*) **I** a enumera, a expune în succesiune:

(med.) εἰ πάσας τὰς ἐκεῖνον πράξεις καταριθμησαίμεθα ISOC. 1.11 *dacă am enumera toate faptele aceluia*; τὰς τῶν πολλῶν καταριθμημένοι δόξας ARSTT. *Top.101a31 enumerând părările celor mai mulți*; (pas.) ἐκ τῶν καταριθμηθέντων ARSTT. *Pol.1329a27 din cele enumerate*; οἱ καταριθμημένοι ὑμῶν LXX *Num.14.29 cei numărați dintre voi*. **2** a număra în rândul, a socoti, a considera: μάλιστ' αἰεὶ ζῶντα εὐδαιμονέστατον καταριθμεῖται PLAT. *Phlb.47b ἵλ socotește ca trăind mereu foarte fericiți*; (pas.) οὕτως καταριθμοῦνται αἱ ἡμέραι τῆς ταφῆς LXX *Gen.50.3 astfel sunt numărate (= calculate) zilele înmormântării*; καταριθμημένος ἦν ἐν ἡμῖν NT *Fp.1.17 era numărat (= se număra) printre noi*.

[κατά, ἀριθμέω]

καταρίθμησις, εως, ἡ *subst.* numărare, calculare: (a anilor) IOS. *Ap.1.156*.

[καταριθμέω]

κατ-αρκέω-ῶ, *vb.* a fi cu totul suficient, a fi pe deplin îndeajuns: ἐμοὶ δὲ φῶς ἐν ἡλίου καταρκέσει EUR. *Rh.447 ἴι va fi suficientă o singură rază de soare*; (+ part.) χώρα οὐδεμία καταρκέει πάντα ἐωυτῇ παρέχουσα HDT. 1.32 *nicio țară nu-și este suficientă să-și ofere toate lucrurile*; (imper. + inf.) καταρκεῖ τοῦδε κεκλησθαι πατρός SOPH. *Fr.86 este suficient să fii numit [vlăstar] al acestui tată*.

[κατά, ἀρκέω]

κατ-αρνέομαι-οῦμαι, *vb.* a nega (stăruitor): φῆς, ἡ καταρνῆ μη δεδρακέναι τάδε; SOPH. *Ant.442 mărturisești sau negi că ai făcut acestea?*

[κατά, ἀρνέομαι]

κατ-ἄρώω-ῶ, *vb.* a ara (în întregime): AR. *Av.582*.

[κατά, ἀρώω]

κατα-ρραθῦμέω-ῶ, *vb.* **I** a fi nepăsător sau neglijent sau indolent: XEN. *Mem.3.5, DEM. 24.210*. **II** a pierde sau a compromite din nepăsare sau neglijență: (pas.) τὰ κατερραθυμημένα πάλιν ἀναλήψεσθε DEM. 4.7 *veți recupera la loc cele pierdute din neglijență*.

[κατά, ραθυμέω]

κατα-ρραίνω, *vb.* a stropi, a uda: PLUT. *M.981f*, (pas.) τῆς θαλάττης ἐλαίω καταρραϊνομένης PLUT. *M.914f mare stropită cu ulei*.

[κατά, ραίνω]

κατα-ρράκω-ῶ, [part. pf. pas. κατερρακωμένος] a sfâșia: SOPH. *Tr.1103*.

[κατά, ρακώω]

καταρράκτης, ου (cf. καταρράκτης) **I** (*adj.*)

1 abrupt: (d. Hades) ἀφῖκτο τὸν καταρράκτην ὁδὸν SOPH. *OC1590 a ajuns la intrarea abruptă*. **2** care se aruncă de sus: (d. Harpii) SOPH. *Fr.714*. **II** (*subst.*) **1** poartă prin care cade o mare cantitate de apă (*ext.* cădere de apă, cascadă, cataractă); zăgaz, stăvilar: συνεχεῖς οἱ καταρράκται ... ἄπορον τὸν ἀνάπλων ἐποῖουον τὸν κατὰ τὸν Τίγρητα ARR. *An.7.7.7 stăvilare dese făceau plutirea imposibilă pe Tigru*; οἱ καταρράκται τοῦ οὐρανοῦ LXX *Gen.7.11 zăgazurile cerului*; LXX *Ps.41.8, id. Mal.3.10*. **2** chepeng, trapă: τοὺς καταρράκτας ἀφήκε κλειθροῖς PLUT. *Ant.76.4 a coborât trapele*; PLUT. *Arat.26.5*. **3** puncte mobilă: (pe corabie) APP. *BC5.82*. **4** (ornit.) a cufundar sau cormoran: AR. *Av.887*, ὁ δὲ ~ ζῆ μὲν περὶ θάλατταν ARSTT. *HA509a4 cufundarul trăiește în jurul mării*; LXX *Deut.14.17, id. Lev.11.17*. **b** acvilă („care se aruncă asupra pământului”): SOPH. *Fr.377*.

[καταρράσσω]

καταρρακτός, ἡ, ὄν *adj.* care se deschide în jos: τὴν θύρην τὴν καταρρακτικὴν HDT. 5.16 *chepengul*; PLUT. *Arat.26.2*.

[καταρράσσω]

κατα-(ρ)ράπτω, *vb.* [impf. κατέρραπτον, aor. κατέρραψα; med. impf. κατερραπτόμεν, pf. κατέρραμαι; pas. part. aor. καταρραφεῖς] **I** a coase (de), a lega împreună: (act.) PLB. 8.21.3, LUC. *Alex.19*, (med.-pas.) θύρη, κατερραμμένη ρυτί καλάμων HDT. 2.96 *plută, legată cu o împletitură de trestii*; κατερραπτοντο ἐς ἀκρίβειαν ARR. *An.5.12.3 (pieile) erau cusute cu grijă*. **II** (fig.) a urzi: Πενθεῖ καταρράψας μόρον AESCH. *Eu.26 urzind pieirea lui Pentheus*.

[κατά, ράπτω]

κατα-ρράσσω, *vb.* [med. inf. viit. καταρράξεσθαι Plut. *Caes.44.6*] {att. καταρράττω} v. καταρρήγνυμι: PLUT. *Caes.44.6*.

[cf. καταρρήγνυμι]

κατάρραφος, ον *adj.* recusut, cărpit: LUC. *Sat.28*.

[καταρράπτω]

κατα-ρρέζω, *vb.* [viit. -ρέζω, aor. κατέρρεξα] {ep. part. prez. fem. καρρέζουσα, aor. 3sg. κατέρεξεν} a mângâia, a dezmierda:

χειρί τέ μιν κατέρειεν IL. 1.361 *l-a mângăiat cu mâna*; IL. 6.485, OD. 5.181, τῶν τινα καρρέζουσα Ἀχαιϊάδων IL. 5.424 *dezmierdând-o pe vreuna dintre aheence*.

[κατά, ρέζω]

καταρρεπής, ἐς *adj.* aplecat (în jos), înclinat, pieziș; (val) A.RH. 2.593, (subst. op. ἀνωφερές „ascendent”) PLUT. *M.952e*.

[καταρρέπω]

κατα-ρρέπω, *vb.* I a se apleca, a se înclina: PLB. 6.10.7, PLUT. *M.926b*. II (*tranz.*) a apleca, a încovoia, a răsturna: τύχη ὀρθοῖ καί τύχη καταρρέπει τὸν εὐτυχοῦντα τὸν τε δυστυχοῦντ' αἰεί SOPH. *Ant.1158 mereu soarta îndreaptă și soarta îi răstoarnă pe cel norocos ca și pe cel nenorocit*.

[κατά, ρέπω]

κατα-ρρέω, *vb.* [impf. κατέρρεον, aor. κατέρρευσα, pf. κατερρύηκα, m.m.c.p. κατερρῆκειν; *med.* impf. κατερρέομην, viit. καταρρῆσομαι] {ep. impf. 3sg. κατέρρειεν Call.} I a curge (în jos), a se scurge (pe pământ): εἶδεν μέλαν αἶμα καταρρέον ἐξ ὠτειλῆς IL. 4.149 *văzu sânge negru scurgându-se din rană*; IL. 5.870, (tn.) IL. 23.715, κατά δὲ ψυχρὸν ῥέεν ὕδωρ ὑπόθεν ἐκ πέτρης OD. 17.209 *apă rece curgea de sus din stâncă*; καταρρέον φλέγμα ἐκ τῆς κεφαλῆς HDT. 4.187 *lichid care se scurge din cap*; τὰ φύλλα κατερρύηκεν LXX *Ier.8.13 frunzele au căzut*; (fig.) ~ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ LXX *IRg.2.33 i se scurge sufletul*; (pas.) τὴν λόγην αἵματι καταρρομένην PLUT. *Galb.27.3 lance scaldată de sânge*; APP. *BC2.115*. II a se revârsa: (poet.) θεῶν ἀνάκτορα φόνω καταρρεῖ EUR. *Tr.16 temple ale zeilor sunt scaldate în sânge*; PLB. 4.57.7, τὸ καταρρέον ὕδωρ τῆ μὲν εἰς τὴν ὁδὸν DEM. 55.10 *apa care se revârșă pe drum*. III a alerga în jos (ca un șuvoi): (în teatru) ἄθροοι καταρρέοντες AR. *Ach.26 revărsându-se laolaltă ca un șuvoi*. IV (ext.) a se prelinge, a cădea: περί ... σκεύεσιν ... ἐμπαλασσομένοι κατέρρεον THUC. 7.84 *încurcându-se în bagaje, erau purtați de curent* (propr. *se scurgeau în jos*); τήρει, μὴ σφαλεῖς καταρρῆς AR. *Pax146 ai grijă, să nu te împiedici și să cazi*; τὰ κημήατα καταρρεῖ εἰς τὴν γῆν ARSTT. *HA556b5 ouăle cad* (= *se preling*) *pe pământ*. V (fig.) a cădea, a reveni: ἐς τὸ καταρρεῖ ἅ χίμαρος THEOC. 1.5 *ție îți revine o capră*. VI (fig.) a se prăbuși, a cădea în ruină,

a se duce de râpă: κατερρῆ τὸ τῆς πόλεως ἀνδρεῖον ARSTT. *Fr.557.5 curajul cetății se duce de râpă*; DEM. 2.10.

[κατά, ρέω]

κατα-ρρηγνύμι, *vb.* [impf. κατερρήγνυον ἢ κατερρήγνυν, viit. καταρρήξω, aor. κατέρρηξα, pf. κατέρρωγα; *med.* (-pas.) impf. κατερρηγνύμην, viit. καταρρήξομαι, aor. κτερρηξάμην, pf. κατέρρηγμαι; *pas.* viit. καταρραγήσομαι, aor. καταρράγην] I a rupe, a frânge, a sfâșia: (act.) καταρρήξαντες τὴν ... γέφυραν HDT. 4.201 *rupând podul*; συμμάχου δορὸς τροπᾶς καταρρήγνυσι SOPH. *Ant.675 rupe rândurile armatei aliate*; καταρρήξω μέλαθρα EUR. *HF864 am să-i rup grinzile casei*; καταρρηγνύναι τὰ ἱμάτια PLUT. *Cam.10.5 a sfâșia hainele*; APP. *Mith.242*, (pas.) ἐσθῆς καταρρήγνυται LUC. *Luct.12 veșmântul este sfâșiat*. II (*pas.*) (+ act. pf. κατέρρωγα) I a se prăbuși: καταρρήγνυσθαι ἐπὶ γῆν HDT. 3.111 (*cuiburile*) *se prăbușesc la pământ*; τὸ δὲ οἰκῆμα λαβὸν μείζον ἄχθος ἐξαπίνης καταρράγη THUC. 4.115 *construcția, primind o povară prea mare, s-a prăbușit pe neașteptate*. 2 a se rupe în bucăți, a se (s)fărâma: ἐν τῇ πεδιάδι καὶ κατερρωγυῖα ARSTT. *HA556a5 la câmpie sau pe un sol friabil*; PLUT. *Caes.63.10*. 3 a izbucni, a fâșni: κἀντεῦθεν ἀρχὴ τοῦ πολέμου καταρράγη AR. *Ach.528, de acolo a fâșniit un început al războiului*; AR. *Ach.528* ὄμβροι ... καταρραγέντες ARSTT. *Mu. 400a26 ploii torențiale*; βρονταί τε φοβεραὶ καταρρήγνυντο PLUT. *Tim.28.2 se spargeau* (= *izbucneau*) *tunete înfricoșătoare*. III (*med.*) I a izbucni, a apărea: τὰ καταμήνια καλούμενα καταρρήγνυται ARSTT. *HA581b1 izbucnește ceea ce numim „menstruație”*. 2 a(-și) sfâșia: καταρρηγνύμενοι τοὺς χιτῶνας PLUT. *Caes.31.1 sfâșiiindu-și tunicile*; XEN. *Cyr.3.3.67*.

[κατά, ρήγνυμι]

καταρρηγνύω, *vb.* v. καταρρήγνυμι: IOS. *A1 7.4*.

κατα-ρρηγορεύω, *vb.* a învinge prin elocință, a izbândi prin vorbă frumoașă: PLUT. *M.801f*, LUC. *Anach.19*.

[κατά, ρηγορεύω]

κατα-ρριγέω-ῶ, *vb.* a tremura (de frică), a se înflora, a se cutremura: (+ inf.) κατερρήγησεν ιδέσθαι ... A.RH. 3.1132 *s-a înflorat să vadă*. [κατά, ριγέω]

καταρριγηλά, v. καταρριγηλός

καταρριζόω-ᾶ, vb. a înrădăcina, a sădi pu-ternic: οἱ τοῦ βίου δεσμοί ... κατερρίζουν τὸ θνητὸν γένος PLAT. *Tim.*73b *legăturile vieții înrădăcinează neamul muritor*; κατερρίζωσεν εαυτὸν εἰς τὴν πολιτείαν PLUT. *M.*805f *s-a înrădăcinat în viața politică*; (pas.) PLAT. *Tim.*76c.

[κατάρριζος]

κατα-ρρικνύω-ᾶ, vb. |part. pf. med.-pas. καταρρικνωμένος| a zbărci, a încreți: (d. pile) SOPH. *Fr.*314.302.

[κατά, ρικνός]

κατα-ρρινάω-ᾶ, [ῖ] vb. |var. καταρρινέω| a pili, ext. a șlefui, (fig.) a rafina: (d. oameni) θάλλει βραχίον' εὖ κατερρινημένους AESCH. *Supp.*747 *cu brațele bine călite de căldură*; (fig.) τι λέξειν ... κατερρινημένον AR. *Ra.*901 *va spune ceva rafinat*.

[κατά, ρίνη]

κατα-ρρίπτω, vb. |impf. κατέρριπτον, viit. καταρρίψω, aor. κατέρριψα; med.(-pas.) impf. καταερριπτόμην, pf. κατέρριμμαι| a arunca în jos, a prăvăli, a culca la pământ, a surpa: τὰ δ' ἐρύματα κατέρριψαν εἰς γῆν IOS. *BI2.*485 *a culcat la pământ fortificațiile*; τοὺς τε πύργους κατέρριψαν APP. *BC5.*121 *au culcat la pământ turnurile*; (fig.) εἶτε δημόθρους ἀναρχία βουλὴν καταρρίψειεν AESCH. *Ag.*884 *dacă nesupunerea strigată de popor ar fi surpat șeful*; κατέρριψεν ἐξ οὐρανοῦ ... ~ Ἰσραηλ LXX *Plâng.*2.1 *a aruncat din cer slăvirea lui Israel*; τοὺς πολεμίους δὲ πέρα τοῦ μετρίου καταρρίπτοντες LUC. *Hist.*Consc.7 *coborându-i (= ponegrindu-i) peste măsură pe vrājmași*; (pas.) κτύπος ... καταρριπτομένων πετρῶν LXX *Ἰnf.*17.17 *zgomot al pietrelor prăvălite*.

[κατά, ρίπτω]

κατάρροια, ας, ἡ subst. (medic.) catar, guturai, inflamație: PLUT. *M.*128a.

[καταρρέω]

καταρροϊκός, ἡ, ὄν adj. I inflamatoriu: (boli) PLAT. *Tim.*85b, (stare) PLUT. *M.*461c. II care suferă de catar sau inflamație: ARSTT. *Pr.*929b27.

[κατάρροια]

κατα-ρρομβεύω, vb. a învârti, a abate: κατερρόμβευσεν αὐτούς ἐν τῇ ἐρήμῳ LXX *Num.*32.13 *i-a învârtit în deșert*.

[κατά, ρέμβω]

κατάρροος, οον adj. |contr. κατάρρους, -οον| care curge în jos. // subst. (medic.) catar, inflamație, fluxiune: PLAT. *Cra.*440d, id. *R.*405d, ARSTT. *Pr.*897a13, PLUT. *Agis Cleom.*51.3.

[καταρρέω]

κατα-ρροφέω-ᾶ, vb. |aor. κατερρόφησα| a sorbi (cu totul), a înghiți: XEN. *Cyr.*1.3.9 ARSTT. *Pr.*876a27.

[κατά, ροφέω]

καταρρυῆναι, inf. aor. de la καταρρέω: ARSTT. *Fr.*571.43 ș.a.

καταρρυής, ἐς adj. care curge sau picură; de pe care se scurge grăsimea: (carnea arsă pe altar) SOPH. *Ant.*1010.

[καταρρέω]

κατα-ρρυπαίνω, vb. a murdări, a mânji, a soi (de tot): (fig.) τὰς πράξεις τὰς πρότερον κατωρθωμένας καταρρυπαινούσας ISOC. *Ep.*2.4 *mânjind realizările obținute anterior*; PLAT. *Lg.*919e, ARSTT. *Ath.*6.4, PLUT. *M.*456c.

[κατά, ρυπαίνω]

κατάρρυτος, ον adj. |var. κατάρυτος Eur. *Tr.*1067| I prin care curge apă din belșug, scâldat de ape, irigat: κήποις ἐν κατάρρυτοῖς EUR. *El.*777 *în grădini udate din belșug*; PLUT. *Cim.*13.7, (+ dat.) ἄλσος ... ὕδατι εἶναι κατάρρυτον ARR. *An.*6.29.4 *dumbrava este scâldată de apă*; PLUT. *Cam.*16.3. II (ext.) inundat, scâldat, năpădit: Θρήκην τὴν χιόνι κατάρρυτον EUR. *Andr.*215 *Thracia năpădită de zăpadă*; λίμνην ... κατάρρυτον αἵματι LXX *2Mac.*12.16 *lac scâldat în sânge*. III format prin aluviuni: (d. deltă) HDT. 2.15. IV care permite curgerea: PLB. 28.11.2.

[καταρρέω]

καταρρωδέω-ᾶ, vb. (ion.) v. κατορρωδέω
καταρρώξ, adj. |gen. -ᾶγος| abrupt, râpos: (stânci) SOPH. *Ph.*937.

[καταρρήγνυμι]

κάταρσις, εως, ἡ subst. loc de acostare sau debarcare: THUC. 4.26, PLUT. *Them.*9.2, id. *M.*162b.

[καταίρω]

κατ-αρτάω-ᾶ, vb. I a atârna, a suspenda: (act.) κατήρτησεν ἐξ αὐτοῦ τὰ λάφυρα PLUT. *Marc.*8.2 *a atârnat prăzile de el (sc. de stejar)*; PLUT. *Rom.*16.4, (med.-pas.) PLUT. *Sull.*27.4. II a ordona, a pune la punct, a rându-i: κῶς δ' ἄν εἴη χρῆμα κατηρ-

τημένον μοναρχίη HDT. 3.80 *cum ar putea fi monarhia ceva bine rânduit.*

[κατά, ἀρτάω]

κατ-αρτίζω, *vb.* |impf. κατήρτιζον, viit. καταρτίσω, aor. κατήρτισα, pf. κατήρτικα; *med.(-pas.)* impf. κατηρτιζόμεν, aor. κατηρτισάμην, pf. κατήρτισμαι; *pas.* viit. καταρτισθήσομαι, aor. κατηρτίσθην| **I** a pregăti, a echipa (complet): (o corabie) πληρωματι καταρτίσαντες ἐπιλέκτω PLB. 1.47.6 *echipând-o cu un echipaj ales;* (pas.) πενήτηεις δέκα κατηρτισμένας PLB. 5.89.8 *zece pentere complet echipate.* **II** a aduce în starea de a funcționa bine (*ext.* a întocmi, a pune în ordine, a aranja, a repara) *sau* a pregăti pentru un scop (*ext.* a statornici, a împlini, a desăvârși, a organiza, a crea, a făuri, a întemeia): Πάριοι μὲν νυν Μιλησίουσ οὕτω κατήρτισαν HDT. 5.30 *astfel i-au pus în ordine (= i-au reconciliat) parienii pe milesieni;* καταρτίζοντας τὰ δίκτυα αὐτῶν NT Mt.4.21 *aranjându-și plasele;* κατηρτίσω αἶνον NT Mt.21.16 *îți voi pregăti laudă;* καταρτίσαι τὰ ὑστερήματα τῆς πίστεως ὑμῶν NT 1Tes.3.10 *a împlini lipsurile credinței voastre;* NT Evr.13.21, (*med.* = *act.*) κατηρτίσω φαῦσιν καὶ ἥλιον LXX Ps.73.16 *tu ai făurit iluminarea și soarele;* σῶμα δὲ κατηρτίσω μοι NT Evr.10.5 *mi-ai pregătit trup;* (pas.) ἦγε κατηρτισμένους HDT. 9.66 *i-a condus pe cei așezați în ordine (de luptă);* ἡ σελήνη κατηρτισμένη εἰς τὸν αἰῶνα LXX Ps.88.38 *lună statornicită pentru vecie;* καταρτίξασθε NT 2Cor.13.11 *împliniți-vă / desăvârșiți-vă;* κατηρτισμένος NT Lc.6.40 *desăvârșit.*

[κατά, ἀρτίζω]

κατάρτισις, *εως*, ἡ *subst.* **I** pregătire, formare: PLUT. *Alex.*7.2. **II** împlinire, desăvârșire: NT 2Cor.13.9.

[καταρτίζω]

καταρτισμός, *οὔ*, ὁ *subst.* echipare, înzestrare, *ext.* desăvârșire: NT Ef.4.12.

[καταρτίζω]

καταρτιστήρ, ἦρος, ὁ *subst. propr.* cel care pune lucrurile în ordine, *ext.* împăciuitoar, mediator, reconciliator: HDT. 4.161, id. 5.28.

[καταρτίζω]

κατάρτυσις, *εως*, ἡ *subst.* strunire: (d. cai) PLUT. *Them.*2.8.

[καταρτύω]

κατ-αρτύω, *vb.* |impf. κατήρτυον, viit. καταρτύσω, pf. κατήρτυκα; *med.-pas.* part. pf. κατηρτυμένος; *pas.* aor. κατηρτύθην| **I** a pregăti, a prepara: (+ inf.) καταρτύσων μολεῖν SOPH. OC71 *pentru a pregăti venirea;* (pas.) τοῖς κατηρτυμένοις τῶν ζωμῶν LUC. *Hist.Consc.*44 *cele preparate pentru terciuri.* **II** a potrive: σκαλομοῖς δ' ἀμφὶς ἐρετμὰ κατήρτυον A.RH. 1.392 *potriveau vâslele de-o parte și de alta în inelele lor.* **III** a forma, a educa: PLAT. *Lg.*808d, ἔργον ... οὐ νέας φρενός ... ἀλλ' ... κατηρτυμένης PLUT. *Sert.*27.4 *faptă nu a unei minți tinere, ci a unei instruite.* **IV** a struni, a îmblânzi: (pas.) σμικρῶ χαλινῶ δ' οἶδα τοὺς θυμουμένους ἵππους καταρτυθέντας SOPH. *Ant.*478 *cu un scurt frâu eu am văzut și caii nărăvași struniți.* // (part. pf. act.) **κατηρτυκῶς**, -υῖα, -ός *care* a ajuns la maturitate, format, făcut: ~ νόμῳ ἱκέτης AESCH. *Eu.*473 *rugător, după ce a îndeplinit toate cele cuvenite potrivea cu legea;* (+ gen.) ~ κακῶν EUR. *Fr.*821.5 *format de rele.*

[κατά, ἀρτύω]

κατάρτυτος, *ον* v. κατάρτυτος

κατ-αρχαιρεσιάζω, *vb.* a învinge în alegeri (prin mijloace incorecte): (+ ac.) PLUT. *TCG*32.5.

[κατά, ἀρχαιρεσιάζω]

καταρχάς, *pt.* κατ' ἀρχάς: PLUT. *Fr.*101.9.

καταρχή, ἦς, ἡ *subst.* început, debut: μείζονος ἐνίστατο πολέμου ~ PLB. 1.71.4 *s-a iscat un război mai mare;* PLB. 13.8.7.

[κατάρχω]

κατ-άρχω, *vb.* |impf. κατήρχον, viit. κατάρξω, aor. κατήρξα; *med.(-pas.)* impf. κατηρχόμεν, viit. κατάρξομαι, aor. κατηρξάμην, pf. κατήργμαι; *pas.* aor. κατήρχθην| {ion. impf. 3pl. κατάρχοντο Hdt. 2.45} **I** (*act.*) **1** a fi la început pentru, a începe, a porni, a declanșa, a da semnalul: (frecv. + gen.) κατήρξαν ... μάχης AESCH. *Pers.*351 *au început lupta;* ὁδοῦ ~ τῆς ἐκεῖ SOPH. OC1019 *a porni la drum într-ocolo;* λόγου τοιούτου τινός ~ PLAT. *Smp.*176a *incepe un discurs de felul acesta;* πολλῶν κακῶν κατήρξεν Οἰδίπου δόμοις τόδ' ἦμαρ EUR. *Ph.*1582 *această zi a declanșat multe nenorociri în casa lui Oidip;* ἐμφυλίου πολέμου ~ IOS. *Vit.*265 *a declanșa un război civil;* (f. rar + ac.) θαυμαστόν τινα ... κατήρχεν λόγον PLAT. *Euthd.*283b *a început cu un argument*

uimitor; (abs., + dat.) τύχη ἀγαθῆ καταρχέτω PLAT. *Smp.*177e *să înceapă cu o soartă prielnică* (= *cu noroc!*). **2** a începe un sacrificiu: θανόντα δεσπόταν γόοις ... κατάρξω EUR. *Andr.*1199 *voi începe sacrificiul cu strigăte de jale pentru stăpâna moartă*. **II** (med. = act.) **1** a porni, a începe: (+ gen.) κατήρχοντο τῆς πρὸς τὸν βουνὸν προσβολῆς PLB. 2.67.1 *au pornit atacul asupra colinei*. **2** a începe ritualul de sacrificiu, a pregăti jertfa: (+ gen.) τέθηγκ' Ὀρέστης, οὗ καταρξάμην ἐγὼ EUR. *IT56 Orestes este mort, pentru el am început sacrificiul*; EUR. *IT1154*, id. *Ph.*573, μὴ κατάρξη τοῦ τράγου AR. *Av.*959 *să nu începi cu țapul*; (+ ac.) Νέστωρ χέρνιβά τ' οὐλοχότας τε κατήρχετο OD. 3.445 *Nestor începea sacrificiul cu apă de spălat pe mâini și boabe de orz*; (+ dat.) ὡς κατάρξωμαι ζίφει EUR. *Alc.*74 *ca să încep sacrificiul cu spada*.

[κατά, ἄρχω]

κατασαπή, conjct. aor. pas. de la κατασήπω: PLAT. *Phd.*86d.

κατασαπήη, (tm.) (poet.) conjct. aor. pas. de la κατασήπω IL. 19.27.

κατα-σβέννυμι *și* **κατασβεννώω**, vb. |impf. κατασβέννυον *și* κατασβέννυον, viit. κατασβέσω, aor. κατέσβεσα, aor. R. κατέσβην, pf. intrans. κατέσβηκα, m.m.c.p. κατασβέκειν; med.(-pas.) impf. κατασβεννόμην, pf. κατέσβεσμαι, m.m.c.p. κατασβέσμην; pas. viit. κατασβεσθήσομαι, aor. κατέσβέσθη| **I** (tranz.) **1** a stinge (de tot): (tm.) κατά δ' ἔσβεσεν αἰθόμενον πῦρ IL. 16.293 *a stins focul care arde*; τὸ δὲ ὕδωρ ... κατασβέννυσι τὸ πῦρ XEN. *Symp.*7.4 *apa stinge focul*; EUR. *Or.*697, κατασβέσαι τὴν πυρκαϊάν PLUT. *Alex.*3.6 *a stinge incendiul*. **2** (fig.) a stinge, a potoli, a face să înceteze, a secătui, a istovi: τίς δέ νιν κατασβέσει; AESCH. *Ag.*958 *cine o (sc. marea) va secătui?*; τοῦ κιττοῦ κατασβεννύντος τὴν μέθην τῆ ψυχρότητι PLUT. *M.*647a *iedera stingând beția prin răcoare*; συμκρὸν ῥῆμα κατασβέννυσι πάσας τὰς ... ἡδονάς PLAT. *Lg.*838b *o mică vorbă stinge (sc. potolește) toate plăcerile*; τὰς μεγίστας κατασβέσαι ταραχάς PLUT. *Pomp.*21.1 *a stinge cele mai mari tulburări*; LXX *Prov.*15.18a, PLUT. *M.*990e. **II** (intrans.) (pas. *și* aor. R. κατέσβην *și* pf. κατέσβηκα) **1** a se stinge: κατασβεσθῆναί τε τὴν πυρὴν HDT. 1.87 *rugul a fost stins*. **2** a

seca: ἔμοιγε ... κλαυμάτων ἐπίσσυτοι πηγὰι κατεσβήκασιν AESCH. *Ag.*887 *mi-au secat izvoarele din care fâșnește plânsul*; (fig.) κατασβεσθεὶς ταῖς ἐλπίσιν PLUT. *M.*169a *secat de speranțe* (= *deznădăjduit*). **3** a înceta, a se opri: κατασβεσθέν PLAT. *Ti.*49c (*vânt*) *care a încetat / s-a oprit*; ARSTT. *Pr.*889a23, (fig.) ὅπως τὸ τε φρόνημα τῶν νενικηκότων κατασβεσθεῖη XEN. *HG5.3.8 ca să se stingă* (= *să înceteze*) *mândria învingătorilor*.

[κατά, σβέννυμι]

κατασβεστέον, adj.vb. (neut.) trebuie stins: (fig.) PLUT. *M.*787f.

[κατασβέννυμι]

κατα-σεῖω, vb. |impf. κατέσειον, viit. κατασείσω, aor. κατέσεισα, pf. κατασέσεικα; med.(-pas.) impf. κατεσειόμην, viit. κατασείσομαι, pf. κατασέσεισμαι; pas. viit. κατασεισθήσομαι, aor. κατεσεισθη| **I** a scutura tare, a clătina puternic, a zgudui, a zdruncina, a zgâlțâi, ext. a dărâma, a prăbuși: τοῦ μεγάλου οἰκοδομήματος κατά τὸ χῶμα ... ἐπὶ μέγα τε κατέσεισε THUC. 2.76 *a dărâmat la pământ o mare parte din construcția cea mare*; κατασειεὶν τὸ τεῖχος ARR. *An.*5.23.6 *a face să se clatine zidul*; (pas.) κατεσεισθη τὰ χῶματα εἰς αὐτὴν IOS. *B15.471 galeriile s-au prăbușit peste ea*; ARR. *An.*2.24.6. **II** a scutura, a agita: κατασειούσι τινες ἄνθρωποι τὰ ἰμάτια PLUT. *Pomp.*73.5 *niște oameni își scutură hainele*; ἐκ καλάμω ... κατέσειον ἐδωδάν THEOC. 21.43 *agitam în undiță momeala*; AESOP. 1.224. **III** a face semn: κατασεισας τὴν χεῖρα NT *Fp.*19.33 *agitând mâna* (= *făcând semn cu mâna*); κατασεισας τῆ χειρὶ NT *Fp.*13.16 *făcând semn cu mâna*; τῷ Γαδάτα κατέσειον XEN. *Cyr.*5.4.4 *îi făceau semn lui Gadatas*; (+ dat. *și* inf.) κατέσειε τοῖς Ῥωμαίοις ἐπεξίναί τοῖς Ἰουδαίοις IOS. *A117.257 a făcut semn romanilor să pornească împotriva iudeilor*; (+ conj. ὡς „că”) APP. *BC*2.60.

[κατά, σεῖω]

κατα-σεύομαι, vb. |aor. 3sg. κατέσσυτο| a mișca cu putere înapoi: (+ ac.) κῦμα κατέσσυτο καλὰ ῥέεθρα IL. 21.382 *valul a împins înapoi undele frumose*.

[κατά, σεύω]

κατα-σημαίνω, vb. |impf. κατεσήμαινον, viit. κατασημανῶ, aor. κατεσήμνην *și* κατε-

σήμανα; *med.(-pas)* impf. κατεσημαινόμην, viit. κατασημανούμαι, aor. κατεσημηγόμην, pf. κατασεσήμασμαι; *pas.* κατεσημάνθη| a pune un semn, a pune pecete, a sigila, a pecetlui: (*med.*) XEN. *HG3.1.28*, κατασημηγόμηνάμειοι πολὺ μᾶλλον ἢ τὸ χρυσίον PLAT. *Men.89b punându[-le] semn cu mult mai mult decât aurului*; IOS. *AI17.222*, (*pas.*) ἦν κατασεσημασμένη PLUT. *Demetr.22.2 (scrisoarea) era sigilatā*; κατασεσημασμένα ... ὀνόματα ARSTT. *Ath.49.2 nume sigilate*; PLAT. *Lg.756e*, ἐπισκήψεις ... κατασεσημασμένας PLAT. *Lg.937b acuze pece-luite*; τὸν δὲ πλήρη καὶ κατασεσημασμένον PLUT. *Cam.20.7 (butoiaie) pline și sigilate*.
[κατά, σημαίνω]

κατα-σῆπω, vb. |aor. κατέσηψα, pf. κατασέσηπα; *pas.* viit. κατασαπήσομαι, aor. κατέσάπη| (*act.*) a face *sau* a lăsa să putrezească, (*pas.*) a putrezi: (*act.*) PLUT. *M.23.1a*, (*pf. act. intrans.*) κατασέσηπας AR. *Pl.1035 ești putrezită*; (*pas.*) ἄ οὔτε κατασῆπεται XEN. *Cyr.8.2.22 aceste lucruri nici nu putrezesc*; (*medic.*) ἄνθρωπον ὑπὸ φθόγης κατασπόμενον PLUT. *AgisCleom.37.7 om ros de fiizie*.
[κατά, σῆπω]

κατ-ασθμαίνω, vb. a sufla (asupra), a gâfâi: (+ gen.) μάχης ἐρῶν, ἵππος χαλινῶν ὡς κατασθμαίνων μένει AESCH. *Th.393 dornic de luptă așteaptă precum un cal care suflă în frâiele sale*.
[κατά, ἀσθμαίνω]

κατα-σιγάζω, vb. |impf. κατεσιγάζον, viit. κατασιγάσω, aor. κατεσιγάσα; *med.-pas.* part. pf. κατασειγασμένος; *pas.* aor. κατεσιγάσθη| a face să tacă: τὸν ἄρρενα προσιόντα τὴν θήλειαν ~ ARSTT. *HA614a20 masculul, apropiindu-se de femelă, o silește să tacă*.
[κατά, σιγάζω]

κατα-σιγάω-ᾶ, vb. a păstra tăcerea: εὐ ἔχει μὴ κατασιγήσαι PLAT. *Phd.107a face un lucru bun să nu păstreze tăcerea*.
[κατά, σιγάω]

κατα-σῖκελίζω, vb. |impf. κατεσικέλιζον| (*com.*) a mânca (ca sicilienii); a înfuleca: (cu aluzie la delapidările lui Laches din Sicilia) τὸν πολὺν κατεσικέλιζε AR. *V.911 înfuleca multă brânză*.
[κατά, σικελίζω]

κατα-σιτέομαι-οὔμαι, vb. a mânca, a

devora: (+ ac.) τὸν δὲ νοῦσφ τελευτήσαντα οὐ κατασιτέονται HDT. *1.216 pe cel mort de boală nu-l mănâncă*.

[κατά, σιτέω]

κατα-σιώπᾶω-ᾶ, vb. |impf. κατεσιώπων, viit. κατασιωπήσω, aor. κατεσιώπησα, κατασειώπηκα; *pas.* aor. κατεσιωπήθη| I (*tranz.*) I a trece sub tăcere, a păstra tăcerea asupra: κατασιωπήσαι τὸν λόγον PLUT. *Ant.13.2 a ține sub tăcere vorba (= a păstra tăcerea)*; (*pas.*) ISOC. *4.27. 2 a face să tacă, a amuți: κατασιώπησον αὐτοῦς LUC. ITr.13 fā-i să tacă!*; *LXX Iov37.20. II (intrans.) a rămâne tăcut, a tăcea: κατασιωπήσω δείσας τὴν πρὸς ὑμᾶς ἀπέχθειαν*; ISOC. *8.38 voi tăcea temându-mă de ura voastră?*; ARSTT. *Rh.1413b7. III (med.) a impune tăcere, a cere să se facă liniște, a face să înceteze*: XEN. *HG2.4.20, κατασιωπησάμενος διὰ τοῦ σαλπικτοῦ τὸν θόρυβον PLB. 18.46.9 fā-când să înceteze zgomotul printr-un trompetist*.
[κατά, σιωπάω]

κατασιωπητέον, *adj.vb.* (*neut.*) trebuie păstrat tăcere: ISOC. *12.96*.
[κατασιωπάω]

κατα-σκάπτω, vb. |impf. κατέσκαπτον, viit. κατασκάψω, aor. κατέσκαψα, pf. κατέσκάφα; *med.-pas.* impf. κατεσκαπτόμην, aor. κατεσκαψάμην, pf. κατέσκαμμαι, m.m.c.p. 3sg. κατέσκαπτο; *pas.* viit. κατασκαφήσομαι, aor. κατεσκάφη| I a săpa (de tot, la temelie), a scormoni: μὴ κατασκάψωσι γῆν ... ὑμῶν; EUR. *Supp.544 să nu scormonească pământul vostru?* II (*frecv.*) a distruge din temelie, a surpa, a dărâma, a prăbuși, a năruți, a prăvăli: κατέσκαπτον τὸ τεῖχος THUC. *8.92 surpau zidul*; XEN. *HG2.2.23, PLUT. Lys.15.4, τὰς οἰκίας αὐτῶν κατέσκαπτον* ISOC. *16.26 distrugeau casele lor*; (*pas.*) EUR. *Hec.22, κατεσκάπτετο δὲ οἰκία* PLUT. *Comp.Lys.Sull.5.1 casa era dărâmată*; Καρχηδῶν κατέσκαπται APP. *Pun.636 Carthagina este distrusă din temelii*; *LXX Ier.27.15. III a distruge, a devasta: τί σοι πάτραν κατασκάψαντι κέρδος ἔρχεται*; SOPH. *OC1421 ce câștig ajunge la tine, dacă îți distrugi patria?*
[κατά, σκάπτω]

κατασκάφῃ, ἥς, ἡ *subst.* I surpare, distrugere, prăbușire: THUC. *5.63, εὐχεται κατασ-*

καφή Καπανεύς τὸ Θήβης ἄστρῳ δηώσειν
 πυρί SOPH. OC1318 *Capaneus se roagă să
 pustiască cetatea Theba prin foc și distru-
 gere*; (pl.) Ἰλίου κατασκαφαί EUR. Hel.196
prăbușire a Ilionului; EUR. IA1379. II sco-
 bitură, cavernă, mormânt: Ἐτεοκλέα ...
 θάπτειν ... γῆς φίλαις κατασκαφαῖς AESCH.
 Th.1008 *a-l îngropa pe Eteocles în scobitu-
 rile dragi ale pământului*; ζῶσ' εἰς θανά-
 των ἔρχομαι κατασκαφάς SOPH. Ant.920 *mă
 îndrept de vie către lăcașurile morților*.

[κατασκάπτω]

κατασκάφης, ἔς *adj.* săpat în pământ, subte-
 ran: ~ οἴκησις SOPH. Ant.891 *lăcaș subteran*.
 [κατασκάπτω]

κατα-σκεδάννυμι, *vb.* [impf. κατεσκεδάννυ-
 ον, viit. κατασκεδάσω, aor. κατεσκεδάσα;
med.-pas. pf. κατεσκεδάσμαι; *pas.* viit.
 κατασκεδασθήσομαι, aor. κατεσκεδάσθη|
 {att. viit. κατασκεδῶ} I a turna peste, a
 (re)vărsa pe *sau* deasupra *sau* asupra: (+ ac.
 și prep.) κατεσκεδάσαν θερμόν τοῦτο καθ'
 ὑμῶν AR. Av.536 *au turnat peste voi acest
 [sos] fierbinte*; (+ adv.) κατασκεδάννυντες
 ὕδωρ ἄνωθεν PLUT. M.978c *turnând apă de
 sus*; (+ ac. și gen.) τὸ αἷμα κατεσκεδάσεν
 τοῦ λαοῦ LXX Ex.24.8 *a vărsat sângele
 peste popor*; (fig.) ἐωλοκρασίαν τινά μου
 τῆς πονηρίας τῆς ἐαυτοῦ ... κατασκεδάσας
 DEM. 18.50 *revărsând asupra mea o drojdie
 a răutății sale*; Ἀριστοφάνους ... πᾶσαν
 ὕβριν αὐτοῦ κατασκεδαννύντος PLUT.
 M.10c *Aristophan revărsându-și întreaga
 jignire asupra lui*. II a răspândi, a difuza:
 ταύτην τὴν φήμην κατασκεδάσαντες PLAT.
 Ap.18c *răspândind acest zvon*; (pas.) αὕτη
 ἡ φήμη κατεσκεδάσται τοῦ Μίνω PLAT.
 Min.320e *se răspândește această faimă îm-
 potriva lui Minos*; LYS. 10.23.

[κατά, σκεδάννυμι]

κατασκεδαννώω, *vb.* v. κατασκεδάννυμι

κατα-σκελετεύω, *vb.* a transforma în sche-
 let, *ext.* a descărna, a usca cu totul: (fig.) ἐν
 τοῖς ἄλλοις παιδεύμασι τοῖς οὐδενὸς ἀξίοις
 ἐαυτοῦ κατασκελετεύουσι PLUT. M.7d *se
 usucă pe ei înșiși în alte discipline care nu
 sunt demne de nimic*; (pas.) ARSTT.
 HA636a15, (fig.) τὴν φύσιν τὴν αὐτῶν
 κατασκελετευθεῖσαν ἐπὶ τούτοις ISOC.
 15.268 *natura lor uscată cu totul în aceste
 [discipline]*.

[κατά, σκελετεύω]

κατα-σκέλλω, *vb.* [pf. intrans. κατέσκληκα|
 a fi complet secăt, a se stinge, *ext. fig.* a fi
 eruziat: (pf.) LUC. Gall.29, (pas.) φαρμά-
 κων χρεία κατεσκελλόντο AESCH. Pr.481
(oamenii) se stingeau din lipsă de leacuri.
 [κατά, σκέλλω]

κατ-ασκέομαι-οὔμαι, *vb.* [pas. part. pf.
 κατησημένη| a întocmi foarte bine: κατη-
 σημένη ... διαίτη PLUT. Ages.33.2 *regim de
 viață foarte bine întocmit (= strict)*.
 [κατ-ασκέομαι-οὔμαι]

κατα-σκεπάζω, *vb.* [aor. κατεσκεπάσα; *pas.*
 pf. κατεσκεπάσμαι| a acoperi (cu totul): IOS.
 A18.104.

[κατά, σκεπάζω]

κατα-σκέπτομαι, *vb.* [impf. κατεσκεπτόμην,
 viit. κατασκέψομαι, aor. κατεσκεψάμην, pf.
 κατέσκεμμαι| a observa (cu atenție), a exa-
 mina: IOS. B15.486, κατασκεπτομένου τὸν
 τόπον PLUT. Alex.12.3 *cercetând locul*; τὰ
 Ἄντωνίου κατασκεπτόμενος APP. BC5.133
cercetând situația lui Antonius; PLUT.
 M.520a.

[κατά, σκέπτομαι]

κατασκευάζω, *vb.* [impf. κατεσκεύαζον,
 viit. κατασκευάσω, aor. κατεσκεύασα, pf.
 κατεσκευᾶκα; *med.-pas.* impf. κατεσκευα-
 ζόμεν, viit. κατασκευάσομαι, aor. κατε-
 κευασάμην, pf. κατεσκεύασμαι, m.m.c.p.
 κατεσκευάσμεν; *pas.* viit. κατασκευασθή-
 σομαι, aor. κατεσκευάσθη| {att. viit.
 κατασκευῶ} I (concr.) a înzestra, a dota, a
 prevedea: σκεύειν ἰδίους τὴν ναῦν ἅπασι
 κατεσκεύασα DEM. 50.7 *inzestrând corabia
 cu toate echipamentele specifice*; XEN.
 Cyr.3.3.3, (pas.) ἰρὸν ... θησαυροῖσι τε καὶ
 ἀναθήμασι πολλοῖσι κατεσκευασμένον
 HDT. 8.33 *templu înzestrat și cu bogății și
 cu multe ofrande*; οἷς ... ἡ χώρα κατεσκευ-
 ασται THUC. 6.91 *finutul este înzestrat cu
 aceste (avantaje)*. II (*ext. freqv.*) a pregăti
 (pentru un anumit scop), a orându-i, a stabili,
 a aranja: (+ ac.) τὸν δὲ πόλεμον εἰς ἅπαντα
 τὸν χρόνον κατασκευάζοντες ISOC. 6.87
pregătind războiul pentru toideana; ἱερὰ
 θυσίας τε αὐτοῖς κατασκευάζοντες PLAT.
 Cri.113c *(zeii) orânduindu-și temple și sa-
 crificii*; XEN. HG5.3.17, ἃ κατεσκεύασεν ἐν
 Θράκη ... ἐαυτῶ καταφυγὴν PLUT. Alc.30.6
*(ziduri) pe care le-a pregătit în Thracia
 pentru a-i fi refugiu*; κατασκευάσει τὴν
 ὁδὸν σου ἔμπροσθέν σου NT Mt.11.10 *îți va*

pregăti calea înaintea ta; (+ conjct.) κατασκευάσαι ὡς μὴ δύναιτο ἀπιστεῖν XEN. *HG5.2.1 aranja astfel încât să nu mai poată să-și calce jurământul de credință.* **III** a procura: πειρῶ τὸν πλοῦτον ... ~ ISOC. 1.28 *încearcă să-ți procuri bogăția.* **IV** a construi, a zidi, a ridica, a înălța: κατασκευάσας ... τὸ φρούριον XEN. *Cyr.3.3.1 ridicând o întăritură;* κατασκευάσας τὰ τείχη ... πολλῶ μείζω IOS. *Af8.21 construind ziduri cu mult mai mari;* ναόν τε κατασκευάσεν ἐν Μαγνησίᾳ PLUT. *Them.30.6 a construit un templu în Magnesia;* Ἐρμῆν ... ξύλινον κατασκευάσας AESOP. 1.101 *meșterind un Hermes de lemn;* (fig.) ὁ δὲ πάντα κατασκευάσας θεός NT *Evr.3.4 Dumnezeu care le zidește pe toate;* (pas.) πᾶς οἶκος κατασκευάζεται ὑπὸ τινος NT *Evr.3.4 orice casă este construită de cineva.* **V** a pregăti, a fortifica, a întări: (pas.) τῆς Ἀντάνδρου ὑπὸ τῶν Μυτιληναίων ... μελλούσης κατασκευάζεσθαι THUC. 4.75 *(cetatea) Antandros urmând să fie întărită de către mytileneni.* **VI** a institui, a crea: νόμους κατασκευάσας PLAT. *Ep.332b instituind legi.* **VII** (neg.) a unelti: ἀσεβείας γραφήν κατασκευάσας DEM. 24.7 *uneltind o acuzație de impietate.* **VIII** a face: (+ ac. dublu) τινα κατασκευάζεις ... Θεόδωρον Ὀδυσσεά PLAT. *Phdr.261c faci din Theodoros vreun Odysseus.* **IX** (med.) a pregăti sau a orânduι pentru sine, a dispune, a-și procura, a dobândi: νομίσαντες τοὺς Λακεδαιμονίους πάλιν δύναμιν κατασκευάζεσθαι ἐν τῇ θαλάττῃ XEN. *HG4.8.25 considerând că lacedemonienii dobândesc din nou puterea pe mare;* οὐδὲν δεόμενος τριήρεις κατασκευάζεται DEM. 7.16 *fără a avea nevoie își procură (= construiește) triere;* (fig.) (figură etimologică) ἰδίαν ἕκαστος ἂν κατασκευῆν τοῦ αὐτοῦ βίου κατασκευάζοιτο PLAT. *R.557b fiecare și-ar pregăti propria orânduire a vieții sale;* πρὸς ἑαυτὸν κατασκευάσαι εὖ τὸν ἀκροατήν ARSTT. *Rh.1419b11 a-l dispune bine (= favorabil) pe auditor pentru sine.*

[κατασκευή]

κατασκευάσμα, ατος, τὸ *subst.* **I** construcție, edificiu: μεγάλας κατασκευασμάτων ἐπιβολάς PLUT. *Per.12.5 mari planuri de construcții;* DEM. 23.207, PLB. 1.48.5. **II** mijloc potrivit, expedient, născocire: τὸ ~ τὸ τῆς διαθήκης DEM. 45.27 *născocirea*

testamentului; DEM. 10.60. **III** obișnuință, constituiire, instituție: τὸ ~ τῶν συσσιτίων ARSTT. *Pol.1271a33 instituirea meselor în comun.* **IV** obiect de artă, lucru prețios: PLB. 4.18.

[κατασκευάζω]

κατασκευασμός, οῦ, ὁ *subst.* uneltire, mașinațiune: DEM. 24.16.

[κατασκευάζω]

κατασκευαστέος, α, ον *adj. vb.* (care) trebuie pregătit: ἔδοξεν αὐτῶ ἵππικὸν κατασκευαστέον εἶναι XEN. *Ages.1.23 a găsit cu cale că trebuie pregătită cavaleria;* ARSTT. *Oec.1348a7, (neut.) XEN. HG3.4.15, PLAT. Lg.964d.*

[κατασκευάζω]

κατασκευαστικός, ῆ, ὄν *adj.* **I** (d. pers.) capabil să procure: (+ gen.) ARSTT. *VV 1250b29.* **II** (log.) care stabilește, constructiv, pozitiv: (op. ἀνασκευαστικός „care respinge”) ARSTT. *Top.119a33. // κατασκευαστικῶς, adv.* în mod constructiv sau pozitiv: ARSTT. *APr.Po.52a31.*

[κατασκευάζω]

κατασκευαστός, ῆ, ὄν *adj.* **I** aranjat prin artă, fabricat, făurit: (imagine) PLUT. *M.210d.* **II** pregătit, instruit: (oameni) ARSTT. *Oec.1348a7.*

[κατασκευάζω]

κατασκευή, ῆς, ἡ *subst.* **I** pregătire: ἐν κατασκευῇ τοῦ πολέμου THUC. 8.5 *în pregătirea războiului;* ~ τῶν πολέμιων PLUT. *Publ.21.4 pregătirea dușmanilor.* **II** alcătuire, stare, condiție, constituție, orânduire, rânduială, organizare: (concr.) ἐν σώματος κατασκευῇ PLAT. *Grg.477b în alcătuirea corpului;* πρὸς τῆν κατασκευῆν τῶν μονοξύλων PLB. 3.42.3 *pentru alcătuirea luntrilor;* ἦν ἡ περι τὰ χρήματα ~ δεδομένη δούλοις PLUT. *Comp.Lyc.Num.2.4 rânduiala (= administrarea) banilor era lăsată pe seama sclavilor;* (abs.) θεοῦ κατασκευῆν βίω δόντος τοιαύτην EUR. *Supp.214 zeul oferind vieții această orânduire;* τὸ μέγιστον ἀγαθὸν ... εἰς πόλεως κατασκευῆν PLAT. *R.462a cel mai mare bine în alcătuirea cetății;* δύναμιν ἔχει τῇ κατασκευῇ PLB. 6.22.2 *are forță în alcătuire;* εἰς τὰς τοῦ βίου κατασκευάς PLAT. *Cri.114e pentru cele care alcătuesc traiul de fiecare zi;* ἐν πάσῃ κατασκευῇ πολιτικῇ PLAT. *Lg.736b în orice orânduire politică;* πρὸ τῆς κατασκευῆς

PLB. 2.37.5 *înaintea alcătuirii [operei literare]*. **III** proprietate, bunuri: ἦσαν καὶ ἄνθρωποι κατὰ τοὺς ἀγροὺς καὶ ~ THUC. 2.5 *erau și oameni pe câmpuri și bunuri*; THUC. 2.14. **IV** construcție, edificiu, întăritură: τῆς κατασκευῆς τὰ ἐδάφη THUC. 1.10 *bazele edificiului*; ἀσφαλισμένοι τείχεσι καὶ τῇ λοιπῇ κατασκευῇ PLB. 4.65.5 *fortificând (cetatea) cu ziduri și cu restul întăriturii*; ἡ τῶν λιμένων ~ PLAT. Grg.455e *construcția porturilor*. **V** echipament, înzestrare: PLB. 1.71.6.

[κατά, σκεῦος]

κατ-ασκέω-ω, vb. |pas. part. pf. κατησκημένος| a antrena în exces: κατησκημένη ... διαίτη PLUT. Ages.33.2 *regim de viață foarte sever*.

[κατά, ἀσκέω]

κατα-σκηνώ-ω, vb. a pune cortul, a campa: κατασκηνήσας δὲ ἐν τῷ ἱερῷ XEN. HG4.5.2 *punând cortul în templu*; ἐδίδαξεν αὐτοὺς ἡ ἀνάγκη κατασκηνηῖσαι XEN. An.3.4.32 *nevoia i-a făcut să înțeleagă că trebuie să campeze*; (med. = act.) ἐν πανηγύρει κατασκηνώσθαι PLAT. R.614e *a campa ca la o sărbătoare*.

[κατά, σκηνώω]

κατα-σκηνώω-ω, vb. |impf. κατεσκήνουν, viit. κατασκηνώσω, aor. κατεσκήνωσα, pf. κατεσκήνωκα| **I** a locui în cort: XEN. Cyr.4.5.39. **II** a locui, a se odihni, a (se) sălășlui, a se așeza, a-și găsi adăpost: κατασκηνώσει καθ' ἑαυτὸν LXX 2Rg.7.10 *va locui la el acasă*; κατασκηνώσω εἰς τὰ ἔσχατα τῆς θαλάσσης LXX Ps.138.9 *imi voi face sălaş la capătul mării*; κατασκηνοῦν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ NT Mt.13.32 *(păsărilor) își găseasc adăpost pe ramurile lui*; (fig.) ἡ σάρξ μου κατασκηνώσει ἐπ' ἐλπίδι LXX Ps.15.9 *carnea mea își va găsi adăpost în speranță*.

[κατά, σκηνώω]

κατασκήνωμα, ατος, τό *subst.* acoperământ, vâl: AESCH. Ch.999.

[κατασκηνώω]

κατασκήνωσις, εως, ἡ *subst.* **I** ședere, sălășluire: ἔσται ἡ ~ μου ἐν αὐτοῖς LXX Iez.37.27 *va fi sălășluirea Mea printre ei*; ὁ ναὸς τῆς κατασκηνώσεως τοῦ θεοῦ LXX Tob.1.4 *templul sălășluirii lui Dumnezeu*; περὶ τῆς ἐν τῷ Παρθενῶνι κατασκηνώσεως PLUT. Demetr.26.5 *despre șederea (=*

găzduirea) în Parthenon. **II** cuib: ἔχουσιν ... τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσεις NT Mt.8.20 *zburătoarele cerului au cuiburi*; NT Lc.9.58.

[κατασκηνώω]

κατα-σκήπτω, vb. |impf. κατέσκηπτον, viit. κατασκήψω, aor. κατέσκηψα; pas. part. aor. κατασκηφθεῖς| **I** a se lăsa pe, a cădea asupra, a se abate: τίς κατέσκηπεν τύχη; AESCH. Supp.327 *ce soartă s-a abătut?*; (+ prep.) κατέσκηψε ἐς ἀγγέλους ἡ Ταλθυβίου μῆνις HDT. 7.137 *mânia lui Talthybios s-a abătut asupra mesagerilor*; σκηπτοὶ δὲ ὄσοι κατασκήπτουσιν εἰς τὴν γῆν ARSTT. Mu.395a28 *furtuni care se abat asupra pământului*; ~ εἰς τὰς τριήρεις PLUT. Them.15.2 *(negura) se lasă asupra triemelor*; λαμπὰς ... ἐπὶ τὸ Πομπηίου κατέσκηψε PLUT. Pomp.68.3 *o lumină a căzut asupra [taberei] lui Pompei*; (+ ac. și inf.) φήμη δὲ κατέσκηψε APP. BC3.37 *s-a răspândit zvonul că*. **II** a învălui: τὰς θεὰς ... κατασκήπτω λιταῖς SOPH. OC1011 *le învălui cu rugăciuni pe zeițe*. **III** (d. boli) a se abate, a ataca: κατέσκηπτε ἐς αἰδοῖα THUC. 2.49 *(boala) ataca părțile rușinoase*; ρεῦμα ἄθροον κατασκήπτει αὐτῷ ἐς τὴν γαστέρα ARR. An.4.4.9 *o diaree puternică îi atacă stomacul*.

[κατά, σκήπτω]

κατα-σκιάζω, vb. |impf. κατεσκιάζον, viit. att. κατασκιῶ Soph., aor. κατεσκίασα| a umbri (cu totul), a acoperi: κατασκιῶσι Θηβαῖα κόνει; SOPH. OC406 *(mă) vor acoperi (= îngropa) cu țărână thebană?*; (+ ac.) κατασκιάζοντα τὸ ἰλαστήριον NT Evr.9.5 *umbriind capacul împăcării*; PLUT. Pelop.11.3, (+ ac. și dat.) σαρξὶν πάντα αὐτὰ κατεσκίασεν PLAT. Ti.74e *le-a acoperit pe toate acestea cu bucăți de carne*; (pas.) MEN. Dysc.951.

[κατά, σκιάζω]

κατασκιάω, vb. {poet. impf. 3pl. κατεσκίαον} (poet.) v. κατασκιάζω: OD. 12.436.

κατασκιδῶμαι, vb. a se împărăσια, a se răspândi: (d. foc) PLUT. M.776f.

[κατασκεδάννυμι]

κατάσκιος, ον *adj.* **I** umbrit, acoperit (de umbră): (+ dat.) κήρυκ' ... κατάσκιον κλάδοις ἐλαίας AESCH. Ag.493 *crainic umbrat de ramuri de măslin*; AESCH. Supp.354, λάχνη δέρμα κατάσκιον HES. Op.513 *piele*

acoperitã de pãr; HDT. 2.138, κατάσκιον δρυμοῖς αὐλῶνες PLUT. *Pomp.*20.5 *vãi umbrite de stejãris*. **II** care face umbrã, umbros: τρεῖς κατασκίους λόφους AR. *Ach.*965 *trei panașe care fac umbrã*; ξύλον κατάσκιον LXX *Iez.*20.28 *copac umbros*; (lãstari,) EUR. *Ph.*654, (munți) LXX *Zach.*1.8, (pãdure) LXX *Av.*3.3.

[κατά, σκιά]

κατα-σκιρτάω-ῶ, *vb.* |impf. κατεσκίρτων, aor. κατεσκίρησα| a sări (asupra sau la): (+ gen.) κατασκιρτήσαι τοῦ βήματος PLUT. *M.*790c *a sări (= a urca) la tribunã*.

[κατά, σκιρτάω]

κατασκοπεύω, *vb.* v. κατασκοπέω

κατασκοπέω-ῶ, *vb.* |var. prez. κατασκοπεύω; impf. κατεσκόπουν, viit. tard. κατασκοκήσω, aor. tard. κατεσκόπησα| **I** a privi cu atenție, a observa, a pãndi, a iscodi: ὅτη νοσοῖεν ξύμμαχοι κατασκοπῶν EUR. *Hel.*1607 *pãndind acolo unde ar fi mai slabi aliații*; PLUT. *M.*682e, ἔθετο ἡμãς ἐν φυλακῇ ὡς κατασκοπεύοντας τὴν γῆν LXX *Gen.*42.30 *ne-a pus în închisoare ca pe unii care îi iscodeam pãmãntul*; LXX *Iis.Nav.*6.23, (med. = act.) κατασκοπεῖσθαι δὲ θαμὰ ἐαυτὴν XEN. *Mem.*2.1.22 *a se privi des pe ea însãși*. **II** a trece în revistã: PLB. 10.20.2.

[κατασκοπή]

κατασκοπή, ἡς, ἡ *subst.* observare atentã, explorare amãnunțitã, cercetare, examinare, *frecv. milit.* iscodire, recunoaștere, spionare: τὸν ... παρόντα πέμπων εἰς κατασκοπήν SOPH. *Ph.*45 *trimite-l pe cel de față în recunoaștere*; μολεῖν χρῆ πρῶτον ἐς κατασκοπήν EUR. *Ba.*838 *trebuie sã merg mai întâi spre iscodire (= în recunoaștere)*; κατασκοπῆς εἵνεκα PLUT. *Nic.*14.5 *spre spionare*; XEN. *An.*7.4.13, ARR. *An.*4.24.8, = ἐπὶ κατασκοπήν XEN. *Cyr.*6.2.9, (+ gen.) ἐς τὴν κατασκοπήν τῶν χρημάτων THUC. 6.46 *pentru cercetarea banilor (= pentru examinarea finanțelor)*; ἐπὶ κατασκοπήν τῶν τριῆρων XEN. *HG.*1.4.11 *pentru a spiona trierele*; PLB. 18.19.9, (pl.) κατασκοπαῖς χρωμένους THUC. 6.34 *folosindu-se de acțiuni de iscodire (= spionaj)*.

[κατασκέπτομαι]

κατασκοπικός, ἡ, ὄν *adj.* de cercetare, de observare, de spionaj: (corãbii) PLUT. *Cat.Mi.*54.5.

[κατάσκοπος]

κατά-σκοπος, ου, ὁ *adj.m.* **I** iscoadă, spion: κατάσκοπον ἐς τὴν Χίον πέμπωντες THUC. 8.6 *trimițând o iscoadă în Chios*; πεμφθεῖς ~ πρὸς Ῥωμαίους PLB. 13.5.7 *trimis ca iscoadă la romani*; LXX *Gen.*42.31, (+ gen. obiectiv) μητρός τε τῆς σῆς ... ~ EUR. *Ba.*916 *spion al mamei tale (= spionând-o pe mama ta)*; πέμψω πολεμίων κατάσκοπον EUR. *Rh.*140 *voi trimite o iscoadă la dusmani*. **II** care cercetează: χρῆ κατασκότους μὲν μὴ πέμπειν THUC. 4.27 *nu trebuie trimisi oameni care sã cerceteze*.

[κατά, σκοπός]

κατα-σκυθρωπάζω, *vb.* |part. pf. act. κατεσκυθρωπακός| a fi foarte încrunțat sau mânios: IOS. *Al.*11.164.

[κατά, σκυθρωπάζω]

κατα-σκώπτω, *vb.* a lua în bãtaie de joc sau în rãs (peste mãsura), a zeflemisi, a lua peste picior: (+ ac.) κατέσκωπτε τοὺς συμπότες HDT. 2.173 *îi lua peste picior pe tovarãșii de banchet*; HDT. 3.151.

[κατά, σκώπτω]

κατα-σμικρίζω, *vb.* a micșora (de tot); a minimaliza, a subevalua: ARSTT. *EN*1163a14.

[κατά, σμικρός]

κατα-σμικρύνω, *vb.* a face mic, a micșora, a diminua: LUC. *Gall.*14, id. *Im.*9, (pas.) LXX *2Rg.*7.19.

[κατά, σμικρύνω (< σμικρός)]

κατα-σμούχω, *vb.* a arde la foc mic, a mistui: (tm.) κατά τε σμῦξι πυρὶ νῆας IL. 9.653 *sã mistuie cu foc corãbiile*; (d. dragoste) THEOC. 3.17.

[κατά, σμούχω]

κατα-σοβᾶρεύομαι, *vb.* a trata cu dispreț: (+ gen.) IOS. *B13.*2.

[κατά, σοβαρεύομαι]

κατα-σοβέω-ῶ, *vb.* a se rezezi asupra, a vâna: (+ ac.) ARSTT. *Mir.*841b22.

[κατά, σοβέω]

κατα-σοφίζομαι, *vb.* **I** a înșela (prin sofisme), a trage pe sfoarã, a amãgi: (+ ac.) AESOP. 1.188, κατεσοφίσατο αὐτοὺς ἐν πόνῳ καὶ πλίνθῳ LXX *Iud.*5.11 *i-a înșelat prin suferință și cãrãmidã (= punându-i sã trudeascã la cãrãmizi)*; κατασοφίση με LUC. *DDeor.*5.2 *mã tragi pe sfoarã*; (pas.) κατασοφισθεῖς ὑπ' ἀνθρώπου τόλμαν μὲν ἔχοντος PLUT. *M.*80c *înșelat cu sofisme de un om plin de îndrãznealã*; LUC. *DDeor.* 18.2. **II** a infirma (prin înșelãciune): κα-

τασοφιζόμενοι τὰ ... προειρημένα ΙΟΣ. *AI8.412 pentru a infirma prin înșelăciune cele spuse înainte.*

[κατά, σοφίζω]

κατ-ασπάζομαι, *vb.* a întâmpina cu mult drag, a îmbrățișa tare: PLUT. *M.67e, id. M.770c, IOS. AI11.238.*

[κατά, ἀσπάζομαι]

κατα-σπᾶρσσω, *vb.* {att. -άττω} a sfâșia cu totul *sau* de tot: τὴν εἰρεσιώνην μου κατεσπαράξατε AR. *Eq.729 mi-ați sfâșiat de tot ramura de măslin;* μελανέϊμων καὶ κατεσπαργυμένη LUC. *Cal.5 având haine negre și zdrențuite.*

[κατά, σπαράσσω]

κατάσπᾶσις, *εως, ἡ subst.* smulgere *sau* tragere în jos: (a eterului) ARSTT. *Mete.369b20* [κατασπάω]

κατασπασμός, *οὔ, ὁ subst.* I tragere în jos: (a umorilor) PLUT. *M.650c.* II (fig.) cădere, moment de descurajare *sau* depresie: PLUT. *M.78a.*

[κατασπάω]

κατα-σπάτᾶλώ-ῶ, *vb.* a trăi în trândăvie *sau* în lux cheltuitor, a trăi în plăceri: LXX *Prov.29.21 κατασπαταλώντες ἐπὶ ταῖς στρωμαῖς* LXX *Am.6.4 cei ce trăiesc în plăceri pe așternuturi.*

[κατά, σπαταλάω]

κατα-σπάω-ῶ, [πᾶ] *vb.* [impf. κατέσπων, viit. κατασπάσω, aor. κατέσπασα, pf. κατέσπακα; *med.-pas.* impf. κατεσπώμην, viit. κατασπάσομαι, aor. κατεσπασάμην, pf. pas. κατέσπα(σ)μαι, m.m.c.p. med. 3sg. κατέσπαστο Plut.; *pas.* viit. κατασπασθήσομαι, aor. κατεσπάσθη] I (gener.) a trage în jos, a doborî: κατασπάσαντες τὰς νέας HDT. *7.193 trăgându-și corăbiile în jos (= în apă) (= punând corăbiile pe linia de plutire);* τὴν δ' ἐπὶ στρούθου μίαν ... πέτεσθαι διανοουμένην ... τῶν τριχῶν κατέσπασα AR. *Lys.725 pe una care avea de gând să-și ia zborul pe o vrăbie a tras-o în jos de păr;* αὐτόν δὲ κατασπάσαντες ἀπὸ τοῦ ἔρματος PLUT. *AgisCleom.58.9 trăgându-l jos de pe car;* τὸν δὲ στέφανον ἐνὶ τῶν ἀνδριάντων αὐτοῦ περιτεθέντα ... κατέσπασαν PLUT. *Ant.12.7 au tras în jos (= au smuls) coroana așezată în jurul uneia dintre statuile lui;* PLUT. *Brut.17.4, (pas.)* τὰ σημεῖα κατεσπάσθη THUC. *1.63 însemnele au fost coborâte;* κατεσπάσθη ἀπὸ τοῦ ἵππου XEN.

An.1.9.6 a fost doborât de pe cal; (fig.) κατεσπάσθη τὸ κάλλος αὐτῆς ἀπὸ θρόνου δόξης LXX *Ps.Sol.2.19 a fost doborâtă frumusețea ei (sc. a cetății) de pe tronul slavei;* εἰς ὕπνον κατεσπάσθη LUC. *DMar.2.2 mam cufundat în somn.* II a surpa, a distrage: οἴκους ὕβριστῶν κατασπᾶ κύριος LXX *Prov.15.25 Domnul surpă casele nelegiuiților;* τὰ ὑψηλά, ἃ κατέσπασεν Εἰζεκιᾶς LXX *4Rg.21.3 înălțimile pe care le-a surpat Ezekias;* LXX *2Par.26.6, τὰς δὲ τάξεις ... κατασπῶντα τὰς αὐτῶν* PLB. *1.40.14 distribuând (= împrăștiind) rândurile de luptă ale acestora.*

[κατά, σπάω]

κατα-σπείρω, *vb.* I a însămânța, a semăna, a sădi: ὡς εἰς ἄρουραν τὴν μήτραν ... ἀδιάπλαστα ζῶα κατασπεύραντες PLAT. *Ti.91d însămânțând pântecul ca pe un câmp cu viței lipsite de formă;* ARSTT. *Oec.1351a20, PLUT. Demetr.4.2, (fig.)* ὄσας ἀνίας μοι κατασπεύρας φθίνεις SOPH. *Ai.1005 pieri sădind în mine câte (= atâtea) supărări.* II a însămânța, a crea, a face: τὸν κατασπεύραντά σε EUR. *HF469 cel care te-a făcut (sc. tatăl tău).* III a planta, a așeza: PLB. *38.19.1.* IV a risipi, a împrăștia, a presăra, a răs-pândi: κατέσπειρε τοῦ χάρακος ἄφθονα τῶν πυροβόλων PLUT. *Cam.34.4 a risipit deasupra întăriturii o mulțime de materiale incendiare;* τὴν τέφραν κατέσπειραν PLUT. *M.821d au împrăștiau cenușa;* νυκτὸς μὲν εἰς τὰς τάφρους ... κατέσπειρε τῶν στρατιωτῶν τινὰς PLUT. *Fab.11.3 noaptea a împrăștiat în șanțuri pe unii dintre soldați;* οὐδὲ χρηστοὺς κατέσπειραν λόγους ὑπὲρ τοῦ Καίσαρος PLUT. *Caes.29.5 nu a răspândit vorbe cuviniicioase despre Caesar;* (pas.) κατεσπαρμένοι ... οἱ τοιοῦτοι λόγοι PLAT. *Lg.891b astfel de vorbe împrăștiate.*

[κατά, σπείρω]

κατάσπεισις, *εως, ἡ subst.* I stropire: αἱ τῶν ἱερείων κατασπέσεις PLUT. *M.435b stropirile victimelor de sacrificiu.* II consacrare, devoțiune: (d. sacrificiul soldaților iberici împreună cu comandantul lor) PLAT. *Sert.14.5.*

[κατασπένδω]

κατα-σπένδω, *vb.* [viit. κατασπέισω, aor. κατέσπεισα, part. aor. κατεσπεικώς; *med.-pas.* part. pf. κατεσπεισμένος; *pas.* aor. κατεσπέισθη] I a face libații (pe), a oferi ca

libație, a vărsa ca o libație: (abs.) βασιλέων ... μελλόντων κατασπείσειν HDT. 2.151 *regi care aveau de gând să facă o libație*; κατασπένδων PLUT. *Crass.16.7 făcând libații*; PLB. 32.15.5, (+ dat.) κατασπείσαι τοῖς θεοῖς PLB. 3.11.6 *a aduce libații zeilor*; (+ ac.) χόας κατασπείσουσ' ... τάφω EUR. *Or.1187 urmând să facă libații pe mormânt*; ~ κατά τῆς κεφαλῆς ἀρυβάλλω ἀμβροσίαν AR. *Eq.1094 a turna ca o libație ambrozie pe cap cu o carafă*. II a scâlda, a uda: δακρυοῖς κατασπένδω σ' EUR. *Or.1239 te voi scâlda în lacrimi*. III a jertfi (printre o libație), a sacrifica: (pas.) τὸ ἱερεῖον ... κατασπενδόμενον PLUT. *M.435c victima care este pregătită pentru jertfă*; τρία τῶν κατεσπείσμένων προβάτων PLUT. *Alex.50.4 trei dintre oile menite jertfirii*.

[κατά, σπένδω]

κατα-σπέρχω, *vb.* a împinge zorind, a zori, a grăbi: ληστὰς ἐλαύνων καὶ κατασπέρχων δορί EUR. *Fr.705a* (ap. Ar. *Ach.1188*) *a-i mânia și a-i zori pe tâlhari cu lancea*; (part. prez. neut.) ὄψεαι δὲ καὶ ἀκοῆ κατασπέρχον THUC. 4.126 *care zorește (= izbitor / înspăimântător) prin ceea ce se aude și se vede*; ἀνέμοιο κατασπέρχοντος A.RH. 2.930 *vântul zorind (= fiind prielnic)*; (pas.) IOS. *BI4.107*.

[κατά, σπέρχω]

κατα-σπεύδω, *vb.* I a zori tare, a iuți, a (se) grăbi, a veni grabnic: (tranz.) κατασπεύδοντα τὴν δίωξιν PLUT. *Agas.35.1 grăbind urmărirea*; μεγάλας δαπάναις κατέσπευδε τὸν πόλεμον PLUT. *Sull.12.2 grăbea războiul prin cheltuieli mari*; LXX *IMac.13.21*, (+ prep.) (ἐπί „spre” + ac.) LXX *Sir.18.14*, (+ inf.) κατέσπευδεν ... καλέσαι Μωυσῆν LXX *Ex.10.16 s-a grăbit să-l chema pe Moise*; (intrans.) πρὸ βροντῆς κατασπεύδει ἀστραπή LXX *Sir.32.10 un fulger zorește înaintea tunetului*; μάχη κατασπεύδουσα ἐκχέει αἷμα LXX *Sir.28.11 o luptă care se grăbește (= grabnică) varsă sânge*. II a năpădi, a tulbura: φόβοι ... αὐτὸν κατέσπευδον LXX *Dan.5.6 îl năpădeau frici*.

[κατά, σπευδω]

κατα-σποδέω-ᾶ, *vb.* a trânti în pulbere, a doborî la pământ, a ucide: τὸν ἄνδρα τῷ πελέκει κατασπόδησεν AR. *Th.560 și-a doborât bărbatul la pământ cu toporul*; (med.-pas.) κατεσποδημένοι AESCH. *Th.810 căzuți*

în țărână.

[κατά, σποδός]

κατα-σπουδάζομαι, *vb.* I a fi mereu ocupat, a trebălui, a roboti: οὐδαμῶς κατεσπουδασμένος ἀνὴρ HDT. 2.174 *un om nedepriș de loc cu munca (= deloc harnic)*. II (pas.) a fi tulburat: ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ κατεσπουδασθῶ LXX *Iov23.15a să fiu tulburat în fața lui*.

[κατά, σπουδάζω]

κατ-ᾴσσω, *vb.* a sparge: (ουᾶ) AESOP. 1.3, id. 1.53.

[κατά, ᾴσσω]

κατα-στάζω, *vb.* |impf. κατέσταζον, aor. κατέσταξα, inf. viit. καταστάξεν Luc. | I (tranz.) 1 a picura sau a vărsa (picătură cu picătură) pe: (+ ac.) νεκρὸν τόνδ' οὐ καταστάζω δάκρυ EUR. *Hec.760 acest leș pe care picur o lacrimă*; 2 a face să coboare: νότου καταστάζοντα βύσσινον φάρος SOPH. *Fr.373.3 făcând să se prelingă pe spate o manta de in*. II (intrans.) a picura, a pica, a se prelinge, a se scurge: (+ gen.) βωμός, Ἕλλην οὐ καταστάζει φόνος EUR. *IT72 altar pe care picură (= se prelinge / șiroind de) sânge grecesc*; αἵματος ῥοαὶ τάφου καταστάζωσι EUR. *Hel.985 șiroaie de sânge picură (= curg) pe mormânt*; τὸ αἷμα κατέσταξέ σου LUC. *VH2.29 sângele picura pe tine*; (κατά + gen.) XEN. *Cyr. 5.1.5*, (+ dat.) νόσω καταστάζοντα διαβόρω πόδα SOPH. *Ph.7 picior zemuind (= supurând) de o boală mistuitoare*; (+ ac. de relație) ἰδρῶς γέ τοί νιν πᾶν καταστάζει δέμας SOPH. *Ph.823 sudoare i se prelinge pe întreg corpul*; ὀμμάτων τ' ἄπο φόνου σταλαγμοὶ σὴν κατέσταζον γένυν EUR. *Hec.241 din ochi picături de sânge picură pe bărbia ta*.

[κατά, στάζω]

καταστασιάζω, *vb.* a se poziționa împotriva, a fi ostil, a se răzvrăti, a încerca să răstoarne, a ataca: ισχύσας ὁ Περικλῆς ἐν ᾧ δήμῳ κατεστασίασε τὴν βουλὴν PLUT. *Per.9.5 Pericles, prinzând putere în popor, a dus o politică ostilă Sfatului*; PLUT. *Phil.15.11*, Σύλλα καταστασίασαντος αὐτόν PLUT. *Sert.4.6 Sulla făcându-i opoziție*; καταστασίασα Κικέρωνα PLUT. *Caes.14.17 a-l ataca pe Cicero*; LXX *Ex.38.22*, (pas.) καταστασίαζεσθαι κατὰ γάμους ARSTT. *Pol.1306a33 au loc dezbinări cu privire la căsătorii*; XEN. *HG1.6.4*, καταστασιασθεῖς ὑπὸ Θεμιστο-

κλέους PLUT. *Them.*11.1 *dorindu-i-se răul de către Themistocles*; DEM. 57.7.

[κατάστασις]

κατάστασις, εως, ἡ *subst.* („αἰτιῆσις de a institui”, *ext.* „αἰτιῆσις de a ține în loc sau de a reprima”) **I** instituție, instituire: ἡ τῶν ἐφόρων ~ PLUT. *Lyc.*29.6 *instituiția eforilor*; χορῶν κατάστασιν AESCH. *Ag.*23 *instituire (= formare) a corurilor*; AR. *Th.*958. **II** instalare, instaurare: μετὰ τὴν ἑαυτῶν κατάστασιν THUC. 7.72 *după instalarea lor*; ἡ ~ δημοκρατίας PLAT. *R.*557a *instaurarea democrației*. **III** ordine constituțională, situație politicῆ: φοβούμενοι μὴ σφίσι νεώτερόν τι γέννηται τῶν περὶ τὴν κατάστασιν THUC. 4.55 *temându-se să nu aibă parte de vreo schimbare în cele ce țin de situația politică*; διαφυλάττετε τὴν παροῦσαν κατάστασιν ISOC. 3.55 *apărați situația politică de acum*. **IV** stabilitate, τρῆνις: οὐκ ἂν ποτε ~ γένοιτ' ἂν οὐδενὸς νόμου SOPH. *Ai.*1247 *n-ar putea exista vreodată o τρῆνις a legii*. **V** așezare, poziție, loc: οὐτ' ὁμμάτων δῆλος ἦν ~ EUR. *Med.*1197 *nu era limpede locul ochilor*. **VI** (frecv.) alcătuire, întocmire, natură, stare, rânduială, situație, așezare: οὕτω δὴ καὶ ἀνθρώπου ~ HDT. 2.173 *aceasta este, desigur, și situația omului*; ἄκουε ... σῶν κακῶν κατάστασιν EUR. *Hipp.*1296 *află natura nenorocirilor tale*; ἡ ἐκλογὴ εἶναι καὶ ~ τῶν ἀρχόντων PLAT. *R.*414a *alegerea și situația conducătorilor*; (a judecătorilor) PLAT. *R.*425d, ἡ νῦν ~ τῆς πολιτείας ARSTT. *Ath.*42.1 *întocmirea de acum a constituției*; ARSTT. *Pol.*1266a8, παρὰ Πελοποννησίων ὁμονοίας καὶ καταστάσεως PLB. 3.3.7 *cu privire la înțelegera și rânduiala peloponesienilor*; ἡ τῆς τότε πολιτείας ~ PLUT. *Cam.*1.2 *întocmirea constituției*. **VII** (jur.) prezentare, oferire: τὴν κατάστασιν αὐτῶ τῶν ἐγγυητῶν DEM. 24.84 (*dându-i-se posibilitatea prezentării unor garanți*); IS. 6.31. **VIII** ținere pe loc, reprimare, potolire: πρᾶσις ~ κινήσεως τῆς ὑπ' ὀργῆς PLAT. *Def.*412d *blândețea este o potolire a pornirii de pe urma mâniei*; τοιαύτης ἔτυχε διορθώσεως καὶ καταστάσεως PLB. 5.54.13 *de felul acesta a fost îndreptarea și reprimarea (revoltei)*. **IX** repunere în ordine, restabilire, refacere: ταύτην ... τὴν κατάστασιν ἡδονὴν ἀπεδεξάμεθα PLAT. *Phlb.*42d *vom admite că această repunere în ordine este o*

plăcere.

[καθίστημι]

καταστάτέον, *adj.vb.* (neut.) trebuie instituit sau stabilit sau așezat sau investit: PLAT. *R.*414a, id. *Lg.*759b, τούτους ~ νομοφύλακας ARSTT. *Pol.*1287a21 *aceștia trebuie să fie așezați drept paznici ai legii*; XEN. *Cyr.*8.1.11. [καθίστημι]

καταστάτης, ου, ὁ *subst.* întocmitor, restaurator: (+ gen.) SOPH. *El.*72.

[καθίστημι]

καταστατικός, ἡ, ὄν *adj.* care potolește sau calmează; (neut. *subst.*, d. muzică) καταστατικόν PLUT. *Lyc.*4.2 *puterea de a calma*.

[καθίστημι]

κατα-στεγάζω, *vb.* a acoperi (cu totul): (+ ac.) τὸν νέκυν ... ῥῆσι καταστεγάζουσι HDT. 4.71 *acoperă mortul cu o rogojină*; ARSTT. *HA*603a5, PLUT. *Num.*10.6.

[κατά, στεγάζω]

καταστέγασμα, ατος, τό *subst.* acoperământ, acoperiș: τὸ ~ τῆς ὀροφῆς HDT. 2.155 *acoperământul plafonului*.

[καταστεγάζω]

κατά-στεγος, ὄν *adj.* prevăzută cu un acoperiș, acoperit: αὐλαὶ κατάστεγοι HDT. 2.148 *curți prevăzute cu acoperiș*; ARSTT. *HA*616a25, MEN. *Sam.*291, PLB. 9.41.9.

[κατά, στέγη]

κατα-στείβω, *vb.* **I** a călca (în picioare): τὰν ὑάκινθον ... ποιμένες ἄνδρες πόσσι καταστείβοισι SAPPH. 105c2 *păstorii calcă în picioare hiacintul*. **II** a pune piciorul pe: (+ ac.) SOPH. *OC*467.

[κατά, στείβω]

κατα-στέλλω, [impf. κατέσπελλον, viit. κατασπελῶ, aor. κατέσπειλα; pas. viit. κατασταλήσομαι, aor. κατεστάλην] **I** a pune în ordine, a aranja: κατάσπειλόν με τὰ περὶ τῷ σκέλει AR. *Th.*256 *aranjează-mă (= așeză-mi haina) în jurul picioarelor*; αὐτὸν ... πάλιν κατασπελοῦμεν EUR. *Ba.*933 *o (sc. buclă de păr) vom aranja la loc*. **II** a domoli, a modera, a potoli: τὰς ταραχὰς χωρὶς φόβου ~ IOS. *Vit.*369 *a potoli tulburările fără vărsare de sânge*; ~ τοὺς μέγα τι περὶ αὐτῶν λέγοντας PLUT. *M.*547b *a-i domoli pe cei care spun ceva mareț despre ei înșiși*. **III** (dub.) a proteja: σὲ ... οἶκτον περιβαλὼν κατασπελῶ EUR. *IA*934 *te voi proteja înconjurându-te cu mila mea*.

[κατά, στέλλω]

κατάστημα, *subst.* v. κατάστημα

καταστενάζω, *vb.* a suspina, a geme: τὰ μέτωπα τῶν ἀνδρῶν τῶν καταστεναζόντων LXX *Iez.9.4 frunțile oamenilor care suspină; LXX Ier.22.23, id. Plâng.1.11.*

[καταστένω]

κατα-στένω, *vb.* a jeli (tare), a plânge, a se tânguî *sau* a se văita pentru: (+ ac.) τίς ἄν σ' ὀρμώμενον εἰς προὔπτον Ἄϊδην οὐ καταστένοι SOPH. *OC1440 cine nu te-ar jeli, când te îndrepti spre o moarte sigură?*; σὰς καταστένω τύχας EUR. *HF1141 plâng destinul tău; (tm.)* κατὰ σὲ δακρῦοις στένω EUR. *HF1045 te plâng cu lacrimi; EUR. HG1039, id. Tr.680, id. Hel.689, (+ gen)* φέρω ... κἀνάπαυλαν ὧν ... κατέστενες κακῶν SOPH. *El.874 aduc zăbavă relelor din pricina cărora plângi.*

[κατὰ, στένω]

κατ-αστερίζω, *vb.* a așeza printre stele: ὁ Ζεὺς τὴν μὲν αἶγα κατηστέρισε PLUT. *M.308a Zeus a așezat capra printre stele; PLUT. M.359e, (pas.) PLUT. M.359e.*

[κατὰ, ἀστήρ]

καταστεφής, ἔς *adj.* încoronat, încununat: SOPH. *Tr.178, EUR. Supp.259, (+ dat.)* ἡμερίδες χλοεροῖσι καταστεφέες πετάλοισιν A.RH. *3.220 lujeri de vișă încununăți cu frunze verzi; LUC. Trag.74.*

[καταστέφω]

κατα-στέφω, *vb.* [impf. κατέστεφον, viit. καταστέψω, aor. κατέστεψα; *med.-pas.* impf. κατεστεφόμεν, aor. κατεστεψάμεν, pf. κατέστεμμαι; *pas.* aor. κατεστέφθην] **I** a încinge cu o cunună, a încunună, a încorona: (+ ac.) νεκρὸν τόνδ' ... καταστέφων EUR. *Ph.1632 încununând acest cadavru; βωμόν καταστέψαντες EUR. Heracl.124 încununând un altar; PLUT. M.253b, (+ ac. și dat.)* δάφνη πολλῆ καταστέψαντες τὰ ὄπλα PLUT. *Marc.22.5 încununând armele cu mult dafin; (pas.)* κλάδος ... ἐρίφ λευκῶ κατεστεμμένος PLUT. *Thes.18.2 mlădiță încununată cu lână albă; LXX 3Mac.7.16. II a încinge, a cuprinde: (+ ac. și dat.) σε ... καταστέφων χεροῖν EUR. *Heracl.226 cuprinzându-te cu mâinile.**

[κατὰ, στέφω]

κατα-στηλίτευω, *vb.* a scrijelii pe o piatră: (pt. a supune oprobiului public) κατεστηλίτευται ὑμῶν τὰ ὀνόματα LUC. *DMeretr.4.2 sunt scrijelite pe piatră (sc. infierate)*

numele voastre.

[κατὰ, στηλίτευω]

κατα-στηλώ-ω, *vb.* a înzestra cu borne militare: (cale) PLB. *34.12.2a.*

[κατὰ, στηλώω]

κατάστημα, ατος, τό *subst.* [tard. κατάστημα LXX] **I** stare, situație, condiție: τὸ ~ τῆς πόλεως IOS. *BI2.650 situația cetății; PLUT. M.1089d κατάστημα μανιῶδες LXX 3Mac.5.45 stare de nebunie. II comportament, atitudine, ținută: ἐν καταστήματι ἱεροπρεπεῖς NT *Tit.2.3 vrednice de sfîntenie în ținută; PLUT. Marc.23.8. III orânduire (politică), formă de guvernământ: (gen.) τοῦ Λακωνικοῦ καταστήματος καὶ συντάγματος PLB. *6.50.3 orânduirea și constituția spartană.***

[καθίστημι]

καταστηματικός, ἦ, ὄν *adj.* așezat, echilibrat, la locul lui: (d. Tiberius Gracchus) PLUT. *TCG2.2.*

[κατάστημα]

κατα-στηρίζω, *vb.* a fixa, a stabili, a statornici: (pas.) EUR. *Fr.382.9, οὐδέποτε ... ἰστόρηται κατεστηριγμένον ARSTT. Mu.395b17 nu este atestat nicăieri ca fiind fixat; LXX Iov20.7.*

[κατὰ, στηρίζω]

καταστήσαι, inf. aor. de la καθίστημι.

κατα-στίζω, *vb.* a acoperi cu puncte *sau* semne, a împetrișta, a bălța, a păta: φά ... κατεστιγμένα ARSTT. *HA559a25 ouă împetriștate; ἔχεις μελάσμασι κατεστιγμένους PLUT. M.564d vipere pătate cu negru; LUC. BisAcc.8.*

[κατὰ, στίζω]

κατάστικτος, ὄν *adj.* împetriștat, bălțat: (câine) SOPH. *Fr.11, (ac.)* κατάστικτους δοράς EUR. *Ba.697 piei bălțate; PLUT. M.500d, (veșmânt) ARR. Ind.5.9.*

[καταστίζω]

κατα-στοιχίζω, *vb.* a învâța (pe cineva) primele elemente: (+ ac.) PLUT. *M.1036a (Chrysipp. 2.39.6).*

[κατὰ, στοιχίζω]

καταστολή, ἦς, ἡ *subst.* **I** ținută, veșmânt: καταστολήν δόξης LXX *Is.61.3 veșmânt de slavă; ἐν καταστολῇ κοσμίῳ NT 1Tim.2.9 într-o ținută cuviincioasă; IOS. BI2.126. II moderație, potolire: ~ περιβολῆς PLUT. *Per.5.1 moderație în felul de a se îmbrăca.* [καταστέλλω]*

καταστολίζω, *vb.* a învesmânta: PLUT. *M.65d.*

[καταστολή]

κατα-στορέννυμι, *vb.* [viit. καταστορέσω, aor. κατεστόρεσα; *pas.* aor. κατεστορέσθη] {*ep. part. prez. fem. sinc. καστορνύσα*} **I** a întinde, a aşterne: κώεα καστορνύσα OD. 17.32 *aşternând blănuri de oaie*. **II** a acoperi: (d. mormântul lui Hector) λάεσσι κατεστόρεσαν μεγάλοισι IL. 24.798 *au acoperit cu pietre mari*. **III** a doborî la pământ, a ucide: HDI. 9.69. **IV** (fig.) a nivela, a ar plana, a potoli, a calma: καταστορέσαι τήν πόλιν PLUT. *Nic.9.2 a calma oraşul*; τὰς πολλὰς ἀποστάσεις ... κατεστόρεσε PLUT. *Caes.25.1 a potolit multe răcoale*; τὰ πάθη τῆς ψυχῆς καταστορέσης PLUT. *M.101c ai calma pasiunile sufletului*; PLUT. *Comp.Lyc.Num.2.5.*

[κατά, στορέννυμι]

κατα-στοχάζομαι, *vb.* a presupune, a ghici: (+ ac.) PLB. 12.13.4.

[κατά, στοχάζομαι]

κατα-στραγγίζω, *vb.* [viit. 3sg. καταστραγγιῆ] a stoarce (complet): τὸ κατάλοιπον τοῦ αἵματος καταστραγγιῆ LXX *Lev.5.9 va stoarce restul de sânge*.

[κατά, στραγγίζω]

κατ-αστράπτω, *vb.* **I** (*intrans.*) a arunca fulgere (în jos), a fulgera: (d. Zeus) SOPH. *Tr.437*, πολλὰ δὲ κατήστραπτεν ἐναντία τῷ στρατῷ PLUT. *Crass.19.4 multe fulgere cădeau în faţa armatei*; (*impers. 3sg.*) κατήστραψε PLUT. *Galb.23.2 a fulgerat*. **II** (*trans.*) a întuneca vederea, a orbi: κατήστραπτε τὰς ὄψεις PLUT. *Tim.28.3 le-a orbit privirile*.

[κατά, ἀστράπτω]

κατα-στράτηγέω-ῶ, *vb.* a învinge prin şiretlicuri: (+ ac.) δύο βασιλεῖς ... μεγίστους δυοῖ τοῖς ἐναντιωτάτοις, τάχει καὶ βραδυτήτι, καταστρατηγήσαι PLUT. *Luc.28.9 a-i învinge prin şiretlicuri pe doi regi foarte mari cu două procedee complet opuse, cu iuteală şi lentoare*; IOS. *Vit.321*, APP. *Gall.1.9*, (*pas.*) ὑπὸ Λευκόλλου καταστρατηγηθεῖς PLUT. *Luc.19.3 învins prin şiretlicuri de către Lucullus*; PLUT. *Nic.20.8*, IOS. *Vit.372*.

[κατά, στρατηγέω]

κατα-στρατοπεδεύω, *vb.* **I** a aşeza tabăra, a încartirui, a campa: (+ ac.) καταστρατοπε-

δεύσας τοῦς ἑαυτοῦ XEN. *Cyr.7.2.8 aşezând în tabără propriii soldaţi*; (*intrans.*) καταστρατοπεδεύων ἐν τῇ πόλει τῶν Συρακοσίων PLUT. *Tim.17.2 punând tabăra în cetatea siracuzanilor*; καταστρατοπεδεύσαντος ἕξω τῆς πόλεως αὐτοῦ IOS. *Al13.101 aşezându-şi tabăra în afara oraşului*; PLB. 5.72.5, (*med.*) καταστρατοπεδευσάμενοι ἐντὸς τείχους ἐν ταῖς οἰκίαις XEN. *HG7.5.15 făcând încartiruirea în interiorul zidurilor în case*. **II** a se aduna: αἱ ἀπαρτίαι αὐτῶν καταστρατοπέδευσαν ἐν ὄχλῳ πολλῷ LXX *Iud.7.18 poverile s-au adunat într-o grămadă mare*. **III** a porni sau a se aduna cu armata: εἰς τὴν Φοινίκην κατεστρατοπέδευσεν LXX *2Mac.4.22 a pornit cu armata în Fenicia*.

[κατά, στρατοπεδεύω]

κατα-στρεβλόω-ῶ, *vb.* a supune la cazne (prin răscuire pe un pat de tortură): (*act.*) PLUT. *Art.19.8*, (*pas.*) PLUT. *M.105b*, *id. M.449e*.

[κατά, στρεβλόω]

κατα-στρέφω, *vb.* [impf. κατέστρεφον, viit. καταστρέψω, aor. κατέστρεψα, pf. κατέστροφα, part. pf. κατεστραφώς; *med.* impf. κατεστρεφόμην, viit. καταστρέψομαι, aor. κατεστρεψάμην, m.m.c.p. κατεστράμην; *pas.* viit. καταστραφήσομαι, aor. κατεστράφη] **I** (*trans.*) a întoarce cu susul în jos (= pe dos), a răsturna, a răsucii, a învârti: τὰς τραπέζας τῶν κολλυβιστῶν κατέστρεψεν NT *Mt.21.12 a răsturnat mesele zarafilor*; καταστρέφον αὐτὰ ὀργῆ LXX *Iov9.5 răsturnându-i (sc. munţii) cu mânie*; NT *Mc.11.15*, (*pas.*) τὸν στέφανον αὐτῷ καεστραμμένον ... προσήνεγκε PLUT. *Brut.39.4 i-a aşezat cuvina cu susul în jos*; καεστραμμένῳ τῷ ὀστράκῳ ARSTT. *HA622b8 cu cochilia răsturnată*; (fig.) καεστραμμένη ARSTT. *Rh.1409a35 (frază) răsucită (= complexă)*. **II** (*trans.*) a îndrepta (către un sfârşit), a sfârşi, a încheia: ποῖ καταστρέφεις λόγων τελευτήν; AESCH. *Pers.787 încotro conduci sfârşitul cuvintelor?* (= *la ce încheiere duce cuvântarea ta?*); τοὺς λόγους ἐπὶ τὰ πράγματα ~ PLUT. *Phil.4.8 a îndrepta cuvintele către fapte* (= *a transforma cuvintele în fapte*); κατέστρεψε τὸν βίον PLUT. *Thes.19.9 şi-a sfârşit viaţa*; IOS. *Al16.133*, (*pas.*) ἀκούειν σοῦ κατέστραμμαί τάδε AESCH. *Ag.956 sunt*

constrâns (propr. *îndreptat*) *să-ți dau ascultare în privința acestor lucruri*. III (tranz.) a răsturna, a distruge, a nimici: καταστρέφει τὴν βασιλείαν PLB. 30.2.9 *va nimici domnia*; κατέστρεψεν τὰς πόλεις LXX Gen.19.25 *a distrus cetățile*; κατέστρεψε τὸν λόγον PLB. 22.9.4 *și-a încheiat cuvântarea*; (med.) ἀεὶ τὴν πόλιν καταστρέφει AR. Eq.274 *răstorni mereu cetatea*; PLUT. Demetr.23.3. IV (intrans.) a ajunge la sfârșit, a se sfârși, a muri: τὴν Ἀράτου σύνταξιν ἐπὶ τούτους ~ τοὺς καιροὺς PLB. 4.2.1 *lucrarea lui Aratos se sfârșește la aceste evenimente*; τοῦ μὲν ἐνιαυτοῦ καταστρέφοντος εἰς ὃν ἦρητο δικτάτωρ PLUT. Caes.51.1 *sfârșindu-se anul în care a fost ales dictator*; PLUT. M.272d, ἥρωικῶς κατέστρεψεν PLUT. AgisCleom. 59.11 *a murit eroic*; οὕτω δὲ τοῦ Νυμφιδίου καταστρέψαντος PLUT. Galb.15.1 *murind astfel Nimfidius*. V (med., pas.) (frecv.) a supune, a subjuga, a cuceri: (med.) καταστρενόμενοι πᾶσαν τὴν Εὐρώπην HDT. 7.50 *cucerind întreaga Europa*; πρὶν Λυδούς καταστρέψασθαι HDT. 1.71 *înainte de a-i cuceri pe lidieni*; ἐς Εὐβοίαν διαβάντες ... κατεστρέψαντο πᾶσαν THUC. 1.114 *pătrunzând în Eubee au supus-o pe toată*; εἰ καταστρέπονται ἡμᾶς Ἀθηναῖοι THUC. 6.80 *dacă atenienii ne-ar subjuga*; XEN. HG6.2.33, PLUT. Romp.39.2, (pas.) σφι καὶ ἡ πολλὴ τῆς Πελοποννήσου ἦν κατεστραμμένη HDT. 1.68 *cea mai mare parte din Pelopones le era suspusă*; τοῖς Μαντινεῦσι μέρος τι τῆς Ἀρκαδίας κατέστραπτο ὑπήκοον THUC. 5.29 *o parte din Arcadia fusese supusă în ascultare mantineenilor*; ἀποστάντων κατεστραμμένων THUC. 1.75 *cei revoltați fiind supuși*; (subst.) διὰ τὸ καταστραφῆναι THUC. 5.97 *prin faptul de a fi distruși*.

[κατά, στρέφω]

κατα-στρηνιάω-ᾶ, vb. a se înflăcăra de ο dorință nedemnă de: (+ gen.) NT 1Tim.5.11. [κατά, στρηνιάω]

καταστροφή, ἥς, ἡ *subst.* I răsturnare, dărâmare, surpare, prăbușire, distrugere, prăpăd, ruină, pieire: (pl.) (+ gen. subiectiv) νῦν καταστροφαὶ νέων θεσμίῶν AESCH. Eu.490 *acum sunt răsturnări [date de] noile legiuri*; (sg.) ἡ ~ τῶν ἀσεβῶν LXX Iov27.7 *pieirea nelegiuitorilor*; μετὰ τὴν Θεβαίων καταστροφὴν PLUT. M.240a *după distrugerea*

tebanilor; ἐπὶ καταστροφῇ τῶν ἀκούοντων NT 2Tim.2.14 *spre pieirea celor care ascultă*; LXX Gen.19.29. II (fig.) scăpare, dezlegare, eliberare: ἄνευ δὲ λύπης οὐδαμοῦ ~ AESCH. Supp.442 *fără durere nu există eliberare de nimic*. III înrobire, supunere, cucerire: οὐ ~ ἐγένετο τῶν πολίων HDT. 1.6 *n-a avut loc ο înrobire a cetăților*; ἐπ' ἄλλων καταστροφῇ οὐκ ἐξῆσαν οἱ Ἕλληνες THUC. 1.15 *grecii porneau în expediții pentru supunerea altora*. IV sfârșit, moarte: βίου ... δότε ... καταστροφὴν τινα SOPH. OC103 *dați-mi un sfârșit al vieții*; ἡ νῦν τῶνδε ~ THUC. 2.42 *sfârșitul celor de acum*; IOS. A15.376 V final, deznodământ: ἡ ~ τοῦ δράματος LUC. Merc.Cond.10 *deznodământ al dramei*.

[καταστρέφω]

κατάστρομα, ατος, τό *subst.* punte (a navei), covertă: HDT. 8.118, THUC. 1.49, οἱ ἀπὸ τῶν καταστροφμάτων τοῖς ἀκοντίοις ... ἐχρῶντο THUC. 7.70 *cei de pe punți se foloseau de sulife*; ἐπαναστὰς δὲ ἐπὶ τοῦ καταστροφάματος XEN. HG1.4.18 *urcându-se pe punte*; PLB. 1.22.8.

[καταστρώννυμι]

κατα-στρώννυμι, vb. |var. prez. καταστρωννύω; impf. κατεστρώννυμι, viit. καταστρώσω, aor. κατέστρωσα, m.m.c.p. κατεστρώκειν; med.-pas. pf. κατέστρωμαι, m.m.c.p. κατεστρώμην; pas. viit. καταστρωθήσομαι, aor. κατεστρώθημι |var. prez.} (propr.) a înținde (pe jos), a așterne, a culca *sau* a doborî (la rământ), a ucide, a răsturna, a nimici: πολλοὺς κατεστρώννυσαν XEN. Cyr.3.3.64 *au doborât pe mulți*; καταστρωννύων ἔθνη LXX Iov.12.23 *răsturnând neamuri*; (pas.) σφι πάντες κατεστρωτόν HDT. 8.53 *toți au fost uciși de ei*; HDT. 9.76, καταστρωθήσονται ἐν ταῖς πλατείαις LXX Iud.7.14 *vor zăcea întinși în piețe*; κατεστρώθησαν ἐν τῇ ἐρήμῳ NT 1Cor.10.5 *au fost nimiciți în deșert*.

[κατά, στρώννυμι]

καταστρωννύω, vb. v. καταστρώννυμι: LXX Iov.12.23.

κατα-στῦγέω-ᾶ, vb. |viit. καταστύγησθε, aor.2 κατέστῦγον, aor.1 tard. κατέστῦξα *sau* κατεστύγησα |a fi îngrozit, a rămâne încremenit *sau* înlemnit (de groază): Ἀντίλοχος δὲ κατέστυγε μῦθον ἀκούσας IL. 17.694 *Antilochos δὲ κατέστυγε μῦθον ἀκούσας* IL. 17.694 *Antilochos a rămas încremenit auzind vorba*;

HES. *Fr.*280.24, (+ ac.) (tm.) κατά δ' ἔστυγον αὐτὴν OD. 10.113 *s-au îngrozit de ea.*

[κατά, στυγέω]

κατα-στύφελος, ον [ῦ] *adj.* pietros, prundos: καταστυφέλου διὰ χώρου HES. *Th.*806 *printr-o țară pietroasă.*

[κατά, στύφελος]

κατα-στύφω, [ῦ] *vb.* a face să devină aspru, a înăspri: (part. neut. subst.) τὸ κατεστυμμένον PLUT. *Cat.Mi.*46.5 *aspri-mea.*

[κατά, στύφω]

κατα-στωμύλλομαι, *vb.* [ind. aor. 3sg. κατεστωμύλατο, part. pf. κατεστωμυλμένος] a rălănrăgi, a flecări: AR. *Th.*461, κατεστωμυλμένη ἄνθρωπε AR. *Ra.*1160 *om bun la flecăreală.*

[κατά, στωμύλλω]

κατα-σῴβωτέω-ῶ, *vb.* a îngrășa ca pe un porc: τὴν ψυχὴν ταῖς τοῦ σώματος ἡδοναῖς ~ PLUT. *M.*1096d *a îngrășa sufletul, ca pe un porc, cu plăcerile trupului.*

[κατά, σῴβωτέω]

κατα-συλλογίζομαι, *vb.* a argumenta împotriva, a aduce contrasilogisme: ARSTT. *APr.Po.*66a25.

[κατά, συλλογίζομαι]

κατα-σύρω, [ῦ] *vb.* [impf. κατέσυρον, aor. κατέσῶρα; *med.-pas.* impf. κατεσυρόμην, aor. κατεσυράμην; *pas.* aor. κατεσύρθην [ῦ] și aor.2 κατεσύρην [ῦ]] I a trage în jos, *ext.* a târî cu forța: κατασύρας τι τοῦ τείχους IOS. *AI*14.130 *trăgând în jos o parte din zid;* μήποτε κατασύρη σε πρὸς τὸν κριτὴν NT *Lc.*12.58 *ca să nu te târască vreodată la judecător.* II (*ext.*) a răvăși, a jefui, a prăda: HDT. 6.33, κατασύραι τὴν τῶν Σικυωνίων χώραν PLB. 4.68.1 *a jefui țara sicilianilor;* PLB. 5.95.6, LXX *Ier.*30.4, *id. Dan.*11.10.

[κατά, σύρω]

κατα-σφάζω, *vb.* [impf. κατέσφαζον, viit. κατασφάξω, aor. κατέσφαξα; *pas.* viit. κατασφαγήσομαι, aor. κατεσφάγην] {tard. var. prez. κατασφάττω Luc.} *prop.* a tăia beregata, *ext.* a înjunghia, a măcelări, a ucide: βοσκήματα λαβόντες κατασφάζουσι IOS. *AI*6.120 *luând vite, le înjunghie;* κατασφάζατε αὐτοὺς ἔμπροσθέν μου NT *Lc.*19.27 *înjunghiați-i în fața mea;* LXX *2Mac.*5.12, (*pas.*) κατεσφάγη στρατὸς EUR. *Rh.*810 *armata a fost măcelărită;* PLUT. *Pomp.*9.3.

[κατά, σφάζω]

κατ-ασφάλιζω, *vb.* I a pune bine în siguranță: (med.) κατησφαλίσατο εἰς τὸ ἐνδότερον AESOP. 1.301 *s-a pus în siguranță (= s-a refugiat) în partea mai ascunsă;* (*pas.*) LXX *2Mac.*1.19. II (*pas.*) a fi întărit sau încătușat: τοὺς πόδας ἀρρήκτοις κατησφαλισμένοι πέδαις LXX *3Mac.*4.9 *incătușați la picioare cu obeze de nefrânt;* AESOP. 10.1.

[κατά, ἀσφαλίζω]

κατασφάττω, *v.* κατασφάζω

κατα-σφίγγω, *vb.* a strânge tare: (act.) PLUT. *M.*983d, (*pas.*) τὰς χειρῖδας περὶ τοῖς βραχίονσιν κατεσφιγμένος IOS. *AI*3.154 (*tunică*) *strânsă tare la mâneci în jurul brațelor.*

[κατά, σφίγγω]

κατα-σφραγίζω, *vb.* [viit. κατασφραγιῶ, aor. κατεσφράγισα; *pas.* viit. κατασφραγισθήσομαι, aor. κατεσφραγίσθην] {ion. ep. κατασφρηγίζω} a pune pecete, a pecetlui, a sigila: (act.) LXX *Iov*9.7, *id. Iov*37.7, (med. = act.) τοῦ οἴκου κατασφραγίζεσθαι τὰς θύρας ARSTT. *Mir.*842a29 *a sigila ușile casei;* (fig.) κατασφραγισάμενος φιλικῆ πίστει τὴν σιωπὴν PLUT. *M.*333a *sigilând tăcerea cu o încredere de prieten;* (*pas.*) οὐδ' ἐν πτυχαῖς βιβλίων κατεσφραγισμένα AESCH. *Supp.*947 (*acestea*) *nu sunt pecetluite în faldurile cărților;* LXX *Înț.*2.5.

[κατά, σφραγίζω]

κατα-σχεδιάζω, *vb.* [inf. pf. κατεσχεδιακέναι] a trata cu lejeritate, a vorbi cu ușurință despre: (+ gen.) κατεσχεδιακέναι τῆς οἰκουμένης PLB. 12.26d.3 *a trata cu lejeritate lumea locuită;* IOS. *BI*3.403.

[κατά, σχεδιάζω]

κατασχεθεῖν, (poet.) inf. aor.2 de la κατέχω: SOPH. *Ant.*1200.

κατασχεῖν, inf. aor. de la κατέχω.

κατάσχεσις, εως, ἡ *subst.* (luare în) stăpânire, *ext.* ceea ce este în stăpânire, posesiune, moșie: (δοῦναι εἰς κατάσχεσιν „a da în stăpânire”) ἡμῖν δέδοται ἡ γῆ εἰς κατάσχεσιν LXX *Iez.*33.24 *pământul ne-a fost dat spre stăpânire;* (εἶναι ἐν κατάσχεσει „a fi în stăpânire”) LXX *Sir.*4.16, (+ gen. obiectiv) εἰς τὴν κατάσχεσιν τῆς πόλεως LXX *Iez.*48.21 *spre stăpânirea cetății;* ἐν τῇ κατάσχεσει τῶν ἐθνῶν NT *Fp.*7.45 *în momentul luării în stăpânire a neamurilor;* ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ τῆς κατασχέσεως αὐτοῦ LXX *Lev.*27.16 *din ogorul stăpânirii (= moșiei) sale.*

[κατέχω]

κατα-σχετλιάζω, *vb.* a fi tare nemulțumit, a se indigna: (περί „în privința”) IOS. *Bl.1.638.* [κατά, σχετλιάζω]

κατάσχετος, *ov adj.* I reținut, înfrânat, înăbușit, tăinuit: (+ dat.) μή τι και κατάσχετον κρυφῆ καλύπτει καρδιά SOPH. *Ant.1253 de nu cumva ascunde în secret ceva tăinuit în inima ei.* II luat în stăpânire, stăpânit, cuprins: (+ dat.) ἐπιπνοία τινί ~ PLUT. *Cat.Mi.4.2 stăpânit de un fel de inspirație;* αἱ κατάσχετοι τοῖς βακχικοῖς πάθεσιν PLUT. *Brut.15.6 cele cuprinse de furiile bahice;* PLUT. *M.452b.*

[κατέχω]

κατάσχη, *conjct. aor. 3sg. de la κατέχω.*

κατα-σχημάτιζω, *vb.* I a da o formă: ISOC. 11.24, λύσαντες τὴν κατασχηματίζουσιν αὐτοὺς περιβολὴν PLUT. *M.37d dezlegând veșmântul care le oferea o formă.* II a îmbrăca: ἀπὸ τοῦ σχήματος ... ᾧ κατεσχημάτιζεν ἑαυτόν PLUT. *Rom.26.2 prin felul în care se îmbrăca.* III a adapta, a conforma: ~ πρὸς τὰς τῶν ἐν οὐρανῷ κινήσεις τὴν ψυχὴν PLUT. *M.958e a adapta sufletul la mișcările [corporurilor] din cer.* IV (*med., pas.*) a se forma, a se conforma: κατασχηματίζεσθαι ἰόντας πρὸς τὸ καλόν PLUT. *Lyc.27.2 a se forma îndreptându-se către ceea ce este bine;* PLUT. *M.442c.*

[κατά, σχηματίζω]

κατ-ασχημονέω-ῶ, *vb.* a se purta foarte nedemn sau necuviincios față de: (+ gen.) APP. *Sam.7.5.*

[κατά, ἀσχημονέω]

κατα-σχίζω, *vb.* [impf. κατέσχιζον, viit. κατασχίσω, aor. κατέσχισα; *pas.* viit. κατασχισθήσομαι, aor. κατεσχίσθη] a rupe în două, a sparge: AR. *V.239, (d. porți) XEN. An.7.1, τῶν ἐν κύκλῳ κωμῶν τὰ θυρώματα κατασχίσας* PLUT. *Eum.9.5 spārgând porțile satelor din jur;* PLUT. *M.598b, AESOP. 1.262, τὰ βιβλία ... ἐνεπύρισαν ἐν πυρὶ κατασχίσαντες* LXX *I Mac.1.56 au rupt cărțile și le-au dat foc.*

[κατά, σχίζω]

κατα-σκολάζω, *vb.* a zăbovi prea mult, a-și petrece vremea în răgaz: ἐάν μοι τοῦ χρόνου δοκῆτέ τι ~ SOPH. *Ph.127 dacă mi se pare că zăboviți prea mult;* τὸν πλεῖστον τοῦ χρόνου κατεσκολάζε PLUT. *Tim.36.7 ἰσι petrecea cea mai mare parte a timpului în răgaz.*

[κατά, σκολάζω]

κατάσχωμεν, *conjct. aor. act. de la κατέχω.*

κατα-σφραεύω, *vb.* a îngrămădi: ἐπὶ πυρᾶς μεγάλης κατασφραεύσας τὸ πλῆθος PLUT. *Mar.22.1 ingramădind mulțimea (de prăzi) pe un rug mare;* (*pas.*) PLUT. *Cat.Ma.20.11.* [κατά, σφραεύω]

κατα-σφωτεύομαι, *vb.* a risipi în dezmaț: κατασφωτευσάμενα τὰς ἰδίας οὐσίας IOS. *Bl.4.241 risipindu-și în dezmaț propriile averi.*

[κατά, ἀσφωτεύομαι]

κατα-σώχω, *vb.* a fărâma, a fărâmița: (*act.*) HDT. 4.75, (*part. pas.*) τὸ κατασχωόμενον HDT. 4.75 *partea fărâmițată (= rumegușul).*

[κατά, ἰον. σώχω (pt. ψώχω)]

κατατάκομαι, [ᾠκ] *vb.* (*дор.*) v. κατατήκω: SOPH. *El.187.*

κατατεθναίη, *opt. pf. 3sg. de la καταθνήσκω:* OD. 4.224.

κατατεθνήκασι, *pf. 3pl. de la καταθνήσκω:* IL. 15.664.

κατατεθνηῶτος, *part. pf. gen. sg. masc. de la καταθνήσκω.*

κατα-τέμνω, *vb.* [impf. κατέτεμνον, viit. κατατεμῶ, aor.2 κατέτεμον, pf. κατατέμμηκα; *med.-pas.* impf. κατετεμνόμην, pf. κατατέμμημαι, m.m.c.p. κατετεμήμην; *pas.* aor. κατετεμήθην] {*ιον. κατατάμνω; impf. 3sg. κατέταμνε, part. aor. καταταμών* Hdt.} I a tăia (până jos sau cu totul), a tăia în bucăți, a despica, a sfărteca, a spinteca, a separa, a împărți: AR. *Pax1059, κατέτεμνε τὰ γέρρα* XEN. *An.4.7.26 tăia în bucăți scuturile de răchită;* (în proiectarea urbană) τὸν Πειραιᾶ κατέτεμεν ARSTT. *Pol.1267b23 a împărțit Pireul (trasând străzi);* (+ ac. dublu) ὄν κατατεμῶ τοῖσιν ἰππεῦσι καττόματα AR. *Ach.301 (Cleon) pe care îl voi tăia bucăți în fâșii de piele pentru sandalele cavalerilor;* (fig.) ἕκαστον τῶν ὄντων ἐν τοῖς λόγοις κατατέμνοντες PLAT. *Hp.Ma.301b despiciând în cuvinte fiecare din cele care există;* (*pas.*) τελαμῶσι κατατεμμημένοισι HDT. 2.86 *cu fâșii tăiate;* σπλάγχνα κατατεμμημένα AR. *Av.1524 măruntaie tăiate mărunț;* PLAT. *R.565d, LXX Is.15.2.* II (*partic.*) a deschide (printr-o tăietură), a săpa: (*op. ἄτμητα „netăiate / neexplorate”*) ἐν τοῖς κατατεμμημένοις XEN. *Vect.4.27 în minele [deja] săpate (= explore);* κατετέμνητο ... τάφροι XEN. *An.2.4.13 erau săpate șanțuri.* III (*med.*) a-și face tăieturi, a se tăia: κατετέμ-

νοντο ... ἐν μαχαίραις LXX 3Rg.18.28 *se iaiiau cu săbii*; LXX Os.7.14.

[κατά, τέμνω]

κατα-τέρπω, *vb.* a desfăta: (act.) AESOP. *Fab.dod.336*, (imper. med.) κατατέρπου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου LXX *Soph.3.14 des-fată-te din toată inima*.

[κατά, τέρω]

κατα-τεφρώ-ω, *vb.* a acoperi cu cenușă: ARSTT. *Mete.367a7*.

[κατά, τεφρώ]

κατά-τεχνος, *on adj.* artificial: (subst.) τὸ κατάτεχνον PLUT. *M.79b stilul artificial*.

[κατά, τέχνη]

κατα-τήκω, *vb.* [impf. κατέτηκον, viit. κατατήξω, aor. κατέτηξα, pf. κατατέτηκα: *med.-pas.* impf. κατετηκόμην, pf. κατατέτηγμαι; *pas.* viit. κατατακίσομαι, aor. κατατάκημι] {dor. prez. med. κατατάκομαι [τᾶ] *Soph.*, viit. 2sg. καταταξείεις *Theoc.*} **I** a topi (de tot), a dizolva, a mistui, a consuma, a eroda: χιών ... ἦν τ' εὖρος κατέτηξεν OD. 19.206 *zăpadă pe care vântul de răsărit a topit-o cu totul*; τὰς δὲ σάρκας τὸ λίτρον κατατήκει HDT. 2.87 *natronul topește cărnurile*; PLAT. *Tim.61a*, (abs.) κατατήκει ὁ χρόνος ARSTT. *Ph.221a31 timpul erodează*; (fig.) κατατάξεις δάκρυσι διγλήνους ὄπας THEOC. *Epigr.6.1 vei mistui cu lacrimi pupilele ochilor*. **II** (*intrans.*) (pf. act. κατατέτηκα *și pas.* κατατήκομαι) **I** a se topi: χιών κατατήκετ' ἐν ἀκροπόλοισιν ὄρεσιν OD. 19.205 *zăpada se topește pe crestele munților*; τὰ σπλάγχα κατατετηκότα HDT. 2.87 *măruntaietele topite*. **2** (fig.) a se topi, a se chinui: Ὀδυσῆ ποθέουσα φίλον κατατήκομαι ἦτορ OD. 19.136 *mă topesc în inima mea de dorul lui Odysseus*; ὑπὸ τοῦ ἄλγους κατατέτηκ' AR. *Pl.1034 mă topesc de durere*; SOPH. *El.187*.

[κατά, τήκω]

κατα-τίθημι, *vb.* [impf. κατετίθην, viit. καταθήσω, aor. κατέθηκα, pf. κατατέθεικα, (var. aor. 1pl. κατέθεμεν *Xen. Oec.9.8*); *med.(-pas.)* impf. κατετιθέμην, viit. καταθήσομαι, aor. med. κατεθέμην, pf. κατατέθειμαι, m.m.c.p. κατεθεθείμην; *pas.* aor. κατετέθημι] {ep. ind. aor. contr. 1pl. κάτθεμεν OD. 24.44, 3pl. κάτθεσαν II. 18.233, conjct. 1pl. καταθείομεν OD. 21.264, inf. aor. κατέθεμεν OD. 19.4, *med.* aor. 3sg. κάτθετο A.Rh., *Theoc.*, aor. 1pl. κατέθεθα OD.

18.45, aor. 3du. κατέσθη Od. 22.141, conjct. καταθείομαι II. 22.111, part. aor. med. nom. pl. καθέμενοι Od. 24.190, imper. aor. 2pl. κάτθετε Od. 19.317; dor. viit. καταθησῶ *Theoc.* 8.20, part. aor. fem. καταθηκαμένα *Pi. O. 6.39*} **I** (*act.*) **1** a pune jos, a așeza: ἀπὸ κρατὸς κόρυθ' εἴλετο ... Ἔκτωρ, καὶ τὴν μὲν κατέθηκεν ἐπὶ χθονί IL. 6.473 *Hector și-a luat coiful de pe cap și l-a pus jos pe pământ*; φόρμιγγα γλαφυρὴν κατέθηκε χαμάζε OD. 22.340 *a așezat pe jos lira șlefuită*; τοὺς κρατήρας καταθήσω AR. *Ec.677 voi așeza craterele*; κατέθηκε τὰ βρέφη πλησίον ἐρινεοῦ τινος PLUT. *M.320c a așezat pruncii lângă un smochin*; (*pas.*) *XEN. Smp.9.2. 2* a pune la dispoziție, a oferi: ἐπὶ σοὶ κατέθηκε θεὰ περικαλλέ' ἄεθλα OD. 24.91 *zeița a oferit pentru tine daruri frumoase*; τὸ αὐτοῦ ἔργον ἕπασι κοινὸν κατατιθέναι PLAT. *R.369e a pune la dispoziție tuturor munca proprie*; νόμους κρατίστους τῇ πόλει κατέθηκεν *XEN. Sym.8.39 a oferit cetății legi foarte puternice*. **3** a pune jos (o sumă de bani), a vărsa, a plăti, a achita: πεντήκοντα δραχμὰς καταθέντα Κορινθίας THUC. 1.27 *depunând cincizeci de drahme corintiene*; εἰ μὴ καταθήσεις δύο δραχμὰς AR. *Ra.176 dacă nu pui jos două drahme*; μισθὸν δ' ὄντιν' ἂν πράττη μ', ὁμοῦμαί σοι καταθήσειν AR. *Nub.246 jur că-ți voi plăti orice salariu mi-ai tocmi*; τί δῆτα τουτοῖνι καταθῶ σοι τοῖν λόφοιν; AR. *Pax1214 ce să-ți plătesc pentru aceste două panaze?*; (fig.) ἂ δ' ὑπέσχεο ποῖ καταθήσεις; SOPH. *OC227 cum te vei achita (= te vei ține de cuvânt) de cele ce-ai promis?* **4** a duce la bun sfârșit, a face: εὐθύτομον τε κατέθηκεν ... ὀδόν *Pi. P.5.90 a făcut un drum bine tăiat*. **II** (*med.*) **1** a așeza jos, a depune: (τεύχεά) τὰ μὲν κατέθεντ' ἐπὶ γαίῃ IL. 3.114 *le-au așezat (sc. armele) pe pământ*; χλαίνας μὲν κατέθεντο κατὰ κλισμούς OD. 17.86 *au întins hainele pe paturi*; ἱερὰ ... κατέθεντο ... ἐπὶ βωμῶν *Theoc.* 26.8 *au așezat jertfele pe altare*; κατέθεντ' ... εἰς ἀκρόπολιν *DEM.* 9.41 *au așezat (stela) pe acropole*. **2** a pune deoparte, a pune bine, a rezerva: ὄφρα κεν ἐς θάλαμον καταθείομαι ἔντευ πατρός OD. 19.17 *ca să așez armele tălului în cămară*; μυρίους ἔδωκε δαρεικούς· οὓς ἐγὼ λαβὼν οὐκ εἰς τὸ ἴδιον κατέθεμην *XEN. An.1.3.3 a dat o mie de darici*,

pe care eu, luându-i, nu i-am pus deoparte pentru interesul meu privat; (fig.) πολλά μὲν αἰ μακροὶ ἄμεραι κατέθεντο δὴ λύπας ἐγγυτέρω SOPH. OC1216 *de multe ori zilele lungi au pus deoparte* (sc. pentru bătrânețe) *lucruri mai aproape de tristețe.* **3** (fig.) a lăsa deoparte, a renunța, a abandona, a părăsi, a pune capăt: τὸν σίδηρον κατέθεντο THUC. 1.6 *au pus jos fierul* (sc. *au renunțat la arme*); τὸν πόλεμον κατέθεντο DEM. 19.265 *au pus capăt războiului*; καταθέσθαι τὴν μοναρχίαν PLUT. Fab.9.3 *a renunța la monarhie*; καταθεμένους τοὺς ποιητάς PLAT. Prot.348a *punându-i deoparte pe poeți.* **4** a așeza (într-un loc), a stabili: ἄνδρας, καὶ κατέθεντο ἐς Ἀἴημον THUC. 1.115 *i-au așezat (= stabilit) pe bărbați în Lemnos*; κατέθεντο αὐτοὺς Ἀθηναῖοι ἐς τὰς ἐγγὺς νήσους THUC. 5.84 *atenienii i-au așezat în insulele din apropiere.* **5** a acumula, a dobândi: (fig.) φανερὰν ἔχθραν πρὸς ἐκείνους ... καταθέσθαι LYS. 2.22 *a acumula o ură manifestă față de aceia*; αἰδίων δόξαν καταθέσθαι THUC. 4.87 *a dobândi o glorie veșnică.* **6** (fig.) a înregistra, a lăsa (în amintire): τὴν αὐτῶν εἰς μνήμην συμβουλὴν περὶ βίου κατέθεντο συγγράψαντες PLAT. Lg.858d *compunând au lăsat memoriei sfatul lor despre cum să-ți duci viața*; PLAT. Tht.209c.

[κατά, τίθημι]

κατα-τίλᾶω-ᾧ, *vb.* a defeca pe; a murdări, a spurca: (+ gen.) κατατιλᾶ τῶν Ἐκατείων AR. Ra.366 *se cufurește pe ofrandele aduse zeiței Hecate*; (pas.) πᾶσι τοῖς ὄρνισι κατατιλώμενοι AR. Av.1117 *găinăfați de toate păsările.*

[κατά, τίλᾶω]

κατα-τιτράω-ᾧ, *vb.* |aor. κατέτρησα; *med.-pas.* κατατέτρημαι; *pas.* aor. κατετρήθην| a găuri (de tot), a ciurui, a perfora: (d. alveolele pulmonare) σήραγγας ... οἷον σπόγγου κατατετρημένας PLAT. Tim.70c *cavități perforate ca ale unui burete*; PLUT. M.699a, id. M.1087e.

[κατά, τιτράω]

κατα-τιτρώσκω, *vb.* |impf. κατετίτρωσκον, viit. κατατρώσω, aor. κατέτρωσα; *pas.* aor. κατετρώθην| a răni (tare), a lovi (cu putere): (act.) τοῖς δόρασιν ἐξακοντίζοντες ἰππέας ... κατέτρωσαν XEN. HG4.6.11 *aruncând cu sulite, au lovit călăreți*; XEN. An.4.1.10,

PLB. 33.9.6, IOS. BI1.332, (pas.) πολλοὶ κατετρώθησαν ὑπ' ἀλλήλων PLUT. Caes.66.14 *s-au hrănit între ei*; πάντη κατατιτρωσκόμενοι ἐπιπτον ARR. An.1.28.6 *cădeau loviiți din toate părțile*; APP. BC2.44.

[κατά, τιτρώσκω]

κατα-τοκίζω, *vb.* a ruina prin datorii (dobânzi): (pas.) κατατοκίζόμενοι γίνονται πένητες ARSTT. Pol.1316b16 *ruinați de plata dobânzilor, ajung săraci.*

[κατά, τοκίζω]

κατα-τολμάω-ᾧ, *vb.* **I** a se purta cu multă îndrăzneală, a înfrunta cu îndrăzneală: (+ gen.) ~ τῶν πολεμίων PLB. 3.103.5 *a se purta cu îndrăzneală față de dușmani*; (+ inf.) κατατολμήσαντας συνελεθεῖν LXX 2Mac.3.24 *cei care au îndrăznit să vină la un loc*; (abs.) AESOP. 8.61, ἐκόλυσαν τοὺς κατατολμώντας PLB. 1.47.10 *i-au împiedicat pe cei ce se purtau cu îndrăzneală.* **II** a îndrăzni să atace, a ataca: (+ gen.) ~ τῶν Φιαλέων PLB. 4.79.7 *a-i ataca pe phialeeni.*

[κατά, τολμάω]

κατατομή, ἦς, ἡ *subst.* I tăiere în bucăți, mutilare, tăiere împrejur, circumcizie: NT Flp.3.2. **II** deviere, abatere: (d. răuri) PLUT. M.93f.

[κατατέμνω]

κατα-τοξεύω, *vb.* a trage cu arcul (în cineva), a ucide cu săgeți, a săgeta: (+ ac.) ὡς κατατοξεύσων αὐτόν HDT. 3.36 *pentru a trage cu arcul în el*; τὸν Ἴππιαν ... ξυλλαμβάνει καὶ κατατοξεύει THUC. 3.34 *il prinde pe Hippias și îl ucide cu lovituri de săgeți*; LXX Num.24.8, (pas.) βολίδι κατατοξευθήσεται LXX Ex.19.13 *va fi săgetat cu o săgeată*; (fig.) ρηματιοισιν καινοῖς αὐτὸν καὶ διανοίαις διανοίαις κατατοξεύσω AR. Nub.944 *il voi săgeta cu vorburi și idei noi.*

[κατά, τοξεύω]

καταπραγεῖν, inf. aor. de la καταπράγω: PLUT. Art.3.2.

κατα-τραυματίζω, *vb.* {ion. κατατρωματίζω, inf. pf. pas. κατατετρωματίσθαι Hdt.} **I** a răni (tare sau repetat): κατατραυματίσας ἑαυτόν ARSTT. Ath.14.1 *răniindu-se pe sine însuși de mai multe ori*; PLB. 10.32.5, (pas.) κατατετραυματισμένοι ἦσαν πολλοί THUC. 7.80 *erau mulți răniți*; PLB. 1.40.13. **II** a avaria, a strica: THUC. 7.41, τῶν τε νεῶν τὰς πλείους κατατραυματίζουσιν ἐν τῇ γῆ

THUC. 8.10 *avariază pe uscat cele mai multe dintre corăbii.*

[κατά, τραυματίζω]

κατα-τρέχω, *vb.* |impf. κατέτρεχον, viit. med. καταδραμοῦμαι, aor.2 κατέδραμον, pf. καταδεδράμηκα, m.m.c.p. κατεδεδραμήκειν| **I** a alerga în jos, a coborî în fugă: (+ prep.) οἱ ἡμεροσκόποι ἀπὸ τῶν ἄκρων Εὐβοϊκῶν καταδραμόντες HDT. 7.192 *paznicii de zi coborând în fugă de pe înălțimile Eubeii*; οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ ἐπὶ σέ κατατρέχουσιν LXX Dan.4.24 *îngerii Lui aleargă în jos către tine*; (abs.) μοι καταδραμοῦσα τὴν θύραν ἄνοιξον τήνδ' AR. Ec.961 *coboară și deschide-mi această ușă*. **II** a acosta (în grabă), a debarca: PLB. 3.91.3. **III** a alerga împotriva, a face incursiuni împotriva, a năvăli asupra, a ataca, a devasta: (+ prep.) οἱ ἰππῆς ἐς αὐτὸ καταδραμόντες THUC. 4.124 *călăreții năvălind în această [câmpie]*; XEN. HG4.7.6, (+ ac.) καταδραμόντες τῆς Σαλαμίνας τὰ πολλά THUC. 2.94 *devastând multe părți din Salamina*; Πύρρου δὲ Θεσσαλίαν κατατρέχοντος PLUT. *Demetr.*40.1 *Pyrrhus făcând incursiuni asupra Thesaliiei*.

[κατά, τρέχω]

κατα-τριᾶκοντουτίζω, *vb.* |inf. aor. -ῖσαι [ἰᾶ]| (hapax com., d. două fete care personifică armistițiul [Σπονδαί] de treizeci de ani) a abuza timp de treizeci de ani sau a lovi de trei ori cu prăjina: ἔξεστιν αὐτῶν κατατριακοντουτίζσαι; AR. Eq.1391 *este posibil să le treizeciuiesc (sau să le lovesc cu prăjina din spate de trei ori?)*.

[κατά, τριακοντούτις, (cf. σπονδαί τριακοντούτιδες „armistițiu de treizeci de ani”); prob. joc de cuvinte cu τρία, κοντός, οὐτάσαι]

κατα-τρίβω, [ῖ] *vb.* |impf. κατέτριβον, viit. κατατρίψω, aor. κατέτριψα, pf. κατατέτριψα; med. (-pas.) impf. κατετριβόμεν, pf. κατατέτριμμα, m.m.c.p. 3sg. κατατέτριπτο Plut.; pas. viit. κατατρίβησομαι, aor. κατετρίφην și aor.2 κατετρίβην| **I** a freca (tare), a supune unei uzuri puternice, a uza, a măcina, a ruina, a subția, a roade: (+ ac.) ὁ ὑφάντης ... πολλὰ κατατρίψας τοιαῦτα ἱμάτια PLAT. *Phd.*87c *țesătorul supunând uzurii multe asemenea haine*; αὐτοὺς περὶ ἑαυτοὺς τοὺς Ἕλληνας κατατρίψαι THUC. 8.46 *grecii să se macine unii pe alții*; τὸν

σταλαγμὸν ~ ARSTT. *Ph.*253b15 *picătura roade*; τοὺς οἴκους κατατρίβουσι XEN. *Oec.*1.21 *ruinează casele*; ἐκάστην τῶν ψυχῶν πολλὰ σώματα ~ PLAT. *Phd.*87d *fiecare dintre suflete uzează multe corpuri*; νῆμα χειρὶ κατατρίψουσιν THEOC. 24.77 *subțiază firul de tors cu mâna*; κατατρίβοντες τὸ τῆς ἀρετῆς ὄνομα LUC. *Par.*43 *folosesc în exces (= abuzează de) numele virtuții*; (intr.) κατατρίβεντα ταῖς ὑπηρεσίαις ἀπορρίπτοντας PLUT. *Cat.Ma.*5.5 *aruncând pe cele uzate de folosire*; (pas.) σκευαρίου κατατετριμμένων PLAT. *IAlc.*113e *haine uzate*. **II** a folosi, a cheltui: ταῦτα ἀθροίζω ... οὐθ' ὅπως αὐτὸς κατατρίψω XEN. *Cyr.*8.4.36 *le adun pe aceastea nu ca să le folosesc singur*. **III** (d. timp) a petrece; a irosi, a cheltui, a prăpădi: τὴν ἡμέραν ἐν τῷ λέγειν κατατρίψαντος PLUT. *Caes.*13.2 *petrecând ziua în discuții*; ἀνθρώπου βίον ~ XEN. *Mem.*4.7.3 *a petrece (= a ocupa) viața unui om*; PLUT. *Luc.*34.4, (neg.) κατατρίβοντας τὰς ἡμέρας ARSTT. *EN*117b35 *irosindu-și zilele*; τοὺς χρόνους κατατρίψαι DEM. 19.333 *a irosi perioadele de timp*. **IV** (fig. d. pers.) a slei, a vlägui, a epuiza, a istovi: (act.) τοὺς ἁγίους τοῦ ὑψίστου κατατρίψει LXX *Dan.*7.25 *îi va istovi pe Sfinții celui Preai-nalt*; (med.-pas.) κατατετριμμεθα πλανώμενοι AR. *Pax*355 *suntem istoviți de atâtea mers aiurea*; κατατετριμμένον τὸ σῶμα PLUT. *Ant.*64.2 *corp vläguie*; ἐν τοῖς στρατοπέδοις τοῖς πλανωμένοις κατατετριμμένους ISOC. 15.115 *epuizat de marșuri militare*.

[κατά, τρίβω]

κατα-τροπῶ-ᾶ, *vb.* a pune pe fugă: AESOP. *Fab.dod.*239.

[κατά, τροπῶ]

κατα-τροφῶ-ᾶ, *vb.* **I** a se desfăta, a se bucura de: (+ gen.) LXX *Ps.*36.4, (+ prep.) κατατροφήσουσιν ἐπὶ πλήθει εἰρήνης LXX *Ps.*36.11 *se vor desfăta de belșugul păcii*. **II** a fi nerușinat sau batjocorit: LUC. *ITr.*53.

[κατά, τροφῶ]

κατα-τρέχω, [ῶ] *vb.* |impf. κατέτρεχον| **I** a epuiza, a slei, a istovi: (+ ac.) δώροισι κατατρέχω καὶ ἐδωδῆ λαοὺς IL. 17.225 *îmi istovesc oamenii [cerându-le] daruri și hrană*; ἵνα μὴ σε κατατρέχω καὶ ἐταίρους OD. 15.309 *ca să nu te istovesc pe tine și pe tovarăși*. **II** a chinui, a supăra: τίς τυ κατα-

τρώχει; THEOC. 1.78 *cine te chinuie?*; LUC. *Dips.4*, κατατρώχων σεαντόν LUC. *Herm.77 chinuindu-te pe tine însuși*; (pas.) έσορῶ μελέτη κατατρυχομένους EUR. *Med.1100 îi zăresc munciți de grijă*.

[κατά, τρώχω]

κατατρώω, v. κατατρώχω

κατα-τρώω, vb. [impf. κατέτρωγον, viit. med. κατατρώζομαι, aor. κατέτρωξα, aor.2 κατέτρωγον] a mânca (de tot), a înfuleca, a devora, a roade: οὐκί πάσας κατέτρωγον τὰς ισχάδας AR. *Ach.809 n-au halit toate smochinele*; THEOC. 5.115, ὅστᾱ ἀνθρώπων κατατρώγει LXX *Prov.24.22e roade oase de oameni*; (+ gen.) PLUT. *Art.3.1*, (pas.) ARSTT. *Pr.925a32*.

[κατά, τρώω]

κατα-τυγγάνω, vb. [impf. κατετύγγανον, viit. κατατεύζομαι, aor.2 κατέτυγον, part. pf. κατατετευχώς] a ajunge la un rezultat, a izbuti, a reuși, a obține: (+ gen.) τὸν Σιμμίαν ... οὐ κατατετευχότα τῆς δεήσεως PLUT. *M.578c Simmias, care nu izbutise în ruga sa*; (+ dat.) ~ ταῖς προαγορεύσεσι PLUT. *Sull.7.5 a reuși în predicții*; (abs.) PLUT. *M.580b*.

[κατά, τυγγάνω]

κατα-τύπτω, vb. (med.) a se lovi (în piept): κατύπτεσθε, κόραι SAPPH. *Fr.140a lovīți-vă pieptul, fetelor*.

[κατά, τύπτω]

κατ-αυαίνω, vb. [var. viit. καθανανῶ Archil.] a usca (tare, cu totul), a seca: PLUT. *M.367d*, PLUT. *M.658b* (Archil. ap.).

[κατά, αυαίνω]

κατ-αυγάζω, vb. a arunca o rază de soare, a lumina: ~ ... εκείνην νύκτα LXX *Inf.17.5 a lumina acea noapte*.

[κατά, αυγάζω]

καταυγασμός, οὔ, ὁ subst. strălucire, scântieiere, sclipire: περί σελήνης καταυγασμῶν και σκιᾶς PLUT. *Nic.23.3 despre sclipirile și umbra lunii*.

[καταυγάζω]

κατ-αυδάω-ᾶ, vb. a spune cu voce tare, a striga în gura mare: SOPH. *Ant.86*.

[κατά, αυδάω]

κατ-αὔθι, adv. acolo: τοὺς δὲ ~ ναυτίλλεσθαι ἔρυκον A.RH. 1.1079 *îi opreau să plutească acolo pe mare*; A.RH. 2.528.

[κατά, αὔθι]

κατ-αυλέω-ᾶ, vb. I (act.) a desfăta cântând

din flaut (fluiet); a încânta, a fermeca: (+ gen.) καταυλοῦσι τῶν παιδίων PLAT. *Lg.790e îi încântă pe copiii cu sunet de flaut*; ὅταν μὲν τις μουσικῆ παρέχη καταυλεῖν ... τῆς ψυχῆς PLAT. *R.411a când cineva îngăduie muzicii să-i farmece sufletul cu sunet de flaut*; (abs.) PLUT. *M.87f*, id. *M.704d*, (fig.) σ' ἐγῶ ... καταυλήσω φόβῳ EUR. *HF871 eu am să te farmec cu flautul groazei*. II (pas.) a fi acompaniat cu sunet de flaut, a răsună de sunetul flautului: μεθῶν και καταυλούμενος PLAT. *R.561c îmbătându-se în sunet de flaut*; κατακείμενος ξὺν τοῖς ἐταίροις καταυλούμενος ARR. *An.6.28.1 tolănit împreună cu tovarășii în sunet de flaut*; LUC. *Salt.2*, μία νῆσος ἐφ' ἡμέρας πολλὰς κατηυλεῖτο PLUT. *Ant.56.8 o singură insulă, timp de multe zile, răsună de sunetul flautului*.

[κατά, αυλέω]

κατ-αυλίζομαι, vb. [impf. κατηυλιζόμεν; med. aor. κατηυλισάμεν, part. pf. κατηυλισμένος; pas. aor. κατηυλίσθη] a-și pune cortul, a-și face sălaș, a face tabăra, a campa, a porosi: ὅρα καθ' ὑπνον μὴ καταυλισθεῖς κυρῆ SOPH. *Ph.30 vezi să nu doarmă sălășluit înăuntru*; νῦν μὲν καταυλισθητι EUR. *Rh.518 pune acum tabăra!*; ἐνταῦθα δὴ τῆς στρατιᾶς καταυλισμένης PLUT. *Lys.29.3 armata punând tabăra acolo*; IOS. *BI7.229*, PLUT. *Them.30.2*.

[κατά, αυλίζομαι]

καταὔμενος, ον adj. [var. καταύτ[.]να] (dub.) care unduiește sub o boare de vânt: SAPPH. 44.9.

[κατά, cf. αὔτημή]

κατ-αυτόθι, adv. [var. κατ' αὐτόθι] (chiar) acolo: λιπόντε ~ πίονας ἀγρούς THEOC. 25.153 *cei doi părăsind ogoarele mănoase*; A.RH. 2.892, id. 4.1409.

[κατά, αυτόθι]

κατ-αυχέω-ᾶ, vb. a se fâli mult, a se grozăvi peste măsură: πλήθει καταυχήσας νεῶν AESCH. *Pers.352 fălindu-se mult cu mulțimea corăbiilor*.

[κατά, αυχέω]

καταφαγᾶς, ᾶ, ὁ subst. v. καταφαγᾶς [καταφαγεῖν (v. κατεσθίω)]

καταφαγεῖν, inf. aor., v. κατεσθίω

κατα-φαίνω, vb. [impf. med. κατεφαινόμεν; aor.2 pas. κατεφάνην] I (act.) a scoate la iveală, a dezvălui, a face cunoscut, a

adeveri: τοῦτον κατέφανε λόγον Pl. N.10.11 *a făcut cunoscută această vorbă*. II (med., pas.) a apărea clar, a se vădi, a părea: κατεφαίνεται πάντα αὐτόθεν THUC. 5.6 *toate se vedeau clar de acolo*; μοιχῶδης δὲ μᾶλλον κατεφάνη MEN. Sic.210 *s-a vădit mai degrabă curvar*; (+ dat.) σοι φράσω ὃ γ' ἔμοι καταφαίνεται PLAT. Hp.Ma.298c *ἴτι νοι spune ce mi se pare cel rușin mie*; τοι σιμός καταφαίνομαι THEOC. 3.8 *ἴτι par cârni*; ὀλίγοι τοῖς πολεμίοις κατεφάνησαν PLUT. Sull.16.1 *dușmanilor li s-au părut rușini*; (+ adj.) ἡ δὲ τοῦ ἀνθρώπου ψυχὴ τότε ... θειοτάτῃ καταφαίνεται XEN. Cyr.8.7.21 *sufletul omului se vădește atunci cel mai divin* (în timpul somnului); PLAT. Grg.456a, LXX Gen.48.17, (+ inf.) ὡς ἔμοι καταφαίνεται εἶναι HDT. 1.58 *după cum mi se pare mie*; κατεφάνη δὲ τῷ Δαρείῳ τεχνάζειν HDT. 3.130 *lui Darius i s-a părut că se preface*; PLAT. Lg.723a, (+ part.) οὔτε ὀρθῶς ἔτι μοι κατεφάνης λέγων PLAT. Lg.631a *cel rușin mie nu mi s-a părut că vorbești corect*; PLAT. Sph.232b.

[κατά, φαίνω]

καταφάνεια, ας, ἡ [φᾶ] *subst.* claritate, transparență, limpezire: πάθους ποιεῖ καταφάνειαν ἐν τοῖς λόγοις PLUT. M.715f *oferă în discursuri claritate asupra emoției*; PLUT. M.914f, id. M.950b.

[καταφαίνω]

καταφάνης, ἑς *adj.* |comp. -έστερος, superl. -έστατος| I la vedere, vizibil: ἔστι καταφάνης THUC. 1.63 *este un spațiu vizibil*; αἱ τάξεις καταφάνεις ἐγίνοντο XEN. An.1.8.8 *trupele începeau să fie vizibile*; ~ ἦν ἡ στρατοπεδεία PLUT. Luc.9.5 *tabăra era vizibilă*. II (gener.) clar, evident, limpede, dat în vileag: καταφάνῃ ἂν εἶναι πάντα τὰ ἀμαρτήματα THUC. 4.29 *toate greșelile ar fi evidente*; τοῦ μὴ καταφάνεις γίνεσθαι τοὺς μὴ πείσαντας τὸ πλῆθος THUC. 5.27 *pentru a nu fi dați în vileag cei care nu au convins poporul*; (comp.) (d. Brasidas) γενομένης ἡσυχίας καταφάνεστερος νομίζων ἂν εἶναι κακοῦργων THUC. 5.16 *deoarece credea că în vreme de liniște fărădelegile sale ar fi mai evidente*; (+ ὅτι sau ὡς) οὐ πᾶσιν ἡμῖν καταφάνες ὄτι XEN. Cyr.4.3.7 *nu pentru noi toți este evident că*; βασιλεὺς ἡμῖν αὖ ~ ὅτι PLAT. Pol.265d *ne este clar că regele*; καταφάνες ὑμῖν ἅπασι τοῦτ' εἶναι, ὡς IS. 2.40

este evident pentru voi toți că. // **καταφάνως**, *adv.* |comp. καταφάνεστερον| în mod limpede, clar, pe față, în mod evident sau manifest: τᾶλλα γ' εἶναι ~ ἀγαθὸς πολίτης AR. Eq.943 *este clar și din alte privințe că este un cetățean bun*; λιαν ~ ληροῦσιν ISOC. 15.199 *bat câmpii în mod cu totul evident*; PLB. 18.26.3, (comp.) τὰ τε ἄλλα καταφάνεστερον ἢ ὥστε λανθάνειν THUC. 8.46 *și în alte privințe prea evident pentru a trece neobservat*; ARSTT. EN1174a13.

[καταφαίνω]

καταφᾶνῶς, *adv.* v. καταφάνης

κατάφαρκτος, ὄν *adj.* v. κατάφρακτος; SOPH. Ant.958, THUC. 1.10.

κατα-φαρμᾶκέω, *vb.* I a lega prin farmece, a vrăji sau a fermeca (cu totul): (act.) PLUT. M.141b, (pas.) διὰ τοῦ ἔμοῦ στόματος καταφάρμακευθέντος ὑπὸ σοῦ PLAT. Phdr.242e *prin gura mea, care a fost cu totul fermecată de tine*; PLUT. M.139a, id. M.792c. II a otrăvi: PLUT. Dio. 3.6.

[κατά, φάρμακον]

κατα-φαρμᾶσσω, *vb.* a lega prin farmece, a fermeca (cu totul), a vrăji: (tm.) κατά με ἐφάρμαξας HDT. 2.181 *m-ai legat prin farmece*; (fig.) καταφάρμασσαν τῷ Πλάτωνος λόγῳ Διονύσιον PLUT. Dio.14.1 *vrăjindu-l pe Dionysios cu cuvântul lui Platon*.

[κατά, φαρμάσσω]

κατάφᾶσις, εως, ἡ *subst.* afirmație, propoziție afirmativă: (frecv. op. ἀπόφασις „negație”) ἀλήθεια ἕξις ἐν καταφᾶσει καὶ ἀποφᾶσει PLAT. Sp.413c *adevăr: capacitatea de a afirma și a nega*; ARSTT. EN1139a21, id. Cat.12b6, id. SE168b12, LUC. Gall.11.

[κατάφημι]

καταφᾶτίζω, *vb.* a afirma, a declara: (+ inf.) καταφᾶτίζων ἀναθήσειν ἀνδριάντα χρυσοῦν ARSTT. Ath.7.1 *declarau că vor ridica o statuie de aur*; PLUT. Sol.25.3.

[κατάφημι]

καταφᾶτικός, ἡ, ὄν *adj.* afirmativ: ARSTT. APr.Po.39a9 *ș.a.*, (op. ἀποφατικός „negativ”) ἡ μὲν κατάφᾶσις λόγος ἐστὶ ~ καὶ ἡ ἀπόφασις λόγος ἀποφατικός ARSTT. Cat.12b7 *afirmația este o rostire afirmativă și negația o rostire negativă*; (neut. subst.) τὸ καταφᾶτικὸν PLUT. M.732f, id. M.1047d *afirmația*. // **καταφᾶτικός**, *adv.* în mod afirmativ: ARSTT. APr.Po.64a15, οὐκ ἦν ~ ARSTT. 69b32 *nu era posibil să tragi*

concluzii în formă afirmativă.

[κατάφημι]

κατα-φauλίζω, *vb.* a disprețui: καταφauλίζων μου τὸ δειπνον PLUT. *Alex.*28.4 *disprețuind cina mea.*

[κατά, φauλίζω]

καταφερής, *ές adj.* I care se îndreaptă în jos, care coboară: γίνηται ~ ὁ ἥλιος HDT. 2.63 *soarele începe să coboare (= arune).* II abrupt, ρovάρνιτ: τὴν φυγὴν ἐπὶ πολὺ καταφερῆ PLB. 2.68.7 *fugă către un loc foarte abrupt.* III (fig.) înclinat, arplecat, dispus: πρὸς οἶνον ἤττον ἢ ἐδόκει ~ PLUT. *Alex.*23.1 *spre vin era mai puțin înclinat decât părea;* PLUT. *M.*839a.

[καταφέρω]

κατα-φέρω, *vb.* |impf. κατέφερον, viit. κατοίσω, aor. κατήνεγκα ἔτι aor.2 κατήνεγκον, pf. κατενήνοχα; *med.-pas.* impf. κατεφερόμην, viit. κατοίσομαι, pf. κατενήνεγμα ἔτι tard. κατήνεγμα, m.m.c.p. κατενήνεγμην; *pas.* viit. κατενεχθήσομαι, aor. κατηνέχθη| I (gener.) a purta în jos: (f. rar *med.*) οὐ μ' ἄχος ὅξυ κατοίσεται Ἄϊδος εἴσω IL. 22.425 *durerea ascuțită pentru el mă va purta jos în Hades;* (gener. act.) καταφέρω ποδὸς ἀκμάν AESCH. *Eu.*374 *duc în jos vârfului picioarelor;* χεμῶν ἐπιγεγόμενος κατήνεγκε τὰς ναῦς ἐς τὴν Πύλον THUC. 4.3 *o furtună ivită pe neașteptate a împins navele jos spre Pylus;* τροφὴν οἱ ποταμοὶ καταφέρουσι πολλήν ARSTT. *HA*601b19 *raurile poartă în jos multă hrană;* τοῖς ὤμοις ~ μέτρημα πυρῶν PLUT. *Ant.*68.7 *a purta la vale pe umerii rajii de grâu;* κατήνεγκεν τὸν λαὸν πρὸς τὸ ὕδωρ LXX *Jud.*7.5 *a coborât poporul la apă;* PLUT. *Pomp.*53.4, (pas.) καταφέρεται χεμῶνι ἐς τὸ Ἀθηναίων στρατόπεδον THUC. 1.137 *este purtat în jos de o furtună în tabăra ateniilor;* ARR. *An.*5.9.4, ὁ δὲ Πάδος ποταμός ... καταφέρεται δ' εἰς τὰ πεδία PLB. 2.16.6 *fluviul Pad este purtat în jos (= coboară) spre câmp.* II a aduce înapoi: κατοίσεις αὐτὸν εὐλαβουμένως AR. *Ach.*955 *il vei aduce înapoi cu băgare de seamă;* (pas.) πρὸς τὴν Πελοπόννησον κατηνέχθησαν THUC. 3.69 *(corăbiile) au fost purtate înapoi către Pelopones.* III a lăsa să cadă, a lovi: κοπίδι βαρβαρικῆ κατήνεγκε PLUT. *Alex.*16.10 [*l-]a lovit cu o secure barbară;* τὴν σφῦραν ἐρρωμένως κατάφερε LUC. *Prom.*2 *lasă să cadă (= lovește)*

ciocanul cu tărie; καταφέροντες ὄμους PLUT. *Cam.*40.4 *lovind umerii.* IV a culca la pământ, a doborî: τοὺς λοιποὺς πύργους ... ~ PLB. 4.64.11 *a doborî restul întăriturilor.* V a pune jos (bani), a plăti: ἀργυρίου κατενεκεῖν Καρχηδόνιους Ῥωμαῖοις ... δισχίλια καὶ διακόσια τάλαντα PLB. 1.62.9 *cartaginezii să plătească în monedă romanilor două mii două sute de talanți;* τοὺς τόκους ... ~ ARSTT. *Oec.*1348a2 *a plăti dobânzi.* VI a elimina, a evacua: τὰ σπλάγγνα μετὰ τῶν στίων καταφέροντες IOS. *BIS.*385 *eliminând viscerele odată cu alimentele.* VII a aduce înapotrivă, a înnivni: αἰτιώματα καταφέροντες NT *Fp.*25.7 *aducând înnivniri;* κατήνεγκα ψήφον NT *Fp.*26.10 *am dat vot înapotrivă;* LXX *Gen.*37.2. VIII a raporta: πλῆθος ἀμήχανον ἐτῶν ἐπὶ ταῖς γενεαλογίαις καταφέρουσι PLUT. *Num.*18.4 *raportează un număr imens de ani în genealogii.* IX (*med., pas.*) 1 (d. astre) a arune: τοῦ ἡλίου καταφερομένου PLUT. *Brut.*49.5 *la arus;* ARSTT. *HA*552b21. 2 a se scurge, a se prăvăli: (d. *șuvoaie*) PLB. 4.70.7. 3 a se prăbuși: καταφερομένον ἐπὶ τοὺς διαθέοντας PLUT. *Dio.*44.9 *(case) prăbușindu-se peste cei care fugeau încolo și încoace.* 4 a fi purtat, a fi condus: PLB. 6.9.3, ἐπὶ ταύτην κατηνέχθησαν τὴν γνώμην PLB. 30.19.14 *au fost purtați către această părere.* 5 a fi purtat spre, ext. a se scufunda: εἰς ὕπνον καταφέρεται IOS. *All.*141 *se scufundă în somn;* PLUT. *M.*307f.

[κατά, φέρω]

κατα-φεύγω, *vb.* |impf. κατέφευγον, viit. *med.* καταφεύξομαι, aor.2 κατέφυγον, pf. καταπέφευγα, m.m.c.p. κατεπεφεύγειν| I a fugi (într-un loc, din fața unui pericol), a se refugia, a-și afla sau găsi scăpare: (+ prep.) διαφυγὼν Λακεδαιμονίους καταφεύγει ἐς Τεγέην HDT. 9.37 *scăpând de lacedemonieni se refugiază în Tegea;* ὁ μὲν δῆμος ἐς τὴν ἀκρόπολιν ... καταφεύγει THUC. 3.72 *poporul se refugiază pe acropola cetății;* καταφεύγει ἐπὶ βωμόν τινα THUC. 8.84 *își găsește refugiu la un altar;* THUC. 3.98, XEN. *Cyr.*3.1.5, πρὸς σέ κατέφυγον LXX *Ps.*142.9 *mi-am găsit scăparea la Tine;* κατέφυγον εἰς τὰς πόλεις τῆς Λυκαονίας NT *Fp.*14.6 *au fugit spre cetățile Lycaoniei.* II a fugi (dintr-un loc): τοὺς καταφυγόντας ἐκ τῆς μάχης HDT. 6.75 *cei care căutaseră*

scăpare din luptă. III a se refugia în, ext. a face apel la, a recurge la: (+ prep.) εἰς καλόν γε καταφεύγει ὁ λόγος PLAT. *Phd.*76e *argumentul recurge la ceea ce este frumos*; ἐπὶ τὰς μηχανὰς καταφεύγουσι PLAT. *Cra.*425d *recurg la mașinării*; καταφεύγουσι δ' ἐπὶ τὰς τοιαύτας διαγωγὰς ARSTT. *EN*1176b12 *recurg la astfel de distracții*; εἰς τὴν τοῦ βίου μετριότητα ... κατέφυγον DEM. 25.76 *au recurs la moderație în traiul vieții*; ἐν ἐπὶ τοῦτον τὸν λόγον καταφεύγει IS. 10.23 *dacă ar recurge la acest argument*.

[κατά, φεύγω]

καταφευκτέον, *adj.vb.* (neut.) trebuie găsit refugiu, trebuie recurs la: IOS. *Bl.*2.390, LUC. *Pisc.*3.

[καταφεύγω]

κατάφευξις, εως, ἡ *subst. I* refugiere, scăpare: (ἐς + ac.) THUC. 7.41. **II** loc de refugiu: εἶη ~ ἀσφαλῆς THUC. 7.38 *să existe un loc de refugiu sigur*.

[καταφεύγω]

κατά-φημι, *vb.* [impf. κατέφην, viit. καταφήσω, aor. κατέφησα; *pas.* aor. καταφάθημι] a spune da, a afirma, a fi de acord, a încuviința: οὐποτ' ἔγωγ' ἄν ... μεμφομένων ἄν καταφάιην SOPH. *OT*506 *niciodată nu aş încuviința atunci când [oamenii] cârtesc*; εἰ μὴ θὲν ἔστιν ἀληθῶς καταφῆσαι ARSTT. *Metaph.*1062b8 *dacă nu se poate afirma nimic în mod adevărat*; DEM. 22.68, (frecv. op. ἀπόφημι „a spune nu, a nega, a tăgăduί”) ARSTT. *Int.*17a31, id. *Top.*158a20.

[κατά, φημί]

κατα-φημίζω, *vb.* [impf. κατεφήμιζον, aor. κατεφήμισα; *med.-pas.* pf. καταπεφήμισμαι] {dor. aor. sg. καταφάμιξεν Pi.} **I** (*act.*) **1** a face cunoscut, a vesti, a anunța: τὸ καὶ καταφάμιξεν καλεῖσθαι viv... τοῦτ' ὄνυμ' ἄθανατον PI. *O.*6.56 *a anunțat că el este numit cu acest nume nemuritor*. **2** a lăsa să circule zvonul: PLUT. *Cic.*41.4. **II** (*pas.*) **1** a fi cunoscut sau faimos: PLB. 16.12.3. **2** a fi dedicat sau consacrat: καταπεφημισμένον θεῷ σῶμα PLUT. *Nic.*3.4 *persoană consacrată unui zeu*; θρόνον Ἀλεξάνδρω καταπεφημισμένον PLUT. *Eum.*13.8 *tron dedicat lui Alexandru*; PLB. 5.10.8.

[κατά, φημίζω]

κατα-φθάνω, *vb.* a ajunge din urmă, a surprinde: LXX *Jud.*20.42.

[κατά, φθάνω]

καταφθάτέομαι-οὔμαι, *vb.* [var. καταφθά-τόομαι] a lua în stăpânire (mai întâi): (d. ze-ἴτα Athena) γῆν καταφθατουμένη AESCH. *Eu.*398 *luând în stăpânire ținutul*.

[καταφθάνω]

κατα-φθείρω, *vb.* [impf. κατέφθειρον, viit. καταφθερῶ, aor. κατέφθειρα, pf. κατέφθαρκα] a nimici cu totul, a duce la pieire, a distrugere, a prăpădi, a nimici, a pustii: ~ πόλιν SOPH. *OT*331 *a distrugere cetatea*; καταφθείρας πᾶν τὸ πεδίον PLB. 3.92.9 *pustiind întreaga câmpie*; ~ πάσαν σάρκα LXX *Gen.*6.17 *a nimici toată carnea (= tot trupul)*; (*pas.*) ἐν πολλῇ καὶ κατεφθαρμένη ... χώρα PLUT. *Alex.*32.4 *într-o țară întinsă și pustiită*; LXX *Gen.*6.12, (+ ac. de relație) ἄνθρωποι κατεφθαρμένοι τὸν νοῦν NT *2Tim.*3.8 *oameni stricați la minte*.

[κατά, φθείρω]

καταφθίμενος, *part. aor. med.* de la καταφθίω.

κατα-φθίω, [ῖ] *vb.* [impf. κατέφθινον, viit. καταφθίσω, aor. κατέφθισα și tard. καταφθίθησα, pf. tard. καταφθίθηκα, *part. pf.* καταφθινηκώς (*intrans.*); *pas.* aor. καταφθίμην, *part. aor.* καταφθίμενος, *inf. aor.* καταφθίσθαι] {poet. *part. aor.* κατφθίμενος Eur.} **I** (*intrans.*) a pieri cu totul, a se năruι, a se prăpădi: πῆματ' ... ἀγῶ ... ἀεὶ θάλλοντα μᾶλλον ἢ καταφθίνονθ' ὀρῶ SOPH. *El.*260 *nenorociri pe care eu le văd mai degrabă crescând decât pierind*; τοῦ σώματος δὲ καταφθίνοντος HDT. 2.123 *odată ce piere trupul*; EUR. *Tr.*1299, (*part.* καταφθινηκώς „pieritor”) PLUT. *Cic.*14.6, (*med.*) σεῖο καταφθιμένοιο IL. 22.288 *dacă tu ai pieri*; ἥϊα πάντα κατέφθιτο OD. 4.363 *toate proviziile s-au sfârșit*; AESCH. *Pers.*319, φέγγος ἡλίου κατέφθιτο AESCH. *Pers.*377 *a pierit lumina soarelui*. **II** (*trans.*) a da pieirii, a nimici, a distrugere: οὐ σε καταφθίσει OD. 5.341 *nu te va da pieirii*; (d. Sphinx) κατὰ μὲν φθίσας τὰν γαμψώνυχα παρθένον SOPH. *OT.*1199 *dând-o pieirii pe fecioara cu gheare încovoiate*.

[κατά, φθίω]

καταφθίω, *v.* καταφθίνω

καταφορά, ᾤς, ἡ *subst.* distrugere, nimicire, pieire, pierzanie, ruină, prăbușire: (+ gen. obiectiv) φρενῶν ~ AESCH. *Ch.*211 *pierzanie a minții*; ἡ τῆς πόλεως ~ PLB. 7.18.9 *distrugerea cetății*; θηρία ἐπὶ καταφ-

θορᾶ τῶν ἀνθρώπων γεγονότα PLUT. *Alex.* 22.4 *fiare născute spre pieirea oamenilor*; (pl.) EUR. *Ion*1237, εἰς καταφθοράν LXX *Est.*4.17f *spre nimicire*; LXX *2Par.*12.12.

[καταφθείρω]

κατ-αφίημι, *vb.* |part. aor. act. καταφεῖς| a lăsa să cadă (în jos), a scufunda: (un cazan) ARSTT. *Pr.*960b32.

[κατά, ἀφίημι]

κατα-φιλέω-ᾶ, *vb.* |impf. κατεφίλουν, viit. καταφιλῆσω, aor. κατεφίλησα| a săruta (cu drag, în chip de salut): τὴν δεξιάν τοῦ Καίσαρος καταφιλῆσας PLUT. *Brut.*16.5 *sărutând mâna lui Caesar*; LXX *Înt.*29.5, καταφίλησας πάντας τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ LXX *Gen.*45.15 *sărutându-i pe toți frații lui*; (picioarele) NT *Lc.*7.45.

[κατά, φιλέω]

κατα-φλέγω, *vb.* |impf. κατέφλεγον, viit. καταφλέξω, aor. κατέφλεξα; *pas.* viit. καταφλεχθήσομαι ἢ καταφλεγίσομαι, aor. κατεφλέχθην ἢ aor.2 κατεφλέγην| a arde (cu totul), a râzjoli, a mistui, a distruge prin foc: (+ ac.) τᾶδε πάντα καταφλέξω πυρὶ κηλέω IL. 22.512 *le voi arde pe toate acestea în foc arzător*; τὰς τριῆρεις κατέφλεγε PLUT. *Lys.*15.4 *incendia triremele*; τὴν χώραν καὶ πόλεις αὐτάνδρους καταφλέγων LUC. *Bacch.*3 *distrugând prin foc ținutul și cetățile cu tot cu oameni*; IOS. *BI.*2.495, (abs.) πῦρ καταφλέγων LXX *Ps.*104.32 *foc mistuitor*; (*pas.*) ἔλαθεν ἀφθέντα πάντα καὶ καταφλεχθέντα THUC. 4.133 *n-a băgat de seamă cu toate au fost cuprinse și mistuite de flăcări*; AESOP. 1.1.

[κατά, φλέγω]

κατα-φλογίζω, *vb.* a arde (cu totul), a râzjoli: LXX *Ps.*17.9.

[κατά, φλογίζω]

κατα-φοβέω-ᾶ, *vb.* |viit. καταφοβήσω, aor. κατεφοβήσα; *pas.* aor. κατεφοβήθην| a vâri groaza, a înfricoșa, a înspăimânta: (+ ac.) LUC. *DMeretr.*13.5, τοὺς Καρχηδονίους κατεφοβήσεν APP. *Pun.*469 *i-a înspăimântat pe cartaginezi*; (abs.) τῷ δὲ θράσει ἐπιχειροῦντες καταφοβοῦσι THUC. 7.21 *vără groaza atacând cu îndrăzneală*; (*pas.*) THUC. 6.33, εἰ δὲ τοῦτο καταφοβεῖσθον AR. *Ra.*1109 *dacă voi doi sunteți îngroziți de aceasta*.

[κατά, φοβέω]

κατά-φοβος, *on adj.* cuprins de frică,

înspăimântat, înfricoșat: κατάφοβοι γενόμενοι PLB. 2.21.6 *înfricoșându-se*; LXX *Prov.* 29.16, (+ ac. de relație) κατάφοβοι τὸ μέλλον PLB. 3.107.15 *înspăimântați de viitor*; PLB. 5.42.4, καταφόβους καὶ δυσέλπιδας ὄντας PLUT. *Pelop.*31.4 *fiind înfricoșați și deznădăjduiți*; PLUT. *Dio.*4.6, id. *M.*549d.

[κατά, φόβος]

κατα-φοιτάω-ᾶ, *vb.* a obișnui să coboare (din munți), a coborî deseori: (d. lei) HDT. 7.125.

[κατά, φοιτάω]

κατα-φονεύω, *vb.* a ucide, a măcelări, a masacra: HDT. 2.45, APP. *BC.*4.111, (*pas.*) ὑπ' ἀστῶν καταφονευθῆναι πέτροις EUR. *Or.*536 *a fi ucis cu pietre de cetățeni*.

[κατά, φονεύω]

καταφορά, *ας, ἡ subst.* I *purta* în jos, coborâre, cădere: καταφορᾶς ὄμβρων PLAT. *Sp.*370c *căderile de ploii*; εἰς καταφορὰν ταχύτεραν ARSTT. *Mu.*394b3 *într-o cădere mai rapidă*; (a râului) PLB. 10.48.6. II *apus* (de soare): ἕως τῆς ἰσημερινῆς καταφορᾶς PLB. 3.37.5 *până la apusul echinoctial*. III *lovitură* (în jos); *tăietură*, *tăiș*: καταφορᾶς τῶν μαχαίρων PLB. 6.23.4 *lovituri cu tăișul săbiilor*; PLB. 2.30.9, id. 6.23.7, (ἐκ καταφορᾶς „cu tăișul”) δόντα πληγὴν ἐκ καταφορᾶς τῷ κράνει PLUT. *Sull.*14.2 *dând o lovitură cu tăișul în cască*; PLUT. *Cam.*40.4. IV *cufundare* în somn; *picoteală sau somn profund*: ἐνίστασθαι ταῖς καταφοραῖς PLUT. *Aem.*37.3 *a-[I] trezi din momentele de somn profund*; ἐν καταφορᾷ ὑπνούντων LXX *Ps.Sol.*16.1 *în somnul profund al celor ce dorm*.

[καταφέρω]

καταφορέω-ᾶ, *vb.* I *a purta* în jos, *a duce* la vale: ψῆγμα χρυσοῦ καταφορέων HDT. 5.101 *(râu care) duce la vale praf de aur*; (*pas.*) HDT. 3.106. II (fig.) *a face* să iasă, *a scoate*: λογισμὸν καταπεφόρηκας PLAT. *R.*587e *ai făcut să iasă un calcul*. III *a purta* împotrivă, *a reproșa*: (+ gen.) κατεφόρει τῆς προνοίας PLUT. *M.*548c *reproșa providenței*.

[κατόφορος]

κατάφορος, *on adj.* vijelios, furtunos, agitat: (d. mare) ARSTT. *Pr.*936a6.

[καταφέρω]

κατάφορτος, *on vb.* încercat (cu): (+ gen.) ἡμίονους καταφόρτους ... ἐσθῆτος IOS.

Vit.127 catâri încărcați cu îmbrăcăminte.

[καταφέρω]

κατα-φράζω, *vb.* [aor. κατέφρασα; *pas.* aor. καταφράσθην, part. aor. (cu sens med.) καταφρασθείς Hdt. 4.76| I (*act.*) a expune, a dezvălui: Χρόνος. τὸ δὲ σαφανὲς ἰὼν πόρσω κατέφρασεν Pl. O.10.55 *Timpul. Curgând a dezvăluit adevărul.* II (*med., pas.*) a lua seama la, a observa: ὑμεῖς δὲ καταφράζεσθε καὶ αὐτοὶ τήνδε δίκην HES. *Op.248 luați și voi înșivă seama la această justiție; καταφρασθείς αὐτὸν ταῦτα ποιεῦντα* HDT. 4.76 *observându-l pe el că făcea acestea.*

[κατά, φράζω]

κατάφρακτος, *on adj.* I *prevăzută cu punte, acoperită: ~ ναῦς* PLB. 1.20.13 *corabie acoperită.* II *îmbrăcat în armură, catafract: ἵππεῖς κατάφρακτοι* PLUT. *Crass.21.7 călăreți catafracti; APP. Syr.163, (cavalerie)* PLUT. *Luc.28.2, (platoșă)* ARR. *Alan.17.*

[καταφρασσομαι]

κατα-φράσσομαι, *vb.* a fi protejat sau apărat, a fi întărit: LXX *I Mac.6.38, (frecv. part. pf. καταπεφραγμένος „protejat, întărit”) ἵπποι καταπεφραγμένοι χαλκοῖς καὶ σιδηροῖς σκεπάσασσι* PLUT. *Crass.24.1 cai apărați cu acoperămintele de bronz și fier; PLUT. Alex.33.5, IOS. B17.309.*

[κατά, φράσσω]

κατα-φρονέω-ᾶ, *vb.* [impf. κατεφρόνουν, viit. καταφρονήσω, aor. κατεφρόνησα, pf. καταπεφρόνηκα; *med.(-pas.)*. impf. κατεφρονούμην, viit. καταφρονήσομαι, pf. καταπεφρόνημαι, m.m.c.p. καταπεφρονήμην; *pas.* viit. καταφρονήθησομαι, aor. κατεφρονήθη] I a privi (pe cineva sau ceva) de sus în jos (cu dispreț, ca fiind de mică valoare); a disprețui, a desconsidera, a nesocoti, a nu da importanță: (+ gen.) καταφρονήσαντες Κορινθίων THUC. 7.63 *disprețuindu-i pe corintienii; οὐ καταφρονᾷ ἔγω τῶν θεῶν θνητὸς γεγώς* EUR. *Ba.199 născut muritor, eu nu-i disprețuiesc pe zei; τὸ ~ τῶν πολεμίων* XEN. *Cyr.3.3.9 disprețuirea dușmanilor; μὴ καταφρονήσητε ἑνὸς τῶν μικρῶν τούτων* NT *Mt.18.10 să nu disprețuiți pe vreunul dintre acești mici; μήτε τῆς χρεῖας τῶν ἀναγκαίων ... ~* PLUT. *Sol.2.6 a nu disprețui nevoia de lucruri necesare; (+ ac.) τοὺς παρόντας πολεμίους ... ~ a-i disprețui pe dușmanii de față; THUC. 6.49, καταφρονεῖ με καὶ Θήβας* EUR.

Ba.503 se poartă cu dispreț față de mine și Theba; (+ inf.) καταφρονούντες κᾶν προαισθέσθαι THUC. 3.83 *gândind în chip disprețuitor că vor putea simți dinainte; (+ adv.) πάνυ καταφρονούντες ἐς γέλωτα ἔτρεπον τὸ πρᾶγμα* THUC. 6.35 *având un mare dispreț, luau situația în răs; (abs.) καταφρονήσαντες ... ὄρμησαν ἐπ' αὐτοὺς* THUC. 4.34 *plini de dispreț s-au năpustit asupra acestora; (pas.) κατὰ χώραν ἔμεινε τῷ καταφρονηθῆναι διὰ μὲν φιλοσοφίαν ὡς ἀπράγμων* PLUT. *Pelop.5.4 a rămas în țară prin faptul că era desconsiderat ca unul inactiv din pricina filosofiei; καταφρονήθεις παντάπασιν ὡς μηδὲν ἀκηκοὺς ὕγιες* PLUT. *Brut.47.9 fiind disprețuit cu totul ca unul care nu a auzit nimic temeinic.* II a fi incredințat, a presupune: (+ inf.) καταφρονήσαντες Ἀρκάδων κρέσσονες εἶναι HDT. 1.66 *fiind incredințați că sunt mai puternici decât arcadienii.*

[κατά, φρονέω]

καταφρόνημα, *ατος, τὸ subst.* dispreț, sentiment al superiorității: *λένα δὲ τοῖς ἔχθροῖς ὁμοσε μὴ φρονήματι μόνον, ἀλλὰ καὶ καταφρονήματι* THUC. 2.62 *mergeți împotriva dușmanilor nu doar cu încredere, ci cu un sentiment al superiorității; IOS. A19.131, id. A18.24.*

[καταφρονέω]

καταφρόνησις, *εως, ἡ subst.* disprețuire, dispreț, desconsiderare: *ἐπὶ τὴν πλείστους δὴ βλάβασαν καταφρόνησιν κεχωρήκατε* THUC. 1.122 *v-ați îndreptat către atitudinea de dispreț, care-i rănește pe foarte mulți; ARSTT. Pol.1302b25, LXX 2Mac.3.18, PLUT. M.214d ș.a.*

[καταφρονέω]

καταφρονητής, *οῦ, ὁ adj.m.* disprețuitor: LXX *An.2.5, NT Fp.13.41, PLUT. M.84a, (+ gen. obiectiv) θανάτου καταφρονητᾶς* PLUT. *Brut.12.1 disprețuind moartea; χρημάτων ~ ὁ σοφός* PLUT. *M.1044a înțeleptul care disprețuiește banii; IOS. A16.347, id. B12.122 ș.a.*

[καταφρονέω]

καταφρονητικός, *ἡ, ὄν adj.* disprețuitor, batjocoritor: *καταφρονητικὸν ἢ εἰρωνεία* ARSTT. *Rh.1379b31 ironia este ceva disprețuitor; PLUT. M.41a, APP. Hisp.371. // καταφρονητικῶς, adv.* în mod disprețuitor, cu superioritate: *πάνυ ~ ἤρξατο ἡμῖν λέγειν*

PLUT. *Thi.161c a inceput să ne vorbească cu mult dispreț*; XEN. *HG4.8.18, DEM. 43.72, PLUT. Lys.11.1 ș.a.*

[καταφρονέω]

κατα-φροντίζω, *vb.* [pf. καταπεφρόντικα] a se preocupa de, a folosi pentru studiu: (com. fig. despre o haină confiscată la intrarea în φροντιστήριον „Gânditoriu”) οὐκ ἀπολώλεκ', ἀλλὰ καταπεφρόντικα AR. *Nub.857 nam pierdut-o, ci am investit-o în studiu.*

[κατά, φροντίζω]

κατα-φρύγω, [v] *vb.* [aor. κατέφρυξα] a arde cu totul, a transforma în cenușă: καταφρύγει βάλλων ἡμᾶς AR. *Nub.396 lovindu-ne, (trăsnetul) ne transformă în cenușă.*

[κατά, φρύγω]

καταφυγγάνω, *vb.* a se refugia, a găsi scăpare: (πρός „la” + ac.) HDT. 6.16.

[cf. καταφεύγω]

καταφυγή, ἡς, ἡ *subst.* (loc de) refugiu, scăpare: ὁ μὲν θάνατος μοχθηρῆς εὐούσης τῆς ζῆς ~ αἰρετωτάτη τῶ ἀνθρώπῳ γέγονε HDT. 7.46 *când viața este plină de suferință, moartea ajunge să fie refugiul cel mai dorit pentru om*; τῶν ἀκουσίων ἀμαρτημάτων καταφυγὴν εἶναι τοὺς βωμούς THUC. 4.98 *altarele sunt loc de refugiu pentru greșelile fără voie*; ἔχει καταφυγὴν θῆρ μὲν πέτραν EUR. *Supp.267 o fiară își găsește refugiu pe o piatră*; (pl.) εἰσὶ καταφυγαὶ πολλαὶ πέτρας EUR. *Cyc.197 sunt multe locuri de refugiu la pietre*; αἱ τῶν ἄλλων ἀδικημάτων καταφυγαὶ DEM. 58.65 *refugiile pentru alte ticăloșii.*

[καταφεύγω]

κατα-φυλάδων, *adv.* pe triburi: τριχθὰ δὲ ᾤκηθεν ~ IL. 2.668 *și-au stabilit așezarea în trei părți pe triburi.*

[κατά, φυλή]

κατα-φυλάσσω, *vb.* {att. -άττω} a păzi (bine); pândi, a observa, a băga de seamă: μὴ πού τις ... τὸ σχῆμα καταφυλάξῃ AR. *Ec.482 ca nu cumva cineva să ne observe finuta (sau mersul).*

[κατά, φυλάσσω]

κατα-φυλλοροέω-ῶ, *vb.* a pierde frunzele, a se desfrunzi, *ext. fig.* a-și pierde măreția: (fig.) ἀκλεῆς τιμὰ κατεφυλλορόησε(v) πόδων PI. *O.12.15 onoarea picioarelor tale s-a desfrunzit (= și-a pierdut măreția) fără glorie.*

[κατά, φυλλορέω]

καταφύξιμος, *ov adj.* la care te poți refugia: (ἱερὸν ἄγαλμα „statuie sfântă”) PLUT. *M.290c.*

[καταφεύγω]

κατα-φυσάω-ῶ, *vb.* I a stropi: καταφυσῶσι τὸ σμῆνος οἴνω γλυκεῖ ARTT. *HA627b15 stropesc stropul cu vin dulce.* II a stropi cu, a expulza,: ARSTT. *HA544a4.*

[κατά, φυσάω]

καταφύτευσις, *εως, ἡ subst.* sădare, plantare: LXX *Ier.38.22.*

[καταφυτεύω]

καταφυτεύω, *vb.* a sădi, a planta: τὴν μὲν ἀγορὰν πλατάνοις καταφυτεύσας PLAT. *Cim.13.7 sădind agoraua cu platani*; IOS., *Ap.1.141, (fig.) LXX Ex.15.17 καταφύτευσον τὸν λαόν σου εἰς τὸν τόπον τὸν ἁγιόν σου LXX 2Mac.1.29 sădește poporul Tău în locul Tău sfânt.*

[κατάφυτος]

κατάφυτος, *ov adj.* sădit, acoperit cu plante: PLB. 18.20.1, (+ dat.) τὴν ἀμπέλοισι κατάφυτον γῆν IOS. *A14.228 rământ acoperit cu viță*; λειμῶν ... μέγας τῷ ἀσφοδῆλι κατάφυτος LUC. *Luct.5 o luncă mare acoperită cu asfodel.*

[καταφύω]

κατα-φύω, *vb.* [pf. καταπέφυκα] a sădi bine, (intraz.) a fi bine implantat: (intrans.) PLUT. *M.442c.*

[κατά, φύω]

κατα-φωράω-ῶ, *vb.* a prinde asupra faptului, a surprinde, a da în vileag, a demasca, a dezvălui: ἐπιβουλεύοντας μὴ ~ THUC. 1.82 *a nu-i demasca pe cei care completează*; καταφωρᾷ δὲ μάλιστα καὶ ἦν εἶπε πρόφασιν οὐ κομίσας τὰς ναῦς THUC. 8.87 *faptul că nu a adus corăbiile demască pretextul pe care l-a rostit*; οἱ δὲ μηδὲν ἀλλήλους ... ~ PLUT. *M.645c cei care nu se demască unii pe alții*; LUC. *Gall.29, (pas.) prîn καταφωραθῆναι τῆς κακοηθείας ἀπῆει IOS. A116.310 a plecat mai înainte de a i se dezvălui caracterul urât*; IOS. *A116.239.*

[κατά, φωράω]

κατάφωρος, *ov adj.* prins asupra faptului, dat în vileag: (frecv. + εἶναι, γενέσθαι „a fi prins asupra faptului, a fi dat în vileag”) φόβον του μὴ κατάφωρον γενέσθαι IOS. *A12.51 de frică să nu fie dat în vileag*; PLUT. *M.301b, τῆς γνώμης ~ ἔδοξε γεγονέναι Πομπήϊος PLUT. Cat.Mi.54.5 Pompei a*

părut cǎ-și dǎ în vileag gândul.

[καταφωράω]

κατα-χαίρω, *vb.* a se bucura cu răutate: HDT. 7.239.

[κατά, χαίρω]

κατα-χῶλαζάω-ῶ, *vb.* a azvârli grindinǎ (asupra): (+ ac. și gen.) κατεχαλάζησας αὐτῶν ἀφθόνους τοὺς λίθους LUC. *Gall.22 aruncând asupra lor o ploaie de pietre.*

[κατά, χαλαζάω]

κατα-χᾶλάω-ῶ, *vb.* a lăsa să cadă, a slobozi: (+ ac.) LXX *Iis.Nav.2.15.*

[κατά, χαλάω]

κατα-χαλκεύω, *vb.* **I** a lucra în bronz *sau* aramă: ἀνδριάντα Κασάνδρου καταχαλκευόμενον PLUT. *M.559d statuie a lui Cassandros lucrată în bronz*; PLUT. *Lys.17.2.* **II** (ext.) a lucra, a bate: (d. fier) PLUT. *Lys.17.2.*

[κατάχαλκος]

κατά-χαλκος, *ον adj.* acoperit de *sau* lucrat în bronz *sau* aramă: EUR. *Heracl.376*, κατάχαλκον ἅπαν πεδίον ἀστράπτει EUR. *Ph.110 fulgeră întreaga câmpie acoperită cu aramă.*

[κατά, χαλκός]

καταχαλκῶ-ῶ, *vb.* [aor. κατεχάλκωσα; med.-pas. part. pf. κατακεχαλκωμένος] **I** a acoperi *sau* a îmbrăca cu bronz *sau* aramă: καταχαλκοῦ ... τὰ κέρεια HDT. 6.50 *acoperă-ți cu aramă coarnele.* **II** a întări, a fereca: θυρώματα ... κατακεχαλκωμένα χαλκῷ LXX *2Par.4.9 uşori [ai uşii] ferecaţi în aramă.*

[κατάχαλκος]

κατα-χαρίζομαι, *vb.* **I** a acorda drept favoare, a face pe plac, a favoriza, a fi favorabil: προσέχειν τὸν νοῦν ... τοῖς καταχαριζομένοις ISOC. 8.10 *a acorda atenţie celor care [vă] sunt favorabili*; PLAT. *Grg.513d*, (+ ac. și dat.) καταχαρίζεσθαι ταῖς γυναῖξι τοὺς προδότας PLUT. *Publ.7.3 a-i încredința pe trădători sofiilor ca pe o favoare.* **II** a acorda favoruri în mod fraudulos, a ceda unor favoruri: ἐπὶ τῷ ~ τὰ δίκαια PLAT. *Ap.35c pentru a împărți dreptatea acordând favoruri*; ἐδόκουν καταχαρίζεσθαι τὴν κρίσιν ARSTT. *Ath.49.3 pǎreau cǎ iau decizia potrivit unor favoruri*; καταδωροδοκούμενοι καὶ καταχαριζόμενοι πολλὰ τῶν κοινῶν ARSTT. *Pol.1271a4 corupți și cumpărați cu favoruri în multe din*

interesele publice; LYS. 27.14.

[κατά, χαρίζω]

κατα-χέζω, *vb.* [viit. med. καταχέσομαι, aor. act. κατέχεσα, aor.2 κατέχεσον] a defeca pe, a-și uşura rântecele pe, a spurca: γαλεώτη καταχέσαντι Σωκράτους AR. *Nub.174 o şoprǎrlǎ care s-a cufurit pe Socrate*; (med.) AR. *Fr.152.*

[κατά, χέζω]

κατα-χειροτονέω-ῶ, *vb.* [impf. κατεχειροτόνουν, aor. κατεχειροτόνησα; pas. aor. κατεχειροτονήθη] a ridica mâna împotrinvă, a vota o condamna (prin ridicare de mână) împotriva (cuiva): (+ gen.) Εὐάνδρου κατεχειροτόνησεν ὁ δῆμος DEM. 21.175 *poporul a votat împotriva lui Euandros*; (+ ac. și gen.) τῶν δὲ κατηγορῶν ... θάνατον καταχειροτονήσαντες PLUT. *Phoc.38.2 votând o condamna la moarte împotriva celor acuzați*; LYS. 29.2, PLAT. *Sp.368e*, DEM. 19.31, (+ inf. de relație) καταχειροτονήσαντες προδεδωκέναι τὰς ναῦς DEM. 51.8 *votând o condamna pentru predarea navelor*; (pas.) καταχειροτονήθην αὐτοῦ DEM. 21.199 *votându-se o condamna împotriva lui.*

[κατά, χειροτονέω]

καταχειροτονία, *ας, ἡ subst.* votare împotrinvă prin ridicare de mână, condamna: καταχειροτονίαν ὁ δῆμος ἐποιήσατο DEM. 21.6 *poporul a dat un vot împotrinvă prin ridicare de mână*; DEM. 21.200, ARSTT. *Ath.59.2.*

[καταχειροτονέω]

καταχεύω, (ep.) *v.* καταχέω: (med. impf. sau aor. 3sg. καταχεύετο) HES. *Op.583.*

κατα-χέω, *vb.* [impf. κατέχεον, aor. κατέχεα și κατέχευα; med.(-pas). impf. κατεχεόμεν, aor. κατεχεάμην, pf. κατακέχυμαι, m.m.c.p. κατεκεχύμην; pas. aor. κατεχύθη] {ep. aor. κατέχευα Hom., inf. aor. καταχεύαι II. 7.461; aor. pas. 3pl. κατέχυντο Od. 12.411; poet. prez. med. 3sg. κακχέεται Sapph. 31.13, impf. sau aor. 3sg. καταχεύετο Hes. *Op. 583*; ion. pf. 3pl. med.-pas. κατακεχύαται Hdt. 2.75} **I** a turna, a vărsa (pe), a revărsa: (concr. și abstr.) (+ ac. și gen.) ἔλαιον χαιτῶν κατέχευε IL. 23.282 *a turnat ulei peste coame*; ἵππερόν μου κατέχεεν τῶν χρημάτων AR. *Nu.74 a răspândit „caba-lită” peste averea mea*; τοῦ δήμου ~ ἀρτυταίνη πλοθυγίειαν AR. *Eq.1091 varsă peste Demos cu căldarea bogăție și*

sănățate; πάντων νοδυνίαν κατέχευε μελῶν THEOC. 17.63 *revârsa alinare a durerilor peste toate membrele*; κατέχευεν αὐτοῦ ἔλεος LXX Gen.39.21 *revârsa asupra sa milă*; LXX Ps.88.46, (+ ac. și dat.) σφιν θεσπέσιον πλοῦτον κατέχευε Κρονίων IL. 2.670 *Cronidul (sc. Zeus) a revârsat asupra lor un belșug minunat*; μὴ σφῶν ἐλεγχείην καταχεύη IL. 23.408 *să nu răsprândească rușine asupra voastră*; (+ prep.) κατέχευεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ NT Mt.26.7 *a vărsat pe capul lui*; (κατά + gen.) AESOP. 1.105, (med.) PLAT. Lg.637e, ὁ ἥλιος ... καταχεόμενος τὸ φῶς PLUT. M.538a *soarele revârsând lumina*; (pas. tm.) κὰδ δ' ἄχος οἱ χύτο μυρίον ὀφθαλμοῖσι IL. 20.282 *o durere imensă îi era revârsată în ochi*. II a prāvāli, a surpa: τείχος ἀναρρήξας τὸ μὲν εἰς ἅλα πᾶν καταχεῖται IL. 7.461 *surpând zidul îl prāvāle în toată marea*. III a face să coboare sau să cadă: Νότος κατέχευεν ὀμίχλην IL. 3.10 *Austral a făcut să coboare o negură*; κατὰ δ' ὕπνον ἔχευεν OD. 11.245 *revârsă somn asupra [ei]*; (zăpadă) OD. 19.206, (pas.) ἔτι μείζων καταχύθη σκοτοδινία PLAT. Sph.264c *s-a abătut o întunecime și mai mare*. IV a lăsa să cadă: πέπλον μὲν κατέχευεν ... ἐπ' οὐδαι IL. 5.734 *a lăsat să cadă veșmântul pe pământ*; (med.) PLAT. Tim.41d. V (med.) a topi: καταχεάμενος χρυσὸν ἄπλετον HDT. 1.50 *topind o cantitate foarte mare de aur*. [κατά, χέω]

κατα-χίγη, ης, ἡ *subst.* (dub.) batjocorire, disprețuire sau uluire: (dub. + gen. obiectiv sau subiectiv) τοῦ πλούτου ~ AR. V.575 *batjocorire a bogăției* (după alții, *uluire a bogăției*, sc. *bogăția rămâne cu gura căscată*); AR. Ec.631.

[κατά, χαινώ (χάσκω)]

κατα-χηρεύω, vb. a petrece în văduvie: (tra-iul) DEM. 29.26.

[κατά, χηρεύω]

κατ-ἄχης, ἔς *adj.* (dor.) plin de sunet, răsunător, unduios: (apă) THEOC. 1.7.

[κατά, ἠχώ]

καταχθέω-ῶ, vb. a împovăra, a întrista: IOS. A18.197.

[καταχθής < κατά, ἄχθος]

κατα-χθόνιος, ον *adj.* de sub pământ, infernal, subpământean: (d. Hades) Ζεὺς ~ IL. 9.457 *Zeus subpământean / infernal*; (zeițe)

A.RH. 4.1413, NT Flp.2.10.

[κατά, χθών]

κατα-χλευάζω, vb. a-și bate joc de, a lua în zeflemea, a lua peste picior: (+ gen.) IOS. B12.493.

[κατά, χλευάζω]

κατα-χορηγέω-ῶ, I a cheltui în calitate de choregos (v. χορηγός „sponsor al corului de tragedie”): κατεχορήγησε δὲ ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ τοῦ πατρὸς πεντακισχίλιας δραχμάς LYS. 19.42 *a cheltuit ca choregos cinci mii de drahme în numele său și al tatălui său*. II a cheltui peste măsură, a arunca cu banii: (+ dat.) καταχορηγοῦντα τοῖς στρατεύμασιν ἀφειδῶς τῶν χρημάτων PLUT. Cat.Ma.3.5 *cheltuind fără cruțare în campaniile militare*; (+ prep.) καταχορηγοῦντες εἰς δειπνα καὶ θυσίας PLUT. Eum.13.11 *aruncând cu banii pe ospete și sacrificii*; (pas.) PLUT. Brut.38.6.

[κατά, χορηγέω]

κατα-χράομαι-ῶμαι, vb. [impf. κατεχρώμην, viit. καταχρήσομαι, aor. κατεχρησάμην, pf. κατακέχημαι] {ion. aor. 2sg. κατεχρήσαιο Hdt. 1.117} I a se folosi (deplin) de, a întrebuința: (+ dat. și compl. cu prep.) ἐπὶ τὸ πᾶν ὁ θεὸς αὐτῇ κατεχρήσατο PLAT. Tim.55c *Zeul s-a folosit de aceasta pentru întreg*; ἀμφοτέrais ταῖς ιδέαις ταύταις κατεχρήσαντο πρὸς τὴν ποιήσιν ISOC. 2.48 *s-au folosit de amândouă aceste două forme [de artă] pentru compunerea de poeme*; (+ ac. și compl. cu prep.) οὐχ ... εἰς ὕπνον κατεχρήσαντο τὸν χρόνον τῆς νυκτός LXX 3Mac.5.22 *nu au folosit timpul nopții pentru somn*; (+ dat.) εἰς τὸ μὴ καταχρήσασθαι τῇ ἐξουσίᾳ μου NT 1Cor.9.18 *pentru a nu mă folosi de puterea mea*; (abs.) οἱ χρώμενοι τὸν κόσμον ὡς μὴ καταχρώμενοι NT 1Cor.7.31 *cei ce se folosesc de lume ca și cum nu s-ar folosi deplin (de ea)*; (pas.) τὰ μὲν μέγιστ' αὐτῶν ἤδη κατακεχρήσθαι ISOC. 4.74 *cele mai importante (idei) dintre acestea sunt deja folosite*. II a folosi sau a uza (argumente false), a pretinde: τεκμηρίφ τούτῳ ~ πρὸς ὑμᾶς ὅτι DEM. 49.57 *a pretinde prin această probă în fața voastră că ...*; κατεχρήσατο πρὸς τοὺς δικαστὰς ὅτι DEM. 48.44 *a pretins în fața judecătorilor că ...*. III a folosi cheltuind, a consuma, a cheltui (rău): ἦσαν δ' ἡμῖν ἔνδον ἐπτά μναῖ· ὁ δὲ καὶ ταύτας λαβὼν κατεχρήσατο LYS.

19.22 *erau la noi șapte mine; iar acesta, lu-ându-le, le-a cheltuit*; τὸ ἀργύριον ... ἐνταῦθα κατεχρησάμην DEM. 47.50 *am cheltuit banii pentru aceasta*. IV a abuza: κατεχρήσαντο μὲν ἀσεβῶς τοὺς αἰχμαλώτους PLB. 1.85.1 *au abuzat în chip nelegiuit de prizonieri*. V a face să piară, a curma, a omorî: καταχρήσασθαι ἐωυτόν HDT. 1.83 *se dă pierzării pe el însuși* (= *își curmă viața / se sinucide*); (pas.) ἐδέοντό μιν καταχρησθῆναι HDT. 9.120 *cereau ca el să fie omorât*. [κατά, χράομαι]

κατα-χράω-ῶ, vb. | prez. 3sg. καταχρᾶ, impf. 3sg. κατέχρα| (med. v. καταχράομαι) a fi suficient, a ajunge: ἀντί μὲν λόφου ἢ λοφίη κατέχρα HDT. 7.70 *coama ținea loc de pană*; (impers.) οἱ καταχρᾶ εἰ HDT. 1.164 *i-ar fi suficient dacă* (= *s-ar mulțumi dacă*); οὐδέ οἱ καταχρήσει ἡμέας καταστρεψάμενον ὑμέων ἀπέχσθαι HDT. 4.118 *nu-i va ajunge ca, după ce ne-a supus pe noi, să stea departe de voi*.

[κατά, *χράω²]

κατα-χρέμπτομαι, vb. | part. aor. fem. καταχρεμναμένη| a scuipa pe: (+ gen.) AR. Pax815.

[κατά, χρέμπτομαι]

κατά-χρεος, ον adj. {att. κατάχρεως -ων App.} apăsât de datorii, îndatorat, supus: PLB. 13.1.1, ὡς ἀγορανομῶν ... εἶναι κατάχρεως APP. BC2.1 *se îndatorează în funcția de edil*; (fig.) ἐν σώματι κατάχρεω ἁμαρτίας LXX *Înf.* 1.4 *într-un trup supus* (= *sclav*) *păcatului*.

[κατά, χρέος]

κατάχρεως, ον (att.) v. κατάχρεος

κατάχρησις, εως, ἡ subst. folosire excesivă, (ret.) catahreză (*folosire a unui cuvânt dincolo de înțelesul său strict, folosire analogică a unui cuvânt, metaforă de uz curent*): (Corinna d. stilul lui Pindar) PLUT. M.347f.

[καταχράομαι]

κατα-χρίω, [τ] vb. | impf. κατέχριον, viit. καταχρίσω, aor. κατέχρισα| a unge (de tot, de sus până jos), a da cu: ARSTT. HA625b31, (+ ac. și dat.) κατέχρισεν αὐτήν ἀσφαλτοπίσση LXX *Ex.* 2.3 *l-a uns cu un amestec de asfalt și smoală*; καταχρίσας μίλτω LXX *Înf.* 13.14 *ungându[-l] cu miere*; (pas.) πηλῷ καταχρίομενον τὸ πρόσωπον LUC. *Anach.* 9 *față unsă cu noroi*.

[κατά, χρίω]

κατά-χρῦσος, ον adj. acoperit sau placat cu aur, aurit: τὸ ἄγαλμα κατάχρυσον ἦν APP. *Pun.* 609 *statuia era acoperită cu aur*; IOS. *Ap.* 2.119, PLUT. M.753f, LUC. *Alex.* 13.

[κατά, χρυσός]

καταχρῦσόω-ῶ, vb. a acoperi sau a polei cu aur, a auri: HDT. 2.129, τοὺς στύλους καταχρυσώσεις χρυσίω LXX *Ex.* 26.29 *vei acoperi stâlpii cu aur*; (fig.) καταχρῦσον πᾶς ἀνὴρ Εὐριπίδην AR. *Ec.* 826 *orice bărbat să-l acopere cu aur pe Euripide*; PLUT. *Per.* 12.2.

[κατάχρυσος]

κατα-χρώννυμι, vb. a colora, a vopsi (bine), ext. a mânji: (d. Troia) κατὰ δ' αἰθάλου κηλίδ' οἰκτροτάταν κέχρωσαι EUR. *Hec.* 911 *zaci mânjită de cea mai tristă pată de funingine*.

[κατά, χρώννυμι]

κατάχυσμα, ατος, τό subst. I sos: τὸ ~ χρῆ ποεῖν γλυκύ AR. *Av.* 1637 *trebuie să faci sosul dulce*. II (pl.) nuci și smochine uscate: (aruncate la intrarea în casă în semn de bun venit pe capul sclavilor nou cumpărați) ἢ τὰ καταχύσματ' αὐτοῦ κατέχεε τόθ' ἦνικ' ἐωνήθη DEM. 45.74 *cea care presăra asupra lui nuci și smochine uscate atunci când a fost cumpărat*; AR. *Pl.* 768, PLUT. M.753d.

[καταχέω]

καταχυτρίζω, vb. a expune (într-un vas): (d. copiii abandonati în fața casei) AR. *Fr.* 793.

[καταχέω]

κατα-χωνεύω, vb. a topi, a turna (metal topit): DEM. 22.76, id. 24.185, πολλὰ μὲν ἐκ τῶν ἀναθημάτων κατεχώνευε τοῦ ναοῦ IOS. *BI5.* 562 *a topit multe din ofrandele templului*; τοῦ στόματος αὐτοῦ κατεχώνευσεν χρυσίον APP. *Mith.* 80 *i-a turnat pe gură aur topit*; (pas.) LUC. *IConf.* 8.

[κατά, χωνεύω]

κατα-χώννυμι, vb. | impf. κατεχώννυον, viit. καταχώσω, aor. κατέχωσα; med.-pas. impf. κατεχωννύμην, pf. κατακέχωσμαι; pas. viit. καταχωσθήσομαι, aor. κατεχόσθηην| a îngropa (pământ), fig. a acoperi, a învălui: ὁ νότος κατέχωσέ σφεας HDT. 4.173 *vântul de sud i-a acoperit (cu nisip)*; καταχώσουσιν αὐτοὺς ἐν λίθοις LXX *Zah.* 9.15 *îi îngroapă cu pietre*; (fig.) καταχώσει ἡμῶν τὸν ἐξ ἀρχῆς λόγον PLAT. *Thst.* 177c (*cele spuse vor îngropa tema noastră de la început*; καταχώσειεν ἂν ὑμᾶς τοῖς λόγοις PLAT.

Grg.512c *ne-ar îngropa în cuvinte*; (pas.) πολλοὶ μὲν κατεχώννυντο τοῖς ἐρειπίοις IOS. B14.25 *mulți erau îngropați sub ruine*; (fig.) τὰ πρῶτα ὀνόματα θεθέντα κατακέχωσται PLAT. Cra.414c *primele nume statornicite au fost complet învăluite [în obscuritate]*; μεγέθει τῶν ὑστέρων ἀγόνων ... κατακεχωσμένας PLUT. Pomp.8.6 (*fapte*) *acoperite de măreția înfruntărilor de mai târziu*.

[κατά, χώννυμι]

κατα-χωρίζω, *vb.* |impf. κατεχώριζον, aor. κατεχώρισα, pf. κατακεχώρικα; pas. aor. καταχωρίσθη| **I** a pune la locul său, a așeza în formație, a dispune, a aranja: ἦξω τοὺς τελευταίους λόχους καταχωρίσας ἥπερ ὕμῖν δοκεῖ XEN. An.6.5.11 *voi veni după ce aranjez unitățile de luptă așa cum credeți de cuviință*; XEN. Cyr.2.2.8, ~ ἕκαστα XEN. Oec.8.22 *a pune ficcare lucru la locul său*; (pas.) ἐς λόχους καταχωρισθέντων τῶν πεζῶν ARR. Tact.13.2 *pedestrașii fiind dispuși pe unități de luptă*. **II** a consemna, a înscrie: καταχωρίσαι εἰς μνημόσυνον LXX Est.2.23 *a consemna în amintire*.

[κατά, χωρίζω]

κατα-ψάλλω, *vb.* **I** a cânta la instrumente cu coardă: PLUT. M.713e. **II** (pas.) **1** a fi distrat de sunetul muzicii: PLUT. M.785e. **2** a răsună de sunet de liră: μία νῆσος ἐφ' ἡμέρας πολλάς ... κατεψάλλετο PLUT. Ant.56.8 *o singură insulă timp de multe zile răsună de sunetul lirei*.

[κατά, ψάλλω]

κατα-ψάω-ῶ, *vb.* **I** a mângâia, a alinta: καταψῶν αὐτὸν ὥσπερ πωλίον AR. Pax75 *mângâindu-l ca pe un mânz*; PLUT. M.739d, ARR. Cyn.18.1. **II** (fig.) a mângâia, a liniști: καταψήσαντες δὲ καὶ πραΰναντες τὸν Ἄσδρούβαν PLB. 2.13.6 *liniștindu-l și îmblânzindu-l pe Hasdrubal*.

[κατά, ψάω]

κατα-ψεκάζω, *vb.* |aor. κατεψέκασα| {att. impf. κατεψάκαζον} a picura strop cu strop, a stropi: AESCH. Ag.561, PLUT. Alex.35.3.

[κατά, ψεκάζω]

κατα-ψεύδομαι, *vb.* |viit. καταεύσομαι, aor. (cu sens act.) κατεψεύσαμην, aor. (cu sens pas.) κατεψεύσθη, pf. κατέψευσμα| a spune minciuni (despre sau împotriva cuiva), a face afirmații mincinoase, a profeta calomnii, a pretinde în mod fals, a

minți (+ gen.) καταψεύδεσθε ἡμῶν DEM. 7.20 *faceți afirmații mincinoase în privința noastră*; οὗτοι δ' ἔχθραν καταψεύδονται μου DEM. 21.136 *aceștia, din dușmănie, proferează minciuni la adresa mea*; τῶν κύκνων καταψεύδονται PLAT. Phd.85a *spun lucruri neadevărate despre lebede*; γένους μὲν οὐκ ἔστι καταψεύσασθαι ARSTT. Pr.950b *nu poți minți în privința nașterii*; παῦσαί μου πρὸς τὸν βασιλέα καταψευδόμενος PLUT. Phoc.33.11 *încetează să mai minți în privința mea în fața regelui*; (+ adv.) καταψεύδου καλῶς ὡς EUR. Ba.334 *mințe frumos cum că ...*; (titlu de comedie) ΚΑΤΑΨΕΥΔΟΜΕΝΟΣ MEN. *Falsul acuzator*.

[κατά, ψεύδω]

κατα-ψευδομαρτύρῶ-ῶ, *vb.* |part. aor. med. καταψευδομαρτυρησάμενος| a da mărturie mincinoasă (împotriva cuiva): (+ gen.) XEN. Ap.24, (med.) οὐ καταψευδομαρτυρησάμενος DEM. 29.6 *fără a recurge la mărturia mincinoasă (în favoarea mea)*; (pas.) PLAT. Grg.472a, καταψευδομαρτυροῦμαι DEM. 21.136 *sunt victima unei mărturii mincinoase*; DEM. 45.1, Is. 5.9.

[κατά, ψευδομαρτυρέω]

καταψευσμός, οὐ, ὁ *subst.* afirmație mincinoasă, calomnie: LXX Sir.26.5.

[καταψεύδομαι]

κατα-ψηφίζω, *vb.* |rar. act. viit. καταψηφίσω, part. pf. κατεψηφικῶς; freqv. med. viit. καταψηφίσομαι, aor. κατεψηφισάμην, pf. κατεψηφισμαι, m.m.c.p. 3sg. κατεψηφιστο| {att. viit. καταψηφιοῦμαι| **I** a vota împotriva, a condamna: (+ gen.) τῶν πρεσβευσάντων τὴν εἰρήνην καταψηφιεῖσθε DEM. 19.134 *ți condamnați pe cei a căror ambasadă aduc pacea*; ὁ δ' ὄχλος ἤττον καταψηφιεῖται τῶν κρινομένων ARSTT. Pol.1320a11 *mulțimea va vota mai puțin împotriva celor acuzați*; (freqv. + gen. și ac. θάνατον) πρὸς τοὺς ἐμοῦ καταψηφισμένους θάνατον PLAT. Ap.38d *pentru cei care au votat împotriva mea o condamna la moarte*; καταψηφισασθαι θάνατον τοῦ ἀνθρώπου PLUT. Mar.8.5 *il condamna pe om la moarte*; PLUT. Sull.10.1, id. Cic.21.5, (abs.) καταψηφισάμενοι συλλογίζονται ARSTT. Po.1461b2 *judecă după ce au condamnat*; (pas.) (+ gen.) (d. ciupă) δίκην ... πολὺ δὲ μείζω τὴν ἥδη καταψηφισμένην

σφῶν THUC. 2.53 *o condemnare cu mult mai mare deja votată (= pronunțată) împotriva lor*; [ἀνθρώπων] καταψηφισθέντων θανάτου ἢ φυγῆς PLAT. R.558a *oamenii fiind condamnați la moarte sau exil*; τοσούτων δὲ κατεψηφισμένων Ἀλκιβιάδου PLUT. Alc.23.1 *astfel de rezoluții fiind votate împotriva lui Alkibiades*; (abs.) κατεψηφίσθη καὶ ἀποθνήσκει XEN. HG5.2.36 *a fost condamnat și executat*. **II** a ratifica (prin vot): οἱ ὀλίγοι ἀποψηφισάμενοι μὲν κύριοι, καταψηφισάμενοι δὲ οὐ κύριοι ARSTT. Pol.1298b40 *minoritatea are puterea de a respinge prin vot, însă nu are puterea de a ratifica prin vot*. **III** a găsi vinovat, a condamna: (+ gen. și ac.) κλοπὴν αὐτοῦ κατεψηφίσαντο PLAT. Grg.516a *l-au condamnat pentru furt*; ὑμῶν αὐτῶν ἔσεσθε κατεψηφισμένοι τὴν τοιαύτην ἀδικίαν ISOC. 15.295 *vă veți condamna pe voi înșivă cu o asemenea sentință nedreaptă*.

[κατά, ψηφίζω]

καταψηφιστέον, *adj.vb.* trebuie condamnat prin vot: (+ gen.) XEN. HG2.4.9, (abs.) DEM. 22.37.

[καταψηφίζω]

κατα-ψήχω, *vb.* **I** a freca (cu peria), a țesăla: (carii) EUR. Hipp.110. **II** a mângâia (cu mâna), a dezmierda: (fig.) μελιχίοισι καταψήχων ὄαροισιν A.RH. 3.1102 *dezmierdând[-o] cu vorbe dulci ca mierea*. **III** (*med.*) a se fărâma, a se fărâmița: PLAT. Tim.84a, κατέψηκται χθονί SOPH. Tr.698 *se fărâmă în pământ*.

[κατά, ψήχω]

κατα-ψιθύρίζω, *vb.* a șopti sau a murmura împotriva: (+ gen.) τὸν καταψιθυρίζοντα τοῦ ἀδελφοῦ πρὸς αὐτὸν ... ἀπέκτεινεν PLUT. M.483c *l-a ucis pe cel care-i șoptea împotriva fratelui său*.

[κατά, ψιθυρίζω]

κατα-ψοφέω-ᾶ, *vb.* a răsuna puternic: (d. tunete) IOS. AI6.27.

[κατά, ψοφέω]

καταψυκτικός, ἢ, ὄν *adj.* răcoritor, răcoros: (mişcare) ARSTT. Pr.916b8, νεότης δ' ἐστὶν ἢ τοῦ πρώτου καταψυκτικοῦ μορίου αὔξις ARSTT. Resp.479a31 *tinerețea este sporirea primei părți producătoare de răcoare*.

[καταψύχω]

κατάψυξις, *εως*, ἢ *subst.* răcire, răcorire: ἢ μὲν αἰδώς ἐν ὀφθαλμοῖς ~ τις μετὰ φόβου

ARSTT. Pr.961a10 *rușinea este un fel de răcire în ochi însoțită de teamă*; ARSTT. Resp.478b12, (op. θερμότης „căldură, fierbințeală”) ARSTT. Cat.8b36 ș.a.

[καταψύχω]

κατα-ψύχω, [ῶ] *vb.* [impf. κατέψυχον, viit. καταψύξω, aor. κατέψυξα,] (progr. „a sufla asupra”) **I** a răci (de tot): ἢ ἴδιοις καταψύχει τὰ σώματα ARSTT. Pr.965a2 *asudarea răcește corporile*; ARSTT. Pr.862a22, (pas.) ARSTT. Pr.861b9, ἀνδρεῖοι δὲ εἰσιν οἱ τὴν φύσιν θερμοῖ, δειλοὶ δὲ οἱ κατεψυγμένοι ARSTT. Pr.909b13 *curajoși sunt cei fierbinți de la natură, iar lași [cei care] cei reci*; ARSTT. Rh.1389b31. **II** (*intrans.*) a se răcori: καταψύξατε ὑπὸ τὸ δένδρον LXX Gen.18.4 *răcoriți-vă sub copac*. **III** (fig.) a îngheța, a înflora: πελάζει καὶ καταψύχει πνοὴ ἄρκειος ὡς AESCH. Fr.127 *se apropie și (ne) înfloară precum vântul de nord*. **IV** (fig.) a lăsa să se răcească, a domoli: τὴν ὄρμην οὐ κατέψυξαν IOS. BI1.66 *n-au lăsat să se răcească avântul*.

[κατά, ψύχω]

κατέαγα, *pf.* de la κατάγνυμι.

κατέαγην, *aor.*2 pas. de la κατάγνυμι.

κατέαξα, *aor.* de la κατάγνυμι.

κατέατο, (ion.) *ind. impf. med.* 3pl. de la κάθημαι: HDT. 3.145 ș.a.

κατέβην, *ind. aor.* de la καταβαίνω.

κατεβήσετο, (ep.) *aor.* 3sg. med. de la καταβαίνω: IL. 6.288.

κατεβλακευμένος, *adv.* molatic, lent, trândav: AR. Pl.325.

[part. pf. med. de la καταβλακεύω]

κατ-εγγυάω-ᾶ, *vb.* **I** (jur.) a obliga să ofere o garanție (εγγύη), a cere să pună gaj sau zălog: κατεγγυώντος Μενεξένου πρὸς τὸν πολέμαρχον τὸν παῖδα IOSC. 17.14 *Menexenos cerând către polemarh garanții pentru sclav*; αὐτὸν πρὸς τινα δίκην κατεγγυώντος PLUT. Tim.37.2 *fiindu-i chezaș într-un proces*; πρὸς εἴκοσι τάλαντα κατεγγυήσας PLB. 5.15.9 *cerând garanții de douăzeci de talanți*; (pas.) PLAT. Lg.872b, κατηγγυήθη ὡς ξένη οὐσα πρὸς τῷ πολέμαρχῳ DEM. 59.49 *a fost prezentată polemarhului drept gaj în calitate de străină*. **II** a promite (cu tărie) în căsătorie: (+ dat.) σοὶ δὲ παῖδ' ἐγὼ κατεγγυᾶ EUR. Or.1675 *eu unul îți făgăduiesc fata*; (pas.) κατεγγυωμένη τὴν θυγατέρα ARR. PostAlex.1.21 *fiică promisă în căsătorie*.

III a lua drept garanție (= gaj): ὑπὲρ τοῦ ἀργυρίου τοῦ Παρμένοντος τὴν ναῦν κατεγγυῶ καὶ τοὺς παῖδας DEM. 33.11 *luând drept garanție corabia și sclavii pentru bani lui Parmenon*. **IV** (*pas.*) a se supune: πατρίοις ἔθεισι κατηγγυημένος IOS. *Ap.2.10 supunându-se obiceiurilor patriei*.

[κατά, ἐγγυάω]

κατεγγύη, ης, ἡ *subst.* (proces de) garanție: DEM. 25.60.

[κατεγγυάω]

κατεγγυωμένος, *adv.* ἰν mod laș: MEN. *Fr.1020*.

[de la pf. lui καταγγυόομαι]

κατεδάρθην, aor. *pas.* de la καταδαρθάνω.

κατέδαρθον, aor. de la καταδαρθάνω.

κατέδαψαν, aor. 3pl. de la καταδάπτω.

κατεδηδεσμένος, part. pf. *pas.* de la κατεσθίω.

κατεδήδοκα, pf. de la κατεσθίω.

κατέδομαι, viit. de la κατεσθίω.

κατέδουν, impf. de la καταδέω¹.

κατέδουπον, impf. de la καταδουπέω.

κατέδραθον, (ep.) aor.2 de la καταδαρθάνω: OD. 8.296 *ς.α.*

κατέδραμον, aor. de la κατατρέχω.

κατέδραμον, aor.2 de la κατατρέχω.

κατέδυν, aor. act. R. de la καταδύω.

κατεδύσετο, aor. 3sg. med. de la καταδύω: IL. 7.103.

κατέδω, (ep.) v. κατεσθίω

κατέηγα, (ion.) pf. de la κατάγνυμι.

κατεηγώς, (ion.) part. pf. act. de la κατάγνυμι: HDT. 7.224.

κατέθελεξε, aor. 3sg. de la καταθέλω: OD. 10.213.

κατέθεντο, aor. 3pl. med. de la κατατίθημι.

κατέθηκα, aor. de la κατατίθημι.

κατ-εθίζω, vb. |aor. κατειθισα| a face obișnuit, a deprinde: συνόδους κοινὰς ... ὁμοίως ἀνδράσι καὶ γυναίξει κατειθισαν PLB. 4.21.3 *au stabilit întâlniri comune deopotrivă pentru bărbați și femei*.

[κατά, ἐθίζω]

κατ-εἶβω, vb. **I** (*act.*) a lăsa să se scurgă, a vărsa: τί νυ δάκρυ κατειβετον OD. 21.86 *de ce vărsați acum o lacrimă?* **II** a inunda: (*pas.*) γλυκερῆ δὲ κατειβετο θυμὸν ἀνίη A.RH. 3.290 *era inundată în suflet de o dulce supărare*; A.RH. 3.1131. **III** (*med.*) **1** a curge (în jos), a se prelinge: θαλερὸν δὲ κατειβετο δάκρυ παρεῶν IL. 24.794 o

lacrimă bogată se prelinge pe obraji; τὸ κατειβόμενον Στυγὸς ὕδωρ OD. 5.185 *apa Styxului care curge în adânc*; AR. *Lys.127*, ὕδωρ ... ἐξ ἄντροιο κατειβόμενον THEOC. 7.137 *apa prelingându-se dintr-o peșteră*. **2** a se scurge: κατειβετο δὲ γλυκὺς αἰὼν OD. 5.152 *îi se scurgea viața cea dulce*.

[κατά, εἶβω]

κατ-εἶδον, vb. |aor.2 pt. prez. καθοράω, cf. pf. κάτοιδα; part. κατιδών, inf. κατιδεῖν; med. inf. κατιδέσθαι| a privi de sus în jos, ext. a observa, a zări: ἀναβάς ἐπὶ δένδρῳ κατειδε το ποιεύμενον HDT. 6.79 *urcându-se într-un copac, a observat ceea ce se întâmpla*; THUC. 2.83, κατειδεν ὁ Σόλων πλοῖον ἐλαυνόμενον ἀπὸ τῆς νήσου PLUT. *Sol.8.5 Solon a observat corabia îndepărtându-se de insulă*; κατειδεν τοὺς τότε ἀνθρώπους ἡγουμένους ἐναργῶς εἶναι θεοῦς PLAT. *Lg.948b a observat că oamenii de atunci credeau cu tărie că există zei*; (med. = act.) οὐκ οἶά τε ἦν κατιδέσθαι HDT. 7.208 *pe aceștia nu era posibil să le observe*.

[κατά, εἶδον]

κατ-εἶδωλος, on *adj.* plin de idoli: κατειδωλον οὖσαν τὴν πόλιν NT *Fr.17.16 cetate plină de idoli*.

[κατά, εἶδωλον]

κατ-εικάζω, vb. **I** a închipui, a presupune, a bănuî, a aproxima: ταῦτα μὲν νυν οἱ βάρβαροι κατείκαζον HDT. 6.112 *pe aceștia și le imaginai atunci barbarii*; HDT. 9.109. **II** a ajunge să semene, a se conforma: τοῖς ἐν Αἰγύπτῳ νόμοις φύσιν κατεικασθέντε SOPH. *OC338 ei doi au ajuns să fie asemănători la fire cu rânduielile din Egipt*.

[κατά, εἰκάζω]

κατ-εἰλέω-ῶ, vb. **I** a înfășura, a încolăci, a face sul: Ἄντιον δὲ ἡ γυνὴ στρωματοδέσμῳ κατειλήσε APP. *BC4.40 soția l-a înfășurat pe Antius în așternutul de pat*; XEN. *Eq.10.7*, LUC. *Alex.20*. **II** (*pas.*) **1** a fi închis, a fi îngrămădit, a fi strâns: μέσοι δὲ τοῖν δυοῖν κατειλούμενοι ARSTT. *Pr.869a22 cei din mijloc fiind închiși între cele două [ziduri]*; HDT. 9.70, περὶ τὸν Παρνησσὸν κατειλημένοι HDT. 9.31 *strânși în jurul Parnasului*. **2** a fi acoperit: τὰ σκευή ... χρυσίῳ κατειλημμένα LXX *2Par.2.90 vase acoperite cu aur*.

[κατά, εἰλέω]

κατειλίχαιο, (ion.) m.m.c.p. med. 3pl. de la

καθελίσσω: HDT. 7.76.

κατ-ειλυσπάομαι-ῶμαι, *vb.* a se undui în jos: ἐκ τροχιλείας ... κατειλυσπωμένην AR. *Lys.*722 *unduiindu-se în jos pe un scripete* (= *dându-și drumul în jos cu ajutorul unui scripete*).

[κατά, εἰλυσπάομαι (ιλυσπάομαι)]

κατ-εἰλύω, *vb.* a înfășura, a înveli, a acoperi (complet): (tm.) καὶ δὲ μιν αὐτὸν εἰλύσω IL. 318-9 *il voi acoperi cu nisip din belșug*; (du.) ἐν ἀδεψήτοισι κατεἰλύσαντε βοείαις A.Rh. 3.206 *infășurau în piei de bou near-gășite*; (pas.) ὄρος ... ψάμμω κατεἰλυμένον HDT. 2.8 *munte acoperit de nisip*.

[κατά, εἰλύω]

κάτ-εἰμι, *vb.* [impf. κατήειν] {ep. impf. κατήϊεν Od. 10.159, inf. prez. κατίμεν II. 14.457} {pt. aor. și pf. v. κατέρχομαι} **I** a merge în jos, a coborî: κατίμεν δόμον Ἄϊδος εἶσω IL. 14.457 *a coborî în casa lui Hades*; Ἴδηθεν κατιοῦσα IL. 4.475 *coborând din muntele Ida*; ποταμόνδε κατήϊεν OD. 10.159 *cobora la râu*; OD. 13.267, ὄρῳ κατιούσας ἡσυχῆ αὐτάς AR. *Nu.*323 *le văd coborând în liniște*; κατιόντος τοῦ ἀνέμου THUC. 6.2.4 *iscându-se vântul*; κατιόντα πολλῶ ρέυματι PLUT. *Rom.*3.5 (*râu*) *care coboară cu un șu-voi puternic*; (spec.) ἅμα ταῖς πολιαῖς κατιούσαις AR. *Eq.*520 *îndata ce i-au apărut firele albe de păr*; ὄνειδα κατιόντα ἀνθρώπων HDT. 7.160 *insultele care se abat asupra unui om*. **II** a veni înapoi, a se întoarce, a sosi; (spec.) a reveni din exil: νῆα ... κατιοῦσαν ἐς λμὲν' ἡμέτερον OD. 16.472 *corabie care sosește în portul nostru*; ἦν ... προδιῶσι οὔτοι πρὸς τοὺς κατιόντας HDT. 3.45 *dacă aceștia trădează în favoarea celor care se întorc*; φυγὰς δ' ἀλήτης τῆσδε γῆς ἀπόξενος κάτεισιw AESCH. *Ag.*1283 *pribeag fugar, surghiunit de pe acest pământ, se va întoarce*.

[κατά, εἰμι]

κατεῖναι, (ion.) inf. aor. act. de la καθίημι: HDT. 2.28.

κατ-εἶπον, *vb.* [aor.2 pt. prez. καταλέγω; var. aor. κατέπα, part. κατειπών, inf. aor.2 κατειπεῖν] **I** a vorbi împotrivă, a acuza, a denunța, a răî, a reproșa: (+ gen.) μὴ ... ἡμῶν κατειπῆς AR. *Pax*377 *nu ne denunța*; (+ gen. și dat.) κατειπόντα τοῦ ἐπιστάτου τὴν ἀδικίαν PLUT. *M.*968d *reproșând nedreptatea paznicului*. **II** a anunța, a declara, ext. a

spune: ISOC. 17.55, (+ dat.) κάτειπέ μοι AR. *Nu.*155 *spune-mi*; (+ dat. și ac.) κατείπω τοῖς θεαταῖς τὸν λόγον AR. *V.*54 *să spun spectatorilor subiectul*; εἶ σοι γάμον κατείπων EUR. *Med.*589 *dacă ți-ai fi anunțat nunta*; (+ prep.) ὥς μὴ κατείποι πρὸς ἐτέρους PLUT. *Alc.*5.8 *pentru a nu spune celorlalți*.

[κατά, εἶπον]

κατειργαθοῦ, (poet.) imper. aor. med. 2sg. de la κατεῖργω.

κατ-εἴρω sau **καθεῖργω** sau **καθεῖργνυμι**, *vb.* [impf. κατεῖργον, viit. καθεῖρξω, aor. καθεῖρξα și κατεῖρξα; med. impf. κατειργόμην, pf. καθεῖργμαι; pas. aor. καθεῖρχθην și κατεῖρχθην] {att. și tard. καθεῖργω și καθεῖργνυμι; ion. κατέργω și κατέργνυμι; poet. imperat. aor. med. 2sg. κατειργαθοῦ} **I** a închide, a ține închis (înăuntru): τοὺς περιγενομένους ... ἐς τὰς νέας κατεῖρξαν HDT. 5.63 *pe cei rămași în viață i-au închis în corăbii*; (pas.) κατειργμένοι ἐν τῷ σταυρώματι XEN. *HG*3.2.3 *închiși înăuntrul palisadei*. **II** a ține sub presiune, a presa, a strânge, a constrânge: κατεῖργον αὐτοὺς τῷ πολέμῳ καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν THUC. 6.6 *ii presau cu război și pe uscat și pe mare*; (pas.) τὸν ἦσσω ὑπὸ τοῦ δυνατωτέρου κατεῖργεσθαι THUC. 1.76 *cel mai slab este constrâns de cel mai puternic*. **III** a reține, a împiedica, a opri: (+ ac.) νιν ... κάτειργε EUR. *Med.*1258 *oprește-o*; κατεῖργουσα τῶν ἀνδρῶν τὴν φιλαρχίαν PLUT. *Pomp.*53.5 *împiedicând setea de putere a bărbaților*; (+ ac. și inf.) κατεῖργοντας νεκροὺς ... κτερισμάτων λαχεῖν EUR. *Supp.*308 *împiedicând ca morții să aibă parte de onoruri funerare*; (abs.) οὐδενὸς πιεζοῦντος οὐδὲ κατεῖργοντος PLUT. *Thes.*6.7 *de vreme ce nimeni nu [le] împiedica și nu [le] oprea*. **IV** (abs.) a întârzia, a amâna: EUR. *Alc.*256.

[κατά, εἶργνυμι]

κατεῖρυσε, aor. 3sg. de la κατερύω: OD. 5.261.

κατερύω, (ion.) v. κατερύω

κατ-εἴρω*, *vb.* [viit. κατερῶ, pf. κατεῖρηκα; med.-pas. pf. κατεῖρημαι; pas. aor. κατερρήθη] {ion. viit. κατερέω} (prez. neatestat; pt. aor. v. κατεῖπον) **I** a vorbi împotrivă, a acuza, a denunța, a răî, a reproșa: (+ ac.) σφεα αὐτὸς ἐγὼ κατερέω πρὸς τὸν μάγον HDT. 3.71 *chiar eu voi vorbi împotriva*

voastră în fața magului; (abs.) θάρρει, οὐ κατερῶ PLAT. *Mnx.249e prinde curaj, nu te voi pâri.* **II** a anunța, a dezvălui: (+ ac.) κατερῶ πρὸς ὑμᾶς ἐλευθέρως τάληθῆ AR. *Nub.518 am să vă spun liber cele adevărate;* πᾶσιν κατερῶ θητοῖσι κακόν EUR. *Med.1106 voi dezvălui tuturor muritorilor nenorocirea;* (pas.) πᾶν ἐς σὲ κατειρήσεται τῶληθῆς HDT. 6.69 *ἵψι va fi dezvăluit întreg adevărul.*

[κατά, εἶρω]

κατ-ειρωνεύομαι, *vb.* **I** a fi ironic (față de cineva), a vorbi în glumă sau în batjocură (cu cineva), a lua în răs sau a lua peste picior (pe cineva): (+ ac.) τοὺς πρέσβεις τῶν Ἀθηναίων κατειρωνεύομενοι PLUT. *M.871e luându-i peste picior pe solii ateniilor;* PLUT. *Comp.Arist.Cat.6.2*, (+ gen.) Εὐδημος ἀγνόησας κατειρωνεύεται τοῦ Πλάτωνος PLUT. *M.1015d din necunoaștere Eudemos îl ia în răs pe Platon;* κατειρωνεύομενος τῆς τῶν ἀπειρων ἀγνοίας IOS. *BI4.127 luând în răs ignoranța celor fără experiență.* **II** a masca, a disimula: (+ ac.) PLUT. *Phoc.29.3.*

[κατά, εἰρωνεύομαι]

κατεκάην, ind. aor. pas. de la κατάγνυμι.

κατέκτηε, (ep.) aor. 3sg. de la κατακαίω: IL. 6.418.

κατεκλάζατο, ind. aor. med. 3sg. de la κατακλείω: THEOC. 18.5.

κατεκλάσθη, aor. 3sg. pas. de la κατακλάω.

κατ-εκλύω, *vb.* a relaxa, a destinde, *ext.* a adormi vigilența (cuiva): (+ ac. pers.) PLB. 5.63.2.

[κατά, ἐκλύω]

κατεκρίθην, ind. aor. pas. de la κατακρίνω.

κατέκτα, (ep.) ind. aor. act. 3sg. de la κατακτείνω: IL. 12.378 *ς.α.*

κατέκταθεν, (poet.) ind. aor. 3pl. de la κατακτείνω: IL. 5.558 *ς.α.*

κατέκτανον, aor.2 de la κατακτείνω.

κατέκτυπε, aor. 3sg. de la κατακύπτω.

κατ-ελαύνω, *vb.* **I** a mâna sau a conduce în jos: (d. corăbii) δέκα δὲ κατήλυνον εἴσω PLUT. *Nic.14.5 a dus zece în interiorul portului.* **II** a împinge în jos, *ext.* a face sex cu: (+ gen.) τῆς Ὀπώρας κατελάσας AR. *Pax711 dacā mā împing în Opora;* AR. *Ec.1082*, (+ ac.) ἐγὼ τυ κατήλασα THEOC. 5.116 *eu te-am zgâlțâit bine.*

[κατά, ἐλαύνω]

κατ-ελέγχω, *vb.* **I** a infirma, a dezminți: σὲ δὲ μή τι νόος κατελεγχέτω εἶδος HES. *Op.714 mintea să nu-ți dezmință cu ceva chirul.* **II** a dezonoara, a face de rușine: PI. *P.8.36*, ἀνδρῶν δ' ἀρετᾶν σύμφυτον οὐ κατελέγχει PI. *I.3.14 nu face de rușine virtutea de-un neam a bărbaților;* PI. *I.8.65a.*

[κατά, ἐλέγχω]

κατ-ελεέω-ῶ, *vb.* a se arăta milos, a avea compasiune: (+ ac.) κατελεησατέ με LUC. *Prom.2 fie-vă milă de mine;* PLB. 2.6.2, *LXX 4Mac.8.10*, (abs.) PLAT. *R.415c.*

[κατά, ἐλεέω]

κατέλεκτο, (ep.) ind. aor. med. 3sg. de la καταλέχομαι: IL. 9.662, OD. 13.75.

κατέλεξα, aor. de la καταλέγω.

κατελεύσομαι, viit. de la κατέρχομαι.

κατελθεῖν, inf. aor. de la κατέρχομαι.

κατελθέμεν, (ep.) inf. aor. de la κατέρχομαι: IL. 6.109, OD. 11.475.

κατελθών, part. aor. de la κατέρχομαι.

κατέλιπον, ind. aor. de la καταλείπω.

κατέλκω, (ion.) v. καθέλκω

κατ-ελπίζω, *vb.* **I** a spera foarte mult, a avea o deplină nădejde: (+ inf.) κατήλιζε εὐπετέως τῆς θαλάσσης κρατήσιν HDT. 8.136 *avea o deplină nădejde că va deveni ușor stăpânul mării;* PLB. 2.31.8, id. 4.68.5. **II** a-și pune speranța în: (+ gen.) IOS. *A15.73.*

[κατά, ἐλπίζω]

κατελπισμός, οὐ, ὁ *subst.* speranță, încredere: προενεβεβλήκει κατελπισμόν τοῖς ὄχλοις PLB. 3.82.8 *insuflase speranță în mulțimi.*

[κατελπίζω]

κατ-εμβλέπω, *vb.* a privi direct: κατεμβλέψαι ἐνώπιον τοῦ θεοῦ LXX *Ex.3.6 a-L privi direct în față pe Dumnezeu.*

[κατά, ἐμβλέπω]

κατ-εμέω-ῶ, *vb.* |part. aor. κατεμέσας| a vomita pe: (+ gen.) AR. *Fr.152*, κατεμέσαντες τοῦ συμποσίου LUC. *Sat.38 vomitând prin sala de banchet.*

[κατά, ἐμέω]

κατ-εναίρω, *vb.* |aor.2 κατήναρον| {ep. med. aor. 3sg. κατηνήρατο Od.} (propr. „a despuia un cadavru de arme și podoabe”) (ext.) a ucide (în luptă), a răpune: θανὼν ἔτ' οὖσαν κατήναρές με SOPH. *Ant.871 deși ești mort, tu m-ai răpus pe mine care mai trăiam;* CALL. *Ap.101*, (med. = act.) τὸν Τηλεφίδην κατηνήρατο χαλκῷ OD. 11.519 *l-a ucis cu*

bronzul pe fiul lui Telephos.

[κατά, έναίρω]

κατ-έναντᾶ, *adv., prep.* din față, din calea: (+ gen.) PLAT. *Chrm.* 155d.

[κατά, ἔναντα]

κατ-έναντί, *adv., prep.* I (*adv.*) din față, dinaintea: LXX *Iez.* 11.1, εἰς τὴν κατέναντι κόμην NT *Lc.* 19.30 *satul din față*; *ș.a.* II (*prep.*) (frecv.) în față, înaintea, dinaintea: τὴν κόμην τὴν κατέναντι ὑμῶν NT *Mt.* 21.2 *satul dinaintea voastră*; LXX *Gen.* 2.14 *ș.a.* [κατά, ἔναντι]

κατ-έναντία, *adv.* în față: (+ gen.) A.RH. 2.1116.

[cf. κατέναντι]

κατ-εναντίον, *adv., prep.* în față, înaintea: (+ gen.) ~ Ἄρκτου A.RH. 2.360 *în față Ursei Mari*; (postpus) πόλεος κατεναντίον IL. 21.567 *înaintea cetății*; τῶν κρανίδων ~ THEOC. 1.22 *în față*; HDT. 3.145, HES. *Sc.* 73, LXX 2Rg. 22.23.

[κατά, ἔναντιος]

κατ-ενᾶρίζω, *vb.* [pas. aor. κατηναρίσθη| (propr. „a prăda armele unui războinic ucis”) a ucide: (pas.) δορίμητος κατηναρίσθης AESCH. *Ch.* 347 *ai fost ucis străpunș de lance*; SOPH. *Ai.* 26.

[κατά, ἐναρίζω]

κατένασσα, aor. de la καταναίω.

κατενεχθεῖς, part. aor. pas. de la καταφέρω.

κατενήνοθεν, *vb.* (m.m.c.p. 3sg.) a acoperi: πολλή δὲ κόνις κατενήνοθεν ὤμους HES. *Sc.* 269 *mult praful îi acoperea umerii*.

[cf. ἐπενήνοθε]

κατενήρατο, aor. med. 3sg. de la καταναίρω: (ep.) OD. 11.519.

κατεντευκτής, οὐ, ὁ *subst.* cel care învinuiește, acuzator: (+ gen.) ἔθου με κατεντευκτὴν σου LXX *Iov.* 7.20 *m-ai pus să te învinuiesc*.

[κατεντυγχάνω]

κατενόγην, ind. aor. pas. de la κατανόσσω.

κατένωπα, = κατ' ἐνόπα, v. ἐνώπα

κατενώπιον, *adv., prep.* în față, dinaintea: (+ gen.) ~ πάντων υἰῶν Ἰσραὴλ LXX *Iis.Nav.* 3.7 *dinaintea tuturor fiilor lui Israel*; LXX *Lev.* 4.17, NT *Col.* 1.22 *ș.a.*

[v. κατένωπα]

κατ-εξανίστημι, *vb.* [impf. κατεξανίστην, viit. med. κατεξανιστήσομαι, aor. κατεξανέστην] a se ridica sau a sta împotriva, a ține piept: (+ gen.) τῶν ἐνισταμένων οἷς ἔπρατ-

τεν ὑπὲρ τῆς πατρίδος κατεξαναστήναι PLUT. *Phoc.* 10.7 *a ține piept celor care se împotriveau lucrurilor pe care el le făcea în folosul patriei*; (d. un cal) ἀπάντων κατεξανιστάμενος PLUT. *Alex.* 6.2 *ridicându-se (pe două picioare) împotriva tuturor*; IOS. *AI* 6.292, PLUT. *Demetr.* 22.8, (fig.) κατεξαναστάντες τοῦ μέλλοντος PLB. *Fr.* 172 *fiind în gardă față de ce urma să se întâmple*.

[κατ-εξανίστημι]

κατεξουσιάζω, *vb.* a stăpâni, a pune stăpânire pe, a-și exercita autoritatea asupra: (+ gen.) NT *Mt.* 20.25, id. *Mc.* 10.42.

[κατεξουσία]

κατ-επαγγέλλομαι, *vb.* [impf. κατεπηγγελλόμεν, aor. κατεπηγγειλάμην, pf. κατεπήγγελμαι] I a promite (ferm), a făgădui: πολλοὶ ραδίως κατεπαγγέλλονται, ἄπερ τελέσαι ἔργω οὐ προσδοκῶσιν AESOP. 1.34 *mulți făgăduiesc ușor cele pe care nu au de gând să le îndeplinească în realitate*; AESOP. *Fab.* *dod.* 327, IOS. *AI* 7.93 (+ dat.) DEM. 32.11. II (fig.) a consacra, a dedica: (+ dat. și ac.) τῇ φιλίᾳ κατεπαγγελλόμενος τὴν πολιτείαν PLUT. *M.* 807b *consecrând activitatea politică prieteniei*.

[κατά, ἐπαγγέλλω]

κατ-επάδω, *vb.* a fermeca sau a vrăji prin cântec, a descânta: κατεπάδοντές τε καὶ γοητεύοντες καταδουλούμεθα PLAT. *Grg.* 483e *descântându-i și vrăjindu-i, îi facem sclavi*; PLAT. *Men.* 80a, PLUT. *Cat.Mi.* 56.6, id. *Dio.* 14.1.

[κατά, ἐπάδω]

κατεπάλλμενος, (ep.) part. aor. med. de la κατεφάλλομαι: IL. 11.94, A.RH. 2.583.

κατ-επίγω, *vb.* [impf. κατήπειγον, viit. κατεπειζω, aor. κατήπειξα] I a apăsa tare, a presa, a constrânge, a zori, a grăbi: (tm.) ἤδη χαλεπὸν κατὰ γῆρας ἐπείγει IL. 23.623 *o bătrânețe grea deja [te] apasă*; αὐτοὺς κατήπειγεν ἡ Ποτειδαία THUC. 1.61 *i-a presat Potideea*; (+ ac.) τοῖς καιροῖς ... τοῖς ἐπὶ τὸ συμφέρον κατεπείγουσιν DEM. 17.30 *împrejurările care [ne] presează să ne apărăm interesul*; κατήπειξαν τὴν ἀναίρεσιν PLUT. *AgisCleom.* 19.11 *au zorit execuția*; ἡ φιλοτιμία κατήπειγεν αὐτόν PLAT. *Ep.* 338e *il presa ambiția*; (d. aor. clepsidrei care măsoară timpul) κατεπείγει ὕδωρ ῥέον PLAT. *Th.* 172e *presează apa care curge*; τοῦ καιροῦ κατεπείγοντος PLUT. *Alex.* 32.2 *sub*

presiumea timpului; PLB. 3.99.9, (part. neut. subst.) τὸ κατεπεῖγον PLB. 1.83.10 *ceea ce este presant (= necesitate urgentă)*; πρὸς τὸ κατεπεῖγον τῶν πραγμάτων PLUT. *Pelop.* 27.2 *spre urgentarea treburilor*; (pl.) πρὸς τὰ κατεπεῖγοντα τῶν ἔργων PLUT. *Per.* 27.3 *pentru chestiunile urgente*. II (*intrans.*) a se grăbi: (+ inf.) οὐδέν κω κατεπεῖγων ... ἦκειν ἐς τὸ ἄλλο στρατόπεδον HDT. 8.126 *fără să se grăbească să ajungă la restul armatei*; οὐδέν τι κατήπειγον τὴν μάχην συνάπτειν XEN. *HG* 4.2.18 *nu s-au grăbit cu nimic să pornească lupta*; AR. *Ec.* 293.

[κατά, ἐπεῖγω]

κατέπεσον, ind. aor. de la κατεπίπτω.

κατεπέστην, ind. aor. de la κατεπίστημι.

κατέπεφνον, vb. |poet. doar ind. aor.| a lovi răpă la moarte, a ucide, a omorî: (+ ac.) πάντας κατέπεφνε ... Ἀχιλλεύς IL. 6.423 *pe toți i-a ucis Achilles*; OD. 11.574, HES. *Fr.* 177.10, SOPH. *Ai.* 901 ἡ.α.

[κατά, θείνω]

κατέπηκτο, ind. aor. pas. 3sg. de la καταπήγνυμι: IL. 11.378.

κατέπηξε, aor. 3sg. de la καταπήγνυμι: IL. 9.350.

κατεπίθυμος, on *adj.* plin de dorință: (+ gen.) ~ ... τοῦ συγγενέσθαι μετ' αὐτῆς LXX *Jud.* 12.16 *plin de dorință de a se uni cu ea*.

[κατεπιθυμέω]

κατέπιον, ind. aor. de la καταπίνω.

κατ-επιορκέω-ῶ, vb. a obține printr-un jurământ fals sau prin sperjur: (med.) DEM. 54.40.

[κατά, ἐπιορκέω]

κατέπλευσα, ind. aor. de la καταπλέω.

κατεπλήγη, aor. 3sg. pas. de la καταπλήσσω: IL. 3.31.

κατεπόθην, ind. aor. pas. de la καταπίνω.

κατέπρησα, ind. aor. de la καταπύρημι.

κατ-εράω-ῶ, vb. |aor. κατήρασα| a vărsa deasupra, a revărsa: (+ ac.) πᾶν τὸ μέτρον κατήρασεν PLUT. *M.* 968d *a revărsat întreaga măsură*.

[κατά, ἐράω]

κατ-εργάζομαι, vb. |impf. κατειργάζομην, viit. κατεργάσομαι, aor. κατειργασάμην, pf. med.-pas. κατειργασμαι, m.m.c.p. κατειργάσμην; pas. viit. κατεργασθήσομαι, aor. κατειργάσθη| {ion. m.m.c.p. 3sg. κατέργαστο Hdt.} I (*med.*) 1 a ajunge la un rezultat printr-o faptă, a duce la îndeplinire, a duce la bun sfârșit, a săvârși, a executa, a

împlini, a efectua, a întreprinde: (+ ac.) μόνος τῶν νῦν οἶός τε τοῦτο κατεργάσασθαι THUC. 8.53 *singurul dintre cei de acum care va fi în stare să săvârșească acest lucru*; μήτε κοινή φανερόν μηδὲν ~ THUC. 1.17 *a nu întreprinde nimic de seamă în comun*; (d. Castor și Polydeukes) μόνον κοινὸν κατειργάσαντ' SOPH. *Ant.* 57 *și-au împlinit destinul comun* (sc. *moartea*); κατειργάσατο τὸ μέγιστον εἰς σωτηρίαν πόλεως PLUT. *Sol.* 16.2 *a săvârșit lucrul cel mai important pentru salvarea cetății*; πολέμους τε κατειργασμένοι μεγάλους PLUT. *Cic.* 22.6 *ducând la bun sfârșit războaie mari*; ταύτην ... κατεργαζόμεναι ἔρχαι PLUT. *Per.* 12.6 *artele care pun în operă acest (material)*; τοῦτο, ὃ κατειργάσω ἡμῖν LXX *Ps.* 67.29 *acest lucru pe care l-ai săvârșit pentru noi*; (+ ac. și inf.) PLUT. *Cic.* 12.4. 2 a lucra, a produce, a pricinui, a crea, a naște: ἡ ἁμαρτία ... κατειργάσατο ἐν ἐμοὶ πᾶσαν ἐπιθυμίαν NT *Rom.* 7.8 *păcatul a născut în mine întreaga dorință*; NT *2Cor.* 7.10, id. *Rom.* 4.15. 3 a obține, a învinge, a cuceri: κατεργάσασθαι τὴν Ἑλλάδα HDT. 8.100 *a cuceri Grecia*. 4 a avea succes, a reuși, a izbūti: τὸ ~ ῥαδίως ARSTT. *Pol.* 1310b24 *a izbūti ușor*. 5 a răsturna, a-i veni de hac, a distruge, a ucide, a răpune: μετὰ ὁμῶν πειρασόμεθα κατεργάζεσθαι αὐτούς THUC. 4.85 *vom încerca împreună cu voi să le venim de hac*; μητέρα κατειργάσαντο κοινῶν ξίφει EUR. *ITI* 173 *și-au ucis mama cu un pumnal complice*; κατειργάσατο τε τὸν λέοντα XEN. *Cyr.* 4.6.4 *a răpus leul*; κατεργάζονται ... τὰ τεῖχη καὶ τοὺς πύργους LXX *IEzr.* 4.4 *distruge zidurile și turnurile*; κατειργάσατο αὐτὸν τοῖς λόγοις αὐτῆς LXX *Jud.* 16.16 *l-a lucrat cu cuvintele ei*; (part.) ὁ κατειργασμένος τὴν τυραννίδα ἀδίκως PLAT. *Grg.* 473d *cel care răstoarnă în mod nedrept tirania*. 6 (spec.) a mesteca, a digera: (d. cai) ἵνα κατεργάζονται θάπτον PLUT. *Eum.* 11.9 *ca să mestece mai repede*. II (*pas.*) 1 a fi dus la îndeplinire, a fi săvârșit sau realizat: ἀρετὴ δὲ ἑπακτός ἐστι, ἀπὸ τε σοφίης κατεργασμένη HDT. 7.102 *virtutea este adusă din străini, împlinită ca urmare a înțelepciunii*; ἀπολαύειν τῶν κατεργασμένων PLUT. *Pomp.* 70.2 *a se bucura de cele deja săvârșite*; τὰ μὲν σημεῖα τοῦ ἀποστόλου κατειργάσθη ἐν ἡμῖν NT *2Cor.* 12.12

semnele de apostol au fost implinite prin voi. 2 a fi supus, a fi lucrat: κατείργασται πέδον AESCH. *Ag.526 este supusă* (= lucrată pentru agricultură) *câmpia.* 3 a fi folosit: τὸ χρυσίον, ὃ κατειργάσθη εἰς τὰ ἔργα LXX *Ex.39.1 aurul care a fost folosit pentru lucrări.* 4 a fi distrus: (d. Troia) κατείργασται πυρί EUR. *Hel.107 este distrusă de foc.* 5 a fi ucis: κατειργασμένου δὲ τοῦ ἀνδρός PLUT. *Caes.67.1 fiind ucis bărbatul* (sc. *Caesar*).

[κατά, ἐργάζομαι]

κατεργασία, ας, ἡ *subst.* (propr. „fabricare”) I *lucrare, muncă, înfăptuire:* PLB. 34.9.10, LXX *IPar.28.19.* II *pregătire, coacere:* τὴν διὰ τοῦ πυρὸς ... κατεργασίαν τῶν κρεῶν PLUT. *M.995d gătirea cărnurilor prin foc.* III *mestecare, digerare, digestie:* ARSTT. *Pr.931a32, id. PA675b5.*

[κατεργάζομαι]

κάτ-εργος, ον *adj.* *lucrat.* // **κάτεργον**, ου, τό *subst.* *cost al muncii, cheltuială, (spec.) obiect de cult:* εἰς κάτεργον τῆς σκηνῆς LXX *Ex.30.16 pentru cheltuiala cortului;* (pl.) LXX *Ex.35.21.*

[κατά, ἔργον]

κατ-ερεῖκω, *vb.* |inf. aor. act. κατερεῖξαι; *med.* impf. 3pl. κατηρείκοντο Hdt. 3.66| I a rupe de tot, a sfâșia: κατερεῖκεσθε κίθωνας SAPPH. 140a.2 *sfâșiați-vă veșmintele;* AESCH. *Pers.538, HDT. 3.66.* II (fig.) a frânge cu totul: δυνατὴ τὸν ἐμὸν θυμὸν κατερεῖξαι AR. *Vesp.649 e capabilă să-mi frângă cu totul furia.*

[κατά, ἐρεῖκω]

κατ-ερείπω, *vb.* |impf. κατήρειπον, viit. κατερείπω, aor. κατήρειπα, aor.2 κατήριπον, pf. κατηρήριπα| I (*tranz.*) a supra (din temelii), a dărâma (complet), a năruī (de-a binelea): (+ ac.) Ἵλιον πᾶσάν νιν ἐπὶ π[έδον κατερεῖναι Pi. *Fr.Pae.52iA.23 a supra până la pământ întreg Ilionul;* PLUT. *Sol.6.6, (abs.) σεισμοῦ κατερείποντος* PLUT. *Pyrrh. 21.11 cutremur care surpă din temelii;* (pas.) EUR. *Hec.477.* II (*intrans.*) a se supra, a se prăbuși: τεῖχος ... κατηρήριπεν IL. 14.55 *s-a surpat zidul;* πολλά δ' ὑπ' αὐτοῦ ἔργα κατήριπε κάλ' αἰζήων IL. 5.92 *multe lucrări ale celor în floarea vârstei s-au surpat sub el;* κατήριπε δ' ἔς μέλαν ὕδωρ THEOC. 13.49 *s-a prăbușit în apa cea neagră.*

[κατά, ἐρείπω]

κατέρεξα, (ep.) aor. de la καταρρέζω.

κατ-ερεύω, *vb.* |aor.2 κατήρῳγον| a răgâi sau a vomita pe, a vărsa pe: ὡς θερμὸν ἡμιαρά τί μου κατήρυγεν AR. *V.1151 ce fierbințea a vărsat asupra mea blestemata!*

[κατά, ἐρεύομαι]

κατ-ερέφω, *vb.* I (*act.*) a acoperi cu totul: ἀμπελίνοις τε τὰς σκηνὰς κλήμασιν ... κατερέφουσι PLUT. *Caes.9.5 acoperă cu totul acoperișurile cu ramuri de viță;* PLUT. *M.972b.* II (*med.*) a se acoperi cu totul: (d. țestoase) ὡς εὖ κατηρέψασθε καὶ νουβυστικῶς κεράμω τὸ νῶτον AR. *V.1294 ce bine și înțelept v-ați acoperit de tot spinarea cu o țiglă.*

[κατά, ἐρέφω]

κατερέω, (ion.) viit. de la κατερῶ, v. *κατεῖρω.

κατ-ερημώ-ῶ, *vb.* a lipsi cu totul de, a lăsa fără: (aripi) AESOP. *Fab.dod.6.12.*

[κατά, ἐρημώω]

κατηρήριπε, ind. pf. 3sg. de la κατερείπω: IL. 14.55.

κατ-ερητύω, *vb.* |impf. κατηρήτυον, part. viit. κατηρητύσων| a opri, a reține, a împiedica: κατηρήτυον ἐν μεγάροισι IL. 9.465 *[mă] rețineau în palat;* OD. 9.31, SOPH. *Ph.1416, A.RH. 1.494.*

[κατά, ἐρητύω]

κατερικτός, ὄν *adj.* (= κατερευκτός) spart, fărâmat: (ulcele) AR. *Ra.505.*

[κατερεῖκω]

κατερυκάνω, [ῶ] *vb.* (ep.) v. κατερύκω: IL. 24.218.

κατ-ερύκω, [ῶ] *vb.* {ep. κατερυκάνω II.} a ține îndărăt sau în loc, a reține, a opri, a împiedica: (+ ac.) μὴ μ' ἐθέλοντ' ἰέναι κατερύκανε IL. 24.218 *nu mă opri pe mine care vreau să merg;* OD. 1.315, AR. *V.601, μιν αἰδώς παρθενὴν κατέρυκεν* A.RH. 3.682 *o oprea sfiala feciorelnică;* (cu ac. subînț.) Νέστωρ αὖ κατέρυκε καθαπτόμενος ἐπέεσσι OD. 3.345 *Nestor i-a oprit* (sc. pe Athena și Telemachos) *prin zăndru-i cu vorbe;* (pas.) ἔτι που ζῶδς κατερύκεται εὐρέϊ πόντῳ OD. 4.498 *e reținut pe undeva încă viu pe marea cea largă.*

[κατά, ἐρύκω]

κατ-ερύω, *vb.* |aor. κατεῖρῶσα; *med.-pas.* pf. κατεῖρῶσα| I a trage (cu forță) în jos: τὴν γε κατεῖρυσεν εἰς ἄλα OD. 5.261 *o trase* (sc. *corabia*) *în mare;* (pas.) νῆα κατεῖρῶσθαι

OD. 19.289 *că o corabie este trasă [în mare]*; OD. 8.151. **II** a trage (la fărma), a re-
porca: κατειρύσαντες ἐς τὴν Σαλαμίνα ...
τῶν ναυηγίων ὅσα ταύτη ἐτύγχανε ἔτι ἐόντα
HDT. 8.96 *trágând în Salamina căte mai
erau pe acolo din corăbiile naufragiate*. **III**
a coborî, a desfășura: (tm.) κὰδ δ' ἄρα
λαϊφος ἐρυσσάμενοι A.RH. 2.931 *coborând
vela*.

[κατά, ἐρύω]

κατ-έρχομαι, vb. |impf. καταρχόμην, viit.
κατελεύσομαι, aor. κατήλθον, pf. κατελή-
λυθα, m.m.c.p. κατεληλύθειν| {ep. aor.2
κατήλυθον Hom., A.Rh., inf. aor. κατελθέ-
μεν Hom.} **I** a merge în jos, a coborî: (+
prep.) ἐξ οὐρανοῦ ἀστερόεντος ... κατελθέ-
μεν IL. 6.109 *a coborî din cerul înstelat*; (+
gen.) πάντες δ' Οὐλύμπιοι κατήλθομεν IL.
20.125 *τοῖι ἀμ̄ coborât din Olimp*; ψυχαὶ δ'
Ἄϊδος δὲ κατήλθον IL. 7.330 *sufletele au co-
borât către Hades*; (sau cu adv. Ἄϊδόσδε)
OD. 11.65, ἐκλύσθη δὲ θάλασσα κατερχο-
μένης ὑπὸ πέτρης OD. 9.541 *mare a cloco-
tit sub piatra care se prănălea*; ἐρπετὸν ἐκ
φωλεοῦ καταρχόμενον PLUT. *Arat.26.4 tâ-
rătoare care coboarâ (= iese) din vizuină*;
(d. ape) τοῦ ποταμοῦ κατελθόντος μεγίστου
HDT. 2.111 *coborând un râu umflat*; THUC.
4.75, (d. abstr.) οὐκ ἔστιν αὕτη ἡ σοφία
ἄνωθεν κατερχομένη NT *Iac.3.15 această
ἠψελεpciune nu coboarâ de sus*; **II** a coborî
(dinspre uscat către mare), a ajunge: ἐπὶ νῆα
κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν OD. 4.428 *am
ajuns la corabie și la mare*; **III** a se în-
toarce, (frecv. d. exilați) a reveni în patrie, a
se repatria: παραλαβὼν τοὺς ἐκ τῆς Σάμου
κατήλθε ἐς τὴν Κυρήνην HDT. 4.164 *lu-
ându-i pe cei din Samos, s-a întors la Cy-
rene*; φηγὰς κατελθὼν SOPH. *Ant.200 exilat
care se întoarce*; ἐπ' ὀλιγαρχία βούλεται ...
κατελθὼν THUC. 8.47 *vrea să se întoarcă în
vederea unei oligarhii*; (part.) πεντήκοντα
μὲν ἄνδρας τῶν κατεληλυθότων XEN.
HG5.3.25 *cincizeci de bărbăți dintre cei re-
fugiați*; νόμῳ κατελθὼν ὁ Κικέρων PLUT.
*Pomp.49.4 Cicero întorcându-se din exil
conform legii*.

[κατά, ἐρχομαι]

κατερῶ, viit. de la *κατείρω.

κατέρωτα, (eol.) crază pt. καὶ ἀτέρωτα „și
altă dată”: SAPPH. 1.5.

κατέσβεσα, aor. de la κατασβέννυμι.

κατ-εσθίω și **κατέσθω** și **κατ-έδω**, |var.
prez. κατέσθω; impf. κατήσθιον, viit. κατέ-
δομαι, aor.2 (supletiv) κατέφαγον, pf. κατε-
δήδοκα; *med.-pas.* impf. κατησθιόμην, pf.
κατεδήδεσμαι; *pas.* aor. κατηδέσθην| {ep.
prez. κατέδω, pf. κατέδηδα} **I** a mânca (cu
totul, pe nemestecate), a înfuleca, a înghiți:
IL. 3.25, (d. un delfin) κατεσθίει ὄν κε
λάβησιν IL. 21.24 *înghițe ce [pește] ar
prinde*; μυίας, αἶ ρά τε φῶτας ἀρηιφάτους
κατέδουσιν IL. 19.31 *muște care înfulecă
din cei morți în războaie*; τί οὖν ὄφελος, τὸν
τυρὸν εἰ κατεσθίει; AR. V.956 *ce folos dacă
înfulecă brânza?*; ἄ δὲ φησι φυλάττειν πρό-
βατ' αὐτὸς ~ DEM. 25.40 *înfulecă el însuși
oile despre care spune că le păzește*; (pas.)
ὄρῳσι τὴν μὲν σάρκα κατεδηδεσμένην
PLUT. *Art.16.7 văd carnea mâncată [de vi-
ermi] (= putrezită)*; οἱ λίθοι εἰσὶ καθαροὶ
καὶ οὐ κατεδηδεσμένοι PLAT. *Phd.110e pi-
etrele sunt curate și nu mâncate (= ero-
date)*; ὑπ' ὄφεων ἦν κατεδηδεσμένα ARSTT.
HA606b12 *(oase) care fuseseră mâncate de
șerpi*. **II** (ext.) a devora, a mistui, a prăpădi,
a consuma, a strica: (fig.) ὄν θυμὸν κατέδων
IL. 6.202 *mistuindu-și propria inimă*; (tm.)
μή τοι κατὰ πάντα φάγωσι κτήματα OD.
3.315 *să nu-ți consume toate bunurile*; ὁ
ζῆλος τοῦ οἴκου σου κατέφαγέν με LXX
Ps.68.10 rânna casei Tale m-a mistuit; τοὺς
νεανίσκους αὐτῶν κατέφαγεν πῦρ LXX
Ps.77.63 pe tinerii lor i-a mistuit un foc;
LXX *Joel1.20*, οἱ κατεσθιοντες τὰς οἰκίας
τῶν χηρῶν NT *Mc.12.40 cei ce înfulecă (=*
prăpădesc) casele văduvelor.

[κατά, ἐσθίω]

κατέσθω, v. κατεσθίω

κατέσκληκα, pf. de la κατασκέλλω.

κατέσκληκα, pf. de la κατασκέλλω.

κατεσπενυσμένως, adv. în grabă: ἐπιστολήν

... μηδὲ κατεσπενυσμένως λῦσαι PLUT.

M.522d a nu desface o scrisoare în grabă.

[part. pf. med. de la κατασπεύδω]

κατέσσυτο, ind. aor. 3sg. de la κατασέυομαι:
IL. 21.382.

κατέστην, aor.2 de la καθίστημι.

κατεστόρεσαν, aor. 3pl. de la καταστορέν-
νυμι.

κατεστραμμένως, part. pf. med.-pas. de la
καταστρέφω.

κατεστράφατο, adv. ind. m.m.c.p. 3pl. med.
de la καταστρέφω: HDT. 1.27, id. 1.141.

[part. pf. med. de la καταστρέφω]
κατέστυγε, aor. 3sg. de la καταστύγω: IL. 17.694, HES. *Fr.*280.24.
κατεστυμμένον, part. neut. de la καταστύφω: PLUT. *Cat.Mi.*46.5.
κατεστωμυλμένος, part. pf. de la καταστωμύλλομαι: AR. *Ra.*1160.
κατέσχεθον, (ep. poet.) aor. act. de la κατέχω.
κατέσχον, aor. de la κατέχω.
κατέτηξε, aor. 3sg. de la κατατήκω: OD. 19.206.
κάτευγα, ατος, τό *subst.* (gener. pl.) I cereri stăruitoare, rugămintă, rugă: πρὸς τί δῆτα τυγχάνω κατευγμάτων; AESCH. *Ch.*218 *cum îmi văd împlinite rugile?*; AESCH. *Eu.*1021. II blesteme, imprecatii: ἐξέξεσεν Οἰδίπου κατεύγματα AESCH. *Th.*709 (*daimonul*) *a făcut să clocotească blestemele lui Oidip*; ἀκούσας τῶν ἐμῶν κατευγμάτων EUR. *Hipp.*1170 *ascultând blestemele mele*. III ofrande, jertfe de făgăduință: ἰκέτις ἀφῆγμαι τοῖσδε σὺν κατεύμασιν SOPH. *OT*920 *am venit rugătoare cu aceste ofrande*. [κατεύχομαι]
κατ-ευδαιμονίζω, *vb.* a (prea)ferici, a binecuvânta, a preamări: τὸν βασιλέα κατευδαιμονίζει IOS. *BI*1.667 *il preamărește pe rege*. [κατά, εὐδαιμονίζω]
κατ-ευδοκέω-ῶ, *vb.* a fi întru totul mulțumit sau de acord (cu): (+ dat.) PLB. 21.33.2. [κατά, εὐδοκέω]
κατεύδω, *vb.* (barbarism rostit de un scit) pt. καθεύδω: AR. *Th.*1193.
κατ-ευθικτέω-ῶ, *vb.* a ținti bine: τῆ δὲ πληγῆ μὴ κατευθικτήσας LXX *2Mac.*14.43 *nefintind bine cu lovitura*. [κατά, εὐθικτέω]
κατ-ευθύ, *adv., prep.* (+ gen.) în față, înaintea: PLUT. *M.*3b. [pt. κατ' εὐθύ]
κατ-ευθύνω, *vb.* [impf. κατηύθυνον, κατευθυνῶ, aor. κατηύθυνα și κατεύθυνα; *pas.* viit. κατευθυνθήσομαι, aor. κατηυθύνθην și κατευθύνθην] I a îndruma în linie dreaptă, a îndrepta, a conduce, a dirija: ἀετὸν ... κατευθύνοντα τὴν πτήσιν ὄρθιον ἐπὶ τοὺς πολεμίους PLUT. *Alex.*33.3 *vultur care-și îndrepta zborul direct către dușmani*; LUC. *Nav.*9, (fig.) κατευθύναι τὰ παρόντα πρὸς τὸ κάλλιστον τέλος PLUT. *Cam.*42.4 *a le îndrepta pe cele din prezent către cel mai bun deznodământ*; ὁ λαὸς οὐ κατεύθυνεν τὴν

καρδίαν πρὸς κύριον θεόν LXX *2Par.*20.33 *poporul nu și-a îndreptat inima către Domnul Dumnezeu*; κατευθύναι τοὺς πόδας ἡμῶν εἰς ὁδὸν εἰρήνης NT *Lc.*1.79 *a îndrepta pașii noștri pe calea păcii*; NT *2Tes.*3.5, (*pas.*) αἱ περιφοραὶ κατευθυνόμεναι PLAT. *Tim.*44b *rotirile (= orbitele) aduse pe drumul drept*; παρὰ κυρίου τὰ διαβήματα ἀνθρώπου κατευθύνεται LXX *Ps.*36.23 *pașii omului sunt îndreptați de către Domnul*; οὐ κατευθυνθήσεται ἡ δουλεία ἡμῶν εἰς χάριν LXX *Jud.*8.23 *robirea noastră nu va fi îndreptată spre (= nu va conduce la) bunăvoință*. II a fi în stare, a reuși: οὐ κατηύθυναν τοῦ λαλήσαι οὕτως LXX *Jud.*12.6 *nu au fost în stare să vorbească astfel*. III (*intrans.*) a merge drept: (part. *subst.*) οἱ κατευθύνοντες *cei ce merg drept / cei dreپti*; εὐχαὶ δὲ κατευθυνόντων LXX *Prov.*15.8 *rugi ale celor dreپti*.

[κατά, εὐθύνω]

κατ-ευκαιρέω-ῶ, *vb.* a profita de o ocazie favorabilă: PLB. 12.4.13.

[κατά, εὐκαιρέω]

κατ-ευλογέω-ῶ, *vb.* I a vorbi de foarte bine, a lăuda foarte mult, a preamări: LXX *Tob.*10.14, κατευλογοῦντα τὰ πεπραγμένα PLUT. *M.*56a *laudând cele săvârșite*. II a binecuvânta: αὐτὰ κατευλόγει τιθεὶς τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτά NT *Mc.*10.16 *ii binecuvânta (sc. pe copiii) punând mâinile pe ei*.

[κατά, εὐλογέω]

κατ-ευνάζω, *vb.* [impf. κατηύναζον și κατεύναζον, aor. κατηύνασα și κατεύνασα; *pas.* viit. κατευνασθήσομαι, aor. κατηυνάσθην și κατευνάσθην] {ep. κατευνασθεν II. 3.448} I (*act.*) a pune în culcuș sau așternut, a odihni, a culcuși, a adormi: (fig.) κατευνάζει τε φλογιζόμενον Ἄλιον SOPH. *Tr.*95 (*noapte*) *adoarme soarele dogoritor*; ἄ με δαίμων ὁμοιοτάταν κατευνάζει SOPH. *Ant.*833 *un zeu mă așează în culcuș (= mă trimite morții) în chip foarte asemănător cu aceasta*; πότμω φονίῳ κατηύνασεν EUR. *Hipp.*562 *a adormi-o (sc. pe Semele) cu destinul morții*; EUR. *Rh.*614, PLUT. *M.*713b. II (*med.-pas.*) I a se așeza în culcuș, a se culcuși: IL. 3.448. 2 a fi adormit, a dormi: ἔρωσ, δοκῶν κατευνάσθαι PLUT. *Ant.*36.1 *iubire care părea că este adormită*; PLUT. *Aristid.*19.2.

[κατά, εὐνή]

κατευνασμός, οὔ, ὁ *subst.* culcare, adormire: (op. ἀνέγερσις „trezire, deșteptare”) PLUT. *M.*378e.

[κατευνάζω]

κατευναστής, οὔ, ὁ *subst.* I servitor care avea în grijă camera de dormit; camarier, valet, de cameră, om de casă: κορυφαιότατοι ἦσαν ἐν κατευνασταῖς PLUT. *Pomp.*77.2 *cei cu rangul cel mai înalt printre camarieri*; PLUT. *Luc.*16.5, id. *Oth.*17.2, id. *M.*780c. II (epitet al lui Hermes, însoțitor al sufletelor în Hades) însoțitor către locul de odihnă: PLUT. *M.*758b.

[κατευνάζω]

κατ-ευνάω-ᾶ, *vb.* |viit. κατευνήσω, aor. κατεύνησα; *pas.* aor. κατευνήσθην| {dor. aor. 3sg. κατευνάσειεν [vā] Soph. *Ph.*699} I a adormi: (d. Somn) ἄλλον μὲν κεν ἔγωγε θεῶν ... κατευνήσαιμι IL. 14.248 *eu aş putea să adorm pe un altul dintre zei*; (*pas.*) κατευνηθέντα ἴδῃσθε OD. 4.414 *l-ați văzut adormit*. II (fig.) a face să înceteze, a potoli, a liniști: οὐδ' ὅς [τὰν] θερμότηταν αἰμάδα ... κατευνάσειεν SOPH. *Ph.*699 *nu ar putea potoli suvoitul de sânge fierbinte*.

[κατά, ευνάω]

κατ-ευοδόω-ᾶ, *vb.* |aor. κατευόδωσα; *pas.* viit. κατευοδώθισμαι, aor. κατευοδώθην| a face un drum foarte ușor, a da o cale foarte ușoară, a călăuzi cu bine, (*abs.*) a merge pe calea cea dreaptă *ext.* a reuși, a avea sorti de izbândă, (*pas.*) a fi îndrumat pe drumul cel drept, a reuși, a propăși: κατευοδώσει ἡμῖν ὁ θεός LXX *Ps.*67.20 *Dumnezeu ne va da o cale foarte ușoară*; (*abs.*) εἰ κατευοδοῖ ἡ ὁδὸς ἡμῶν LXX *Jud.*18.5 *dacă are sorti de izbândă calea noastră (= dacă vom reuși)*; (*pas.*) πάντα, ὅσα ἂν ποιῇ, κατευοδώθησεται LXX *Ps.*1.3 *toate câte ar face vor fi călăuzite pe drum drept*; κατευοδώθη τὸ ἔργον ἐν χειρὶ αὐτῶν LXX *1Mac.*2.47 *lucrarea a reușit prin mâna lor*; λαμβάνοντος δῶρα ἐν κόλπῳ ἀδίκως οὐ κατευοδοῦνται ὁδοί LXX *Prov.*17.23 *căile celui care primește la sân daruri în mod nedrept nu propășesc*; LXX *Dan.*᠙8.11.

[κατά, ευοδόω]

κατ-ευστοχέω-ᾶ, *vb.* a nimeri ținta; a atinge scopul, a avea succes, a reuși, a izbândi: θεμιτὸν οὐκ ἔστιν οὔτε τὸν μὴ βάλλοντα ~ PLUT. *Aem.*19.5 *nu este legiuit ca cel care nu aruncă lancea să nimerască ținta*; (fig.)

PLB. 12.25i.8.

[κατά, ευστοχέω]

κατ-ευτελίζω, *vb.* a disprețui (cu totul): (+ ac.) PLUT. *M.*1097c.

[κατά, ευτελίζω]

κατ-ευτρεπίζω, *vb.* a pune în ordine, a orându-i: AR. *Ec.*510, XEN. *Cyr.*8.6.16.

[κατά, ευτρεπίζω]

κατ-ευτυχέω-ᾶ, *vb.* |aor. κατευτύχησα, part. pf. κατευτυχηκώς| a avea succes (deplin), a izbuti, a reuși: ARSTT. *EE*1229a19, (+ ac. de relație) τὰ πλεῖστα ~ ἐδόκει PLUT. *Sert.*18.1 *părea să aibă succes în cele mai multe acțiuni*; PLUT. *Phil.*8.7, id. *Dem.*6.1.

[κατά, ευτυχέω]

κατ-ευφημέω-ᾶ, *vb.* (propr. „a spune vorbe de bun augur despre cineva”) a lauda foarte mult, a aclama, a ovaciona: (+ ac.) LXX *3Mac.*7.13, IOS. *A15.*421, (+ ac. dublu) πολλὰ κατευφημοῦντες αὐτόν PLUT. *Cic.*9.7 *laudându-l în multe privințe*.

[κατά, ευφημέω]

κατευχή, ἥς, ἡ *subst.* rugăciune, rugă: τῆσδε κατευχῆς πέμπει' ἀρωγὴν AESCH. *Ch.*477 *trimiteți sprijin pentru această rugă*; μετὰ δὲ τὰς σπονδὰς καὶ τὰς νενομισμένας κατευχάς PLUT. *Dio.*24.1 *după libații și rugile obișnuite*; IOS. *A12.*97.

[κατεύχομαι]

κατ-εύχομαι, *vb.* |viit. κατεύχομαι, aor. κατηυξάμην și κατευξάμην, part. pf. κατευγμένος| {poet. conjct. aor. κατευξόμεσθα Eur. *Andr.*1105} I a se ruga (din inimă, fierbinte); *ext.* a ruga, a cere, a dori: (+ dat.) πῶς κατεύχομαι πατρί; AESCH. *Ch.*88 *cum să mă rog tatălui meu?*; κατεύχεσθαι τῷ παντὶ τῶν Ιουδαίων συστήματι LXX *2Mac.*15.12 *se roagă pentru întreaga comunitate a iudeilor*; κατευξάμενος Διὶ PLUT. *Arist.*21.5 *înălțând o rugă lui Zeus*; (+ ac. și dat.) τί σοι κατεύξη τάγαθόν, σφάζων τέκνον; EUR. *IA*1186 *ce lucru bun vei cere (= invoca) pentru tine, înjunghiindu-ți copilul?*; (+ inf.) πᾶσι τε Πέρσησι κατεύχεται εἶ γίνεσθαι HDT. 1.132 *se roagă (= do-rește) să le fie bine tuturor perșilor*; μ' ... κατεύξατο ... τὰν πομπὰν θάσασθαι THEOC. 2.71 *m-a rugat să privim alaiul*; (+ ac. și inf.) ἐλθεῖν δ' Ὀρέστην δεῦρο σὺν τύχη τινὶ κατεύχομαί σοι AESCH. *Ch.*139 *mă rog ție ca Orestes să vină aici printr-un noroc*; (*abs.*) SOPH. *OC*1574. II a ruga

împotriva (cuiva), a blestema: (+ gen.) κατεύχεσθαι τῶν Ἀχαιῶν πρὸς τὸν θεόν PLAT. R.393a *inaltă o rugă zeului împotriva aheilor*; (+ dat.) πόλει οἴας ἀρᾶται καὶ κατεύχεται τύχας AESCH. Th.633 *ce soartă blestemată se roagă [să cadă] asupra cetății*; (+ ac.) κατεύχομαι δὲ τὸν δεδρακότ' SOPH. OT246 *îl blestem pe făptaș*. **III** a se jura, a se făli: τὸν Ἐρωτα κατεύχεο ... λυγιζεῖν THEOC. 1.97 *te făleai că-l vei frânge pe Eros*.

[κατά, εὐχομαι]

κατ-ευωχέω-ῶ, vb. |viit. med. κατευωχήσομαι, aor. κατευώχησα; pas. aor. κατευωχθήνῃ| **I** (act.) a ospăta la un banchet: IOS. AI7.86, id. AI11.187. **II** (med., pas.) a se ospăta la un banchet, a benchetui: (med.) κατευωχῆσεται τὸν βοῦν PLUT. M.363c *se va ospăta cu boul (vostru)*; ἐπὶ δὲ τρεῖς ἡμέρας ἑορτάσαντος τοῦ λαοῦ καὶ κατευωχθέντος IOS. AI7.60 *poporul sârbătorind și benchetuind timp de trei zile*; (pas.) IOS. AI8.123.

[κατά, εὐωχέω]

κατέφαγον, aor.2, v. κατεσθίω

κατ-εφάλλομαι, vb. {ep. part. aor. med. κατεπάλλμενος II., A.Rh.} **I** a sări jos, a se da jos: ἐξ ἵππων κατεπάλλμενος ἀντίος ἔσθη IL. 11.94 *sărind din car, i-a stat împotriva*. **II** a cădea pe, a se năpusti asupra: (d. un val) νηὸς ὑπὲρ πάσης κατεπάλλμενον ἀμφικαλύψειν A.RH. 2.583 *năpustindu-se asupra întregii corăbii, o va acoperi din ambele părți*.

[κατά, ἐφάλλομαι]

κατεφάμιξεν, (dor.) aor. 3sg. de la καταφάμιξω: PI. O.6.56.

κατέφοιτο, aor. pas. 3 sg. de la καταφθίω: OD. 4.363 §.a.

κατ-εφίστάμαι, vb. a se ridica împotriva: (+ dat.) κατεπίστησαν ὁμοθυμαδὸν οἱ Ἰουδαῖοι τῷ Παύλῳ NT Fp.18.12 *iudeii s-au ridicat într-un cuget împotriva lui Pavel*.

[κατά, ἐφίστημι]

κατ-έχω, vb. |impf. κατεῖχον, viit. καθέξω| **1** κατασχίσω, aor.2 κατέσχον, pf. κατέσχηκα, m.m.c.p. κατεσχίκειν; med. (-pas). impf. κατειχόμεν, viit. καθέξομαι, aor. κατεσχόμην, pf. κατέσχημαι, m.m.c.p. κατεσχίμην, part. aor. κατασχόμενος; pas. viit. κατασχεθήσομαι, aor. κατεσχέθην| {ep. poet. act. impf. 3sg. κάτεχεν II., Hes., aor. κατέσχεθον Hes. Pi., aor. 3sg. κάσχεθε II.

11.702} **I** (act.) **1** a ține în jos: κατέχων κεφαλὴν OD. 24.242 *ținându-și capul în jos*. **2** a ține (fix), a fixa: κατὰ κρήθην δὲ καλύπτρην δαιδαλέην χεῖρεσσι κατέσχεθε HES. Th.575 *a fixat cu mâinile în jurul capului un vâl lucrat cu măiestrie*. **3** a (se) ține cu tărie, a se prinde de: (+ gen.) κατέσχευεν τῶν κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου LXX 2Rg.2.28 *s-a prins de coarnele altarului*; NT 1Cor.15.2. **4** (frecv.) a opri (pe cineva sau ceva), a stăpâni, a înfrâna, a ține în frâu, a struni, a împiedica, a (re)ține: εἰ μ' ὁμοῦ τιμον ἐόντα βίη ... καθέξει IL. 15.186 *dacă m-ar struni pe mine, ce-i sunt egal în forță*; τοὺς ... Αὐγεῖας κάσχεθε IL. 11.702 *Augeias i-a oprit pe acești (cai)*; μὴ μ' ὁ γέρον ἀέκοντα κατάσχη OD. 15.200 *pentru ca bătrânul să nu mă țină fără voia mea*; δάκρυ μὴ κατασχεῖν AESCH. Ag.204 *a nu-și stăpâni lacrima*; τὴν στρατιὰν κατέσχεον THUC. 3.105 *au oprit armata (acolo)*; μὴ αὐτοὺς κατεῖχεν ὁ ... πόλεμος THUC. 5.5 *dacă nu i-ar fi reținut războiul*; μόλις οἱ στρατηγοὶ κατέσχεον ὥστε μὴ καὶ τοὺς ἀνθρώπους διαφθειρεσθαι THUC. 4.130 *cu greu strategii au împiedicat să fie ucși și oamenii*; ἑαυτὸν κατέχει (+ inf.) PLAT. Phdr.254a *se stăpânește*; οὐ κατέχουσι τὴν ὄργην ARSTT. EN1126a16 *nu-și stăpânesc mâniile*; τὸν γέλωτα ~ PLAT. La.184a *a-și stăpâni râsul*; ~ τὸ πνεῦμα ARSTT. Pr.963a24 *a-și ține respirația*; οἱ ὄχλοι ... κατεῖχον αὐτὸν τοῦ μὴ πορεύεσθαι ἀπ' αὐτῶν NT Lc.4.42 *mulțimile îl rețineau să nu plece de la ei*; ὁ κατέχων NT 2Tes.2.7 *cel ce oprește*; τὸ κατέχων NT 2Tes.2.6 *ceea ce împiedică*. **5** a ține apăsat, a suprîma, a înăbuși: ἀνθρώπων τῶν τὴν ἀλήθειαν ἐν ἀδικίᾳ καταχόντων NT Rom.1.18 *oameni care înăbușă adevărul în nedreptatea lor*. **6** a ține (la sine), a păstra: τὸν ἔσχατον τόπον ~ NT Lc.14.9 *a păstra ultimul loc*; τὰς παραδόσεις κατέχετε NT 1Cor.11.2 *păstrați tradițiile*; NT 1Tes.5.21. **7** a acoperi, (fig.) a ascunde: τοὺς δ' ἤδη κάτεχεν φυσίζοος αἶα IL. 3.243 *îi acoperea deja pământul roditor*; τινα γαῖα καθέξει ἀνδρῶν μνηστήρων OD. 13.427 *pământul va acoperi pe vreunul dintre pefitori*; νῦξ δὲ μάλα δνοφερὴ κάτεχ' οὐρανόν OD. 13.269 *o noapte foarte înnegurată a acoperit cerul*; (fig.) ~ τὴν διάνοιαν THUC. 1.130 *a-și ascunde gândul*. **8** (fig.) a suporta, a răbda: πῶς ... πανδάκρυτον οὕτω

βιοτᾶν κατέσχευ SOPH. *Ph.*690 *cum ai putut suportă un trai atât de plin de lacrimi.* **9** (frecv.) a pune stăpânire, a stăpâni, a ocupa, a cuceri, a cuprinde, a umple, a pătrunde: (+ gen.) βοᾷ κατέσχε Περγάμων ἔδρας EUR. *Tr.*556 *un strigăt a cuprins lăcașul din Pergamon* (sc. *Troia*); τοὺς τῶν ἐπιστημῶν μὴ πάνυ κατέχοντας ARSTT. *Cat.*9a6 *cei care nu stăpânesc bine științele;* (+ ac.) ἀλαλητῶ πᾶν πεδίον κατέχουσι IL. 16.79 *cuprind întreaga câmpie cu strigăt de luptă;* καῦμα δὲ θεσπέσιον κάτεχεν χάος HES. *Th.*700 *o căldură divină a pus stăpânire pe haos;* κατέχων πέτραν AR. *Nu.*603 *ocupând stânca;* τὴν γῆν ἡμῶν στασιαζόντων κατέσχευ THUC. 4.92 *ne-au ocupat pământul în timp ce noi ne confruntăm în lupte interne;* πόθεν κατέσχε γῆν; EUR. *Hel.*1206 *din ce direcție a pătruns pe pământ?;* τὴν βασιλείαν κατέσχευ ISOC. 9.20 *a pus mâna pe domnie;* κατασχὼν τὴν Ῥώμην PLUT. *Cam.*22.5 *cucerind Roma;* τὴν ἀκρόπολιν κατέσχε PLUT. *Sol.*30.6 *a pus stăpânire pe Acropole;* (fig.) ἀταξία κατέσχε τὴν Σπάρτην PLUT. *Lyc.*2.3 *dezordine a cuprins Sparta;* σιωπὴ κατέσχε τὸ στρατόπεδον PLUT. *Cam.*23.6 *o tăcere a cuprins tabăra;* κραυγὴ τὸ πεδίον κατεῖχεν PLUT. *Aem.*22.6 *un strigăt cuprindea câmpia;* κατέχων τὸ βῆμα LUC. *Hist.*Consc.38 *stăpânind tribuna.* **10** a stăpâni, a locui: κατέχεις Ὀλύμπου μαρμαρόεσσαν αἴγλαν SOPH. *Ant.*609 *tu stăpânești marmoreana strălucire a Olimpului.* **11** a obține: σφάζειν ἄπερ ἂν ἅπαξ κατάσχωσιν ISOC. 12.242 *a salva cele pe care le-au obținut o dată.* **12** a se păstra, a se menține: Ἰώνων τοὺς πρεσβυτέρους ... αὐτὴ ἢ σκευὴ κατέσχευ THUC. 1.6 *această îmbrăcăminte s-a păstrat la cei mai bătrâni dintre ionieni.* **13** a prinde cu mintea, a pricepe, a înțelege, ext. a ști: οὐ σφόδρα κατέχω τί βούλει φράζειν PLAT. *Phlb.*26c *nu pricep foarte bine ce vrei să spui;* οὐ ... κατέχω τὸ ἐρωτώμενον PLAT. *Men.*72d *nu înțeleg întreba-rea;* ταῦτα κατέχεις πάντα MEN. *Epit.*326 *pe toate acestea le știi.* **14** (intrans.) a (d. corăbii) a se opri (la țārm), a acosta: ἐνθα αἰ νῆες κατέσχευ THUC. 4.42 *acolo erau acostate navele;* τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ ἦ ἂν κατάσχωσιν THUC. 6.23 *în prima zi în care am acosta.* **b** a se îndrepta: κατεῖχον εἰς τὸν αἰγιαλὸν NT *Fp.*27.40 *se îndreptau spre*

țārm. **c** a reține, a accepta: μὴ γενέσθαι τὸν στόλον τοσοῦτον ὅσον ... ὁ λόγος κατέχει THUC. 1.10 *flota nu a fost atât de mare pe cât acceptă tradiția.* **d** a se stăpâni, a se abține: κατασχὼν πολλὸν χρόνον HDT. 8.114 *abținându-se mult timp.* **e** a rezista: ἦσσαν ἐτοίμως ~ THUC. 4.92 *a rezista mai puțin hotărât.* **f** a stăpâni, a ține, a dura: ἐν τῷ κόλπῳ βορέας κατεῖχεν ARSTT. *Mete.*345a1 *vântul de nord avea forță în golf;* οὗτος ὁ χειμὼν ἐπὶ δύο ἡμέρας κατεῖχεν ARR. 5.3 *această vreme rea dura de două zile.* **g** a reuși, a avea succes, a birui: THUC. 6.95 νομίζοντες ῥαδίως κατασχίσειν ARSTT. *Pol.* 1307b10 *considerând că vor birui ușor.* **II** (med.) **1** a se acoperi, a-și ascunde sau acoperi: (+ dat.) κατασχομένη ἐάνῳ IL. 3.419 *acoperindu-se cu veșmântul;* (+ ac. și dat.) γρη῏ς δὲ κατέσχετο χερσὶ πρόσωπα OD. 19.361 *bătrâna și-a acoperit fața cu mâinile.* **2** a apuca, a atinge: μιν ... γναθμοῖο κατασχομένη A.RH. 3.128 *atingându-l pe bărbie.* **III** (pas.) **1** a fi constrâns sau împiedicat, a fi înfrânat: ἡ Ἑλλάς ἐπὶ πολὺν χρόνον κατεῖχετο μήτε κοινῇ φανερόν μηδὲν κατεργάζεσθαι THUC. 1.17 *Grecia era constrânsă să nu săvârșească nimic de seamă în comun;* οἱ πλείους ὑπὸ Ἀμπρακιωτῶν βία κατεῖχοντο THUC. 3.107 *cei mai mulți erau ținuți cu forța de către ambracieni;* ὑπὸ τοῦ κατέχεσθαι τὸ πνεῦμα ARSTT. *Pr.*960b13 *de pe urma ținerii respirației;* ὑπὸ τοῦ πηλοῦ κατέχεσθαι APP. *BC.*5.101 *(corabia) este împiedicată de māl.* **2** a fi reținut, a se afla, a sta: οἱ Ἀθηναῖοι περὶ Κρήτην κατεῖχοντο THUC. 2.86 *atenienii erau reținuți în jurul Cretei;* THUC. 3.94 τὸν μὲν πλείστον ἐν Λυδοῖς χρόνον κατεῖχεθ' SOPH. *Tr.*249 *a stat cel mai mult timp la lidieni.* **3** a fi reținut sau arestat, a fi păzit, a fi legat: πολὺν ἤδη χρόνον κατεχόμενος ἐν τῇ Ῥώμῃ PLB. 31.2.2 *reținut deja de multă vreme la Roma;* Σελεύκειαν ... κατέχεσθαι φρουραῖς ὑπὸ τῶν ἐξ Αἰγύπτου βασιλέων PLB. 5.58.10 *Seleucia era păzită cu gărzi din partea regilor din Egipt;* NT *Rom.*7.6. **4** a fi stăpânit sau posedat, a fi cuprins: οἶκος πᾶς ... κλαυθμῶ κατεῖχετο HDT. 1.111 *întreaga casă era cuprinsă de jale;* PLAT. *Smp.*215c, εὐκλήφ δὲ κατεῖχετο πάντα γαλήνην A.RH. 4.1249 *toate erau cuprinse de o tihnă netulburată;* κατεῖχετο μὲν Ἀντίπατρος ἤδη νό-

σω PLUT. *Phoc.*30.9 *Antipatros era deja cuprins de boală*; ἐπιτίθειον ... τὸ χωρίον ἐς τὸ κατέχεσθαι τὰ κύκλω ἔθνη φυλαττόμενα ARR. *An.*6.15.7 *loc potrivit pentru a fi stăpânite populațiile din jur aflate sub supraveghere*. **5** a fi acoperit: σελήνη ... κατείχετο δὲ νεφέεσσιν OD. 9.145 *luna era acoperită de nori*. **6** a fi posedat sau inspirat: τεαῖς ῥιπαῖσι κατασχόμενος PI. *P.*1.10 *cuprins de sunetele tale*; οἱ δὲ πολλοὶ ἐξ Ὀμήρου κατέχονται PLAT. *Ion*536b *cei mai mulți sunt inspirați de Homer*; κατέχεσθαι μοι δοκεῖς ἔρωτος XEN. *Smp.*8.10 *mi se pare că ești posedat de dragoste*; PLAT. *Phdr.*244e. [κατά, ἔχω]

κατηβολή, ἥς, ἡ *subst.* **I** v. τὸ ἐπιβάλλον s.v. καταβάλλω: EUR. *Fr.*614. **II** (v. καταβολή) *acces, criză*: PLAT. *Hp.*Mi.372e.

[καταβάλλω]

κατήγαγον, aor.2 de la κατάγω.

κατηγέομαι, (ion.) v. καθηγέομαι

κατηγμένος, part. pf. med.-pas. de la κατάγω.

κατηγορέω-ῶ, vb. |impf. κατηγοροῦν, viit. κατηγορήσω, aor. κατηγορήσα, pf. κατηγορήκα, m.m.c.p. κατηγορήκειν; *med.-pas.* impf. κατηγορούμην, aor. tard. κατηγορησάμην, pf. κατηγορήμαι, m.m.c.p. κατηγορήμην; *pas.* viit. κατηγορηθήσομαι, aor. κατηγορήθην| **I** a vorbi împotriva, *ext.* a aduce o acuzație sau o învinuire, a acuza, a învinui: (+ gen.) Σωκράτους ~ ISOC. 11.5 *a-l acuza pe Socrates*; ἦρξαντο δὲ ~ αὐτοῦ NT *Lc.*23.2 *au început să-l învinuiască*; κατηγοροῦσι τῶν Ἀθηναίων PLUT. *Per.*29.4 *aduc învinuiri ateniienilor*; (+ gen. și ac. „a acuza pe cineva de ceva”) Φοίβου δ' ἀδικίαν ... ~ EUR. *Or.*28 *a-l învinui pe Phoibos de nedreptate*; ~ τὴν πονηρίαν τῶν γονέων ἢ πατρίδος PLAT. *Prot.*346a *acuză părinții sau patria de mișelie*; (figură etimologică) καινὸν δὲ κατηγορήσαν αὐτοῦ κατηγορήμα PLUT. *Cor.*20.5 *i-au adus o acuzație nouă*; (abs.) οὔτε ἀντερῶν περὶ Μυτιληναίων οὔτε κατηγορήσων THUC. 3.44 *nici urmând să vorbesc împotriva în privința celor din Mytilene, nici urmând să aduc acuzații*; νῦν τολμήσει ~ ISOC. 18.7 *acum va îndrăzni să acuze*; (pas.) ὁ κατηγορούμενος NT *Fr.*25.16 *cel învinuit*. **II** a dovedi, a arăta, a vădi, a indica, a mărturisii, a demonstra, a trăda: ἐν οἱ χθονὶ πηκτὸν τὸδ' ἔγχος περιπετὲς κατηγορεῖ SOPH. *Ai.*907 *această sâbie*

înfiptă de el în pământ arată că s-a aruncat în ea; (+ ac.) κατηγορεῖ τὴν ὀλιγοετίαν XEN. *Cyr.*1.4.3 *indică (= trădează) vârsta fragedă*; πολλὴν κατηγοροῦντες ἀπειροκαλίαν LUC. *Nigr.*21 *dovedind (= trădând) multă vulgaritate*; (+ gen.) εὐ φρονούντος ὄμμα σοῦ κατηγορεῖ AESCH. *Ag.*271 *privirea te vădește cu gând bun*; (impers.) αὐτὸ κατηγορεῖ τὸ οὖνομα ὡς ἔστι Ἑλληνικόν HDT. 3.115 *numele însuși dovedește că este grec*. **III** a afirma, a enunța: (log.) τὸν ἄνθρωπον κατὰ τοῦ τινὸς ἀνθρώπου κατηγορήσεις ARSTT. *Cat.*3a19 *vei afirma (= enunța) omul cu privire la un anumit tip de om*; (pas.) ARSTT. *Cat.*3a35, (+ gen.) τοῦνομα καὶ τὸν λόγον κατηγορεῖσθαι τοῦ ὑποκειμένου ARSTT. *Cat.*2a21 *și numele și rațiunea sunt enunțate despre subiect*; (part. subst.) τὸ κατηγορούμενον ARSTT. 77b30 *predicatul*; (op. τὸ ὑποκείμενον „subiectul”) ARSTT. *Cat.*1b11.

[κατήγορος]

κατηγορήμα, ατος, τό *subst.* **I** acuzație, învinuire: ἐν ἄν αὐτοῦ τις ἐποιεῖτο ~ DEM. 24.19 *cineva i-ar putea aduce o singură acuzație*; PLAT. *Lg.*765b, DEM. 18.263, PLB. 12.14.2, PLUT. *Cor.*20.5. **II** (log.) predicat: ARSTT. *Meta.*1028a34, (op. πτωῖσι „subiect”) PLAT. *M.*1009d. **III** categoric: ARSTT. *Ph.*201a1.

[κατηγορέω]

κατηγορητέον, *adj. vb.* (neut.) **I** trebuie acuzat sau învinuit: (+ gen.) ~ εἶη καὶ αὐτοῦ PLAT. *Grg.*508b *ar trebui să se acuze pe el însuși*; ISOC. 3.2, PLUT. *Galb.*4.4. **II** trebuie afirmat sau susținut: (ὡς „că”) PLAT. *Th.*167a.

[κατηγορέω]

κατηγορητής, οῦ, ὁ *subst.* acuzator: IOS. *AI* 17.102.

[κατηγορέω]

κατηγορία, ας, ἡ *subst.* |ion. -η Hdt.| **I** acuzație, învinuire: (op. ἀπολογία „apărare”) ISOC. 11.4, τί οὐκ ἀπολογεῖσθε πρὸς τὴν κατηγορίαν; PLUT. *Publ.*6.3 *de ce nu vă apărați împotriva acuzației?*; (+ gen.) ~ δὲ ἐχθρῶν ἀδικησάντων THUC. 1.69 *acuzație împotriva unor dușmani care comit nedreptăți*; (κατά + gen.) τίνα κατηγορίαν φέρετε κατὰ τοῦ ἀνθρώπου τούτου; NT *In.*18.29 *ce învinuire aduceți împotriva Acestuia om?* **II** (log.) atribut (calitate atribuită unui obiect),

enunț, predicat: ARSTT. *APr.Po.96b13* §.a. **III** (filos.) categorie (cu referire la atributele elementare): ARSTT. *Metaph.1068a8* §.a.

[κατήγορος]

κατηγορικός, ή, όν *adj.* **I** acuzator, rechizitorial: πρὸς τοὺς ἄγαν πικροὺς καὶ κατηγορικοὺς ἐκεῖνους PLUT. *M.558d* *ἰμποτρινα ἀcelor (vorbe) prea amare și acuzatoare.* // (pl.) **κατηγορικοί**, οἱ *subst.* acuzatori: PLUT. *Galb.8.5.* **II** (log.) afirmativ: κατηγορικά αἱ προτάσεις ARSTT. *APr.Po.27b33* *premisele afirmative;* ARSTT. *APr.Po.59b28*, (op. στερητικῶς „negativ”) ARSTT. *APr.Po.32b1.* // **κατηγορικῶς**, *adv.* **I** ἰn mod acuzator: IOS. *B11.11.* **II** ἰn mod afirmativ: (op. στερητικῶς „ἰn mod negativ”) ARSTT. *APr.Po.27a27* §.a.

[κατηγορία]

κατήγορος, ου, ό *subst.* acuzator: οὗτος μὲν ~ καὶ δικαστῆς <ό> αὐτὸς ἦν τῶν κρινομένων LYS. 12.81 *acesta este acuzatorul și tot el este și judecătorul celor judecați;* PLAT. *Ap.24b*, NT *Fp.23.35*, PLUT. *Cam.12.1* // *adj.m., adj.f.* care dezvăluie, care dă ἰn vileag: (+ gen.) τῶν ... φρονημάτων ἢ γλῶσσ' ἀληθῆς γίνεταί ~ AESCH. *Th.439* *limba dă ἰn vileag cu adevărat gândurile* (propr. = *este adevărata dezvăluire a gândurilor*); ἢ ἐν γῆ ἀργία ἐστὶ ... ψυχῆς ~ κακῆς XEN. *Oec.20.15* *trândăvia ἰn lucrarea pământului dă ἰn vileag un suflet rău.*

[κατά, ἀγορεύω]

κατηγορούμενον, ου, τό (part. subst.) v. κατηγορέω

κατήγορ, ορος, ό *subst.* (cf. κατήγορος) acuzator: (+ gen.) NT *Ap.12.10.*

κατηγός, part. pf. act. de la κατάγνυμι.

κατήϊεν, (ep.) impf. 3sg. de la κάτειμι: OD. 10.159.

κατήκα, aor. de la καθήμι.

κατήκισται, pf. pas. 3sg. de la κατακίζω: OD. 16.290, id. 19.9.

κατήκοος, ον *adj.* **I** care pleacă urechea, care ascultă: (+ gen.) PLAT. *Sp.365b*, τοῦ λόγου κατήκοον ὄν PLAT. *Ti.70a* *dând ascultare rațiunii.* **II** care trage cu urechea: κατάσκοποι τε καὶ κατήκοοι HDT. 1.100 *spioni și oameni care trăgeau cu urechea.* **III** care dă ascultare, ascultător, supus, ext. subjugat: (abs.) κατηκόους φύσαντες ἐν δόμοις ἔχειν SOPH. *Ant.642* *a avea ἰn case urmași ascultători;* οἱ ἦσαν ἐν τῇ Ἀσίῃ πάντες κατήκοοι

πλὴν Ἀραβίων HDT. 3.88 *toți erau subjugati ἰn Asia ἰn afară de Arabi;* (+ gen.) κατήκοοι ἦσαν τῶν νόμων PLAT. *Criti.120e* *erau supuși (= se supuneau) legilor;* τοὺς Λακεδαιμονίους ... κατηκόους ὄντας ἀεὶ τῶν γυναικῶν PLUT. 7.4 *lacedemonienii fiind supuși ἰntoideaua femeilor;* τῆς βουλῆς εἶναι κατηκόους APP. *BC3.81* *a fi supuși senatului;* (+ dat.) Κροίσω ἦσαν κατήκοοι HDT. 1.141 *erau supuși lui Croisos.*

[κατακούω]

κατήκο, (ion.) v. καθήκο

κατήλθον, aor. 3sg. de la κατέρχομαι.

κατήλιψ, ἴφος, ή *subst.* pod (al casei): ἐπὶ τὴν κατήλιψ' εὐθύς ἀνεπιδήσαμεν AR. *Ra.566* *am sărit ἰndată ἰn podul casei;* LUC. *Lex.8.*

[et. nec.]

κατ-ηλογέω-ῶ, *vb.* a nesocoti cu totul, a nu ține seama sau cont deloc (de): (+ ac.) τὸν νόμον κατηλόγησε HDT. 1.144 *a nesocoti cu totul obiceul;* HDT. 1.84, id. id. 3.121, (+ gen.) IOS. *AI12.193.*

[κατά, ἀλογέω]

κατηλόω-ῶ, *vb.* v. καθηλόω

κατήλυθον, (ep.) aor. de la κατέρχομαι.

κατηλύσια, ας, ή *subst.* {ion. -ιη, ης} coborâre, pogorâre: (d. zefir) A.RH. 4.886.

[cf. κατέρχομαι]

κάτημαι, (ion.) v. κάθημαι

κατ-ημύω, *vb.* **I** (*intrans.*) a se ἰncovoia, a pica, a cădea: ἔρνεα ... κατημύουσιν ἔραζε A.RH. 3.14000 *lăstarii pică la pământ.* **II** (*trans.*) (fig.) a prăvăli: κατήμυσαν δ' ἀχέεσσι θυμόν A.RH. 2.862 *și-au prăvălit sufletul ἰn dureri.*

[κατά, ἡμύω]

κατήνεγκα, aor. de la καταφέρω.

κατηνέχθησαν, ind. aor. pas. 3pl. de la καταφέρω.

κατ-ήορος, ον *adj.* {dor. -ᾱορος Eur.} **I** de care atâră: ἀπὸ σφετέρου κολεοῖο ... τελαμῶνα κατήορον A.RH. 2.1041 *brâu de care atâră teaca lui.* **II** care atâră: (dub.) τέκνων δὲ πλῆθος ... δάκρυσι Ἰκατάορα EUR. *Tr.1090* *mulțime de copii ἰn lacrimi ce atâră (de gâtul mamei).*

[κατά, ἀείρω]

κατ-ηπιόμαι-ῶμαι, *vb.* a se alina, a se calma: ὀδύνα δὲ κατηπιόωντο βαρεῖαι IL. 5.417 *durerile adânci se alinau.*

[κατά, ἥπιος]

κατ-ημερίζω, *vb.* a (se) liniști, a (se) calma: XEN. *An.*7.1.22, PLUT. *M.*384a, (pas.) XEN. *An.*7.1.24.

[κατά, ἡρέμα]

κατ-ηρεφής, *ές adj.* învelit cu un acoperiș, boltit, acoperit, (ad)umbrit: κατηρεφέας ἰδὲ σηκούς IL. 18.589 *a văzut staule acoperite* (= *saivane*); σπέος ... δάφνησι κατηρεφέες OD. 9.183 *peșteră umbrită de dafini*; HES. *Th.*778, ἐν κατηρεφεὶ πέτρῳ SOPH. *Ph.*272 *sub o piatră boltită*; SOPH. *Ant.*885, κατηρεφέεις δόμοι EUR. *Hipp.*468 *case învelite cu acoperiș*; κατηρεφέες δένδρεσιν ὄρος PLUT. *Aem.*14.1 *munte acoperit cu copaci*; ἄλσος ... γλωροῖσιν πετάλοισι κατηρεφέες THEOC. 7.9 *dumbravă acoperită cu frunze verzi*; (dub.) κατηρεφεῖ πόδα AESCH. *Eu.*294 *picior acoperit* (prob. *de veșmânt*).

[κατά, ἐρέφω]

κατ-ήρης, *ες adj.* prevăzut cu, înzestrat, echipat: (+ dat.) σὲ τὸν κατήρη γλιανιδίους ἀνιστορῶ EUR. *Supp.*110 *mă voi adresa fie cel înzestrat cu o hăinuță*; ὁσμῆ κατήρες EUR. *El.*498 *inzestrat cu parfum* (= *parfumat*); πλοῖον κατήρες HDT. 8.21 *corabie echipată* (cu *vâsle*); (dub.) †ταρσῶι κατήρει EUR. *IT*1346 *cu o vâslă bine fixată*.

[κατά, ἀραρίσκω]

κατήριπε, aor. 3sg. de la κατερείπω: IL. 5.92 *ș.a.*

κατήριπον, aor. de la κατερείπω.

κατήφεια, *ας, ἡ subst.* {ion. ep. -είη Hom., A.Rh.} I plecare a ochilor, *ext.* rușine: σοὶ γὰρ ἐγὼ καὶ ἔπειτα κατφεῖη καὶ ὄνειδος ἔσσομαι IL. 16.498 *căci eu voi fi pentru tine mai apoi rușine și ocară*; ~ τέ τις ἅμα καὶ κατόμμεμνις σφῶν αὐτῶν THUC. 7.75 *era deopotrivă și o rușine și un reproș față de ei înșiși*; PLUT. *Lyc.*11.2. II posomorâre, în-tristare, tristețe, jale: κατφεῖη δ' ἔχεν ἄλλους ἥρωας A.Rh. 4.594 *pe ceilalți eroi i-a cuprins tristețea*; PLUT. *Comp.Sol.Publ.* 1.6, (op. χαρά „bucurie”) NT *Iac.*4.9.

[κατηφής]

κατηφέω-ῶ, *vb.* [impf. κατήφουν, aor. κατήφισα; var. prez. κατηφιῶ-ῶ] a rămâne cu privirea în jos, a privi în pământ, *ext.* a fi posomorât sau abătut sau amărât sau mâh-nit: στή δὲ κατηφήςας, οὐδ' ἄλλ' ἔχε ... ἀνεα ἀτὰ λαντζε; κατήφισάν τ' ἐνὶ θυμῷ OD. 16.342 *au fost mâhniți în sufletul lor*; CALL.

*Epigr.*7.517, A.Rh. 2.888, (d. cai) ARSTT. *HA*604b12.

[κατηφής]

κατ-ηφής, *ές adj.* [comp. -έστερος] care co-boară ochii, cu ochii în pământ, cu privirea plecată (de rușine, de tristețe), *ext.* demn de rușine, posomorât, abătut, trist: κατηφέες ἔσσόμεθ' αἰεὶ OD. 24.432 *vom fi de rușine pe veci*; τί ... κατηφές ὄμμ' ἔχεις; EUR. *Heracle.*633 *de ce ai privirea plecată?*; MEN. *DE*103, LXX *Înf.*17.4, τί κατηφής εἶ, ὦ Ἄπολλον; LUC. *DDeor.*16.1 *de ce ești abătut, Apollon?*

[dub.; κατά, ἀφή / ἄπτω „cu privirea în jos” sau *κατα-τηφής „uluit cu totul” < rad. din θάμβος?]

κατηφιῶ-ῶ, *vb.* [aor. κατηφίασα] {ep. part. prez. κατηφιῶν A.Rh.} v. κατηφέω: A.Rh. 1.461, PLUT. *M.*119c.

[κατηφής]

κατηφών, ὄνος, ὁ *adj.m.* demn de rușine / ocară sau de amărăciune: (d. fiii lui Priam) IL. 24.253.

[κατηφής]

κατ-ηξέω-ῶ, *vb.* [impf. κατήχουν, viit. κατηχῆσω, aor. κατήχησα; med-pas. impf. κατήχουν, pf. κατήχημαι, m.m.c.p. κατηχίμην; pas. aor. κατηχίθην] a face să răsune în urechea cuiva, *ext.* a informa, a instrui sau a învăța (prin viu grai), (relig.) a catehiza: (act.) σε πολλὰ κατηχῆσω τῶν ἀγνωστομένων IOS. *Vit.*366 *te voi informa cu privire la multe din cele necunoscute*; μύθοις κατηχοῦσι LUC. *ITr.*39 (poetii) *învăț* (= *desfată*) *prin povești*; ἵνα καὶ ἄλλους κατηχῆσω NT *I Cor.*14.19 *ca să-i învăț și pe alții*; NT *Gal.*6.6, (pas.) κατηχῆθησαν δὲ περὶ σοῦ ὅτι NT *Fp.*21.21 *au fost informați în privința ta că ...*; ἵνα ἐπιγνώσῃ περι ὧν κατηχῆθης λόγων τὴν ἀσφάλειαν NT *Lc.*1.4 *ca să observi temeinicia vorbelor despre care ai fost învățat*; (part. subst.) κατηχημένος *care a primit învățătura / instruit / inițiat / catehizat*; (+ ac. de relație) κατηχημένος τὴν ὁδὸν τοῦ κυρίου NT *Fp.*18.25 *inițiat în Calea Domnului*.

[κατά, ἡξέω]

κατηφωρέντο, (ep. ion.) impf. med. 3pl. de la καταιωρέομαι: HES. *Sc.*225.

κάθθανον, (ep. trag.) aor. de la καταθήσκω.

καθάψαι, inf. aor. contr. de la καταθάπτω: IL. 24.611.

καθήμεν, (ep.) inf. aor. de la κατατίθημι: OD. 19.4.

κάθεμεν, (ep.) ind. aor. 1pl. de la κατατίθημι: OD. 24.44.

κάθεσαν, (ep.) aor. 3pl. de la κατατίθημι: IL. 16.683 §.a.

καθέσθην, (ep.) aor. med. 3du. de la κατατίθημι: OD. 22.141.

κάθτετο, (ep.) aor. med. 3sg. de la κατατίθημι: A.RH. 3.867 §.a.

κάτι, crază pt. και έτι.

κατ-ιάπτω, vb. v. **ιάπτω**: (tm.) OD. 2.276.

[κατά, **ιάπτω**]

Κατάροι, ov, oi *subst. catiari (populație sau castă în Scitia)*: HDT. 4.6.

κατιδεῖν, inf. aor., v. κατεῖδον §i καθοράω.

κατιδών, part. aor., v. κατεῖδον §i καθοράω.

κατιζω, (ion.) v. καθίζω

κατήμι, (ion.) v. καθήμι

κατ-ιθύνω, vb. a **ιθνεπτα**, a **ține drept**: κατιθύνει τὸν πλόον HDT. 2.96 *menține drept cursul navei*; LUC. *Trag.56*.

[κατά, **ιθύνω**, cf. **κατευθύνω**]

κατικετεύω, (ion.) v. καθικετεύω

κατ-ικμαίνω, vb. a (se) **îmbăia**: (med.) CALL. *Hec.fr.247*.

[κατά, **ικμάς**]

Κατιλίνας, α, ὁ *subst. Catilina (L. Sergius Catilina, om politic roman implicat într-o conspirație în anul 63 î.Hr.)*: PLUT. *Cic.22.8, APP. BC2.7*.

[lat. *Catilina*]

κατ-ιλλαίνω, vb. a se uita cruciș *sau* bănuitor: (dub.) ARSTT. *Phgn.813a21*.

[κατά, **ιλλαίνω**]

κατ-ιλύω, vb. a acoperi cu noroi: (pas.) τῷ κατιλυθέντι ... ἐπικουρήσαι XEN. *Oec.17.13 a veni în ajutorul grăului acoperit cu noroi*.

[κατά, **ιλύω** / **ειλύω**]

κατίμεν, (ep.) inf. prez. act. de la κάτειμι: IL. 14.457.

κατιόντες, part. nom. pl. de la κάτειμι.

κατ-ίομαι, vb. |aor. **κατίωσα**| a rugini *sau* a coclii de tot: LXX *Sir.12.11*.

[κατά, **ίομαι**]

κατιρώω, (ion.) v. καθιερώω

κατίστημι, (ion.) v. καθίστημι

κατισχέμεναι, (ep.) inf. prez. de la κατίσχω: OD. 11.456.

κατισχναίνω, vb. |var. **κατισχνάω** sau **κατισχνέω** sau **κατισχνόω**| a slăbi (de tot), a sfrijii,

a ofili, a mistui: (act.) ἀτιμῶ **κατισχναίνουσα** AESCH. *Eu.138 ofilindu[-l] cu respirația [ta]*; αἱ Μοῖσαι τὸν ἔρωτα **κατισχναίνοντι** CALL. *Epigr.46.3 muzele slăbesc dragoste*; PLUT. *M.125e, (med.) οὐ μὴν τι ποιναῖς γ' ὥομην τοῖασι με κατισχνανεῖσθαι AESCH. *Pr.269 nu credeam că mă voi mistui cu asemena trude*; **κατισχναινόμενος** PLAT *R.561c slăbind*; **κατισχνομένοι** βόες IOS. *AI2.86 vaci slabe*.*

[**κατίσχνος**]

κατ-ίσχνος, ov *adj. foarte slab, sfrijit, slăbănog*: PLUT. *Dem.4.5*.

[κατά, **ίσχνός**]

κατ-ισχύω, [ῶ] vb. |impf. **κατίσχνον**, viit. **κατισχύσω**, aor. **κατίσχνουσα**, pf. **κατίσχνουκα**| **I** a prinde forță / vlagă, a se întări, a se înzdrăveni: ἐξ ὄτου ... **κατίσχνουσαν** δέμας SOPH. *OC346 de când [i] s-a înzdrăvenit trupul*; **κατίσχνον** αἱ φωναὶ αὐτῶν NT *Lc.23.23 strigătele lor prindeau forță (= se întăreau)*; **κατίσχνουσαν** ἡ βασιλεία ἐν χειρὶ αὐτοῦ LXX *4Rg.14.5 domnia a prins forță în mâna lui*; LXX *1Rg.19.8, id. 2Par.14.10*.

II a avea puterea (de a obține un câștig), a fi în stare: (+ inf.) ἵνα **κατισχύσητε** ἐκφυγεῖν ταῦτα πάντα τὰ μέλλοντα γίνεσθαι NT *Lc.21.36 ca să aveți puterea să scăpați de acestea toate care se vor întâmpla în viitor*.

III a fi în stare să înfrângi, a birui: (+ prep.) **περὶ δὲ τῆς ἀποφάσεως ταύτης κατίσχνουσαν** PLB. *4.31.2 au biruit (= au avut câștig de cauză) în privința acestei hotărâri*; (+ gen.) **πύλαι ἄδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς** NT *Mt.16.18 porțile iadului nu o vor birui (sc. pe Biserică)*; σοφίας δὲ οὐ **κατισχύει** κακία LXX *Înf.7.30 răul nu biruie înțelepciunea*.

IV a forța: (+ ac.) **κατισχύσαντά** με MEN. *Epiir.291 forțându-mă*. **V** (tranz.) a întări: τοὺς τριακοσίους ἄνδρας **κατίσχνουσαν** LXX *Jud.7.8 i-a întărit pe cei trei sute de bărbați*; ὁ βραχίων μου **κατισχύσει** αὐτόν LXX *Ps.88.22 brațul meu îl va întări*; **κατίσχνουσε** με LXX *Dan.10.18 m-a întărit*.

[κατά, **ισχύω**]

κατ-ίσχω, vb. {ep. inf. **κατισχέμεναι** OD. 11.456} (prez. cf. **κατέχω**) **I** a ține locului, a opri, a struni, a stăpâni: οὐδὲ **κατίσχει** IL. 23.321 *nu-și poate struni (caii)*; τὰς νέας αὐτοῦ **κατίσχει** HDT. 2.115 *îi oprește corăbiile*; (fig.) οὐκέτι **κατίσχει** ὁ ἄνοσιος τὸν φθόνον XEN. *Cyr.4.6.4 nelegiuitul nu-și*

stăpânește invidia. II a trage la țarm o navă, a acostă, a ancora: ἐς πατρίδα γαῖαν νῆα κατοισχόμεναι OD. 11.456 *a trage corabia la țarm pe pământul părintesc*; ποταμῷ ἐνὶ Φάσιδι νῆα κατίσχει A.RH. 3.57 *ancorează corabia pe râul Phasis*; HDT. 8.40, THUC. 7.33. **III** a se înstăpâni pe, a cuprinde: ἀράχνια κατίσχει ὄλον τὸ σηῆνος ARSTT. HA626b18 *pânzele de păianjen cuprind întreg stupul. IV* (fig.) a se răspândi, a se revărsa: σέλας ἐπὶ τὴν βοῦν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ~ HDT. 3.28 *o rază se revărsa din cer asupra boului. V* (pas.) a fi stăpânit sau cuprins: οὐτ' ἄρα ποιμνησιν κατὰίσχειται οὐτ' ἀρότοισιν OD. 9.122 (*insula*) *nu este stăpânită nici de turme, nici de ogoare.*

[κατά, ἴσχω]

κάτοδος, ου, ὁ (ιον.) v. κάθοδος

κατ-οδυνάω-ῶ, vb. a face să sufere (mult), a îndurera (tare), a chinui (mult): κατωδύνων αὐτῶν τὴν ζοὴν LXX Ex.1.14 *chinuindu-le viața (= făcând amară viața lor)*; (pas.) τὴν ψυχὴν τῆς θυγατρὸς μου τὴν κατωδυνωμένην LXX Tob.8.20 *sufletul fiicei mele, chinuit mult*; LXX Iez.9.4.

[κατά, ὀδυνάω]

κατ-οδύρομαι, vb. a se plânge tare, a deplânge: (+ ac.) κατοδύρονται τὸ ζῆν PLAT. Sp.367d *deplâng viața [însăși]*; (abs.) PLAT. Sp.368b, (pas.) PLUT. M.117f.

[κατά, ὀδύρομαι]

κάτ-οἶδα, vb. [inf. κατειδέναί, imper. κάτισθι, m.m.c.p. κατήδη, part. κατειδώς] **I** a ști foarte bine: (+ ac.) ἀστρον κάτοιδα νυκτέρων ὀμήγηριν AESCH. Ag.4 *știu foarte bine mulțimea stelelor de noapte*; ἔστιν τις ὑμῶν ... ὅστις κάτοιδε τὸν βοτῆρ' SOPH. OT1048 *este cineva dintre voi care îl știe bine (= îl cunoaște) pe păstor*; (+ adv.) καλῶς κάτοιδ' SOPH. OC1475 *știu prea bine*; (+ part.) εὖ γέ τοι κάτισθι μὴ πολλοὺς ἔτι τρόχους ἀμιλλητήρας ἡλίου τελῶν SOPH. Ant.1064 *să știi bine că nu o să mai duci la capăt multe rotiri din cursa soarelui* (sc. *nu vei mai trăi multe zile*); (abs.) εὖ οἶδ' ὅτι κάτοιδεν SOPH. OT1134 *știu bine că știe foarte bine. II* a înțelege, a pricepe: οὐ κάτοιδ' ὅπως λέγεις SOPH. Ai.270 *nu pricep ce spui*; οὐ κάτοιδ' ὅτι τὴν τῶν Eur. Hipp.1245 *nu înțeleg în ce fel.*

[κατά, οἶδα]

κατοίησης, εως, ἡ subst. înfumurare, îngâm-

fare: (pl.) PLUT. M.1119b.

[κατοιομαι]

κατοικεσία, ας, ἡ subst. locuire, ședere, sălăș-luire: LXX Ps.106.36, AESOP. Fab.dod. 85.

[κάτοικος]

κατοικέω-ῶ, vb. [impf. κατόκουν, viit. κατοικήσω, aor. κατόκησα ἤ κατοίκησα, pf. κατόκηκα, m.m.c.p. κατόκήκειν; med.(-pas). impf. κατοκούμεν, viit. κατοικήσομαι, aor. κατοικήσάμην, pf. κατόκημαι; pas. viit. κατοικηθήσομαι, aor. κατόκήθη] {ιον. pf. med. κατοίκημαι} **I** (tranz.) **1** a așeza pe cineva spre a locui, a coloniza: σφεας ... κατοίκισε ἐπὶ τῇ Ἐρυθρῇ καλεομένη θαλάσση HDT. 6.20 *i-a așezat lângă Marea numită Roșie*; τοὺς δ' ἔλευθέρους ... κατοίκισας THUC. 8.62 *colonizându-i pe oameni liberi*; ἐς Ὀρνεὰς κατοίκισαντες τοὺς Ἀργεῖων φυγάδας THUC. 6.7 *colonizându-i în Orneai pe fugarii argeienilor. 2* a locui: ἅπαντες οἱ τὴν Ἀσίαν κατοικοῦντες ISOC. 4.146 *toți cei care locuiesc în Asia*; οἱ κατοικοῦντες τὴν οἰκουμένην LXX Ps.32.8 *cei care locuiesc lumea (= locuitorii lumii)*; (pas.) τῆς ἀγίας πόλεως κατοικουμένης μετὰ πάσης εἰρήνης LXX 2Mac.3.1 *cetatea sfântă fiind locuită în deplină pace. 3* a administra, a guverna: (pas.) κατόκηνται καλῶς SOPH. OC1004 (*cetatea Atena*) *este guvernată bine. II* (intrans.) **1** a se stabili, a se sălășlui, (frecv.) a locui: AR. Av.153, DEM. 18.157, κατόκησεν εἰς πόλιν λεγομένην Ναζαρέτ NT Mt.2.23 *s-a stabilit în orașul numit Nazaret*; οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς NT Apoc.17.8 *cei care locuiesc pe pământ*; (fig.) ἐν οἷς δικαιοσύνη κατοικεῖ NT 2Pt.3.13 (*locuri*) *în care va sălășlui dreptatea. 2* a se găsi, a se afla: τὰς πόλεις τὰς τὴν Ἀσίαν κατοικοῦσας ἔλευθερώσεις ISOC. 5.123 *vei elibera cetățile care se află în Asia.*

[κάτοικος]

κατοίκησης, εως, ἡ subst. **I** ședere (într-un loc), locuire, stabilire: διὰ τὴν παλαιὰν ταύτην κατοίκησην THUC. 2.15 *din pricina vechii șederi în acest loc*; μέχρι τῆς ἐν Ἰταλία κατοικήσεως PLUT. Cam.20.7 *până la stabilirea în Italia. II* locuință, sălaș, adăpost: PLAT. Tim.71b, τὴν κατοίκησην εἶχεν ἐν τοῖς μνήμασιν NT Mc.5.3 *își avea sălașul printre morminte*; LXX Gen.10.30. **III** (f. rar) cei care locuiesc, locuitori: πᾶσα ἡ ~

τοῦ οἴκου Σίβα LXX 2Rg.9.12 *toți care locuiau în casa lui Siba*.

[κατοικέω]

κατοικητήριον, ου, τό *subst.* loc de locuit, sălaș, locaș / lăcaș, casă: ἐξ ἐτοίμου κατοικητηρίου αὐτοῦ LXX Ps.32.14 *din lăcașul Lui pregătit*; ἐγένετο ~ δαιμονίων NT Ap.18.2 *a devenit sălaș al demonilor*; LXX Ex.12.20, Ios. A19.241, NT Ef.2.22.

[κατοικέω]

κατοικία, ας, ἡ *subst.* I locuire, ședere: Ios. A14.117, NT Fp.17.26, APP. BC4.3. II locuință, casă, sălaș: ἐν πάση κατοικία ὑμῶν LXX Ex.35.3 *în orice locuință a voastră*; LXX Lev.3.17. III întemeiere sau așezare a unei colonii, ext. colonie: κατοικίας πόλεων ... ἔγραφεν PLUT. Pomp.47.3 *dispunea întemeieri de orașe*; τόπον δώσειν εὐφυῆ πρὸς κατοικίαν PLB. 5.78.5 [*le*] *va da un loc dăruit de la natură spre așezarea unei colonii*; διέδραμεν ἐς τὰς Ἀντωνίου κατοικίας APP. BC5.19 *a călătorit în coloniile (formate din trupele) lui Antonius*.

[κάτοικος]

κατοικίδιος, ον *adj.* I care stă în casă, de casă, domestic: ~ μῦς PLUT. M.733c *șoarece de casă*; ARSTT. Fr.375. II (fig.) închis în casă (sc. care nu iese din biroul său): (d. istorici) LUC. Hist. Consc.37.

[κατοικία]

κατοικίτζω, *vb.* |impf. κατόκιζον, viit. κατοικῶ, aor. κατόκισα, pf. κατόκικα; *med.-pas.* aor. κατωκισάμην, pf. κατόκισμαι, part. pf. κατωκισμένος; *pas.* viit. κατοικισθήσομαι, aor. κατωκίσθημι |ion. κατοίκισα Hdt.} I a așeza spre locuire, a face să locuiască, a sălășlui, a da drept casă, a așeza, a instala: ἐνταῦθα ... τὸν Πόλεμον κατόκισαν AR. Pax205 *în acest loc l-au instalat pe Polemos*; τὸ μετέχον οὖν τῆς ψυχῆς ἀνδρείας ... κατόκισαν ἐγγυτέρω τῆς κεφαλῆς PLAT. Ti.70a *partea din suflet care ține de curaj a așezat-o mai aproape de cap*; κατόκισεν ἐκεῖ πεινῶντας LXX Ps.106.36 *i-a sălășluit acolo pe cei săraci*; τὸ πνεῦμα ὃ κατόκισεν ἐν ἡμῖν NT Iac.4.5 *Duhul pe care (Dumnezeu) l-a pus să sălășluiască în noi*; (fig.) τυφλὰς ἐν αὐτοῖς ἐλπιδας κατόκισα AESCH. Pr.250 *am făcut să sălășluiască în ei speranțe oarbe*; (med.-pas.) τὸ δ' ἄστν κατωκισμένον ᾧδ' ἦν ἐν τῷ τότε χρόνῳ PLAT. Cri.111e *astfel era orașul locuit*

(= *rânduit*) *în acel timp*; (pas. = med.) κατοικισθεῖς ἐς τοὺς περὶ Οἰνιάδας τόπους THUC. 2.102 *stabilindu-se în locurile dimprejurul (cetății) Oiniadai*; πολλῶν ἐν τῇ βασιλείᾳ κατωκισμένων Ἰουδαίων Ios. A12.45 *mulți iudei fiind stabiliți (= locuind) în regat*. II (spec.) a coloniza, a întemeia: αὐτὸς οἰκιστῆς γενόμενος κατόκισε Καμάριναν THUC. 6.5 *el însuși, devenind fondator, a colonizat Camarina*; αὐτοὺς ... ἐς Ναύπακτον κατόκισαν THUC. 1.103 *i-au stabilit (drept coloni) în Naupactus*; ἀπάσας δὲ τὰς νήσους κατόκισαν ISOC. 4.35 *au colonizat toate insulele*; (pas.) πόλεις μεγάλας κατοικισθῆναι ISOC. 4.70 *sunt întemeiate cetăți mari*.

[κατά, οἶκος]

κατοικίσις, εως, ἡ *subst.* așezare într-un loc spre locuire, ext. întemeiere, sălășluire, colonizare: πρόφασιν ... Λεοντίνων κατοικίσει THUC. 6.33 *pretext pentru colonizarea leontinenilor (în Sicilia)*; PLAT. R.453b, id. Lg.745e, DEM. 16.26, APP. BC5.14.

[κατοικίτζω]

κατοικισμός, οῦ, ὁ *subst.* v. κατοικίσις; PLAT. Lg.704a, ARSTT. Mete.351b23, PLUT. Tim.35.4, εἰς κατοικισμὸν Ios. A14.173 *spre ședere / reședință*.

[κατοικίτζω]

κατ-οικοδομέω-ῶ, *vb.* I a zidi, a construi: τὰς ὁδοὺς κωλύουσι ~ ARSTT. Ath.50.2 *impiedică să se construiască direct pe străzi*; XEN. Ath.3.4. II a acoperi cu construcții, a zidi (în exces): χαίρεις κατωκοδομῶν PLUT. Publ.15.6 *îți găsești bucuria zidind mereu*. III a închide în casă, a sechestra: Is. 8.41.

[κατά, οικοδομέω]

κατ-οικονομέω-ῶ, *vb.* a administra cum se cuvine, a chivernisi bine: PLUT. Brut.36.4.

[κατά, οικονομέω]

κάτοικος, ου, ὁ *subst.* locuitor: ARSTT. Oec.1352a33, PLB. 5.65.10, LXX Gen.50.11 ș.a.

[κατά, οἶκος]

κατ-οικοφθορέω-ῶ, *vb.* a năruți o casă (de tot), a distruge din temelii: PLUT. Alc.23.3.

[κατά, οικοφθορέω]

κατοικτεῖρω, *vb.* v. κατοικτῖρω:

κατοικτῖζω, *vb.* |impf. κατόκτιζον, viit. κατοικτῖω, aor. κατόκτισα; *med.* κατωκτισάμην; *pas.* aor. κατωκτίσθημι |ion. impf. med. 3sg. κατοικτῖζετο Hdt.} I (act.) 1 a-i fi

milă: (+ ac.) κοῦ κατοικτίζεις πάθος AESCH. *Eu.121 nu îți este milă de suferință*; λακίς χιτώνας ἔργον οὐ κατοικτιεῖ AESCH. *Supp.904 ruptura nu va avea milă de lucrătura veșmântului* (sc. *veșmântul tău va fi sfâșiat fără milă*). 2 a stârmi milă: SOPH. *OC1282. II (med.) a se jelui, a se tângui*: HDT. 3.156, τί ... κατοικτίζῃ μάτην; AESCH. *Pr.36 de ce te tânguiești în zadar?*; IOS. *BI5.319*.

[κάτοικτος]

κατοικτίρω, *vb.* a avea milă de, a se îndura de, a se înduioșa de, a se milostivi de: (+ ac.) HDT. 1.45, SOPH. *OT13*, κατοικτιρόν με τὴν παναθλίαν EUR. *Fr.128 îndură-te de mine preanenorocita*; AR. *Th.1107*, κατοικτίρωμεν τὸ τῆς μητρὸς γῆρας *LXX 4Mac.8.20 să ne fie milă de bătrânețea mamei*.

[κάτοικτος]

κατοικτίσις, *εως*, ἡ *subst.* îndurare, milostivire: XEN. *Cyr.6.1.47*.

[κατοκτίζω]

κάτ-οικτος, *ον adj.* milos, milostiv: (conjectură pt. var. κάτοικτος) AESCH. *Ag.1285*.

[κατά, οἶκτος]

κατ-οιμῶζω, *vb.* [inf. aor. act. κατοιμῶξαι] a se văita, a se tângui, a jeli: EUR. *Andr.1159*, IOS. *BI1.480*.

[κατά, οιμῶζω]

κατοινόομαι-οῦμαι, *vb.* [part. pf. med. κατανωμένος] a fi beat: PLAT. *Lg.815c*, *LXX Av.2.5*.

[κάτοινος]

κάτ-οινος, *ον adj.* plin de vin, sc. beat: (op. ἔμφρων „treaz”) EUR. *Ion553*, PLUT. *Pe-lop.9.4*.

[κατά, οἶνος]

κατοίσω, *viit. act.* de la καταφέρω.

κατ-οιχνέω-ῶ, *vb.* a se răspândi: (voce) SOPH. *Fr.314.329*.

[κατά, οιχνέω]

κατ-οίχομαι, *vb.* a se duce, a dispărea, a muri: (frecv. part. subst.) ὁ κατοιχόμενος *cel dus*, sc. *răposat / defunct / mort*; τὰ τῶν κατοιχομένων νόμιμα DEM. 60.8 *obiceiurile referitoare la cei morți*; ARSTT. *Fr.39.7*, IOS. *AI4.256*, PLUT. *M.285b*.

[κατά, οίχομαι]

κατ-οκνέω-ῶ, *vb.* a șovăi, a da înapoi, a ezita: THUC. 2.94, τολμήσωμεν καὶ μὴ κατοκνήσωμεν ISOC. 6.75 *vom îndrăzni și nu vom ezita*; ἐκπεπληγμένων δὲ τῶν

νεανίσκων καὶ κατοκνοῦντων PLUT. *Pe-lop.35.10 tinerii fiind îngroziiți și șovăind*; (+ inf.) κατοκνήσειν περιδεῖν αὐτὴν τμηθεῖσαν THUC. 2.18 *vor șovăi să treacă cu vederea că acest (pământ) este devastat*; τὸν αὐτόχειρα πατρώου φόνου ... μὴ κατοκνήσεις κτανεῖν SOPH. *El.956 să nu dai înapoi să-l ucizi pe făptașul uciderii de tată*; IOS. *BI5.462*.

[κατά, ὀκνέω]

κατοκωχή, *ῆς*, ἡ *subst.* luare în stăpânire, posedare: (d. inspirația poezilor) ἀπὸ Μουσῶν ~ PLAT. *Phdr.245a luare în stăpânire de către Muze*; PLAT. *Ion536c*.

[κατέχω]

κατοκώχιμος, *ον adj.* [var. κατακώχιμος Arstt.] I luat în posesie: (pământ) IS. 2.28. II în situația de a fi luat în stăpânire, posedat: ὑπὸ ταύτης τῆς κινήσεως κατοκώχιμοὶ τινές εἰσιν ARSTT. *Pol.1342a8 unii sunt posedaji de această agitație*; ARSTT. *EN1179b9*, id. *HA572a32*.

[κατοκωχή]

κατ-ολιγωρέω-ῶ, *vb.* [aor. καταλιγώρησα] a nu se preocupa deloc (de), a nu ține deloc seama (de), a fi foarte puțin interesat (de), a neglija: (+ gen.) καταλιγώρησαντες δὲ τοῦ δικαίου LYS. 9.16 *neținând deloc seama de dreptate*; PLB. 5.75.6, IOS. *AI8.194*.

[κατά, ὀλιγωρέω]

κατ-ολισθάνω, *vb.* [impf. καταλίσθανον, viit. καταλίσθησω, aor. καταλίσθησα, aor.2 κατάλίσθον, pf. καταλίσθηκα] {poet. aor. 3sg. κατόλισθε A.Rh.} a (a)luneca (în jos), a se scurge: κατόλισθε δ' ἔσω ἀλός A.RH. 1.390 (*corabia Argo*) a luneca înăuntrul mării; IOS. *BI4.26*, (fig.) ῥαδίως ἐς τὸ πάθος τοῦτο καταλίσθάνουσιν LUC. *Abd.28 aluneca usor în această boală*.

[κατά, ὀλισθάνω]

κατ-ὀλλῦμι, *vb.* a pieri cu totul: (tm.) νεολαία ἤδη κατὰ πᾶσ' ὄλωλεν AESCH. *Pers.669 deja întreaga tinerime a pierit cu totul*.

[κατά, ὀλλυμι]

κατ-ολολύζω, *vb.* a înălța un strigăt ritual (pentru): (+ gen.) στάσις δ' ἀκόρετος γένει κατολολύξάτω θύματος λευσίμου AESCH. *Ag.1118 vrajba nesătulă să înalțe asupra neamului un strigăt ritual pentru un sacrificiu ce merită aruncarea cu pietre*.

[κατά, ὀλολύζω]

κατ-ολοφύρομαι, *vb.* a se tângui, a (se) jeli:

(abs.) EUR. *Or.*339, (+ ac.) EUR. *IT*643 κατολοφυράμενοι τήν τε τῆς πατρίδος καὶ τὴν αὐτῶν τύχην PLB. 4.54.4 *jelind și soarta patriei și a lor înșiși*; IOS. *BI*2.5.

[κατά, ὀλοφύρομαι]

κατομβρέομαι-οὔμαι, *vb.* a fi scâldat de ploaie: PLB. 34.1.16.

[κάτομβρος]

κάτ-ομβρος, *on adj.* ploios: (d. vântul de sud) ARSTT. *Vent.*973b9.

[κατά, ὄμβρος]

κατ-ὀμνύμι *și* **κατ-ομνύω**, *vb.* |viit. κατομοῦμαι, aor. κατώμοσα, pf. κατομώμοκα| **I** (*act.*) **1** a susține cu tărie printr-un jurământ, a jura cu tărie: AR. *Av.*630, (figură etimologică) τὸν δ' ὄρκον ὃν κατώμοσ' ἐμπεδῶσομεν EUR. *IT*790 *vom ține jurământul făcut cu tărie* (propr. *vom ține jurământul pe care l-am jurat cu tărie*). **2** a lua ca martor printr-un jurământ, a jura pe: (+ ac.) τῷ θεῷ κατώμοσας AR. *Ec.*158 *jurând pe cele două zeite*; σὸν κἀρα κατώμοσα EUR. *Hel.*835 *m-am jurat pe capul tău*; EUR. *IA*473, *id. Or.*1517, (abs.) ARSTT. *Rh.*1377a16. **II** (*med.*) **1** a se jura cu tărie, a susține printr-un jurământ, a făgădui: ὀρέων δέ με κατομνυμένην HDT. 6.69 *văzând că mă jur cu tărie*; (+ inf.) DEM. 39.4. **2** a se lega prin jurământ împotriva, a acuza printr-un jurământ: (+ dat.) HDT. 6.65.

[κατά, ὄμνυμι]

κατ-ονίναμαι, *vb.* |opt. aor. med. 2sg. κατόναο| a profita de, a se bucura de: (+ gen.) ὅπως σαντῆς <ἄν> κατόνα! AR. *Ec.*917 *ca să profiți tu însăși*.

[κατά, ὄνινημι]

κατ-ονομάζω, *vb.* |impf. κατωνόμαζον, viit. κατονομάσω, aor. κατωνόμοσα, pf. κατωνόμοκα; *med.(-pas)*. impf. κατωνομαζόμεν, pf. κατωνόμασμαι; *pas.* aor. κατωνομάσθη| **I** a denumi: (act.) PLAT. *2Alc.*140c, PLB. 3.40.6, (pas.) ARSTT. *EE*1221b10. **II** (*pas.*) a fi făgăduită ca soție: (+ dat.) PLB. 5.43.1.

[κατά, ὄνομάζω]

κατ-όνομαι, *vb.* a disprețui tare: (+ ac.) HDT. 2.172, (pas. = act.) μή με κατονοοθῆς HDT. 2.136 *nu mă disprețui*.

[κατά, ὄνομαι]

κάτ-οξύς, *εια, υ* *adj.* foarte ascuțit: (strigăt) AR. *Vesp.*471.

[κατά, ὄξύς]

κατ-οπάζω, *vb.* a urmări de aproape; a izgoni, a alunga (de tot): αἰδῶ δέ τ' ἀναιδεῖη κατοπάζῃ HES. *Op.*324 *nerușinarea izgonește rușinea*.

[κατά, ὀπάζω]

κατ-όπιν, **I** (*adv.*) **1** (de loc) în spate, înapoi: ἠκολούθουν ~ ἐστεφανωμένοι AR. *Pl.*757 *mergeau în urmă încununăți*; ἔτεροι ~ τὰς ἀσπίδας ἔφερον THUC. 3.22 *alții, în spate, purtau scuturile*; ὑπὸ τῶν ~ βαλλόμενοι THUC. 4.32 *loviți de cei din spate*. **2** (de timp) de după, care urmează: ἐν δὲ τῷ ~ ἐνιαυτῷ PLUT. *Cam.*43.1 *în anul următor*. **II** (*prep.*) (+ gen.) **1** (de loc) după, în urma: αὐτοῦ ~ ἐνθένδ' ἰέμην AR. *Eq.*625 *m-am repezit de aici în urma lui*; σου ~ εισέρχομαι AR. *Pl.*1094 *eu intru în urma ta*. **2** (de timp) după: τῆς δ' ὑπατείας ~ ἔτεσι δέκα PLUT. *Cat.Ma.*161 *zece ani după consulat*.

[κατά, ὀπιν]

κατ-όπισθε(ν), **I** (*adv.*) **1** (de loc) din sau în spate, în urma: κύων συδὸς ἀγρίου ... ἀπτηται ~ ... ἰσχία IL. 8.339 *un câine apucă mistrețul din spate de crupă*; ~ βαλῶν ... δουρὶ ὄμων μεσογγύς OD. 22.92 *lovindu-l cu lancea din spate între umeri*. **2** (de timp) (de) apoi, (de) după: ὄρκια δ' αὖ ~ μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκε OD. 24.546 *a pus apoi jurămintele între unii și ceilalți*; τῷ ~ λογισμῷ PLAT. *Tim.*57e *în raționamentul de mai jos*. **II** (*prep.*) din sau în spatele, în urma: (+ gen.) ~ νεδὸς ... ἴκμενον οὔρον ἴει OD. 12.148 *revărsa un vânt favorabil din spatele navei*; ἔπορευθῆ Ιωσηφ ~ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ LXX *Gen.*37.17 *Iosif a plecat în urma fraților săi*.

[κατά, ὀπισθεν]

κατοπίσω, *adv., prep.* (= κατόπισθεν) în urma: (+ gen.) LXX *Jud.*18.22.

[κατά, ὀπίσω]

κατ-οπάζομαι, *vb.* (*med.*) a vedea bine: AESOP. 1.229.

[κατά, ὀπάζομαι]

κατ-οπτάω-ῶ, *vb.* a frige bine: (pas.) ARSTT. *Aud.*802b3.

[κατά, ὀπτάω]

κατοπτέον, *adj.vb.* (neut.) trebuie observat: PLAT. *Plt.*288a.

[καθοράω]

κατ-οπτεύω, *vb.* |impf. κατώπτευον, viit. κατοπτεύσω, aor. κατώπτευσα, pf. κατώπτευκα; *pas.* aor. κατωπτεύθη| a vedea, a

cerceta (cu atenție), a iscodi, a băga de seamă: βουνούς, ἀφ' ὧν ἦν ~ τήν τε πόλιν ὄλην PLB. 4.70.5 *coline de pe care se putea observa atent întreaga cetate*; ARSTT. *Mu.391a10*, ARR. *Cyn.19.1*, τοῦ τὰ πάντα κατοπτευόντος αἰεὶ θεοῦ ... δίκην LXX *Est.8.12d dreptatea (= judecata) lui Dumnezeu care le vede cu atenție pe toate*; (pas.) μὴ πρὸς ἐχθρῶν του κατοπτευθεῖς SOPH. *Ai.829 nefiind observat de vreunul dintre dușmani*; SOPH. *Ph.124*.

[κατά, ὀπτεύω]

κατοπτήρ, ἦρος, ὁ *subst.* spion, iscoadă: (+ gen. obiectiv) κατοπτήρας στρατοῦ ἐπεμψα AESCH. *Th.36 am trimis spioni ai armatei [dușmane]*.

[κατοπτεύω]

κατ-όπτης, ου, ὁ *subst.* I observator, spion, iscoadă: EUR. *Rh.155*, (+ gen. obiectiv) ἦκετε κατόπται τῆς ἐμῆς ἀρχῆς HDT. 3.21 *veniți ca iscoade ale împărăției mele*; AESCH. *Th.369*. II (*adj.m.*) I care-și aruncă privirea de sus: (epitet al lui Zeus) AR. *Ach.435*. 2 care a văzut cu propriii ochi, martor ocular: AESCH. *Th.41*.

[κατά, ὀράω]

κάτοπτος, ον *adj.* I vizibil: τὰ ἐν τῷ ἐπέκεινα αὐτοῦ γινόμενα μὴ κάτοπτα εἶναι THUC. 8.104 *cele care se întâmplă pe partea cealaltă nu sunt vizibile*; LYS. 7.28, IOS. *Al.226*. II (dub.) care privește spre: AESCH. *Ag.307*.

[καθοράω]

κατοπτρίζω, *vb.* a privi ca într-o oglindă, ext. a contempla: τὴν δόξαν κυρίου κατοπτριζόμενοι NT *2Cor.3.18 privind ca într-o oglindă slava Domnului*.

[κάτοπτρον]

κατοπτρικός, ή, ὄν *adj.* care reflectă imaginea (ca o oglindă): PLUT. *M.930a*.

[κάτοπτρον]

κάτοπτρον, ου, τό *subst.* oglindă: ~ εἶδους χαλκός ἐστ', οἶνος δὲ νοῦ AESCH. *Fr.393 bronzul este o oglindă a chipului, iar vinul a minții*; AR. *Th.140*, ARSTT. *Insomn.460a11* §.a., (prov.) τυφλῷ κάτοπτρον χαρίζη PLUT. *Ecl.27 dăruiești unui orb o oglindă*; (fig.) εὐ γὰρ ἐξεπίσταμαι ὁμιλίας ~ AESCH. *Ag.839 cunosc prea bine oglinda unei prietenii*; τὴν Ὀδύσειαν καλὸν ἀνθρώπινου βίου κάτοπτρον ARSTT. *Rh.1406b13 Odysseia [este] o frumoasă*

oglină a traiului omenesc.

[cf. καθοράω]

κατοράω, (ιον.) *v.* καθοράω

κατ-οργιάζω, *vb.* a iniția în misterele orgiastice: τοὺς ἔξω Πυλῶν πάντας Ἑλληνας ἡ πόλις κατοργιάζουσα PLUT. *M.418a cetatea inițiindu-i în misterele orgiastice pe toți grecii de dincolo de Thermopylai*; PLAT. *Sol.12.9*, (pas.) PLUT. *Fr.178*.

[κατά, ὀργιάζω]

κατορθοῦν, ούντος, τό *subst.* *v.* κατορθόω

κατ-ορθόω-ῶ, *vb.* [impf. κατώρθουν, viit. κατορθώσω, aor. κατώρθωσα, pf. κατώρθωκα, m.m.c.p. κατώρθώκειν; *med.(-pas)*. impf. κατωρθούμην, viit. κατορθώσομαι, aor. κατωρθωσάμην, pf. κατώρθωμαι, m.m.c.p. κατωρθώμην; *pas.* viit. κατορθωθήσομαι, aor. κατωρθώθη] I a ține drept, a îndrepta: σὸν κατορθώσας δέμας EUR. *Andr.1080 îndreptându-ți trupul*; (fig.) κατορθώσει ὁ νεώτερος τὴν ὁδὸν αὐτοῦ; LXX *Ps.118.9 tânărul își va ține dreaptă calea sa?* II a ține pe cale dreaptă, a salva: πολλά τοι σμικροὶ λόγοι ἔσφηλαν ἤδη καὶ κατώρθωσαν βροτοὺς SOPH. *El.416 de multe ori mici vorbe i-au pierdut și i-au salvat pe muritori*. III a conduce drept (= la țintă), a împlini cu succes *sau* a duce pe calea cea bună / la bun sfârșit, a câștiga: περὶ πλείστου ἂν ποιήσαιτο ... τοῦτον τὸν ἀγῶνα κατορθῶσαι LYS. 18.13 *ar face orice să câștige acest proces*; τουτὶ ... κατωρθώκαμεν περὶ ἐπιστήμης PLAT. *Th.203b am dus la bun sfârșit acest lucru privitor la știință*. IV a îndrepta, a reface: (pas.) LXX *2Par.29.35*. V (*intrans.*) I a fi pe calea cea dreaptă: (+ ac. de relație) δρῶν κατώρθωσαι φρενὶ AESCH. *Ch.512 în mintea ta ești pe drumul cel drept gata să acționezi*; ἄρ' ἔτ' ἐμψύχου ... κινήσεται μου ... κατορθοῦντος φρένα SOPH. *OC1487 oare mă va găsi cu mintea încă pe calea cea dreaptă?* 2 (frecv.) a merge țintă, ext. a avea succes, a izbuti, a izbândi, a reuși: ἐς μίαν βουλήν τυχοῦσάν τε καὶ μὴ κατορθώσασαν THUC. 5.111 [*depinzând*] *de o singură deliberare, dacă reușește sau nu are succes*; ὁ κατορθῶν THUC. 3.42 *cel care are succes*; εἰ κατορθώσειαν THUC. 7.66 *dacă ar izbândi*; οὐ κατορθώσει ἄνθρωπος ἐξ ἀνόμου LXX *Prov.12.3 un om nu va avea izbândă plecând de la o nelegiuire*; (subst.) θεὸς ...

vikān didōhē kai katorthōin PLUT. *Pyrrh.* 14.10 *zeul sã dea victorie și izbândã!*; (op. ἔξαμαρτάνειν „a da greș”) ISOC. 5.48, (+ ac. de relație) μυρίας μάχας κατορθώσας PLUT. *Comp.Phil.Flam.*2.1 *izbândind în mii de lupte*; (med.) εἰ κατορθοῖτο ἡ πείρα THUC. 4.76 *dacã ar reuși încercarea*; (pas.) τὸ δὲ κατορθωθὲν οὐρανόμενες ποιήσουσιν ISOC. 15.134 *ridicã pânã la cer ceea ce s-a reușit (= reușita)*. // **κατορθοῦν**, τὸ *subst.* I *izbândã, succes, reușitã*: DEM. 11.13, ARSTT. *EE*1247 a24. II *facere de bine, binele*: (op. τὸ ἀμαρτάνειν „greșealã”) τὸ ~ μοναχῶς ARSTT. *EN*106b31 *binele [poate fi înfãrțuit într-un singur fel]*. // **κατορθοῦντες**, οἱ *subst.* cei care merg drept, cei dreπți: (op. ἀσεβεῖς „necredincioși”) LXX *Prov.*14.11.

[κατά, ὀρθῶ]

κατόρθωμα, ατος, τὸ *subst.* ἀctione condusã drept la țintã, *ext.* reușitã, izbândã, succes: ἐπιτελεσθέντος δὲ τοῦ κατορθώματος PLB. 1.78.13 *dupã ce s-a desãvârșit izbândã*; τὸ ~ ποιεῖς μικρόν PLUT. *Aem.*26.11 [*imi*] *micșorezi izbândã*; τã Κυβερικὰ κατορθώματα PLUT. *Caes.*6.2 *izbãnzile cimbrice (= împotriva Cimbrilor)*; IOS. *BI.*265, APP. *Hann.*92. [κατορθῶω]

κατόρθωσις, εως, ἡ *subst.* I ἰndreptare: (fig.) εἰς κατόρθωσιν πάσης ψυχῆς LXX *Iud.*11.7 *pentru îndreptarea fiecãrui suflet*. II *izbândã, succes*: αἱ δὲ τοῦ πολέμου κατορθώσεις PLUT. *Dio.*47.7 *izbãnzile rãzboiului*; PLUT. *Comp.Cim.Luc.*1.8. III *temelie*: ~ τοῦ θρόνου LXX *Ps.*96.2 *temelie a tronului*.

[κατορθῶω]

κατορθωτικός, ἡ, ὄν *adj.* capabil *sau* plin de izbândã, izbânditor: ARSTT. *EN*104b33, PLUT. *Phil.*8.7.

[κατορθῶω]

κατ-ορρωδέω-ᾶ, *vb.* {ion. καταρρωδέω, aor. 3pl. καταρρώδησαν, inf. aor. καταρρωδέησαι, part. aor. καταρρωδήσας, pf. καταρρώδηκα, m.m.c.p. 3sg.} a-i fi foarte fricã, a se teme (tare), a fi înspãimântat: (+ ac.) εἴ τοι σύ σφεας καταρρώδηκας HDT. 3.145 *dacã ț-i-e foarte fricã de ei*; HDT. 9.8, PLB. 21.34.13, (+ μὴ) καταρρώδηκε μὴ πλέονες συλλεχθῆτε HDT. 9.45 *s-a temut sã nu vã adunați mai mulți*.

[κατά, ὀρρωδέω]

κατ-ορύσσω, *vb.* [impf. κατώρυσσον, viit.

κατορύζω, aor. κατώρυξα, pf. κατορώρυχα; *pas.* viit. κατορυχθῆσομαι și κατορυχῆσομαι, aor.2 κατορύγην, pf. κατώρυγμα] {att. -ύπτω} I a îngropa (sãrãnd în pãmânt), a înmormânta: Περσικὸν τὸ ζώνοντας ~ HDT. 7.114 *îngroparea de vii a oamenilor este un obicei persan*; PLUT. *M.*286f, (pas.) τὸ σῶμα ἢ καόμενον ἢ κατορυττόμενον PLAT. *Phd.*115e *corpul fie ars, fie îngropat*; ζῶσα κατορύσσεται PLUT. *TCG*15.6 *este îngropatã de vie*. II (gener.) a bãga în pãmânt: κατορύττουσι τοὺς πῖθους καὶ σκεπάζουσιν PLUT. *M.*702a *bagã butoaiele în pãmânt și le acoperã*.

[κατά, ὀρύσσω]

κατορύπτω, (att.) *v.* κατορύσσω

κατ-ορχέομαι-οῦμαι, *vb.* I a dansa în batjocurã în fața cuiva, a țopãi batjocoritor, *ext.* a batjocori, a lua în zeflemea: HDT. 3.151, LXX *Zah.*12.10, (+ ac.) PLUT. *Sull.*13.1 (+ gen.) κατορχούμενος τῆς ἀναισθησίας αὐτοῦ PLUT. *M.*57a *luând în zeflemea prostia lui*. II a îmblãnzi *sau* a captiva prin dans: (+ ac.) φῶλον ... μάχιμον ... κατορχήσατο LUC. *Salt.*22 a *îmblãnzit prin dansuri un trib rãzboinic*.

[κατά, ὀρχέομαι]

κατότι, (ion.) *v.* καθότι

κατ-ουδαῖος, ὄν *adj.* de sub pãmânt, subpãmãntean: (pl.) Κατουδαῖοι HES. *Fr.*150 *cei de sub pãmânt*; (gigant) CALL. *Del.*142.

[κατά, οὐδαῖος]

κατουλάς, *adj.f.* [gen. -άδος] învãluit în întuneric, tenebros: (noapte) SOPH. *Fr.*433, A.RH. 4.1695.

[cf. κατεiléω]

Κάτουλος, ου, ὁ *subst.* Catulus (*cognomen roman*): PLUT. *Publ.*15.2.

[lat. *Catulus*]

κατ-ουρέω-ᾶ, *vb.* a urina (pe): (+ gen.) ἄς ἐγὼ φυλάξομαι ... μὴ κατουρήσωσί μου AR. *Ec.*832 *mã voi pãzi de ele sã nu se usureze pe mine*; (abs.) ARSTT. *HA*556b16, LUC. *Merc.*Cond.34.

[κατά, οὔρέω]

κατ-ουρίζω, *vb.* a merge cu vânt prielnic, a ajunge la liman, *fig.* a se împlini: καὶ τãδ' ὀρθῶς ἐμπεδα κατουρίζει SOPH. *Tr.*828 *și acestea, la momentul potrivit, se împlinesc fãrã greș împinse de un vânt favorabil*.

[κατά, οὔρος]

κατ-ουρώ-ᾶ, *vb.* a naviga cu vânt prielnic:

PLB. 1.61.7, (pas.) τὴν ναῦν πρῦμνηθεν ὑπὸ τοῦ ἀνέμου κατουρουμένην LUC. *Lex* 15 *corrabie împinsă de un vânt prielnic dinspre ruză*.

[κατά, οὔρος]

κατ-οχεύς, ἑως, ὁ *subst.* țâțână, balama: (a porților) CALL. *Ap*.2.6.

[κατά, ὄχεύς]

κατ-οχεύω, *vb.* a pune la montă, a împerechea: LXX *Lev*.19.19.

[κατά, ὄχεύω]

κατοχή, ἥς, ἡ *subst.* I *retinere, arest:* HDT. 5.35, IOS. *AI*2.112. II *reprimare, înabușire:* PLUT. *M*.584e. III *posedare, stăpânire, inspirație (divină):* ἡ δ' ἐξ Ἑρωτος ~ PLUT. *M*.761e *posedare din partea lui Eros; τὰ πάντα ἐν τῇ κατοχῇ ἀληθεύουσα* ARR. *An*.4.13.5 *spunându-le pe toate adevărate într-o stare de inspirație divină;* PLUT. *Alex*.2.9. IV *ținere (a respirației):* ARSTT. *Pr*.963b9.

[κατέχω]

κατόχιμος, *on adj.* I *aflat în stăpânire:* ἔσονται ὑμῖν κατόχιμοι εἰς τὸν αἰῶνα LXX *Lev*.25.46 *vă vor fi în stăpânire pe vecie.* II *stăpânit de divinitate:* LUC. *I*Tr.30.

[κάτοχος]

κάτοχος, *on adj.* I *ținut în jos:* γαῖα κάτοχα AESCH. *Pers*.223 *ținute jos sub pământ.* II *ținut bine, care păstrează sau cuprinde cu strășnicie:* οἱ μοχλοὶ αὐτῆς κάτοχοι αἰώνιοι LXX *Od*.6.7 *drugii pământului sunt ținuți bine pe vecie;* LXX *Iona*2.7, (fig. d. memorie) ἀναλαβῶν δὲ ~ καὶ μνημονικός PLUT. *Cat*.*Mi*1.6 *odată ce înțelegea, le cuprindea bine și le ținea bine minte.* III *care se află în stăpânire, supus, cuprins:* (+ dat.) οὐ μὴ ἔξεγερεῖς τὸν ὑπνω κάτοχον SOPH. *Tr*.978 *nu-l trezi pe cel aflat în stăpânirea somnului;* Ἄρει κάτοχον γένος EUR. *Hec*.1090 *neam supus lui Ares;* ARR. *An*.6.25.3. IV *posedat, stăpânit, cuprins, inspirat:* ὕφ' ἠδονῆς μεγάλης ~ PLUT. *Marc*.17.11 *stăpânit de o mare plăcere;* PLUT. *Crass*.8.4, *ποιούσι κατόχους τοῖς ἐnthousiasμοῖς ... τοὺς προφήτας* PLUT. *M*.431b *ii fac pe profeti să fie cuprinși de starea de enthousiasmos;* οὐδ' ἐπ' ὀλίγον τύφω ~ συνῆν LUC. *Demon*.5 *nu era deloc cuprins de fumuri;* ~ ἐκ Μουσῶν γενόμενος LUC. *Rh*.4 *ajungând să fie inspirat de Muze;* ARSTT. *Mir*.846b24.

[κατέχω]

κατόψιος, *on adj.* I *care poate fi văzut, vizibil:* πᾶσαι δὲ κατόψιοι εἰσι πόλλης A.RH. 2.543 *toate orașele apar în fața ochilor.* II *care privește spre, care dă spre:* (+ gen.) κατόψιον γῆς τῆσδε EUR. *Hipp*.30 *(templu) care privește spre acest pământ.*

[καθοράω]

κατόψομαι, *viit.* de la καθοράω.

κατ-οσοφαγέω-ῶ, *vb.* a se ospăta cu lâcomie: PLUT. *M*.5b.

[κατά, ὀσοφαγέω]

καττά, (dor.) *pt.* κατὰ τὰ: κατὰ πάτρια THUC. 5.77 *potrivit cu obiceiurile strămoșești.*

καττάδε, (dor.) *pt.* κατὰ τὰδε.

Καττιτερίδες, *ων, αἱ subst.* (att.) *v.* Κασσιτερίδες

καττιτέρινος, *η, on adj.* (att.) *v.* κασιτιτέρινος

καττίτερος, *ου, ὁ subst.* (att.) *v.* κασιότερος

κάττῆμα, *ατος, τό subst.* (att.) *v.* κάσσυμα

καττύπτεισθε, (eol.) *imper.* *prez.* 2pl. *med.:* SAPPH. 140a.

καττύς, *ύος, ἡ [ῶ] subst.* *bucată de piele (pusă pentru fixarea mânerului unei furci):* AR. *Fr*.285.

[καττύω]

καττύω, *vb.* (att.) *v.* κασσύω

κατυπερ-, (ion.) *v.* καθυπερ-

κατυπέρτερος, *η, on adj.* (ion.) *v.* καθυπέρτερος

κατυπνώ-ῶ, *vb.* (ion.) *v.* καθυπνώω

κάτυφε, *crază pt.* καὶ ἔτυφε, *v.* τύφω: SOPH. *Ant*.1009.

κάτω, *adv., prep.* [comp. κατωτέρω, superl. κατωτάτω] I (*adv.*) I *în jos, jos:* πᾶν δέ τ' ~ κάτω ἔλκεται IL. 17.136 *își trage în jos sprâncenele (= se încruntă);* ~ ὀρόων OD. 23.91 *privind în jos;* ἐτόξευον ~ THUC. 4.48 *trăgeau cu săgeți în jos;* ~ νεύσαντες ἐπὶ χθονός A.RH. 2.683 *plecându-și capetele jos spre pământ;* βάλε σεαυτὸν ~ NT *Mt*.4.6 *aruncă-Te jos;* τὰ ~ μέρη τοῦ σώματος PLUT. *Phoc*.28.6 *părțile de jos ale corpului;* (d. Hades și lumea infernală) οἱ ~ θεοὶ SOPH. *El*.292 *zeii de sub (pământ);* οἱ ~ *cei de jos*, sc. *cei de pe celălalt tărâm, cei morți;* ἀρχηγετεύειν δὲ τῶν ~ Αἰγύπτιοι λέγουσι Δήμητρα καὶ Διόνυσσον HDT. 2.123 *egiptenii spun că Demeter și Dionysos sunt stăpâni peste cei de pe celălalt tărâm;* (superl.) ἕως ἄδου κατωτάτω LXX *Tob*.S4.19 *până în partea cea mai de jos a tărâmului*

morților; (frecv. op. ἄνω „(în) sus”) ἄνω (καί) ~ (ἴν) *sus* (σί) (ἴν) *jos*; βλέπετ' ἄνω καί μή ~ EUR. Cyc.211 *priviți sus, nu jos!* (sc. *uitați-vă în ochii mei, nu în pământ!*); κᾶνω καί ~ τὸ σχοινίον φεύγουσι τὸ μεμλωμένον AR. Ach.21 *fug în sus și în jos* (= *în toate direcțiile / care încotro*) *de coarda vopsită în roșu*; τί ... ἄνω ~ πλανύττομεν; AR. Av.3 *de ce răătăcim în sus și-n jos* (= *în toate direcțiile*)?; ἀεὶ ἅπαντα ἄνω τε καί ~ ρεῖ PLAT. Phlb.43a *toate curg mereu și în sus și în jos*; (fig.) ἄνω καί ~ πεποίηκε τὰ τῶν Ἑλλήνων πράγματα DEM. 9.36 *propr. a făcut ca treburile grecilor să fie în sus și în jos* (= *a dat peste cap / a năruit complet situația grecilor*); Αἰγύπτου τὰ μὲν ἄνω ~ θήσω, τὰ δὲ ~ ἄνω HDT. 3.3 *propr. pe cele care sunt sus în Egipt le voi pune jos, iar pe cele de jos le voi pune sus* (= *voi răsturna Egiptul cu susul în jos și josul în sus*); (op. ἄνωθεν „de sus”) THEOC. 8.22, ἀπ' ἄνωθεν ἕως ~ NT Mt.27.51 *de sus până jos*; (comp.) Πότερον εἰς Ἄιδου ~; Καὶ νῆ Δί' εἴ τί γ' ἔστιν ἔτι κατωτέρω. AR. Ra.69-70 – *Oare jos în Hades?* – *Pe Zeus, mai jos, dacă mai este ceva.*; (subst.) ὑμεῖς ἐκ τῶν ~ ἐστὲ NT In.8.23 *vo sunteți din cele de jos*; (superl.) τὰ κατωτάτω HDT. 2.125 *părțile cele mai de jos (ale unei construcții)*; (op. ἀνωτάτω „partea cea mai de sus”) PLUT. M.568e. 2 (geogr.) *în partea de jos, sc. spre sud, pe coastă sau țărm*: ἐς τὴν ~ Μακεδονίαν THUC. 2.99 *în Macedonia de jos*; ~ ὄκουν THUC. 1.7 *locuia în zona de coastă*; στρατηγὸς ἦν τῶν ~ THUC. 8.5 *era comandantul celor de pe coastă*; (comp.) ἐπὶ τὴν κατωτέρω Καινόπολιν IOS. B15.504 *către partea mai de jos a Orașului Nou*. 3 (d. numere) sub, jos; (comp.) ἀπὸ διετοῦς καὶ κατωτέρω NT Mt.2.16 *de la doi ani și mai jos* (= *mai mici*). 4 (d. timp.) *după*: ἐν δὲ τοῖς κάτω χρόνοις PLUT. Cor.1.6 *în vremurile de mai apoi*; τῶν κάτω LUC. Hipp.1 *dintre cei de mai târziu*. // (spec.) **κάτω**, *τά subst. I* (pietre) *din partea de jos* (a liniei de alergare), sc. linie de start: (d. curse de alergare) θέωσιν εὖ ἀπὸ τῶν ~, ἀπὸ δὲ τῶν ἄνω μή PLAT. R.613b *aleargă bine la plecarea, dar nu la întoarcere*. **II** (log.) *genuri inferioare*: ARSTT. *Metaph.*992a18. **II** (*prep.*) (+ gen.) **I** sub, dedesubt: SOPH. OT968, *πῶς ... ὑπὲρ γῆς ἔστι κοῦδ ~ χθονός*; EUR. Alc.45 *cum de*

este pe pământ și nu sub pământ? 2 *mai jos de, dincolo de*: πρὸς τὴν ἡῶ κατωτέρω Δήλου HDT. 8.132 *spre răsărit de (insula) Delos*.

[v. κατά]

κατ-ώδυνος, *ov adj.* (foarte) *îndurerat, sfâșiat de durere*: LXX IRg.30.6, (+ dat.) ἄνδρες κατώδυνοι ψυχῆ LXX Jud.18.25 *bărbați sfâșiați de durere în suflet*.

[κατά, ὀδύνη]

κάτωθεν, *adv.* {poet. κάτωθε Theoc. 4.44} **I** (*adv.*) **1** *de jos*: ~ ἦλθον *am venit de jos* (sc. *din Hades*); ὦν χαμαὶ τᾶνω ~ ἐσκόπουν AR. Nub.231 *fiind cu capul în jos, le priveam de jos pe cele de sus*; ὕδωρ δ' ἐφόρουν ~ εἰς τὸν ἄερα AR. Av.1140 *purtau apa de jos către aer*; (op. ἄνωθεν „de sus”) καί ~ καὶ ἄνωθεν ... βάλλοντες THUC. 3.23 *aruncând [cu proiectile] și de jos și de sus*; PLB. 6.23.4, οἱ ~ θεοὶ *zeii subpământeni / infernali*; ἔχεις δὲ τῶν ~ ἐνθάδ' αὖ θεῶν ἄμοιρον ... νέκυν SOPH. Ant.1070 *ții aici un leș lipsit de zeii subpământeni*; ὁ ~ νόμος DEM. 23.28 *legea de mai jos* (= *următoare*); βάλλε κάτωθε τὰ μοσχία THEOC. 4.44 *alungă de jos* (= *din vale*) *viței*; (geogr.) *μέχρι ... τῆς κάτωθεν Ἀσίας* IOS. A112.295 *până la Asia de jos*; (subst.) τὰ ~ DEM. 2.10 *temeliile*. 2 (d. timp) *după*, *apoi*: τοὺς δ' εἰς τὸ ~ ἐκγόνους PLAT. Tim.18d *cei născuți apoi*. **II** (*prep.*) *sub, dedesubt*, *în partea de jos*: (+ gen.) ~ τοῦ κύκλου τῶν Ἀθηναίων THUC. 6.99 *sub [zidul] circular al ateniilor*; LXX Ex.38.24. [κάτω, -θεν]

κατω-κάρᾱ, [κά] *vb.* *cu capul în jos*: PI. Fr.161, *εἶπερ ἐκ ποδῶν ~ κρέμαιτο* AR. Ach.945 *dacă ar atârna de picioare cu capul în jos*; AR. Pax153.

[κατώ, κάρᾱ]

κατ-ωμάδιος, *av, on* [μά] *adj.* **I** *mai jos de umăr, din umăr, ext. cu forță*: δίσκου οὔρα κατωμαδίοιο IL. 23.431 *zvârlitura* (= *bătaia*) *unui disc aruncat din umăr* (= *cu forță*). **II** *purtat pe umăr*: θηρός ... δέρμα κατωμάδιον CALL. Aet.fr.24.10 *pielea fiarei purtată pe umăr*; CALL. Fr.268C.

[κατά, ὄμος]

κατ-ωμάδόν, *adv.* **I** *pe umăr*: μάστιγι ~ ἦλασεν ἵππους IL. 15.352 *a mânat caii cu biciul pe umeri*; IL. 23.500. **II** *atârând de umeri, în spinare*: ιοδόκη τετάνυστο ~ A.RH. 2.679 *tolba îi atârna pe umăr*; IOS.

A15.305.

[κατά, ὄμος]

κατωμοσία, ας, ἡ *subst.* {ion. -η} jurământ de învinuire, acuzație întărită de un jurământ: HDT. 6.65.

[κατόμνυμι]

Κάτων, ωνος, ὁ *subst.* Cato (*nume roman*): PLUT. *Cat.Ma.*12.4, APP BC1.50 ș.a.

[lat. Cato]

κατω-νάκη, ἥς, ἡ *subst.* haină cu tiv din piele de capră sau oaie, haină de sclav: AR. *Lys.*1151, id. *Ec.*724.

[κάτω,νάκη]

κατωνομένος, part. pf. med. de la κατονόομαι.

κατωπιάω-ῶ, vb. a privi în pământ: (d. o boală a cailor) ARSTT. HA604b11.

[κατωπός]

κατώρα, (ion.) ind. impf. act. 3sg. de la καθοράω: HDT. 7.208.

κατώρης, ες *adj.* [var. κατάρης] care suflă în jos: (d. vânt) SAPPH. 183.

[κάτω]

κατώρυξ, ὕχος *adj.* {ep. dat. pl. κατωρυχέσσι Od.} I îngropat, băgat în pământ: (pietre) OD. 6.267, id. 9.185. II săpat sub pământ, subteran: κατώρυγες δ' ἔναιον AESCH. *Pr.*452 *locuia sub pământ*; ἐκ κατώρυχος στέγης SOPH. *Ant.*1100 *din încăperea subterană*. // **κατώρυξ**, ὕχος, ἡ *subst.* groapă, văgăună, grotă, cavernă: κρύψω πετρῶδει ζῶσαν ἐν κατώρυχι SOPH. *Ant.*774 *am să o ascund de vie într-o văgăună de piatră*; EUR. *Hec.*1002.

[κατορύσσω]

κατώτατος, η, ον *adj.* (superl.) cel mai de jos, în partea cea mai adâncă sau profundă: XEN. *Cyr.*6.1.52, ἐν λάκκῳ κατωτάτῳ LXX *Ps.*87.7 *în partea cea mai adâncă a gropii*; (neut. subst.) τοῦ δὲ μέλιτος τὸ κατώτατον PLUT. *M.*701d *stratul cel mai de jos din miere*; εἰς τὰ κατώτατα τοῦ τόπου LXX *2Ezr.*14.7 *în părțile cele mai de jos ale locului*; LXX *Ps.*62.10, (neut. pl. adv.) οἱ κατώτατα ἐστεῶτες HDT. 7.23 *cei care stăteau în partea cea mai de jos*; HDT. 7.23.

[κάτω]

κατωτάτω, (superl.) v. κάτω

κατώτερος, α, ον *adj.* (comp.) I mai jos, mai adânc, inferior: (neut. subst.) εἰς τὰ κατώτερα [μέρη] τῆς γῆς NT *Ef.*4.9 *în părțile cele mai de jos ale pământului*; (neut.

adv. κατώτερον „mai jos”) LXX *Gen.*35.8, (+ gen.) κατώτερον τοῦ στόματος τῆς γαστρὸς ARSTT. HA565a4 *mai jos de orificiul pântecului*. II mai mic (în vârstă), mai tânăr: CALL. *Cer.*130.

[κάτω]

κατωτέρω, (comp.) v. κάτω

κάτω-φάγας, οὔ sau ἄ, ὁ *subst.* [var. καταφαγῆς Aesch. *Fr.*428, Men. *Fr.*424] (ornit.) *catophagas*, „care mănâncă cu capul în jos”, „mâncău”, nume de pasăre prob. imaginar: AR. *Av.*288.

[κάτω, ἔφαγον]

κατω-φερής, ἐς *adj.* (cf. var. καταφερής) care poartă sau atârână în jos, în pantă, abrupt, înclinat: ἔχει κεφαλὴν ... κατωφερῆ XEN. *Cyn.*5.30 *are capul aplecat în față*; τὸ χωρίον κατωφερές XEN. *Cyn.*10.9 *teren în pantă*; οὔσης στενῆς καὶ κατωφεροῦς τῆς καταβάσεως PLB. 3.54.5 *fiind un coborâș îngust și abrupt*; (câmpie) APP. BC4.105.

[κατά, φέρω]

καύαξ, ακος, ὁ *subst.* {ion. καύηξ -ηκος Call.} (ornit.) (specie de) pescăruș: CALL. *Fr.*522.

[posib. de origine pregrecească]

καυάζαις, (ep.) opt. aor. act. 2sg. de la κατάγνυμι: HES. *Op.*666, id. *Op.*693.

καύηξ, ηκος (ion.) v. καύαξ

Καυκάσιος, α, ον *adj.* din Caucaz, caucasian: τὸ Καυκάσιον ὄρος HDT. 1.104 *muntele Caucaz*; HDT. 3.97, ARR. *PostAlex.*5, Καυκασίη νύμφη A.RH. 3.242 *nimfa din Caucaz*.

[Καύκασις]

Καύκασις, ιος, ὁ *subst.* Caucaz (cf. Καύκασος): HDT. 1.203 ș.a.

Καυκάσος, ου, ὁ *subst.* Caucaz (*lanț muntos între Marea Neagră și Marea Caspică*): AESCH. *Pr.*719, ARSTT. *Mete.*350a28, PLUT. *Luc.*14.6 ș.a.

Καυκῶνες, ων, οἱ *subst.* cauconi (*populație din Anatolia (Il.), dar și în Elis (Pelopones) (Od.)*): IL. 10.429, id. 20.329, OD. 3.366, HDT. 4.148 ș.a.

Καυλιακόν, οὔ, τό *subst.* Cauliacon (*munte lângă Istros, identificare nesigură*): A.RH. 4.324.

καυλίζομαι, vb. a fi prevăzut cu un mâner: (lânci) AR. *Fr.*404.

[καυλός]

καύλινος, η, ον *adj.* făcut dintr-o tijă: δόρασι

δὲ καυλίνοις τοῖς ἀπὸ τῶν ἀσπαράγων LUC. VII.16 *lānci făcute din tije de sparanghel*. [καυλός]

καυλίον, ου, τό *subst.* (bot.) *caulion*, tip de algă, plantă acvatică neidentificată: ARSTT. HA591b12.

[καυλός]

καυλίσκος, ου, ὁ *subst.* tijă mică servind drept braț de candelabru: IOS. B17.149.

[καυλός]

Καυλο-μύκητες, ων, οἱ *subst. caulomiceți* (*populație imaginară*): ἐκλήθησαν δὲ Καυλομύκητες, ὅτι ἀσπίσι μὲν μυκητίναις ἐχρῶντο, δόρασι δὲ καυλίνοις τοῖς ἀπὸ τῶν ἀσπαράγων LUC. VII.16 *au fost numiți caulomiceți, pentru că se foloseau de scuturi din ciuperici și de lānci făcute din tije de sparanghel*.

[καυλός, μύκης]

καυλός, οὔ, ὁ *subst.* I cotor, mâner: πολλὸν πρὶν ἐν καυλῷ ἐάγη ... δόρου IL. 13.162 *lancea s-a rupt mult înainte de cotor*; IL. 13.608. II ἀπάραιοι a unei săbii, gardă: ἀμφὶ δὲ καυλὸν φάσγανον ἐρραίσθη IL. 16.338 *sabia s-a frânt în jurul gârzii*. III tulpinᾶ, lăstar, lujer, tijă, cotor: (d. plante) καυλὸν ... τὸν σιλφίου AR. Eq.894 *tulpină de silfii*; AR. Eq.824, (de acant) ARR. An. 6.22.7, (de varză) ARSTT. HA552a31, (d. un sfeșnic) στερεᾶν τὸν καυλὸν LXX Ex. 38.13 *cu tijă trainică*; LXX Num.8.4. IV (zool.) tub, nervație: (a aripii) PLAT. Phdr.251b, τὰ δὲ περὰ ἔχει καυλὸν ἅπαντα ARSTT. HA504a31 *toate aripile au o nervație*.

[cf. lat. *caulis* „cotor”]

Καυλωνία, ας, ἡ *subst.* Caulonia (*colonie greacă în sudul Italiei*): PLB. 10.1.4, PLUT. Fab.22.1.

Καυλωνιάτις, ἰδος, ἡ *adj.* ținut al coloniei Caulonia: (sc. γῆ) THUC. 7.25.

[Καυλωνία]

καῦμα, τος, τό *subst.* I arșiță, dogoare, căldură mare: καύματος ἐξ ἀνέμοιο δυσσαέος ὀρνυμένοιο IL. 5.865 *născându-se un vânt năpraznic de pe urma arșiței*; HES. Th.700, οἱ ἄνθρωποι ὑπὸ τοῦ καύματος μέλανες ἐόντες HDT. 2.22 *oamenii fiind negri din pricina arșiței*; HDT. 8.98, ἐν τῷ καύματι τῆς ἡμέρας LXX 2Rg.4.5 *în arșița zilei*; (op. παγετός „îngheț”) LXX Gen.31.40, (figură etimologică) ἐκαυματίσθησαν οἱ ἄνθρωποι ~ μέγα NT Ap.16.9 *oamenii au fost pârjoliți*

cu arșiță mare. II (d. corp) fierbințeală, febră, inflamație: ὑπὸ τοῦ ἐντὸς καύματος THUC. 2.49 *din pricina fierbințelii din interior*; PLAT. Tim.70d, συνεχῆ καύματα PLAT. Tim.86a *stări dese de fierbințeală*. III arsură: (de la frig) LUC. Lex.2, (d. cauterizare) τὰ διὰ χαλκοῦ καύματα ARSTT. Pr.863a31 *arsurile de pe urma bronzului*. IV resturi arse ale sacrificiilor: PLAT. Cri.120b.

[καίω]

καυμάτιζω, vb. [inf. aor. καυματίσαι, pas. aor. ἐκαυματίσθη] I a pârjoli, a încălzi foarte tare: καυματίσαι τοὺς ἄνθρώπους ἐν πυρὶ NT Apoc.16.8 *a-i pârjoli pe oameni prin foc*; (pas.) NT Mt.13.6, id. Apoc.16.9, PLUT. M.139d. II (pas.) (medic.) a fi atins de fierbințeală, a avea febră mare: PLUT. M.100b, id. M.691e.

[καῦμα]

καυμάτιδος, ες *adj.* arzător, pârjolitor, torid: (vântul de sud) ARSTT. Mete.364b23, ARR. Ind.13.2.

[καῦμα]

καυνάκης, ου, ὁ *subst.* șubă sau manta (orientală, persană sau babiloniană): AR. Vesp.1137, (de purpură) MEN. Fr.972 ARR. An.6.29.5.

[cf. γαυνάκης „haină de blană”]

Καυνίας, ου, ὁ *subst.* Caunias (*vânt care suflă dinspre cetatea Caunos, în Caria, spre insula Rhodos*): ARSTT. Vent.973a4.

[Καῦνος]

Καυνικός, ἡ, ὄν *adj.* din Caunos, caunic: HDT. 1.172, (vânt) APP. Mith.102.

[Καῦνος]

Καύνιος, α, ον *adj.* din Caunos, caunian: Καύνιοι τινες ἄνθρωποι PLUT. Art.11.9 *niște oameni din Caunos*; HDT. 1.171, PLB. 30.5.11, (cu referire la iubirea între frați) ~ ἔρωσ ARSTT. Rh.1402b3 *iubire cauniană* (sc. *nelegiuită / incestuoasă*).

[Καῦνος]

καῦνος, ου, ὁ *subst.* sorț, parte primită în urma tragerii la sorți: AR. Fr.660.

[et. nec.]

Καῦνος, ου, ἡ *subst.* Caunos (*cetate în Caria, azi lângă Dalyan în Turcia*): HDT. 5.103, THUC. 8.41, PLB. 30.9.12 ș.a.

καῦρος, α, ον *adj.* rău sau laș: SOPH. Fr.1059.

[et. nec.]

καυσία, ας, ἡ *subst.* *causia*, pălărie macedo-

neană cu boruri largi: MEN. *Fr.*331, PLB. 4.4.5, PLUT. *Pyrr.*11.13, ARR. *An.*7.22.2 ș.a. [καίω]

καύσιμος, ον *adj.* care poate fi ars, combustibil: AESCH. *Fr.*73b, ἔκαιον πάντα ὅσα καύσιμα ἑώρων XEN. *An.*6.3.19 *ardeau tot ce vedeau cã poate fi ars*; PLAT. *Lg.*849d, ARR. *Phys.*3.52 ș.a.

[καίω]

καῦσις, εως, ἡ *subst.* I ardere: HDT. 2.40, ξύλον ... ἵνα ἡ ἀνθρώποις εἰς καῦσιν LXX *Is.*44.15 *lemn ca să-i fie omului spre ardere*; λύχνους τῆς καύσεως LXX *Ex.*39.16 *candele de ars*; NT *Evr.*6.8, (+ gen. subiectiv) εἰς καῦσιν πυρός LXX *Dan.*7.11 *spre arderea focului (= să ardă în foc)*; ἵχνος ... καύσεως PLUT. *M.*666c *urmă de ardere*. II (medic.) cauterizare: PLAT. *Prot.*354a. III vas cu jăratice: LXX *Lev.*6.2.

[καίω]

καῦσος, ου, ὁ *subst.* fierbințeală, febră mare: ARSTT. *Metaph.*981a12, LUC. *Philops.*25, (pl.) διὰ τί ἐν τῇ ψυχροτάτῃ ὥρᾳ οἱ καῦσοι μᾶλλον γίνονται; ARSTT. *Pr.*909a22 *de ce stărilor de febră mare au loc mai degrabă în sezonul rece?*

[καίω]

καυσόω-ῶ, *vb.* a arde (complet): (pas.) στοιχεῖα δὲ καυσούμενα λυθήσεται NT *2Pt.*3.10 *stihiiile, arse tare, se vor desface (= topi)*.

[καῦσος]

καύστειρα, ης *adj.f.* arzător, (fig.) înfocat, înflăcărat: IL. 4.342, μάχης καυστείρης IL. 12.316 *luptă înfocată*.

[καυστήρ < καίω]

καυστηριάζω, *vb.* |part. pf. med. κεκαυστηριασμένος| v. καυτηριάζω: NT *1Tim.*4.2.

καυστικός, ἡ, ὄν *adj.* |compar. -ώτερος, superl. -ώτατος| I având proprietatea de a arde (ceva), în stare să ardă, arzător: ARSTT. *Ph.*251a16, τὸ καυστὸν οὐ καίεται αὐτὸ καθ' αὐτὸ ἄνευ τοῦ καυστικοῦ ARSTT. *deAn.*417a8 *ceea ce poate arde nu arde de la sine în lipsa a ceva în stare să-l ardă*; (căldură) ARSTT. *Mete.*387a25, (comp.) LXX *4Mac.*10.14. II cu foc: βασάνοις καυστικαῖς LXX *4Mac.*6.27 *chinuri cu foc*.

[καυστός]

καυστός, ἡ, ὄν *adj.* |var. καυτός| I care poate arde, care poate fi ars, combustibil: τὸ λιπαρὸν μὲν καυστὸν ARSTT. *Metaph.*1046a25

ceea ce este gras poate fi ars; (lemn) ARSTT. *Mete.*387a18, (subst.) τὸ καυστὸν κέκασται PLUT. *M.*106d *ceea ce poate fi ars arde*. II ars, înroșit în foc: (ἄρως) EUR. *Cyc.*633.

[καίω]

Καύστριος, ου, ὁ *subst.* v. Κάυστρος: IL. 2.461, HDT. 5.100.

Καύστριος, α, ον *adj.* a râului Caystros: (câmpii) AR. *Ach.*68, (pajiște) CALL. *Dian.*257.

[Καύστρος]

Καῦστρος, ου, ὁ *subst.* Caystros (*râu în Lydia, care se varsă în mare în apropiere de Ephesos*): XEN. *An.*1.2.11, *Cyr.*2.1.5, ARR. *An.*5.6.7 ș.a.

καύσω, viit. de la καίω.

καύσων, ωνος, ὁ *subst.* arșiță, dogoare: οὐχὶ καύσωνα ἀναπαύσει δρόσος; LXX *Sir.* 18.16 *roua nu va potoli arșița?*; NT *Mt.*20.12, id. *Lc.*12.55, (op. ψῦχος „frig”) LXX *Od.*8.67 ἐν ἡμέρᾳ καύσωνος AESOP. 8.54 *într-o zi cu arșiță*.

[καίω]

καυτήρ, ἦρος, ὁ *subst.* I (*adj.m.*) care arde, care dă foc: (d. tiranul Phalaris) τὸν δὲ ταύρω χαλκῆω καυτήρα Pl. *P.*1.95 *cel care ardea [oamenii săi] într-un taur de bronz*. II (*subst.*) stigmatizare cu fierul roșu, cauterizare: ὁ δὲ τύπος τοῦ καυτήρος ἔστω ἀλώπηξ LUC. *Pisc.*46 *stigmatul să fie o vulpe*.

[καίω]

καυτηριάζω, *vb.* |aor. ἐκαυτηρίασα; *med-pas.* part. pf. κεκαυστηριασμένος| a arde sau a însemna cu fierul roșu, a înfiera: (fig.) κεκαυστηριασμένων τὴν ἰδίαν συνείδησιν NT *1Tim.*4.2 *însemnați cu fierul roșu în propria conștiință*.

[καυτήρ]

καυτήριον, ου, τό *subst.* fier de cauterizare, fier roșu (frecv. ca instrument de tortură): PLUT. *M.*255f, LXX *4Mac.*15.22, LUC. *Pisc.*46.

[καυτήρ]

καυτός, ἡ, ὄν *adj.* v. καυστός

καῦτός, crază pt. καὶ αὐτός.

καυχάομαι-ῶμαι, *vb.* |impf. ἐκαυχώμην, viit. καυχῆσομαι, aor. ἐκαυχῆσάμην, κεκαύχημαι aor. ἐκαυχῆθην; *pas.* aor. ἐκαυχῆθην| {tard. 2sg. καυχᾶσαι NT; dor. καυχέομαι Theoc.} I a se fâli, a se fuduli, a se lăuda: (abs.) μὴ καυχᾶσθε καὶ μὴ λαλεῖτε

ὕψηλά LXX IRg.2.3 *nu vă făliți și nu vorbiți trufaș*; NT 2Cor.11.18, (+ ac.) SAPPH. 15b.10, ἵνα κἀγὼ μικρόν τι καυχῆσωμαι NT 2Cor.11.16 *ca să mă laud și eu puțin*; (+ prep.) μὴ καυχᾶσθω ὁ σοφὸς ἐν τῇ σοφίᾳ αὐτοῦ LXX Od.3.3 *să nu se fălească înțeleptul cu înțelepciunea lui*; NT 1Cor.1.31, (+ inf.) εὐεργεσίῃσι βασιλέα οὐ καυχῆσαι ὑπερβαλέσθαι HDT. 7.39 *nu te-ai putea lăuda că îl întreci pe rege în binefaceri*; τίς καυχῆσεται ἀγνήν ἔχειν τήν καρδίαν; LXX Prov.20.9 *cine se va făli că are o inimă curată?*; (subst.) τὸ καυχᾶσθαι Pl. O.9.38 *slăvirea de sine*. II a se bucura: LXX Ps.31.11. [et. nec.]

καύχη, ης, ἡ *subst.* {dor. gen. -ας} slavă, laudă: Pl. N.9.7.

[cf. καυχάομαι]

καύχημα, τοσ, τὸ *subst.* {dor. -ᾶμα Pi.} (motiv de) fală, trufie, slavă, lăudărosenie, mândrie, semeție, glorie: ~ κατάβρεχε σιγᾶ Pl. I.5.51 *strophește cu tăcere trufia*; ~ δὲ τέκνων πατέρες αὐτῶν LXX Prov.17.6 *mândria copiilor sunt părinții lor*; ἔχει ~ NT Rom.4.2 *are motiv de fală*; οὐκ ἔστιν μοι ~ NT 1Cor.9.16 *nu este pentru mine un motiv de laudă*; τὸ ~ ἡμῶν τὸ ὑπὲρ ὑμῶν NT 2Cor.9.3 *fala noastră cu voi (= ceea ce spunem cu fală despre voi)*; PLUT. Aem.27.6.

[καυχάομαι]

καύχησις, εως, ἡ *subst.* motiv de laudă, acțiunea de a se făli, slavă deșartă: ἔσται αὐτῷ εἰς καύχησιν LXX Sir.31.10 *ū va fi spre laudă*; πᾶσα ~ τοιαύτη πονηρά ἔστιν NT Iac.4.16 *orice fală de felul acesta este rea*; NT 2Cor.7.4, ἔχω ... [τὴν] καύχησιν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ NT Rom.15.17 *mă pot lăuda în Iisus Hristos*.

[καύχημα]

Καφαρναούμ, ἡ *subst.* Capharnaum (*oraș în Galilea*): IOS. B13.520, NT Mt.11.23, id. Lc.4.23 ș.a.

[ebr. כַּפְרִנָּה נָחֻם „satul lui Naum” sau „satul mângâierii”]

Καφήρειος, α, ον *adj.* {fem. -ος Eur.} din Caphereus: (țărni) EUR. Tr.90.

[Καφηρεύς]

Καφηρεύς, ἑως, ὁ *subst.* Caphereus (*promontoriu în sud-estul insulei Euboia*): HDT. 8.7, ARSTT. Vent.973a22, LUC. ITr.15.

Καφηρίδες, ὠν, αἱ *adj.f.* v. Καφήρειος: πέτρας Καφηρίσιν EUR. Hel.1129 *stâncile*

caphereene.

[Καφηρεύς]

καχάζω, *vb.* {var. καγγάζω Soph.; dor. viit. καχαζῶ Theoc.} a râde zgomotos sau în hohote, a râde batjocoritor: πάντων καχαζόντων γλώσσαις βαρυάλγητ' SOPH. Ai.199 *toți bătându-și joc (= râzând în batjocură) cu vorbe aducătoare de suferință*; AR. Ec.849, THEOC. 5.142.

[onomat.; cf. lat. *cachinno* „a hohoti de râs”]

καχασμός, οῦ, ὁ *subst.* răs zgomotos sau batjocoritor, rânjet: (pl.) AR. Nu.1073.

[καχάζω]

κάχεζεν, crază pt. καὶ ἔχεζεν: AR. Ach.82.

καχεκτέω-ῶ, *vb.* a avea o situație rea, a fi într-o situație proastă: καχεκτοῦντες τῶν ἀθλητῶν PLB. 29.17.4 *cei care nu sunt în formă dintre atleți*; καχεκτοῦντες (ἦσαν) ταῖς ψυχαῖς PLB. 20.7.4 *erau într-o situație de decădere a sufletelor*; ἐκ πολλῶν ἡδη χρόνων καχεκτοῦντες PLB. 20.4.1 *fiind deja de mulți ani într-o situație de decădere*.

[καχέκτης]

καχέκτης, ου *adj.m.* care are o stare rea, ext. prost dispus, nemulțumit sau turbulent: πολλοὺς καχέκτας καὶ στασιώδεις PLB. 1.68.10 *mulți turbulenți și răzvrătiți*; PLB. 1.9.3 ș.a.

[κακός, ἔχω]

καχεξία, ας, ἡ *subst.* I condiție rea, stare proastă, boală: (op. εὐεξία „stare bună”) σωματῶν καχεξίαν PLAT. Grg.450a *stare rea a trupurilor*; ARSTT. EN1129a22, id. Top.157b20, (d. cai) ἐξεθεράπευσε τὴν καχεξίαν αὐτῶν PLB. 3.88.1 *le-a lecuit starea rea*; PLB. 5.87.4. II (fig.) nemulțumire: PLB. 2.41.9.

[καχέκτης]

κάχθές, crază pt. καὶ ἔχθές.

καχλάζω, *vb.* I a spumega, a gâlgâi, a bolborosi, a clocoti: (d. lichide) (cupă) Pl. O.7.2, (val) A.RH. 2.570, (fluviu) A.RH. 2.1266, (țărni) THEOC. 6.12, ARR. An.5.20.8, (fig.) κύμα περὶ πτόλιν ... ἀνδρῶν καχλάζει AESCH. Th.115 *un val de oameni clocotește împrejurul cetății*; AESCH. Th.761. II a împroșca: EUR. Hipp.1211.

[onomat.]

κάχληξ, ηκος, ὁ *subst.* nisip amestecat cu pietre pe țărmul mării, prund, prundiș: διαμώμενοι τὸν κάχληκα THUC. 4.26

răcăind în prundiș; IOS. *Al* 5.18, ARR. *An*.6.23.3.

[posib. onomat. sau de origine pregrecească]

κάχλιδων, crază pt. και ἐχλιδων: AR. *Th*.163.

καχρύδιον, ου, τό *subst.* grăunte de orz (prăjit): ARSTT. *Pr*.923b13.

[dim. de la κάχυρος]

κάχρῦς, υος, ἡ *subst.* orz prăjit: καχρῶν ονίδιον εὐωχημένον AR. *V*.1306 *măgăruș ospătăndu-se cu boabe de orz prăjit*; AR. *Nu*.1358, LUC. *Lex*.2.

κάχ-ὑποπτος, *adj.* care bănuiește răul, suspicios: AR. *Fr*.794, (judecător) PLAT. *R*.409c, καχύποπτοί εἰσι διὰ τὴν ἀπιστίαν, ἀπιστοὶ δὲ δι' ἐμπειρίαν ARSTT. *Rh*.1389b22 *sunt suspiciosi din neîncredere, neîncredători însă din experiență*.

[κακός, ὑποπτος]

κάχ-ὑπότοπος, ον *adj.* care bănuiește lucruri rele, bănuitor, suspicios: (d. îndrăgostiți) PLAT. *Phdr*.240e.

[κακός, ὑποτοπέω]

καψάκης, ου, ὁ *subst.* v. καμψάκης

καψάκης, ου, ὁ *subst.* urciior: (pt. ulei) LXX *3Rg*.17.12, id. *Iud*.10.5, (pt. apă) LXX *3Rg*.19.6.

[lat. *capsa* „cutie cilindrică (pentru suluri de cârți sau alte lucruri)”]

κάψις, εως, ἡ *subst.* înfulecare, înghițitură: (d. urs) ARSTT. *HA*595a10.

[κάπτω]

κάω, (att.) v. καίω

κε(ν), *partic.* [înainte de vocală κεν; mereu enclitică] {dor. kã} (ep., mai ales la Hom.) v. ἄν

Κεάδης, ου, ὁ *adj.m.* {ep. gen. Κεάδαιο} (d. Troizenos) fiu al lui Keas: IL. 2.847.

κεάζω, *vb.* |aor. ἐκέασσα Od. 5.132, id. 7.250 și κέασσα Il. 16.347 și κέασα Od. 14.418, id. 20.161, inf. aor. κέασαι Od. 15.322, A.Rh. 4.392; *med. part. pf.* κεκεασμένος Od. 18.309; *pas. aor. 3sg.* (ἐ)κεάσθην Il. 16.578, A.Rh. 2.104, *part. aor.* κεάθεις] a face bucăți, a fărâma, a sparge, a rupe: κέασσε δ' ἄρ' ὅστέα λευκά IL. 16.347 *a frânt oasele albe*; νῆα ... κεραινω Ζεὺς ... ἐκέασσε OD. 7.250 *Zeus a fărâmat corabia cu un trăsnet*; (pas.) ἀνδιχα πᾶσα κεάσθη IL. 16.578 *întreg (capul) i-a fost spart în două bucăți*; A.RH. 2.104.

[R. IE *kes-* „a tăia”]

κέαρ, (trag., Pi., A.Rh.) v. κῆρ

κέαται, (ep.) ind. prez. med. 3pl. de la κέμαι: IL. 11.659 *ș.a.*

κέατο, (ep.) ind. impf. med. 3pl. de la κέμαι: IL. 13.763.

Κέβης, ητος, ὁ *subst.* Kebes (*nume de persoană*): PLAT. *Phd*.62b, LUC. *Merc*.42 *ș.a.*

κεβλή, ης, ἡ *subst.* (poet.) cap: CALL. *Fr*.657.

κεβλή-πυρις, εως, ἡ *subst.* (ornit.) (dub.) cinteză cu cap roșu: AR. *Av*.303.

[κεβλή, πῦρ]

Κεβρήν, ἦνος, ὁ *subst.* Kebren (*oras în regiunea Troada, în Asia Mică*): XEN. *HG*3.1.17, DEM. 23.154.

Κεβρήνιος, ου, ὁ *subst.* locuitor din Kebren, kebrenian: XEN. *HG*3.1.18.

[Κεβρήν]

Κεβριόνης, ου, ὁ *subst.* [voc. κεβρίονα Ar.] Kebriones (*nume de persoană*): IL. 16.727, AR. *Av*.553.

κεγγράμις, ίδος, ἡ [ἴ] *subst.* (bot.) sămânță de smochină: ARSTT. *HA*549a29, id. *Pr*. 931a32.

[κέγγρος]

Κεγγρε(ι)αί, ὦν, αἱ *subst.* |var. Κεγγρεία -ᾶς, ἡ| Kenchreiai, port în estul Corintului: THUC. 8.10, XEN. *HG*7.1.41.

Κεγγρεία, ᾶς, ἡ *subst.* v. Κεγγρεαί: THUC. 4.42 *ș.a.*

κεγγρεών, ὦνος, ὁ *subst.* atelier de măcinare: DEM. 37.26.

κεγγρηίς, ίδος, ἡ *subst.* v. κεγκρίς: ARSTT. *HA*509a6.

κεγγριαίος, α, ον *adj.* de mărimea unui bob de mei: LUC. *Icar*.18.

[κέγγρος]

κεγγρίς, ίδος, ἡ *subst.* (ornit.) (specie de) șoim: ARSTT. *HA*558b28, id. *HA*594a2.

[κέγγρος]

κεγγροβόλοι, ων, οἱ *subst.* semănători de mei: LUC. *VH*1.13.

[κέγγρος]

κέγγρος, ου, ὁ, ἡ *subst.* I (bot.) mei sau bob de mei: HDT. 1.193, id. 3.100, XEN. *An*.1.2.22, ARSTT. *HA*595a28, LXX *Iez*.4.9

II (pl.) icre: HDT. 2.93.

[et. nec.]

κεγγρώματα, ων, τά *subst.* v. κέρχνωμα

[κέγγρος]

κεδαίω, *vb.* |var. κεδάω-ῶ| a rupe: μελεῖσθι κεδαιόμενος A.RH. 2.626 *rupt în bucăți*.

[cf. κεδάννυμ]

κεδάννυμι, *vb.* {ep. poet. (ἐ)κέδασα ἢ ἐκέδασσα II. 5.88, Od. 13.317; *med.* m.m.c.p. 3sg. κεκέδαστο A.Rh. 2.1112; *pas.* aor. (ἐ)κεδάσθην, 3pl. κέδασθεν II. 15.657, A.Rh. 2.135} a rupe, a sfârâma, *ext.* a risipi, a împrăștia, a dispersa: ἐκέδασσε γεφύρας IL. 5.88 (*torentul*) a rupt poduri; Αἴας ... Τρώων ἐκέδασσε φάλαγγας IL. 17.285 *Aias a împrăștia rândurile troienilor*; θεὸς δ' ἐκέδασεν Ἀχαιοὺς OD. 14.242 *un zeu i-a risipit pe ahei*; (*pas.*) κεδασθείσης ὑσμίνης IL. 15.328 *odată ce lupta s-a împrăștia*; A.Rh. 2.1112.

[v. σκεδάννυμι]

κεδνός, ἡ, ὄν *adj.* |superl. -ότατος| I de încredere, credincios, devotat, apropiat; grijuliu, prudent, atent, iubitor: ὀππότε τις μνήση κεδνοῖο ἄνακτος OD. 14.170 *ori de câte ori cineva își aduce aminte de comandantul grijuliu*; κεδνούς τε τοκῆς IL. 17.28 *părinți mângâietori*; τί φίλτερον κεδνῶν τοκέων ἀγαθοῖς; Pl. I.1.5 *ce poate fi mai drag pentru cei buni decât niște părinți iubitori?*; ἀμφίπολος ... κεδνή OD. 21.66 *slujitoare grijulie*; κεδνὸν λέχος EUR. *Hipp.* 835 *sofie credincioasă*; IL. 24.730, ναὸς κεδνὸν οἰακοστρόφον EUR. *Med.* 523 *cârmaciul grijuliu al corabiei*; Hes. *Th.* 169, (neut. pl.) κεδνὰ ἰδυῖα Εὐρύκλεια OD. 1.428 *credincioasa Eurycleia*; (superl.) οἱ κεδνότατοι IL. 9.586 *cei mai devotați*; OD. 10.225. II cuvenit, frumos, bun: πῶς δῆτ' ἂν εἰπῶν κεδνὰ τάληθῆ τύχος; AESCH. *Ag.* 622 *ai putea spune lucruri frumoase și adevărate în același timp?*; πῶς κεδνὰ τοῖς κακοῖσι συμμείξω AESCH. *Ag.* 648 *cum le voi pune împreună pe cele cuvenite cu cele rele?* III curajos, nobil, glorios: θέλουσα δρᾶν τι κεδνόν EUR. *IA* 371 *vrând să săvârșesc ceva glorios*; λόγους κεδνοὺς ἔχω EUR. *Alc.* 38 *am motive nobile*.

[cf. κῆδω?]

Κεδρεῖαι, ὄν, αἱ *subst.* Kedreiai (*cetate în Caria, în sud-vestul Turciei de azi*): XEN. *HG* 2.1.15.

Κεδρεῖπολις, ἡ *subst.* Kedreipolis (*cetate în Tracia*): ARSTT. *HA* 620a33.

κεδρία, ας, ἡ *subst.* {ion. -η Hdt.} rășină de cedru: HDT. 2.87.

[κέδρος]

κεδρίνιος, η, ὄν *adj.* din lemn de cedru: θάλαμον ... κεδρίνον IL. 24.192 *iatac din lemn*

de cedru; LXX *1Pr.* 17.6, ἐλαίω κεδρίνω ARSTT. *HA* 583a23 *cu ulei de cedru*; ξύλον κεδρίνον LXX *Num.* 19.6 *lemn de cedru*; ῥ.α. [κέδρος]

κεδρίς, ἶδος, ἡ *subst.* fruct de ienupăr: ἔτριβε κεδρίδας AR. *Th.* 486 *măcina fructe de ienupăr*.

[κέδρος]

κέδρος, ου, ἡ *subst.* I (bot.) cedru: ὄδμη κέδρου τ' εὐκεάτοιο OD. 5.60 *miros de cedru ce se taie ușor*; HDT. 4.75, ARSTT. *Mir.* 841a15, LXX *Ps.* 148.9, τὰ ἐπιλεκτα τῆς κέδρου LXX *Iez.* 17.3 [*părțile*] *alese din cedru*. II casă din lemn de cedru: (pl.) EUR. *Alc.* 365. III cutie din lemn de cedru: THEOC. 7.81.

Κεδρῶν, ὁ *subst.* Kedron, (*pârâu*): IOS. *BI* 5.70, NT *In.* 18.1.

κεδρωτός, ἡ, ὄν *adj.* făcut din lemn de cedru: (acoperiș) EUR. *Or.* 1370.

[κεδρώω]

κέεσθαι, inf. prez. med. necontr. de la κεῖμαι.

κέεται, (ion.) ind. prez. 3sg. necontr. de la κεῖμαι.

κέηται, conjct. prez. med. 3sg. de la κεῖμαι.

Κέθηγος, ου, ὁ *subst.* Kethegos (*nume de persoană*): PLUT. *Cic.* 30.6, APP. *BC* 2.4.

κεῖ sau **κεῖ** sau **κεῖ**, crază pt. καὶ εἰ.

κεῖατο, (ep.) impf. 3pl. de la κεῖμαι: IL. 11.162.

κεῖθεν, *adv.* (ep.) v. ἐκεῖθεν

κεῖθι, *adv.* (ep.) v. ἐκεῖθι

κεῖμαι, *vb.* |prez. 1sg. κεῖμαι, 2sg. κεῖσαι, 3sg. κεῖται, 1pl. κείμεθα, 2pl. κεῖσθε, 3pl. κείνται, impf. 1sg. ἐκέμην, 2sg. ἔκεισο, 3sg. ἔκειτο, 1pl. ἐκέμεθα, 2pl. ἔκτεισθε, 3pl. ἔκειντο, viit. κείσομαι, conjct. 3sg. κέηται, opt. 3sg. κέοιτο, 3pl. κέοιντο, inf. κείσθαι, part. κείμενος, imper. 2sg. κείσο, 3sg. κείσθω, 2pl. κείσθε] {ep. ion. prez. 3pl. κέᾱται Il., Luc., κείᾱται A.Rh. ἢ κέονται Hom., Theoc., impf. 3sg. κείτο Il., 3pl. (ἐ)κέατο Il., Hes., κείατο Hom., Hes., iter. 3sg. κέσκετο Od., conjct. 3sg. κείται; dor. viit. 1sg. κεισεῦμαι Theoc. 3.53} I (gener.) a sta culcat sau tolănit, a zăcea, a șede, a se odihni: κείτο ἐν νήεσσι ... δῖος Ἀχιλλεύς IL. 2.688 *divinul Achilleus șede la corăbii*; ἔνθα περ αὐτὸς ἐπὶ ψαμάθοισιν ἐκέμην OD. 13.284 *acolo unde eu însumi stăteam tolănit pe prundi*; ἀποβάντες ἐκέμεθα νηὸς ἅπαντες OD. 13.281 *coborând din corabia noi toți ne odihneam*. II a rămâne, a sta: (d.

Philoctetes) ἐν νήσῳ κείτο κρατέρ' ἄλγεα πάσχων IL. 2.721 *rămânea în insulă suferind dureri grele*. **III** (d. morți, cadavre) a fi întins *sau* culcat, a zăcea: πυρὴν ..., ἧ ἔνι κείται Πάτροκλος IL. 23.210 *rugul pe care este întins Patroclus*; κείται πᾶρ νήσσοι νέκυς ἄκλαντος ἄπατος Πάτροκλος IL. 22.386 *Patroclus zace la corăbii morți, neprlâns, neîngropat*; κείται δὲ νεκρὸς περὶ νεκρῷ SOPH. *Ant.*1240 *zace cadavru lângă cadavru*; ὅποτε τις ἴδοι τιὰ τῶν ἐπιτηδείων κείμενον THUC. 7.75 *ori de câte ori cineva vede pe vreunul din apropiați zăcând*. **IV** a sta nemișcat *sau* fără folos, a fi inactiv: ἄνα μηδ' ἔτι κείσο IL. 18.178 *hai sus, nu mai sta*; βιὸν μὲν ἔα ... κείσθαι IL. 15.473 *lasă arcul să zacă (= să stea fără folos)*; (fig.) δεινὸν μὲν τὸ πάλαι κείμενον ἤδη κακόν ... ἐπεγείρειν SOPH. *OC*510 *e cumplit să trezești un rău ce doarme deja de multă vreme*. **V** a fi (într-un loc), a se afla, a se găsi, a sta, a zăcea: τεύχεα μὲν οἱ κείται ἐπὶ χθονί IL. 3.195 *armele îi zac pe pământ*; κείτο δ' ἄρ' ἐν μέσσοισι δῶω χρυσοῖο τάλαντα IL. 18.507 *în mijlocul (lor) se aflau doi talanți de aur*; πολλὰ δ' ἐν ἄφνειοῦ πατρὸς κειμήλια κείται IL. 6.47 *multe lucruri prețioase se află acasă la tatăl meu bogat*; φρούρια ... ἐν αὐτοῖς τά τε σκευή τὰ πλεῖστα ἔκειτο THUC. 7.4 *forturi în care se găseau cele mai multe bagaje*; πολλὰ χρήματ' ... ἐπὶ τῇ τούτου τραπέζῃ κείται μοι ISOC. 17.44 *mulți bani de-ai mei se află în banca aceștia*; ἀπύργωτος δ' ἔτι Θῆβη κείτο A.RH. 1.737 *Theba era încă fără turnuri*. **VI** (d. locuri) a se afla, a fi situat, a fi plasat: κείνται δὲ αἱ νήσοι αὐται κατὰ τὴν Σικελῶν ... γῆν THUC. 3.88 *aceste insule se află în fața teritoriului sicilienilor*; αὐτὴ δὲ χθαμαλὴ κείται OD. 10.196 *ea (sc. insula) este situată (= se întinde) jos*; τεῖχος ... κείμενον ἐπὶ τῇ Σκιρίτιδι τῆς Λακωνικῆς THUC. 5.33 *zid aflat la Skiritis în Laconia*. **VII** (d. legi, obiceiuri ș.a.) a fi stabilit *sau* fixat, a fi în vigoare: τῶν νόμων, ... ὅσοι τε ἐπ' ὠφελίᾳ τῶν ἀδικουμένων κείνται THUC. 2.37 *a legilor care sunt stabilite spre ajutoarea celor nedreptățiți*; ἄθλα οἷς κείται ἀρετῆς μέγιστα THUC. 2.46 *la cei la care sunt fixate cele mai mari premii ale virtuții*; εἰκὸς τὸ πάλαι τῶν μεγίστων ἀδικημάτων μαλακωτέρας κείσθαι αὐτάς THUC. 3.45

probabil că în vechime aceste (pedepse) erau fixate mai blânde pentru nedreptăți foarte mari; μετὰ τῶν κειμένων νόμων THUC. 3.82 *în acord cu legile stabilite*. **VIII** a fi stabilit, a rămâne, a dăinui: τοῦτο μὲν ἡμῖν οὕτω κείσθω PLAT. *R.*350d *acest lucru să rămână stabilit pentru noi astfel*; κείσεται σοι εὐεργεσία ἐν τῷ ἡμετέρῳ οἴκῳ ἔς αἰεὶ ἀνάγραπτος THUC. 1.129 *facta ta bună va dăinui pentru totdeauna înscrisă în casa noastră*.

[cf. sanscr. *séte*]

κειμήλιον, ου, τὸ *subst.* **I** bun (imobil), avuție, avut, comoară, odor: (gener. pl.) πολλὰ δ' ἐν Ἀντιμάχοιο δόμοις κειμήλια κείται IL. 11.132 *multe avuții zac în casele (= palatul) lui Antimachos*; πολλὰ μὲν ἐκ Τροίης ἄγεται κειμήλια κατὰ ληΐδος OD. 10.40 *multe comori frumoase de pradă sunt duse de la Troia*; IL. 18.290, OD. 4.613, HES. *Fr.*200, HDT. 3.41, THEOC. 24.123, (op. cu bunurile mobile) ἐσθήμεναι κειμήλιά τε πρόβασίν τε OD. 2.75 *a consuma și avuții și din turme*. **II** bun păstrat spre amintire, dar de amintire, odor de amintire: (d. o cupă) σοὶ τοῦτο ... ~ ἔστω Πατρόκλιοιο τάφου μνημ' ἔμμεναι IL. 23.618 *acest dar să-ți fie amintire pentru îngropăciunea lui Patroclus*; τοι ~ ἔσται ἐξ ἐμεῦ OD. 1.312 *vei avea de la mine odor de amintire*; (pl.) κειμήλι' αὐτῇ ταῦτα σφρῆσθω κάτω SOPH. *El.*438 *să se păstreze sub pământ aceste amintiri despre ea*.

[κεῖμαι]

κειμήλιος, ον *adj.* păstrat ca un odor: θησαυρόν ... ὄν τις ... κειμήλιον ἔθετο PLAT. *Ig.*913a *comoară pe care cineva a păstrat-o ca pe un odor*.

[κεῖμαι]

κεῖνος, η, ο *pron., adj.* (ep. ion. poet.) v. ἐκεῖνος

κεινός, ἡ, ὄν, *adj.* (ep. ion.) v. κενός

κεινώς, *adv.* (ion.) v. ἐκείνως; HDT. 1.120.

Κεῖος, ου *adj.m.* din Keos: (com. d. origine) lui Theramenes) AR. *Ra.*970.

[Κέος]

κειρία, ας, ἡ *subst.* **I** chingă: (pt. pat) AR. *An.*816, ὅπως μαλακώτερον ἐγκαθεύδοι, κειρία, ἀλλὰ μὴ σανίσι PLUT. *Alc.*16.1 (pat) *pe chingi, nu pe scânduri, ca să doarmă mai pe moale*; κειρίας τέτακα τὴν κλίνην μου LXX *Prov.*7.16 *mi-am întins patul cu chingi*. **II** fâșie de pânză: δεδεμένος

τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας κειρίαίς NT
*In.11.44 legat la picioare și la mâini cu fâșii
de pânză.*

[et. nec.]

Κειριάδης, ου, ὁ *subst.* locuitor din dema
atică Keriadaî, din tribul Hippothontis:
DEM. 59.40.

[Κειριάδαι]

κειρύλος, ου, ὁ *subst.* v. κηρύλος: AR.
Av.299.

κείρω, vb. [impf. ἔκειρον, viit. κερῶ, aor.
ἔκειρα; (*med.-pas.*) viit. κηρήσομαι, aor.
med. ἐκειράμην, aor. pas. ἐκέρθην, aor.2
pas. ἐκάρην [ᾶ], pf. κέκαρμαι, m.m.c.p.
ἐκεκάρμην] {ep. ἔκερσα II., Hes., A.Rh.,
inf. viit. κερέειν II., med. aor. 2sg. ἐκέρσω
Call., ion. viit. κερέω, *med.-pas.* inf. pf.
κεκάρθαι Hdt., *pas.* part. aor. pl. κερθέντες
Pi.} I (d. pâr ș.a.) a tunde, a rađe, a tăia: σοί
τε κόμην κερέειν IL. 23.146 *să-mi tai pletele
în cinstea ta*; τοὺς κείροντας τὰ πρόβατα
LXX Gen.38.12 *cei care tund oile*; ἀμνὸς
ἐναντίον τοῦ κείραντος αὐτόν NT *Fr.8.32
miel în fața celui care-l tunde*; ἵππους
ἔκειρε καὶ ἡμιόνους PLUT. *Pelop.34.2 tun-
dea cai și catâri*; LXX 2Rg.13.24. II (ext.)
a tăia, a reteza: δοῦρ' ἐλάτης κέρσαντες IL.
24.450 *tăind scânduri de brad*; μέσσας δὲ
σὺν ὀστέω ἴνας ἔκερσεν A.RH. 2.826 (*mis-
trețul*) *i-a reteza pe la mijloc vinele împre-
ună cu osul*; (fig.) μηδ' ... Ἔρως κέρσειεν
ἄωτον AESCH. *Supp.666 Ares să nu reteze
splendoarea (tinerimii)*. III a mușca, a
roade, a devora, a consuma: (d. pești) δημόν
ἐρεπτόμενοι ἐπινεφρίδιον κείροντες IL.
21.204 *rozând și mâncând grăsizea de pe
rinichi*; γῦπε δὲ μιν ἐκάτερθε παρημένο
ἦπαρ ἔκειρον OD. 11.578 *doi vulturi, stând
de o parte și de alta, îi devorau ficatul*; (d.
peștitori) κτήματα κείροντας OD. 24.459 *de-
vorând bunurile*. IV a secera, a distruge, a
nimici, a zdrobi, a pustii: κείρων ... τὴν γῆν
THUC. 1.64 *pustiind pământul*; οὐδ' ἄρα τὴν
Ἑλλάδα Ἕλληνες ὄντες κεροῦσιν PLAT.
R.471a *fiind greci, prin urmare nu vor ni-
mici Grecia*; (poet.) ἔκειρε πολύκερον
φόνον SOPH. *Ai.55 făcea un măcel printre
cornute (propr. nimicea un măcel cu multe
animale cu coarne)*; APP. BC5.117, (pas.)
ἔκειρετο ἡ Ἄττικὴ χώρα ὑπὸ τοῦ πεζοῦ
στρατοῦ τοῦ Ξέρξου HDT. 8.65 *fiutul Atti-
cei era pustii de armata pedestră a lui*

Xerxes. V (med.) 1 a-și tăia pârul, a se
tunde: (în semn de doliu) Δαναοὶ κείροντό
τε χαίτας OD. 24.46 *Danaii își tundeau ple-
tele*; πολὺν σοὶ βοστρύχων πλόκαμον
κεροῦμαι EUR. *Tr.1183 îmi voi tăia pentru
tine o buclă groasă de șuvițe*; EUR. *Ph.322*,
ἔκειρατο τὴν κόμην τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ
LXX *Iov1.20 și-a tuns pârul capului*; αἱ ...
γυναῖκες ἔκειραντο τὰς κεφαλὰς PLUT.
M.828c *femeile își tundeau capetele*. 2 a
tăia, a secera: Ἄρης ... νυχίαν πλάκα
κερσάμενος AESCH. *Pers.953 Ares sece-
rând câmpia în noapte*.

[R. IE (*s*)ker- /ker- „a tăia”, κείρω < κέρρω
< κερ + -j-ω]

κεις, crază pt. καὶ εις: HES. *Op.44* ș.a.

κεῖσε, adv. (ep. ion. poet. v. ἐκεῖσε) într-
acolo, încolo, acolo: (frecv. cu vb. de miș-
care) ~ μὲν ἔστι καὶ ὕστερον ὀρηθηῖναι IL.
14.313 *este posibil să te îndrepi într-acolo
și mai târziu*; OD. 4.274, (rar cu vb. de stare)
αἱ ~ γε φέρτεραι ἦσαν IL. 23.461 (*iepele*)
*care erau mai bune cel puțin până într-
acolo*; (*subst.*) σὰ πάντα καὶ τὸ τῆδε καὶ τὸ
~ καὶ τὸ δεῦρο AR. *Av.425 toate și de aici,
și de acolo, și dincoace sunt ale tale*.

κεῖσο, imper. 2sg. de la κεῖμαι: IL. 21.122.

κείσομαι, viit. de la κεῖμαι.

κείω¹ *și κέω*, vb. a dori să se culce, a merge
la culcare: (frecv. part. sg. κείων, pl. κείον-
τες) βῆ δ' ἵμεναι κείων OD. 14.532 *a pornit
la drum dorind să se culce*; OD. 19.48, ὄρσο
κέων OD. 7.342 *ridică-te să mergi la cul-
care*; OD. 19.340.

[deziderativ de la κεῖμαι]

κείω², vb. a face bucăți, a sparge, a rupe:
(part.) δρυός, ἦν λίπε κείων OD. 14.425 *ste-
jar, pe care l-a lăsat deoparte făcându-l bu-
căți*.

[cf. κεάζω]

κεκαδδίσθαι, inf. pf. med. de la καδδίζομαι.

κεκαδήσει, (ep.) ind. viit. act. 3sg. de la
χάζω: OD. 21.153.

κεκαδησόμεθα, (ep.) ind. viit. med. 1pl. de
la κήδω: IL. 8.353.

κεκαδμένος, (dor.) part. pf. med. de la
καίνυμαι: PI. O.1.27.

κεκάδοντο, (ep.) ind. aor. med. 3pl. de la
χάζω: IL. 4.497 ș.a.

κεκαδών, (ep.) part. aor. act. de la χάζω: IL.
11.334.

Κέκαλος, ου, ὁ *subst.* Kekalos (*nume de*

persoană): THUC. 4.119.

κεφάλυμμαι, ind. pf. med. de la καλύπτω.
κεκαμμένος, η, ον part. pf. med.-pas. de la κάμπω. // **κεκαμμένη**, ης, ή *subst.* (part. subst.) linie curbă / frântă (v. κάμπω): ARSTT. *Metaph.* 1016a13.

[κάμπω]

κέκαρμαι, ind. pf. med. de la κείρω.

κέκασμαι, ind. pf. med. de la καίνυμαι.

κέκαυμαι, ind. pf. med. de la καίω.

κεκαφηότα, part. pf. ac. v. καπύσσω sau καπύω.

κέκευθα, ind. pf. act. de la κεύθω.

κεκλέαται, (ion.) ind. pf. med. 3pl. de la καλέω: HDT. 2.164.

κέκλειμαι, ind. pf. med. de la κλείω¹.

κέκλεμμαι, ind. pf. med. de la κλέπτω.

κέκλετο, (ep.) ind. aor. med. 3sg. de la κέλομαι: IL. 6.287 §.a.

κεκλήαται, (ep.) ind. pf. med. 3pl. de la καλέω: A.RH. 1.1128.

κεκλήατο, (ep.) ind. m.m.c.p. med. 3pl. de la καλέω: IL. 10.195.

κεκλήγοντες, (ep.) part. pf. act. pl. de la κλάζω: IL. 12.125 §.a.

κέκληκα, ind. pf. act. de la καλέω.

κέκλημαι, ind. pf. pas. de la καλέω.

κέκλημαι, (att.) ind. pf. med.-pas. de la κλείω, κλήω.

κεκλήσομαι, ind. viit.2 pas. de la καλέω.

κεκλίαται, (ep.) ind. pf. med. 3pl. de la κλίνω: IL. 16.68, OD. 4.608.

κέκλιται, ind. pf. med.-pas. 3sg. de la κλίνω: (ep.) ind. m.m.c.p. pas. 3sg. de la κλίνω: IL. 10.472.

κέκλομαι, (ep. tard.) ind. pf. med. de la κέλομαι: A.RH. 2.693.

κεκλόμενος, η, ον (ep.) part. aor. med. de la κέλομαι: IL. 15.353 §.a.

κέκλοφα, ind. pf. act. de la κλέπτω.

κέκλυθι, (ep.) imper. aor. act. 2sg. de la κλύω: IL. 10.284 §.a.

κέκλωσμαι, ind. pf. med. de la κλώθω.

κέκμηκα, ind. pf. act. (intrans.) de la κάμνω:

κεκμηκότες, part. pf. de la κάμνω.

κεκμηώς, (ep.) part. pf. act. de la κάμνω: IL. 23.232.

κέκομαι, ind. pf. pas. de la κόπτω.

κέκονα, ind. pf. act. de la καίω.

κεκοπώς, part. pf. act. de la κόπτω.

κεκόρεσμαι, ind. pf. med-pas. de la κορέννυμι.

κεκόρημαι, (ion. poet.) ind. pf. med-pas. de la κορέννυμι.

κεκορηότε, (ep.) part. pf. act. masc. du. nom. de la κορέννυμι: OD. 18.372.

κεκορήσομαι, ind. viit.2 de la κορήννυμι.

κεκορυθμένος, η, ον (ep.) part. pf. med. de la κορύσσω: IL. 5.562 §.a.

κεκοτηώς, [dat. κεκοτηότι] (ep.) part. pf. act. de la κοτέω: IL. 21.456 §.a.

κεκράνται, (ep.) ind. pf. med. 3pl. de la κραινώ: OD. 4.616 §.a.

κεκράντο, ind. m.m.c.p. med. 3pl. de la κραινώ: OD. 4.132.

κέκραγα, ind. pf. act. de la κράζω.

κέκραγμα, ατος, τό *subst.* zbieret, urlet: AR. *Pax* 637.

[κράζω]

κεκραγμός, οῦ, ὁ *subst.* v. κέκραγμα: EUR. *IA* 1357, PLUT. *M.* 655a.

κεκράκτης, ου, ὁ *subst.* zbierător, urlător: (d. Cleon) AR. *Eq.* 137, LUC. *ITr.* 33.

[κράζω]

κέκραμαι, ind. pf. med.-pas. de la κεράννυμι.

κεκραμένος, *adv.* în mod amestecat, *ext.* echilibrat, *natural:* (d. pictură) έναργώς και ~ PLUT. *M.* 335a *clar și cu o expresivitate naturală.*

[part. pf. de la κεράννυμι]

κεκραξί-δάμας, αντος [δᾶ] *adj.* care strunește *sau* subjugă prin zbierete: (d. Cleon) AR. *V.* 596.

[κέκραγμα, δαμάω]

κεκράζομαι, ind. viit.2 med. de la κράζω.

κεκρατημένος, η, ον part. pf. med. de la κρατέω.

κέκραχθι, imper. pf. act. 2sg. de la κράζω.

κέκρημαι, (ion.) ind. pf. med. de la κεράννυμι.

κεκριγότες, part. pf. act. pl. de la κρίζω: AR. *Av.* 1521.

κέκρικα, ind. pf. de la κρίνω.

κεκριμένος, part. pf. med.-pas. de la κρίνω.

Κεκροπία, ας, ή *subst.* (poet.) Kekropia (*ci-tadela lui Kekrops*), *sc.* Atena: EUR. *El.* 1289, id. *Ion* 1571, MEN. *Sam.* 325.

[Κέκροψ]

Κεκροπίδης, ου, ὁ [ῖ] *adj.m.* |voc. sg. -ίδη Ar. *Eq.* 1055] urmaș al lui Kekrops, *sc.* atenian: (frecv. pl.) HDT. 8.44, EUR. *Ph.* 855, DEM. 60.30, CALL. *Del.* 315.

[Κέκροψ]

Κεκροπήθεν, *adv.* (ep. ion.) din cetatea lui Kekrops, *sc.* din Atena: CALL. *Dian.* 227,

A.RH. 1.214.

[Κεκροπία, -θεν]

Κεκρόπιος, α, ον *adj.* a lui Kekrops, *sc.* atenian: (d. Acropole) Κεκροπίων πετρῶν EUR. *Ion*936 *stâncile lui Kekrops*; Θησεῦς Κεκροπίαν λείπει χθόνα EUR. *Hipp*.34 *Theseus părăsește rământul lui Kekrops* (*sc. Atena*); EUR. *Ion*1571.

[Κέκροψ]

Κεκροπής, -ίδος *adj.f.* a lui Kekrops, *sc.* ateniană: (stirpe) AR. *Av*.1407.

[Κέκροψ]

Κέκροψ, οπος, ὁ *subst.* Kekrops (*rege mitic al Atenei*): HDT. 8.4, THUC. 2.15, AR. *V*.438 *ș.a.*

κεκρυμμένον, part. pf. neut. pas. de la κρύπτω.

κεκρυμμένος, *adv.* în ascuns sau secret: LXX *Ier*.13.17.

[part. pf. med. de la κρύπτω]

κέκρυφα, ind. pf. act. de la κρύπτω.

Κεκρυφάλεια, ας, ἡ *subst.* Kekryphaleia, azi Angistri, insulă în Golful Saronic: THUC. 1.105.

κεκρυφάλος, ου, ὁ *subst.* I vâl pentru acoperit capul, maramă, basma, tulpan: IL. 22.469, AR. *Th*.257. II fruntar (curea care împiedică frâul să alunece peste capul calului): XEN. *Eq*.6.8. III parte adâncită sau buzunar al unei plase de vânătoare: XEN. *Cyn*.6.8, PLUT. *Alex*.25.4, id. *M*.434a. IV (zool.) a doua cavitate a stomacului rumegătoarelor, ciur: ARSTT. *HA*507b6, id. *PA* 676a9, id. *Pr*.895b19.

[κρύπτω? et. nec., posib. de origine pregrecească]

κεκρυφάται, ind. pf. med. 3pl. de la κρύπτω: HES. *Th*.730 *ș.a.*

κεκτήμεν, ind. m.m.c.p. de la κτάομαι.

κεκύθωσι, (ep.) conjct. aor. act. 3pl. de la κεύθω: OD. 6.303.

κέκυφα, ind. pf. act. de la κύπτω.

κελαδαινός, ἡ, ὄν *adj.* {eol. κελαδενός Pi.} I (ră)sunător, zgomotos, lărmuitor, vuiitor, vijelios: κελαδεινὴ Ἄρτεμις IL. 20.70 *Artemis care aduce zarvă (= lărmuitoare)*; IL. 16.183, HES. *Fr*.23a18, (*adj. subst.*) IL. 21.511, Ζέφυρον κελαδαινὸν ἐλθεῖν IL. 23.208 *să vină Zephyrul vuiitor*; (neut. pl. *adv.*) κελαδαινὰ ρέοντας A.RH. 3.532 *curgând vijelios*. II sonor, melodios, unduios: (Charite) Pi. *P*.9.89a, (versuri) Pi. *P*.3.113, (voce) Pi. *Fr*.*Pae*.52e.46. [κέλαδος]

κελαδενός, (eol.) v. κελαδαινός: Pi. *P*.9.89a *ș.a.*

κελαδέω-ω, *vb.* [impf. ἐκελάδουν, viit. κελαδήσω, aor. ἐκελάδησα; *med.* viit. κελαδήσομαι] {eol. Sapph. 2.5} I a răsună, a vui, a vâjâi: (d. ape) IL. 18.576, ποταμοὶ κελάδοντες A.RH. 1.501 *râuri răsunătoare (= vuiitoare)*; ἐν δ' ὕδωρ ψύχρον κελάδει δι' ὕσδων μαλίνων SAPPH. 2.5 *apa cea rece surură printre ramurile de măr*; PLUT. *Lys*.29.5, (mare) AR. *Nu*.284. II a scoate sunete, a face zgomot (d. oameni și animale): (d. oameni) Τρωῆς κελάδησαν IL. 18.310 *troienii au scos un chiot*; IL. 23.869, THEOC. 22.99, (d. cocos) THEOC. 18.57. III a cânta, a celebra: EUR. *HF*694, id. *Ion*93, εὐχομαι ταῦταν ἀρετὰν κελαδέησαι Pi. *N*.9.54 *promit să-i cânt (= celebrez) această valoare*.

[κέλαδος]

κελάδημα, ατος, τό [λᾶ] *subst.* vuiet, vâjâit: (d. Zephyros) κάλλιστον ~ EUR. *Ph*.213 *cu vuiet minunat*; (d. râuri) AR. *Nub*.283.

[κελαδέω]

κελαδῆτις, -δος *adj.f.* răsunător, cântător: (limbă) Pi. *N*.4.8.

[κέλαδος]

κέλαδος, ου, ὁ *subst.* I zgomot, larmă, vuiet, zarvă: θῆκε πολὺν κέλαδον καὶ αὐτὴν IL. 9.547 *a iscat multă larmă și zbieret*; τῷ κ' οὐ τι τόσον κέλαδον μετέθηκε OD. 18.402 *n-ar mai fi adus astfel o asemenea zarvă*; HES. *Th*.926, ἀνά δὲ ~ ἔμολε πόλιν EUR. *Hec*.927 *un vuiet a străbătut orașul*; EUR. *Hel*.1309, A.RH. 2.1067. II sunet, ext. țipăt, urlet, chiuit: ὄξυν δι' ὄτων κέλαδον ἐνσείσας ... πόλοις SOPH. *El*.737 *făcând să treacă un sunet ascuțit (de bici) prin urechile cailor*; βοᾷ δ' ἐν ὄσῃ ~ AESCH. *Pers*.388 *un țipăt îmi strigă în urechi*. III voce limpede: Pi. *P*.4.60. IV cântec: ἄχαριν κέλαδον μουσιζόμενος EUR. *Cyc*.489 *intonează un cântec fără har*; EUR. *Tr*.1072, κέλαδον ... λύρας EUR. *IT*1129 *cântec de liră*.

[cf. κελαρύζω? et. nec.]

Κελάδων, οντος, ὁ [ᾶ] *subst.* Keladon (râu în vestul Arcadiiei – după alții în Elis la Hom –, afluent al lui Alpheus): IL. 7.133, CALL. *Dian*.107.

Κελαιναί, ὄν, αἰ *subst.* Kelainai (lat. *Celaenae*), oraș în Phrygia (Persia): HDT. 7.26, XEN. *An*.1.2.8, APP. *Syr*.187.

κελαιν-εγχής, ἔς *adj.* cu lancea neagră (*de la*

sânge sau de la culoarea din care este făcută arma): (d. Ares) PI. N.10.84.

[κελαινός, ἔγχος]

κελαι-νεφής, ἔς *adj.* I *propr.* cu nori negri, întunecat: (epitet al lui Zeus / Cronion) πάντες δ' ἠτιόωντο κελαινεφέα Κρονίωνα IL. 11.78 *toți dădeau vina pe Zeus întunecat (= care acoperă cerul cu nori negri)*; IL. 24.290, OD. 9.552, HES. Sc.53, (câmpii) PI. P.4.52. II (ext.) negru (ca norii), răcuriu: (frecv. d. sânge) IL. 4.140, OD. 11.36, (întuneric) PI. Fr. *Hyporch.* 108b3.

[κελαινός, νέφος]

Κελαινίτης, ου *adj.m.* din Kelainai: CALL. *Aet.fr.* 75.47.

κελαινό-βρωτος, ον *adj.* devorat până ce se face negru: (ficat) AESCH. Pr.1025.

[κελαινός, βιβρώσκω]

κελαινόμοι-οῦμαι, vb. a se înnegri, a se întuneca: σπλάγγνα δέ μοι κελαινοῦται AESCH. Ch.414 *mi se înnegresc măruntaiele*.

[κελαινός]

κελαινόρις, ινος *adj.* |pl. κελαινόρινες| (= κελαινόρρινος, ον) cu piele neagră sau cu nas negru: SOPH. Fr.29.

[κελαινός, ρινός sau ρίς]

κελαινός, ή, όν *adj.* închis la culoare, negru, întunecat, răcuriu: κελαινή νύξ IL. 5.310 *noapte neagră*; AESCH. Pers.428, A.RH. 4.1631, (pământ) IL. 16.384, (furtună) IL. 11.747, (sânge) IL. 1.303, OD. 11.98, HES. Sc.173, (piele) IL. 6.117, (val) IL. 9.6, HES. Fr.204.60, AESCH. Eu.832, ἐμ μένεος δ' ἄρα τοῦ γε κελαινόν πίμπλαται ἦτορ HES. Sc.429 *inima lui neagră i se umple de mânăie*; (Tartar) AESCH. Pr.1050, (Erinii) AESCH. Ag.463, (corabie) EUR. Tr.539, (săbie) EUR. Ba.628, (mare) A.RH. 1.542, (ceață) A.RH. 2.1103, (pădure) A.RH. 4.570, (sevă) A.RH. 3.858.

[et. nec.]

κελαινο-φάής, ἔς *adj.* negru strălucitor sau luminos: (rază) EUR. Fr.12.19, (ironic d. stilul lui Eur., cu oximoron) Ὡ Νυκτός ~ ὄρφνα AR. Ra.1331 *O, beznă negru-strălucitoare a Noptii*.

[κελαινός, φάος]

κελαινό-φρων, ον *adj.* cu inimă sau cuget negru, cu gând sumbru: (d. Clitemnestra) AESCH. Eu.459.

[κελαινός, φρήν]

Κελαινώ, οῦς, ή *subst.* Kelaino (*fiică a lui Atlas*): HES. Fr.169.

κελαιν-ώπας, ᾱ *adj.m.* (dor.) negru la față, întunecat: κελαινώπαν θυμόν ἐφουβρίζει SOPH. Ai.955 *exultă în sufletul său întunecat*.

[κελαινός, ὤψ]

κελαινώπις, ιδος *adj.f.* negru la față, de culoare închisă, întunecat: (nor) PI. P.1.7.

[κελαινώπας]

κελαινώψ, ὄπος *adj.* negru la față, oacheș: (d. colchidieni) PI. P.4.212.

[cf. κελαινώπις]

κελαῖρῶζω, vb. |imprf. ἐκελάρῳζον| a gălgâi, a șiroi, a șurui, a susura, a murmura: (d. apă și alte lichide) IL. 21.261, οἱ πολλή ἀπό κρατός κελάρῳζεν OD. 5.323 *multă (apă) îi șiroia de pe cap; ἀπό δ' ἔλκεος ... αἷμα μέλαν κελάρῳζε* IL. 11.813 *un sânge negru șiroia din rană*; ὕδωρ Νυμφᾶν ἐξ ἄντροιο κατειβόμενον κελάρῳζε THEOC. 7.137 *prelingându-se dintr-o peșteră a nimfelor, susura un izvor*.

[din R. lui κέλαδος? prob. onomat.]

κελεβη, ης, ή *subst.* {dor. ac. -αν Theoc.} cupă (cu deschizătură largă, de băut sau pentru preparat amestecuri): THEOC. 2.2, CALL. *Hec.fr.* 246.

[et. nec.; posib. de origine pregrecească]

Κελέης, ου, ό *subst.* Kelees (*nume de persoană*): HDT. 5.46.

κελέοντες, ὠν, οἱ *subst.* fire verticale ale războiului de țesut: AR. Fr.795, THEOC. 18.34
κελεός, οῦ, ό *subst.* (ornit.) ciocănitoare, *Picus viridis*: ARSTT. HA593a8 ș.a.

[κολάπτω? et. nec.; posib. de origine pregrecească]

Κελεός, οῦ, ό *subst.* Keleos (*nume de persoană*): AR. Ach.48, LUC. Salt.40.

Κέλερ, ερος, ό *subst.* Celer (*nume de persoană*): PLUT. Rom.10.3 ș.a.

[lat. Celer]

Κέλερες, ὠν, οἱ *subst.* Celeres („cei iuți”, 300 de oameni înarmați care formau garda de corp a lui Romulus): PLUT. Rom.26.2.

[lat. pl. Celeres < adj. celer „iute”]

κέλευθα, pl., v. κέλευθος

κέλευθο-ποιός, όν *adj.* făcător de cale, sc. care pregătește sau deschide calea: AESCH. Eu.13.

[κέλευθος, ποιέω]

κέλευθος, ου, ή *subst.* |pl. κέλευθοι Hom.,

Pi., Soph., Theoc., A.Rh. sau κέλευθα Hom., Eur., A.Rh. | (gener. poet.) **I** cale, drum, potecă: *πολλὰ ἀνὰ στρατόν εἰσι κέλευθοι* IL. 10.66 *sunt multe drumuri sus în tabără*; οὐδέ νύ πω Δαναοὶ χάζοντο κελεύθου IL. 12.262 *danaii nu se dădeau la o parte din drum (= nu se dădeau din cale)*; οὐ κόσμω ... ἔλευσόμεθ' αὐτὰ κέλευθα IL. 12.225 *nu ne vom întoarce în ordine pe aceleași drumuri*; ὀρθὰν κέλευθον ἰών PI. P.11.39 *mergând pe un drum drept*; τοῖς τυφλοῖσι αὕτη ~ ἐκ προφητοῦ πέλει SOPH. Ant.990 *căci pentru orbi există doar calea pe care le-o arată călăuza*; (d. astre) ἐγγὺς νυκτός τε καὶ ἡματός εἰσι κέλευθοι OD. 10.86 *căile nopții și ale zilei sunt alături* (sc. *din noapte se face repede zi*); Ἄρκτου στροφάδες κέλευθοι SOPH. Tr.131 *căile rotitoare ale Ursei Mari*; (pl. κέλευθα trimite la ceva imprecis) ὕγρα κέλευθα IL. 1.312 *căi de ape / cărări umede (= drumuri ale mării)*; A.RH. 1.574, βυκτῶν ἀνέμων ... κέλευθα OD. 10.20 *căile vânturilor mugitoare*; (fig.) (Elena către Afrodita) θεῶν δ' ἀπόεικε κελεύθου IL. 3.406 *retrage-te din calea (= viața) zeilor*. **II** (ext.) drum, călătorie: διαπρήσσοισα κέλευθον IL. 1.483 *ducându-și drumul până la capăt*; ἀνέμων κατέδησε κελεύθους OD. 5.383 *a legat (= închis) căile vânturilor*; *πολλὰ ~ ἐρατύει* SOPH. OC164 *un drum lung [ne] separă*. **III** expediție (militară): τήνδ' ἐβούλευσεν κέλευθον AESCH. Pers.758 *a plănuiește această expediție*. **IV** mers, pas: τετράπουν μιμήσομαι λύκου κέλευθον EUR. Rh.212 *voi imita mersul în patru picioare al lupului*.

[et. nec.]
κελευσέμεναι, (ep.) inf. aor. de la κελεύω: OD. 4.274.

κέλευσις, εως, ἡ *subst.* indemn, poruncă: IOS. A117.66, ἐν δὲ ταῖς παρὰ τὰς μάχας κελεύσεσιν PLUT. M.32c *în îndemnurile din lupte*.
 [κελεύω]

κέλευ(σ)μα, ατος, τό *subst.* | var. κέλευμα Aesch., Soph. | **I** indemn, poruncă, ordin: οὐ τῷ πρώτῳ οἱ κελεύσματοι πειθόμενος HDT. 7.16 *fără să i se supună primului indemn*; ἀπὸ ἐνός κελεύσματος ἐμβοήσαντες THUC. 2.92 *strigând la o singură comandă*; ~ δ' ἦν κατ' ἄστου Τροίας τόδ' EUR. Hec.928 *acest indemn străbătea cetatea Troiei*; NT

ITes.4.16, (pl.) Λοξίου κελεύμασιν ἦκω AESCH. Eu.235 *vin la îndemnul lui Loxias*; (d. animale) κελεύσματοι μόνον καὶ λόγῳ ἠνιοχεῖται PLAT. Phdr.253d *este strunit doar de indemn și vorbă*. **II** semnal dat de șeful vâșlașilor pentru a marca ritmul, cadență: ἐπωμίδας κόπηι προσαρμόσαντες ἐκ κελεύσματος EUR. IT1405 *sprijinindu-și umerii de vâșlă în cadență*.

[κελεύω]

κελευσμός, οῦ, ὁ *ordin*, poruncă: ἐκ κελευσμών EUR. Ion1346 *în urma unor ordine*; EUR. Ba.1089, id. IA1130, id. Supp.701, id. Cyc.653.

[κελεύω]

κελευσμοσύνη, ης, ἡ *subst.* v. κελευσμός: HDT. 1.157.

κελευστής, οῦ, ὁ *subst.* celeust, șef al vâșlașilor (care impune ritmul de vâșlire): THUC. 2.84, AR. Ach.554, λίθων τε ψόφῳ τῶν κελευστῶν ἀντι φωνῆς χρωμένων XEN. HG5.1.8 *celeuștii folosindu-se de sunetul pietrelor în loc de voce*; PLB. 1.21.2, ARR. An.2.21.9 ș.a.

[κελεύω]

κελευστικός, ἡ, ὄν *adj.* **I** care ține de dorința de a da ordine: (subst.) PLUT. M.72d. **II** care ține de impunerea ritmului de vâșlire: (artă) PLAT. Plt.260e.

[κελεύω]

κελευστός, ἡ, ὄν *adj.* căruia i-a fost ordonat, care a primit poruncă: (op. ἐκούσιος „de bună voie”) LUC. Vit.Auct.8.

[κελεύω]

κελευτιάω-ῶ, vb. {ep. part. prez. κελευτιόων} a îndemna, a îmboldi, a da ghes: IL. 13.125, Αἴαντε κελευτιόωντ' ἐπὶ πύργων πάντοσε φοιτήτην IL. 12.265 *cei doi Aias mergeau peste tot pe la turnuri îmboldind*.

[κελεύω]

κελεύω, vb. {impf. ἐκέλευον, viit. κελεύσω, aor. ἐκέλευσα, pf. κεκέλευκα; med. (-pas.) impf. ἐκελευόμην, aor. ἐκελευσάμην, pf. κεκέλευσμαι, m.m.c.p. (ἐ)κεκελεύσμην; pas. viit. κελευσθήσομαι, aor. ἐκελεύσθη} {ep. impf. κέλευον IL., inf. aor. κελευσέμεναι Od.} **I** (ca prieten sau egal) a îmboldi, a ațâța, a îndemna, a da ghes: (+ dat.) μάλα δὲ σπεύδοντι κέλευον IL. 23.767 *îl îndemnau pe cel ce se grăbea tare*; (+ ac. și inf.) μή με πρὶν σίτοιο κελεύετε ... ἄσασθαι φίλον ἦτορ IL. 19.307 *nu mă îmboldiți ca eu mai*

intâi să-mi potolesc inima cu mâncare; ἀδικεῖν κελεύεις μ' EUR. Ph.926 mă îndemni să comit o nedreptate; (+ ac. dublu) τί με ταῦτα κελεύετε; OD. 8.153 de ce mă îmboldiți la acestea?; (abs.) ὄφρ' εἴπω τά με θυμός ἐνὶ στήθεσσι κελεύει IL. 7.349 să spun cele pe care sufletul mă îndeamnă în piept (să le spun); (d. animale) (+ ac. și dat.) ὄπισθεν ἵπποι, τοὺς δ' γέρων ἐφέπων μάστιγι κέλευε IL. 24.326 caii pe care bătrânul îi atâța (= conducea) cu biciul mânându-i din urmă. II (de la un superior către un subordonat) a ordona, a porunci, a comanda: (abs.) Ζεὺς δ' ἤμενος ὕψι κέλευε IL. 20.155 Zeus, șezând sus, dădea porunci; δράσομεν οὕτως ὡς σὺ κελεύεις EUR. IT1494 vom face după cum ordoni; (+ ac.) ἐκέλευσε μὲν ὁ τῶν τριάκοντα κῆρυξ τοὺς ἕνδεκα XEN. HG2.3.54 crainicul celor treizeci le-a poruncit celor unsprezece; (+ dat.) κέλευε δὲ οἷσιν ἕκαστος ἡγεμόνων IL. 4.428 fiecare dintre comandați poruncește alor săi; ἐλαύνοντασ τρίηρεις ἢ κελεύοντασ τούτοις ... μιμητέον PLAT. R.396b (tinerii) trebuie să-i imite pe cei ce mână triremele sau pe cei care le poruncesc acestora; (+ ac.) εἰ ... τίς μ' ἄλλος ἐπιχθονίων ἐκέλευεν IL. 24.220 dacă un altul dintre muritori mi-ar fi dat poruncă; (+ inf.) ἄρν' ἐκέλευεν οἰσέμεναι IL. 3.119 poruncește să aducă un miel; κέλευσον ... ἀνοῖξαι τὰς πόλεις XEN. HG3.1.22 poruncește să deschidă porțile; (+ ac. și inf.) ἐκέλευσε δ' ἐταίρους ἵππους ζευγνύμεναι IL. 3.260 a poruncit ca tovarășii să lege caii; (+ dat. și inf.) Τηλέμαχος δ' ἐτάροισιν ... ἐκέλευσεν ὄπλων ἄπτεσθαι OD. 2.423 Telemachos le-a ordonat tovarășilor să aruce armele; (pas.) οὐδὲν κελευόμενοι ποιήσιν THUC. 1.145 (că) nu vor face nimic odată ce li se poruncește (= la ordin); πρὶν κελευσθῆναι EUR. Heracl.501 înainte de a mi se porunci; οὐδὲ κελευσθῆναι περιμένω LUC. Abd.2 nu aștept să mi se poruncească. [et. nec. cf. κέλομαι]

κέλης, ητος *adj.* de alergare, de cursă, de călărie: κέληθ' ὡς ἵππον ἐλαύνων OD. 5.371 călărind (bărna) ca pe un cal de călărie; PLUT. Alex.3.8. // **κέλης**, ητος, ὁ *subst.* I cal de călărie sau de curse, armăsar: ἤλαυνον δὲ κέλητας καὶ ἄρματα HDT. 7.86 mânau cai de călărie și care; PLAT. Lys.205c, IOS. AI15.271, (com. cu aluzie erotică) ἐπὶ τῶν

κελήτων διαβεβήκασ' ὄρθρια AR. Lys.60 (versul poate fi înțeles în două feluri, cf. sens II, 1) *dis de dimineață au traversat pe bărci sau dis de dimineață au încălecat pe armăsari*; AR. Pax900. II vas mic și rapid, corăbioară, (un fel de) iaht, barcă: HDT. 8.94, ἀποπλέων ἐν κέλητι ἀφανίζεται THUC. 8.38 *se face nevăzut pornind pe mare într-o corabie ușoară*; XEN. HG1.6.36, PLUT. M.870b.

[cf. κέλλω]

κελήσομαι, viit. de la κέλομαι.

κελητίζω, *vb.* a călări (pe un cal de călărie), a încăleca: ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ ἵπποισι ~ εὐ εἰδώσ IL. 15.679 *ca un bărbat care știe bine să călătorească pe cai*; (com. erotic) AR. Vesp.501, (cu aluzie și la Hippolit, călcat de propriii armăsari) οὐκοῦν κελητίζεις, ὅταν Φαίδραν ποῆς; AR. Th.153 *deci, când compui o Fedra, călătorești?*

[κέλης]

κελήτιον, ου, τό *subst.* corăbioară iute, bărcuță: THUC. 4.120, ARR. An.1.19.4 ș.a.

[dim. al lui κέλης]

κέλλω, *vb.* [viit. κέλω, aor. ἔκελσα] I (*tranz.*) a trage la țarm: νῆα μὲν ἔνθ' ἐλθόντες ἐκέλωμεν ἐν ψαμάθοισιν OD. 9.546 *sosind acolo, am tras corabia pe nisip*; OD. 10.511, κέλσαι ἀνδρῶν ἡρώων θεῖον στόλον A.RH. 2.1090 *a face să acosteze ceata zeiască a eroilor*. II (*intrans.*) a ajunge în port, a debarca: (+ ac. de direcție) κέλσαι δ' Ἄργους γαῖαν AESCH. Supp.15 *a debarca pe rămăntul din Argos*; AESCH. Eu.10, (fig.) πᾶ κέλω; EUR. Hec.1056 *unde voi găsi un loc de refugiu?*; πᾶ ποτε τῶνδε πόνων χρῆ σε τέρμα κέλσαντ' ἐσιδεῖν AESCH. Pr.183 *în ce loc e dat să-ți vezi cândva, ajungând la țarm, capătul acestor suferințe*.

[posib. de origine pregrecească]

κέλομαι, *vb.* {ep. viit. 3sg. κελήσεται Od. 10.296, aor. 3sg. cu reduplicare (ἐ)κέκλετο Il. 6.66, Od. 4.37 ș.a., 3pl. κέκλοντο Il. 23.371, part. aor. κεκλόμενος Il. 16.525 ș.a.; dor. opt. aor. κεκλοίμαν Aesch. Supp.591} I a apăsa, ext. a constrânge, a porunci, a cere, ext. a îndemna: ιαίνετο κηρός, ἐπει κέλετο μεγάλη ἴς Ἑλίου τ' αὐγῆ OD. 12.175 *ceara se înmuia, pentru că o forță mare și raza lui Helios o apăsau*; (+ dat.) ἀμφιπόλοισι κέκλετο IL. 6.287 *a dat poruncă*

slujitoarelor; (+ ac.) κέλεται δέ με θυμός IL. 10.534 *sufletul îmi dă ghes*; (+ inf.) Ζεὺς σφῶ εἰς Ἴδην κέλετ' ἔλθμεν ὅτι τάχιστα IL. 15.146 *Zeus v-a poruncit să veniți cât mai repede pe Ida*; (+ ac. și inf.) κέλεαί με ... μυθήσασθαι μῆνιν Ἀπόλλωνος IL. 1.74 *îndemni ca eu să explic mânia lui Apollon*; ἵππους κέλετο Δεῖμόν τε Φόβον τε ζευγνόμεν IL. 15.120 *a îndemnat și Groaza și Spaima să înhame caii*; κέλεται ... Φρίξος ἔλθόντας πρὸς Αἰήτα θαλάμους δέρμα τε κριοῦ ... ἄγειν PI. P.4.159 *Phrixos poruncește ca cei ce vin în palatul lui Aietes să aducă pielea berbecului*; (+ dat. și inf.) κέκλετο δὲ Τρώεσιν ... τεῖχος ὑπερβαίνειν IL. 12.467 *a poruncit troienilor să treacă peste zid*. II (= καλέω) a chema, a invoca: κέκλετο δ' Ἥφαιστον κλυτοτέχνην IL. 18.391 *l-a chemat pe meșterul vestit Hephaistos*; πρῶτά σε κεκλόμενος, θύγατερ Διός SOPH. OT159 *invocându-te mai întâi pe tine, fiică a lui Zeus*. [IE *kel- „a împinge, a presa”]

κέλσαι, inf. aor. act. de la κέλλω.

Κέλσος, ου, ὁ *subst.* Celsus (*nume roman*): PLUT. *Oth.*5.3, id. *Galb.*25.5 §.a. [lat. *Celsus*]

Κέλται, ὄν, οἱ *subst.* celti, gali: PLUT. *M.*246b.

Κελτ-ίβηρες, ὦν, οἱ *subst.* celtiberi (*populație din Peninsula Iberică*): PLB. 14.8.9, APP. *BC*1.112. [Κελτός, Ἴβηρες (< Ἴβηρ)]

Κελτικός, ή, ὄν *adj.* celtic, galic: PLUT. *Cam.*15.1 §.a. // **Κελτική**, ής, ή *subst.* Galia: ARSTT. *Mete.*350b2, APP. *BC*5.22 §.a. [Κελτός]

Κελτιστί, *adv.* în limba celtică: ARR. *Tact.* 43.3, LUC. *Alex.*51. [Κελτός]

Κελτο-λίγυες, ὦν, οἱ *subst.* celtoliguri (*celți din Liguria, regiune din nord-vestul Italiei*): ARSTT. *Mir.*837a8.

Κελτός, οὔ *adj.m.* [frecv. pl. οἱ Κελτοί] celt, celtic: PLAT. *Lg.*637d, PLUT. *M.*246c §.a.

Κελτο-σκύθαι, ὄν, οἱ *subst.* celtosciți (*nume dat unei armate cu populații diverse*): PLUT. *Mar.*11.7. [Κελτός, Σκύθης]

κελύφανον, ου, τό [ῶ] *subst.* coajă de ou: LUC. *VH*2.38. [κέλυφος]

κελύφιον, ου, τό *subst.* carapace mică:

ARSTT. *HA*622a7. [dim. al lui κέλυφος]

κέλυφος, εος-ους, τό *subst.* („ceea ce acoperă”) I cochilie, carapace, membrană: (de piele) ARSTT. *GA*740a31, (d. crustacee) ARSTT. *HA*549b26, (d. melc) PLUT. *M.*155b. II coajă: (de ou) ARSTT. *HA*568b10, id. *GA*743a17. III (fig.) învelitoare veche: ἀνωμοσιῶν κελύφη AR. *V.*544 *înelitori vechi de jurămintе*. [cf. καλύπτω? posib. de origine pregrecească]

κέλωρ, ωρος, ὁ *subst.* urmaș, fiu: (al lui Agamemnon) EUR. *Andr.*1034. [proate R. IE *kelH- „a crește”]

κεμᾶδο-σσόος, ον *adj.* care vânează căprioari, urmăritor de cerbi: (fiică a lui Zeus) CALL. *Aet.fr.*186.31. [κεμάς, σεύω]

κεμάς, ἄδος, ή [ᾶ] *subst.* {ep. dat. pl. κεμάδεσσι Call. *Dian.*112, A.Rh. 3.879} ciută tânără sau căprioară: IL. 10.361, CALL. *Dian.*163, A.Rh. 4.12. [cf. sanscr. *śama-* „fără corn”]

κεν, v. κε

κεν-αγγής, ἑς *adj.* care golește vasele, care epuizează proviziile: (d. vremea rea, care împiedică navigația și duce la foame) ἀπλοῖα κεναγγεῖ AESCH. *Ag.*188 *neputință de a naviga care golește pântelece*. [κενός, ἄγγος]

κεν-αγγία, ας, ή *subst.* golire a vaselor, ext. foame: AR. *Fr.*608. [κενός, ἄγγος]

κενανδρία, ας, ή *subst.* golire sau lipsă de bărbați, depopulare: ἄστῃ πᾶν κενανδρίαν στένει AESCH. *Pers.*730 *întreaga cetate plânge golirea sa de bărbați*. [κένανδρος]

κέν-ανδρος, *adj.* golit sau lipsit de bărbați, pustiit: (cetate) AESCH. *Pers.*119, SOPH. *OC*917. [κενός, ἀνήρ]

κεν-αυχής, v. κενεαυχής

κενε-αυχής, ἑς *adj.* [var. tard. κεναυχής Plut. *M.*103e] cu mândrie deșartă, cu trufie goală: IL. 8.230. [κενός, αὔχη]

κενέβρεια, ὦν, τά *subst.* carne de animal mort; stârv, hoit, mortăciune: AR. *Av.*538, (sg.) id. *Fr.*693. [cf. κινάβρα?]

κεν-εμβᾶτέω-ῶ, *vb.* a călca în gol: PLUT. *Flam.*10.9, LUC. *Gall.*26, (fig. d. imperiul macedonean după moartea lui Alexandru cel Mare) PLUT. *M.*336f.

[κενός, ἐμβάινω]

κενεός, ἦ, ὄν *adj.* (ep. poet.) v. κενός

κενεόφρων, (poet.) v. κενόφρων

κενεών, ὄνος, ὁ *subst.* I (anat.) partea sco-bită dintre coaste și șolduri; deșert, vintre: IL. 5.284, OD. 22.295, (la cai) XEN. *Eq.*12.8, (la câini) id. *Cyn.*4.1, (la un leu) ἀριστερόν εἰς κενεῶνα THEOC. 25.229 *în deșertul din stânga*. II loc gol: (într-o mulțime de oameni) LXX *2Mac.*14.44.

[κενός]

κενεώσις, (poet.) v. κένωσις

κενοδοξέω-ῶ, *vb.* I a face presupuneri deșarte: PLB. 12.26c.4, LXX *4Mac.*5.10. II a iubi slava deșartă, a fi vanitos, a se făli: IOS. *AI*16.359.

[κενόδοξος]

κενοδοξία, ας, ἡ *subst.* I slavă deșartă, vanitate, îngâmfare: PLB. 3.81.9, PLUT. *M.*57d LXX *4Mac.*2.15, NT *Flp.*2.3. II cugetare găunoasă: LXX *Inf.*14.14.

[κενόδοξος]

κενό-δοξος, ον *adj.* iubitor (plin) de slavă deșartă, vanitos, îngâmfat: PLB. 27.7.12, NT *Gal.*5.26, LUC. *Peregr.*4.

[κενός, δόξα]

κενο-κοπέω-ῶ, *vb.* a trudi în zadar: PLUT. *M.*1037b.

[κενός, κόπος]

κενολογέω-ῶ, *vb.* a rosti vorbe goale: ARSTT. *Rh.*1393a17, LXX *Is.*8.19.

[v. κενολογία]

κενο-λογία, ας, ἡ *subst.* vorbire deșartă, vorbe goale, flecăreală: PLUT. *M.*1069d.

[κενός, λόγος]

κενός, ἦ, ὄν *adj.* |comp. -ώτερος, -ότερος; superl. -ώτατος, -ότατος} {ion. poet. κεινός II. 3.376, Pi. *O.*2.65, Hdt. 1.73; ep. poet. κενεός II. 2.298} I gol, deșert, care nu conține nimic: σὺν κεινήσιν νηυσί IL. 4.181 *cu corăbiile goale*; κενεὰς σὺν χεῖρας ἔχοντες OD. 10.42, κεινήσι χερσί HDT. 1.73 *cu mâinile goale*; ἀμφορέας κεινούς HDT. 8.28 *amfore goale*; κενὴν οἰκήσιν ἀνθρώπων δίχα SOPH. *Ph.*31 *locuință goală, fără oameni*; κλίνη κενή THUC. 2.34 *pat gol*; κενῶ τάφῳ EUR. *Hel.*1057 *cenotaf* (propr. *mormânt gol*); ἐχόρτασεν ψυχὴν κενήν LXX

*Ps.*106.9 *a săturat sufletul deșert*. // **κενόν**, οὔ, τό *subst.* spațiu gol, vid: εἰς τὸ ~ τῆς ἄλλω XEN. *Oec.*18.7 *în partea goală a ariei*; διὰ τὸ ~ μηδὲν εἶναι PLAT. *Ti.*79c *pentru că vidul nu există*; ARSTT. *Phys.*213b1. II lipsit de, fără (ceva): (+ gen.) νῆες ἀνδρῶν κεναί THUC. 7.77 *corăbii goale de oameni*; φρενῶν ... ~ SOPH. *Ant.*754 *lipsit de minte*; δακρῦων ~ EUR. *Hec.*230 *fără lacrimi*; ἀκρόπολιν ... κενὴν μαθημάτων PLAT. *R.*560b *cetățuie goală de învățături*. III fără nimic, cu mâinile goale: κενεόν ... νέεσθαι IL. 2.298 *a se întoarce cu mâinile goale*; AESCH. *Th.*353, SOPH. *OC*359, HDT. 7.131. IV gol, pustiu: (d. locuri, regiuni) κεινήσι ἐπιτεσόντες HDT. 5.15 *năvălind în [cetăți] pustii*; κενὴν χώραν οὐδεμίαν ... λείπεσθαι PLAT. *Ti.*58a *a nu lăsa niciun loc gol*. V neacoperit, neocupat, liber: κεινόν ... δελτίον HDT. 7.239 *tăbliță goală* (sc. *nescrisă*). VI (fig.) 1 deșert, van, zadarnic, fără conținut, fără rost, fără temei: κενὰ εὐγματα OD. 22.249 *laude goale*; πρὸς κενὰς γνώμας λέγειν SOPH. *Ant.*753 *a vorbi împotriva unor gânduri deșarte*; πλήρεις ἐλπίδων κενῶν PLB. 4.62.4 *plini de speranțe deșarte*; ~ γάρ μου ὁ βίος LXX *Iov.*7.16 *căci viața mea e deșartă*; (prov.) κενοὶ κενὰ λογιζονται PLB. 33.5.3 *capetele deșarte fac socoteli deșarte*; (locut. adv.) διὰ κενῆς THUC. 4.126, EUR. *Tr.*758 *în gol, în zadar, fără rost*; εἰς κενόν LXX *Lev.*26.20 *în zadar, degeaba*. 2 (d. pers.) nesăbuit, neghiob: οὔ νιν διώξω· κεινὸς εἶην Pi. *O.*3.45 *nu-l voi urma* (sc. *drumul*); *αἶψα fi neghiob*; ὦ κενοὶ βροτῶν EUR. *Suppl.*744 *muritori nesăbuiți*.

[IE *ken- „gol”; cf. arm. *sin*]

κενοσπουδέω-ῶ, *vb.* a se strădui în zadar: IOS. *AI*16.114.

[κενόσπουδος]

κενό-σπουδος, ον *adj.* care este preocupat de lucruri deșarte; ușuratic, frivol: PLUT. *M.*560b.

[κενός, σπουδή]

κενοσπούδως, *adv.* fără efort, cu ușurință: PLUT. *M.*234e.

[κενόσπουδος]

κενοτάφέω-ῶ, *vb.* a ridica un cenotaf (în cinstea cuiva): (+ ac.) EUR. *Hel.*1060, (fig.) κενотаφῶν τὸν βίον PLUT. *M.*1130c *îngro-pându-și viața într-un cenotaf*.

[κενοτάφιον]

κενο-τάφιον, ου, τό *subst.* I mormânt gol, cenotaf: XEN. *An.*6.4.9, PLUT. *M.*870e. II (ebr. פִּתְּוֹן) idol: LXX *IRg.*19.13.

[κενός, τάφος]

κενότης, ητος, ή *subst.* I gol, vid: PLAT. *R.*585b, id. *Ti.*58b. II (fig.) deșertăciune, vanitate: PLUT. *M.*360c.

[κενός]

κενοφροσύνη, ης, ή *subst.* gândire deșartă: PLUT. *Ages.*37.2.

[κενόφρων]

κενό-φρων, ον *adj.* {poet. κενόφρων Pi.} cu gândire deșartă, nesăbuit, nerod: (d. mândrie) Pi. *N.*11.29, (planuri) AESCH. *Pr.*762, (d. pers.) Pi. *Fr.*212.

[κενεός, φρήν]

κενο-φωνία, ας, ή *subst.* vorbire deșartă: NT *1Tim.*6.20.

[κενός, φωνέω]

κενώ-ω, vb. |viit. -ώσω, ao. ἐκένωσα, pf. κενένωκα; pas. aor. ἐκένωθην| {ion. poet. κεινώω Hdt. 4.123} I a goli, a deșerta: ναούς ... κενώσετε EUR. *Ion*447 *veți goli templele;* (+ gen.) ἀνδρῶν τάνδε πόλιν κενώσαι AESCH. *Supp.*660 *a goli cetate de bărbați;* τούτων κενώσαντες ... τήν ... ψυχὴν PLAT. *R.*560d *golind sufletul de aceste [virtuți];* (d. chenoza lui Hristos) ἑαυτὸν ἐκένωσεν μορφὴν δούλου λαβὼν NT *Flp.*2.7 *S-a deșertat pe Sine, luând chip de rob;* (pas.) HDT. 4.123, SOPH. *OT*29, οικίαι πολλαὶ ἐκένωθησαν THUC. 2.51 *multe case au rămas goale.* II a pustii: (d. locuri, regiuni) AESCH. *Pers.*718, ὕμέων ἐκένωσεν ὄρος μέγα CALL. *Epig.*62.3 *a golit un munte mare de voi (sc. de capre).* III a părăsi: λόχημν κενώσας EUR. *Ba.*730 *părăsind ascunzătoare;* (pas.) κενωθείσων τῶν νεῶν THUC. 8.57 *dacă corăbiile ar fi fost părăsite [de echipaje].* IV (fig.) a zădărnici: τὸ καύχημά μου οὐδεὶς κενώσει NT *1Cor.*9.15 *nimeni nu va zădărnici lauda mea;* (pas.) NT *Rom.*4.14.

[κενός]

κένσαι, (ep.) inf. aor. act. de la κεντέω.

κέντασε, (dor.) ind. aor. act. 3sg. de la κεντέω: THEOC. 19.1.

Κενταύρειος, α, ον *adj.* de centaur(i), centauroic: (neam) EUR. *IA*706, (sânge) LUC. *Pe-regr.*25.

[Κένταυρος]

κενταυρίδης, ου *adj.m.* (com.) de sânge

centauric: (d. un cal) LUC. *Ind.*5.

[Κένταυρος]

Κενταυρικός, ή, όν *adj.* de centaur(i), centauroic: (alai) PLAT. *Plt.*303c. // **κενταυρικός**, *adv.* ca un centaur, cu sălbăticie: AR. *Ra.*38.

[Κένταυρος]

Κενταυρο-μάχια, ας, ή *subst.* (mitol.) lupta (lăpășilor) contra centaurilor, centauromahie: PLUT. *The.*29.3.

[Κένταυρος, μάχη]

κενταυρο-πληθής, ές *adj.* (poet.) plin de centauri; împotriva multor centauri: (război) EUR. *HF*1273.

[Κένταυρος, πλήθος]

Κένταυρος, ου, ό *subst.* {fem. ή Κένταυρος Luc. *Zeux.*4} (mitol.) centaur (*ființă sălbatică, adesea închipuită a fi jumătate om și jumătate cal; centaurii trăiau în munții păduroși ai Thessaliei*): (d. Cheiron, învățătorul lui Ahile) IL. 11.832, OD. 21.295, HES. *Sc.*184, (fiu al lui Ixion) Pi. *P.*2.44.

[et. nec.; cf. κεντέω, αἶρη, ταῦρος]

κενταυρο-φόνος, ον *adj.* ucigaș de centauri: (epitet al lui Heracles) THEOC. 17.20.

[Κένταυρος, φόνος]

κεντέω-ω, vb. |viit. κεντήσω, aor. ἐκέντησα, pf. inuz.; pas. aor. ἐκεντήθην, pf. κενέντημαι| {dor. aor. 3sg. κέντασε Theoc. 19.1; ep. inf. aor. act. κένσαι II. 23.337} I a îmboldi (un animal), a împunge (cu boldul): τὸν δεξιὸν ἵππον κένσαι IL. 23.337 *îmboldește calul din dreapta;* (com. d. o pers.) AR. *Nu.*1300. II a înțepa: (d. albine, viespi) AR. *V.*226, THEOC. 19.1, (pas.) τὸ πρόσωπον ἅπαν καὶ τῶφθαλμῶ κεντούμενος ὡσπερ ὑπ' ἀνθρηνῶν AR. *Nu.*947 *pe toată fața și în ochi înțepat ca de bărzăuni.* III (gener.) a împunge (cu un obiect ascuțit), a străpunge, a înțepa, a înjunghia: Pi. *P.*1.28, THEOC. 15.130, (ochii) HDT. 6.29, EUR. *Hec.*1171, (o pers.) μηδ' ὀλωλότα κέντει SOPH. *Ant.*1030 *nu înjunghia un om deja mort; căκέντει ... <αἰθέρ'>* EUR. *Ba.*631 *împungea aerul;* (fig.) SOPH. *Ai.*1245, (pas.) THUC. 4.47, XEN. *HG*3.3.11, *μεγάλους γραφείοις κεντούμενος* PLUT. *TCG*34.4 *străpuns cu mari stileturi.*

[IE *kent-; cf. κέντρον]

κέντημα, ατος, τό *subst.* I împunsătură, înțepătură: AESCH. *Fr.*169. II vârf: (de sabie) PLB. 2.33.5.

[κεντέω]

κέντησις, εως, ή *subst.* împungere, întepare: ARSTT. *Spir.*484a34.

[κεντέω]

κεντητήριον, ου, τό *subst.* obiect împungător; sulă: LUC. *Cat.*20.

[κεντέω]

κεντρ-ηνεκής, ές *adj.* mânat cu strămurarea, îmboldit: (d. cai) IL. 5.752.

[κέντρον, ένεγκείν (v. φέρω)]

κεντρίζω, *vb.* a îmboldi, a împunge: XEN. *Eq.*11.6, (fig.) έρωσ κεντρίζει ... παρρησιάζεσθαι XEN. *Smp.*8.24 *iubirea mă îmboldește să vorbesc liber;* (pas.) XEN. *Cyr.*8.7.12.

[κέντρον]

κεντρίνης, ου, ό *subst.* (iht.) specie de rechin, prob. *Oxynotus centrina*: ARSTT. *Fr.*310.

[κέντρον]

κεντρο-δάλητις, -ιδος [ᾶ] *adj.* (dor.) provocat de un bold vătămător: (d. durerile lui Io, urmărită de tăun) AESCH. *Supp.*563.

[κέντρον, δηλέομαι]

κεντρο-δάλητις, -ιδος [ᾶ] *adj.* (dor.) provocat de un bold vătămător: (d. durerile lui Io, urmărită de tăun) AESCH. *Supp.*563.

[κέντρον, δηλέομαι]

κέντρον, ου, τό *subst.* I bold, strămurare (*băf ascuțit sau nuia cu care se îndeamnă caii și vitele la mers*): άνευ κέντροιο θεόντες IL. 23.387 [*caii*] *alergând fără strămurare* (sc. *neîmboldiți*); IL. 23.430, PI. *P.*4.236, SOPH. *OT*809, EUR. *Hipp.*1194, AR. *Nu.*1297, XEN. *Cyr.*7.1.29, (prov.) πρὸς κέντρα λακτίζειν PI. *P.*2.94, AESCH. *Ag.*1624 *a lovi cu piciorul împotriva țepușei* (sc. *a se împotrivi celui ce conduce, a se răzvrăti*). II obiect ascuțit; bold, ac, țepușă, cui: (ca instrument de tortură) HDT. 3.130, SOPH. *OT*1318, γλήναις ένι χάλκεα κέντρα πήξε θυγατρὸς έἷς A.RH. 4.1093 *a înfipt bolduri de aramă în ochii fiicei sale*. III ac: (de viespe, de albină) AR. *V.*225, ARSTT. *HA*553b4, CALL. *Car.*380.1, (de scorpiion) ARSTT. *PA*683a12, (fig.) (d. Socrates) ὡσπερ μέλιττα τὸ ~ έγκαταλιπὼν PLAT. *Phd.*91c *ca o albină, după ce și-a lăsat acul înfipt*. IV vârf: (de sulă) PLB. 6.22.4. V (fig.) I bold, imbold, îndemn, impuls, ghes: συμπόταισιν τε γλυκερὸν ... ~ PI. *Fr.*124.4 *un dulce imbold pentru tovarășii de băutură*; τοσοῦτο ~ ὡς μητροκτονείν AESCH. *Eu.*427 *un bold atât de puternic încât să ducă la uciderea proprii mame*; κέντροις έρωτος EUR. *Hipp.*39 *de boldul dragosteii*. 2 bold, ac, împunsătură, întepătură: γλώσσης πικροῖς κέντροισι

EUR. *HF*1288 *impunsături amare ale limbii*; ποῦ τὸ ~ σου, ἄδη; LXX *Os.*13.14 *unde mi-e boldul, lăcaș al morților?*; τὸ ~ τοῦ θανάτου ή άμαρτία NT *1Cor.*15.56 *boldul morții este păcatul*. VI (geom.) centru: PLAT. *Ti.*54e, τὸ ~ τοῦ κύκλου ARSTT. *Mete.*377a2 *centrul cercului*.

[κεντέω]

EUR. *HF*1288 *impunsături amare ale limbii*; ποῦ τὸ ~ σου, ἄδη; LXX *Os.*13.14 *unde mi-e boldul, lăcaș al morților?*; τὸ ~ τοῦ θανάτου ή άμαρτία NT *1Cor.*15.56 *boldul morții este păcatul*. VI (geom.) centru: PLAT. *Ti.*54e, τὸ ~ τοῦ κύκλου ARSTT. *Mete.*377a2 *centrul cercului*.

[κεντέω]

κεντρόω-ῶ, *vb.* I a împunge, a întepa, a înjunghia: (un cadavru) HDT. 3.16. II (pas.) a fi înarmat cu ac: (d. bondari, fig. d. oameni) PLAT. *R.*552d, id. *R.*555d.

[κέντρον]

κέντρον, ωνος, ό *adj.m., subst.* (sclav) vrednic de împuns (torturat) cu țepușă; răufăcător, ticălos: SOPH. *Fr.*329, AR. *Nu.*450.

[κέντρον]

κεντρωτός, ή, όν *adj.* I înarmat cu ac: (d. bondari) ARSTT. *HA*624b16. II prevăzut cu cuie: (scânduri) PLB. 38.19.1.

[κεντρόω]

κεντυρίων, ωνος, ό *subst.* centurion: PLB. 6.24.5, NT *Mc.*15.39.

[lat. *centurio*]

κέντωρ, ορος, ό *adj.m.* care îmboldește (caii, vitele); îmbolditor: κέντορες ἵππων IL. 4.391 *îmbolditori de cai*;

[κεντέω, κέντρον]

κένωμα, ατος, τό *subst.* I spațiu gol, gol: PLB. 6.31.9, PLUT. *Aem.*20.8. II (medic.) purgație: PLUT. *M.*381c.

[κενόω]

κένως, *adv.* I fără conținut: ARSTT. *deAn.*403a2 II în deșert, în van, în zadar, degeaba: PLUT. *Mar.*9.4, LXX *Is.*49.4, NT *Iac.*4.5.

[κενώσις]

κένωσις, εως, ή *subst.* {poet. κενέωσις PI.} deșertare, golire: PI. *Fr.Pae.*53k.16, (op. πλήρωσις „umplere”) PLAT. *Phlb.*35b.

[κενόω]

κέοιτο, opt. prez. 3sg. med. de la κείμαι.

κέονται, ind. prez. med. 3pl. de la κείμαι.

κέφορς, ου, ό *subst.* I (ornit.) pasăre marină, prob. pasărea furtunii, *Hydrobates pelagicus*: ARSTT. *HA*593b14. II (fig.) om prostănac și ușor de păcălit; guguștiuc, creier de găină, găgăuță: AR. *Pax*1067, id. *Pl.*912.

[et. nec.]

κεφόω-ῶ, *vb.* a păcăli cu ușurință: (pas.) LXX *Prov.*7.22.

[κέφορς]

κεράσθε, (ep.) imper. med. 2pl. de la κεράω: OD. 3.332.

κερᾶ-ελκῆς, ἐς *adj.* care trage (plugul) cu coarnele: (d. boi) CALL. *Dian.*179.

[κέρας, ἔλκω]

κεραία, ας, ἡ *subst.* I orice seamănă cu un corn; corn, capăt, extremitate: (d. scuturi) PLUT. *Num.*13.5. II antenă: (la insecte) ARSTT. *HA*526a6. III (mar.) vergă, scondru: AESCH. *Eu.*557, THUC. 7.41, A.RH. 4.890, καθελόμενος τοὺς ἰστούς καὶ τὰς κεραίας PLB. 14.10.11 *dând jos catargele și vergile.* IV (tehn.) bară (de lemn), prăjină, bârnă, drug: THUC. 2.76, PLB. 8.5.8, ARR. *An.*2.19.2. V cracă: (la parii unei palisade) PLB. 18.18.7. VI parte ieșită în afară; ridicătură, ieșitură, proeminență: (d. arșic) ARSTT. *HA*499b30. VII colț (de stâncă), stei: PLUT. *Cat.Ma.*13.2. VIII (gram.) semn diacritic; picioruș (de literă), liniuță, cirtă: PLUT. *M.*1100a, NT *Mt.*5.18, τοῦ νόμου μίαν κεραίαν πεσεῖν NT *Lc.*16.17 *a cădea o cirtă din Lege.*

[κέρας]

κεράϊζω, *vb.* |aor. ἐκεράϊσα| {ep. impf. κεράϊζε II. 2.861; ep. aor. 3sg. κεράϊξε Hes. *Fr.*43a.62; ep. inf. prez. κεραϊζέμεν Od. 8.516, inf. viit. κεραϊξέμεν II. 16.830} I a distruge, a pustii, a prăda, a jefui: (d. cetăți, case) IL. 5.557, id. 16.830, OD. 8.516, HDT. 1.88, (pas.) πρὶν ἀλαπαζομένην τε πόλιν κεραϊζομένην τε ... ἰδεῖν IL. 24.245 *înainte să văd cetatea distrusă și prădată;* IL. 22.63, EUR. *Alc.*886. II a ucide, a omori, a prăpădi, a nimici: (oameni) IL. 2.861, THEOC. 25.202, (animale) Pl. *P.*9.21, HDT. 7.125. III a distruge, a nimici: (corăbii) HDT. 8.91, (pas.) id. 8.86. IV a duce ca pradă, a jefui: (bunuri, pers.) HDT. 2.121.β', id. 1.159.

[IE *kerh₂- „a distruge”; cf. ἀκέρατος]

κεραῖω, *vb.* (ep.) a amesteca: IL. 9.203.

[v. κεράννυμι]

κερᾶμεία, ας, ἡ *subst.* meșteșugul olarului; olărie, olărit: PLAT. *Prt.*324e, (prov.) ἐν τῷ πίθῳ τὴν κεραμείαν ... μανθάνειν PLAT. *Grg.*514e *a învăța olăria cu chiupul* (sc. a învăța o meserie încercând cu ce e mai greu).

[κεραμεύς]

κεραμεικός, ἡ, ὄν *adj.* de olărie, al olarului: ὁ ~ τροχός ARSTT. *Mech.*851b20 *roata olarului;* XEN. *Smp.*7.2.

[κεραμεύς]

Κεραμεικός, οὔ, ὁ *subst.* Kerameikos (*car-tier al Atenei*): THUC. 6.57, AR. *Av.*395, PLAT. *Prm.*127c.

[κεραμεικός]

κεράμεος, α, ὄν *adj.* v. κερᾶμεοῦς: PLAT. *Ly.*219e.

κερᾶμεοῦς, ᾶ, οὔν *adj.* |var. κεράμεος Plat. *Ly.*219e| de lut: PLUT. *Caes.*48.7, LUC. *Gall.*14.

[κέραμος]

κεράμεύς, ἑως, ὁ *subst.* {att. pl. κεραμῆς Ar. *Av.*490} olar: IL. 18.601, HES. *Op.*25, PLAT. *Eutyd.*301d, PLUT. *Num.*17.2.

[κέραμος]

κεράμεύω, *vb.* I a fi olar: PLAT. *R.*467a. II a face (oale), a plămădi (din lut), a modela (în argilă): (iron. d. demagogul Kephalos, al cărui tată ar fi fost olar) τὰ τρύβλια κακῶς ~, τὴν δὲ πόλιν εὖ καὶ καλῶς AR. *Ec.*253 *modelează prost străchinile, în schimb cetatea bine și frumos;* (pas.) PLAT. *Hp.Ma.*288d.

[κεραμεύς]

κεράμιδόω-ᾶ, *vb.* v. κεραμιόω: ARSTT. *Ph.* 246a28.

[κεραμῖς]

κεράμιικός, ἡ, ὄν *adj.* I de olărie, al olarului: AR. *Ec.*4 // (subînț. τέχνη) **κεραμική**, ἡ *subst.* olărie, olărit: PLAT. *Plt.*288a. II de lut: (vase) NT *Ap.*2.27, (neut. sg. *subst.*) ὑπὸ τῷ κεραμικῷ PLUT. *Lys.*16.2 *sub țigla casei.*

[κέραμος]

κεράμινος, η, ὄν [ᾶ] *adj.* de lut: (vase) HDT. 3.96, id. 4.70.

[κέραμος]

κεράμιον, ου, τό [ᾶ] *subst.* vas de lut; urciol, amforă: HDT. 3.6, AR. *Fr.*723, PLAT. *Cra.*440c, XEN. *An.*6.1.15, (ca unitate de măsură) LXX *Is.*5.10.

[κέραμος]

κεράμις, ἴδος, ἡ [ῖ] *subst.* {gen. poster. κεραμίδος Arstt. *EE*1235a12} I țiglă: THUC. 3.22, AR. *V.*206, XEN. *HG*6.5.9, (de argint) PLB. 10.27.10, (sg. cu sens colectiv) ARSTT. *Ph.*246a27. II (*adj.f.*) lutos, argilos: (d. pământ) PLAT. *Criti.*111d.

[κέραμος]

κεράμιτις, ἴτιδος *adj.f.* lutos, argilos: (d. pământ) PLUT. *M.*827e.

[κέραμος]

κεράμος, ου, ὁ *subst.* I lut, argilă (de olărie): HDT. 3.6, PLAT. *Ti.*60d, ὀπτῶμενος ~ ARSTT. *Mete.*383a21 *lut ars;* σκεῆη κερᾶ-

μου LXX 2Rg.17.28 *vase de lut*. **II** *vas de lut*; oală, urciol, chiup: ἐκ κεράμων μέθυ πίνετο IL. 9.469 *se bea vin din chiupuri*; (cu sens colectiv) HDT. 3.96, AR. *Ach.902*, εἰ ~ ἐστ' ἔνδοθεν ὑμῖν ἱκανός MEN. *Sam.290* *dacă înăuntru aveți destulă olărie* (sc. *oale, vase de lut*); (spec.) (d. un chiup de bronz, în care Ares a fost închis) IL. 5.387. **III** ἴγλᾱ, olan: (frecv. cu sens colectiv) THUC. 2.4, AR. *Nu.1127*, XEN. *Mem.3.1.7*, ὑπὸ τὸν κέραμον τῆς οἰκίας PLUT. *Lys.16.2* *sub ἴγλα casei*; (pl.) NT *Lc.5.19*.

[cf. κεράννυμι]

κεράμω-ῶ, *vb.* a acoperi cu ἴγλᾱ: (d. o casă) (pas.) ARSTT. *Phys.246a19*.

[κέραμος]

κεράμιών, ὄνος, ὁ *subst.* urciol, amforă (*de vin*): AR. *Lys.200*.

[κέραμος]

κεράμωτός, ἦ, ὄν *adj.* acoperit cu ἴγλε. // **κεραμωτόν**, ου, τό *subst.* acoperiș cu ἴγλε: (d. formația de luptă *testudo*) PLB. 28.11.2.

[κεραμώω]

κεράννυμι, *vb.* |impf. ἐκεράννυν, viit. κέρασω [ᾶ], aor. ἐκέρασα, pf. κεκέρακα; *pas.* viit. κρᾶθήσομαι, aor. ἐκράθην [ᾶ] și ἐκεράσθην, pf. κέκραμαι, m.m.c.p. ἐκεκράμην [ᾶ]] {var. prez. κεραιώ, κεράω, κίρνημι (κιννάω); poet. aor. κέρασα Eur. *Ba.127*, ep. 3sg. κέρασσε Od. 5.93, med. κέρασσατο Od. 18.423; ion. pf. med.-pas. κέκρημαι Hdt. 3.106, poster. κεκέρασμαι Arstt. *Fr.170*} **I** a amesteca: (spec. vinul cu apă) OD. 24.364, AR. *Ec.1123*, THUC. 6.32, (med.) ὅτε περ ... οἶνον ... ἐνὶ κρητῆρι κερώνται IL. 4.260 *când își amestecă vinul în crater*; (abs.) τοῖς θεοῖς ... εὐχόμενοι κεραννώμεν PLAT. *Phlb.61b* *rugându-ne zeilor, să facem amestecul*; (pas.) πιεῖν κεκραμένον τρία και δύο AR. *Eq.1187* *a bea vinul amestecat în proporție de trei la doi* (sc. *trei părți vin și două părți apă*); (d. nectar) OD. 5.93, (d. sicheră) LXX *Is.5.22*, (d. alte lichide) ARSTT. *GA769a30*. **II** a amesteca, a combina: (d. apa caldă amestecată cu apă rece, pentru spălare) OD. 10.362, (d. metale) ἀργυρίῳ ... πρὸς χαλκὸν και μόλυβδον κεκραμένῳ DEM. 24.214 *argint amestecat (= în aliaj) cu cupru și plumb*; (d. culori) πάντα κεκραμένα ἐν ἑτέροις ARSTT. *Col.793b13* *întotdeauna amestecate unele cu altele*. **III** a crea prin amestecare, a

alcătui: κέρασαντες οὐ ... ἀπίθانون λόγον PLAT. *Phdr.265b* *după ce am încropit o cuvântare nu lipsită de crezare*; φωνή μὲν μεταξύ τῆς τε Χαλκιδέων και Δωρίδος ἐκράθη THUC. 6.5 *limba alcătuită a fost un amestec între cea a chalcidienilor și cea dorică*. **IV** (fig.) a amesteca, a îmbina, a potrivi, a uni; a astâmpăra, a echilibra: τύχην και ἀρετὴν ἐκέρασε PLUT. *M.317a* *a amestecat norocul și virtutea*; τὰς ὥρας ... κάλλιστα κεκρημένας HDT. 3.106 *clima cea mai bine temperată*; ἐν ταῖς εὐ κεκραμέναις πολιτείαις ARSTT. *Pol.1307b30* *în constituțiile bine cumpănite*; φύσει πρὸς πᾶσαν ἀρετὴν εὐ κεκραμένους τὸ ἦθος PLUT. *Num.3.5* *înclinat din fire spre orice virtute datorită unui caracter bine potrivit*.

[IE **k̑erh₂-* „a amesteca”; cf. κεράω, κίρνημι, κρατήρ]

κεράο-ξόος, ον *adj.* care șlefuieste coarne (de animal), lucrător în corn: (d. un meșter de arcuri) IL. 4.110.

[κέρας, ξέω]

κεράός, ᾶ, ὄν *adj.* **I** cu coarne, cornut: (d. animale) IL. 3.24, OD. 4.85, HES. *Op.529*, THEOC. 1.4. **II** făcut din coarne: (ziduri) CALL. *Ap.63*.

[**k̑erāfos* (κέρας); cf. lat. *cervus* „cerb”]

κεράς, *adv.* în amestec, amestecat: CALL. *Hec.fr.246*.

[κεράννυμι]

κέρας, ᾶος, τό *subst.* {gen. ep. κέραος, contr. κέρως, att. κέρατος Xen. *Cyr. 8.5.15*, ion. κέρεος Hdt. 6.111; dat. ep. κέρα [ᾶ] Il. 11.385, att. κέρατι Xen. *An.2.2.4* și κέρα Thuc. 2.90, ion. κέρει Hdt. 9.102; pl. nom. ep. κέρα Il. 4.109, att. κέρατα, ion. κέρα Hdt. 2.38; gen. ep. κέραων [ᾶ] Il. 17.521 și κερῶν, att. κεράτων [ᾶ] Soph. *Tr.519*, ion. κερέων Hdt. 2.132; dat. ep. κέρασσι [ᾶ] Il. 13.705, κέρασιν Il. 10.294, κέρασσι [ᾶ] A.Rh. 4.978, att. κέρασι Aesch. *Fr.185*} **I** corn (*de animale*): (d. boi, țapi, cerbi ș.a.) IL. 13.705, OD. 3.426, HDT. 2.38, ταῦροι ... ἐς κέρασ θυμούμενοι EUR. *Ba.743* *tauri cu mânie în coarne*; Ἀμαλθείας ~ AR. *Fr.685a* *cornul [caprei] Amaltheia* (sc. *cornul Abundenței*); (la coif) κέρα ... βοὸς χάλκεα HDT. 7.76 *coarne de bou [modelate] în bronz*; (fig.) (ca simbol al puterii) ἀνατελεῖ ~ παντὶ τῷ οἴκῳ Ἰσραηλ LXX *Iez.29.21* *va ridica cornul (= puterea) pentru toată casa*

lui Israel. II corn (substanța din care sunt alcătuite coarnele): (d. porțile prin care vin visele) αἱ μὲν γὰρ κέραεσσι τετεύχεται, αἱ δ' ἔλεφαντι OD. 19.563 *una este făcută din corn, cealaltă din fildeș;* (ca parte a unui cârlig de pescuit) IL. 24.81, (ca parte a unui arc) OD. 21.395. **III** (d. obiecte făcute din corn sau asemănătoare unui corn) **1** arc: THEOC. 25.206, CALL. *Epigr.*38. **2** corn, vas (*de băut*): ἐξ ἀργυρέων κέρατων πίνοντες PI. *Fr.*166 *bând din cornuri de argint;* XEN. *An.*7.2.23, τὸ ~ τοῦ ἐλαίου LXX *IRg.*16.13 *cornul cu untdelemn.* **3** (muz.) corn, goarnă: XEN. *An.*2.2.4, (d. flautul frigian) LUC. 20.1. **4** corn, braț: (al lirei) SOPH. *Fr.*244, (al unui altar) LXX *Ex.*27.2. **IV** antenă: (d. crustacee) ARSTT. *HA*526a31. **V** (dub.) cârlionț sau coafură în formă de corn: IL. 11.385. **VI** (milit.) **1** aripă (a unei armate), flanc: AESCH. *Pers.*399, HDT. 9.26, THUC. 1.48, ἔχειν ~ τὸ δεξιόν HDT. 6.111 *a ocupa aripa dreaptă;* προσβαλόντες κατὰ ~ THUC. 3.78 *atacând în flanc.* **2** coloană: ἐπὶ ~ HDT. 6.12 *în coloană;* ἐπὶ κέρως ἔχοντες τὰς ἄλλας ναῦς THUC. 6.50 *având celelalte corăbii așezate în coloană;* ἐκ κέρatos εἰς φύλαγγα καταστήσαι XEN. *Cyr.*8.5.15 *a trece din coloană în linie.* **3** subunitate constituită din 8192 de soldați: ARR. *Tact.*10.7. **VII** braț (*al unei ape curgătoare*): (d. Okeanos) HES. *Th.*789, PI. *Fr.*201, THUC. 1.110, (d. golful Cornul de Aur) PLB. 4.43.7. **VIII** vârful, culme (*de munte*): τὰ κέρατα τοῦ ὄρους XEN. *An.*5.6.7 *piscurile muntelui;* ἐν κέρατι LXX *Is.*5.1 *pe o culme.* **IX** capăt: (al unei prăjini) PLB. 21.7.2. **X** (filos.) v. κερᾶτινης: (d. un sofism) LUC. *DMort.*1.2.

[cf. κάρᾶ „cap”]

κερασ-βόλος, ov *adj.* **I** lovit de corn (*d. unele semințe care în cădere lovesc coarnele boilor și care astfel ar deveni tari și greu de fierț*): PLUT. *M.*700c. **II** (fig.) dur, inflexibil: PLAT. *Lg.*853d.

[κέρας, βάλλω]

κέρασμα, atos, τό *subst.* amestec, amestecătură: PLUT. *M.*462f, (d. băutura) LXX *Ps.*74.8.

[κεράννυμι]

κέρασσα, (ep.) ind. aor. de la κερᾶννυμι.

κεράστης, ov, ὁ *adj.m.* **I** cu coarne, cornut: (cerb) SOPH. *El.*568, (berbec) EUR. *Cyc.*52, (scarabeu) SOPH. *Fr.*314.307, (d. satiri)

LUC. *Bacch.*1. **II** (*subst.*) (zool.) viperă cu coarne, *Cerastes*: LXX *Prov.*23.32, LUC. *Dips.*3.

[κέρας]

κεραστής, ίδος *adj.f.* cu coarne, cornută: (d. Io) AESCH. *Pr.*674.

[κεράστης]

κερασ-φόρος, ov *adj.* purtător de coarne, cornut, încornorat: SOPH. *Fr.*89, (d. Io) EUR. *Ph.*248, τῷ κερασφόρῳ μέρει τῷ τῆς ἀγέλης PLAT. *Plt.*265c *partea turmei care are coarne* (sc. *cornutele*).

[κέρας, φέρω]

κερᾶτιζω, vb. **I** a împunge cu coarnele: (d. un taur) LXX *Ex.*21.28. **II** (fig.) a împunge, a ataca: τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν κερᾶτιζοῦμεν LXX *Ps.*43.26 *îi vom împunge pe dușmanii noștri;* ἐκεράτιζες τοῖς ποταμοῖς σου LXX *Iez.*32.2 *împungeai cu râurile tale.*

[κέρας]

κερᾶτινης, ov, ὁ [τῆ] *subst.* |ac. sg. κερᾶτιναι| sofismul coarnelor (*silogism fals*): „*ai ceea ce nu ai pierdut; nu ai pierdut coarne, deci ai coarne*”): LUC. *Symp.*23.

[κέρας]

κεράτινος, η, ov [ᾶ] *adj.* de corn, făcut din corn: PLAT. *Lg.*795a, XEN. *An.*6.1.4, PLUT. *M.*983e. // **κερατίνη**, ης, ἡ *subst.* trâmbiță de corn, corn: LXX *Jud.*3.27.

[κέρας]

κεράτιον, ov, τό [ᾶ] *subst.* **I** corn mic: PLUT. *M.*977a. **II** (zool.) antenă (mică): (d. crustacee) ARSTT. *HA*526a7. **III** (anat.) extremitate curbată a uterului: ARSTT. *HA*510b19. **IV** (muz.) flaut: PLB. 26.1.4. **V** (bot.) roșcovă: NT *Luc.*15.16.

[κέρας]

κερᾶτιστής, οῦ, ὁ *subst.* care are năravul de a împunge, pungaci: (taur) LXX *Ex.*21.29.

[κερατίζω]

κερᾶτο-ειδής, ἐς *adj.* care seamănă cu un corn, răsucit ca un corn: (unghiuri) IOS. *B15.*225.

[κέρας, εἶδος]

κερατο-φόρος, ov *adj.* purtător de coarne, cornut: ARSTT. *HA*499b15.

[κέρας, φέρω]

κερᾶτώδης, ες *adj.* **I** cornut: ARSTT. *HA*595a13 **II** care seamănă cu un corn sau cu vârfuri ca niște coarne: (d. un deal) CALL. *Ap.*91.

[κέρας, -ωδης]

κερατών, ὄνος, ὁ *subst.* făcut din coarne: (d. un altar din Delos) PLUT. *Thes.*21.2.

[κέρας]

κερ-αύλης, ου, ὁ *subst.* cântăreț din corn sau la flaut: LUC. *Trag.*33.

[κέρας, αὐλέω]

κεραυνοβολέω-ᾶ, *vb.* a azvârli trăsnete: (d. Iupiter) PLUT. *Marc.*8.7.

[κεραυνοβόλος]

κεραυνοβολία, ας, ἡ *subst.* azvârlire de trăsnete: PLUT. *M.*624b.

[κεραυνοβόλος]

κεραυνό-βολος, ον *adj.* lovit de trăsnete: (d. Semele) EUR. *Ba.*598.

[κεραυνός, βάλλω]

κεραυνο-βρόντης, ου, ὁ *adj.m.* care tună și fulgeră: (epitet al lui Zeus) AR. *Pax*376.

[κεραυνός, βροντάω]

κεραυνός, οῦ, ὁ *subst.* trăsnete (distins de ἀστραπή „fulger” și βροντή „tunet”): (spec. ca armă a lui Zeus) IL. 8.133, OD. 14.305, HES. *Th.*72, PI. *N.*10.71, χαλεπὸς δὲ Διὸς μέγαλοιο ~ IL. 14.417 *cumplit este trăsnetul lui Zeus*; κεραυνοῦ ... βέλος AESCH. *Th.*453 *lovitură de trăsnete*; ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κεραυνοὶ αὐτοῖσι ἐνέπιπτον HDT. 8.37 *din cer căzură trăsnete asupra lor*; τὸ δὲ ἀστράψαν ἀναπτρωθέν, βιαίως ἄχρι τῆς γῆς διεκθέον, ~ καλεῖται ARSTT. *Mu.*395a22 [*vântul*] *aprinș ca un fulger, când se întinde cu violență până pe pământ, se numește trăsnete*; (fig.) (d. Pericles) κεραυνὸν ἐν γλώσση φέρειν PLUT. *Per.*8.4 *a purta un trăsnete pe limbă*.

[v. κεραῖζω]

κεραυνο-φῆής, ἐς *adj.* cu luciri de fulger: (d. foc) EUR. *Tr.*1103.

[κεραυνός, φάος]

κεραυνο-φόρος, ον *adj.* purtător de trăsnete: (d. Eros) PLUT. *Alc.*16.2.

[κεραυνός, φέρω]

κεραυνόω-ᾶ, *vb.* a trăsnii, a lovi cu trăsnetul: (d. zei) HDT. 7.10, PLAT. *Smp.*190c, κεραυνώσει βιαίως LXX *Is.*30.30 *va trăsnii cu putere*; (pas.) HES. *Th.*859, PI. *N.*10.8, PLAT. *R.*408c, PLUT. *Pomp.*1.2.

[κεραυνός]

κεραύνωσις, εως, ἡ *subst.* trăsnire: PLUT. *Marc.*28.3.

[κεραυνόω]

κεράω-ᾶ², *vb.* {part. κερῶν Od. 24.364; impf. poet. 3pl. κέρων A.Rh. 1.1185; med. impf. 3pl. κερῶντο Od. 8.470, κερῶντο

Od. 15.500; conjct. 3pl. κέρωνται Il. 4.260; imper. 2pl. κεράσθε Od. 3.332} v. κεράννυμι

κεράω-ᾶ², *vb.* [inf. prez. κερᾶν] (milit.) a se așeza în flanc, a asigura flancul: PLB. 18.24.9.

[κέρας]

Κερβέριοι, ὄν, οἱ *subst.* cerberieni: SOPH. *Fr.*1060, (com. pt. Κιμμέριοι) AR. *Ra.*187.

[Κέρβερος]

Κέρβερος, ου, ὁ *subst.* (mitol.) Kerberos (Cerber) (*câinele – cu trei, cincizeci sau o sută de capete – care păzește porțile infernului*): HES. *Th.*311, PI. *Fr.Dith.*70b, AR. *Ra.*111, PLAT. *R.*588c.

[cf. sanscr. *karbará-*, *śárvara-* „bălțat”]

κερδαίνω, *vb.* [viit. κερδάνῳ (med. κερδήσομαι Hdt. 3.72, poster. κερδήσω), aor. I ἐκέρδανα, ἐκέρδηνα sau ἐκέρδησα, pf. κεκέρδηκα; pas. viit. κερδηθήσομαι, part. pf. κεκερδημένος] {ion. viit. κερδανέω Hdt. 1.35} **I** a căștiga, a dobândi, a obține: (+ ac.) μὴ κακὰ ~ HES. *Op.*352 *nu căuta căștiguri necinstite*; σμικρὰ κερδανῶ φυγῆ AESCH. *Ag.*1301 *puțin voi căștiga cu fuga*; μέγιστα ... ἐκ φορτίων ἐκέρδησαν HDT. 4.152 *au obținut de pe urma mărfurilor cele mai mari căștiguri*; τριάκοντα τάλαντα κερδάνας ἀπὸ τῶν φίλων PLUT. *Aem.*23.11 *obținând de la prieteni treizeci de talanți*; (ext.) λόγον ἐκέρδαναν PI. *I.5.27* *au dobândit faimă*; τὸν χρόνον κερδαίνει LYS. 13.84 *căștigă timpul*; (+ ac. pers.) εἰάν σου ἀκούσῃ, ἐκέρδησας τὸν ἀδελφόν σου NT *Mt.*18.15 *dacă te va asculta, l-ai căștigat pe fratele tău*; (pas.) τὰ κεκερδημένα IOS. *A1*18.173 *bunurile căștigate*. **2** (*intrans.*) a căștiga, a obține profit, a trage foloase: οὐκ ἐξ ἅπαντος δεῖ τὸ ~ φιλεῖν SOPH. *Ant.*312 *nu trebuie să-ți placă a obține profit din orice*; (+ part.) πολεμοῦντες οὐ κερδαίνομεν AR. *Av.*1591 *ducând război, nu avem niciun căștig*. **II** a scăpa de, a evita: κερδησαί τε τὴν ὕβριν ταύτην καὶ τὴν ζημίαν NT *FA*27.21 *a scăpa de această primejdie și pagubă*.

[κέρδος]

κερδαλέος, α, ον *adj.* [compar. -ώτερος, superl. -ώτατος] **I** iscusit (în a obține căștig), isteț, șiret, viclean: (d. pers. și abstr.) ~ κ' ... ἐπίκλοπος OD. 13.291 *șiret și hoțoman*; χρεῶ βουλῆς ἐμὲ καὶ σὲ ... κερδαλέης IL.

10.44 *avem nevoie, eu și tu, de un plan iscusit*; μειλίχλον καὶ κερδαλέον φάτο μῦθον OD. 6.148 *rosti un cuvânt blând și iscusit*; (d. vulpe) PLAT. R.365c. **II** *profitabil, avantajos, folositor*: PI. P.2.78, HDT. 9.7, πανταχόθεν τε ἐς αὐτὸ κερδαλέον THUC. 2.53 *și din toate provinciile profitabil pentru această (plăcere)*; (comp.) οὐδὲν κερδαλέωτερον ἁπάτης ἐν πολέμῳ XEN. Hipp.5.9 *nimic nu este mai avantajos în război decât inducerea în eroare*; (subst.) τὸ κερδαλέον AESCH. Eu.1008 *ceea ce aduce câștig, ceea ce este folositor*. **III** *profitor*: (d. pers.) ARSTT. EE1221a23.

[κέρδος]

κερδᾶλέο-φρων, ον *adj.* care se gândeste doar la câștigul său: (d. Odysseus) IL. 1.149, (d. Agamemnon) id. 4.339.

[κερδαλέος, φρήν]

κερδᾶλέως, *adv.* pentru câștig, în folos propriu: THUC. 3.56.

[κερδαλέος]

κέρδιστος, η, ον *adj.* **I** foarte iscusit (în a obține un câștig pentru sine), foarte șiret: Σίσυφος ... ὃ ~ γένετ' ἀνδρῶν IL. 6.153 *Sisyphos, care a fost cel mai șiret dintre oameni*.

II foarte profitabil, foarte folositor: AESCH. Pr.385, SOPH. Ai.743.

[superl. al lui κέρδος]

κερδίων, ον *adj.* {Hom. doar neut. κέρδιον} mai profitabil, mai folositor, mai bun sau mai bine: IL. 7.28, OD. 20.304, HDT. 6.86γ, THEOC. 25.34, (+ inf.) ἔμοι δέ κε κέρδιον εἶη ... χθόνα δύμεναι IL. 6.410 *pentru mine ar fi mai bine să intru în pământ*; (masc.) PI. N.5.12.

[comp. al lui κέρδος]

κέρδος, εος-ους, τό *subst.* **I** câștig, profit, avantaj, folos (pentru sine): IL. 10.225, OD. 16.311, HES. Op.644, ἐν κέρδει ἐποιεῦντο HDT. 6.13 *se socotiră în câștig*; ~ δὲ ἐνόμισεν ... ὅτι THUC. 3.33 *a considerat un câștig faptul că...*; μέγα τῇ πόλει ~ ἦ ζημίαν ἂν φέροι PLAT. Lg.835b *ar putea aduce cetății un mare câștig sau pagubă*; εἰ οὖν τοιοῦτον ὁ θάνατός ἐστιν, ~ ἔγωγε λέγω PLAT. Ap.40e *dacă așa este moartea, eu spun că este un câștig*; ἐπὶ τῷ ἑαυτῶν κέρδει XEN. Cyn.13.8 *pentru propriul lor câștig* (= în folos propriu); (pl.) κέρδη παραινεῖς, εἴ τι ~ ἐν κακοῖς SOPH. Ant.1326 *îndemnurile tale sunt folositoare, dacă există vreun folos în*

nenorociri; αἰσχροῦ κέρδη EUR. Fr.659 *câștiguri rusinoase*. **II** *perspectivă a câștigului, poftă de câștig, lăcomie*: κέρδει καὶ σοφία δέδεται PI. P.3.54 *până și înțelepciunea este înrobătă de [dorința de] câștig*; κέρδεσιν νικωμένους AESCH. Ag.342 *învinși de pofta câștigului*; ἄνδρας τὸ ~ πολλάκις διώλεσεν SOPH. Ant.222 *pofta de câștig adesea i-a pierdut pe oameni*. **III** (frecv. pl.) *șiretluciri, viclesuguri, tertipuri*: δς δέ κε κέρδεα εἶδη IL. 23.322 *cel care știe șiretluciri*; IL. 23.515, OD. 23.217.

[IE *kerd- „iscusit, viclean”; cf. irl. *cerd*]

κερδοσύνη, ης, ἡ *subst.* *șiretenie, viclenie*: κερδοσύνη IL. 22.247 *cu șiretenie*; OD. 4.251, id. 14.31, (pl.) A.RH. 2.951.

[κέρδος]

κερδώ, όος-ούς, ἡ *subst.* |ac. κερδώ| vulpe (propr. „șireata, vicleana”): (fig. d. pers.) AR. Eq.1068.

[κέρδος]

κερδῶφος, α, ον *adj.* aducător de câștig: (epitet al lui Hermes) PLUT. M.472b, LUC. Nav.18.

[κέρδος]

κέρεα, (ion.) nom. pl. de la κέρας.

κερε-αλκής, ἐς *adj.* cu coarne puternice: (taur) A.RH. 4.468.

[κέρας, ἀλκή]

κερέειν, (ep.) inf. viit. de la κείρω: IL. 23.146.

κέρθιος, ου, ὁ *subst.* (ornit.) (prob.) scorțărel, cojoaică, *Certhia familiaris*: ARSTT. HA616b28.

[et. nec.]

κερκίδο-ποιική, ῆς, ἡ *subst.* arta de a face suveici: ARSTT. Pol.1256a6.

[κερκίς, ποιέω]

κερκίζω, vb. a folosi suveica, a țese: PLAT. Cra.388b, ARSTT. Pol.1253b37.

[κερκίς]

κερκίς, ίδος, ἡ *subst.* **I** suveică (la războiul de țesut): IL. 22.448, OD. 5.62, EUR. Tr.199, PLAT. Cra.388a, φωνή κερκίδος SOPH. Fr.595 *glasul suveicii*; κερκίσιν ἐφροσάναι EUR. Hec.363 *a sta la războiul de țesut*. **II** *pieptăn*: A.RH. 3.46. **III** (anat.) *tibie, fluierul piciorului*: A.RH. 4.1520, PLUT. Alex.45.5. **IV** (bot.) *plop tremurător, Populus tremula*: ARSTT. HA595a2.

[cf. κέρκος „coadă”, κρέκω]

κερκίσις, εως, ἡ *subst.* *treceare a suveicii prin urzeală (pentru a face o țesătură)*: ARSTT.

Ph.243b7.

[κερκίζω]

κερκιστική, ἤς, ἡ *subst.* lucrul cu suveica: PLAT. *Plt.*282b.

[κερκίζω]

κέρκος, ου, ἡ *subst.* I coadă (*de animale*): EUR. *Fr.pap.*81.35, κέρκω σαίνων AR. *Eq.*1031 *dând din coadă*; PLAT. *Phdr.*254d, (distins de οὐρά) ARSTT. *HA*500b32, THEOC. 25.243. II penis: AR. *Th.*239. III toartă: LUC. *Lex.*7.

[et. nec.; cf. κερκίς]

κέρκουρος, ου, ὁ *subst.* ambarcațiune ușoară (*de origine cipriotă*): HDT. 7.97, ARR. *An.*6.2.4.

[κέρκος, οὐρά?]

κερκο-φόρος, ον *adj.* înzestrat cu coadă, cu coadă: (d. pești) ARSTT. *HA*489b31.

[κέρκος, φέρω]

Κέρκυρα, ας, ἡ *subst.* |var. Κόρκυρα| Kerkyra (Corfu) (*insulă în Marea Ionică*): HDT. 3.48, THUC. 1.25.

Κερκυραῖος, α, ον *adj.*, *subst.* din Kerkyra (Corfu); corcyrean: HDT. 3.82, THUC. 1.24. [Κέρκυρα]

κερκώπη, ἤς, ἡ *subst.* (entom.) cicadă: AR. *Fr.*51.

[κέρκωψ]

Κέρκωψ, ωπος, ὁ *subst.* I (mitol.) (pl.) Cer-cori (*numele a doi frați gemeni – pitici, tâl-hari – pe care i-a prins Heracles și i-a atâr-nat de o prăjină cu capul în jos, fiindcă îi furaseră armele în timp ce dormea*): HDT. 7.216. II (fig.) om viclean sau clevetitor: LXX *Prov.*26.22.

[κέρκος, ὄψ]

κέρμα, ατος, τό *subst.* monedă de mică va-loare, gologan, para: (frecv. pl.) AR. *Av.*1108, DEM. 21.107, ἀπήθουν αὐτῷ κέρ-ματα καθάπερ ἀκλήρῳ καὶ ταλαιπῶρῳ IOS. *Bl.*2.295 *cereau pentru el ceva mărunțiș, ca pentru un dezmoștenit și amărât.*

[κείρω]

κερμάτιζω, *vb.* I a tăia în bucățele, a îm-bucătăți, a fărâmița: PLAT. *R.*525e, ARSTT. *PA*662a13, (fig.) ~ τὴν ἀρετὴν PLAT. *Men.*79a *a fărâmița virtutea*; PLAT. *Ti.*56e. II a schimba în bani mărunți: ἀργύριον ... κεκερματισμένον AR. *Fr.*215 *bani mărunți, mărunțiș.*

[κέρμα]

κερμάτιον, ου, τό [ἄ] *subst.* bănuț; mărunțiș:

MEN. *Her.*8, PLUT. *Cim.*10.3.

[κέρμα]

κερμάτιστής, οῦ, ὁ *subst.* schimbător de bani, zaraf: NT *In.*2.14.

[κερματίζω]

κερο-βάτης, ου, ὁ [ἄ] *subst.* {dor. -βάτας} care are copite: (epitet al lui Pan) AR. *Ra.*230.

[κέρας „corn”, βαίνω]

κερό-δετος, ον *adj.* legat cu corn: (arcuri) EUR. *Rh.*33.

[κέρας, δέω]

κερόεις, εσσα, εν *adj.* |contr. fem. -οῦσσα| Soph. *Fr.*89 I cornut: PI. *Fr.Hyporch.*107a, SOPH. *Fr.*89, EUR. *Ph.*828. II (ext.) tras de vite cornute: (d. un car) CALL. *Dian.*113.

[κέρας]

κεροίαξ, ακος, ὁ *subst.* (mar.) balansină (*pa-râmă care susține o vergă*): LUC. *Nav.*4.

[κέρας, οἶαξ]

κερο-τύπεω-ω, *vb.* a lovi cu coarnele: (fig.) κεροτυπούμεναι ... χειμῶνι AESCH. *Ag.*655 [*corābii*] *lovite de furtună.*

[κέρας, τύπτω]

κερ-ουλκός, ὄν *adj.* I trăgător cu arc (din corn): (d. troieni) SOPH. *Fr.*859. II făcut din corn: (d. un arc) EUR. *Or.*268.

[κέρας, ἔλκω]

κεροῦσσα, (contr.) v. κερόεις:

κερουτιάω-ω, *vb.* a înălța coarnele; (fig.) a se făli, a-și da aere: AR. *Eq.*1344.

[κέρας]

κερουχίς, ἶδος *adj.f.* care are coarne, cor-nută: (d. capre) THEOC. 5.145.

[κεροῦχος]

κερο-φόρος, ον *adj.* purtător de coarne, cor-nut: (d. boi) EUR. *Ba.*691.

[κέρας, φέρω]

κερόνωτο, impf. med. 3pl. de la κερᾶω¹: OD. 8.470, id. 20.253.

κέρσας, part. aor. de la κείρω.

κέρσε, (ep.) ind. aor. 3sg. de la κείρω: IL. 10.456 ș.a.

κερτομέω-ω, *vb.* |viit. -ήσω, aor. ἐκερτόμη-σα, pf. κεκερτόμηκα| I a-și bate joc (de), a lua în râs, a ocări: (+ ac. pers.) OD. 16.87, AESCH. *Pr.*986, EUR. *Ba.*1293, THEOC. 1.62, (abs.) IL. 2.256, OD. 8.153, ὡς φάτο κερτο-μέων HES. *Th.*545 *αφα vorbi în batjocură.* II a păcăli: οὐκ ἔῶ σε ~ ἡμᾶς τὸδ' αἰθίς EUR. *Hel.*619 *nu te las să ne mai păcăleşti o dată.* [et. nec.; cf. κείρω?, τέμνω?]

κερτόμησις, εως, ή *subst.* batjocorire, batjocură: SOPH. *Ph.*1236.

[κερτομέω]

κερτομία, ας, ή *subst.* batjocură, obrăznicie, insultă, ocară: (pl.) IL. 20.202, OD. 20.263.

[κέρτομος]

κερτόμιος, ον *adj.* batjocoritor, obraznic, insultător, de ocară: ἐπειράτο ... ἐρεθίζεμεν Ἡρην κερτομίσις ἐπέεσσι IL. 4.6 *încercă să o stărneasă pe Hera cu vorbe batjocoritoare*; OD. 9.474, SOPH. *Ant.*956, (abs.) Κύκλωπα προσηύδων κερτομίσισι OD. 9.474 *am strigat la Ciclop cu [vorbe] de ocară*.

[κέρτομος]

κέρτομος, ον *adj.* I batjocoritor, insultător, de ocară: κέρτομα βάζειν HES. *Op.*788 *a spune vorbe batjocoritoare*; (d. coruri de femei) HDT. 5.83. II înșelător, amăgitor: EUR. *Alc.*1125.

[κερτομέω]

Κερχνεία, ας, ή *subst.* Kerchneia, sat în sud-vestul cetății Argos: AESCH. *Pr.*676.

κερχνής, ήδος, ή *subst.* (ornit.) vindereu, *Falco tinnunculus*: AR. *Av.*304, id. *Av.*589.

[κέρχνος]

κέρχνος¹, ου, ή *subst.* (bot.) mei, *Panicum miliaceum*: (dub., v. κέρχνος²) SOPH. *Fr.*314.134.

[v. κέγγρος]

κέρχνος², ου, ό *subst.* asprime, excrescență sau suprafață aspră: (d. carnea lui Io, comparate cu carapacea unei broaște țestoase) SOPH. *Fr.*279.

[κέρχνω]

κερῶ, ind. viit. de la κείρω.

κέρωνται, conjct. 3pl. de la κερῶ¹.

κερῶντο, impf. 3pl. med. de la κερῶ¹.

κέρως, gen. contr. de la κέρας.

κέσκετο, (ion.) impf. iter. 3sg. de la κείμαι.

κεστός, ή, όν *adj.* împuns, brodat: (d. cingătoare fermecată a Aphroditei) IL. 14.214. //

κεστός, οῦ, ό *subst.* cingătoare, brâu (a Aphroditei): CALL. *Aet.fr.*43.53, LUC. *DDeor.*20.10.

[κεντέω]

κέστρα, ας, ή *subst.* {dor. gen. pl. -ᾶν Ar.} I ciocan (cu vârful conic): SOPH. *Fr.*20.1. II (iht.) știucă-de-mare, baracadă, *Sphyaena barracuda*: AR. *Nu.*339.

[κεντέω]

κεστρεύς, έως, ό *subst.* (iht.) chefal, *Mugil cephalus*: AR. *V.*790, ARSTT. *HA*591a22,

(fig. d. oameni lacomi și veșnic nesățui) ἀνδρῶν κεστρέων ἀποικία AR. *Fr.*159 *o colonie de oameni-chefal*.

[κεντέω]

κευθάνω, vb. a ascunde: IL. 3.453.

[κεύθω]

κευθμός, οῦ, ό *subst.* v. κευθμών: IL. 13.28, A.RH. 3.1213. CALL. *Iov.*34.

[κεύθω]

κευθμών, ὄνος, ό *subst.* I ascunzătoare, ascunziș, cotlon: OD. 13.367. II adăpost, vizuină: (pentru porci) OD. 10.283. III tainiță, hrubă, adânc: (frecv. d. lumea subpământeană) HES. *Th.*158, (d. Tartar) AESCH. *Pr.*222, νεκρῶν κευθμῶνα EUR. *Hec.*1 *tărâmul morților*. IV adâncitură, peșteră: PI. *Fr.*51b. V vale (ascunsă, îngustă), viroagă: PI. *P.*9.34, HDT. 7.141 (Oracl. ap.), EUR. *Hel.*24.

[κεύθω]

κεῦθος, εος-ους, τό *subst.* (v. κευθμών) ascunzătoare, ascunziș, cotlon, hrubă, tainiță, adânc: (frecv. d. lumea subpământeană) ὑπὸ κεύθεσι γαίης IL. 22.482 *în adâncurile pământului*; OD. 24.204, HES. *Th.*300, PI. *N.*10.56, (sg.) AESCH. *Supp.*778, SOPH. *Ant.*818, ~ οἰκῶν EUR. *Alc.*872 *adâncul casei*.

[κεύθω]

κεύθω, vb. |viit. κεύσω, aor.2 ἐκῦθον, pf. κέ-κευθα| {ep. aor.2 3sg. κύθε [ῦ] Od. 3.16; conjct. aor. 3pl. cu reduplicare κεκύθωσι Od. 6.303} (poet.) I a ascunde, a acoperi: (spec. d. pământ, morminte) ὅπου κύθε γαῖα OD. 3.16 *unde îl ascunse pământul*; AESCH. *Pr.*570, EUR. *Hec.*325, (pas.) εἰς ὃ κεν αὐτὸς ἐγὼν Ἄϊδι κεύθωμαι IL. 23.244 *până ce și eu voi fi ascuns (= o să mă aflu) în Hades*. II a avea înăuntru (ascuns), a conține, a cuprinde: (d. cetăți, case ș.a.) ὅσα τε πτόλις ἦδε κέκευθεν IL. 22.118 *[toate] câte cetatea are înăuntru*; ὁπότ' ἄν σε δόμοι κεκύθωσι OD. 6.303 *îndată ce ai intrat în casă (proprie casa te are înăuntru)*; λέβητος χαλκέου πλευρώματα σποδὸν κέκευθεν ἀνδρὸς AESCH. *Ch.*687 *pereții unei urne de aramă fin [ascunsă] cenușa omului*; ὄδ' ἄσκος δς κεύθει νιν EUR. *Cyc.*145 *acesta e burduful ce-l ține (sc. vinul)*. III a ascunde (ceva de cineva): (+ ac. pers.) οὐδέ σε κεύσω OD. 3.187 *nu [le] voi ascunde de tine*; A.RH. 4.1105. IV a ascunde (în sine), a ține

ascuns, a tăinuī: ὅς ᾿ ἔτερον μὲν κεύθει ἐνὶ φρεσίν, ἄλλο δὲ εἶπη IL. 9.313 *care una ascunde în suflet, alta vorbește*; (abs.) ἐξαύδα, μὴ κεύθει IL. 18.74 *spune, nu tăinuī*; μὴ κεύθει' ἔνδον καρδίας AESCH. *Ch.102 nu ține ascunse [lucruri] în inimă*; σιγῆ ~ SOPH. *Tr.989 a ține sub tăcere*. V (intrans.) a fi ascuns, a zăcea (sub pământ), a fi îngropat: (d. morți) AESCH. *Th.588*, SOPH. *Ant. 911*, θανών κεύθει κάτω δὴ γῆς SOPH. *OT968 a murit și este ascuns sub pământ*. [IE *(s)keu-dʰ- „a ascunde”; cf. germ. *veche hȳdan*, engl. *hide*]

κεφάλαιον, ον, τό [ᾱ] *subst.* I cap: (de ridiche) AR. *Nu.981*. II vârf, culme: τὸ ~ ... τοῦ θεάτρου XEN. *Eq.Mag.3.7 punctul cel mai înalt al teatrului*. III (fig.) partea cea mai importantă; lucru de căpetenie, punct sau element principal; esență, rezumat: PI. *P.4.116*, THUC. 4.50, PLAT. *Grg.453a*, λέγοντες ἄλλα τε πολλὰ καὶ ~ THUC. 6.6 *spunând multe alte lucruri, dar în esență [că]*; ~ ἐστὶ τοῦτο τοῦ παντὸς λόγου MEN. *Georg.75 acesta este lucrul cel mai de seamă al întregii povești*; τὰ κεφάλαια τῆς τοῦ Τιβερίου δικαιολογίας PLUT. *TCG16.1 punctele principale ale apărării lui Tiberius*; ~ τῶν εἰρημένων IS. 1.48 *rezumatul celor spuse*; (locut.) ἐν κεφαλαίοις THUC. 6.87 *în punctele principale, în linii generale, pe scurt*; ἐν κεφαλαίῳ PLAT. *Smp.196e*, ἐπὶ κεφαλαίου ARSTT. *EN1107b14 în principal, în esență, pe scurt*; ὡς ἐν κεφαλαίῳ εἶπεῖν ARSTT. *EN1109b13 ca să spunem pe scurt, pentru a rezuma*. IV (d. pers.) căpetenie, frunte: ἡγούμενοι τὸ ~ τοῦ πολέμου Λεύκιον γενονέναι APP. *BC5.50 socotind că Lucius a fost căpetenia acestui război*; LUC. *Pisc.14*. V încununare: DEM. 21.18, PLB. 20.5.1. VI capital (de bază); sumă (de bani): PLAT. *Lg.742c*, DEM. 27.64, ὁ δὲ τόκον κεφαλαίῳ συνάψας PLUT. *Luc.20.3 cel care adăuga dobânda la capital*; τούτων ~ γίνεταί περὶ τετταράκοντα τάλαντα LYS. 19.40 *suma totală ajunge la circa patruzeci de talanți*; πολλοῦ κεφαλαίου NT *Fr.22.28 cu multă cheltuială*. VII sumă, total: λαβὲ τὸ ~ τῶν οἰῶν LXX *Num.4.2 fã socoteala fiilor*.

[κεφάλαιος]

κεφάλαιος, α, ον [ᾱ] *adj.* referitor la cap; (fig.) capital, fundamental, de căpetenie, de

frunte: (joc de cuvinte cu κεφαλίτης λίθος „piatră unghiulară”) AR. *Ra.854*.

[κεφαλή]

κεφαλαίω-ῶ, *vb.* a prezenta pe scurt (relevând punctele principale), a descrie în linii generale, a rezuma: THUC. 3.67, LXX *Sir.32.8*, πολλὰ παρείς τὰ μέγιστα κεφαλαίωσω THUC. 6.91 *lăsând multe [avantaje] la o parte, le voi rezuma pe cele mai importante*; (med.) (+ ac. pers.) PLAT. *R.576b*, (pas.) ARSTT. *Metaph.1013b30*.

[κεφάλαιος, κεφάλαιον]

κεφαλαιώδης, ες *adj.* |comp. -έστερος, superl. -έστατος| I de căpetenie, de seamă, principal: (învățături) LUC. *Alex.47*, IOS. *Ap.2.150*. II scurt și cuprinzător, rezumativ, succint: (expunere) PLB. 2.14.1.

[κεφάλαιος, -ῶδης]

κεφαλαιωδῶς, *adv.* în linii generale, în formă de rezumat, pe scurt: ARSTT. *Metaph.988a18*, PLB. 1.13.1.

[κεφαλαιώδης]

κεφαλαίωμα, ατος, τό *subst.* sumă, total: HDT. 3.159.

[κεφαλαίῳ]

κεφαλ-αλγής, ες *adj.* care provoacă dureri de cap: XEN. *An.2.3.15*, PLUT. *M.133c*.

[κεφαλή, ἄλγος]

κεφαλ-αλγία, ας, ἡ *subst.* durere de cap: ARSTT. *Pr.860a37*, PLUT. *M.465a*.

[κεφαλή, ἄλγος]

κεφαλαργία, ας, ἡ *subst.* (tard.) = κεφαλαλγία: LUC. *Iud.Voc.4*.

κεφαλή, ἥς, ἡ *subst.* |ep. gen. dat. κεφαλή-φι(v); dor. κεφαλά| I I cap: (d. oameni, zei și animale) IL. 10.15, PI. *O.1.58*, AESCH. *Th.525*, SOPH. *Ai.238*, κεφαλή κατανεύσομαι IL. 1.524 *voi încuviința din cap*; κεφαλήν ἵκελος Δίῳ IL. 2.478 *la cap asemenea lui Zeus*; μείων μὲν κεφαλή IL. 3.193 *mai mic de statură (sau cu un cap)*; ἀποτέμνειν τὴν κεφαλήν HDT. 2.39 *a tăia capul (= a decapita, a descăpățâna)*; ἐς πόδας ἐκ κεφαλῆς IL. 18.353 *din cap până în picioare*; τὴν κεφαλήν πρὸς τῇ κεφαλῇ XEN. *Smp.4.27 cap lângă cap*; (d. o statuie) HDT. 6.82, (frecv. cu prep.) κόνιν ... χεῦατο κακ κεφαλῆς IL. 18.24 *varsă cenușă în cap*; ζώντας ἐπὶ κεφαλήν κατώρυξε HDT. 3.35 *i-a îngropat de viu cu capul în jos*; κατὰ κεφαλήν XEN. *HG7.2.8 deasupra*. 2 (în blesteme, pedepse) ἐς κεφαλήν τράποιτ'

εμοί AR. *Ach.833 să se întoarcă pe capul meu*; ἔβαλες εἰς κεφαλᾶς ἀνόμων θάνατον LXX *Od.4.13 ai aruncat pieire pe capetele nelegiuitorilor*. 3 tignvā, craniu: HDT. 3.12. II (fig.) viață, existență: σύν τε μεγάλῳ ἀπέτισαν σύν σφῆσιν κεφαλῆσι IL. 4.162 *și au plătit scump, cu capetele lor*; ἀποβαλέεις τὴν κεφαλὴν HDT. 8.65 *îți vei pierde capul*. III (d. pers.) 1 ființă, persoană: φίλη κεφαλῆ IL. 8.281 *dragul meu*; ἴσον ἐμῆ κεφαλῆ IL. 18.82 *ca pe mine*; ὦ κακαὶ κεφαλαί HDT. 3.29 *o, capete secil!*; ὦ μαρὰ κεφαλῆ AR. *Ach.285, blestematul*; (spec.) κατὰ κεφαλὴν ARSTT. *Pol.1272a14 pe cap de om (= [de] fiicare)*. 2 cap, căpetenie, conducător: οὗτος ἔσται -, σὺ δὲ ἔση οὐρά LXX *Deut.28.44 el va fi capul, tu vei fi coada*; ἀνὴρ ἔστιν ~ τῆς γυναικὸς ὡς καὶ ὁ Χριστὸς ~ τῆς ἐκκλησίας NT *Ef.5.23 bărbatul este capul femeii, precum și Hristos este capul Bisericii*. 3 ceată: LXX *Iov.1.17*. IV (pl.) izvoare: (al unui râu) HDT. 4.91, (sg.) (d. gura de vărsare a unui râu) CALL. *Aet.fr.43.46*. V 1 parte principală, esențialul; încununare, încheiere, concluzie: PLAT. *Ti.69b*, ARSTT. *EN1141a19*, ὥσπερ κεφαλὴν ἀποδοῦναι τοῖς εἰρημένοις PLAT. *Phlb.66d a pune un cap (sc. o concluzie) celor spuse*. 2 capitală: LXX *Is.7.8*. VI (d. lucruri) 1 cap, capăt (rotunjit, de sus), vârf: ἀναβάντες ἐπὶ τὰς κεφαλὰς XEN. *Cyr.3.3.68 suind pe metereze*; μέχρι τῆς κεφαλῆς ἑκατέρου τοῦ ὄρχεως ARSTT. *HA510a14 rână la capul ficăruἰ testicul*; ὑπὲρ κεφαλᾶς ... τὸν ἀμολγέα πληροῖ THEOC. 8.87 *umple șistarul peste marginea de sus*; αἱ κεφαλαὶ τῶν ὀρέων LXX *Gen.8.5 vărfurile munților*; εἰς κεφαλὴν γωνίας LXX *Ps.117.22 în capul unghiului*. 2 căpățână: (de usturoi) AR. *Pl.718*, PLB. 12.6.4. 3 clăie de păr: ~ περίθετος AR. *Th.258 perucă*. [IE *ghebh-l- „cap”, cf. germ. *Giebel*]

κεφαλήφι(ν), (ep.) gen și dat. de la κεφαλή: IL. 10.30, OD. 20.94.

κεφάλιον, ου, τό *subst.* cap mic, căpșor: PLUT. *M.641b*. [dim. al lui κεφαλή]

κεφαλίω-ῶ, vb. a lovi în cap: NT *Mc.12.4* [κεφαλή]

κεφαλῆς, ἶδος, ἡ *subst.* I cap, capăt (rotunjit, de sus), extremitate, vârf: (de pantof) ARSTT. *Rh.1392a31*, (de coloană) LXX

Ex.26.32, (de cort) id. *Num.3.36*. II căpățână mică: (de usturoi) LUC. *DMeretr.14.3*, (de ceapă) id. *Gall.22*. III sul (de carte), volum: ~ βιβλίου LXX *Iez.2.9 sul de carte*; NT *Evr.10.7*.

[κεφαλή]

κεφάλισμός, οῦ, ὁ *subst.* tablă a înmulțirii (cu numerele de la 1 la 10): ARSTT. *Top.163b25*.

[κεφαλίζω]

Κεφαλληνία, ας, ἡ *subst.* {ion. -ίη} Kefalonia (în prezent Kefalonia) (însulă în Marea Ionică): HDT. 9.28.

κεφαλο-βάρης, ἐς *adj.* cu capul greu, căpățânos: (d. plante) ARSTT. *Long.467a34*.

[κεφαλή, βάρος]

κέφαλος, ου, ὁ *subst.* (iht.) chefal, laban, *Mugil cephalus*: ARSTT. *HA543b16*.

[κεφαλή]

κεφάλωτός, ἡ, ὄν *adj.* înzestrat cu cap: ARSTT. *Cat.7a16*.

[κεφαλή]

κέχανδα, ind. pf. de la χανδάνω.

κεχάνδει, m.m.c.p. 3sg. de la χανδάνω: IL. 24.192.

κεχάραγμα, ind. pf. pas. de la χαράσσω.

κεχάρηκα, ind. pf. de la χαίρω.

κεχαρηότα, (ep.) part. pf. ac. sg. masc. de la χαίρω: IL. 7.312.

κεχαρησέμεν, (ep.) inf. viit. de la χαίρω: IL. 15.98.

κεχαρηώς, (ep.) part. pf. de la χαίρω.

κεχαρισμένος, part. pf. de la χαρίζομαι.

κεχᾶρισμένως, adv. |superl. -ώτατα Xen. *Eq.Mag.1.1*| în mod plăcut, pe plac, agreeabil: AR. *Ach.248*, PLAT. *Phdr.273e*, ISOC. 2.15, σοι ~ εἰπεῖν ISOC. 5.14 *a vorbi pe placul tău*; PLUT. *M.31f*.

[χαρίζομαι]

κεχαρμένος, part. pf. pas. de la χαίρω.

κεχάροντο, (ep.) ind. aor.2 3pl. med. de la χαίρω: OD. 4.344 *ș.a.*

κέχηνα, ind. pf. act. de la χάσκω.

Κεχηναῖοι, ὄν, οἱ *subst.* (com.) gură-cască, „cască-gurieni”: (d. atenieni) AR. *Eq.1263*.

[χάσκω (pf. κέχηνα), Ἀθηναῖοι]

κεχηνώς, part. pf. act. de la χάσκω.

κέχλαδα, ind. pf. de la χλάδω (χλάζω).

κεχολώσομαι, viit. med. de la χολόω: IL. 23.543.

κέχημαι, ind. pf. med. de la χράω², ³ și ⁴.

κέχυται, ind. pf. pas. de la χέω.

κεχωρίδαται, (ion.) ind. pf. med. 3pl. de la χωρίζω: HDT. 1.140 ș.a.

κεχωρισμένως, *adv.* (în mod) separat: ARSTT. *Pol.*1291a29.

[χωρίζω]

κέχωσμαι, ind. pf. pas. de la χόω.

κέω, (ep.) v. κείω: OD. 7.342.

Κέως, ω, ή *subst.* Keos (*insulă din arhipelagul Ciclade în Marea Egee, în prezent Kéa sau Tziá*): PI. I.1.8, XEN. *HG*5.4.61.

κῆ, eol. pt. έκεῖ: SAPPH. 141.1.

κη¹, (*adv. enclit.*) ion. pt. πῆ: HDT. 5.22.

κη², (*adv. interrog.*) ion. pt. πῆ: HDT. 1.32.

κῆαι, (ep.) opt. aor. 3sg. de la καίω: IL. 21.336.

κῆαι, (ep.) inf. aor. de la καίω: OD. 15.97.

κῆβος, ου, ό *subst.* (zool.) maimuță cu coadă lungă: ARSTT. *HA*502a17.

[prob. de origine pregrecească]

κηδεία, ας, ή *subst.* {ion. κηδείη} I înrudire (prin alianță), căsătorie, înscrisoare, alianță: EUR. *Supp.*134, XEN. *Mem.*2.6.36, DEM. 23.157, συνάπτεται κηδείαν πρὸς αὐτόν PLB. 1.9.2 *a se alia cu el printr-o legătură de rudenie*; ή πρὸς αἵματος ή κατ' οἰκειότητα καὶ κηδείαν ARSTT. *Pol.*1262a11 *fie prin sânge, fie prin afinitate sau alianță*. II jale (la moartea cuiva), doliu: A.RH. 1.1138. III înmormântare, funeralii: A.RH. 2.836, PLUT. *Luc.*43.4, *LXX* 2*Mac.*4.49.

[κηδεύω]

κηδείος, ον *adj.* [var. κήδεος II. 23.160] I căruia i se cuvine grijă, vrednic de îngrijire; apropiat, drag, iubit: (d. frați morți) IL. 19.294. II care are grijă de: EUR. *Ion*487. III de înmormântare, funeral: (libații) AESCH. *Ch.*87, (tânguiri) EUR. *IT*147, κοῦρῶν ... κηδείου τριχός AESCH. *Ch.*226 *șuviță de păr tăiată în semn de doliu și pusă pe mormânt*. [κῆδος]

κηδεμονεύς, έως, ό *subst.* (poet.) v. κηδεμών: A.RH. 1.271.

[κηδεμών]

κηδεμονία, ας, ή *subst.* grijă (față de o pers. sau un loc), purtare de grijă, îngrijire: PLAT. *R.*463d, PLUT. *Thes.*33.2, IOS. *BI*1.169.

[κηδεμών]

κηδεμονικός, ή, όν *adj.* [comp. -ώτερος] gri-juliu, atent, binevoitor: PLB. *Fr.*80, PLUT. *Rom.*13.4, IOS. *BI*1.186. // **κηδεμονικόν**, τό *subst.* atitudine plină de grijă și de bunăvoință; sollicitudine: PLB. 31.27.12. // **κηδεμο-**

νικῶς, *adv.* I cu grijă și bunăvoință: PLB. 4.32.4, IOS. *AI*11.217, LUC. *Symp.*46. II arătând grija cuvenită (celor morți), cu toată cuviința: PLB. 31.7.4.

[κηδεμών]

κηδεμών, όνος, ό, ή *adj., subst.* I care se îngrijește de (un mort), care poartă grija (în-mormântării), rudă (apropiată): IL. 23.163, id. 23.674. II care are grijă (de un om sau de un loc); ocrotitor, apărător, protector: AESCH. *Supp.*76, SOPH. *Ph.*195, AR. *V.*242, XEN. *Mem.*2.7.12, κηδεμόνας τῆς πόλεως PLAT. *R.*412c *plini de grijă față de cetate*; τῆς δ' οἰκίας καὶ τῶν θυγατέρων κηδεμόνος δεομένων PLUT. *Cat.*Mi.52.5 *deoarece casa și fiicele sale aveau nevoie de un protector*; (d. o femeie) SOPH. *Ant.*549. III rudă (prin alianță), ginere: EUR. *Med.*990.

[κῆδω]

κῆδεος, (ep.) v. κήδειος: IL. 23.160.

κῆδεσκον, (ep.) impf. de la κῆδω.

κηδεστής, οῦ, ό *subst.* I rudă prin alianță: PLAT. *Lg.*773b, ARSTT. *Pol.*1312b16, (pl.) EUR. *Alc.*731, τῶ δυνάτους ἐν τῇ πόλει κηδεστάς λαβόντι XEN. *Mem.*1.1.8 *celui care s-a înscris cu oamenii puternici în cetate*. II (spec.) 1 ginere: ISOC. 16.31, PLB. 2.1.9. 2 socru: LYS. 32.5, AR. *Th.*74, XEN. *HG*4.1.8, DEM. 19.118. 3 tată vitreg: DEM. 36.31. 4 cumnat: EUR. *Hec.*834, LYS. 13.1, IS. 6.27, DEM. 30.12.

[κῆδος, κηδεύω]

κηδεστία, ας, ή *subst.* înrudire prin alianță: XEN. *HG*2.4.21.

[κηδεστής]

κῆδευμα, ατος, τό *subst.* I înrudire prin alianță, legătură de rudenie: EUR. *Med.*76, PLAT. *Lg.*773b, PLUT. *M.*491e. II (poet. pt. κηδεστής) rudă prin alianță, rudenie: SOPH. *OT*85, EUR. *Or.*477.

[κηδεύω]

κηδευτής, οῦ, ό *subst.* îngrijitor, însoțitor: (d. cor) ARSTT. *Pr.*922b26.

[κηδεύω]

κηδεύω, *vb.* [viit. κηδεύσω, aor. ἐκήδευσα, pf. inuz.; pas. aor. ἐκήδεύθην, pf. κεκήδευμαι] I a avea grijă de, a purta de grijă, a îngriji: (+ ac.) με τὸν τυφλὸν κηδεύων SOPH. *OT*1323 *având grijă de mine, orbul*; (d. o cetate) EUR. *IT*1212, (d. o boală) id. *Or.*883. II (spec.) a avea grijă de (morți), a înmormânta: οὗτος μὲν ἤδη μητρὶ ~ μέλει EUR.

*Rh.*983 *maică-sa se îngrijește deja de înmormântarea lui*; οἱ κηδεύοντες *PLB.* 6.53.3 *rudele îndoliate*; (pas.) *SOPH. El.*1141, *PLUT. Alex.*56.2. **III** a intra în legături de rudenie (cu cineva), a se înrudi (prin căsătorie); a se căsători, a se încuscri, a se alia: *AESCH. Pr.*890, (+ ac. intern) τοῦτο κήδυσον λέχος *SOPH. Tr.*1227 *încheie această căsătorie*; (+ dat. pers.) *EUR. Hipp.*634, *DEM.* 59.81, κηδεύομεν γὰρ αὐτῶι, οἰκεῖος ἡμῖν γίνετ' *MEN. Dyc.*903 *de-acum ne înruditim cu el, devine de-al casei*; (abs.) οἱ κηδεύσαντες *EUR. Med.*367 *socrii*; (+ ac. pers.) κηδεύσων τινά *EUR. Hec.*1202 *având de gând a te încuscri cu cineva* (sc. a te înrudi cu un grec printr-o căsătorie); (pas.) *EUR. Ph.*347.

[κῆδος]

κῆδιστος, η, ον *adj.* foarte apropiat, foarte drag, preaiubit: (d. prieteni și rude prin alianță) *IL.* 9.642, *OD.* 10.225.

[κῆδος]

κῆδος, εος-ους, τό *subst.* {dor. κᾶδος} **I** grijă, îngrijorare: (+ gen.) τῶν ἄλλων οὐ ~ *OD.* 22.254 *nicio grijă de ceilalți* (sc. de ceilalți să nu ne facem griji). **II** suferință, mâhnire, chin, necaz, durere: Ἀργεῖοισι ... κῆδε' ἐφήκεν *IL.* 1.445 *a trimis argivilor suferințe*; ὅσ' ἐμῷ ἐνὶ κῆδεα θυμῷ *IL.* 18.53 *câte suferințe sunt în inima mea*; κῆδεα πόλλ' Ὀδυσῆος *OD.* 5.5 *multele necazuri ale lui Odysseus*; μήτε κάδεα θεράπευε *PI.* 1.8.7 *nu-ți hrăni grijile*; (sg.) *IL.* 15.245. **III** grijă (de morți), jale (la moartea cuiva), doliu: πατέρι δὲ γόον καὶ κῆδεα ... λεῖπ' *IL.* 5.156, *iar tatălui lor îi lăsa vaiet și jale*; ἅμα κῆδεῖ *HDT.* 2.36 *în semn de doliu*. **IV** înmormântare, rituri funerare, funeralii: ἐς τὸ ~ ἰέναι *HDT.* 6.58 *a merge la înmormântare*; *ARSTT. EN1*165a20. **V** înrudiere prin alianță, căsătorie, cuscrie: *PI.* *O.*7.5, *AESCH. Supp.*331, *HDT.* 7.189, *THUC.* 2.29, ~ Ἀδράστου λαβῶν *EUR. Ph.*77 *luând-o în căsătorie pe fika lui Adrastos*; ~ συνάψαι *EUR. Andr.*620 *a se înrudi, a se face neam*; (d. Helena, joc de cuvinte cu sururile anterioare) Ἰλίῳ δὲ κῆδος ὀρθώνυμον ... μῆνις ἤλασεν *AESCH. Ag.*699 *Mânia a stărnit o legătură de rudenie cu adevărat jalnică pentru Ilion*.

[*IE* **kéh2d-s-* „grijă, mâhnire”; cf. avestică *sādra-*, gotică *hatis* „ură”]

κηδοσύνη, ης, ἡ *subst.* **I** grijă, îngrijorare: *A.RH.* 1.277, id. 3.462. **II** alean: *A.RH.* 4.1473.

[κῆδος]

κηδόσυνος, ον *adj.* plin de grijă, grijuliu: (picior) *EUR. Or.*1017.

[κῆδος]

κῆδω, *vb.* [impf. ἔκηδον, viit. κηδήσω, aor. ἐκήδησα (imper. aor. med. 2sg. κήδεσθαι *Aesch. Th.*139)] {ep. impf. iter. κήδεσκον *Od.* 23.9; dor. imper. prez. med. 2sg. κάδευ [ᾶ] *Call. Lav.Pall.*140; ep. viit. med. 1pl. κεκάδησόμεθα *II.* 8.353} **I** (*act.*) a îngriji, a umple de grijă; a necăji, a durea, a chinui: (+ ac.) ὃς τόξοισιν ἔκηδε θεοῦς *IL.* 5.404 *care necăjea zeii cu săgețile sale*; τὸν κῆδεν ὃς κ' ἐμὲ κῆδη *IL.* 9.615 *a-l necăji pe cel care mă necăjește*; εἶροντο ... ὅττι ἔ κῆδοι *OD.* 9.402 *il întrebau ce-l doare*; *Teucrῶν* ... ἄστεα ~ *CALL. Dian.*231 *a hărui cetățile teucrilor*. **II** (*med., pas.*) a-și face griji, a se îngriji, a duce grija (cuiva sau a ceva), a-i păsa; a avea grijă, a se îngriji de: (+ gen.) κῆδετο γὰρ Δαναῶν *IL.* 1.56 *căci își făcea griji pentru danai*; ἐμέο θεοὶ κῆδονται *HDT.* 1.209 *zeii îmi poartă de grijă*; οἴκου κῆδεσθαι *OD.* 19.23 *a avea grijă de casă*; κῆδεσθαι τῆς πόλεως *THUC.* 6.14 *a se îngriji de cetate*; (part.) κηδόμενος *IL.* 1.196 *îngrijorat, care poartă de grijă*; μὴ ἀπόλωνται κηδόμενος *HDT.* 7.220 *îngrijorat să nu piară*.

[κῆδος]

κῆεν, (ep.) ind. aor. 3sg. act. de la καίω: *IL.* 21.349.

κηθάριον, ου, τό *subst.* urnă de vot: *AR.* *V.*674.

[κηθίς]

κῆθι, (eol.) v. ἐκεῖθι

κῆκ, crază pt. καὶ ἐκ.

κηκός, ἄδος *adj.f.* răutăcioasă, jignitoare: (limbă) *CALL. Fr.*656.

[κῆξ, cf. κακός]

κηκίς, ἴδος, ἡ [ἴ] *subst.* **I** lichid vâcos, șiroi: (de purpură) *AESCH. Ag.*960, (de grăsimi) *SOPH. Ant.*1008, (d. oameni unși cu smoală și arși de vii) ἐν κηκίδι πισσῆρει φλογός *AESCH. Ch.*268 *într-un șiroi de smoală aprinsă*. **II** gală, gogoasă de ristic (*excrecență sferică, de mici dimensiuni, care se formează pe ramurile sau frunzele de stejar în urma înțepăturii unei specii de viespe*); ristic (*vopsea din gogoși de ristic*): *DEM.*

27.10. **III** rășină: (de chiparos) LUC. *Trag.*159.

[et. nec.]

κηκίω, *vb.* {ep. impf. 3sg. κήκει Od. 5.455; prez. part. neut. κηκίον Soph. *Ph.*784, fem. ac. med. κηκιομέναν Soph. *Ph.*696} **I** a fâșni, a izvorî, a șiroi: (d. apa mării) OD. 5.455, A.RH. 1.542, (d. sânge) ἐκ βυθοῦ κηκίον αἷμα SOPH. *Ph.*784 *sânge șiroind din adânc*; (med.) SOPH. *Ph.*697. **II** a emana: (+ ac.) (un abur) A.RH. 4.929.

[κηκίς]

κῆλα, *tá subst.* |doar nom. și ac. pl.| săgeți: (d. săgețile aducătoare de moarte ale lui Apollon) κῆλα θεοῖο IL. 1.53 *săgeți ale zeului*; (fig.) (d. fulgii de zăpadă trimiși de Zeus) πηφασκόμενος τὰ ἄ κῆλα IL. 12.280 *vădind săgețile sale*; (d. tunetele și fulgerele lui Zeus) HES. *Th.*708, (d. sunetele lirei) PI. *P.*1.12.

[cf. κηλέω?]

κῆλεα, *ων, τά subst.* lemne, bârne: HES. *Fr.*314.

[v. κάλον]

κῆλειος, (ep.) v. κήλεος

κῆλεος, *ον adj.* |var. κήλειος Il. 15.744| arzător: (d. foc) πυρὶ κηλέω IL. 8.217 *cu foc arzător*; IL. 18.346, OD. 8.435, HES. *Th.*865.

[καίω]

κηλεω-ῶ, *vb.* |viit. -ήσω, aor. ἐκήλησα; *pas.* aor. ἐκηλήθην, pf. κηκλήμηναι| **I** a vrăji, a fermeca: (prin cântece) EUR. *Alc.*359, PLAT. *Lj.*206b, κηλῶν τῆ φωνῆ ὥσπερ Ὀρφεύς PLAT. *Prt.*315a *vrăjindu-i cu glasul său precum Orfeu*; (*pas.*) PI. *Fr.*Dith.70b.22, XEN. *Mem.*3.6.31. **II** a fermeca, a încânta, a fascina, a captiva: ~ τοῖς λόγοισιν EUR. *IA*1213 *a-i fermeca cu vorbele*; (*pas.*) τῆ εὐροία τῶν λόγων αὐτοῦ καὶ τῆ χάριτι κηλούμενος PLUT. *Cic.*4.1 *încântat de fluența și de farmecul discursurilor sale*. **III** a ademeni, a amăgi: (*pas.*) ὑπὸ τινων δώρων ... κηλούμενοι PLAT. *Lg.*885d *ademeniți de niște daruri*.

[IE *keh₂l- „a fermeca, a înșela”; cf. lat. *calumnia* „acuzăție falsă”]

κῆλη, *ης, ἡ subst.* umflătură; cocoașă: ARSTT. *HA*606a16.

[germ. veche *hōla*, slava veche *kyla*]

κηληθμός, *οῦ, ὁ subst.* (poet.) vrăjire, fermecare, încântare: OD. 11.334.

[κηλέω]

κῆλημα, *ατος, τό subst.* vrajă, farmec(e): (pl.) EUR. *Tr.*893.

[κηλέω]

κῆλησις, *εως, ἡ subst.* **I** vrăjire, fermecare: PLAT. *Euthd.*290a. **II** încântare: PLAT. *R.*601b. **III** ademenire, amăgire: PLUT. *Sert.*11.2.

[κηλέω]

κηλητήριος, *ον adj.* fermecător; care atrage sau îmbunează: EUR. *Hec.*535. // **κηλητήριον**, *ου, τό subst.* farmec, vrajă, filtru magic: SOPH. *Tr.*575.

[κηλέω]

κηλιδόω-ῶ, *vb.* **I** a păta, a murdări: (*pas.*) ARSTT. *Insomn.*460a12. **II** (fig.) a mânji, a pângări: EUR. *HF*1318.

[κηλίς]

κηλίς, *ἴδος, ἡ [ῖ] subst.* **I** pată: (de sânge, de murdărie ș.a.) AESCH. *Eu.*787, SOPH. *El.*446, EUR. *Fr.*871, πᾶν τὸ λιπαρὸν δυσέκπλυτόν ἐστι καὶ κηλῖδα ποιεῖ PLUT. *M.*627c *orice substanță grasă este greu de spălat și produce pete*. **II** (fig.) pată, întinare, rușine, păcat, ocară: SOPH. *OT*833, id. *OT*1384, id. *OC*1134, EUR. *Hipp.*120, ἐστάθη τὴν ἄσπίδα ἔχων, ὃ δοκεῖ ~ εἶναι τοῖς σπουδαίοις Λακεδαιμονίων XEN. *HG*3.1.9 *a fost pusă să stea în picioare ținându-și scutul, ceea ce se consideră a fi o mare rușine printre lacedemonienii serioși*; μίασμα καὶ κηλῖδα PLUT. *M.*149c *pângărire și întinare*.

[cf. lat. *calidus* „cu pată albă în frunte”]

κῆλον, v. κῆλα

κηλώνειον, *ου, τό subst.* {ion. κηλωνήϊον Hdt.} cumpănă (de scos apa din fântână), pârghie: HDT. 1.193, AR. *Fr.*679, ARSTT. *Mech.*857a34, MEN. *Dysc.*536.

[κηλών]

κημός, *οῦ, ὁ subst.* **I** coș (de prins pește): SOPH. *Fr.*504. **II** botniță: (pusă la botul cailor ca să nu muște) XEN. *Eq.*5.3, (la un leu) LXX *Iez.*19.4, (fig.) AESCH. *Fr.*125. **III** coș, capac (impletit în formă de pânză, prin care se introduceau voturile în urnă și care asigură secretul votului); urnă de vot: AR. *Eq.*1150, id. *V.*99. **IV** recipient (în formă de con): (la o mașină aruncătoare de foc) PLB. 21.7.2.

[et. nec.]

κημόω-ῶ, *vb.* a pune botniță: (unui cal) XEN. *Eq.*5.3, (unui bou) NT *ICor.*9.9.

[κημός]

κῆν, *crază pt. καὶ ἐν.*

κῆν, crază pt. και ἕαν.

κῆνος, (eol., dor.) v. ἐκεῖνος

κῆνσος, ου, ὁ *subst.* cens; impozit (*pe cap de locuitor*), tribut, dajdie, bir: δοῦναι κῆνσον NT Mt.22.17 *a da bir, a plăti tribut*; NT Mt.17.25.

[lat. *census* „recensământ, impozit, cens”]

κῆξ, κηκός, ἡ *subst.* (dub.) chiră (*pasăre de mare*): OD. 15.479.

[v. καύαξ]

κῆομεν, (ε.) conjct. aor., v. καιώ: IL. 7.377.

κηπαῖος, α, ον *adj.* de grădină: ARSTT. Pr.926b7.

[κῆπος]

κηπεῖα, ας, ἡ *subst.* grădinărie, grădină: (pl.) PLAT. Lg.845d, IOS. B15.57.

[κῆπος]

κῆπευμα, ατος, τό *subst.* plantă de grădină, ext. grădină: AR. Av.1100.

[κηπεύω]

κηπεύω, vb. I a cultiva în grădină: (ierburi) PLUT. *Demetr.*20.3, (zarzavaturi) LUC. VH1.34, (pas.) τὰ κηπευόμενα ARSTT. PA 668a18 *plantele de grădină*. II (fig.) a îngriji (ca o grădină): (o pajiște sacră) EUR. Hipp.78, (cârlionți), id. Tr.1175.

[κῆπος]

κηπίδιον, ου, τό *subst.* grădină mică, grădiniță: PLUT. M.1098b.

[dim. al lui κῆπος]

κηπίον, ου, τό *subst.* I grădină (mică), grădiniță: PLB. 6.17.2, (fig.) (d. un teren dispensabil) ~ και ἐγκαλλώπισμα πλούτου THUC. 2.62 *o simplă grădiniță și o înfrumusețare de lux*. II grădiniță (*un fel de coafură bărbătească*): LUC. Lex.5.

[dim. al lui κῆπος]

κῆπος, ου, ὁ *subst.* {dor. κᾶπος} grădină, livadă: IL. 8.306, OD. 7.129, κῆπον ... πολυδένδρεον OD. 4.737 *grădină cu mulți pomi*; κῆπον λαχανείας LXX Deut.11.10 *grădină de zarzavaturi*; (d. țări și ținuturi cu pământuri roditoare) PI. P.9.53, SOPH. Fr.24.3, HDT. 8.138, (d. incinta jocurilor olympice) PI. O.3.24, (d. grădina Hesperidelor) ἐν Διὸς κήποις SOPH. Fr.320 *în grădinile lui Zeus*; Ὠκεανοῦ πατρὸς ἐν κήποις AR. Nu.271 *în grădinile Tatălui Okeanos*; (fig.) ἐξαιρέτων Χαριτών ... κᾶπον PI. O.9.27 *grădina aleasă a Charitelor* (sc. *poezia*); τοὺς ἐν γράμμασι κήπους ... σπερεῖ PLAT. Phdr. 276d *va semăna grădinile literelor*.

[germ. *veche h(u)oba, Hube* „parcelă de teren”]

κηπουρικός, ἡ, ὄν *adj.* grădinăresc: (legi) PLAT. Min.316e.

[κηπουρός]

κηπ-ουρός, οῦ, ὁ *subst.* [var. κηπωρός Aesop.] grădinar: PLB. 18.6.4, PLAT. Min.316e, NT In.20.15, LUC. Vit.Auct.11.

[κῆπος, οὔρος]

κῆρ, κηρός, ἡ *subst.* [dat. κηρί, ac. κῆρα; pl. nom. κῆρες] I (person.) Ker, Pieirea (*zână a morții*), pl. Keres (*zâne sau duhuri ale morții*): IL. 18.535, HES. Sc.157 (pl.) κῆρες γὰρ ἄγον μέλανος θανάτοιο IL. 2.834 *căci îi mânău zânele morții negre*; (fiice ale Noptii) Κῆρας ... νηλεοπίουνας HES. Th.217 *necruțătoarele Kere*; (ext.) (d. Erinii) AESCH. Th.1060, SOPH. OT472, δεινὰ δὲ Κῆρές <σ> αἱ κυνώπιδες θεαὶ EUR. El.1252 *îngrozitoarele Kere, zeițele cu chip de câine*; (d. Sphinx) τὰν ἄρπαξάνδραν κῆρ' AESCH. Sept.777 *pacostea răpitoare de oameni*. II pieire, moarte; soartă (cumplită), piază (rea), pacoste, năpastă, nenorocire, ciumă: κῆρ' ἀλεινῶν IL. 3.32 *scăpând de pieire*; βαρεῖα μὲν ~ τὸ μὴ πιθέσθαι AESCH. Ag.206 *greu năpastă [este] a nu asculta*; ἐλευθέρω ψευδεῖ καλεῖσθαι ~ πρόσεστιν οὐ καλή SOPH. Tr.454 *nu este o piază bună (= este o piază rea, o mare pacoste) pentru un om liber a fi numit mincinos*; (d. o rană) νοσῶν ... παλαιᾶ κηρί SOPH. Ph.42 *suferind de o pacoste veche*. III cusur, defect, viciu: (pl.) PLAT. Lg.937d, συγγενεῖς κῆρες PLUT. Crass.6.6 *vicii înnăscute*.

[et. nec.; cf. κερᾶίζω, κείρω]

κῆρ, τό *subst.* [Hom. doar sg. nom. și ac. κῆρ, dat. κῆρι (cf. adv. κηρόθι); trag., Pi., A. Rh. doar nom. și ac. κέαρ] (poet.) inimă, suflet: (ca organ) ἐνθ' ... φρένες ἔρχεται ἀμφ' ἀδινὸν ~ IL. 16.481 *acolo unde prapurul cuprinde inima tare*; (ca sediu al vieții și al energiei vitale) ἄλι ... δέδηκτο φίλον ~ OD. 5.454 *inima sa* (sc. *vлага*) *era înfrântă de mare*; (frecv. ca sediu al sentimentelor, al emoțiilor, al dorințelor ș.a.) λύσσα οἶ ~ ... ἔχε IL. 21.542 *turbarea îi stăpânea inima*; ἐμὸν ~ χαῖρ' OD. 4.259 *inima mea se bucura (= eram bucuros în sinea mea)*; θεὸς εἶη ἀπίμων κέαρ PI. P.10.22 [*doar*] *un zeu poate fi fără durere în suflet*; φόβω δ' οὐχ ὑπνώσει κέαρ AESCH. Sept.287 *sufletul meu nu*

doarme de spaimă; (ca sediu al vouinței) οὐδέ νύ μοι ~ ἤθελ' ἔτι ζώειν OD. 4.539 *inima mea nu mai voia să trăiască; (ca sediu al gândurilor) πολλά δέ οἱ ~ ὄρμαιν'* OD. 7.82 *cugeta multe în inima sa; (d. animale)* IL. 12.45. // (dat. loc.) **κῆρι**, *adv.* în inimă, din inimă, din toată inima: ὄν τε Ζεὺς κῆρι φύλησῃ IL. 9.117 *pe care Zeus îl are la inimă (sau îl iubeste din suflet); μιν περὶ κῆρι θεὸν ὡς τιμήσουσι* OD. 5.36 *il vor cinsti ca pe un zeu din toată inima lor.*

[cf. καρδία]

κρηαίνω¹, *vb.* a distruge, a prăpădi; a strica: AESCH. *Supp.* 999.

[κῆρ]

κρηαίνω², *vb.* a fi neliniștit: EUR. *HF* 518, (+ ac. de relație) id. *Hipp.* 223.

[κῆρ, cf. κήρ]

κρηεσσι-φόρητος, *ov adj.* adus de Kere (*zâne ale morții*): (câini) (fig. d. grecii veniți la Troia) IL. 8.527.

[κῆρ, φορέω]

κρηιάζω, *vb.* a produce faguri, a secreta o substanță ca ceara: (d. gasteropode) ARSTT. *HA* 546b25, id. *GA* 761b32.

[κρηρίον, κηρός]

κρηρινθος, *ov, ὁ subst.* (= ἐριθάκη) păstură: ARSTT. *HA* 623b23.

[κρηρός]

κρηρίνος, *η, ov adj.* I de ceară: AR. *Ec.* 1035, PLAT. *Th.* 191c, ARSTT. *HA* 590a24, (fig.) (d. plăceri) τοὺς θυμοὺς ποιοῦσιν κρηρίνους PLAT. *Lg.* 633d *fac sufletele de ceară (sc. le înmoaie)*. II scris în ceară: (litere) ARSTT. *Metaph.* 1035a15.

[κρηρός]

κρηρίον, *ov, τό subst.* fagure (de miere): (frecv. pl.) HES. *Th.* 597, HDT. 5.114, ARSTT. *HA* 554b11, μελισσοτεύκτων κρηρίων ἐμὰ γλυκερώτερος ὁμόφα PI. *Fr.* 152 *glasul meu e mai dulce ca fagurii clădiți de albine; (sg.)* HDT. 2.92, PLAT. *R.* 552c, THEOC. 19.2, παιδίον ... κρηρίφ βεβυσμένον AR. *Th.* 506 *copil care avea gura umplută cu o bucată de fagure [ca să nu plângă]; (fig.) (d. pământul făgăduinței) ~ ἐστὶν παρὰ πᾶσαν τὴν γῆν* LXX *Iez.* 20.6 *fagure este, mai presus de orice țară.*

[κρηρός]

κρηριο-ποιός, *ὄν adj.* care face faguri: (d. insecte) ARSTT. *HA* 623b7.

[κρηρίον, ποιέω]

κρηρι-τρεφής, ἔς [τ] *adj.* (poet.) hrănit sau născut spre pieire: (d. oameni) HES. *Op.* 418.

[κῆρ, τρέφω]

κρηρίωμα, *ατος, τό subst.* urdoare (*la ochi*): SOPH. *Fr.* 715.

[κρηρός]

κρηρίων, *ωνος, ὁ subst.* lumânare mare de ceară, făclie: PLUT. *M.* 263f.

[κρηρός]

κρηρο-γονία, *ας, ἡ subst.* acțiunea de a face faguri: (d. albine) LXX *4Mac.* 14.19.

[κρηρίον, γίνομαι]

κρηρό-δετος, *ov, ὁ adj.* legat cu ceară: (d. naiul lui Pan) EUR. *IT* 125, (ext.) (d. sunetul naiului) THEOC. *Ep.* 5.4.

[κρηρός, δέω]

κρηρο-ειδής, ἔς *adj.* ca ceara, ceros: (corpuri) PLAT. *Ti.* 61c.

[κρηρός, εἶδος]

κρηρόθι, *adv.* în inimă, din inimă, din toată inima: IL. 9.300, OD. 5.284, HES. *Sc.* 85, χολώσατο ~ μάλλον IL. 21.136 *se mânie și mai tare în inimă.*

[κῆρ, -θι]

κρηρο-πλάστης, *ov, ὁ subst.* plăsmuitor în ceară, modelator: (d. creatorul oamenilor) PLAT. *Ti.* 74c.

[κρηρός, πλάσσω]

κρηρό-πλαστος, *ov adj.* I plăsmuit în ceară: (d. un fagure de miere) SOPH. *Fr.* 398.5. II făurit sau legat cu ceară: (d. un nai) AESCH. *Pr.* 574.

[κρηρός,]

κρηρός, *οῦ, ὁ subst.* I ceară (de albine): OD. 12.48, ARSTT. *HA* 555a17, THEOC. 1.27, ~ ὡς ... τάκομαι PI. *Fr. Encom.* 123.10 *mă torpesc ca ceara; εὐπλαστότερον κηροῦ* PLAT. *R.* 588d *mai ușor de modelat decât ceara; (pe tăblițe)* HDT. 7.239, (pentru peceti) ARSTT. *deAn.* 424a19, LUC. *Alex.* 21. II fagure: THEOC. 20.27.

[et. nec.; cf. lat. *cēra* „ceară”]

κρηροχῦτέω-ῶ, *vb.* a turna în ceară: AR. *Th.* 56.

[κρηρόχυτος (κρηρός, χέω)]

κήρυγμα, *ατος, τό subst.* I vestire (prin crainic), anunț (public, oficial), proclamație: ~ ποιέεσθαι HDT. 3.52 ~ θεῖναι SOPH. *Ant.* 8, ~ ἀνειπεῖν THUC. 4.105 *a da de veste printr-un crainic, a face un anunț public; πᾶν γένος ... ψηφισμάτων καὶ κηρυγμάτων* PLB. 5.106.8 *tot felul de decrete și proclamații.*

II ordin, poruncă, avertisment: τῶν τοῦ θεοῦ κηρυγμάτων παρήκουσαν IOS. *BI* 6.288 *nu au luat în seamă avertismentele di-vine*. **III** propovăduire: NT *Mt.*12.41.

[κηρύσσω]

κηρύκαινα, ης, ἡ [ῥ] *subst.* crainică: AR. *Ec.*713.

[κῆρυξ]

κηρυκεία, ας, ἡ *subst.* {ιον. κηρυκῆϊ} cră-
inicie, solie: HDT. 7.134, PLAT. *Lg.*742b.

[κῆρυξ]

κηρύκειον, ου, τό [ῥ] *subst.* |var. κηρύκιον
Ar. *Fr.*518| {ιον. κηρυκῆϊον} toiaġ al cră-
nicului, caduceu: HDT. 9.100, THUC. 1.53,
XEN. *An.*5.7.30, DEM. 51.13, (prov.) τὸ
δόρυ καὶ τὸ ~ ... ἅμα πέμπειν PLB. 4.52.4 *a*
trimite în același timp lancea și caduceul
(sc. *a oferi războiul sau pacea*).

[κηρύκειος]

κηρύκειος, ον [ῥ] *adj.* de crainic: SOPH.
*Fr.*784.

[κῆρυξ]

κηρύκευμα, ατος, τό [ῥ] *subst.* vestire,
anunț: AESCH. *Th.*651.

[κηρυκεύω]

κηρυκεύω, *vb.* **I** a îndeplini misiunea de cra-
inic: PLAT. *Lg.*941a. **II** a da de veste, a vesti
(în calitate de crainic): (d. Hermes) ἐσθλὰ
κηρυκεύεω AESCH. *Suppl.*221 *să aducă*
vești bune; EUR. *Tr.*787.

[κῆρυξ]

κηρυκῆϊ, (ιον.) v. κηρυκεία

κηρυκῆϊον, (ιον.) v. κηρυκείον

κηρυκικός, ἡ, ὄν *adj.* de crainic: (neam)
PLAT. *Plt.*260d, id. *Plt.*290b. // **κηρυκική**, ἡ
(subînt. τέχνη) *subst.* arta crainicului: PLAT.
*Plt.*260e.

[κῆρυξ]

κηρύκιον, v. κηρύκειον

κηρυκώδης, ες *adj.* care are forma sau as-
pectul unui melc de mare: ARSTT. *HA*
527a28.

[κῆρυξ, -ωδης]

κηρύλος, ου, ὁ [ῥ] *subst.* |var. κειρύλος Ar.
*Av.*300| (ornit.) kerylos (*pasăre marină, prob.*
o varietate de pescăruș): ARSTT. *HA*593b12.

[cf. ai. *sāra-*; o v. κήλων?]

κῆρυξ, ὄκος, ὁ *subst.* |fem. Pi. *N.*8.1| {eol.
dor. κάρυξ Sapph., Pi.} **I** 1 crainic, vestitor,
mesager, sol: κήρυκες, Διὸς ἄγγελοι ἠδὲ καὶ
ἀνδρῶν IL. 1.334 *crainici, vestitori ai lui*
Zeus și ai oamenilor; κηρύκεσσι λυγροφθόγ-

γοισι κέλευσε κηρύσειν ἀγορὴν ... Ἀχαι-
οὺς IL. 2.50 *porunci crainicilor cu glas ră-
sunător să cheme în adunare pe ahei*;
κηρύκων, οἱ δημοεργοὶ ἔασιν OD. 19.135
crainici, care lucrează în slujba obștii; (d.
Hermes) θεῶν ~ HES. *Op.*80 *crainicul zei-
lor*; (la jocurile olimpice) κάρυκες ὄραν Pi.
1.2.23 *crainicii sărbătorilor*; ὑπὸ κήρυκος
προηγόρευε τοῖσι Ἴωσι HDT. 9.98 *se adresă*
ionienilor printr-un crainic; ἔπεμπε κήρυκα
ἔς Μίλητον HDT. 1.21 *trimise un sol la Mi-
let*; τίς ἐθελήσει ~ ἵεναι κήρυκας ἀπεκτο-
νός; XEN. *An.*5.7.30 *cine ar dori să meargă*
în calitate de sol dacă a ucis soli?; (d. co-
coș, ca vestitor al zorilor) AR. *Ec.*30, (fig.)
(d. un poet) Pi. *Fr.*Dith.70b.24, (d. litere
scrijelite) κήρυκας ἐμῶν μῦθων AR.
*Th.*780 *vestitoare ale suferințelor mele*. **2**
crainic (*care făcea anunțuri și menținea ordi-
narea în adunări*), aprod (*la judecări*):
ἠρώτα μὲν ὁ ~ 'τίς ἀγορεύειν βούλεται';
DEM. 18.170 *crainicul întrebă „cine do-
rește să ia cuvântul?”*. **3** strigător public (*la*
licitații, vânzări): ὑπὸ κήρυκος πωλοῦσι τὰ
κοινὰ DEM. 51.22 *vând la licitație bunurile*
publice. **4** propovăduitor, predicator: NT
*1Tim.*2.7. **II** (zool.) gasteropod marin cu
scoica lungă și conică, melc de mare:
ARSTT. *HA*528a10.

[prob. de origine pre-grecescă; cf. sanscr.
kārū- „cântăreț, poet”]

κηρύσσω, [ῥ] *vb.* |impf. ἐκήρυσσον, viit. κη-
ρύξω, aor. ἐκήρυξα, pf. inuz.; pas. viit. κη-
ρυχθήσομαι, aor. ἐκηρύχθην, pf. κεικήρυγ-
μαι, m.m.c.p. ἐκεκηρύγμην| {att. κηρύττω,
dor. κάρυσσω; dor. viit. καρύξω Eur.
*Ion*911, κάρυξῶ Ar. *Ach.*748; aor. 3sg. ἐκά-
ρυξε Pi. *O.*5.8, κάρυξε Pi. *P.*4.200; part.
fem. καρύξασα Pi. *I.*3/4.43, καρύξασα Eur.
*Hec.*178} **I** a fi crainic: κηρύσσων γήρασκε
IL. 17.325 *îmbătrâneea crainicind*. **II** a vesti,
a striga (în calitate de crainic): IL. 2.444,
OD. 2.8, κήρυσσε, κῆρυξ AESCH. *Eu.*566
vestește, crainice!; (d. un crainic) ἀφ'
ἑαυτοῦ γνώμης κηρύξαι THUC. 4.68 *a da de*
veste din proprie inițiativă; ἐκήρυξεν ἔμ-
προσθεν αὐτοῦ κῆρυξ LXX *Gen.*41.43 *un*
crainic a vestit înaintea lui. **III** a anunța
(public, oficial), a vesti, a da de veste, a
chema (printr-un crainic): ~ ἀγορήνδε ...
Ἀχαιοὺς IL. 2.51 *a chema pe ahei la adu-
nare*; ἐκήρυξε ... τοὺς στρατιώτας ἐξίεναι

XEN. *An.3.4.36 a dat de veste ca soldații să iasă [din cetate];* ἐφ' οἷς ἐκήρυξεν THUC. 4.106 *în condițiile care au fost vestite prin crainic;* (+ ac.) ἐκήρυττε δούλοις ἐλευθερίαν PLUT. *Mar.41.3 a vestit sclavilor libertatea (= a proclamă libertatea sclavilor);* ἐκήρυξαν νηστείαν LXX *Iona3.5 au vestit un post;* (pas.) τοῦτ' ἐκήρύχθη πόλει SOPH. *OT737 acest lucru a fost vestit cetății.* **IV** a anunța (oficial, la jocuri), a proclama: ἄ τε ... ἄρμα καρύξαισα νικᾶν PI. *I.3/4.43 ea (sc. faima) a dat de veste biruina carului lor;* (pas.) ἐπεὶ ἐκηρύττοντο νικῶντες XEN. *HG3.2.21 după ce au fost proclamați învingători [prin intermediul unui crainic].* **V** a porunci (cu glas tare, în mod public): κάρυξε δ' αὐτοῖς ἐμβαλεῖν κώπαισι PI. *P.4.200 le-a porunci să se pună la vâsle;* σιγῆν ... παντὶ κηρύξαι στρατῷ EUR. *Hec.530 a porunci tăcere întregii armate.* **VI** a chema, a invoca: (zeii) EUR. *Hec.146.* **VII** a spune: αἰτῶ τοῦτο καρῦξαι τὸν Ἀλκμήνας, πόθι μοι ... ναίει SOPH. *Tr.97 te rog să-mi spui unde stă fiul Alcemei.* **VIII** a scoate la licitație (cu strigare): PLUT. *Galb.5.4, (pas.) τὰ χρήματα ... κηρυσόμενα ὑπὸ τοῦ δημοσίου* HDT. 6.121 *bunurile scoase de stat la licitație.* **IX** a propovădui, a predica: κηρυσσὼν τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας NT *Mt.4.23 propovăduind Evangelia împărăției.*

[κῆρυξ]

κῆρωμα, ατος, τό *subst.* I amestec de ulei și ceară, unsoare (*pentru atleți*, cf. lat. *cērōma* „unsoare pentru atleți”): PLUT. *M.638c.* **II** (ext.) sală de lupte: PLUT. *M.790f.*

[κηρόω]

κῆρωσις, εως, ἡ *subst.* substanță ceroasă, propolis: ARSTT. *HA553b28.*

[κηρόω]

κηρωτή, ῆς, ἡ *subst.* unguent cu ceară de albine, alifie: (întrebuințată în medicină) AR. *Ach.1176, (în cosmetică) id. Fr.321.1.*

[κηρόω]

κῆτος, εος-ους, τό *subst.* monstru marin, dihanie a mării, chit: (d. ființe fabuloase) IL. 20.147, OD. 5.421, EUR. *Fr.121, AR. Nu.556, LXX Gen.1.21, (d. foci) OD. 4.443, (d. sturioni) κῆτσα μεγάλα ἀνάκανθα* HDT. 4.53 *pești mari fără oase;* (d. cetacee) ARSTT. *HA566b2.*

[et. nec.]

κητώδης, ες *adj.* care aparține cetaceelor: ARSTT. *HA591b26, PLB. 34.2.15.*

[κῆτος]

κηφήν, ῆνος, ὁ *subst.* trântor: XEN. *Oec.17.14, κέντρον ... οἱ κηφήνες οὐκ ἔχουσιν* ARSTT. *HA553b5 trântorii nu au ac;* (fig.) (d. o pers. care nu vrea să lucreze și trăiește din munca altora) HES. *Op.304, AR. V.1114, PLAT. R.552c, (d. o ființă inutilă sau neputincioasă) EUR. Tr.197, ὄρνις ὅπως κηφήνα πολιόχρων κύκνος* EUR. *Ba.1365 precum o lebădă tânără [ocrotește] o lebădă căruntă și neajutorată.*

[cf. κωφός?]

κηφήνιον, ου, τό *subst.* I trântor (mic), larvă de trântor: ARSTT. *HA623b34. II* celulă de trântor: ARSTT. *HA624a2.*

[κηφήν]

κηφηνώδης, ες *adj.* de trântor: (dorințe) PLAT. *R.554b.*

[κηφήν, -ωδης]

Κηφισός, ου, ὁ *subst.* {dor. Κᾰφισός} I Kephisos (*râu în Beoția, care se vărsa în lacul Copais*): IL. 2.522, PI. *P.4.46, HDT. 8.33. II* Kephisos (*râu în Attica*): SOPH. *OC687.*

κῆχος, |doar în locut. ποιῖ κῆχος, echivalată cu ποιῖ γῆς sau ποιῖ δῆ| ποιῖ ~ AR. *Fr.656 în-cotro?*

[et. nec.]

κηώδης, ες *adj.* înmiresmat, parfumat: (sân) IL. 6.483.

[v. καίω, cf. κῳείς]

κηώεις, εσσα, εν *adj.* care miroase a fum de tămâie, înmiresmat, parfumat: IL. 3.382, ἐς θάλαμον ... κῳέντα IL. 6.288 *în cămara înmiresmată.*

[v. καίω]

κιβδηλεία, ας, ἡ *subst.* falsificare, contrafacere: PLAT. *Lg.916d, id. 920c.*

[κίβδηλος]

κιβδήλευμα, ατος, τό *subst.* falsificație, contrafacere: PLAT. *Lg.917e.*

[κίβδηλεύω]

κιβδηλεύω, vb. I a falsifica, a contraface: (monede) ARSTT. *EN1165b12, οὐ κεκίβδηλευμένους* AR. *Ra.721 [monede] nefalsificate;* (mărfuri) PLAT. *Lg.917b. II* a ticlui: εὖ τοῦτ' ἐκίβδηλευσας EUR. *Ba.475 ai ticluit-o bine.*

[κίβδηλος]

κιβδηλία, ας, ἡ *subst.* falsificare, (fig.) înșelăciune, necinste: AR. *Av.158.*

[κίβδηλος]

κιβδηλιάω-ᾶ, *vb.* a avea paloarea aurului falsificat, *sc.* a fi bolnav de gălbinare (icter): ARSTT. *Pr.* 859b1.

[κίβδηλος]

κίβδηλος, *ov adj.* I calp, fals, falsificat, contrafăcut: (d. monede) EUR. *Med.* 516, PLB. 29.17.2, διαδοκιμάζειν τὰ καλὰ καὶ τὰ κίβδηλα ἀργύρια XEN. *Oec.* 19.16 *a distinge între monedele bune și cele calpe;* (d. mǎrfuri) PLAT. *Lg.* 917c, (fig.) τὰς τιμὰς δεῖ σκοπεῖν, καὶ τούτων τίνες ἀληθεῖς καὶ ὅσαι κίβδηλοι PLAT. *Lg.* 728d *trebuie cercetate onorurile, iar dintre acestea care sunt adevărate și care false;* (d. o literă) PI. *Fr.Dith.* 70b.3, (d. o cetate) DEM. 20.167, (d. dreptate) ARSTT. *Rh.* 1375b6. II înșelător, amăgitor: χρησιμῶ κίβδηλῶ πίσυνοι HDT. 1.66 *încercători într-un oracol înșelător;* (d. femei) κίβδηλον ἀνθρώποις κακόν EUR. *Hipp.* 616 *o pacoste amăgiitoare pentru oameni;* (neut. subst.) ἐν δὲ κίβδηλοι τόδε EUR. *El.* 550 *dar acest lucruri este înșelător.* III (d. pers.) fals, prefăcut, necinstit: PLAT. *Lg.* 738e, IOS. *AI* 19.174, LUC. *Par.* 4. IV amestecat, corcit: (veșmânt) LXX *Lev.* 19.19, id. *Deut.* 22.11.

[v. κίβδος]

κίβισις, *εως*, ἡ [ιβ] *subst.* sac (de piele), raniță: HES. *Sc.* 224, CALL. *Aet.fr.* 177.

[prob. de origine pregrecească, cf. κίβωτός]

κίβώτιον, *ου*, τό *subst.* I lădiță (de lemn), cutiuță: AR. *Pl.* 711, XEN. *An.* 7.5.14, ARSTT. *Metaph.* 1049a19, PLUT. *Alex.* 26.1, (cu cheie) DEM. 25.61 (pt. strângerea voturilor) ARSTT. *Ath.* 63.2. II arcă: LUC. *Tim.* 3.

[dim. al lui κίβωτός]

κίβωτο-ποιός, *ου*, ὁ *subst.* fabricant de lăzi: PLUT. *M.* 580e.

[κίβωτός, ποιέω]

κίβωτός, *ου*, ἡ *subst.* I ladă (de lemn), cufăr, cutie: AR. *Eq.* 1000, id. *V.* 1056, LYS. 12.10, PLUT. *Rom.* 28.6. II arcă: LXX *Gen.* 6.14. III chivot: ἡ ~ τῆς διαθήκης LXX *Ex.* 39.14, NT *Ev.* 9.4 *chivotul legământului.*

[prob. de origine pregrecească, cf. κίβισις]

κιγκλῖς, *ιδος*, ἡ I zăbrea, (poartă cu) grilaj (pt. accesul la tribunal sau la sala de consiliu): AR. *Eq.* 641, id. *V.* 124, οὐδεὶς σ' ἀποκλείσει θεσμοθέτης τῆς κιγκλίδι AR. *V.* 775 *niciun thesmothet nu te va mai opri cu zăbreaia;* οὐ κιγκλίσιν οὐδὲ θύραις DEM. 25.28 *nici cu zăbrele, nici cu porți.* II (ext.) incinta tribunalului, curte: ARSTT. *Ath.* 65.1,

LUC. *Merc.Cond.* 21, (fig.) ρητορεία κιγκλίδων ἐπίδουσα καὶ βήματος PLUT. *M.* 975c *o dezbateră care are nevoie doar de zăbrele și de tribună (sc. de tribunal și de adunări publice).* III (gener.) zăbrea, balustradă, gard: PLUT. *Caes.* 68.1 IV gratie (*instrument de tortură*): PLUT. *Luc.* 20.2.

[cf. κίγκλος]

κιγκλισμός, *ου*, ὁ *subst.* hățănare: MEN. *Fr.* 478.

[κιγκλίζω]

κιγκλο-βάτης, *ου*, ὁ [ᾶ] *subst.* care merge mișcându-și soldurile (*precum codobatura*): AR. *Fr.* 140.

[κίγκλος, βαιῖω]

κίγκλος, *ου*, ὁ *subst.* (ornit.) (prob.) codobatură, *Motacilla alba*: AR. *Fr.* 29, ARSTT. *HA* 593b5, (prov.) πτωχότερος κίγκλου MEN. *Fr.* 221 *mai sărac decât o codobatură.* [prob. de origine pregrecească]

κιγχάνω, *v.* κιχάνω

κιδᾶρις, *εως*, ἡ *subst.* [var. κίταρις Plut.] I acoperământ al capului (*purtat de regii persani*); tiară, bonetă, turban: PLUT. *Ant.* 54.8, ARR. *An.* 6.29.3. II bonetă (*purtată de marii preoți evrei*): LXX *Ex.* 28.4, IOS. *AI* 11.331. [prob. împrumut dintr-o limbă orientală]

κιδναμαι, *vb.* [doar prez. și impf. 3sg. ἐκιδνατο] (poet. pt. σκεδάννυμαι) a se răspândi, a se împrăști: (d. lumina zorilor) ἠὼς ... ἐκιδνατο πᾶσαν ἐπ' αἴαν IL. 8.1 *aurora se împrăștiă pe întreg pământul;* IL. 23.227, (d. miros) PI. *Fr.Thren.* 129.6, (d. sunet) A.RH. 2.1079.

[cf. σκεδάννυμι, κεδάννυμι]

κιδνήσις, *εως*, ἡ *subst.* (inuz.) kieinesis (cuvânt inventat de Platon ca explicație etimologică pentru κίνησης): PLAT. *Cra.* 426d.

[κίω]

Κιθαιρών, ᾠνος, ὁ *subst.* Kithairon (*munte între Beoția și Attica*): PI. *P.* 1.77, AESCH. *Ag.* 298, SOPH. *OT* 421, THUC. 2.75.

κῖθάρα, *ας*, ἡ [θᾶ] *subst.* {ion. κῖθάρη} I kithara, cithară, citeră (*instrument muzical cu șapte coarde, asemănător sau identic cu lira*): HDT. 1.24, EUR. *Ion* 882, PLAT. *R.* 399d, ARSTT. *Pol.* 1391a19. II (fig.) cântec: LXX *Ion* 30.9.

[cuvânt de origine pregrecească; cf. κίθαρις]

κῖθᾶρᾰοῖδός, [superl. -ότατος] (poet.) v. κῖθαρωδός AR. *V.* 1278.

κῖθαρίζω, *vb.* [aor. ἐκῖθάρισα] {dor. inf.

prez. κιθαρίσδεν Plut. *Lyc.*21.4} a cânta la kithara (citharā, citerā) *sau* la un instrument cu coarde: IL. 18.570, HES. *Sc.*202, PI. *N.*4.14, HDT. 1.155, XEN. *Smp.*3.1, ἀλλεῖν ἢ ἄδειν ἢ ~ PLUT. *Per.*13.11 *a cânta din flaut, din gură sau din citharā*; (prov.) ~ οὐκ ἐπίσταται AR. *V.*959 *nu știe să cânte la citharā* (sc. *este simplu, needucat*); (subst.) τὸ κιθαρίζομενον NT *1Cor.*14.7 *ceea ce se cântă cu cithara*.

[κίθαρις]

κίθαρις, ιος, ἡ [ĩã] *subst.* |gen. κιθάριδος Eur. *Fr.pap.*65.8, ac. κιθαριν| **I** kithara, citharā, citerā: OD. 1.153, PI. *P.*5.65, AR. *Th.*124. **II** (fig.) cântatul la kithara: IL. 3.54, OD. 1.159, ἔδωκε θεὸς ... ἐτέρῳ κιθαριν καὶ ἄοιδῆν IL. 13.731 *zeul a dăruit altuia [talentul de a cânta la] kithara și cântul*.

[v. κιθάρα]

κίθαρισις, εως, ἡ *subst.* cântare la kithara (citharā, citerā): PLAT. *Prt.*325e, ARSTT. *Po.*1448a10, οὐδὲ ἐν κιθαρίσει οὐδὲ ἐν κιθαρωδίᾳ PLAT. *Ion*533b *nici în cântatul la citharā, nici în cântatul acompaniat de citharā*.

[κίθαρίζω]

κίθαρισμα, ατος, τό [ã] *subst.* lucrare muzicală cântată la *sau* cu acompaniament de kithara (citharā): (pl.) PLAT. *Prt.*326b.

[κίθαρίζω]

κίθαρισμός, οῦ, ὁ *subst.* v. κιθάρισις: CALL. *Del.*312.

[κίθαρίζω]

κίθαριστέον, *adj.vb.* trebuie cântat la kithara (citharā): PLAT. *Sp.*389c.

[κίθαρίζω]

κίθαριστής, οῦ, ὁ *subst.* cântăreț la kithara (citharā, citerā), kitharist (citharist): HES. *Th.*95, AR. *Eq.*992, id. *Nu.*964, PLAT. *Cra.*390b, XEN. *Mem.*1.2.27, ARSTT. *Po.*1455a3.

[κίθαρίζω]

κίθαριστικός, ἡ, ὄν *adj.* |comp. -ώτερος| priceput la cântatul din kithara (citharā): (d. pers.) PLAT. *Ion*540d. // **κίθαριστική**, ἡ (subînț. τέχνη) *subst.* arta de a cânta la kithara (citharā): PLAT. *Grg.*501e, ARSTT. *Po.*1447a15. // **κίθαριστικῶς**, *adv.* precum cântăreții din kithara (citharā): PLUT. *M.*404f.

[κίθαρίζω]

κίθαρίστρια, ας, ἡ *subst.* kitharistă (citharis-

tă): ARSTT. *Ath.*50.2, PLUT. *Sull.*36.1.

[κίθαριστής]

κίθαριστός, ὅος, ἡ *subst.* priceperea de a cânta la kithara (citharā, citerā): IL. 2.600.

[κίθαρίζω]

κίθάρος, ου, ὁ *subst.* (iht.) (dub.) pește plat, specie de calcan: ARSTT. *HA*508b17, id. *Fr.*319.

[κίθάρα]

κίθαρωδέω-ῶ, *vb.* a cânta acompaniindu-și vocea cu kithara (cithara): PLAT. *Grg.*502a.

[κίθαρωδός]

κίθαρωδία, ας ἡ *subst.* cântare cu acompaniament de citharā: PLAT. *Ion*533b, (pl.) id. *Lg.*700d.

[κίθαρωδός]

κίθαρωδικός, ἡ, ὄν *adj.* |superl. -ώτατος Arstt. *Pr.*922b15| cântat cu acompaniament de kithara (citharā), citharedic: AR. *Ra.*1282, PLAT. *Lg.*722d. // **κίθαρωδική**, ἡ (subînț. τέχνη) *subst.* arta de a cânta cu acompaniament de kithara (citharā): PLAT. *Grg.*502a.

[κίθαρωδός]

κίθαρωδός, οῦ, ὁ *subst.* {poet. superl. κιθαρωιδότατος Ar. *V.*1278} cântăreț care își acompaniază vocea cu kithara (cithara, citera), kithared (cithared, citared): HDT. 1.23, (d. Orpheus) PLAT. *Smp.*179d, ARSTT. *EN*1164a15, PLUT. *Alex.*4.11, NT *Ap.*14.2, (fig.) (fem., d. o rășniță) AR. *Ec.*739.

[κίθάρα, ἄοιδός]

κίθῶν, (ion.) v. χιτών

Κικέρων, ωνος, ὁ *subst.* Cicero: PLUT. *Cic.*1.1.

[lat. Cicero]

κίκι, τό *subst.* ulei de ricin: HDT. 2.94, PLAT. *Ti.*60a.

[împrumut din limba egipteană]

κίκιννος, ου, ὁ [ĩ] *subst.* cârlionț, zuluf: AR. *V.*1069, THEOC. 11.10.

[et. nec.]

κικκᾶβάζω, *vb.* a cânta precum cucuveaua, a cucuvăi: AR. *Lys.*761.

[κικκᾶβαῦ]

κικκᾶβαῦ, *onomat.* kikkabau (*cântec al cucuvelei*): AR. *Av.*261.

κικλήσκω, *vb.* |doar prez. și impf.| {var. κικλήσκω Pi.; eol. 3pl. κικλήσκοισι Pi. *Fr.*33e.5; part. fem. κικλήσκοισα Call. *Cer.*79; ep. impf. 3sg. med. κικλήσκειο II. 10.300} **I** a chema: τίπτε με κικλήσκεις,

Ἀχιλεῦ; IL. 11.606 *de ce mă chemi, Ahile?*; εἰς ἀγορὴν ~ ἄνδρα ἕκαστον IL. 9.11 *a chema pe ficcare om în adunare*; (med.) IL. 10.300. **II** a chema, a invoca: IL. 9.569, HES. Th.418, AESCH. *Supp.*217, SOPH. OC1578, ψυχὴν κικλήσκων Πατροκλῆος IL. 23.221 *chemând sufletul lui Patroclos*. **III** a numi: IL. 2.813, HES. Th.197, Pl. P.4.119, AESCH. Ag.712, Οὐτὶν δέ με κικλήσκουσι μήτηρ ἠδὲ πατὴρ OD. 9.366 *mama și tata mă strigă Nimeni*; (pas.) νῆσός τις Συρίη κικλήσκειται OD. 15.403 *este o insulă ce se cheamă Syria*; πατὴρὸς Στρυμόνος κικλήσκειται EUR. Rh.279 *este numit fiul lui Strymon*.

[καλέω]

κικυμώϊς, ἴδος, ἡ *subst.* cucuvea: CALL. Fr.608.

[v. κικκαβαῶ]

κῖκος, υος, ἡ *subst.* (poet.) forță, tărie: OD. 11.393, AESCH. Fr.230.

[IE **kueh₂-* (cu reduplicare κῖκυ- < *κῦκυ-); cf. κῦμα, κυέω]

Κιλίκία, ας, ἡ *subst.* {ion. Κιλικίη Hdt. 2.17} Kilikia (Cilicia) (*regiune în Asia Mică*): XEN. An.1.2.21.

[Κίλιξ]

Κίλιξ, ικος [ἴλ] *adj.m., subst.* din Kilikia (Cilicia), cilician: IL. 6.397.

κιλλίβᾶς, αντος, ὁ *subst.* suport (de lemn, cu trei picioare), stativ, trepid: (pt. un scut) AR. Ach.1122.

[cf. κίλλος „măgar”]

κιμβεία, ας, ἡ *subst.* calicie, zgârcenie: ARSTT. VV1251b5.

[κίμβιξ]

κίμβιξ, ἴκος *adj.m.* calic, cărpănos, zgârcit: ARSTT. EN1121b22, id. EE1232a12, PLUT. M.632c.

[et. nec.]

κινάβρα, ας, ἡ [ᾶβ] *subst.* putoare de țap: LUC. BisAcc.10, (d. o barbă urât mirositoare) id. DMort.10.9.

[et. nec.]

κινᾶβράω-ῶ, vb. a puți a țap: AR. Pl.294.

[κινάβρα]

κίναδος, εος-ους, τό *subst.* vulpe, vulpoi; (fig.) om viclean, ticălos: (d. Odysseus) SOPH. Ai.103, AR. Av.430, DEM. 18.162, (d. sicofant) φύσει ~ DEM. 18.242 *vulpoi din fire*; MEN. Epit.165, THEOC. 5.25.

[cuvânt sicilian; et. nec.]

κινάθισμα, ατος, τό [ᾶθ] *subst.* freamăt,

fălfăit: (d. păsări) AESCH. Pr.124.

[κιναθίζω]

κιναιδία, ας, ἡ *subst.* homosexualitate (pasivă); desfrânare: LUC. Demon.50.

[κίναϊδος]

κίναϊδος, ου, ὁ [ῖ] *subst.* homosexual (pasiv); om desfrânat, dezmaßat: PLAT. Grg.494e, PLB. 5.37.10, PLUT. M.126a, (adj.) LUC. IConf.16.

[et. nec.]

κινάκης, ου, ὁ [ᾶ] *subst.* sabie scurtă: SOPH. Fr.1061.

[v. ἀκινάκης]

κινάμωμον, v. κιννάμωμον

κῖν-ἄχυρα, ας, ἡ [ῦ] *subst.* sită (pentru făină): AR. Ec.730.

[κινέω, ἄχυρον]

κίνδυν, ὄνος, ὁ *subst.* primejdie: SAPPH. Fr. 184.

[κινδυνεύω, cf. κίνδυνος]

κινδύνευμα, ατος, τό [ῦ] *subst.* acțiune primejdioasă, primejdie: SOPH. Ant.42, EUR. IT1001, PLAT. Lg.696a, LUC. ITr.17.

[κινδυνεύω]

κινδυνεύτεον, *adj.vb.* **I** trebuie înfruntată o primejdie, trebuie riscat: EUR. Supp.572, PLAT. R.467b, PLUT. Pel.7.2. **II** trebuie luptat: PLB. 4.11.7.

[κινδυνεύω]

κινδυνευτής, οῦ, ὁ *adj.m.* care își asumă riscuri, temerar: THUC. 1.70.

[κινδυνεύω]

κινδυνευτικός, ἡ, ὄν *adj.* dispus să înfrunte o primejdie, înclinat să își asume riscuri, temerar: (d. pers.) ARSTT. Rh.1367b4.

[κινδυνεύω]

κινδυνεύω, vb. |viit. -έσω, aor. ἐκινδύνευσα, pf. κεκινδύνευκα| **I** a înfrunta o primejdie, a risca: κινδυνεύουσι τοῦ κέρδους ἔνεκεν PLB. 10.17.1 *riscă de dragul căştigului*; (+ dat.) ~ τῆ ψυχῆ HDT. 7.209 *a-și pune viața în primejdie*; τοῖσι σφετέροισι σώμασι καὶ τοῖσι τέκνοισι καὶ τῆ πόλι ~ HDT. 2.120 *a-și primejdiu viețile, copiii și cetatea*; (+ ac. intern) κινδύνευμα ~ PLAT. R.451a *a-și asuma un risc*; τί ἂν ... τοιοῦτον κίνδυνον ἐκινδύνευον LYS. 1.45 *de ce m-aș fi expus unui asemenea pericol?*; (+ prep.) δι' ἑμᾶς ὑπὲρ τῆς πόλεως ἐκινδύνευσεν LYS. 6.40 *a înfruntat primejdiile pentru voi în apărarea cetății*; ~ περι πολλῶν χρημάτων ISOC. 18.9 *a risca o mulțime de bani*; (pas.) ἐπ' ὠφελία

ἐκινδυνεύετο THUC. 1.73 *primejdiile erau înfruntate pentru binele comun*; τὰ χρήματα ἤδη κινδυνεύεται τῷ δανείσαντι DEM. 34.28 *de acum mărfurile devin riscuri pentru creditor*. **II** a fi în primejdie: περί τῶν μεγίστων ~ THUC. 1.33 *a fi în cea mai mare primejdie*; βοηθεῖν τοῖς κινδυνεύουσι PLB. 1.28.11 *a da ajutor celor aflați în primejdie*; (+ inf.) κινδυνεύσει ἀπολέσθαι HDT. 9.89 *va fi în primejdie să piară*; τὰ δεινότερα κινδυνεύομεν παθεῖν THUC. 3.59 *suntem în primejdia de a pătimi cele mai mari grozăvii*; κινδυνεύεις ... ἀποθανεῖν PLAT. *Ap.*28a *te afli în primejdie de moarte*. **III** a-și risca viața (în luptă), a lupta: ετοίμως ~ πρὸς τοὺς πολέμιους XEN. *Mem.*3.3.14 *a fi gata să lupte cu dușmanii*; οἱ πρῶτοι κινδυνεύσαντες PLB. 1.28.6 *primii care au intrat în luptă*. **IV** a înfrunta un pericol (în justiție), a fi judecat: οὐ περί αἰσχύνης ἀλλὰ τῆς μεγίστης ζημίας ἐκινδυνεύουν LYS. 7.15 *riscam nu dezonoarea, ci pedeapsa cea mai mare*. **V** a lăsa bănuiala, a da impresia, a părea, a fi probabil (că): (+ inf.) κινδυνεύουσι οἱ ἄνθρωποι οὗτοι γόητες εἶναι HDT. 4.105 *acești oameni lasă bănuiala (= pare) că sunt vrăjitori*; κινδυνεύω .... οὐδὲν εἰδέναι XEN. *Mem.*4.2.39 *risc să nu știi nimic* (sc. *probabil că nu știi nimic*); (impers.) κινδυνεύει PLAT. *Phdr.*262c *există riscul, așa pare, mă tem că da*; κινδυνεύει φαίνεσθαι PLAT. *Prm.*147b *αșa pare să fie*.

[κίνδυνος]

κίνδυνος, ου, ὁ *subst.* {eol. κίνδυν Sapph.} **I** primejdie, pericol, risc: PI. *O.*1.81, AESCH. *Ag.*883, HDT. 1.109, κίνδυνον ἀναλαβέσθαι XEN. *Cyr.*1.5.12, κίνδυνον ... αἰρεσθαι EUR. *Heracle.*504 *a-și asuma un risc, a înfrunta o primejdie*; χώραν τήνδε κινδύνῳ βαλεῖν AESCH. *Th.*1048 *a pune țara în primejdie*; σφᾶς τε αὐτοὺς καὶ ἡμᾶς ἐς ... κίνδυνον καταστήσειαν THUC. 5.99 *s-ar putea pune în pericol și pe ei înșiși și pe noi*; διαφυγεῖν ... κίνδυνον HDT. 5.92e *a scăpa de o primejdie*; ἀποτρίψασθαι ... κίνδυνον PLB. 16.23.4 *a îndepărta o primejdie*; ἐς κίνδυνον ἤκουσι μέγιστον HDT. 6.109 *au ajuns în cea mai mare primejdie*; ἐπὶ κίνδυνον βαθὺν ἰέμενοι PI. *P.*4.207 *ανᾶντάνδου-σε ἰντρώ-μαре primejdie*; φίλους ἐκ μεγάλων κινδύνων διασώζων ISOC. 1.23 *pentru a salva*

prietenii din mari primejdii; (+ inf.) ~ ἐστὶν ἐξαπατηθῆναι PLAT. *Cra.*436b *există riscul de a se lăsa înșelat*; ἄνευ κινδύνου THUC. 4.30 *fără nicio primejdie*; ἐπὶ τῷ αὐτοῦ κινδύνῳ PLAT. *R.*556a *pe propriul risc*. **II** încerca (riscantă): ~ ἀνεῖται σοφίας AR. *Nu.*955 *se joacă șansa înțelepciunii*. **III** pericolar în justiție, proces: LYS. 3.2, PLB. 1.52.3. **IV** luptă: ἐν αὐτῷ τῷ κινδύνῳ διεφθάρησαν PLB. 1.87.10 *au pierit în această luptă*.

[cf. κίνδαξ?]

κινδυνώδης, ες *adj.* |superl. -έστατος| primejdios, periculos, riscant: PLB. 8.20.3, PLUT. *Caes.*25.3, IOS. *API.*4.136.

[κίνδυνος]

κινέω-ᾶ, vb. |impf. ἐκίνουν, viit. κινήσω, aor. ἐκίνησα, pf. κεκίνηκα; *med.-pas.* viit. κινήσομαι (și κινήθησομαι), aor. ἐκινήθη| {eol. imper. 2sg. κίνη Sapph. 145, med. κινεῦ Theoc. 15.29; ep. aor. 3sg. κίνησεν II. 23.730, pas. 3pl. ἐκίνηθεν II. 16.280} **I** (*act.*) **1** a mișca, a pune în mișcare: κινήσας κάρη IL. 17.442 *clătinând capul*; ἄκέων κίνησε κάρη OD. 17.465 *dădu din cap în tăcere*; οὐδέ τι κινήσαι μελέων ἦν OD. 8.298 *nu-și puteau mișca deloc membrele*; οὐδέ κινεῖ τὴν κάτω γνάθον HDT. 2.68 *nu-și mișcă falca de jos*; κινεῖ ... ὄμμα SOPH. *Ph.*866 *își mișcă ochii*; τὸ αὐτὸ αὐτὸ κινεῖν PLAT. *Phdr.*245d *ceea ce se mișcă pe sine însuși*. **2** a mișca (din loc), a muta, a urni, a clinti, a deplasa: μὴ κινεῖν τὸν ἀνδριάντα HDT. 1.183 *a nu mișca statuia [din loc]*; ~ τὸ στρατόπεδον XEN. *An.*6.4.27 *a muta tabăra*; ἐκίνησε τὴν δύναμιν ἐκ τῆς Λακεδαιμόνος PLB. 9.18.2 *și-a pornit armata (= a plecat) din Lacedemonia*; (ext.) ~ τὰ χρήματα ταῦτα ἐς ἄλλο τι THUC. 2.24 *a folosi acești bani în alt scop*. **3** a schimba: ~ τοὺς πατρίους νόμους ARSTT. *Pol.*1268b28 *a schimba legile străbune*. **4** a stârni, a întărâta, a agita: (d. viespi) τοὺς δ' εἴ περ ... ὀδίτης κινήση ἄεκων IL. 16.264 *dacă vreun drumeț le stârnește fără să vrea*; (d. un delfin) τὸν ... αὐλῶν ἐκίνησ' ἐρατόν μέλος PI. *Fr.*140b17 *pe care îl stârnește melodia fermecătoare a flautului*; ἐξ ὕπνου ~ EUR. *Ba.*690 *a trezi din somn*. **5** a stârni, a provoca, a îndemna, a porni, a isca: ἡλιου σέλας ... κινεῖ φθέγματ' ὀρνίθων SOPH. *El.*18 *lumina soarelui stârnește glasurele*

păsărilor; μὴ κινήσης ... ὀδύνην SOPH. *Tr.*974 *nu stârni durerea*; κινούντες κακὰ SOPH. *OT*636 *iscând nenorociri*; μήτηρ κινεῖ κραδίαν, κινεῖ δὲ χόλον EUR. *Med.*99 *mama voastră își stârnește inima și mânia* (sc. *mânia din inima sa*); πόλεμον ~ THUC. 6.34 *a porni război*; κινεῖς μῦθον EUR. *El.*302 *mă stârnești să vorbesc*; βουλόμενος ~ τὸν Εὐθύδημον XEN. *Mem.*4.2.2 *dorind să-l provoace [la discuție] pe Euthydemos*. 6 a zgâlțâi, a zgudui: κινήσας θύρην OD. 22.394 *zgâlțâind ușa*. 7 a mișca, a mânuι: ὄπλα ~ THUC. 1.82 *a mișca armele* (sc. *a porni la luptă*); ~ κόπας EUR. *Tr.*181 *a mânuι vâslele (= a vâsli)*. 8 a avea relații sexuale (cu cineva): (+ ac.) AR. *Ra.*148, (pas.) *Nu.*1103. 9 (fig.) a mișca, a impresiona, a tulbura: ταῦτ' ἐκίνησε τὸν Φάβιον τὰ γράμματα PLUT. *Fab.*19.8 *aceste scrisori l-au mișcat* (sc. *l-au impresionat, l-au convins*) *pe Fabius*. 10 (intrans.) a se pune în mișcare, a porni, a pleca: οὐδέπω κεκινήκωτων ἐκ τῆς οικείας τὸν Κελτῶν PLB. 2.22.8 *cu toate că celții încă nu se urniseră din patria lor*; ἐκίνησεν ... εἰς γῆν πρὸς λίβρα LXX *Gen.*20.1 *a plecat spre țara dinspre miazăzi*. II (med., pas.) 1 a se mișca sau a fi mișcat, a fi pus în mișcare: αὐτοῦ κινήθεντος IL. 1.47 *când se puse în mișcare*; οὐ γὰρ ἦν ἄνευ ὄπλων κινήθηναί THUC. 2.81 *căci nu se puteau mișca neînarmați*; πάντα τὰ κινούμενα ἢ φύσει κινεῖται ἢ παρὰ φύσιν ARSTT. *Ph.*255b31 *toate lucrurile aflate în mișcare se mișcă fie prin natură, fie împotriva naturii*. 2 a porni, a pleca: οἶδε κινούνται λόχοι πρὸς ἄστν Ἐθήβης SOPH. *OC*1371 *aceste trupe pornesc spre cetatea Theba*. 3 a fi mișcat (din loc), a fi mutat, a fi clintit: τοῦ δ' ἱροῦ οὐ κεκινήμενον ὡς ἀρχῆθεν ἐποιήθη HDT. 2.138 *sanctuarul nu a fost clintit din locul unde a fost zidit de la început*; προεῖπεν ὡς μηδεὶς κινήσοιτο ἐκ τῆς τάξεως XEN. *HG*2.1.22 *a ordonat ca nimeni să nu iasă din linia de luptă*; κινεῖσθαι ἀπὸ τῆς λειτουργίας ἀγίων LXX *2Par.*35.15 *a se mișca de la slujirea celor sfinte*. 4 a fi schimbat: (d. legi) PLAT. *Lg.*797b. 5 a fi stârni, a se agita: ποντία θύελλα κινήθεισα SOPH. *OC*1660 *furtună stârniță pe mare*; πλειῶν τοῦ δέοντος κινούμενος PLB. 5.57.2 *agitându-se mai mult decât se cuvine*. 6 a fi zguduit, a se cutremura: Δηλός ἐκινήθη

HDT. 6.98 *Delosul fu zguduit de un cutremur*; THUC. 2.8. 7 a fi priceput (în): (+ περί) PLAT. *Lg.*908d. 8 (fig.) a fi mișcat, a fi impresionat, a fi tulburat: τοιοῦτοις λόγοις κινήθεντες PLUT. *Fab.*9.3 *mișcați de asemenea cuvinte*; ἐκινήθη τῇ διανοίᾳ LXX *IMac.*10.74 *s-a tulburat în cuget*.

[IE *keih₂- „a pune în mișcare”; cf. κίω]

κίνηθμός, οὔ, ὁ *subst.* mișcare: PI. *P.*4.208.

[κινέω]

κίνημα, ατος, τό *subst.* I mișcare: (op. κινήσις) ARSTT. *Ph.*232a9, THEOC. 21.47, ~ κορυβαντῶδες LUC. *ITr.*30 *mișcare de coribant* (sc. *agitație frenetică*). II mișcare (socială, politică), agitație, frământare, tulburare, răzvrătire, revoltă: γενομένου κινήματος ὀλοσχεροῦς περί τὰς πολιτείας PLB. 2.39.2 *producându-se o agitație generală cu privire la regimul politic* (sc. *o mișcare revoluționară*); τὰ κινήματα τῶν συμμάχων PLUT. *Fab.*20.1 *revoltele aliaților*.

[κινέω]

Κινήσις, ου, ὁ *subst.* Kinesias, nume de persoană: („Zgâlțâitorul”, com. cu referirea la sensul lui κινέω „a zgâlțâi, a avea relații sexuale”) AR. *Lys.*838, id. *Ra.*153 ș.a.

[cf. κινέω]

κίνησις, εως, ἡ [ι] *subst.* I mișcare: δῆλοι τῶν τε δοράτων τῇ κινήσει καὶ τῶν κεφαλῶν THUC. 5.10 *este evident după mișcarea lăncilor și a capetelor*; (op. στάσις „stare”) PLAT. *Sph.*250a, (op. ἡρεμία „repaus”) ARSTT. *Ph.*226b9, τῶν ... κινήσεων ἡ ἐν ἑαυτῷ ὑφ' αὐτοῦ ἀρίστη κίνησις PLAT. *Ti.*89a *dintre mișcări, cea mai bună este cea care se produce în sine și prin sine*; (la dans) PLB. 30.22.5. II exercițiu (fizic, spiritual): PLAT. *Ti.*88c. III mișcare (socială, politică), agitație, frământare, tulburare, răzvrătire, revoltă: (d. războiul peloponesiac) THUC. 1.1, κατηγόρησαν ... ὡς αἰτίων γεγυνομένων τῆς κινήσεως PLB. 4.23.5 *i-au acuzat ca vinovați de răzvrătire*; PLUT. *Pel.*29.2. IV schimbare: κινήσεις ... πολιτείας ARSTT. *Pol.*1268b25 *schimbări de regim*. V (milit.) mișcare (tactică), manevră: (a unei armate) χρῆσθαι ταῖς πρὸς τὸν καιρὸν ἀρμοζούσαις κινήσεσιν PLB. 11.23.9 *a folosi manevrele potrivite după împrejurare*.

[κινέω]

κίνητος, α, ον *adj. vb.* I care trebuie mișcat: PLAT. *Amat.*134a. II care trebuie schimbat:

(d. legi) PLAT. *Lg.*738d, ARSTT. *Pol.* 1269a25. **III** care trebuie stârmit (întărâtat, provocat): ~ ἐστὶν εἰς μάχην PLUT. *Fab.*5.4 *trebuie provocat la luptă.* // **κίνητέον**, *adj.vb.* trebuie pus în acțiune: PLAT. *R.*373a. [κινέω]

κίνητήρ, ἦρος, ὁ *adj.m., subst.* mișcător: (d. Poseidon) ὁ ~ γᾶς PI. *I.*3/4.37 *cel care mișcă* (sau *zgâlâie, zguduie*) *pământul.* [κινέω]

κίνητήριος, α, ον *adj.* care pune în mișcare, care stârnește, care întărește; ațăfător: (d. un tăun) AESCH. *Supp.*307, (fig.) (d. cuvinte) *id. Supp.*448. [κινέω]

κίνητής, οῦ, ὁ *adj.m., subst.* I care pune în mișcare, mișcător: (fig.) ὁ κινῶν ἐπὼν κινήτᾱ AR. *Nu.*1397 *o, mișcător de vorbe noi.* **II** agitator, revoluționar: PLB. 28.17.12. [κινέω]

κίνητιάω-ῶ, *vb.* a dori să facă sex: (d. o femeie) MEN. *Dysc.*462. [κινέω]

κίνητικός, ἦ, ὄν *adj.* |comp. -ώτερος, superl. -ώτατος| **I** (*intrans.*) care se mișcă, mobil: (d. apă) κινήτικὸν αὐτὸ τε καθ' αὐτό PLAT. *Ti.*58d *care se mișcă de la sine;* (d. animale) ARSTT. *HA*528a30, (fig.) (d. înțelepciune) *LXX Înț.*7.24. **II** (*trans.*) **1** care pune în mișcare, care mișcă, mișcător: ARSTT. *Phys.*255a22, PLUT. *M.*722c, (subst.) τὸ κινήτικόν ARSTT. *Phys.*200b30 *ceea ce pune în mișcare, motorul.* **2** (fig.) care stârnește, care impresionează, ațăfător, provocator: (d. înfățișare) XEN. *Oec.*10.12, (d. discurs) PLUT. *M.*68c. **3** plin de mișcare, vioi: (d. ritm) ARSTT. *Po.*1460a1. **4** înclinat spre răzvrătire, turbulent: PLB. 1.9.3. [κινέω]

κίνητός, ἦ, ὄν *adj.* |fem. κινήτος| Plat. *Ti.*37d| **I** care se poate mișca, mobil: (d. lucruri) PLAT. *Ti.*37d, (subst.) τὸ καθ' αὐτὸ κινήτόν ARSTT. *Metaph.*1067b6 *mobilitatea intrinsecă.* **II** schimbător, variabil: ARSTT. *EN* 1134b29. [κινέω]

κιννάβαρι, εως, τὸ [vã] *subst.* cinabru, chinovar (*sulfură naturală de mercur, de culoare roșie*): ARSTT. *Mete.*378a26. [prob. împrumut dintr-o limbă orientală]

κιννάβρινος, η, ον [ã] *adj.* (roșu) ca cinabru: ARSTT. *HA*501a30. [κιννάβαρι]

κιννάμωμον, ου, τὸ *subst.* |var. κινάμωμον| **I** (bot.) scorțișoară: HDT. 3.107, PLUT. *M.*693c, *LXX Ex.*30.23. **II** kinnamomos (*pasăre fabuloasă*): ARSTT. *HA*616a6. [împrumut dintr-o limbă semitică (feniciană?), cf. ebr. *qinnāmōn* (קִנְיָמֹן)]

κίννυμα, ατος, τὸ *subst.* ceea ce este clătinat sau zguduit: (d. Prometheus) αἰθέριον ~ AESCH. *Pr.*158 *obiect în bătaia vânturilor.* [κινύσομαι]

κινύμαι, [ι] *vb.* |doar prez. și impf. 3sg. κίνυτο, 3pl. κίνυντο| **I** a se mișca, a se afla în mișcare, a merge, a porni: (d. pers.) IL. 10.280, OD. 10.556, ἐς πόλεμον ... κίνυντο φάλαγγες IL. 4.281 *cetele porneau la război;* (d. vânt) ζεφύρου λίγα κινυμένοιο A.RH. 4.837 *atâta timp cât zefirul suflă tare.* **II** (pas.) a fi clătinat, a fi scuturat: (d. un ulei parfumat) IL. 14.173, (d. copaci) A.RH. 3.971. [v. κινέω]

κινύρα, ας, ἡ [ῦ] *subst.* (la evrei) kinyra (*instrument muzical cu coarde, asemănător lirei*): *LXX IRg.*10.5, IOS. *A17.*306. [ebr. *kinnōr* (כִּנּוֹר)]

κινύρομαι, [ῦ] *vb.* {ep. 3sg. κινύρετο A.Rh. 1.292} a jeli, a plânge: AR. *Eq.*11, A.RH. 1.292, (+ ac. pers.) CALL. *Ap.*20, (dub.) κινύρονται φόνον χαλινοί AESCH. *Th.*123 *zăbălele sună a moarte.* [κινυρός]

κινύρός, ἄ, ὄν *adj.* jeltor, plângător, tânguitor: (d. o vacă după ce a fătat prima oară) IL. 17.5, (bocet) A.RH. 4.605. [et. nec.]

κινύσομαι, *vb.* |impf. ἐκινυσόμην| a se clătina, a fi zguduit; (fig.) a șovăi: AESCH. *Ch.*196. [κινέω]

κινώπετον, ου, τὸ *subst.* animal veninos, șarpe: CALL. *Iov.*25. [cf. κνώψ]

κῑό-κρᾱνον, ου, τὸ *subst.* (arhit.) capitel: XEN. *HG*4.4.5. [κῑών, κρᾱνῑόν]

κῑον, (ep.) aor.2, v. κῑω

κῑονίσκος, ου, ὁ *subst.* (arhit.) coloană mică, colonetă: IOS. *A18.*81. [κῑών]

Κίρκη, ης, ἡ *subst.* {dor. Κίρκα} Kirke (Circe) (*fiică a lui Helios, zână vrăjitoare pe insula Aiaia; a încercat să-l rețină prin*

farmece pe Odysseus): OD. 10.136, HES. Th.957.

κίρκ-ήλᾶτος, ον *adj.* gonit *sau* hăituit de șoim: (d. o privighetoare) AESCH. *Supp.*62. [κίρκος¹, ἐλαύνω]

κίρκιας, ου, ὁ *subst.* Kirkias (*vânt de nord-vest*): ARSTT. *Mu.*394b31.

κίρκος¹, ου, ὁ *subst.* șoim, uliu: IL. 22.139, (+ ἴρηξ) OD. 13.87, AESCH. *Pr.*857, ARSTT. HA620a18.

[et. nec.; cf. κίρκος²? onomat.?)

κίρκος², ου, ὁ *subst.* circ: PLB. 30.22.2, PLUT. *Aem.*32.2.

[lat. *circus* „cerc, circ”]

κίρκω-ῶ, *vb.* |imper. aor. κίρκωσον| a prinde cu cercuri (*sau* inele), a încătușa: (d. Hephaistos) AESCH. *Pr.*74.

[κρίκος (κίρκος)]

κίρνάω-ῶ, *vb.* |var. κίρνημι| {poet. inf. κίρνάμεν [ᾶ] Pi. *I5.25*; ep. impf. 3sg. ἐκίρνα Od. 7.182 (< κίρνάω), κίρνη Od. 14.78 (< κίρνημι), ἐκίρνη App. *Mithr.*536; part. κίρνάς Od. 16.14} **I** a amesteca: (spec. vin cu apă) OD. 7.182, κίρνᾶ κρητήρα οἴνου HDT. 4.66 *amestecă un crater de vin [cu apă]*; (fig.) μὴ φθόνει κόμπων τὸν ἐοικότ' ἀοιδᾶ κίρνάμεν Pi. *I5.25 nu te sfii să amesteci în cântecul tău lauda potrivită*; (med.-pas.) Pi. *N.3.78. II* a schimba, a strica: (d. apele unui râu) HDT. 4.52. **III** a tempera: PLB. 4.21.3.

[v. κεράννυμι]

κίρσός, οὔ, ὁ *subst.* (medic.) varice: ARSTT. *Fr.*239.

[et. nec.]

κίς, κίός, ὁ [ἴ] *subst.* (entom.) gărgăriță *sau* car (*insectă dăunătoare*): Pi. *Fr.*222.2.

[et. nec.]

κίσηρις, εως, ἡ [ἴ] *subst.* (mineral.) piatră ponce: AR. *Fr.*320.4, ARSTT. EN1111a13, LUC. *Iud.Voc.*4.

[et. nec.]

κισθός, οὔ, ὁ *subst.* (bot.) cistus: THEOC. 5.131.

[et. nec.]

κίσσα, ης, ἡ *subst.* {att. κίτᾶ} (ornit.) gaiță, *Garrulus glandarius*; *sau* coșofană (*Pica pica*): AR. *Av.*302, THEOC. 5.136.

[onomat.; cf. sanscr. *kiki-*]

κισσάω-ῶ, *vb.* {att. κιστάω} **I** a pofți, a dori (cu ardoare): (fig.) οἱ κιστῶντες τῆς εἰρήνης AR. *Pax*497 *cei care așteți o pofță grozavă de pace*; (+ inf.) κιστῶ ... περιελθεῖν AR.

V.349 am pofță să umblu. II a avea pofte (în timpul sarcinii): (d. femei însărcinate) ARSTT. HA584a19. **III** a zămisli: LXX *Ps.*50.7.

[κίσσα]

κισσεύς, ἑως *adj.m.* încununat cu iederă: (epitet al lui Apollon) AESCH. *Fr.*341.

[κισσός]

κισσ-ήρης, ες *adj.* acoperit de iederă: SOPH. *Ant.*1132.

[κισσός, ἀραρίσκω]

κίσσίνος, η, ον *adj.* **I** de iederă: (cununi) Pi. *Fr.Dith.*70c, (mlădițe) EUR. *Ba.*177. **II** din lemn de iederă: (cupă) EUR. *Alc.*756. **III** acoperit de iederă: (thyrsos) EUR. *Ba.*710.

[κισσός]

Κίσσιος, α, ον *adj.* **I** din Kissia, referitor la Kissia (*regiune în Persia cu capitala la Susa*): AESCH. *Ch.*423, γῆ ... Κισσίη HDT. 5.49 *Kissia. II* kissian: (d. una dintre porțile Babilonului) HDT. 3.155.

κισσο-δαής, ἐς *adj.* (dub.) cunoscător al iederei: (d. Dionysus) Pi. *Fr.Dith.*75.

[κισσός, δαήναι]

κισσο-ποιήτης, ον *adj.* {att. κισσοποίητος} făcut din iederă: LUC. *Bacch.*1.

[κισσός, ποιέω]

κισσός, οὔ, ὁ *subst.* {att. κιστός} (bot.) iederă, *Hedera Helix*: Pi. *Fr.Thren.*128c, SOPH. *Ant.*826, AR. *Th.*999, κισσῶ στεφανωθεῖς EUR. *Ba.*81 *încununat cu iederă*; σκύφος κισσοῦ EUR. *Cycl.*390 *cupă din lemn de iederă*.

[et. nec.]

κισσοφορέω-ῶ, *vb.* a purta cunună de iederă: PLUT. *M.5b.*

[κισσοφόρος]

κισσο-φόρος, ον *adj.* {att. κισσοφόρος} **I** purtător de iederă, încununat cu iederă: (d. Dionysos) Pi. *O.*2.27b, AR. *Th.*988, (ext.) (ospăț) EUR. *Ba.*384. **II** acoperit de iederă: (vâi) EUR. *Tr.*1066.

[κισσός, φέρω]

κισσό-φυλλον, ου, τό *subst.* frunză de iederă: LXX *3Mac.*2.29.

[κισσός, φύλλον]

κισσώω-ῶ, *vb.* |part. aor. κισσώσας| a încunună cu iederă: EUR. *Ba.*205.

[κισσός]

κισσόβιον, ου, τό *subst.* cupă de lemn: OD. 9.346, CALL. *Aet.fr.*178.12, THEOC. 1.27.

[et. nec.; cf. κισσός]

κίστη, ης, ή *subst.* {dor. κίστᾱ Theoc.} κοσ (cu capac), paner; cutie: (pentru alimente) OD. 6.76, SOPH. *Fr.*534.5, AR. *Eq.*1211, THEOC. 2.161, CALL. *Hec.fr.*260.29, (în care erau păstrate și transportate obiecte sacre) THEOC. 26.7, PLUT. *Phoc.*28.5.

[et. nec.; cf. vechea irlandeză *cess* „cos”]

κιστίς, ίδος, ή *subst.* coșuleț, paneras; AR. *Ach.*1138.

[dim. al lui κίστη]

κίταρις, v. κίδαρις

κίτριον, ου, τό *subst.* I (bot.) chitru, *Citrus medica*: IOS. *AI*13.372. II chitră: IOS. *AI*13.372.

[lat. *citrium* „chitru, chitră”]

κίττ-, v. κισσ-

κίττα, (att.) v. κίσσα

κίττώ-ῶ, v. κισσάω

κίττός, (att.) v. κισσός

κίχᾶνω, [ᾶ] *vb.* |impf. ἐκίχᾶνον, aor. I ἐκίχησα, aor. 2 ἔκίχον; med. (cu sens act.) κίχᾶνομαι, viit. κιχήσομαι, aor. (ἐ)κιχησάμην| {var. prez. κιγχᾶνω [ᾶ] Aesch. *Ch.*622, Soph. *OC*1450; ep. impf. κίχᾶνον II. 10.150 I ep. aor. 2 (tematic) 3sg. κίχεν II. 24.160, 3pl. κίχον II. 18.153; conjct. aor. κίχω Soph. *Ai.*657, ep. 3sg. κίχησι Od. 12.122; opt. aor. 3sg. κίχοι Soph. *OT*1257; part. κίχών Od. 15.157 I ep. aor. (sigmatic) med. 3sg. κιχίσσατο II. 4.385 I ep. aor. (atematic) 2sg. (ἐ)κίχεις Od. 24.284, 3du. κιχήτην II. 10.376, 1pl. ἐκίχημεν II. 16.379; conjct. aor. κιχείω, 1pl. κιχείομεν II. 21.128, opt. 3sg. κιχείη II. 2.188, inf. κιχήμεναι II. 15.274 și κιχῆναι Od. 16.357; part. κιχείς II. 16.342, med. κιχήμενος II. 5.187} a ajunge (din urmă), a întâlni, a găsi, a prinde: μή σε ... παρὰ νηυσὶ κιχείω IL. 1.26 *să nu te prind pe la corăbii*; εἰς ὃ κεν ἄστῳ κιχείομεν IL. 21.128 *până om fi ajuns în cetate*; σε δουρὶ κιχήσομαι IL. 10.370 *te voi ajunge cu lancea*; ἥος κε τέλος πολέμοιο κιχείω IL. 3.291 *până oi fi ajuns la sfârșitul războiului*; κιχίσσατο δ' ἔνδον ἐόντας OD. 6.51 *îi găsi înăuntrul*; θεός, ὃ καὶ πτερόεντ' αἰετὸν κίχε PI. *P.*2.50 *zeul, care ajunge [din urmă] și vulturul în zbor*; τὴν δ' οὐ κε ... Ποσειδάωνος ... κίχον ἵπποι A.RH. 1.1158 *nici caii lui Poseidon nu ar fi ajuns-o [din urmă]*; (cu sub. lucrul sau abstr.) θάνατος καὶ μοῖρα κιχάνει IL. 17.478 *îl ajung moartea și ursita*; βέλος ὠκὺ κιχήμενον IL. 5.187 *o săgeată iute care*

tocmai îl ajunsesse; (+ gen.) ἄρ' ἔτ' ἐμφύχον ... κιχῆσεται μου SOPH. *OC*1487 *oare mă va găsi încă viu?*

[*κίχημι, cf. sanscr. *jāhāti* „a lăsa, a părăsi”, avestică *zazāiti*]

κίχηλα, (dor.) v. κίχλη

κίχλη, ης, ή *subst.* {dor. κιχήλα (gen. pl. -ᾶν) AR. *Nu.*339, poster. κίχλα Aesop. 1.88} I (ornit.) sturz: OD. 22.468, AR. *Av.*591, ARSTT. *HA*617a18. II (iht.) buzat, lapină, *Labrus sp.*: ARSTT. *HA*598a11.

[et. nec.; cf. χελιδών?]

κίχλιζω, *vb.* a chicoti: AR. *Nu.*983, THEOC. 11.78, (med.) AR. *Fr.*333.4.

[κίχλη]

κίχον, (ep.) aor. 3pl. de la κιχάνω: IL. 18.153.

κίχόρεια, ων, τὰ *subst.* |var. κίχορα| (bot.) ci-coare, *Cichorium Intybus*: AR. *Fr.*293.

[et. nec.]

κίχρημι, *vb.* |var. κιχράω-ῶ LXX *IRg.*1.28|

I (*act.*) a da spre folosință, a da cu împrumut, a împrumuta: τῶν δὲ κτημάτων σοι τῶν ἐμῶν κίχρημι ὅ τι βούλει DEM. 53.12 *din bunurile mele îți împrumut ce vrei*; PLUT. *Pomp.*29.3, LXX *IRg.*1.28. II (*med.*) a lua cu împrumut: APP. *BC*5.27.

[v. χρή, χράομαι]

κίω, [ῖ] *vb.* |aor. 2 (impf.) ἔκιοι, ep. κίον| {prez. 2sg. κίεις Aesch. *Ch.*680; conjct. 2sg. κίης Od. 1.311; opt. 3sg. κίοι; imper. κίε; part. κίων} (poet.) a merge: (d. pers.) IL. 1.348, OD. 4.427, AESCH. *Supp.*504, στή δὲ παρ' Αἰάντεσσι κίων IL. 12.353 *veni și stătu lângă cei doi Aias*; (d. corăbii) IL. 2.509, OD. 9.64.

[IE **keih₂-* „a pune în mișcare”; cf. κινέω, κίνυμι, lat. *citus* „iute”, *cieō* „a pune în mișcare”]

κίων, ονος, ὁ, ή *subst.* {dat. pl. κίονεσσιν PI. *P.*4.267} I (arhit.) coloană, stâlp (de susținere): ἔγχος ... ἔστησε ... πρὸς κίονα OD. 1.127 *sprîjini sulița de o coloană*; δοκοὶ καὶ κίονες OD. 19.38 *grinzi și coloane*; PI. *O.*6.1, HDT. 1.92, EUR. *HF*1006, (fig.) (d. munți înalți) οὐρανία ~ PI. *P.*1.19 *coloană cerească* (sc. *stâlp care sprîjină cerul*); AESCH. *Pr.*349, HDT. 4.184, (d. coloanele lui Heracles) PI. *N.*3.21, (d. oameni) Ἔκτορα ... Τροίας ἄμαχον ... κίονα PI. *O.*2.82 *Hector, coloana nebiruită a Troiei*; (ca suport pentru statui) PLB. 30.10.2, (ca bornă) PLUT. *Galb.*24.7. II (anat.) uvulă,

omușor: ARSTT. HA493a3.

[cf. arm. *siwn*]

κλαγγαίνω, *vb.* [doar prez.] a chelălăi, a scheuna: (d. câini) AESCH. *Eu.*131.

[κλαγγή]

κλαγγάνω, *vb.* a scoate sunete ascuțite, a țipa: (d. păsări) SOPH. *Fr.*959.4.

[κλαγγή]

κλαγγέω-ῶ, *vb.* {dor. prez. 3pl. κλαγγεῦντι} v. κλαγγαίνω: (d. câini) THEOC. *Ep.*6.5.

[κλαγγή]

κλαγγή, ἦς, ἡ *subst.* {dor. κλαγγά} I sunet *sau* strigăt ascuțit, țipăt: (d. oameni și animale, spec. d. cocori, lebede, găște) IL. 3.2-5, ~ νεκῶν ἦν οἰωνῶν ὥς OD. 11.605 *morjii țipau ca niște păsări*; (d. guițatul porcilor) OD. 14.412, (d. șuieratul șerpilor) PI. *Fr.Dith.*70b.18 (pl.), AESCH. *Th.*381, (d. scheunatul câinilor) XEN. *Cyn.*4.5, (d. profețiile Cassandrei) AESCH. *Ag.*1152, (d. Harpii) A.RH. 2.269. II zgomot ascuțit, șuier: (d. un arc) IL. 1.49. III strigăt, cântec: (d. un cor bărbătesc) SOPH. *Tr.*208.

[cf. lat. *clangō* „a țipa”]

κλαγγηδόν, *adv.* cu țipăt: (d. păsări) IL. 2.463.

[κλαγγή, -δον]

κλάδα, (dor. eol.) ac. sg. de la κλείς.

κλάδάρος, ἄ, ὄν *adj.* mlădios, flexibil: (d. lănci) PLB. 6.25.5.

[cf. κλάδος, κραδάω]

κλάδεω-ῶ, *vb.* a curăța (via, pomi ș.a.), a copili: ARR. *Ind.*11.10.

[κλάδος]

κλαδί, v. κλάδος

κλάδος, ου, ὄ [ᾱ] *subst.* {dat. sg. κλαδί Ar. *Lys.*632, pl. κλάδεις Ar. *Av.*239} ramură, creangă, rămurea: HDT. 7.19, EUR. *Ba.*1064, ARSTT. GA752a20, THEOC. 29.14, (spec. d. ghirlandele și ramurile de măsline purtate de suplicanți) AESCH. *Eu.*43, SOPH. OT3, ἱκεσίοισι σύν κλάδοις EUR. *Heracl.*517 *cu ramuri de rugători*; (fig.) ἔκγονα ἄσεβῶν οὐ πληθυνεῖ κλάδους LXX *Sir.*40.15 *vlastarele necredincioșilor nu-și vor înmulți ramurile*. [cf. germ. *Holz* „lemn”]

Κλαζομεναί, ὄν, αἱ *subst.* Clazomenai (*oras în Asia Mică*): HDT. 1.16, THUC. 8.14, XEN. *HG1.*1.10.

κλάζω, *vb.* [impf. ἔκλαζον, viit. κλάζω, aor. I ἔκλαζα, aor. 2 ἔκλαγον, pf. κέκλαγα (conjct. κεκλάγω Ar. *V.*929); med. viit.

anterior κεκλάγομαι] {poet. impf. κλάζον Theoc. 25.72; ep. part. pf. κεκλήγως *sau* κελήγων II. 2.222, Od. 12.408 (poster. κελήγως Plut. *Tim.*26.6), pl. κελήγοντες II. 17.756} I 1 a scoate un sunet *sau* un strigăt ascuțit, a țipa: (frecv. d. păsări: vulturi, cocori, grauri ș.a.) κλάζας πέτετο IL. 12.207 *zbură cu țipăt*; IL. 10.276, HES. *Op.*449, SOPH. *Ant.*112, (d. pers.) ὄξέα κελήγων IL. 2.222 *strigând ascuțit*; (d. un strigăt de război) IL. 5.591, OD. 12.256. 2 a chelălăi, a scheuna, a lătra: (d. câini) OD. 14.30, ἐπίασι κελκλαγγύϊα XEN. *Cyn.*3.9 *urmăresc [iepurele] chelălăind*. 3 a șuiera, a țiu: (d. vânt) OD. 12.408, (d. osiile unui car) AESCH. *Sept.*205. 4 a zăngăni: (d. săgeți într-o tolbă) IL. 1.46, (+ dat.) κιθάραι κλάζεις EUR. *Ion*905 *zăngănești la cithară*. 5 a face să răsun: (un tunet) PI. *P.*4.23, (un bocet) AESCH. *Pers.*948. II (d. sunete articulate) a țipa, a striga: κλάζοντες Ἄρη AESCH. *Ag.*48 *strigând „Ares!”* (sc. *scoțând un strigăt de luptă*); Ζῆνα ... ἐπινίκια κλάζων AESCH. *Ag.*174 *înălțând cântece de biruință în cinstea lui Zeus*.

[v. κλαγγή]

κλάζω, (dor.) v. κλήζω 2, κλείω.

κλαίεσκον, impf. iter. de la κλαίω.

κλαῖθρον, (dor.) v. κλειθρον

κλαῖς, (dor.) v. κλεῖς

κλαίω, *vb.* [att. κλάω [ᾱ]; impf. ἔκλαιον, att. ἔκλαῶν; viit. κλαύσομαι (poster. κλαύσω Theoc. 23.34), att. κλαῖσω; aor. ἔκλαυσα (med. ἐκλαυσάμην Soph. *Tr.*153); *med-pas.* pf. κέκλαυμαι, poster. κέκλαυσμαι; *pas.* aor. ἐκλαύσθην, viit. κλαυσθήσομαι] {ep. impf. κλαῖον II. 17.427, impf. iter. κλαίεσκον II. 8.364, 3sg. ἐκλαῖε Theoc. 14.32; dor. viit. med. κλαυσοῦμαι Ar. *Pax*1081; poet. aor. 3sg. κλαῖσε Od. 3.261; conjct. prez. 3sg. κλαίησι Od. 8.523; opt. 2sg. κλαίοισθα II. 24.619} I (*intrans.*) 1 a plânge: τί κλαίεις; IL. 1.362 *de ce plângi?*; ὃ μὲν κλαίεσκε πρὸς οὐρανόν IL. 8.364 *el plângea [privind] către cer*; ὥστε παρθένος ... κλαίων SOPH. *Tr.*1072 *plângând ca o fată*; δάκρυσι κλάων DEM. 30.32 *plângând cu lacrimi [fierbinți]*; (+ prep.) ἔκλαυσεν ἐπ' αὐτόν LXX *Gen.*50.1 *l-a jelit*. 2 (ext.) a suferi, a regreta, a se căi, a plăti: κλαίεις ἄν, εἰ ψαύσειας AESCH. *Supp.*925 *ai să te căiești, dacă le atingi*; κλαίειν λέγω HDT.

4.127 *îți spun că o să plângi* (sc. *te vei căi*); δεῦρ' ἔλθ' ἵνα κλάης AR. *Nu.58 vino încoace să te fac să plângi* (sc. *să-ți trag o mamă de bătăie*); (part.) κλαίων φρενώσεις SOPH. *Ant.754 o să regreti dacă îmi tot dai lecții de gândire. II* (tranz.) a plânge, a jeli, a boci: (+ ac. pers.) τώ σ' ἄμωτον κλαίω τεθνήοτα IL. 19.300 *de-aceea te plâng neîncetat pe tine mort*; φίλον παῖδα κλαύσονται IL. 20.210 *își vor plânge copilul*; (+ ac. abstr.) κλαίε μόνον οὐ παιδός IL. 24.85 *plângea soarta fului ei*; εἶπερ τι κλαίεις τῶν Ὀρεστέων κακῶν SOPH. *El.1117 dacă plângi pentru vreuna dintre nenorocirile lui Orestes*; (pas.) ἀνδρὸς εὐ κεκλαυμένου AESCH. *Ch.687 om jeli după cuviință. III* (med.) a plânge, a se jeli: τροφὸν δ' Ὀρέστου τήνδ' ὀρῶ κεκλαυμένην AESCH. *Ch.731 o văd aici înlăcrimată pe doica lui Orestes*; οὐ μὴ κοπῆς οὐδὲ μὴ κλαυσθῆς LXX *Iez.24.16 să nu te jeliesti și nici să nu plângi*; (+ ac.) κλαιόμενα ... βρέφη σφαγὰς AESCH. *Ag.1096 prunci care își plâng ucidera.*
[IE *klehzu- „a plânge”, cf. alb. *k(l)anj* (?)]
κλάξ, ἄκος, ἡ *subst.* cheie: THEOC. 15.33.

[v. κλείς]

κλαξῶ, (dor.) v. κλείω¹

κλάριον, ου, τό *subst.* (dor.) obligațiune ipotecară: (pl.) PLUT. *AgisCleom.* 13.3.

[v. κληρος]

κλάριος, α, ον *adj.* (dub.) care hărăzește soarta (muritorilor); ocrotitor al vetrei *sau* al rugătorilor: (epitet al lui Zeus) AESCH. *Supp.* 360.

[v. κληρος?]

κλᾶρος, (dor.) v. κληρος

κλᾶρόω, (dor.) v. κληρόω

κλᾶρῶται, ὦν, οἱ *subst.* țărani aserviți, iloți: ARSTT. *Fr.* 586.

κλάς, κλαδός, ὁ *subst.* [dat. κλαδί] v. κλάδος: AR. *Lys.* 632.

κλάσε, (ep.) aor. 3sg. de la κλάω: OD. 6.128.

κλάσις, εως, ἡ [ᾶ] *subst.* I frângere, rupere: PLAT. *Ti.* 43e, (a catargului) LUC. *Merc. Cond.* 1, (a pâinii) NT *Lc.* 24.35. II îndoire, curbare: (a genunchilor) ARSTT. *Pr.* 882b33, (d. refracția luminii) PLUT. *M.* 921d, (d. o formație de luptă) PLUT. *Aem.* 20.7.

[κλάω¹]

κλάσμα, ατος, τό *subst.* frântură, fărâmă, bucată: (de lemn) XEN. *Cyn.* 10.5, PLB. 16.33.3, PLUT. *TCG* 19.1, (de pâine) LXX

Iez. 13.19, NT *Mt.* 14.20.

[κλάω]

κλάσσε, (poet.) aor. 3sg. de la κλάω¹.

κλαστάζω, vb. a rupe (crengi), a curăța (via, un pom); fig. a tăia nasul (cuiva), a pune la locul lui, a rușina: (+ ac. pers.) AR. *Eq.* 166.

[κλαστός]

κλαυθμός, οῦ, ὁ *subst.* plâns, plânset, bocet: IL. 24.717, OD. 4.212, παύεσθον κλαυθμοῖο γοοίό τε OD. 21.228 *opriți-vă din plâns și din jale*; AESCH. *Ag.* 1554, HDT. 1.111, LXX *Gen.* 45.2, NT *Mt.* 8.12 (pl.) ARSTT. *Pol.* 1336a35, PLUT. *Mar.* 20.2.

[κλαίω]

κλαυθμῶρίζω, vb. I (act.) 1 a plânge, a scânci: AESOP. 1.163. 2 a face *sau* a lăsa să plângă: PLUT. *M.* 9a. II (med.) a plânge, a scânci: (d. copii mici) PLAT. *Sp.* 366d, LUC. *Tox.* 61, (d. câini) ARR. *Cyn.* 11.1.

[κλαυθμός]

κλαυθμῶρισμός, οῦ, ὁ *subst.* plânset, scâncet: (d. copii mici) PLUT. *Lyc.* 16.3.

[κλαυθμωρίζω]

κλαυθμών, ὄνος, ὁ *subst.* loc de plângere: LXX *2Rg.* 5.23.

[κλαυθμός]

κλαύματα, ων, τὰ *subst.* I plânsete, lacrimi: AESCH. *Pers.* 705, XEN. *Cyr.* 2.2.14. II (fig.) suferințe, necazuri, nenorociri: SOPH. *Ph.* 1260, AR. *Pax* 249, ὅταν γ' οἱ δεσπόται ἐσπουδάκωσι, κλαύμαθ' ἡμῖν γίγνεται AR. *Pax* 813 *când stăpânii sunt puși pe treabă, pe noi ne așteaptă plânsete* (sc. *bătăi, suferințe*).

[κλαίω]

κλαυσιάω-ῶ, vb. a vrea să plângă, sc. a cere bătăie: (d. o ușă care scârțâie) AR. *Pl.* 1099.

[κλαίω]

κλαυσί-γελως, ωτος, ὁ [ῖ] răs amestecat cu lacrimi: XEN. *HG* 7.2.9, PLUT. *M.* 1097f.

[κλαίω, γέλως]

κλαυσί-μαχος, ον [ῖ] *adj.* care plânge din pricina unei lupte: (joc de cuvinte cu numele Lamachos) AR. *Pax* 1293.

[κλαίω, μάχη]

κλαύσομαι, viit. de la κλαίω.

κλαυσούμαι, (dor.) viit. de la κλαίω.

κλαυστός, ἡ, ὄν *adj.* de plâns, jalnic: SOPH. *OC* 1360.

[κλαίω]

κλαυτός, ἡ, ὄν *adj.* v. κλαυστός: AESCH. *Th.* 333.

[κλαίω]

κλάω-ῶ¹, [ᾶ] *vb.* [impf. ἔκλων, viit. κλάσω [ᾶ], aor. ἔκλασα, pf. inuz.; *pas.* viit. κλασθήσομαι, aor. ἐκλάσθην, pf. κέκλασμαι] {ep. 3sg. κλάσε Od. 6.128; poet. aor. 3sg. κλάσσε Theoc. 25.147} **I** a frânge, a rupe: (d. obiecte din lemn) ἔκ ... ὕλης πτόρθον κλάσε χειρί OD. 6.128 *din pădure frânse o creangă cu mâna*; κλάσειν αὐτοῦ τὰ τόξα LUC. *DDeor.*19.1 *ἦ voi rupe săgețile*; (d. pâine) NT *Mt.*14.19, (d. un craniu) ἔκλασεν τὸ κρανίον αὐτοῦ LXX *Jud.*B9.53 *i-a spart feasta*; (*pas.*) ἐκλάσθη δὲ δόναξ IL. 11.584 *trestia [săgeții] se frânse*. **II** a frânge, a curba, a îndoi: (*pas.*) ἡ κεκλασμένη (subînt. γραμμῆ) ARSTT. *DeAn.*429b17 *linia frântă*; (d. refracția razelor de lumină) ARSTT. *Mete.*377b22, (d. drumuri) PLUT. *M.*968b. **III** (fig.) a frânge, a slăbi, a înnuia: (spe-ranța) IOS. *BJ.*187 (*pas.*) (d. voce) ARSTT. *Phgn.*813a35, (d. pers.) ἐκλάσθην πρὸς ἔλεον IOS. *Vit.*43 *împotrivirea mea s-a frânt, făcând loc milei*.

[*et. nec.*]

κλάω², [ᾶ] *vb.* v. κλαίω

κλέα, v. κλέος

κλειεννός, (eol.) v. κλεινός

κλειδών, (ep. ion.) v. κληδών

κλειᾶ, (ep.) v. κλέος

κλειδίον, ου, τό *subst.* cheiță, cheie: AR. *Th.*421, MEN. *Asp.*357, ARSTT. *Mir.*832b23. [*dim. al lui κλείς*]

κλειδοῦχέω-ῶ, *vb.* {att. κληδοῦχέω} a ține cheile (casei, templului), a fi chelăreasă sau preoteasă: EUR. *IT*1463.

[*κλειδοῦχος*]

κλειδ-οῦχος, ου, ὁ, ἡ *subst.* {att. κληδοῦχος} care ține cheile (casei, templului), chelar, paznic: (d. Eros) τὸν τᾶς Ἀφροδίτας ... θαλάμων κληδοῦχον EUR. *Hipp.*540 *cel care ține cheile iatacului Afroditei*; (d. Io) κληδοῦχον Ἦρας ... δωμάτων AESCH. *Supp.*291 *chelăreasă (sc. preoteasă) a templului Herei*; (d. Pallas Athena, zeiță ocrotitoare a Atenei) AR. *Th.*1142, (d. Moira) PLUT. *M.*591b.

[*κλείς, ἔχω*]

κλείζω, (dor.) v. κλήζω

κλειθρία, ας, ἡ *subst.* gaură a cheii, broască (de uză): LUC. *Nec.*22.

[*κλειθρον*]

κλειθρον, ου, τό *subst.* {ion. κλήθρον, att. κλήθρον, dor. κᾶθρον} **I** încuietore,

zăvor: (frecv. pl.) κλήθρων λυθέντων AESCH. *Th.*396 *odată ce zăvoarele au fost rupte*; διακόπτοντες ταῖς ἀξίνας τὰ κλειθρα XEN. *An.*7.1.17 *sfărâmând zăvoarele cu securile*; (fig.) γλεφάρων ἀδὸ κλάθρον PI. *P.*1.8 *zăvor dulce pentru pleoapele sale*; κλήθρον ... γλώσσης SOPH. *Fr.*935 *zăvor al limbii*; κλειθρα οὐρανοῦ LXX *Ion*26.13 *zăvoarele cerului*. **II** poartă, ușă (zăvorată): μοχλοῖς δ' ἄραρε κλήθρα EUR. *Or.*1571 *porțile sunt prinse cu drugi*; SOPH. *OT*1287. **III** stavilă, dig: PLUT. *Caes.*58.10, τὰ κλειθρα ... τοῦ λιμένος ARR. *An.*3.2.4 *stavilele portului*.

[*κλείω*¹]

κλεινός, ἦ, ὄν *adj.* [comp. -ότερος, superl. -ότατος] {eol. κλειεννός PI. *P.*5.20} (poet.) vestit, faimos, slăvit, renumit, glorios: (d. pers., zei, eroi) PI. *P.*1.31, HDT. 7.228, AESCH. *Pr.*834, SOPH. *Tr.*19, τόξοισι ~ AESCH. *Pr.*872 *faimos pentru arcul său*; ὁ ~, εἰ δὴ ~, Ἀγαμέμνων EUR. *Or.*17 *slăvitul Agamemnon, dacă se poate spune slăvit*; (d. locuri, localități) κλεινᾶ τ' ἐν Ἰσθμῷ PI. *O.*7.81 *în vestitul Isthmos*; (d. lucruri și abstr.) κλεινός Αἰακοῦ λόγος, κλεινὰ δὲ καὶ ... Αἴγινα PI. *I.*9.1 *vestită [este] povestea lui Aiakos, vestită și Aigina*; τὰ κλείν' αἰνίγματ' SOPH. *OT*1525 *vestita ghicitoare*; (neut. pl. adv.) κλεινά EUR. *HF*61 *în chip strălucit*.

[*κλέος*]

κλείζω, (dor.) v. κλήζω

κλείς, κλειδός, ἡ *subst.* [ac. κλείν sau κλειδα; pl. nom. κλειδες, dat. κλεισίν, ac. κλείς sau κλειδα] {ion. κληῖς [ῖ], κληῖδος, κληῖδα, dat. pl. κληῖδεσσι Od. 12.215; att. κληῖς, κληῖδος, ac. sg. κληῖδα Eur. *Med.*212, nom. pl. κληῖδες Eur. *Ba.*448, ac. pl. κληῖδας Aesch. *Eu.*827; dor. κλαῖς, κλαῖδος, contr. ac. sg. κλαῖδα Call. *Cer.*45, nom. pl. κλαῖδες PI. *P.*9.39, ac. pl. κλαῖδας PI. *P.*8.4} **I** 1 încuietore, zăvor: IL. 14.168, OD. 21.241, τρεῖς δ' ἀναοίγσκον μεγάλην κληῖδα θυράων IL. 24.455 *trei [oameni] trăgeau înapoi zăvorul uriaș al porții*. **2** cheie: οἶξασα κληῖδι θύρας IL. 6.89 *deschizând poarta cu cheia*; κληῖδ' εὐκαμπέα ... καλὴν χαλκεῖν OD. 21.6 *o cheie bine încovoiată, frumoasă, de uză*; OD. 21.47, AESCH. *Eu.*827, EUR. *Ba.*448, LYS. 1.13. **3** (fig.) cheie, zăvor: ἔστι κάμοι κληῖς ἐπὶ γλώσση φύλαξ AESCH. *Fr.*316 *și eu am o cheie care îmi păzește*

limba; ανοίξαντα κληῖδα φρενῶν EUR. *Med.*661 *deschizând zăvorul inimii sale*; (d. Ἦσυχία „Liniște, Concordie”) βουλᾶν τε καὶ πολέμων ἔχοισα κλαῖδας PI. *P.*8.4 *tu, care ții cheile sfaturilor* (sc. *ale păcii*) *și ale războaielor*; (d. un promontoriu) Κληίδες τῆς Κύπρου HDT. 5.108 *Cheile Ciprului*; (d. strâmtoarea Bosfor) ἀλμυρᾶν Πόντου κληῖδ' EUR. *Med.*212 *cheia sărată a Pontului*; τὰς κλειῖδας τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν NT *Mt.*16.19 *cheile Împărăției cerurilor*. **II** ἰncuietoare, corcă: (la o agrafă) OD. 18.294. **III** (anat.) claviculă, undrea: IL. 5.146, SOPH. *Tr.*1035, DEM. 18.67. **IV** (mar.) furchet, ujbă (*de care se leagă vâsla*): IL. 16.170, ἐπὶ κληῖσι καθίζον OD. 2.419 *se așezară la ujbă*.

[cf. lat. *clavis* „cheie”, *claudio* „a închide”]

κλεισιάδες, v. κλεισιάδες

κλεισίον, ου, τό *subst.* |var. κλισίον| **I** acaret, baracă: LYS. 12.18, DEM. 18.129. **II** vestibul: PLUT. *Publ.*20.3.

[κλίνω]

κλειστός, ἦ, ὄν *adj.* {ion. κληῖστός, att. κληστός} ἰncuiat *sau* care poate fi ἰncuiat, ἰnchis, zăvorât: OD. 2.344, EUR. *Fr.*617, THUC. 2.17, LUC. *VH1.*24.

[κλείω¹]

κλειστρον, ου, τό *subst.* v. κλειθρον: LUC. *Tox.*57.

κλειτός, ἦ, ὄν *adj.* (poet.) **I** vestit, faimos, slăvit, preamărit: (d. pers.) IL. 3.451, OD. 6.54, HES. *Th.*815, PI. *N.*6.61, (d. orașe) IL. 17.307, HES. *Sc.*380, PI. *P.*4.77. **II** care aduce glorie, strălucit, măreț: (hecatombă) IL. 4.102, PI. *P.*10.33.

[κλέω]

κλειτύς, ὄος, ἦ [ῶ] *subst.* |var. κλιτύς; ac. sg. κλειτύν OD. 5.470; ac. pl. κλειτύς II. 16.390| versant, coastă (de deal, de munte), povârniș; măgură, colină: IL. 16.390, OD. 5.470, SOPH. *Ant.*1145, EUR. *Alc.*575.

[κλίνω]

κλείω¹, *vb.* |viit. κλείσω, aor. ἔκλεισα, pf. κέκλεικα, m.m.c.p. ἔκεκλείκειν; pas. viit. κλεισθήσομαι, aor. ἐκλείσθην, pf. κέκλειμαι *sau* κέκλεισμαι, m.m.c.p. ἔκεκλείμην| {ep. ion. prez. κληῖω, aor. ἐκλήῖσα (κλήῖσε OD. 19.30), pas. aor. ἐκλήῖσθην, pf. κεκλήμην; att. prez. κλήω, viit. κλήσω, aor. ἔκκλησα, pf. κέκκληκα, pas. aor. ἐκλήσθην, pf. κέκκλημαι; dor. viit. κλαζῶ Theoc. 6.32}

I a ἰnchide, a ἰncuia, a zăvorî: (frecv. d. porți, uși) OD. 19.30, EUR. *HF*997, XEN. *An.*7.1.36, θύρας ... κληῖσαι κληῖδι OD. 21.241 *a ἰncuia poarta cu zăvorul*; (spec.) ἐκλήῖσεν ὄχῆας OD. 24.166 *ἰnchise zăvoarele* (sc. *zăvorî ușa*); ἐκλείσεν ... ἔξωθεν ... τὴν κιβωτόν LXX *Gen.*7.16 *a ἰnchis arca pe dinafară*; (ext.) στόμα ~ EUR. *Ph.*865, AR. *Eq.*1316 *a ἰnchide gura* (sc. *a păstra tăcere*); (pas.) (fig.) ψυχῆς ἀνοῖξαι τὴν κεκλημένην πύλιν SOPH. *Fr.*393 *a deschide poarta ἰnchisă a sufletului*; ἐκλείσθη ὁ οὐρανός NT *Lc.*4.25 *a fost ἰncuiat cerul* [*să nu dea ploaie*]. **II** a ἰnchide, a bloca: (d. strâmtoari, trecători, porturi) AESCH. *Pers.*723, THUC. 4.8, ἔκκληρον τόν λιμένα ... τριήρεσι πλαγίαις THUC. 7.59 *ἰncepură să le ἰnchidă portul cu trireme puse de-a curmezișul*; (pas.) τὰ ἐμπόρια κεκλήσθαι LYS. 22.14 *că porturile comerciale au fost blocate*. **III** a ἰnconjura, a cuprinde: πλάστιγξ αὐχένα ... πώλων ἔκκληε EUR. *Rh.*304 *un guler cuprindea grumazul cailor*; (pas.) πόλιν ... πύργων βαθεῖα μηχανῆ κεκλημένην AESCH. *Supp.*956 *cetate ἰnconjurată de ziduri ἰnalte*. **IV** a lega: (pas.) χέρας ... βρόχοισι κεκλημένα EUR. *Andr.*502 *cu mâinile prinse ἰn lațuri*; (fig.) ὄρκους κεκλήμεθ' EUR. *Hel.*977 *suntem legați prin jurămintă*.

[κλείς]

κλείω², (ep.) v. κλέω

κλέμμα, ατος, τό *subst.* **I** lucrul furat, furătură: EUR. *Hec.*618, PLAT. *Lg.*857b, XEN. *Oec.*14.5 (d. Europa, furată de Zeus) AESCH. *Fr.*99.2, ὦ παῖ, θεῶν τοῦ ~ γέγονας; EUR. *IA*1615 *ce zeu te-a furat, copilă?*; κλέμματα ἡμέρας καὶ κλέμματα νυκτός LXX *Gen.*31.39 *lucruri furate ziua și lucruri furate noaptea*. **II** furt, furțișag, hoție: AR. *Eq.*1203, NT *Ap.*9.21. **III** ἰnșelătorie, escrocherie: DEM. 18.31. **IV** (milit.) stratagemă: (pl.) THUC. 5.9.

[κλέπτω]

κλεμμάδιον, ου, τό *subst.* obiect furat: PLAT. *Lg.*955b.

[dim. al lui κλέμμα]

κλέος, τό *subst.* |doar nom. ac. sg. κλέος, nom. ac. pl. κλέα| {ep. pl. κλεία Hes. *Th.*100} **I** zvon, veste: ἡμεῖς δὲ ~ οἶον ἀκούομεν οὐδέ τι ἴδμεν IL. 2.486 *noi auzim doar un zvon, nu știm ceva sigur*; τί δὴ ~ ἔστ' ἀνὰ ἄστν; OD. 16.461 *ce zvon mai e ἰn cetate?*;

πενσόμενος μετὰ σὸν ~ OD. 13.415 *ca sã aŕle vreo veste despre tine*; (+ gen.) μετὰ ~ ἵκετ' Ἀχαιῶν IL. 11.227 *la vestea venirii aheilor*; PI. P.4.125, AESCH. Ag.487, SOPH. Ph.251, A.RH. 2.754. **II** (frecv.) *faimã, renume, slavã, glorie, laudã*: τὸ δ' ἔμὸν ~ οὐ ποτ' ὀλεῖται IL. 7.91 *si slava mea nu va pieri niciodatã*; ἴν' ... ~ ἐσθλὸν ἄροίτο IL. 5.3 *ca sã dobãndeascã mare slavã*; τῶ μὲν ~, ἄμμι δὲ πένθος IL. 4.197 *pentru el slavã, iar pentru noi jale*; μεν ~ οὐρανὸν ἵκει OD. 9.20 *faima mea a ajuns la cer*; ἐλπιδ' ἔχω ~ εὐρέσθαι κεν ὑψηλόν PI. P.3.111 *nãdãrdiiesc sã gãsec slavã ñnaltã*; ~ ... αἰχμᾶς PI. P.1.66 *faima lãncii lor*; τῆς Ῥώμης τὸ ~ PLUT. Pyrrh.19.2 *gloria Romei*; ~ ἄφθιτον IL. 9.413, SAPPH. 44.4 *slavã nepieritoare*; ~ ... μανικόν AESCH. Ag.1098 *faimã de ghicitoare*; (d. feaci) ~ ἐχόντων τὰ περὶ τὰς ναῦς THUC. 1.25 *care erau navigatori renumiți*; ~ ἐσβεσμένον ἀπὸ γῆς LXX *Iov*30.8 *slavã ștearsã de pe pãmânt*. **III** (pl.) *fapte de seamã, isprãvi, izbãnzã*: ἄειδε δ' ἄρα κλέα ἀνδρῶν IL. 9.189 *cãnta faptele de seamã ale eroilor*; OD. 8.73, HES. Th.100, THEOC. 16.2, A.RH. 1.1. **IV** (rar) *faimã rea*: PI. N.8.36, EUR. Hel.135.

[R. IE *kleu- „a auzi”, cf. gr. κλύω, sanscr. śrãvas- „faimã”, avesticã *sravah-*, *slava vechi slovo „cuvânt”*]

κλεπτέον, *adj.vb.* *trebuie ascuns, trebuie ținut secret*: SOPH. Ph.57.

[κλέπτω]

κλέπτης, ου, ὁ *subst.* |superl. -ίστατος Ar. Pl.27| **I** *hoț, fur, rãufãcãtor*: IL. 3.11, HDT. 2.121β, EUR. IT1026, (d. Prometheus) τὸν πυρὸς κλέπτην AESCH. Pr.946 *hoțul focului*; (d. Eros) THEOC. 19.1. **II** *înselãtor, escroc*: (+ gen. obiectiv) SOPH. Ai.1135. **III** *delapidator*: DEM. 19.294.

[κλέπτω]

κλεπτικός, ή, ὄν *adj.* *de hoț, hoțesc*: ή κλεπτική (*sc. τέχνη*) PLAT. R.334b *arta hoției*; LUC. DDeor.11.2.

[κλεπτός]

κλεπτίστατος, (superl.) *v. κλέπτης*

κλεπτοσύνη, ης, ή *subst.* *hoție, înselãtorie*: OD. 19.396.

[κλέπτω]

κλέπτω, *vb.* |impf. ἔκλεπτον, viit. κλέψω, aor. ἔκλεψα, pf. κέκλοφα; *pas.* aor. ἐκλέφθην, aor.2 ἐκλάπην [ã], pf. κέκλεμμαι |ion.

impf. iter. 3sg. κλέπτεσκε Hdt. 2.174; dor. part. aor. κλέψαις PI. O.1.60} **I** *a fura, a sustrage*: (+ ac.) IL. 24.24, HES. Th.566, AESCH. Pr.8, HDT. 2.118, *χαίρεις πῶρ κλέψας* HES. Op.55 *te bucuri cã ai furat focul*; ἐνδοθεν κλέπτων τὸν οἶνον AR. Eq.102 *furând dinãuntrul vinul*; τὰ κοινὰ ~ LYS. 30.23 *a fura [din] avutul public (sc. a delapida)*; (+ gen. partitiv) τῆς γενεῆς ἔκλεψεν ... Ἀγχίσης IL. 5.265 *din acest soi [de cai] a furat Anchises*; (med.) ἦν τὸ καὶ κλέψοσι, τῶν ἐαυτῶν κλέπονται XEN. Cyr.7.4.13 *dacã furã ceva, vor fura dintr-ale lor*; (abs.) κλέψαι τε χάρπάσαι βία SOPH. Ph.644 *a fura și a răpi cu de-a sila*; ὁ κηρύσσων μὴ κλέπτειν κλέπτεις; NT Rom.2.21 *tu, care propovãduiești „sã nu furi!”*, *furi?*; (part.) κλέπτον βλέπει AR. V.900 *are privire de hoț*; (*pas.*) HDT. 5.84, θεῶν κλεφθεῖς ὑπο EUR. Or.1580 *furat de zei*. **II** *a răpi*: κλέψεν τε Μήδειαν σὺν αὐτᾷ PI. P.4.250 *a răpit-o pe Medeia cu ajutorul ei*; (un bătrân) SOPH. OC1008. **III** *a însela, a pãcãli*: μὴ ... κλέπτε νόψ IL. 1.132 *nu încerca sã mã pãcãleşti*; οὐκ ἔστι Διὸς κλέψαι νόον HES. Th.613 *nu este cu putință a însela mintea lui Zeus*; κλέπτει νιν οὐ θεός, οὐ βροτός PI. P.3.29 *nu îl însalã nici zeu, nici muritor*; (*pas.*) εἰ μὴ τῶ χρόνῳ κεκλέμμεθα SOPH. Ant.181 *dacã nu suntem înselați de vârsta noastră*; τὸ πρόσω αἰεὶ κλεπτόμενος HDT. 7.49 *atras mereu înainte*. **IV** *a ascunde, a tãinuì, a ține secret*: οὐδ' ἔλαθ' Αἴπυτον ... κλέπτοισα θεοῖο γόνον PI. O.6.36 *nu a putut ascunde de Aipyros odrasla zeului*; διαβολαῖς νέαις κλέψας τὰ πρόσθε σφάλματ' EUR. Suppl. 416 *ascunzând vechile greșeli cu noi defãimãri*; εὐτρόχοισι στόμασι τάληθέστατα κλέπτουσι EUR. Fr.439 *tãinuiesc cele mai mari adevãruri cu vorbe frumoș-curgãtoare*; (*pas.*) (d. o eclipsã de soare) ἄστρον ὑπέρτατον ἐν ἡμέρᾳ κλεπτόμενον PI. Pae.Fr.52k.3 *stea preãnaltã, ascunsã ziua*. **V** *a lua pe furiș*: (d. soldați, trupe) τὰ ὄρη κλέψαι XEN. An.5.6.9 *a ocupa munții pe furiș*. **VI** *a face pe ascuns*: δόλοισι κλέψαι ... σφαγὰς SOPH. El.37 *a ucide pe ascuns, prin viclenie*; κλέπτουσι μύθοις οἱ μεγάλοι βασιλῆς SOPH. Ai.189 *marii regi rãspândesc pe ascuns povești mincinoase*; ταῦτα κλέπτοντες ταῖς πράξεσιν PLAT. Lg.910b

făcând aceste lucruri pe ascuns.

[cf. lat. *clepō* „a fura”, gotică *hlifan*]

κλεψίματος, α, ον *adj.* (de) furat: LXX *Tob.2.13.*

[κλέπτω]

κλεψύδρα, ας, ή [ϋ] *subst.* I clepsidră, pi-petă (de metal, folosită la transferarea unui lichid dintr-un vas în altul): ARSTT. *Pr.914b9*, id. *Ph.213a27.* II clepsidră, orologiu cu apă (folosită la măsurarea timpului de vorbit al oratorilor, mai ales la tribunal): AR. *V.93*, ARSTT. *Ath.67.2*, περί κλεψύδραν AR. *Ach.693 lângă clepsidră* (sc. în sala de judecată).

[κλέπτω, ὕδωρ]

κλέω, *vb.* [impf. ἔκλεον, aor. ἔκλησα, pf. inuz.] {ep. κλείω (dar pas. κλέομαι); lacon. part. prez. act. κλέωά (= att. κλέουσα, ep. κλείουσα) Ar. *Lys.1299*; pas. impf. 2sg. ἔκλεο Il. 24.202, Call. *Del.40*} I a face cunoscut sau faimos, a slăvi, a preamări: (+ ac. lucru) ἔργ' ἀνδρῶν τε θεῶν τε, τὰ τε κλείουσιν ἀοιδοί OD. 1.338 *isprăvi de oameni și de zei, pe care le slăvesc aezii*; (+ ac. pers.) OD. 17.418, EUR. *IA1046*, κλέωά τὸν Ἀμύκλαις σιὸν AR. *Lys.99 slăvindu-l pe zeul din Amyclai*; (abs.) Μοῦσαι ... ἀοιδῆσι κλείουσαι HES. *Op.1 Muze, care dați slavă prin cântece*; (f. rar med.) EUR. *Fr.369.7*, (pas.) ἦς τὸ πάρος περ ἔκλε' Il. 24.202 (*înfelepciune*) pentru care înainte erai slăvit; Pl. *I.5.27.* II a chema, a numi: A.RH. 1.217, (pas.) οὐδέπω ἔκλεο Δῆλος CALL. *Del.40 încă nu se chema Delos.*

[cf. κλέος, καλέω]

κλήδην, *adv.* pe nume: Il. 9.11.

[καλέω]

κληδονίζω, *vb.* (med.) a se folosi de prevestiri, a proroci: LXX *Deut.18.10.*

[κληδών]

κληδόνισμα, ατος, τό *subst.* prevestire, semn prevestitor: LUC. *Pseudol.17.*

[κληδονίζω]

κληδονισμός, οῦ, ό *subst.* prevestire, prorocire: LXX *Is.2.6.*

[κληδονίζω]

κληδουχέω, (att.) v. κλειδουχέω

κληδών, όνος, ή *subst.* [ep. κληδών OD. 18.117, κληδών OD. 4.317] I veste, zvon: (+ gen.) εἴ τινά μοι κληδόνα πατρός ἐνίσποις OD. 4.317 *dacă mi-ai putea da vreo veste despre tata*; SOPH. *Ph.255*, (abs.)

AESCH. *Ag.863*, id. *Ch.853*, HDT. 9.101, κληδών γὰρ ἦλθεν ... ὡς EUR. *HF1166 a ajuns un zvon că...* II prevestire, vorbă profetică, semn prevestitor: OD. 18.117, HDT. 5.72, κληδόνας δυσκρίτους AESCH. *Pr.486 semne greu de interpretat din rostirea oamenilor.* III faimă, reputație, renume: AESCH. *Ch.505*, SOPH. *OC258*, EUR. *Alc.315.* IV strigăt, chemare: AESCH. *Ag.218*, id. *Eu.397.* V nume: AESCH. *Eu.418.*

[cf. κλέος, κλέω, κλύω]

κλήζω, *vb.* [impf. ἔκληζον, viit. κλήσω, aor. ἔκλησα, pf. inuz.; pas. prez. κλήζομαι, impf. ἐκληζόμην] {ion. κληίζω; dor. viit. κλείζω Pl. *O.1.110*; ep. pf. pas. κεκλήσμαι A.Rh. 4.618, ἐκλήσμαι A.Rh. 4.990, m.m.c.p. 3sg. ἐκλήστο A.Rh. 4.267} I a slăvi: Pl. *O.1.110*, AR. *Av.905*, (pas.) EUR. *Hyps.fr.3.20.* II a zice, a vorbi (despre), a povesti: EUR. *Med.836*, (pas.) AESCH. *Ag.631*, EUR. *Hel.721*, θανὼν κληίζεται EUR. *Hel.132 se zice că a murit.* III a chema, a invoca: τὰν Διὸς κόραν κλήσωμεν Ἄρτεμιν EUR. *IA1522 să o chemăm pe Artemis, fiica lui Zeus.* IV a chema, a numi: σὲ νῦν μὲν ἦδε γῆ σωτήρα κλήζει SOPH. *OT48 această țară te numește acum salvator*; (pas.) SOPH. *OT733*, EUR. *Ph.10*, XEN. *Cyr.1.2.1.*

[cf. κλέος, καλέω]

κληδών, (ep.) v. κληδών

κληθείς, part. aor. pas. de la καλέω.

κληθήσομαι, ind. viit. pas. de la καλέω.

κλήθρα, ας, ή *subst.* {ion. κλήθηρ} (bot.) arin, *Alnus sp.*: OD. 5.64.

[et. nec.]

κλήθρον, (att.) v. κλειθρον

Κλήϊδες, όν, αί *subst.* (ion.) v. κλείς

κληίζω, (ion.) v. κληίζω

κλήϊθρον, (ion.) v. κλειθρον

κληίς, (ion.) v. κλείς

κληιστός, (ion.) v. κλειστός

κλήϊω, (ion.) v. κλείω¹

κλήμα, άτος, τό *subst.* I ramură, mlădiță (a viței-de-vie), smicea, curmei (de viță): AR. *Ec.1031*, PLAT. *R.353a*, PLB. 29.27.5, (sădită în pământ) XEN. *Oec.19.8*, (fig.) ἐξετίναξαν αὐτοὺς καὶ τὰ κλήματα αὐτῶν LXX *Na.2.3 i-a zguduit pe ei și pe mlădițele lor.* II (= lat. *vitis*) nuia, vargă (a centurionului): PLUT. *Galb.26.5.*

[κλάω]

κλημᾶτις, ἴδος, ἡ *subst.* I mlădiță (a viței-de-vie), smicea (de viță): LXX *Deut.*32.32, PLUT. *M.*527d. II vreasc, surcea: AR. *Th.*728, THUC. 7.53, MEN. *Per.*2.

[dim. al lui κλήμα]

κληματόμαι-οῦμαι, *vb.* [pf. κεκλημάτωμαι] a se umple de mlădițe, a lăstări: (d. vița-de-vie) SOPH. *Fr.*255.

[κλήμα]

κληροδοσία, *ας*, ἡ *subst.* moștenire, succesiune: LXX *Ps.*77.55, id. *Dan.*11.34.

[κληροδότης]

κληροδοτέω-ῶ, *vb.* I a da *sau* a lăsa moștenire: (+ dat. pers.) LXX *2Ezr.*9.12. II a împroprietări, a lăsa moștenitor: (+ ac. pers.) LXX *Ps.*77.55.

[κληροδότης (κλήρος, δίδωμι)]

κληρονομέω-ῶ, *vb.* [impf. ἐκληρονόμουν, viit. κληρονομήσω, aor. ἐκληρονόμησα, pf. κεκληρονόμηκα] I a moșteni, a dobândi prin moștenire: (+ gen.) ἡμῖν προσήκει ~ τῶν χρημάτων IS. 8.31 *nouā ni se cuvine sǎ moștenim averea*; μηδὲ πλειόνων ἢ μιᾶς τὸν σοπᾶν ~ ARSTT. *Pol.*1309a25 *aceeași persoană nu trebuie să primească mai mult de o moștenire*; (fig.) ~ πατρῶας εὐδοξίας DEM. 60.37 *a moșteni gloria părintească*; (+ ac.) PLUT. *M.*337d, LUC. *DMort.*11.3. II a moșteni (pe cineva), a deveni *sau* a fi moștenitor: (+ gen. pers.) LUC. *Icar.*25, (+ ac. pers.) ἐκληρονόμησε ... τὴν μητριῶν PLUT. *Sull.*2.4 *și-a moștenit mama vitregă*; (pas.) κληρονομήσονται ὑπὸ τοῦ νεκροῦ LUC. *Tox.*25 *vor fi moșteniți de un mort*. III a avea parte de, a dobândi, a obține: πόλεως οἰκόπεδον ἔρημον ἐκληρονόμει PLB. 15.23.10 *obține terenul pustiit al unei cetăți*; ἀπώλειαν κληρονομήσουσιν LXX *Sir.*20.25 *vor avea parte de pieire*. IV a lăsa moștenitor: ἀγαθὸς ἀνὴρ κληρονομήσει υἱοὺς υἱῶν LXX *Prov.*13.22 *omul bun va lăsa moștenitori pe fiii fiilor*.

[κληρονόμος]

κληρονόμημα, *ατος*, τό *subst.* moștenire: LUC. *Tyr.*6.

[κληρονομέω]

κληρονομία, *ας*, ἡ *subst.* I moștenire, (drept de) succesiune: IS. 2.47, ISOC. 19.43, ARSTT. *Pol.*1309a23, ἐγένετο εἰς ἐμέ ἢ ~ ... πάντων IS. 11.22 *întreaga moștenire îmi revenea mie*; τῆς κληρονομίας ἀμφισβητεῖν IS. 3.1, DEM. 44.42 *a contesta succesiunea*.

II (parte de) moștenire: ~ τις εἰς ἐννέα συναχθεῖσα δηναρίων μυριάδας PLUT. *Cic.*8.3 *o moștenire de 90.000 de dinari*; σχῶμεν τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ NT *Mt.*21.38 *să împărțim moștenirea lui*. III proprietate: LXX *Sir.*22.23, NT *FA*7.5.

[κληρονόμος]

κληρονόμος, *ου*, ὁ *subst.* moștenitor: κληρονόμον καταστήσαι κατὰ νόμον PLAT. *Lg.*878a *a institui ca moștenitor legal*; (+ gen. lucr.) ἀπάντων ... ~ IS. 1.45 *moștenitor al întregii averi*; (+ gen. pers.) ~ ... τοῦ τελευτήσαντος PLAT. *Lg.*925a *moștenitor al defunctului*; (fig.) τοῦ λόγου ~ PLAT. *R.*331e *moștenitor al dezbaterei*; ~ τῶν ἀδικημάτων LUC. *Tyr.*3 *moștenitor al nelegiuirilor*.

[κλήρος, νέμω]

κλήρος¹, *ου*, ὁ *subst.* {dor. κἄρος Pi.} I sort (ciob, bucată de lemn, pietricică *sau* alt obiect folosit în tragerea la sorți *sau* în divinație): κλήρους ἐν κυνέη ... πάλλον IL. 3.316 *scuturară sorții într-un coif*; ἐπὶ κλήρους ἐβάλλοντο OD. 14.209 *au tras la sorți*; ἐκ δ' ἔθορε ~ κυνέης ... Αἴαντος IL. 7.182 *afară din coif sări sorțul lui Aias*; ἔβαλον κλήρους, καὶ ἔπεσεν ὁ κλήρος ἐπὶ Ἴωνα LXX *Iona*1.7 *au tras la sorți, iar sorțul a căzut pe Iona*. II sorți, tragere la sorți: κλήρω λαγχάνειν AESCH. *Pers.*187, HDT. 3.83 *a obține prin tragere la sorți*; κλήρον τίθεσθε EUR. *IA*1198 *trageți la sorți*; ἢ αἰρέσει ἢ κλήρω ARSTT. *Pol.*1300a19 *ori prin alegere, ori prin sorți*; (person.) PLAT. *Lg.*741b, ὁ τῆς τύχης παῖς ~ EUR. *Fr.*989 *Sorțul, fiul Întâmplării*. III lot (de pământ), parcelă: HDT. 2.109, κλήρους δὲ ποιήσαντες τῆς γῆς ... τρισχιλίουσιν THUC. 3.50 *împărțind pământul în trei mii de loturi*. IV teren, proprietate, moșie: οἶκος καὶ ~ IL. 15.498 *casa și moșia*; OD. 14.64, HES. *Op.*37, PI. O.13.62, φθειρών τῶν Συρίων τοὺς κλήρους HDT. 1.76 *devastând terenurile syriene*. V moștenire, parte (de moștenire): ὁ νῦν ἀμφισβητῶν τοῦ κλήρου IS. 8.25 *cel care acum revindică moștenirea*; δώσω ὑμῖν αὐτὴν ἐν κλήρω LXX *Ex.*6.8 *am să v-o dau vouă (sc. țara) spre moștenire*.

[cf. κλάω]

κλήρος², *ου*, ὁ *subst.* (entom.) lupul-albineilor, *Trichodes apiarius*: ARSTT. *HA*605b11. [v. κλήρος]

κληρουχέω-ῶ, *vb.* **I** a avea un lot de pământ (într-o colonie), a fi colonist: (+ gen.) HDT. 6.100, (med.) APP. BC5.27. **II** a stăpâni un teritoriu (prin tragere la sorți): (d. zei) PLAT. *Criti.* 109c. **III** a împărți în loturi, a parcela: (+ ac.) IOS. *AI* 12.159.

[κληροῦχος]

κληρούχημα, ατος, τό *subst.* lot de teren (obținut prin tragere la sorți): APP. BC3.2.

[κληρουχέω]

κληρουχία, ας, ή *subst.* **I** împărțire de pământuri (prin tragere la sorți): PLB. 4.81.2, (în insula Samos) ARSTT. *Rh.* 1384b32. **II** cleruhie, colonie: ISOC. 4.107, PLUT. *Ant.* 60.2.

[κληροῦχος]

κληρουχικός, ή, όν *adj.* **I** care se împarte în loturi (prin tragere la sorți, între coloniștii atenieni); pentru cleruhi: (pământ) AR. *Nu.* 203. **II** care aparține cleruhilor (v. κληροῦχος): DEM. 14.16. **III** referitor la împărțirea pământurilor, agrar: (lege) PLUT. *TCG* 26.1.

[κληροῦχος]

κληρ-ούχος, ου, ό, ή *subst.* **I** proprietar al unui lot de pământ (într-un teritoriu ocupat, într-o colonie), colonist (atenian), cleruh: HDT. 5.77, THUC. 3.50, PLUT. *Per.* 11.5. **II** (fig.) care are parte de: (+ gen.) πολλῶν ἐτῶν κληροῦχον SOPH. *Ai.* 508 *care are [parte de] mulți ani* (sc. în vârstă).

[κλήρος, ἔχω]

κληρόω-ῶ, *vb.* |viit. κληρώσω, aor. ἐκλήρωσα; *med.* prez. κληροῦμαι, impf. ἐκληρούμην, viit. (cu sens pas.) κληρώσομαι, aor. ἐκκληρώσαμην; *pas.* aor. ἐκληρώθην, pf. κεκλήρωμαι] {dor. κλᾶρόω Pi. *O.* 8.15} **I** **1** a trage la sorți; a desemna *sau* a alege prin tragere la sorți: κληρώσαι τὴν μὲν ἐπὶ μονῆ, τὴν δ' ἐπὶ ἐξόδῳ ἐκ τῆς χώρας HDT. 1.94 *trase la sorți care [parte] să rămână și care să părăsească ținutul*; οὗς ἐκλήρωσεν πάλος EUR. *Ion* 416 (*nobili*) *pe care i-a ales sorțul (= alesi prin tragere la sorți)*; (pas.) τί με κωλύει κληροῦσθαι τῶν ἐννέα ἀρχόντων; LYS. 24.13 *ce mă împiedică să devin unul dintre cei nouă arhonți prin tragere la sorți?*; (+ ac.) κληροῦσθαί τιν' ἀρχήν ARSTT. *Ath.* 7.4 *a fi tras la sorți pentru o funcție publică*. **2** a atribui prin tragere la sorți: ὕμμε δ' ἐκλάρωσεν πότμος Ζηνί Pi. *O.* 8.15 *destinul v-a sortit lui Zeus*; THUC.

6.42, PLAT. *Lg.* 759c, (pas.) ἐκληρώθην ... δούλη EUR. *Hec.* 100 *am fost trasă la sorți [ca] sclavă*. **II** (*med.*) **1** a trage la sorți: κληρουμένους δ' ἔλειπον AESCH. *Th.* 55 *i-am lăsat când trăgeau la sorți*; (+ ac.) ἐκ[λ]ηρώσαντό τ' ἔρετμά CALL. *Aet.* fr. 18.10 *au tras la sorți vâslele* (sc. *și-au împărțit locurile la vâsle*). **2** a obține *sau* a primi prin tragere la sorți: αἰχμαλωτιδῶν ... δεσπότης κληρουμένων EUR. *Tr.* 29 *prizoniere care și-au primit la sorți stăpânii*.

[κλήρος]

κλήρωσις, εως, ή *subst.* tragere la sorți: PLAT. *Lg.* 956e, ISOC. 7.23, (+ gen. obiectiv) EUR. *Andr.* 384, PLAT. *Phdr.* 249b.

[κληρώω]

κληρωτήριον, ου, τό *subst.* dispozitiv pentru tragerea la sorți (a magistraților): AR. *Ec.* 681, ARSTT. *Ath.* 63.2, PLUT. *M.* 793d.

[κληρώω]

κληρωτί, *adv.* prin tragere la sorți: LXX *Iis.* *Nav.* 21.4.

[κληρωτός]

κληρωτός, ή, όν *adj.* tras la sorți, desemnat *sau* ocupat prin tragere la sorți: (d. pers.) PLAT. *Plt.* 291a, ARSTT. *EN* 1160b6, ἀρχαὶ κληρωταὶ ARSTT. *Ath.* 55.1 *magistraturi ocupate prin tragere la sorți*; (op. αἰρετός „ales”) PLAT. *Lg.* 759b, ARSTT. *Pol.* 1320b12, ISOC. 12.153.

[κληρώω]

κλήσις, (att.) v. κλείς

κλήσις, εως, ή *subst.* **I** închidere, blocare: (a porturilor) THUC. 2.94. **II** închizătoare, blocadă: THUC. 7.70.

[κλείω¹]

κλήσις, εως, ή *subst.* **I** **1** chemare: PLAT. *Smp.* 172a, XEN. *Cyr.* 1.6.19, οὐ κλήσιν ἀνέμενεν, ἀλλὰ πρὶν καλεῖσθαι παρῆν XEN. *Cyr.* 8.4.11 *nu a așteptat chemarea [mea], ci era de față înainte de a fi chemat*. **2** invitație: (la ospăț) XEN. *Smp.* 1.7, PLUT. *Cras.* 3.2. **3** chemare în ajutor: PLB. 2.50.7. **II** (jur.) chemare în judecată, citație: AR. *Nu.* 875, ARSTT. *Pol.* 1331b8, ἀφιέναι τὰς κλήσεις XEN. *HG* 1.7.13 *a retrage citațiile*. **III** denumire, nume: PLAT. *Plt.* 262d. **IV** (gram.) nominativ: ARSTT. *APr.* 48b41. **V** (relig.) **1** chemare: ή ~ τοῦ θεοῦ NT *Rom.* 11.29 *chemarea lui Dumnezeu*. **2** situație, condiție: ἕκαστος ἐν τῇ κλήσει ἢ ἐκλήθη ... μενέτω NT *1Cor.* 7.20 *fiecare să*

rāmānā in chemarea in care a fost chemat.

[καλέω]

κλειστός, (att.) v. κλειστός: THUC. 2.17 ῥ.α.

κλήσω, viit. att. de la κλείω¹ sau de la κλήζω.

κλητέος, α, ον *adj.vb.* care trebuie chemat sau numit: PLAT. *R.*341d. // (neut.) **κλητέον**, *adj.vb.* trebuie chemat sau numit: PLAT. *Criti.*308d, id. *R.*470d, LXX *Ep.Ier.*63.

[καλέω]

κλητεύω, *vb.* I a chema în judecată, a cita (ca parte într-un proces): (+ ac. pers.) DEM. 32.30. II a fi martor (pentru reclamant, la înmânarea unei citații, într-un proces): AR. *Nu.*1218, (+ dat. pers) id. *V.* 1413. III (*med.*) a intenta (un proces): ARSTT. *Pr.*951a27.

[κλητός]

κλητήρ, ἦρος, ὁ *subst.* I care cheamă; crainic: AESCH. *Supp.*622, (fig.) Ἐρινύος κλητήρα AESCH. *Th.*574 *crainic al Erinyei.* II martor (al reclamantului, la înmânarea unei citații): AR. *V.*1408, PLAT. *Lg.*846c, MEN. *Dysc.*472, κλητήρας ἔχων προσεκαλεσάμην αὐτόν DEM. 34.13 *I-am citat cu martori.* III persoană care înmânează o citație, portărel: AR. *Av.*147. IV (com.) măgar: AR. *V.*189.

[καλέω]

κλητός, ἦ, ὄν *adj.* I chemat, poftit, invitat: (în casă) OD. 17.386, (la un ospăț) οἱ κλητοὶ αὐτοῦ LXX 3Rg.1.41 *oaspeții lui;* κλητοὶ Ἰησοῦ Χριστοῦ NT *Rom.*1.6 *chemați ai lui Iisus Hristos.* II numit, ales: IL. 9.165. // **κλητή**, ἡ *subst.* adunare: κλητὴ ἁγία LXX *Ex.*12.16 *adunare sfântă.*

[καλέω]

κλήτωρ, ορος, ὁ *subst.* I care cheamă; crainic: PLUT. *M.*128f. II martor (al reclamantului, la înmânarea unei citații): DEM. 18.55.

[καλέω, cf. κλητήρ]

κλήω, (att.) v. κλείω¹

κλιβαν-, v. κριβαν-

κλιενς, εντος, ὁ *subst.* (la Roma) client (*persoană aflată sub protecția unui patron*): PLUT. *Rom.*13.7.

[lat. *cliens* „client”]

κλιθῆναι, inf. aor. pas. de la κλίνω.

κλίμα, ατος, τό *subst.* I înclinare, pantă, povârniș, versant: PLB. 2.16.3, PLUT. *Aem.*5.9. II orientare, direcție; punct cardinal: ARSTT. *Mu.*392a3, PLB. 7.6.1, τὰ τέσσαρα κλίματα τῆς γῆς IOS. *AI*10.274 *cele patru puncte*

cardinale. III regiune, ținut: PLB. 5.44.6, IOS. *AI*14.401, ἐν τοῖς κλίμασιν τῆς Ἀχαΐας NT 2Cor.11.10 *în ținuturile Achaiei.*

[κλίνω]

κλιμᾶκίζω, *vb.* a folosi procedeul de luptă „scara” (v. κλιμαξ, sensul III): AR. *Fr.*44a.

[κλιμαξ]

κλιμάκιον, ου, τό [ᾶ] *subst.* scară (mică), scăriță: AR. *Pax*69, PLUT. *Arat.*26.3.

[dim. al lui κλιμαξ]

κλιμᾶκίς, ἶδος, ἡ *subst.* scară (mică), scăriță: PLB. 5.97.5, PLUT. *Crass.*9.2, (fig.) (d. niște femei care se aplecau în așa fel încât soțiile regilor să poată urca pe ele în trăsurile) PLUT. *M.*50d.

[κλιμαξ]

κλιμᾶκο-φόρος, ον *adj.* care poartă o scară (de asalt): PLB. 10.12.1.

[κλιμαξ, φέρω]

κλιμακτήρ, ἦρος, ὁ *subst.* treaptă (de scară): EUR. *Hel.*1570, AR. *Fr.*277, LXX *Iez.*40.22.

[κλιμαξ]

κλιμακωτός, ἦ, ὄν *adj.* făcut ca o scară, în trepte: (drum de acces) PLB. 5.59.9

[κλιμαξ]

κλιμαξ, ᾶκος, ἡ *subst.* I 1 scară: (pentru a urca pe acoperiș) OD. 10.558, (de asalt, pentru escaladarea zidurilor unei cetăți) AESCH. *Th.*466, THUC. 3.23, XEN. *HG*4.4.11, PLB. 4.19.3, (pentru urcarea sau coborârea de pe o corabie) EUR. *IT*1351, THEOC. 22.30 (ext.) πῖτνάντες θοᾶν κλίμακ' οὐρανὸν ἐς αἰπὺν ΠΙ. *Fr.*162 *întinzând o scară iute spre cerul abrupt.* 2 scară (fixă): (a unei case) OD. 1.330. II scară (*instrument de tortură*): AR. *Ra.*618. III scară (*tip de priză, procedeul tehnic în lupta corp la corp*): SOPH. *Tr.*521.

[κλίνω]

κλινάριον, ου, τό [ᾶ] *subst.* pat (mic), pătuț: AR. *Fr.*239, NT *FA*5.15.

[dim. al lui κλίνη]

κλίνειος, α, ον [ῖ] *adj.* de pat, pentru paturi: (lemne) DEM. 27.10.

[κλίνη]

κλίνη, ης, ἡ [ῖ] *subst.* I pat, divan, sofa (*de dormit, de odihnit, de stat la masă*): HDT. 1.50, EUR. *Hec.*1150, AR. *Ec.*418, κλίνην στρώσαι HDT. 6.139, XEN. *Cyr.*8.2.6 *a așterne un pat;* <ἐκ> τῆς κλίνης ἀνίστασθαι IS. 6.35 *a se ridică din pat.* II pat (funerar), năsalie: HDT. 6.58, THUC. 2.34, PLAT. *Lg.*947b, τῆς κλίνης ἐπὶ τὴν πυρὰν τεθείσης

PLAT. *Tim.*39.4 *patul funerar fiind pus pe rug.* III pat (de boală), targă: APP. BC1.45, NT *Mt.*9.2.

[κλίνω]

κλῖν-ήρης, ες *adj.* (bolnav) tîntuit la pat: PLUT. *Arat.*34.6, IOS. *A18.*236.

[κλίνη, ἀραρίσκω]

κλίνθη, aor. 3sg. pas. de la κλίνω: IL. 23.232

κλίνιδιον, ου, τό *subst.* I pat (mic), pătuț: AR. *Lys.*916, PLUT. *Ca.Mi.*70.7. II lectică: PLUT. *Cor.*24.5. III targă: NT *Lc.*5.19.

[dim. al lui κλίνη]

κλινίς, ίδος, ή *subst.* pătuț, sofa: AR. *Th.*261.

[κλίνη]

κλῖνο-κοσμέω-ῶ, *vb.* a aranja paturile sau sofalele (pentru ospăț), a deretica: PLB. 12.24.3.

[κλίνη, κοσμέω]

κλῖνο-πετής, ες *adj.* (bolnav) căzut la pat: XEN. *HG5.*4.58, PLUT. *M.*791e.

[κλίνω, πίπτω]

κλῖνο-ποιός, οῦ, ὁ *subst.* meșter de paturi: PLAT. *R.*597a, DEM. 27.9.

[κλίνη, ποιέω]

κλῖν-ουργός, οῦ, ὁ *subst.* v. κλινοποιός: PLAT. *R.*597a.

[κλίνη, ἔργον]

κλῖνο-χάρης, ες *adj.* căruia îi place să stea în pat: LUC. *Trag.*131.

[κλίνη, χαίρω]

κλιντήρ, ἦρος, ὁ *subst.* pat, divan, jilț (*de odihnit, de dormit*): OD. 18.190, CALL. *Iamb.fr.*1.112, THEOC. 2.86, A.RH. 3.1159, LUC. *Symp.*8.

[κλίνω]

κλιντήριον, ου, τό *subst.* pătuț, divan (mic): AR. *Fr.*266.2.

[dim. al lui κλιντήρ]

κλίνω, [ῖ] *vb.* [viit. κλίνῶ, aor. ἐκλῖνα, pf. κέκλικα; pas. viit. κλιθήσομαι, aor.1 ἐκλίθην [ῖ] sau ἐκλίνθη, aor.2 ἐκλίνην [ῖ], pf. (med.-pas.) κέκλιμαι {ep. conjct. prez. act. 3sg. κλίνησι II. 19.233; ep. aor. pas. 3sg. κλίνθη II. 23.232; pf. 3pl. κέκλιται II. 16.68; m.m.c.p. 3sg. κέκλιτο II. 10.472} I (act.) 1 a (a)pleca, a înclina, a lăsa în jos: ἐπὶν κλίνησι τάλαντα Ζεὺς IL. 19.223 *când Zeus înclină balanța*; (fig.) ἡμέρα κλίνει τε κἀνάγει πάλιν ἅπαντα τάνθρώπεια SOPH. *Ai.*131 *o zi apleacă și iarăși înalță toate lucrurile omenești*; οὐρανὸν εἰς γῆν ἐκκλινεν LXX *Iov*38.37 *a înclinat cerul spre pământ.*

2 a îndrepta (în altă direcție), a întoarce: ὅσσε πάλιν κλίνασα IL. 3.427 *întorcându-și ochii într-o parte* (sc. *ferindu-și privirea*); οὐκ ἐκκλιναν τὸ οὔς αὐτῶν LXX *Ier.*17.22 *nu și-au plecat urechea*; (ext.) ἐπ' ἐμὲ ἐκκλινεν ἔλεος LXX *2Ezr.*7.28 *și-a plecat mila asupra mea*. 3 a întoarce (în direcție opusă), a face să dea înapoi: Τρωᾶς δ' ἐκκλιναν Δαναοί IL. 5.37 *danaii îi făcură pe troieni să dea înapoi*; ἐκκλινε μάχην IL. 14.510 *a întors soarta luptei*. 4 a propti, a sprijini: σάκε' ὦμοισι κλίναντες IL. 11.593 *sprijinindu-și scuturile pe umeri*; (πρός + ac.) IL. 8.435, κλῖνε ... μάστιγα ποτὶ ζυγόν IL. 23.510 *propti biciul de jug*. 5 a culca, a așeza: (la masă) HDT. 9.16, κλίνόν μ' ἐς εὐνήν EUR. *Or.*227 *așează-mă în pat*. 6 (intrans.) a a (se) (a)pleca, a înclina: ἡ πόλις ... ἐπὶ τὸ χεῖρον ἐκκλινεν XEN. *Mem.*3.5.13 *cetatea a decăzut*; δειελινὸν κλίνοντος ὑπὸ ζόφον ἡελίοιο A.RH. 1.452 *când soarele se pleacă sub întunericul serii* (sc. *în amurg*); (ext.) ἅμα τῶ κλῖναι τὸ τρίτον μέρος τῆς νυκτός PLB. 3.93.7 *îndată ce trecu a treia parte din noapte*; (fig.) τῶν πραγμάτων ὀλοσχερῶς ἐπὶ Ῥωμαίους κεκλικότων PLB. 30.13.2 *situația înclinând cu totul în favoarea romanilor*; ἐκκλινεν καρδία αὐτῶν ὀπίσω Αβιμελεχ LXX *Jud.*9.3 *inima lor înclina să-l urmeze pe Abimelech*. b a se întoarce: ποτὲ μὲν παρ' ἀσπίδα κλίναντες, ποτὲ δ' ἐπὶ δόρυ PLB. 6.40.12 *întorcându-se spre scut* (sc. *la stânga*) sau *spre lance* (sc. *la dreapta*). c a ceda, a da înapoi: κλίνοντες ὑπεχώρουν εἰς τοῦπίσω PLB. 3.115.5 *cedară și se retraseră*. II (med., pas.) 1 a se (a)pleca, a se înclina: ὁ δ' ἐκλίνθη καὶ ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν IL. 3.360 *el se aplecă [într-o parte] și scăpă de neagra pieire*; κλινθήναι ... ἦκ' ἐπ' ἀριστερά IL. 23.335 *apleacă-te usor spre stânga*; οὐδαμόσιν κλιθήναι PLAT. *Phd.*109a *a nu se înclina în nicio parte*; (ext.) ἐκλίνθη δὲ μάχη HES. *Th.*711 *se înclină cumpăna luptei*. 2 a se întoarce (într-o parte, în direcție opusă), a se da (înapoi): ὁ πάϊς πρὸς κόλπον ... τιθήνης ἐκλίνθη IL. 6.468 *copilul se întoarce spre sânul doicii*; ἐκλίνθη ἑτέρωσε κάρη IL. 13.543 *capul i se plecă în cealaltă parte* (sc. *înapoi, îndărăt*). 3 a se propti, a se rezema, a se sprijini: ἀσπίσι κεκλιμένοι IL. 3.135 *proptiți în scuturi*; ξύλα ... τρία ἐς ἄλληλα κεκλιμένα HDT. 4.73 *trei prājini*

sprijinite una de alta; (fig.) τῷδε μέλει κλιθεῖς PI. N.4.15 *sprijinindu-se pe această cântare*. **4** a se culca, a se așeza, a sta întins: IL. 23.232, OD. 1.366, κλιθέντες ἐδαίνυντο HDT. 1.211 *se așezară și se ospătară; πᾶρ πυρὶ κεκλιμένος* THEOC. 7.66 *culcat lângă foc*. **5** a se pleca, a se lăsa în jos, a cădea: ἐπὶ γόνυ κέκλιται AESCH. *Pers.*930 *și-a plecat genunchiul* (sau *a căzut în genunchi*); ὑπτία κλίνομαι SOPH. *Ant.*1188 *cad pe spate*; φύλων κεκλιμένων ... εὐναί OD. 11.194 *culcșuri de frunze căzute*. **6** a se povârni, a sta (a)plecat; a fi așezat, întors *sau* orientat (spre); a se afla, a se găsi: (d. locuri) ἄκτῃ ... ἀλλ' κεκλιμένη OD. 13.235 *ἄρμ povârniț în spre mare*; ἐν τοῖς πρὸς Ἡράκλειαν κεκλιμένοις μέρεσιν τῆς πόλεως PLB. 1.18.2 *în părțile orașului dinspre Heraclea*; (d. pers.) ἐν Ὑλῃ ναίεσκε ... λίμνη κεκλιμένος Κηφισίδι IL. 5.709 *locuia în Hyle, pe malul lacului Kephisis*.

[IE *klei-; cf. lat. *in-clinō* „a apleca”, germ. *lehnen*]

κλῖσία, ας, ἡ *subst.* {ion. κλῖσίη Hom.} **I** colibă: IL. 18.589, OD. 14.194. **II** cort (militar), baracă: (frecv. pl.) κατὰ κλισίας τε νέας τε IL. 1.487 *la corturi și corăbii* (sc. *în tabăra aheilor*); IL. 8.220, OD. 8.501, SOPH. *Ai.*191, EUR. *IA*189, (sg.) IL. 1.322. **III** scaun, jilț: OD. 4.123. **IV** pat, divan, sofa, canapea: (de dormit) CALL. *Hec.fr.*256, (de stat la masă) PI. P.4.133, CALL. *Aet.fr.*178.8, PLUT. *Ant.*59.2. **V** pat (conjugal): EUR. *Alc.*994. **VI** ceată, grup de meseni: NT *Lc.*9.14.

[κλίνω]

κλισιάδες, ὄν, αἱ *subst.* (pl.) canaturi (de ușă, de poartă), poartă: PLUT. *Publ.*20.4, (fig.) μεγάλαι κλισιάδες ἀναπεπτεᾶται ἐς τὴν Πελοπόννησον τῷ Πέρσῃ HDT. 9.9 *porți largi i se deschid persului spre Pelopones*.

[κλισίον]

κλισίη, (ion.) v. κλισία

κλισίηθην, *adv.* din cort: IL. 1.391.

[κλισίη, -θεν]

κλισίηνδε, *adv.* spre *sau* la cort: IL. 1.185.

[κλισίη, -δε]

κλίσιον, ου, τό *subst.* construcție auxiliară, acaret: OD. 24.208.

[κλίνω, cf. κλισία]

κλίσιον, ου, τό *subst.* v. κλεισίον

κλίσις, εως, ἡ [ῖ] *subst.* **I** aplecare, înclinare: (a gâtului) PLUT. *Pyrh.*8.2. **II** culcare, așezare, dispunere: EUR. *Tr.*114. **III** loc de ședere (la ospăț): PLUT. *M.*629d. **IV** (milit.) întoarcere: ἐπὶ δόρυ ποιούμενοι τὴν κλίσιν PLB. 3.115.10 *făcânt o întoarcere la stânga*; PLUT. *Phil.*7.6, ARR. *Tact.*21.1.

[κλίνω]

κλισμίον, ου, τό *subst.* pat (conjugal): CALL. *Aet.fr.*75.16.

[dim. al lui κλισμός]

κλισμός, οῦ, ὁ *subst.* [fem. in Theoc. 15.85] **I** scaun (cu spătar), jilț: IL. 8.436, OD. 1.145, EUR. *Or.*1440, A.RH. 3.49. **II** înclinație: ARSTT. *Col.*792a22.

[κλίνω]

κλίτος, εος-ους, τό [ῖ] *subst.* pantă; parte laterală, latură: LXX *Ex.*26.18.

[κλίνω]

κλίτος, εος-ους, τό *subst.* colină: A.RH. 1.599.

[cf. κλιτύς]

κλιτύς, v. κλειτύς

κλοιός, οῦ, ὁ *subst.* {att. κλωός, κλωιός Ar. V.897, Eur. *Cyc.*235} **I** zgardă (pentru câine): AR. V.897, XEN. *HG*2.4.41, PLUT. *Sol.*24.3, (pentru maimuțe) LUC. *Merc. Cond.*24. **II** juțeu, jug (de fier, pus la gâtul prizonierilor): XEN. *HG*3.3.11, PLB. 32.3.6, LUC. *Tox.*32, ἐπιθήσει κλοιὸν σιδηροῦν ἐπὶ τὸν τράχηλόν σου LXX *Deut.*24.48 *va pune jug de fier la gâtul tău*. **III** colan, colier: EUR. *Cyc.*184, LXX *Gen.*41.42.

[cf. κλείς?]

κλονέω-ῶ, vb. [viit. -ήσω] {impf. med. 3pl. κλονέοντο IL. 5.8} (poet.) **I** (act.) **1** a învâlmăși, a răscoli, a răvăși, a pune pe fugă: (d. războinici) πρὸ ἔθην κλονέοντα φάλαγγας IL. 5.96 *invâlmășind trupe în fața sa*; IL. 11.496, HES. *Th.*935, (d. animale de pradă) IL. 15.324, A.RH. 4.487, (d. vânturi) νέφεα κλονέοντε πάροιθεν IL. 23.213 *invâlmășind norii înainte*. **2** a lovi: (d. un pugilist) χερὶ κλονέων PI. *I.*8.65 *lovindu-i cu brațul*. **3** (fig.) a răscoli, a zbuciuma, a tulbura: SOPH. *OC*1244. **II** (med., pas.) **1** a se învâlmăși, a fi aruncat în dezordine: (d. războinici) ὄθι πλεῖστοι κλονέοντο IL. 5.8 *unde se invâlmășeau cei mai mulți* (sc. *unde era vâlmășagul mai mare*); (d. pești) HES. *Sc.*317, (d. albine) A.RH. 2.133. **2** a se agita, a fi tulburat *sau* răscolit: χῶπόσοι ... ψάμαθοι κόμασιν ... κλονέονται PI. *P.*9.48 *câte fire de nisip*

sunt răscolite de valuri; ὧς τις ἀκτὰ κυματοπλήξ ... κλονεῖται SOPH. OC1241 *precum este răscolit un țarm bătut de valuri.*

[κλόνος]

κλόνος, ου, ὁ *subst.* I valmă, vâlmășag, în-vâlmășeală: (d. războinici în luptă) IL. 16.331, HES. Sc.148, AESCH. Ag.404, EUR. Ion206, (de lănci) IL. 5.167, (d. o serbare di-onisiacă) Pt. Fr.Dith.70b.14. II agitație, zbucium: (com. d. un stomac deranjat) AR. Nu.387.

[v. κέλομαι]

κλοπαῖος, α, ον *adj.* I furat, luat hoțeste: AESCH. Pr.110, SOPH. Fr.314.82, EUR. Alc.1035. II care se realizează prin furt: PLAT. Lg.934c.

[κλοπή]

κλοπεύς, έως, ὁ *subst.* I hoț: SOPH. Ph.77. II care acționează hoțeste sau pe furiș: (d. minte) SOPH. Ant.493.

[κλοπή]

κλοπεύω, vb. a jefui: APP. III.43.

[κλοπή]

κλοπή, ἥς, ἡ *subst.* I hoție, furt, furțișag: AESCH. Ag.534, AR. Eq.444, PLAT. Prt.322a, πολλοὺς ἦδη τῶν πολιτῶν ἐπὶ κλοπῇ χρημάτων ἀπεκτείνετε LYS. 30.25 *afī executiat deja mulți cetățeni pentru furtul din bani publici; ἄν τις ἀλφ̄ κλοπῆς* DEM. 24.103 *dacă cineva este condamnat pentru furt.* II răpire: (d. Helena) ἦσχυνε ξενίαν τράπεζαν κλοπαῖσι γυναικός AESCH. Ag.402 *a făcut de rușine masa gazdei sale, răpindu-i soția; κλοπῇ ἐκλάσθην ἐκ γῆς Εβραίων* LXX Gen.40.15 *am fost răpit din ținutul evreilor.* III acțiune făcută pe furiș sau cu viclenie, înșelătorie: κλοπῇ τε κἀνάγκη ζυγείς SOPH. Ph.1025 κλοπῇ δ' ἀφῆγμαι EUR. Ion1254 *am sosit pe furiș.* IV (milit.) stratagemă, manevră: XEN. An.4.6.14.

[κλέπτω]

κλοπικός, ἡ, ὄν *adj.* hoțesc: PLAT. Cra.408a.

[κλοπή]

κλοπιμαῖος, α, ον *adj.* furat, obținut prin furt: LUC. Icar.20.

[κλοπή]

κλόπιος, α, ον *adj.* hoțesc, înșelător, minci-nos: (cuvinte) OD. 13.295.

[κλέπτω]

κλοπο-φορέω-ῶ, vb. a fura, a răpi: LXX Gen.31.26.

[κλοπή, φέρω]

κλοτοπεύω, vb. (dub.) a pierde vremea vorbind, a pălăvrăgi: IL. 19.149.

[et. nec.]

κλύδάω-ῶ, vb. a fi fluid: ARSTT. Pr.966b7.

[κλύς]

κλύδων, ωνος, ὁ [ῦ] *subst.* I val, talaz; hulă, clocot, zbucium al mării: OD. 12.421, πόντιος ~ AESCH. Pr.431 *talaz al mării;* SOPH. OT197, EUR. Med.29, THUC. 2.84, LXX Ion1.4, (pl.) PLB. 10.10.3. II (fig.) talaz, volbură, furtună: ~ κακῶν AESCH. Pers.599 *un val de nenorociri;* κλύδων' ἔφιππον SOPH. El.733 *talaz ecvestru;* πόλις ... ἐν κλύδωνι τῶν ἄλλων πόλεων διαγομένη PLAT. Lg.758a *cetate condusă prin volbura celorlalte cetăți.*

[κλύζω]

κλύδωνίζω, vb. (pas.) a fi dus de valuri, a se legăna ca valurile mării, a fi mișcat încoace și încolo: (fig.) LXX Is.57.20, Ios. A19.239, NT Ef.4.14.

[κλύδων]

κλύδώνιον, ου, τό *subst.* val (mic), talaz; clocot: EUR. Hec.48, APP. BC2.54, (pl.) EUR. Hel.1209, (fig.) ~ χολῆς AESCH. Ch.183 *val de fiere;* (d. o cetate) AESCH. Th.795.

[dim. al lui κλύδων]

κλύζω, vb. [viit. κλύσω [ῦ], aor. ἐκλυσα, pf. κέκλυκα; pas. aor. ἐκλύσθη, pf. κέκλυσαι] {ep. impf. iter. κλύζεσκον II. 23.61, impf. 3sg. κλύζει A.Rh. 1.1170} I a (se) tă-lăzui, a se revărsa, a se sparge rostogolindu-se: (d. valuri) IL. 23.61, AESCH. Ag.1182, (pas.) (d. mare) ἐκλύσθη δὲ θάλασσα ποτὶ κλισίας IL. 14.392 *marea se tălăzui înspre corturi;* OD. 9.484, HES. Sc.209. II a spăla, a clăti, a curăța: (o cură) XEN. Cyr.1.3.9, πικρὸν πικρῶ κλύζουσι φαρμάκω χολῆν SOPH. Fr.854 *spală fierea amară cu o doctorie amară;* (intrans.) ἐς ὄτα κλύζων EUR. Hip.654 *vărsând [apă] în urechi* (sc. cură-țindu-mi urechile); (fig.) θάλασσα κλύζει πάντα τῶνθρώπων κακά EUR. IT1193 *marea spală toate relele oamenilor.* III a uda, a scălda: (d. promontorii, țărături) (pas.) A.Rh. 1.521, PLB. 34.11.2. IV a unge: κισ-sύβιον κεκλυσμένον ... κτηρῶ THEOC. 1.27 *cură unsă cu ceară.*

[cf. lat. *cluō* „a curăța”, gotică *hlūtr̥s*]

κλύθι, imper. aor. 2sg. de la κλύω.

κλύμενος, η, ον [ῦ] *adj.* vestit, faimos:

(dragoste) THEOC. 14.26.

[κλύω]

κλύσμα, ατος, τό *subst.* I (med.) spălătură, (lichid) purgativ, elismă: HDT. 2.77, id. 2.87. II deferlare (a valurilor): PLUT. *M.*494b, LUC. *Nav.*8. III loc scăldat de valuri, plajă: PLUT. *Caes.*52.2, LUC. *DMar.*8.3.

[κλύζω]

κλυστήρ, ἥρος, ὁ *subst.* clistir, irigator: HDT. 2.87.

[κλύζω]

κλυτο-εργός, ὄν *adj.* vestit pentru lucrările sale: (epitet al lui Hephaistos) OD. 8.345.

[κλυτός, ἔργον]

κλυτό-καρπος, ὄν *adj.* cu roade vestite: (cununi ale victoriei) PI. *N.*4.76.

[κλυτός, καρπός]

κλυτό-μαντις, ιος *adj.* vestit pentru prorociile sale: PI. *Fr.Pae.*52f.2.

[κλυτός, μάντις]

κλυτό-πῶλος, ὄν *adj.* cu mânji vestiți, vestit pentru caii săi: (d. Hades) IL. 5.654, (d. Poseidon) PI. *Fr.*243.

[κλυτός, πῶλος]

κλυτός, ἦ, ὄν *adj.* |fem. -ος II. 2.742, OD. 5.422| (poet.) auzit, cunoscut, *ext.* vestit, renumit, faimos, slăvit: (d. zei) IL. 8.840, OD. 5.423, HES. *Th.*215, PI. *P.*9.59, κλυτὰ ... Ἐρινύς AESCH. *Ch.*650 *vestita Erinys*; (d. eroi, pers.) IL. 20.320, OD. 1.100, κλυτὸν ἔγχει IL. 21.159 *vestit pentru lancea sa*; (d. popoare) IL. 14.361, OD. 14.361, PI. *O.*10.97, (d. animale) OD. 9.308, (d. locuri) IL. 24.437, PI. *P.*11.32, SOPH. *Ant.*1118, (d. lucruri: case, arme, daruri ș.a.) IL. 2.854, id. 5.435, OD. 8.417, PI. *I.*2.2, (d. abstr.) ὄνομα κλυτόν OD. 9.364 *nume vestit*.

[κλύω „a auzi”, cf. lat. *in-clutus* „vestit”]

κλυτο-τέχνης, ου, ὁ *subst.* vestit pentru măiestria sa, meșter vestit: (epitet al lui Hephaistos) IL. 1.571, OD. 8.286.

[κλυτός, τέχνη]

κλυτό-τοξος, ὄν *adj.* vestit pentru arcul său, arcaș vestit: IL. 4.101, OD. 17.494.

[κλυτός, τόξον]

κλύω, [ῦ, cu excepția κλυθι și κλυτε din rațiuni metrice] *vb.* |aor.2 (= impf.) ἔκλυον, imper. aor. 2sg. κλυθι (cu reduplicare κέκλυθι), 2pl. κλυτε (cu reduplicare κέκλυτε)| {ep. aor.2 κλύον II. 9.79} (poet.) I a auzi, a asculta: (+ ac. lucru) ἐπει Ἐκτορος ἔκλυον

αὐδῆν IL. 13.757 *când auziră glasul lui Hector*; τιν' ἀγγελίην ... ἔκλυεν OD. 2.30 *a auzit vreo veste*; (+ gen. lucru) θεὰ δέ μεν ἔκλυεν αὐδῆς OD. 10.311 *zeița îmi auzi glasul*; (+ gen. pers.) κέκλυτέ μεν Τρῶες IL. 3.86 *auziți de la mine, troieni (= ascultați-mă)*; τοῦ ... μεγάλ' ἔκλυεν αὐδῆσαντος OD. 4.505 *îl auzi fălindu-se*; (+ prep.) ἐξ ἐμεῦ ἔκλυες αὐτῆς OD. 19.93 *ai auzit de la mine*; ταῦτα ... πρὸς τούτου κλύειν SOPH. *OT*429 *a auzi aceste lucruri de la acest om*; (cu gen. lucru și gen. pers.) κέκλυτέ μεν μύθων OD. 10.189 *ascultați cuvintele mele*. II a auzi despre (ceva *sau* cineva), a afla: (+ gen.) κλύουσα παιδός SOPH. *Ant.*1182 *pentru că a auzit [vorbindu-se] despre copilul său*; (+ ac. și part.) νεκρούς κλύουσα δυσμόρως θανόντας AESCH. *Th.*837 *aflând că aceste leșuri au avut o moarte amarnică*. III a auzi, a asculta, a-și pleca urechea la: (d. rugăciuni, dorințe) (+ gen.) κλυθι μεν IL. 1.37 *auzi-mă (sc. ascultă-mi rugăciunea)*; τοῦ δ' ἔκλυε Φοῖβος Ἀπόλλων IL. 1.43 *Phoibos Apollon își plecă urechea la vorba lui*; (+ dat. pers. și gen. lucru) θεὰ δέ οἱ ἔκλυεν ἀρῆς OD. 4.767 *zeița îi ascultă ruga*. IV a asculta (de), a da ascultare: (+ gen.) IL. 7.379, AESCH. *Ag.*1064, ~ τὸν ἐσθλὸν ἄνδρα χρῆ τῶν ἐν τέλει SOPH. *Ai.*1352 *omul cinstit trebuie să asculte de cei care au puterea*; (+ dat.) HES. *Th.*474. V a auzi vorbindu-se despre sine, a avea o reputație: (+ adv.) τὸ δ' ὑπερκόπως ~ εὔβαρὺ AESCH. *Ag.*468 *a fi slăvit prea mult (sc. a fi prea faimos) este o grea povară*; ~ κακῶς SOPH. *Tr.*721 *a-și auzi vorbe rele, a avea faimă rea*. [R. IE *kleu- „a auzi”, cf. κλέος, lat. *clueō* „a fi numit”; sanscr. *śrudhi* = κλυθι]

κλωγμός, οῦ, ὁ *subst.* cloncănit; *ext.* huiduială: PLUT. *M.*813f, LUC. *ITr.*31.

[κλώζω, cf. κλωσμός]

κλώζω, *vb.* |impf. ἔκλωζον| a cloncăni (d. păsări); *ext.* a huidui: DEM. 21.226.

[onomat., cf. κλάζω, κρώζω]

Κλωθες, ὄν, αἱ *subst.* (mitol.) Torcătoarele, Ursitoarele (*zeițe ale destinului*): OD. 7.197.

[κλώθω]

Κλωθώ, οῦς, ἡ *subst.* Clotho (*zeiță a destinului, una dintre cele trei Moire*): HES. *Th.*218, id. *Sc.*258, PI. *O.*1.26, PLAT. *R.*617c, LUC. *Hist. Conscr.*38.

[κλώθω]

κλώθω, *vb.* **I** a toarce: (+ ac.) (lână) HDT. 5.12, κλώθων ἄτρακτον LUC. *IConf.*19 *tor-când [cu] un fus*. **II** a toarce (firul vieții), a ursi, a meni: ARSTT. *Mu.*401b22, (pas.) τὰ κλωσθέντα PLAT. *Lg.*960c *cele ursite*.

[et. nec.]

κλωϊός, (att.) v. κλοιός

κλωμῆκόεις, εσσα, *en adj.* pietros, stâncos: IL. 2.729.

[κλώμαξ, v. κλάω?]

κλών, κλώνος, ὁ *subst.* ramură, crenguță, mlădiță, lăstar: SOPH. *Ant.*713, EUR. *El.*324, PLAT. *Prt.*334b, XEN. *Cyn.*10.7, LXX *Iov* 40.22, (fig.) κλώνες ποδῶν LXX *Iov*18.13 *degetele de la picioare*.

[cf. κλάω, κλάδος]

κλωνίον, ου, τό *subst.* rămurică: PLUT. *M.*641c.

[κλών]

κλώος, (att.) v. κλοιός

κλωπεία, ας, ἡ *subst.* hoție, furt: PLAT. *Lg.*823b, ISOC. 12.211, PLUT. *Phil.*4.1.

[κλωπεύω]

κλωπεύω, *vb.* a fura, a jefui: XEN. *An.*6.1.1, id. *Lac.*2.7.

[κλώψ]

κλωπήϊος, η, ον *adj.* care se strecoară pe furis: (hoț) A.RH. 3.1197.

[κλώψ]

Κλωπίδαι, ὄν, οἱ *subst.* (com.) clopizi (joc de cuvinte între Κρωπίδαι, demă atică, și κλώψ „hoț”): AR. *Eq.*79.

[Κρωπίδαι, κλώψ]

κλωπικός, ἡ, ὄν *adj.* hoțesc, furiș: (pași) EUR. *Rh.*205.

[κλώψ]

κλωπο-πάτωρ, ορος, ὁ *adj.* cu tată hoț sau ascuns: (d. Pan, fiu al lui Hermes) THEOC. *Syr.*15.

[κλώψ, πατήρ]

κλώσμα, ατος, τό *subst.* fir (tors), tort: LXX *Num.*15.38.

[κλώθω]

κλωσμός, οῦ, ὁ *subst.* **I** cloncănit: (d. cloști) PLUT. *M.*129a. **II** clăncăit, plescăit (de limbă): (pentru a îndemna caii la mers) XEN. *Eq.*9.10.

[κλώζω, cf.]

κλωστήρ, ἦρος, ὁ *subst.* **I** fus: THEOC. 24.70, A.RH. 4.1062. **II** fir (tors), tort: AESCH. *Ch.*507. **III** firele toarse de pe fus; scul, ghem: AR. *Ra.*1349, id. *Lys.*567. **IV** (fig.) fir

al destinului: PLUT. *Thes.*24.5 (Oracl. ap.).

[κλώθω]

κλωστός, ἡ, ὄν *adj.* tors, răsucit: EUR. *Tr.*537, IOS. *AI3.*152, PLUT. *Sol.*12.1, LXX *Lev.*14.6.

[κλώθω]

κλώψ, κλωπός, ὁ *subst.* hoț, răufăcător: HDT. 1.41, EUR. *Alc.*766, XEN. *An.*4.6.17.

[κλέπτω]

κνακ-, (dor.) v. κνηκ-

κνόμα, (dor.) v. κνήμη

κνώμπτω, v. κνάπτω

κνάπτω, *vb.* {var. ion. att. γνάπτω Aesch. *Pers.*576, κνάμπτω Plat. *R.*616a} a dărâci, a scărmașna, a pieptăna (lâna); *ext.* a sfâșia, a sfârteca, a destrăma: ἐπ' ἀσπαλάθων κνάμπτοντες PLAT. *R.*616a *sfâșiindu-i pe spini*; (pas.) γναπτόμενοι δ' ἀλλ' δεινᾶ AESCH. *Pers.*576 *destrămați de marea cumplită*; (d. trupul lui Hector, târât de carul lui Achilles) SOPH. *Ai.*1031.

[et. nec.]

κνάσαιο, (dor.) v. κνάω

κνάφαλλον, ου, τό [ᾄφ] *subst.* [var. κνέφαλλον, γνάφαλλον] **I** smoc de lână, lațe, călți (*fire rămase după dărăcitul lânii sau al inului și folosite uneori la umplerea pernelor*): LUC. *Iud.Voc.*4. **II** (ext.) pernă: EUR. *Fr.*676, AR. *Fr.*19.2.

[κνάφος]

κνάφειον, ου, τό *subst.* [var. γναφείον] piuă, dârstă, spălătorie (*atelier de curățat și spălat hainele*): HDT. 4.14, LYS. 3.15, PLUT. *Cic.*1.2.

[κνάφος]

κνάφεύς, έως, ὁ *subst.* [var. γναφεύς; fem. κναφεύς Aesch. *Ch.*760] dărăcitor, piuar, înălbitor (*persoană care curăță hainele*): HDT. 4.14, AR. *V.*1128, PLAT. *Gorg.*491a, XEN. *Mem.*3.7.6, LUC. *Icar.*25, NT *Mc.*9.3.

[κνάφος]

κνάφευτικός, ἡ, ὄν *adj.* [var. γναφευτική] (subst.) κναφευτική (subînt. τέχνη) PLAT. *Soph.*227a *meșteșugul dărăciturii*.

[κναφεύω]

κνάφεύω, *vb.* a fi κναφεύς, a curăța hainele: AR. *Pl.*166.

[κναφεύς]

κνᾶφικός, ἡ, ὄν *adj.* [var. γναφικός] (subst.) γναφική (subînt. τέχνη) PLUT. *M.*99d *meșteșugul dărăciturii*.

[κναφεύς, cf. κναφευτικός]

κνάφος, ου, ὁ *subst.* |viit. κνήσω, aor. ἔκνησα| darac, scărmanător (*unealtă de pieptănat și scărmanat lâna*): (ca instrument de tortură) ἐπὶ κνάφου ἔλκων HDT. 1.92 *trăgându-l pe „darac”*; PLUT. *M.*858e.

[v. κνάπτω]

κνάω-ῶ, *vb.* {ind. prez. 3sg. κνᾷ Plut. *M.*61d; inf. med. κνήσθαι Plat. *Grg.*494c, poster. κνᾶσθαι Plut. *M.*89e; dor. opt. aor. med. 2sg. κνάσαιο [ᾶ] Theoc. 7.110} **I** scărpină, a freca: (d. un cal) κνῶν ... ἐπὶ τῇ φάτνῃ τὴν κεφαλὴν XEN. *Eq.*5.1 *frecându-și capul de iesle*; (med.) PLAT. *Grg.*494c, ARSTT. *HA*611b16, ἐνὶ δακτύλῳ κνᾶται τὴν κεφαλὴν PLUT. *Pomp.*48.7 *ἰσι scarpinā capul cu un singur deget*. **II** a gâdila: ἐάν τις τὸν περὶ τὰς μασχάλας τόπον κνήσει, ἐκγελῶσιν ARSTT. *Pr.*965a23 *dacă cineva îi gâdilă pe la subsuori, izbucnesc în răs*; ὅμοιον ... τοῖς τὰ ὄτα περὶ κνωμένοις LUC. *Salt.*2 *precum cei ce își gâdilă urechile cu o pană*; (fig.) PLUT. *M.*61d.

[cf. κνάπτω, κνίζω, κνύω]

κνεφάζω, *vb.* a întuneca, a acoperi cu beznă: AESCH. *Ag.*131.

[κνέφας]

κνεφαῖος, α, ον *adj.* |fem. κνεφαῖος Ar. *Ra.*1350| **I** întunecos: AESCH. *Pr.*1029, EUR. *Alc.*593. **II** înainte de a se face ziuă, cu noaptea în cap: (element predicativ suplimentar) AR. *Ra.*1350, id. *V.*124, ἄρχεται μὲν τούτου τοῦ ἔργου ἔτι ~ XEN. *Lac.*13.3 *ἰσι în-cepe această sarcină când este încă întuneric*.

[κνέφας]

κνέφαλλον, v. κνάφαλλον

κνέφας, αος, τό *subst.* {gen. κνέφαος Od. 18.370, att. κνέφους, poster. κνέφατος; dat. κνέφα Xen. *HG*7.1.15} **I** amurg, crepuscul (de seară), inserare: IL. 1.475, OD. 3.329. **II** întuneric, beznă, negură (a nopții): μελαίνης νυκτὸς ... ~ AESCH. *Pers.*357 *bezna nopții negre*; AESCH. *Eu.*396, EUR. *Hipp.*836, A.RH. 1.518, (fig.) AESCH. *Eu.*378. **III** crepuscul (de dimineață), zori: πρὸ πάντων τοῦ κνέφους AR. *Ec.*291a *dis-de-diminează*; ἄμα κνέφα XEN. *HG*7.1.15 *înainte de a se face ziuă, la revărsatul zorilor*.

[et. nec.]

κνή, (ep.) v. ἐπικνάω, cf. κνάω:

κνήθω, *vb.* **I** a scărpină, a freca: (med.) ARSTT. *HA*609a32. **II** (ext.) a irita: (pas.)

ARSTT. *Pr.*957b15. **III** a gâdila; a avea mân-cărimi, a avea poftă de: (fig.) κνηθόμενοι τὴν ἀκοήν NT *2Tim.*4.3 *dornici să-și desfete* (propr. *să-și gâdile*) *urechile*.

[κνάω]

κνηκίς, ἴδος, ἡ *subst.* pată gălbuie (pe cer), norișor: CALL. *Hec.fr.*238.17, PLUT. *M.*581f.

[κνηκός]

κνηκός, ἡ, ὄν *adj.* {dor. κνᾶκός Theoc.} gălbui, galben-roșcat: (d. barba unui satir) SOPH. *Fr.*314.367, (d. pielea unui țap) THEOC. 7.16.

[κνήκος]

κνήκος, ου, ὁ *subst.* (bot.) șofrănaș (*plantă cu flori galbene-portocalii*), *Carthamus tinctorius*: ARSTT. *HA*550b27.

[cf. sanscr. *kāñcana-* „aur”, germ. *veche honag* „miere”]

κνήκων, ωνος, ὁ *subst.* {dor. ac. sg. κνᾶκωνα Theoc.} țap (cu părul roșcat): THEOC. 3.5.

[κνηκός]

κνήμ-αργος, ον *adj.* cu pete albe în partea inferioară a picioarelor, pintenog: (tauri) THEOC. 25.127.

[κνήμη, ἀργός]

κνήμη, ης, ἡ *subst.* {dor. κνάμα [νᾶ]} gambă, fluierul piciorului, țurloi, pulpă (*parte a piciorului de la genunchi la gleznă*); picior: κνημῖδας ... περὶ κνήμησιν ἔθηκεν IL. 3.330 *ἰσι puse cnemidele în jurul gambelor*; IL. 4.147, OD. 8.135, HES. *Sc.*122, HDT. 4.168, EUR. *Ph.*1394, PLAT. *Ti.*74e, (la cal) XEN. *Eq.*1.5.

[cf. *vechea irlandeză cnāim*, germ. *veche hamm*]

κνημία, ας ἡ *subst.* spiță (de roată): LYS. *Fr.*95.

[κνήμη]

κνημῖδο-φόρος, ον *adj.* purtător de cnemide: HDT. 7.92.

[κνημίσ, φέρω]

κνημιο-παχής, ἔς *adj.* gros cât gamba: AR. *Fr.*722.

[κνήμη, παχύς]

κνημίσ, ἴδος, ἡ [ἰ] *subst.* cnemidă, pulpar, jambieră (*învelitoare de piele sau de metal, care acoperă și protejează piciorul de la gleznă până la genunchi*): (folosită de soldați) IL. 3.330, HES. *Sc.*122, φέρ' ... κνημῖδας, αἰχμῆς καὶ πέτρων προβλήματα AESCH. *Th.*676 *adu-mi cnemidele, apără-*

toarele împotriva lăncii și a pietrelor; XEN. *An.1.2.17*, PLB. 11.9.4, LXX *IRg.17.6*, (în muncile agricole) OD. 24.229.

[κνήμη]

κνημός, οὔ, ὁ *subst.* (dub.) pinten (de munte), culme, râpă: (pl.) IL. 2.821, OD. 4.337.

[cf. κνήμη]

κνησιάω-ῶ, *vb.* a avea mâncărimi, a simți nevoia de a se scărpinga: AR. *Ec.919*, PLAT. *Grg.494c*.

[κνάω]

κνήσις, εως, ἡ *subst.* I scărpinare: PLAT. *Phlb.46d*. II gădilare: (a urechilor) PLUT. *M.167b*. III mâncărime: PLAT. *Phdr.251c*.

[κνάω]

κνήσμα, ατος, τό *subst.* I răzătură: (fig.) κνήσματά ... καὶ περιτμήματα τῶν λόγων PLAT. *Hp.Ma.304a răzături și frânturi de discursuri*. II mâncărime: XEN. *Smp.4.28*.

[κνάω]

κνησμός, οὔ, ὁ *subst.* I mâncărime, prurit: ARSTT. *HA578b3*, IOS. *B11.656*. II scărpinat: PLUT. *M.126b*. III gădilare, excitare: ARSTT. *Pr.878b7*. IV fricțiune, iritație: PLUT. *M.61a*.

[κνάω]

κνησμώδης, ες *adj.* care provoacă mâncărime, însoțit de mâncărime, pruriginos: (boli) ARSTT. *Pr.887a35*.

[κνησμός]

κνηστίς, ίδος, ἡ *subst.* agrafă (de păr), clamă: PLUT. *Ant.86.4*.

[κνάω]

κνήστις, ιος, ἡ *subst.* [dat. κνήστι] I răzătoare (pentru brânză): IL. 11.640. II șiră a spinării: OD. 10.161.

[κνή, κνάω]

κνηστός, ἡ, ὄν *adj.vb.* dat pe răzătoare, mărunțit, ras: (legume) AR. *Fr.908*.

[κνάω]

κνήφη, ης, ἡ *subst.* mâncărime: LXX *Deut.28.27*.

[κνάω]

κνίδη, ης, ἡ [ῖ] *subst.* {dor. dat. pl. κνίδαισι Theoc. 7.110} I (bot.) urzică, *Urtica*: ARSTT. *HA522a8*, THEOC. 7.110, LXX *Iov31.40*. II (zool.) anemonă-de-mare, actinie: ARSTT. *HA548a23*.

[cf. κνίζω]

Κνίδος, ου, ἡ [ῖ] *subst.* Cnidus (*oraș grecesc în Caria, în sud-vestul Asiei Mici*): AESCH.

Pers.891, HDT. 1.144, THUC. 8.35

κνίζω, *vb.* [impf. ἔκνιζον, f. κνίσω [ῖ], aor. ἔκνισα, pf. inuz.; pas. aor. ἐκνίσθην, pf. κέκνισμαι] {dor. aor. ἔκνιξα Pi. *I.6.50*; conjct. aor. 3sg. κνίση Pi. *P.8.32*} I a râcăi, a zgâria: LXX *Am.7.14*. II a gădila: (pas.) ARSTT. *HA587b7*. III (fig.) 1 a zgândări, a scormoni: οὐ ... σου κνίσω τὸ ῥῆμ' ἕκαστον AR. *Ra.1198 nu am să-ți scormonesc fi-care expresie*. 2 a irita, a supăra, a necăji: Pi. *P.8.32*, (pas.) EUR. *Med.555*. 3 a frământa, a chinui, a roade: Ξέρξην ἔκνιζε ἡ Ἄρταβά-νου γνώμη HDT. 7.12 *părerea lui Artabanos îl frământa pe Xerxes*; SOPH. *OT786*. 4 a ațăța (un sentiment), a stârni: (mânia) Pi. *N.5.32*, (d. dragoste) HDT. 6.62, THEOC. 5.122, (pas.) EUR. *Med.555*, THEOC. 4.59, κεκνισμένος ἔρωτι MEN. *Sam.330 aprins de dragoste*; κέκνισται ... τῆς Νεβρίδος LUC. *DMeretr.10.4 i s-au aprins călcâiele după Nebris*.

[IE *knid-?; cf. κνάω, κνήν]

κνιπο-λόγος, ου, ὁ *subst.* (ornit.) (specie de ciocănitoare sau cojoaică, *Certhia Brachydactyla*): ARSTT. *HA593a12*.

[κνίψ, λέγω]

κνίσα, ης, ἡ *subst.* {ep. ion. κνίση Il. 1.317, dor. κνισῶ Pi. *N.11.7*} I miros de grăsime arsă sau de carne friptă, mireasmă, fum, abur: (d. jertfele aduse zeilor) κνίση δ' οὐρανὸν ἵκεν IL. 1.317 *mireasma [grăsimii] ajunse la cer*; IL. 1.66, OD. 17.270, Pi. *N.11.7*, AR. *Av.193 A.RH.2.692*, (gener.) (d. mirosul mâncărurilor) AR. *Ach.1045*. II grăsime (a animalelor de jertfă): IL. 1.460, OD. 12.360, AESCH. *Pr.496*, (folosită ca ingredient culinar) OD. 18.119.

[cf. lat. *nidor* „miros de ars sau de prăjit”]

κνισάω-ῶ, *vb.* I (*trans.*) a umple cu miros de grăsime arsă sau de carne friptă (*aducând jertfe zeilor*), a înmiresma cu fumul jertfelor: (altarele) EUR. *Alc.1156*, (străzile) AR. *Eq.1320*, DEM. 21.51. II (*intrans.*) a face să se înalțe fumul jertfelor: (+ dat.) DEM. 21.52. [κνίσα]

κνίση, (ep.) v. κνίσα

κνισήεις, εσσα, εν *adj.* {dor. κνισάεις, dat. sg. masc. κνισάντι Pi. *I.4.84*} care miroase a grăsime arsă sau carne friptă, înmiresmat cu fum de la jertfe: (casă) OD. 10.10, (procesiune) Pi. *O.7.80*, (fum) A.RH. 1.858.

[κνίσα]

κνισμός, οὔ, ὁ *subst.* I gâdilare: SOPH. *Fr.*537. II frământare, chin: AR. *Pl.*974. [κνίζω]

κνισώ-ω, *vb.* I a transforma în fum, a arde: (supa) LUC. *Sat.*23. II (pas.) a mirosi a grăsimi arsă sau carne friptă: (momeală) ARSTT. *HA*534b5. [κνισός, κνίσα]

κνισώδης, ες *adj.* [var. κνισώδης] I care miroase a grăsimi arsă sau a carne friptă: ARSTT. *HA*534a23, (fig.) PLUT. *M.*1088f. II grăsos, adipos: (op. ἀπίμελος) ARSTT. *PA*675b11. [κνίσα]

κνισωτός, ή, ὄν *adj.* înmiresmat cu fum de la jertfe: AESCH. *Ch.*485. [κνισώω]

κνίψ, κνίπος, ὁ *subst.* (entom.) furnică, gărgăriță (*insectă dăunătoare*): AR. *Av.*590, ARSTT. *HA*534b19. [et. nec., cf. σκνίψ]

κνοῦς, οὔ, ὁ *subst.* zgomot de pași: AESCH. *Fr.*237. [cf. κνώω]

κνούζα, ης, ή *subst.* (bot.) iarbă-mare, oman: THEOC. 4.25. [v. κονύζα]

κνυζέομαι, *vb.* {dor. prez. 3pl. κνυζέονται Theoc. 2.109, impf. 3sg. ἐκνυζεῖτο Theoc. 6.30} a scheuna, a scânci: (d. căini) SOPH. *OC*1571, AR. *V.*977, THEOC. 6.30, (ext.) (d. coprii) THEOC. 2.109. [onomat., cf. κνυζώω]

κνυζηθμός, οὔ, ὁ *subst.* scheunat, chelălăit: (d. căini) OD. 16.163, A.RH. 3.884. [κνυζέομαι]

κνυζήμα, ατος, τό *subst.* scâncet: HDT. 2.2. [κνυζέομαι]

κνυζόω, *vb.* (dub.) a încetoșa, a tulbura: (ochii) OD. 13.401. [v. κνυζός]

κνύμα, ατος, τό *subst.* zgomot produs prin zgâriere sau răcâire; răcâit, răcâială: (la ușă) AR. *Ec.*36. [κνύω]

κνύος, ους, τό *subst.* mâncărime: HES. *Fr.*133.3. [κνύω]

κνύω, *vb.* a zgâria, a răcâi: AR. *Th.*481. [cf. -κναίω, κνάπτω, κνίζω]

κνώδαλον, ου, τό *subst.* I animal sălbatic, fiară, jivină, dihanie, monstru: OD. 17.317,

HES. *Th.*582, PI. *N.*1.50, AESCH. *Suppl.*264, κνώδαλα πτεροῦντα καὶ πεδοστιβῆ AESCH. *Suppl.*1000 *jivine înaripate și umblătoare pe pământ*: (d. Theseus) ἀνημέρωσα κνώδων ὁδόν SOPH. *Fr.*905 *am curățat drumul de monștri*; THEOC. 24.85, LXX *Înț.*11.15. II (gener.) animal, dobitoc: AESCH. *Ch.*601, (d. măgari) PI. *P.*10.36. III (fig.) dihanie: (d. pers.) AESCH. *Eu.*644, AR. *Lys.*477. [v. κναίω?]

κνώδων, οντος, ὁ *subst.* I (pl.) dinți, țepușe (*montate în părțile laterale ale unei sulite de vânătoare; folosite pentru a proteja mâna și pentru ca sulita să nu pătrundă prea adânc*): XEN. *Cyn.*10.3. II tăiș (de sabie): ξίφους ... διπλοῦς κνώδοντας SOPH. *Ant.*1233 *sabie cu două tăișuri*. III (meton.) sabie, paloș: SOPH. *At.*1025. [v. κνώδαλον, cf. ὁδοῦς „dinte”?]

Κνώσιος, α, ον *adj.* [var. Κνώσσιος] din Cnos(s)os, cretan: HDT. 3.122, SOPH. *At.*199. [Κνωσός]

Κνωσός, οὔ, ὁ, ή *subst.* [var. Κνωσός] Cnos(s)os (*oraș în Creta*): IL. 2.646, OD. 19.178.

κνώσσω, *vb.* (poet.) a dormi: OD. 4.809, PI. *O.*13.71, THEOC. 21.65. [et. nec.]

κοάλεμος, ου, ὁ [ᾱ] *adj.m., subst.* I neghiob, nătărău, tâmpit: AR. *Eq.*198. II (person.) Nătărăul: (zeu al prostiei) AR. *Eq.*221, (po-reclă) PLUT. *Cim.*4.4. [et. nec., cf. κόβαλος]

κοάζ, *onomat.* oac (*cuvânt care imită strigătul broaștelor*): AR. *Ra.*209. [cf. βρεκεκεκέξ]

κοβᾶλίκευμα, ατος, τό *subst.* coțcărie, șmecherie: (pl.) AR. *Eq.*332. [κόβαλος]

κόβαλος, ου, ὁ *adj.m., subst.* I potlogar, coțcar, pezevenchi: AR. *Eq.*450, id. *Ra.*1015, (neut. pl. subst.) κόβαλα AR. *Eq.*417 *coțcării, șmecherii*; (person.) AR. *Eq.*635. II poznaș: (d. o pasăre) ARSTT. *HA*597b23. [et. nec.]

κόγχη, ης, ή *subst.* I (zool.) scoică, midie: (comestibilă) AR. *Fr.*68, (în râuri) XEN. *An.*5.3.8, ARSTT. *HA*528a22, (de mare, producătoare de perle) ARR. *Ind.*8.11. II cochilie (de scoică): ARR. *An.*6.23.3. III cutiuță

sau capac (în formă de scoică, protejând pecetea pusă pe un document): AR. V.585.

[cf. sanscr. *sankha-*]

κόγχος, ου, ό *subst.* [fem. Plb. 6.23.5] **I** (zool.) scoică, midie: AESCH. *Fr.*34, ARSTT. HA528a24, CALL. *Epigr.*5.1. **II** (= lat. *umbo*) gurgui (în centrul scutului): PLB. 6.23.5.

[v. κόγχη]

κογχύλιας, ου *adj.m.* care conține cochilii de scoică; cochilifer: (piatră) AR. *Fr.*193.

[κόγχη, v. κογχίτης]

κογχυλίτης, ου [ᾱ] *adj.m.* v. κογχυλίας: XEN. *An.*3.4.10

[κογχυλίας]

κογχύλιον, ου, τό [ῦ] *subst.* **I** (zool.) scoică (mică): ARSTT. HA547b7. **II** cochilie (de scoică): HDT. 2.12, PLUT. *M.*367b.

[dim. al lui κόγχη]

κοδράντης, ου, ό *subst.* codrant, ban, bănuț (*monedă romană de mică valoare; un sfert de as*): NT *Mt.*5.26.

[lat. *quadrans* „sfert”]

κοέω-ῶ, vb. [aor. ἐκόησα] a băga de seamă, a-și da seama, a înțelege: CALL. *Hec.fr.*232.1.

[*κοφέω, cf. lat. *caveō* „a lua seama, a se feri”, sanscr. *ā-kivante*]

κοθέν, (ion.) v. ποθέν

κόθεν, (ion.) v. πόθεν

κόθορνος, ου, ό *subst.* coturn (*incălțăminte înaltă cu talpa groasă, purtată mai ales de femei; ulterior, folosită de actorii tragici*): HDT. 1.155, AR. *Lys.*657, id. *Ec.*346, PLUT. *Pomp.*35.3, (ca poreclă pentru un oportunist sau trădător, de vreme ce coturnii se potriveau ambelor picioare) XEN. *HG2.*3.31, PLUT. *Nic.*2.1.

[et. nec.]

κόθουρος, ου *adj.* fără ac: (d. trântori) HES. *Op.*304.

[et. nec., cf. οὐρά?]

κοῖ, *onomat.* guiț (*cuvânt care imită sunetul scos de porci*): AR. *Ach.*780.

κοῖζω, vb. a guița: AR. *Ach.*746.

[κοῖ]

κοικύλλω, vb. (dub.) a se uita de jur-împrejur cu gura căscată, a se holba prostește: AR. *Th.*852.

[cf. κόλα]

κοιλαίνω, vb. [aor. ἐκοιλῶνα; pas. aor. ἐκοιλάνθημι] {ion. part. aor. κοιλήνας Hdt. 2.73} **I** (*act.*) a scobi: (un ou) HDT. 2.73, (d.

ciocănitore) ~ ... τὰ δένδρα ARSTT. HA614b14 *a scobi coracii*; χῶμα δέ μοι κοιλανον THEOC. 23.43 *sapā-mi un mormânt*; (pron.) σταγόνες ὕδατος πέτρας κοιλάνουσι PLUT. *M.*2d *picăturile de apă scobesc pietrele. II* (*pas.*) a fi scobit, a avea goluri sau adâncituri: PLUT. *Num.*9.7, IOS. *Aῖ.*140, (fig.) (d. stil) LUC. *Hist.consc.*55.

[κοῖλος]

κοιλᾶς, ἄδος, ἡ *subst.* **I** scobitură: LXX *Lev.*14.37. **II** depresiune, vale, vâlcea: PLB. 5.44.7, LXX *Gen.*14.17, PLUT. *Marc.*29.6.

[κοῖλος]

κοίλασμα, ατος, τό *subst.* scobitură, adâncitură, groapă: LXX *Is.*8.14.

[κοιλαίνω]

κοιλ-έμβολον, ου, τό *subst.* (milit.) formație de luptă în formă de pană concavă: ARR. *Tact.*29.6.

[κοῖλος, ἔμβολον]

κοιλία, ας, ἡ *subst.* {ion. κοιλῆ Hdt.} **I I** cavitate abdominală; abdomen, pânțe, burță, vintre: ἐπλησαν τοῦ νεκροῦ τὴν κοιλὴν HDT. 2.87 *umplu pânțecel mortului*; κενῆ τῆ κοιλία AR. *Eq.*280 *cu burta goală*; εἰς τὴν κάτω ... ἢ τὴν ἄνω κοιλίαν PLAT. *Ti.*85e *în abdomenul superior sau inferior*; (fig., v. sensul III) ἐκ κοιλίας ἄδου LXX *Iona*2.2 *din pânțecel iadului. 2* stomach: ἡ ~ ἢ τοῦ ἀνθρώπου ὁμοία τῆ κυνεῖα ἐστίν ARSTT. HA495b24 *stomacul omului este asemănător cu cel al câinelui. 3* intestin, măruntaie, mațe: HDT. 2.40, THUC. 2.49, (pt. a prepara cărnații) πλύνειν ... τὰς κοιλίας AR. *Eq.*160 *a spăla mațele*; (d. medicamente) τὴν κοιλίαν λύει ARSTT. *Pr.*863b29 *curăță măruntaiele, au efect laxativ*; κοιλίας διάρροια PLUT. *Mar.*30.3 *pânțecăraie (sau diaree). 4* pânțece, uter: τὰ ἔκγονα τῆς κοιλίας σου LXX *Deut.*7.13 *vlăstarele pânțecelui tău*; ἐκ κοιλίας μητρός NT *Mt.*19.12 *din pânțecel mamei. 5* (fig.) inimă (*ca sediu al emoțiilor și sentimentelor*): τὸν νόμον σου ἐν μέσῳ τῆς κοιλίας μου LXX *Ps.*39.9 *Legea Ta este în adâncul inimii mele*; NT *In.*7.38. **II** cavitate: (d. ventricule) ἡ καρδία ἔχει τρεῖς κοιλίας ARSTT. HA496a4 *inima are trei caviități. III* scobitură, adâncitură: (în pământ) ARSTT. *Mete.*349b4. **IV** carcasă, leș: (d. un animal mort) PLB. 7.15.8.

[κοῖλος]

κοιλιακός, ἢ, ὄν *adj.* I referitor la pânțete, abdominal, celiac: PLUT. *Ant.*49.6. II (d. pers.) suferind de o boală intestinală: PLUT. *M.*101c.

[κοιλία]

κοιλιο-πώλης, ου, ὁ *subst.* vânzător de măruntaie (mațe, burtă etc.): AR. *Eq.*200.

[κοιλία, πώλης]

κοιλώδης, ες *adj.* în formă de stomac, concav: ARSTT. *PA*678b30.

[κοιλία, -ωδης]

κοιλο-γάστωρ, ορος *adj.* I cu burta scobită, lihnit de foame, hămesit: (d. lupi) AESCH. *Th.*1035. II scobit, concav: (d. un scut) AESCH. *Th.*496.

[κοῖλος, γαστήρ]

κοιλό-πεδος, ον *adj.* scobit (în pământ), adânc: (vale) Pl. *P.*5.38.

[κοῖλος, πέδον]

κοῖλος, η, ον *adj.* |compar. -ότερος, superl. -ότατος| I scobit, concav: (d. corăbii) κοίλησιν ... παρὰ νηυσί ΙΙ. 1.26, *în preajma corăbiilor* [scobite]; OD. 1.211, HES. *Op.*689, Pl. *O.*6.10, (spec.) ἐς κοίλην νέα HDT. 8.119 *în cala navei*; (d. Calul Troian) κοῖλον δόρυ OD. 8.507 *lemnul scobit*; πέτρα κοίλη AESCH. *Eu.*23 *stâncă scobită* (sc. *peșteră, grotă*); ἄσπιδας κοίλας HDT. 7.89 *scuturi concave*; (op. κυρτός „convex”) ARSTT. *Ph.*222b3, κοίλη τῆ χειρὶ LUC. *DMort.*7.1 *în căușul mâinii*. // **κοῖλον**, ου, τό *subst.* scobitură, adâncitură, cavitate: τὰ κοῖλα τῆς γῆς PLAT. *Phd.*109b *scobiturile pământului*; (d. abdomen) EUR. *Ph.*1411, (d. ventricule) ARSTT. *HA*496a13, (ext.) τὰ κοῖλα τῶν ὑποδημάτων LXX *IIs.Nav.*9.5 *tălpile încălțărilor*. II găunos, scorburos: κοίλης ἀχέρδου SOPH. *OC*1596 *pār* [sălbatic] *scorburos*. III aflat în vale, formând o depresiune, adâncit, jos: (d. locuri, regiuni) OD. 4.1, SOPH. *OC*378, ἢ Θεσσαλίη ... ἐοῦσα κοίλη HDT. 7.129 *Thessalia, care formează o depresiune*; ἐν κοίλῳ χωρίῳ THUC. 7.81 *într-un loc adâncit*; (d. drumuri) ΙΙ. 23.419, Pl. *O.*9.34, THUC. 3.107. IV adânc, adâncit, afund: ἐν κοίλῳ ὄντι τῷ ποταμῷ THUC. 7.84 *în albia adâncă a râului*; κοίλα δέμνια SOPH. *Tr.*901 *pat adânc* (sc. *moale, încăpător*); (d. pecingine) οὐκ ἔστιν κοίλη ἀπὸ τοῦ δέρματος LXX *Lev.*13.32 *nu este mai adâncită decât pielea*. V zbuciumat: (d. mare) A.RH. 2.595, PLB. 1.60.6. VI scobit,

adâncit, crestă (în linie orizontală): (țărni) OD. 22.385, (port) id. 10.92 ἐν τῷ κοίλῳ καὶ μυχῷ τοῦ λιμένος THUC. 7.52 *în scobitura și adâncitura portului*. VII încovoiat, în-doit: SOPH. *OT*1262. VIII dogit: (d. sunet) LUC. *Ner.*6.

[IE **keuH-*, cf. lat. *cavus* „scobit, concav”, germ. *hohl*]

κοιλοσταθμέω-ᾶ, *vb.* a căpuși cu lambriuri, a lambrisa: LXX *3Rg.*6.9.

[κοιλόσταθμος]

κοιλό-σταθμος, ον *adj.* cu tavan îmbrăcat în lemn, lambrizat: (case) LXX *Ag.*1.4.

[κοῖλος, σταθμός]

κοιλότης, ητος, ἢ *subst.* I scobitură, adâncitură: (în pământ) ARSTT. *Mete.*354a12, PLB. 3.104.4, LXX *Înf.*17.18, διὰ κοιλότητα τοῦ στρατοπέδου PLUT. *Brut.*47.1 *datorită faptului că tabăra era așezată într-o vale*. II cavitate: PLUT. *M.*1005a. III concavitate: ARSTT. *Metaph.*1025b33.

[κοῖλος]

κοιλ-όφθαλμος, ον *adj.* cu ochi adânciți: (op. ἐξόφθαλμος) XEN. *Eq.*1.9, ARSTT. *Phgn.*811b25.

[κοῖλος, ὀφθαλμός]

κοιλώδης, ες *adj.* scobit, adânc: AESOP. *Fab.**dod.*72.

[κοῖλος, -ωδης]

κοῖλωμα, ατος, τό *subst.* I scobitură, adâncitură, cavernă, cavitate: ARSTT. *Mu.*395b34, PLUT. *Sert.*17.2, LXX *2Mac.*1.19. II scorbura: AESOP. 1.24. III fund, bazin, albie (de mare, de râu): PLB. 4.39.2, id. 4.70.7.

[κοιλωώ]

κοιλ-ωπός, ὄν *adj.* scobit, adânc (la înfățișare): (d. o peșteră) EUR. *IT*263.

[κοῖλος, ὤψ]

κοιμάω-ᾶ, *vb.* |viit. κοιμήσω, aor. ἐκοίμησα, pf. inuz.; pas. viit. κοιμηθήσομαι, aor. ἐκοιμήθη, pf. κεκοίμημαι| {ep. aor. κοίμησα, med. κοιμησάμην ΙΙ. 1.476; dor. aor. pas. ἐκοιμάθη [ᾶ] Soph. *El.*509} I (act.) 1 a culca, a adormi, a pune să doarmă sau să se odihnească: (+ ac. pers.) OD. 3.397, (ext.) (d. Somn) κοιμησόν μοι Ζηνὸς ... ὄσσε ΙΙ. 14.236 *fă să mi-adoarmă ochii lui Zeus*; βλέφαρα μὴ κοιμῶν ὑπνω AESCH. *Th.*3 *nelăsându-și pleoapele să adoarmă*. 2 (fig.) a adormi, a domoli, a potoli, a liniști, a alina: (d. vânturi, valuri) ΙΙ. 12.281, OD. 12.169, (o flacăra) AESCH. *Ag.*597, *κοίμησον στόμα*

AESCH. *Ag.*1247 *adoarmă-ți gura* (sc. *fă-ți gura să tacă*); (d. dureri) IL. 16.524, κοιμῶ τόδ' ἔλκος SOPH. *Ph.*650 *alin această rană*. **II** (*med., pas.*) **1** a se culca: IL. 1.476, id. 24.673, OD. 4.302, κοιμήσαντ' ἄρ' ἔπειτα καὶ ὕπνου δῶρον ἔλοντο IL. 7.482 *apoi se culcară și primiră darul somnului*. **2** (frecv.) a dormi, a adormi: IL. 1.610, OD. 4.403, ἐς τὸ οἶκημα ἐν τῷ κοιμώμεθα HDT. 1.9 *in iatacul in care dormim*; ἐκείνης τῆς νυκτὸς οὐδεὶς ἐκοιμήθη XEN. *HG2.2.3 in acea noapte nimeni nu a putut dormi*; κοιμᾶσθαι βαθέως THEOC. 8.66 *a dormi adânc*; (+ ac. intern) ποῖον δέ τινα ὕπνον ἐκοιμῶ XEN. *Hier.*6.8 *ce fel de somn dormeai*. **3** a se culca, a dormi (cu cineva), a avea relații sexuale: OD. 8.295, Pl. *I.8.21*, (+ dat.) οὐ τινι κοιμηθεῖσα θεῶν HES. *Th.*213 *fără să se fi culcat cu vreunul dintre zei*; (παρά + dat.) HDT. 3.68, (σύν + dat.) EUR. *Andr.*390 (μετά + gen.) LXX *Ex.*22.15. **4** (eufem.) a (a)dormi (de veci), a muri, a fi mort: (+ ac. intern) κοιμήσατο χάλκεον ὕπνον IL. 11.241 *adormi somnul de aramă*; ἱερὸν ὕπνον κοιμᾶται CALL. *Ep.*9.2 *doarme somnul cel sfânt*; (abs.) SOPH. *El.*509, LXX *Gen.*47.30, οἱ κοιμηθέντες ἐν Χριστῷ NT *1Cor.*15.18 *cei ce au adormit în Hristos*. **5** a sta de strajă (noaptea): AESCH. *Ag.*2, XEN. *Cyr.*1.2.4. **6** a rămâne noaptea, a sta peste noapte: μὴ κοιμηθῆ στέαρ ... ἔως πρωὶ LXX *Ex.*23.18 *grășimea să nu rămână până dimineață*; LXX *Lev.*19.13. **7** a visa: LUC. *Gall.*6.

[v. κείμαι]

κοίμημα, ατος, τό *subst.* **I** dormire, dormit, somn: SOPH. *Fr.*314.274. **II** dormire împreună, întreținere de raporturi sexuale, culcuș (cu cineva): (d. relația dintre Iocaste și Oidip) (pl.) SOPH. *Ant.*864.

[κοιμάω]

κοίμησις, εως, ἡ *subst.* **I** dormire, adormire: PLAT. *Smp.*183a, περὶ τῆς κοιμήσεως τοῦ ὕπνου NT *In.*11.13 *despre adormirea somnului* (sc. *despre somnul obișnuit, ca odihnă*). **II** adormire, moarte: LXX *Sir.*46.19.

[κοιμάω]

κοιμίζω, *vb.* **I** (*act.*) **1** a culca, a adormi, a pune să doarmă *sau* să se odihnească: (+ ac. pers.) CALL. *Iov.*47, (cămile) LXX *Gen.*24.11, (ext.) ὄμμ' ἐν εὐφρόναι οὐτ' ἐκοίμισ' EUR. *Rh.*825 *toată noaptea n-am*

închis un ochi. **2** a adormi (pe vecie), a omori: (+ ac. pers.) SOPH. *Ai.*832, EUR. *Hec.*473, LXX *Ps.Sol.*2.31. **3** (fig.) a adormi, a domoli, a potoli, a liniști, a alina: (mare) SOPH. *Ai.*674, (mânia) PLAT. *Lg.*873a, (durerile) XEN. *Smp.*2.24, κοιμίσαι ξίφη EUR. *Rh.*669 *a potoli săbiile* (sc. *a vâri săbiile în teacă*). **II** (*med., pas.*) **1** a dormi: EUR. *Hec.*826. **2** (fig.) a se domoli, a fi potolit: PLAT. *R.*591b.

[κοιμάω]

κοινάν, ἄνος, ὁ *subst.* (dor.) v. κοινών: Pl. *P.*3.28.

κοινᾶνέω, *vb.* (dor.) v. κοινωνέω: THUC. 5.79.

κοινᾶνία, ας, ἡ *subst.* (dor.) v. κοινωνία: Pl. *P.*1.97.

κοινάσας, (dor.) v. κοινώω

κοινεών, ὄνος, ὁ *subst.* v. κοινών, κοινωνός: EUR. *HF*149, id. *HF*340.

κοινη, *adv.* **I** în comun, împreună, laolaltă: HDT. 1.148, SOPH. *OT*606, EUR. *Hipp.*731, ἄ ~ κεκτῆμεθα THUC. 4.61 (*bunuri*) *pe care le-am agonisit în comun*; ~ δὲ πλεῦσας δεῖ με καὶ ~ θανεῖν EUR. *IT*675 *împreună [cu tine] am navigat, împreună [cu tine] trebuie să mor*; (+ dat.) ~ ἐκείνη EUR. *Hel.*829 *împreună cu ea*; (μετά + gen.) HDT. 1.166, PLAT. *Cri.*46d, ~ μετά τῶν Ἑλλήνων βουλεύεσθαι DEM. 19.311 *a delibera în comun cu grecii*; (σύν + dat.) XEN. *Mem.*1.6.14. **II** (în mod) public: καὶ ~ καὶ ἰδίᾳ XEN. *Mem.*2.1.12 *și în viața publică și în cea privată*. **III** în numele statului, (în mod) oficial: PLB. 31.21.6. **IV** având în vedere interesul comun: ~ τὰ σώματα διδόντες THUC. 2.43 *dându-și viața în interesul tuturor* (sc. *pentru comunitate*). **V** pe cheltuiala statului: XEN. *An.*5.4.26. **VI** în general: ARSTT. *Mete.*378b5.

[κοινός]

κοινοβουλέω-ᾶ, *vb.* a delibera în comun: XEN. *Lac.*13.1.

[κοινός, βουλή]

κοινο-βούλιον, ου, τό *subst.* **I** adunare deliberativă, consiliu (general), sfat: PLB. 28.19.1. **II** loc de consiliu: APP. *BC*1.51.

[κοινός, βουλή]

κοινο-βωμία, ας, ἡ *subst.* faptul de a folosi împreună același altar *sau* altar comun: (d. mai mulți zei) AESCH. *Supp.*222.

[κοινός, βωμός]

κοινο-γενής, ἐς *adj.* de rasă încrucișată: PLAT. *Plt.*265e.

[κοινός, γένος]

κοινο-γονία, ας, ἡ *subst.* încrucișare a rase-lor: (d. animale) PLAT. *Plt.*265d.

[κοινός, γένος]

κοινο-δίκιον, ου, τό *subst.* (în Creta) tribunal comun (*pentru soluționarea diferendelor dintre orașele-state*): PLB. 22.15.4.

[κοινός, δίκαιος]

κοινο-θύλακέω-ῶ, *vb.* a folosi împreună aceeași pungă: AR. *Fr.*797.

[κοινός, θύλακος]

κοινο-λέκτρος, ου *adj.f.* tovarăș de pat: (d. soție) AESCH. *Pr.*560, (d. o concubină) (+ gen.) ~ τοῦδε AESCH. *Ag.*1441 *tovarășa lui de pat.*

[κοινός, λέκτρον]

κοινο-λεχίς, ἐς *adj.* tovarăș de pat, concubin: SOPH. *El.*97.

[κοινός, λέχος]

κοινο-λογέομαι-οῦμαι, *vb.* [viit. -ήσομαι, aor. ἐκοινολογησάμην, pf. κεκοινολόγημαι] a discuta, a conversa, a sta de vorbă (cu cineva); a se sfătui, a se consulta, a purta convorbiri, a duce tratative: (+ dat. pers.) HDT. 6.23, THUC. 4.74, XEN. *HG*3.1.9, DEM. 18.137, κοινολογοῦνται ἀλλήλοις περὶ τῆς κρίσεως ARSTT. *Pol.*1268b7 *se consultă unii cu alții în privința deciziei*; (πρός + ac. pers.) THUC. 7.86, PLB. 15.5.9.

[κοινός, λόγος]

κοινο-λογία, *subst.* convorbire, conversație, discuție: PLB. 2.8.7, PLUT. *Cat.Mi.*27.7, LXX *2Mac.*14.22, ἔχειν ... πρὸς ἐκεῖνον ἀπορρήτους κοινολογίας PLUT. *Demetr.*28.9 *a aveia convorbiri secrete cu acela.*

[κοινός, λόγος]

κοινό-πλοος-ους, οον-ουν *adj.* tovarăș de călătorie (pe mare): (d. echipajul unei nave) SOPH. *Ai.*872, (corabie) EUR. *Fr.*852.

[κοινός, πλέω]

κοινό-πους, ουν *adj.* care pășește împreună: ~ παρουσία SOPH. *El.*1104 *sosire împreună.*

[κοινός, πούς]

κοινο-πράγω-ῶ, *vb.* a acționa în comun (cu cineva), a forma o alianță: (+ dat. pers.) PLB. 4.23.8, (abs.) PLB. 30.4.16, PLUT. *Galb.*6.4.

[κοινός, πράσσω]

κοινοπράγία, ας, ἡ *subst.* acțiune comună, alianță: PLB. 5.95.2, PLUT. *Per.*17.3.

[κοινοπραγέω]

κοινός, ἡ, ὄν *adj.* [fem. -ός Soph. *Tr.*207; compar. -ότερος, superl. -ότατος] I comun, obștește; care aparține mai multora *sau* tuturor; care privește pe mai mulți *sau* pe toți: (op. ἴδιος „propriu, particular”) ἴδιος ἀλλ' οὐ ~ PLAT. *R.*535b *propriu, nu comun*; (d. Gorgone) κοινὸν ὄμμ' ἐκτημέναι AESCH. *Pr.*795 *având laolaltă doar un ochi*; θεοὺς κοινούς ἀνακαλέων HDT. 9.90 *invocând zeii obștești*; (pron.) κοινὰ τὰ τῶν φίλων EUR. *Or.*735 *prietenii au toate în comun*; διορύσσοντες τοὺς κοινούς τοίχους THUC. 2.3 *spărgând zidurile comune* (sc. *pereții des-părțitori*); τὸ κοινὸν ἀτόχημα πάσης τῆς Ἑλλάδος PLB. 3.5.6 *nenorocirea comună a întregii Hellade*; (+ dat.) οἶκος ἡμῖν ὄδε ~ ἐστὶν XEN. *Oec.*7.12 *avem în comun această casă*; κοιναι τοῖς ἀνθρώποις αἱ μεταβολαὶ τῆς τύχης IOS. *AI*20.61 *toți oamenii sunt surpuși schimbărilor sortii*; τὴν κοινήν εἰρήνην τοῖς Ἑλλησι PLB. 4.3.8 *pacea generală între eleni*; (+ gen.) PI. *N.*1.32, AESCH. *Pr.*1092. // **ἐκ κοινοῦ**, *locut. adv.* în comun: HES. *Op.*723, AR. *Ec.*610, (= ἀπό κοινοῦ) ARSTT. *Pol.*1272a20. // **ἀπὸ κοινοῦ**, *locut. adv.* din fondul comun, pe cheltuială comună: τρέφειν ἀπὸ κοινοῦ XEN. *An.*5.1.12 *a hrăni din fondul comun*; XEN. *An.*4.7.27, ARSTT. *Pol.*1271a28. // **ἐς (τὸ) κοινόν**, *locut. adv.* în public, în mod public, deschis: AESCH. *Pr.*844, EUR. *Or.*774, ἦντιν' οὖν γνώμην ἔχεις λέγ' ἐς τὸ κοινόν EUR. *HF*86 *spune deschis ce gând ai*. // **κατὰ κοινόν**, *locut. adv.* de comun acord: DEM. 21.94. II comun (întregului popor); obștește, colectiv, public: ἴδιος ἐν κοινῷ σταλεῖς PI. *O.*13.49 *particular însărcinat cu o misiune publică*; τὸ κοινὸν ἀγαθόν THUC. 5.90 *binele comun*; ὑπὲρ τῆς κοινῆς ἐλευθερίας PLAT. *Ep.*357a *pentru libertatea comună*; πάντες κοινῆς σωτηρίας δεόμεθα XEN. *An.*3.2.32 *cu toții avem nevoie de salvarea comună*; περὶ τε τοὺς κατ' ἴδιαν βίους καὶ τὰς κοινὰς πολιτείας PLB. 3.4.6 *atât în viața particulară, cât și în cea publică*; (subst.) τὰ κοινὰ κλέπτειν LYS. 30.23 *a fura [din] avutul public*. // **κοινόν**, ου, τό *subst.* I comunitate, obște, stat; autoritate publică: Σπαρτιητέων τὸ κοινόν HDT. 1.67 *statul spartan*; τὸ ~ τῶν Αἰτωλῶν PLB. 4.4.4 *comunitatea etolienilor*; οὐ προσεδέξαντο αὐτὸν ἐς τὴν πόλιν οὐδ' ἐπὶ τὸ ~ THUC. 2.12

nu l-au primit nici în cetate, nici în fața obștii; οὔτε τοὺς ιδιώτας οὔτε τὸ ~ τῆς πόλεως βλάβπει LYS. 16.18 *nu răgubesc nici indivizii particulari, nici statul*; ἐπὶ βλάβῃ τοῦ κοινοῦ IOS. A14.46 *în dauna statului*. **2** tezaur public, vistierie a statului: HDT. 7.144, THUC. 1.80, ἐν τῷ κοινῷ καὶ ἐν τοῖς ἱεροῖς THUC. 6.6 *în tezaurul public și în temple*. **3** interes comun, bine obștesc: HDT. 3.82. **4** (pl.) treburi publice: τὰ κοινὰ πράττειν DEM. 19.99 *a gestionarea treburilor publice (sau a face politică)*. **III** comun, obișnuit, uzual, firesc, normal: (d. sânge) κοινότατον τοῖς ἐναίμοις ARSTT. HA520b11 *partea cea mai comună la toate animalele cu sânge*; κατὰ τὴν κοινήν διάλεκτον IOS. Ap.1.82 *în dialectul comun (sc. în limba populară)*; (subst.) τὰ κοινὰ MEN. Sam.242 *vorbele obișnuite*; τὰ κοινὰ καὶ προφανόμενα πᾶσι παρέλειπε PLB. 10.6.11 *a lăsat deoparte stratagemele obișnuite și evidente pentru toți*. **IV** de natură sau origine comună; ἰνρudit: (d. Antigonă și Ismena) κοινὰ πατρός ἀδελφείᾳ SOPH. OC535 *deopotrivă surori ale tatălui lor*; κοινοῦ πατρός AESCH. Eu.89 [*născuți*] *din același tată*. **V** imparțial, echilibrat, egal, neutru: (d. pers.) ἤξιουν ... κοινοὺς εἶναι κατ' ἐκεῖνα THUC. 3.68 *le propuseseră să fie neutri în conformitate cu acel [tratat]*; κοινοὺς εἶναι τῷ τε διώκοντι καὶ τῷ φεγγοντι LYS. 15.1 *a fi imparțiali față de acuzator și față de acuzat*; ἴσοι καὶ κοινοὶ ... ἀκροαταὶ DEM. 29.1 *audienței corecți și imparțiali*; (d. vicisitudinile războiului) THUC. 5.102. **VI** deschis, ușor accesibil, sociabil, binevoitor: (d. pers.) (+ dat.) XEN. Cyn.13.9, ~ ἅπασιν γενέσθαι ISOC. 5.80 *a deveni la fel de sociabil cu toți*. **VII** părtaș: ~ ἐν κοινοῖσι λυπεῖσθαι ξυνών SOPH. Ai.267 *a fi părtaș la suferințe*; SOPH. OT240. **VIII** accesibil (multora sau tuturor): ὁ μῦθος ... ~ οὐδαμῶς ὄδε EUR. Hipp.609 *povestea aceasta nu era pentru urechile tuturor*. **IX** (filos.) comun, general, universal: κοινὰ ἀρχαί ARSTT. APo.88a36 *principii comune*; ~ ὄρος ARSTT. Metaph.987b6 *definiție generală*. **X** vulgar, profan, necurat, impur: ἡ ἡδονὴ κοινὸν καὶ ἀνελεύθερον PLUT. M.751b *plăcerea este un lucru vulgar și josnic*; ἐκφέρειν εἰς κοινοὺς ἀνθρώπους IOS. A112.112 *a dezvălui vulgarului profan*; κτήνην κοινὰ LXX IMac.1.47 *animale necurate*;

κοινᾶς χερσὶν NT Mc.7.2 *cu mâinile necurate*; (subst.) φαγεῖν κοινὰ LXX IMac.1.62 *a mânca lucruri necurate*.

[IE *kom; cf. lat. cum „(împreună) cu”]

κοινότης, ητος, ἡ *subst.* I comunitate, posesiune sau utilizare în comun: τὴν περὶ τὰ τέκνα κοινότητα καὶ τὰς γυναῖκας ARSTT. Pol.1266a34 *deținerea în comun a copiilor și a femeilor*; (d. spartani) περὶ τὴν διαίταν ... ~ PLB. 6.48.3 *mesele luete în comun*. **II** caracter comun, însușire comună: PLAT. Tht.208d, (pl.) αἱ κοινότητες ἐπιφαινόνται ταῖς πράξεσιν PLUT. Comp.Lyc.Num.1.1 *însușirile comune se văd în faptele lor*. **III** caracter comun sau uzual: (d. dialectul atic, în comparație cu cel doric și cel ionic) τὴν τῆς φωνῆς κοινότητα ISOC. 15.296 *characterul comun al limbii [noastre]*. **IV** tovărășie, camaraderie, sociabilitate: XEN. HG1.1.30.

[κοινός]

κοινό-τοκος, ον *adj.* (poet.) născut din părinți comuni, frățesc: SOPH. El.857.

[κοινός, τίκτω]

κοινο-τροφικός, ἡ, ὄν *adj.* referitor la hrănirea sau creșterea în comun: PLAT. Plt.264d. // **κοινοτροφική**, ἡ (subînt. ἐπιστήμη) *subst.* știința creșterii în comun (a animalelor): PLAT. Plt.261e.

[κοινός, τρέφω]

κοινο-φαγία, ας, ἡ *subst.* faptul de a mânca lucruri necurate: IOS. A11.346.

[κοινός, φαγεῖν]

κοινο-φιλής, ἐς *adj.* care arată aceeași dragoste (cu cineva): AESCH. Eu.985.

[κοινός, φιλέω]

κοινό-φρων, ον *adj.* într-un gând (cu): (+ dat.) EUR. Ion577, id. IT1008.

[κοινός, φρήν]

κοινόω-ῶ, vb. [viit. -ῶσω, aor. ἐκοίνωσα, pf. ἰνυζ.; med. viit. κοινώσομαι, aor. ἐκοινώσαμεν; pas. aor. ἐκοινώθη] {dor. viit. κοινάσομαι [ā] Pi. N.3.12; part. aor. pl. κοινάσαντες [ā] Pi. P.4.115} **I** (act.) **1** a face să fie comun, a pune în comun, a împărtăși, a împărți (cu), a uni, a asocia: (+ ac.) THUC. 1.39, (+ ac. și dat) ὀπόσαι τῇ φύσει ἐκοίνωσαν τὴν αὐτῶν δύναμιν PLAT. Lg.889d [*artele*] *care își unesc puterea cu cea a naturii*. **2** a comunica, a împărtăși (o informație), a face cunoscut: ταῦτα τοῖς κρατοῦσι δομᾶτων κοινώσομεν AESCH. Ch.717 *vom comunica acestea stăpânilor*

casei; τῷ πλήθει τὰ ῥηθέντα κοινώσαντες THUC. 2.72 *comunicând poporului cele spuse*; κοίνωσον μῦθον ἐς ἡμᾶς EUR. *IA44 vorbeste cu noi*; (fig.) νυκτὶ κοινάσαντες ὁδόν PI. *P.4.115 împărtășind drumul [doar] nopții*. 3 a pângări, a întina, a spurca: γαστέρα ἐκοινώσας μιαιοφαγία LXX *4Mac.7.6 ἡ-αὶ pângărit stomacul cu mâncăruri necurate*; (+ ac. pers.) NT *Mt.15.11. II (med.) I a face să fie comun, a(-și) uni (cu)*: (+ dat.) PI. *N.3.12. 2 a face în comun, a conlucra*: ἵνα δοκῇ πάντα μετ' ἐκείνου κοινοῦσθαι THUC. 8.82 *ca să pară că toate le face împreună cu acela*. 3 a se face părtaş, a lua parte (la), a împărtăși: (+ gen.) τῆσδε κοινοῦσθαι φυγῆς EUR. *Ph.1709 a împărtăși acest exil (sc. a împărți exilul cu mine)*; (+ ac.) κοινουμένη τὰς συμφορὰς σοι EUR. *Ion608 care a împărtășit necazul cu tine*; (abs.) οὐτ' ἠθέλησας οὐτ' ἐγὼ 'κοινωσάμην SOPH. *Ant.539 nici tu nu ai vrut, nici eu nu te-am luat părtaşă*. 4 a se sfătui cu, a discuta: κοινωσάμενοι περὶ πάντων ἑαυτοῖς PLB. 7.16.3 *după ce au discutat între ei toate detaliile*; (d. consultarea unui zeu) XEN. *An.6.2.15. III (pas.) a fi făcut comun sau părtaş, a fi asociat, a fi unit (cu)*: οὐχ ἐκούσα τῶιδ' ἐκοινώθην λέγει EUR. *Andr.38 fără voia mea am fost făcută să impart acest pat*; PLAT. *Ti.59b*.

[κοινός]

κοίνωμα, ατος, τό *subst.* împreunare (trupească): PLUT. *M.338b*.

[κοινόω]

κοινών, ὄνος, ὁ *subst.* {dor. dat. sg. κοινῶνι PI. *P.3.28*} care participă la (o acțiune); părtaş, tovarăș, colaborator, aliat: (+ gen.) XEN. *Cyr.7.5.35, (fig. d. minte) PI. P.3.28*.

[v. κοινωτός]

κοινωνέω-ῶ, vb. |viit. -ήσω, aor. ἐκοινώνησα, pf. κεκοινώνηκα| I a avea sau a face (ceva) în comun; a lua parte (împreună cu cineva) la (o acțiune), a participa, a fi sau se face părtaş la, a împărtăși: (+ gen.) AESCH. *Supp.325, SOPH. Tr.546, πόνου τοῦδε ~ θέλω EUR. Cyc.471 vreau să iau parte la această trudă*; ~ τῆς ἐκείνου διανοίας ISOC. 4.2 *a împărtăși modul lui de gândire*; (+ dat. pers. și gen. lucru) ἄκοντι κοινώνει κακῶν AESCH. *Th.1033 împarte nenorocirea cu cel ce nu voiește*; τί δῆτα οὐ ... ἐκοινωνησάτην ἡμῖν τῆς πολιτείας; PLAT. *Lg.753a de ce nu*

veniți să faceți parte din statul nostru?; ~ αὐτῷ τῆς προθέσεως PLB. 38.12.11 *a-i împărtăși intenția*; (+ dat. lucru sau abstr.) οὐδὲν τραγωδία κοινοῦσιν ARSTT. *Po.1453b10 nu au nimic în comun cu tragedia*; μηδὲ κοινώνει ἀμαρτίαις ἄλλοτρίαις NT *1Tim.5.22 nici nu te face părtaş la păcatele altora. II a se însoți, a se întovărăși, a se asocia, a se alia, a se uni, a avea legătură cu*: (+ dat. pers.) ὅς ... κακοῖς ἐκοινώνησεν EUR. *Heracl.300 cel care se însoțește cu oameni de rând*; ἐκοινώνησεν αἰετῷ AR. *Av.653 [vulpea] s-a întovărășit cu un vultur*; (+ prep.) ἐκοινώνησεν Ἰωσαφάτ ... πρὸς Οχοζιαν LXX *2Par.20.35 Iosaphat s-a aliat cu Ochozia*; (pas.) ἐγκώμια κεκοινωνημένα εὐχαῖς PLAT. *Lg.801e cântece de laudă însoțite de rugăciuni. III (spec.) a avea relații (sexuale) cu*: (+ dat. pers.) ἐάν ἄλλοτρία τις ... κοινωῖ γυναικί PLAT. *Lg.784e dacă cineva are relații cu femeia altuia*; LUC. *DDeor.1.2. IV a fi în legătură cu, a comunica*: ἡ μὲν ἐρυθρὰ φαίνεται ... κοινωνοῦσα πρὸς τὴν ἕξω ... θάλατταν ARSTT. *Mete.354a2 Marea Roșie pare a comunica cu marea de dincolo. V a primi, a fi de acord cu*: σκόπει ... πότερον κοινωνεῖς καὶ ξυνδοκεῖ σοι PLAT. *Cri.49d cercetează dacă ești de acord cu mine și îmi împărtășești opinia. VI a da sau a face parte (cuiva), a împărți (cu cineva ceva), a da și altuia*: (+ dat. pers. și gen. lucru) βρωτοῦ μηδενὸς μηδένα τούτῳ ~ DEM. 25.61 *ca nimeni să nu împartă nimic mâncare cu el*; (+ dat. pers. și prep.) κοινώνειτω ... τῷ κατηχοῦντι ἐν πᾶσιν ἀγαθοῖς NT *Gal.6.6 să-l faci părtaş la toate bunurile lui și pe cel ce învață*.

[κοινωνός]

κοινωνημα, ατος, τό *subst.* I întreprindere realizată în comun; tovarășie, asociere: PLAT. *R.333a. II relație, legătură (între persoane, popoare, state)*: ἀνθρώπῳ πρὸς ἄνθρωπον ... ~ ὑπάρχειν PLUT. *Cat.Ma.5.1 a exista o relație între oameni*; (pl.) ARSTT. *Pol.1280b17*.

[κοινωνέω]

κοινωνησις, εως, ἡ *subst.* acțiunea de a împărtăși (ceva cu cineva); faptul de a avea (ceva) în comun; împărțire: (d. copii cu dublă cetățenie) PLAT. *Plt.310b*.

[κοινωνέω]

κοινωνητέον, adj.vb. (neut.) trebuie făcut

sau avut în comun, trebuie participat la, trebuie împărțăși: (+ dat. pers. și gen. lucru) PLAT. R.403b, ARSTT. Pol.1328b25, PLUT. Pomp.4.4.

[κοινωνέω]

κοινωνητικός, ἡ, ὄν *adj.* social, sociabil: (op. ἀπάνθρωπος) PLUT. M.746e.

[κοινωνέω, cf. κοινωνικός]

κοινωνία, ας, ἡ *subst.* {dor. κοινᾶνιa Pi. P.1.97} I asociere, întovărășire; comunitate, societate: ἀνθρώπινη ~ PLAT. Ph.276b *comunitate umană*; ἡ πόλις ~ τῶν ἐλευθέρων ἐστίν ARSTT. Pol.1279a21 *cetatea este comunitatea celor liberi*. II tovărășie, însoțire: λυγρὰὶ δὲ τῶνδ' ὄπλων κοινωνίαι EUR. HF1377 *tristă [este] tovărășia (sc. posesia) acesor arme*. III situație de a împărțăși *sau* a împărți (ceva cu cineva), coparticipare la: (+ gen.) κοινωνίαν γυναικῶν τε καὶ παιδῶν PLAT. R.449d *posesie comună a femeilor și a copiilor*; ἐν κοινωνία ... τῆς τούτου δόξης καὶ τῶν ἔργων εἶναι DEM. 39.18 *a împărțăși cu el reputația și acțiunile sale*; ἐπὶ κοινωνία τῆς ἀρχῆς PLUT. Pyrrh.5.3 *pentru a fi părtaș la domnie*. IV alianță, colaborare (politică, militară): οὔτε φίλιαν ἰδιώταις ... οὔτε κοινωνίαν πόλεσιν THUC. 3.10 *nici prietenie între particulari, nici alianță între cetăți*; πρὸς ὃν ἐποιήσατο τὴν κοινωνίαν τῶν πραγμάτων PLB. 5.35.5 *cu care făcuse alianță*. V legătură, relație: τίς θαλάσσης βουκόλοις ~; EUR. IT254 *ce au în comun boarii cu marea?*; AR. Th.140. VI (spec.) relație (sexuală), împreunare: EUR. Ba.1276. VII asociație (religioasă, comercială), societate, companie: ἴνα μετέχοι τῆς κοινωνίας IS. 9.30 *ca să facă parte din asociație*. VIII (relig.) comunitate, împărțășire: (+ gen.) ~ τοῦ αἵματός τοῦ Χριστοῦ NT 1Cor.10.16 *împărțășire cu sângele lui Hristos*. IX colectivă: κοινωνίαν τινα ποιήσασθαι εἰς τοὺς πτωχοὺς NT Rom.15.26 *a face o strângere de bani pentru săraci*.

[κοινωνός]

κοινωνικός, ἡ, ὄν *adj.* I comunitar, social: κοινωνικὴν ἀρετὴν εἶναι ... τὴν δικαιοσύνην ARSTT. Pol.1283a38 *dreptatea este o virtute comunitară*; PLAT. Def.411e. II referitor la asociații *sau* societăți: (proces) ARSTT. Ath.52.2. III care deține (o proprietate) în comun: DEM. 14.16. IV sociabil, cooperativ, binevoitor: PLB. 2.44.1. V care

pune în comun, care împarte (ceva cu cineva): ἄνδρα ... τῶν ὄντων κοινωνικόν LUC. Tim.56 *un om gata să împartă cu alții tot ce are*; LUC. 1Tim.6.18.

[κοινωνός]

κοινωνικός, *adv.* I ca într-o tovărășie *sau* alianță, în mod echitabil: PLB. 18.48.7. II în mod sociabil: PLUT. M.1108c.

[κοινωνικός]

κοινωνός, οὔ, ὁ, ἡ *subst., adj.* I care ia parte (împreună cu cineva) la (o acțiune); (co)partăș, tovarăș, asociat, colaborator, aliat, complice: (+ gen.) AESCH. Supp.344, SOPH. Tr.730, κακῶν ~ EUR. Med.1361 *părtașă la nenorocire*; κοινωνοὶ πολέμου XEN. Cyr.2.3.3 *tovarăși de luptă*; λαβῶν κοινωνοὺς τῆς τόλμης PLB. 4.81.3 *luând complici ai îndrăznelii sale*; θείας κοινωνοὶ φύσεως NT 2Pt.1.4 *părtași ai firii dumnezeiești*; (+ dat. pers. și gen. lucru) κοινωνοὶ ... ἡμῖν τῆς ἀρχῆς ὄντες THUC. 7.63 *luând parte, împreună cu noi, la dominație*; αὐτῷ κοινωνοὶ εἶναι καὶ πόνων καὶ ἀγαθῶν XEN. Cyr.7.5.71 *a-i fi părtași și la bine și la rău*; (+ prep.) αὐτῶν κοινωνοὶ ἐν τῷ αἵματι τῶν προφητῶν NT Mt.23.30 *părtași cu ei la vârsarea sângelui prorocilor*. II comun: μητέρα κατεργάσαντο κοινωνῶ ξίφει EUR. IT1173 *și-au ucis mama cu aceeași spadă*.

[κοινός]

κοινός, *adv.* [compar. -ότερον și -οτέρως] I în comun, împreună, laolaltă: EUR. Ion1462, THUC. 4.61, ὅτε ~ ἀμφοτέροι ἔπραττον XEN. HG6.5.34 *când și unii și alții acționau în comun*; (compar.) ARSTT. Pol.1272a16, (cu prep.) ~ μετ' ἐμοῦ LXX Tob.S2.2 *împreună cu mine*. II (în mod) public, colectiv: THUC. 2.42. III în interes comun: ISOC. 4.151. IV în mod obișnuit, de obicei, în general, îndeobște: PLUT. Marc. 8.9. V după cum se obișnuiește, cu cuviința obișnuită: τοὺς ἄλλους ἠσπάσατο μετρίως καὶ ~ PLUT. Arat.43.3 *pe ceilalți i-a salutat cu măsură, după cum se obișnuiește*.

[κοινός]

κοίνωσις, εως, ἡ *subst.* punere în comun, asociere: PLUT. M.430e.

[κοίνω]

κοιν-ωφελής, ἐς *adj.* de folos obștesc, folositor tuturor: PLUT M.8a.

[κοινός, ὠφελέω]

κοῖος, (ion.) v. ποῖος:

Κοῖος, ου, ὁ *subst.* (mitol.) Coios (*titan, tatăl lui Leto*): HES. *Th.*134.

κοιρανέω-ᾶ, *vb.* {dor. ind. prez. 3pl. κοιρανέοντι Pi. *O.*14.9; ep. part. κοιρανέων II. 2.207; ep. impf. 3sg. κοιρανέεσκεν A.Rh. 2.998} **I** a fi comandant sau căpetenie, a comanda: (spec. d. armate) κοιρανέων διέπε στρατόν IL. 2.207 *rânduia oștirea în calitate de comandant*; IL. 5.824. **II** a domni, a stăpâni, a conduce: (d. țări, teritorii) AESCH. *Pr.*958, (+ gen.) HES. *Th.*331, τῆσδε κοιρανεὶ χθονός AESCH. *Pers.*214 *este stăpânul acestei țări*; (+ dat.) θεοῖσι ~ AESCH. *Pr.*49 *a domni peste zei*; (pas.) CALL. *Del.*167. **III** a conduce, a organiza: (dansuri, ospete) Pi. *O.*14.9.

[κοίρανος]

κοιρανίδης, ου, ὁ [vī] *subst.* conducător, stăpânitor: SOPH. *Ant.*940.

[κοίρανος]

κοίρανος, ου, ὁ *subst.* (poet.) comandant, căpetenie, conducător, stăpânitor, domn, rege: εἷς ~ ἔστω, εἷς βασιλεύς IL. 2.204 *să fie un singur comandant, un singur rege*; IL. 11.465, Pi. *N.*3.62, AESCH. *Ag.*549, SOPH. *OC*1287, EUR. *Med.*71, (iron.) ξείνων καὶ πτωχῶν ~ OD. 18.106 *căpetenie a străinilor și a cerșetorilor*.

[IE *kor(i)o- „război, armată”; cf. gotică *harjis*, lituaniană *kārias*]

κοιτάζω, *vb.* {dor. aor. 3sg. κοιτάξατο Pi. *O.*13.76} **I** (*act.*) a culca: (turmele) LXX *Ier.*40.12, (abs.) id. *Cânt.*1.7. **II** (*med.*) **1** a se culca, a dormi: Pi. *O.*13.76, LXX *Lev.*15.20. **2** a se culcuși, a se cuibări: (d. animale) LXX *Soph.*2.14, PLUT. *Lys.*16.4. **3** a mânea (peste noapte): PLB. 10.15.9.

[κοίτη]

κοιταῖος, α, ον *adj.* care se culcă (în pat); care rămâne să doarmă peste noapte: DEM. 18.37 (Decr. ap.), PLB. 3.61.10. // **κοιταῖον**, ου, τό *subst.* culcuș, vizuină: PLUT. *TCG*9.5.

[κοίτη]

κοιτασία, ας, ἡ *subst.* împreunare sexuală: LXX *Lev.*20.15.

[κοιτάζω]

κοιταστέον, *adj.vb.* (neut.) trebuie culcat: ARR. *Cyn.*9 (tit.).

[κοιτάζω]

κοίτη, ης, ἡ *subst.* {dor. κοίτα Pi., Aesch., Soph., Eur.} **I** **1** loc de culcat, pat, culcuș: ἀεκελίω ἐνὶ κοίτῃ OD. 19.341 *într-un*

culcuș sărăcăcios; κῶρριψεν αὐτὴν ... ἐς κοίτην EUR. *Alc.*188 *și s-a aruncat ... în pat*; (ext.) (d. o peșteră) SOPH. *Ph.*160, (d. un mormânt) κοίταν δ' ἔχει νέρθεν εὐσκίαστον SOPH. *OC*1706 *are dedesubt culcuș bine umbrît*; (fig.) ἐν μεσημβριναῖς κοίταις AESCH. *Ag.*566 *în patul (sau în tihna) amiezii*. **2** (spec.) pat matrimonial: AESCH. *Supp.* 804, SOPH. *Tr.*17, EUR. *Med.*152, ~ ἀμίαντος NT *Evr.*13.4 *pat nespurcat*. **3** culcuș, adăpost, cuib, vizuină: (d. păsări) EUR. *Ion*155, (d. cerbi) CALL. *Dian.*96, (d. păianjeni) ARSTT. *HA*623a12, (d. oi) LXX *Is.* 17.2. **II** culcare: ὥρη τῆς κοίτης HDT. 1.10 *ceasul culcării*; XEN. *Cyr.*2.3.1. **III** împreunare sexuală: Pi. *P.*11.25, EUR. *Hipp.*154, LXX *Lev.*18.20, (peior.) κοίταις καὶ ἀσελγείαις NT *Rom.*13.13 *în desfrânări și în fapte de rușine*; (spec.) ~ σπέρματος LXX *Lev.*15.16 *scurgere de sămânță, ejaculare*. **IV** ladă, coș: MEN. *Dysc.*448, τὰς μυστικὰς κίστας PLUT. *Phoc.*28.2 *cistele sacre*.

[κεῖμαι]

κοιτίς, ἴδος, ἡ *subst.* lădiță, coșuleț: MEN. *Epit.*381, κοιτίδας πλεκτάς ἐκ φοίνικος ARR. *An.*3.4.3 *coșuri împletite din palmier*; IOS. *AI*2.224.

[dim. al lui κοίτη]

κοῖτος, ου, ὁ *subst.* **I** loc de culcare, culcuș, pat: (d. păsări) στουγερός ... ~ OD. 22.470 *groaznic culcuș*; (d. oameni) THEOC. 24.51. **II** culcare, somn: ἐπὶ κοῖτον ... ἐσσεύοντο OD. 14.455 *se grăbiră la culcare*; OD. 19.515, HES. *Op.* 574, κοῖτον ἐποιέετο HDT. 1.9 *se duse la culcare*; κοῖτον ἰαύει EUR. *Rh.*740 *doarme*.

[κεῖμαι, v. κοίτη]

κοιτών, ὄνος, ὁ *subst.* cameră (de culcare), dormitor, iatac: AR. *Fr.*6, LXX *Ex.*7.28, ὁ περὶ τὸν κοιτῶνα IOS. *Vit.*382, ὁ ἐπὶ τοῦ κοιτῶνος NT *FA*12.20 *cămărașul*.

[κοίτη]

κοκάλια, ὠν, τά *subst.* (zool.) (pl.) (specie de) crustacee sau moluște: ARSTT. *HA*528a9.

[v. κόχλος?, κόχλη?]

κοκκίζω, *vb.* a scoate sămburii (din): (+ ac.) AESCH. *Fr.*363, AR. *Fr.*610.

[κόκκος]

κόκκινος, η, ον *adj.* stacojiu, roșu-aprins: (tunică) PLUT. *Fab.*15.1, (lână) NT *Evr.*9.19, (d. pers.) ~ γενόμενος ὑπανεδύετο MEN. *Sic.*206 *facându-se stacojiu [la față]*,

*se dădu puțin înapoi. // κόκκινον, ου, τό subst. (fir, mățase, obiect) stacojiu, cărmâz: LXX Gen.38.28, ή γυνή ήν περιβεβλημένη πορφυροῦν καί κόκκινον NT Apoc.17.4 *fe-meia era îmbrăcată în purpură și stacojiu.* [κόκκος]*

κόκκος, ου, ό *subst.* I sâmbure, grăunte, bob, sâmbântă: (de rodie) HDT. 1.143, CALL. *Lav.Pall.*28, οί κόκκοι γίνονται φοινικοῖ ARSTT. *Col.*799a10 *sâmburii se fac rubinii;* (de grâu) AESOP. 1.271, (de muștar) NT *Mt.*13.31. II gogoasă (de coșenilă); vopsea stacojiei, cărmâz: LXX *Sir.*45.10, (d. o cata-peteasmă) ἐκ βύσσου καί κόκκου πεποιημέ-να Ios. *AI*12.250 *făcută din pânză de in sub-țire și vopsea stacojiei.* [et. nec.]

κόκκῶ, *interj.* I cucu: (cuvânt care imită cân-tecul cucului) AR. *Av.*505. II (strigăt de che-mare *sau* de îndemn la acțiune) hai!: AR. *Av.*507, id. *Ra.*1384. [onomat., cf. sanscr. *kokilā-*, lat. *cuculus* „cuc”, v. κοκκύζω]

κοκκυ-βάας, ό *adj.m.* (ὄρνις) care strigă cu-curigu: (d. cocoș) SOPH. *Fr.*791. [κόκκυ (v. κοκκύζω), βοάω]

κοκκύζω, *vb.* |aor. ἐκόκκυσα, pf. κεκόκκυκα| {dor. κοκκύσδω Theoc.7.124} I a cânta cucu: (d. cuc) HES. *Op.*486. II a cânta cucurigu: (d. cocoș) AR. *Ec.*31, THEOC. 7.124, ARSTT. *HA*631b9, (fig. d. po-eții care încearcă să rivalizeze cu Homer) ποτι Χιον αἰοιδὸν ἀντία κοκκύζοντες THEOC. 7.48 *cârâind la aedul din Chios.* III (ext.) a striga (pe cineva), a da (cuiva) sem-nalul de pornire (strigând cucu *sau* cucu-rigu): AR. *Ra.*1380. [κόκκυ]

κόκκυξ, ὄγος, ό *subst.* I (ornit.) cuc, *Cuculus canorus*: HES. *Op.*486, AR. *Av.*504, ARSTT. *HA*563b14, (fig.) κόκκυγές γε τρεῖς AR. *Ach.*598 *da, trei cuci [te-au ales]!* (sc. *doar câțiva nătărași*). II (iht.) rândunică-de-mare roșie, *Trigla cuculus*: (d. care se credea că scoate sunete precum cele ale cucului) ARSTT. *HA*535b18. [κόκκυ]

κολαβρίζω, *vb.* a dansa κόλαβρος (dans tra-cic), *ext.* a batjocori: (pas.) LXX *Iov.*5.4. [κόλαβρος]

κολάζω, *vb.* |viit. -άσω [ἄ], aor. ἐκόλασα, pf. inuz.; *pas.* viit. κολασθήσομαι, aor. ἐκο-

λάσθην, pf. κεκόλασμα| {att. viit. contr. med. 2sg. κολᾶ Ar. *Eq.*456; part. viit. κολω-μένους Ar. *V.*244} I a pedepsi: (+ ac. pers.) ὡς κολάζω τὸν ἀδικοῦντά σ' EUR. *Ba.*1322 *ca să îl pedepsesc pe cel care te nedreptă-țește;* τοὺς ἀδίκους ~ THUC. 3.52 *a pedepsi pe cei care au încălcat legea;* τὸν μὴ μετέ-χοντα καὶ διδάσκειν καὶ ~ PLAT. *Prt.*325a *a-l înapăta și a-l pedepsi pe cel care nu parti-cipă [la virtute];* ἐπ' ἀγαθῷ ἐκόλασά τινα XEN. *An.*5.8.18 *am pedepsit pe cineva spre binele lui;* (+ ac. abstr.) χρηστά δ' οὐ κολά-ζομεν EUR. *Suppl.*575 *nu pedepsim faptele bune;* (+ dat.) θανάτωι ... κολάζομεν EUR. *Hel.*1172 *pedepsim cu moartea;* λόγοις ~ SOPH. *Ai.*1160 *a pedepsi cu vorbe;* (med.) τὴν τοῦ Συρακοσίου ἔχθραν κολάσασθαι THUC. 6.78 *a pedepsi dușmănia syracuzani-lor;* τιμωροῦνται δὲ καὶ κολάζονται ... οὐς ἂν οἴωνται ἀδικεῖν PLAT. *Prt.*324c *se răz-bună și îi pedepsesc pe cei pe care îi consi-deră nedrepti;* (pas.) κολασθήσεται τῇ πρε-πούση ζημία THUC. 2.87 *va primi pedeapsa cuvenită.* II a disciplina, a corecta, a cum-păta, a domoli: τὰς ἐπιθυμίας ... ~ PLAT. *Grg.*491e *a disciplina dorințele;* (pas.) ἡ ἄλμη κολάζεται μιν γινυμένη πᾶσι τοῖς ἀνά-μοις XEN. *Oec.*20.12 *sărătura se corectează prin amestecarea cu substanțe nesărate;* εὐ-πειθὲς λέγομεν καὶ κεκολασμένον ARSTT. *EN*1119b12 *il numim ascultător și discipli-nat;* δίαιταν ... κεκολασμένην PLUT. *Lyc.* 22.2 *fel de viață disciplinat* (sc. *cumpătat*). [κόλος]

Κολαινίς, ἴδος, ἡ *adj.f.* Colainis (*nume sub care era adorată zeița Artemis în dema at-tică Myrrinous*): AR. *Av.*872. [et. nec.]

κολάκεια, ας, ἡ *subst.* |var. κολακία| lingu-șire, măgulire: PLAT. *Grg.*463b, ARSTT. *Pol.*1314a1, DEM. 9.65, ἐν λόγῳ κολακείας NT *ITes.*2.5 *cu cuvinte de lingușire.* [κόλαξ]

κολάκευμα, ατος, τό *subst.* lingușeală: XEN. *Oec.*13.12, (pl.) PLUT. *Demetr.*17. [κολακεύω]

κολᾶκευτός, α, ον *adj.vb.* care trebuie lin-gușit: LUC. *Merc.Cond.*38. [κολακεύω]

κολᾶκευτικός, ἡ, όν *adj.* |comp. -ώτερος| în-clinat spre lingușire, lingușitor: LUC. *Cal.*10, id. *Hist.Consc.*61. // **κολακευτική**,

ή (subīn̄. τέχνη) *subst.* lingușire sau arta lingușirii: PLAT. *Grg.*464c.

[κολακεύω]

κολᾶκεύω, *vb.* I a linguși, a măguli: (+ ac.) AR. *Fr.*689, AR. *Eq.*48, βαρβάρους κολακεύουσιν ἔνεκα ἀργυρίου XEN. *HG*1.6.7 *ī lingușesc pe barbari pentru bani*; PLAT. *Alc.*120b, ISOC. 4.155, (pas.) DEM. 8.34, PLB. 6.57.8. II (abs.) a fi lingușitor: AR. *Eq.*48, PLAT. *R.*538b.

[κόλαξι]

κολᾶκικός, ή, όν *adj.* |comp. -ώτερος, superl. -ώτατος| *inclinat spre lingușire, lingușitor*: PLAT. *Lg.*633d, ARSTT. *EE*1222b4, PLB. 13.4.5 κολακικώτεροι τῶν πιθήκων LUC. *Pisc.*34 *mai lingușitori decât maimuțele*. // **κολακική**, ή (subīn̄. τέχνη) *subst.* lingușire sau arta lingușirii: PLAT. *Grg.*502d.

[κόλαξι]

κολᾶκίς, ίδος, ή *adj.f., subst.* lingușitoare: PLUT. *M.*50d.

[κόλαξι]

Κολᾶκ-ώνυμος, ου, ό *subst.* Colaconymos, sc. „cu nume de lingușitor”: (com. pt. Cleonymos) AR. *V.*592.

[κόλαξ, όνομα]

κόλαξ, ᾄκος, ό *adj.m., subst.* I lingușitor, adulator, lingău: AR. *Pax*756, LYS. 28.4, κόλακι, δεινῶ θηρίῳ καὶ βλάβη μεγάλη PLAT. *Phdr.*240b *lingușitorul, fiară cumplită și pacoste mare*; φαινόμενος γὰρ θαυμαστής καὶ φαινόμενος φίλος ό ~ έστίν ARSTT. *EN*1108a29 *lingușitorul este un admirator aparent și un prieten aparent*; (joc de cuvinte cu κόραξ „corb”) AR. *V.*45. II parazit: PLB. 15.33.2.

[et. nec.]

κολαπτήρ, ήρος, ό *subst.* ciocan, daltă: PLUT. *M.*350d, LUC. *Somn.*13.

[κολάπτω]

κολάπτω, *vb.* |aor. ἐκόλασα; pas. pf. κεκόλαμαι| I a lovi cu pliscul, a ciuguli, a ciocăni: (d. pāsāri) (+ ac.) τὰ ὄμματα ~ αὐτῶν ARSTT. *HA*609b6 *le ciugulește ochii*; APP. *BC*4.101, LUC. *Sacr.*6. II a lovi cu copita: (d. cai) APP. *Pun.*618. III a scobi, a săpa, a grava: (o inscripție) LXX *3Mac.*2.27, (pas.) LUC. *Dips.*6, LXX *Ex.*32.16.

[cf. κόλαφος]

κόλασις, εως, ή *subst.* I pedepsire, pedeapsă (spre îndreptare), corecție: THUC. 1.41,

PLAT. *Ap.*26a, (op. τιμωρία „răzbunare”) ARSTT. *Rh.*1369b13, (op. τιμή „recompensă”) PLUT. *Phil.*7.5, (pl.) PLAT. *Prt.*323e, αὶ κολάσεις ... ἰατρεῖαι τινές εἰσιν ARSTT. *EN*1104b16 *pedepsile sunt un fel de tratare medicală*. II pedeapsă (divină), osândă: ἀπελεύσονται ... εἰς κόλασιν αἰώνιον NT *Mt.*25.46 *vor merge la osândă veșnică*.

[κολάζω]

κόλασμα, ατος, τό *subst.* pedeapsă: AR. *Fr.*385, XEN. *Cyr.*3.1.23, (pl.) PLUT. *M.*17b.

[κολάζω]

κολασμός, οῦ, ό *subst.* pedepsire, pedeapsă, corecție: CALL. *Aet.fr.*114.12, PLUT. *Alc.*13.9.

[κολάζω]

κολαστέος, α, ον *adj.vb.* care trebuie pedepsit: PLAT. *Grg.*527b. // (neut.) **κολαστέον**, *adj.vb.* I trebuie pedepsit: XEN. *Hier.*8.9. II trebuie disciplinat, trebuie corectat: (d. dorințe) PLAT. *Grg.*492d.

[κολάζω]

κολαστήρ, ήρος, ό *subst.* v. κολαστής: ARR. *Fr.*144.

[κολάζω]

κολαστήριον, ου, τό *subst.* I pedeapsă, corecție: XEN. *Mem.*1.4.1. II loc de pedeapsă: LUC. *Nec.*14, id. *VH*2.30. III instrument de pedeapsă: PLUT. *M.*342e.

[κολάζω]

κολαστής, οῦ, ό *adj.m., subst.* pedepsitor: (d. Zeus) ~ τῶν ὑπερκόμπων ἄγαν φρονημάτων AESCH. *Pers.*827 *pedepsitor al gândurilor prea semețe*; SOPH. *OC*439, EUR. *Suppl.*255, PLAT. *Lg.*863a.

[κολάζω]

κολαστικός, ή, όν *adj.* pedepsitor, punitiv, corectiv: ARSTT. *VV*1251a6, LUC. *Phal.*1.8.

// **κολαστική**, ή (subīn̄. τέχνη) *subst.* corecție, arta pedepsirii: PLAT. *Sph.*229a. // **κολαστικόν**, τό *subst.* caracter punitiv: PLUT. *M.*458b.

[κολάζω]

κολᾶφίζω, *vb.* a lovi (cu pumnul, cu palma), a bate, a brutaliza: NT *Mt.*26.67, (pas.) id. *ICor.*4.11.

[κόλαφος, v. κολάπτω]

κολεόν, ου, τό *subst.* |var. κολεός LXX *Ier.*29.6| {ep. κουλεόν II. 1.220} I teacă (de sabie): ἔλκετο δ' ἐκ κολεοῦ ... ξίφος II. 1.194 *īși scotea sabia din teacă*; IL. 1.220,

Od. 10.333, Pi. N.1.52, HDT. 3.64, SOPH. Ai.730, XEN. Cyr.1.2.9, LXX Ier.29.6. **II** (entom.) teacă, elitră: ARSTT. HA531b24.

[prob. de origine pregrecească, cf. lat. *culleus* „sac de piele”]

κολεό-πτερος, ον *adj.* (entom.) care are aripile vârate într-o teacă (elitră), coleopter: ARSTT. HA490a14.

[κολεόν, πτερόν]

κολεός, v. κολεόν

κολ-ερός, α, ον *adj.* cu lână scurtă: ARSTT. HA596b5.

[κόλος, ἔριον (εἶρος)]

κολετράω-ῶ, *vb.* a călca în picioare, a zdrobi, a tescui: AR. Nu.552.

[κέλετρα „teasc” (?)]

κολίας, ου, ὁ *subst.* (iht.) scrumbie albastră, macrou, *Scomber colias*: AR. Fr.414, ARSTT. HA598a24.

[et. nec.]

κολιός, v. κελεός

κόλλα, ης, ἡ *subst.* clei: HDT. 2.86, ARSTT. Ph.227a17, LUC. Alex.21.

[et. nec.]

κόλλαῖος, ου, ὁ *subst.* **I** turtă, lipie: AR. Ra.507, id. Pax1196, id. Fr.497. **II** (muz.) cheie (cu care se întind coardele unor instrumente muzicale): LUC. DDeor.7.4.

[et. nec., cf. κόλλωψ]

κολλάω-ῶ, *vb.* [aor. ἐκόλλησα; pas. aor. ἐκολλήθην, pf. κεκόλλημαι] **I** (*act.*) **1** a lipi, a încleia: (πρός + ac.) τὴν σάρκα κολλᾷ πρὸς τὴν τῶν ὀστέων φύσιν PLAT. Ti.82d *lipește carnea de oase*. **2** a îmbina, a împreuna, a suda: κολλᾷ χρῦσόν ἐν τε λευκὸν ἐλέφανθ' Pi. N.7.78 *îmbină aur și fildeș alb*. **3** (fig.) a lipi, a împreuna, a alătura, a uni: πόθος ... κολλᾷ καὶ συνδεδεῖ πάντα ἤθη PLAT. Lg.776a *dorul lipește și leagă împreună toate felurile de a fi*. **4** (spec.) a fixa, a bloca: ἐκόλλασαν γὰρ ἀνῖαι γώνυα CALL. Lav.Pall.83 *necazul i-a încleiat genunchii*.

II (*med.-pas.*) a se lipi (de), a se alipi, a se alătura, a se uni, a se împreuna: (frecv. fig.) κεκόλληται γένος πρὸς ἄτα AESCH. Ag.1566 *neamul este lipit de năpastă*; ἡ γλῶσσά μου κεκόλληται τῷ λάρυγγί μου LXX Iov29.10 *limba mi s-a lipit de gât*; (ἐν + dat.) ἡ λέπρα ... κολληθήσεται ἐν σοὶ LXX 4Rg.5.27 *lepra să se lipească de tine*; (εις + ac.) ἐκολλήθη εἰς ἡμᾶς τὰ κακά καὶ ἡ ἀρά LXX Ba.1.20 *s-au lipit de noi relele și*

blestemul; (+ dat.) κολληθήσεται τῇ γυναικὶ αὐτοῦ NT Mt.19.5 *se va lipi de femeia sa*.

[κόλλα]

κολλήεις, εσσα, εν *adj.* lipit, îmbinat, bine întocmit: (prăjini) IL. 15.389, (care) HES. Sc.309.

[κόλλα]

κόλλησις, εως, ἡ *subst.* lipire, îmbinare, sudare: (a fierului) HDT. 1.25, (a stupilor) ARSTT. HA623b31, (fig.) (d. aplicarea unor ventuze) ARSTT. Rh.1405b3, (d. prietenie) κόλλησιν εὐνοίας PLUT. M.95b *potrivire de bunăvoiență*.

[κολλάω]

κολλητικός, ἡ, ὄν *adj.* [comp. -ώτερος] care lipește sau unește; lipicios, cleios: (d. miere) ARSTT. Pr.928a5, (d. apă) PLUT. M.952b.

[κολλάω]

κολλητός, ἡ, ὄν *adj.* lipit (împreună), bine întocmit, zdravăn: (d. care de luptă) IL. 4.366, (porți) OD. 23.194, ὑποκρητηρίδιον σιδήρεον κολλητόν HDT. 1.25 *suport de crater din fier sudat*; PLAT. Ph.279e, ARR. An.6.29.6.

κόλλικο-φάγος, ον [ᾶ] *adj.* mâncător de chifle de orz: AR. Ach.872.

[κόλλιξ, φαγεῖν]

κόλλο-μελέω-ῶ, *vb.* (com.) a lipi sau a îmbina versuri: AR. Th.54.

[κόλλα, μέλος]

κόλλουριον, v. κολλύριον:

κόλλωψ, οπος, ὁ *subst.* **I** (muz.) cheie, cui (cu care se întind coardele unor instrumente muzicale): ἐτάνυσσε νέφω περὶ κόλλωπι χορδὴν OD. 21.407 *întinde struna în jurul unei chei noi*; PLAT. R.531b, LUC. Ind.10, (fig.) τῆς ὀργῆς ὀλίγον τὸν κόλλωπ' ἀνεῖμεν AR. V.574 *slăbim puțin cheia mâniei*. **II** manivelă: ARSTT. Mech.852b12. **III** piele tare (de pe gâtul sau de pe spinarea unor animale): AR. Fr.506.3, id. Fr.646.

[prob. de origine pregrecească]

κόλλυβιστής, οῦ, ὁ *subst.* schimbător de bani, zaraf: MEN. Fr.1023, NT Mt.21.12.

[κόλλυβος]

κόλλυβος, ου, ὁ *subst.* monedă mărunță (de bronz), bănuț, para, sfaț: (gen. al prețului) κολλύβου AR. Pax1200 *pentru o para [chioră]*; CALL. Iamb.fr.191.2.

[et. nec.; cf. ebr. *hālap* (חָלַפ) „schimb”]

κολλύρα, ας, ἡ [ῶ] *subst.* pâinișoară, chiflă,

turtă: AR. *Pax*123, id. *Fr*.413.

[et. nec., cf. κόλλιξ]

κολλυρίζω, *vb.* a face turte: LXX 2Rg.13.6.

κολλύριον, ου, τό *subst.* |var. κολλούριον| I (med.) alifie pentru ochi, color: NT *Ap*.3.18.

II turtă, turtiță: LXX 3Rg.12.24h. III *collyrion*, pastă vâscoasă, preparat folosit pentru pecefluirea unor scrisori: LUC. *Alex*.21.

[κολλύρα]

κολλῦρίς, ίδος, ἡ *subst.* pâinișoară, turtiță: LXX 2Rg.6.19, IOS. *A17*.86.

[dim. al lui κολλύρα]

κολλῦριων, ωνος, ὁ (ornit.) cocoșar sau sfrâncioc: ARSTT. *HA*617b9.

[cf. κολλύρα]

κολλώδης, ες *adj.* |superl. -έστατος| lipicios, cleios, vâscos: PLAT. *Cra*.427b, ARSTT. *HA*568b11, PLUT. *M*.684a.

[κόλλα]

κολοβό-κερκος, ον *adj.* cu coada ciuntită: LXX *Lev*.22.23.

[κολοβός, κέρκος]

κολοβό-ρριν, ἴνος *adj.* cu nasul ciuntit: LXX *Lev*.21.18.

[κολοβός, ρίς]

κολοβός, ὄν *adj.* |comp. -ώτερος| I ciuntit, schilodit, mutilat, amputat: (d. animale și pers.) XEN. *Cyr*.1.4.11, ARSTT. *GA*721b17, PLUT. *M*.93c, (+ gen.) κολοβὸν ἀγέλην ... κεράτων PLAT. *Plt*.265d *turmă lipsită de carne*; (d. lucruri) ARSTT. *Metaph*.1024a15. II (ret.) scurtat, trunchiat, incomplet: ARSTT. *Rh*.1409a18. III scurt, mic, jos: (zid) APP. *Mith*.103.

[v. κόλος]

κολοβότης, ητος, ἡ *subst.* I ciuntire: PLUT. *M*.800e. II scurtime: (a respirației) PLUT. *Dem*.6.4.

[κολοβός]

κολοβόω-σθ, *vb.* I a ciunti, a schilodi, a mutila, a amputa: (+ ac.) ARSTT. *Fr*.101, PLB. 1.80.13, κολοβοῦσιν τὰς χεῖρας αὐτῶν καὶ τοὺς πόδας αὐτῶν LXX 2Rg.4.12 *le taie mâinile și picioarele*; (pas.) τῆ φώκη κεκολωβωμένοι πόδες ARSTT. *HA*487b23 *foca are picioare pipernicite* (sau *atrofiate*). II a scurta: (zilele) NT *Mc*.13.20, (pas.) id. *Mt*.24.22.

[κολοβός]

κολόβωμα, ατος, τό *subst.* ciuntitură: ARSTT. *Metaph*.1024a13.

[κολοβόω]

κολοβῶς, *adv.* într-o formă scurtată, (în mod) incomplet, eliptic: (op. σαφῶς „clar”) ARSTT. *SE*176a40.

[κολοβός]

κολόβωσις, εως, ἡ *subst.* ciuntire, schilodire: ARSTT. *IA*708b8.

[κολοβόω]

κολοι-άρχης, ου, ὁ *subst.* (com.) comandant al coșofenelor: AR. *Av*.1212.

[κολοιός, ἄρχω]

κολοιός, οῦ, ὁ *subst.* (ornit.) stâncuță, *Corvus monedula*: IL. 16.583, AR. *Av*.50, ARSTT. *HA*617b16, (fig.) (d. detractori, bârfitori) PI. *N*.3.82, πολλοὶ γὰρ μίσει κατὰ κρῶζουσι κολοιοί AR. *Eq*.1020 *căci multe stâncuțe croncănesc cu ură împotriva lui*; (prov.) ~ παρὰ κολοιὸν ἰζάνει ARSTT. *MM*2.11.2 *stâncuța se aciuiează lângă stâncuță* (sc. *cine se aseamănă se adună*); (după o fabulă de Aesop.) σὲ τὸν κολοιὸν ἄλλοτρίοις πετροῖς ἀγάλλεσθαι LUC. *Ap*.4 *că ești o stâncuță care se făleşte cu pene străine*.

[et. nec.]

κολοιώδης, ες *adj.* de stâncuță, asemenea stâncuței: PLUT. *M*.93e.

[κολοιός]

κολό-κῦμα, ατος, τό *subst.* talaz mut, sc. înalt și fără creastă: (care prevestește venirea unei furtuni, cf. IL. 14.16-18) AR. *Eq*.692.

[κόλος, κῦμα]

κολόκυνθα, ης, ἡ *subst.* |var. κολοκύνθη| {att. κολόκυντα Ar. *Fr*.569.6} (bot.) dovleac, bostan, *Lagenaria siceraria*, *Cucurbita maxima*: ARSTT. *HA*591a16, LXX *Iona*4.6, LUC. *VH*2.37.

[et. nec.; poate origine pregrecească sau împrumut]

κολοκύνθινος, η, ον *adj.* de dovleac, făcut din dovleac: (corăbii) LUC. *VH*2.37.

[κολόκυνθα]

κολόκυντα, (att.) v. κολόκυνθα

κόλον, ου, τό *subst.* (anat.) colon, porțiune a intestinului: AR. *Eq*.455, ARSTT. *PA*675b7.

[et. nec.]

κόλος, ον *adj.* I ciuntit, scurtat, fără vârf: (lance) IL. 16.117, ~ μάχη IL. 8 (*titlu*) *lupta întreruptă*. II cu coarne scurte, fără coarne: (vite) HDT. 4.29, (șap) THEOC. 8.51.

[lituaniană *kālti*, cf. κολοβός, κολάζω, κολούω]

κολοσσιαῖος, α, ον *adj.* colosal: LUC.

*Herm.*71.

[κολοσσός]

κολοσσικός, ή, όν *adj.* v. κολοσσιαίος: PLUT. *M.*780a.

[κολοσσός]

κολοσσός, οὔ, ό *subst.* I statuie (umană): AESCH. *Ag.*416, (d. statui egiptene) HDT. 2.130. II colos, statuie uriașă: (d. colosul din Rhodos) PLB. 5.88.1, LUC. *Hist. Conscr.*23, (d. o statuie reprezentând Poporul Roman) PLB. 31.4.4, (ext.) (d. un om) THEOC. 22.47.

[prob. de origine pregrecească]

κολο-συρτός, οὔ, ό *subst.* ceată zgomotoasă, zarvă, hărmălaie: (d. vânători și câini) IL. 12.147, id. 13.472, HES. *Th.*880, (iron.) οὐχὶ προδώσω τὸν Ἀθηναίων κολοσυρτόν AR. *V.*666 *nu voi trăda învălmășeala ateniienilor*; AR. *Pl.*536.

[?, σύρω]

κολουραῖος, α, ον *adj.* {ion. fem. -η} povârnit *sau* scobit: (stâncă) CALL. *Hec.fr.*235.

[κόλουρος]

κολουρις, ή *subst.* vulpe bearcă: PLUT. *Them.*21.7 (Timocr. ap.).

[κόλουρος]

κόλ-ουρος, ον *adj.* cu coada scurtă *sau* scurtată, fără coadă, berc: PLUT. *Flam.*21.1.

[κόλος, οὐρά]

κόλουσις, εως, ή *subst.* ciuntire, scurtare: (a spicelor) ARSTT. *Pol.*1311a21, (fig.) (a puterii) PLUT. *Arist.*7.2.

[κολούω]

κολούω, *vb.* |viit. -ούσω, aor. ἐκόλουσα, pf. inuz.; *pas.* aor. ἐκολού(σ)θην, pf. κεκόλου(σ)μαι| I a ciunti, a scurta, a tăia (vârfurile): (d. spice) HDT. 5.92.ζ, EUR. *Fr.*373. II (fig.) I a rețea, a curma: μεσσηγὺ κολοῦει IL. 20.370 *face pe jumătate, lasă nesăvârșit*; OD. 8.211, id. 11.340. 2 a scădea, a micșora, a împruțina, a diminua; a împiedica, a înfrâna, a opri: HDT. 7.10, EUR. *Fr.*92, PLAT. *Ap.*39d, τῆς βουλῆς τὴν ἰσχὺν κολουῶν PLUT. *TCG*16.1 *scăzând puterea senatului*; (*pas.*) AESCH. *Pers.*1035, THUC. 7.66.

[κόλος]

κολοφών, ὄνος, ό *subst.* I vârful, culme, capăt: κολοφῶνα ἐπιτιθέναι (+ dat.) PLAT. *Euthd.* 301e *a pune vârful, a încunună*; PLAT. *Th.* 153c, id. *Lg.*674c. II minge: PLUT. *M.*526e.

[et. nec.]

Κολοφών, ὄνος, ή *subst.* Colophon (*cetate*

ioniană în Asia Mică): HDT. 1.14, THUC. 3.36.

κολπίας, ου *adj.m.* care formează pliuri: (*pe-plu*) AESCH. *Pers.*1060.

[κόλπος]

κόλπος, ου, ό *subst.* I sân, piept: παῖδ' ἐπὶ κόλπῳ ἔχουσ' IL. 6.400 *ținând copilul la sân*; τρίς εἰς ἔμὸν ἔπτυσσα κόλπον THEOC. 6.39 *mi-am scuipat de trei ori în sân*; ἀνακείμενος ... ἐν τῷ κόλπῳ τοῦ Ἰησοῦ NT *In.*13.23 *rezemat de pieptul lui Iisus*; (fig.) ἐκ τῶν Πομπηῖου κόλπων ἀνθρωπων PLUT. *Cat.Mi.*33.7 *un om din apropierea imediată a lui Pompeius*. II pliu (făcut de cingătoare), îndoitură, cută, fald: κόλπον βαθὺν ... τοῦ κιθῶνος HDT. 6.125 *cută adâncă a hainei*; (*frecv. pl.*) IL. 9.570, PI. *O.*6.31, AESCH. *Pers.*539. III (ext., fig.) 1 golf: IL. 2.560, AESCH. *Pers.*486, ~ θαλάσσης HDT. 2.10 *golf de mare*; ἐν τῷ Ἀμπρακικῷ κόλπῳ THUC. 2.68 *în Golful Ambracic*. 2 sân (al mării), adânc, străfund: εἶσω ἄλὸς εὐρέα κόλπον IL. 21.125 *în sânul larg al mării*; (*pl.*) OD. 5.52. 3 vale, vâlcea: PI. *O.*9.87, SOPH. *Ant.*1121. 4 pântec: (*pl.*) EUR. *Hel.*1145, (sg.) CALL. *Iov.*15. 5 interior, mijloc, miez: εἰς τοὺς εὐανθεῖς κόλπους λειμώνων AR. *Ra.*373 *în sânurile înflorite ale pajistilor*. 6 scobitură, adâncitură, cavitate: (a stomacului) ARSTT. *HA*530b27 7 fund: (al carului) LXX 3Rg.22.35.

[cf. engl. veche *hwealf* „boltă”]

κολπῶ-ῶ, *vb.* I a rotunji în formă de sân, a umfla: ἄνεμος ... κολπῶσας τὴν ὀθόνην LUC. *VH*1.9 *vântul umflând rânza [velulor]*. II (*med.-pas.*) 1 a se umfla: ARSTT. *HA*510b32. 2 a se curba în formă de golf: PLB. 34.11.5.

[κόλπος]

κολπῶδης, ες *adj.* I care formează golfuri, cu multe golfuri *sau* adâncituri: (d. țărmul mării) EUR. *IA*120, (ext.) (d. un munte) ARR. *An.*2.8.7. II sinuos: (navigație) PLB. 4.44.7.

[κόλπος]

κόλπωμα, ατος, τό *subst.* I umflătură, îndoitură, adâncitură: (d. curbarea spre interior a liniilor de luptă) PLUT. *Mar.*25.7. II scobitură: (la un altar) LXX *Iez.*43.13.

[κολπῶω]

κολπωτός, ή, όν *adj.* cu pliuri, larg: (*tunică*) PLUT. *M.*173c.

[κολπῶω]

κόλυθροι, ὠν, οἱ *subst.* testicule: ARSTT. *Pr.*913b20.

[v. κολεόν]

κολυμβάς, ἄδος *adj.f.* (mäslină) înotătoare, sc. în saramură: CALL. *Iamb.fr.*194.77.

[κόλυμβος]

κολυμβάω-ῶ, *vb.* **I** a se (s)cufunda: PLAT. *Prt.*350a, ARSTT. *Pr.*960b9. **II** a înota: NT *Fp.*27.43.

[κόλυμβος]

κολυμβήθρα, ας, ἡ *subst.* **I** bazin (cu apă), scăldătoare: PLAT. *R.*453d, PLUT. *Alex.*76.5, NT *In.*5.2. **II** rezervor: LXX *Ecl.*2.6.

[κόλυμβάω]

κολυμβητήρ, ἦρος, ὁ *subst.* v. κολυμβητής: AESCH. *Supp.*408.

[κόλυμβάω]

κολυμβητής, οὔ, ὁ *subst.* scufundător: κολυμβηταὶ ὑψυδροὶ THUC. 4.26 *scufundători sub apă*; PLAT. *Prt.*350a, ARSTT. *PA*659a9, ARR. *An.*2.21.6.

[κόλυμβάω]

κολυμβητικός, ἡ, ὄν *adj.* de scufundare. // **κολυμβητική**, ἡ (subînț. τέχνη) *subst.* arta scufundării: PLAT. *Sph.*220a.

[κόλυμβάω]

κολυμβίς, ἴδος, ἡ *subst.* (ornit.) cufundar, *Podiceps cristatus*: AR. *Av.*304, ARSTT. *HA*593b17.

[κόλυμβάω]

κόλυμβος, ου, ὁ **I** scufundare: PLUT. *M.*162f. **II** v. κολυμβίς: AR. *Ach.*876.

[κόλυμβάω]

Κολχίς, ἴδος, ἡ *subst.* Colchis (Colchida), regiune în sud-vestul Mării Negre: HDT. 1.2.

κολυβάω-ῶ, *vb.* [impf. 3sg. ἐκολύω] a cărați (ca o stâncuță), a croncăni, a face gălăgie: (d. Thersites) IL. 2.212.

[κολυφός]

κολῶμαι, (att.) viit. med. de la κολάζω.

κολώνη, ης, ἡ *subst.* {dor. κολώνα Theoc. 17.68} **I** măgură, movilă, colină: IL. 2.811, id. 11.757. **II** (spec.) tumul funerar, gorgan: SOPH. *El.*894. **III** vârf, pisc: (d. muntele Athos) A.RH. 1.601.

[cf. lat. *collis* „colină”, engl. *hill*]

Κολωνήθεν, *adv.* din Colonos: DEM. 21.64

[Κολωνός, -θεν]

κολωνία, ας, ἡ *subst.* colonie: NT *Fp.*16.12 [lat. *colonia* „colonie”]

κολωνός, οὔ, ὁ *subst.* **I** măgură, movilă, colină: HES. *Fr.*59.2, HDT. 4.181. **II** morman,

grămadă: (de pietre) HDT. 4.92, XEN. *An.*4.7.25. **III** vârf, pisc: A.RH. 1.1120.

[v. κολώνη]

Κολωνός, οὔ, ὁ *subst.* **I** Colonos (*demă atică, pe o colină din nordul Atenei*): THUC. 8.67, SOPH. *OC*670, EUR. *Ph.*1707. **II** Colonos, erou eponim: SOPH. *OC*59.

[κολωνός]

κολῶς, οὔ, ὁ *subst.* cărâială (ca de stâncuțe), zarvă: IL. 1.575, A.RH. 1.1284.

[κολοιός]

κόμᾶρος, ου, ἡ *subst.* arbust de frăguțe, *arbutus*, *Arbutus unedo*: AR. *Av.*620, THEOC. 5.129, id. 9.11.

[prob. de origine pregrecească]

κομᾶρο-φάγος, ον [φᾶ] *adj.* care mănâncă fructe din arbustul de frăguțe (*Arbutus unedo*): AR. *Av.*240.

[κόμαρος, φαγεῖν]

κομάω-ῶ, *vb.* [aor. ἐκόμησα] {ion. κομέω Hdt.} **I** a avea păr lung și bogat, a-și lăsa părul lung, a purta plete: κάρη κομῶντες Ἀχαιοὶ IL. 3.43 *aheii pletoși*; IL. 2.542, HDT. 1.82, AR. *Av.*1282, PLAT. *Phd.*89c, παρ' Ἑλλήσιν ὅταν δυστυχία τις γένηται, κείρονται μὲν αἱ γυναῖκες κομῶσι δ' οἱ ἄνδρες PLUT. *M.*267b *la greci, când se întâmplă vreo nenorocire, femeile își taie părul, iar bărbații îl lasă să crească lung*. **II** a avea coamă bogată: (d. cai) IL. 8.42. **III** a avea frunziș bogat, a fi acoperit cu (frunze, flori, ramuri): (d. plante) THEOC. 1.133, A.RH. 3.928, ὄρος κεκομημένον ὕλη CALL. *Dian.*41 *munte acoperit cu o coamă de pădure*. **IV** (fig.) a se semeți, a se îngâmfă, a se făli, a-și da aere: οὗτος ἐπὶ τυραννίδι ἐκόμησε HDT. 5.71 *acesta se semeți la tiranie* (sc. *avu trufia să devină tiran*); (com., cu aluzie la părul lung purtat de cavaleri și la calviția lui Aristofan) τοιοῦτος ἀνὴρ ὢν ποιητὴς οὐ κομῶ AR. *Nu.*545 *fiind poet de așa valoare, nu mă umflu în plete*; PLUT. *Caes.*45.3, LUC. *Nigr.*1.

[κόμη]

κομέω-ῶ¹, *vb.* {ep. impf. 3sg. κομέεσκεν Od. 24.212} a îngriji, a se îngriji de, a se ocupa de, a căuta de: (+ ac.) (d. oameni și animale) IL. 8.109, OD. 6.207, κῦνα ... ~ HES. *Op.*604 *a îngriji (sau a ține, a crește) un câine*; (pas.) A.RH. 1.780.

[cf. κάμνω]

κομέω-ῶ², (ion.) v. κομάω

κόμη, ης, ἡ *subst.* {dor. κόμᾱ Pi.} I *pār* al capului, chică, plete: (d. bărbați și femei) IL. 1.197, id. 22.406, AESCH. *Suppl.* 909, SOPH. OC1261, (în semn de doliu) κείρασθαι κόμην IL. 23.46 *a-și tăia pletele*; θρέψειν κόμην HDT. 1.82 *a-și lăsa părul să crească*; λύσασαι κόμαν THEOC. 15.134 *a se despletii*; κόμαις προσθέτοις XEN. *Cyr.* 1.3.2 *cu perucă*; (pl.) IL. 17.51, κομᾶν πλόκαμοι PI. P.4.82 *bucle de păr, cărlionți*; ξανθαὶ κόμαι EUR. IA681 *plete blonde*. II 1 *coamă, frunziș* (al unui arbore): OD. 23.195. 2 *coadă de cometă*: ARSTT. *Mete.* 343a1. 3 *branchii*: (d. calmari) ARSTT. HA550b18.

[cf. κομέω „a se îngrijii de”]

Κομητ-αμυνίας, ου, ὁ *subst.* (com.) Amynias cel Pletos: AR. V.466.

[κομήτης, Αμυνίας]

κομήτης, ου, ὁ *adj.m., subst.* I *pletos, pāros*: (d. perși) HDT. 6.19 (Oracl. ap.), (d. desfărnați) AR. Nu.348, (d. un căpitan de cavalerie) id. *Lys.* 561, (op. φαλακρός „chel”) PLAT. R.454c, ~ τὰ σκέλη LUC. *Bacch.* 2 *pāros pe picioare*. II *frunzos, ierbos* (pajiște) EUR. *Hipp.* 210, (tirs) id. Ba.1055. III *cu pene, înaripat*: (săgeată) SOPH. *Tr.* 567. IV (stea) *cu coadă, cometă*: ARSTT. *Mete.* 343b5, PLUT. *Caes.* 69.4, LUC. *VH1.* 23.

[κομάω]

κομίδῆ, ἧς, ἡ *subst.* {dor. κομιδά Pi.} I *îngrijire*: (a cailor) IL. 8.186, (a corpului omenesc) OD. 8.453, (a grădinii) id. 24.247, (de avuții) THEOC. 25.109. II *aducere, purtare, transportare, aprovizionare*: THUC. 4.27, ISOC. 11.14. ἴσως ἂν οὐκ ἀπορήσαιμεν κομίδῆς XEN. *An.* 5.1.11 *poate nu am duce lipsa mijloacelor de transport*; (d. ducerea unei scrisori) IOS. *AI* 15.24.4. III *culegere*: (a roadelor) XEN. *Cyr.* 5.4.25, ARSTT. *Pol.* 1335a21, (a grăului) PLB. 5.95.5. IV *luare, primire, obținere*: (a soldelor) PLB. 5.94.9. V *aducere* (înapoi, pentru sine), *redobândire, recuperare, salvare*: (d. pers.) PI. P.6.39, κατὰ Ἑλένης κομίδῆν HDT. 9.73, *pentru a o aduce înapoi pe Elena*; (a unei datorii) DEM. 38.9, ARSTT. *EN* 1167b31. VI *călătorie* (dus sau întors), *înțoarcere*: ὅκως ἀσφαλῆως ἢ ~ ἡμῖν ἔσται τὸ ὀπίσω HDT. 4.134 *ca să ne putem întoarce acasă în siguranță*; A.RH. 3.1140.

[κομίζω]

κομίδῆ, *adv.* I *cu grijă, ext. cu desăvârșire,*

cu totul, foarte: ~ ... μεθύειν PLAT. *Smp.* 215d *a fi beat criță*; ἀπέκοψε ~ τὰς ... εὐπορίας τῶν πολεμίων PLUT. *Mar.* 42.3 *a tăiat complet aprovizionarea dușmanilor*; (frecv. + adj.) ἔτι ~ νέος ὢν PLB. 4.2.7 *fiind încă foarte tânăr*. II *exact, întocmai, chiar*: AR. *Fr.* 347, DEM. 1.22, (frecv. în răspunsuri) ~ μὲν οὖν PLAT. *Th.* 155a *exact așa*.

[κομίδῆ]

κομίζω, *vb.* |viit. κομιῶ (med. -ιοῦμαι), aor. ἐκόμισα (med. -άμην), pf. κεκόμικα; *pas.* viit. κομισθήσομαι, aor. ἐκομισθην, pf. κεκόμισμαι| {ep. inf. prez. κομιζέμεν Od. 10.73; impf. 3sg. κόμιζεν Pi. N.3.48; ep. aor. (ἐ)κόμισ(σ)α Il. 13.579, Od. 18.322, dor. ἐκόμιξα Pind. P.4.159; ion. viit. med. κομειῦμαι Hdt. 8.62; ep. aor. med. (ἐ)κομισσάμην Il. 8.284, Od. 14.316} I (*act.*) 1 *a îngrijii, a purta de grijă, a se îngrijii de*: (d. bătrâni, copiii, oaspeți ș.a.) οὐδέ νυ τὸν γε γηράσκοντα κομίζω IL. 24.541 *nici acum, la bătrânețe, nu îi port de grijă*; OD. 15.546, HES. *Fr.* 204.88, AESCH. *Ch.* 262, (spec.) τὴν Δολίος μὲν ἔτικτε, κόμισσε δὲ Πηνελόπεια OD. 18.322 *Dolios îi dădu vi-ață, dar Penelopa îi purtă de grijă* (sc. *o crescu*); κόμισσε δὲ δῖ' Ἀφροδίτη τυρῶ καὶ μέλιτι OD. 20.68 *zeița Afrodita le îngrijii* (sc. *le hrăni, le crescu*) *cu caș și cu miere*. 2 *a se îngrijii de, a se ocupa de*: (d. lucruri) εἰς οἶκον ἰοῦσα τὰ σ' αὐτῆς ἔργα κόμιζε IL. 6.490 *du-te acasă și ocupă-te de treburile tale*; OD. 16.74, id. 23.355. 3 *a lua* (în grijă, înapoi, spre păstrare), *a duce la adăpost, a salva*: ἀπὸ δὲ χλαῖναν βάλε· τὴν δὲ κόμισσε κήρυξ IL. 2.183 *lepădă mantaua, pe care o culese crainicul*; ἄνδρ' ἐκ θανάτου κομίσει PI. P.3.56 *a aduce un om înapoi din morți, a salva de la moarte*. 4 *a lua* (ca pradă de război, ca răsplată), *a obține, a câștiga*: ἔλον ἄνδρα, κόμισσα δὲ ... ἔππους IL. 11.738 *am ucis un bărbat și i-am luat caii*; τέσσαρας ἔξ ἀέθλων νίκας ἐκόμιξαν PI. N.2.19 *au obținut patru victorii la întreceri*. 5 *a conduce* (un mort) *la locul de înmormântare*: HDT. 4.71, EUR. *Andr.* 1264. 6 (gener.) *a* (a)duce, *a purta, a căra, a transporta, a însoți*: (d. lucruri și pers.) λίθους τε ἄλλους ἐς ἐπισκευὴν ... ἐκόμισε HDT. 2.175 *a adus pentru reparație și alte blocuri de piatră*; Οργόνοσ ... κεφαλήν βασιλῆι κομίζων A.RH. 4.1515 *aducând regelui capul Gorgonei*; πάλιν ...

ἐκόμιζε τὴν στρατιὰν ἐκ τῆς Εὐβοίας THUC. 1.114 *aduse înapoi armata din Euboea*; κόμιζε σαυτὴν ... δόμων ἔσω EUR. Ph.1636 *du-te în palat*; ἔξω κόμιζε ... τὴν νύμφην MEN. Sam.723 *adu mireasa afară*; (d. abstr.) κομίζοντες τὸ τῆς συγκλήτου (δόγμα) PLB. 18.44.1 *aducând decretul senatului*. 7 (spec.) a primi (o lance în trup): IL. 14.456. **II** (*med.*) **I** a se îngriji de, a lua în grija sa, a primi (la sine): (d. pers.) σε νόθον περ ἐόντα κομίσσατο φ̄ ἐνὶ οἴκῳ IL. 8.284 *te-a primit în casa sa, deși eraî copil din flori*; OD. 14.316. 2 a se ocupa de: (d. lucruri) ἔργα κομίζεσθαι Δημήτερος HES. Op.393 *a se ocupa de muncile Demetrei* (sc. *a executata lucrări agricole*). **3** a lua (pentru sine), a obține, a dobândi, a primi, a câștiga: τὸ τριώβολον οὐ κομίζεται AR. V.690 *nu-și va lua cei trei oboli*; (+ gen.) ἂν ἧ θέλουσα πάντ' ἐμοῦ κομίζεται SOPH. OT580 *tot ce ea vrea, obține de la mine*; (+ prep. și gen.) καρπὸν κομίζονται ἐκ γῆς HDT. 2.14 *culeg rodul pământului*; παρ' ὑμῶν τὸ αὐτὸ ἀξιοῦμεν κομίζεσθαι THUC. 1.43 *cerem să primim din partea voastră același lucru*; (fig.) ἀμαρτίαν κομιοῦνται LXX Lev.20.17 *vor purta păcat*. 4 a duce (cu sine), a conduce, a însoți: ποιμένας ... εἰς δόμους κομίζεται SOPH. Ai.63 *își duce oile acasă*; μιν ... ἐκομίσαντο ἐπὶ Δῆλιον HDT. 6.118 *au dus-o* (sc. *statuia*) *la Delion*; κομίσασθε ἡμᾶς μετὰ γαμβρῶν καὶ τέκνων PLUT. Rom.19.7 *duceți-ne cu ginerii și cu copiii*. **5** a aduce (înapoi, pentru sine), a-și lua (înapoi), a redobândi, a recupera: τοὺς ἄνδρας περὶ πλέονος ἐποιοῦντο κομίσασθαι THUC. 4.117 *țineau foarte mult să-și recupereze prizonierii*; τῶν ὑμετέρων αὐτῶν οὐδὲν ἐκομίσασθε DEM. 8.36 *nu ați recuperat nimic din cele ce vă aparțin*. **III** (*pas.*) **I** a fi îngrijit: OD. 8.451. **2** a fi adus, a fi cărat, a fi transportat: ἐπεάν σφι κομισθῆ νεκρός HDT. 2.86 *dură ce li se aduce un mort*; κομισθεὶς δ' οἴκαδε μέλλων θάπτεσθαι PLAT. R.614b *adus acasă pentru a fi înmormântat*. **IV** (intrans., med.-pas.) a se duce, a se întoarce: εἴσω κομίζου καὶ σύ AESCH. Ag.1035 *intră și tu*; (frecv. d. călătoriei pe mare sau pe uscat) ἐπιβάς ἐπὶ νεὸς ἐκομίζετο ἅμα τῆσι ἄλλῃσι νηυσὶ HDT. 6.43 *se imbarcă pe o corabie și plecă împreună cu celelalte vase*; παρὰ τὴν Ἀττικὴν κομισθεὶς δι' Εὐρύτου

PLB. 5.29.5 *navigând prin Euripos de-a lungul țărmului Atticeii*; πεζῆ ἐκομίζοντο διὰ τῆς ἠπείρου HDT. 6.16 *o luară* (sau *se întoarseră*) *pe jos pe uscat*.

[v. κομέω¹]

κομιστέος, α, ον *adj.vb.* care trebuie cules: (rod) AESCH. Th.600. // (neut.) **κομιστέον**, trebuie (a)dus: PLAT. R.413d.

[κομίζω]

κομιστήρ, ἦρος, ὁ *subst.* conducător, însoțitor: EUR. Hec.222, (d. Hermes) PLUT. M.758.

[κομίζω]

κομιστής, οὔ, ὁ *subst.* I care aduce înapoi, care recuperează: (trupurile soldaților morți) EUR. Supp.25. II care conduce, însoțitor: EUR. Andr.1268.

[κομίζω]

κομιστός, ἦ, ὄν *adj.* adus, cărat: IOS. A17.62.

[κομίζω]

κόμιστρον, ον, τό *subst.* [frecv. pl. κόμιστρα] răsplată dată celui care aduce înapoi (un lucru, o persoană); preț sau mijloc de răscum-părare; aducere înapoi: (a vieții unui om) AESCH. Ag.965, (a câinelui Kerberos) EUR. HF1387.

[κομίζω]

κόμμα, ατος, τό *subst.* I ceea ce este tăiat, ext. bucată, fragment: PLUT. M.1011d, κόμματός τινος ἀναμινήσκομαι παροϊμιακοῦ PLUT. M.862f *îmi vine în minte un vers proverbial*. II 1 tipăritură, matriță de bătut monede: AR. Ra.726, LUC. Pisc.14, (fig.) ἀνὴρ ... τοῦ πονηροῦ κόμματος AR. Pl.862 *un om de proastă calitate*. 2 fabricare de monede, emisiune monetară: AR. Ra.890, ποιῆσαι ~ ἴδιον LXX IMac.15.6 *a bate monedă proprie*.

[κόπτω]

κομμᾶτικός, ἦ, ὄν *adj.* fragmentar, fărâmițat: LUC. Bis Acc.28.

[κόμμα]

κόμμῃ, τό *subst.* gumă: HDT. 2.86, id. 2.96, ARSTT. Mete.388b20.

[împrumut din lb. egipteană *kemai*, *kmj*]

κομμώδης, ες *adj.* gumos, cleios: ARSTT. HA628b27.

[κόμμα]

κομμός, οὔ, ὁ *subst.* I lovire a pieptului și a capului: (în semn de doliu) ἔκομα κομμόν Ἄρτιον AESCH. Ch.423 *m-am lovit precum arienii*. II (trag.) *commos*, jelanie: ~ δὲ θρη-

νος κοινὸς χοροῦ καὶ ἀπὸ σκηνῆς ARSTT. *Po.1452b24 commos este o jelanie comună corului și celor de pe scenă (sc. un dialog între cor și actori).*

[κόπτω]

κομμόω-ῶ, *vb.* a împodobi, a înfrumuseța, a dichisi: ARSTT. *SE164b20*, LUC. *Merc. Cond.36.*

[v. κοσμέω]

κόμμωμα, ατος, τό *subst.* podoabă, găteală: LUC. *Hist. Conscr.8.*

[κομμόω]

κομμωτής, οῦ, ὁ *adj.m., subst.* cosmetician, coafor: LUC. *Merc. Cond.32*, (fig.) PLUT. *M.348f.*

[κομμόω]

κομμωτικός, ἡ, ὄν *adj.* referitor la împodobire sau înfrumusețare. // **κομμωτική**, ἡ (subînt. τέχνη) *subst.* meșteșugul împodobirii, cosmetica: PLAT. *Grg.463b*, LUC. *Hist. Consc.40.*

[κομμωτής]

κομμώτρια, ας, ἡ *subst.* cameristă, subretă, coafeză: AR. *Ec.737*, PLAT. *R.373c.*

[fem. al lui κομμωτής]

κομμώτριον, ου, τό *subst.* fier de coafat, drot: AR. *Fr.320.8.*

[κομμόω]

κομπάζω, *vb.* a se făli, a se lăuda, a se mândri, a se da mare: AESCH. *Th.436*, SOPH. *Ai.1122*, EUR. *Tr.478*, LYS. 6.18, (+ ἐπί „pe seama” și dat.) AESCH. *Th.480*, CALL. *Dian.263*, (+ ac.) τοιόνδ' ἐπ' ἀνδρὶ κομπάζεις λόγον AESCH. *Ag.1400 te făleşti cu asemenea cuvinte peste [cadavrul] sofului; (+ inf.) κρείσσον' ἐν κυναγίαις Ἀρτέμιδος εἶναι κομπάσαντ' EUR. Ba.340 fālindu-se cā este mai bun la vânătoare decât Artemis; (med.) Φόβος ... πρὸς πόλαις κομπάζεται AESCH. *Th.500 Spaima [însăși] se făleşte în fața porții; (pas.) μέγας ἐκομπάσθη EUR. HF64 s-a bucurat de mare faimă.**

[κόμπος, v. κομπέω]

Κομπάσεύς, ἑως, ὁ *subst.* (com.) din dema Κόμπος; Făloșescu, Lăudăroșeanu: AR. *Av.1126.*

[κόμπος]

κόμπασμα, ατος, τό *subst.* făloșenie, lăudăroșenie, vorbe mari: (frecv. pl.) AESCH. *Pr.361*, id. *Th.551*, AR. *Ra.940*, (sg.) ARR. *Ind.5.10.*

[κομπάζω]

κομπασμός, οῦ, ὁ *subst.* fălire, îngâmfare: PLUT. *Sull.16.3.*

[κομπάζω]

κομπαστής, οῦ, ὁ *adj.m.* fălos, lăudăros, fanfaron: PLUT. *Crass.16.1.*

[κομπάζω]

κομπέω-ῶ, *vb.* **I** a face zgomot, a răsună: (d. bronzul platoșei) IL. 12.151. **II** a se făli, a se lăuda, a se mândri: PI. *P.10.4*, HDΤ. 5.41, EUR. *Or.571*, (+ ac.) οὔστινας κομπεῖς γάμους AESCH. *Pr.947 cu ce nunță te făleşti; τοσόνδ' ἐκόμπει μῦθον SOPH. Ai.770 ἀσα cuvinte făloase rostea; (+ ac. și inf.) EUR. El.815, (+ ὅπως „cum”) SOPH. OC1149, (med.) ὀπλῖται ... ὄσοιπερ κομποῦνται THUC. 6.17 [atâția] hopliți cu câți se fălesc.*

[κόμπος]

κομπο-λάκέω-ῶ, *vb.* a se fuduli, a se furlan-disi, a vorbi bombastic: AR. *Ra.961.*

[κόμπος, λακέω (λάσκω)]

κομπο-λάκῦθος, ου, ὁ *subst.* (com.) pasărea-fanfaron, fuduloi: AR. *Ach.589.*

[κόμπος, ληκυθίζω, cf. κομπολακέω]

κομπο-λύρας, α, ὁ [ῦ] *adj.* cu liră răsunătoare sau lăudăroasă: AESCH. *Fr.451c.28.*

[κόμπος, λύρα]

κομπός, οῦ, ὁ *adj.m., subst.* lăudăros, fălos, fanfaron: EUR. *Ph.600*, CALL. *Aet.fr.96.*

[κόμπος]

κόμπος, ου, ὁ *subst.* **I** zgomot puternic, repetat, răsunător; gălgăie, zarvă: (d. un mistreț care își ascute colții) IL. 11.417, (d. bătaie din palme sau din picioare) OD. 8.380, (d. clopoței unuia scut) EUR. *Rh.383*. **II** (fig.) **1** fală, lăudăroșenie, îngâmfare, aroganță, mândrie: AESCH. *Th.425*, id. *Ag.613*, Ζεὺς γὰρ μεγάλης γλώσσης κόμπους ὑπερεχθαίρει SOPH. *Ant.127 cāci Zeus urăște peste măsură lăudăroșenia unei guri mari; κόμπου χάριν EUR. Tr.1038 din lăudăroșenie; (rar în proză) HDΤ. 7.103, THUC. 2.41. 2 laudă: PI. *N.8.49*, id. *I.1.43.**

[onomat.]

κομπο-φάκελο-ρρήμων, ον *adj.* [gen. -ονος] (com.) (d. Eschil) care înmânchează cuvinte pompoase, care vorbește bombastic: AR. *Ra.839.*

[κόμπος, φάκελος, ῥῆμα]

κομπώδης, ες *adj.* [comp. -έστερος] fălos, lăudăros, îngâmfat, arogant, mândru: (d. abstr. și pers.) THUC. 2.62, PLUT. *Luc.7.4*, (subst.) τὸ κομπῶδες THUC. 5.68, PLUT.

*Sull.*16.2 *fāloſenia, laūdāroſenia.*

[κόμπος]

κομψεία, ας, ἡ *subst.* rafinament, subtilitate:

PLAT. *Phd.*101c, LUC. *Prom.*8.

[κομψεύω]

κόμψευμα, ατος, τό *subst.* iscusință, eleganță, rafinament (în vorbire): ARSTT. *Mete.*349a30.

[κομψεύω]

κομψ-ευριπικῶς, *adv.* (com.) în stilul plin de eleganță și rafinament al lui Euripide: AR. *Eq.*18.

[κομπός, Εὐριπίδης]

κομψεύω, *vb.* **I** (*act.*) a analiza cu subtilitate și rafinament, a face jocuri de cuvinte, a despica firul în patru: (+ ac.) SOPH. *Ant.*324.

II (*med.*) **1** a se purta cu finețe, a umbla cu subtilități: (frecv. iron.) πρέπει ... σοφιστῆ τὰ τοιαῦτα μάλλον κομψεύσθαι PLAT. *La.*197d a umbla cu asemenea subtilități se potrivește mai degrabă unui sofist; (+ ὥς) PLAT. *R.*436d. **2** a înfrumuseța: EUR. *IA*333.

III (*pas.*) a fi făcut cu ingeniozitate: (d. echer) PLAT. *Phlb.*56c.

[κομπός]

κομψο-πρεπής, ἑς *adj.* care se distinge prin eleganță și rafinament; stilat, rafinat: AR. *Nu.*1030.

[κομπός, πρέπω]

κομψός, ἡ, ὄν *adj.* |comp. -ότερος, superl. -ότατος| **I** fin, rafinat, elegant, dichisit, șic: (d. pers. și lucruri) AR. *V.*1317, PLAT. *Phdr.*230c, οὐ ~ ἀλλά συρφετός PLAT. *Hr.Ma.*288d nu rafinat, ci vulgar; οἱ κομψότεροι τῶν ἀνθρώπων PLB. 30.29.3 oame-nii mai dichisiți. **II** subtil, ingenios, isteț:

(frecv. iron.) ~ γενήσῃ καὶ λαλίστατος, Κύκλωψ EUR. *Cyc.*315 *vei deveni isteț și vorbăreț nevoie mare, Ciclopule;* μὴ ἴγὼ νόημα κομψότερον ἤκουσά πω AR. *Av.*195 *eu n-am auzit niciodată o idee mai ingenioasă;* κομψότερος μὲν ὁ λόγος ... κατ' ἐμέ PLAT. *Cra.*329d *raționamentul este prea subtil pentru mine;* (*subst.*) τὸ κομψόν ARSTT. *Pol.*1265a12 *subtilitate, rafinament.* **III** iscusit, dibaci: (περί + gen.) οἱ κομψοὶ περί μουσικῆν καὶ ἀστρονομίαν PLAT. *Cra.*405d *cei iscuți în muzică și astronomie;* (*superl.*) PLAT. *R.*495d

[prob. de origine pregrecească]

κομψότης, ητος, ἡ *subst.* eleganță, rafinament, subtilitate, iscusință: ISOC. 12.1, τοῦ

ρήματος ἡ ~ PLUT. *Art.*22.5 *elegantia exprimatarii;* (pl.) PLAT. *Ep.*358c.

[κομψός]

κομψῶς, *adv.* |comp. -ότερος și -ότερον, superl. -ότατα| **I** cu eleganță, cu rafinament: AR. *Ach.*1016, XEN. *Cyr.*1.3.8, (comp.) ISOC. 15.195, (*superl.*) AR. *Lys.*89. **II** cu subtilitate, (în chip) ingenios, isteț: PLAT. *Cra.*399a, ~ μὲν, οὐκ ἀληθῶς δέ ARSTT. *Cael.*295b16 *cu subtilitate, dar fără adevăr.* **III** bine: κομψότερον ἔσχεν NT *In.*4.52 *i-a fost mai bine, a început să se simtă mai bine.*

[κομψῶς]

κονᾶβέω-ᾶ, *vb.* {aor. 3sg. κονάβησε II. 15.648} **I** a vui, a zăngăni: (d. obiecte din metal) IL. 15.648, id. 21.593. **II** a răsună: IL. 2.334, OD. 17.542.

[κόναβος]

κονᾶβίζω, *vb.* {impf. 3sg. κονάβιζε II. 13.498} **I** a vui, a zăngăni: IL. 13.498. **II** a răsună: OD. 10.399.

[v. κοναβέω]

κόνᾶβος, ου, ὁ *subst.* vuiet, zgomot mare: OD. 10.122, AESCH. *Th.*160, A.RH. 2.1085, LUC. *Hist. Conscr.*22.

[onomat.]

κόνδῦ, υος, τό *subst.* vas de băut, cupă, pocal: MEN. *Col.fr.*2.2, LXX *Gen.*44.2, (fig.) τὸ ~ τοῦ θυμοῦ LXX *Is.*51.17 *pocalul mâniei.*

[împrumut de origine asiatică]

κονδύλιζω, *vb.* a lovi cu pumnul, a bate, a asupri: LXX *Am.*2.7, id. *Mal.*3.5.

[κόνδυλος]

κονδύλισμός, οῦ, ὁ *subst.* lovire cu pumnul, bătaie, asuprire: LXX *Soph.*2.8.

[κονδύλιζω]

κόνδῦλος, ου, ὁ *subst.* **I** pumn, ghiont: AR. *Lys.*366, DEM. 21.72, παιδαγωγός ... λόγον ἔχων τοῦ κονδύλου προχειρότερον PLUT. *Cat.Mi.*1.10 *un pedagog care avea mai la îndemână cuvântul decât pumnul;* (com.) (joc de cuvinte cu κόνδυλος) AR. *Pax.*123.

II (anat.) încheietură, articulație, condil: δακτύλου δέ τὸ μὲν καμπτικόν ~ ARSTT. *HA*493b28 *partea flexibilă a degetului [se numește] articulație.*

[cf. κόνδοι „vertebre”; posib. de origine pregrecească]

κονία, ας, ἡ [la Hom. ἰ, dar ἰ în κονίησι(v); trag. și com. ἰ în secțiunile lirice, dar ἰ în dialoguri] *subst.* {ep. ion. κονίη} **I** praf, pulbere, colb: IL. 2.150, κονίης ... ὀμίχλην IL.

13.336 *nor de praf*; (frecv. pl.) ἐν κονίησι χαμαὶ πέσεν IL. 4.482 *se prăbuși la pământ, în praf*; ἐν αἵματι καὶ κονίησι OD. 22.383 *în sânge și praf*; HES. Sc.365, AESCH. Ag.64. **II** nisip: IL. 21.271. **III** cenușă: ἔξ' ἐπ' ἐσχάρη ἐν κονίησι OD. 7.153 *se așeză lângă vatră în cenușă*. **IV** leșie: AR. Lys.470, PLAT. R.430b. **V** var: LXX Deut.27.2.

[κόνις]

κονιάμα, ατος, τό *subst.* văruială, tencuială: ARSTT. Pr.899b.22, LXX Dan.5.5, IOS. A14.200, (pl.) DEM. 13.30.

[κονιάω]

κονιᾶτός, ή, όν *adj.* văruit, tencuit: (cisterne) XEN. An.4.2.22.

[κονιάω]

κονιάω-ῶ, *vb.* **I** a văru, a tencui: DEM. 3.29, LXX Deut.27.2, (med.) ARSTT. HA592a4, (pas.) PLUT. Cat.Ma.4.5, NT Mt.23.27. **II** (fig.) a spoi: ἐν κεκονιαμένοις μετὰ ἀδικίας LXX Pr.21.9 *în [case] spoite cu nedreptate*.

[κονία]

κονιορτός, οῦ, ό *subst.* **I** praf ridicat (în aer), nor de praf; praf, pulbere: HDT. 8.65, THUC. 4.44, AR. Eq.245, PLAT. R.496d, ἐφάνη ~ ὄσπερ νεφέλη λευκή XEN. An.1.8.8 *apăru o pulbere ridicându-se ca un nor alb*; (d. un nor de praf și cenușă) THUC. 4.34, (d. o pulbere metalică) LXX Deut.9.21. **II** (fig.) mizerabil, ticălos, mârșav: (d. pers.) DEM. 21.103.

[κόνις, ὄρνυμι]

κονιορτώδης, ες *adj.* prăfos, prăfuit: ARSTT. HA557b3.

[κονιορτός]

κόνιος, α, ον *adj.* prăfos: Pl. N.9.43.

[κόνις]

κονί-πους, ποδος [ἵ] *adj., subst.* **I** cu picioare prăfuite; țăran, om simplu: (la Epidaurus) PLUT. M.291e. **II** sanda, încălțăminte ușoară: AR. Ec.848.

[κόνις, πούς]

κόνις, ίδος, ή *subst.* lindină, ou de păduche sau de insectă: ARSTT. HA539b11.

[IE *knid-]

κόνις, ιος, ή *subst.* {nom. κόνις Aesch. Suppl.782; gen. ion. κόνιος Il. 13.393, -εος Eur. Cycl.641; dat. κόνη Il. 24.18; ac. κόνιν Il.18.23, -ῖν Aesch. Suppl.180} **I** praf, pulbere, colb: ὅσα ψάμαθός τε ~ τε Il. 9.385 *câte [sunt] firele de nisip și de praf* (sc. lucruri nenumărate); Il. 13.335, HES. Sc.62,

(ridicat în aer) AESCH. Suppl.180, (d. gropi, morminte) Pl. O.8.79, SOPH. OC406, (presărat pe cap în semn de doliu) LXX 3Mac. 1.18, (folosit în palestre) PLUT. M.89d, LUC. Anach.8. **II** cenușă: IL. 18.23, OD. 11.191, κόνιν πυρός THEOC. 24.93 *cenușa focului*. [cf. lat. cinis „cenușă”]

κονί-σᾶλος, ου, ό [ἵ] *subst.* **I** nor de praf: IL. 3.13. **II** Conisalos, divinitate falică: AR. Lys.982.

[κόνις, σαλεύω]

κόνισις, εως, ή *subst.* acțiunea de a-și freca trupul cu praf sau cenușă (în palestră); ext. antrenament sportiv: ARSTT. Cael.292a26.

[κόνις]

κονιστικός, ή, όν *adj.* care se scaldă în nisip: (d. păsări) ARSTT. HA633a29.

[κονίζομαι]

κονίστρα, ας, ή *subst.* **I** loc acoperit cu praf: ARSTT. HA613b9. **II** arenă, palestră: CALL. Hec.fr.328, PLUT. M.638c.

[κονίζομαι]

κόνιω, [ἵ] *vb.* [viit. κόνισω [ἵ], aor. ἐκόνισα, pf. inuz.; pas. pf. κεκόνιμαι] {ep. m.m.c.p. 3sg. pas. κεκόνιτο Il. 22.405} **I** (*act.*) **1** (*intrans.*) a acoperi cu praf, a umple de praf, a prăfui, a colbăi: εὐρὸ κονίσουσιν πεδίον Il. 14.145 *vor umple de praf câmpia cea largă*; ἐκόνισε δὲ χαιτάς Il. 21.407 *își prăfui pletele*. **2** (*intrans.*) a ridica praful, a face (un nor de) praf: (d. cai) κονιοντες πεδίοιο Il. 13.820 *ridicând praful de pe câmpie*; (d. alergători) OD. 8.122, (d. o armată în mișcare) AESCH. Th.60. **II** (*med.*) a se acoperi cu praf, a se scaldă în praf, a se prăfui: (d. păsări) ARSTT. HA633b4, (d. luptători) LUC. Anach.31, (spec., cf. infra) κόνισαι AR. Ec.1177 *grăbește-te!* **III** (*pas.*) a fi acoperit cu praf, a fi plin de praf, a fi prăfuit: κεκονιμένοι ... φεῦγον Il. 21.541 *fugeau acoperiți de colb*; AR. Ec.291, LUC. Tim.45, (spec.) κισσός ἐλιχρύσφ κεκονιμένος THEOC. 1.30 *iederă presărată cu imortele*.

[κόνις]

Κοννᾶς, ᾶ, ό *subst.* v. Κόννος: AR. Eq.534.

κοννέω-ῶ, *vb.* a ști, a cunoaște, a înțelege: AESCH. Suppl.130, id. Suppl.164.

[et. nec.]

κόννος, ου, ό *subst.* barbă: LUC. Lex.5.

[et. nec.]

Κόννος, ου, ό *subst.* Connos (*kithared faimos și profesor de muzică al lui Socrates*): PLAT.

*Euthd.*272c, (dub.) Κόννου ψήφον AR. *V.*675
vtol lui Connos (sc. *lucru de nimic*).

κόνος, ου, ὁ *subst.* |var. κόννος| cercel: PLB.
10.18.6.

[cf. κόννος]

Κοντο-πορεία, ας, ἡ *subst.* Contoporia,
drum între Corint și Argos: PLB. 16.16.4.

[κοντός, πορεία]

κοντός, οὔ, ὁ *subst.* I par, prăjină, cange:
(utilizată la acostarea corăbiilor) OD. 9.487,
HDt. 2.136, THUC. 2.84, EUR. *Alc.*254, PLB.
21.7.2. II suliță: LUC. *Tox.*55.

[R. *kent-, v. κεντέω]

κοντο-φόρος, ον *adj.* purtător de par sau pră-
jină: PLB. *Fr.*225, LUC. *Alex.*55.

[κοντός, φέρω]

κοντωτός, ἡ, ὄν *adj.* echipat sau împins cu
prăjini: (barcă) APP. *Praef.*10.

[κοντός]

κόνυζα, ης, ἡ *subst.* |var. κνύζα Theoc. 4.25|
(bot.) iarbă-mare, oman, *Inula britannica*:
ARSTT. *HA*534b28, LXX *Is.*55.13.

[et. nec.]

κούρτις, ιος, ἡ *subst.* cohortă: PLB. 11.23.1

[lat. *cohors* „cohortă”]

κοπάζω, *vb.* |aor. ἐκόπασα, pf. κεκόπακα| I
(*intrans.*) a osteni; *ext.* a se potoli, a se do-
moli, a se liniști, a conteni, a înceta: (d.
vânt) HDt. 7.191, NT *Mt.*14.32, (d. apă)
LXX *Gen.*8.1, (d. foc) id. *Num.*11.2, (d.
pers.) ἐκόπασεν ὁ βασιλεὺς τοῦ θυμοῦ LXX
*Est.*2.1 *regele și-a domolit mânia*; κοπά-
σουσιν ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν LXX
*Iez.*43.10 *să înceteze cu păcatele lor*. II
(*trans.*) a potoli, a domoli: (+ ac.) LXX
*Sir.*39.28.

[κόπος]

κοπάνιζω, *vb.* a pisa, a măcina: LXX
*Dan.*7.7, (făină) id. *3Rg.*2.46e.

[κόπανον]

κόπανον, ου, τό *subst.* satâr: AESCH. *Ch.*860.

[κόπτω, v. κοπίς]

κοπεύς, έως, ὁ *subst.* daltă: LUC. *Somn.*13.

[κόπτω]

κοπή, ἡς, ἡ *subst.* I tăiere, lovire: ARSTT.
*Mu.*394a34. II măcel, înfrângere: LXX
*Gen.*14.17, NT *Evr.*7.1.

[κόπτω]

κοπήναι, inf. aor. pas. de la κόπτω.

κοπιᾶρός, ἄ, ὄν *adj.* |comp. -ώτερος| obosi-
tor, istovitor: ARSTT. *Pr.*880b16.

[κοπιᾶω]

κοπιᾶω-ῶ, *vb.* |viit. -άσω [ā], aor. ἐκοπιᾶσα,
pf. κεκοπιᾶκα| I a osteni, a obosi, a fi oste-
nit: AR. *Th.*795, MEN. *Phasm.*36, LXX
*Deut.*25.18, κεκοπιακῶς ἐκ τῆς ὁδοπορίας
NT *In.*4.6 *ostenit de călătorie*; (subst.) οἱ
κοπιῶντες ARSTT. *Pr.*884a6 *cei osteniți*;
(fig.) κοπιᾶν ... ὑπὸ τῶν ἀγαθῶν AR.
*Av.*735 *a fi extenuat de bunățate*; (med.)
ARSTT. *Pr.*881a14. II a trudi, a (se) osteni,
a munci din greu: ἐκοπίασεν πλούσιος ἐν
συναγωγῇ χρημάτων LXX *Ion*20.18 *boga-
tul trudește să strângă bani*; οἱ κοπιῶντες
ἐν λόγῳ καὶ διδασκαλίᾳ NT *1Tim.*5.17 *cei
care se ostenesc cu cuvântul și cu învăță-
tura*.

[κόπος]

κοπίς, ἴδος, ἡ *subst.* I cuțit mare (de măce-
lar), satâr: SOPH. *Fr.*894, EUR. *El.*837, (de
bucătărie) AR. *Fr.*137, PLUT. *Lyc.*2.3, (adj.)
κοπίδας ... μαχαίρας EUR. *Cyc.*241 *satâr*;
(fig.) (Demosthenes, d. Phokion) ἡ τῶν
ἐμῶν λόγων ~ PLUT. *Phoc.*5.9 *satârul dis-
cursurilor mele*. II sabia încovoiată (orien-
tală), iatagan, hanger: XEN. *Cyr.*1.2.9, PLUT.
*Alex.*16.10.

[κόπτω]

κόπις, ἴδος, ὁ *subst.* flecar, mincinos: EUR.
*Hec.*132.

[κόπτω]

κοπιώδης, ες *adj.* |comp. -έστερος| obositor,
istovitor: ARSTT. *Pr.*885b2.

[κοπιᾶω]

κοπόω-ῶ, *vb.* a osteni, a obosi, a trudi: (+
ac.) LXX *Ecl.*10.15, NT *Mt.*6.28, (pas.)
PLUT. *M.*312f, IOS. *AI*2.321.

[κόπος]

κόππα, τό *indecl.* koppa (Ϟ), veche literă a
alfabetului grec (după π și înainte de ρ); ca
numeral, Ϟ' sau Ϟ = 90; a fost împrumutată
în alfabetul latin sub forma Q, q.

[ebr. *qōph* (Ϟ)]

κοππᾶτίās, ου, ὁ *adj.m.* însemnat cu litera Ϟ
(koppa): (d. cai) AR. *Nu.*23, id. *Fr.*42.

[κόππα]

κοππᾶ-φόρος, ον *adj.* v. κοππατίας: LUC.
*Ind.*5.

[κόππα, φέρω]

κοπρᾶγωγέω-ῶ, *vb.* {inf. dor. κοπραγωγῆν}
a căra bălegar: AR. *Lys.*1174.

[κοπραγωγός (< κόπρος, ἄγω)]

κοπρεαῖος, ου, ὁ *adj.m.* (com.) Scârneanu:
(cu aluzie la dema atică Κόπρος) AR.

Ec.317.

[κόπρος]

Κόπρειος, α, ον *adj.* I (in Attica) din dema Κόπρος; Is. 3.2. II scârnav: (joc de cuvinte cu sensul I) AR. *Eq.*899.

[κόπρος]

κοπρία, ας, ή *subst.* I grămadă de bălegar: ARSTT. *Mir.*845a5, LXX *Iov.*2.8. II bălegar, gunoi: LXX *Sir.*27.4, NT *Lc.*13.8.

[κόπρος]

κοπρίζω, *vb.* {ep. part. viit. κοπρίσσοιτες Od. 17.299} a îngrășa (pământul) cu bălegar, a gunoi: OD. 17.299.

[κόπρος]

κοπρολογέω-ῶ, *vb.* a aduna bălegar: AR. *Fr.*662.

[κοπρολόγος]

κοπρο-λόγος, ον *adj.* I care adună bălegar, gunoier: AR. *Pax*9, ARSTT. *Ath.*50.2. II (fig.) depravat, pederast: AR. *V.*1184.

[κόπρος, λέγω]

κόπρος, ου, ή *subst.* I bălegar, baligă, excrement(e), scârnă, căcărează; gunoi, murdărie: (d. animale: vite, măgari, oi, capre ș.a.) OD. 9.329, HDT. 2.36, PLAT. *Prt.*334a, τη γῆ κόπρον μγνύναι XEN. *Oec.*20.4 a amesteca pământul cu bălegar; (d. oameni) AR. *Ec.*360, (ext.) κυλινδόμενος κατά κόπρον IL. 22.414 tānālindu-se în gunoi (sau în țărână); ὡς κόπρον ὄσεις αὐτά LXX *Is.*30.22 ca pe o scârnă îi vei arunca. II staul, grajd: IL. 18.575, OD. 10.411, CALL. *Dian.*178.

[cf. sanscr. śākṛ-ṭ]

κοπροφορέω-ῶ, *vb.* a căra bălegar sau excremente, ext. a sodomiza: (+ ac. pers.) AR. *Eq.*295.

[κοπροφόρος]

κοπρο-φόρος, ον *adj.* care cară bălegar, care folosește la ducerea gunoii: κόφινος ~ XEN. *Mem.*3.8.6 κοῦς de gunoi.

[κόπρος, φέρω]

κοπρώδης, ες *adj.* [comp. -έστερος] I excremential: ARSTT. *PA*675b30. II (fig.) murdar, impur: PLAT. *Th.*194e.

[κόπρος]

κοπρών, ῶνος, ὁ *subst.* latină: AR. *Th.*485, id. *Pax*99, DEM. 25.49.

[κόπρος]

κόπτω, *vb.* |viit. κόπω, aor. ἔκοψα, pf. inuz.; pas. aor. ἔκόπην, pf. κέκομαι| {ep. aor. 3sg. κόψε Il. 10.513; part. pf. κεκοπώς (sau κεκόπων) Il. 13.60, Od. 18.335} I 1 a lovi,

a bate, a izbi: κόψε ... παρήϊον IL. 23.690 *il lovi în obraz*; σ' ἄμφι κάρη κεκοπώς χερσί OD. 18.335 *după ce te-a lovit în cap cu mâinile*; κόψε ... τόξωι OD. 10.513 *lovi [caii] cu arcu*; (pas.) ἔκοπτόν τε καὶ ἐκόπτοντο APP. *BC*4.128 *loveau și erau loviți*; (fig.) φρενῶν κεκομμένος AESCH. *Ag.*479 *smintit, nebun*. 2 a trânti: ὡς τε σκύλακας ποτι γαίη κόπτ' OD. 9.290 *ii dădu de pământ ca pe cârți*. 3 a bate, a fături: IL. 18.379, OD. 8.274, ἐπιχώριον νόμισμα κόψαντα HDT. 3.56 *bătând o monedă locală*; (pas.) ARSTT. *Oec.*1349a34. 4 a bate (la poartă, la ușă), a ciocăni: τίς ἐσθ' ὁ κόπτων τήν θύραν; AR. *Pl.*1097 *cine bate la poartă?*; (abs.) AR. *Ec.*976. 5 a lovi (cu ciocul, cu ghearele), a ciocăni, a mușca, a ataca: (d. un șarpe) κόψε ... κατά στήθος IL. 12.204 *mușcă [vulturul] de piept*; (d. păsări) ARSTT. *HA*609b5. 6 a lovi, a ataca: τοῖσι Πέρσησι εἶποντο κόπτοντες HDT. 6.113 *porniră pe urmele perșilor, lovindu-i din spate*; (pas.) αἱ δὲ ... ἐτι πρὶν ἀνάγεσθαι ἐκόπτοντο THUC. 4.14 *unele [corăbii] erau lovite încă înainte de a pleca în larg*. 7 (frecv.) a tăia, a reteza: κεφαλήν ... ἀπὸ δειρής κόψεν IL. 13.203 *ii reteză capul [desprinzându-l] de gât*; κόπτοντες τὰ δένδρα καὶ ὕλην THUC. 4.69 *tăind copaci și lemne*; προσέταξε ~ χάρακα πᾶσιν PLB. 18.18.1 *a poruncit tuturor să taie țăruiși*; ἔκοπτον κλάδους ἀπὸ τῶν δένδρων NT *Mt.*21.8 *tăiau ramuri din copaci*; (ext.) κόπτων καὶ κάων τήν χῶραν XEN. *HG*3.2.26 *pustiind și pârjolind țara*; (d. animale ucise prin lovire sau tăiere) κόπτοντες τοὺς βοῦς καὶ ὄνους XEN. *An.*2.1.6 *tăind boii și măgarii*; ἐσθῆτα ... κεκομμένην ... τοῖς ξίφεσιν PLUT. *Cic.*42.4 *veșmânt tăiat de săbii*. 8 a toca, a fărâmița, a zdrobi, a pisa: (d. plante) ἐπεὶν ... φλοῦν ἀμήσωνται καὶ κόψωσι HDT. 3.98 *după ce retează și bat rogozul*; (pas.) κυπέρου κεκομμένου HDT. 4.71 *căprișor pisat*; λίνου σπέρμα κεκομμένου THUC. 4.26 *sămânță de in fărâmițată*; ἔλαιον κεκομμένον LXX *Ex.*27.20 *ulei presat*. 9 (fig.) a bate (la cap), a săcăi, a istovi: κόπτοντος αὐτὸν ἐρωτήμασιν ἀκαίροις PLUT. *Phoc.*7.4 *săcăindu-l cu întrebări nelalocul lor*. II (med.) 1 a se lovi, a se bate; spec. a-și lovi capul sau pieptul (în semn de durere, de jale): κεφαλήν δ' ὄ γε κόψατο χερσίν IL. 22.33 *își lovi capul cu mâinile*;

(spec.) τὰ μέτωπα κόπτονται μαχαίρησι
HDT. 2.61 *ίσι cresteaζά frunțile cu cuțite*. 2
a (se) jeli, a boci: (+ ac. pers.) κόπτεσθ'
Ἄδωνιν AR. *Lys*.396 *jeliți-l pe Adonis*; (+
prep.) κόψονται ἐπ' αὐτόν LXX *Zah*.12.10,
NT *Ap*.1.7 *se vor jeli după el*; (pas.) οὐ κο-
πήσονται καὶ οὐ ταφήσονται LXX *Ier*.8.2
nu vor fi jelite și nici îngropate. 3 a tăia:
HDT. 2.96.

[IE *kop-, cf. lituaniană *kapiù, kampù*, alb.
kep, rus. *kopájo*]

κοπώδης, ες *adj.* I 1 obositor, ostenitor, is-
tovitor: ARSTT. *Pr*.881a19, PLUT.
Them.18.6. 2 (fig.) obositor, plictisitor: (d.
stil) PLUT. *M*.47f. II ostenit, istovit: (adv.
comp.) κοπωδέστερον ἔχειν PLUT. *M*.130c
a fi mai ostenit.

[κόπος, cf. κοπιώδης]

κόπωσις, εως, ἡ *subst.* ostenire, istovire:
LXX *Ec*.12.12.

[κοπόω]

κορακίας, ου, ὁ *subst.* (ornit.) stăncuță cu
cioc roșu, *Pyrrhocorax pyrrhocorax*:
ARSTT. *HA*617b16.

[κόραξ]

κορακίνος, ου, ὁ *subst.* I corb tânăr: AR.
Eq.1053. II (iht.) corb-de-mare, pește din
familia Sciaenidae: AR. *Lys*.560, ARSTT.
*HA*543a31, (în lacul Mariout) IOS. *BI*3.521.

[κόραξ]

κοράκιον, ου, τό *subst.* (bot.) iarba-corbului:
ARSTT. *Mir*.837a20.

[κόραξ]

κορᾶκο-ειδής, ες *adj.* asemenea corbului,
din familia corbului: ARSTT. *HA*488b5.

[κόραξ, εἶδος]

Κορᾶκος, ου, ὁ *subst.* (dub.) duh bun: (la
scifi) LUC. *Tox*.7.

[v. κόραξ ?]

κορᾶκώδης, ες *adj.* v. κορακοειδής: ARSTT.
*GA*756b21.

[κόραξ]

κοράλλιον, ου, τό *subst.* |var. κουράλλιον|
coral: LUC. *Ap*.1.

[κόρη ἄλός]

κόραξ, ἄκος, ὁ *subst.* I (ornit.) 1 corb, *Cor-
vus corax*: Pl. *O*.2.87, AESCH. *Ag*.1473,
HDT. 4.15, ARSTT. *HA*509a1, (injur.) βάλλ'
ἔς κόρακας AR. *Th*.1079, ἔπαγ' ἔς κόρακας
MEN. *Dysc*.432 *mânca-te-ar corbii!*, *du-te
la dracu!*, *lua-te-ar naiba!*; ἔς κόρακας AR.
V.852 *la naiba!*; μέλανες ὡς κόραξ LXX

Cânt.5.11 (*cârlionți*) *negri ca corbul*. 2 cor-
moran, corb-de-mare, *Phalacrocorax
carbo*: ARSTT. *HA*593b18. II (ext.) 1
„corb”, mașină de război folosită la prinde-
rea corăbiilor dușmane: PLB. 1.22.3, APP.
*BC*5.106. 2 instrument de tortură: LUC.
Nec.11.

[IE *kor-, cf. κορώνη „cioară”, lat. *corvus*
„corb”, *cornix* „cioară”]

Κόραξ, ἄκος, ὁ *subst.* *Corax*, *sc.* Corbul: (în
insula Ithaca) Κόρακος πέτρη OD. 13.408
Stânca Corbului; (profesor de retorică)
ARSTT. *Rh*.1402a18, (poreclă) PLUT.
M.560e.

[κόραξ]

κοράσιον, ου, τό *subst.* fetiță, copilă: LXX
Zah.8.5, NT *Mt*.9.24.

[dim. al lui κόρη]

κορᾶσιώδης, ες *adj.* de fetiță, pueril: PLUT.
M.528a.

[κοράσιον]

κόραυνα, ἡ *subst.* (barbarism) = κόρη: AR.
Av.1678.

[κόρη]

κορβᾶν, *subst.*, *indecl.* *corban*, dar (închinat
lui Dumnezeu), ofrandă: NT *Mc*.7.11, (d.
pers.) IOS. *AI*4.73.

[ebr. קָרְבָּן (*qorbān*)]

κορβανᾶς, -ᾶ, ὁ *subst.* |ac. -ᾶν; var. κορβω-
νᾶς Ios. *BI*2.175| vistierie a Templului: (la
Ierusalim) NT *Mt*.27.6.

[κορβᾶν]

κορδακικός, ἡ, ὄν *adj.* |comp. -ώτερος| pre-
cum dansul κórδαξ, *sc.* vioi, iute: (d. ritmul
trohaic) AR. *Rh*.1408b36.

[κόρδαξ]

κορδακισμός, οὔ, ὁ *subst.* executare a dan-
sului κórδαξ, dans lasciv: (pl.) DEM. 2.18.

[κορδακίζω]

κόρδαξ, ἄκος, ὁ *subst.* cordax, dans lasciv:
κόρδαχ' εἴκυσεν AR. *Nu*.540, κόρδακα
ὠρχήσατο LUC. *Icar*.27 *a dansat cordax*;
PLB. 12.12b.2, LUC. *Salt*.22.

[et. nec.]

κορδου-βαλλώδης, ες *adj.* bătut cu maiul, bă-
tucit: (pământ) LUC. *Trag*.223.

[κορδύλη, βάλλω]

κορδύλος, ου, ὁ *subst.* (zool.) triton, *Triton
palustris*: ARSTT. *HA*589b27.

[prob. de origine pregrecească, cf. κορδύλη
„umflătură”]

κορεία, ας, ἡ *subst.* satisfacere (a unei

nevoi), saŝiu: IOS. A17.170.

[κορέννυμι]

Κόρεια, *ων, τά subst.* sãrbãtoare în cinstea Persefonei (Kore, Cora): PLUT. *Dio.*56.6.

[Κόρη]

κορέννυμι, *vb.* [viit. κορέσω, aor. ἐκόρεσα, pf. inuz.; *pas.* aor. ἐκορέσθην; *med.-pas.* pf. κεκόρεσμαι] {ep. viit. 2sg. κορέεις IL. 13.831, 3sg. κορέει IL. 8.379, poster. 3pl. κορήσουσι LXX *Deut.*31.20; ep. aor. *med.* 3sg. (ἐ)κορέσσατο IL. 11.87, Od. 20.59, inf. aor. act. κορέσσαι Theoc. 24.138; ion. poet. pf. *med.* κεκόρημαι IL. 18.287, Od. 8.98; part. pf. act. nom. du. masc. κεκορηότε Od. 18.372} **I** (*act.*) a sãtura (de), a îndestula (cu): (+ ac. și dat.) κορέει κύνας ἡδ' οἰωνούς δημῶ καὶ σάρκεσσι IL. 8.379 *va îndestula cãinii și pãsrile cu osânza și cu carnea sa;* (+ ac. și gen.) σε ἐγῶ ... αἵματος κορέσω HDT. 1.212 *te voi sãtura de sânge;* (+ ac.) πρὶν ἂν ... κορέση κέαρ AESCH. *Pr.*166 *pãnã când își saturã inima;* (intrans.) ἄμφω κεκορηότε ποιήσ OD. 18.372 *amândoi fiind sãtui de iarbã.* **II** (*med., pas.*) a se sãtura, a se îndestula, a fi sãtul (de): (+ gen.) ἐπεὶ τ' ἐκορέσσατο φορβῆς IL. 11.562 *când s-a îndestulã de nutref;* οἶνοιο κορεσσόμενος καὶ ἐδωδῆς IL. 19.167 *sãtul de vin și de mâncare;* (fig.) φυλόπιδος κορέσασθαι ... πτολέμοιο IL. 13.635 *a se sãtura de zgomotul luptei;* πολέμου ἐκόρεσθεν AR. *Pax*1283 *s-au sãturat de rãzboi;* ὕβρι κεκορημένος HDT. 3.80 *plin de trufie;* (+ part.) ἐπεὶ κλαίουσα κορέσσατο OD. 20.59 *când se sãturã de plãns;* ἐπεὶ τ' ἐκορέσσατο χεῖρας τãμνων δένδρεα IL. 11.87 *când și-a sãturat brațele* (sc. *când i-au obosit brațele*) *tãind arbori.*

[IE *kerh₃-, cf. lituanianã *šerti* „a hrãni”, lat. *crẽscõ* „a se naște, a crește”, *Cerẽs*]

κόρευμα, *ατος, τό subst.* fetie, feciorie: EUR. *Alc.*178.

[κορεύομαι]

κορεύομαι, *vb.* [ind. viit. *pas.* 2sg. κορευθή-ση] a deveni κόρη, a se face fatã mare, a-și petrece fecioria: EUR. *Alc.*313.

[κόρη]

κορέω-ῶ¹, *vb.* a mãtura, a curãța: OD. 20.149, DEM. 18.258.

[et. nec.]

κορέω-ῶ², (ep.) ind. viit. act. de la κορέννυμι.

κόρη, *ης, ἡ subst.* {ion. κούρη Hom.; dor.

κούρα Pi. *O.*13.65, κόρα Theoc. 1.82, κόρα Aesch. *Supp.*145; eol. κόρα Sapph. 53.1} **I** fatã, fecioarã, copilã: (d. Briseis) IL. 1.275, (d. Nausicaa) OD. 6.15, (d. Cassandra) Pi. *P.*11.33, ἦῦτε κούρη νηπίη IL. 16.7 *ca o fetiță;* κόρην ... οὐκέτ', ἀλλ' ἐξευγμένην SOPH. *Tr.*536 *nu fatã, ci femeie;* ἀδελφῆν αὐτοῦ κόρην THUC. 6.56 *sora lui, [incã] fatã;* γάμου δὲ ὄρον εἶναι κόρη μὲν ἀπὸ ἐκκαίδεκα ἐτῶν εἰς εἴκοσι PLAT. *Lg.*785b *fetele sã se cãsãtoareascã între 16 și 20 de ani;* (d. Erinii) AESCH. *Eum.*68, (d. Sfinx) SOPH. *OT*508. **II** fiicã: σὺ γὰρ τέκες ἄφρονα κούρην IL. 5.875 *ai nãscut o fatã smintitã;* (+ gen.) Ἀθηναίη, κούρη Διός OD. 2.296 *Athena, fiica lui Zeus;* (d. Muze) κόραι ... Μναμοσύνας Pi. *I.*6.74 *fiice ale lui Mnemosyne* (sc. *ale Memoriei*); (+ adj.) τῆς ... κόρης τῆς Ἰναχείας AESCH. *Pr.*589 *fiica lui Inachos;* διὰ σὲ καὶ τῆν σὴν κόρην EUR. *IA*372 *din vina ta și a fetei tale.* **III** fiicã mãritatã sau logoditã, mireasã: IL. 6.247, OD. 18.279. **IV** pãpușã, figurinã (de lut): PLAT. *Phdr.*230b. **V** pupilã (a ochiului): SOPH. *Fr.*710, EUR. *Or.*389, PLAT. *IAlc.*133a, (fig.) διεφύλαξεν αὐτὸν ὡς κόραν ὀφθαλμοῦ LXX *Deut.*32.10 *l-a pãzit ca pe lumina ochilor.* **VI** mãnecã lungã: (la veșmintele persane) XEN. *HG*2.1.8.

[IE *kerh₃- „a crește” (cf. κορέννυμι), gr. *κόρφã, v. și κόρος (κοῦρος)]

Κόρη, *ης, ἡ subst.* {ion. Κούρη, dor. Κόρα} (mitol.) Core (Kore), Persephone, fiica zeiței Demeter: HDT. 8.65, AR. *Th.*298, EUR. *Alc.*358.

[κόρη]

κόρηθρον, *ου, τό subst.* mãturã: LUC. *Philops.*35.

[κορέω¹]

κόρημα, *ατος, τό subst.* **I** gunoi mãturat, mãturãturã: AR. *Fr.*474. **II** mãturã: AR. *Pax*59.

[κορέω¹]

κορθύ(ν)ω, *vb.* [ind. prez. *med.* 3sg. κορθύεται] **I** (*act.*) a face grãmadã sau snop, a face vârf (unei grãmezi): (fig.) Ζεὺς ... κόρθυεν ἐὸν μένος HES. *Th.*853 *Zeus își grãmãdi (sau își adunã) puterea.* **II** (*med.*) a se înãlța: (d. valuri) IL. 9.7, A.RH. 2.322.

[κόρθυς]

κόρθυς, *υος, ἡ subst.* grãmadã, snop: THEOC. 10.46.

[cf. sanscr. *śãrdha-* „ceatã”]

κορίαννον, ου, τό *subst.* (bot.) coriandru, *Coriandrum sativum*: AR. *Eq.*676, IOS. *AI3*.28.

[et. nec., prob. de origine pregrecească, var. κολιάνδρον, κορίανδρον, κοριάμβλον]

κορίζομαι, *vb.* a alinta, a dezmierda, a mân-gaia: AR. *Nu.*68.

[κόρη]

κορινθιάζομαι, *vb.* a se purta ca la Corint; *ext.* a se destrăbăla, a merge la bordel: AR. *Fr.*354.

[Κόρινθος]

Κορινθιακός, ή, όν *adj.* corintian, corintic: XEN. *HG6*.2.9.

[Κόρινθος]

Κορίνθιος, α, ον *adj.* din Corint, corintian: HDT. 5.87, SOPH. *OT774*, (subst.) οι Κορίνθιοι HDT. 1.14 *corintienii*.

[Κόρινθος]

Κορινθόθι, *adv.* la Corint: IL. 13.664.

[Κόρινθος, -θι]

Κόρινθόνδε, *adv.* la Corint: LUC. *Herm.*28.

[Κόρινθος, -δε]

Κόρινθος, ου, ό, ή *subst.* I Corint (Corinthos), oraș în Grecia, situat pe istmul cu același nume: IL. 2.570, HDT. 1.24, THUC. 1.13, (prov.) οὐ παντός ἀνδρὸς ἐς Κόρινθόν ἐσθ' ό πλοῦς AR. *Fr.*902 *nu pentru oricine este călătoria la Corint (sc. nu toată lumea își permite să meargă într-un loc scump)*. II (mitol.) Corinthos, fiu al lui Zeus, întemeietor al Corintului: (prov.) (d. o vorbă repetată mereu) Διὸς ~ PI. *N.7*.105, AR. *Ra.*439 *Corinthos, [fiul] lui Zeus (sc. aceeași veche poveste)*.

[prob. de origine pregrecească]

κόριον, ου, τό *subst.* {dor. κόριον Ar. *Ach.*731} fetiță: THEOC. 11.60, (iron.) LYS. *Fr.*4.5.

[κόρη]

κόρις, ιος *sau* εως, ό *subst.* (zool.) ploșniță, *Cimex lectularius*: AR. *Nu.*634, id. *Ra.*115, ARSTT. *HA556b23*, LUC. *Merc.*Cond.17.

[cf. rus. kor', „molie”]

κόρκορος, v. κόρχορος

κορκορῶγή, ής, ή *subst.* zgomot, gălăgie, zarvă: AESCH. *Th.*345, AR. *Pax*991, (sg.) id. *Lys.*491.

[onomat.]

κορμός, οῦ, ό *subst.* trunchi (de copac), buș-tean, butuc: OD. 23.196, SOPH. *Fr.*823, HDT. 7.36, EUR. *Hec.*575, AR. *Lys.*255, (spec.)

κορμούς ... ναυτικούς EUR. *Hel.*1601 *bucăți din lemnul corăbiei (folosite ca vâsle)*.

[κείρω]

κορο-πλάθος, ου, ό *subst.* fabricant de păpuși *sau* de figurine: PLAT. *Th.*147b, ISOC. 15.2, LUC. *Lex.*22.

[κόρη, πλάσσω]

κόρος¹, ου, ό *subst.* I saț, săturare, lehamite: (+ gen.) πάντων μὲν κόρος ἐστὶ καὶ ὕπνου καὶ φιλότητος IL. 13.636 *de toate există saț, și de somn și de iubire*; IL. 19.221, OD. 4.103, κόρον δ' ἔχει καὶ μέλι PI. *N.7*.52 *și mierea dă sațiu*; δακρῶν εἶχεν κόρον EUR. *Alc.*185 *se sătură de lacrimi*; ἄχρι κόρου DEM. 19.187, ἐς κόρον LUC. *Merc.*Cond.26 *până la saț(ietate)*. II viciu cauzat de supra-abundență; lăcomie nesățioasă, ambiție exagerată, aroganță: PI. *O.*1.56, id. *I.3*.2, AESCH. *Ag.*382, (pers.) PI. *O.*13.10, HDT. 8.77.

[v. κορέννυμι]

κόρος², ου, ό *subst.* {ion. poet. κοῦρος, Hom., PI.; dor. κῶρος Theoc.} I băiat, flăcău, tânăr: εἰ τότε κοῦρος ἔα, νῦν αὐτέ με γῆρας ἰκάνει IL. 4.321 *dacă atunci eram tânăr, acum mă hărțuiește bătrânețea*; (d. războinici) IL. 9.68, (d. corăbieri) OD. 8.35, (op. κόρη „fată, fecioară”) AESCH. *Fr.*43, (rar în proză) PLAT. *Lg.*772a. II fiu, fecior: (+ gen.) κοῦρον Ζήθιοιο OD. 19.523 *fiu al lui Zethos*; κοῦροι Ἀχαιῶν IL. 1.473 *tinerii aheeni*; EUR. *Supp.*107. III prunc, copil (de sex bărbătesc): (în pântecel mamei) IL. 6.59. IV păpușă, figurină: SOPH. *Fr.*536.

[v. κόρη]

κόρος³, ου, ό *subst.* (metrol.) cor, măsură de capacitate pentru cereale echivalată cu 10 medimne atice (aprox. 220 litri): IOS. *AI15*.314, *LXX Lev.*27.16, NT *Lc.*16.7.

[ebr. kor (כר)]

κόρρα, (dor.) v. κόρρη

κόρρη, ης, ή *subst.* {ep. ion. κόρρη Hom., dor. κόρρα Theoc. 14.34} I tâmplă: ξίφει ἤλασε κόρρην IL. 5.584 *il izbi cu sabia în tâmplă*; IL. 4.502, CALL. *Dian.*78. II obraz, falcă: ἐπὶ κόρρης πατάσσειν DEM. 21.147, ἐπὶ κόρρης τύπτειν PLAT. *Grg.*486c, κατὰ κόρρης παίειν LUC. *Nec.*17 *a lovi peste obraz, a trage una în falcă*. III (pl.) păr: AESCH. *Ch.*282.

[cf. κείρω „a tăia, a tunde, a rade (părul)”]

κόρρη, (ep. ion.) v. κόρρη

κορσωτήρ, ήρος, ό *subst.* bărbier: CALL.

Fr.752.

[κορσώω]

κόρταλος, v. κρόταλος

κορῦβαντιάω-ᾶ, vb. **I** a săvârși riturile coribanților, a dansa precum coribanții, a se lăsa pradă delirului coribantic: PLAT. *Cri.*54d, id. *Smp.*215e, PLB. 12.12b.2. **II** (ext.) a delira: AR. *V.*8.

[Κορυβάς]

κορῦβαντιζώ, vb. a iniția în riturile coribanților: AR. *V.*119.

[Κορυβάς]

κορῦβαντικός, ή, όν *adj.* de coribant, caracteristic coribanților, frenetic: PLUT. *M.*759b.

[Κορύβας]

κορῦβαντώδης, ες *adj.* v. κορυβαντικός LUC. *ITr.*30

[Κορύβας]

Κορύβας, αντος, ό [ῦ] *subst.* **I** coribant, preot al zeiței frigiene Kybele: (pl.) EUR. *Ba.*125, AR. *Lys.*558, (sg.) LUC. *Deor. Conc.*9. **II** (fig.) extaz, delir, frenezie: LUC. *Hist. Conscr.*45.

[et. nec., cf. κόρυς?]

κορῦδαλλίς, ίδος, ή *subst.* v. κορυδός: THEOC. 7.23.

κορῦδαλλός, οῦ, ό *subst.* |var. κορυδαλός Aesop.| v. κορυδός: THEOC. 10.50.

κορῦδαλος, ου, ό *subst.* v. κορυδός: ARSTT. *HA*617b20.

κορῦδός, οῦ, ό *subst.* ciocârlie (moțată), ciocârlan, *Galerida cristata*: AR. *Av.*302, id. *Av.*472.

[v. κόρυς „coif”, cf. κορυδαλλίς, κορυδαλλ(λ)ός, κόρυδος, κορυδών]

κόρυδος, ου, ό *subst.* v. κορυδός: PLAT. *Euthd.*291b, ARSTT. *HA*559a2, THEOC. 7.141.

κορυδών, ὄνος, ό *subst.* v. κορυδός: ARSTT. *HA*609a7.

κόρυζα, ης, ή *subst.* **I** 1 secreție nazală, muci: κορύζης τήν ρίνα μεστός LUC. *Philops.*8 cu *nasul plin de muci.* **2** (medic.) guturai, coriză: ARSTT. *Pr.*897 **II** (fig.) nerozie, neghiobie: LUC. *Peregr.*2, id. *DMort.* 6.4.

[cf. engl. veche *hroz*]

κορυζάω-ᾶ, vb. **I** a-i curge mucusul *sau* nasul, a avea guturai: PLAT. *R.*343a, ARSTT. *Pr.*861a18, LUC. *ITr.*15. **II** (fig.) a spune aiureli, a fi nerod: MEN. *Sam.*546, PLB. 38.12.5.

[κόρυζα]

κορυθ-άϊξ, άϊκος, ό *adj.m.* (dub.) care își mișcă repede coiful (*sau* panașul coifului), *ext.* năvalnic: IL. 22.132.

[κόρυς, άϊσσω, cf. κορυθαίολος]

κορῦθ-αϊόλος, ον *adj.* cu coif sclipitor: (epitet al lui Hector) IL. 2.816, (Ares) id. 20.38, (ext.) (dispute) AR. *Ra.*818.

[κόρυς, αϊόλλω]

κόρυμβος, ου, ό *subst.* |pl. κόρυμβοι, οί *sau* κόρυμβα, τά| **I** 1 (mar.) (cf. ἄφλαστον) extremitate curbată a rupei, aplustră: (pl.) νηῶν ... ἄκρα κόρυμβα IL. 9.241 *cozile crestate ale corăbiilor*; AESCH. *Pers.*411, EUR. *IA*258, A.RH. 2.601. **2** vârful, culme, creastă: (a muntelui) HDT. 7.218, (a unui mormânt) AESCH. *Pers.*659. **II** (bot.) corimb, ciorchine: (d. florile și fructele iederii) PLUT. *M.*648f.

[v. κορυφή]

κορῦνη, ης, ή [ῦ în Il. 7.141, Theoc. 7.19; ῦ în Eur. *Supp.*715, Theoc. 25.63] *subst.* **I** bătă, măciucă (ferecată), ciomag: (folosită ca armă) IL. 7.141, HDT. 1.59, EUR. *Supp.*715, ARSTT. *Pol.*1311b28. **II** (spec.) cață: THEOC. 7.19.

[κόρυς]

κορῦνησις, εως, ή *subst.* înmugurire: ARR. *Fr.*24.

[κορυνάω]

κορυνήτης, ου, ό *adj.m.* înarmat cu măciucă, măciucaș: IL. 7.9, id. 7.138, PLUT. *Thes.*8.1.

[κορῦνη]

κορυνη-φόρος, ον *adj.*, *subst.* purtător de măciucă, măciucaș, ciomăgaș: (d. gârziile de coră ale lui Peisistratos) HDT. 1.59, ARSTT. *Ath.*14.1, PLUT. *Sol.*30.3.

[κορῦνη, φέρω]

κορυπτίλος, ου *subst.*, *adj.m.* care împunge cu coarnele, împungaci: (berbec) THEOC. 5.147.

[κορύπτω]

κορύπτω, vb. a lovi cu coarnele, a împunge: THEOC. 3.5, (glum.) (d. un măgar) LUC. *ITr.*31.

[v. κορύς]

κόρυς, ὄθος, ή *subst.* {ep. poet. ac. κόρυν Il. 6.472, κόρυθα Il. 11.351; dat. pl. κορύθεσσι Il. 7.62, Soph. *Ant.*116} **I** coif: IL. 3.362, OD. 24.523, SOPH. *Ant.*116. **II** creastă, țeastă: EUR. *Ba.*1186.

[prob. de origine pregrecească, cf. κορυφή, κόρυμβος, κόρυδος, κορῦνη]

κορύσσω, *vb.* {ep. impf. κόρυσσε II. 21.306, inf. prez. κορυσσέμεν Pi. P.8.75; med. ind. prez. 2sg. κορύσσει II. 10.37, impf. 3sg. κορύσσετε II. 7.206, part. κορυσσάμενος II. 19.397, imper. prez. 2sg. κορύσσειο A.Rh. 4.448; pas. part. pf. κεκορυθμένος II. 17.3} **I** (*act.*) **1** a încoifa, a înarma (cu coif), a pregăti (de luptă): πόλεμόν τε κορύσσων IL. 2.273 *pregătind lupta* (sc. *pregătind soldații de luptă*); HES. Sc.148, Pi. I.8.54, EUR. Rh.933, (fig.) βίον κορυσσεμέν ὀρθοβούλοισι μηχαναῖς Pi. P.8.75 *a înarma viața cu sfaturi drepte*. **2** a stârni: (d. răul Scamandros) κόρυσσε δὲ κῆμα ῥόοιο IL. 21.306 *stârni un val din șuvoiul său*; **II** (*med., pas.*) **1** a se înarma (cu coif), a se pregăti de luptă: (d. pers.) Αἶας δὲ κορύσσετε νόροπι χαλκῶι IL. 7.206 *Aias se înarmă în bronz strălucitor*; (d. arme) δοῦρε δύο κεκορυθμένα χαλκῶι IL. 3.18 *două sulite cu vârful de bronz* (propr. *încoifate, echipate cu coifuri de bronz*); (fig.) (d. un val) πόντω ... κορύσσεται IL. 4.424 *își înalță creasta în mare* (propr. *își pune coiful, se înarmează*). **2** a se înălța: (d. nori) THEOC. 25.94.

[κόρυς]

κορυστής, οὔ, ὁ *adj.m., subst.* înarmat (cu coif), războinic: IL. 4.457, id. 13.201.

[κορύσσω]

κορυφᾶ-γενής, ἔς *adj.* născut din cap (ul lui Zeus): (epitet al Athenei) PLUT. M.381e.

[κορυφή, γίγνομαι]

κορυφαία, ας, ἡ *subst.* **I** parte a frâului alcătuită din curelele care se pun peste capul calului și împrejurul urechilor; căpeța: XEN. Eq.3.2. **II** părul din creștetul capului: LUC. Lex.5.

[κορυφή]

κορυφαῖος, α, ον *adj.* [superl. -ότατος] **I** aflat în vârful sau pe creștet: τὸν κορυφαῖον ... πῖλον PLUT. Marc.5.5 *tichia ascuțită* (a unui flamin, cf. lat. *apex*). **II** (ext.) care stă în frunte, primul, cel mai de seamă, cel mai important: ὦν πρῶτος καὶ κορυφαῖότατος LUC. Alex.30 *primul și cel mai important dintre ei*. // **κορυφαῖος**, ου, ὁ *subst.* **I** frunțaș, căpetenie: HDT. 3.82. **II** corifeu: PLAT. Th.173c, ARSTT. Po.1461b32, (iron.) ~ ἐσθηκῶς AR. Pl.953 *stând ca un corifeu* (sc. *în fruntea tuturor*). **III** cap, lider, șef (al unui partid politic): PLB. 28.4.6. // **κορυφαῖον**, ου, τό *subst.* partea cea mai de sus: (a unei plase de vânătoare) XEN. Cyn.10.2.

[κορυφή]

κορυφή, ἤς, ἡ *subst.* {ep. ion. dat. pl. κορυφῆσι II. 3.10; dor. κορυφά Pi. O.7.36} **I** **1** vârful (de munte), culme, pisc: ἀκροτάτη κορυφῆ ... Οὐλύμποιο IL. 1.499 *pe vârful cel mai înalt al Olimpului*; IL. 2.456, XEN. An.3.4.41, (frecv. pl.) Pi. P.1.27, AESCH. Pr.366, HDT. 2.28. **2** creștet (al capului): (d. un cal) IL. 8.83, (d. oameni și zei) HES. Fr.343, Pi. O.7.36, HDT. 4.187, μέσον δ' ἰνίου καὶ βρέγματος ~ ARSTT. HA491a34 *creștetul [se află] între osul occipital și frontal*. **3** (gener.) vârful, capăt (de sus), înălțime: ὅπως κατὰ κορυφὴν ἐσβαλοῦσιν ἐς τὴν κάτω Μακεδονίαν THUC. 2.99 *pentru ca, de la înălțime, să năvălească în Macedonia de Jos*; ἐνδεδεμένων τῶν κάλων εἰς τὴν κορυφὴν τῆς κλίμακος PLB. 8.4.6 *cu cablurile atașate de vârful scării*; ἴσταται κατὰ κορυφὴν ὁ ἥλιος PLUT. M.938a *soarele se află la zenit*. **4** (mat.) apex: (al unui triunghi) PLB. 2.14.8, (al unui con) ARSTT. Mete.362b3. **II** (fig.) **1** vârful, culme, punct culminant sau esențial, apogeu, încununare: ἔρχομαι ... ἐπὶ τὴν κορυφὴν ὧν εἰρηκα PLAT. Cra.415a *ajung la culmea elor pe care le-am spus*; (pl.) Pi. O.7.69. **2** ceea ce este mai de seamă sau mai bun, frunte: (d. Jocurile Olimpice) ἀέθλων κορυφάν Pi. O.2.13 *fruntea jocurilor* (sc. *întregerile cele mai de seamă*); Pi. O.7.4, id. P.9.79.

[prob. de origine pregrecească, cf. κόρυμβος, κόρυς]

κορυφῶ-ῶ, *vb.* **I** (*act.*) a pune vârful, ext. a duce la capăt, a isprăvi: PLUT. Per.13.7 **II** (*med., pas.*) **1** a se vârful, a-și înălța vârful: (d. un val) IL. 4.426, (fig.) Pi. O.1.113. **2** (fig.) a culmina: τὸ δ' ἔσχατον κορυφοῦται βασιλευσι Pi. O.1.113 *pe culmea cea mai înaltă se află regii*; κορυφουμένου τοῦ πολέμου IOS. B16.164 *războiul atingând punctul culminant*.

[κορυφή, cf. κορύσσω]

κόρχορος, ου, ὁ *subst.* [var. κόρκορος] (bot.) scânteiuță albastră, *Anagallis monelli*: AR. V.239.

[prob. de origine pregrecească]

Κορώνεια, ας, ἡ *subst.* Coroneia (*cetate în Beoția*): IL. 2.503, THUC. 1.113, PLB. 20.5.3.

κορώνεως, ω, ἡ *subst.* smochin-cioresc, smochin cu fructe negre: AR. Pax628.

[κορώνη]

κορώνη, ης, ἡ *subst.* I (ornit.) 1 pasăre marină, (posib.) cormoran, *Phalacrocorax carbo*, sau cormoran moțat, *Phalacrocorax aristotelis*: OD. 5.66, id. 12.418. 2 (frecv.) cioară, (spec.) cioară cenușie, *Corvus corone sardonius*: HES. *Op.*747, AR. *Av.*5, ARSTT. HA509a1, ἐννέα τοι ζῶει γενεᾶς ... κορώνη ἀνδρῶν ἡβόντων HES. *Fr.*304 *ci-oara trăiește nouă generații de oameni în floarea tinereții*; (fig.) φθοεραὶ γὰρ ἐπι-κρώζουσι κορώναι AR. *Eq.*1051 *ciorile că-râie de invidie*. 3 (dub.) Δαυλίαν κορώνην AR. *Fr.*716 *privighetoare*; II (ext.) I obiect încovoiat; cârlig, inel sau zăvor (al ușii): (de argint) OD. 1.441, id. 21.46. 2 cârlig (la capătul arcului, de care este prinsă coarda): (de aur) IL. 4.111. 3 vârful încovoiat (al tânje-lii plugului): A.RH. 3.1318. 4 (fig.) capăt, sfârșit; încununare: CALL. *Fr.*227.5, (joc de cuvinte cu sensul II.2, v. și βίος „arc”) χρυσῷ βίῳ χρυσὴν κορώνην ἐπιθεῖναι LUC. *Peregr.*33 *a pune un capăt de aur unei vieți de aur*.

[cf. lat. *cornix* „cioară”; v. κόραξ, κόραφος]
κορωνιάω-ῶ, vb. I a se încovoia: κορωνιό-ωντα πέτηλα HES. *Sc.*289 *paie care se încovoiaie*. II a-și încovoia grumazul, ext. a se semeți, a se îngâmfă: PLB. 27.15.6.

[κορώνη]

κορωνίς, ἴδος *adj.f.* I încovoiată: (d. corăbii) IL. 1.170, OD. 19.182. II cu carne încovoiate: (vite) THEOC. 25.151. // **κορωνίς**, ἴδος, ἡ *subst.* I linie curbă, semn grafic la sfârșitul unui capitol sau al unei cărți, ext. capăt, sfârșit: PLUT. *M.*66e. II (fig.) culme, încununare: τὴν κορωνίδα τοῦ βίου PLUT. *M.*789a *încununarea vieții*; LUC. *Hist. Conscr.*26.

[κορώνη]

κορωνιστής, οῦ, ὁ *adj.m.* (dub.) băiat cu plete sau cu părul strâns într-un coc: PLUT. *M.*261e.

[κορωνίζω, v. κορώνη]

κορωνόν, οῦ, τό *subst.* cot: (pl.) LUC. *Trag.*122.

[κορωνός „încovoiat”, cf. κορώνη]

κοσκίνηδόν, *adv.* ca o sită: LUC. *Tim.*3.

[κόσκινον]

κοσκινό-μαντις, ἴδος, ἡ *subst.* ghicitoare care prezice viitorul cu ajutorul unei site: THEOC. 3.31.

[κόσκινον, μάντις]

κόσκινον, ου, τό *subst.* ciur, sită: AR.

*Nu.*373, PLB. 34.9.10, LXX *Înf.*27.4, κοσκί-νω τὴν τέφραν ... μετέβαλε PLUT. *Cat.Mi.*11.7 *a trecut cenușa prin ciur*; (pron.) φορεῖν ὕδωρ ... τετρημένῳ κοσκίνῳ PLAT. *Grg.*493b *a căra apă cu un ciur găurit*; κοσκίνῳ τὸ τοῦ λόγου μαντευόμενος LUC. *Alex.*9 *prezicând viitorul cu o sită*.

[et. nec.]

κοσκυλάτια, ὠν, τά [μῦ.] *subst.* tăieturi sau resturi de piele: (fig.) AR. *Eq.*49.

[σκόλλω]

κοσμέω-ῶ, vb. I I a pune în ordine, a rândui, a întocmi, a aranja: κοσμήσαι ἵππους τε καὶ ἀνέρας IL. 2.554 *a rândui cai și oameni*; (med.) κοσμησάμενος πολίτηας IL. 2.806 *punându-și concețâtenii în ordine*; (pas.) IL. 2.655, OD. 9.157, κατὰ τάξιν τε καὶ κατὰ ἔθνεα κεκοσμημένοι ἦσαν HDT. 7.212 *erau rânduiți pe detașamente și neamuri*; ἐς τὸν Αἰγύπτιον νομόν αὐταὶ ἐκεκοσμέατο HDT. 3.91 *aceste [finuturi] erau rânduite (sc. incluse) în districtul Egiptului*. 2 a întocmi, a pregăti: δόρπον ἐκόσμηι OD. 7.13 *pregătea cina*; HES. *Op.*306, SOPH. *El.*1401, τράπεζαν κοσμεῖ XEN. *Cyr.*8.2.6 *pregătește masa*; ἐκόσμησαν τὰς λαμπάδας ἐαυτῶν NT *Mt.*25.7 *și-au pregătit candelarele*; (pas.) PI. *N.*1.22. II I a cârmui, a organiza, a conduce: (o cetate) HDT. 1.59, (cetățeni) SOPH. *Ai.*1103, (pas.) ἀμυντέ' ἐστὶ τοῖς κοσμουμένοις SOPH. *Ant.*677 *trebuie să păzim rânduielile*; ἡμῖν ἡ πολιτεία τελῶς κεκοσμήσεται PLAT. *R.*506a *statul ne va fi perfect întocmit*. 2 (în Creta) a exercita funcția de *cosm* (v. κόσμος, sens I, 4): ARSTT. *Pol.*1272a35, PLB. 22.15.1. III I a împodobi, a găti, a dichisi: (d. pers.) HES. *Th.*573, PI. *P.*9.118, τὴν παῖδα ... κοσμήσας ἐσθῆτί τε καὶ χρυσῷ HDT. 3.1 *împodobind fata cu vestimenta și [bijuterii de] aur*; (d. lucruri) τριπόδεσσιν ἐκόσμησαν δόμον PI. *I.*1.19 *au gătit casa cu trepiede*; ἀγάλασι ... κεκοσμήκασιν τὸ ἱερόν IS. 5.42 *au împodobit templul cu statui*; (med.) τὰς κεφαλὰς κοσμέονται HDT. 7.209 *își aranjează părul*; χαλκείοις σῶμ' ἐκόσμησανθ' ὄπλοις EUR. *Ph.*1359 *își împodobiră trupul cu arme de bronz*; (pas.) HDT. 7.40, SOPH. *Ph.*1064, ὡς νόμφη κεκοσμημένη XEN. *Smp.*9.3 *gătită ca o mireasă*. 2 (fig.) a împodobi, a înfrumuseța: EUR. *Med.*576, THUC. 1.21, ἐκόσμησε ... τὰς γνώμας ἔτι μεγαλειότεροις

ρήμασιν XEN. *Mem.*2.1.34 *ἤ-α ἰμποδοβίτ ἰννάτῆυρίτε κυ κυνίτε ἤ μαι μᾶρετε; νικῶντες ... τήνδ' ἐκόσμησαν πόλιν* AR. *Eq.*568 *au ἰμποδοβίτ cetatea cu biruințele lor.* 3 a cinsti: τάφον κοσμοῦσα SOPH. *Ant.*396 *gătind un mormânt* (sc. *sāvârşind rituri funerare*); (un mort) EUR. *Tr.*1147, εὐλογεῖν καὶ ~ τοῖς μεγίστοις ἐπαινοῖς τοὺς ἐχθρούς PLB. 1.14.5 *a vorbi de bine despre vrăjmaşi ἤ a-i cinsti cu cele mai mari laude.* [κόσμος]

κόσμημα, ατος, τό *subst.* podoabă, ornament: XEN. *Cyr.*7.3.7, (pl.) τὰ πολέμου κοσμήματα PLAT. *Lg.*956b *ornamentele militare*; (fig.) LUC. *Im.*11. [κοσμέω]

κόσμησις, εως, ἡ *subst.* I rânduire, (bună) întocmire: PLAT. *Criti.*117b, id. *Grg.*504d. II ceremonie: PLAT. *Lg.*949d. III ἰμποδοβίρε: ARSTT. *Oec.*1344a19, PLUT. *Thes.*23.3. [κοσμέω]

κοσμητής, οῦ, ὁ *subst.* I care pune în ordine; rânduitor, organizator: PLAT. *Lg.*755c. II (la Atena) cosmet, magistrat supraveghetor: (al efebilor) ARSTT. *Ath.*42.2. III cosmetician: XEN. *Cyr.*8.8.20. [κοσμέω]

κοσμητικός, ἡ, ὄν *adj.* I capabil să pună în ordine: (+ gen.) ARSTT. *Oec.*1344b26. II referitor la ἰμποδοβίρε. // **κοσμητική**, ἡ (subînt. τέχνη) *subst.* arta ἰμποδοβίρει: PLAT. *Sph.*227a, id. *Plt.*282a. [κοσμέω]

κοσμητός, ἡ, ὄν *adj.* pus în ordine, ordonat, rânduitor: (răzoare) OD. 7.127. [κοσμέω]

κοσμήτωρ, ορος, ὁ *subst.* I rânduitor, ext. conducător, comandant: κοσμήτορε λαῶν IL. 1.16 *comandanți de oști*; IL. 3.236, OD. 18.152, Pl. *Fr.*347, A.RH. 1.194. II (persoană) care ἰμποδοβεște: (d. Homer) ARSTT. *Fr.*76. [κοσμέω]

κοσμικός, ἡ, ὄν *adj.* I referitor la univers, cosmic: PLUT. *M.*119f, LUC. *Par.*11. II care se extinde asupra întregii lumi, universal: IOS. *BI4.*324. III lumesc, pământesc: NT *Evr.*9.1, id. *Tit.*2.12. [κόσμος]

κόσμιον, ου, τό *subst.* podoabă: PLUT. *M.*141d, (spec.) στρατηγικά κόσμια PLUT. *Ant.*17.1 *însemne de pretor.* [dim. al lui κόσμος]

κόσμιος, α, ον *adj.* |comp. -ώτερος, superl. -ώτατος| I (d. lucruri și abstr.) pus în ordine, bine rânduitor, potrivit: (cheltuială) PLAT. *R.*560d, (constituție) ISOC. 7.70, PLUT. *Pel.*19.2. II (d. pers. și manifestări ale lor) I la locul lui, așezat, disciplinat: (d. soldați) XEN. *An.*6.6.32, (d. cetățeni) τοῖς νόμοις πειθεσθαι καὶ ~ εἶναι LYS. 1.27 *a se supune legilor ἤ a fi disciplinat*; ἡ κοσμία τε καὶ φρόνιμος ψυχὴ PLAT. *Phd.*108a *sufletul bine rânduitor ἤ ἰντελεπτός*. 2 *cuviincios, cumsecade, decent, cinstit*: δικαίους καὶ σοφούς καὶ κοσμίους AR. *Pl.*89 *drepti, ἰντελεπτοῖ ἤ cuviincioși*; εἰδὼν μὴ κόσμιοι ὦμεν πρὸς τοὺς θεοὺς PLAT. *Smp.*193a *dacă nu ne-om purta cum se cuvine față de zei*; (neut.) κλέπτειν κόσμιόν ἐστιν AR. *Pl.*565 *este în ordine* (sau *cuviincios*) *să furi*; (subst.) τὸ κόσμιον SOPH. *El.*872 *buna cuviință, decența*; NT *1Tim.*2.9. 3 măsurat, cumpătat, stăpănit, reținut: PLAT. *R.*329d, ARSTT. *Pol.*1277b23, (+ ac. de relație) ~ τὸ βᾶδισμα LUC. *Tim.*54 *cumpătat la mers*. III cetățean al lumii, cosmopolit: PLUT. *M.*600f. [κόσμος]

κοσμιότης, ητος, ἡ *subst.* (bună) rânduială; (bună) cuviință, cumpătare, decență: AR. *Pl.*564, PLAT. *Plt.*307b, ARSTT. *EN*1109a16, DEM. 59.80. [κόσμιος]

κοσμίως, *adv.* |comp. -ώτερον, superl. -ώτατος| I în ordine, cu bună rânduială: AR. *Pl.*671, PLAT. *Smp.*182a, *ἐπεσθαι* ~ XEN. *Cyn.*10.8 *a urma în ordine*. II cum se cuvine, (în mod) cuviincios, decent: AR. *Th.*853, LYS. 3.6, ~ ζῆν PLAT. *R.*503c, (op. ἀτάκτως) ISOC. 2.31 *a trăi în bună rânduială, a duce o viață cuviincioasă*; ~ καὶ μετ' αἰδοῦς PLUT. *TCG*37.1 *cu bună cuviință ἤ sfială*. [κόσμιος]

κοσμογονία, ας, ἡ *subst.* cosmogonie, origine a lumii: (titlul unui poem al lui Parmenides) PLUT. *M.*756f. [κοσμογόνος (< κόσμος, γίγνομαι)]

κοσμο-κράτωρ, ορος, ὁ [ᾶ] *subst.* stăpănitor al lumii: NT *Ef.*6.12. [κόσμος, κρατός]

κοσμο-πληθής, ές *adj.* care umple lumea: LXX *4Mac.*15.31. [κόσμος, πλήθος]

κοσμο-ποιέω-ᾶ, νβ. I a face lumea: PLUT.

M.719d. **II** a formula o teorie despre originea lumii, a face o cosmogonie: ARSTT. *Ph.*250b16, id. *Metaph.*1091a18.

[κόσμος, ποιέω]

κοσμοποιΐα, ας, ή *subst.* facere a lumii: ARSTT. *Metaph.*985a19, (titlul unui poem al lui Empedocles) ARSTT. *Ph.*196a22, (d. creația lui Dumnezeu) LXX 4*Mac.*4.14.

[κοσμοποιός]

κοσμό-πολις, ιδος, ό *subst.* cosmopol, magistrat suprem al orașului: (la locrieni) PLB. 12.16.6.

[κόσμος, πόλις]

κόσμος, ου, ό *subst.* **I 1** ordine, (bună) rânduială: εὖ κατὰ κόσμον IL. 10.472, κόσμῳ OD. 13.77 *în ordine, în bună rânduială, cum se cuvine*; οὐ κατὰ κόσμον IL. 2.214, OD. 3.138 *în dezordine, în neorânduială, cum nu se cuvine*; κόσμῳ θέντες τὰ πάντα πρήγματα HDT. 2.52 *după ce ai pus toate lucrurile în ordine*; ἔφευγον οὐδενὶ κόσμῳ HDT. 3.13 *fugiră în dezordine*; κόσμῳ καὶ τάξει ... ὑπαγαγόντες THUC. 4.126 *retrăgându-vă în ordine și păstrând formația*; ~ ποῦ τις ... ή σωφροσύνη ἐστίν PLAT. R.430e *cumpătarea este un soi de rânduială*. **2** întocmire: ἵππου κόσμον ἄριστον δουρατέου OD. 8.492 *cântă întocmirea calului de lemn*. **3** ordine statală, formă de guvernământ, orânduire, constituție: τὸν νῦν κατεστεῶτα κόσμον HDT. 1.65 *rânduiala stabilită acum* (sc. *constituția actuală*); βουλομένων μεταστῆσαι τὸν κόσμον καὶ ἐς δημοκρατίαν ... τρέψαι THUC. 4.76 *care voiau să schimbe forma de guvernământ și să o transforme în democrație*; κόσμον πολιτικὸν PLAT. *Lg.*736e *sistem politic*. **4** (spec.) (pl.) cosmii („orânduitori”): (d. înalți magistrați în Creta, numiți κόσμοι) ARSTT. *Pol.*1272a6. **II 1** podoabă, găteală: ἐπεὶ ... πάντα περὶ χροῖ θήκατο κόσμον IL. 14.187 *după ce își puse pe trup (= se găti cu) toate aceste podoabe*; κόσμῳ τῷ καλλίστῳ χρεώμεναι HDT. 5.92η *gătite în hainele cele mai frumoase*; κόσμον μὲν ἀνδρὸς οὐτιν' ἄν τρέσαιμι' ἐγὼ AESCH. *Th.*397 *eu nu am să mă tem de găteala niceiunii bărbat*; (a unui cal) IL. 4.145, (d. o cunună din ramuri de măsline) γλαυκόχροα κόσμον ἐλαίας PI. O.3.13 *podoaba verdegră a măslinului*; (d. mobila unei încăperi) HDT. 3.123, (d. Eros) συμπάντων τε θεῶν καὶ ἀνθρώπων ~ PLAT. *Smp.*197e *podoabă*

a tuturor zeilor și oamenilor. **2** (fig.) cinste, slavă, fală, mândrie: PI. N.2.8, HDT. 8.60, γυναιξὶ κόσμον ή σιγῇ φέρει SOPH. *Ai.*293 *tăcerea aduce cinste (sau este o podoabă, le stă bine) femeilor*; ~ σοι ἔσται τὰ λεχθέντα PLAT. *Ly.*205e *vorbele îți vor fi podoabă*. **III 1** (filos.) ordine universală, lume, univers, cosmos: (d. Pitagora și pitagoricieni) τὸ ὄλον τοῦτο ... κόσμον καλοῦσιν ... οὐκ ἀκοσμίαν PLAT. *Grg.*508a *acest întreg îl numesc cosmos (ordine), nu dezordine*; (pl.) ἀδύνατον εἶναι κόσμους πλείους ἐνός ARSTT. *Cael.*276b21 *este imposibil să existe mai multe lumi decât una* (sc. *mai mult de o lume*). **2** cer, boltă cerească: (în op. cu pământul) ISOC. 4.179, τὰ κατὰ τὸν κόσμον ARSTT. *Metaph.*1063a15 *corpurile cerești*. **IV 1** lume (locuită), pământ: τὰς βασιλείας τοῦ κόσμου NT *Mt.*4.8 *împărățiile lumii*; (în op. cu cerul) εἰς τὸν κόσμον τοῦτον ἦλθον NT *In.*9.39 *am venit în lumea aceasta*. **2** lume, omenire, oameni: (d. Adam) πρωτόπλαστον πατέρα κόσμου LXX *Înf.*10.1 *primul [om] plămădit, părinte al lumii*; ό ~ ὅπισω αὐτοῦ ἀπῆλθεν NT *In.*12.19 *lumea s-a dus după El*. **3** mulțime, totalitate: ό ~ τῶν χρημάτων LXX *Pr.*17.6a *mulțimea bogățiilor*.

[cf. lat. *censeō* „a socoti”]

κοσμοφορέω-ῶ, *vb.* a purta lumea: (d. Arca lui Noe) LXX 4*Mac.*15.31.

[κοσμοφόρος]

κόσος, η, ον (ιον.) *v.* πόσος

κόσσαβος, *v.* κότταβος

κόσσυφος, ου, ό *subst.* {att. κόττυφος} (ornit.) mierlă, *Turdus merula*: ARSTT. *HA* 617a11, THEOC. *Ep.*4.10, LUC. *Iud.*Voc.8.

[et. nec.]

κόσυμβος, ου, ό *subst.* ciucure: LXX *Ex.*28.39, id. *Is.*3.18.

[et. nec., cf. κοσύμβη, κόρυμβος]

κοσυμβωτός, ή, όν *adj.* cu ciucuri: (tunică) LXX *Ex.*28.4.

[κόσυμβος]

κοταίνω, *vb.* a fi mâniat: (d. Zeus) AESCH. *Th.*485.

[κότος, *v.* κοτέω]

κότε, **κοτέ**, (ιον.) *v.* πότε, ποτέ

κότερος, (ιον.) *v.* πότερος

κοτέω-ῶ, *vb.* {ep. prez. 3sg. κοτέει Hes. *Op.*25, 3pl. κοτέουσιν II. 14.143; impf. med. 3pl. κοτέοντο II. 2.223; aor. med. 3sg.

κοτέσσατο II. 23.383; conj. 3sg. κοτέσσειται II. 5.747; part. prez. act. κοτέων II. 4.168, part. aor. med. κοτεσάμενος II. 5.177, part. pf. dat. κεκοτηότι II. 21.456} a purta pică sau pizmă (cuiuva), a avea ciudă (pe), a fi mâniat: IL. 1.181, κεκοτηότι θυμῷ IL. 21.456, OD. 9.501 *cu inimă înciudată*; (frecv. + dat. pers.) σοὶ δ' οὐ ... θεοὶ ... κοτέουσιν IL. 14.143 *zeii nu-ți poartă pică*; κοτεσάμενος Τρώεσσι IL. 5.177 *înciudat pe troieni*; κεραμεὺς κεραμεῖ κοτέει HES. *Op.25 olarul poartă pizmă olarului*; (+ gen. lucr.) ἀπάτης κοτέων IL. 4.168 *mâniat de amăgire*; (ἀμφί + gen.) HES. *Sc.403*.
[κότος]

κοτήεις, εσσα, εν *adj.* mâniaș, pizmas: IL. 5.191.

[κότος]

κότινος, ου, ὁ *subst.* [fem. τὰν κότινον Theoc. 5.32] măslin sălbatic: AR. *Av.621*, κοτίνου στεφάνῳ AR. *Pl.586 cu o cunună [din ramuri] de măslin sălbatic*; ARSTT. *HA596a25*, A.RH. 2.34, (op. ἐλαία) PLUT. *FM20.4*.

[et. nec.]

κοτινω-τράγος, ον [ἄ] *adj.* care mănâncă măslina sălbatică: AR. *Av.240*.

[κότινος, τράγῳ]

κότος, ου, ὁ *subst.* pică, ciudă, pizmă, ranchiună, mânie: IL. 1.82, *Pl. P.8.9*, AESCH. *Ag.635*, EUR. *Rh.827*, οἱ ἔχεν κότον ἐμμενῆς αἰεὶ IL. 13.517 *îi purta mereu pică neostoită*; ὃ τοι κότον ἔνθετο θυμῷ OD. 11.102 *care și-a vârât ranchiună în suflet*; (fig.) αἰγίδων ... κότον AESCH. *Ch.592 mânia furtunilor*.

[cf. sanscr. *śatru-* „dușman”]

κοττάβιον, ου, τό [ἄ] *subst.* [var. κοττάβιον Arstt.] premiu obținut la jocul de cottabos (v. κότταβος): (pl.) CALL. *Fr.227.6*, ARSTT. *Rh.1373a23*.

[κότταβος]

κοττάβίζω, *vb.* a juca cottabos (v. κότταβος): AR. *Pax343*.

[κότταβος]

κοττάβιον, v. κοττάβειον

κοττάβις, εως, ἡ *subst.* faptul de a juca cottabos: PLUT. *M.654c*.

[κοτταβίζω]

κότταβος, ου, ὁ *subst.* {ion. κόσσαβος Eur.} I cottabos (*joc de origine siciliană care consta în lovirea unei ținte cu vinul rămas*

*pe fundul cupei; ținta era de obiceii un mic disc de metal (πλάστιγγ), aflat în echilibru pe o tijă sau o statuieță de bronz; înainte de aruncare, jucătorii făceau dedicații persoanei iubite, iar sunetul produs de căderea discului era considerat un semn al iubirii reciproce; câștigătorul primea prăjituri, sărutări ș.a.): AR. Nu.1073. II (ext.) drojdie de vin (rămasă pe fundul cupei și folosită în jocul de cottabos): *Pl. Fr.128*, (pl.) EUR. *Fr.562.3*, id. *Fr.631.1*, LUC. *Lex.3*.*

[et. nec., prob. de origine pregrecească]

κόττος, ου, ὁ *subst.* (iht.) (dub.) zglăvoc, *Cottus gobio*: ARSTT. *HA534a1*.

[v. κοτίς]

κοτύλη, ης, ἡ *subst.* I vas mic și adâncit (cu toarte), cupă, ulcică, găvan: IL. 22.494, OD. 15.312, id. 17.12, (pl.) AR. *Fr.350.3. II (anat.) cavitate (cotiloidă, în osul șoldului): ἐνθά τε μὴρὸς ἰσχίῳ ἐνστρέφεται, κοτύλην δέ τε μιν καλέουσι IL. 5.306 acolo unde coapsa se răsucesce în șold, în locul pe care [oamenii] îl numesc „cotilă”. III (metrol.) cotilă (măsură de capacitate de aprox. 0,27 litri): (pt. lichide) HDT. 6.57, THUC. 4.16, AR. *Pl.436, LXX Lev.14.10*, (pt. produse solide) THUC. 7.87. IV ventuză (*organ al caracatiței*): LUC. *DMar.4.3. V (muz.) chimval: (pl.) AESCH. Fr.57.6*.*

[prob. de origine pre-grecească, cf. lat. *catinus* „strachină”]

κοτυληδών, όνος, ἡ *subst.* {ep. dat. pl. κοτυληδονόφιν Od. 5.433} I ventuză (*organ al caracatiței sau al sepiei*): OD. 5.433, ARSTT. *HA524a2*, (la trompa muștei) LUC. *Musc.Enc.3. II (anat.) cavitate (cotiloidă, în osul șoldului): AR. V.1495*, ARSTT. *HA 493a24. III (anat.) cotiledon (lob al placentei): (pl.) ARSTT. GA745b33*.

[κοτύλη]

κοτυλ-ήρῦτος, ον *adj.* care poate fi luat în cupe sau în căușul mâinii, sc. din belșug: (d. sângele vărsat al animalelor de jertfă) IL. 23.34.

[κοτύλη, ἄρῦω]

κοτυλίζω, *vb.* a vinde cu amănuntul (*propr.* cu cotila): AR. *Fr.683*, ARISTT. *Oec.1347b8*.

[κοτύλη]

κοτυλίσκιον, ου, τό *subst.* cupă mică, ulcică: AR. *Ach.459*.

[dim. al lui κοτύλη]

κοτυλίσκος, ου, ὁ *subst.* cupă mică: AR.

Fr.380.

[dim. al lui κοτύλη]

κοτύλων, ωνος, ὁ [ῥ] *subst.* cel care bea cu cotila: (poreclă dată unui tovarăș de băutoră al lui Antonius) PLUT. *Ant.*18.8.

[κοτύλη]

κού, crază pt. καὶ οὐ.

κού, **κου**, (ion.) v. ποῦ, που

κούκ, crază pt. καὶ οὐκ.

κούκέτι, crază pt. καὶ οὐκέτι.

κουλέον, ου, τό *subst.* (ep.) v. κολεόν

κουμ, *indecl.* scoală-tel: NT *Mc.*5.41.

[aramaică כּוּמ, ebr. imper. fem. כּוּמ]

κουρά, ᾶς, ἡ *subst.* {ion. κουρή} **I I** tăiere a părului, tuns, tunsoare: HDT. 3.8, PLAT. *R.*425b, τοῦτο τῆς κουρᾶς τὸ γένος PLUT. *Thes.*5.1 *acest fel de tunsoare*; (în semn de doliu) τί χρῆμα κουρᾶ τῆδε πενθίμω πρέπεις; EUR. *Alc.*512 *de ce te arăți cu părul tăiat ca de doliu?*; (d. filosofii) ἐν χρῶ ἡ ~ LUC. *Herm.*18 *tunsul la piele* (sc. *capul ras*). **2** tăiere, tundere: (d. coama unui cal) SOPH. *Fr.*659.7. **3** tăiere, tundere, curățare: (a crengilor) PLAT. *Plt.*288d, (a ierbiilor) ARSTH. *PA*693a17. **II I** șuviță tăiată: AESCH. *Ch.*226. **2** lână tunsă: LXX *Iov*31.20, *Ios.* *AI*4.71.

[κείρω]

κουράλλιον, v. κοράλλιον

κουρεᾶκός, ἡ, ὄν *adj.* de bărbier sau de frizerie: (d. bârfe) PLB. 3.20.5.

[κουρεύς, v. κουρεῖον]

κουρεῖον, ου, τό *subst.* prăvălie a bărbierului, frizerie: (ca loc de întâlnire și de bârfe) AR. *Pl.*338, id. *Av.*1441, LYS. 24.20, DEM. 25.52, MEN. *Sam.*510, Θεόφραστος ἄονα συμπόσια παίζων ἐκάλει τὰ κουρεῖα PLUT. *M.*679a *Theophrastos, glumind, numea frizeriile „banchete fără vin”*.

[κουρεύς]

κούρειον, ου, τό *subst.* jertfă, victimă (*oferită la sărbătoarea Apaturiiilor, când copiii erau primiți în fratrii*): SOPH. *Fr.*126, IS. 6.22.

[κουρά]

κουρεύς, ἔως, ὁ *subst.* bărbier, frizer: PLAT. *R.*373c, LYS. 2.20, PLUT. *Nic.*30.2, LXX *Iez.*5.1.

[κείρω]

κουρεύτρια, ας, ἡ *subst.* frizeriță, coafeză: PLUT. *Ant.*60.1.

[κουρεύς]

Κουρεῶτις, ιδος, ἡ *adj.f., subst.* (subînt. *ἡμέρα sau ἑορτή*) Coureotis (*a treia zi a sărbătorii Apaturiiilor, când copiii erau primiți în fratrii*): PLAT. *Ti.*21b.

[κουρά „tăiere a părului”, dar vezi κούρειον „jertfă” și κούρος „tânăr”]

κουρή, (ion.) v. κουρά

κούρη, (ion.) v. κόρη

Κουρήτες, ὠν, οἱ *subst.* {ep. dat. Κουρήτεσσι} **I** Cureții (*populație din vecinătatea etoliensilor*): IL. 9.529. **II** (mitol.) Cureții (*divinități protectoare ale lui Zeus; ulterior, preoți ai lui Rhea în Creta; executanți ai unui dans războinic; identificați cu Corybanții*): HES. *Fr.*123.3 CALL. *Iov.*52 EUR. *Ba.*121 LUC. *Salt.*8.

[κόρος² (κούρος)]

κούρητες, ὠν, οἱ *subst.* flăcăi, tineri, voinici: IL. 19.193, id. 19.248.

[κόρος² (κούρος)]

κουρία, ας, ἡ *subst.* curie: APP. *BC*3.94.

[lat. *cūria* „curie, clădire a senatului”]

κουριάς, ου *adj.m.* care are părul tuns scurt: ἐν χρῶ ~ LUC. *Fug.*27 *tuns la piele* (sc. *ras în cap*).

[κουρά]

κουριάω-ῶ, *vb.* **I** a avea nevoie de tundere, a avea părul lung sau zbârlit: LUC. *Lex.*10, (d. barbă) *Gall.*10. **II** (dub.) a se tunde: PLUT. *Alc.*23.3.

[κουρά]

κουρίδιος, α, ον *adj.* {ep. ion. fem. κουριδίη} **I** care și-a păstrat fecioria până la căsătorie, *ext.* legitim(ă), legiuit(ă): (d. soții) κουριδίη ἄλοχος IL. 1.114 *nevastă legiuită*; IL. 7.392, OD. 13.45, HDT. 1.135, A.RH. 1.611, (d. soți) IL. 5.414, OD. 11.430, (subst. masc.) OD. 15.22. **II** conjugal, marital, nupțial: (pat) IL. 15.40, (casă) OD. 19.580, (cameră) A.RH. 3.1128.

[κόρος² (κούρος), κόρη (κούρη)]

κουρίζω, *vb.* **I** (*intrans.*) **1** a fi flăcău sau fată, a fi tânăr(ă): (d. băieți) ὁ κουρίζων φορέσκε OD. 22.185 [*scut*] *pe care îl purtase în tinerețea sa*; A.RH. 1.195, (d. fete) CALL. *Dian.*5, A.RH. 3.666. **2** a plânge ca un copil, a scânci: CALL. *Iov.*54. **II** (*trans.*) a crește (de copil): (bărbați) HES. *Th.*347.

[κόρος² (κούρος), κόρη (κούρη)]

κουρικός, ἡ, ὄν *adj.* care folosește la tundere; de frizer: PLUT. *Dio.*9.3.

[κουρά]

κούριμος, η, ον *adj.* I care folosește la tun-dere: EUR. *Or.*966b. II tăiat, tuns, ras: χαί-την κουρίμην AESCH. *Ch.*180 *συριτῆ τῆιατῆ*; EUR. *El.*521, (în semn de doliu) ἄρασσε κρῆτα κούριμον EUR. *Tr.*279 *lovește-ți ca-pul ras (sau tuns)*; (fig. d. o cetate) PLUT. *Pel.*34.2.

[κουρά]

κουρίξ, *adv.* de pār: ἔρυσάν τέ μιν εἴσω ~ OD. 22.188 *il traseră înăuntru de pār*; A.RH. 4.18.

[κουρά]

κουρίς, ἴδος, ἡ *subst.* cameristă, coafeză: MEN. *Fr.*1024, PLB. 15.25.32.

[κουρά]

κουρο-βόρος, ον *adj.* referitor la devorarea unor copii: πάχνα κουροβόρω AESCH. *Ag.*1512 *pentru sângele închegat al copiilor mâncați [la ospăți]*.

[κουρος, βιβρώσκω]

κουρος, ου, ὁ *subst.* |compar. -ότερος| (ep. ion.) v. κόροσ²

κουροσύνη, ης, ἡ [ῶ] *subst.* {dor. κουροσύνα} tinerete: (d. Heracles copil) THEOC. 24.58.

[κουρος]

κουρότερος, α, ον *adj.* (comp.) (mai) tânăr: IL. 4.316, OD. 21.310.

[κουρος]

κουρο-τόκος, ον *adj.* care naște băieți: (d. femeii) EUR. *Supp.*957.

[κουρος, τίκτω]

κουρο-τρόφος, ον *adj.* (poet.) care hrănește sau crește copii sau tineri; doică, dădacă: (d. țări, insule) (d. Ithaca) τηρηεῖ, ἀλλ' ἀγαθῆ ~ OD. 9.27 *aspră, dar bună hrănitoare de tineri*; (d. Delos) Απόλλωνος ~ CALL. *Del.*2 *doică a lui Apollon*; (d. zeițe: Hecate, Leto ș.a.) HES. *Th.*450, A.RH. 3.861, THEOC. 18.50, PLUT. *M.*278d, (d. Pace) HES. *Op.*228, EUR. *Ba.*420, (răzvrătire) PI. *Fr.*109.5, (cunună) EUR. *Tr.*566. // **Κουρο-τρόφος**, ου, ἡ *subst.* Kourotrophos, Cea care îi hrănește pe tineri: (divinitate aparte sau epitet al Gliiei) AR. *Th.*299, LUC. *DMe-retr.*5.1.

[κουρος, τρέφω]

κουστωδία, ας, ἡ *subst.* (milit.) strajă, (corp de) gardă: NT *Mt.*27.65.

[lat. *custodia*]

κουφίζω, vb. |aor. ἐκούφισα| {att. viit. κουφιώ Soph. *Ai.*1287, Ar. *Av.*1762} I (*in-tranz.*) 1 a fi ușor: ἔτι κουφίζουσιν ἄρουραν

HES. *Op.*463 *când pământul este încă ușor* (sc. *neîncărcat cu apă*); (d. încărcătura unei corăbii) EUR. *Hel.*1555. 2 (fig.) a fi ușurat: ~ δοκῶ SOPH. *Ph.*735 *mă simt ușurat*. II (*tranz.*) 1 a ușura: ~ τὸ βάρος ARSTT. *Mech.*857b2 *a ușura greutatea*; ~ τὰ σώμα-τα ARSTT. *Cael.*309a7 *a ușura corporile*; (pas.) ARSTT. *PA*663b13. 2 a ușura (de o ro-vară), a despovăra: (d. corăbii) THUC. 6.34, PLB. 1.60.3, ἐκρίψαντες ἐκ τῶν πλοίων πάντα τὰ βάρη μόλις ἐκούφισαν τὰς ναῦς PLB. 1.39.4 *aruncând din corăbii toate po-verile, abia reușiră să le ușureze*; (ext.) ὡς ὄχλου βροτῶν ... κουφίσειε ... χθόνα EUR. *Hel.*40 *să despovăreze glia de gloata muritorilor*; (pas.) PLB. 20.5.11. 3 (fig.) a ușura, a alina; a reduce, a micșora: (dureri, neca-zuri) EUR. *Fr.*573, DEM. 60.35, φίλαμα, τὸ κουφίζει τὸν ἔρωτα THEOC. 23.9 *sărut care alină dragostea*; τὰ ὀφλήματα κουφίσει PLUT. *M.*807d *a reduce datoriiile*; (d. febră) PLUT. *M.*460c, (primejdii) IOS. *BI*2.558, (pas.) νομίζοντες κεκουφίσθαι τὸν πόλεμον αὐτοῖς PLB. 1.17.2 *crezând că războiul le-a fost ușurat*. 4 (fig.) a ușura (pe cineva de o greutate, de suferințe, de datorii ș.a.), a ajuta, a da alinare: (+ ac. pers.) τοὺς συμμά-χους κουφίζει XEN. *Cyr.*6.3.24 *ușurează sarcina aliaților*; σεισαχθεία τινὶ τόκων ἐκούφισε τοὺς χρεωφειλέτας PLUT. *Caes.* 37.2 *printr-o reduce a dobânzilor, îi ușură pe datornici*; (med., pas.) τῇ τῶνδε εὐκλεία κουφίξεσθε THUC. 2.44 *consolați-vă cu gloria lor* (sc. *a celor morți*); κουφισ-θήσομαι ψυχῆν EUR. *Med.*473 *imi voi ușura sufletul*; κουφίζονται οἱ ληπούμενοι συναλ-γούντων τῶν φίλων ARSTT. *EN*1171a29 *cei aflați în suferință se simt alinați când prietenii le împărtășesc durerea*; (+ gen.) ὅταν σῶμα κουφισθῆι νόσου EUR. *Or.*43 *când trupul este despovărat de boală* (sc. *când boala îi dă puțin răgaz*); 5 a ridica, a înălța: εἰ τὸν νεκρὸν ... κουφιεῖς SOPH. *Ant.*43 *dacă vrei să ridici leșul [pentru a-l înmormânta]*; αἴρων κουφιώ σ' ἐγώ AR. *Av.*1762 *am să te ridic și am să te port ușor [prin aer]*; (med-pas.) ψυχὴ κουφίζεται PLAT. *Phdr.*248c *sufletul se înalță*.

[κουφος]

κούφισις, εως, ἡ *subst.* ușurare, alinare: (a suferințelor) THUC. 7.75, IOS. *AI*17.177.

[κουφίζω]

κούφισμα, ατος, τό *subst.* ușurare, alinare, ajutor: (pl.) EUR. *Ph.* 848, MEN. *Fr.* 782, (sg.) PLUT. *M.* 114c.

[κουφίζω]

κουφισμός, οῦ, ὁ *subst.* ușurare, alinare: IOS. *A14.* 254, PLUT. *Them.* 22.5.

[κουφίζω]

κουφιστικός, ἡ, ὄν *adj.* care ușurează: ARSTT. *Cael.* 310a32.

[κουφίζω]

κουφολογέω-ῶ, *vb.* a vorbi cu ușurăta: APP. *Hisp.* 69.

[κουφολόγος]

κουφολογία, ας, ἡ *subst.* vorbire ușuratică, ușurăta în vorbire, vorbe goale, flecăreală: THUC. 4.28, PLUT. *M.* 855b, κουφολογία γυναικείω IOS. *A17.* 121 *flecăreală muierescă*.

[κουφολόγος]

κουφό-νοος, οον *adj.* |contr. κουφόνους, -ουν| cu minte ușoară, ușuratic, nesocotit: AESCH. *Pr.* 385, SOPH. *Ant.* 617, (op. cu animalele terestre) κουφονόων τε φύλον ὀρνίθων SOPH. *Ant.* 342 *neamul păsărilor cu mintea ușoară*; (neut. *subst.*) APP. *Hisp.* 33. // **κουφόνως**, *adv.* cu ușurăta, (în chip) nesocotit: APP. *BC2.* 71.

[κούφος, νοῦς]

κούφος, η, ον *adj.* |comp. -ότερος, superl. -ότατος| I *ușor*, cu greutate mică: (op. βαρύς „greu”) βαρύτερα πρὸς κουφότερα PLAT. *R.* 438c *cele mai grele față de cele mai ușoare*; ταῖς ναυσὶ κούφαις THUC. 6.37 *cu corăbiile ușoare* (sc. *neîncărcate*); κούφα σοὶ χθῶν ἐπάνωθε πέσοι EUR. *Alc.* 462 *fie-ți țărâna ușoară*; ἐπὶ νεφέλης κούφης LXX *Is.* 19.1 *pe un nor ușor*; (fig.) (d. *faima rea*) HES. *Op.* 761. II *ușor*, imponderabil, imaterial: (d. pers.) κούφον ... χρῆμα ποιητής ἐστὶν καὶ πτηνὸν καὶ ἱερὸν PLAT. *Ion* 534b *poetul este o făptură ușoară, înaripată și sfântă*. III (d. *alimente*) *ușor de digerat*: ARSTT. *EN* 1141b18. IV *care se mișcă ușor*; sprinten, vioi, iute: (d. pas, d. mers) κούφοισιν ... ποσὶν Pl. *O.* 13.114 *cu picioare sprintene*; πῆδημα κούφον ἐκ νεῶς AESCH. *Pers.* 305 *un salt ușor din corabie*; (d. *ființe*) ἄγγελοι κούφοι LXX *Is.* 18.2 *vestitori sprinteni*; κουφότεροι ἀετῶν οἱ ἵπποι αὐτοῦ LXX *Ier.* 4.13 *caii lui [sunt] mai iuși decât vulturii*; κούφοι πρὸς τὸ φεύγειν IOS. *A19.* 84 *sprinteni la fugă*; // (neut. pl. *adv.*) κούφα

ποσὶ προβιβάς IL. 13.158 *înaintând cu pas ușor*. V (milit.) *ușor înarmat*: PLB. 10.25.2, PLUT. *FM* 11.4, (*subst.*) οἱ κούφοι PLB. 8.14.2 *soldății ușor înarmați*. VI puțin apă-sător, *ușor de suportat*: κουφοτέρων ... βασιλείαν ISOC. 9.51 *o domnie mai ușor de suportat*. VII (fig.) *ușor, mic, blând, neînsemnat*: χερὶ κούφα Pl. *P.* 9.11 *cu o mână ușoară*; κούφοις πνεύμασιν SOPH. *Ai.* 558 *cu adieri ușoare*; κούφον ... τέλος AESCH. *Th.* 260 *o mică favoare*; κούφον ἀμαρτημάτων PLAT. *Lg.* 863c *greșeli ușoare*; (d. pers.) βαρύτερος μὲν ἀνταγωνιστής ἦν, κούφοτατος δὲ κρατήσας XEN. *Ages.* 11.12 *era un adversar foarte dur, dar un învingător foarte blând*; (peior.) ἀπράγμονα καὶ κούφον ... δεσπότην MEN. *Per.* 14 *un stăpân lenes și ușuratic*. VIII lipsit de consistență, slab, van: κούφην σκιάν SOPH. *Ai.* 126 *umbră slabă*; ἐλλπίδος τι εἶχον κούφης THUC. 2.51 *aveau ceva speranță deșartă*. IX *ușor de înfăptuit, lesnicios, simplu*: (+ inf.) κούφα δόσις ἀνδρὶ σοφῷ ... ξυνὸν ὀρθῶσαι καλόν Pl. *I.* 1.45 *un dar ușor pentru omul înțelept [este] să înalțe binele public*; κούφον ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου ... πλουτίσαι πένητα LXX *Sir.* 11.21 *un lucru ușor în ochii Domnului să-l îmbogățească pe cel sărac*. [et. nec.]

κουφότης, ητος, ἡ *subst.* I *calitatea de a fi ușor, ușurăta*: φερόμενά τε ὑπὸ κουφότητος ἄνω PLAT. *Ti.* 65e *purtate în sus de ușurătatea lor*; (op. βαρύτης) PLAT. *Lg.* 897, (op. βάρος) ARSTT. *Ph.* 205b26. II *ușurință, sprinteneală, agilitate*: θαρρῶν τοῦ σώματος τῆ κουφότητι PLUT. *Alex.* 24.12 *având încredere în sprinteneala trupului său*. III (fig.) *ușurăta, frivolitate*: τὴν ἄνοιαν καὶ κουφότητα τῶν πολεμίων PLUT. *Pomp.* 72.4 *nebunia și ușurătatea dușmanilor*. IV *alinare*: EUR. *Fr.* 119.

[κούφος]

κούφος, *adv.* |comp. -ότερον, superl. -ότατα| I *ușor*: (d. soldați) ~ ἐσκευασμένοι THUC. 4.33 *ușor înarmați*; XEN. *Mem.* 3.5.26. II *cu pas ușor, sprinten*: AESCH. *Eu.* 112, XEN. *An.* 6.1.5, LXX *Is.* 5.26. III *cu ușurință, fără greutate, lesne*: AESCH. *Pr.* 701. IV (fig.) *ușor, cu inimă ușoară*: κουφότερον μετεφώνεε Φαιήκεσσι OD. 8.201 *vorbi Feacilor cu inimă mai ușoară*; ~ φέρειν ... συμφοράς EUR. *Med.* 1018 *a*

suporta uşor necazurile; HDT. 1.35. V fără putere, slab: PLUT. *Ca.Mi.70.8.*

[κοῦφος]

κόφινος, ου, ὁ *subst.* I κοῦς (mare): AR. *Av.1310*, ~ κοπροφόρος XEN. *Mem.3.8.6 κοῦς de gunoi*; PLUT. *Pomp.48.1*, LXX *Jud.6.19*, NT *Mt.14.20*. II *cophinos* (unitate de măsură cu capacitatea de 3 χοῦς sau 9 χοίνικες atice, aprox. 10 litri): ARSTT. *HA629a13.*

[et. nec.]

κοχλάζω, *vb.* a clocoti: (d. mare) PLUT. *M.590f.*

[v. καχλάζω]

κόχλαξ, ἄκος, ὁ *subst.* pietricică, piatră: LXX *IRg.14.14.*

[κόχλος]

κοχλίας, ου, ὁ I (zool.) melc (cu cochilie ră-sucită în spirală): οἱ χειρσαῖοι κοχλῖαι ARSTT. *HA528a9 melcii de uscat*; (op. κόχ-λος „melc de mare”) ARSTT. *HA 527b35*, (comestibil) AESOP. 1.54, MEN. *Dysc.475*, THEOC. 14.17. II (ext.) melc (*automat, ju-cărie mecanică în formă de melc*): PLB. 12.13.11.

[κόχλος]

κοχλῖς, ἶδος, ἡ *subst.* (zool.) melc de mare, murex: LUC. *Cat.16.*

[dim. al lui κόχλος]

κόχλος, ου, ὁ *subst.* [fem. A.Rh. 3.859] I (zool.) melc de mare, murex (*moluscă gas-teropodă cu cochilie spiralată, din care se extrăgea purpura*): ARSTT. *HA528a1*. II co-chilie (de melc, de scoică): (folosită ca trâmbită) EUR. *IT303*, THEOC. 9.27, id. 22.75, (din Marea Caspică) A.RH. 3.859. III melc de pământ: ARSTT. *Mir.846b13.*

[cf. κόγχος, κόγγη]

κοχῦδέω-ῶ, *vb.* {ion. impf. 3sg. κοχῦδεσκειν Theoc. 2.107} a curge şiroaie: (d. sudoare) THEOC. 2.107.

[cf. χέω, χύδην]

κοχώνη, ης, ἡ *subst.* [ac. du. κοχώνᾱ Ar. *Eq.424*] (anat.) perineu (*regiune cuprinsă între organele genitale și anus*), ext. șezut, buci: (du.) εἴπερ ἀπεκρύψω ... εἰς τὸ κοχῶ-να τὸ κρέας AR. *Eq.484 dacă ai ascuns car-nea între picioare*; (pl.) συσπάσαι ... τὰς κοχῶνας AR. *Fr.482 a-și strânge buicile.*

[cf. sanscr. *jaghāna*-]

κόψε, (ep.) aor. 3sg. de la κόπτω: IL. 10.513.

κόψιχος, ου, ὁ *subst.* (ornit.) mierlă, *Turdus*

merula: AR. *Av.306.*

[cf. κόσσυφος]

κρααίνω, v. κραίνω

κράατ-, v. κράς

κράβατος, ου, ὁ *subst.* [var. κράβᾶτος, κράββᾶτος] pat (sărăcăcios), saltea, targă: NT *Mc.2.4.*

[cf. lat. *grabātus* „pat scund (de om sărac)”]

κραγγάνομαι, v. κραυγανάομαι

κραγγών, ὄνος, ἡ *subst.* (zool.) mic crusta-ceu marin, prob. *Squilla mantis*: ARSTT. *HA525b2.*

[et. nec.]

κρᾶγέτας, ᾱ *adj.m.* croncănitor, cărâitor: (d. stâncuțe) PI. *N.3.82.*

[κράζω]

κράγός, οῦ, ὁ *subst.* (sau, după alții, *adv.*, cf. βᾶδον βαδίζομεν Ar. *Av.42*) cărâit (de pa-săre), strigăt: (d. un demagog) κράγον κε-κράζεται AR. *Eq.487 va striga în gura mare.*

[κράζω]

κρᾶδαίνω, *vb.* [aor. ἐκράδᾶνα; pas. aor. ἐκ-ραδάνθη] I (*act.*) 1 a clătina, a scutura, a flutura: (o lance) EUR. *HF1003*, PLUT. *Galb.27.3*, (panaşe) AR. *Ach.965*, ἔνθεν καὶ ἔνθεν κραδάνας αὐτὸν ὡς κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου LXX *3Mac.2.22 clătinându-l de colo-colo, ca o trestie [bătută] de vânt*. 2 a zgudui, a zgâlțâi, a zdruncina, a cutremura: χθόνα ... πνεῦμα κρᾶδαῖνοι AESCH. *Pr.1047 vântul să zgudue pământul*; (fig.) πᾶσαν ἐκράδανε τὴν Ἀσίαν PLUT. *Ant.37.5 a cutremurat (sau a făcut să tremure) în-treaga Asie*. II (*med., pas.*) a se clătina, a tremura: αἰχμη ... κρᾶδαινομένη κατὰ γαίης ὄχετ' IL. 13.504 *vârful lăncii se înfipse tre-murând (= vibrând) în pământ*; ἡ ὄψις ... κρᾶδαίνεται διὰ τὸ μῆκος ARSTT. *Cael.290a22 privirea tremură din cauza distanței*; τῶν κλιμάκων κρᾶδαινομένων PLUT. *Arat.8.4 fiindcă scările se clătinau.*

[κρᾶδάω]

κρᾶδάω-ῶ, *vb.* [doar part. prez. κρᾶδᾶων] (v. κρᾶδαίνω) a clătina, a agita (în aer), a flutura: (o lance) IL. 7.213, id. 13.583, OD. 19.438.

[cf. κράδη „mlădiță”]

κράδη, ης, ἡ [ᾱ] *subst.* I vârf al unei crengi, mlădiță (de smochin): ἐν κράδῃ ἀκροτάτη HES. *Op.681 în vârful smochinului*; EUR. *Fr.679*, AR. *Av.40*, MEN. *Dysc.395*, (spec.)

σὺν κράδη φοίνικος IOS. *Al3.245 cu o mlă-diță de palmier*. II (ext.) smochin: AR. *Pax627*.

[cf. κραδάω]

κραδία, (poet. dor.) v. καρδία

κραδίη, (ep. ion.) v. καρδία

κράζω, [ᾱ] vb. |viit. tard. κράζω, aor.2 ἐκράζον (rar aor.1 ἐκράξα LXX), pf. cu sens de prez. κέκράγα, m.m.c.p. ἐκεκράγειν, viit. anterior med. cu sens de viit. κεκράξομαι| {aor.2 cu reduplicare ἐκέκραγον LXX *Is.6.3*, aor.1 ἐκέκραξα LXX *Gen.41.55*; imper. pf. κέκραχθι AR. *Ach.335*} I (d. animale) a scoate sunete puternice, caracteristice speciei; a croncăni, a cârâi, a orăcăi, a miorlâi, a rage: (d. păsări) AESOP. 1.126, (d. broaște) AR. *Ra.258*, (d. pisici în timpul împerecherii) ARSTT. *HA540a13*, (d. măgar) LXX *Iov6.5*. II (d. oameni) a striga, a zbi-era, a răcni, a urla: AESCH. *Pr.743*, MEN. *Sam.226*, XEN. *Cyr.1.3.10*, (πρός + ac.) κέκραγε πρὸς τοὺς οἰκέτας AR. *Ra.983 strigă la slugi*; πρὸς τὸν θεόν μου ἐκέκραξα LXX *Ps.17.7 către Dumnezeuul meu am strigat*; (+ ac. intern) κράγον κεκράζεται AR. *Eq.487 va striga în gura mare*; (+ adv.) μέγα κεκραγότα AR. *V.1287 zbierând tare*. III (fig.) (d. lucruri) a striga, a zbiera: (d. un stomac deranjat) δεινά κέκραγεν AR. *Nu.389 zbiară îngrozitor*; (d. țărături) ARSTT. *Po.1458b31*, (d. pietre) NT *Lc.19.40*.

[onomat., cf. κόραξ, κραυγή]

κραιαίνω, (ep.) v. κραιώ

κραιώ, vb. |impf. ἐκραινον, viit. κρᾶνῶ, aor. ἐκρᾶνα; pas. aor. ἐκράνθην, viit. anterior κρανθήσομαι| {ep. prez. *κρᾶίνω (*sau* κραιαίνω); ep. impf. 3sg. ἐκραιαίνεν II. 5.508; ep. aor. ἐκρηνα (imper. aor. 2sg. κρήνηνον II. 1.41, κρήνον Od. 20.115, 2pl. κρηήνατε Od. 3.418, inf. aor. κρηήναι II. 9.101, A.Rh. 3.172, κρήναι Od. 5.170); pas. aor. 3pl. ἐκράανθεν [rā] Theoc. 25.196; pf. 3sg. κέκρανται Aesch. *Suppl.943*, 3pl. κέκράανται [rā] Od. 4.616; m.m.c.p. 3pl. κέκράαντο [rā] Od. 4.132; inf. viit. med. cu sens pas. κρᾶνέσθαι II. 9.626} (poet.) I a îndeplini, a împlini, a înfăptui, a săvârși: Ζεὺ πάτερ ... τότε μοι κρήνην ἐέλωρ IL. 1.504 *Pärinte Zeus, împlinește-mi această dorință*; οἷ ῥ' ἔτυμα κραινούσι OD. 19.567 (*vise*) care împlinesc lucruri adevărate (sc. se adevăresc); (pas.) πατρός δ' ἄρα ... παν-

τελῶς κρανθήσεται AESCH. *Pr.911 blestemul tatălui se va împlini întru totul*; ὄπιως ἐκράανθεν THEOC. 25.196 *cum s-au petrecut [lucrurile]*; ψήφος κέκρανται AESCH. *Suppl.943 s-a săvârșit un vot* (sc. *s-a decis prin vot*). II a hotărî, a rânduî, a meni, a decide, a stabili: (d. Zeus) ἐπραξεν ὡς ἐκρανεν AESCH. *Ag.369 a făcut după cum menise*; εἰν δέ τοῦμπαλιν κραινή θεός AESCH. *Ag.1424 dacă zeul hotărâște altminteri*; EUR. *El.1248*, (pas.) AESCH. *Suppl.92*, EUR. *Suppl.814*. III a conduce, a stăpâni, a fi căpetenie: ἄρχοι κραινούσι OD. 8.391 *conduc în calitate de căpetenii*; (+ gen.) ὁ κραιών τῆσδε τῆς χώρας SOPH. *OC296 cel care domnește asupra (= stăpânul) acestei țări*; (+ ac.) σκῆπτρα ~ SOPH. *OC449 a purta sceptrul*.

[cf. κάρᾱ „cap”]

κραιπᾶλω-ῶ, vb. I a fi amețit de băutură, a fi beat: AR. *Pl.298*, PLB. 15.33.2, PLUT. *Ant.9.5*, LUC. *BisAcc.16*. II a fi mahmur: PLAT. *Smp.176d*.

[κραιπᾶλη]

κραιπᾶλη, ης, ή [ᾱ] subst. I chef, beție, chercheală: AR. *Ach.277*, id. *V.1255*, MEN. *Col.47*, NT *Luc.21.34*. II mahmureală: ARSTT. *Pr.873a37*, PLUT. *M.127f*.

[et. nec., cf. κραιπνός]

κραιπᾶλό-κωμος, ον *adj.* care umblă amețit de băutură, chefliu: ὁ ~ ... ὄχλος AR. *Ra.217 ceata de cheflii*.

[κραιπᾶλη, κῶμος]

κραιπᾶλώδης, ες *adj.* referitor la beție sau la efectele beției: (neut. subst.) τὸ κραιπαλώδες PLUT. *M.647d mahmureala*.

[κραιπᾶλη]

κραιπνός, ή, ὄν *adj.* |comp. -ότερος| I iute, rapid, sprinten: (călăuze) IL. 16.671, (d. vânturi) OD. 5.385, ποσσι κραιπνοῖσι IL. 23.749 *cu picioare iuți*; (săgeată) PI. *P.4.90*. // (neut. pl.) **κραιπνά**, *adv.* iute, repede: IL. 13.18. II (fig.) pripit: (d. mintea unui tânăr) IL. 23.590.

[et. nec.]

κραιπνό-σῦτος, ον *adj.* care se mișcă repede, avântat: (car) AESCH. *Pr.279*.

[κραιπνός, σεύομαι]

κραιπνο-φόρος, ον *adj.* care duce repede, iute: (adieri de vânt) AESCH. *Pr.132*.

[κραιπνός, φέρω]

κραιπνώς, *adv.* iute, repede: IL. 10.162, id.

15.83, OD. 8.247.

[κρακτικός]

κρακτικός, ή, όν *adj.* |superl. -ώτατος| care zbiară, urlător: LUC. *Gall.*4, id. *Symp.*12.

[κράζω]

κράμα, ατος, τό *subst.* I amestec, amestecătură: PLUT. *M.*384b. II (spec.) vin amestecat cu apă: PLUT. *M.*140f, *LXX Cânt.*7.3.

[κεράννυμι]

κράμβη, ης, ή *subst.* (bot.) varză, *Brassica cretica*: ARSTT. *HA*551a16, LUC. *VH*1.23.

[et. nec.]

κράμβος, η, ον *adj.* |superl. -ότατος| (dub.) uscat, dulce sau răsunător: (fig., d. gura unui poet) AR. *Eq.*539.

[et. nec.]

κράνα, (dor.) v. κρήνη

Κραναά, ας, ή *subst.* I Cranaa (*nume dat cetății Atena*): Κραναά πόλις AR. *Ach.*75 *cetatea stâncoasă sau a lui Cranaos*; AESCH. *Fr.*371, SOPH. *Fr.*883, (pl.) AR. *Av.*123. II Cranaa (*nume dat Acropolei din Atena*): AR. *Lys.*481.

[κραναός, Κραναός]

Κραναή, ης, ή *subst.* Cranae (*numele unei insule greu de identificat sau un simplu epitet*, „(insula) stâncoasă”, caz în care cuvântul ar trebui scris cu inițială minusculă): IL. 3.445.

[κραναός]

Κραναίδοι, όν, οί *subst.* urmași ai lui Cranaos: (d. atenieni) EUR. *Suppl.*713.

[Κραναός]

Κραναοί, όν, οί *subst.* cranai (*nume dat vechilor locuitori ai Atenei*): (d. atenieni) HDT. 8.44.

[κραναός, Κραναά]

Κραναός, ού, ό *subst.* (mitol.) Cranaos (*rege legendar al Atenei*): (d. atenieni) παιδες Κραναού AESCH. *Eu.*1011 *copii ai lui Cranaos*.

[κραναός]

κράναός, ή, όν *adj.* I stâncos: (d. Ithaca) IL. 3.201, OD. 1.247, (frecv. d. Atena) PI. *O.*7.82, (d. Delos) PI. *I.*1.3, (d. alte insule) A.RH. 1.608, id. 4.580. II ascuțit, înțepător: (urzici) AR. *Fr.*560.

[et. nec.]

κρανεσθαι, inf. viit. med. de la κραίνω.

κράνειά, ας, ή [ᾶ] *subst.* {var. κράνια Arr. *An.*2.3.7} I (bot.) corn, *Cornus mas*: IL. 16.767, OD. 10.242. II lemn de corn: τόξον

κρανείας EUR. *Fr.*785.5 *arc din lemn de corn*; (din care se confecționau cozi de su-liță) XEN. *Cyn.*10.3, PLUT. *Rom.*20.6. III su-liță: AESOP. *Fab.dod.*276.

[cf. lat. *cornum* „corn”]

κράνεϊνος, η, ον *adj.* de corn, din lemn de corn: (d. arcuri, sulite) HDT. 7.92, XEN. *HG*3.4.14, id. *Cyr.*7.1.2, ARR. *An.*1.15.5.

[κράνεια]

κράνια, v. κράνεια

Κρανίον, ού, τό *subst.* căpătână, craniu: (ca traducere pt. Γολγοθά) Κρανίου Τόπος NT *Mt.*27.33 *Locul Căpătânii*; NT *Lc.*23.33.

[κρανίον]

κράνιον, ου, τό *subst.* țeastă, scăfârlie, tighă, craniu: (d. oameni și animale) IL. 8.84, PI. *I.*4.54, EUR. *Cyc.*683, PLAT. *Euthd.*299e, τὸ μὲν τριχῶτὸν ~ καλεῖται ARSTT. *HA*491a31 [*partea capului*] *acoperită cu păr se numește craniu*; έκλασεν τὸ ~ αὐτοῦ *LXX Jud.*9.53 *i-a spart țeasta*.

[R. *κράν-, cf. κάρα]

κράνο-ποιέω-ᾶ, vb. a face coifuri: (iron., d. cuvintele războinice folosite de Eschil) AR. *Ra.*1018.

[κράνος, ποιέω]

κράνος, εος-ους, τό [ᾶ] *subst.* coif, cască: AESCH. *Th.*385, HDT. 1.171, EUR. *El.*470, φέρε νυν ἀπὸ τοῦ κράνουσ μοι τὸ πτερόν AR. *Ach.*584 *adu-mi acum pana de la coif*; κράνη χαλκᾶ XEN. *An.*1.2.16 *scuturi de bronz*.

[cf. κάρα, κέρας]

κραντήρ, ἥρος, ό *adj.m., subst.* care înplinesțe sau desăvârșește: (pl.) (d. măselele de minte, ultimele care apar în șirul de dinți) ARSTT. *HA*501b25.

[κραινώ]

κράντωρ, ορος, ό *subst.* stăpânitor, căpetenie: EUR. *Andr.*507.

[κραινώ]

κράς, v. κάρα

κράς, κρᾶτός, τό, ό *sau* ή [ᾶ] *subst.* |fem. Eur. *El.*140| {sg. nom. τὸ κρᾶτα Soph. *Ph.*1457; gen. κρᾶτός II. 20.5, κρᾶτός [ᾶ] II. 14.177; dat. κρᾶτί Od. 9.490, κρᾶτι [ᾶ] Od. 22.218; ac. κρᾶτα Od. 8.92; pl. nom. κρᾶτα PI. *Fr.*8, κρᾶτᾶ [ᾶ] II. 19.93; gen. κρᾶτων [ᾶ] Od. 22.309; dat. κρᾶσίν II. 10.152, κρᾶτεσφι [ᾶ] II. 10.156; ac. κρᾶτας Eur. *Ph.*1149} (poet.) I cap, creștet: IL. 1.530, OD. 5.323, HES. *Sc.*136, ὑπὸ κράτεσ-

φι IL. 10.156 *sub cap.* II (fig.) vârf, capăt: κρατός ἀπ' Οὐλύμπου IL. 20.5 *din creștetul (= vârful) Olympului*; ἐπι κρατός λιμένος OD. 9.140 *la capul portului*; (d. marginea de sus a unui κρατήρ) SOPH. OC473.

[v. κάρα]

κράσις, εως, ἡ *subst.* I amestecare; îmbinare, combinare, contopire: (+ gen.) τῆ τῶν ἐναντίων κράσει PLAT. *Lg.*889c *prin amestecarea contrariilor*; πυρρὸν δὲ ξανθοῦ τε καὶ φαιοῦ κράσει γίγνεται PLAT. *Ti.*68c *culoarea galben-brună se naște din amestecarea galbenului cu cenușiul*; (pl.) πρὶν γ' ἐγὼ σφισιν ἔδειξα κράσεις ... ἀκεσμαίων AESCH. *Pr.*482 *până când eu le-am arătat cum să amestece leacuri*; (fig.) ~ μουσικῆς καὶ γυμναστικῆς PLAT. *R.*441e *combinare între muzică și gimnastică*; XEN. *Smp.*3.1, ARSTT. *Col.*792b20. II amestec, mixtură, combinație: (d. vinul amestecat cu apă) AESCH. *Fr.*55, (fig.) ἀήθης κράσις ἀπὸ τε τῆς ἡδονῆς συγκεκραμένη ... καὶ ἀπὸ τῆς λύπης PLAT. *Phd.*59a *un amestec neobișnuit de plăcere și de durere.* III temperatură, climă: EUR. *Fr.*779.2, PLAT. *Phd.*111b, ἐν ταῖς ὑγραῖς ὥραις καὶ κράσει ARSTT. *GA*781a34 *în anotimpurile și climatele umede.* IV (medic.) amestec (de umori), temperament, caracter: ἡ ~ τοῦ σώματος ARSTT. *Pr.*871a24 *alcătuirea trupului (sau constituția somatică)*; ἡ μελαγχολικὴ ~ ARSTT. *Pr.*954b8 *temperamentul melancolic*; ARSTT. *EN*1154b13, PLUT. *M.*243c.

[κεράννυμι]

κρασπεδίτης, ου, ὁ [τ] *subst.* mărginaș, (persoană) care se află la marginea unui cor: PLUT. *M.*678e.

[κράσπεδον]

κράσ-πεδον, ου, τό *subst.* I 1 margine (a unui veșmânt, a unei țesături), poală (a hainei), tiv: (frecv. pl.) EUR. *Med.*524, AR. *V.*475, PLUT. *Alex.*26.8, (sg.) THEOC. 2.53, τὸ ~ τοῦ ἱματίου ἐς τὴν κεφαλὴν περιεσύρατο APP. *BC*1.16 *își trase peste cap marginea veșmântului.* 2 ciucure: LXX *Num.* 15.38, NT *Mt.*9.20. II (fig.) margine, hotar: (a unei țări sau regiuni) SOPH. *Fr.*602, EUR. *Fr.*381, τὰ κράσπεδα τῶν ὄρων XEN. *HG*4.6.8 *poalele munților.* III (milit.) aripă, flanc: XEN. *HG*3.2.16.

[κάρα, πέδον]

κρασπεδῶ-ῶ, vb. |ind. pf. pas. 3sg. κε-

κρασπεδῶται| a tivii, a împodobi cu ciucuri sau franjuri: EUR. *Ion*1423.

[κράσπεδον]

κράστις, εως, ἡ *subst.* |var. κράστις| furaj verde: AR. *Fr.*798, (pt. cabaline) ARSTT. *HA*595b26.

[v. γράω]

κῤῥατα, v. κράς: (nom.) SOPH. *Ph.*1457.

κραταί-βολος, ον *adj.* aruncat cu putere: EUR. *Ba.*1096.

[κράτος, βάλλω]

κῤῥαται-γύαλος, ον [ῶ] *adj.* cu pieptare tari, întărit cu plăci metalice: (platoșe) IL. 19.361.

[κράτος, γύαλον]

κραταιίς, ἡ *subst.* I forță, tărie: OD. 11.597.

II (person.) Crataiis (*mama Skyllei*): OD. 12.124.

[κράτος]

κῤῥαται-λέως, ον *adj.* cu pietre tari, pietros, stâncos: AESCH. *Ag.*666, EUR. *El.*534.

[κράτος, λάσ]

κῤῥαταιός, ά, ὄν *adj.* |comp. -ότερος, superl. -ότατος| {ion. fem. κραταιή Hom.} I puternic, tare, zdrăvan: (d. pers.) δῶω Κρόνου υἱε κραταιῶ IL. 13.345 *doi fii puternici ai lui Cronos*; OD. 15.242, PI. *N.*4.25, (d. Dumnezeu) LXX *Deut.*7.21, (d. un leu) IL. 11.119, (d. lucruri și abstr.) μοῖρα κραταιή IL. 16.334 *soarta atotputernică (sc. aprigă, neîndurătoare)*; κραταιά ὡς θάνατος ἀγάπη LXX *Cânt.*8.6 *puternică precum moartea [este] dragostea*; κραταιὸν ἔγχος PI. *P.*6.34 *suliță zdrăvană*; κραταιαῖς μετὰ χερσίν SOPH. *Ph.*1110 *cu brațe tari*; τοὺς κραταιοτάτους ... λίθους IOS. *BI*4.64 *cele mai zdrăvene pietre*; (neut. subst.) τὸ κραταιόν LUC. *Anach.*28 [*suprafață*] tare. II aprig: (luptă) PLB. 2.69.8. III eficace, convingător: (convânt) PI. *P.*2.81.

[κράτος]

κῤῥαταιότης, ητος, ἡ *subst.* putere: LXX *Ps.*45.4.

[κραταιός]

κραταιόω-ῶ, vb. I (act.) 1 (*tranz.*) a întări, a face puternic: (o casă) LXX *4Rg.*12.15, (+ ac. pers.) κραταιώσον με, κύριε LXX *Iud.*13.7 *întărește-mă, Doamne!* 2 (*intrans.*) a fi mai puternic: (+ prep.) ἐκραταιώσεν ὑπὲρ ἡμᾶς LXX *3Rg.*21.23 *a fost mai tare decât noi*; ἐκραταιώσεν Ἰωδαε LXX *2Par.*23.1 *Iodaea a prins curaj.* II (*med.*,

pas.) 1 a se întări, a deveni puternic: κραταιωθήτω ἡ χεὶρ σου LXX Ps.88.14 *să se întărească mâna ta*; ἐκραταιοῦτο πνεύματι NT Lc.1.80 *se întărea în duh*. 2 a fi mai puternic: LXX 2Rg.10.11. 3 a stărui: LXX Ruth1.18.

[κραταιός]

κρᾶταί-πέδος, ον *adj.* cu suprafață tare, bă-tătorit: OD. 23.46.

[κραταιός, πέδον]

κρᾶταί-πίλος, ον *adj.* cu cușmă sau coif tare: AESCH. Fr.430.

[κραταιός, πῖλος]

κρᾶταί-ρίνος, ον *adj.* cu piele tare: (d. o broască țestoasă) HDT. 1.47 (Oracl. ap.).

[κραταιός, ῥίνος]

κρᾶταίωμα, ατος, τό *subst.* întărire: LXX Ps.24.14.

[κραταιόω]

κρᾶταιώς, *adv.* I cu putere, cu tărie, tare: LXX Ps.Sol.8.15. II cu forță: LXX IRg.2.16.

[κραταιός]

κρᾶταίωσις, εως, ἡ *subst.* întărire: LXX Ps.59.7.

[κραταιόω]

κρᾶτερ-αύχην, ενος *adj.* cu grumaz tare: (peior., d. un cal) PLAT. Phdr.253e.

[κρᾶτερός, αὐχὴν]

κρᾶτερός, ἄ, ὄν *adj.* {ion. fem. κρατερῆ, instr. fem. κρατερῆφι Il. 21.501, dor. gen. pl. κρατερῶν Pi. P.11.18} I puternic, tare, vîguros, vajnic, aprig: (d. zei și eroi) Il. 2.515, id. 4.401, OD. 4.11, Pi. I.5.31, ἅμα ~ καὶ ἀταρβής OD. 3.111 *deopotrivă puternic și neînfriecat*; (d. animale și monștri) OD. 4.335, HES. Th.320, (d. părți ale corpului) Il. 11.114, OD. 4.288, Κλυταιμῆστρας χειρῶν ὑπο κρατερῶν Pi. P.11.18 *de sub mâinile puternice ale Clytaimnestrei*. II puternic, tare, zdravăn, țearpân, vârtos, rezistent: (d. lucruri) ἀσπίδ' ἐνὶ κρατερῆ Il. 3.349 *în scutul tare*; διῆσε κρατερῶ ἐνὶ δεσμῶ HES. Th.618 *i-a legat cu o legătură puternică*; σίδηρος, ὃ περ κρατερώτατός ἐστιν HES. Th.864 *fierul, care este cel mai tare [metal]*.

III puternic, strașnic, violent, cumplit: (d. abstr.) κρατέρ' ἄλγεα πάσχων Il. 2.721 *îndurând dureri cumplite*; κρατερῆ ... ἀνάγκη Il. 6.458 *nevoie cumplită (sc. dură, de neînduplecat)*; πυρὸς κρατερόν μένος OD. 11.220 *furia strașnică a focului*. IV aprig, înverșunat: (d. lupte) διὰ κρατεράς ὑσμίνας

Il. 2.40 *în lupte aprige*; κρατερόν νεῖκος A.RH. 1.1284 *ceartă înverșunată*. V aprig, aspru, dur, ferm: (d. cuvinte) κρατερόν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλε Il. 1.25 *îi dădu o aprigă poruncă*.

[κράτος]

κρᾶτερό-φρων, ον *adj.* cu inimă tare, vajnic, aprig: (d. zei și eroi) Il. 14.324, OD. 4.333, (d. animale și monștri) Il. 10.184, HES. Th.297, (d. oamenii vârstei de bronz) ἀδάμαντος ἔχον κρατερόφρονα θυμόν HES. Op.147 *aveau inimă tare, de diamant*.

[κρᾶτερός, φρήν]

κρᾶτερ-ὄνυξ, ὄχος, ὄ, ἡ *adj.* I cu copite tari: (d. cai, catări) Il. 5.329, OD. 6.253. II cu gheare puternice: (d. lupi și lei) OD. 10.218.

[κρᾶτερός, ὄνυξ]

κρᾶτερῶς, *adv.* cu putere, tare, vârtos; cu înverșunare, aprig: Il. 12.152, OD. 4.344, ἐσ-tάμεναι ~ Il. 11.410 *a se ține tare, a rezista cu înverșunare*; ~ ἀγόρευσεν Il. 8.29 *vor-bise aprig*.

[κρᾶτερός]

κράτεσφι, [ᾱ] (ep.) dat. pl. de la κράς: Il. 10.156.

κρᾶτευταί, ὄν, οἱ *subst.* (pl.) rezemătoare (pe care erau așezate frigidările cu carne): Il. 9.214.

[et. nec., v. κρατέω?]

κρᾶτέω-ω, vb. {impf. ἐκράτουν, viit. κρατή-σω, aor. ἐκράτησα, pf. κεκράτηκα; pas. aor. ἐκρατήθην} {impf. iter. κράτεσκε Pind. N.3.52; eol. inf. aor. κρετήσαι Sapph. 20.5}

I 1 a fi puternic; a avea putere, a stărui (peste), a domni: Il. 16.172, "Ἠλίδα ... ὄθι κρατέουσιν Ἐπειοί OD. 13.275 *Elis, unde stăpânesc epeii*; σέβου ... τὸν κρατοῦντ' αἰεὶ AESCH. Pr.937 *cinstește-l pe cel care este la putere de fiecare dată*; τὸ κρατοῦν τῆς πόλεως XEN. Mem.1.2.43 *puterea politică*; (frecv. + gen.) μέγα πάντων Ἀργείων κρατεῖ Il. 1.79 *are mare putere peste toți argivii*; οἱ κρατοῦσι τῆσδε γῆς EUR. El.93 *cei care stăpânesc această țară*; πολλὰ φρονέοντα μηδενὸς κρατεῖν HDT. 9.16 *a înțelege multe lucruri, dar a nu avea putere asupra niciunui*; οὐ κρατοῦσι τῆς πολυγονίας ARSTT. HA580b27 *nu au putere asupra înmulțirii lor (sc. nu o pot controla)*; (+ prep.) κρατεῖ δ' ἐπὶ πάντων μὲν τῶν ἀνθρωπείων ἔργων ὁ καιρός PLB. 9.15.1 *momentul potrivit stăpânește peste toate acțiunile*

omenești; (poet. + dat.) μέγα κρατέεις νεκούεσσι OD. 11.485 *ai mare putere printre morți*; Θέτις δὲ κρατεῖ Φθία PI. N.4.50 *The-tis domnește în Phthia*. **2** (spec.) a-și arăta puterea (în luptă): IL. 5.175, id. 21.315. **II** a se dovedi mai puternic, a birui, a învinge, a domina, a fi superior: (abs.) πρὸς τῶν κρατούντων [δ'] ἔσμεν, οἱ δ' ἡσσωμένων AESCH. Sept.516 *noi suntem de partea în-vingătorilor, ei de partea învinsilor*; πολλὰ ἐκράτησαν HDT. 5.77 *se dovediră cu mult mai puternici*; εἰ τὰ τοῦ Μήδου κρατήσῃε THUC. 3.62 *dacă medul va birui (= în cazul victoriei mezilor)*; (+ gen.) τῶν ἐναντίων ~ SOPH. Fr.85 *a-i birui pe potrivnici*; τῆς ῥαθυμίας τῆς ὑμετέρας καὶ τῆς ἀμελίας κεκράτηκε Φίλιππος, τῆς πόλεως δ' οὐ κεκράτηκεν DEM. 9.5 *Filip a biruit indolența și nepăsarea voastră, dar cetatea nu a biruit-o*; (+ dat.) ποσὶ γὰρ κράτεσκε PI. N.3.52 *căci întrecea [cerbii] la fugă*; ἐκράτεε τῇ γῶνι HDT. 9.42 *părerea sa ieși biruitoare*; (+ ac.) ὅτ' ἀμφοτέρωι κράτησαν μίαν ἔργον ἂν' ἀμέραν PI. O.9.84 *când amândoi au obținut victoria într-o singură zi*; Σικυωνίους ... μάχη ἐκράτησαν THUC. 1.108 *au învins pe sikyonii în luptă*; (prov.) βύβλου δὲ καρπὸς οὐ κρατεῖ στάχυν AESCH. Suppl.761 *rodul papirusului nu biruie spicul [grâului]* (sc. egiptenii nu-i pot învinge pe greci); (cu subiect abstr.) ὁ λόγος τοῦ ἔργου ἐκράτει THUC. 1.69 *faima întrecea realitatea*; ὡσπερ ἡ φάτις κρατεῖ SOPH. Ai.978 *cum umbilă vorba*; (+ inf.) καταθεῖν κρατεῖ AESCH. Ag.1364 *este mai bine a muri*; (pas.) ὑπὸν κρατηθεῖσ' AESCH. Eum.148 *biruită de somn*; οὐ ῥαδίως τὴν διάγνωσιν ἐπιούθον ὅποιοι ἐκράτουν ἢ ἐκρατοῦντο THUC. 1.50 *nu se mai putea distinge ușor care învingeau sau care erau învinsi*; ἂν κρατηθῆι τὸ ξηρὸν ὑπὸ τοῦ ὕγρου, ἀήρ ἔσται ARSTT. GC331a28 *dacă uscatul este învins (sau dominat) de umed, va apărea aer*. **III** a pune stăpânire pe, a pune mâna pe, a cuceri: (+ gen.) ἐκράτησε τῆς ἀρχῆς HDT. 1.92 *a luat în stăpânire domnia*; κρατήσαντες τοῦ ἐν Δελφοῖς ἱεροῦ THUC. 1.112 *punând stăpânire pe templul din Delphi*; πύργων ἐκράτησάν τινων XEN. HG7.2.8 *au pus mâna pe câteva turnuri*; κρατήσαι τῆς θαλάττης PLB. 8.34.8 *a pune stăpânire pe mare*. **IV** a apuca, a prinde, a

ține (strâns, cu putere, cu forță): (+ gen.) ἑκατέρων τῶν κεράτων κρατῶν PLB. 7.12.3 *apucându-l de ambele coarne*; ἐκράτησαν ... τῆς χειρὸς αὐτοῦ LXX Gen.19.16 *l-au apucat de mână*; κρατήσας τὸν Ἰωάννην ἔδησεν NT Mt.14.3 *prinzându-l (= arestându-l) pe Ioan, l-a legat*; (fig.) γῶσιν οὐ κρατήσῃ LXX Sir.21.14 *nu va păstra cunoașterea*; κρατοῦντες τὴν παράδοσιν NT Mc.7.3 *ținând datina*; (pas.) οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ἐκρατοῦντο τοῦ μὴ ἐπιγῶναι αὐτόν NT Lc.24.16 *dar ochii lor erau ținuți (= împiedicați) ca să nu-L cunoască*. **V** a ține (tare), a susține: τὸ κρατοῦν καὶ πιεζοῦμενον ὑπὸ τῆς γῆς PLB. 18.18.10 *partea de susținere care este presată de pământ* (sc. piciorul țărâșului).

[κράτος]

κράτηρ, ἦρος, ὁ *subst.* {ep. ion. κρητήρ Hom.} **I** 1 cratér, vas de amestec (*vas mare, folosit de obicei pentru a amesteca vinul cu apă la ospete sau în acte rituale*): IL. 1.470, χρυσεῦ ἐκ κρητήρος ... οἶνον ἀφυσσόμενος IL. 23.219 *scoțându-și vin dintr-un cratér de aur*; οἶνον ἔμισγον ἐνὶ κρητήρῃ καὶ ὕδωρ OD. 1.110 *amestecau în cratère vin și apă*; (ext.) (folosit de zei pentru nectar) IL. 1.598, (cu ambrozie) SAPPH. 141.2, (cu referire la conținut) πίνοντες κρητήρας ... οἶνοιο IL. 8.232 *bând oale de vin*. **2** (gener.) vas, oală: (cu lapte) THEOC. 5.53, (cu apă) AESOP. 1.217, (cu sânge) LXX Ex.24.6. **3** (fig.) cratér, urcior, rezervor: PI. O.6.91, id. I.6.2, AESCH. Ag.1397, (d. un sicofant) ~ κακῶν AR. Ach.937 *cratér (sc. rezervor) de rele*; (d. buricul unei femei) LXX Cânt.7.3. **II** adâncitură: (în stâncă) SOPH. OC1593. **III** crâter: (al unui vulcan) ARSTT. Mu.400a33, PLB. 34.11.12.

[κεράννυμι]

κράτηρίδιον, ου, τό *subst.* cratér mic: IOS. A13.145.

[κρατήρ]

κράτηρίζω, *vb.* a amesteca vinul în cratér: DEM. 18.259.

[κρατήρ]

κράτησί-βίαις, ὁ *adj.* (poet.) care biruie folosind forță: PI. Fr.16.

[κρατέω, βία]

κράτησί-μάχος, ον *adj.* biruitor în luptă: PI. P.9.86.

[κρατέω, μάχη]

κράτησι-πους, ποδος [ĩ] *adj.* biruitor la alergare: Pl. P.10.16.

[κρατέω, πούς]

κράτησ-ιππος, ον *adj.* biruitor cu caii, cu cai biruitori: (car) Pl. N.9.4.

[κρατέω, ἵππος]

κράτησις, εως, ἡ *subst.* stăpânire, dominație: LXX *Înj.* 6.3, Ios. *Ap.* 1.248.

[κρατέω]

κράτητικός, ἡ, ὄν *adj.* capabil să învingă sau să domine: PLAT. *Def.* 414a.

[κρατέω]

κρατί, dat. sg. de la κράς.

κράτιστεύω, *vb.* a fi cel mai puternic sau cel mai bun, a excela, a fi superior: (d. un cuvânt) Pl. *Fr.* 180, (d. Helios) ὁ κρατιστεύων κατ' ὄμμα SOPH. *Tr.* 102 *tu, care [dintre toți zeii] ai privirea cea mai puternică;* τούς κρατιστεύοντας ἐλέφαντας PLUT. *Eum.* 18.3 *cei mai puternici elefanți;* (+ gen.) τῶν ἡλικιωτῶν ἐκρατίστευσεν ISOC. 9.22 *i-a biruit pe cei de vârsta lui;* (+ dat.) καὶ τῷ σώματι καὶ τῇ ψυχῇ κρατιστεύοντες XEN. *Mem.* 1.4.14 *dovedindu-se superiori atât în privința trupului, cât și a sufletului;* (ἐν + dat.) XEN. *Mem.* 2.6.26, (+ ac. de relație) id. *Cyr.* 1.5.1.

[κράτιστος]

κράτιστος, η, ον [ᾗ] *adj.* {ep. κάρτιστος Hom.} I cel mai tare, cel mai puternic, preaputernic: (frecv. + gen.) (d. Zeus) θεῶν ~ ἀπάντων IL. 8.17 *cel mai puternic dintre toți zeii;* (d. Diomedes) κάρτιστον Ἀχαιῶν IL. 6.98 *cel mai puternic dintre ahei;* κάρτιστοι μὲν ἔσαν καὶ καρτίστοις ἐμάχοντο IL. 1.267 *erau cei mai tari și se luptau cu cei mai tari;* τὸ κράτιστους εἶναι εἰ τοὺς κράτιστους ἐνίκησαμεν THUC. 7.67 (*convingerea*) *de a fi cei mai puternici, din moment ce i-am învins pe cei mai puternici;* (d. un vultur) IL. 21.253, καρτίστην ... μάχην IL. 6.185 *lupta cea mai grea.* II cel mai bun, cel mai ales, foarte bun, excelent: Pl. *P.* 11.58 AESCH. *Pr.* 216, κρατίστη αἴρεσις PLAT. *R.* 618e *cea mai bună alegere;* (+ gen.) πάντων κτημάτων κράτιστον XEN. *Mem.* 2.4.1 *ανυμία cea mai de seamă;* (+ ac. de relație) πάντων πάντα κράτιστος ἐνομίζετο XEN. *An.* 1.9.2 *era considerat cel mai bun dintre toți în toate privințele;* (+ prep. εἰς, ἐν, περί ș.a.) XEN. *Mem.* 3.4.5, PLAT. *Phlb.* 67b, (+ inf.) διαβάλλειν τε καὶ ἀπολύσασθαι διαβολάς

... ~ PLAT. *Phdr.* 267d *foarte bun în a lansa și a respinge calomniile;* (masc. subst.) οἱ κρᾶτιστοι XEN. *HG7.* 3.4 *aristocrații;* (neut.) φυγείην κάρτιστον ἀπ' αὐτῆς OD. 12.120 *cel mai bine [este] a fugi de ea;* Ἰμβρίων τὸ κρᾶτιστον THUC. 5.8 *floarea (sau partea cea mai puternică, cea mai aleasă a) imbrienilor;* (ca epitet onorific) κρᾶτιστε Φῆλιξ NT *FA* 24.3 *preaputernice* (cf. lat. *egregius*) *Felix;* (locut.) ἀπὸ τοῦ κρᾶτιστου PLB. 6.56.3 *în chipul cel mai cinstit;* (adv.) (sg.) κρᾶτιστον ... νῶν ἀποθανεῖν AR. *Eq.* 80 *cel mai bine pentru noi este să murim;* (pl.) ἤτις κρᾶτιστα ἱππεῦοι XEN. *HG3.* 4.16 *care ar călări cel mai bine.*

[superl. al lui κρατός, v. κρείσσω]

κρατός, gen. sg. de la κράς.

κράτος, εος-ους, τό [ᾗ] *subst.* {ep. ion. κάρτος Hom., gen. κάρτεως Hes. *Th.* 647} I putere, tărie, forță: (d. pers.) ἐπεφνε δόλω, οὗ τι κρᾶτεῖ γε IL. 7.142 *il ucise printr-un viclesug, nu cu puterea sa;* (d. fier) OD. 9.393, σὺν κρᾶτει νικηφόρῳ SOPH. *Tr.* 186 *cu putere biruitoare;* ἡ ἰσχύς μου καὶ τὸ ~ τῆς χειρὸς μου LXX *Deut.* 8.17 *tăria mea și vlagă mâinii mele;* τὸ ~ τῆς δόξης αὐτοῦ NT *Col.* 1.11 *puterea slavei Lui;* (pl.) κρᾶτη SOPH. *Ai.* 446 *fapte de vitejie;* (cu prep.) κατὰ ~ THUC. 1.64 *după puteri, cu putere, cu toată puterea;* κατὰ ~ THUC. 2.100 *cu forța;* Ἀστακόν ... λαβόντες κατὰ ~ THUC. 2.30 *cucerind cu forța [cetatea] Astakos.* II (person.) Puterea: Κράτος ἡδὲ Βῆην HES. *Th.* 385 *Puterea și Forța;* AESCH. *Pr.* 12. III putere, stăpânire, autoritate, influență: IL. 2.118, OD. 1.359, σὺν δὲ ~ αἰὲν ἀέξειν IL. 12.214 *să sporească mereu puterea ta;* (d. Zeus) ἐκπίπτει κρᾶτους AESCH. *Pr.* 948 *cade de la putere;* (+ gen.) τὸ τῆς θαλάσσης ~ THUC. 1.143 *stăpânirea mării;* τῆς δὲ Σάμου Μαιάνδριος ... εἶχε τὸ ~ HDT. 3.142 *Maiandros deținea puterea în Samos;* ~ ἔχων αὐτὸς τῶν ἐν αὐτῷ τε καὶ ἐαυτοῦ PLAT. *Plt.* 273a *având putere asupra celor dinlăuntrul său și asupra sa însăși;* τὸν τὸ ~ ἔχοντα τοῦ θανάτου NT *Evr.* 2.14 *pe cel care are stăpânirea morții.* IV biruință, victorie, superioritate: ἐπὶ Τρώεσσι τίθει ~ IL. 1.509 *dă troienilor biruință* (sc. *putere de a lupta și de a învinge*); ἀέθλων ... ~ ἐξεῦρε Pl. *I.* 8.4 *a aflat biruință în întreceri;* νίκη καὶ ~ AESCH. *Suppl.* 951 *victorie și biruință.*

[IE *kret-s- „forță”, cf. κρείσσων; sanscr. *kratu-*]

κράτύνω, [v] vb. {ep. poet. καρτύνω} **I** a întări: (op. ἀπαλύνειν) τοὺς πόδας ... ἀνυποδησίᾳ κρατύνειν XEN. *Lac.2.3 a întări picioarele prin mersul desculț*; τείχη κρατύναντες THUC. 3.18 *întărind zidurile*; (fig.) ἐκράτυνε ἑαυτὸν τῇ τυραννίδι HDT. 1.100 *își întări puterea [ca tiran]*; (med.) ἐκαρτύναντο φάλαγγας IL. 11.215 *își întăriră rândurile*; (fig.) τὰς ἐς σφᾶς αὐτοὺς πίστεις ... ἐκαρτύνοντο THUC. 3.82 *își întăreau angajamentele dintre ei înșiși*; (pas.) ἐκαρτύνθη ἐκ τοῦ ἐν Δελφοῖσι χρηστηρίου HDT. 1.13 *a fost întărit [ca rege] de oracolul din Delfi*. **II** a avea putere sau control (asupra); a stăpâni, a cârmui, a deține: (+ gen.) τῶν δ' ὄπλων κείνων ἀνὴρ ἄλλος κρατύνει νῦν SOPH. *Ph.366 un altul este acum stăpân al acelor arme*; κρατύνων ... χώρας ἐμῆς SOPH. *OT14 stăpânitor al țării mele*; (+ ac.) κρατύνεις βωμόν AESCH. *Supp.372 ai în puterea ta altarul*; (abs.) Ζεὺς ἀθέτως κρατύνει AESCH. *Pr.150 Zeus stăpânește după bunul [său] plac*. **III** a folosi cu putere, a zvârli: (sulițe) ΠΙ. *O.13.95, εἶ καρτύναντες ἑαῖς ἐνὶ χερσίν ἐρετμᾶ Α.ΡΗ.2.332 apucând bine vâslele în mâinile voastre*.

[κράτος, κρατύς]

κράτύς, ὁ *adj.* (poet.) tare, puternic: (epitet al lui Hermes) IL. 16.181, OD. 5.49.

[κράτος, v. comp. κρείσσων, superl. κράτιστος]

κραυγάζω, vb. a striga, a țipa, a urla: (d. pers.) DEM. 54.7, LXX *2Ezr.3.13*, (d. demoni) NT *Lc.4.41*, (d. un câine) PLAT. *R.607b*.

[κραυγή]

κραυγή, ἥς, ἡ *subst.* strigăt, țipăt, urlat; gălăgie, larmă: LYS. 13.71, *κραυγή χρῆσθαι* THUC. 3.4, *κραυγὴν στήσαι* EUR. *Or.1529*, *κραυγὴν ποιεῖν* XEN. *Cyr.3.1.4 a scoate un strigăt, a țipa*; ~ καὶ κτύπος ἐγίγνετο XEN. *Cyr.7.5.28 se iscară gălăgie și zgomot*; ~ πολέμου LXX *Ps.Sol.1.2 strigăt de război*; (d. un strigăt de bucurie) PLB. 15.32.3, (pl.) ISOC. 4.97.

[prob. onomat., cf. κράζω]

κραυράω-ῶ, vb. a suferi de crauroz²: ARSTT. *HA603b7*.

[κραῦρος²]

κραῦρος¹, α, ον *adj.* [fem. -ος Arstt.

PA655a25; comp. -ότερος| uscat, sfârâmi-cios, friabil: PLAT. *Ti.60d*, ARSTT. *GC 330a6*.

[cf. κράμβος]

κραῦρος², ου, ὁ *subst.* (dub.) fierbințeală (*boală a suinelor și a bovinelor*): ARSTT. *HA604a14*.

[κραῦρος]

κρε-άγρα, ας, ἡ *subst. I* cârlig pentru carne (*folosit pentru a scoate carnea din oală*): AR. *Eq.772*, id. *V.1155*, LXX *Ex.27.5*. **II** cârlig (*pentru a scoate găleata din fântână*): AR. *Ec.1002*.

[κρέας, ἀγρέω]

κρεάδιον, ου, τό *subst.* bucățică de carne: AR. *Pl.227*, (pl.) XEN. *Cyr.1.4.13*.

[dim. al lui κρέας]

κρεᾶνομέω-ῶ, vb. [pf. κεκρεανόμῃκα] **I** a împărți carnea de jertfă: IS. 9.33, LUC. *Prom.20*, (med.) αἱ δ' ἄλλαι τὰ περισσὰ κρεανομέοντο γυναικες THEOC. 26.24 *celelalte femei își împărțiră bucățile de carne rămase*. **II** a tăia în bucăți: (un berbec) LXX *Lev.8.20*.

[κρεανόμος]

κρεανομία, ας, ἡ *subst.* împărțire de carne (de jertfă): IOS. *A119.130*, LUC. *Prom.5*.

[κρεανόμος]

κρεᾶ-νόμος, ου, ὁ *subst.* (slujitor) care împarte carnea de jertfă: EUR. *Cyc.245*.

[κρέας, νέμω]

κρέας, κρέως, τό *subst.* {att. gen. κρέως (< -έας) Soph. *Fr.728*, poster. κρέατος Aesop. 2.162; pl. nom. κρέᾶ (< -έα) Od. 12.395; ep. ion. gen. pl. κρειῶν Il. 11.551, κρεῶν Od. 15.98, Hdt. 1.73; dat. pl. κρέασι Il. 8.162, κρέεσσι Hdt.1.47 (Oracl. ap.); ac. pl. κρέα Il. 4.345; dor. nom. κρης Ar. *Ach.795*} **I** carne, bucată de carne: (d. carnea animalelor, de obicei tăiată și gătită) (ca hrană) ~ ὀπτόν OD. 16.443 *carne friptă*; τοῦτο πόρε ~ ... Δημόδοκῳ OD. 8.477 *du această [bucată de] carne lui Demodocos*; (frecv. pl.) ὀπταλέα κρέα ἐδμεναι IL. 4.345 *a mânca fripturi*; κρέα πολλὰ βοῶν IL. 8.231 *multe cărnuri de boi*; τράπεζαι ἐπίπλευι μηλέων κρεῶν HDT. 1.119 *mese pline cu carne de oaie*; κρέα ἄρνεια, ἐρίφεια, χοίρεια, μόσχεια, ὀρνίθεια XEN. *An. 4.5.31 carne de miel, de capră, de porc, de vită, de pasăre*; (ca jertfă) κρέα ἅγια LXX *Ier.11.15 cărnuri sfinte*; (mai rar d. carnea de om) ὦμ' ... κρέα

ἐδμεναι IL. 22.347 *a mânca carne crudă*; ἐπεὶ Κύκλωψ ... ἐμπλήσατο νηδὺν ἀνδρόμεα κρε' ἔδων OD. 9.297 *îndata ce Cyclopsul își umplu burta mâncând carne de om*; τὴν Θυέστου δαῖτα παιδείων κρεῶν AESCH. *Ag.1242 ospățul lui Thyestes din carnea copiiilor săi*; (ca parte a corpului) δέρμα καὶ ~ με ἐνέδυσας LXX *Iov10.11 m-ai îmbrăcat în piele și carne*. II trup, persoană: SOPH. *Fr.728, AR. Eq.421, (com.)* νεναυμάχηκε τὴν περι τῶν κρεῶν AR. *Ra.191 a luptat pe mare ca să-și scape pielea*.

[IE *kreuh₂- „carne”, cf. sanscr. *kravīṣ-* „carne crudă”, lat. *cruror* „sânge vărsat dintr-o rană”]

κρεαφαγέω, v. κρεοφαγέω

κρεγμός, οὖ, ὁ *subst.* sunet (*produs prin lovirea strunelor lirei cu un plectron*), cântec (*executat la un instrument muzical cu coarde*): A.RH. 4.909.

[κρέκω]

κρεῖον, οὖ, τό *subst.* butuc (*pe care se taie carnea*): IL. 9.206.

[κρέας]

κρείουσα, (ep.) v. κρέουσα

κρείσσον, *adv.* I mai tare, mai puternic: SOPH. *OT176*. II mai presus, mai mult: EUR. *IT837*.

[κρείσσων]

κρεισσό-τεκνος, οὖν *adj.* (dub.) mai bun decât copiii săi: AESCH. *Th.784*.

[κρείσσων, τέκνον]

κρείσσων, οὖν *adj.* [gen. -ονος] {att. κρείττων, ion. poet. κρέσσων, dor. κάρρων} I mai tare, mai puternic: κρέσσων εἰς ἐμέθεν ... ἔγχει IL. 19.217 *mai puternic decât mine cu lancea*; ὀππότερος δέ κε νικήση κρείσσων τε γένηται IL. 3.71 *cel care învinge și se dovedește mai tare*; ὁ κρείσσων ... Ζεὺς AESCH. *Ag.60 preaputernicul Zeus*; (+ gen. comp.) πολλῶν κρέσσω εἶναι τὴν σφετέρην στρατιὴν τῆς Ἑλληνικῆς HDT. 9.41 *că oastea lor era mult mai puternică decât cea elenă*; (subst.) οἱ τε ἦσσοις ὑπέμενον τὴν τῶν κρεισσόων δουλείαν THUC. 1.8 *cei mai slabi răbdau sclavia celor mai puternici*. II mai bun, mai ales, mai presus, superior, preferabil: ὀλίγοι γὰρ ἐσθλοὶ κρείσσοι κακῶν EUR. *Fr.244 mai bine puῖνι [oameni] buni decât mulți și răi*; οὐκ ἔστιν οὐδὲν κρείσσον ἢ φίλος σαφῆς EUR. *Or.1155 nu este nimic mai prețios*

decât un prieten sigur; τὴν ἡμετέραν παρσκευὴν κρείσσω νομιζῶ THUC. 6.37 *consider superioritate forțele noastre*; <τὰ> κρέσσω τοῖσι ἦσσοσι ἀντιτιθέμενα HDT. 8.83 *lucrurile mai bune contrapuse celor mai rele*; (neut. + inf.) κρείσσον εἰσάπαξ θανεῖν ἢ ... πάσχειν κακῶς AESCH. *Pr.750 este mai bine să mori dintr-odată decât să pătimești cumplit*; φθονέεσθαι κρέσσον ἐστὶ ἢ οἰκτίρεσθαι HDT. 3.52 *este mai bine să fii invidiat decât compătimit*. III mai tare (decât), care are putere (asupra), stăpân (peste): (+ gen.) χρημάτων ~ THUC. 2.60 *mai tare ca banii* (sc. *nesupus puterii banilor, incoruptibil*); γαστρος κρείττους εἶναι καὶ κερδέων XEN. *Cyr.4.2.45 a-și stăpâni pofta și lăcomia*; κρείττους αὐτῶν PLAT. *Phdr.232a stăpâni pe ei însșiși*. IV prea mare, care depășește, excesiv: (+ gen. sau ἦ) ὕψος κρείσσον ἐκπιρδήματος AESCH. *Ag.1376 înălțime prea mare pentru a fi sărită*; ἔργα ... κρείσσον' ἀγχόνης SOPH. *OT1374 fapte prea cumplite [chiar și] pentru spânzurătoare*; ὅταν τις κρείσσον' ἦ φέρειν κακὰ πάθη EUR. *Hec.1107 când cineva suferă nenorociri mai mari decât poate să îndure*; κρεῖττον ... λόγου ... κάλλος XEN. *Mem.3.11.1 frumusețe prea mare pentru a putea fi descrisă în cuvinte (= de nedescris)*; πᾶγμα ... ἐλπίδος κρείσσον THUC. 2.64 *eveniment neașteptat*. [comp. al lui κρατύς, v. κράτιστος]

κρείων, (ep.) gen. pl. de la κρέας.

κρείων, (ep.) v. κρέων:

κρεκάδια, ων, τά [ᾶδ] *subst.* tapiserii: AR. *V.1215*.

[κρέκω]

κρεκτός, ἦ, ὄν *adj.* cântat (la liră): AESCH. *Ch.822*.

[κρέκω]

κρέκω, *vb.* {eol. inf. κρέκην Sapph.} I a țese: (o pânză) SAPPH. 102.1, (veșminte) EUR. *El.542*. II (muz.) 1 a lovi coardele (lirei): πακτίδ' ἀειράμενος ἄρξεδυμαί τι ~ THEOC. *Ep.5.3 o să-mi iau lira și o să încep să cânt*. 2 a cânta la (un instrument muzical): (d. flaut) AR. *Av.682*. 3 a face să răsunе, a cânta (cu acompaniament): (d. lebede) συμμιγῆ βοῆν ὁμοῦ πτεροῖσι κρέκοντες AR. *Av.772 însoțindu-și strigătul cu bătăi de aripi*; LUC. *Trag.40*.

[IE *krek- „a bate, a lovi”]

κρεμάθρα, ας, ἡ [μῶ] *subst.* cârlig (*pentru agățat și ridicat obiecte*): ARSTT. *Rh.* 1412a14, (d. Socrates) τίς γάρ οὔτος οὐπί τῆς κρεμάθρας ἀνήρ; AR. *Nu.*218 *cine-i omul asta atârnat într-un coș?*

[κρεμάννυμι]

κρέμαμαι, v. κρεμάννυμι

κρεμάννυμι, *vb.* |viit. κρεμάσω [ᾶ], aor. ἐκρέμασα, pf. ἰνυζ.; *pas.* prez. κρέμαμαι, ἰmpf. ἐκρεμάμην, viit. κρεμήσομαι, aor. ἐκρεμάσθην, pf. κέκραμαι, conj. κρέωμαι, opt. κρεμαίμην| {*var.* prez. ep. prez. κρίμνημι *sau* κρίμνημι Pi. *P.*4.25, κρεμαννώ Arstt. *HA*612a10, κρεμάω Arstt. *Mir.*831a8, κρεμάζω LXX *Iov*26.7; ep. viit. κρεμώ Il. 7.83, att. viit. κρεμῶ Ar. *Pl.*312; ep. poet. aor. κρέμασα Od. 8.67, Pi. *P.*4.192} **I** (*act.*) **1** a atârna, a agăța, a suspenda: σειρήν ... ἐξ οὐρανόθεν κρεμάσαντες Il. 8.19 *atârnând de cer o frânghie*; ἐκ πασσαλόφι κρέμασεν φόρμιγγα Od. 8.67 *atârnă lira de un cui*; τὸ δέρμα κρεμάσαι ἐν τῷ ἄντρω XEN. *An.*1.2.8 *a atârna pielea [lui Marsyas] în peșteră*; (iron. d. Socrates) εἰ μὴ κρεμάσας τὸ νόημα AR. *Nu.*229 *dacă nu mi-aș fi suspendat judecata*; (fig.) κρεμάσαι τὰς ἀσπίδας AR. *Ach.*58 *a agăța scuturile [în cui]* (sc. *a întreprupe luptele, a face pace*); (med.) πηδάλιον ... ὑπὲρ καπνοῦ κρεμάσασθαι HES. *Op.*629 *a-și atârna cărma deasupra fumului [vetrei]*. **2** a spânzura, a răstigni: ἐκρέμασεν ἕπαντας ARSTT. *Oec.*1352a *îi spânzură pe toți*; σέ ... τῶν ὄρχεων κρεμῶμεν AR. *Pl.*312 *o să te spânzurăm de coaie*; ὄν καὶ ἀνεῖλαν κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλου NT *FA* 10.39 *pe care L-au omorât spânzurându-L pe lemn*. **II** (*med., pas.*) **1** a fi *sau* a sta atârnat, a fi agățat: ὅτε τ' ἐκρέμω ὑπόθεν Il. 15.18 *când stăteai atârnată (sau spânzurată) de înaltful cerului*; (d. ofrande votive) πέδα ... περὶ τὸν νηὸν ... κρεμάμεναι HDT. 1.66 *lanțuri atârnată împrejurul templului*; κάτω κρέμαται ARSTT. *Pr.*948b1 *atârnă în jos*; ξίφος ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς κρεμάμενον PLUT. *Pel.*35.9 *pumnal agățat deasupra capului*; (fig.) δόλιος αἰὼν ἐπ' ἀνδράσι κρέμαται Pi. *I.*8.14 *împul viclean atârnă peste oameni*. **2** a fi spânzurat: (d. pers.) εἶπερ ἐκ ποδῶν κατοκάρᾳ κρέμαιτο AR. *Ach.*945 *chiar de-ar fi spânzurat de picioare cu capul în jos*; (d. pers.) ἐκρεμάσθη νεκρός THEOC. 23.52 *muri spânzurat*; κεκα-

τηραμένος ὑπὸ θεοῦ πᾶς κρεμάμενος ἐπὶ ξύλου LXX *Deut.*21.23 *tot [omul] spânzurat pe lemn [este] blestemat de Dumnezeu*. **3** a rămâne în suspans: (d. gândire) ARSTT. *Rh.*1415a13. **4** a atârna, a depinde: ἐξ ἡμῶν κρέμαται ἡ ψυχὴ αὐτῶν LXX *Iud.*8.24 *sufletul lor atârna de noi*; NT *Mt.*22.40.

[IE *kremh-, cf. sanscr. *śrami*- „a obosi”]

κρεμάς, ἄδος *adj.f.* atârnată, suspendată: (stâncă) AESCH. *Supp.*795.

[κρεμάννυμι]

κρεμαστός, ἡ, ὄν *adj.* **I** atârnat, agățat, suspendat: (ștreang) SOPH. *OT*1266, EUR. *Hipp.*779, (+ gen.) παραστάδος κρεμαστὰ τεύχη EUR. *Andr.*1122 *arme atârnată la intrare*; (d. parâmele și pânzele unei corăbii) XEN. *Oec.*8.12, AR. *Nu.*869, τῶν κρεμαστῶν κήπων PLUT. *M.*342b *grădinile suspendate*; (neut. pl. subst.) κρεμαστά LXX *Jud.*B.6.2 *fortărețe*. **II** spânzurat: (d. pers.) SOPH. *OT*1263, ζῶντες κρεμαστοὶ SOPH. *Ant.*309 *spânzurați de vii*; (+ gen.) τὴν μὲν κρεμαστὴν ἀυχένος κατείδομεν SOPH. *Ant.*1221 *am văzut-o spânzurată de gât*.

[κρεμάννυμι]

κρεμάω, v. κρεμάννυμι

κρεμῶω, (ep. viit.) v. κρεμάννυμι

κρέξ¹, κρεκός, ἡ *subst.* (ornit.) (dub.) *cristei, Crex crex*: HDT. 2.76, AR. *Av.*1138, ARSTT. *PA*695a22.

[prob. onomat.]

κρέξ², κρεκός, ἡ *subst.* |ac. κρέκα| *șuviță (de pâr)*: CALL. *Hec.fr.*288.

[et. nec., cf. κρέξ¹]

κρεο-βόρος, ον *adj.* |*var.* κρεόβοτος| *care se hrănește cu carne, carnivor*: (d. Amazoane) AESCH. *Supp.*287.

[κρέας, βιβρώσκω]

κρεό-βοτος, ον *adj.* (dub., v. κρεοβόρος) *hrănit cu carne*: AESCH. *Supp.*287.

[κρέας, βόσκω]

κρεοδαισία, ας, ἡ *subst.* |*var.* κρεωδαισία| *împărțire de carne (de jertfă)*: PLUT. *Demetr.*11.4.

[κρεοδαίτης]

κρεο-δαίτης, ου, ὁ *subst.* (slujitor) *care împarte carnea de jertfă*: PLUT. *Lys.*23.11.

[κρέας, δαίομαι]

κρεοκοπέω-ῶ, *vb.* a tăia (carnea) în bucăți; a hăcuți, a ciopârți: (+ ac.) AESCH. *Pers.*463, EUR. *Cyc.*359.

[κρεοκόπος (< κρέας, κόπτω)]

κρεοπωλ-, v. κρεοπωλ-

κρεο-στάθμη, ης, ή *subst.* cântar pentru carne: AR. *Fr.* 799.

[κρέας, στάθμη]

κρε-ουργός, όν *adj.* măcelăresc: (d. o zi de sărbătoare, în care carnea animalelor de jertfă era tăiată și împărțită oamenilor) κρεουργόν ήμαρ AESCH. *Ag.* 1592 *zi de jertfă häcuite*.

[κρέας, έργον]

κρέουσα, ης, ή *subst.* {ep. poet. κρείουσα II. 22.48, κρείουσα Call. *Cer.* 138} regină, crăiasă: (+ gen. partitiv) Λαοθόη ... κρείουσα γονυαϊκών IL. 22.48 *Laothoe, crăiasă între femei*; HES. *Fr.* 26.7, (d. Artemis, Hera) CALL. *Dian.* 268, id. *Del.* 219, (d. Calypso) A.RH. 4.574, (d. Rhea) THEOC. 17.132.

[κρέων]

Κρέουσα, ης, ή *subst.* {ep. Κρείουσα, eol. Κρείουσα Pi. *P.* 9.16} I Creousa (*fică a lui Erechtheus*): HES. *Fr.* 10a.20. II Creousa (*naia*): Pi. *P.* 9.16.

[κρέουσα]

κρεοφάγεω-ω, vb. [var. κρεαφαγέω] a se hrăni cu carne, a fi carnivor: PLB. 2.17.10.

[κρεοφάγος]

κρεοφάγια, ας, ή *subst.* [var. κρεω-] hrănire cu carne: ARSTT. *EE* 1214b23, PLUT. *M.* 132a.

[κρεοφάγος]

κρεο-φάγος, όν [ă] *adj.* [var. κρεω-] care se hrănește cu carne, carnivor: HDT. 4.186, ARSTT. *PA* 693a3.

[κρέας, φαγεῖν]

κρέσσων, (ion.) v. κρείσσων

κρεῶν, gen. pl. de la κρέας.

κρέων, όντος, ό *subst.* {ep. nom. κρείων II. 1.130, voc. κρείον Od. 8.382} care domnește *sau* are putere *sau* este slăvit; domn, rege, crai: (d. zei, eroi ș.a.) IL. 1.130, id. 8.31, Pi. *P.* 8.99, AESCH. *Supp.* 574, (d. un slujitor de rang înalt) OD. 4.22.

[IE **kreiH-*, cf. sanscr. *śrī-* „măreție, strălucire, slavă”]

Κρέων, όντος, ό *subst.* {ep. Κρείων} I Creon (*rege în Theba*): OD. 11.269, AESCH. *Sept.* 474, SOPH. *OT* 379. II Creon (*rege în Corint*): EUR. *Med.* 72.

[κρέων]

κρεοπωλικός, ή, όν *adj.* de măcelar, măcelăresc: (masă) PLUT. *M.* 643a.

[κρεοπόλης]

κρεοπόλιον, ου, τό *subst.* prăvălie în care se vinde carne, măcelărie: PLUT. *M.* 277d.

[κρεοπόλης]

κρήγυος, όν *adj.* I 1 bun, corect, prielnic, plăcut: (d. lucruri) οὐ πώ ποτέ μοι τὸ κρήγυον εἶπες IL. 1.106 *nu mi-ai spus niciodată ceva de bine*. 2 (d. pers.) bun: κρήγυοι διδάσκαλοι PLAT. *IAlc.* 111e *invățători buni* (sc. *pricepuți*); THEOC. *Ep.* 19. II adevărat: (subst.) τὸ κρήγυον THEOC. 20.19 *adevărul*. [et. nec.]

κρηγύως, [ύ] *adv.* bine: CALL. *Iamb.fr.* 193.30.

[κρήγυος]

κρήδεμνον, ου, τό *subst.* {dor. κῤῥδεμνον Eur.} I vâl, voal, maramă (*cu care femeile își acoperă capul, umerii sau fața*): κρηδέμνω ... καλύπατο IL. 14.184 *se acoperi cu un vâl*; IL. 22.470, (pl.) OD. 1.334, EUR. *Ph.* 1490. II (fig.) 1 metereze, ziduri: (pl.) Τροίης ἱερὰ κρήδεμνα λύωμεν IL. 16.100 *să desfacem sfânta maramă [de ziduri] a Troiei*; OD. 13.388, (sg. cu sens colectiv) HES. *Sc.* 105. 2 capac (*al unui vas de vin*): OD. 3.392.

[κράς, δέω¹]

κρηην-, (ep.) v. κραίνω

κρηθείς, είσα, έν (ion.) part. aor. de la κεράννυμι.

κρήθεν, *adv.* I din cap, din creștet, din vârf: OD. 11.588, HES. *Th.* 574, από ~ HES. *Sc.* 7 *din capul [său]*. II (fig.) din cap (până în picioare), de sus (până jos), pe de-a-ntregul, cu totul: Τρώας δὲ κατὰ ~ λάβε πένθος IL. 16.548 *troienii fură cuprinși pe de-a-ntregul de jale*.

[κράς, -θεν]

κρήμημι, v. κρεμάννυμι

κρημνίζω, vb. a prăvăli, a arunca, a azvârli (jos): LXX *2Mac.* 6.10, (fig.) όταν ... ἐπὶ δὲ τὰς ... ἠδονὰς ἑαυτοῦς κρημνίσωσι PLUT. *M.* 5b *când se aruncă în plăceri*; (med.) IOS. *Bl.* 49.

[κρημνός]

κρημνο-ποιός, όν *adj.* care face *sau* zice prăpăstii, sc. care folosește vorbe mari: (fig., d. Eschil) AR. *Nu.* 1367.

[κρημνός, ποιέω]

κρημνός, οῦ, ό *subst.* I râpă, mal abrupt: (d. râuri, șanțuri ș.a.) IL. 12.54, id. 21.26, Pi. *O.* 3.22, HDT. 7.23. II loc prăpăstios, povârniș, stâncă abruptă: ἐπὶ κρημνοῦ ἴδρυται τὸ ἱρόν HDT. 4.103 *templul este așezat pe o stâncă abruptă*; THUC. 6.97, AR. *Pl.* 69, PLB.

7.17.4.

[et. nec.]

κρημνώδης, ες *adj.* râpos, prăpăstios, abrupt: THUC. 7.84, PLB. 4.78.3, (neut. subst.) PLUT. *Tim.*31.3.

[κρημνός]

κρηναίος, α, ον *adj.* de izvor, de fântână: Νύμφαι κρηναίαι OD. 17.240 *nimfe ale izvoarelor*; AESCH. *Pers.*483, SOPH. *Ph.*21, ὕδωρ κρηναίων HDT. 4.181 *apă de izvor*; (în Theba) Κρηναίαισι ... πόλαις EUR. *Ph.*1123 *la poarta Krenaia* (sc. a fântânii).

[κρήνη]

κρήνη, ης, ἡ *subst.* {dor. κράνα} izvor, fântână: IL. 2.305, OD. 17.205, HES. *Op.*595, PI. *P.*1.39, (op. φρέαρ „puț”) HDT. 4.120, (op. πηγὴ „izvor natural, neamenajat”) THUC. 2.15, (ext.) κρήνην ἐξανήκ' οἴνου EUR. *Ba.*707 *făcu să iasă un izvor de vin*; (spec., d. o funcție publică la Atena) κρηνῶν ἐπιμελητὰς ARSTT. *Pol.*1321b26 *supervizori ai fântânilor*.

[cf. κρουνός]

κρήνηνδε, *adv.* la fântână: OD. 20.154.

[κρήνη, -δε]

κρηνίδιον, ου, τό *subst.* izvoraș: ARSTT. *Mir.*841b9.

[dim. al lui κρήνη]

κρηνίς, ἴδος, ἡ *subst.* {dor. κρῆνίς Theoc.} izvor, fântână: EUR. *Hipp.*208, THEOC. 1.22, IOS. *A17.*11.

[κρήνη]

κρηπιδαίων, ου, τό *subst.* temelie: LYS. *Fr.*355.20.

[κρηπίς]

κρηπιδόω-ῶ, *vb.* a pune temelie; (med.-pas.) a se întemeia, a se sprijini: PLUT. *M.*233b.

[κρηπίς]

κρηπίς, ἴδος, ἡ [ἴδ] *subst.* I sandală (cu talpă groasă, ținte și curele legate de picior, purtată în special de soldați și de călători): XEN. *Eq.*12.10, PLB. 11.9.4, PLUT. *Alex.* 40.1, (spec.) παντᾶ κρηπίδες THEOC. 15.6 *pretutindeni sandale* (sc. soldați sau, după alții, greci, macedoneni); (rar d. sandale femeiești) LUC. *Rh.Pr.*15. II soclu, pedestal, postament, bază, temelie: (d. altare, morminte, statui, temple ș.a.) HDT. 1.93, SOPH. *Tr.*993, EUR. *Hel.*547, XEN. *An.*3.4.7, (fig.) παῖδες Ἀθηναίων ἐβάλλοντο φαεννάν κρηπίδ' ἔλευθερίας PI. *Fr.*77.2 *fiii ateniilor*

au pus strălucita temelie a libertății; τὴν ἐγκράτειαν ἀρετῆς εἶναι κρηπίδα XEN. *Mem.*1.5.4 *cumpătarea este temelia virtuții*.

III margine (de piatră), parapet, dig, chei: HDT. 1.185, PLB. 5.37.8.

[et. nec.]

Κρής, ητός, ὁ *adj.m., subst.* [frecv. pl. Κρήτες, -ῶν] {ep. dat. pl. Κρήτεσσι II. 3.230} din Creta, cretan: (d. pers.) IL. 2.645, PI. *P.*5.41, AESCH. *Fr.*187, THUC. 2.85, (cunoscuți ca mari mincinoși, v. κρητίζω) PLB. 8.19.5, (d. un stil de dans) PI. *Fr.Hyporch.* 107b2.

[Κρήτη]

κρής, (dor.) v. κρέας

κρησέρα, ας, ἡ *subst.* sită, ciur (pentru făină): AR. *Ec.*991.

[v. κρίνω?]

Κρήσιος, ᾶ, ον *adj.* din Creta, cretan: SOPH. *Tr.*119, EUR. *Hipp.*372.

[Κρήτη]

Κρήσσα, ης, ἡ *adj.f., subst.* {dor. gen. Κρήσας Eur. *Or.*1009} din Creta, cretană: (d. pers.) HDT. 7.99, SOPH. *Ai.*1295, EUR. *Or.*1009, (d. o sărbătoare) CALL. *Aet.fr.* 43.86.

[Κρήτη]

κρησ-φύγετον, ου, τό [ϋ] *subst.* loc de scăpare, refugiu: HDT. 5.124, LUC. *Eun.*10.

[χρέος (?), φεύγω]

Κρήται, ἄων, αἱ *subst.* v. Κρήτη

Κρηταιεύς, ἑως, ὁ *adj.m., subst.* din Creta, cretan: A.RH. 1.1129, PLB. 6.46.3.

[Κρήτη]

Κρηταίος, α, ον *adj.* din Creta, cretan: CALL. *Ion.*34, A.RH. 2.1233.

[Κρήτη]

Κρήτη, ης, ἡ *subst.* {ep. gen. pl. Κρητάων Od. 14.199; dor. gen. sg. Κρήτας Eur. *Ba.*121} Creta: IL. 2.649, OD. 3.191, HES. *Th.*477, HDT. 1.65 ș.a., (pl.) OD. 14.199.

[et. nec., v. Κρής]

Κρήτη-θεν, *adv.* din Creta: IL. 3.233.

[Κρήτη, -θεν]

Κρήτην-δε, *adv.* spre Creta: OD. 19.186.

[Κρήτη, -δε]

κρητήρ, (ion.) v. κρατήρ

κρητίζω, *vb.* a proceda ca un cretan, a face pe cretanul, sc. a minți: (pron.) πρὸς Κρήτα(ς) κρητίζειν PLB. 8.19.5, PLUT. *Aem.* 23.11 *a face pe cretanul cu un cretan* (= a vinde castraveți grădinarului).

[Κρήτη]

Κρητικός, ή, όν *adj.* din Creta, cretan: AESCH. *Ch.*616, AR. *Ra.*849, τὸ ... Κρητικὸν πέλαγος THUC. 4.53 *Marea Cretei*; (subst.) τὸ Κρητικόν (*sc.* ἰμάτιον) AR. *Th.*730 *vesmântul cretan*; ἐν τοῖς Κρητικοῖς PLUT. *M.*860c *în Istoria Cretei*. // **Κρητικῶς**, *adv.* precum (dansează) cretanii, în stil cretan: AR. *Ec.*1165.

[Κρήτη]

κρητισμός, οῦ, ὁ *subst.* purtare de cretan, obicei cretan, *sc.* minciună, înșelătorie: PLUT. *Aem.*26.3.

[κρητίζω]

κρί, τό *subst.* |doar nom. și ac.| (ep.) orz: IL. 5.196, OD. 4.41.

[v. κριθή]

κριθανίτης, ου, ὁ *adj.m., subst.* copt în cup-tor sau la țest: (d. pâine) AR. *Fr.*129, (subst.) id. *Ach.*1123, id. *Pl.*765, (com.) βοῦς κριβανίτας AR. *Ach.*87 *boi la cup-tor*.

[κρίβανος]

κρίβανος, ου, ὁ [ῥ] *subst.* {var. κλίβανος Hdt., LXX, NT} cup-tor, țest (*pentru copt pâinea sau carnea*): AESCH. *Fr.*309, HDT. 2.92, AR. *Ach.*86, id. *V.*1153, LXX *Gen.*15.17, ὡς κλίβανος καιόμενος LXX *Os.*7.4 *ca un cup-tor arzând*; NT *Mt.*6.30.

[et. nec.]

κρίζω, *vb.* |pf. κέκρῖγα, part. pf. act. pl. κερκρῖγότες Ar.}| [ep. aor2. 3sg. κρίκε [ῥ] Il. 16.470] I a scârțâi, a pârâi: (d. jugul unui car) IL. 16.470. II a țipa: (d. pers.) AR. *Av.*1521.

[onomat.]

κριθόν, *adv.* ca un berbec: AR. *Lys.*309.

[κρίος, -δον]

κριθάω-ῶ, *vb.* a fi hrănit cu orz, *sc.* a fi bine hrănit: (d. un cal de curse) AESCH. *Ag.*1641, SOPH. *Fr.*876.

[κριθή]

κριθή, ῆς, ἡ *subst.* |frecv. pl. κριθαί| [ion. gen. pl. κριθέων Hdt. 1.193] I (bot.) orz: (d. plantă sau boabele plantei, folosite ca hrană pentru animale și oameni) ἄρουραν πυρῶν ἢ κριθῶν IL. 11.69 *holdă de grâu sau de orz*; OD. 9.110, THUC. 6.22, κριθῶν ... ἐπὶ τὰ μεδίμνους PLB. 6.39.13 *șapte medimne de orz*; (din care se producea un fel de bere) AESCH. *Supp.*953, HDT. 2.77. II (com.) penis: AR. *Pax*965.

[et. nec., cf. κρί]

κριθήναι, inf. aor. pas. de la κρίνω.

κριθιάσις, εως, ἡ *subst.* indigestie produsă de consumul de orz în exces: (la cai) XEN. *Eq.*4.2.

[κριθιάω]

κριθιάω-ῶ, *vb.* a face indigestie din cauza consumului excesiv de orz: (d. cai) ARSTT. *HA*604b8.

[κριθή]

κριθίνος, η, ον [ῖθ] *adj.* de orz, (făcut) din orz: οἶνος ~ XEN. *An.*4.5.26 *vin de orz (sc. bere)*; ~ ἄρτος XEN. *An.*4.5.31, LXX *Jud.*6.8 *pâine de orz*; κριθίνην καλάμην PLUT. *M.*733c *pai de orz*.

[κριθή]

κριθο-λόγος, ον *adj.* strângător de orz (*magistrat însărcinat cu pregătirea orzului pentru sacrificii*): PLUT. *M.*292c.

[κριθή, λέγω]

κριθο-τράγος, ον *adj.* mâncător de orz: (d. păsări) AR. *Av.*231.

[κριθή, τρώγω]

κριθοφάγια, ας, ἡ *subst.* hrănire cu orz: (ca pedeapsă pentru soldații romani) PLB. 6.38.4.

[κριθοφάγος (κριθή, φαγεῖν)]

κρίκε, (ep.) ind. aor. 3sg. de la κρίζω.

κρίκος, ου, ὁ [ῥ] *subst.* I inel (la jug, așezat peste ἔστωρ „ciocăltău”): IL. 24.272. II inel, ochi, verigă, belciug: (la pânzele corăbiilor, prin care trece parâma) HDT. 2.36, (la cort) IOS. *AB.*109, (la cătușe) PLUT. *M.*304b, (la nările unui balaur) LXX *Iov.*40.26. III inel, brățară (ca bijuterie): ARSTT. *Pol.*1324b14, PLUT. *Dem.*30.3.

[cf. lat. *circus* „cerc”]

κρίμα, ατος, τό *subst.* |var. κρίμα Aesch. *Supp.*397] I judecată, pricină, proces: οὐκ εὐκρίτων τὸ ~ AESCH. *Supp.*397 *pricina nu este ușor de judecată*; LXX *Ex.*18.22, κρίματα ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν NT *ICor.*6.7 *aveți judecați unii cu alții*. II judecată, sentință, condamnare, osândă, pedeapsă: ἐγκαλοῦντες τοῖς κρίμασιν ὡς παραβεβραβευμένοι PLB. 23.1.12 *acuzând că deveniseră victime ale unor sentințe nedrepte*; ~ δίκαιον κρίνατε LXX *Zah.*7.9 *judecați judecată dreaptă (= judecați drept)*; παρέδωκαν αὐτῶν ... εἰς ~ θανάτου NT *Lc.*24.20 *L-au dat să fie osândit la moarte*. III hotărâre, lege: τὰ κρίματά μου ποιήσετε καὶ τὰ προστάγματα μου φυλάξεσθε LXX *Lev.*18.4 *împliniți hotărârile mele și păziți poruncile*

mele; IOS. A14.321. **IV** judecată (dreaptă), dreptate: ἐν δικαιοσύνη καὶ ἐν κρίματι καὶ ἐν ἐλέει LXX Os.2.21 *în dreptate și în judecată și în milă*. **V** acțiunea de a judeca: εἰς ~ ἐγὼ εἰς τὸν κόσμον τοῦτον ἦλθον NT In.9.39 *spre judecată am venit Eu în lumea aceasta*.

[κρίνω]

κρίνημι, *vb.* {impf. med. 3sg. ἐκρίνατο Eur. El.1275; imper. 2sg. κρίνη Eur. Fr.1111; part. act. κρινάντων Pi. P.4.25; part. med. gen. pl. κριναμενῶν Aesch. Th.229} a atârna, a spânzura: Pi. P.4.25, AESCH. Th.229, EUR. Fr.1111.

[v. κρεμάννυμι]

κρίμων, ου, τό *subst.* [var. κρῖμων Call.] **I** făină de orz (tărătoasă); pâine de orz (cu tărățe): PLUT. M.663d, IOS. A13.321, (pl.) ARST. HA501b31. **II** crupe de orz: (ca ingredient într-un terci) CALL. Hec.fr.260.46. [et. nec.]

κριμώδης, ες *adj.* ca făina de orz, tărătos: κεί κριμώδη καταναίφοι AR. Nu.965 *chiar dacă ningeă [cu fulgi] ca tărăța de orz*.

[κρίμων, -ωδης]

κρίνον, ου, τό [ῖ] *subst.* [nom. ac. pl. κρίνεα Hdt. 2.92, κρίνα Theoc. 11.56; dat. pl. Ar. Nu.911] **I** (bot.) **1** crin, *Lilium candidum*: HDT. 1.195, AR. Nu.911, ὡς ~ ἐν μέσῳ ἀκανθῶν LXX Cant.2.2 *ca un crin în mijlocul spinilor*; τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ NT Mt.6.28 *crinii câmpului*. **2** lotus: HDT. 2.92 **3** (dub.) narcisă: THEOC. 11.56. **II** ornament (în formă de crin): LXX Ex.25.33, IOS. A13.145. [et. nec.]

κρίνω, [ῖ] *vb.* [viit. κρῖνω, aor. ἐκρῖνα, pf. κέκρικα; pas. aor. ἐκρίθην [ῖ], pf. κέκριμαι] {poet. aor. pas. 3sg. κρίθη Pi. P.8.84, 3pl. κρίθην Pi. P.4.168 *sau* ἐκριθην A.Rh. 4.1462; ep. inf. aor. κρινθήμεναι A.Rh. 2.148; ep. part. κρινθείς Il. 13.129, Od. 8.48} **I** a separa, a despărți, a deosebi, a distinge, a discerne: ὅτε ... Δημήτηρ κρίνη ... καρπὸν τε καὶ ἄχνας IL. 5.501 *când Demeter separă rodul de pleavă*; κρῖν' ἄνδρας κατὰ φύλα IL. 2.362 *împarte oamenii după triburi*; τοὺς τε ἀγαθοὺς καὶ τοὺς κακοὺς ~ XEN. Mem.3.1.9 *a-i deosebi pe cei buni de cei răi*; οὐκέτι δυνατόν ἦν κρίναι τὰ θηρία τίς ... φίλους ἢ πολέμιός ἐστι PLB. 16.19.3 *animalele nu mai erau capabile să distingă cine este prietenul și cine dușmanul*; τὸ ~ τὸ

ἀληθές τε καὶ μὴ PLAT. Th.150b *a distinge adevarul de neadevăr*; (pas.) (d. pers.) οἱ μὲν κρίθην Pi. P.4.168 *s-au despărțit*. **II** a alege, a prefera: συὼν τὸν ἄριστον ... κρίνας OD. 14.108 *dintre porci alegându-l pe cel mai bun*; ἐν δ' ἐρέτας ἔκρινεν ἔεικοσιν IL. 1.309 *alese douăzeci de vâslași*; τὸν κρίνοι ἐκ πάντων HDT. 6.129 *pe cine alege dintre toți*; κρίνω δ' ἄφθονον ὄλβον AESCH. Ag.471 *prefer o bunăstare care nu atrage invidie*; κρίνοντες τὸν Ἀπόλλω ... πρὸ Μαρσύου PLAT. R.399e *preferându-l pe Apollon lui Marsyas*; (med.) κρινάμενος κατὰ δῆμον ἔεικοσι φῶτας ἀρίστους OD. 4.530 *alegându-și din popor douăzeci de oameni, pe cei mai buni*; (pas.) κοῦροι κεκριμένοι OD. 16.248 *feciori aleși*; ἀρετᾶ κριθεῖς Pi. N.7.7 *ales (sau distins) pentru valoarea sa*; οἱ δὲ βασιλῆιοι δικασταὶ κεκριμένοι ἄνδρες γίνονται Περσέων HDT. 3.31 *judecătorii regali sunt oameni aleși dintre persi*; δίκαια μὲν ἐν τῷ ἀνθρωπεῖο λόγῳ ἀπὸ τῆς ἰσῆς ἀνάγκης κρίνεται THUC. 5.89 *cele drepte sunt preferate în judecata omenească atunci când capacitatea de a constrânge este egală de ambele părți*; τοῦ κριθέντος ... τόπου πρὸς στρατοπεδείαν PLB. 6.27.1 *locul ales pentru tabără*. **III** a decide (o luptă, o dispută), a hotărî; a căștiga: ἔκριναν μέγα νεῖκος ... πολέμοιο OD. 18.264 *hotărâsc soarta războiului*; ~ διὰ μάχης τὰ πράγματα PLB. 1.15.4 *a da o luptă decisivă*; (pas.) αἱ μάχαι κρίνονται μᾶλλον ταῖς ψυχαῖς ἢ ταῖς τῶν σωμάτων ῥώμαις XEN. Cyr.3.3.19 *bătăliile sunt căștigate mai degrabă prin tăria sufletelor decât prin forța trupurilor*; (med.) ὡς κε ... κρινώμεθ' Ἄρηϊ IL. 2.385 *ca să ne măsurăm în luptă*; μάχη κρίνεσθαι περὶ τῶν ἐνεστώτων PLB. 15.3.3 *a soluționa conflictul printr-o luptă*. **IV** a tâlculi, a tâlmăci, a desluși: (d. vise, vedenii) τὸ ἐνύπνιον ... ταῦτη ἔκριναν HDT. 1.120 *tâlmăciseră visul în acest fel*; ὁ γέρων ἔκρινετ' ὄνειρους IL. 5.150 *bătrânul tâlculise visele*. **V** a judeca, a considera, a socoti: ἀνδρῶν δὲ πρῶτον ... κρίνοντες SOPH. OT34 *te socotim primul dintre oameni*; τοῦτον τὸν βίον ἠδῖω κεκρίκαμεν PLAT. Lg.734c *această viață o socotim mai fericită*; (+ ac. și inf.) κρίνω σε νικᾷν AESCH. Ch.903 *te socotesc biruitor (sc. ai dreptate)*; ἀνανδροτάτους κρίνουσι εἶναι

ἀπάντων ἀνθρώπων HDT. 4.142 *ἡ socoteses a fi cei mai lipsiți de bărbăție dintre toți oamenii*; τὸ μὲν κρίνοντες ἐν ὁμοίῳ καὶ σέβειν καὶ μὴ THUC. 2.53 *socotind că și cinstirea și lipsa de cinstire a zeilor au aceeași valoare*; (abs.) ὡς ἐγὼ κρίνω HDT. 6.123 *după cum judec eu*; (pas.) κράτιστοι δ' ἂν τὴν ψυχὴν δικαίως κριθεῖεν THUC. 2.40 *pe bună dreptate ar putea fi socotiți foarte tari la suflet*; ἄξιος ὑπὸ τοῦ θεοῦ κριθεῖς IOS. A113.299 *socotit vrednic de către Dumnezeu*. VI (jur.) 1 a judeca, a hotărâ, a decide, a condamna: οἱ ... σκολιάς κρίνωσι θέμιστας IL. 16.387 *cei care dau judecăți străambe*; κρίνε δ' εὐθεῖαν δίκην AESCH. Eum.433 *dă o judecată dreaptă*; κρίνει δὲ δὴ τίς ταῦτα; AR. Ra.805 *cine va judeca această pricină?*; κρίνουνσι γὰρ βοῆ καὶ οὐ ψήφῳ THUC. 1.87 [*lacedomonienii*] *decid prin strigăte, nu prin vot*; περὶ προδοσίας ἔκρινεν ISOC. 15.129 *l-a judecat pentru trădare*; (+ ac. dublu) κρίνουσιν τὸν λαὸν κρίσιν δικαίαν LXX Deut.16.18 *vor judeca poporul cu o judecată dreaptă*; (+ gen.) θανάτου ... κρίνουσι XEN. Cyr.1.2.14 *dau sentințe de condamnare la moarte*; (part. subst.) ὁ κρίνων DEM. 19.214 *judecătorul*; (pas.) πῶς ἀγὼν κριθήσεται AESCH. Eum.677 *cum va fi hotărâtă pricina*; θανάτου δίκη κρίνεσθαι THUC. 3.57 *a fi condamnat la moarte*; μεγάλας ζημίας ... κριθεῖς περιέπεσεν PLB. 1.52.3 *judecat, a primit o amendă grea*. 2 a adjudeca, a atribui: SOPH. Ai.443, (pas.) PI. P.8.84. 3 a întreba, a cerceta: σέ τοι, σέ κρίνω SOPH. El.1445 *pe tine, da, pe tine te întreb*; SOPH. Tr.388.

[cf. lat. *cernō* „a cerne > a distinge cu ochii sau cu mintea > a-și da seama”]

κρῖο-κοπέω-ῶ, *vb.* (milit.) a lovi cu berbecul, a dărâma cu lovituri de berbec: PLB. 1.42.9.

[κρῖός, κόπτω]

κρῖο-πρόσωπος, *ov adj.* cu chip de berbec: (d. statuia unui zeu egiptean identificat cu Zeus) HDT. 2.42.

[κρῖός, πρόσωπον]

κρῖός, *oῦ, ὁ subst.* I berbec: OD. 9.447, HDT. 2.42, AR. Nu.661, ARSTT. HA571b23, τὸ πάγχρυσον νάκος κρῖοῦ PI. P.4.68 *lâna de aur a berbecului*. II (milit.) berbec(e) (*mașină de război*): XEN. Cyr.7.4.1, PLB. 1.48.9, PLUT. Ant.38.2. III (astr.) Berbecul (*zodie și*

constelație din emisfera boreală): IOS. A13.248.

[v. κέρας?; cf. lat. *cervus* „cerb”?]

κρῖο-φόρος, *ov adj.* (milit.) purtător de berbec: PLB. Fr.211.

[κρῖός, φέρω]

κρίσιμος, *ov [ἴσ] adj.* decisiv, hotărâtor, critic: (d. boli) ἐν κρίσιμοις ἡμέραις ARSTT. Ph.230b5 *în zilele critice*; (ext.) (d. ziua în care încetează să bată un vânt) ARSTT. Pr.941b35.

[κρίσις]

κρίσις, *εως, ἡ [ἴσ] subst.* I *alegere, selecție*: κρίσιν ποιουμένους τῶν ἀξίων ARSTT. Pol.1321a30 *făcând o selecție a celor merituosi*. II *soluționare, rezultat, sfârșit*: (d. lupte, conflicte) τὴν κρίσιν ἔχειν THUC. 1.23, κρίσεως τυχεῖν PLB. 1.59.11 *a se decide, a se sfârși*. III *dispută, luptă, ceartă*: ~ γίνεται μεγάλη τῶν γυναικῶν ... περὶ τοῦδε HDT. 5.5 *se iscă o mare dispută între femei pentru acest lucru*; μεμνημένην τῆς τῶν ὄπλων κρίσεως PLAT. R.620b *amintindu-și de cearta pentru arme*. IV *judecată, chibzuire, socoteală, hotărâre, decizie*: AESCH. Ag.1289, HDT. 3.34, πρὸς ... τὴν τῆς ἡδονῆς κρίσιν PLAT. Phlb.33b *pentru a judeca plăcerea*; κατὰ κρίσιν, οὐ κατ' ἄγνοιαν PLB. 6.11.8 *cu bună chibzuială, nu din neștiință*. V (jur.) 1 *judecare, judecată, proces*: βουλόμενοι αὐτὸν ἐς κρίσιν ἀγαγόντες ἀποκτείνειν THUC. 6.61 *voind să-l aducă la judecată și să-lucidă*; κρίσιν ποιεῖν ὁπότερος εἶη τὴν τέχνην σοφότερος AR. Ra.779 *a face o judecată [care să arate] cine dintre ei doi este mai iscusit în meserie*; ἴνα δικαία ἡ κρίσις ἦ PLAT. Grg.523e *pentru ca judecata să fie dreaptă*; ἀπήγγειλε τοῖς φίλοις τὴν κρίσιν τοῦ Ὀρόντα ὡς ἐγένετο XEN. An.1.6.5 *po-vesti prietenilor cum s-a desfășurat judecata lui Orontas*; κρίσεις πικρὰ καὶ μεγάλ' ἔχουσαι τὰπιτίμια DEM. 18.14 *judecăți care prevăd pedepse mari și grele*; (spec.) ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως LXX Jud.16.17, NT Mt.10.15 *în ziua Judecății*. 2 *hotărâre (judecătorească), sentință*: ὅπως ἦ τῆς κρίσεως [ὁ] δῆ[μος] κ[ύριος] ARSTT. Ath.9.2 *pentru ca poporul să aibă puterea de decizie*; ἕως τῆς κρίσεως PLB. 12.16.4 *până la pronunțarea sentinței*. 3 *condamnare, pedeapsă, osândă*: κρίσεις ... ἐπὶ τούτοις ... πικραὶ APP. BC1.96 *osânde grele împotriva acestora*. 4

dreptate: ἀφήκατε ... τὴν κρίσιν καὶ τὸ ἔλεος καὶ τὴν πίστιν NT *Mt.23.23 ἀφί λάσατ δεοπαρτε dreptatea și mila și credința*. **VI** tâlcuire, tâlmăcire: (d. vise, vedenii) LXX *Dan.2.36, IOS. A12.17*. **VII** (medic.) criză, fază critică (a unei boli): ARSTT. *HA553a11*. [κρίνω]

κρίτεός, α, ον *adj.vb.* care trebuie judecat: (neut.) κριτέον PLAT. *Grg.523e trebuie judecat*.

[κρίνω]

κρίτήριον, ου, τό *subst.* **I** mijloc de judecată, criteriu: PLAT. *R.582a, ARSTT. Metaph. 1063a3, τῶν μὲν νοητῶν ἔν ~ ὁ νοῦς* PLUT. *M.1002d intelectul este unicul mijloc de a judeca cele inteligibile*. **II** curte de judecată, tribunal: PLB. 9.33.12, LXX *Ex.21.6, NT 1Cor.6.2*.

[κρίνω]

κρίτης, οῦ, ὁ *subst.* **I** judecător, arbitru: AESCH. *Supp.397, HDT. 3.160, κριταὶ ... ἀπὸ τοῦ Ἰσοῦ* THUC. 3.37 *judecători imparțiali*; ~ ἡδονῆς τε πέρι καὶ φρονήσεως PLAT. *Phlb.65a judecător în privința plăcerii și a cugetării*; (la întreceri și concursuri) AR. *Ach.1224, PLAT. Lg.669a, (jur.) LXX Deut.16.18, μήποτε σε παραδῶ ὁ ἀντίδικος τῷ κριτῇ* NT *Mt.5.25 ca nu cumva potrivnicul să te dea pe mâna judecătorului*; (d. vechii conducători ai Israelului) LXX *Jud.2.16*. **II** tâlmăcitor: (de vise) AESCH. *Pers.226*. **III** apărător: ARSTT. *deAn.405b8*. **IV** critic: (d. opere literare) PLB. 6.11.7.

[κρίνω]

κριτικός, ἡ, ὄν *adj.* [comp. -ώτερος, superl. -ώτατος] **I** capabil să discearnă sau să judece; care emite judecăți, critic: PLAT. *Plt.260b, ARSTT. APo.99b35, LUC. Herm.68, νοῦν κριτικόν* ARSTT. *deAn. 434b3 intelect discernent*; (+ gen. obiectiv) ~ ἐνθυμήσεων καὶ ἐννοιῶν καρδίας NT *Evr.4.12 destoinic să judece simțirile și cugetările inimii*; (subst.) κριτικοί PLAT. *Sp.366e criticii*; τὸ κριτικόν ARSTT. *deAn.432a16 discernământul*. **II** judiciar, judecătoresc: (magistratură) ARSTT. *Pol. 1275b19*. **III** decisiv, critic: PLUT. *M.134f*.

[κρίνω]

κριτός, ἡ, ὄν *adj.* **I** (de)osebit, ales: IL. 7.434, OD. 8.258. **II** ales, distins: PI. *P.4.50, SOPH. Tr.27*.

[κρίνω]

κρι-ωπός, ον *adj.* cu chip sau cap de berbec: EUR. *Fr.956h2*.

[κρίος, ὄψ]

κροαίνω, *vb.* a bate (cu copitele); a tropăi, a tropoti: (d. un cal) θεῖη πεδίτοιο κροαίνων IL. 6.507 *gonește tropotind pe câmpie*.

[v. κρούω]

Κροῖσος, ου, ὁ *subst.* Croisos (Cresus) (*rege al Lydiei*): HDT. 1.6, THUC. 1.16.

κρόκα, ac. sg. de la κρόξ.

κροκάλη, ἡς, ἡ *subst.* pietriș (pe țărm); (pl.) țărm, plajă: EUR. *IA210*.

[κρόκη²]

κρόκεος, ον *adj.* **I** de culoarea șofranului, șofrăniu, galben-portocaliu (ca șofranul): PI. *P.4.232, EUR. Hec.468*. **II** de șofran: (petale) EUR. *Ion889*.

[κρόκος]

κρόκη¹, ἡς, ἡ *subst.* **I** fir de bățatură (*horizontal, introdus transversal prin rostul firelor de urzeală*); bățatură, băteală: HDT. 2.35, (op. στήμων „fir de urzeală”) εὐθυπλοκία κρόκης καὶ στήμονος PLAT. *Plt.283a prin împletirea dreaptă a firului de bățatură cu cel de urzeală*; ARSTT. *Pol.1265b20, LXX Lev.13.48*. **II** (gener.) fir (de ață): PLUT. *M.499e, LUC. Merc.Cond.30*. **III** smoc, fâșie sau țesătură de lână: PI. *N.10.44, SOPH. OC474, AR. Lys.896*.

[κρέκω]

κρόκη², ἡς, ἡ *subst.* pietricică, pietriș (pe țărm): ARSTT. *Mech.852b29*.

[et. nec.]

κροκίας, ου *adj.m.* de culoarea șofranului, șofrăniu: (cocoș) PLUT. *M.375e*.

[κρόκος]

κροκίζω, *vb.* a fi ca șofranul: PLUT. *Them.8.5*.

[κρόκος]

κρόκινος, η, ον *adj.* (făcut) din șofran, de șofran: (cremă, pomadă) PLB. 30.26.1.

[κρόκος]

κροκό-βαπτος, ον *adj.* vopsit cu șofran, de culoarea șofranului, galben (ca șofranul): (încălțări persane) AESCH. *Pers.660*.

[κρόκος, βάπτω]

κροκο-βᾶφής, ἑς *adj.* v. κροκόβαπτος: (d. sângele unui om înfricoșat) AESCH. *Ag.1121*.

[κρόκος, βάπτω]

κροκοδειλ-, v. κροκοδιλ-

κροκό-δῖλος, ου, ὁ *subst.* [var. κροκόδειλος]

I *șorârlă*: HDT. 2.69, LXX *Lev.11.29*. II (frecv.) *crocodil*: HDT. 2.68, ARSTT. *HA492b24*, PLUT. *M.371d*, (d. un oraș în Egipt, azi Medinet-el-Faiyum) *Κροκοδείλων ... πόλιν* HDT. 2.148 *Οραșul Crocodililor*. III (în dialectică) *crocodil (sofism, silogism fals)*: LUC. *DMort.1.2*. [et. nec.]

κροκο-ειδής, *ές adj.* de culoarea șofranului, asemănător șofranului: ARSTT. *Col.795b1*. [κρόκος, είδος]

κροκόεις, *εσσα, εν adj.* de culoarea șofranului, șofrăniu, galben: (d. veșminte) SAPPH. 92.7, EUR. *Ph.1491*, (neut. pl. subst.) *έμὲ κροκόεντ' άμφέδυσεν* AR. *Th.1044 m-a imbrăcat în veșminte de culoarea șofranului*; (d. iederă și fructele sale) THEOC. 1.31. [κρόκος]

κροκονητική, *ής, ή subst.* (subînt. τέχνη) arta de a face băteala: PLAT. *Plt.283a*. [κρόκη, νέω]

κροκό-πέπλος, *ον adj.* cu peplu (mantie, văl) de culoarea șofranului: (d. Eos, Aurora) IL. 8.1, id. 23.227, (Enyo) HES. *Th.273*. [κρόκος, πέπλος]

κρόκος, *ου, ό subst.* I (bot.) șofran, *Crocus sativus*: IL. 14.348, *ό χρυσαυγής ~ SOPH. OC685 șofranul cu străluciri de aur*; CALL. *Ap.83*, A.RH. 3.855, LXX *Cant.4.14*. II (ext.) șofran (*substanță de culoare galbenă sau galben-portocalie, obținută din floarea de șofran și folosită drept colorant sau condiment*): AR. *Nu.51*, (meton.) κρόκου βαφάς AESCH. *Ag.239 culori de șofran (sc. veșmântul de culoarea șofranului, v. κροκωτός)*; (pl.) LUC. *Nigr.31*. [împrumut dintr-o limbă semitică (?), cf. acadiană *kurkanū*, ebr. *karkōm* (כַּרְקוֹם), sanscr. *kuṅkuma-*]

κροκός, *ύδος, ή [ü] subst.* I smoc sau fir (scos dintr-o țesătură) de lână; scamă, destrămătură: HDT. 3.8, PLUT. *Sull.35.4*, LUC. *Fug.28*, (iron.) *εί τις <σε> κολακεύει ... και τās κροκόδας άφαιρεί* AR. *Fr.657 dacă cineva te lingusește și îți ia scamele*. II tivitură, poală, pulpană: IOS. *A16.284*. [v. κρόκη¹]

κροκώδης, *ές adj.* ca firul de băătură, sc. moale, suplu: (op. σπημονοφύς) PLAT. *Plt.309b*. [κρόκη¹]

κροκωτίδιον, *ου, τό subst.* (mică) tunică de

culoarea șofranului: AR. *Lys.47*, id. *Ec.332*. [dim. al lui κροκωτός]

κροκωτός, *ή, όν adj.* vopsit cu șofran, de culoarea șofranului, galben (ca șofranul): PI. *N.1.38*. // **κροκωτός**, *ου, ό (subînt. χιτών) subst.* tunică de culoarea șofranului: (purtată de femei sau de bărbați efeminați) AR. *Lys.51*, id. *Th.138*, (d. Heracles deghizat în femeie) LUC. *Hist. Consc.10*. [κρόκος]

κροκωτοφορέω-ώ, *vb.* a purta o tunică de culoarea șofranului: AR. *Lys.219*. [κροκωτοφορός]

κροκωτο-φόρος, *ον adj.* care poartă o tunică de culoarea șofranului: PLUT. *M.785e*. [κροκωτός, φέρω]

κρόμμυον, *ου, τό subst.* {ep. κρόμμον} (bot.) ceapă, *Allium cepa*: IL. 11.630, OD. 19.233, HDT. 2.125, ~ *ου μόνον σίτον άλλά και ποτόν ήδύνει* XEN. *Smp.4.8 ceapa dă gust nu doar mâncării, ci și băuturii*; (frecv. în rațiile soldaților) AR. *Pax1129*, id. *Ach.1100*, (etimologie falsă) *τό ~ ... τοὔνομά φασι τοὔτ' έχειν αυτό, ως τήν κόρην ποιείν συμμύειν* ARSTT. *Pr.925a27 se spune că ceapa are acest nume fiindcă face pupila ochiului (κόρη) să se închidă (συμμύειν)*; LXX *Num.11.5*. [cf. irlandeza medie *crim*, engl. veche *hramsán*, lituaniană *kermiūšė*, rusă *čeremša*]

κρομμυ-οξυρεγμία, *ας, ή subst.* răgâială acră a unui mâncător de ceapă: AR. *Pax529*. [κρόμμυον, οξύς, έρεγγομαι]

κρόμμυον, (ep.) v. κρόμμυον

Κρονιάδες, *ων, αί adj.f.* (subînt. ήμέραι) Saturnalii: (la Roma) PLUT. *Cic.18.2*. [Κρόνος]

Κρονίδης, *ου, ό [i] adj.m., subst.* {ion. gen. Κρονίδεω Hes. *Th.572*; dor. Κρονιδάς (gen. -δαω, -δα, gen. pl. -δᾶν); voc. Κρονιδή Ar. *V.652*} fiu al lui Cronos, cronid: (frecv. d. Zeus) IL. 1.498, PI. *O.8.43*, SOPH. *Tr.128*, Κρονίδαο Ζηνός υιοί PI. *P.4.171 fii ai lui Zeus Cronidul*; (d. Cheiron) PI. *P.4.115*, (pl.) (d. Zeus, Poseidon și Hades) CALL. *Iov.61*. [Κρόνος]

Κρονικός, *ή, όν adj.* [comp. -ώτερος] I al lui Cronos; de pe vremea lui Cronos: (egalitate în drepturi) PLUT. *Comp.Lyc.Num.1.5*. II (la Roma) al lui Saturn, închinat lui Saturn: (d. Saturnalii) PLUT. *Pomp.34.2*, LUC. *Sat.16*.

III (fig.) de pe vremea lui Cronos, foarte vechi, preistoric: AR. *Pl.*581, PLAT. *Ly.*205c, (d. pers.) LUC. *Rhet.*10.

[Κρόνος]

Κρόνιος, α, ον *adj.* I al lui Cronos; aparținând sau închinat lui Cronos: ὁ Κρόνιε παῖ AESCH. *Pr.*577 ο, *fiu al lui Cronos!*; (d. o colină de lângă Olympia) PI. *O.*5.17, Κρόνιοι ... νόμοι CALL. *Lav.Pall.*100 *legile lui Cronos*; Κρονίη ἄλς A.RH. 4.327 *Marea lui Cronos* (sc. *Marea Adriatică*). // **Κρόνιος**, ου, ὁ *subst.* fiu al lui Cronos, sc. Zeus: PI. *N.*6.61. // **Κρόνιον**, ου, τό *subst.* colină a lui Cronos: (lângă Olympia) PI. *O.*1.111. // **Κρόνια**, ων, τά *subst.* sărbătoare a lui Cronos: (la Atena) DEM. 24.26, (la Roma, d. Saturnalii) PLUT. *Sull.*18.5. // **Κρόνιος**, ου, ὁ *subst.* Cronios (*o lună a anului, ulterior numită Hecatombaion*): PLUT. *Them.*12.2. II de pe vremea lui Cronos, foarte vechi, preistoric: (peior.) Κρονίων ὄζων AR. *Nu.*398 *puțină a Cronos*.

[Κρόνος]

Κρόν-ιπος, ου, ὁ *subst.* (peior.) Cal-Bătrân, babalâc: AR. *Nu.*1070.

[Κρόνος, ἵππος]

Κρονίων, ωνος, ὁ [ἢ sau ἴ] *adj.m., subst.* [gen. -ονος II. 14.247] fiu al lui Cronos, cronid: (epitet al lui Zeus) IL. 1.397, OD. 1.386, HES. *Th.*4, PI. *P.*1.71.

[Κρόνος]

κρονό-ληρος, ου, ὁ *subst.* bătrân flecar: PLUT. *M.*13b.

[κρόνος, λῆρος]

Κρόνος, ου, ὁ *subst.* I (mitol.) Cronos (*titan, cel mai tânăr fiu al Cerului-Ouranos și al Gliiei-Gaia, tatăl lui Zeus, personificare a timpului*): IL. 2.205, HES. *Th.*18, AESCH. *Pr.* 203, τὸν τῶν ἐπὶ Κρόνου (sc. βίον) PLAT. *Plt.*272b *viața celor de pe vremea lui Cronos* (sc. *vârsta de aur*). II (fig.) (peior., d. pers.) Cronos, Moș Timp, babalâc: AR. *Nu.*929, PLAT. *Euthd.*287b. III (în mitol. romană) Saturn: PLUT. *Publ.*12.3. IV (astr.) Saturn (*planeta*): ARSTT. *Metaph.*1073b35. [et. nec.]

κρόσσαι, ὦν, αἰ *subst.* I (dub.) grinzi, grindee, rezemători: (ale turnurilor) IL. 12.258, id. 12.444. II parapete, trepte: (ale piramidelor) HDT. 2.125.

[et. nec., cf. κρόκη¹]

κροσσωτός, ή, ὄν *adj.* tivit cu franjuri sau

ciucuri: PLUT. *Luc.*28.1. // **κροσσωτά**, ὦν, τά *subst.* franjuri, ciucuri: LXX *Ps.*44.14.

[κροσσός]

κροταλίζω, *vb.* I a bate din castaniete; a troncăni, a hurui: (d. pers.) HDT. 2.60, (ext.) πολλοὶ ... ἵπποι κείν' ὄχεα κροτάλιζον IL. 11.160 *mulți cai făceau să huruie carele goale*. II a aplauda: IOS. *Af.*9.149.

[κρόταλον]

κρόταλον, ου, τό *subst.* I (muz., pl.) crotale, castaniete sau chimvale: (spec. pt. accompagnarea dansurilor și a riturilor orgiastice în cultul zeiței Kybele și al zeului Dionysos) ψόφος κροτάλων SAPPH. 44.25 *zgomot de crotale*; PI. *Fr.Dith.*70b.10, EUR. *Cyc.*205, HDT. 2.60, ARSTT. *Mir.*839a1, PLUT. *Crass.*32.5. II (fig., d. pers.) tranca-fleanca, palavragiu, flecar: (d. Odysseus) EUR. *Cyc.*104, AR. *Nu.*260.

[κροτέω]

κρότάφος, ου, ὁ *subst.* [ep. gen. κροτάφοιο] I tâmplă (a capului): ἢ δ' ἐτέροιο διά κροτάφοιο πέρησεν αἰχμή IL. 4.502 *vârful [lâncii] trecu și prin cealaltă tâmplă*; τὸ δὲ μεταξὺ ὀφθαλμοῦ καὶ ὠτὸς καὶ κορυφῆς καλεῖται ~ ARSTT. *HA*492b4 *partea dintre ochi, ureche și creștetul capului se numește tâmplă*; (frecv. pl.) HES. *Sc.*137, HDT. 4.187, EUR. *Tr.*115, DEM. 7.45, λεύκαις οὐκέτ' ἴσαισθ' ὅτι φόρης ἐν κροτάφοις τρίχας; THEOC. 30.13 *nu mai știi că ai păr cărunț la tâmplă?* II (fig.) culme (de munte): (pl.) AESCH. *Pr.*721.

[κρότος]

κροτέω-ῶ, *vb.* [viit. -ήσω, aor. ἐκρότησα, pf. κεκρότηκα] I a hurui, a face să huruie: (d. cai) κείν' ὄχεα κροτέοντες IL. 15.453 *făcând să huruie carul gol*. II I a lovi, a bate (repetat, ritmat); a face să răsune: (+ ac.) λέβητας κροτέουσι HDT. 6.58 *bat [în] niște găleți*; λῦραν ... κροτῆσαι THEOC. 18.35 *a lovi strunele lirei*; (+ dat. instrum.) κυμβάλαις κροτοῦντα LUC. *Alex.*9 *care cântă la cimbală*; (iron.) ποῦ 'στιν ἡ τοῖς ὀστράκοις αὐτῆ κροτοῦσα; AR. *Ra.*1306 *unde-i fata care cântă la cioburi de oală?* 2 a bate din palme, a aplauda: (+ ac.) τὰς χεῖρας κροτέουσι HDT. 2.60 *bat din palme*; (abs.) ἅμα μὲν ἐκρότουν, ἅμα δὲ ἐβόων αὐθις XEN. *Smp.*9.4 *aplaudau și totodată strigau „încă o dată!”*; (+ ac. pers.) ἐκρότει τὸν Κάτωνα PLUT. *Cat.Mi.*46.6 *il aplauda pe Cato*;

(pas.) LUC. *Pisc.*25 3 a lovi, a bate, a izbi, a pocni, a plesni: (cu *sau* fără intenția de a face zgomot) ποδι κροτέο[ντι γᾶν] PI. *Fr.Pae.*52f.18 *lovesc pământul cu piciorul*; θύρσω κροτῶν γῆν EUR. *Ba.*188 *lovind pământul cu tîrsul*; ~ τοῖς ἀγκῶσιν ... τὰς πλευράς DEM. 54.9 *a-și lovi coastele cu coatele*; (+ ac. pers.) τοῦτον ... κρότησον PLUT. *M.*10d *pocnește-l!* 4 a bate (cu ciocanul), a fâuri: LUC. *Lex.*9, (pas.) κεκρότηται χρυσέα κρηπίς ἱεραῖσιν αἰδοαῖς PI. *Fr.*194 *o temelie de aur a fost fâurită pentru cântece sfinte*; THEOC. 15.49.

[κρότος]

κρότημα, ατος, τό *subst.* obiect (de bronz) bătut cu ciocanul, lucru meșteșugit, fig. om prefăcut, viclean, coțcar: (epitet al lui Odysseus) SOPH. *Fr.*913, EUR. *Rh.*499.

[κροτέω]

κρότησις, εως, ἡ *subst.* lovire, bătaie: (din palme) PLAT. *Sp.*365a.

[κροτέω]

κροτησμός, οῦ, ὁ *subst.* lovire, bătaie (repetată): (într-un scut) AESCH. *Th.*561.

[κροτέω]

κροτησός, ἡ, ὄν *adj.* I lovit, bătut: (cap) AESCH. *Ch.*428. II huruitor, răsunător: κροτητῶν ἀρμάτων SOPH. *El.*714 *care huruitoare*; (d. instrumente cu coarde) SOPH. *Fr.*241. // **κροτητά**, ὄν, τὰ *subst.* (dub.) prăjiturile, biscuiți: EUR. *Fr.*467.4.

[κροτέω]

κροτο-θόρυβος, ου, ὁ *subst.* aplauze zgomotoase: PLUT. *M.*45f.

[κρότος, θόρυβος]

κρότος, ου, ὁ *subst.* I zgomot (*produs prin lovitură repetată sau de diferite lucruri în vibrație*); tropot, ropot; troncănit, huruit, vuet: (d. picioare care izbesc pământul) EUR. *Tr.*546, id. *Cyc.*37, AR. *Lys.*1318, (d. sunetul castanietelor) EUR. *Fr.*12.23, (d. lovirea armelor unele de altele în semn de bucurie) PLUT. *Mar.*22.5. II bătaie din palme, aplauze: AR. *Ra.*157, PLAT. *La.*184a, XEN. *An.*6.1.13, DEM. 21.14, μετὰ κρότου καὶ κραυγῆς PLB. 1.44.5 *cu aplauze și cu strigăte*.

[prob. IE *kret- „a scutura”]

κροτών, ὄνος, ὁ *subst.* (entom.) căpușă, *Ixodes ricinus*: ARSTT. *HA*552a15, PLUT. *M.*55e, (prov.) ὑγιέστερος κροτώνος MEN. *Fr.*253 *mai sănătos ca o căpușă* (sc. *sănătos*

tun).

[et. nec.]

Κρότων, ὄνος, ἡ *subst.* Crotona (*oras în sudul Italiei*): HDT. 3.131.

Κροτωνιάτης, ου, ὁ *adj.m., subst.* {ion. Κροτωνιήτης} locuitor al Crotonei, crotoniat: HDT. 3.125, THUC. 7.35.

[Κρότων]

κρούμα, ατος, τό *subst.* {var. κρούσμα Ios. *A17.*80} I lovitură, ciocăneală: (cu sens obscen) AR. *Ec.*257. II sunet (*produs prin lovirea sau ciupirea, cu plectrul sau cu degetele, a coardelor unui instrument muzical*); zumzet, notă, melodie: AR. *Th.*120, PLAT. *R.*333b, (d. instrumente de suflat) περί κρουμάτων ἐν λύρα PLAT. *IAlc.*107a *despre sunetele lirei*; (= αὔλημα) PLUT. *M.*638c, LUC. *Salt.*2.

[κρούω]

κρουνηδόν, *adv.* ca un șuvoi: LXX *2Mac.*14.45.

[κρουνός, -δον]

κρουνός, οῦ, ὁ *subst.* I izvor de apă; șipot, fântână: IL. 4.454, id. 22.147, PI. *O.*13.63, SOPH. *Tr.*14. II (fig.) șiroi, șuvoi: ~ ... αίματος EUR. *Rh.*790 *șiroi de sânge*; (d. lavă) Ἀφάιστοιο κρουνοῦς PI. *P.*1.25 *șiroaie de foc*; (iron.) τὸν κρουνὸν ἀφίει AR. *Ra.*1005 *slobozește șuvoiul [de cuvinte]*.

[IE *kros-nó-; cf. κρήνη]

κρουνο-χυτρο-λήραιος, ον *adj.* (com.) izvor de neghiobii: (d. un băutor de apă) AR. *Eq.*89.

[κρουνός, χύτρα, λῆρος]

κρούπᾶλα, ον, τὰ *subst.* încălțăminte din lemn; saboți: SOPH. *Fr.*44.

[κρούω, πᾶλη?]

κρουσί-δημέω-ῶ, νβ. a înșela poporul: (com. după κρουσιμετρέω „a înșela la măsurătoare prin lovirea baniței cu grâu, a păcăli la cântar, a umbla cu ocaua mică”) (d. un demagog) AR. *Eq.*859.

[κρούω, δῆμος]

κρούσις, εως, ἡ *subst.* I lovire, izbire, ciocnire: τὴν πρὸς ἄλληλα κρούσων PLUT. *Aem.*32.7 *ciocnirea [armelor] unele de altele*; PLUT. *Alex.*6.7. II incisivitate: AR. *Nu.*318. III (muz.) lovire (a coardelor unui instrument muzical); muzică instrumentală: PLUT. *Per.*15.3, (d. cântăreți din flaut) PLB. 30.22.5.

[κρούω]

κροῦσμα, v. κροῦμα

κρουσματικός, ἦ, ὄν *adj.* care sună precum coardele instrumentelor muzicale, sc. muzical, dar fără sens, nearticulat: (d. cuvinte) PLB. 3.36.3.

[κροῦ(σ)μα]

κρουστικός, ἦ, ὄν *adj.* I (muz.) care produce un sunet, care atinge nota potrivită; sunător: (d. instrumente muzicale) ARSTT. *Pr.* 918a33, PLUT. *M.*802f. II izbitor, incisiv: (d. pers.) AR. *Eq.*1379.

[κρούω]

κρούω, vb. |viit. κρούσω, aor. ἔκρουσα, pf. κέκρουκα; pas. aor. ἐκρούσθη, pf. κέκρουμαι| I a lovi, a bate, a izbi: (+ ac.) SOPH. *Fr.*501, XEN. *Eq.*11.4, κρούσας δὲ πλευρά EUR. *Fr.*779.6 *lovind coastele [cailor];* ~ τοῖς ποσὶ τὴν γῆν ARR. *An.*7.1.5 *a bate pământul cu picioarele;* (la dans) ἵχνος ἐν γῆ κρούουσαι EUR. *IA*1043 *bătând urmă în pământ;* κρούσόν τε πεύκην EUR. *Hel.*870 *bate torța [în pământ].* II a bate, a lovi, izbi (unul de altul) (făcând zgomot); a ciocni: τὰς ἀσπίδας πρὸς τὰ δόρατα ἔκρουσαν XEN. *An.*4.5.18 *loviră cu lăncile în scuturi;* κάκρουσα χεῖρας EUR. *Suppl.*720 *am bătut din palme;* (fig.) ἀλλήλων τοὺς λόγους τοῖς λόγοις ἐκρούομεν PLAT. *Th.*154e *am ciocni reciproc argumente de argumente.* III a bate (la ușă), a ciocăni: (+ ac.) ~ τὴν θύραν AR. *Ec.*317, XEN. *Smp.*1.11 *a bate la ușă;* (ἐπί + ac.) LXX *Jud.*19.22, (abs.) κρούετε, καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν NT *Mt.*7.7 *bateți și vi se va deschide.* IV a ciocăni (un vas, pentru a-l face să sune), a testa, a verifica: (fig.) PLAT. *Hp.*Ma.301b, (d. un lingusitor) PLUT. *M.*64d. V a ciocăni: (cu sens obscen) AR. *Ec.*990. VI (muz.) a lovi (coardele unui instrument muzical), a face să vibreze sau să răsunе; a cânta (la un instrument): ~ τῷ πλήκτρῳ PLAT. *Ly.*209b *a lovi [coarda lierei] cu plectrul.* VII (mar.) a bate pupa, a bate în retragere, a da înapoi: (d. corăbii) PLB. 16.3.8, (med.) πρῶμναν κρούεσθαι THUC. 1.51 *a bate pupa.*

[IE *krous-, cf. lituaniană *krūsti* „a izbi, a zdrobi”, letonă *krausēt* „a treiera”]

κρύβδᾶ, *adv.* I pe ascuns, în taină, în secret: PI. *P.*4.114, ~ δῶρον AESCH. *Ch.*177 *dar de taină.* II pe ascuns de, fără știrea: (+ gen.) ~ Διὸς IL. 18.168 *pe ascuns de Zeus.*

[κρύπτω]

κρύβδην, *adv.* {dor. κρύβδᾶν PI., Theoc.} I pe ascuns, în taină, în secret: OD. 11.455, AR. *V.*1018, THEOC. 4.3, μηδ' οἴεσθε ~ <εἶναι> τὴν ψῆφον LYS. 12.91 *să nu credeți că votul vostru este secret.* II pe ascuns de, fără știrea: (+ gen.) PI. *P.*3.13.

[κρύπτω]

κρυβῆ, *adv.* pe ascuns: LXX 2Rg.12.12.

[κρύπτω]

κρυβῆναι, inf. aor. pas. de la κρύπτω.

κρύβω, (tard.) v. κρύπτω

κρυερός, ᾶ, ὄν *adj.* [fem. -ός Hes. *Th.*657] {ep. gen. κρυεροῖο IL. 13.48; ion. fem. -ή A.Rh. 3.390} I care îngheață, care dă flori; înfiorător, înspăimântător: (d. panică) IL. 13.48, (bocet) id. 24.524, OD. 4.103, (Hades) HES. *Op.*153, AR. *Ach.*1191, A.RH. 2.210. II înghețat, geros, rece: (d. o cetate) AR. *Av.*951, (subst.) τὰ κρυερά AR. *Av.*955 *ger, îngheț.*

[κρύος]

κρυμός, οῦ, ὁ *subst.* I ger: HDT. 4.8, CALL. *Dian.*115. II (medic.) temperatură scăzută, răceală: SOPH. *Fr.*507, EUR. *Fr.*682, CALL. *Aet.*fr.75.19.

[cf. κρύος]

κρύδεις, *adj.* I care îngheață, care dă flori; înfiorător, înspăimântător: IL. 5.740, (panică) id. 9.2, (război) HES. *Th.*936, (Tartar) id. *Sc.*253, PI. *P.*4.73. II înghețat, rece: (mare) A.RH. 1.918.

[κρύος]

κρύος, εος-ους, τό *subst.* I frig, ger: HES. *Op.*494, PLAT. *Sp.*368c, ARSTT. *Mete.*367a22, LUC. *Hist.*Consc.1. II (fig.) fior (de frică): κακόν με καρδίαν τι περιπίπτει ~ AESCH. *Th.*834 *un ger năprasnic îmi cuprinde inima;* AESCH. *Eu.*161. III (medic.) temperatură scăzută, răceală: (din cauza vinului) PLUT. *Alex.*70.2.

[IE *kreas- „tremur”, cf. lat. *crusta* „crustă, coajă”]

κρυπάδιος, α, ον [ᾶ] [fem. -ος Aesch. *Ch.*946] {ion. fem. -ῆη} ascuns, secret, tainic, furiș: κρυπαδίη φίλδητι μιγήμεναι IL. 6.161 *a se uni într-o iubire tainică* (sc. *a se iubi pe ascuns*); AESCH. *Ch.*946 A.RH. 3.592, (neut. pl.) κρυπάδια φρονέοντα IL. 1.542 *cugetând lucruri secrete.*

[κρύπτω]

κρύπτασκε, impf. iter. 3sg. de la κρύπτω.

κρυπτεία, ας, ἡ *subst.* (la Sparta) cryptheia

(formă de pregătire militară sau corp de elită, alcătuit din tineri participanți la acțiunii de gherilă împotriva holoților): PLAT. Lg.633b, ARSTT. Fr.538 (Plut. Lyc.28.1), PLUT. Cleom.28.6.

[κρυπτεύω]

κρυπτέον, *adj.vb.* trebuie ascuns: SOPH. Ant.273.

[κρύπτω]

κρυπτεύω, *vb.* I (*act.*) 1 a ascunde: EUR. Ba.888. 2 (*intrans.*) a se ascunde, a sta ascuns, a pândi: XEN. Cyr.4.5.5. II (*pas.*) a cădea într-o ambuscadă, a fi prins în capcană: EUR. Hel.541.

[κρύπτω]

κρυπτή, ἥς, ἡ *subst.* |var. κρύπτῃ| ascunzătoare, loc ascuns, beci, criptă: IOS. B15.330, NT Lc.11.33.

[κρυπτός]

κρυπτήριον, ου, τό *subst.* închisoare subterană: EUR. Fr.pap.82.48.

[κρύπτω]

κρυπτικῶς, *adv.* (în mod) ascuns, tăinuit, criptic: ARSTT. Top.156a14.

[κρυπτικός (< κρύπτω)]

κρυπτός, ἡ, ὄν *adj.* I ascuns, tăinuit, tainic, secret: κληῖδι κρυπτή IL. 14.168 *cu un zăvor ascuns*; δι' αὐλόνοσ κρυπτοῦ HDT. 2.100 *printr-un canal secret*; (subst.) διὰ τῆς πολτείας τὸ κρυπτόν THUC. 5.68 *din cauza caracterului secret al organizării statale [spartane]*; τὰ κρυπτὰ γὰρ πέφηνε EUR. Hipp.594 *cele ascunse (= secretele) au ieșit la lumină*; ἐν (τῷ) κρυπτῷ NT Mt.6.4, id. In.7.4 *în ascuns, în taină*. II ferit, apărât, la adăpost: (+ gen.) κρυπτᾶ τ' ἀχέων ἐν ἡβᾶ SOPH. El.159 *în tinerețea sa ferită de necazuri*; EUR. Hipp.154. III furis: κρυπτὰν βᾶσιν αἰσθάνομαι τάνδε γυναικῶν EUR. Hec.1069 *aud mersul furis al femeilor*; (d. pers.) ~ καταστᾶς ἡ κατ' ὄμμα' ἔλθὼν μάχη; EUR. Andr.1064 *stând pitit (= pe furis, într-o ambuscadă) sau înfruntându-l față în față?* IV deghizat: (d. pers.) AR. Th.600. V care nu-și dezvăluie gândurile, cu intenții ascunse: κρυπτὰ ἔπη SOPH. Ph.1112 *cuvinte ascunse* (sc. *înșelătoare*).

[κρύπτω]

κρύπτω, *vb.* |viit. κρύψω, aor. ἔκρυψα, pf. ἰνυζ.; pas. viit. κρυφθήσομαι, aor. ἐκρύφθη, pf. κέκρυμαι| {tard. prez. κρύβω IOS. A18.410; ep. impf. iter. 3sg. κρύπτασκε IL.

8.272; aor. 3sg. κρύψε Od. 11.244; att. opt. 2sg. κρύψειας Eur. IT1024, 3pl. κρύψειαν Plat. R.548; pas. ep. aor. 3sg. κρύφθη IL. 13.405, poet. 3pl. ἔκρυφθεν Eur. Hipp. 1247, tard. ἐκρύβην [ῶ] LXX Gen.3.10; part. aor. pas. κρύφεις Soph. Ai.1145; ion. pf. 3pl. κέκρυφαται Hes. Th.730; poet. m.m.c.p. 3sg. κέκρυπτο Pi. O.6.54} I a ascunde, a acoperi: (d. pers. și lucruri) μιν σάκεϊ κρύπτασκε IL. 8.272 *il acoperă [pentru a-l apăra] cu scutul*; χρίματά τε κρύψω OD. 13.304 *să ascund anuțiile*; κρύψαι τὸν τρίποδα HDT. 4.179 *a ascunde trepiedul*; ἐς ἦν τῶν ἐφόρων ἐντόσ τινας ἔκρυψε THUC. 1.113 *în care [colibă] a ascuns pe câțiva dintre efori*; δεξιᾶν ὑπ' εἵματος κρύπτοντα χεῖρα EUR. Hec.343 *ascunzând mâna dreaptă sub veșmânt*; ἄ δ' ἔχομεν ἡμεῖς, ὄρᾶς μὲν αὐτός, κρύπτε δὲ τούτων μηδέν XEN. Cyr.4.5.17 *tu vezi ce [prăzi] avem, deci nu le ascunde nimic*; (med.) κρᾶτα καλύμμασι κρυψάμενον SOPH. Ai.246 *acoperindu-și capul cu un văl*; σκότια κρύπτεται EUR. Ph.336 *se ascunde în beznă*; (pas., intrans.) κρύφθη γὰρ ὑπ' ἄσπίδι IL. 13.405 *se ascunse sub pavăză*; φανέντες ἢ κεκρυμμένοι SOPH. El.1294 *în văzul lumii sau ascunși*; κρυφθεῖς δόμοις EUR. Hel.1043 *ascuns în palat*. II a ascunde, a tăinui, a ține secret: ἡ μ' ἐθέλησε κρύψαι χωλὸν ἔοντα IL. 18.397 *care a vrut să mă ascundă, eu fiind șchiop*; οὐδέν τοι ἐγὼ κρύψω ἔπος OD. 4.350 *eu nu-ți voi ascunde niciun cuvânt*; ~ φῶς ὀμμάτων PI. N.10.40 *a ascunde lumina ochilor* (sc. *a cobori privirea*); κρύπτων τόν ... χόλον HDT. 1.118 *ascunzându-și mânia*; ~ νόσον EUR. Hipp.394 *a ascunde o boală*; (+ ac. dublu) μῆτι με κρύψης τοῦθ' AESCH. Pr.625 *nu-mi ascunde acest lucru*; τῆν θυγατέρα ἔκρυπτε τὸν θάνατον τοῦ ἀνδρός LYS. 32.8 *ascunse fiicei sale moartea bărbatului ei*; (med.) πᾶν σοι φράσω τάληθες οὐδὲ κρύψομαι SOPH. Tr.474 *îți voi spune tot adevărul și nu ți-l voi ascunde*; (pas.) οὕτω γὰρ ἅ τε κρύπτεσθαι δεῖ μᾶλλον ἂν στέγεσθαι THUC. 6.72 *în acest fel, ceea ce trebuia ținut secret ar fi fost mai bine protejat*; αἱ πλημμέλειαί μου ἀπὸ σοῦ οὐκ ἐκρύβησαν LXX Ps.68.6 *greșelile mele nu ți-au fost ascunse* (sc. *nu au trecut neobservate de Tine*). III a îngropa: HES. Op.138, SOPH. Ant.196, τὸν

... κρύψαν ἔνερθ' ὑπὸ γᾶν ... σάματι ΠΙ. P.9.81 *il îngropară sub pământ în mor-mânt*; (pas.) ἡ βοῦς γῆ οὐκ ἐκρύφθη HDT. 2.130 *vaca nu a fost îngropată în pământ*; κρυφθεὶς δ' ὑπὸ γῆς κεῖται θνητός SOPH. Fr.572 *ascuns sub pământ zace mort*; (fig., v. sensul I) κρύπτω· τὸ δ' ἐμὸν πότε δὴ θάνατος σῶμα καλύψει; EUR. Hipp.250 *acopâr [capul tău cu un văl]*; *dar când moartea va acoperi trupul meu?*

[prob. de origine pregrecească; cf. καλύπτω]

κρυπτός, *adv.* pe ascuns, în taină, în secret: LXX Tob.12.6, IOS. AI5.194.

[κρυπτός]

κρυσταλλίζω, *vb.* a străluci sau a fi transparent (străveziu, limpede) precum cristalul (cleștarul): NT Ap.21.11.

[κρύσταλλος]

κρυστάλλινος, η, ον *adj.* de cristal, cristalin: (täblițe de scris) PLUT. Ant.58.11.

[κρύσταλλος]

κρυσταλλο-ειδής, ἐς *adj.* precum gheața sau cristalul: PLUT. M.695b, LXX Inf.19.21.

[κρύσταλλος, εἶδος]

κρυσταλλό-πηκτος, ον *adj.* înghețat: (d. vânturi) EUR. Rh.441.

[κρύσταλλος, πήγνυμι]

κρυσταλλο-πήξ, ἦγος *adj.* înghețat: (d. un râu) AESCH. Pers.501.

[κρύσταλλος, πήγνυμι]

κρύσταλλος, ου, ὁ *subst.* I gheață: IL. 22.152, OD. 14.477, HDT. 4.28, SOPH. Fr.149, THUC. 3.23, (d. Socrates) ἀνυπόδητος δὲ διὰ τοῦ κρυστάλλου ... ἐπορεύετο PLAT. Smp.220b *umbla desculț pe gheață*; ὁ ~ ἐστὶ πῆξις ὑγροῦ ψυχροῦ ARSTT. GC330b28 *gheața este o solidificare a umedului rece*. II cristal, cleștar: THEOC. 22.39, LXX Num.11.7, NT Ap.4.6, καθαρὸς ὥσπερ ~ ARR. An.3.4.4 *limpede ca cristalul*; (*adj.*) ~ λίθος IOS. AI12.72 [*piatră de*] *cristal*.

[v. κρύος]

κρυφᾶ, *adv.* (dor.) v. κρυφῆ

κρύφᾶ, [ῶ] *adv.* I pe ascuns, pe furiș, în taină, în secret: ΠΙ. N.9.33, THUC. 1.91, XEN. Symp.5.9, CALL. Ion.34, ἦτοι ~ γε ἢ φανερώς THUC. 6.34 *fie pe ascuns, fie la vedere*. II pe ascuns de, fără știrea: (+ gen.) ~ τῶν Ἀθηναίων THUC. 1.101 *fără știrea ateniienilor*.

[κρύπτω]

κρυφαῖος, α, ον *adj.* I ascuns (vederii): (bogăție) ΠΙ. I.1.67, (palos) SOPH. Ai.899,

(canale) PLAT. Ti.77c, (subst. neut. pl.) εἰ κρυβήσεται ἄνθρωπος ἐν κρυφαῖοις LXX Ier.23.24 *dacă omul se va ascunde în ascunzișuri*. II ascuns (cunoașterii), tainic, secret: AESCH. Pers.360, SOPH. Fr.935, EUR. Rh.92, XEN. Hier.10.6 μηδ' ἀπαγγεῖλη θεοῦ χοροῦς κρυφαῖους EUR. Ba.1109 *să nu trădeze dansurile tainice ale zeului*.

[κρύφα]

κρυφαῖως, *adv.* pe ascuns, în taină, în secret: AESCH. Pers.370, PLUT. Per.10.8, LXX Ier.44.17.

[κρυφαῖος]

κρυφεῖς, part. aor. pas. de la κρύπτω.

κρυφή, *adv.* {dor. κρυφᾶ ΠΙ. O.1.47} pe ascuns, în taină, în secret: SOPH. Ant.85, XEN. Smp.5.8, (+ prep.) ἐν ~ LXX Is.29.15 *în ascuns*.

[κρύπτω]

κρυφήδόν, *adv.* pe ascuns, în secret: (op. ἀμφαδόν „pe față”) OD. 14.330.

[κρύπτω, -δον]

κρύφιος, α, ον [ῶ] *adj.* [fem. -ος Eur. IT1328] I ascuns (vederii): (șarpe) SOPH. Ph.1328, (d. un element de fortificație submarin) THUC. 7.25. II ascuns (cunoașterii), tainic, secret, furiș: (șoapte) HES. Op.789, (vot) ΠΙ. N.8.26, (cășătorie) SOPH. Tr.360, ~ ἐζήτει μολεῖν EUR. Hec.993 *căuta să vină pe furiș*. III cutare: (d. pers.) LXX Ruth4.1. // **κρυφίως**, *adv.* pe ascuns: AESOP. I.300.

[κρύπτω]

κρυφός, οῦ, ὁ *subst.* I ascundere, tănuire: ΠΙ. O.2.97. II ascunzătoare: LXX IMac.1.53.

[κρύπτω]

κρυψί-μέτωπος, ον *adj.* care ascunde fruntea: (d. o cupă) LUC. Lex.7.

[κρύψις, μέτωπον]

κρυψί-νοος, ον *adj.* [contr. κρυψίνους, -ουσι] care își ascunde gândirea, prefăcut: (d. pers.) XEN. Cyr.1.6.27.

[κρύπτω, νόος (νοῦς)]

κρύψις, εως, ἡ *subst.* ascundere, tănuire: EUR. Ba.955, ARSTT. Rh.1372a32, PLB. 10.46.3, PLUT. Thes.32.3.

[κρύπτω]

κρύψω, ind. viit. act. de la κρύπτω.

κρυῶδης, ες *adj.* geros, înghețat: PLUT. M.653a.

[κρύος]

κρυβύλος, ου, ὁ [ῶ] *subst.* I moț, coc (bărbătesc, prins cu o agrafă în creștetul

capului, purtat în trecut la Atena: THUC. 1.6. II (ext.) μοτ (la o cască de piele): XEN. An.5.4.13.

[et. nec.]

κρωβύλωδης, ες *adj.* μοτat, ca un coc: LUC. Lex.13.

[κρωβύλος]

κρώζω, *vb.* |viit. κρώζω, aor. ἔκρωξα| I a croncâni: (d. ciori, corbi) HES. Op.747, AR. Av.2, CALL. Epigr.fr.393 (d. alte păsări) AR. Av.710, LUC. VH2.40. II (fig.) a croncâni, a cârâi: (d. pers.) AR. Lys.506, id. Pl.369.

[onomat., cf. κράζω κραυγή, κόραξ, lat. *crōciō* „a croncâni”]

κρωσός, οὔ, ὁ *subst.* urcior, găleată, ciubăr (*pentru apă, vin, ulei*): (frecv. pl.) AESCH. Fr.96, SOPH. OC478, EUR. Ion1173, PLUT. Arist.21.3, (sg.) THEOC. 13.46.

[et. nec.]

κτάμεν(αι), (ep.) inf. aor. act. de la κτείνω: IL. 5.301 ἡ.α.

κτάμενος, (ep.) part. aor. med. de la κτείνω: IL. 5.28.

κτάνε, (ep.) ind. aor. act. 3sg. de la κτείνω: IL. 5.679 ἡ.α.

κτανεῖν, inf. aor. act. de la κτείνω.

κτάνω, (ep.) aor.2 de la κτείνω: IL. 11.672 ἡ.α.

κτάομαι-ῶμαι, *vb.* |impf. ἐκτώμην, viit. κτήσομαι, aor. ἐκτησάμην, pf. κέκτημαι (ἡ ἐκτημαι Il. 9.402, Aesch. Pr.795), m.m.c.p. ἐκεκτήμην, viit. anterior κεκτήσομαι; conjct. κέκτωμαι, opt. κεκτήμην; pas. aor. ἐκτήθη| {dor. aor. 2sg. ἐκτάσω [ᾶ] Theoc. 5.6; ion. pf. 3pl. ἐκτέεται Hdt. 4.23; poet. m.m.c.p. κεκτήμην Eur. I4404, ion. 3pl. ἐκτηντο Hdt. 2.108} I (*med.*) 1 a(-ῆ) dobândi, a lua (în posesie, în stăpânire), a procura, a obține, a agonisi, a căștiga: (d. lucruri, pers. ἡ ἄβστρ.) κτήμασι τέρπεσθαι τὰ γέρον ἐκτήσατο Πηλεΐδης IL. 9.400 a se bucura de *avutiile pe care le-a agonisit bătrânul Peleus*; ἐκτήσω ἄκοιτιν OD. 24.193 *ἡ-ai dobândit soție*; μέγαν τέκνοις πλοῦτον ἐκτήσω AESCH. Pers.755 *ai dobândit bogățiile mare pentru copiii tăi*; Λυδῶν δὲ λαὸν ... ἐκτήσατο AESCH. Pers.770 *a luat [în stăpânire] poporul lydian*; ἄπ' ἔργων ἀνοσιωτάτων τὸν βίον κτησάμενε HDT. 8.106 *tu, care ἡ-ai căștigat traiul din cele mai nelegiuite fapte*; ἔχθραν ... πρὸς Κορινθίους κτήσασθαι THUC. 1.42 *a dobândi dușmănie față de corintienii*; θεᾶς ἐκτήσατ' ὄργην SOPH.

Ai.777 *ἡ-ai atras mânia zeiței*; ἦν τότε νίκην ἐκτήσαντο XEN. Cyr.6.2.15 *victoria pe care ai obținut-o atunci*; πλοῦτον τιμᾶν καὶ σωφροσύνην ἅμα ἱκανῶς κτᾶσθαι ... ἀδύνατον PLAT. R.555c *este cu nepuțință a prețui bogăția și deopotrivă a dobândi destulă cumpătare*; κτήσασθαι μὲν ἔστι <δυσχερές>, δυσχερέστερον δὲ κτησαμένους διαφυλάξει PLB. 21.23.6 [*lauda și faima*] *sunt lucruri greu de dobândit, dar și mai greu de păstrat odată ce le-ai dobândit*. 2 a face: (+ nume predicativ) πολεμίους τοὺς θεοὺς ἐκτήσατο XEN. An.5.5.17 *ἡ-ai făcut dușmani pe zei*; οὐ γάρ ποτ' εὖνον τὴν ἐμὴν κτήση φρένα SOPH. Ph.1281 *niciodată nu vei căștiga bunăvoința inimii mele* (prop. *nu-mi vei face inima binevoitoare*). 3 a cumpăra: πρᾶθήσεσθε ἐκεῖ τοῖς ἐχθροῖς ὑμῶν ... καὶ οὐκ ἔσται ὁ κτώμενος LXX Deut.28.68 *veți fi vânduți acolo dușmanilor voștri și nu va fi cine să vă cumpere*. 4 (pf., m.m.c.p. ἡ viit. anterior) a poseda, a avea (în posesie, în stăpânire): IL. 9.402, HES. Op.436, πᾶς ἀνὴρ ... ἀμφίβληστρον ἐκτηται HDT. 2.95 *tot omul are un năvod*; μηδὲ ξὺν φόβῳ ἔξοντες ἂ κεκτημέθα THUC. 1.141 *să nu dețineți cu frică ceea ce avem în stăpânire*; χρήματα ... ἂ καὶ κτώμενους εὐφραίνει καὶ κεκτημένους ... ἦδιον ποιεῖ ζῆν XEN. Mem.1.6.3 *bani care aduc bucurie celor care îi căștigă și fac viața mai plăcută celor care îi au*; (subst.) ὁ κεκτημένος AR. Pl.4 *stăpânul*; ἡ κεκτημένη AR. Ec.1126 *stăpâna*. II (*pas.*) a fi dobândit, a fi obținut, a fi luat (în posesie, în stăpânire): οὐ γάρ δίκαιον ἂ τῇ ἀπορία ἐκτήθη τῇ περιουσία ἀπολέσθαι THUC. 1.123 *căci nu este drept a pierde la vreme de lipsă ceea ce a fost dobândit la vreme de belșug*; THUC. 2.36, EUR. Hec.449; (op. ἔχειν) ἔτερον μὲν τι τὸ κεκτῆσθαι τὴν ἐπιστήμην, ἔτερον δὲ τὸ ἔχειν PLAT. Th.199a *una este a fi dobândit cunoașterea, alta a o avea (în mod natural)*. [cf. sanscr. *kṣāyati*]

κτάς, ᾶσα, ἄν part. aor. act. de la κτείνω.

κτάσθαι, (poet.) inf. aor. med. de la κτείνω: IL. 15.558.

κτᾶσθαι, inf. prez. de la κτᾶομαι.

κτέανον, ου, τὸ *subst.* (poet.) avere, pl. averi, *avutii, bunuri*: Pl. P.1.2, SOPH. Fr.314.313, (frecv. pl.) HES. Op.315, Pl. O.3.42, AESCH. Th.729, id. Ag.1573, EUR. Ion490, A.RH.

2.1153, THEOC. 25.109, φιάλαν ... πάγχρυσον, κορυφάν κτεάνων ΠΙ. *O.7.4 o cupă cu totul de aur, culme a avuțiilor sale.*

[κτάομαι]

κτέαρ, τό *subst.* |doar dat. pl. κτεάτεσι(v)| v. κτέανον: IL. 5.154, OD. 1.430, ΠΙ. *O.5.24* A.RH. 1.1341, THEOC. 22.150.

[κτάομαι]

κτεάτεια, ας [ἄτ] *adj.f.* care dobândește, cuceritoare *sau* care are, stăpânitoare: (d. Noapte) AESCH. *Ag.356.*

[κτάομαι]

κτεάτεσι(v), (ep. poet.) v. κτέαρ

κτεάτιζω, vb. {ep. aor. κτεάτισσα II. 16.57, aor. med. 3sg. κτεάτισσατο A.RH. 2.788; part. aor. pt. κτεάτισσας Od. 2.102; m.m.c.p. med. 3sg. ἐκτεάτιστο Call. *Aet.fr.75.47*} **I** (*act.*) a dobândi, a căștiga, a agonisi: κούρην ... δουρί δ' ἐμῷ κτεάτισσα IL. 16.57 *am dobândit fata cu lancea mea*; (averi) OD. 2.102, (d. o bucată de pământ căștigată prin cultivare) id. 24.207. **II** (*med.*) a dobândi (pentru sine), a căștiga, a cuceri: (triburi) A.RH. 2.788, (averi) CALL. *Aet.fr.75.47*, THEOC. 17.105.

[κτέαρ]

κτείνω, vb. |impf. ἔκτεινον, viit. κτενῶ, aor. I ἔκτεινα, aor.2 ἔκτανον, pf. inuz.; pas. aor. ἐκτά(v)θην| {tard. prez. κτίννυμι, κτίννω App. *BC1.71*; ep. impf. κτεῖνον II. 18.529, impf. iter. 3sg. κτείνεσκε II. 24.393; viit. κτενέω II. 22.13, Od. 16.404; ep. aor.2 κτάνον II. 7.155, aor. atematic 3sg. ἔκτᾱ Od. 6.205 (și ἔκτᾱ Eur. *HF423*), 1pl. ἔκτάμεν Od. 12.375, 3pl. ἔκτᾶν II. 10.526; ep. conj. prez. 1pl. κτέωμεν Od. 22.216; ep. inf. viit. κτενέειν II. 13.42, inf. aor. κτάμεναι [ἄ] II. 5.301; *med.* (cu sens pas.) inf. aor. κτάσθαι [ἄ] II. 15.558, part. κτάμενος [ἄ] II. 22.75; pas. ep. aor. 3pl. ἔκτάθεν II. 11.691} **I** a omorî, a ucide: (d. oameni și animale) IL. 2.701, OD. 4.257, Hes. *Sc.448*, ΠΙ. *P.4.429*, AESCH. *Pers.452*, HDT. 1.11, με μοῖρ' ὄλοῃ καὶ Λητοῦς ἔκτανεν υἱός IL. 16.849 *mă ucise soarta crâncenă și fiul lui Leto* (sc. Apollon); μοι αἰετὸς ἔκτανε χῆνας OD. 19.543 *un vultur îmi ucise găștele*; (d. o boală) ὥστε καὶ κτείνειν THUC. 2.51 *astfel încât să[-l] și omoare*; (subst.) δόλος ἦν ὁ φράσας, ἔρος ὁ κτείνας SOPH. *El.197 viclesugul a fost sfātuitorul, dragostea [a fost] ucigașul*; (pas.) ἔκτεινον ἐκτείνοντο EUR.

Supp.700 ucideau, erau ucisi. II a condamna la moarte: ARSTT. Pol.1285a8.

[v. καίνω; cf. sanscr. *kṣanóti* „a răni”]

κτεῖς, κτενός, ὁ *subst. I* pieptene: ΠΙ. *Fr.215a6*, CALL. *Lav.Pall.31*, (prov.) φαλακρὸς ἄν τις πρίατο κτένας LUC. *Ind.19 dacă chelul și-ar cumpăra piepteni. II* (ext.) (d. obiecte cu dinți ca de pieptene) **1** (pl.) degete (*ale mâinii*): AESCH. *Ag.1594. 2 pubis: CALL. *Hec.fr.343. 3* (zool.) specie de scoică (*familia Pectinidae*): ARSTT. *HA528a25.**

[IE **pkt-en-*; cf. lat. *pecten* „pieptene”, gr. πέκω]

κτενίζω, vb. **I** (*act.*) a pieptăna; a țesăla: (d. cai) EUR. *Hipp.1174. II* (*med.*) a-și pieptăna, a se pieptăna: (+ ac.) κτενίζεσθαι τὰς κόμας HDT. 7.208 *a-și pieptăna pletele*; (abs.) AR. *Fr.603*, PLUT. *M.621e.*

[κτεῖς]

κτενισμός, οὔ, ὁ *subst.* pieptănare: EUR. *El.529.*

[κτενίζω]

κτενῶ, viit. de la κτείνω.

κτέρας, τό *subst.* |pl. κτέρα -έων| **I** **1** avere, avuție: IL. 10.216, id. 24.235 **2** dar (*oferit oaspeților*): A.RH. 4.1550. **II** (pl.) **1** bunuri *sau* daruri pentru cinstirea unui mort: κτέρα κτερ(ε)ίξεν IL. 24.38, OD. 1.291 *a aduce ultimele cinstiri*; OD. 5.311. **2** giulgiu: A.RH. 1.254.

[et. nec.]

κτερεῖζω, vb. |viit. κτερεῖζω, aor. ἐκτερεῖξα; pas. ἐκτερεῖσθην| {ep. inf. κτερεῖζέμεν II. 24.657} (ep.) v. κτερίζω: IL. 23.686, CALL. *Cer.101*, A.RH. 2.859.

[κτέρας]

κτερίζω, vb. |viit. κτεριῶ, aor. ἐκτέρῖσα| (ep. poet.) a cinsti prin rituri funerare: (+ ac. pers.) ἔμ', εἴ κε θάνω, κτεριοῦσί γε δῖοι Ἀχαιοί IL. 11.455 *ve mine, dacă mor, mă vor înmormânta [după datină] divinii ahei*; SOPH. *Ant.204*, (+ ac. intern. v. κτέρας) κτέρα ~ IL. 24.38 *a aduce ultimele cinstiri*; EUR. *Hel.1244.*

[κτέρας]

κτερίσματα, ὄν, τά *subst.* |doar. pl.| ofrande *sau* jertfe funerare: SOPH. *OC1410*, id. *El.434*, EUR. *Supp.309*, ἐνάλια κτερίσματα EUR. *Hel.1391 prinoase date mării.*

[κτερίζω]

κτέωμεν, (ep.) conjct. aor. 1pl. de la κτείνω: OD. 22.116.

κτῆμα, ατος, τό *subst.* I *lucru dobândit sau aflat în posesia cuiva; avere, avut, avuție, posesiune, proprietate, bun personal, agoni-seală; (frecv. pl.) avere, avuții, bunuri: πλεῖστα δόμοις ἐν κτήματα κείτα* IL. 9.382 *în case se află foarte multe avuții; οἶκον δέ κ' ἐγὼ καὶ κτήματα δοίην, εἰ κ' ἐθέλων γε μένοις* OD. 7.314 *fi-aș da eu casă și avere, de-ai vrea să rămâi; ἡ τῶν χρημάτων καὶ κτημάτων κτήσις* PLAT. *Lg.728e dobândirea de bani și de bunuri; (ext.) κτημάτων πάντων ἐστὶ τιμώτατον ἀνὴρ φίλος συνετός τε καὶ εὖνοος* HDT. 5.24 *dintre toate avuțiile cea mai de preț este un prieten chibzuit și binevoitor; οὐκ ἔστιν ἀρετῆς ~ τιμιώτερον* EUR. *Fr.1029 nu există avere mai de preț ca virtutea; ~ ἐς αἰεὶ ... ζύγκειται* THUC. 1.22 *este pusă laolaltă o agoniseală pentru tot-deauna; ὁ δοῦλος κτῆμά τι ἔμψυχον* ARSTT. *Pol.1253b32 sclavul este o proprietate însufletită.* II (spec.) 1 *sclav: παλαιὸν οἴκων ~ δεσποίνης ἐμῆς* EUR. *Med.49 bătrână sclavă a stăpânei mele.* 2 *proprietate (de pământ), moșie: THUC. 2.65, MEN. Dyc.40, ὀρηγεῖτε, κτήματα, ὑπὲρ πυροῦ καὶ κριθῆς* LXX *Ioel.1.11 jeliți-vă, moșilor, după grâu și după orz; (sg.) NT FA5.1. 3 (dub., cf. κτῆνος) animal domestic, vită, turmă: Ἔρωσ, ὃς ἐν κτήμασι πίπτεις* SOPH. *Ant.782 Eros, tu care cazi asupra turmelor.* [κτάομαι]

κτηματικός, ἡ, ὄν *adj.* (d. pers.) *care are avere, avut, posesor (de bunuri, de pământuri), proprietar (funciar):* PLB. 5.93.6, PLUT. *Sol.14.4, APP. BC1.12, οἱ πλούσιοι καὶ κτηματικοὶ* PLUT. *TCG9.3 cei bogăți și posesori de pământuri.*

[κτῆμα]

κτηνηδόν, *adv.* *ca vitele, precum dobitoacele:* HDT. 4.180.

[κτῆνος, -δον]

κτῆνος, εος-ους, τό *subst.* I *vită (d. boi, vaci, oi ș.a.), animal (domestic, de sacrificiu, de povară); (frecv. pl.) vite, animale, dobitoace, turme: τοῖσι γὰρ οὐδὲ κτήνεα ὅση θύειν ἐστὶ χωρὶς ὕδων καὶ ἐρσένων βοῶν καὶ μόσχων ... καὶ χηνῶν* HDT. 2.45 *lor (sc. egiptenilor) nu le este îngăduit să jertfească nici animale, în afară de porci, boi, viței și de găște; καθάπερ ποιμένες κτήνη πληγῆ νέμοντες* PLAT. *Criti.109c cum fac păstorii care își mână turmele la păscut cu lovituri*

de ciomag; τὰ κτήνη τὰ παρακομίζοντα τὸν σῖτον PLB. 21.41.11 *animalele de povară care aduceau grâu; Αβραμ δὲ ἦν πλούσιος σφόδρα κτήνεσιν καὶ ἀργυρίῳ καὶ χρυσίῳ* LXX *Gen.13.2 Avram era foarte bogat în vite, în argint și în aur; (sg.)* HDT. 1.132, XEN. *An.5.2.3.* II *avere, avuție: (d. Mene-laos) κτήνῳ Ἀχαιῶν φέρτατος ἦεν* HES. *Fr.198.6 în avuție era cel mai puternic dintre ahei; (pl.)* HES. *Fr.200.9.*

[κτάομαι]

κτηνοτροφία, ας, ἡ *subst.* *hrănire sau creștere a vitelor:* PLUT. *Publ.11.5.*

[κτηνοτρόφος]

κτηνο-τρόφος, ον *adj.* *care hrănește sau crește vite: (d. pers.)* LXX *Gen.46.32, (d. pământ) id. Num.32.4. // κτηνοτρόφος, ου, ὁ subst. crescător de vite: LXX Gen.4.20.*

[κτῆνος, τρέφω]

κτηνώδης, ες *adj.* *ca o vită, ca un dobitoc:* LXX *Ps.72.22.*

[κτῆνος, -ωδης]

κτῆσιος, α, ον *adj.* I *care se află în proprietatea (cuiva); dobândit: (bunuri) AESCH. Ag.1009, (d. o oaie din turmă) SOPH. Tr.690, ἐπεὶ κτησίῳν φρενῶν ἐξέδους* SOPH. *Fr.210.36 fiindcă fi-ai ieșit din minți.* II *care ocrotește proprietatea sau bunurile casei: (epitet al lui Zeus) AESCH. Supp.445, Is. 8.16, (ext.) κτησίῳν βωμοῦ πέλας* AESCH. *Ag.1038 lângă altarul lui Zeus Ktesios.*

[κτάομαι]

κτῆσις, εως, ἡ *subst.* I *dobândire, procurare, obținere, agonisire, căștigare: τὴν κτήσιν τῶν χρημάτων ποιούμενοι* THUC. 1.8 *facând rost de bani; εἰς ἀρετῆς ... κτήσιν* PLAT. *Lg.812c spre dobândirea virtuții.* II *faptul de a avea (în posesie, în stăpânire); avere, posesiune: πλούτου πατρόφου κτήσιν ἐστερημένη* SOPH. *El.960 lipsită de stăpânirea averii părăntești; διὰ τὴν τῶν ὑέων κτήσιν* PLAT. *Ap.20b având fii; ἐν κτήσει ἢ χρήσει* ARSTT. *EN1098b32 în posesiune sau în uz.* III *avere, proprietate, avut, avuție, posesiuni, bunuri: (sg. cu sens colectiv) IL. 5.158, OD. 14.62, HDT. 1.116, ἠθροικότες ὁμοῦ τέκνα καὶ γυναῖκας καὶ τὴν ἄλλην κτήσιν ἅπασαν* PLB. 21.37.9 *după ce au adunat laolaltă copiii, femeile și tot restul avutului lor; (pl.)* HDT. 4.114.

[κτάομαι]

κτητέος, α, ον *adj.vb.* *care trebuie avut (în*

posesie): PLAT. *Lg.*742a. // (neut.) κητέον, *adj. vb.* trebuie dobândit: PLAT. *R.*373a.

[κτάομαι]

κτητικός, ή, όν *adj.* care dobândește, capabil să dobândească: (+ gen.) ISOC. 12.242, ή κτητική τέχνη PLAT. *Sph.*219c, ARSTT. *Pol.*1253b23 *arta dobândirii de bunuri.*

[κτάομαι]

κτητός, ή, όν *adj.* I care poate fi dobândit *sau* câștigat: (d. lucruri) IL. 9.407, ISOC. 2.32, (d. abstr.) PLAT. *Prt.*321d. II dobândit, cumpărat: γυναῖκα ... κτητήν, οὐ γαμετήν HES. *Op.*406 *femeie cumpărată, nu măritată* (sc. *sclavă, nu soție*); (neut. subst.) EUR. *Hel.*903. III care poate fi avut: EUR. *Hipp.*1295. IV care merită avut: (d. Eros) PLAT. *Smp.*197d.

[κτάομαι]

κτῆτωρ, ορος, ό *subst.* posesor, proprietar, stăpân: NT *FAA.*34.

[κτάομαι]

κτίδεος, α, ον [ῖ] *adj.* din piele de jder: (cușmă) IL. 10.335.

[ῖκτις]

κτίζω, *vb.* |viit. -ίσω [ῖ], aor. ἔκτισα, pf. κέκτισα; *pas.* aor. ἐκτίσθην, pf. ἔκτισμαι| {poet. aor. ἔκτισσα Pi. *P.*1.62 (med. 3sg. ἐκτίσσοατο Pi. *O.*10.25), κτίσσα IL. 20.216; ep. part. pf. κτιμένος [ῖ] Aesch. *Ch.*807; *pas.* opt. 3pl. κτιζοῖατο Aesch. *Ch.*484} I a face locuibil; a popula, a coloniza: (d. țări, ținuturi) IL. 20.216, Pi. *I.*9.4, HDT. 1.149, ARSTT. *Pol.*1310b38, ἔκτισαν νήσον ἐπὶ Λιβύῃ κειμένην HDT. 4.156 *au colonizat o insulă aflată pe coasta Libyei*; (pas.) HDT. 8.62. II a întemeia (o colonie, o cetate): OD. 11.263, Pi. *P.*1.62, HDT. 1.167, μακρὰν ἀποικίαν ... κτίσαι AESCH. *Pr.*815 *a întemeia o colonie îndepărtată*; Ἄργος τὸ Ἀμφιλοχικὸν ... ἔκτισε ... Ἀμφιλόχος ... ἐν τῷ Ἀμπρακικῷ κόλπῳ THUC. 2.68 *Amphilochos a întemeiat Argosul Amphilochic în Golful Ambracic*; (pas.) Σμύρνην τὴν ἀπὸ Κολοφῶνος κτισθεῖσαν HDT. 1.16 *Smyrna, întemeiată de coloniștii din Colophon*; πάντα δὲ ταῦτα ὕστερον τῶν Τρωικῶν ἐκτίσθη THUC. 1.12 *toate aceste [colonii] au fost întemeiate după Războiul Troian.* III a clădi, a construi, a ctitori, a zidi, a înălța: ὡς ἂν θεῶ ... κτίσαιεν βωμόν Pi. *O.*7.42 *să înalțe zeiței un altar*; κτίσον δὲ τῷ προκειμένῳ τάφον SOPH. *Ant.*1101 *clădește un*

mormânt celui ce zace mort; (pas.) ἐπὶ δὲ τῆς κορυφῆς Ἀθηνᾶς ἱερὸν ἔκτισται PLB. 9.27.7 *în vârful [acropolei] este construit un templu al Athenei.* IV a stabili, a institui: πατρί εὐρτάν τε κτίση Pi. *O.*6.69 *să instituie o sărbătoare în cinstea tatălui său*; (pas.) AESCH. *Ch.*484. V a crea, a zămisli, a face: τὸν αὐτός ... ἔκτισεν γόνῳ AESCH. *Suppl.* 172 (*copil*) *pe care el însuși l-a zămislit*; πολλές Περσίδων ἔκτισαν εὐνῖδας ἢ δ' ἀνάνδρους AESCH. *Pers.*289 *au lăsat multe persane fără copii și văduve*; ποτανὸν εἰ σέ τις θεὸν κτίσαι EUR. *Supp.*620 *dacă un zeu ți-ar da aripi.* VI a săvârși, a face: ταῦτ' ἔτλη τις χεῖρ γυναικεία κτίσαι; SOPH. *Tr.*898 *o mână de femeie a îndrăznit să săvârșească aceste lucruri?*

[cf. sanscr. *kṣéti* „a locui”]

κτιλεύω, *vb.* a îmblânzi: Pi. *Fr.*238.

[κτιλος]

κτιλος, ον [ῖ] *adj.* blând, ascultător, blajin: χρῆ δὲ σε πατρί ... κτίλον ἔμμεναι HES. *Fr.*323 *trebuie să fii blând cu tatăl tău*; ἱερέα κτίλον Ἀφροδίτας Pi. *P.*2.17 *preot ascultător al Afroditei.* // **κτιλος**, ου, ό *subst.* berbec (care conduce turma): IL. 3.196, id. 13.492.

[cf. κτίζω]

κτιλόω-ᾶ, *vb.* |aor. med. 3pl. ἐκτιλώσαντο| a îmblânzi: ἐκτιλώσαντο τὰς λοιπὰς τῶν Ἀμαζόνων HDT. 4.113 *au îmblânzit restul amazoneilor* (sc. *le-au luat de soții*).

[κτιλος]

κτινύμι, *vb.* |var. κτινύω| (tard.) v. κτεινῶ: APP. *BC.*1.71, IOS. *AI.*17.182.

κτίσις, εως, ή [ῖσ] *subst.* I întemeiere: (d. colonii, cetăți) μετὰ Συρακουσῶν κτίσιν THUC. 6.5 *după întemeierea Syracusei*; ISOC. 12.190, PLUT. *Rom.*12.1, (pl.) PLB. 9.1.4. II stabilire, instituire: (a unei constituții) PLUT. *Publ.*6.6. III săvârșire, face: Pi. *O.*13.83. IV acțiunea de a clădi *sau* de a crea; zidire, creare, face: ἀπὸ κτίσεως κόσμου NT *Rom.*1.20 *de la facerea lumii.* V ceea ce a fost creat; creație, creatură, făptură: εὐλογησάτωσαν σε οἱ οὐρανοὶ καὶ πᾶσα ἡ ~ σου LXX *Tob.*S8.5 *să te binecuvânteze cerurile și toată făptura Ta*; (d. creștini) καινή ~ NT *2Cor.*5.17 *făptură nouă.* VI orânduire: ὑποτάγητε πάση ἀνθρωπίνῃ κτίσει NT *1Pt.*2.13 *supuneți-vă oricărei orânduiri omenești.*

[κτίζω]

κτίσμα, ατος, τό *subst.* I oraș întemeiat, colonie: CALL. *Aet.fr.*43.75, PLB. 4.70.3. II clădire, construcție, ctitorie: (d. un templu) IOS. *B12.81.* III ceea ce a fost creat; creație, creatură, făptură: (a lui Dumnezeu) LXX *Înf.*14.11, (pl.) NT *Apoc.*8.9.

[κτίζω]

κτίσσει, (ep.) aor. 3sg. de la κτίζω: IL. 20.216.

κτιστήρ, ἦρος, ὁ *subst.* întemeietor, colonizator: EUR. *Fr.pap.*66.19.

[κτίζω]

κτιστής, ου, ὁ *subst.* I întemeietor, fondator: PLUT. *Cam.*1.1, APP. *BC1.13*, (pl.) CALL. *Aet.fr.*43.62. II creator, ziditor: LXX *Sir.*24.8.

[κτίζω]

κτιστός, ύος, ἡ *subst.* (ion.) v. κτίσις: HDT. 9.97.

[κτίζω]

κτιστωρ, ορος, ὁ *subst.* I întemeietor: Pt. *Fr.*105a. II colonizator: EUR. *Ion*74.

[κτίζω]

κτίτης, ου, ὁ [ι] *subst.* locuitor: EUR. *Or.*1621.

[κτίζω]

κτύπέω-ῶ, *vb.* |viit. -ήσω, aor.1 ἐκτύπησα, aor.2 ἐκτύπον| {ep. ind. prez. 3sg. κτυπέει Il. 13.140; poet. aor.1 3sg. κτύπησε Soph. *OC1606*, aor.2 κτύπε Il. 8.170; ep. part. prez. κτυπέων Il. 7.479} I (*intrans.*) 1 a scoate un zgomot puternic; a bubui, a tuna, a bufni, a vui: (frecv. d. tunet) μέγα δ' ἔκτυπε ... Ζεὺς Il. 15.377 *Zeus bubui tare*; (d. coraci) μεγάλα κτυπέουσαι πίπτον Il. 23.119 *se prăbușeau trosnind cu putere*; (d. mare) PLAT. *R.*396b. 2 a suna, a răsună: ἀμφὶ δ' ἐκτύπον πέτραι SOPH. *Tr.*787 *stâncile răsunau împrejur*; ἄπασα στέγη πυκνοῖσιν ἐκτύπει δρομήμασιν EUR. *Med.*1180 *întreg palatul răsună de pași grăbiți*; Λίβυς τε λωτὸς ἐκτύπει EUR. *Tr.*544 *flautul libyan (ră)sună*; (+ ac. intern) ἐκτύπει φόβον EUR. *Rh.*308 *scotea sunete înspăimântătoare*. 3 a face gălăgie: (d. pers.) τίς ἀμφὶ ... δώματα κτυπεῖ; AR. *Ach.*1072 *cine face gălăgie (sau bubuie, tună) în jurul casei?*; EUR. *Ba.*61. II (*trans.*) a face să sune sau să răsună; a lovi cu zgomot, a bufni, a bate: χθόνα δ' ἔκτυπον ... ἔπποι HES. *Sc.*61 *caii făceau să răsună pământul*; παῖδος κτυποῦντα θύρσον EUR. *Ba.*240 *il voi opri să bată [în pământ] cu thyrsul*; (med.-pas.) ἐκτυπέτο ἐμβὰς γερόντων εὐρύθοις προβήμασιν AR. *Pl.*758

încălțările bătrânilor răsunau în ritmul pașilor.

[κτύπος]

κτύπημα, ατος, τό [ῦ] *subst.* zgomot produs prin lovire, bufnitură: EUR. *Andr.*1211.

[κτυπέω]

κτύπος, ου, ὁ [ῦ] *subst.* zgomot puternic produs prin lovire, izbire, cădere ș.a.; bubuit, tropot, bufnet, vuiet; sunet: IL. 10.532, OD. 16.6, ἔππων ... ~ IL. 10.535 *tropot de cai*; Διὸς κτύπον Il. 15.379 *bubuitul lui Zeus* (sc. *tunet*); οὐκ ἀκούετ' ἀσπίδων κτύπον; AESCH. *Th.*100 *nu auziți zgomotul scuturilor?*; ὄμβρου κτύπον AESCH. *Ag.*1533 *ropot al ploii*; θύρας ... κτύπον AESCH. *Ch.*653 *bătaie în poartă*; (în semn de doliu) στέρνων κτύπον EUR. *Supp.*87 *lovituri în piept*; κοινὸς ... ~ SOPH. *OC1500 gălăgie*; λύρας ~ EUR. *Alc.*430 *sunet de liră*; (mai rar în proză) THUC. 7.70, PLAT. *Criti.*117e, XEN. *Cyr.*7.1.35 ~ ... καταρριπτομένων πετρῶν LXX *Înf.*17.17 *zgomot de pietre prăvălite*.

[prob. de origine pregrecească sau onom.; cf. δοῦπος]

κτώ, v. κτάομαι

κῦαθίζω, *vb.* a scoate vin din cratēr (κρατήρ) cu cana (κύαθος): PLUT. *Alex.*67.4, (glum., d. Archimedes, care inventase niște macarale cu care corăbiile romane erau ridicate din apă) ταῖς ναυσὶν αὐτοῦ ~ ἐκ θαλάττης PLB. 8.6.6 *scoate apă din mare cu corăbiile lui*.

[κύαθος]

κύαθος, ου, ὁ *subst.* I vas mic cu toartă; cană, ceașcă: (pentru a scoate și a împărți vinul din κρατήρ) XEN. *Cyr.*1.3.9, CALL. *Epigr.*29.2, LXX *Ex.*25.29, (cu apă) ARSTT. *Mete.*355b29. II ventuză (*de metal, aplicată pe piele ca tratament pentru contuzii, vânătăi*): EUR. *Fr.*374, AR. *Pax*542, ARSTT. *Pr.*890b7, κύαθον αἰτήσεις τάχα AR. *Lys.*444 *vei cere îndată o ventuză* (sc. *o să te învinețesc, o să iei bătaie*). III (metrol.) cană (*măsură pentru lichide, egală cu aprox. 45 centilitri*): (fig.) κύαθον εἰρήνης ἕνα AR. *Ach.*1053 *o cupă de pace*.

[prob. de origine pregrecească; cf. κύαρ]

κῦαμευτός, ἡ, ὄν *adj.* tras la sorți, ales (cu ajutorul bobilor): (d. pers.) XEN. *Mem.*1.2.9, *κυμαμευταὶ ... ψηφοφορίαὶ* PLUT. *M.*12e *alegeri cu bobi*.

[κυαμεύω]

κῦάμεύω, *vb.* |aor. ἐκύάμευσα| a trage la sorți, a alege (cu bobii): ARSTT. *Ath.*8.1, id. 22.5, (pas.) DEM. 24.150.

[κύαμος]

κῦάμό-βολος, *on adj.* |var. κυαμοβόλος „care aruncă bobul de sorți”| tras la sorți, ales cu ajutorul bobilor: (judecător) SOPH. *Fr.*288.

[κύαμος, βάλλω]

κῦάμος, *ou, ó [ũ] I* (bot.) bob, *Vicia Faba*: IL. 13.589, HDT. 2.37, PLAT. *R.*372c, THEOC. 7.66. **II** (ext.) sorți, vot (*unele funcții publice, spec. la Atena, erau ocupate prin tragere la sorți; aleși erau cei care trăgeau bobii albi*): ó τῶ κυάμῳ λαχῶν Ἀθηναίων πολεμαρχεῖν HDT. 6.109 *acela dintre atenieni care a fost ales la bobii [să fie] polemarch;* ἄρχοντας ἀπὸ κυάμου καθιστάναι XEN. *Mem.*1.2.9 *a alege magistrati cu bobul*; βουλή ἢ ἀπὸ τοῦ κυάμου THUC. 8.66 *consiliul ales prin tragere la sorți*; ARSTT. *Ath.*24.3, PLUT. *Per.*27.2, LUC. *Vit.*Auct.6.

[prob. de origine pregrecească]

κῦάμο-τρώξ, ὄγος, *ó adj.* (com. d. Demos) mâncător de bobii: AR. *Eq.*41.

[κύαμος, τρώξ]

κῦάμο-φάγια, *ας, ἡ subst.* acțiunea de a mânca bobii: LUC. *VH.*2.24.

[κύαμος, φαγεῖν]

κῦάν-αιγίς, *ιδος [ἄν] adj.f.* cu egidă întunecată: (epitet al Athenei) PI. *O.*13.70.

[κυανός, αἰγίς]

κῦάν-ἀμπυξ, ὄκος *adj.* cu diademă întunecată: (d. Theba) PI. *Fr.*29.3, (Delos) THEOC. 17.67.

[κυανός, ἄμπυξ]

κῦάν-αυγής, *ές adj.* cu luciri întunecate sau vineții: (d. sprâncenele lui Hades) EUR. *Alc.*261, (com., d. ditiramb) AR. *Av.*1389, (subst.) τὸ ... κυαναυγές LUC. *Dom.*11 *albastrul strălucitor*.

[κυανός, αὐγή]

Κυάναει, ὦν, αἱ *subst.* (subînț. πέτραι sau νῆσοι) stâncile Kyaneai, *sc.* Întunecate sau Vineții (*două insule stâncoase, aflate la intrarea prin Bosfor în Pontul Euxin*): HDT. 4.85, A.RH. 1.3, DEM. 19.273.

[κύανος]

κῦάν-ἐμβολος, *on adj.* (d. corăbii) cu cioc întunecat sau vânăt: πρώραις κυανεμβόλοισιν EUR. *El.*436 *prora cu ciocuri vinete*; AR. *Eq.*554.

[κύανος, ἐμβολος]

κῦάνος, *α, on [ũ, ep. și ũā] adj.* |contr. κυανοῦς, -ῆ, -οῦν| **I** făcut din κύανος; de lapislazuli, de smalț vânăt: (d. ornamente pe o platoșă) κυάνοι δράκοντες IL. 11.26 *balauri de smalț vânăt*; (pe un scut) IL. 18.564. **II** de culoare albastru-închis; vânăt, vinețiu; întunecat, negru (lucios), sumbru: (d. lucruri, pers. și animale) νεφέλη ... κυανέη IL. 20.418 *nor întunecat*; κυανέησιν ἐπ' ὀφρύσιν νεῦσε IL. 1.528 [*Zeus*] *încuviință din sprâncenele sale întunecate*; κάλυμμα ... κυάνων IL. 24.94 *văl negru*; κυάνοι κατὰ νῶτα HES. *Sc.*167 [*șerpi*] *vineții pe spinare*; κυανέαν ἄλα EUR. *IT7 mare vânătă*; τὸ χρῶμα ... κυανοῦν ἔχει ARSTT. *HA*616a15 [*alcionul*] *are culoarea albastru-închis*; (d. demonii morții) Κῆρες κυάναει HES. *Sc.*249 *întunecatele Kere*; Φερσεφόνας κυάνεος θάλαμος SAPPH. *Ep.*7.489 *iatacul întunecat (sau sumbru) al Persephonei*.

[κύανος]

κῦάνο-βενθής, *ές adj.* cu adâncuri întunecate: AR. *Fr.*165.

[κύανος, βένθος]

κῦάνο-ειδής, *ές adj.* albastru-întunecat, vânăt, vinețiu: (d. apa unui râu) EUR. *Hel.*179, (d. strugurii corți) ARSTT. *Col.*795b29, (d. luna în eclipsă) PLUT. *M.*934c.

[κύανος, εἶδος]

κῦάνό-πεζα, *ης adj.f.* cu picioare smălțuite sau întunecate: (masă) IL. 11.629.

[κύανος, πέζα]

κῦάνό-πεπλος, *on adj.* cu peplu (veșmânt) întunecat: (d. Leto) HES. *Th.*406.

[κύανος, πέπλος]

κῦάνό-πλοκος, *on adj.* cu zuluți negri sau albastru-întunecați: (d. Thetis) PI. *Fr.*Pae. 52f.83.

[κύανος, πλόκος]

κῦάνοπρωφρεῖος, *v.* κυανόπρωφος

κῦάνό-πρωρος, *on adj.* |var. κῦάνοπρωφρεῖος Od. 3.299| cu prora întunecată: (corabie) IL. 15.693, OD. 9.482.

[κύανος, πρόρα]

κῦάνό-πτερος, *on adj.* cu aripi întunecate: (d. greier) HES. *Sc.*393, (d. corb) EUR. *Andr.*862.

[κύανος, πτερόν]

κῦάνος, *ou, ó [ũ] subst.* |var. κυανός Plat. *Phd.*113b| **I** substanță de culoare albastru-închis, cu luciu sticlos (*folosită pentru a decora o platoșă, o friză ș.a.*); lapislazuli,

smalt vânăt: IL. 11.24, OD. 7.87, HES. Sc. 143, κυανοῦ μέταλλον ARSTT. *Mir.* 834b20 *mină de lapislazuli*. **II** vopsea albastră: LUC. *Lex.*20. **III** (ornit.) pasăre albastră, posib. *Tichodroma muraria*: ARSTT. HA617a23.

[cf. hitită *kuwanna-*]

κῦανοῦς, (contr.) v. κῦάνεος

κῦάν-οφρυς, v *adj.* |gen. -ους| cu sprâncene întunecate *sau* negre: (ca semn de frumusețe feminină) THEOC. 3.18.

[κῦανος, ὄφρυς]

κῦάνο-χαίτης, ου *adj.m.* |var. nom. κυανοχαῖτᾶ IL. 13.563| **I** cu plete întunecate *sau* de un albastru-închis: (epitet al lui Poseidon) IL. 20.144, OD. 9.536, HES. *Th.*278. **II** cu coamă întunecată: (d. cai) IL. 20.224, HES. Sc.120.

[κῦανος, χαίτη]

κῦάνο-χίτων, ὄνος *adj.* cu tunică albastru-întunecată: PI. *Fr.Dith.*70c.5.

[κῦανος, χίτων]

κῦάνο-χροος, ου *adj.* de culoare albastru-închis, întunecat, vânăt: (d. valurile mării) EUR. *Hel.*1502.

[κῦανος, χρώς]

κῦάνο-χρωσ, ὄνος *adj.* |gen. -ωτος| v. κυανόχροος: (d. păr) EUR. *Ph.*308.

[κῦανος, χρώς]

κῦάν-ὤπις, ἰδος *adj.f.* cu ochi întunecați *sau* de un albastru-închis: (d. pers.) OD. 12.60, HES. Sc.356, (prob. cu referire la ochii pictați pe prora corăbiilor) κυανόπιδες νῆες AESCH. *Pers.*559 *corăbii cu față* (sc. *proră*) *întunecată*.

[κῦανος, ὤψ]

κῦβῶ, *adv.* aplescat, cu capul în jos, cu fundul în sus: SOPH. *Fr.*314.128, AR. *Th.*489, id. *Eq.*365.

[κῦπτω]

κῦβεία, ας, ἡ *subst.* **I** joc de zaruri: (frecv. pl.) PLAT. *Phdr.*274d, ARSTT. *Rh.*1371a3, MEN. *Fr.*481.10, (sg.) XEN. *Mem.*1.3.2. **II** (fig.) înșelăciune: NT *Ef.*4.14.

[κῦβεύω]

Κῦβέλη, ης, ἡ *subst.* |var. Κυβήβη Hdt. 5.102| {dor. Κυβέλα Pi., Eur.} Kybele (Cybele) (*zeitate de origine frigiană, adorată în Asia Mică și ca Mare a Mamă a zeilor sau Mama Muntelui*): PI. *Fr.Dith.*80.1, EUR. *Ba.*79, AR. *Av.*877.

[prob. de origine anatoliană, *adj.* la origine]

κῦβερνάω-ᾶ, *vb.* **I** (mar.) a conduce cu

ajutorul cârmei, a cârmi, a pilota (o corabie); a sta la cârmă, a fi cârmaci: (+ ac.) νῆα κυβερνήσαι OD. 3.283 *a cârmi o corabie*; PLAT. *Plt.*298e, DEM. 18.194, (abs.) PLAT. R.488b, AR. *Eq.*544, κυβερνᾶν ... ὁ μὴ ἐπιστάμενος XEN. *Mem.*1.7.3 *cel ce nu știe să cârmiască* [*o corabie*]; (pas.) PI. O.12.3. **II** (fig.) a conduce, a cârmi, a îndruma, a guverna: (d. pers., cetăți, popoare ș.a.) PI. P.5.122, PLAT. *Criti.*109c, τύχη κυβερνᾶ πάντα MEN. *Fr.*482-483 *norocul le conduce pe toate*; (spec.) κυβερνῶσιν ἀσβεβεῖς δόλους LXX *Prov.*12.5 *necredincioșii urzesc violenții*; (med.) κυβερνωμένης τῆς διανοίας ARSTT. *Pr.*964b17 *fiindcă ne cârmiște mintea*; (pas.) σῆ κυβερνῶμαι χερὶ SOPH. *Ai.*35 *sunt cârmit de mâna ta* (= *mâna ta mă îndrumă*).

[et. nec.]

Κῦβερνήσια, ὄν, τὰ *subst.* Kybernisii (*sărbătoare ateniană a cârmacilor de corăbii, înființată, potrivit legendei, de Theseus*): PLUT. *Thes.*17.7.

[κυβερνάω]

κῦβερνήσις, εως, ἡ *subst.* **I** (mar.) conducere (a unei corăbii) cu ajutorul cârmei; cârmiuire: PLAT. R.488b **II** (fig.) conducere, cârmiuire, îndrumare, guvernare: (d. cetăți, pers. ș.a.) PI. P.10.72, PLUT. *Phoc.*2.8, οἷς μὴ ὑπάρχει ~, πίπτουσιν ὡσπερ φύλλα LXX *Prov.*11.14 *cei fără cârmiuire cad precum frunzele*; NT *1Cor.*12.28.

[κυβερνάω]

κῦβερνητέον, *adj.vb.* trebuie cârmit: PLAT. *Sr.*389d.

[κυβερνάω]

κῦβερνητήρ, ῆρος, ὁ *subst.* {dor. κῦβερνήτηρ Pi.} **I** cârmaci (de corabie): OD. 8.557, A.RH. 2.72. **II** (fig.) cârmaci, cârmitoii, conducători: PI. P.4.274.

[κυβερνάω]

κῦβερνητήριος, α, ου *adj.* de cârmaci *sau* de cârmiuire: PLUT. *Sol.*14.6 (Oracl. ap.).

[κυβερνητήρ]

κῦβερνήτης, ου, ὁ *subst.* {ep. ion. gen. κῦβερνήτew Od. 12.412; dor. κυβερνάτας Pi. P.1.92} **I** (mar.) cârmaci (de corabie), timonier, pilot: IL. 19.43, OD. 9.78, ἐξίει δ' ὡσπερ κυβερνάτας ἀνήρ ἰστίον ἀνεμόεν PI. P.1.92 *lasă, ca un cârmaci, pânza în vânt*; AESCH. *Supp.*770, HDT. 2.164, THUC. 1.143, PLAT. R.341c, (op. πρῶρεῦς „cel care

supraveghează prova”) XEN. *An.*5.8.20. **II** (fig.) cārmaci, cārmuitor, conducător: (d. conducătorul unei cetăți) EUR. *Supp.*880, (al Universului) PLAT. *Plt.*272e, (d. intelect) ψυχῆς κυβερνήτη PLAT. *Phdr.*247c *cārmaciul sufletului*.

[κυβερνάω]

κῶβερνητικός, ἦ, ὄν *adj.* |comp. -ώτερος, superl. -ώτατος| **I** de cārmaci; referitor la cārmaci *sau* la cārmuire: PLAT. *IAlc.*135a, (subst.) ἡ κυβερνητική (sc. τέχνη) PLAT. *Chrm.*174c *meztesugul cārmaciului, arta cārmuirii*; (fig.) τὴν τῶν ἀνθρώπων κυβερνητικὴν PLAT. *Clit.*408b *arta cārmuirii oamenilor*. **II** bun la arta cārmuirii, cārmaci iscusit: (d. pers.) PLAT. *R.*488d, XEN. *Mem.*3.3.9.

[κυβερνήτης]

κῶβευτήριον, ου, τό *subst.* local cu jocuri de noroc, tripou: PLUT. *M.*621b.

[κυβεύω]

κῶβευτής, οὔ, ὁ *subst.* jucător de zaruri: SOPH. *Fr.*947, XEN. *HG6.*3.16, ARSTT. *EN1*122a7, PLUT. *Pyrrh.*26.2.

[κυβεύω]

κῶβευτικός, ἦ, ὄν *adj.* priceput la jocul de zaruri: PLAT. *R.*374c.

[κυβεύω]

κῶβεύω, *vb.* **I** a juca zaruri (*erau folosite prob. trei zaruri*): AR. *Ec.*672, ISOC. 15.287, (περί + gen.) περί διπλασίων κυβεύουσιν XEN. *HG6.*3.16 *joacă pe miză dublă*; περί χιλίων δαρεικῶν κυβεύσαι PLUT. *Art.*17.5 *a juca zaruri pe o mie de darici*. **II** (fig.) a juca la zaruri, a risca (la joc): EUR. *Rh.*446, μὴ περί τοῖς φιλάτοις κυβεύης PLAT. *Pr.*314a *nu juca la zaruri lucrurile cele mai dragi*; ~ τῷ βίῳ PLB. *Fr.*6 *a-și risca viața*.

[κύβος]

κῶβίζω, *vb.* a forma un cub: PLUT. *M.*979f.

[κύβος]

κῶβικός, ἦ, ὄν *adj.* **I** în formă de cub, cubic: (figură) PLAT. *Ti.*55c, (corp) PLUT. *M.*579c **II** ridicat la puterea a treia, cubic: (număr) ARSTT. *Pr.*910b36.

[κύβος]

κῶβικῶς, *adv.* ca un cub: PLUT. *M.*404f.

[κυβικός]

κῶβιστάω-ῶ, *vb.* a se da peste cap, a face tumbe: (iron. d. un războinic care cade din car) ὡς ρεῖα κυβιστᾷ IL. 16.745 *ce lesne se dă peste cap*; (d. pești) IL. 21.354 (d.

acrobați) PLAT. *Smp.*190a, εἰς μαχαίρας ~ PLAT. *Euthd.*294e, XEN. *Mem.*1.3.9 *a face tumbe peste săbii*; (d. cățeluși) XEN. *Oec.*13.8.

[κύβος?]

κῶβίστημα, ατος, τό *subst.* tumbă: LUC. *Anach.*18.

[κυβιστάω]

κῶβίστησις, εως, ἡ *subst.* acțiunea de a se da peste cap, tumbă: (pl.) PLUT. *M.*401c, LUC. *Anach.*16.

[κυβιστάω]

κῶβιστήτήρ, ἦρος, ὁ *subst.* **I** saltimbanc, acrobat: IL. 18.605, OD. 4.18. **II** săritor (în apă): (iron. d. un războinic care cade din car) IL. 16.750, EUR. *Ph.*1151.

[κυβιστάω]

κῶβος, ου, ὁ [ῶ] *subst.* **I** zar (de joc); *ext.* joc de zaruri (*se foloseau prob. trei zaruri, pe fețele cărora erau marcate puncte de la unu la șase*): (frecv. pl.) HDT. 1.63, SOPH. *Fr.*429, LYS. 16.11, PLAT. *R.*604c, (fig.) ἔργον ἐν κύβοις Ἄρης κρινεῖ AESCH. *Th.*414 *Ares va hotărî rezultatul [luptei] cu zarurile sale*; ἀεὶ εὖ πίπτουσιν οἱ Διὸς κύβοι SOPH. *Fr.*895 *zarurile lui Zeus cad mereu bine*; ἄλλα βλήματ' ἐν κύβοις βαλεῖν EUR. *Supp.*330 *a arunca iar zarurile* (sc. *a-și încerca din nou norocul*); (sg.) διὰ μιᾶς μάχης ἀναρρῖψαι τὸν περὶ τῆς πατρίδος κύβον PLUT. *Brut.*40.3 *a arunca zarul patriei* (sc. *a risca soarta patriei*) *într-o singură luptă*; ἀνερρίφθω κύβος (= lat. *iacta esto alea*) PLUT. *Caes.*32.8 *zarul fie aruncat*. **II** punct (la zaruri): (d. o aruncare slabă) βέβληκ' Ἀχιλλεὺς δύο κύβω καὶ τέσσαρα EUR. *Fr.*888 *Achilleus a aruncat doi de unu și un patru*; (prov.) ἢ τρίς ἐξ ... ἢ τρεῖς κύβους βάλλειν PLAT. *Lg.*968e *a arunca sau trei de șase sau trei de unu* (sc. *total sau nimic*). **III** cub (*de culoare albă sau neagră, folosit pentru tragere la sorți*): ARSTT. *Ath.*64.3. **IV** (geom.) cub: ARSTT. *Cael.*305b30. **V** (mat.) cub, număr cubic: PLAT. *R.*528b, ARSTT. *Metaph.*1093a7.

[et. nec.]

κῶδάξομαι, *vb.* {ep. aor. med. 2sg. ἐκυδάσσο} a ocări, a jigni, a vorbi de rău: (+ dat.) AESCH. *Fr.*94, (+ ac.) A.RH. 1.1337, (pas.) SOPH. *Ai.*722.

[cf. slava veche *kuditi*]

κῶδαίνω, *vb.* |aor. ἐκύδηνα| {ep. aor. 3sg.

κύδηεν Il. 23.793; dor. ἐκούδανεν Pi. P.1.31} a slăvi, a preamări, a cinsti: (+ ac.) Ζεύς, ὅς μιν ... τίμα καὶ κύδαινε Il. 15.612 *Zeus, care pe el (sc. pe Hector) îl cinstește și îl umple de slavă*; κύδαινε δὲ θυμὸν ἄνακτος Od. 14.438 *bucură inima stăpânului său*; (d. Hector rănit) τὸν Λητώ τε καὶ Ἄρτεμις ... ἀκέοντό τε κύδαινό τε Il. 5.448 *Leto și Artemis îl lecuiau și îl ridicau în slavă (sc. îi dădeau din nou forță, strălucire, vază)*; ὁ δὲ πάλα κύδαινων Ἐχέμος Τεγέαν Pi. O.10.66 *prin luptă dreaptă Echemos a preamărit Tegea*; (rar în proză) PLUT. Cor.1.6.

[κῦδος]

κῦδάλιμος, ον [ᾶ] *adj.* slăvit, mărit, măreț, semeț: (d. pers.) Il. 4.100, Od. 14.206, Hes. Sc.74, (ext.) (d. un leu) κῦδάλιμον κῆρ Il. 12.45 *inimă semeță*.

[κῦδος]

κῦδάνω, *vb.* |doar prez. și impf.| I a slăvi, a preamări, a cinsti: (+ ac.) Il. 14.73. II (*intrans.*) a dobândi slavă: Ἀχαιοὶ μὲν μέγα κύδανον Il. 20.42 *aheii dobândeau mare slavă*.

[κῦδος, v. κυδαίνω]

κῦδέστερος, (comp.) v. κυδρός

κῦδήεν, (ep.) aor. 3sg. de la κυδαίνω: Il. 23.793.

κῦδιάνειρα, ης [ᾶν] *adj.f.* unde bărbății dobândesc slavă sau fală: Il. 1.490, (frecv.) μάχη ~ Il. 4.225 *lupta care aduce bărbăților slavă*.

[κῦδος, ἀνήρ]

κῦδιάω-ῶ, *vb.* |doar prez. și impf.| {ep. part. κυδιῶν Hom., Hes.; impf. iter. κυδιάσσκον A.Rh. 4.978} a se fâli, a se semeți: Il. 2.579, id. 21.519, (d. un cal) κυδιῶν Il. 6.509 *falnic*; (+ dat.) κυδιῶν λαοῖσι Hes. Sc.27 *mândru de oștenii săi*.

[κῦδος]

κῦδίμος, ον [ῶ] *adj.* I slăvit, mărit, măreț: (d. Hermes) Hes. Th.938. II care aduce slavă: (d. jocurile olympice) Pi. O.14.24.

[κῦδος]

κῦδιστος, η, ον [ῶ] *adj.* (superl.) v. κυδρός

κῦδίων, ον *adj.* (comp.) v. κυδρός

κῦδοιδοπάω-ῶ, *vb.* a face tărăboi, a produce o confuzie: AR. Pax1152, (cu aluzie la o reformă a calendarului) AR. Nu.616.

[cf. κυδοιμέω]

κῦδοιμέω-ῶ, *vb.* |part. viit. κυδοιμήσων| I

(*intrans.*) a face zarvă: τὸ δ' ἄν' ὄμιλον ἰόντε κυδοίμεον Il. 11.324 *cei doi făceau zarvă mergând prin mulțime*. II (*trans.*) a tulbura, a răsturna: ἡμέας εἴσι κυδοιμήσων ἐς Ὀλυμπον Il. 15.136 *va veni în Olimp să ne tulbure*.

[κυδοιμός]

κῦδοιμός, οῦ, ὁ *subst.* I *vuiet al luptei, larmă a bătăliei, tumult*: ἐν δὲ κυδοιμὸν ἤκε κακὸν Δαναοῖσι Il. 11.538 (*Hector*) *a adus printre danai o larmă rea*; Il. 11.164, A.Rh. 1.1028, PLB. 5.48.5, (person.) Hes. Sc.156, AR. Pax255, (pl.) ὀρνίθων ... κυδοιμοὶ THEOC. 22.72 *larma luptelor de cocoși*. II *ropot*: (d. ploaie, pl.) LXX Iov38.25.

[κυδάζω]

κῦδος, εος-ους, τό [ῶ] *subst.* (ep. poet.) *forță (radiantă), strălucire, nimb; slavă, mărire, măreție, glorie, vază, fală; izbândă*: κῦδεῖ γαίωv Il. 1.405 *mândru de slava (sau de forța) sa*; φ̄ τε Ζεὺς ~ ἔδωκεν Il. 1.279 *căruia Zeus i-a dăruit măreție*; Ἀπόλλων ... Τρωσὶν δὲ καὶ Ἐκτορι ~ ὄπαζεν Il. 16.730 *Apollon dădea mărire (sc. izbândă) troienilor și lui Hector*; ὅς δ' ἄμφ' ἀέθλοισι ἢ πολεμίζων ἄρηται ~ ἄβρόν Pi. I.1.50 *cel care dobândește mare vază la întreceri sau în războaie*; (d. pers.) Ὀδυσσεῦ, μέγα ~ Ἀχαιῶν Il. 9.673 *Odysseus, mare fală a aheilor*; (f. rar în proză) HDT. 7.8, LXX Is.14.25.

[cf. slava veche *čudo* „minune, mirare”, rom. *ciudă*]

κῦδρός, ᾶ, ὄν *adj.* |comp. κυδίωv, superl. κῦδιστος| {ep. ion. fem. κυδρή Hom.} I slăvit, mărit, măreț: (superl.) Ζεῦ κῦδιστε μέγιστε Il. 2.412 *preaslăvite și preamărite Zeus*; (d. zeițe: Hera, Leto ș.a.) Διὸς κυδρὴ παράκοιτις Il. 18.184 *mărețea soției a lui Zeus*; Od. 11.580, Hes. Op.257, AESCH. Fr.355, (d. muritori) Il. 2.434, Od. 15.26. II semeț, măreț, falnic, mândru: (d. pers.) XEN. Ap.29, (d. un cal) κυδρῶ τῷ σχήματι XEN. Eq.10.16 *falnic la înfățișare*. III măreț: (d. lucruri) κῦδιστ' ἀχέων AESCH. Suppl.13 *cel mai nobil dintre chinuri*; κῦδιον EUR. Andr.639 *[este] mai onorabil*.

[κῦδος]

Κῦδωνες, ον, οἱ [ῶ] *subst.* kydoni (*populație cretană*): Od. 3.292.

[v. Κυδωνία]

Κῦδωνία, ας, ἡ *subst.* {ion. -ῖη} Kydonia (*oraș în Creta, actualmente Chania*): HDT.

3.44, THUC. 2.85.

[v. Κύδωνες]

Κυδωνιάτης, ου, ὁ [ᾱ] *subst.* kydoniat, locuitor al Kydoniei: THUC. 2.85, PLB. 4.55.4.

[Κυδωνία]

Κυδωνικός, ἡ, ὄν *adj.* kydonian, din Kydonia: THEOC. 7.12.

[Κυδωνία]

Κυδώνιος, α, ον *adj.* kydonian, din Kydonia: (d. arcul lui Artemis) CALL. *Dian.*81, μῆλον κυδώνιον PLUT. *Sol.*20.4 *mār kydonian* (sc. *gutuiē*); (fig.) (d. sâinii unei femei) σκληρὰ καὶ κυδώνια AR. *Ach.*1199 *tari ca niște gutui*.

[Κυδωνία]

κῶέω-ῶ, *vb.* [aor. ἐκύησα] **I** (*tranz.*) a purta în pântec, a fi însărcinată *sau* borfoasă (cu): (+ ac.) IL. 19.117, ἴππον ... βρέφος ἡμίονον κῶέουσαν IL. 23.266 *o iapā borfoasă cu un mânz catâr*; (fig.) ἡ Πενία ... ἐκύησε τὸν Ἔρωτα PLAT. *Smp.*203c *Sārācia a rămas însărcinată cu Eros*; (pas.) τοῖς κουμένοισι PLAT. *Lg.*789a *copiii aflați încă în pântecul mamei*. **II** (*intrans.*) a fi *sau* a rămâne însărcinată; a zămisli, a procrea, a concepe: ἐκύησε HDT. 5.41 *a rămas grea*; στερίφη γάρ εἰμι κούκ ἐκύησα πάποτε AR. *Th.*641 *sunt stearpā și nu am rămas însărcinată niciodată*; (fig.) κουῶσιν ... ἄνθρωποι καὶ κατὰ τὸ σῶμα καὶ κατὰ τὴν ψυχὴν PLAT. *Smp.*206c *oamenii zămislească și după trup și după suflet*.

[IE **keuh-* „a se umfla”, cf. sanscr. *śvāyati* „a prinde putere, a fi puternic”]

Κυζικηνικός, ἡ, ὄν *adj.* din Kyzikos, cizicean: βάμμα Κυζικηνικόν AR. *Pax*1176 *culoare de Kyzikos* (sc. *galben, precum monedele de electron din Kyzikos*; *aluzie la paloarea soldaților cuprinși de frică și posib. la vb. χέζω „a defeca”*).

[Κύζικος, Κυζικηνός]

Κυζικηνός, ἡ, ὄν *adj.* **I** din Kyzikos, locuitor în Kyzikos (Cizic): HDT. 4.14, XEN. *An.*4.1.29. **II** din Kyzikos, cizicean: (stater) LYS. 32.6, DEM. 34.23. // **κυζικηνός**, οὔ, ὁ *subst.* kyzicen, stater cizicean (*monedă*): LYS. 12.11, τρισχιλίους κυζικηνούς XEN. *An.*6.2.4 *trei mii de kyziceni*.

[Κύζικος]

Κυζίκος, ου, ἡ *subst.* Kyzikos (Cizic) (*oras pe coasta de sud a Propontidei, în Asia Mică*): HDT. 4.14, THUC. 8.107.

κύημα, ατος, τό [ῦ] *subst.* ceea ce este zămislit (în pântec); făt, fetus, embrion: PLAT. *R.*461c, ARSTT. *GA*719b33, (pl.) PLUT. *M.*145d, (fig., d. zămislirea Frumuseții în suflet) PLAT. *Smp.*206d.

[κυέω]

κύησις, εως, ἡ *subst.* zămislire, gestație: (op. γέννησις „naștere”) PLAT. *Plt.*274a, ARSTT. *PA*689a18, LXX *Ruth*4.13, (fig.) πρὸς ἀρετῆς κύησιν PLUT. *M.*3a *pentru zămislirea virtuții*.

[κυέω]

κύθε, [ῦ] (ep.) ind. aor. act. 3sg. de la κεύθω: OD. 3.16.

Κυθήρεια, ας, ἡ *subst.* {ep. ion. Κυθερείη, eol. Κυθήρηα} Kythereia, zeița din Kythera: (ep. al Afroditei) OD. 8.288, HES. *Th.*196, SAPPH. 140a.1.

[Κύθηρα]

κῦθη-γενής, ἐς *adj.* (poet.) născut pe ascuns: CALL. *Fr.*276.9.

[κεύθω, γίγνομαι]

Κύθηρα, ον, τὰ [ῦ] *subst.* Kythera (*insulă în sud-estul Peloponesului*): OD. 9.81, HES. *Th.*192, HDT. 7.235.

Κυθήριος, α, ον *adj.* din Kythera, al Kytherei: (d. pers.) IL. 10.268, (d. insulă) HDT. 1.82. // **Κυθήριοι**, οι *subst.* kytherian, locuitor al Kytherei: THUC. 4.54. // **Κυθηρία**, ἡ *subst.* (insula) Kythera: XEN. *HG*4.8.7.

[Κύθηρα]

Κυθηρο-δίκης, ου, ὁ [ῖ] *subst.* judecător *sau* guvernator al Kytherei (*magistrat spartan trimis anual în insula Kythera*): THUC. 4.53.

[Κύθηρα, δίκη]

Κυθηρόθεν, *adv.* din Kythera: IL. 15.438.

[Κύθηρα, -θεν]

Κύθνος, ου, ὁ *subst.* Kythnos (*insulă în Marea Egee, în arhipelagul Cycladelor*): HDT. 7.90.

κύθρα, (ion. tard.) v. χύτρα

κῦσκομαι, *vb.* a fi *sau* a rămâne însărcinată; a zămisli: (d. animale) HDT. 2.93, ARSTT. *HA*543b19, (d. oameni) PLAT. *Th.*149b.

[κυέω, κύω]

κῦκάω-ῶ, *vb.* {ep. aor. 3sg. κύκησε II. 11.638; part. prez. dat. sg. κυκῶντι II. 5.903; pas. aor. 3pl. κυκῆθησαν II. 18.229}

I a amesteca: (d. lichide) IL. 5.903, τυρόν τε καὶ ἄλφιστα καὶ μέλι χλωρόν οἴνω ... ἐκύκα OD. 10.235 *amestecă brânză, făină și miere galbuie cu vin*; (med.) κυκῶμαι AR.

Pax 1169 *îmi amestec un terci* (v. κυκεών). **II** a agita, a răscoli, a tulbura, a învâlmăși; a zăpăci: βροντήμασι ... κυκάτω πάντα AESCH. *Pr.* 994 *să răscolească toate cu tunetele sale*; ἐν δ' ἄνω τε καὶ κάτω τὸν βόρβορον κυκῶσιν AR. *Eq.* 866 *dacă agită nămolul în sus și în jos*; (fig.) ἐκόκα τήν Ἑλλάδα AR. *Pax* 270 *răscolea Grecia*; (med.-pas.) κυκώμενον ... κῦμα IL. 21.240 *val clo-cotitor*; τρις δὲ κυκήθησαν Τρῶες IL. 18.229 *de trei ori au fost învâlmășiți troienii*; ὕπ' ἀνδρὸς τοξότου κυκώμενον AR. *Ach.* 707 *zăpăcit de un arcaș*.

[et. nec.]

κῦκεών, ὄνος, ὁ *subst.* [ac. κυκεῶνα] {ep. ac. κυκεῶ Π. 11.624, κυκεῶ Od. 10.290} **I** amestecătură; păsat, terci, torocală (*băutură sau mâncare făcută din făină de orz, brânză și vin, uneori cu miere și plante aromatice*): IL. 11.624, OD. 10.316, AR. *Pax* 712, PLAT. *R.* 408b. **II** (fig.) învâlmășeală, neorânduială, talmeș-balmeș: LUC. *Vit.* Auct. 14, id. *Icar.* 17.

[κυκάω]

κῦκηθρον, ου, τό [ῦ] *subst.* mestecău (*lingură de amestecat mâncarea*); (fig.) răscolitor, agitator: AR. *Pax* 654.

[κυκάω]

κῦκησις, εως, ἡ [ῦ] *subst.* amestecare; (fig.) tulburare, răscolire: PLAT. *Ti.* 68a.

[κυκάω]

κῦκησί-τεφρος, ον [ῖ] *adj.* (com.) amestecător de cenușă: (d. un băiaș) AR. *Ra.* 710.

[κῦκησις, τέφρα]

κῦκησμός, οῦ, ὁ *subst.* tulburare, zăpăceală: SOPH. *Fr.* 314.123.

[κυκάω]

κύκλα, neut. pl., v. κύκλος

κυκλάμνος, ου, ἡ [ᾶ] *subst.* (bot.) ciclamă, *Cyclamen graecum*: THEOC. 5.123.

[κύκλος]

κυκλάς, ἄδος, ἡ *adj.f.* circular, ciclic, rotitor: (d. timp) EUR. *Alc.* 448. // **Κυκλάδες**, αἱ (νῆσοι) *subst.* {poet. dat. Κυκλάδεσσιν Theoc. 17.90} (insulele) Kyclade (Ciclade) (*arhipelag în Marea Egee, în jurul insulei Delos*): HDT. 5.31, THUC. 1.4, ISOC. 4.136 *Κυκλάδες, αἱ νήσων ιερώταται* CALL. *Del.* 3 *Kycladele, insulele cele mai sfinte*; (d. orașele aflate pe aceste insule) EUR. *Ion* 1583.

[κύκλος]

κυκλεῖω, vb. [aor. ἐκύκλευσα] **I** a merge de

jur împrejur, a înconjura, a da ocol: IOS. *AI.* 9.32. **II** a înconjura, a încercui, a împresura: NT *Ap.* 20.9, (pas.) APP. *BC.* 4.71.

[κύκλος]

κυκλέω-ᾶ, [ῦ, ῶ] *vb.* **I** (*act.*) **1** a mișca în cerc, a întoarce (de jur împrejur); a învârti, a roti, a răsucii: (+ ac.) κυκλῶν ἐμαυτὸν εἰς ἀναστροφήν SOPH. *Ant.* 226 *răsucindu-mă pentru a face cale întoarsă*; SOPH. *Ai.* 19, AR. *Av.* 1379, τί δὲ κυκλεῖ περίξ πόδα; EUR. *El.* 561 *de ce își învârte piciorul prin preajmă?* (sc. *de ce îmi dă târcoale?*); (d. ochi, față, privire) κυκλῶν πρόσωπον EUR. *Ph.* 364 *rotindu-mi privirea (= făcându-mi ochii roată)*; AR. *Th.* 958. **2** (spec.) a transporta (cu carul): κυκλήσομεν ... νεκροῦς βοῦσι καὶ ἡμιόνοισιν IL. 7.332 *să aducem morții în care [trase] de boi și catări*. **3** (fig.) a învârti, a roti, a face să circule: (d. vorbire) PLAT. *Cra.* 408c, κυκλεῖ τι παρ' ἑαυτοῦ ... βούλευμα PLUT. *Brut.* 13.2 *invârte în mintea sa un plan*. **4** a repeta, a relua: τὸν αὐτὸν κυκλήσομεν λόγον ARSTT. *Cael.* 300a33 *vom relua același raționament*. **II** (*med.-pas.*) **1** a se mișca în cerc, a se învârti, a se roti: κυκλεῖσθαι δὲ δὴ στρεφόμενον τὸν ἄτρακτον ὄλον μὲν τὴν αὐτὴν φορὰν PLAT. *R.* 617a *fusul întreg se învârtea, rotindu-se cu o mișcare uniformă*; (d. timp) πολλαὶ κυκλοῦνται νύκτες ἡμέραι τ' ἴσαι SOPH. *El.* 1365 *multe nopți și tot atâtea zile se vor roti* (sc. *vor urma una după alta*). **2** a înconjura, a împresura: ἴδεσθέ μ' οἶον ... κῦμα ... κυκλεῖται SOPH. *Ai.* 352 *priviți ce val mă împresoară*. **3** a face cerc, a se aduna (în jurul): πᾶσα ἡ στρατιὰ ... ἐκυκλοῦντο περὶ τὰ ἱερὰ XEN. *An.* 6.4.20 *toată armata făcea cerc în jurul altarului*. **4** a fi în circulație, a fi repetat: (d. un proverb) PLUT. *M.* 118c.

[κύκλος]

κύκλησις, εως, ἡ *subst.* mișcare circulară, rotire: PLAT. *Ti.* 39c.

[κυκλέω]

κυκλικός, ἡ, ὄν *adj.* **I** circular: (corp) ARSTT. *Cael.* 289a30. **II** ciclic: (poem) CALL. *Epigr.* 28.

[κύκλος]

κυκλικῶς, adv. în cerc, circular: ARSTT. *Cael.* 272b24.

[κυκλικός]

κυκλιο-διδάσκᾰλος, ου, ὁ *subst.* conducător al unui cor circular, poet ditirambic: AR.

Av.1403.

[κύκλιος, διδάσκαλος]

κύκλιος, α, ον *adj.* I *care se mișcă în cerc*; circular, rotund: λίμναν θ' ειλίσσουσαν ὕδωρ κύκλιον EUR. *IT1104 lacul care își rotește apa în cerc.* II (spec.) circular, ditirambic: ~ χορός AR. *Nu.333, XEN. Oec.8.20 cor circular sau ditirambic* (sc. *care dansează în cerc, în jurul altarului*); ἀρπασθεῖσαν κυκλίων χορῶν ἔξω παρθενίων EUR. *Hel.1312 smulșă din horele fetelor*; (ext.) μέλη ... κύκλια AR. *Av.918 ditirambi*; (neut. adv.) κύκλιον ὠρχήσαντο CALL. *Del.313 au dansat în cerc.*

[κύκλος]

κυκλο-βορέω-ῶ, *vb.* (com.) a urla precum Kycloboros: AR. *Ach.381.*

[Κυκλοβόρος]

Κυκλο-βόρος, ου, ὁ *subst.* Kycloboros (*numele unui șuvoi de apă în Attica, cunoscut pentru zgomotul și distrugerile pe care le producea*): (d. Cleon) Κυκλοβόρου φωνήν ἔχων AR. *Eq.137 cu un glas ca de Kycloboros.*

[κύκλος, βιβρώσκω]

κυκλο-ειδής, ἔς *adj.* circular: PLUT. *M.1004c.*

[κύκλος, εἶδος]

κυκλόεις, εσσα, *en adj.* (poet.) circular, rotund: SOPH. *OT161.*

[κύκλος]

κυκλόθεν, *adv.* de jur împrejur: LYS. 7.28, IOS. *B13.160*, (ca *adj.*) τὰ ἔθνη ~ LXX *Ioel4.11 neamurile dimprejur*; (prep. + gen.) LXX *Sir.50.12*, ~ τοῦ θρόνου NT *Ap.4.4 împrejurul tronului.*

[κύκλος]

κύκλος, ου, ὁ [ῦ, dar frecv. ὕ Hom. și trag.] *subst.* [pl. heteroclit neut. κύκλα II. 5.722] I *cerc*: HDT. 7.60, PLAT. *Phlb.62a*, ἐτάξαντο κύκλον τῶν νεῶν THUC. 2.83 *au rânduit corăbiile în cerc.* // (frecv.) **κύκλω**, *adv.* în cerc, în jur, împrejur, de jur împrejur: κύκλω ἀπάντη OD. 8.278 *de jur împrejur*; κύκλω νῆσον περίξ AESCH. *Pers.368 de jur împrejurul insulei*; περιέπλεον αὐτοὺς κύκλω THUC. 2.84 *pluteau în jurul lor în cerc*; περιετείχιζον τὴν πόλιν κύκλω THUC. 2.78 *au început să înconjure cetatea cu zid*; κύκλω ἔρπει τῷ μὲν ἔσθ', ὃ δ' οὐκ ἔχει EUR. *Fr.22.3 [banii] se rotesc: unul îi are, altul nu*; ἄρον κύκλω τοὺς ὀφθαλμοὺς σου LXX

Is.49.18 ridică-ți ochii roată; (adj.) τὸ κύκλω πέδον PI. *O.10.46 câmpia dimprejur*; πάντα τὰ κύκλω ἔθνη XEN. *HG6.1.9 toate neamurile de jur împrejur*; τῆ κύκλω κινήσει ARSTT. *Mete.371a14 cu mișcare sa circulară*; (prep. + gen.) κύκλω τοῦ τείχεος HDT. 4.202 *de jur împrejurul zidului*; κύκλω τοῦ στρατοπέδου XEN. *Cyr.4.5.5 împrejurul taberei*; (+ prep.) ἐν κύκλω SOPH. *Ai.723 în jur, de jur împrejur*; (prep. + gen.) ἐν κύκλω βωμοῦ EUR. *IA1568 în jurul altarului.* II (d. obiecte de formă circulară) I *cerc*, incl: ἀσπίδα ... ἦν πέρι κύκλοι δέκα χάλκεοι ἦσαν IL. 11.33 *scut, împrejurul căruia erau zece cercuri de aramă*; σῆμα δ' οὐκ ἐπὶν κύκλω AESCH. *Th.591 pe cercul scutului nu era niciun însemn.* 2 *roată*: IL. 23.340, PI. *P.4.215*, (pl.) ἀμφ' ὀχέεσσι ... βάλε καμπύλα κύκλα IL. 5.722 *de o parte și de alta a carului puse roțile rotunde.* 3 *cerc*: (d. băncile de piatră dispuse circular sau semi-circular în αγορά) ἐρῶ ἐνὶ κύκλω IL. 18.504 *în cercul sfânt.* 4 *zid de împrejmuire* (al unei cetăți): HDT. 1.98, THUC. 2.13, οἱ μὲν τὸν κύκλον ἔχοντες, οἱ δὲ τὸν Πειραιᾶ ISOC. 18.45 *unii ocupând zidul de împrejmuire, alții Pireul.* 5 *grup de oameni* (formând un cerc): (d. vânzători care încercuiesc prada) OD. 4.792, (d. spectatori dintr-un stadion) PI. *O.9.93*, τυραννικὸς ~ SOPH. *Ai.749 cercul căpeteniilor*; (pl.) EUR. *Andr.1089, XEN. An.5.7.2.* 6 *orbită* (a ochiului), ochi: (frecv. pl.) SOPH. *OT1270*, id. *Ph.1354*, (sg.) SOPH. *OC704.* 7 *disc* (al soarelui, al lunii): λαμπρὸς ἡλίου ~ AESCH. *Pers.504 discul strălucitor al soarelui*; ~ πανσέληνος EUR. *Ion1155 discul lunii pline.* 8 *boltă* (a cerului), *crug*: HDT. 1.131 τί τὸν ἄνω λεῦσσεις κύκλον; SOPH. *Ph.805 de ce îți ridicî privirea spre boltă [cerului]?* 9 (astr., geogr.) *cerc*: ὁ ὀρίζων ~ ARSTT. *Cael.297b34 orizontul*; ἐν τῷ κύκλω ... τῷ τῶν ζῳδίων ARSTT. *Mete.343a24 în cercul zodiacal*; περὶ τὸν ἰσημερινὸν κύκλον ARSTT. *Mete.345a3 în preajma ecuatorului [ceresc]*; περὶ τοὺς τροπικοὺς κύκλους PLB. 34.1.9 *pe la tropice.* 10 *circumferință*: PLB. 34.12.1. III (d. mișcări circulare) I *dans circular*, *horă*: (posib.) AR. *Ra.445.* 2 *traiectorie curbă* (a unui corp ceresc), *orbită*: PLAT. *Ti.38d.* 3 *perioadă în care unele fenomene revin*; *ciclu*, *crug*, *roată*: ~ τῶν ὥρέων HDT.

2.4 *crugul anotimpurilor*; ένιαυτοῦ κύκλον EUR. *Or.*1645 *vreme de un an [rotund]*; ~ τῶν ἀνθρωπῆων ... πρηγματῶν HDT. 1.207 *roata norocului din viața omenească*. 4 *rotire, răsucire*: (a vântului) LXX *Ecl.*1.6. **IV** *ciclu* (de poeme): ARSTT. *APr.*77b33.

[R. IE *k^we-k^wl-o- „roată, cerc”, cf. sanscr. *cakrá-*, avestică *čaxra-*, engl. *veche hweol* (engl. *wheel*)]

κυκλόσε, *adv.* *în cerc, de jur împrejur*: *περι δ' αὐτὸν ἀγγέραθ' ὄσσοι ἄριστοι κυκλόσ'* IL. 4.212 *în jurul lui se adunaseră roată (= în cerc) toate căpeteniile*; IL. 17.392.

[κύκλος]

κυκλο-σοβέω-ῶ, *vb.* a mișca *în cerc, a învârti, a roti*: (piciorul) AR. *V.*1523.

[κύκλος, σοβέω]

κυκλο-τερής, *és adj.* *rotunjit, rotund, circular*: *κυκλοτερές μέγα τόξον ἔτεινε* IL. 4.124 *întinse marele arc ca un cerc*; ἄλλος, πάντοσε *κυκλοτερές* OD. 17.209 *dumbravă, formând un cerc de jur împrejur[ul fântânii]*; γῆν, εὐόσαν *κυκλοτερέα* ὡς ἀπὸ τόρνου HDT. 4.36 *pământ circular, de parcă ar fi făcut cu compasul*; (d. *ochiul ciclopilor*) HES. *Th.*145, (port) id. *Sc.*208, (construcție) XEN. *HG*4.5.6, (bărci) HDT. 1.194, (gât) PLAT. *Smp.*190a.

[κύκλος, τείρω]

κυκλο-φορέομαι-οῦμαι, *vb.* a se mișca *în cerc, a se învârti, a se roti*: ARSTT. *Mu.* 391b22, PLUT. *M.*927c.

[κύκλος, φέρω]

κυκλοφορητικός, *ή, ὄν adj.* *care se mișcă în cerc, circular*: (mișcare) PLUT. *M.*1004c.

[κυκλοφορέω]

κυκλοφορία, *ας, ή subst.* *mișcare circulară*: (ορ. *εὐθυφορία*) ARSTT. *Ph.*227b18, id. *deAn.*407a6.

[κυκλοφορέω]

κυκλώ-ῶ, *vb.* [viit. -ῶσω, aor. ἐκύκλωσα, pf. κεκύκλωκα; pas. aor. ἐκυκλώθη] {dor. part. aor. *κυκλώσας* Pi. *O.*10.72} **I** a *înconjura, a ocoli, a merge de jur împrejur*: Ὠκεανὸς ... *κυκλοῖ χθόνα* EUR. *Or.*1379 *Okeanos înconjoară pământul*; (pas.) τὰ τεῖχη Ἰερικῶ ἐπεσαν *κυκλωθέντα ἐπὶ ἐπτὰ ἡμέρας* NT *Evr.*11.30 *zidurile Ierihonului au căzut după ce au fost înconjurare șapte zile*. **2** (milit.) a *încercui, a împresura, a învâltui, a asedia*: ἐφ' ἑκατέρου τοῦ κέρατος ~ καὶ προσβάλλειν τοῖς πολεμίοις PLB. 1.34.1

să încercuiască dușmanii din ambele flancuri și să-i atace; (frecv. med.) Ἀργεῖοι ... πόλισμα Κάδμου *κυκλοῦνται* AESCH. *Sept.*120 *argeii încercuiesc orașul lui Cadmos*; ἐκυκλοῦντο αὐτοὺς ἔς μέσον HDT. 8.10 *ii încercuірă [prin zându-i] la mijloc*; (pas.) AESCH. *Th.*247, THUC. 7.81, οἱ *κυκλούμενοι κυκλωθεῖεν* XEN. *Cyr.*6.3.20 *cei care încercuiesc ar putea fi încercuίți*. **3** a *face cerc sau roată (în jurul), a înconjura, a ocoli*: *κυκλώσατε ἐπὶ τὸν βασιλεά κύκλω* LXX *4Rg.*11.8 *să faceți roată în jurul regelui*; (fig.) τὸν ἐπιζῶντα ἐπὶ κύριον ἔλεος *κυκλώσει* LXX *Ps.*31.10 *pe cel ce nădăjdiește în Domnul mila îl va înconjura*. **4** (intrans.) a *da ocol*: *κυκλώσω ἐν τῇ πόλει* LXX *Cant.*3.2 *voi da ocol prin cetate*. **II** a *roti, a învârti, a răsuci*: ἔδικε πέτρω χέρα *κυκλώσας* Pi. *O.*10.72 *ίzi roti brațul și aruncă piatra*; ἐκύκλωσεν ὁ θεὸς τὸν λαὸν ὀδὸν τῆν εἰς τὴν ἔρημον LXX *Ex.*13.18 *Dumnezeu a întors poporul pe calea ce duce spre pustiu*; (med.) *περὶ βωμὸν ... κυκλώσασθαι* CALL. *Dian.*267 *a se roti (sau a dansa) în jurul altarului*. **III** a *forma un cerc*: (pas.) (d. un copac) *κυκλοῦτο δ' ὥστε τόξον* EUR. *Ba.*1066 *era încovoiat ca un arc*.

[κύκλος]

κύκλωμα, *ατος, τό subst.* **I** *cerc*: βυρσότονον ~ EUR. *Ba.*124 *cerc de piele întinsă* (sc. *tamburină*). **II** *roată*: EUR. *Ph.*1185. **III** *circumferință*: LXX *2Par.*4.2. **IV** *cerc* (de persoane), grup: LXX *Ps.*139.10.

[κυκλώω]

Κυκλώπειος, *α, ον adj.* **I** *cicloplic*: (d. *zidurile cetății Mykene*) Pi. *Fr.*169a7, EUR. *El.*1158. **II** *de ciclop, propriu ciclopilor*: PLUT. *M.*729d.

[Κύκλωψ]

Κυκλωπικῶς, *adv.* *în maniera ciclopilor, precum ciclopilor*: ARSTT. *EN*1180a28.

[Κύκλωψ]

Κυκλώπιον, *ου, τό subst.* *ciclop mic sau drag*: EUR. *Cyc.*266.

[dim. al lui Κύκλωψ]

Κυκλώπιος, *α, ον adj.* **I** *cicloplic*: (d. *zidurile cetății Mykene*) SOPH. *Fr.*227, EUR. *IA*265, id. *HF*15, γὰ *Κυκλωπία* EUR. *Or.*965 *tara ciclopilor* (sc. *Mykene*). **II** al *ciclopului, de ciclop*: (d. *fâlcile lui Polyphemos*) EUR. *Cyc.*92.

[Κύκλωψ]

Κυκλωπής, ίδος *adj.f.* (v. Κυκλώπιος) ciclo-
pic(ă): EUR. *IT*845.

[Κύκλωψ]

κύκλωσις, εως, ή *subst. I* (milit.) încercuire,
învăluire: THUC. 4.35, XEN. *HG*4.2.20, PLB.
3.65.6, PLUT. *Sull.*19.1, ἐπέκαμπτεν ὡς εἰς
κύκλωσιν XEN. *An.*1.8.23 *încerca să*
curbeze [linia frontului] ca pentru o încercuire.
II înconjurare, ocolire: PLUT.
*Flam.*4.4, **III** cerc, nimb: LXX *Sir.*43.12.

[κυκλόω]

κυκλωτός, ή, ὄν *adj.* rotunjit, rotund: (d. un
scut) AESCH. *Th.*540.

[κυκλόω]

Κύκλωψ, ὀπος, ὁ *subst.* {ep. dat. pl. Κυ-
κλώπεσσι Od. 1.71} (mitol.) ciclop (*urias*
cu un singur ochi în frunte): (frecv. pl.) OD.
9.106, HES. *Th.*139, Pi. *Fr.Dith.*70a, Κύ-
κλωπες δ' ὄνομα ἦσαν ἐπώνυμον, οὐνεκ' ἄρα
σφραων κυκλωτερής ὀφθαλμός ἐεις ἐνέκειτο
μετώπῳ HES. *Th.*144 *se numeau Ciclopi fi-*
încă aveau un singur ochi rotund în frunte;
(vechi locuitori ai Siciliei) THUC. 6.2, (d.
Polyrhemos, fiul lui Poseidon, orbit de
Odysseus) OD. 1.69, EUR. *Cyc.*26, THEOC.
11.7.

[κύκλος, ὄψ]

κύκνειος, α, ὄν *adj.* |fem. -ος LXX *4Mac.*
15.21] de lebădă: (prov.) τὸ κύκνειον [sc.
ἄσμα] ἐξηγήσαντες PLB. 30.4.7 *după ce au*
cântat cântecul de lebădă (sc. au făcut un
ultim apel, disperat).

[κύκνος]

κυκνό-μορφος, ὄν *adj.* cu înfățișare de le-
bădă *sau* cu păr alb ca de lebădă: (d. cele trei
Graiai) AESCH. *Pr.*795.

[κύκνος, μορφή]

κυκνό-περος, ὄν *adj.* (dub.) cu pene *sau*
aripi de lebădă: (d. Helena, născută din
Leda și Zeus, preschimbat în lebădă) EUR.
*Or.*1386.

[κύκνος, πτερόν]

κύκνος, ὄν, ὁ [ῦ, dar ὕ Pi. *O.2.*147, Theoc.
16.49] *subst.* (zool.) lebădă, *Cycnus olor*:
IL. 2.460, HES. *Sc.*316, PLAT. *R.*620a, (d.
cântecul pe care lebădă l-ar cânta înainte de
moarte) AESCH. *Ag.*1444, (consacrată lui
Apollon) AR. *Av.*870, PLAT. *Phd.*85b, (care
nu trebuie mâncată) LXX *Lev.*11.18.

[cf. sanscr. *śócati* „a lucii, a fi alb”]

κυκλώντι, part. prez. act. dat. sg. masc. de la
κυκλάω: IL. 5.903.

κῦλῖκεῖον, ὄν, τὸ *subst.* dulap în care se țin
vasele și paharele, bufet: AR. *Fr.*104, LUC.
*Lex.*7, LXX *1Mac.*15.32.

[κύλιξ]

κῦλῖκ-ήρῦτος, ὄν *adj.* care poate fi scos în
cupe, sc. din belșug: (sânge) CALL. *Fr.*773.

[κύλιξ, ἄρῦω]

κῦλίκιον, ὄν, τὸ [ῖ] *subst.* cupă mică: LXX
*Est.*1.7, IOS. *A12.*116.

[dim. al lui κύλιξ]

κῦλινδέω-ᾶ, vb. v. κυλίνδω

κῦλίνδησις, εως, ή *subst.* rostogolire, tăvă-
lire, învârtire: (fig.) διὰ τὴν ἐν τοῖς λόγοις
κῦλίνδησιν PLAT. *Soph.*268a *pentru că ar-*
gumentele se rostogolesc dintr-o parte în
alta; (peior.) κυλινδήσεις ἐν γυναίσις PLUT.
*Ant.*9.5 *învârtiri printre femeiuști.*

[κυλίνδω]

κῦλινδρικός, adv. ca un cilindru: PLUT.
*M.*682d.

[κυλινδρικός (< κύλινδρος)]

κῦλινδρο-ειδής, ἐς *adj.* cilindric: PLUT.
*Fr.*179.

[κύλινδρος, εἶδος]

κῦλινδρος, ὄν, ὁ *subst. I* cilindru: ARSTT.
*Pr.*913b37, PLUT. *M.*682d. **II** tăvălug, rulou,
sul: A.RH. 2.594.

[κυλίνδω]

κῦλίνδω, vb. |viit. -ίσω [ῖ], aor. ἐκύλισα; pas.
aor. ἐκυλίστην, pf. κεκύλισμαι |prez. ep.
poet. κυλίνδω, în proză și att. κυλινδέω-ᾶ
(v. tard. κῦλίω); impf. iter. med. 3pl. κυλι-
νδέσκοντο Pi. *P.*4.209; ep. aor. pas. 3sg. κυ-
λίστη Π. 17.99] **I** (*act.*) a rostogoli, a da de-
a dura: λεύκ' ὄστέα ... εἰν ἅλι κῦμα κυλίνδει
IL. 1.162 *talazul rostogolește în mare oasele*
lui albe; ἐκυλινδον οἱ βάρβαροι ὀλοιτρό-
χους ἀμαξιαίους XEN. *An.*4.2.3 *barbarii*
rostogoleau pietre cât roata unei căruțe;
(fig.) πῆμα θεός Δαναοῖσι κυλίνδει IL.
17.688 *zeul rostogolește (sc. face să cadă)*
o năpastă peste Danaî; γνώμαν κενεάν ...
κυλίνδει Pi. *N.*4.40 *frământă un gând de-*
șart. **II** (*med., pas.*) **I** a se rostogoli, a se tă-
văli: πέδονδε κυλίνδετο λᾶας OD. 11.598 *pi-*
atra se rostogolea până la câmpie; (de du-
rere) κυλινδόμενος κατὰ κόπρον IL. 22.414
τᾶνλίνδυ-σε ἐν βάλεγα; (la jocuri, într-un
accident) ἐκ ... διφρών κυλισθεῖς SOPH.
*El.*50 *rostogolii (= căzând de-a berbelea-*
cul) din car; (fig.) (d. suflet) ἐν πάσῃ ἀμα-
θία κυλινδουμένην PLAT. *Phd.*82e

*tävälindu-se într-o ignoranță totală. 2 a se învârti, a se roti: ὥσπερ ὁ κεραμεικὸς τροχὸς κυλίνδεται ARSTT. Mech.851b21 cum se învârtie roata olarului; (d. timp) κυλινδομένηαις ἡμέραιαις Pl. I.3.18 în rostogolirea zilelor. 3 a se învârti, a umbra de colo până colo: οἱ ἐν δικαστηρίοις ... κυλινδούμενοι PLAT. Tht.172c *cei care se învârt prin tribunale; (d. cuvinte) τοῦνομι' αὐτῆς ἐν ἀγορᾷ κυλίνδεται AR. V.492 numele ei este rostogolit în piață (sc. trece din gură în gură).**

[cf. κυλλός]

κύλιξ, ἴκος, ἡ [ῥ] *subst.* {poet. dat. pl. κυλίκεσσιν Sapph., Pi.} vas de băut (cu deschizătură largă, picior și două toarte); cupă (de vin), pocal, pahar: SAPPH. 2.14, PI. *Fr. Encom.* 124.4, HDT. 4.66, SOPH. *Ai.* 1200, (folosită în cadrul banchetelor) κύλικος ἐρπούσης κύκλω EUR. *Fr.* 468 *în timp ce cupra merge de jur împrejur (sc. trece de la unul la altul, în cerc); λέγειν ἐπὶ τῆ κύλικι PLAT. Smp.* 214b *a vorbi la un pahar (sau la prima-rea cupei).*

[et. nec., cf. κάλυξ]

κύλις, εως, ἡ *subst.* rostogolire, tăvălire, rotire: ARSTT. *Ph.* 201a18, PLUT. *M.* 638d, (d. astre) ARSTT. *Cael.* 290a10.

[κυλίνδω]

κύλισμός, οῦ, ὁ *subst.* NT *2Pt.* 2.22.

[κυλίνδω]

κύλιχνη, ης, ἡ *subst.* cupă mică, ulciacă (*pentru supă*): AR. *Fr.* 498.

[κύλιξ]

κύλιχνιον, ου, τό *subst.* cupă mică, borcănaș (*pentru unguente*): AR. *Eq.* 906.

[κύλιξ]

κύλιω, [ῥ] *vb.* I (*act.*) a rostogoli, a tăvăli: (d. scarabei) ἦν κυλίουσι κόπρον AR. *HA552a17 bălegarul pe care îl rostogolesc; (d. șerpi) ἐπὶ χθονὶ γαστέρας ... ἐκύλιον THEOC. 24.18 ἴσι τάρου πάντεcele pe pământ. II (med., pas.) 1 a se rostogoli, a se tăvăli, a se zvârcoli: ARSTT. *Cael.* 290a25, PLB. 26.1.14, (d. un posedat) ἐκύλιετο ἀφρίζων NT *Mc.* 9.20 *se zvârcolea făcând spume la gură. 2 a se roti: ARSTT. Po.* 1461b31. 3 a se învârti, a umbra de colo până colo: ARSTT. *Pol.* 1319a29.*

[κυλίνδω]

κυλλαίνω, *vb.* a încovoia, a apleca: (urechile) SOPH. *Fr.* 687.

[κυλλός]

κύλλαρος, ου, ὁ *subst.* (zool.) crab pustnic, *Paguridae sp.*: ARSTT. *HA530a12.*

[κυλλός]

κυλλᾶστις, ιος, ὁ *subst.* {ion. κυλλῆστις Hdt.} *kyllastis (pâine egipteană făcută din făină de alac):* HDT. 2.77, AR. *Fr.* 257.

[egipt. *kršt*]

κυλλο-ποδίον, ονος [ῥ] *adj.m.* |voc. κυλλοπόδιον| strâmb de picioare, șchiop: (epitet al lui Hephaistos) IL. 18.371.

[κυλλός, πούς]

κυλλός, ἡ, ὄν *adj.* strâmb, schilod; șchiop, olog, ciung: (d. mâini, picioare) πόδα ... κυλλόν AR. *Av.* 1379 *picioar strâmb; (com. d. un cerșetor) ἔμβαλε κυλλῆ AR. Eq.* 1083 *pune ceva în [mâna asta] schiloadă; (d. pers.) (subst.) κυλλούς NT Mt.* 15.30 *ciungi. [IE *kwel- „a întoarce”]*

κῦλ-οιδιάω-ῶ, *vb.* {ep. part. pl. κυλοιδιώωντες} a avea punși sub ochi; avea ochii umflați, învineții sau încercănați: (din cauza bătaii) AR. *Lys.* 472, (de iubire) THEOC. 1.38. [κύλον, οἰδέω]

κῦμα, ατος, τό *subst.* I 1 (frecv.) val, talaz, undă: ~ θαλάσσης IL. 15.381, πόντιον ~ EUR. *Hipp.* 736 *talaz al mării; Pi. O.* 10.9, AESCH. *Pers.* 90, (mai rar în proză) κατά ~ και άνεμον HDT. 4.110 *în voia valurilor și a vânturilor; (fig.) κοινὸν γάρ ἔρχεται κῦμι' Αἶδα Pi. N.* 7.30 *pentru toți deopotrivă vine valul lui Hades (sc. moartea); (d. o armată în mișcare) ~ χερσαῖον AESCH. Sept.* 64 *talaz de pulbere; ~ ... ἀνδρῶν AESCH. Sept.* 114 *val de bărbați; κακῶν ... ~ AESCH. Sept.* 758, EUR. *Ion* 927 *talaz de rele, val de nenorociri. 2 undă (de aer): PLUT. Pomp.* 25.13. 3 (arhit.) cimază: AESCH. *Fr.* 78. II 1 făt, prunc: AESCH. *Eu.* 659, EUR. *Fr.* 106. 2 rod, spor, vlăstar: (al pământului) AESCH. *Ch.* 128.

[IE *kuh- „a se umfla”, v. κεύω, κῶ]

κῦμαινω, *vb.* |viit. κυμᾶνω, aor. ἐκύμηνα, pf. inuz.; pas. aor. ἐκυμάνθη| I (*intrans.*) 1 a se învălura, a face valuri, a se ridica în tala-zuri, a se umfla: (d. mare) ἐπὶ πόντον ... κυμαίνοντα IL. 14.229 *pe marea vălurindă; Od.* 4.425, HES. *Op.* 390, (d. râuri și lacuri) PLAT. *Phd.* 112b, A.RH. 4.611. 2 a clocoti: (d. o oală de gătit) CALL. *Hec.fr.* 244. 3 a (se) undui, a ondula: (d. insecte, spec. omizi) κυμαίνουσι τῆ πορείᾳ ARSTT. *HA551b7 se*

*unduiesc în mers (= se deplasează prin mișcări ondulatorii); (d. rândurile unei armate) PLUT. Pomp.69.4. 4 (fig.) a fi gata să se dezlănțuie, a clocoti: σὸν δ' ἄνθος ἤβας ἄρτι κυμαίνει PI. P.4.158 ἐστὶν ἄβια ἐν floarea tineretῆii; κυμαίνοντ' ἔπη AESCH. Th.443 vorbe clocotitoare (sau îngâmfate); ἐκύμαινεν ἢ πὼλις PLUT. Pomp.53.5 cetatea clocotea. II (tranz.) a învălura, a învolbura: (mare) LUC. DMar.7.1, ὡς ποταμοὶ κυμαίνουσιν ὕδωρ LXX Jer.26.7 *precum râurile [își] învolburează apa;* (pas) PLUT. Ant.65.1.*

[κῦμα]

κύμανσις, εως, ἡ [ῦ] *subst.* unduire, ondulare: ARSTT. IA709a27.

[κυμαίνω]

κῦμάτιᾶς, ου, ὁ *adj.m.* {ion. κῦμάτης} I cu valuri, văluros: (d. mare, râuri) HDT. 2.111, AESCH. Supp.546. II care ridică valuri mari, furtunos: (vânt) HDT. 8.118.

[κῦμα]

κῦμάτιζομαι, *vb.* a fi mișcat *sau* ridicat de talazuri: (d. caracatițe) ARSTT. HA622a18.

[κῦμα]

κῦμάτιον, ου, τὸ *subst.* (arhit.) ondulație, cizmază; ciubuc: LXX Ex.25.11, IOS. AI12.64.

[κῦμα]

κῦμάτο-ἀγής, ἐς *adj.* care se sparge precum valurile: (d. nenorociri) SOPH. OC1243.

[κῦμα, ἄγνυμι]

κῦμάτο-ειδής, ἐς *adj.* precum valurile; vijelios, în rafale: (d. vânturi) ARSTT. Pr.942a6.

[κῦμα, εἶδος]

κῦμάτοεις, εσσα, ἐν *adj.* bătut de valuri: ARSTT. Fr.640.

[κῦμα]

κῦμάτο-πλήξ, ἡγος *adj.* bătut de valuri: (promontoriu) SOPH. OC1241.

[κῦμα, πλήσσω]

κῦμάτο-φθόρος, ου *adj.* care pradă prin valuri: (d. un vultur de mare) EUR. Fr.636.

[κῦμα, φθείρω]

κῦμάτώ-ῶ, *vb.* I (*act.*) a acoperi cu valuri, a învălura: (d. vânturi) PLUT. Alex.26.12, AESOP. 1.178. II (*med., pas.*) a se ridica în talazuri, a fi învălurat: (d. mare și râuri) THUC. 3.89, LUC. VH2.30.

[κῦμα]

κῦμάτ-ωγή, ἡς, ἡ *subst.* loc unde se sparg valurile; țarm: HDT. 4.196, LUC. Herm.84.

[κῦμα, ἄγνυμι]

κῦμάτῶδης, ἐς *adj.* |comp. -έστερος| bătut

de valuri: ARSTT. Pr.934b9, PLUT. Fab.6.3.

[κῦμα, -ῶδης]

κυμβάλιζω, *vb.* a cânta la cimbale: MEN. Fr.326, LXX 2Ezr.22.27.

[κῦβαλον]

κῦμβᾶλον, ου, τὸ *subst.* |var. κύμβαλος Call. Iamb.fr.194.106| (muz.) cimbal, chimval (*instrument muzical compus din două talere de aramă care erau lovite unul de altul*): (frecv. pl.) AESCH. Fr.451, MEN. Fr.245.3, αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν κυμβάλοις εὐήχοις LXX Ps.150.5 *laudafi-L în chimvale bine răsunătoare;* (sg.) XEN. Eq.1.3, NT 1Cor.13.1.

[κῦμβη]

κῦμβᾶχος, ου *adj.* cu capul înainte: ἔκπεσε δίφρου ~ IL. 5.586 *căzu din car cu capul înainte.* // **κῦμβᾶχος**, ου, ὁ *subst.* creastă (a coifului): IL. 15.536.

[cf. κύ(μ)βη, κυβιστάω]

κῦμβη, ἡς, ἡ *subst.* vas, cupă; barcă: SOPH. Fr.127.

[et. nec., prob. împrumut; cf. κόπη]

κυμβίον, ου, τὸ *subst.* cupă mică: DEM. 21.158.

[κῦμβη]

κῦμινδῖς, ἰδος, ὁ, ἡ [ῦ] *subst.* (ornit.) kymindis (numele unei păsări necunoscută, poate o specie de huhurez, uliu sau cuc): χαλκίδα κικλήσκουσι θεοὶ, ἄνδρες δὲ κῦμινδιν IL. 14.291 *zeii o numesc chalkis, iar oamenii kymindis;* AR. Av.1181, PLAT. Cra.392a, ARSTT. HA615b6.

[et. nec.]

κῦμῖνον, ου, τὸ [ῦ] *subst.* (bot.) chimen, chimion: MEN. Fr.1025, LXX Is.28.25, NT Mt.23.23, (prov.) καταπρῖεν τὸ κῦμινον THEOC. 10.55 *a tăia [boaba de] chimen (sc. a fi zgârie-brânză, calic).*

[cf. ebr. *kammōn* (כָּמּוֹן), acadiană *kamūnu*]

κῦμῖνο-πρίστης, ου, ὁ *adj.m.* care taie cu ferăstrăul (până și boaba de) chimen, sc. zgârie-brânză, calic, zgârcit: ARSTT. EN1121b27, PLUT. M.632c.

[κῦμῖνον, πρίω]

κῦμῖνο-πριστο-καρδᾶμο-γλύφος, ου *adj.* (com.) care taie cu ferăstrăul (până și boaba de) chimen și răzuiește cresonul, sc. mare zgârie-brânză, un calic și jumătate: AR. V.1357.

[κῦμῖνον, πρίω, κάρδαμον, γλύφω]

κῦμο-δέγμων, ου *adj.* care primește talazurile, bătut de valuri: (țarm) EUR. Hipp.1173.

[κῦμα, δέχομαι]

κῶμό-κτυπος, *ov adj.* cu valuri care bat *sau* bătut de valuri: (d. mare) EUR. *Hyps.fr.* I,ii,28.

[κῶμα, κτύπος]

κῶνα, *v. κύων*

κῶναγ-, *v. κυνηγ-*

κυν-άγχι, *ης, ή subst. (med.)* angină canină: ARSTT. HA604a5.

[κύων, άγχω]

κυν-άγωγός, *οῦ, ό subst.* conducător al câinilor (*la vânătoare*): XEN. *Cyn.*9.2, ARR. *Cyn.*7.5.

[κύων, άγω]

κυν-άκανθα, *ης, ή [άκ] subst. (bot.)* trandafir sălbatic, măceș: ARSTT. HA552b3.

[κύων, άκανθα]

κυν-άλώπηξ, *εκος, ή subst. (com.)* câine-vulpe, șacal: (fig. d. oameni șireți și nerușinați) AR. *Eq.*1067, id. *Lys.*957, (d. cinici) LUC. *Peregr.*30.

[κύων, άλώπηξ]

κυνά-μυια, *ας, ή subst. (injur.)* cățea-muscă, muscă câinească, *sc.* nerușinată și obraznică: (d. Athena) IL. 21.394, (d. Afrodita) id. 21.421.

[κύων, μυϊα]

κυνάρα, *ας, ή [νά] subst.* |var. κύναρος άκανθα Soph. *Fr.*718| (bot.) anghinare *sau* trandafir sălbatic, măceș: SOPH. *Fr.*348.

[cf. κινάρα]

κυνάριον, *ου, τό subst. I* cățeluș(ă), cățelândru: PLAT. *Euthd.*298d, XEN. *Cyr.*8.4.20, NT *Mt.*15.26. **II** câine: PLUT. *Arat.*5.5.

[dim. al lui κύων]

κυναρος, *v. κυνάρα*

κυνάς, *άδος adj.f.* de câine: *έν ταϊς κυνάσιν ήμέραις* PLUT. *M.*380d *ίν zilele caniculare* (*sc.* *ίν perioada 22 iulie - 23 august*). // (subînț. θριξ sau δορά) **κυνάς**, *άδος, ή subst.* păr *sau* piele de câine: (peior. d. o lână de proastă calitate) THEOC. 15.19.

[κύων]

κυνάω-ω. *vb.* a face pe câinele; a se purta ca un (filosof) cinic: (glum.) LUC. *Demon.*21.

[κύων]

κυνέη, *ης, ή subst.* |att. contr. κυνή, -ής| **I** piele de câine; *ext.* coif, cască (*din piele, din metal sau din lemn*): *άμφι δέ οί κυνέην κεφαλήφιν έθηκεν* IL. 10.257 *ίν cap își puse un coif din piele de taur*; ~ *πάγγαλκος* OD. 18.378 *un coif cu totul de aramă*; *κυνέην ... άδάμαντος* HES. *Sc.*136 *coif de otel*; *κυνέας*

ξυλίνας HDT. 7.78 *căști de lemn*; *κυνᾶς ... Βοιωτίας* DEM. 59.94 *coifuri beoțiene*; (spec.) *Άϊδος ~* IL. 5.845, HES. *Sc.*227, PLAT. *R.*612b *casca lui Hades* (care îl făcea invizibil pe cel care o purta). **II** pălărie: *ήλιοστερής ... κυνή Θεσσαλίσ* SOPH. *OC*314 *pălărie thessaliană, care apără de soare*.

[κύνεος (< κύων)]

κύνεος, *α, ον adj.* de câine, câinesc: (curea, lesă) AR. *V.*231, *θάνατος ... ~* AR. *V.*898 *moarte de câine* (*sc.* *groaznică*); *τὰ κύνεια* AR. *Eq.*1399 *carne de câine*.

[κύων]

κύνεος, *α, ον [ῶ] adj.* de câine; (fig.) nerușinat, neobrăzat: IL. 9.373, HES. *Op.*67, A.RH. 3.641.

[κύων]

κυνέω, *vb.* |impf. κύνεον, viit. κυνήσομαι, aor. εκύσα| {ep. impf. 3sg. κύνει Od. 4.522, 3pl. κύνεον Od. 21.224; aor. 3sg. εκυσσε Il. 8.371, κύσε [ῶ] Il. 6.474, κύσσε Od. 16.15} *a săruta*: *φίλον υἷον έπει κύσε* IL. 6.474 *după ce își sărută fiul*; *λάβε γούνατα και κύσε χεῖρας* IL. 24.478 *prinde genunchii și [ii] sărută mâinile*; (+ ac. dublu) *κύσσε δέ μιν κεφαλήν* OD. 16.15 *il sărută pe cap*; (+ ac. și gen.) *μιν ... χεῖρὸς κύσεν* A.RH. 1.313 *ii sărută mâna*; (fig.) <ou> *κυνήσομαι* *τοιόνδε πῶμα*; EUR. *Cyc.*172 *nu voi „pupa” o asemenea băutură?*

[IE *ku(e)s- „a săruta”, cf. hitită *kuwaššanzi* „(ei) sărută”]

κυνή, (contr.) *v. κυνέη*

κυνηγέσιον, *ου, τό subst. I* echipă de vânătoare, *haită* de câini de vânătoare: HDT. 1.36, XEN. *Cyn.*10.4, (d. lupi) ARSTT. HA594a31. **II** vânătoare (cu câini): *έξιέναι ... έπι τὸ ~* XEN. *Cyn.*6.10 *a merge* (*sau a ieși la vânătoare*; (pl) EUR. *Hipp.* 224, ISOC. 7.45, (pl.) *ώσπερ έν θήραις και κυνηγεσίους* PLUT. *Pomp.*51.2 *intocmai ca la vânători cu câini*; (fig.) (cu aluzie erotică) *άπο κυνηγεσίου τού περι την Άλκιβιάδου ώραν* PLAT. *Prt.*309a *de la o vânătoare după frumusețea lui Alkibiades* (*sc.* *a frumosului Alkibiades*). **III** teren de vânătoare: XEN. *Cyn.*6.11.

[κυνηγεία]

κυνηγέσσω, *vb.* |conjct. aor. κυνηγέσω| {att. κυνηγέττω} *a vâna*: SOPH. *Fr.*314.50.

[κυνηγέτης, cf. κυνηγετέω]

κύνηγετέω-ᾶ, *vb.* {dor. κυνᾱγετέω} **I** a vâna, a merge la vânătoare (cu câini): AR. *Eq.*1382, XEN. *Cyn.*5.34, (+ ac.) ~ τὸν ὄν PLB. 31.14.3 *a vâna mistrefi.* **II** (fig.) a vâna, a fi pe urmele (cuiva): SOPH. *Ai.*5, (+ ac.) τοὺς ἐκφεύγοντας ἐκυνηγέτουσ AP. *BC*4.129 *ii vânau pe fugari.*

[κυνηγέτης]

κύνηγέτης, ου, ὁ *subst.* {dor. κυνᾱγέτης} vânător: OD. 9.120, EUR. *HF*860, PLAT. *R.*432b, XEN. *Cyn.*6.11, (fig.) (d. un sportiv în căutarea premiilor) οὐκ ἄμμορος ἀμφὶ πάλα κυναγέτας PI. *N.*6.14 *un vânător nu fără noroc la luptă.*

[κύων, ἄγω]

κύνηγετικός, ή, ὄν *adj.* **I** de vânătoare, vânătorească; referitor la vânătoarea (cu câini): (câine) PLUT. *M.*226a. // **Κυνηγετικός**, ὁ *subst.* tratat despre vânătoare(a cu câini): XEN. *Cyn*1.1t, ARR. *Cyn.*1.1t. **II** pasionat de vânătoare: PLUT. *M.*619a. // **κυνηγετικός**, ὁ *subst.* vânător (*sau* crescător de câini): PLAT. *Euthphr.*13a, PLUT. *Fab.*20.4. // **κυνηγετική**, ή *subst.* arta vânătorii (*sau* a creșterii câinilor): PLAT. *Euthphr.*13a.

[κυνηγέτης]

κύνηγία, ας, ή *subst.* {dor. κυνᾱγία} vânătoare (cu câini): EUR. *Ba.*339, ARSTT. *Rh.*1371a5, PLB. 8.25.4, (fig.) SOPH. *Ai.*37.

[κυνηγός]

κύνηγιον, ου, τό *subst.* **I** vânătoare: PLB. 10.22.4. **II** scenă de vânătoare: (d. o sculptură) PLUT. *Alex.*40.5. **III** vânat, pradă: LXX *Sir.*13.19.

[κυνηγός]

κύνηγός, οὔ, ὁ, ή *subst.* {dor. κυνᾱγός} vânător: AESCH. *Ag.*695, EUR. *Hipp.*1397, ARSTT. *HA*579b28 PLB. 31.14.5, LXX *Gen.*10.9, (adj.) τὴν κυναγὸν Ἄρτεμιν SOPH. *El.*563 *vânătoreasa Artemis.*

[κύων, ἄγω]

κύνηδόν, *adv.* ca un câine, câinește: SOPH. *Fr.*722, AR. *Eq.*1033, *Nu.*491, LUC. *Tim.*54.

[κύων, -δον]

κύν-ηλιάσια, ας, ή *subst.* {ep. κύνηλιάση}

vânătoare cu câini: CALL. *Dian.*217.

[κύων, ἐλαύνω]

κύνη-ποδες, ὶων, οἱ *subst.* chișite (*încheietura a piciorului, deasupra copitei, la cai*): XEN. *Eq.*1.4.

[κύων, πούς]

Κύνθος, ου, ὁ *subst.* Kynthos (*munte pe in-*

sula Delos). // **Κύνθιος**, α, ον *adj.* kynthian, din Kynthos: AR. *Nu.*596, (epitet al lui Apollon) CALL. *Del.*10. // **Κυνθιάς**, ἄδος *adj.f.* de pe muntele Kynthos: (capre) CALL. *Dian.*61.

κύνιδιον, ου, τό *subst.* cățel, cățeluș: AR. *Ach.*542, PLAT. *Euthd.*298e, XEN. *Oec.*13.8, ARSTT. *Rh.*1406b28.

[dim. al lui κύων]

κύνίζω, *vb.* a trăi ca un câine; a deveni (filosof) cinic: LUC. *Peregr.*43.

[κύων]

κύνικλος, ου, ὁ *subst.* iepure de vizuină: PLB. 12.3.10.

[lat. *cuniculus* „iepure”]

κύνικός, ή, ὄν *adj.* **I** de câine, câinesc: PLUT. *M.*133b. **II** (fig.) căinos: (d. pers.) LXX *IRg.*25.3. **III** (filos.) cinic: ὁ ~ Διογένης PLUT. *M.*107e *Diogenes Cinicul*; παρησίαν κυνικήν PLUT. *M.*69c *gura slobodă a cinicilor*; (subst.) LUC. *Merc.*Cond.34.

[κύων]

κυνικῶς, *adv.* |comp. -ώτερον| ca un câine; (în chip) cinic, fără rușine: PLUT. *M.*601e.

[κυνικός]

κύνισκη, ης, ή *subst.* cățelușă: AR. *Ra.*1360.

[κύων]

κύνισμός, οὔ, ὁ *subst.* purtarea *sau* doctrina filosofilor cinici; cinism: LUC. *BisAcc.*33.

[κύνίζω]

κύνό-δηκτος, ον *adj.* cauzat de mușcătura unui câine: (râni) ARSTT. *HA*630a8.

[κύων, δάκνω]

κύν-όδους, δοντος, ὁ *subst.* dinte canin: (d. animale) XEN. *Eq.*6.8, ARSTT. *HA*501b7, (d. oameni) ARSTT. *Phgn.*811a 23.

[κύων, ὀδούς]

κύνο-δρομέω-ᾶ, *vb.* a alerga *sau* a vâna cu câini: XEN. *Cyn.*6.17, ἐκνυδρομοῦμεν ἀλλήλους ζητοῦντες XEN. *Smp.*4.63 *ne urmăream unul pe altul precum câinii la vânătoare.*

[κύων, δραμεῖν]

κύνοδρομία, ας, ή *subst.* {ion. κυνοδρομίη} vânătoare cu câini: CALL. *Dian.*106.

[κύνοδρομέω]

κύνο-ειδής, ἑς *adj.* |comp. -έστερος| asemănător unui câine, ca de câine: ARSTT. *HA*502a21.

[κύων, εἶδος]

κύνο-θαρσής, ἑς *adj.* neobrăzat *sau* nerușinat ca un câine: THEOC. 15.53.

[κύων, θάρσος]

κῦνο-θρασής, ἐς *adj.* v. κυνοθρασής; AESCH. *Supp.* 758.

[κύων, θρασύς]

κῦνο-κέφαλος, ου, ὁ *subst.* I (pl.) cinocefali (*ființe legendare cu cap de câine, în Libya*): HDT. 4.191. II (zool.) babuin (*maimuță cinocefală*): PLAT. *Th.* 161c, ARSTT. *HA* 502a19. III cinocefal (*divinitate egipteană cu trup de om și cap de câine, Anubis*): LUC. *Tox.* 28.

[κύων, κεφαλή]

κῦνο-κλόπος, ου, ὁ *subst.* hoț de câini: AR. *Ra.* 605.

[κύων, κλέπτω]

κῦνο-κοπέω-ῶ, *vb.* [viit. -ήσω] a bate ca pe un câine: AR. *Eq.* 289.

[κύων, κόπτω]

κυνό-μυια, ας, ἡ *subst.* muscă câinească, tăun: LXX *Ex.* 8.17, id. *Ps.* 77.45 LUC. *Gall.* 31.

[κύων, μυῖα, cf. κυνάμυια]

κῦνο-πρόσωπος, ου *adj.* cu chip de câine: LUC. *DMar.* 7.2.

[κύων, πρόσωπον]

κῦνο-ραιοτής, οῦ, ὁ *subst.* (entom.) parazit (al câinelui); căpușă sau purice: OD. 17.300, ARSTT. *HA* 557a18, (la vulpi) id. *Rh.* 1393b26.

[κύων, ραίω]

κυν-ορτικός, ἡ, ὄν *adj.* care stârmește câinii: (fluierătură) SOPH. *Fr.* 314.173.

[κύων, ὄρνυμι]

κυνός, gen. sg. de la κύων:

Κυνόσαργες, ους, τό *subst.* Kynosarges (*loc în Atena, închinat lui Heracles, unde se afla un templu și un gymnasium*): HDT. 5.63, DEM. 23.213, PLUT. *Them.* 1.3.

κυνός-βᾶτος, ου, ἡ *subst.* (bot.) trandafir sălbatic, *Rosa sempervirens*: ARSTT. *Fr.* 561, THEOC. 5.92, PLUT. *M.* 294e.

[κύων, βᾶτος]

κυνός-ουρος, ου *adj.* nefecundat, limpede: (ουᾶ) ARSTT. *HA* 560a5.

[κύων, οὐρά]

κῦνο-σπάρακτος, ου [ᾶρ] *adj.* sfâșiat de câini: SOPH. *Ant.* 1198.

[κύων, σπαράσσω]

κυνούχος, ου, ὁ *subst.* sac de vânătoare (*făcut din piele de vițel, în care erau cărate plasele de vânătoare*): XEN. *Cyn.* 2.9.

[κύων, ἔχω]

κυνό-φρων, ου *adj.* [gen. -ονος] (d. o femeie)

cu inimă de cățea, nerușinată ca o cățea: AESCH. *Ch.* 621.

[κύων, φρήν]

κύντατος, η, ου *adj.* (superl.) v. κύντερος

κύντερος, α, ου *adj.* |var. κυντερότερος Aesch. *Fr.* 432| (comp. al lui κύων) mai câinos; sc. mai nerușinat, mai neobrăzat, mai sfruntat; mai rău, mai cumplit: IL. 8.483, OD. 7.216, οὐκ ... κύντερον ἄλλο γυναικός OD. 11.427 *nu e nimic mai nerușinat ca femeia*; κύντερον ἄλλο ποτ' ἔτλης OD. 20.18 *ai suferit cândva altceva mai sfruntat*; ἄλλα δ' ὄπαζον κύντερα A.RH. 4.921 *îi așteptau însă alte [lucruri] mai rele*. // (superl.) **κύντατος**, η, ου *adj.* |var. κυντότατος Arstt. *Fr.* 77| cel mai nerușinat, cel mai sfruntat; cel mai rău, cel mai cumplit: (d. pers.) A.RH. 3.192, μερμήριζε ... ὅ τι κύντατον ἔρδοι IL. 10.503 *cugeta ce lucru [cât mai] sfruntat să facă*; τὰ κύντατ' ἄλγη κακῶν EUR. *Supp.* 807 *cele mai cumplite dureri*.

[κύων]

κύνωδης, ες *adj.* |comp. -έστερος Arstt. *HA* 502b24| asemănător unui câine: ARSTT. *GA* 746a35.

[κύων, -ωδης]

κύν-ῶπις, ου *adj.m.* |voc. -ῶπα| cu privire de câine; sc. nerușinat, neobrăzat: IL. 1.159.

[κύων, ὄψ]

κύν-ῶπις, ιδος *adj.f.* cu privire de cățea; sc. nerușinată, neobrăzată, sfruntată: IL. 3.180, OD. 4.145, (d. Erinii) EUR. *Or.* 260.

[κύων, ὄψ]

κύνον, voc. sg. de la κύων.

κύος, εος-ους, τό *subst.* făt: AR. *Fr.* 609.

[κυέω]

κῦο-φορέω-ῶ, *vb.* a purta făt în pân-tece, a fi însărcinată: LXX *Ec.* 11.5, LUC. *DDeor.* 5.2.

[κύος, φέρω]

κῦοφορία, ας, ἡ *subst.* purtare de făt în pân-tece, sarcină: LXX *4Mac.* 15.6.

[κυοφορέω]

κῦπάρισσῖνος, η, ου *adj.* {att. κυπαρίττινος} de chiparos, din lemn de chiparos: OD. 17.340, PI. *P.* 5.39, THUC. 2.34, PLAT. *Lg.* 741c, XEN. *An.* 5.3.9, PLB. 10.27.10.

[κυπάρισσος]

κῦπάρισσ-όροφος, ου *adj.* cu acoperiș sau tavan din lemn de chiparos: EUR. *Hyps.* *Fr.* 58.10.

[κυπάρισσος, ὄροφος]

κῦπάρισσος, ου, ἡ [ᾶ] *subst.* {att. κυπάριτ-

τος} chiparos, *Cupressus sempervirens*: OD. 5.64, PI. *Fr.Pae.52d.51*, HDT. 4.75, THEOC. 11.45, (fig.) ἔστησεν οὐρὰν ὡς κυπάρισσον LXX *Iov40.17 și-a ridicat coada precum chiparosul* (sc. drept în sus).

[cuvânt de substrat, împrumut mediteranean, cf. lat. *cupressus* „chiparos”, ebr. *gōfer* (גֹּפֶר)]

κυμαριττ-, (att.) v. κυπαρισσ-

κύπασσις, εως, ὁ [ῥ] *subst.* tunică scurtă (purtată de bărbați sau de femei): AR. *Fr.519*.

[împrumut din Anatolia]

κύπειρον, ου, τό *subst.* (bot.) plantă semi-acvatică din familia ciperaceelor, *Cyperus longus, rotundus*: IL. 21.351, OD. 4.603.

[cuvânt de substrat]

κύπειρος, ου, ὁ [ῥ] *subst.* v. κύπειρον: AR. *Ra.243*, THEOC. 1.106.

κύπελλον, ου, τό [ῥ] *subst.* cupă, pocal (vas cu două toarte și cu gura largă, folosit mai ales pentru băut): IL. 1.596, (de aur) id. 3.248, κύπελλα οἴνου IL. 4.345 *cupe cu vin*. [cuvânt de substrat, împrumut, cf. lat. *cūpa* „cupă”, sanscr. *kūpa*-]

κύπερος, ου, ὁ *subst.* (ion.) v. κύπειρος, κύπειρον: HDT. 4.71, PLUT. *M.383e*.

κυπρίζω, vb. a înflori: LXX *Cânt.2.13*.

[κύπρος]

κυπρίνος, ου, ὁ *subst.* (iht.) crap: ARSTT. *HA533a29*.

[κύπρος]

Κύπριος, α, ον *adj.* din Cipru, cipriot: (orașe) AESCH. *Pers.891*, (subst.) οἱ Κύπριοι HDT. 1.105, THUC. 1.112 *ciprioții*. // **Κυπρία**, ας, ἡ *subst.* Kypria, zeița din Cipru: (d. Afrodita) PI. *O.1.75*. // **Κύπρια** (ἔπεα), τά *subst.* Kypria, Cipriile (*poem epic*): HDT. 2.117, ARSTT. *Po.1459b2*.

[Κύπρος]

Κύπρις, ἴδος, ἡ [ῥ, ῶ] *subst.* |ac. Κύπριν II. 5.330 sau Κύπριδα II. 5.458; voc. Κύπρι Sapph. 2.13| I Kyptris, zeița din Cipru (Kypros) (*epitet al Afroditei*): IL. 5.330, SAPPH. 5.1, AESCH. *Sept.140*, SOPH. *Tr.497*, THEOC. 1.95. II (fig.) dragoste, iubire, pasiune: AESCH. *Pr.864*, EUR. *Ba.773*, AR. *Ec.722*, διὰ μίαν γυναῖκα καὶ μίαν Κύπριν EUR. *Tr.368 de dragul unei singure femei și al unei singure iubiri*.

[Κύπρος]

κυπρισμός, οῦ, ὁ *subst.* înflorire: (d. măslin

sau vița-de-vie) LXX *Cânt.7.13*.

[κυπρίζω]

Κυπρο-γενής, ἔς *adj.* |ac. -γενέα Hes. *Th.199*| născut(ă) în Cipru (Kypros): (*epitet al Afroditei*) Hes. *Th.199*, PI. *O.10.105*. // **Κυπρογένεια**, ἡ *adj.f., subst.* {eol. Κυπρογένεια Sapph. 22.16} zeița născută în Cipru (Kypros), sc. Afrodita: SAPPH. 134.1, PI. *P.4.216*, PLUT. *Art.28.5*, (*adj.*) AR. *Lys.551*.

[Κύπρος, γίγνομαι]

Κυπρόθε, adv. din Cipru (Kypros): CALL. *Car.384.50*.

[Κύπρος, -θε]

κύπρος, ου, ἡ *subst.* (bot.) cipru, henna, *Lawsonia inermis*: LXX *Cânt.1.14*, IOS. *BI4.469*.

[ebr. *koper* (קֹפֶר)]

Κύπρος, ου, ἡ *subst.* Cipru (Kypros) (*insulă în estul Mării Mediterane, aproape de Asia Mică*): OD. 8.362, HDT. 1.72, THUC. 1.94.

[et. nec., cf. lat. *cuprum* „aramă”]

κυπτάζω, vb. |aor. ἐκύπτασα| a se tot apleca; a-și face de lucru, a trebălui: (περί + ac.) τί κυπτάζεις ἔχων περι τὴν θύραν; AR. *Nu.509 ce trebăluiești pe la ușă?*; (com. cu aluzii sexuale) περί τὸν ἄνδρ' ἐκύπτασεν AR. *Lys.17 s-a tot „aplecat” după bărbat*; (d. cei care pradă morții, din lașitate, ca pretext pentru a nu lupta) ὅταν περι τὸν θενεῶτα κυπτάζωσι PLAT. *R.469d când se tot apleacă asupra leșurilor*; (abs.) PLAT. *Amat.137b*.

[κύπτω]

κύπτω, vb. |viit. κύψω, aor. ἔκυψα, pf. κέκυψα| I a se apleca (înainte), a se lăsa în jos, a se îndoii: IL. 4.468, ὅσάκι γὰρ κύψει' ὁ γέρον πιέειν μενεαίων OD. 11.585 *ori de câte ori bătrânul se apleca dornic să bea*; ἔθει κύψας AR. *Ra.1091 alerga [cu capul] aplecat*; κεκυφότες εἰς γῆν καὶ εἰς τραπέζας PLAT. *R.586a aplecați spre pământ și spre mese*; ~ τὰς πύλας ... διεξιῶν XEN. *Mem.3.9.7 a se apleca pentru a trece poarta*; (în semn de respect) κύψαντες προσεκύνησαν αὐτῷ LXX *Gen.43.28 s-au aplecat și s-au închinat în fața lui*. II a-și (a)pleca capul sau ochii: (de durere) ἔκυψε ἐς τὴν γῆν HDT. 3.14 *își plecă [ochii] spre pământ*; (de rușine) AR. *Eq.1354*. III a se încovoia: κέρεια κεκυφότα ἐς τὸ ἔμπροσθε

HDT. 4.183 *coarne încovoiate înainte.*

[v. κυφός; cf. sanscr. *kubhrá-*]

Κυρβας, αντος, ὁ *subst.* v. Κορύβας
κυρβασία, ας, ἡ *subst.* (la persi și la alte po-
proare orientale) acoperământ de cap cu vârf
ascuțit; bonetă, tiară, turban: HDT. 5.49, id.
7.64, (fig., d. creasta cocoșului) AR. *Av.*487.
[împrumut dintr-o limbă orientală, cf. hitită
kurpiši- „coif”]

κύρβις, εως, ὁ *subst.* [frecv. pl. κύρβεις] {ion.
ac. pl. κύρβιας A.Rh. 4.280} **I** (la Atena) (pl.)
table (*dispuse sub forma unei piramide rota-
tive cu trei fețe, din lemn sau de piatră, pe
care erau scrise vechile legi*): AR. *Av.*1354,
LYS. 30.17, PLAT. *Plt.*298e, ARSTT. *Ath.*7.1,
PLUT. *Sol.*25.2. **II** (fig.) tablă de legi ambu-
lantă: (com. d. un avocat) AR. *Nu.*448.

[et. nec.]

κυρεία, v. κυρία¹

κύρεω-ῶ, vb. [impf. ἐκύρουν, viit. κυρήσω,
aor. ἐκύρησα, pf. κεκύρηκα] {poet. aor. 3sg.
κύρησε Pi. *I.*6.36} (poet.) **I** a nimeri, a da
de, a afla, a găsi (din întâmplare): (+ ac.)
κακὸς οὐ κεκλήθη βίον εὖ κυρήσας AESCH.
*Th.*699 *nu vei fi numit laș dacă găsești o
cale cinstită să rămâi în viață*, επ' ἀκταῖς νιν
κυρῶ θαλασσίας EUR. *Hec.*698 *I-am găsit
pe fărmlul mării*; (+ gen.) κύρησεν
δαινυμένων Pi. *I.*6.36 *i-a găsit ospătându-
se*. **II** a obține, a primi, a dobândi, a reuși, a
avea parte de: (+ gen.) κυρήσει νοστήμιου
σωτηρίας AESCH. *Pers.*797 *va reuși să se
intoarcă și să se salveze*; ταφῆς κυρήσαι
HDT. 2.136 *a avea parte de înmormântare*;
ἀτιμίης δὲ πρὸς ὑμέων κυρήσας HDT. 7.158
deși am primit dispreț din partea voastră;
βίου λῶονος ... κυρήσαι SOPH. *OT*1514 *a
nimeri o viață mai fericită*. **III** a se întâm-
pla, a-i fi dat: (+ dat.) SOPH. *OC*1290, θανεῖν
μοι ξυντυχία κρείσσω ἐκύρησεν EUR.
*Hec.*215 *a muri, pentru mine, este o soartă
mai bună*. **IV** a se afla, a se găsi, a se întâm-
pla (să fie), a fi: καλῶς ... κυρεῖ AESCH.
*Th.*23 *merge bine*; (+ part.) σεσωμένος
κυρεῖ AESCH. *Pers.*503 *a reușit să scape* (= *se
află în siguranță*); ζῶν κυρεῖ SOPH.
*Ph.*444 *se află în viață* (= *e viu, trăiește*);
(fără part.) ποῦ μοι γῆς κυρεῖ τῆς Τρωάδος;
SOPH. *Ai.*984 *unde pe pământul Troiei* (= *în
ce parte a Troadei*) *se află?* **V** a fi în legă-
tură cu, a duce la: τὰ πρὸς διαβολὴν
κυροῦντα PLB. 12.15.9 *aspectele care duc*

la calomnie.

[κύρω]

κύρηβάζω, vb. [viit. -άσω] a împunge (cu
coarnele): (fig., d. pers.) AR. *Eq.*272.

[v. κυρίσω]

κύρηβια, ων, τὰ *subst.* tărațe: AR. *Eq.*254.

[et. nec.]

κύρηβιο-πώλης, ου, ὁ *subst.* negustor de tă-
rațe: EUR. *Fr.*696.

[κυρήβια, πώλης]

Κυρηναϊκός, ἡ, ὄν *adj.* din Kyrene, kyrenaic
(cirenaic): IOS. *Vit.*15, (subst.) (d. filosofi)
PLUT. *M.*674a.

[Κυρήνη]

Κυρηναίος, η, ον *adj.* din Kyrene, kyrenaic
(cirenaic): HDT. 2.96.

[Κυρήνη]

Κυρήνη, ης, ἡ [ῶ, ῶ] *subst.* {dor. Κυράνα} **I**
Kyrene (*cetate grecească în nordul Africii*):
Pi. *P.*4.2, HDT. 2.181, THUC. 1.110. **II** Ky-
rene (*nimfă*): HES. *Fr.*215, Pi. *P.*4.261.

κυρία¹, ας, ἡ *subst.* [var. κυρεία Plb. 6.11a.4]
autoritate, putere (deplină), stăpânire, con-
trol: ARSTT. *Mir.*837a5, (+ gen.) ἡ σύγκλητος
... ἔχει τὴν τοῦ ταμείου κυρίαν PLB. 6.13.1
*senatul are puterea deplină asupra tezauru-
lui public*; (περί + gen.) PLB. 6.14.10.

[κύριος]

κυρία², ας, ἡ *subst.* stăpână: LXX *Gen.*16.4.

[κύριος]

κυριακός, ἡ, ὄν *adj.* al Domnului: κυριακὸν
δεῖπνον NT *ICor.*11.20 *Cina Domnului*; ἐν
τῇ κυριακῇ ἡμέρᾳ NT *Ap.*1.10 *în ziua Dom-
nului* (sc. *duminică*).

[κύριος]

κυρεία, ας, ἡ *subst.* domnie, stăpânire: NT
*Iuda*8, (pl.) id. *Col.*1.16.

[κύριος]

κύριεῶ, vb. **I** a avea putere sau autoritate
(peste), a domni, a stăpâni, a fi stăpân
(peste): (+ gen.) XEN. *Mem.*2.6.22, ARSTT.
*EN*1160b35, NT *Lc.*22.25, τοὺς κυριεύον-
τας τῆς τε Ἀσίας πάσης καὶ τῆς Εὐρώπης
XEN. *Mem.*3.5.11 *cei care stăpâneau în-
treaga Asie și Europa*; καὶ αὐτὸς σου κυρι-
εῦσει LXX *Gen.*3.16 *și el* (sc. *bărbatul*) *îți
va fi stăpân*; (abs.) (filos.) ὁ κυριεῶν
(λόγος) PLUT. *M.*133c, LUC. *Vit.*Auct.22 *ra-
ționamentul dominant* (sau *stăpânitorul*);
(pas.) ARSTT. *Mir.*838a10, LXX *Is.*14.2. **II** a
lua în stăpânire, a pune stăpânire pe: (+
gen.) PLB. 1.7.11, χρημάτων ἀφθόνων

ἐκυρίευσεν PLUT. *Ages.9.3 a pus stăpânire pe bogății nenumărate.*

[κύριος]

κύριο-κτόνος, ον *adj.* ucigaș de stăpân, regicid: IOS. *A17.51.*

[κύριος, κτείνω]

κύριος, α, ον [ῶ] *adj.* [fem. -ος Eur. *Heraclea.143, Arstt. Pol.1306b20*; comp. -ώτερος, superl. -ώτατος] **I** (d. pers.) care are putere sau autoritate (peste); stăpân, suveran: (+ gen.) Ζεὺς ὁ πάντων ~ Pl. *I.5.53 Zeus, care le stăpânește pe toate*; κυριώτατοι τοῦ ἱεροῦ ἦσαν Ἀργεῖοι THUC. 5.53 *argeienii aveau autoritatea supremă asupra templului*; κυρίουσ εἶναι εἰρήνης καὶ πολέμου XEN. *HG2.2.18 a avea puteri depline în privința păcii și a războiului*; ~ ὄν ὁ δῆμος τῆς ψήφου, ~ γίνεταί τῆς πολιτείας ARSTT. *Ath.9.1 când poporul este stăpân pe vot, devine stăpân pe stat*; (abs.) ὁ δὲ αὐτοὺς εἰς Λακεδαιμόνα ἐκέλευεν ἰέναι· οὐ γὰρ εἶναι ~ αὐτός XEN. *HG2.2.12 el însă le-a cerut să meargă în Lacedemona, [spunând] că nu are puteri depline*; (+ inf.) κύριός εἰμι θροεῖν AESCH. *Ag.104 am autoritatea (= este în puterea mea) să spun*; κυριώτεροι ... εἶναι δοῦναι THUC. 4.18 *a fi mai în măsură să dea*; κύριος ἔστω ... γῆμαι PLAT. *Lg.925c să aibă dreptul de a o lua în căsătorie*; οὐκ ἔσεσθε κύριοι οὔτε ἀνελέσθαι πόλεμον ... οὔτε καταλύσαι XEN. *An.5.7.27 nu veți avea dreptul nici să porniți un război, nici să-l sfârșiți*; (+ part.) κύριος ἦν ... πράσσωσ ταῦτα THUC. 8.51 *avea puterea să facă aceste lucruri*; κύριος δ' ἐστὶ καὶ ζημιῶν ὁ χιλίαρχος καὶ ἐνεχυράζων καὶ μαστιγῶν PLB. 6.37.8 *tribunul are puterea (sau dreptul) să amendeze, să sechestreze și să biciuiască*; (subst.) τὸ κύριον ARSTT. *Pol.1279a26 autoritatea suverană (sau factorul de control)*; τὰ τῆσδε τῆς γῆς κύρια SOPH. *OC915 autoritățile acestui ținut. II // κύριος*, ου, ὁ *subst.* **1** stăpân (al casei), proprietar, domn: ἀγγελλε τοῖσι κυρίοισι δωμάτων AESCH. *Ch.658 vestește-le stăpânilor palatului*; SOPH. *Ai.734, MEN. Dysc.98, (op. δοῦλος) NT Lc.14.23, (ca apelativ) μὴ ὀργίζου, κύριε LXX Ex.32.22 nu te mânia, stăpâne! **2** (jur.) tutore, custode, curator, reprezentant (legal): κύριον ἐπιγραφάμενος τὸν ἀδελφὸν τὸν ἑαυτοῦ DEM. 43.15 *înscriindu-l ca reprezentant legal pe fratele său*;*

Is. 1.10, MEN. *Epit.306 3* (relig.) Domnul: (d. Dumnezeu) LXX *Gen.11.5, NT Mt.5.33, (d. Iisus Hristos) ὑμεῖς φωνεῖτέ με Ὁ διδάσκαλος καὶ Ὁ ~ NT In.13.13 voi Mă numiți: „Ἰνῶτάτορον” ἢ „Domnul”*; (d. un înger) NT *Fp.10.4. III* (d. lucruri) **1** care are putere sau autoritate; puternic, important, dominant, suveran: οὐμὸς οὐχ ὁ τοῦδε μῦθος κυριώτερος λέγειν EUR. *IA318 cu-vântul meu, nu al lui, are mai multă autoritate (sc. sunt mai îndreptățiți să vorbesc decât el)*; τῷ κυριώτατῳ που ἑαυτῶν ψευδῆσθαι καὶ περὶ τὰ κυριώτατα PLAT. *R.382a a minți cea mai importantă parte a sa (sc. sufletul) despre lucrurile cele mai importante*; ὅπου δ' οἱ νόμοι μὴ εἰσι κύριοι, ἐνταῦθα γίνονται δημαγωγοί ARSTT. *Pol.1292a10 acolo unde legile nu sunt suverane, apar demagogii. 2* (jur.) care are putere de lege; în vigoare, valabil: κύριον εἶναι ὅτι ἂν τὸ πλῆθος τῶν ζυμμάχων ψηφίσεται THUC. 5.30 *că are putere de lege tot ceea ce majoritatea aliaților va hotărî prin vot*; ~ νόμος DEM. 24.96 *lege în vigoare*; ψήφος κυρία ARSTT. *Ath.68.4 vot valabil. 3* stabilit, fixat, hotărât: κυριῶ δ' ἐν μηνὶ Pl. *O.6.32 în luna sorocită (sc. a noua, a nașterii)*; κυριῶ ἐν ἡμέρᾳ AESCH. *Suppl.732 în ziua hotărâtă*; ἡ κυρίη ἡμέρη ... ὑποκρίσιος HDT. 5.50 *ziua statornicită pentru răspuns. 4* principal, important: κυρία ἐκκλησία AR. *Ach.19, ARSTT. Ath.43.4. adunare principală (sau ordinară)*; (subst.) τὸ κυριώτατον PLB. 2.45.5 *lucrurile cel mai importante*; **5** propriu-zis: ἡ φυσικὴ ἀρετὴ πρὸς τὴν κυρίαν ARSTT. *EN1144b4 virtutea naturală față de virtutea propriu-zisă. 6* obișnuit, uzual: λέγω δὲ κύριον μὲν ᾧ χρῶνται ἕκαστοι ARSTT. *Po.1457b3 numesc „obișnuit” aceluși [cu-vânt] folosit de fiecare*; ARSTT. *Rh.1404b6 7* (gram.) propriu: (nume) PLB. 6.46.10.

[IE *keuh- „a se umfla”, v. κέω; cf. sanscr. *śūra*]

κῦρίσσω, *vb.* [viit. -ίξω] {att. κυρίτω} a împunge (cu carnea): (d. animale) AESCH. *Fr.23, PLAT. Grg.516a, ARSTT. GA769b20, (fig.) (d. oameni) κυρίττοντες ἀλλήλους σιδηροῖς κέρασι PLAT. R.586b ἰμπυγγάνδυσε unii pe alții cu coarne de fier*; (d. cada-vre) κύρισσον ἰσχυρὰν χθόνα AESCH. *Pers.310 ἰμπυγγεαυ ζάρμουλ τὰρε*. [et. nec., v. κέρασ?, κύρω?]

κῦρίως, *adv.* |compar. κυριώτερον ἢ -ωτέ-
ρως, superl. -ώτατα| **I** cu puteri depline, cu
deplină autoritate, ca un stăpân: τὰς πόλεις
... ~ παρείληφεν ISOC. 4.137 *a luat cetățile
în stăpânire*; (d. Sfatul Areopagiților) ζημι-
οῦσα πάντας τοὺς ἀκοσμοῦντας ~ ARSTT.
*Ath.3.6 amendând, cu deplină autoritate, pe
toți cei care încălcau ordinea*. **II** cu drepturi
depline, (în mod) îndreptățit: τὸν πάθει μά-
θος θέντα ~ ἔχειν AESCH. *Ag.178 cel care a
orânduit să aibă putere de lege (vorba) „în-
vățarea [vine] prin suferință”*; ~ αἰτεῖσθαι
SOPH. *Ph.63 a cere în mod îndreptățit*. **III**
precis, exact: PLAT. *Prm.136c, PLB. 8.26.7*.
IV în sens propriu, la propriu, propriu-zis:
φαίης ἄν σὺ ~ διδασκάλους εἶναι; PLAT.
*Men.96b ai putea afirma că sunt învățători
în sensul propriu al cuvântului?*; κυριώτε-
ρον γὰρ αὕτη δοκεῖ λέγεσθαι ARSTT.
*EN1098a6 pentru că acesta pare a fi mai
aproape de înțelesul propriu al cuvântului*.
[κῦριος]

κυρκᾶνώ-ω, *vb.* a amesteca: (fig.) ὄλεθρόν
τινι ~ AR. *Th.429 a urzi cuiva pieirea*.
[v. κυκάω]

κύρμα, ατος, τό *subst.* **I** ceea ce este găsit din
întâmplare; *ext. pradă, jaf*: IL. 5.488, OD.
3.271, κυσὶ ~ γενέσθαι IL. 17.272 *a ajunge
pradă câinilor*; A.RH. 1.011. **II** (fig.) piși-
cher: AR. *Av.431*.
[κύρω]

κύρος, εος-ους, τό *subst.* **I** putere deplină,
autoritate supremă: (+ gen. sau prep. ἀμφί,
περὶ) οὐκ ἔχουσι ~ οὐδὲν ἀμφί σοῦ AESCH.
Supp.391 nu au nicio autoritate asupra ta;
τῶν πρηγματῶν τὸ ~ ἔχειν HDT. 6.109 *a
avea puterea deplină (sc. de decizie) în
această chestiune*; PLAT. *Cra.435c, (abs.)*
THUC. 5.38, ARSTT. *Ath.35.2*. **II** confirmare,
ratificare: ἔχει τάδε ~ SOPH. *OC1779 aces-
tea sunt hotărâte*; ἢ δὲ νῦν ἴσως πολλῶν
ὑπάρξει ~ ἡμέρα καλῶν SOPH. *El.919 însă
această zi va fi poate confirmarea multor
lucruri bune*.

[v. κύριος]

Κῦρος, ου, ὁ *subst.* **I** Kyros (Cyrus) (cel
Mare, cel Bătrân) (*rege, întemeietorul sta-
tului persan, sec. al VI-lea î.Hr.*): HDT. 1.46,
THUC. 1.13. **II** Kyros (Cyrus) (cel Tânăr)
(*prinț persan, ucis în lupta cu fratele său
Artaxerxes în anul 401 î.Hr.*): XEN.
An.1.1.1.

κῦρόω-ω, *vb.* |viit. κυρώσω, aor. ἐκύρωσα,
pf. κεκύρωκα; *pas. aor. ἐκυρώθη*| **I** a da
putere de lege; a confirma, a întări, a aproba,
a valida, a ratifica, a încheia, a hotărî:
AESCH. *Pers.227, HDT. 6.86β.2, ἡ ἐκκλησία
... κυρώσασα τὰτα διελύθη* THUC. 8.69 *ra-
tificând aceste propuneri, adunarea s-a îm-
prăștiat*; τὰ σύμβολα τὰ πρὸς τὰς πόλεις ...
κυροῦσι ARSTT. *Ath.59.6 ratifică convenți-
ile cu celelalte state*; τὸ συνέδριον οὐδ' εἰς
τέλος ἐκύρωσε τὴν γνώμην PLB. 1.11.1 *se-
natul nu aprobă deloc propunerea*; (*pas.*)
ἐκεκύρωτο ὁ γάμος Κλεισθένει HDT. 6.130
căsătorია fu hotărâtă de Cleisthenes; (+
inf.) ἐκεκύρωτο συμβάλλειν HDT. 6.110 *a
fost luată hotărârea să lupte*; θυγατρὸς πρὶν
κεκυρωσθαι σφαγᾶς EUR. *El.1069 mai îna-
inte să se fi decis jertfirea fetei*. **II** a hotărî,
a decide: τήνδε κύρωσον δίκην AESCH.
Eu.581 judecă această cauză; ἦ δὴ πάντα
κατὰ τῶν ἀσεβῶν ἐκύρωσεν ὁ θεός IOS.
*Bl4.362 toate acestea le-a hotărât Dumne-
zeu împotriva necredincioșilor*; (*pas.*) τὰ
μὲν τοῦ πολέμου ... ἐκεκύρωτο τὸν τρόπον
τοῦτον PLB. 7.5.5 *în acest fel s-a decis răz-
boiul*. **III** a stabili, a fixa: τέρμονα κυρῶν
οὐρανοῦ EUR. *Hipp.746 fixând hotarul ce-
rului*. **IV** a realiza, a săvârși: (*med.*) λόγῳ
κυροῦται τὰ πάντα PLAT. *Grg.451c săvâr-
șește toate prin cuvânt*.

[κῦρος]

κυρσάνιος, ου, ὁ [ᾶ] *subst.* (lacon.) tânăr,
flăcău: AR. *Lys.983*.

[v. σκυρθάλιος]

κύρσας, part. aor. acr. de la κύρω.

κύρτη, ης, ἡ *subst.* coș (de pescuit), vârsă:
HDT. 1.191.

[v. κύρτος]

κυρτός, ἡ, ὁ *adj.* **I** încovoiat, arcuit; gârbo-
vit, cocoșat: (d. umerii lui Thersites) IL.
2.218, (d. spinarea unui leu înfuriat) THEOC.
25.245, (*subst.*) (prov.) μὴ καυχᾶσθω ὁ κυρ-
τὸς ὡς ὁ ὀρθὸς LXX 3Rg.21.11 *cocoșatul să
nu se laude ca cel drept*. **II** boltit, umflat: (d.
valuri) IL. 4.426, id. 13.799, A.RH. 2.581.
III încovoiat, curbat, rotunjit: (roată) EUR.
Ba.1066, (promontoriu) A.RH. 2.984. **IV**
convex, bombat: (op. κοῖλος „concau”)
ARSTT. *Mete.350a11, (d. un scut)* PLB.
6.23.2, ἐπὶ τῶν κυρτῶν κατόπτρων PLUT.
M.930b pe oglinzile convexe.

[cf. lat. *curvus* „încovoiat”]

κῦρτος, ου, ὁ *subst.* κοψ (de pescuit), vârsă: PLAT. *Sph.*220c, id. *Ti.*78b, ARSTT. *HA* 547a28, THEOC. 21.11.

[cf. lat. *cratis* „împletitură de nuiele”]

κῦρτότης, ητος, ἡ *subst.* I încovoiere; gârbovire: PLUT. *M.*26b. II curbură: PLUT. *M.*649b. III convexitate: ARSTT. *Ph.*217b3, (op. κοιλότης) id. *Mete.*386a1.

[κῦρτός]

κῦρτώ-ω, vb. I (*act.*) a încovoia, a arcui: (spinarea) EUR. *Hel.*1558 (capul) XEN. *Eq.*10.4. II (*med., pas.*) a se încovoia, a se arcui, a se umfla, a se gârbovi: κῦμα ... κῦρτωθέν OD. 11.244 *val încovoiat* (sau *umflat*); κῦρτώθη δ' ἀνέμω λίνα μεσσόθι A.RH. 1.1278 *de la vânt pânzele se umflară în mijloc*; οἱ φοίνικες ... ἄνω κῦρτοῦνται ὥσπερ οἱ ὄνοι οἱ καθήλιοι XEN. *Cyr.*7.5.11 *palmierii se încovoiaie în sus, precum măgarii încărcați cu poveri*.

[κῦρτός]

κῦρτώμα, ατος, τό *subst.* I încovoietură, umflătură, cocoasă: LUC. *Ind.*7. II (milit.) front convex, linie de bătaie curbată: PLB. 3.113.8.

[κῦρτώω]

κῦρτω, [ῦ] vb. |impf. ἔκῦρον, viit. κύρσω, aor. ἔκῦρσα| {ep. poet. impf. 3sg. κύρε II. 23.821} I a nimeri, a da de, a întâlni, a găsi (din întâmplare): ὥς τε λέων ... ἐπὶ σώματι κύρσας IL. 3.23 *ca un leu ce dă peste o pradă*; (+ dat.) ἄρματι κύρσας IL. 23.428 *lovind în carul meu* (sau *dând în mine cu carul*); πῆματι κύρσαι HES. *Op.*691 *a da de năpastă*; (med.) ἄλλοτε μὲν τε κακῶ ... κύρεται, ἄλλοτε δ' ἐσθλῶ IL. 24.530 *uneori dă de rău, alteori de bine*. II a nimeri, a atinge, a ajunge la: (+ gen.) ἔκῦρσας ὥστε τοξότης ... σκοποῦ AESCH. *Ag.*628 *ai nimerit ținta ca un arcas*; (+ dat.) μέγα δένδρεον αἰθέρι κῦρον CALL. *Cer.*37 *un copac mare, care atingea cerul*. III a obține, a avea parte de: πικροῦ δ' ἔκῦρσας ... μνηστήρος AESCH. *Pr.*739 *ai găsit un pețitor amarnic*; ὃ τέκνα, μητρὸς ὡς κακῆς ἐκύρσατε EUR. *Med.*1363 *copii, ce mamă rea ați nimerit!* IV a se nimeri, a se întâmpla, a fi: τί ποτ' αὐτίκα κύρσει; SOPH. *OC*225 *ce se va întâmpla acum?*; (cu part.) θύων ἔκῦρον SOPH. *OC*1159 *aduceam jertfe*.

[et. nec.]

κῦρτωσις, εως, ἡ [ῦ] *subst.* I ratificare,

validare, hotărâre, decizie: THUC. 6.103, (+ gen.) IOS. *AI*17.250. II realizare, săvârșire: PLAT. *Grg.*450b.

[κῦρῶω]

κῦσα, (ep.) ind. aor. act. de la κυνέω.

κῦσαι, inf. aor. act. de la κυνέω.

κῦσθος, ου, ὁ *subst.* organul genital femeiesc; vulvă: AR. *Lys.*1158.

[et. nec.]

κῦσσα, ind. aor. act. de la κυνέω.

κῦσαι, (ep.) inf. aor. act. de la κυνέω.

κῦστις, εως, ἡ *subst.* |nom. pl. κῦστιδες Arstt. *Phgn.*811b14| I vezică, băsică: IL. 5.67, SOPH. *Fr.*394, AR. *Nu.*405, PLAT. *Ti.*91a, ὀνομάζεται γὰρ τὸ μὲν τῆς ὑγρᾶς περιττώσεως δεκτικὸν μόριον ~ ARSTT. *HA*489a8 *se numește vezică partea care colectează reziduu lichid*. II pungă (de piele): λύων κῦστιν ὑεῖαν AR. *Fr.*504 *desfășcând punga făcută dintr-o băsică de porc*. III (pl.) pungi (sub ochi): ARSTT. *Phgn.* 811b14.

[IE *kues- „a șuiera”, cf. sanscr. *śvas-iti*]

κῦτῖσος, ου, ἡ [ῦ] *subst.* (bot.) arborele de lucernă, *Medicago arborea* (arbust mediteranean): ARSTT. *HA*522b28, THEOC. 5.128.

[et. nec.; prob. de origine pregrecească]

κῦτμίς, ίδος, ἡ *subst.* unguent, alifie: LUC. *Alex.*22.

[et. nec.]

κῦτος, εος-ους, τό *subst.* I scobitură, adâncitură, cavitate, găvan: (a unui scut) AESCH. *Th.*495, EUR. *Fr.*185, (a unei platoșe) AR. *Pax*1224, λέβητος ἐς ~ χαλκήλατον EUR. *Cyc.*399 *în scobitura de bronz a ceaunului*; τὸ ~ τῆς θαλάσσης LXX *Ps.*64.8 *adâncul mării*; (d. cala unei nave) PLB. 16.3.4, (d. burta unei balene) LUC. *VH*1.31. II vas, recipient: AESCH. *Ag.*322, ἐν σμικρῶ κύτει SOPH. *El.*1142 *într-o mică urnă*; πλεκτὸν ... ~ EUR. *Ion*37 *κοψ împletit*; κοῦλον εἰς ~ MEN. *Dysc.*947 *într-o cupă adâncă*. III înveliș, încăpere, trunchi, cutie: τοῦ θώρακος ... τὸ ~ PLAT. *Ti.*69e *cutia* (sau *cavitatea*) *toracică*; τὸ τῆς ψυχῆς ... ~ PLAT. *Ti.*44a *învelișul sufletului* (sc. *trupul*); τὸ ἄνω ~ ARSTT. *GA*742b14 *partea superioară a corpului*; (fig.) (prin comparație cu corpul omenesc) τῆς πόλεως οὔσης τοῦ κύτους PLAT. *Lg.*964e *dacă cetatea este trunchiul*. [cf. σκῦτος, lat. *cutis* „piele”]

κυττάριον, ου, τό *subst.* celulă (mică) (*a fa-gurilor de ceară*): ARSTT. GA760b34.

[dim. al lui κύτταρος]

κὺττάρων, ου, τό *subst.* (bot.) mățișor, măț (floare bărbătească a unor confere): AR. Th.516

κὺττάρως, ου, ὁ *subst.* I celulă, alveolă (*a fa-gurilor de ceară*): AR. V.1111, ARSTT. HA551b5. II (fig.) cupolă, boltă: ὕπ' ... τοῦρανοῦ τὸν κύτταρον AR. Pax199 *sub cupola cerului*.

[κύτος]

κῦφ-ἄγωγός, ὄν *adj.* care ține capul încovoia-t: (cal) XEN. Eq.7.10.

[κυφός, ἄγω]

κῦφελλα, ων, τά [ῦ] *subst.* (pl.) nori: CALL. Fr.300.

[cf. κόπελλον]

κῦφι, εως, τό *subst.* kyphi (*mixtură egip-teană, folosită ca ofrandă, parfum, băutură și medicament*): PLUT. M.372d, id. M.383e. [cuvânt egiptean]

κῦφός, ή, ὄν *adj.* [comp. -ότερος] aplesat (în fațā), încovoia-t, gârbovit, cocoșat: (d. pers.) γήραι ~ OD. 2.16 *gârbovit de bătrânețe*; AR. Ach.703, ARSTT. Pr.908b29, (spinare) A.RH. 1.674, (spec.) (zool.) ή καρίς ή κυφή ARSTT. HA525b28 *creveta*.

[cf. κύπτω]

κῦφω, vb. a (a)pleca: κύφοντα ὀφθαλμοῖς LXX Ion22.29 *pe cel care își pleacă ochii*.

[κύπτω, κυφός]

κῦφων, ωνος, ὁ [ῦ] *subst.* I sarcină (de lemne): MEN. Dyc.102. II jug (*instrument de tortură și mijloc de a supune oprobiului public; se pune la gâtul condamnaților, si-lindu-i să stea încovoiați*): AR. Pl.476, PLUT. Nic.11.4, δεθῆναι ... ἐν τῷ κῦφῳν AR. Pol.1306b2 *a fi legat în jug (= a fi pus la stâlpul infamiei)*. III (injur.) (d. pers.) pungăș, răufăcător, ticălos (*propr. care merită jugul*): LUC. Pseudol.17.

[κυφός]

κῦχραμος, ου, ὁ *subst.* (ornit.) (posib.) cristei-de-baltă, *Rallus aquaticus*: ARSTT. HA597b17.

[et. nec.]

κῦψας, part. aor. de la κύπτω.

κυψέλη, ης, ή *subst.* I ladă, cutăr, cutie: HDT. 5.92.δ, PLUT. M.164a. II vas mare de lut (*folosit pt. păstrarea cerealelor*): SOPH. Fr.441a5, AR. Pax631, εις κυψέλην κριθῆς

LXX Ag.2.16 *în grâнар*. III stup, știubei: PLUT. M.601c.

[et. nec.; prob. de origine pregrecească]

κυψέλιον, ου, τό *subst.* stup: ARSTT. HA 627b2.

[κυψέλη]

κυψελίς, ίδος, ή *subst.* I celulă, alveolă (*a fa-gurilor de ceară*): ARSTT. HA618a34. II ceară (în urechi), clei, cerumen: LUC. Lex.1. [κυψέλη]

κυψελό-βυστος, ον *adj.* înfundat cu ceară, plin de clei: (urechi) LUC. Lex.1.

[κυψέλη, βύω]

κῦσελος, ου, ὁ *subst.* (ornit.) lăstun de stâncă, *Ptyonoprogne rupestris*: ARSTT. HA618a31.

[v. κυψέλη]

κύω, vb. [impf. ἔκυον, aor. ἔκυσα] {ep. aor. 3sg. κύσατο Hes. Fr.343.11} I a purta în pântec, a fi însărcinată (cu); a zămislі, a pro-crea, a concepe: (abs.) HDT. 5.92.β2, κύουσα τίκτω AR. Fr.207 *fiind însărcinată, nasc*; γυνή κύουσα APP. BC1.83 *femeie însărci-nată*; (+ ac.) κύουσι πολλὰ κῦήματα ARSTT. HA543b22 *zămislesc mulți pui*; (fig.) κύουσιν πόνον LXX Is.59.4 *zămislesc ne-caz*; (pas.) τὰ κύόμενα παιδία ARSTT. Pr.860a21 *copiii aflați în pântecul mamei (= fetușii)*. II (med.) a fi sau a rămâne în-sărcinată: HES. Th.125. III a fecunda: ὄμβρος ... ἔκυσε γαῖαν AESCH. Fr.44.4 *ploaia făcu glia să rodească*.

[tard. pt. κῦέω]

κύων, κυνός, ὁ, ή [ῦ] *subst.* [gen. κυνός, dat. κυνί, ac. κύνα, voc. κύον; pl. nom. κύνες, gen. κυνῶν, dat. κυσί(v), ac. κύνας; comp. κυντερότερος Aesch. Fr.762, superl. κυν-τότατος Arst. Fr.77] {ep. dat. pl. κύνεσσι Il. 1.4} I I câine, dulău, zăvod; cățea: IL. 1.4, OD. 2.11 ș.a., (frecv. d. câini de pază, ciobănești, de vânătoare) σὺν κυσί καὶ δοῦ-ρεσσι φυλάσσοντας περὶ μῆλα IL. 12.303 *cu câini și cu sulți păzind pe la turme*; κυσί θερευτήσι IL. 11.325 *câini de vânătoare*; κτείνοντ' ἐλάφους ἄνευ κυνῶν δολίων θ' ἐρ-κέων Pi. N.3.51 *ucigând cerbi fără câini și lațuri viclene*; δώσειν κυσὶν ὦμα δάσσασθαι IL. 23.21 *a-l da [pradă] câinilor să-l sfășie crud*; (d. Kerberos) κύνα ... Αἴδαο IL. 8.368 *câinele lui Hades*; (d. niște câini de rasă, apreciați pentru mărimea și forța lor la vâ-nătoare) κυνῶν Ἴνδικῶν HDT. 1.192 *câini de*

India; κυνῶν ... Λακαινῶν XEN. *Cyn.*10.4 *cățele laconiene*; (spec.) (în jurăminte) νῆ τὸν κύνα PLAT. *Ap.*22a [*mă jur*] *pe căine*. 2 (fig.) (injur.) căine, cătea: (d. pers. obraznice și nerușinate, spec. d. femei) κυνὸς ὄμματ' ἔχων IL. 1.225 *care ai privire de căine* (sc. *slugarnic, nerușinat*); κύων ἄδδεεξ IL. 8.423 *cătea nerușinată!*; δμοφάς, κύνας οὐκ ἀλεγούσας OD. 19.154 *slujitoarele, cățele nerușinate*; (spec.) ἄλλαγμα κυνὸς LXX *Deut.*23.19 *prețul unui „căine”* (sc. *al unui desfrânat*); (d. oamenii răi, vrăjmași) κύων λαίθαργος εἶ SOPH. *Fr.*885 *ești un căine care mușcă pe ascuns*; ἐκύκλωσάν με κύνες πολλοί LXX *Ps.*21.17 *m-au înconjurat căini mulți*. 3 (fig.) căine de pază, paznic, slugă: (d. Clytaimnestra) δωμάτων κύνα AESCH. *Ag.*607 *un căine de pază al casei*; (d. Agamemnon) AESCH. *Ag.*896, (iron. d. cetățeni și politicieni) AR. *Eq.*1023, ~ ... τοῦ δήμου DEM. 25.40 *căine [de pază] al pororului*. 4 (mitol.) căine, cătea: Διὸς ... πτηνὸς ~ AESCH. *Pr.*1022 *căinele înaripat al lui Zeus* (sc. *vulturul*); (d. Sphinx) ἡ ῥα-ψοδὸς ... ~ SOPH. *OT*391 *căteasa cântăreață*; (d. Erinii) ἄφουκτοι κύνες SOPH. *El.*1388 *cățele de care nu poți fugi*. II (astr.) Steaua Căinelui, Căinele lui Orion, Sirius (*stea strălucitoare din constelația Canis Maior - Căinele Mare, al cărei răsărit anunța arșița verii*): IL. 22.29, AESCH. *Ag.*967, ἐπὶ κυνί DEM. 35.13, ὑπὸ κύνα ARSTT. *HA*547a14 *în perioada caniculară*; περὶ κυνὸς ἐπιτολήν PLB. 2.16.9 *pe la începutul Caniculei*. III (iht.) căine-de-mare, rechin: OD. 12.96, PLB. 34.2.15. IV (filos.) filosof cinic: ARSTT. *Rh.*1411a24, PLUT. *M.*717c. V organ sexual (bărbătesc sau femeiesc): AR. *Lys.*158. [IE *kuon- „căine”; cf. sanscr. *śvā*, lituaniană *šuo*, lat. *canis* „căine”]

κω, (ion.) v. πω

κῶας, τό *subst.* |pl. κῶεα, dat. κῶεσι(v)| blană de oaie, lână (*folosită ca pătură, cuvertură, covor*): IL. 9.661, OD. 20.95, κῶεσιν ἐν μαλακοῖσιν OD. 3.38 *pe blănuri moi*; (d. lână de aur) PI. *P.*4.231, HDT. 7.193, τὸ χρύσειον ... ~ THEOC. 13.16 *lâna de aur*.

[et. nec.]

κωβίους, οὔ, ὁ *subst.* (iht.) guvid, *Gobius*: PLAT. *Euthd.*298d, ARSTT. *HA*508b17.

[et. nec.]

κωβίτις, ἴδος, ἡ *subst.* pești mărunți, ple-
vușcă: ARSTT. *HA*569b23.

[κωβίος]

κωβιώδης, ες *adj.* ca guvidul: PLUT. *M.*980f.
[κωβίος]

κωδάριον, ου, τό *subst.* (com.) blăniță de
oaie, lână: ARSTT. *Ra.*1203.

[dim. de la κῶδιον]

κώδεια, ας, ἡ *subst.* căpățână (de mac): IL.
14.499.

[et. nec.]

κωδία, ας, ἡ *subst.* I căpățână (de mac): AR.
*Fr.*107. II bulb (al clepsidrei): ARSTT.
*Pr.*914b27.

[κώδεια]

κῶδιο, v. κῶδιον

κῶδιον, ου, τό *subst.* |var. (în vorbirea unui
scit) κῶδιο Ar. *Th.*1180| blană de oaie, pie-
licică, lână (*folosită ca pătură, cuvertură,
covor*): AR. *Pax*1122, PLAT. *Prt.*315d,
ARSTT. *HA*596b8, LXX *Iud.*12.15, (d. lână
de aur) LUC. *Gall.*1.

[dim. al lui κῶας]

κώδων, υνος, ὁ, ἡ *subst.* I clopot, clopoțel,
zurgălău: ὥσπερ ~ ὀπηγεῖ ARSTT. *Pr.*963a3
răsună ca un clopot; (folosiți pentru a stârni
spaima în luptă) ὑπ' ἀσπίδος δὲ τῷ χαλκῆ-
λατοι κλάζουσι κώδωνες φόβον AESCH. *Th.*
386 *de sub scutul său sună înspăimântător
clopoței de aramă*; AESCH. *Th.*399, EUR.
*Rh.*308, (purtați de străjile de noapte) THUC.
4.135, PLUT. *Arat.*7.5, (ca podoabe la un
veșmânt) LXX *Ex.*28.33. II trâmbiță: SOPH.
*Ai.*17.

[cf. κώδεια]

κωδωνίζω, vb. a încerca, a testa (făcând să
sune): (pas.) (d. bani) κεκωδωνισμένοις AR.
*Ra.*723 [*monede*] *încercate* (sc. *valabile, de
valoare*); (fig.) (o compoziție dramatică)
AR. *Ra.*79.

[κώδων]

κωδώνιον, ου, τό *subst.* clopoțel: IOS.
*A13.*161.

[dim. al lui κώδων]

κωδωνό-κροτος, ον *adj.* care scoate un clin-
chet de clopoței: (scut) SOPH. *Fr.*859, EUR.
*Rh.*383.

[κώδων, κροτέω]

κωδωνο-φᾶλᾶρό-πωλος, ον *adj.* (com.)
care are cai cu zurgălăi la căpăstru: AR.
*Ra.*963.

[κώδων, φάλαρον, πῶλος]

κωδωνοφορέω-ῶ, *vb.* a purta clopotul; *ext.* a face rondul, a patrula: (d. santinele) AR. Av.842, (pas.) (d. un oraș) κωδωνοφορεῖται AR. Av.1160 *este patrulat [de santinele] cu clopot.*

[κωδωνοφόρος]

κῶεα, (pl.) *v.* κῶας

κῶθων, *ωνος*, ὁ *subst.* I vas de băut, cupă (*de origine lacedemoniană, cu o singură toartă, folosită spec. de soldați*): AR. Eq.600, XEN. Cyr.1.2.8, PLUT. Lyc.9.4. II (*ext.*) petrecere cu băutură, chef: ~ ἐμφανής PLUT. Ant.4.4 *obiceiul de a bea în public; ~ καὶ εὐφροσύνη* LXX Est.8.17 *chef și veselie.*

[et. nec., cf. κῶδων]

κωθωνίζομαι, *vb.* a bea vârtos, a se îmbăta: ARSTT. Pr.872b28, PLB. 23.5.9, LXX Est.3.15.

[κῶθων]

κωθωνισμός, *οῦ*, ὁ *subst.* faptul de a bea vârtos, băutură multă: ARSTT. Pr.863b25.

[κωθωνίζομαι]

κῶκῦμα, *ατος*, τό *subst.* [doar pl.] strigăt de jale, vaiet, bocet: AESCH. Pers.332, SOPH. Ai.321, id. Ant.1206.

[κῶκύω]

κωκυμός, *οῦ*, ὁ *subst.* vaiet; pacoste, năpastă: (d. șoareci) CALL. Aet.fr.177.14.

[κῶκύω]

κωκυτός, *οῦ*, ὁ *subst.* jeluire, tânguire, vaiet, bocet: (frecv. d. femei) IL. 22.409, PI. P.4.113, AESCH. Ch.150, ἦσει μέγαν κωκυτόν SOPH. Ai.851 *va scoate vaiet mare.*

[κῶκύω]

Κωκυτός, *οῦ*, ὁ *subst.* Cokytyos (*râu în Infern*): OD. 10.514, AESCH. Ag.1160, EUR. Alc.458.

[κῶκυτός]

κωκύω, [ῶ, dar ῶ la Ar. Ec.648] *vb.* [viit. - ὕσω [ῶ] (med. -ύσομαι Ar. Lys.1222), aor. ἐκῶκῦσα| {ep. poet. 3sg. κῶκῦσεν II. 18.37} (poet.) I (*intrans.*) a scoate țipete de jale, a se jeli, a se văita: (frecv. d. femei) IL. 18.37, OD. 2.361, ὄξῳ κῶκύσασα IL. 18.71 *scofând un țipăt ascuțit; κλαῖων καὶ ἐκῶκυον* OD. 19.541 *plângeam și mă jeleam;* (com.) (d. bărbați) σε κωκύειν ὣν ἐκέλευον μακρά AR. Ra.34 *ți-aș spune să te vaiți mult și bine* (sc. *te-aș trimite la naiba*). II (*trans.*) a jeli, a boci: (un mort) OD. 24.295, SOPH. Ant.28, (soarta) AESCH. Ag.1313, (com.) (d. bărbați) κωκύσεσθε τὰς τρίχας μακρά AR.

Lys.1222 *o să vă jeliți chica multă vreme.*

[et. nec.]

κωλ-ακρέτης, *ου*, ὁ *subst.* (la Atena și în alte cetăți grecești) *colacretes*, trezorier (*funcționar însărcinat cu gestionarea finanțelor publice și cu plățirea juraților, a crainicilor, a preoților ș.a.*): AR. V.695, ARSTT. Ath.7.3.

[κωλή, ἀγειρω]

κωλέα, *ας*, ἡ *subst.* *v.* κωλή: LXX IRg.9.24.

κωλή, *ἦς*, ἡ *subst.* I coapsă (de animal), but: AR. Pl.1128, XEN. Cyn.5.30, LUC. Lex.6. II (com.) mădular, penis: AR. Nu.989.

[κῶλον]

κωλήν, *ἦνος*, ὁ *subst.* I coapsă, but: EUR. Fr.677, PLUT. Art.18.4. II (pl.) oase lungi: ARSTT. HA516b1.

[*v.* κωλή]

κῶληψ, *ηπος*, ἡ *subst.* partea din spatetele genunchiului, scobitura genunchiului: IL. 23.726.

[cf. κῶλον, κωλή]

Κωλιάς, *άδος*, ἡ *adjf., subst.* Colias (*promontoriu pe coasta de vest a Aticii, unde era înălțat un templu al Afroditei*): HDT. 8.96, AR. Lys.2.

κῶλον, *ου*, τό *subst.* I membru (al corpului), mădular: (d. oameni și animale) ἐπ' ἄκροις τοῖς κῶλοις PLAT. Ti.76e *pe extremitățile membrelor;* τὰ πρόσθια κῶλα καὶ τὰ ὀπισθεν ARSTT. PA684b30 *membrele anterioare și posterioare;* (d. cadavre) θήσω τὰ κῶλα ὑμῶν ἐπὶ τὰ κῶλα τῶν εἰδώλων ὑμῶν LXX Lev.26.30 *voi pune mădulele voastre peste mădulele idolilor voștri;* NT Ebr.3.17. II (spec.) picior: AESCH. Pr.323, SOPH. OC183, προβάς κῶλον δεξιόν EUR. Ph.1412 *inaintând [cu] piciorul drept;* (frecv. pl.) κῶλοισιν ἀμφίβληστρ' ἔχει AESCH. Pr.81 *are mădulele prinse [ca] într-o plasă;* οὗ κῶλα κάμψον SOPH. OC19 *asează-ți mădulele aici;* χέρας καὶ κῶλα EUR. Hec.1164 *mâini și picioare.* III (= κωλή) coapsă, but: (la un animal de jertfă) AESCH. Pr.496. IV (*ext.*) latură (a unei construcții): HDT. 2.126, PLAT. Lg.947e V (fig.) porțiune de drum: (la o cursă dus-întors, *v.* δίαυλος) AESCH. Ag.344. VI (medic.) colon, intestin gros: ARSTT. PA675b18. VII braț (al unei praștii): PLB. 27.11.5. VIII (ret.) membru (al unei perioade): ARSTT. Rh. 1409b13.

[cf. lituaniană *kelys* „genunchi”]

κωλο-τομέω-ω, *vb.* {ion. 3pl. κωλοτομεῦ-σιν} a tăia membrele, a ciunti: (fig.) PLUT. *M.377d.*

[κῶλον, τέμνω]

κώλυμα, ατος, τό *subst.* I *oprește, piedică, obstacol:* EUR. *Ion862*, XEN. *HG7.5.12*, PLB. 6.34.12, (+ gen.) ~ φορᾶς PLAT. *Cra.418e piedică a mișcării*; θεῶν ἢ ἡρώων ~ THUC. 5.30 *oprește din partea zeilor sau a eroilor*; (+ inf.) ἢ ἄμαξα ... ~ οὔσα προσθεῖναι THUC. 4.67 *căruița care împiedică închiderea [porților]*; (μῆ + inf.) THUC. 1.16. II (concr.) *opritoare: σβεστήρια κώλυματα* THUC. 7.53 *dispozitive de stingere a focului*. III (concr.) *butuc: ἔθου δέ μου τὸν πόδα ἐν κώλυματι* LXX *Iov13.27 mi-ai pus piciorul în butuc.*

[κωλύω]

κωλύμη, ης, ἢ [ῥ] *subst.* (poet. pt. κώλυμα) *oprește, piedică: ἐπὶ κωλύμη* THUC. 1.92 *pentru a-i împiedica*; THUC. 4.27, (pl.) *id.* 4.63.

[κωλύω]

κωλύσι-δειπνος, ον *adj.* *care oprește sau împiedică cina:* PLUT. *M.726a.*

[κωλύω, δεῖπνον]

κωλύσι-δρόμα, ας *adj.f.* *care împiedică alergarea:* LUC. *Trag.199.*

[κωλύω, τρέχω]

κωλύσι-εργέω-ω, *vb.* a opri lucrarea, a împiedica desfășurarea unei acțiuni: PLB. 6.15.5, Ios. *AI15.425.*

[κωλύω, ἔργον]

κώλυσις, εως, ἢ *subst.* *oprire, împiedicare:* PLAT. *Sph.220c*, ARSTT. *Top.161a15*, PLUT. *Cat.Mi.18.4*, τοὺς δημάρχους ἐς κώλυσιν ἐπιπέμπειν APP. *BC3.30 a trimite tribunii plebei pentru a-și exercita dreptul de veto.*

[κωλύω]

κωλύτέον, *adj.vb.* *trebuie oprit sau împiedicat:* XEN. *Hier.6.9.*

[κωλύω]

κωλύτήριος, α, ον *adj.* *care oprește sau împiedică:* AESCH. *Fr.47a.779.*

[κωλύω]

κωλύτής, οῦ, ὁ *adj.m.* *care oprește sau împiedică: (d. pers.) (+ gen.)* THUC. 1.35, DEM. 18.72, (d. un banc de nămol) PLAT. *Criti.109a.*

[κωλύω]

κωλύτικός, ἢ, ὄν *adj.* [comp. -ώτερος] *care*

oprește sau împiedică; capabil să împiedice: (+ gen.) XEN. *Mem.4.5.7*, ARSTT. *Rh.1362a29*, LXX *4Mac.1.3.*

[κωλύω]

κωλύτωρ, ορος, ὁ *adj.m.* *v. κωλυτής:* AESCH. *Fr.78a.20.*

κωλύω, [ῥ, dar frecv. ῥ la prez. și impf., spec. înainte a unei vocale, v. Eur. *Ion391*, Pi. *P.4.33* ș.a.] *vb.* |viit. κωλύσω, aor. ἐκώλυσα, pf. κεκώλυκα; pas. viit. κωλύθησομαι (dar κωλύσομαι Thuc. 1.142), aor. ἐκωλύθην, pf. κεκώλυμαι| I a opri (pe cineva de la ceva), a împiedica: (+ ac. pers.) θέλω τί τ' εἶπην, ἀλλά με κωλύει αἰδῶς SAPPH. 137.1 *vreau să [îți] spun ceva, dar mă oprește sfiala*; (+ ac. și inf.) κωλύοντας ἐς θάλασσαν ἐκρέειν τὸν Νεῖλον HDT. 2.20 *fiindcă împiedică Nilul să se verse în mare; ἔστιν ὅς σε κωλύσει τὸ δρῶν* SOPH. *Ph.1241 este cineva care te va opri să faci acest lucru!*; οὐδὲν ἂν ἐκώλυέν σε ... μάλα εἰδέναι τὴν ἀλήθειαν PLAT. *Cra.384b nimic nu te-ar putea împiedica să cunoști adevărul*; πρέσβεις πέμπειν ἐς Συρακούσας κωλύοντας μὴ ξυμβαίνειν Ἀθηναίους THUC. 6.88 *a trimite soli la Syracusea pentru a-i împiedica [pe syracusanii] să cadă de acord cu atenienii*; (+ gen.) ἐκώλυον καὶ τοῦ ἵππικου καὶ τοῦ γυμνικου ἀγῶνος XEN. *HG3.2.21 îi opreau (= îi excludeau) de la concursul hipic și gimnic*; ἐκωλύθησαν τῆς τῶν ἀλλοτρίων ἐπιθυμίας PLB. 15.20.7 *au fost împiedicați să tânjească la bunurile altora*; (+ ἀπό și gen.) ἀπὸ τῶν αἰσχροῶν κωλύσαι XEN. *Cyr.3.3.51 a fine [sufletele] departe de fapte rușinoase*; (med.) ἀπὸ τῶν ὀρέξεών σου κωλύου LXX *Sir.18.30 înfrânează-te de la poftele tale*; (+ ac. lucru sau abstr.) ἢ δ' ἐμὴ ψυχὴ ... πάντα κωλύσει τάδε; EUR. *IA1390 viața mea va împiedica toate aceste?*; ἔγραφε τῷ Μετέλλῳ κωλύων τὸν πόλεμον PLUT. *Pomp.29.2 a scris lui Metellus ca să împiedice războiul*; (pas.) τῇ τῶν χρημάτων σπάνει κωλύσονται THUC. 1.142 *vor fi limitați de puținătatea banilor*; κωλύομεσθα μὴ μαθεῖν EUR. *Ion391 sunt oprit să aflui*; (frecv. cu neg.) οὐδὲν σε κωλύσει σεαυτὸν ἐμβαλεῖν ἐς τὸ βάραθρον AR. *Nu.1448 nimic nu te va împiedica să te arunci în puț*; (abs.) οὐδὲν κωλύει AR. *Eq.723*, PLAT. *Euthd.272d nimic nu [ne] împiedică, nu există niciun impediment.* II a

interzice: (d. legi) ὅποι φεύγειν οὐδεις κωλύει νόμος DEM. 23.52 *acolo unde nicio lege nu-i interzice să fugă*; (d. autorități) κωλύοντας τοῦ θεοῦ IOS. A14.1 *in ciuda împotrivrării lui Dumnezeu*; THUC. 1.144. **III** (spec.) a exercita dreptul de veto: (d. tribunii romani) κωλύσαι τοὺς Γράκχου νόμους APP. BC1.23 *a împiedica prin dreptul de veto votarea legilor lui Gracchus*.

[et. nec.]

κωλώτης, ου, ὁ *subst.* |var. κωλωτής| (zool.) specie de șorârlă: ARSTT. HA609b19.

[cf. ἀσκαλαβώτης]

κῶμα, ατος, τό *subst.* (ep. poet.) somn adânc; somnie, toropeală, amorțeală: αὐτῶ ... μαλακὸν περὶ κῶμ' ἐκάλυψα IL. 14.359 *I-am învăluit în moale somnie*; OD. 18.201, HES. Th.798, SAPPH. 2.8, PI. P.1.12, A.RH. 2.205.

[et. nec., v. κείμαι?]

κωμάζω, [ᾶ] *vb.* |viit. -άσω (med. -άσομαι PI. P.9.89), aor. ἐκώμασσα, pf. κεκώμακα| {dor. prez. κωμάσσω Theoc. 3.1; poet. impf. κώμαζον HES. Sc.281; viit. med. κωμάζομαι PI. I.3/4.90b; aor. 3pl. κώμασαν PI. N.10.35; dor. imper. 2pl. κωμάζατε PI. N.2.24; dor. part. κωμάσσαις PI. N.11.28} **I** a merge în alai de sărbătoare (cu cântece și dansuri): νέοι κώμαζον ὑπ' αὐλοῦ HES. Sc.281 *tineri mergeau în alai în sunet de flaut*; κωμάσομεν ... Συκουνόθε ... ἐς Αἴτναν PI. N.9.1 *să mergem în alai sărbătorească de la Sikyon la Aitna*. **II** a sărbători cu mare alai (un eveniment, o persoană); a proslăvi, a preamări: (abs.) (d. învingătorii la jocuri) κωμάζοντι σὺν Ἀρκεσίλῳ PI. P.4.2 *în timp ce Arkesilas [își] sărbătorește [victoria]*; (+ ac. abstr.) τὸν καλλίνικον μετὰ θεῶν ἐκόμασεν EUR. HF180 *și-a sărbătorit biruința împreună cu zeii*; (+ ac. pers.) τὸν ... κωμάζατε Τιμοδήμῳ PI. N.2.24 *proslăviți-l (sc. pe Zeus) cu alai de sărbătoare în cinstea lui Timodemos*; (+ dat.) κώμαζ' ... καὶ Στρεψιάδῃ PI. I.7.20 *sărbătorește-l și pe Strepsiades*. **III** a petrece, a chefuli (frecv. d. cete de petrecăreți care umblau noaptea pe străzi bând, cântând și dansând): EUR. Alc.815, LYS. 14.25, ὅστις ἂν ἀπαντῶν κωμάζοντι τι μετὰ μέθης PLAT. Lg.637a *cine întâlneste un petrecăreț beat*; κωμάζει ἡ πόλις πᾶσα τῆδε τῆ νυκτί XEN. Cyr.7.5.25 *întreaga cetate petrece în noaptea aceasta*; ἐκόμασε πρὸς τὸν Ἄνυτον PLUT. Alc.4.5 a

pornit în petrecere spre casa lui Anytos. **IV** a cânta serenadă, a face curte: ἐπὶ γαμετὰς γυναικας ... ~ IS. 3.14 *a cânta serenadă unei femei măritate*; THEOC. 3.1, LUC. DMar.1.4. [κῶμος]

κωμ-άρχης, ου, ὁ *subst.* **I** căpetenie a satului: XEN. An.4.5.10. **II** funcționar regal, dreghător: LXX Est.2.3.

[κῶμη, ἄρχω]

κωμάσσω, (dor.) v. κωμάζω

κωμασμός, οὔ, ὁ *subst.* petrecere, chef: (pl.) IOS. A17.233.

[κωμάζω]

κωμαστής, οὔ, ὁ *subst.* **I** participant la un κῶμος; petrecăreț, chefliu: PLAT. Smp.212c, XEN. HG5.4.7, (epitet al lui Dionysos) AR. Nu.606. **II** (adj.) sărbătorească: LUC. Trag.75. [κωμάζω]

κῶμη, ης, ἡ *subst.* **I** sat, așezare (nefortificată), târg: HES. Sc.18, HDT. 1.96, (op. πόλις) THUC. 1.5, PLAT. R.475d, ἔθνος ... οἰκοῦν κατὰ κῶμας ἀτειχίστους THUC. 3.94 *neam care locuiește prin sate neînconjurate de ziduri*; ἐν Καυῆ κῶμη μεγάλη XEN. HG4.1.20 *în Cauce, un târg mare*; PLB. 2.17.9, LXX Nu.21.32. **II** cartier, mahala: διελόμενοι τὴν μὲν πόλιν κατὰ κῶμας, τὴν δὲ χώραν κατὰ δήμους ISOC. 7.46 *împărțind orașul în cartiere și teritoriul în deme*.

[posib. R *kei- „a împărțasi”, cf. κοινός, κῶμος]

κωμήτης, ου, ὁ *subst.* **I** sătean, localnic: PLAT. Lg.762a, XEN. An.4.5.24, CALL. Hec.fr.342. **II** om din același cartier: AR. Nu.965. **III** locuitor: EUR. Alc.476.

[κῶμη]

κωμήτις, ιδος, ἡ *subst.* femeie din același cartier, vecină: AR. Lys.5.

[κωμήτης]

κωμικός, ή, ὄν *adj.* |comp. -ώτερος| **I** care aparține comediei, de comedie, comic: (cor) ARSTT. Pol.1276b5, (actor) DEM. 19.193, (mască) LUC. Bis Acc.33. // **κωμικός**, οὔ, ὁ *subst.* poet comic: PLB. 13.13.3, PLUT. Per.3.5. **II** comic, hazliu: PLUT. Galb.12.3.

[κῶμος]

κῶμιον, ου, τό *subst.* sătuc, cătun: PLUT. M.773b.

[dim. al lui κῶμη]

κῶμο, (în vorbirea unui scit) v. κῶμος: AR. Th.1176.

κωμο-γραμματέυς, εως, ὁ *subst.* scrib al

satului (*funcționar administrativ în Egipt*): IOS. A16.203.

[κώμη, γραμματεύς]

κωμό-πολις, εως, ἡ *subst.* târg, comună: NT Mc.1.38.

[κώμη, πόλις]

κῶμος, ου, ὁ *subst.* I alai (sărbătoresc), procesiune, ceată (de petrecăreți): (în cinstea unui zeu) δέχεσθε κῶμον εὐίου θεοῦ EUR. Ba.1167 *primiti alaiul Bacchos*; (în cinstea învingătorilor la competiții atletice) Ἀγησία δέξαιτο κῶμον ΠΙ. O.6.98 *să primească alaiul sărbătoresc al lui Hagesias*; (ext.) ~ ... Ἐρινύων AESCH. Ag.1189 *ceata Eriniilor*; (d. soldați) κῶμον ... ἀσπιδηφόρον EUR. Supp.390 *alai de oameni care poartă scuturi*; ~ πελειῶν EUR. Ion1197 *stol de porumbel*. II praznic, sărbătoare (în cinstea unui zeu): DEM. 21.10. III petrecere, chef, zaiafet (cu băutură, cântece și dansuri): κῶμῳ χρᾶσθαι ἐς ἀλλήλους HDT. 1.21 *a chefui unii cu alții*; σὺν αὐλητρίσι κῶμοι PLAT. Th.173d *petreceri cu flautiste*; ἔρχεται αὐτοῖς ἐπὶ κῶμον XEN. Smp.2.1 *veni la ei pentru a-i distra*; ἐκάλει τοὺς μὲν ἐπὶ πρόπομα τοὺς δ' ἐπ' ἄριστον ἄλλους δ' ἐπὶ δεῖπνον, ἐσχάτους δέ τινας ἐπὶ κῶμον PLUT. M.624c *ii chema pe unii la aperitiv, pe alții la prânz, pe alții la cină și pe ultimii la chef* de după; EUR. Alc.804, PLUT. Alex.38.1. IV cântec (de sărbătoare, de petrecere, de voie bună): ΠΙ. P.5.100, EUR. Cyc.492, AR. Th.988.

[cf. κώμη]

κῶμῶς, ὄθος, ἡ *subst.* maldăr, legătură, snop: (de iarbă) THEOC. 4.18.

[et. nec.]

κωμῳδέω-ῶ, *vb.* I a reprezenta sau a spune într-o comedie: κωμῳδήσει τὰ δίκαια AR. Ach.655 *în comediiile sale va spune ce e drept*; (pas.) PLAT. Lg.816d. II (fig.) a lua în râs, a batjocori, a ridiculiza (în comedie sau ca într-o comedie): AR. Ach.631, PLAT. R.395e, οὐδ' ὑμᾶς πείσαι βουλόμενος ... ἀλλ' ἐμὲ ~ βουλόμενος LYS. 24.18 *nu vrea să mă convingă pe voi, ci caută să mă ridiculizeze pe mine*; (pas.) AR. Ra.368 *δημοσία ... κωμῳδηθεὶς ἐν θεάτρῳ* PLUT. M.458a *ridiculizat în mod public la teatru [într-o comedie]*. III a compune comedii: (+ ac. intern) LUC. Pisc.25.

[κωμῳδός]

κωμῳδῆμα, ατος, τό *subst.* comicărie, caraghioslăc: (pl.) PLAT. Lg.816d.

[κωμῳδέω]

κωμῳδία, ας, ἡ *subst.* comedie: AR. Ach.378 PLAT. R.394c, ARSTT. Po.1447b27, (fig.) τῆ τοῦ βίου συμπάσῃ τραγωδία καὶ κωμῳδία PLAT. Phlb.50b *în întreaga tragedie și comedie a vieții*.

[κωμῳδός]

κωμῳδικός, ἡ, ὄν *adj.* care aparține comediei, de comedie, comic: AR. V.1047, PLAT. R.606c, LUC. Salt.26.

[κωμῳδία]

κωμῳδιο-γράφος, ου, ὁ [ἄ] *subst.* autor de comedii, comediograf: PLB. 12.13.7.

[κωμῳδία, γράφω]

κωμῳδιοποιία, ας, ἡ *subst.* faptul de a compune comedii: PLUT. M.348b.

[κωμῳδοποιός]

κωμῳδιοποιός, οῦ, ὁ *subst.* (tard.) v. κωμῳδοποιός: PLUT. Per.32.1.

κωμῳδοδιδασκαλία, ας, ἡ *subst.* punere în scenă a unei comedii: AR. Eq.516.

[κωμῳδοδιδάσκαλος]

κωμῳδο-διδάσκαλος, ου, ὁ *subst.* autor de comedii (care totodată instruia actorii și corul pieselor sale), director de scenă: AR. Eq.507, ARSTT. deAn.406b17, ISOC. 8.14.

[κωμῳδός, διδάσκαλος]

κωμῳδο-λοιχέω-ῶ, *vb.* (com.) a linguși (ca un personaj de comedie): AR. V.1318.

[κωμῳδός, λείχῳ]

κωμῳδο-ποιητής, οῦ, ὁ *subst.* v. κωμῳδοποιός: AR. Pax734.

[κωμῳδός, ποιητής]

κωμῳδο-ποιός, οῦ, ὁ *subst.* autor de comedii, poet comic: PLAT. Ap.18d, ARSTT. Po.1449a4, PLUT. Per.7.8.

[κωμῳδός, ποιέω]

κωμ-ῳδός, οῦ, ὁ *subst.* I actor de comedie, comedian: τοὺς τραγωδοὺς τε καὶ κωμῳδοὺς XEN. Oec.3.9 *actorii tragici și comici*; (meton.) LYS. 21.4, ARSTT. EN1123a23, οὐδὲ ὑποκριταὶ κωμῳδοὶς τε καὶ τραγωδοὶς οἱ αὐτοὶ PLAT. R.395a *nu aceiași [oameni] sunt actori în comedii și în tragedii*. II autor de comedii: LUC. Anach22.

[κῶμος, ἀοιδός]

κῳνάω-ῶ, *vb.* a învăți (ca un titirez): AR. Fr.520.

[κῳνός]

κῳνειον, ου, τό *subst.* {poet. κῳνηον Call.}

I (bot.) cucută, *Conium maculatum*: PLUT. *Demetr.* 12.4. **II** zeamnă de cucută (*folosită la Atena ca otravă pentru condamnații la moarte*): AR. *Ra.* 124, PLAT. *Ly.* 219e, XEN. *HG2.3.56*, πίνειν ~ LYS. 12.17 *a bea cucută*. **III** băi: CALL. *Iamb.fr.* 191.57.

[κῶνος]

κωνικός, ή, όν *adj.* în formă de con, conic: PLUT. *M.* 410d.

[κῶνος]

κῶνος, ου, ό *subst.* **I** (bot.) **1** con (de pin): THEOC. 5.49. **2** (fem.) pin: PLAT. *Epigr.* 27, PLUT. *M.* 640c. **II** (geom.) con: ARSTT. *Mete.* 362b2.

[cf. sanscr. *śāṇa-*, lat. *cōs* „cute, piatră de ascuțit”]

κωνόπιον, ου, τό *subst.* plasă de țânțari: LXX *Iud.* 10.21.

[κόνωψ]

κόνωψ, ωπος, ό *subst.* țânțar: AESCH. *Ag.* 892, HDT. 2.95, AR. *Eq.* 1038, ARSTT. *HA* 532a14, NT *Mt.* 23.24.

[et. nec.]

Κῶος, α, ον *adj.* {Κῶιος Call. *Fr.* 532} din insula Cos: (d. pers) HDT. 7.163, PLAT. *Prt.* 311b, (d. vin) DEM. 35.31. // **Κῶος**, ου, ό *subst.* locuitor al insulei Cos: HDT. 7.99. // (pl.) **κῶα**, τά *subst.* fața Cos (*partea de dedesubt, adâncită a arșicului, care la jocul de arșice valora 6 puncte*): ARSTT. *HA* 499b28.

[Κῶς]

Κῶπαι, ὄν, αἱ *subst.* Copai (*cetate în Beoția*): IL. 2.502.

Κωπαιεύς, έως, ό *subst.* locuitor al cetății Copai, coraiaian: THUC. 4.93.

[Κῶπαι]

Κωπαῖς, ἴδος *adj.f.* |contr. gen. sg. Κωπαῖδος, ac. Κωπαῖδα; pl. gen. Κωπαῖδων| **I** care aparține cetății Copai (*în Beoția*): ή Κωπαῖς λίμνη HDT. 8.135 *lacul Copais*. **II** din lacul Copais: *έγγέλιας Κωπαῖδας* AR. *Ach.* 880 *anghile din lacul Copais*. // **κωπαῖς**, ἴδος, ή *subst.* anghilă de Copais (*delicatesă culinară*): AR. *Pax* 1005, LUC. *Lex.* 6.

[Κῶπαι]

κωπέύς, έως, ό *subst.* {pl. att. κωπῆς, ion. κωπέες} lemn pentru vâslă: HDT. 5.23, AR. *Ach.* 552, id. *Lys.* 422.

[κώπη]

κώπη, ης, ή *subst.* {dor. κῶπῆ Pi. *P.* 10.51} **I** mâner (de vâslă); *ext.* vâslă, ramă, lopată:

έμβαλέειν κώπησ' OD. 9.489 *a se pune la vâsle (= a vâsli)*; κώπησιν ἄλῶς ῥηγμῖνα ... τύπτετε OD. 12.214 *bateți cu vâslele brizantului mării*; κώπας ... ἀναφέρειν THUC. 2.84 *a ridică vâslele*; κινεῖν κώπας EUR. *Tr.* 181 *a mișca vâslele, a trage la vâsle*; (fig.) νεπτέρῳ προσήμενος κώπη AESCH. *Ag.* 1618 *tu, care șezi la vâsla cea mai de jos (sc. ai un rang inferior)*; ~ ταχύπορος EUR. *Hel.* 1272 *o corabie sprintenă*; κλεινῆ σὺν κώπῳ EUR. *IT* 140 *cu flota vestită*. **II** mâner (de sabie), plăsea: *ἐπ' ἄργυρέῃ κώπη σχέθε χεῖρα* IL. 1.219 *își opri mâna pe mânerul de argint*; OD. 8.403, SOPH. *Ph.* 1255, φάσανον κώπης λαβών EUR. *Hec.* 543 *apucând sabia de mâner (= mânerul săbiei)*. **III** mâner (de cheie), coadă: OD. 21.7. **IV** mâner (al unul lemn aprins): EUR. *Cyc.* 484.

[IE *k(e)h₂p- „a lua, a apuca” cf. κάπτω, lat. *capitō* „a apuca”, *capulus* „mâner”]

κωπήεις, εσσα, εν *adj.* prevăzut cu mâner, înzestrat cu plăsele: (d. săbii, pumnale) IL. 15.713, A.RH. 4.696.

[κώπη]

κωπηλάσια, ας, ή *subst.* vâslire: ARSTT. *Mete.* 369b11.

[κωπηλάτης]

κωπηλάτέω-ῶ, vb. **I** a vâsli: PLB. 1.2.1, LUC. *VH* 1.40. **II** (fig.) a mânui (ca o vâslă), a trage (la rame): (d. un dulgher învârtind un sfredel cu ajutorul unor curele) (+ ac.) EUR. *Cyc.* 461.

[κωπηλάτης]

κωπ-ηλάτης, ου, ό [ᾗ] *subst.* vâslaș: PLB. 34.3.8, PLUT. *M.* 669b, LXX *Iez.* 27.8.

[κώπη, έλαύνω]

κωπ-ήρης, ες *adj.* **I** prevăzut cu vâsle: AESCH. *Pers.* 416, (corabie) THUC. 4.118, EUR. *Hel.* 1381. // **κωπηρες**, τό *subst.* corabie cu vâsle: PLUT. *Alex.* 65.4. **II** care ține vâsla: (d. un echipaj de vâslași) EUR. *Tr.* 160.

[κώπη, ἀραρίσκω]

κωπίον, ου, τό *subst.* vâslă mică: AR. *Ra.* 269.

[dim. al lui κώπη]

κώρα, (dor.) v. κόρη

κώριον, (dor.) v. κόριον

κώριον, (dor.) v. κόριον

κῶρος, (dor.) v. κόρος²

κωρυκίς, ἴδος, ή *subst.* săculeț de piele: AR. *Fr.* 415.

[κώρυκος]

κώρυκος, ου, ὁ *subst.* I sac de piele, traistă (pentru merinde): OD. 5.267, AR. *Lys.*1210. II sac de box: ARSTT. *Rh.*1413a14, LUC. *Lex.*5.
[et. nec.]

κως, (ion.) v. πως

κῶς, (ion.) v. πῶς

Κῶς, Κῶ, ἡ *subst.* |ac. Κῶν Il. 2.677 sau Κῶ Xen. *HG*1.5.1| Cos (insulă în Marea Egee): IL. 2.677, HDT. 1.44, THUC. 8.41.

κῶταν, (eol.) καὶ ὅτα (ὅτε) ἄν: THEOC. 29.7.

κωτίζω, *vb.* a flecări, a sporovăi: CALL. *Iamb.fr.*194.81.

[κωτίλος]

κωτίλλω, *vb.* I a trăncăni, a flecări, a sporovăi: αἰμύλα κωτίλλουσα HES. *Op.*374 *susurând vorbe înșelătoare*; THEOC. 15.87. II (fig.) a seduce, a ademeni: μὴ κώτιλλέ με SOPH. *Ant.*756 *nu încerca să mă ademenesti*.

[κωτίλος]

κωτίλος, η, ον [ῖ] *adj.* I vorbăreț, guraliv, limbut, flecar: (d. pers.) SOPH. *Fr.*683.3, THEOC. 15.89, (d. animale) CALL. *Iamb.fr.*194.63, τὰ μὲν κωτίλα τὰ δὲ σιγηλά ARSTT. *HA*488a33 *unele [animale] sunt guralive, altele tăcute*. II (fig.) seducător, fermecător: κωτίλα ῥήματα THEOC. 20.7 *cuvinte seducătoare*.

[et. nec.]

κωφεύς, έως, ὁ *subst.* |dat. κωφεῖ| surd: CALL. *Iamb.fr.*195.34.

[κωφός]

κωφεύω, *vb.* a păstra tăcerea, a tăcea: LXX *Iov*6.24.

[κωφός]

κωφέω-ῶ, *vb.* (dub.) a schilodi: SOPH. *Fr.*198e.

[κωφός]

κωφός, ἡ, ὄν *adj.* |comp. -ότερος, superl. -ότατος| I (d. arme) bont, tocit, tâmp; slab, ineficace: (op. ὀξύς „ascuțit, letal”) IL. 11.390, EUR. *Fr.*495.27. II (ext.) (d. lucruri) I nesimțitor, inert: (țărănă) IL. 24.54. 2 lipsit de zgomot, tăcut, mut: κύματι κωφῶ IL. 14.16 *cu un talaz mut*; τὰ μὲν ἄλλα ἔσκε κωφά HDT. 4.200 *celelalte locuri rămâneau mute* (sc. *fără ecou*); (d. un port) XEN. *HG*2.4.31. III (d. pers.) 1 fără grai, mut: HDT. 1.47, SOPH. *Fr.*670, AR. *Ach.*681, εἶδωλα κωφά LXX *Av.*2.18 *idoli fără grai*; κωφοῖς προσωπείοις LUC. *Tox.*9 *măști (sau personaje) mute*; (subst.) ἐλάλησεν ὁ ~ NT *Mt.*9.33

mutul a vorbit; (d. un poet) ~ ἀνήρ τις, ὅς Ἡρακλεῖ στόμα μῆ περιβάλλει ΡΙ. Ρ.9.87 *mut este cel ce nu îl are pe Heracles pe buzele sale*. 2 surd: ἢ κωφῆ λέγω; AESCH. Th.202 *sau vorbesc unei surde?*; εἰσακοῦσαι κεί λῖαν ~ τις ἧ SOPH. Fr.314.220 *să asculte, chiar de-i surd*; ὦτα κωφῶν ἀκούσονται LXX Is.35.5 *urechile surzilor vor auzi*; (+ gen.) κωφή τῶν τοιούτων προοιμίων PLAT. Lg.932a *surd la astfel de introduceți*. 3 surdo-mut: HDT. 1.34. IV (fig.) 1 surd, tâmp, obtuz, nătâng: ἐγὼ δ' ὁ πάντα ~, ὁ πάντ' ἄιδρις SOPH. Ai.911 *iar eu, cu totul surd, cu totul neștiutor*; τὸ δὲ τῆς ψυχῆς κωφὸν ... ποιῶσαι PLAT. Ti.88b *făcând sufletul tâmp*. 2 neclar, vag, obscur: κωφὰ καὶ παλαί' ἔπη SOPH. OT290 *zvonuri slabe* (prop. *mute*) *și vechi*; κωφή ... διήγησις PLB. 3.36.4 *povestire obscură*.

[v. κηφήν]

κωφότης, ητος, ἢ *subst.* I surzenie: PLAT. Alc.126b, ARSTT. Pr.962b37, PLUT. M.167c. II (fig.) obtuzitate: DEM. 19.226.

[κωφός]

κωφόω-ῶ, vb. |aor. pas. ἐκωφόθην| (pas.) a rămâne ca mut, amuți: LXX Ps.38.3.

[κωφός]

κῶχετο, (crază) καὶ ὄχετο.

κωχεύω, vb. a purta: SOPH. Fr.327.

[v. ἔχω]

κῶψον, (crază) καὶ ὄψον: AR. V.301.

CONSTANTIN
GEORGESCU

SIMONA
GEORGESCU

THEODOR
GEORGESCU

DICȚIONAR GREC-ROMÂN

DGR

„Această lucrare, impresionantă prin conținutul de mare valoare științifică și vastitatea materialului pe care îl oferă, răspunde necesității acute a culturii românești de a avea un dicționar grec-român de amploarea și importanța celor în limbi internaționale.”

PROF. DR. MARIANA BĂLUȚĂ-SKULTÉTY

„Este prima lucrare de acest fel care apare în spațiul românesc, în care studioșii din domeniul filologiei clasice au fost nevoiți să se mulțumească, până acum, cu dicționare elaborate pentru alte limbi.”

PROF. DR. FLORICA BECHET

„Filologia clasică românească așteaptă de multe generații un dicționar fundamental grec-român, care să răspundă cerințelor didactice și de cercetare, în egală măsură, adresându-se, așadar, studioșilor aflați pe toate treptele de abordare a textelor grecești antice.”

PROF. DR. IOANA COSTA

